มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
BANGKOKTHONBURI UNIVERSITY

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 9

The Ninth National Symposium Concerning the Research Work

"การสร้างสรรค์ นวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างวิถีชีวิตใหม่"

"Creating a New Innovation for a New Lifestyle"

เล่มที่ 4

วันอาทิตย์ที่ 25 เมษายน 2564

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 9

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

“การสร้างสรรค์ นวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างวิถีชีวิตใหม่”

The ninth National Symposium Concerning the Research Work

Presentation at BTU

on

“Creating a New Innovation for a New Lifestyle”

25 เมษายน 2564

ณ ตึกอธิการ ชั้น6 มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีร่วมกับ

สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย

การกีฬาแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยราชมงคลรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

กลุ่มสาขาวิชาที่นำเสนอผลงานวิจัยทั้งภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์

- กลุ่มสาขาวิชามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์
- กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

คำนำ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านวิชาการ โดยการส่งเสริมนักวิจัย นักวิชาการ รวมถึงนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาให้เกิดการสร้างและพัฒนาผลงานวิจัยที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ทั้งในระดับชุมชน และระดับประเทศ ที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์การสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ และการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและเผยแพร่ความรู้ รวมทั้งยังเป็นช่องทางที่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสร้างความร่วมมือในการพัฒนาสหวิทยาการ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จึงจัดให้มีการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 9 ผ่านระบบออนไลน์โดยโปรแกรม Zoom ที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ภายใต้หัวข้อ “**การสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างวิถีชีวิตใหม่**” ขึ้น ซึ่งการประชุมดังกล่าวนี้ ได้รับความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.), สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์,การกีฬาแห่งประเทศไทย

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีมุ่งหวังว่าการจัดประชุมวิชาการครั้งนี้ จะเป็นโอกาสในการสร้างองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาสหวิทยาการหลากหลายสาขาวิชา และนำพาไปสู่การพัฒนาวิชาการความรู้ที่ดีต่อไปในอนาคต

(รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เบ็ญจาธิกุล)
อธิการบดี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

1 **กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย**
Online Marketing Strategy influencing Thai travelers' purchasing decision-making in Sukhothai Province for OTOP Product Champion (OPC)
นภาภรณ์ อุ่นปรีชาวณิชย์, ธเนศ อุ่นปรีชาวณิชย์..... 1

2 **การจัดการการสื่อสารในภาวะวิกฤติไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักประชาสัมพันธ์เขต 7 จันทบุรี**
Communication Management During The Corona Virus 2019 Crisis In The public Relations Office Region 7, Chanthaburi
วุฒินัน จันทร์มา, ภูริพัฒน์ แก้วตาธนวัฒนา, จำเริญ คังคะศรี และดนัย โชติแสง . 11

3 **การจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรกของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า**
Communication Management For the empowerment of New Cancer Patients by Cancer Survival Glub Prapokklao Hospital
นงลักษณ์ เฉลิมบุญ, ภูริพัฒน์ แก้วตาธนวัฒนา ,จำเริญ คังคะศรี และดนัย โชติแสง 19

4 **การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในรายวิชาการพัฒนาการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย**
Active Learning for Develop Learners 21st Century Skills in Thinking Development for Early Childhood Course
ชิตเวทย์ จันทศร..... 28

5 **การจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย**
Outdoor Games with Equipment Activities on The Development to Preschooler Social Skills
ปิยกานต์ ปานอุไร, สกุลรัศม์ จันทร์สืบสาย..... 38

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

6 **การจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย**
Spatial Development of Preschooler Through Outdoor Games with Equipment
สุดาพร วิชิตชัยชาคร, ปิยนุช พูลทรัพย์ 47

7 **การจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย**
The Result of Matrix Didactic Game Effeced to Preschooler Logical Thinking Skill
ปิยกานต์ ปานอุไร 56

8 **การตัดสินใจซื้อรถยนต์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร**
Decision to buy a car of people in Bangkok.
คมสิงห์ วิวัฒนภูษิต 64

9 **การนิเทศออนไลน์ในโรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**
Online supervision in the School network that trains professional teacher experiences of Bangkok and Vicinity
ลัดดาวัลย์ คงสมบูรณ์ 75

10 **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ**
A Comparison of Learning Achievement Entitled Writing Thai Word Spelling of Prathomsuksa 6 Students Taught by Using skill Practice Exercises and Traditional Method
สุจิตตรา ขำแก้ว, สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์ 85

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

11 **การผลิตวิดีโอคลิป (Video Clip) ประชาสัมพันธ์เรื่องศัลยกรรมฉบับสวยได้โดยไม่ต้องใช้มีดหมอโดยใช้เทคนิค โมชั่นกราฟิก (motion graphic) ให้แก่ รักษ์ชนกคลินิก**
Video Clip Production (Video Clip) Promote Beautiful Surgery Without Using Lancet by Using Motion Graphic Technique for Rakchanok Clinic
ขวัญชีวา ไตรพิริยะ, ชญานิษฐ์ ระลึกมูล และณิชกานต์ ชมภูทอง 95

12 **การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัยโดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา**
The development of creative thinking and assertive behavior of early childhood students by STEM Education
หรรษา ศรีโมรา 103

13 **การพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรม การอ่านนิทานร่วมกัน**
Develovement young children's reading and writting skills after receiving share reading stories activities
นิตยา ศรีมกุฎพันธุ์, ขนิษฐา ศรีตะวัน..... 111

14 **การพัฒนาโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**
Development of Mobile Learning on Teacher Professional Ethics for Undergraduate Students Faculty of Education Bangkokthonburi University
อชิตพล มีมุ้ย 120

15 **การพัฒนาเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6**
Development of Learning Objects on Security on The Internet for Students in Mathayom 6
อชิตพล มีมุ้ย 131

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

16 **การพัฒนาและผลิตสื่อโฆษณาให้กับเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพตราโซมัช “Somush” เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันยุคดิจิทัล**
Development and Production of Advertising Media for the Healthy Drink Brand Somush "Somush" to Increase Competitiveness in the Digital Age
ขวัญชีวา ไตรพิริยะ, กนกวรรณ เล็มบารอฮีม และวราภรณ์ วิเป 142

17 **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย**
The Development of Competency Professional Training Course of Computer for Early Childhood Education Students
สุดาพร วิชิตชัยชาคร, พูลเกียรติ มงคลสวัสดิ์..... 150

18 **การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความจริงกับความคิดสร้างสรรค์ในบทเพลงไทย ของ จงรัก จันทร์คณา : กรณีศึกษาจากหนังสือ ‘จงรัก จันทร์คณา เล่าเบื้องหลังเพลงดัง’**
An Analysis of Relationship between Reality and Creativity in Thai Songs Written by Chongrak Chankhana: A Case Study of the Book “ Chongrak Chankhana Telling the Background of His Well-known Songs”
วิภาพ คัญทัพ..... 161

19 **การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย**
A comparative study of nature tourism image and culture tourism image of Chiang Mai Province from Thai tourists' opinions
คุณัญญา ชาญวิถี 171

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

20 **การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงานการบิน ภายใต้ระบบการจัดการด้านความปลอดภัย**
Exploratory Factor Analysis: The Inter-Aviation Organizational Exchange of Safety Data and Information under Safety Management System
ณัฐนนท์ แก้วมณี, ธัญญรัตน์ คำเพราะ และวราภรณ์ เต็มแก้ว..... 184

21 **การศึกษาการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย**
A Study of Involvement between Teachers and Parents of Early Childhood Children
ฐิตินันท์ ธีรเวชเจริญชัย..... 195

22 **การศึกษาความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร**
Title A study of opinions affecting the behavior of buying life insurance among people in Bangkok.
กัญธิมา อิ่มใจ..... 208

23 **การศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ**
A Study of Students Satisfaction Towards Learning Information Technology of Faculty of Education Students Thaksin University
พูลเกียรติ มงคลสวัสดิ์ 219

24 **การศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะที่มีต่อพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย**
The Study of Yoga Movement Activities on Physical Development of Preschool Children
ปาริชาต พงศ์พรม, พลอย ประกอบชาติ..... 229

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

25 **การศึกษาและพัฒนาลวดลายเครื่องจักรสานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ**
The studying and developing Phra Nakhon Si Ayutthaya design for applying in the light products
ชุติมา งามพิพัฒน์ 238

26 **ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**
Promotion Life Skills of Students with Sufficiency Economy Philosophy
โชติกา สิทธิโสม 248

27 **การส่งเสริมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์ของประชาชนในในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร**
Marketing Promotions affecting the decision to purchase motorcycles in Thawi Watthana, Bangkok
สุธีรา สุทธิวาทนฤพุฒิ, ระเด่น แทนประชา, ชลธรณ์ เยาวพันธุ์กุล และฉัตรชนก ธรรมชาติ 256

28 **ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรี**
A Study of the Participation of Parents in Promoting Early Childhood Development of Nurseries, Nonthaburi Province
กลิ่นแก้ว มาตา, บุญฤทธิ์ บุญยงมณีรัตน์..... 267

29 **การสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม**
Building customers' perception of brand equity of Siam Commercial Bank (PLC) in Nakhon Pathom Province
เกวลิน สมอินอ้อย, วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย และดารินทร์ โพธิ์ตั้งธรรม..... 275

30 **การเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน**
Enhancing the Capability of Instructional Design of the Student Teacher Intern for Professional Learning Experience at School Based On Collaboration
รสรินทร์ อรอมรรัตน์..... 288

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

31 **ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal มาใช้ในการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา**
Opinions of Vocational Students Towards Online Teaching in The New Normal Era Used in Vocational Education
อชิตพล มีมุ้ย 300

32 **ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร**
Satisfaction with the Quality of Private Hospital Service of Working-Age People in Bangkok
โชคชัย เสือนุ้ย 311

33 **ความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม**
Knowledge and understanding of municipal taxpayers Bang Krathuk Subdistrict Nakhon Pathom Province
กันตินันท์ จิตระออน, ณัชชา กริ่มใจ, อัครพงศ์ บุญแท้, ระเด่น แทนประชา และฉัตรชนก ธรรมชาติ..... 321

34 **คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยในมุมมองของชาวจีน**
Food quality and serving of Thai restaurant operators from a Chinese perspective
ณัชชา กริ่มใจ 330

35 **คุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) ที่ประสบความสำเร็จ**
Features of successful OEM (Original Equipment Manufacturer) business operators
คมสิงห์ วิวัฒนภูษิต, พงษ์เทพ ศรีโสภาจิต และนภัทร จันทรารมณ์ 440

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

36 **ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย**
Mathemetical Basic Skills of Preschooler Acquired Through Mixed Media Art Activities
ปิยกานต์ ปานอุไร 451

37 **แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร**
The Academic Administration Guidelines of the Schools under Samut Sakhon Provincial Administrative Organization
ธัญศญา ธรรศโสภณ 360

38 **แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดของผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคาในจังหวัดเพชรบูรณ์**
The Development of Marketing Strategies for Sacha Inchi Products in Phetchabun Province
วิศิษฎ์ บิลมาศ..... 371

39 **นวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัย**
Guidelines for Improving the Quality of Working Life of Supporting Personnel of Universities
พัลลภ ศรีอ่อนคง, ฐิติมา โห้ลำยอง 382

40 **ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานเคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี**
The performance of Kerry Parcel Shop Boromarajonani employees
ชุติเดช มั่นคงธรรม, วันเพ็ญ เพ็งสมบูรณ์, อทิตยา สังฆทัศน์ และระเด่น แทนประชา .. 390

41 **ปัจจัยการบริหารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของครูในสถานศึกษาเด็กเล็กเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร**
An Association Among Administrative Factors and Teachers' Behavior of Educational Institutions for Young Children at Taweewatana, Bangkok
พีรพงศ์ ทิพนาค, สุภา สุขวิบูลย์ 400

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

42 **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร**
Title Use Factors affecting the decision making of parents on selecting badminton club in Bangkok
อาทิตย์ ภู่ไพศาล, ณัชชา กริ่มใจ 410

43 **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี**
Factors Affecting Decision to Study at Program in Early Childhood Education, Bangkokthonburi University of Undergraduate Students
ชิตเวทย์ จันทศร..... 421

44 **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาชาวจีนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**
Factors influencing Chinese students in deciding to study further Bachelor degree in Faculty of Business Administration at Bangkok Thonburi University
ธันว์ ผลเจริญ..... 432

45 **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร**
Factors affecting the decision to choose a hostel accommodation among tourists in the Bangkok area.
วิภาดา เทพศร..... 440

46 **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร**
Factors Affecting Townhome Buying Decision of the Population in Bangkok Area
ชลิตา ตริยาวนิช, ณัฐภูมิ งามเนตร, อทิตยา สังฆทัศน์และฉัตรชนก ธรรมชาติ 450

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

47 **ปัจจัยและกลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี**
Factors and Strategies toward Success in Construction Material Retail Business in Thamaka, Kanchanaburi
ปัญญาพร รุจิวงศาสิน, ปริญญา หรุ่นโพธิ์ 460

48 **ผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่มที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย**
The Effects of Group Movement Activities to Preschooler Social Skills
เพลงไพร รัตนวงศ์, กจิตตา ชินพิทักษ์วัฒนา..... 469

49 **ผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่ม ที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย**
The Effects of Group Basic Movement Activities on The Social Skills of Preschool Children
พิจิตรา เกษประดิษฐ์, กิตติมา เฟื่องฟู..... 477

50 **ผลของการใช้กิจกรรมการเล่นที่มีต่อพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย**
Results of Play Activities on Cooperative Behaviors of Preschool Children.
สุดารัตน์ เปรมชื่น, มัชฌิมา สืบพงษ์ 485

51 **ผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อการส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัย**
The Effects of Using Storytelling Activities on Early Childhood Discipline Promotion
ปาริชาต พงศ์พรม..... 495

52 **ผลของการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน**
The Effects of Guidance Activities for Enhancing Students's Self-Understanding
อัปสรสิริ เอี่ยมประชา, อาลิสา กสิณธร 506

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

53 **พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานคร**
Buying behavior of health products from electronic commerce in Bangkok
บัวขาว เรืองรัมย์, ยอดธง สิงหเดชวีระชัย..... 517

54 **พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษา บริษัท ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) จำกัด**
Occupational Safety Behavior of Operational Employees: A Case Study of Ha Tachipae (Simthien Ho) Co., Ltd.
ธีรภา วิวัฒนศักดิ์..... 527

55 **พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**
Ethical Behavior of Students in Faculty of Education, Bangkokthonburi University
นันทา ทองทวีวัฒนะ, รัชย์สิรี ศรีวิชชุพงษ์..... 537

56 **ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่**
Development of a Building and Facility Management System
ขวัญวรา โพธิวาระ, สมเกียรติ สนธิวัฒน์ตระกูล 547

57 **ระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารกองงานยานพาหนะ**
A decision support system for vehicle utility
วีระศักดิ์ จงเลขา 556

58 **แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานกรณีศึกษา บริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน)**
Employee Motivation: Case Study of Toyota Tha Chin Company Limited (Sampran Branch)
ณัฐวัชร์ เผ่าภู่, วิเศษ นุ้ยตูม และชมภูนุช เหรียญปรีชา..... 566

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

59 **แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษา บริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด**
The motivation for the performance of the backboard and a case study of Hanabishi Electric Corporation Limited
ธีรภา วิวัฒนศักดิ์, ชวพล ลีพิพัฒไพบูลย์ 577

60 **รูปแบบการสอนภาษาไทยโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**
Teaching model in Thai Language through Phenomenon-Text-Based Information Literacy Learning Of undergraduates Bangkok Thonburi University
ลัดดาวัลย์ คงสมบูรณ์ 587

61 **วิเคราะห์ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์จากการเขียนภาษาอังกฤษ โดยนักศึกษาชั้นปีที่สอง ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ในมหาวิทยาลัยไทย**
Grammatical errors analysis of English writing made by second year (Elf) students in Thai university
Patariya Ruaisamran, Tamzanthailiu Zien Kamei and Ringen Wanbe.... 598

62 **ศึกษาความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาจีนระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**
A Study of Satisfaction in Teaching and Learning of Bachelor's Degree Chinese Students in the Faculty of Communication Arts, Bangkok Thonburi University
เมธีวัฒน์ วัฒนศรี, กานต์สิรี เผ่านาคธรรมรัตน์ 608

63 **ศึกษาแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**
A Study on Motivation in Chinese Learners of undergraduate student in Faculty of Liberal Arts at BangkokThonburi University
ปิยะ มูลจิต, ณัฐวดี รังสิยานนท์ 615

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

64 **ศึกษาองค์ประกอบของผ้าไหมลายแคนแก่นคูน: เอกลักษณ์ประจำจังหวัดขอนแก่น**
Study the composition of silk pattern "Kan Kaen Koon": The identity of Khon Kaen
ดาราวรรณ เกตวัลห์, คมคาย หมื่นสาย 624

65 **สภาพ ปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุก**
State, Problems and Needs in Passive Learning and Active Learning
ชยภรณ์ ไชยานุพงศ์..... 634

66 **สภาพการปรับตัวของนักศึกษาจีน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**
Adaptation of Chinese students in Bangkokthonburi University
พนิดา วิทิตยานนท์..... 644

67 **สมรรถนะของนักเทคโนโลยีการศึกษา โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน**
Competencies of Educational Technologists Private Schools under the Office of the Private Education Commission
วิศกรณ์ โสภาภิมุข..... 654

68 **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิต**
Factors Influencing the Decision to Purchase Additional Life Insurance
บุษรา มุ้ยอิ้ง..... 665

69 **ปัจจัยที่มีต่อความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม**
Factors affecting the effectiveness of management in accordance with the principles of good governance. Si Songkhram Sub-district Municipality Nakhon Phanom Province
คนัมพร กันทะกะ..... 675

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

70 **โครงการพัฒนาสูตรดินพื้นบ้านเขตทวีวัฒนาเพื่อสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา: แสงแห่งชีวิต**
The Development of Local ClayFormulas in ThawiWatthana District to Create CeramicSculptures: Light of Life
ปราเมศวร์ กลางหมื่นไวย..... 685

71 **การสร้างสรรค์วัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกสู่งานศิลปะ ในกรณีศึกษาชุมชนสถานีรถไฟศาลาธรรมสพน์**
Creating waste materials from plastic to works of art case study of community's Salathammasop railway station.
นพอนันต์ บาลิสี,รักษ์สุชา ชมพูบุตร และ สุวิทย์ วิชัด..... 696

72 **รูปทรงความสัมพันธ์ระหว่างที่ว่างในงานประติมากรรมจากภูมิปัญญาอีสาน**
The relationship between space in sculpture from Isan wisdom
ธีรพงษ์ ศรีฮาด..... 704

73 **อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของ ผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**
The influence of the factors affecting accounting performance of Bookkeepers in real estate listed on the stock exchange of Thailand
อุมาทิพย์ แจ่มสว่าง, พรจิตร จรัสญาติพิภพ และสรียา ศศะรมย์..... 713

74 **อิทธิพลของคุณภาพการให้บริการ การบริหารลูกค้าสัมพันธ์และการสื่อสารทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**
The influence of service quality customer relationship management and marketing communications affecting decision making to buy building materials in retail stores in phra nakhon si ayutthaya province
ญาดา อนุศักดิ์เสถียร, กวี บุญเลิศวณิชย์, สุพัตรา จันทนะศิริ และชลกนก โฆษิตคณิน 723

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย **หน้า**

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

75 **อิทธิพลส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อหม้อทอดไร้น้ำมันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร**
Influence of marketing mix on consumers' decision making to purchase air fryer in bangkok
รัฐนริศร์ บุญจิรอำไพ, จุฬาลักษณ์ ฟูรูโนะ, สุพัตรา จันทนะศิริ และชลกนก โฆษิตคณิน 732

ภาคผนวก

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัย.. 741

การนำเสนอผลงาน

กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย

Online Marketing Strategy influencing Thai travelers' purchasing decision-making in Sukhothai Province for OTOP Product Champion (OPC)

นภาภรณ์ อุ่นปรีชาวณิชย์[1], ธเนศ อุ่นปรีชาวณิชย์[2]

Naphaphon Oonprechavanich[1], Thanet Oonprechavanich[2]

[1]สาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, โทรศัพท์ 081-379-9551

[1]Marketing program in Faculty of Management Science. Pibulsongkram Rajabhat University, Tell 081-379-9551

[2]สาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, โทรศัพท์ 089-816-6150

[2]Marketing program in Faculty of Management Science. Pibulsongkram Rajabhat University, Tell 089-816-6150

e-mail: woman_is_lovely@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางมาจังหวัดสุโขทัยจำนวน 385 ราย สถิติอ้างอิงที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ด้วยวิธี Stepwise ผลการศึกษา พบว่า กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัยคือ 1) ด้านการพาณิชย์หรือการค้าขายผ่านเว็บไซต์ 2) ด้านเนื้อหา 3) ด้านองค์ประกอบหรือรูปลักษณ์ 4) ด้านสังคมหรือชุมชนเพื่อการติดต่อสื่อสาร และ 5) ด้านการเชื่อมโยง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจปรับแก้ (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.455 และ Durbin-Watson เท่ากับ 1.727

คำสำคัญ: ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์, สินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์, การตัดสินใจซื้อ

Abstract

The objective of this study was to study the elements of on line marketing strategy affecting Thai travelers' online purchasing decision-making in Sukhothai Province for OTOP Product Champion (OPC). The data, which were collected by questionnaires, were drawn from 385 respondents. In this study, multiple regression

method was used for hypothesis testing at a statistical significant level of 0.05. According to the analysis, we found 5 elements of on line marketing strategy affecting on Thai travelers' online purchasing decision-making in Sukhothai Province for OTOP Product Champion (OPC): 1) Commerce 2) Content 3) Context 4) Community and 5) Connection. A coefficient of determination of adjusted R^2 = 0.455 and Durbin-Watson = 1.727 were obtained.

Keyword: online marketing, OTOP product champion, purchasing decision-making

บทนำ

ปัจจุบันอินเตอร์เน็ตหรือสังคมออนไลน์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากการพัฒนาของเทคโนโลยีและอุปกรณ์เครื่องมือสื่อสาร รวมถึงเครือข่ายระบบสัญญาณต่างๆ ทำให้การติดต่อสื่อสารง่ายและสะดวกมากขึ้น ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของการใช้งานอินเตอร์เน็ตมีความแตกต่างกันไป ได้แก่ การค้นหาข้อมูล การติดตามข่าวสาร การรับส่งข้อมูล และที่น่าสนใจคือ การใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อเพิ่มช่องทางในการซื้อขายสินค้าและบริการทางออนไลน์ โดยผู้ประกอบธุรกิจออนไลน์สามารถใช้ประโยชน์จากเครือข่ายอินเตอร์เน็ตเสนอขายสินค้าได้แบบไร้พรมแดน ทุกเวลา ทุกสถานที่ เป็นการขยายช่องทางการขายสินค้าและบริการสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นผู้ประกอบการจึงมีความจำเป็นในการเข้าสู่ตลาดออนไลน์มากขึ้น (มิลตรา สมบัติ และปวีณา คำพุกะ, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในฐานะหน่วยงานรัฐที่เร่งส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการไทยให้มีความเข้มแข็งสามารถแข่งขันได้ในระบบสากล โดยผลักดันให้สินค้า OTOP และผู้ประกอบการสินค้าชุมชนไทยเข้าสู่ช่องทางการตลาดออนไลน์ เป้าหมายสำคัญคือ การพัฒนาศักยภาพด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้กับผู้ประกอบการสินค้าชุมชนทั่วประเทศ ทั้งด้านการเติมเต็มองค์ความรู้ การสร้างช่องทางการตลาดออนไลน์แบบครบวงจร รองรับการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจท้องถิ่นไปสู่โลก "การค้ายุคใหม่" (กองพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2562)

จังหวัดสุโขทัยนับว่าเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ของประเทศไทย มีโบราณสถานสำคัญซึ่งตั้งอยู่ภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยทั้งในกำแพงเมืองและนอกกำแพงเมือง ได้แก่ วัดมหาธาตุ วัดตระพังทอง วัดตระพังเงิน เป็นต้น รวมถึงอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ได้แก่ วัดช้างล้อม พิพิธภัณฑ์วัดชมชื่น อาคารพิพิธภัณฑ์คลุมเตาทุเรียง เป็นต้น ทำให้จังหวัดสุโขทัยเป็นที่รู้จักและเป็นที่นิยมอย่างยิ่งสำหรับนักท่องเที่ยวไทยจากทั่วประเทศที่จะเดินทางมาเพื่อการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ โดยนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับช่วงเวลาแห่งอดีตและร่องรอยทางประวัติศาสตร์ที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ ผ่านโบราณสถานสำคัญที่ได้ชื่อว่าเป็นมรดกโลก ซึ่งนอกจากจะส่งผลดีต่อธุรกิจท่องเที่ยวของจังหวัดโดยตรงแล้ว ยังส่งผลดีต่อการจับจ่ายซื้อหา "สินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC)" ของนักท่องเที่ยวที่ได้เดินทางมาจังหวัดสุโขทัยอีกด้วย สุดยอดสินค้า

หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่สำคัญของสุโขทัยคือ กล้วยอบเนย ข้าวกล้องหอมนิล ผ้าตีนจก ผ้ายกมุก ผ้าปูโต๊ะ และเครื่องประดับ แต่อย่างไรก็ตามการจัดจำหน่ายสินค้า OPC ในลักษณะดังกล่าว ย่อมมีข้อจำกัดด้านอรรถประโยชน์ของสถานที่ เวลา และข้อมูลอย่างมากเช่นกัน ดังนั้น เพื่อให้ข้อจำกัดด้านของการจัดจำหน่ายสินค้านั้นหมดไปและยังเป็นการเพิ่มอรรถประโยชน์ให้กับลูกค้าและผู้บริโภคที่มีความต้องการสินค้าแล้ว การพัฒนาสินค้า OPC และผู้ประกอบการสินค้าชุมชนไทยจึงควรพัฒนาช่องทางการตลาดไปสู่การตลาดออนไลน์ ซึ่งจะเป็นการขับเคลื่อนธุรกิจท้องถิ่นไปสู่การค้ายุคใหม่อย่างแท้จริง

การผลักดันให้สินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) และผู้ประกอบการสินค้าชุมชนไทยเข้าสู่ช่องทางการตลาดออนไลน์นั้น ปัจจัยที่นับว่ามีความสำคัญอย่างมากคือ กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่จะเป็นสื่อกลางสำหรับการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ต้องมี 7 องค์ประกอบที่สำคัญ (7C) ตามแนวคิดของ Rayport & Jaworski (2001) คือ 1) ด้านองค์ประกอบหรือรูปลักษณ์ (Context) 2) ด้านเนื้อหา (Content) 3) ด้านสังคมหรือชุมชนเพื่อการติดต่อสื่อสาร (Community) 4) ด้านการปรับแต่งตามความต้องการของลูกค้า (Customization) 5) ด้านการติดต่อสื่อสาร (Communication) 6) ด้านการเชื่อมโยง (Connection) และ 7) ด้านการพาณิชย์หรือการค้าขายผ่านเว็บไซต์ (Commerce) เพื่อให้เว็บไซต์มีคุณภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ รวมถึงเป็นช่องทางการตลาดเพื่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ของผู้บริโภคด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึง อิทธิพลของกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย ทั้งนี้ เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ และเพิ่มประสิทธิภาพของช่องทางการจำหน่ายสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) สู่ตลาดในประเทศให้เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงพาณิชย์ที่ว่า “การสร้างช่องทางการตลาดออนไลน์แบบครบวงจรพร้อมกับการพัฒนาคนให้มีศักยภาพรองรับการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ ถือเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจท้องถิ่นไปสู่การค้ายุคใหม่”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย

สมมติฐานของการวิจัย

กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่ประกอบด้วย 1) ด้านองค์ประกอบหรือรูปลักษณ์ 2) ด้านเนื้อหา 3) ด้านสังคมหรือชุมชนเพื่อการติดต่อสื่อสาร 4) ด้านการปรับแต่งตามความต้องการของลูกค้า 5) ด้านการติดต่อสื่อสาร 6) ด้านการเชื่อมโยง และ 7) ด้านการพาณิชย์หรือ

การค้าขายผ่านเว็บไซต์ ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวมรวมข้อมูลทุติยภูมิ (ข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและกึ่งวิชาการ บทความ วารสาร รวมถึงรายงานวิจัยต่างๆ) ที่เกี่ยวข้อง พบว่า กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (7C) (ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ, 2552; มิลตรา สมบัติ และปวีณา คำพุกะ, 2561; Rayport & Jaworski, 2001) ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบหรือรูปลักษณ์ (Context) 2) เนื้อหา (Content) 3) สังคมหรือชุมชนเพื่อการติดต่อสื่อสาร (Community) 4) การปรับแต่งตามความต้องการของลูกค้า (Customization) 5) การติดต่อสื่อสาร (Communication) 6) การเชื่อมโยง (Connection) และ 7) การพาณิชย์หรือการค้าขายผ่านเว็บไซต์ (Commerce)

จากแนวคิดและทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค (Kotler & Keller, 2012) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ของผู้บริโภค (นิตยา ฐานิตธนกร และสุนันท์ ทับทิมแดง, 2556; อาริยา ลีลารัศมี, 2558; จุฑามาศ เฟื่องโชติการ, ลัสดา ยาวิละ และรัตนา สิทธิอ่วม, 2563; Mican & Sitar-Taut, 2020; Tzeng, Ertz, Jo, & Sarigöllü, 2021) ที่ได้ศึกษาถึงการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการของผู้บริโภคผ่านทางออนไลน์ประกอบด้วย 1) การรับรู้ถึงความต้องการ 2) การแสวงหาข้อมูล 3) การประเมินทางเลือก 4) การตัดสินใจซื้อ และ 5) พฤติกรรมหลังการซื้อ

นอกจากนี้ยังปรากฏงานวิจัยของ อาริยา ลีลารัศมี (2559) ที่ศึกษาถึง องค์ประกอบของเว็บไซต์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และความไว้ใจในการซื้อสินค้าที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแบรนด์เนมผ่านเว็บไซต์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร รวมถึงงานวิจัยของ มิลตรา สมบัติ และปวีณา คำพุกะ (2561) ที่ได้ศึกษาถึง อิทธิพลขององค์ประกอบเว็บไซต์ (7C’s) ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านอินเตอร์เน็ตด้วย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ ตามภาพที่ 1

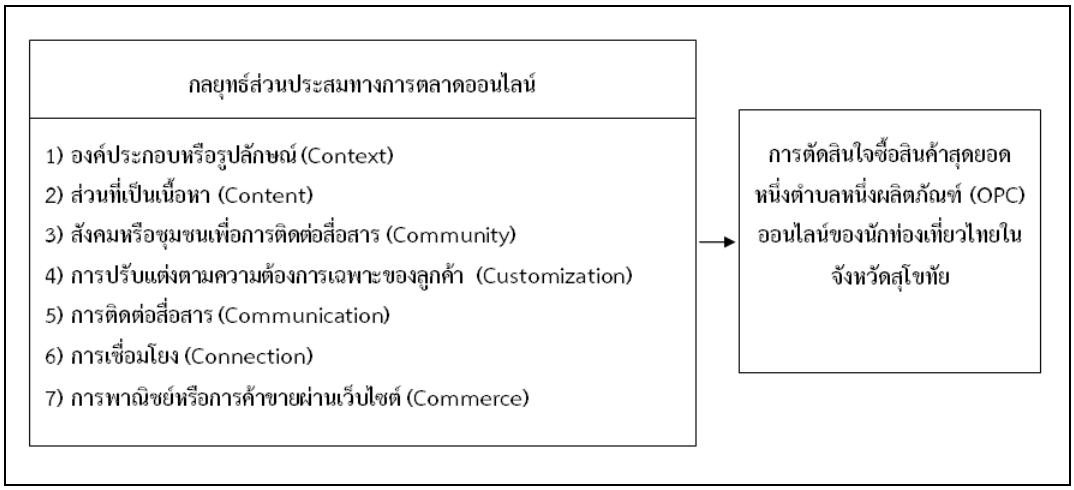

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางมาจังหวัดสุโขทัย และจำนวนกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 385 ราย (Cochran, 1977) โดยใช้การสุ่มแบบเจาะจงกับนักท่องเที่ยวไทยที่เคยซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ของจังหวัดสุโขทัยผ่านเว็บไซต์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ทำการเก็บข้อมูลในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2563

แบบสอบถามของงานวิจัยนี้ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (7C) ที่ประกอบด้วย: ด้านองค์ประกอบหรือรูปลักษณ์ ด้านเนื้อหา ด้านสังคมหรือชุมชนเพื่อการติดต่อสื่อสาร ด้านการปรับแต่งตามความต้องการของลูกค้า ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเชื่อมโยง และด้านการพาณิชย์หรือการค้าขายผ่านเว็บไซต์ สำหรับส่วนที่ 3 คือ การตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทย โดยแบบสอบถามนี้มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหารายข้อคำถามมากกว่า 0.50 จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าวไปทดสอบ (try out) กับนักท่องเที่ยวไทยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 30 ราย ผลการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามมีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.911

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคุณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Stepwise เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบเป็นเพศหญิงมากที่สุดมีจำนวน 245 ราย (ร้อยละ 63.6) มีอายุระหว่าง 51-60 ปีมากที่สุดจำนวน 203 ราย (ร้อยละ 52.7) มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุดจำนวน 248 ราย (ร้อยละ 64.4) มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุดจำนวน 124 ราย (ร้อยละ 32.2) และมีรายได้ (ต่อเดือน) ระหว่าง 15,001-25,000 บาทมากที่สุดจำนวน 166 ราย (ร้อยละ 43.1)

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อศึกษาอิทธิพลของกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย ผลการทดสอบแสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจปรับแก้ (Adjust R^2) และ ค่า Durbin-Watson ของกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย

Model	Un STD Coefficients		STD. Coefficients			Collinearity	
	B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
(Constant)	.958	.183		5.226			
การพาณิชย์ (CMR)	.154	.038	.206	4.075	.000	0.229	4.367
เนื้อหา (CTT)	.162	.048	.173	3.331	.001	0.236	4.237
รูปลักษณ์ (CTX)	.159	.054	.168	2.949	.003	0.271	3.690
สังคม (CMN)	.134	.042	.164	3.164	.002	0.233	4.292
การเชื่อมโยง (CNT)	.148	.052	.152	2.821	.005	0.471	2.123
R^2 = 0.462	Adj. R^2 = 0.455		Durbin-Watson = 1.727				

จากตารางที่ 1 พบว่า การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Multicollinearity) ถือว่าผ่านเกณฑ์ ทั้งนี้เพราะ ค่า Tolerance ของปัจจัยที่ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคที่ยั่งยืนอยู่ระหว่าง 0.229 ถึง 0.471 (มากกว่า 0.19) และ ค่า VIF ของปัจจัยที่ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคที่ยั่งยืนอยู่ระหว่าง 2.123 ถึง 4.367 (น้อยกว่า 5.30) (ปวีณา คำพุกกะ, 2556)

จากความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกิดขึ้นสามารถอธิบายค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) ได้เท่ากับ 0.462 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจปรับแก้ (Adjust R^2) เท่ากับ 0.455 และ Durbin-Watson เท่ากับ 1.727 นอกจากนี้อิทธิพลของกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย (TPD) สามารถแสดงในรูปแบบสมการ (คะแนนมาตรฐาน) ได้ดังนี้

TPD = 0.206CMR + 0.173CTT + 0.168CTX + 0.164CMN + 0.152CNT

การตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย (TPD) ขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ คือ 1) ด้านการพาณิชย์หรือการค้าขายผ่านเว็บไซต์ (CMR) 2) ด้านเนื้อหา (CTT) 3) ด้านองค์ประกอบหรือรูปลักษณ์ (CTX) 4) ด้านสังคมหรือชุมชนเพื่อการติดต่อสื่อสาร (CMN) และ 5) ด้านการเชื่อมโยง (CNT) สำหรับกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ ด้านการปรับแต่งตามความต้องการของลูกค้า (CTM) และด้านการติดต่อสื่อสาร (CMC) ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย

อภิปรายผล

อิทธิพลของกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1) การพาณิชย์หรือการค้าขายผ่านเว็บไซต์ (CMR) ซึ่งประกอบด้วย ระบบการสั่งซื้อ ระบบตะกร้ารับคำสั่งซื้อ ระบบชำระเงิน ระบบสมาชิก ระบบขนส่ง และระบบติดตามคำสั่งซื้อ ที่ง่ายและสะดวกย่อมจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มิลตรา สมบัติและปวีณา คำพุกะ (2561) ที่ศึกษาถึงอิทธิพลขององค์ประกอบเว็บไซต์ (7C’s) ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านอินเตอร์เน็ต พบว่า ลักษณะของเว็บไซต์ด้านการค้ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อสินค้าผ่านอินเตอร์เน็ต ทั้งนี้เพราะองค์ประกอบเว็บไซต์ด้านการพาณิชย์ที่มีขั้นตอนในการสั่งซื้อที่ไม่ยุ่งยาก มีช่องทางในการชำระสินค้าที่ง่าย สะดวก รวดเร็วและหลากหลาย รวมถึงมีช่องทางในการติดตามข้อมูลด้านการจัดส่ง ส่งผลให้ลูกค้ามีการตัดสินใจซื้อผ่านอินเตอร์เน็ต

2) ส่วนที่เป็นเนื้อหา หรือรายละเอียดข้อมูลบนเว็บไซต์ (CTT) ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาของบริษัท แผนที่ รายการสินค้า เนื้อหาต้องมีความชัดเจน มีการบรรยายถึงคุณสมบัติของสินค้าและบริการต่างๆ มีความสวยงามเป็นระเบียบ มีความเป็นปัจจุบัน จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาริยา ลีลารัศมี (2558) ที่พบว่า ลักษณะของเว็บไซต์ด้านเนื้อหาที่มีการแสดงรายละเอียดของสินค้าอย่างละเอียดครบถ้วนและถูกต้องนั้น มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแบรนด์เนมผ่านเว็บไซต์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

3) รูปลักษณ์ หรือรูปแบบการจัดวางองค์ประกอบต่างๆ โดยรวมของเว็บไซต์ (CTX) ที่จะต้องคำนึงถึงความสวยงามและประโยชน์การใช้งาน มีส่วนแยกของหน้าเป็นส่วนๆ เพื่อสะดวกต่อการค้นหาข้อมูล การแบ่งเฟรมเพื่อแสดงข้อมูลปลายทางที่เชื่อมไว้ และโครงสร้างทั้งหมดของเว็บไซต์สามารถนำภาพผู้ใช้บริการไปยังส่วนต่างๆ ได้ รวมถึงช่องทางในการค้นหาข้อมูลให้เหมาะสมกับหน้าจอในการแสดงผลของแท็บเล็ตและสมาร์ทโฟน์ ที่มีขนาดเล็กกว่าคอมพิวเตอร์แล็ปท็อป (Laptop computer) หรือ คอมพิวเตอร์เดสก์ท็อป (Desktop computer) จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ

สินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย สอดคล้องกับงานวิจัยของเกษรา บ่าวแช่มช้อย (2554) ที่พบว่า องค์ประกอบของเว็บไซต์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อสินค้าของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐรดา ประสงค์ทรัพย์ (2559) โดยพบว่า คุณภาพการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ด้านการตกแต่งที่สวยงาม ด้านการบริการและการเอาใจใส่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าและบริการผ่านระบบอินเตอร์เน็ตของผู้บริโภคภายในเขตกรุงเทพมหานคร

4) สังคมหรือชุมชนเพื่อการติดต่อสื่อสาร หรือส่วนที่ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการสามารถแสดงความคิดเห็นได้ (CMN) โดยแสดงความคิดเห็นบนกระทู้ของเว็บไซต์ มีเครื่องมือสำหรับการติดต่อสื่อสารภายในของผู้ใช้บริการที่สนใจในเรื่องเดียวกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการแสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล และมีเฟสบุ๊คแฟนเพจ (Facebook fanpage) สำหรับการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ ช่วยให้สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้อย่างกว้างขวาง อีกทั้งสามารถแบ่งปันข่าวสารข้อมูลของสินค้าและบริการไปยังเฟสบุ๊คได้ ก็จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นรวรรณ บริสุทธิ์ และพนิต กุลศิริ (2554) โดยพบว่า การที่ลูกค้าสามารถแสดงความคิดเห็นเสนอคำแนะนำ หรือติชมร้าน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ซื้อด้วยกันแล้วจะส่งผลให้ลูกค้ามีการตัดสินใจซื้อผ่านอินเตอร์เน็ต

5) การเชื่อมโยงหรือส่วนของเครือข่ายที่มีระบบการเชื่อมโยง (Link) ไปสู่เว็บไซต์อื่นที่เกี่ยวข้อง (CNT) ก็เป็นอีกหนึ่งประกอบของเว็บไซต์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิอาอีดา นราพิทักษ์กุล (2559) ที่ศึกษาถึงองค์ประกอบของเว็บไซต์ที่มีผลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าผ่านการสร้างความพึงพอใจของลูกค้า: กรณีเว็บไซต์อิเล็กทรอนิกส์แบบธุรกิจสู่ผู้บริโภคในประเทศไทย พบว่า การมีช่องทางให้ลูกค้าสามารถค้นหาสินค้าที่ต้องการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการใช้งานย่อมส่งผลให้ลูกค้ามีการตัดสินใจซื้อผ่านอินเตอร์เน็ต

สำหรับกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ด้านการปรับแต่งตามความต้องการของลูกค้า (CTM) และด้านการติดต่อสื่อสาร (CMC) ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย ทั้งนี้เพราะ กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นความสำคัญต่อการส่งข้อมูลข่าวสาร รูปภาพหรือภาพเคลื่อนไหว ความสามารถในการเปลี่ยนภาษา การสมัครเป็นสมาชิก การเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลส่วนตัวได้ตลอดเวลา และการออกแบบให้ง่ายต่อการปรับแต่ง เนื่องจากองค์ประกอบเว็บไซต์เหล่านี้เป็นลักษณะที่ผู้ขายพยายามเสนอให้ ซึ่งในขณะที่ลูกค้าจะตัดสินใจซื้อสินค้าเมื่อมีความต้องการเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ มิลตรา สมบัติ และปวีณา คำพุกะ (2561) โดยพบว่า องค์ประกอบเว็บไซต์ด้านการปรับแต่งและการติดต่อสื่อสารไม่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผ่านอินเตอร์เน็ต

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ออนไลน์ เพื่อการพัฒนากลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์รองรับการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ และพัฒนาศักยภาพด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้กับผู้ประกอบการสินค้าชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจท้องถิ่น ไปสู่โลกการค้ายุคใหม่ แต่อย่างไรก็ตามการที่สินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) และผู้ประกอบการสินค้าชุมชนจะประสบความสำเร็จได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ 1) ความสามารถในสร้างการรับรู้ตราสินค้า: จากการพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพที่ดี มีความคนทนเหมาะกับยุคสมัย มีราคาที่สมเหตุสมผลเป็นที่ยอมรับ ซึ่งจะทำให้ลูกค้าเกิดการยอมรับตราสินค้า และเกิดการภักดีต่อตราสินค้านั้น และ 2) การบริหารจัดการและการใช้เครื่องมือในการบริหารจัดการ ตลอดจนบูรณาการเครื่องมือทางการบริหารจัดการต่างๆ ร่วมกันอย่างเหมาะสมและถูกต้องกับสถานการณ์ โดยคำนึงถึงความพึงพอใจของลูกค้าและความรับผิดชอบที่จำเป็นและเป็นธรรม

แต่อย่างไรก็ตามการวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุโขทัย โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามในช่วงระยะเวลาที่การระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรน่า 2019 ยังไม่สิ้นสุด ซึ่งนับเป็นข้อจำกัดหนึ่งที่เกิดขึ้นกับการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

กองพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2562). **พาณิชย์ย้ำ การค้ายุคปัจจุบันต้องพัฒนาทั้ง "ช่องทางการตลาด" และ "คน" ไปพร้อมกัน.** สืบค้นจาก https://www.facebook.com/415527945210102/posts/2162132390549640/.

เกษรา บ่าวแช่มช้อย. (2554). **องค์ประกอบของเว็บไซต์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี)

จุฑามาศ เฟื่องโชติการ, ลัสดา ยาวิละ และรัตนา สิทธิอ่วม. (2563). **ส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อสินค้าบนสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม).

ณัฐรดา ประสงค์ทรัพย์. (2559). **คุณภาพการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าและบริการผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภคภายในเขตกรุงเทพมหานครและเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน.** (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย)

ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ. (2552). **การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์.** กรุงเทพฯ : เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์.

นรวรรณ บริสุทธิ์ และพนิต กุลศิริ. (2554). ลักษณะเว็บไซต์ และแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าผ่านเว็บไซต์ www.nananaka.com. **วารสารปัญญาภิวัตน์,** 3(1), 60-71.

นิตยา ฐานิตธนกร และสุนันท์ ทับทิมแดง. (2556). **การตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย,** 32(2), 11-26.

นิอาอีดา นราพิทักษ์กุล. (2559). องค์ประกอบของเว็บไซต์ที่มีผลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าผ่านการสร้างความพึงพอใจของลูกค้า: กรณีเว็บไซต์อิเล็กทรอนิกส์แบบธุรกิจสู่ผู้บริโภคในประเทศไทย. **วารสารระบบสารสนเทศด้านธุรกิจ(JISB). ปีที่ 2** ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มีนาคม 2559.

ปวีณา คำพุกกะ. (2556). **วิจัยธุรกิจ.** อุบลราชธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

มิลตรา สมบัติ และปวีณา คำพุกะ (2561). อิทธิพลขององค์ประกอบเว็บไซต์ (7C's) ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านอินเตอร์เน็ต. **วารสารปัญญาภิวัตน์,** 10(3)**,** 61-71.

อาริยา ลีลารัศมี. (2558). **องค์ประกอบเว็บไซต์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และความไว้ใจในการซื้อสินค้าที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแบรนด์เนมผ่านเว็บไซต์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ)

Cochran, W.G. (1977). **Sampling Techniques.** 3rd Edition, John Wiley & Sons, New York.

Kotler, P. & Keller, K.L. (2012). **Marketing Management**. 14th ed. Upper Saddle River, N.J.: Pearson Education

Mican, D., & Sitar-Taut, D. A. (2020). Analysis of the Factors Impacting the Online Shopping Decision-Making Process. **Studia Universitatis Babes-Bolyai Oeconomica, 65**(1), 54-66.

Rayport, J.F. & Jaworski, B.J. (2001). **Introduction to e-commerce**. New York: McGraw-Hill.

Tzeng, S. Y., Ertz, M., Jo, M. S., & Sarigöllü, E. (2021). Factors affecting customer satisfaction on online shopping holiday. **Marketing Intelligence & Planning.**

การจัดการการสื่อสารในภาวะวิกฤติไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี

Communication Management During The Corona Virus 2019 Crisis In The public Relations Office Region 7, Chanthaburi

วุฒินัน จันทร์มา, ภูริพัฒน์ แก้วตาธนวัฒนา, จำเริญ คังคะศรี และดนัย โชติแสง

Wuttinun Chanma,Puripat Kaewtathanawattana, Chamroen Kangkasri and Danai Chotsang

สาขาวิชาการจัดการการสื่อสาร คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Program in Communication Management Faculty of Communication Arts, Tel 081-578-6595

e-mail: wutinanjanma@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารในภาวะวิกฤติไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลข่าวสารไวรัสโคโรน่า 2019 ที่ปรากฏในสื่อออนไลน์ Face Book Fan Page ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า สถานการณ์ไวรัสโคโรน่า 2019 มีคุณค่าของข่าวสูง มีการนำเสนอข่าวเหตุการณ์อย่างรวดเร็ว และน่าสนใจ โดยการรายงานเกี่ยวกับจำนวนผู้ติดเชื้อทำให้ประชาชนเกิดความวิตก ทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตัวในการดูแล รักษา และป้องกันตัวเองให้ปราศจากโรค เป็นการรายงานเหตุการณ์ที่มีความสำคัญและเกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน จึงเป็นเหตุการณ์ที่ประชาชนให้ความสนใจคอยติดตามข่าวสารอย่างตั้งใจ ไวรัสโคโรน่า 2019 เป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนและสามารถติดต่อกันได้ง่าย จึงเป็นเหตุการณ์ที่ประชาชนทั่วไปมีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวมากและมีผลกระทบกระเทือน (consequence or impact) ต่อประชาชนเป็นจำนวนมากทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการดำรงชีวิต

คำสำคัญ : การจัดการการสื่อสาร, ภาวะวิกฤติ, ไวรัสโคโรน่า 2019

Abstract

The objective of this research is to analyze information on the crisis of corona virus 2019 (COVID19) at the Public Relations Office District 7 Chanthaburi. This is a qualitative research conducted by content analysis of Corona virus 2019 (COVID19) news that appeared on the online media (Facebook page) of the Public Relations Office District 7 Chanthaburi. This research results were found that the Corona virus 2019 (COVID19) situation has a high news value which offers fast and interesting news

and events by reporting the number of people infected, this makes people alert to take care and protect themselves to be free from the disease. It reports events that are important and that happen in the present day. It is an event that people pay attention to keep their eyes on the news.

Corona virus 2019 (COVID19) is a serious contagious disease that affects peoples lives and can be easily communicated. It is an event in which the general Public feels that it is very close and has a consequence or impact on many people economically, socially and livelihood.

Keywords : Communications, Management, Crisis, Corona virus 2019**.**

บทนำ

ปลายปี ค.ศ.2019 ทั่วโลกได้ประสบกับภัยใหม่นั่นคือโรคอุบัติใหม่ที่เกิดจากเชื้อไวรัส ซึ่งมีการพัฒนาความซับซ้อนด้านพันธุกรรมมากขึ้น ซึ่งองค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) ตั้งชื่อว่า Corona virus disease starting in 2019 หรือ Covid -19 ที่มีจุดกำเนิดเริ่มต้นจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของโรคอุบัติใหม่ โควิด 19 การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 ในครั้งนี้ คนทั่วโลกต่างต้องการข้อมูล ข่าวสารที่เป็นสาเหตุของการระบาดของโรคอุบัติใหม่นี้ เพื่อจะได้มีความรู้ในการแก้ไข หรือระวังป้องกันตนเองมิให้ติดเชื้อ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 กับประชาชน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้นนั้นยังไม่มีความชัดเจน และใช้เวลาที่นานเกินไป เนื่องจากเป็นโรคอุบัติใหม่ จึงส่งผลกระทบตามมาด้วยการแพร่ระบาดที่ลุกลามไปในทวีปเอเชีย เพราะไม่มีข้อมูลในการวิเคราะห์เพื่อรับมือกับการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 ภายในระยะเวลา 1 เดือน ไวรัสโคโรน่า 2019 ก็ระบาดไปทั่วทวีปเอเชีย และอีก 4 เดือนต่อมาไวรัสโคโรน่า 2019 ได้ระบาดไปทั่วโลก การระบาดของไวรัสโคโรน่า 2019 ได้ส่งผลกระทบรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต ทำให้คนทั่วโลกตื่นกลัว ประกอบกับลักษณะของการแพร่ขยายของเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 ที่ระบุว่าผู้ที่ติดเชื้อไวรัสนั้นจะไม่ปรากฏอาการจนกว่าจะครบ 14 วัน ซึ่งขณะที่ยังไม่ปรากฏอาการผู้ที่มีเชื้อไวรัสอยู่ในร่างกายสามารถเป็นพาหนะได้ ซึ่งองค์การอนามัยโลกระบุว่า การกำจัดโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 นั้นทำได้ยาก และการจะป้องกันได้ต้องมีการแทรกแซงที่สามารถขัดจังหวะการส่งผ่านเชื้อให้ได้ ทั้งนี้แม้เชื้อโควิด-19 จะถูกกำจัดให้หมดไปในหมู่มนุษย์ แต่หากเชื้อไวรัสยังคงอยู่รอดในรูปแบบตามธรรมชาติ ในสัตว์ ฯลฯ แหล่งกักเก็บเหล่านั้นซึ่งสามารถทำให้ไวรัสเวียนกลับมาได้ (ผู้จัดการ.ออนไลน์.2563)

นอกจากนี้ยังมีการเผยแพร่คลิปที่อ้างว่าเป็นผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 เสียชีวิตในที่สาธารณะหลากหลายสถานที่ในหลายประเทศที่ปรากฏผ่านสื่อโซเชียลมีเดียรูปแบบต่าง ๆ ยิ่งเพิ่มความตื่นตระหนก และความหวาดกลัวของผู้ที่เสพข่าวสาร จนกลายเป็นวิกฤตของคนทุกคนบนโลก ขณะที่รัฐบาลของประเทศที่พบว่ามีผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 ต่างหาแนวทาง และมาตรการในการ

ควบคุม และป้องกันในมิติต่าง ๆ ที่มีผลต่อการทำให้ตัวเลขผู้ติดเชื้อโรคอุบัติใหม่นี้เพิ่มขึ้น รวมถึงการควบคุมข่าวสารที่เป็นจริงด้วย

ประเทศไทยพบผู้ป่วยรายแรกช่วงต้นเดือนมกราคม พ.ศ. 2563 และตัวเลขผู้ป่วยในประเทศเริ่มเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งได้สร้างความตื่นตระหนกให้กับประชาชนโดยทั่วไปเป็นอย่างมาก ประกอบกับมีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับไวรัสโคโรน่า 2019 ที่มีทั้งจริงและไม่จริงเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งในต้นเดือนกุมภาพันธ์ กระทรวงสาธารณสุขของไทยได้แถลงข่าวสถานการณ์โรคอุบัติใหม่นี้ขึ้นเป็นรายวัน ซึ่งเป็นการจัดการสื่อสารข้อมูลในด้านการสาธารณสุขเป็นหลัก พร้อมมีการประกาศให้โรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรน่า 2019 เป็นโรคติดต่ออันตราย และจากนั้นก็มีการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 ในประเทศไทยเพิ่มขึ้นจากแรงงานที่มาจากต่างประเทศ การแพร่ระบาดจากการรวมตัวของคนหมู่มาก จนกระทั้งมีการเสียชีวิตของผู้ป่วยรายแรก และการระบาดมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นจนกระทั่งรัฐบาลประเทศใช้พระราชกำหนดบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 เพื่อควบคุมการระบาดของโรค และมีการจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (ศคบ.) เป็นหน่วยงานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานการณ์ และการยืนยันข้อมูลข่าวสารที่เป็นเรื่องจริง และตอบโต้ข่าวสารที่เป็นเท็จ หรือ Fake NEWS อย่างจริงจังขณะที่บทบาทการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในประเทศไทยในห้วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 ถูกสังคมจับตาโดยเฉพาะประเด็นเสรีภาพบนความรับผิดชอบ เพราะมีความคาดหวังจากผู้เสพสื่อในการได้รับองค์ความรู้จากการรับข้อมูลข่าวสาร มากกว่าการรายงานเฉพาะตัวเลขผู้ติดเชื้อหรือเสียชีวิต (สำนักข่าวอิศรา. ออนไลน์.2563)

การจัดการการสื่อสารเกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่ ไวรัสโคโรน่า 2019 ในประเทศไทยในระยะแรกยังถือว่าไม่ชัดเจนและครอบคลุม เนื่องจากยังมีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับรายละเอียดเชิงลึกของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรน่า 2019 โดยนับระยะเวลาตั้งแต่พบผู้ป่วยรายแรกในประเทศไทยในเดือนมกราคมพ.ศ. 2563 จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2563 นั้น เป็นเวลาเกือบ 1 เดือน ซึ่งในระยะดังกล่าวได้สร้างความสับสนกังวลใจต่อประชาชนทั่วประเทศเป็นอย่างมาก จนกระทั้งกระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการแถลงข่าวเกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่ ไวรัสโคโรน่า 2019 ต่อประชาชนอย่างต่อเนื่องโดยให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรน่า 2019 ในมิติต่าง ๆ อาทิ ที่มาของโรค, ลักษณะอาการของโรค, ลักษณะการติดต่อของโรค,วิธีการป้องกัน เป็นต้น ทำให้การแพร่ระบาดของโรคเริ่มลดลง

สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี เป็นสื่อของรัฐบาล สังกัดกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการสื่อสารนโยบายต่างๆ ของรัฐบาล ให้กับประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ 9 จังหวัดภาคตะวันออก คือ จันทบุรี ,ระยอง,ตราด,ชลบุรี , สมุทรปราการ ,ฉะเชิงเทรา ,นครนายก , ปราจีนบุรี และสระแก้ว ทั้งนี้สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี มีสื่อสารมวลชนในสังกัด เพื่อใช้ในการเผยแพร่ข่าวสาร อีกทั้งยังมี Face book Fan Page ซึ่งเป็นโซเชียลมีเดีย ที่ได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างดี โดยในระยะเวลาตั้งแต่เกิดสถานการณ์ไวรัสโคโรน่า 2019 จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2563 ปรากฏ

ว่ามีประชาชนสนใจติดตามข้อมูลข่าวสารใน Face book Fan Page สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี เพิ่มขึ้นกว่า 200,000 คน

จากความสำคัญดังกล่าว การใช้สื่อออนไลน์ ได้เข้ามาปรับเปลี่ยนโฉมหน้าทางการสื่อสารในทุกมิติและมีบทบาทมากในการเผยแพร่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรน่า 2019 ในมิติต่าง ๆ อาทิ ที่มาของโรค, ลักษณะอาการของโรค, ลักษณะการติดต่อของโรค,วิธีการป้องกัน เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “การจัดการสื่อสารในภาวะวิกฤตจากสถานการณ์ไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี” ว่าทำไมประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี และประชาชนทั่วไป ถึงเลือกให้ความสนใจและติดตามข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรน่า 2019 ในมิติต่าง ๆ ผ่านสื่อออนไลน์ Face book Fan Page ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานอื่นๆ ที่จะไปประยุกต์ใช้อันเป็นการนำไปสู่การพัฒนาที่เกิดจากความคิดเห็นของทุกภาคส่วนที่มีส่วนได้ส่วนเสียให้เกิดประโยชน์กับประชาชน และประเทศชาติ

วัตถุประสงค์งานวิจัย

เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลข่าวสารในภาวะวิกฤตจากสถานการณ์ไวรัสโคโรน่า 2019 ของ Face book Fan page ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการจัดการการสื่อสารในภาวะวิกฤตไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี โดยการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจัดการการสื่อสารในภาวะวิกฤต การใช้สื่อออนไลน์ สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ (Conceptual Framework) ดังนี้

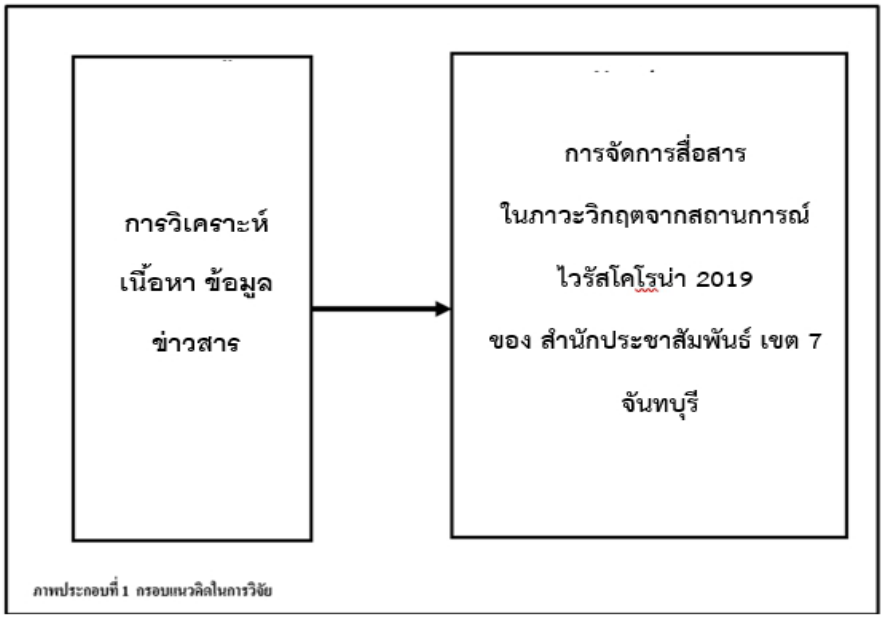

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารในภาวะวิกฤตไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี ครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา ดังปรากฏรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหามุ่งศึกษาการจัดการการสื่อสารในภาวะวิกฤตไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี

2. ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสื่อสารในภาวะวิกฤตไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี

3. ขอบเขตด้านเวลา ใช้เวลาในการเตรียมข้อมูล จัดลำดับข้อมูล พร้อมทั้งการสัมภาษณ์และนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ระยะเวลาในการวิจัย เริ่มตั้งแต่ มกราคม – กุมภาพันธ์ 2564

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการการสื่อสารในภาวะวิกฤตไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์การสื่อสารในภาวะวิกฤตไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี ผู้วิจัยทำการศึกษากรณีศึกษา (Cass Study) โดยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวกับการสื่อสารในภาวะวิกฤตไวรัสโคโรน่า 2019 ที่ปรากฏในสื่อออนไลน์ Face book Fan page ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี จากผู้เข้าเยี่ยมชม Face book Fan page จำนวนสูงสุด มาทำการวิเคราะห์ด้วยการคัดเลือกข่าว (news judgment) เหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกองค์ประกอบของข่าวว่าข่าวหรือข้อเท็จจริงใดมีคุณค่าทางข่าว (news value) สูง ดังนี้ 1) ความสดต่อสมัย (timeliness) หรือความรวดเร็ว (immediacy) 2) ความใกล้ชิด (proximity or nearness) 3) ความสำคัญหรือความเด่น (prominence) 4) ผลกระทบกระเทือน (consequence or impact) 5) ความมีเงื่อนงำ (suspense or mystery) 6) ปุถุชนสนใจ (human interest)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ผลการใช้การสื่อสารภาวะวิกฤตในสถานการณ์ไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักงานประชาสัมพันธ์เขต 7 จันทบุรี ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการดูแล ป้องกันรักษามิให้เกิดการระบาดของโรคในหมู่ประชาชน

2. ได้วิธีการสื่อสารในภาวะวิกฤตที่เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนในการพัฒนาการดูแล ป้องกันสุขภาพของประชาชน

3. ได้แนวทางการสื่อสารสถานการณ์วิกฤตไวรัสโคโรน่า 2019 ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาล แพทย์ พยาบาล ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการป้องกัน การดูแล การรักษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นำข้อมูลเกี่ยวกับการสื่อสารในภาวะวิกฤตไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์วิกฤตอื่นๆ

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการการสื่อสารภาวะวิกฤตในสถานการณ์ไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักงานประชาสัมพันธ์เขต 7 จันทบุรี มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

การวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลข่าวสารในภาวะวิกฤตจากสถานการณ์ไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี

ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลข่าวสารไวรัสโคโรน่า 2019 ที่นำเสนอผ่าน Face book Fan page เป็นเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงมีคุณค่าทางข่าวสูงตามองค์ประกอบของข่าว ดังนี้

1) ความสดต่อสมัย (timeliness) หรือความรวดเร็ว (immediacy) ความสดและความรวดเร็วเป็นหัวใจสำคัญของการนำเสนอข่าว หากมีการรายงานเหตุการณ์ได้อย่างรวดเร็วยิ่งทำให้ข่าวมีคุณค่าทางข่าวมากขึ้นเพราะผู้ชมจะให้ความสนใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสดๆ ร้อนๆ หรือเรื่องราวที่ทันสมัย ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับไวรัสโคโรน่า 2019 เป็นเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดการระบาดของโรคเมื่อไม่นาน ผู้ชมรายการจึงให้ความสนใจ และต้องการทราบสถานการณ์หรือเหตุการณ์เกี่ยวกับไวรัสโคโรน่า 2019 อย่างรวดเร็วเพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการดูแลป้องกันตนเองมิให้ติดเชื้อ

2) ความใกล้ชิด (proximity or nearness) ไวรัสโคโรน่า 2019 เป็นโรคอุบัติใหม่ และเป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต สามารถติดต่อกันได้ง่าย จึงเป็นเหตุการณ์ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมาก นักจิตวิทยาได้อธิบายถึงนิสัยของมนุษย์ว่า มนุษย์สนใจเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวอันอาจส่งผลถึงตัวเองได้ ไวรัสโคโรน่า 2019 เป็นโรคอุบัติใหม่จึงมีความใกล้ชิดกับการดำเนินชีวิตของประชาชนทั่วไป ความใกล้ชิดเป็นโอกาสในการทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตัวในการดูแล รักษา และป้องกันตัวเองให้ปราศจากโรค

3) ความสำคัญหรือความเด่น (prominence) ไวรัสโคโรน่า 2019 เป็นเหตุการณ์หรือสถานการณ์เด่นที่มีคุณค่าของข่าวสูง มีการนำเสนอข่าวเหตุการณ์อย่างน่าสลดใจ โดยการรายงานเกี่ยวกับจำนวนผู้ติดเชื้อทำให้ประชาชนเกิดความวิตก อาการของโรคเมื่อมีการติดเชื้อแล้วจะมีความทุกข์ทรมานอย่างมาก และยังอาจถูกรังเกียจจากสังคมอีกด้วย

4) ผลกระทบกระเทือน (consequence or impact) เหตุการณ์หรือสถานการณ์ไวรัสโคโรน่า 2019 มีผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมากทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการดำรงชีวิต สถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้รัฐบาลต้องจำเป็นต้องใช้มาตรการมาตรการล็อกดาวน์เพื่อควบคุมการระบาด ส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศหยุดชะงัก ซึ่งมาตรการต่างๆ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจ และเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยอีกด้วย

5) ความมีเงื่อนงำ (suspense or mystery) การจัดการสื่อสารเกี่ยวกับไวรัสโคโรน่า 2019 ของไทยในระยะแรกเริ่มการระบาดของโรคยังไม่มีความชัดเจนและครอบคลุม เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดเชิงลึกของโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรน่า 2019 ซึ่งในระยะดังกล่าวได้สร้างความสับสนกังวลใจต่อประชาชนทั่วประเทศเป็นอย่างมาก กระทั่งต่อมามีการแถลงข่าวให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่ไวรัสโคโรน่า 2019 ในมิติต่าง ๆ อาทิ ที่มาของโรค, ลักษณะอาการของโรค,

ลักษณะการติดต่อของโรค,วิธีการป้องกัน เป็นต้น ประชาชนจึงให้ความสนใจและเชื่อถือข้อมูลเกี่ยวกับไวรัสโคโรน่า 2019 ที่นำเสนอโดยหน่วยงานภาครัฐ

6) ปุถุชนสนใจ (human interest) การนำเสนอเหตุการณ์หรือสถานการณ์ไวรัสโคโรน่า 2019 ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกสะเทือนอารมณ์ เช่น การระบาดของไวรัสโคโรน่า 2019 จะเกิดอย่างรวดเร็ว พร้อมกับส่งผลกระทบรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต นอกจากนี้ยังมีการเผยแพร่คลิปผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 เสียชีวิตในที่สาธารณะหลากหลายสถานที่ในหลายประเทศ ยิ่งเพิ่มความตื่นตระหนก และความหวาดกลัวของประชาชนผู้รับข่าวสาร ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกร่วมทางอารมณ์กับบุคลในข่าว เช่น เห็นอก เห็นใจ เศร้าโศกเสียใจ กลัวหรือหวาดระแวงว่าสักวันหนึ่งตนเองจะกลายเป็นผู้ติดเชื้อ

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์การจัดการการสื่อสารภาวะวิกฤตในสถานการณ์ไวรัสโคโรน่า 2019 ของสำนักงานประชาสัมพันธ์เขต 7 จันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า เหตุการณ์หรือสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรน่า 2019 ในสื่อออนไลน์ Face book Fan page ของสำนักประชาสัมพันธ์เขต 7 จันทบุรี ไวรัสโคโรน่า 2019 เป็นเหตุการณ์หรือสถานการณ์เด่นที่มีคุณค่าของข่าวสูง มีการนำเสนอข่าวเหตุการณ์อย่างน่าสนใจ โดยการรายงานเกี่ยวกับจำนวนผู้ติดเชื้อทำให้ประชาชนเกิดความวิตก ทำให้ประชาชนเกิดความตื่นตัวในการดูแล รักษา และป้องกันตัวเองให้ปราศจากโรค เป็นการรายงานเหตุการณ์ที่มีความสำคัญและเกิดขึ้นในยุคปัจจุบันความจึงเป็นเหตุการณ์ประชาชนให้ความสนใจคอยติดตามข่าวสารอย่างตั้งใจ ไวรัสโคโรน่า 2019 เป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนและสามารถติดต่อกันได้ง่าย จึงเป็นเหตุการณ์ที่ประชาชนทั่วไปมีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวมาก มีผลกระทบกระเทือน (consequence or impact) ต่อประชาชนเป็นจำนวนมากทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการดำรงชีวิตสอดคล้องผลการวิจัยของสกุลศรี ศรีสารคาม (2555) ศึกษาเรื่อง Social Media กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว ซึ่งพบว่า รูปแบบของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการกระบวนการสื่อข่าวมีจุดเด่นเรื่องความรวดเร็ว โดยใช้เพื่อรายงานข่าวสารให้ทันต่อเหตุการณ์และจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งมักนำมาใช้ในกระบวนการหาข่าว และเผยแพร่ข่าวเพื่อให้มีเครือข่ายของแหล่งข่าวเพิ่มขึ้น และใช้แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นทางสังคม อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒณี ภูวทิศ (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องผู้สื่อข่าวกับการใช้ประโยชน์และความน่าเชื่อถือของข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์เพื่อการรายงานข่าว พบว่า ผู้รับสารมักชื่นชอบการ รายงานแบบเรียลไทม์ (Real Time) และพบว่า เฟสบุ๊คเป็นสื่อออนไลน์ที่มีคุณสมบัติโดดเด่น คือสามารถสร้างแผนภูมิ ภาพประกอบข่าวที่น่าสนใจ และสามารถแชร์ผ่านทางเครือข่าย สามารถดึงดูดความน่าสนใจได้มากกว่าทวิตเตอร์ และสามารถใช้เป็นช่องทางให้ผู้สื่อข่าวภาคสนามรายงานเหตุการณ์สดจากพื้นที่ช่วยเพิ่มสีสันหรือบรรยากาศข่าว ทำให้ข่าวมีอรรถรสเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดคุณค่าข่าวของกาลตุง และรูจ (Galtung & Ruge, 1965) และ Pasqua, Buckalew, Rayfield, and Tankare (1990, p. 50) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของข่าวที่มีคุณค่าสมควรได้รับการนำเสนอ ว่าในแต่ละวันเกิดเหตุการณ์

หรือเรื่องราวมากมายแต่มีเพียงไม่กี่เหตุการณ์ที่สื่อมวลชน ให้ความสนใจและนำมาเผยแพร่ให้ประชาชน และสังคมได้รับทราบ ซึ่งในมุมมองของสื่อมวลชนเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงดังกล่าวนั้น มักมีคุณค่าความเป็นข่าวสูงกว่าเหตุการณ์หรือ ข้อเท็จจริงอื่น สื่อมวลชนจึงเลือกมานำเสนอ ซึ่งคุณค่าข่าวที่สื่อมวลชนใช้ในการพิจารณา คัดเลือกเหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงมานำเสนอ นั้น ได้แก่ ความสดและทันต่อเหตุการณ์ ความเข้มของข่าวความใกล้ชิด ความขัดแย้งหรือผลลบที่จะเกิดขึ้น ความชัดเจนความ สอดคล้องความเด่น และผลกระทบ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. สื่อสารมวลชนในสังกัดของสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี ควรปรับรูปแบบการนำเสนอไปสู่สื่อออนไลน์อื่นๆ ที่กำลังเป็นที่นิยมของประชาชน

2. สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 7 จันทบุรี ควรมีการพัฒนารายการ และการผลิตรายการต่างๆ ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล และตรงกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อสมัยใหม่ของประชาชน

3. ควรศึกษาปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการสื่อสารนโยบายรัฐบาลไปสู่ประชาชน

เอกสารอ้างอิง

ผู้จัดการ. (2563). อัพเดทสถานการณ์ โควิด-19. ค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม2563,จาก https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/879789

วัฒณี ภูวทิศ.(2560).ผู้สื่อข่าวกับการใช้ประโยชน์และความน่าเชื่อถือของข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์. **วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา.** 9,(17) : 135-144.

สกุลศรี ศรีสารคาม. (2555). Social Media กับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสื่อข่าว. **อิศราปริทัศน์.** 1,(1) : 11-16.

สำนักข่าวอิศรา. (2563). **รายงานสถานการณ์โควิด 19 ในประเทศไทย.** ค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2563, จาก https://www.isranews.org/article/isranews-news/92647

Galtung, J., & Ruge, M. H. (1965). The structure of foreign news: The presentation of the Congo. Cuba and Cyprus in Four Norwegian newspaper. **Journal of Peace Research**, 2,(1) : 64-90

Pasqua, T. M., Buckalew, J. K., Rayfield, R. E., & Tankare, J. W. (1990). **Mass media in information age**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

การจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรกของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า

Communication Management For the empowerment of New Cancer Patients by Cancer Survival Glub Prapokklao Hospital

นงลักษณ์ เฉลิมบุญ, ภูริพัฒน์ แก้วตาธนวัฒนา ,จำเริญ คังคะศรี และดนัย โชติแสง

Nonglak Chalermboon, Puripat Kaewtathanawattana,

Chamroen Kangkasri, and Danai Chotsang

สาขาวิชาการจัดการการสื่อสาร คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Program in Communication Management Faculty of Communication Arts, Tel 099-545-5632

e-mail : tonaix@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์การจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรกของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแล รักษาผู้ป่วยมะเร็งระยะแรกรายใหม่ ประกอบด้วยแพทย์ จำนวน 3 คน พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 5 คน ตัวแทนชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็ง จำนวน 10 คน และตัวแทนผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรก จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้น 27 คน ผลการวิจัยพบว่า การรักษาผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรกทางการแพทย์แผนปัจจุบันมีความจำเป็นและมีความสำคัญ ที่จะทำให้สามารถรักษาผู้ป่วยให้ขาดขาดได้ และพบว่า ผู้ป่วยเมื่อทราบผลการวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งส่วนใหญ่มีอาการตกใจ ซึมเศร้า ปฏิเสธการรักษาและไม่ยอมรับว่าเป็นมะเร็ง และยังพบว่า การสื่อสารเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดูแล รักษา ขั้นตอนการรักษาในลักษณะของเสริมพลัง เช่น การสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ป่วย ส่งผลทำให้ผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการรักษา และมีพฤติกรรมให้ความร่วมมือในการเลือกวิธีการรักษาตามที่แพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์แนะนำ และยังพบอีกว่า การสื่อสารเพื่อเสริมพลังเป็นการแสดงปฏิสัมพันธ์เบื้องต้นที่ดีและเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นระหว่างแพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ที่จะต้องสื่อสารเพื่อให้ผู้ป่วยเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทัศนคติ

คำสำคัญ : การจัดการ, การสื่อสาร, การเสริมพลัง

Abstract

The main objective of this research is to analyze the communication management for empowerment in early new cancer patients for the cancer survivors club, Phra Prajadhipok Hospital. It is a qualitative research where the data was

collected by using interviews with key informants involved in the care. New treatment of early cancer patients consisting of 3 doctors and 5 professional nurses. Cancer survivor club representative of 10 people and 9 new primary cancer agents totaling to 27. The research results also found that the treatment of early cancer patients with modern medicine is essential and important, the main methods of universal cancer treatment are surgery, chemotherapy, radiotherapy and biological therapy that will make it possible to treat the deficient patients and when the patients were diagnosed with cancer, most of them were shocked.

The research also found that communication was to provide information about the care, procedures in the form of empowerment, such as improving patient's morale which results in to patients change of attitude towards treatment and have cooperative behavior or accepting and participating in treatment. The research also found out that empowerment communication is a good initial and essential interaction among physicians, nurses and medical personnel must communicate in order for the patients have the knowledge and change their attitudes. It was also found that when cancer patients have been communicated to, they have behavioral change, they cooperate in choosing a treatment method according to the physicians, nurses and medical personnel recommendation.

Keywords: Management, communication, empowerment

บทนำ

โรคมะเร็งเป็นปัญหาทางสาธารณสุขของโลก เป็นสาเหตุการตายประมาณร้อยละ 13 ของคนตายทั้งหมดทั่วโลก และในทุกๆ ปี จะพบผู้ป่วยใหม่ประมาณ 9 ล้านคน องค์การอนามัยโลกได้คาดการณ์ไว้ว่าในปี 2563 ทั่วโลกจะมีคนตายด้วยโรคมะเร็งมากกว่า 11 ล้านคน และจะเกิดขึ้นในประเทศที่กำลังพัฒนามากกว่า 7 ล้านคน (สถาบันมะเร็งแห่งชาติ, 2563) และในปัจจุบันคนไทยเสียชีวิตจากโรคมะเร็งเป็นอันดับ 1 มากกว่าโรคอื่นๆ ที่เคยเป็นปัญหาทางสาธารณสุขในอดีต ในปี พ.ศ.2516 โรคมะเร็งเป็นสาเหตุการตายอยู่ในอันดับที่ 6 มีอัตราการตายเท่ากับ 16.3 ต่อประชากรแสนคนต่อปี ในปี พ.ศ.2536 อัตราการตายเลื่อนขึ้นเป็นอันดับที่ 3 เท่ากับ 45.0 ต่อแสนคนต่อปี และตั้งแต่ปี พ.ศ.2545 เป็นต้นมาโรคมะเร็งก็เป็นสาเหตุการตายอันดับ 1 คือ เท่ากับ 73.3 ต่อแสนคนประชากร ทั้งนี้ เมื่อคำนวณอัตราป่วย โดยใช้ age standardized rate พบว่า เพศชายมีอัตราป่วยเท่ากับ 149.2 ต่อแสนปะชากร ในขณะที่เพศหญิงเท่ากับ 125.0 ต่อประชากรแสนคน (ธีรวุฒิ คูหะเปรมะ,2563)

โดยทั่วไปตามหลักสิทธิของผู้ป่วย แพทย์ต้องบอกผู้ป่วยว่าเป็นมะเร็งชนิดไหน ระยะที่เท่าไหร่ การรักษามีกี่วิธี ผลการรักษาและพยากรณ์โรคอย่างไรบ้าง ซึ่งเป็นสิทธิที่ผู้ป่วยพึงทราบ แต่ในวัฒนธรรมของคนไทยและความพร้อมหรือความสามารถในการในการรับรู้ของคนไทย โดยเฉพาะการยอมรับเกี่ยวกับโรคมะเร็งของคนไทยยังอยู่ในระดับที่ไม่สูงเพียงพอที่จะยอมรับว่าตนเองเป็นโรคมะเร็ง ข้อมูลของแพทย์และพยาบาลจากการสัมผัสกับผู้ป่วยมะเร็งโดยตรง พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่จะรู้สึกวิตกกังวลกับการรอรับคำวินิจฉัย และหลายคนจะให้ความรู้สึกเหมือนถูกประหารชีวิตเมื่อทราบว่าเป็นมะเร็ง ดังนั้นในการบอกกับผู้ป่วยโดยทันทีนั้นอาจจะมีผลเสียมากกว่าที่เป็นผลดี บางครั้งอาจจะทำให้ผู้ป่วยมีอาการหนักมากขึ้นโดยหลักจิตวิทยาหลังจากที่ทราบว่าตนเองป่วยเป็นโรคมะเร็งแล้ว ผู้ป่วยจะเกิดปฏิกิริยาในการที่จะปฏิเสธการเป็นโรคมะเร็ง มีการก้าวร้าวการต่อต้านปฏิเสธคำวินิจฉัย ด้วยเหตุนี้แพทย์จึงต้องใช้ดุลยพินิจที่รอบคอบมากกว่ากฎระเบียบ และบุคคลที่แพทย์ควรสื่อสารมากที่สุดก็คือ ญาติสายตรงของผู้ป่วย เช่น ลูก บิดามารดา หรือสามีภรรยา เพื่อหาแนวทางในการวางแผนการรักษาร่วมกัน อย่างไรก็ตามการปิดบังข้อมูลการป่วยมะเร็งไม่ใช่วิธีการที่ถูกต้อง แต่หากผู้ป่วยผ่านขั้นตอนในเบื้องต้นนี้ ก็จะผ่านเข้าสู่ภาวการณ์ยอมรับแต่ก็จะมีภาวะซึมเศร้าและกังวลใจขึ้นมาแทนที่ (พิทยภูมิ ภัทรนุธาพร,2553) เพื่อให้ผู้ป่วยมะเร็งเกิดการยอมรับการรักษาด้วยแพทย์และวิทยาการสมัยใหม่ การปรึกษากับแพทย์โดยละเอียด เพื่อที่แพทย์จะได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตัวให้พร้อม เช่น จะต้องผ่าตัดต้องให้ยาเคมีบำบัด หรือต้องฉายรังสีเป็นระยะยาวนานเท่าไหร่ การจัดเตรียมความพร้อมของงานการเตรียมความพร้อมของร่างกายและจิตใจ จะทำให้ผู้ป่วยผ่อนคลายความวิตกกังวลต่างๆ สามารถยอมรับ และปฏิบัติตามที่แพทย์แนะนำในการรักษาที่ถูกต้องได้นั้น การสื่อสารกับผู้ป่วยจึงมีส่วนสำคัญ ซึ่งในปัจจุบันผู้ป่วยโรคมะเร็งมักจะได้รับข้อมูลด้วยการอธิบายอย่างละเอียดของแพทย์ก่อนที่จะได้รับการรักษามากเพียงพอ ตั้งแต่ขั้นตอนการวินิจฉัยและการรักษา โดยจะมีรูปแบบในการติดต่อสื่อสารอย่างไรที่จะทำให้มีกระบวนการเสริมพลัง มีกำลังใจในการรักษา ยอมรับและสามารถเผชิญกับปัญหา หาแนวทางและเลือกแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม เกิดพลังอำนาจในตนเองและยอมรับแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมในผู้ป่วยโรคมะเร็งรายใหม่ระยะแรกจนกระทั่งสิ้นสุดการรักษา เพื่อหวังการรักษาแบบหายขาดจากโรคมะเร็งโดยมีกิจกรรมการสื่อสารหลากหลายรูปแบบ (ธีรยุทธ นัมคณิสรณ์, 2563)

การสื่อสารเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งสำหรับมนุษย์ จากผลการศึกษาพบว่ามนุษย์ใช้เวลาประมาณร้อยละ 75 ของเวลาในแต่ละวันเพื่อการสื่อสารซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของวูด (Wood, 2000) ที่ว่ามนุษย์ใช้เวลาในการสื่อสารมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ มนุษย์จำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกันอยู่ตลอดเวลาในแต่ละวันมนุษย์ต้องพูดและฟังบุคคลอื่นๆ ที่อยู่รอบข้าง สนทนากับตัวเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสื่อสารหลากหลายรูปแบบ การสื่อสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญและมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ซึ่งปัจจุบันได้ชื่อว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารจึงมีความสำคัญอย่างทับทวี (สุรัตน์ ตรีสุกล,2548) หากพิจารณาอย่างลึกซึ้งแล้วก็จะพบว่ามนุษย์ทำการสื่อสารในแต่ละครั้งย่อมมีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งเสมอ มนุษย์สื่อสารกับบุคคลอื่นด้วยวัตถุประสงค์ในการสร้างอิทธิพลหรือตั้งใจที่จะมีอิทธิพลเหนือบุคลนั้น เพื่อให้เกิดการ

ตอบสนอง รวมทั้งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม (David K. Berlo, 1960) นอกจากนี้ผู้สื่อสารยังมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้รับสารหรือคู่สารเปลี่ยนแปลงความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม หรือนำไปใช้ในการตัดสินใจ หรือใช้ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ (Schramm,1949)

การรักษาผู้ป่วยให้ได้ผลดีและประสบความสำเร็จนั้น การดูแลสุขภาพแบบองค์รวมจึงได้รับการยอมรับจากแพทย์ในปัจจุบัน เช่น การแพทย์แบบจิตใจร่างกาย ใช้วิธีการสำรวจการเชื่อมต่อกันระหว่างจิตใจ ร่างกายและจิตใจ ว่าร่างกายทำงานภายใต้สมมติฐานที่ว่าจิตใจสามารถมีผลต่อ "การทำงานและอาการของร่างกาย" ในบรรดาความรู้และทักษะทั้งหลายที่มนุษย์พยายามสั่งสม และสร้างขึ้นความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อมนุษย์มากที่สุด เนื่องจากการสื่อสารเป็นกิจกรรมที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ความสามารถในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะเป็นตัวกำหนดและส่งผลให้การดำรงชีวิตของมนุษย์เกิดประสิทธิผลสูงสุด (DeVito, 2000) หากพิจารณาจากในภาพรวมแล้ว จะเห็นว่าการสื่อสารมีความสำคัญในลักษณะที่มนุษย์ใช้การสื่อสารเข้าไปเกี่ยวกับการดูแลรักษาร่างกายให้แข็งแรงปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพจิตและร่างกายของมนุษย์ให้ดีขึ้น จากผลการวิจัยของ (Bolger Kelleher And Crowley, 1995) พบว่า การพบปะพูดคุยกับบุคคลอื่นช่วยให้คนมีสุขภาพร่างกายและจิตใจดีขึ้น ส่วนคนที่ไม่ชอบพูดคุยหรือพบปะผู้คนมักมีอาการเครียด และมีแนวโน้มป่วยและเป็นโรคต่างๆ และเสียชีวิตเร็วซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจอห์น สจ๊วร์ท (John Stewart,1989) ซึ่งพบว่าบุคคลที่ชอบเก็บตัวและไม่ค่อยได้พบปะผู้คนมีแนวโน้มจะตายก่อนถึงวัยอันควร ข้อสรุปจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าสุขภาพจิตและสุภาพกายมีความสัมพันธ์กับระดับปฏิสัมพันธ์หรือการสื่อสารกับบุคคลอื่น ซึ่งยังสอดคล้องกับแนวคิดของปาริชาติ วิไลเสถียร (2560) ที่กล่าวว่าการสื่อสารผ่านรูปแบบการจัดการการสื่อสารที่ดีและเหมาะสมตามปัจเจกชน มีความสำคัญในยุคปัจจุบัน

การจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างพลังจะเข้ามาเปลี่ยนโฉมหน้าการสื่อสารสุขภาพในทุกมิติและจะมีบทบาทสำคัญต่อการปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์ จนผู้ป่วยมะเร็งมีภาวะสมดุลด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและจิตวิญญาณมากขึ้น ถึงขั้นทำให้ผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่เกิดพลังอำนาจในตนเอง ยอมรับการรักษา และรับการบริการในด้านต่างๆ ทางการแพทย์ปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์การจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมพลังของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็ง โรงพยาบาลพระปกเกล้า

2. เพื่อสร้างแนวทางการจัดการการสื่อสารที่เหมาะสมในการเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรกของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็ง โรงพยาบาลพระปกเกล้า

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรกของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็ง โรงพยาบาลพระปกเกล้า ครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา ดังปรากฏรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหามุ่งศึกษาการจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรกของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็ง โรงพยาบาลพระปกเกล้า

2. ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ แพทย์ พยาบาล ชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็ง และผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรกที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลพระปกเกล้าจังหวัดจันทบุรี

3. ขอบเขตด้านเวลา ใช้เวลาในการเตรียมข้อมูล จัดลำดับข้อมูล พร้อมทั้งการสัมภาษณ์ และนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ระยะเวลาในการวิจัย เริ่มตั้งแต่ มกราคม – กุมภาพันธ์ 2564

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ผลการใช้การสื่อสารเพื่อเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็ง โรงพยาบาลพระปกเกล้า ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ใช้สนับสนุนการดูแลรักษาผู้ป่วยการติดตามผลตั้งแต่แรกจนกระทั่งสิ้นสุดการรักษาจนผู้ป่วยมะเร็งระยะแรกรายใหม่หายขาด

2. ได้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับลักษณะผู้ป่วย สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเสริมพลังในการพัฒนาสุขภาพผู้ป่วยมะเร็ง ผู้ป่วยโรคอื่นๆ ของหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพประชาชน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

3. ได้แนวทางให้แพทย์ พยาบาล ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดูแลรักษาผู้ป่วยมะเร็ง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นำข้อมูลเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อเสริมพลังไปประยุกต์ใช้กับผู้ป่วยโรคอื่นๆ

ขั้นตอนการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรกของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน และแต่ละตอนดำเนินการ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์การจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมพลังของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) แบบเจาะจง (Purposive Sampling) เกี่ยวกับการจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย 1) แพทย์ที่รักษาโรคมะเร็ง จำนวน 3 คน 2) พยาบาลวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาผู้ป่วยมะเร็ง จำนวน 5 คน และ 3) สมาชิกชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า จำนวน 10 คน รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 18 คน

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการการสื่อสารที่เหมาะสมในการเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรกของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า การศึกษาในตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้

ดำเนินการดังนี้ (1) นำผลในตอนที่หนึ่ง มาทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ร่วมกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ การสื่อสาร การสื่อสารสารสุขภาพ และการเสริมพลังที่ศึกษาไว้ในบทที่ 2 (2) ทำการตรวจสอบแนวทางการจัดการการสื่อสารที่เหมาะสมในการเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรก โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) แบบเจาะจง (Purposive Sampling) เกี่ยวกับแนวทางการจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย 1) แพทย์ที่รักษาโรคมะเร็ง จำนวน 3 คน 2) พยาบาลวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาผู้ป่วยมะเร็ง จำนวน 5 คน 3) สมาชิกชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า จำนวน 10 คน และ 4) ผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรก จำนวน 9 คน รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 27 คน

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรกของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

จากการศึกษาข้อมูลขั้นตอนที่ 1 โดยการวิเคราะห์การจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมพลังของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็ง โรงพยาบาลพระปกเกล้า ผลการวิจัยพบว่า การรักษาผู้ป่วยมะเร็งระยะแรกทางการแพทย์แผนปัจจุบันมีความจำเป็นและมีความสำคัญ การรักษาโรคมะเร็งมีวิธีการหลักคือ การผ่าตัด การใช้สารเคมีบำบัด การบำบัดด้วยรังสีรักษา และชีวบำบัด ที่จะทำให้สามารถรักษาผู้ป่วยให้ขาดขาดได้ และเมื่อผู้ป่วยทราบผลการวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งส่วนใหญ่มีอาการตกใจซึมเศร้าและการปฏิเสธหรือไม่ยอมรับการรักษา และยังพบว่า การสื่อสารเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดูแล รักษา ในลักษณะของเสริมพลัง เช่น การสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ป่วย โดยให้ความเอาใจใส่ดูแล สอบถามความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้ป่วยอย่างเหมาะสมทั่วถึงตามโอกาส สื่อสารด้วยความจริงใจและมีอัธยาศัยไมตรี ส่งผลทำให้ผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการรักษา และมีพฤติกรรมให้ความร่วมมือหรือยอมรับและมีส่วนร่วมในการรักษา และยังพบอีกว่า การสื่อสารเพื่อเสริมพลังเป็นการแสดงปฏิสัมพันธ์เบื้องต้นที่ดีและเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นระหว่างแพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ที่จะต้องสื่อสารเพื่อให้ผู้ป่วยเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทัศนคติ อีกทั้งยังพบอีกว่าผู้ป่วยมะเร็งเมื่อได้รับการสื่อสารเพื่อเสริมพลังแล้ว ผู้ป่วยมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ความร่วมมือในการเลือกวิธีการรักษาตามที่แพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์แนะนำ

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการการสื่อสารที่เหมาะสมในการเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรกของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า ผลการวิจัยพบว่า แพทย์ พยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการโน้มน้าวใจในการสื่อสารเพื่อเสริมพลังให้กับผู้ป่วยมะเร็งเกิดการยอมรับการรักษา และมีส่วนร่วมในกระบวนการรักษาจนหายขาดจากโรคมะเร็ง และยังพบอีกว่า คุณลักษณะพื้นฐานที่แพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์จำเป็นต้องมีเพื่อสร้างอิทธิพลในการสื่อสารเพื่อเสริมพลังให้กับผู้ป่วยมะเร็งให้ปฏิบัติตามคำแนะนำ มี 2 ประการ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำของแพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ ส่งผลให้ผู้ป่วยมะเร็งมี

ความคิดเห็นคล้อยตาม เชื่อฟังตามข้อแนะนำเกี่ยวกับการรักษาโรคมะเร็ง 2) ความน่าเชื่อถือของแพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ มีผลต่อการยอมรับและการปฏิบัติตนตามเนื้อหาของการสื่อสารเพื่อเสริมพลังอย่างเต็มใจ ความน่าเชื่อถือมีบทบาทต่อต่อการจูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ และเกิดพฤติกรรมตอบสนองของผู้ป่วยมะเร็งที่สอดคล้องกับแนวทางการสื่อสารเพื่อเสริมพลัง

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์การจัดการการสื่อสารเพื่อเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระแรกของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็ง โรงพยาบาลพระปกเกล้า ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดูแล รักษา ขั้นตอนการรักษาในลักษณะของเสริมพลัง เช่น การสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ป่วย ส่งผลทำให้ผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการรักษา และมีพฤติกรรมให้ความร่วมมือหรือยอมรับและมีส่วนร่วมในการรักษา และพบว่า การสื่อสารเพื่อเสริมพลังเป็นการแสดงปฏิสัมพันธ์เบื้องต้นที่ดีและเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นระหว่างแพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ที่จะต้องสื่อสารเพื่อให้ผู้ป่วยเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทัศนคติ ให้ความร่วมมือในการเลือกวิธีการรักษาตามที่แพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์แนะนำ สอดคล้องกับการศึกษาของมนตรี สังขนาค (2563) ที่ได้ศึกษา เรื่องการจัดการการสื่อสารเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า แนวทางการจัดการสื่อสารมุ่งสร้างความเข้าใจและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนภายนอกกลุ่มต่างๆ ผ่านกิจกรรมการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ การให้บริการวิชาการ และการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน ส่งผลทำให้ประชาชนกลุ่มต่างๆ เกิดความรู้ ความเข้าใจพันธกิจ และให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ วาสนา จันสว่าง (2550) ที่ได้อธิบายว่าการสื่อสารสุขภาพคือการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ด้านสุขภาพผ่านสิ่งต่างๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย และประชาชนทั่วไปได้รับรู้ สนใจ ตระหนักและมีพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสม

แนวทางการจัดการการสื่อสารที่เหมาะสมในการเสริมพลังในผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรก ผลการวิจัยพบว่า การเลือกใช้บุคคลเพื่อสื่อสารกับผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรก มีการพิจารณาปัจจัยด้านผู้ส่งสารในการสื่อสารเพื่อเสริมพลังเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นเพราะอิทธิพลในการโน้มน้าวใจในลักษณะของการสื่อสารเพื่อเสริมให้กับผู้ป่วยมะเร็งเกิดการยอมรับการรักษา และมีส่วนร่วมในกระบวนการรักษาจนหายขาดจากโรคมะเร็งส่วนหนึ่งเกิดจากผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ระยะแรก ให้การยอมรับนับถือ มีความเชื่อถือและไว้วางใจในแพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ และยังพบว่า แพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ จำเป็นต้องสร้างอิทธิพลในการโน้มน้าวชักจูงใจเพื่อเสริมพลังผู้ป่วยมะเร็งให้ปฏิบัติตามคำแนะนำ และยังพบอีกว่า ลักษณะพื้นฐานที่แพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ ต้องมีเพื่อสร้างอิทธิพลในการสื่อสารเพื่อเสริมพลังให้กับผู้ป่วยมะเร็งให้ปฏิบัติตามคำแนะนำ มี 2 ประการ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำของแพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ ส่งผลให้ผู้ป่วยมะเร็งมีความคิดเห็นคล้อยตาม เชื่อฟังตามข้อแนะนำเกี่ยวกับการรักษาโรคมะเร็ง 2) ความน่าเชื่อถือของแพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ ส่งผลต่อการยอมรับและการปฏิบัติตามเนื้อหาของการสื่อสารเพื่อเสริมพลังอย่างเต็มใจ ความน่าเชื่อถือมีบทบาทต่อการ

จูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ และการเกิดพฤติกรรมตอบสนองของผู้ป่วยมะเร็งที่สอดคล้องกับแนวทางการสื่อสารเพื่อเสริมพลัง สอดคล้องผลการวิจัยของมิ่งขวัญ คงเจริญ (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจของชุมชนเพื่อสร้างความยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ ที่พบว่า การเสริมสร้างพลังอำนาจในระดับบุคคล เป็นเรื่องของการพัฒนาศักยภาพตนเองให้มีความเข้มแข็งพอที่จะควบคุมตนเอง จากปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลในการดำเนินชีวิต สามารถพึ่งพาตนเองได้ และเห็นคุณค่าในสิ่งที่ตนเองประพฤติ ปฏิบัติ จนมีความภาคภูมิใจในตนเอง อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ อภิญญา เวชยชัย (2555) ที่กล่าวว่าการเสริมพลังอำนาจ เป็นกระบวนการและวิธีการที่เริ่มตั้งแต่การประเมินสิ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุน การให้คุณค่าของผู้ใช้บริการ การค้นหาศักยภาพหรือความสามารถที่แฝงอยู่ในตัวของผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นการสร้างความนับถือในตนเองจนเกิดเป็นความเชื่อมั่น จนสามารถดึงความสามารถหรือศักยภาพของตนเองออกมาใช้

ข้อเสนอแนะ

1. ชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า ควรมีการมุ่งเน้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีระเบียบ และกำหนดผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อเสริมพลังอย่างชัดเจน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการสื่อสารของชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า

2. สมาชิกชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า ควรมีการร่วมมือกันในการพัฒนาทางวิชาการด้านการสื่อสารสุขภาพ และการสื่อสารเพื่อเสริมพลังโดยการเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ แนวคิดระหว่างกัน ส่งผลทำให้เกิดรูปแบบ เทคนิค วิธีการสื่อสารเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ป่วยมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ความร่วมมือในการเลือกวิธีการรักษาตามที่แพทย์ พยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์แนะนำ

3. ชมรมผู้รอดชีวิตจากโรคมะเร็งโรงพยาบาลพระปกเกล้า ควรมีการแสวงหาข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงของผู้ป่วยจะช่วยให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ป่วย และสามารถใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการสื่อสารเพื่อเสริมพลังให้มีความเฉพาะเจาะจงตรงกับลักษณะและพฤติกรรมของผู้ป่วย

เอกสารอ้างอิง

ธีรยุทธ นัมคณิสรณ์. (2559). **อัตราการรอดชีวิต 3 ปี ของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมโรงพยาบาลพระปกเกล้า.** Prapokklao Hosp Clin Med Educat Center : 205

ธีรวุฒิ คูหาเปรมะ.(2561). **ข่าวสดสุขภาพ : เทคนิคใหม่รักษาโรคมะเร็งตั้งแต่ระยะเริ่มแรก.** ค้นเมื่อ 24 พฤษภาคม 2563, จาก http://www.khaosod.co.th/lifestyle/news

ปาริชาติ วิลัยเสถียร. (2560). **ปัจจัยแห่งความสำเร็จในกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชน.** ค้นเมื่อ 13 กรกฎาคม 2563,จาก http://www.tujournals.tu.ac.th/

พิทยภูมิ ภัทรนุธาพร. (2553)**. คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยมะเร็ง ตอนที่ 2.** ค้นเมื่อ 13 กรกฎาคม 2563, จาก https://www.si.mahidol.ac.th/sidoctor/e-pl/

มิ่งขวัญ คงเจริญ. (2561).**การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจของชุมชนเพื่อสร้างความยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.). กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มนตรี สังขนาค. (2563). **การจัดการการสื่อสารเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.** วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (นศ.ม.) จันทบุรี: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

วาสนา จันทร์สว่าง. (2550). **การสื่อสารสุขภาพ : กลยุทธ์ในงานสุขศึกษาและการสร้างเสริมสุขภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อมรินทร์ พริ้นติ้ง.

สุรัตน์ ตรีสุกล. (2547). **หลักนิเทศศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ พ.ศ. พัฒนา.

สถาบันมะเร็งแห่งชาติ (2563). **แผนและสถิติ.** กรุงเทพฯ : กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณะสุข: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

อภิญญา เวชยชัย. (2555). **การเสริมพลังอำนาจในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Bolger, N., Kelleher, S. & Crowley.(1993). Daily life in relationship, In S. Duke (Ed). **Understanding relationship process, 3. Social context and relationships.** (pp. 100-106). Newbury Park, CA: Sage.

David, K. Berlo. (1960). **The process of communication**. New york: Holt Rinehart & Winston.

DeVito, J. A. (2000). **Human communication.** (8th ed.). New York: Longman.

Schramm, W. (1949). **The nature of news. Journalism Quarterly, 26,** 259-269.

Stewart. J. (Ed) (1986). **Bridge, not wall**. (4th ed), New York; Random House.

Wood, J. T. (2000). **Communication in our lives.** (2nd ed.). Belmont, CA: Wadsworth.

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในรายวิชาการพัฒนาการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย

Active Learning for Develop Learners 21st Century Skills in Thinking Development for Early Childhood Course

ชิตเวทย์ จันทศร

Chitawate Juntasorn

สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์, โทรศัพท์ 0817955739

Brach Program in Early Childhood Education

Department Faculty of Education, Tell 0817955739

e-mail : chitawate.jun@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในรายวิชาการพัฒนาการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 56 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา การพัฒนาการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และแบบประเมินทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี รองลงมา คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทักษะชีวิตและการทำงาน

คำสำคัญ : ทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

Abstract

The purpose of this research were the effects of active learning for develop Learners 21st century skills in thinking development for early childhood course and compare the effects of active learning for develop Learners 21st century skills in thinking development for early childhood course. The populations for this study are 56 students were senior (fourth – year) program early childhood education, faculty of

education, BangkokThonburi University, second semester of the academic year 2020, enrolled in thinking development for early childhood course and divided by using purposive selection. The instruments used were active learning plan and assessment of learners skills in the 21st century. The criterion in the norms had 5 levels. The statistical values were the frequency and standard deviation.

The finding of the research were found as following the active learning, Learners were 21st century skills in overall were at high level. When considered separately, For Information media and technology skills it revealed that it was in a high level as well. However, the students had a lowest level in learning and innovation skills as well as in life and career skills.

Keyword : learners 21st century skills

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมของโลก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี รวมทั้งกระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทำให้ทุกประเทศทั่วโลก เผชิญกับสภาวะการแข่งขันสูง และมีการใช้องค์ความรู้มาขับเคลื่อนเศรษฐกิจค่อนข้างรุนแรง และในการพัฒนาประเทศให้เกิดความสมดุล และมีความมั่นคงยั่งยืนนั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมงบประมาณของประเทศที่มีอยู่ให้มีความเข้มแข็ง และเพียงพอในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เกิดความเข้มแข็ง พร้อมกับการรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ระบบโครงสร้างของสังคมที่เข้มแข็ง จะสามารถสร้างภูมิคุ้มกันในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ (จรูญ พานิชย์ผลินไชย และสุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต, 2557) ปัจจุบันเป็นยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เป็นผลมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคทั่วโลกเข้าด้วยกัน ดังนั้นกระแสในการปรับเปลี่ยนของสังคมปัจจุบันที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตผู้คนในสังคมกันอย่างทั่วถึง ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการออกไปดำเนินชีวิตของโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ผ่าน ๆ มา (เจษฎา กิตติสุนทร และวาสนา กีรติจำเริญ, 2558)

ประเทศไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยถูกนำมาใช้เป็นกรอบความคิดในการพัฒนาการศึกษาของชาติ ซึ่งเป็นภารกิจหลักในการพัฒนาคน อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า การศึกษาจะมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 3 หรือยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยกำหนดให้คนไทยในอนาคตต้องเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อม ทั้งกาย ใจ สติปัญญา สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ที่สำคัญในยุทธศาสตร์นี้ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่

21 ที่มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 การปรับเปลี่ยนบทบาทครูจาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา ในทุกระดับและทุกประเภทโดยให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียน การพัฒนา ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยเน้นการจัดระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูง และยืดหยุ่นผ่านกลไกต่าง ๆ การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก การวางพื้นฐานระบบการรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มที่เน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการคัดกรององค์ความรู้การใช้เทคโนโลยี ผสมผสานกับคุณค่าของครู รวมทั้งการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การศึกษาในปัจจุบันของประเทศไทยในโลกยุคศตวรรษที่ 21 นั้น การเรียนรู้สาระวิชา (Content) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคน สามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ซึ่งประกอบด้วยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) การสื่อสารและความร่วมมือ (Communication and Collaboration) ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (Information Media and Technology Skills) ประกอบด้วย ทักษะด้านสารสนเทศ (Information Literacy) ทักษะด้านสื่อ (Media Literacy) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information, Communications and Technology Literacy) และทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skills) ประกอบด้วย ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) เป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ (Initiative and Self– Direction) ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross– Cultural Skills) การเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิด (Productivity and Accountability) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility) เป็นต้น (วิจารณ์ พานิช, 2555)

การเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องที่สถานบันอุดมศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกต่างรับรู้และให้ความสำคัญกับสิ่งนี้ โดยหลายสถาบันมีนโยบายในเรื่องนี้ เป็นวาระสำคัญ (มารศรี แนวจำปา และคณะ, 2558 ; สุดเฉลิม ศัสตราพฤกษ์, 2558) ซึ่งสถาบันอุมศึกษาได้ปรับตัว และนำความเปลี่ยนแปลงของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มาสู่ยุทธศาสตร์และการปฏิบัติในระดับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะมีความทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อให้สถาบันสามารถผลิตบัณฑิตได้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ซึ่งสถาบันที่มีการผลิตบัณฑิตให้เป็นครู โดยเฉพาะในระดับปริญญาตรีที่มีหลักสูตร 5 ปี ถือว่า เป็นหน่วยงานสำคัญที่ผลิตบุคคลต้นแบบ ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติให้รุ่งเรืองต่อไป (อภินันท์ สิริรัตนจิตต์, 2562) การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีหลากหลายวิธี แต่วิธีที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ คิดและแก้ไขปัญหา รวมถึง

การหาคำตอบด้วยตนเอง รวมทั้งเป็นการเรียนรู้แบบกระตือรือร้น และสนุกสนาน คือ การจัดการเรียนรู้แบบ Active learning หรือเรียกว่า วิธีการเรียนเชิงรุก ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือกระทำด้วยตนเองมากกว่า การฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ทักษะต่าง ๆ และเชื่อมโยงองค์ความรู้ นำไปสู่การปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา หรือประกอบอาชีพในอนาคต โดยมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน เขียน โต้ตอบ วิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ซึ่งมีเทคนิควิธีการที่หลากหลาย (จรรยา ดาสา, 2552) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนผ่านรูปแบบการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด การเรียนรู้แบบกิจกรรมกลุ่ม การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน การเรียนรู้แบบใช้เกม การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา การเรียนรู้แบบผังความคิด และการเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก จะทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้สู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้มากยิ่งขึ้น (พินรัฎ สีตลวรางค์, 2560)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทั้งกิจกรรม วิธีการ หรือรูปแบบการสอน ทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้สอนควรใช้หลักการของ Active Learning ในการพัฒนากิจกรรมสำหรับผู้เรียน ทั้งวิธีการสอน อุปกรณ์การสอน การออกแบบรูปแบบการสอนต่าง ๆ ให้เหมาะกับเนื้อหาผู้เรียนและชั้นเรียน จะส่งผลให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่น และเป็นนักคิดที่ไม่หยุดนิ่ง ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาได้นาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในบริบทต่าง ๆ ในบรรยากาศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (นนทลี พรธาดาวิทย์, 2559) การเรียนเชิงรุก (Active learning) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็น Active learner โดยผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนมากกว่า จะเป็นผู้บรรยายหรือสอนเองทั้งหมด ผู้สอนจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้แลกเปลี่ยนความรู้ และสร้างความรู้ด้วยตัวเอง ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนต้องมี ซึ่งตอบสนองต่อทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ช่วยให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการพัฒนาวิสัยทัศน์การเรียนรู้โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อประสบความสำเร็จ (ณฐพล อยู่เป็นสุข, 2561)

จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ได้คำนึงถึงความสำคัญในการสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยสาขาฯ ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน พัฒนาความเข้มแข็งทางวิชาการ พัฒนารูปแบบและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีตามมาตรฐานวิชาชีพครู มีคุณธรรม จริยธรรม ก้าวสู่บัณฑิตที่จบการศึกษาออกไปเป็นครูผู้สอนในระดับปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 จากเหตุผลสำคัญดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีความสนใจในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในรายวิชาการพัฒนาการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง ส่งเสริม พัฒนาวิธีการ และรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในรายวิชาการพัฒนาการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลอง

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำหลักการที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning ตามหลักการของ The Learning Pyramid (Meyers and Zones, 1993 อ้างถึงใน Abhiyan, 2008) ประกอบด้วย การอภิปรายกลุ่ม (Discussion Group) เป็นกระบวนการที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงออก ด้วยการอภิปรายถึงสิ่งที่เรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยเน้นที่ขอบเขต หรือเป้าหมายการเรียนรู้ โดยมีประเด็นการอภิปรายเป็นกลุ่มย่อย/กลุ่มใหญ่ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยใช้รูปแบบการกลุ่มอภิปรายแบบเวียนรอบวง (Circular Response Group) การลงมือปฏิบัติ (Practice by Doing) เป็นกระบวนการที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และมีโอกาสลงมือฝึกปฏิบัติจริง โดยมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และกลุ่มที่มีความหลากหลาย ใช้กระบวนการทำงานที่เป็นระบบ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการคิดวิเคราะห์ในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กำหนดให้ในแต่ละครั้ง รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ ผ่านโซเชียลมีเดีย (Social Media) และการฝึกปฏิบัติ และการสอนผู้อื่น/การใช้สิ่งที่เรียนรู้ทันที (Teach Others/Immediate Use) เป็นกระบวนการที่ให้ผู้เรียนได้จัดการสาระสำคัญ หรือความคิดรวบยอดที่ได้เรียนรู้ในแต่ละครั้ง ทั้งส่วนที่เป็นความรู้ ทักษะและคุณลักษณะต่าง ๆ โดยจัดเป็นหมวดหมู่ขององค์ความรู้ที่ได้รับ ใช้รูปแบบโดยการนำเสนอความรู้ ผลงาน/ชิ้นงาน กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ การเขียนสรุป การเขียนรายงาน และการจัดแสดง

และศึกษาจากข้อมูลของ สถาพร พฤฑฒิกุล (2555) ที่กล่าวถึง สถาบันฝึกอบรมแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (The National Training Laboratories, US) ที่แสดงผลการวิเคราะห์ถึงอัตราการจดจำของผู้เรียนภายหลังการเรียนที่ใช้วิธีการสอนที่ต่างกัน พบว่า กระบวนการเรียนรู้แบบ Passive Learning เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยการอ่านท่องจำ ผู้เรียนจะจำได้ในสิ่งที่เรียนได้เพียง 10% การเรียนรู้โดยการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว โดยที่ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมอื่น ผู้เรียนจะจำได้เพียง 20% หากในการเรียนการสอนผู้เรียนมีโอกาสได้เห็นภาพประกอบด้วย ก็จะทำให้ผลการเรียนรู้คงอยู่ได้เพิ่มขึ้นเป็น 30% ถ้ากระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพิ่มขึ้น เช่น การให้ดูภาพยนตร์ การสาธิต จัดนิทรรศการ รวมทั้งผู้เรียนไปทัศนศึกษาหรือดูงาน ก็ทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็น 50% สำหรับกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายกลุ่ม ฝึกทักษะการสื่อสาร ทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 70% และถ้าผู้เรียนนำเสนองานทางวิชาการ เรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง ทั้งมีการฝึกปฏิบัติในสภาพจริง มีการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผลการเรียนรู้เกิดขึ้นถึง 90%

และศึกษางานวิจัยของ จันทรา แซ่ลิ่ว (2560) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active learning ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในรายวิชาการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active learning ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ใน

รายวิชา การพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา การพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 60 คน สังกัดภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ที่จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) 2) แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชา การพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ A จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 28.33 ในระดับ B+ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ในระดับ B จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 ในระดับ C+ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 และอยู่ในระดับ C จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.67

2) การประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หลังการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active Learning ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทักษะการเห็นอกเห็นใจ และการเป็นพลเมืองดี มีค่าเฉลี่ย 4.67 ในระดับมากที่สุด ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย 4.09 ในระดับมาก

3) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) รูปแบบที่นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด คือ รูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ย 4.58 ในระดับมากที่สุด และการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) ที่นักศึกษามีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ รูปแบบการเรียนรู้โดยการสืบค้น) มีค่าเฉลี่ย 4.41 ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง และนำมากำหนดกรอบแนวคิดในวิจัย ดังนี้

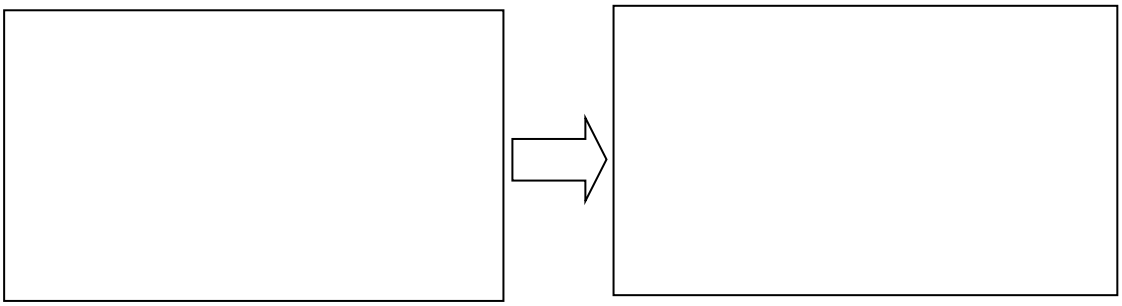

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในรายวิชาการพัฒนาการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในรายวิชาการพัฒนาการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในรายวิชาการพัฒนาการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ประกอบด้วย การอภิปรายกลุ่ม การลงมือปฏิบัติ และการสอนผู้อื่น/การใช้สิ่งที่เรียนรู้ทันที และแบบประเมินทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและการทำงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยนำแบบประเมินทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการคิดค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (absolute criteria) ตามแนวทางของ Best (1981)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี รองลงมา คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทักษะชีวิตและการทำงาน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในรายวิชาการพัฒนาการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย หลังการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ภาพรวม และรายด้าน ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและการทำงานเพิ่มมากขึ้นกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ตามหลักการของ The Learning Pyramid (Meyers and Zones, 1993 อ้างถึงใน Abhiyan, 2008) โดยการกำหนดขั้นตอนให้ผู้เรียนได้ร่วมกันอภิปรายกลุ่ม (Discussion Group) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงออกด้วยการอภิปรายถึงสิ่งที่เรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยเน้นที่ขอบเขต หรือเป้าหมายการเรียนรู้ โดยมีประเด็นการอภิปรายเป็นกลุ่มย่อย/กลุ่มใหญ่ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยใช้รูปแบบการกลุ่มอภิปรายแบบเวียนรอบวง (Circular Response Group) หลังจากอภิปรายกลุ่ม ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ (Practice by Doing) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม

และลงมือฝึกปฏิบัติจริง โดยการปฏิบัตินั้นจะเกิดปฏิสัมพันธ์ซึ่งกัน และกันระหว่างผู้เรียน และกลุ่ม ที่มีความแตกต่าง และหลากหลาย ผู้เรียนใช้กระบวนการทำงานที่เป็นระบบ เกิดกระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการคิดวิเคราะห์ในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กำหนดให้ในแต่ละครั้ง รวมทั้งผู้เรียนได้สืบค้นข้อมูลสารสนเทศ ผ่านโซเชียลมีเดีย (Social Media) และได้ฝึกปฏิบัติ และในขั้นตอนสุดท้าย ผู้เรียนความรู้ที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม และการลงมือปฏิบัติ มาสอนผู้อื่น หรือนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาใช้ทันที (Teach Others/Immediate Use) กระบวนการนี้ผู้เรียนสามารถจัดการสาระสำคัญ หรือความคิดรวบยอดที่ได้เรียนรู้ในแต่ละครั้ง ทั้งส่วนที่เป็นความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ จัดเป็นหมวดหมู่ขององค์ความรู้ โดยใช้รูปแบบการนำเสนอความรู้ การสร้างผลงานหรือชิ้นงาน การทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ การเขียนสรุป การเขียนรายงาน และการจัดแสดงเพื่อสื่อถึงความรู้ โดยในขั้นตอนที่กล่าวมานั้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและการทำงาน ได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ซึ่งสอดคล้องกับ สถาพร พฤฑฒิกุล (2555) ที่กล่าวถึง สถาบันฝึกอบรมแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (The National Training Laboratories, US) ที่แสดงผลการวิเคราะห์ถึงอัตราการจดจำของผู้เรียนภายหลังการเรียนที่ใช้วิธีการสอนที่ต่างกัน พบว่า กระบวนการเรียนรู้แบบ Passive Learning เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยการอ่านท่องจำ ผู้เรียนจะจำได้ในสิ่งที่เรียนได้เพียง 10% การเรียนรู้โดยการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว โดยที่ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมอื่น ผู้เรียนจะจำได้เพียง 20% หากในการเรียนการสอนผู้เรียนมีโอกาสได้เห็นภาพประกอบด้วย ก็จะทำให้ผลการเรียนรู้คงอยู่ได้เพิ่มขึ้นเป็น 30% ถ้ากระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพิ่มขึ้น เช่น การให้ดูภาพยนตร์ การสาธิต จัดนิทรรศการ รวมทั้งผู้เรียนไปทัศนศึกษาหรือดูงาน ก็ทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็น 50% สำหรับกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายกลุ่ม ฝึกทักษะการสื่อสาร ทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 70% และถ้าผู้เรียนนำเสนองานทางวิชาการ เรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง ทั้งมีการฝึกปฏิบัติในสภาพจริง มีการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผลการเรียนรู้เกิดขึ้นถึง 90%

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรา แซ่ลิ่ว (2560) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active learning ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในรายวิชาการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active learning ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในรายวิชา การพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา การพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 60 คน สังกัดภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ที่จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) 2) แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชา การพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ A จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 28.33 ในระดับ B+ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ในระดับ B จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 ในระดับ C+ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 และอยู่ในระดับ C จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.67

2) การประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หลังการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active Learning ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทักษะการเห็นอกเห็นใจ และการเป็นพลเมืองดี มีค่าเฉลี่ย 4.67 ในระดับมากที่สุด ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย 4.09 ในระดับมาก

3) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) รูปแบบที่นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด คือ รูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ย 4.58 ในระดับมากที่สุด และการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) ที่นักศึกษามีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ รูปแบบการเรียนรู้โดยการสืบค้น) มีค่าเฉลี่ย 4.41 ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในรายวิชาการพัฒนาการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย ควรศึกษา จัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ให้เข้าใจ เพื่อนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

2. การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะ ผู้เรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ 21 ไม่เท่ากัน ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้กำลังใจ และเสริมแรงให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจ มั่นใจในการทำกิจกรรม ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายผลการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ในพัฒนาผู้เรียนในเรื่องอื่น ๆ อาทิเช่น พัฒนาผู้เรียนในการศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 พัฒนาผู้เรียนในด้านภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

2. ควรพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กิจกรรมอื่น อาทิเช่น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

จรูญ พานิชย์ผลินไชย และสุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต. (2557). การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรีคณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.)**, 22(2): 25 – 37.

จรรยา ดาสา. (2552). เทคนิคในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนเชิงรุก. **นิตยสาร สสวท**, 36(163): 72–76.

จันทรา แซ่ลิ่ว. (2560). **ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active learning ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในรายวิชาการพัฒนาทักษะการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย**. ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

เจษฎา กิตติสุนทร และวาสนา กีรติจำเริญ. (2558). การศึกษาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษารายวิชาการพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบ Big Five Learning. **วารสารชุมชนวิจัย**, 11(1): 103 – 112.

ณฐพล อยู่เป็นสุข. (2561). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (ฝ่ายประถม) เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย โดยใช้วิธีการสอนรูปแบบการเรียนเชิงรุก (Active learning)**. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (ฝ่ายประถม).

นนทลี พรธาดาวิทย์. (2559). การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.

พินรัฏ สีตลวรางค์. (2560). **การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี**. สุโขทัย: วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย.

มารศรี แนวจำปา และคณะ. (2558). **แนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี**. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี สฤษดิ์วงศ์.

สถาพร พฤฑฒิกุล. (2555). คุณภาพผู้เรียนเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ QUALITY OF STUDENTS DERIVED FROM ACTIVE LEARNING PROCESS. **วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา**, 6(2) : 1 – 13.

สุดเฉลิม ศัสตราพฤกษ์. (2558). การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม. **วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**, 28(1): 100 – 108.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

อภินันท์ สิริรัตนจิตต์. (2562). **การจัดการเรียนการสอนหมวดทั่วไปศึกษา ที่สร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาปริญญาตรีหลักสูตรครู 5 ปี ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา**. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

Abhiyan, S. S. (2008). **Active Learning Methodology**. Tamil Nadu in Partnership with The School, Krishnamurti Foundation India: Chennai.

Best, J. W. (1981). **Research in education**. New Jersey: Prentice – Hall.

การจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

Outdoor Games with Equipment Activities on The Development to Preschooler Social Skills

ปิยกานต์ ปานอุไร[1], สกุลรัศม์ จันทร์สืบสาย[2]

Piyakarn Parnurai[1], Sakulrat Chansuebsai[2]

[1]สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 081-8516765

[1]Branch Early Childhood Education Department Faculty of Education Bangkok Thonburi University,Tell. 081-8516765

[2]สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 065-8846932

[2]Branch Early Childhood Education Department Faculty of Education Bangkok Thonburi University,Tell. 065-8846932

[1]e-mail: piyakarn.par@bkkthon.ac.th, [2]sakulrat.chan@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1)เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย และ 2)เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เด็กนักเรียนชาย – หญิงที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนตั้งพิรุฬห์ธรรม สำนักงานเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์และแบบสังเกตพฤติกรรมด้านสังคมของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางสังคมมีระดับคะแนนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในรายขั้นทักษะพื้นฐานทางสังคมของเด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกช่วงสัปดาห์

คำสำคัญ: กิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์, ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย, เด็กปฐมวัย

Abstract

The purposes of this research were 1)To study the result of outdoor games with equipment to preschooler social skills. 2)To study invertigate the score level changes of social skills of preschooler children who received the outdoor games with equipment. Subjects were preschool children, aged 3 – 4 years old in kindergarten I , first semester , academic year 2020 at Thangpiroontham school , Salathammasop , Thawiwatthana ,

Bangkok. The 12 lowest scored children were assigned for experimental group. The research instruments were Lesson plan of outdoor games with equipment and social skills form for young children. The statistics employed for data analysis were mean, standard deviation and t-test. The data were analyzed by using One way Reapeated-Measures ANOVA.

The research findings were as follows : The Social skills had a statistically significant difference in score level. 01 For details on the basic social principles of children, there was a statistically significant increase at level 01 every week.

Keywords: outdoor games with equipment activities , social skill , preschooler

บทนำ

สภาพวิกฤติทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ สร้างความจำเป็นอย่างยิ่งในการเปลี่ยนแปลงการศึกษาของประเทศให้สามารถผลิตผู้เรียนที่เกิดความสมบูรณ์ทั้งคุณธรรม จริยธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและปรับตัวอยู่ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาของสังคมไทยอีกประการหนึ่งคือการอบรมเลี้ยงดูซึ่งเด็กปฐมวัยจำนวนหนึ่งอาจจะได้รับการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมและจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กทั้งในปัจจุบันและอนาคตซึ่งจะทำให้ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอีกด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ,2560 : 1) การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้บุคคลในประเทศนั้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เมื่อพลเมืองของประเทศมีคุณภาพและประสิทธิภาพตามที่ต้องการแล้ว การพัฒนาประเทศย่อมทำได้สะดวกราบรื่นได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว (วีรพงศ์ บุญประจักษ์,2545 : 1) การวางรากฐานที่ดีให้กับเด็กปฐมวัยนั้นมีความจำเป็นอย่างมากในช่วง 6 ปีแรกของชีวิต ซึ่งถือว่าเป็นวัยทองของชีวิตมนุษย์ ซึ่งช่วงวัยปฐมวัยนี้เป็นวัยที่มีการพัฒนาสูงสุดเป็นช่วงที่เหมาะสมในการวางรากฐานการพัฒนาการเจริญเติบโตทุกด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,2546 : 1 อ้างถึงใน สมจินตนา คุปตสุนทร.2548 : 1) การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยนับว่ามีความสำคัญมาก เพราะเป็นการพัฒนาชีวิตให้แก่เด็ก เป็นการเตรียมความพร้อมเด็กไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตและเป็นคนดีของสังคมในอนาคตต่อไป

การพัฒนาเด็กปฐมวัยนั้นจะต้องเริ่มพัฒนาตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึงอายุ 6 ปี เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่เด็กกำลังเจริญเติบโต เด็กต้องการความรักความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากผู้เลี้ยงดู หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดถึงวิสัยทัศน์ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยนี้มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัยและสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือ

ระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ,2561 : 13) นอกจากครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กจะต้องคำนึงถึงการเลี้ยงดูเด็กคือการที่จะดูแลเด็กให้เจริญเติบโตขึ้นไปเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การที่เด็กจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น ควรจะเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ การให้ในที่นี้หมายถึงการให้ด้วยใจ การให้ด้วยการกระทำต่าง ๆ มากกว่าการให้ด้วยเงินของหรือของมีค่า เป็นบุคคลที่มีความมีน้ำใจรู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น รับผิดชอบต่อตนเองและการเข้าอกเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำมาสู่การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน แบ่งปันและเสียสละโดยไม่หวังผลตอบแทน (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์,2538: 8) ฉะนั้นการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยนั้น ควรส่งเสริมทักษะทางสังคมเป็นสำคัญ เพื่อให้เด็กรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การให้ความร่วมมือ การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เด็กจะได้รับการส่งเสริมจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ จะส่งผลให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยนั้น ควรจะต้องพัฒนาพัฒนาการทั้ง 4 ด้านให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา ซึ่งการจัดประสบการณ์ด้านสังคมนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม โดยการเล่น การทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ,2561 : 26) การพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยนั้น เป็นสิ่งที่คนจำนวนมากต้องการให้เกิดการพัฒนาในเด็ก เพราะคนในปัจจุบันมุ่งที่จะแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมและการดำรงชีวิตของคนในปัจจุบันยังขาดทักษะทางสังคมอยู่มาก ดังนั้นการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยจึงมีความสำคัญมาก กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547 : 127) ได้กล่าวถึง ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยว่าทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยนั้นเป็นการพัฒนาของความสามารถในการแสดงพฤติกรรมต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เด็กที่มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีจะเริ่มจากการดูแลเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ครอบครัว เนื่องจากเด็กวัยนี้มีความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเหมาะสมกับคุณลักษณะตามวัยของเด็ก

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยนั้นควรจะต้องจัดให้เหมาะสมกับพัฒนาการและความสนใจของเด็กปฐมวัย กิจกรรมที่จัดนั้นควรเป็นกิจกรรมที่ให้เด็กได้มีโอกาสมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้ทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมการเล่นเกมการศึกษา กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นต้น เยาวพา เดชะคุปต์ (2542 : 85) และสิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545 : 26) กล่าวว่า เด็กวัยปฐมวัย เป็นวัยที่เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เด็กชอบการเล่นเป็นกลุ่มมากกว่าการเล่นคนเดียว จึงควรส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีทักษะทางสังคมที่เหมาะสมช่วยให้ปรับตัวเข้ากับสังคมและอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

การเล่นสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีหลายรูปแบบทั้งการเล่นที่เป็นรายบุคคล การเล่นเป็นกลุ่ม การเล่นแข่งขัน ซึ่งการเล่นในแต่ละแบบนั้นจะช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยได้แตกต่างกัน โดยเฉพาะกิจกรรมการเล่นเกม สอดคล้องกับเยาวพา เดชะคุปต์ (2542 : 46) ที่กล่าวว่า การเล่นเกมเป็นวิธีการหนึ่งที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ช่วยพัฒนาให้เด็กเกิดความคิดรวบยอด รวมทั้งการ

ส่งเสริมกระบวนการทำงาน การเล่นเกมนั้นจะช่วยกระตุ้นส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมในเชิงบวก เช่น การรับรู้ความรู้สึก ความคิดเห็นของผู้อื่น นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมการเคารพกติกา การแสดงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ในขณะที่เด็กได้เล่น เด็กได้เรียนรู้ความสามัคคีของกลุ่ม เน้นการให้ทุกคนเกิดความตระหนักว่าผู้เล่นทุกคนมีความสำคัญ การเล่นเกมเป็นการเล่นที่ทุกคนร่วมมือกันเล่น ทุกคนเป็นผู้ชนะ ไม่มีผู้แพ้ แต่ให้การช่วยเหลือกันในการเล่น การจัดกิจกรรมกลุ่มนั้นจะถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ยากเกินไปสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งยังอยู่ในวัยที่มีข้อจำกัดในการรับรู้ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้อื่น ถ้าเด็กปฐมวัยมีโอกาสในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะยิ่งมีโอกาสในการเรียนรู้ความคิดของผู้อื่น รู้จักการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พัชรี ผลโยธิน,2538: 1–2 อ้างถึงใน วราลี โกศัย,2540: 4)

การส่งเสริมพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยนั้น ควรจัดประสบการณ์ให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยที่พัชรี ผลโยธิน (2540 : 59) กล่าวถึงพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยว่าเกิดจากการเล่นหรือการปฏิบัติกิจกรรมที่มีจำนวนมากกว่า 1 คน และต้องใช้การเจรจาตกลงของใช้ร่วมกัน มีการหมุนเวียนของใช้หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ครูส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ความร่วมมือกันในกลุ่ม โดยการให้กำลังใจ ลดการแข่งขันในการทำกิจกรรมด้วยกัน (หรรษา นิลวิเชียร,2535 : 162) นอกจากนี้ Morrison (1995 : 484) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การส่งเสริมให้เด็กเกิดพฤติกรรมความร่วมมือนั้นสามารถทำได้โดยการกระตุ้น สนับสนุนและเสริมแรงให้เด็กร่วมมือกัน ยิ่งเด็กมีโอกาสในการทำกิจกรรมกับผู้อื่นมากเท่าไร เด็กจะเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมมากขึ้นเท่านั้น

กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการที่จะส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมให้กับเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี เนื่องจากกิจกรรมกลางแจ้งนั้นเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ออกไปนอกห้องเรียนไปสู่การเล่นสนามทั้งบริเวณกลางแจ้งและในร่ม เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายออกกำลังกาย แสดงออกอย่างอิสระโดยยึดความสนใจของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กได้ใช้เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ผ่อนคลายความตึงเครียด (กระทรวงศึกษาธิการ,2561 : 77) วีรพงศ์

บุญประจักษ์ (2545 : 2) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์นั้นจะมีความแตกต่างกับกิจกรรมกลางแจ้งแบบปกติ โดยที่เด็กจะได้ปฏิบัติกิจกรรมกลางแจ้งโดยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เข้ามาจัดกิจกรรมด้วย เช่น ลูกบอลขนาดต่าง ๆ ลูกปิงปอง ห่วงพลาสติก ลูกปิงปอง ผ้า เป็นต้น ซึ่งลักษณะการที่เด็กได้เล่นกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์นี้จะทำให้เด็กเกิดความร่วมมือ รู้จักการแบ่งปันกันเล่นกับเพื่อน เพราะการเล่นกิจกรรมกลางแจ้งสามารถจูงใจให้เด็กได้ทำงานและเล่นร่วมกันและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ช่วงวัยปฐมวัยจึงเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์เพื่อให้เด็กเกิดการพัฒนาทักษะทางสังคมที่ดีต่อไป

ดังนั้น การจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้น ควรมุ่งปลูกฝังพฤติกรรมทางสังคมในด้านความร่วมมือ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การเล่นจะเป็นการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมเพราะการเล่นเกมกลางแจ้งจะสามารถจูงใจให้เด็กทำสิ่งต่าง ๆ ได้ รู้จักการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข เด็กปฐมวัยจึงเป็นช่วงที่เหมาะสมที่สุดในการส่งเสริมทักษะทางสังคมเพื่อปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์เป็นกลุ่มเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้กระบวนการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและตระหนักถึงความสำคัญของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยและนำผลการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

2.เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ ซึ่งพัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัยนี้มีความสำคัญมาก เด็กที่อายุน้อยจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยังไม่สามารถเล่นกับผู้อื่นได้ การจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์นี้จะช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สามารถมีทักษะทางสังคมเพิ่มมากขึ้น โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทั้งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อดูพัฒนาการด้านสังคมและคุณลักษณะตามวัย รวมถึงได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กนักเรียนชาย – หญิงที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนตั้งพิรุฬห์ธรรม สำนักงานเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 12 คน

2.การจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ หมายถึง กิจกรรมการเล่นนอกห้องเรียนเพื่อความสนุกสนาน มีกฎกติกาที่ไม่ซับซ้อนมากนัก เป็นกิจกรรมที่ผู้เล่นจะต้องใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่นกลางแจ้งด้วย เช่น ลูกบอลขนาดต่าง ๆ ลูกปิงปอง ห่วงพลาสติก ลูกปิงปอง ผ้า เป็นต้น นำมาประกอบการเล่นกลางแจ้ง

3.ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย หมายถึง การกระทำที่เด็กแสดงออกมาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีการปฏิบัติเพื่อและส่วนรวม เช่น ทักษะด้านการช่วยเหลือ ทักษะด้านการแบ่งปันและทักษะด้านการยอมรับผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น 3 ทักษะ ดังนี้

3.1ทักษะด้านการช่วยเหลือ หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อื่น โดยการแนะนำหรือให้การสนับสนุน เพื่อให้ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือประสบความสำเร็จในสิ่งที่กำลังกระทำอยู่

3.2ทักษะด้านการแบ่งปัน หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงพฤติกรรมโดยการพูด การกระทำหรือชักชวนให้เล่นหรือให้สื่อหรือของเล่นที่ตนเองมีอยู่ขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

3.3ทักษะด้านการยอมรับผู้อื่น หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงการยอมรับผู้อื่น โดยการกล่าวคำชื่นชม ให้รางวัลหรือการแสดงท่าทางขณะปฏิบัติกิจกรรม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

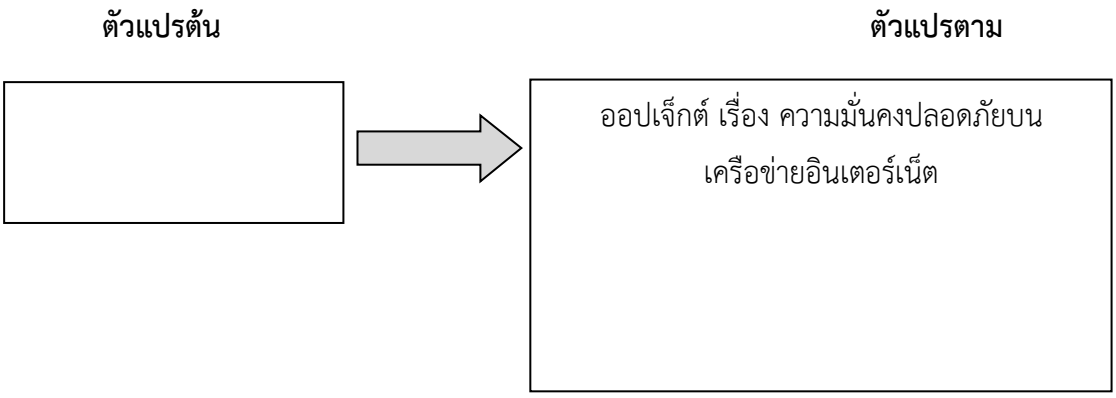

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1.การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการศึกษา

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านสังคมของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็นทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ทักษะด้านการช่วยเหลือ	จำนวน	5	ข้อ
ด้านที่ 2 ทักษะด้านการแบ่งปัน	จำนวน	5	ข้อ
ด้านที่ 3 ทักษะด้านการยอมรับผู้อื่น	จำนวน	5	ข้อ

2.การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1.หาค่าสถิติพื้นฐานของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยก่อนและขณะทำการทดลอง โดยการนำไปหาค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ ก่อนการจัดกิจกรรม ระหว่างการจัดกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated – Measures ANOVA)

3.วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนรายด้านในแต่ละช่วงเวลาโดยใช้ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการวิจัย

ก่อนและระหว่างการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยมีระดับคะแนนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในรายขั้นทักษะพื้นฐานทางสังคมของเด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกช่วงสัปดาห์

อภิปรายผล

เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านสังคมสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์นั้นเด็กได้พัฒนาทักษะด้านสังคมในการปฏิบัติตามกฎ กติกาทำงานและเล่นกับผู้อื่น เด็กปฐมวัยได้ใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เข้ามาจัดกิจกรรมด้วย เช่น ลูกบอลขนาดต่าง ๆ ลูกปิงปอง ห่วงพลาสติก ลูกปิงปอง ผ้า เป็นต้น ซึ่งการที่เด็กได้ใช้อุปกรณ์ร่วมกัน เด็กได้พัฒนาทักษะทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับทิศนา แขมมณี ;และคนอื่น ๆ (2536 : 80) ที่ได้กล่าวว่า การเปิดโอกาสเด็กได้เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยเดียวกัน จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทักษะทางสังคมในการที่จะต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่น อีกทั้งเด็กยังได้รับการถ่ายทอดมารยาททางสังคมอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1.ควรมีการศึกษาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมสร้างสรรค์

2.การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นอนุบาล 1 จึงควรมีการศึกษาในนักเรียนระดับชั้น
อื่น ๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่างกันออกไปของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ทำให้ได้ข้อมูลหลากหลายมากยิ่งขึ้น

3.การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นอนุบาล 1 จึงควรมีการศึกษาในนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่างกันออกไปของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ทำให้ได้ข้อมูลหลากหลายมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2561).**คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี**.กรุงเทพ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กุลยา ตันติผลาชีวะ.(2551).**การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ : เบรน-เบส บุ๊คส์.

----------(2547).**การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ : เอดิสัน เพรส โปรดักส์.

จริยา สันตานนท์.(2553).**การพัฒนาสัมพันธภาพทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการวาดภาพต่อเติมจากภาพปะติดเป็นกลุ่ม**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

จันทนี บุญคลัง.(2542).**การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์แบบร่วมมือกับแบบปกติ**.วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(หลักสูตรและการสอน). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยสุโขทัยธรรมาธิราช.ถ่ายเอกสาร.

ทิศนา แขมมณี ;และคนอื่น ๆ.(2536).**หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กตามวิถีชีวิตไทย**.กรุงเทพ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชรี ผลโยธิน.(2540ก,เมษายน).**เด็กอนุบาลกับพฤติกรรมความร่วมมือ**.การศึกษาปฐมวัย.1(1): 59 – 62.

----------.(2540ก,,มกราคม).**เด็กอนุบาลกับพฤติกรรมความร่วมมือ**.การศึกษาปฐมวัย.1(1) : 59 – 62.

เยาวพา เดชะคุปต์.(2542).**การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ : แม็ค.

----------.(2542).**เกมการละเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

ลักคะณา เสโนฤทธิ์.(2551).**ผลการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

วิลินดา พงศ์ธราธิก.(2547).**ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละเล่นไทยกลางแจ้ง**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

วีรพงศ์ บุญประจักษ์.(2545).**การจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

สมจินตนา คุปตสุนทร.(2548).**การศึกษาความเชื่อมั่นของตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การละเล่นพื้นบ้านของไทย**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์.(2538).**แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา**.กรุงเทพ ฯ : ศูนย์การพิมพ์ดวงกมล.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์.(2545).**แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ : แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพ ฯ : ดวงกมล.

สุมาลี บัวหลวง.(2557).**ผลของการใช้เกมการเล่นกลางแจ้งที่มีต่อพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา).ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.ถ่ายเอกสาร.

หรรษา นิลวิเชียร.(2535).**ปฐมวัยศึกษา หลักสูตรและแนวปฏิบัติ**.กรุงเทพ ฯ : โอเดียนสโตร์.

Morrison,G.S.(1995).**Early Childhood Education Taday.6th.ed**.Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice-Hall.

การจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย

Spatial Development of Preschooler Through Outdoor Games with Equipment

สุดาพร วิชิตชัยชาคร[1], ปิยนุช พูลทรัพย์[2]

Sudaporn Wichitchaichakorn[1] , Piyanuch Poolsup[2]

[1]สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 089-7679438

[1]Branch Early Childhood Education Department Faculty of Education Bangkok Thonburi University,Tell. 089-7679438

[2]สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 068-8324775

[2]Branch Early Childhood Education Department Faculty of Education Bangkok Thonburi University,Tell. 068-8324775

[1]e-mail : sudaporn.wi@bkkthon.ac.th, [2]piyanuch.pool@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1)เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย และ 2)เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชาย – หญิงที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนวัดปุรณาวาส สำนักงานเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สำหรับเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองในทุกด้าน

คำสำคัญ: กิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์, ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย, เด็กปฐมวัย

Abstract

The purposes of this research were 1)To study the result of outdoor games with equipment to young children spatial. 2) To study level of young children spatial development after outdoor games with equipment. Subjects were preschool children,

aged 3 – 4 years old in kindergarten I , first semester , academic year 2020 at Watpuranawat school , Salathammasop , Thawiwatthana , Bangkok. The 14 lowest scored children were assigned for experimental group. The research instruments were Lesson plan of outdoor games with equipment and spatial record form for young children. The statistics employed for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research findings were as follows : The spatial of young children after outdoor games with equipment higher than before at .01 level. and the change increased from baseline in all aspects.

Keywords: spatial development , outdoor games with equipment , preschool

บทนำ

การศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ,2561 : 12) การจัดการศึกษาปฐมวัยนี้ถือว่าเป็นการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญมากระดับหนึ่งเพราะเด็กในวัยนี้อยู่ในช่วงที่มีความเจริญงอกงามของพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาเพื่อให้เด็กปฐมวัยเจริญเติบโตไปเป็นคนรุ่นใหม่ที่จะต้องพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต (สมจินตนา คุปตสุนทร,2548 : 1) ดังนั้น การวางรากฐานที่ดีให้กับเด็กปฐมวัยจึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างมาก การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กในวัยนี้จึงควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้จากการเล่น การสำรวจและการทดลองทำสิ่งต่าง ๆ และแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง (สมใจ ทิพย์ชัยเมธาและละออ ชุติกร,2525: 165)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (2561 : 27) กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมกลางแจ้งไว้ว่า การเล่นกลางแจ้งนั้นเป็นการตอบสนองความต้องการของเด็กในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านความอยากรู้อยากเห็นซึ่งเด็กสามารถแสดงออกโดยการทดลอง หยิบ จับ เขย่า ฟังเสียง สำรวจโยนของหรือขว้างปา ด้านความต้องการทางร่างกาย ความต้องการทางอารมณ์-จิตใจ และเป็นการทดแทนความต้องการในตัวเด็กซึ่งเด็กจะแสดงออกมาโดยการเล่นสมมติ อีกทั้งการเล่นกลางแจ้งยังเป็นการเรียนรู้ของเด็กที่จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว เช่น เด็กสามารถเรียนรู้ เรื่องของขนาด น้ำหนัก สี รูปร่าง ความเหมือน ความแตกต่าง เรียนรู้เกี่ยวกับการอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่น เช่น การผลัดเปลี่ยนกันเล่นของเล่น การรู้จักรอคอย การแบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ให้แก่กัน การตัดสินปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและเรียนรู้ถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบของตัวเด็กเองที่มีต่อชุมชนที่ตนเองอาศัย

อยู่ เช่น หน้าที่ของบุคคลในครอบครัว คือ พ่อ แม่ ลูก ตำรวจ หมอ พยาบาล ซึ่งเด็กจะสามารถเรียนรู้ได้มากจากการเล่นบทบาทสมมติและจากการสังเกตและกระทำตามตัวแบบ กิจกรรมการเล่นกลางแจ้งช่วยให้มีทัศนคติที่ดีต่อการออกกำลังกายและเพื่อเป็นแนวทางในการที่จะสนใจในการเล่นกีฬาประเภทอื่นๆ ต่อไปในอนาคต

พัฒนาการของเด็กปฐมวัยนั้นมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องทุกด้านโดยเฉพาะพัฒนาการด้านสติปัญญาที่จะมีการพัฒนาสูงสุด ดังที่บลูม (Bloom) ที่ได้กล่าวว่า สติปัญญาของเด็กจะพัฒนาตามอายุที่มากขึ้น เช่น เด็กอายุ 1 ปี จะมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาร้อยละ 20 เมื่อเด็กอายุ 4 ปี จะมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาเพิ่มขึ้นร้อยละ 50 และเมื่อเด็กอายุ 6 ปี พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กจะพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80 ของวัยผู้ใหญ่ นอกจากนี้เพียเจท์ (Piaget) ยังได้กล่าวว่า พัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยจะเป็นรากฐานของการพัฒนาสติปัญญาต่อไปเมื่อเด็กเจริญเติบโตขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,2536 : 5) การพัฒนาทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยนั้นจะเกิดขึ้นช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับการที่เด็กได้รับโอกาสในการจัดประสบการณ์และมีโอกาสอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมที่จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้ในช่วงวัยปฐมวัยนี้จึงมีความหมายสำหรับเด็กเป็นอย่างมาก ซึ่งนอกจากการดูแลโภชนาการที่ถูกต้องแล้วเด็กควรได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับสมองด้วย ดังนั้น พัฒนาการด้านสติปัญญาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เป็นรากฐานสำคัญที่จะทำให้เด็กสามารถก้าวไปสู่จุดหมายที่มั่นคงช่วยให้เจริญเติบโตเต็มตามศักยภาพเป็นประชากรที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป

เด็กวัยปฐมวัยนั้นเป็นวัยที่มีลักษณะเฉพาะของพัฒนาการทางด้านสติปัญญา คือ เป็นวัยที่ใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งของ วัตถุและสถานที่ได้ เริ่มมีความคิดคำนึง ใช้ภาษาที่จะอธิบายสิ่งต่าง ๆ ได้ เด็กในวัยนี้ยังไม่สามารถพิจารณาเรื่องหลาย ๆ เรื่องรวมกันได้ พัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิดและความเข้าใจของเด็ก เป็นสิ่งที่เด็กจะสามารถพัฒนาให้ประสบความสำเร็จขึ้นในอนาคตได้ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยไม่ควรจะปิดกั้นการเรียนรู้ของเด็กควรเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาพัฒนาการด้านสติปัญญาในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ ด้านการคิด ด้านการใช้ภาษาในการสื่อสาร ด้านการสังเกต จำแนกและเปรียบเทียบ ด้านการนับจำนวน ด้านมิติสัมพันธ์และด้านเวลา

ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์เป็นความสามารถด้านหนึ่งของสมองเด็กปฐมวัยซึ่งความสามารถทางด้านนี้มีความสำคัญมากกับเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์นี้สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ตั้งแต่ในเด็กระดับปฐมวัยผ่านการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่มีโอกาสในการใช้วัตถุสิ่งของต่าง ๆ อย่างชำนาญ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2542 : 34) กล่าวถึงความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ว่าเป็นการเริ่มต้นด้วยตาที่ทำหน้าที่ในการแยกแยะสี รูปร่าง พื้นผิว มิติ ความลึกและความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุด้วยกัน ซึ่งความสามารถด้านมิติสัมพันธ์นี้จะเกิดจากการที่เด็กจะมีโอกาส จับ สัมผัส วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เด็กจะได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงผ่านกิจกรรมที่หลากหลายในชีวิตประจำวันของเด็ก ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ถือว่าเป็นทักษะที่จำเป็นและสำคัญมากในการดำรงชีวิตของเด็กเป็นอย่างมาก วัตถุรอบตัวของเด็กมีการเปลี่ยนแปลง

เคลื่อนที่อยู่ตลอดเวลา เมื่อเด็กได้จัดกระทำกับวัตถุนั้น ๆ ผ่านการเล่น การสัมผัส การเคลื่อนย้ายตำแหน่งไปยังที่ต่าง ๆ จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในด้านของมิติสัมพันธ์ได้ ดังที่การ์ดเนอร์ (Gardner,1993 : 18 อ้างอิงจาก สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์,2550 : 58) ที่ได้กล่าวถึงความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญของมนุษย์และความสามารถทางด้านนี้เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับเสาวลักษณ์ สมานแก้ว (2539 : 10) ที่ได้กล่าวว่าความสามารถด้านมิติสัมพันธ์เป็นความสามารถของเด็กในการมองเห็น เข้าใจ จำแนก จินตนาการตำแหน่งเกี่ยวกับมิติต่าง ๆ ที่เด็กได้สัมผัส การได้ใช้จินตนาการถึงมิติต่าง ๆ เช่น รูปร่าง รูปทรง ขนาด พื้นที่ ทิศทาง ปริมาตร ความสูง-ต่ำ สั้น-ยาว ใกล้-ไกลและเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ แม้ว่าสิ่งนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอยู่ในรูปแบบใหม่ก็ตาม

กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ออกไปนอกห้องเรียนไปสู่สนามเด็กเล่น ทั้งที่บริเวณกลางแจ้งและในร่ม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ออกไปเคลื่อนไหวร่างกาย ออกกำลังและแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กเป็นหลัก กิจกรรมกลางแจ้งสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีรูปแบบของการเล่นหลายรูปแบบทั้งการเล่นเป็นรายบุคคล การเล่นเป็นกลุ่ม การเล่นแข่งขัน การเล่นประกอบอุปกรณ์และการเล่นที่ไม่ใช้อุปกรณ์ (พัชรี ผลโยธิน,2540 : 2 อ้างถึงใน วราลี โกศัย,2540 : 2) ซึ่งการเล่นแต่ละรูปแบบนั้นจะช่วยพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่มีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งความสามารถด้านมิติสัมพันธ์นี้เป็นองค์ประกอบทางสมองที่เกิดขึ้นในตัวเด็กซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กในอนาคต อัญชลี รัตนชื่น (2550 : 8) กล่าวว่าความสามารถด้านมิติสัมพันธ์เป็นความสามารถทางการรับรู้ ความเข้าใจเรื่องของการมองเห็น การจำแนกวัตถุที่อยู่ในระนาบเดียวกันและหลายระนาบ ตลอดจนการเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบใหม่ที่ไม่คงที่ อีกทั้งเด็กยังจะต้องคาดคะเนเหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตในเรื่องของการเคลื่อนย้ายวัตถุอีกด้วย

การจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ เป็นกิจกรรมที่จะพัฒนาความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ได้เป็นอย่างดี เพราะกิจกรรมนี้นอกจากเด็กจะได้เคลื่อนไหวร่างกายพัฒนาร่างกายให้เกิดความแข็งแรงแล้ว เด็กยังได้ฝึกความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์จากการที่ได้จับ หยิบ ถือ อุปกรณ์ในการเล่น เช่น ลูกบอล ห่วงพลาสติก ผ้า บล็อกไม้ ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้เมื่อนำมาใช้ประกอบกับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งจะทำให้เด็กได้ฝึกมองวัตถุในขณะที่วัตถุเคลื่อนไหวและต้องเข้าใจความสัมพันธ์ของวัตถุทั้งวัตถุคงที่ วัตถุเคลื่อนที่ การเปลี่ยนแปลงของวัตถุในตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่งกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์นี้จะเป็นการรับรู้ถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ความสามารถในการแยกประเภทของวัตถุทั้งรูปร่าง รูปทรง สี ขนาด ทิศทาง ตำแหน่งของวัตถุและการคาดคะเนในลำดับต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย โดยให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์เพื่อให้เด็กเล่นและสัมผัสกับอุปกรณ์ที่เป็นอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมที่หลากหลายมีความแตกต่างกันไปในแต่ละกิจกรรม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและตระหนักถึง

ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยและนำผลการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย

2.เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ ซึ่งความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยนี้มีความสำคัญมาก เพราะการที่เด็กปฐมวัยจะเกิดความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยได้นั้นจะต้องเกิดกระบวนการคิด โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทั้งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง รวมถึงได้ศึกษา ตำรา งานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กนักเรียนชาย – หญิงที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนวัดปุรณาวาส สำนักงานเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 14 คน

2.การจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ หมายถึง กิจกรรมการเล่นนอกห้องเรียนเพื่อความสนุกสนาน มีกฎกติกาที่ไม่ซับซ้อนมากนัก เป็นกิจกรรมที่ผู้เล่นจะต้องใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น ลูกบอล ห่วงพลาสติก ผ้า บล็อกไม้ นำมาประกอบการเล่นกลางแจ้ง

3.ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการใช้ทักษะต่าง ๆ การรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับวัตถุ สิ่งของ เพื่อบอกได้ว่าวัตถุนั้น ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ทั้งการบอกความเหมือน ความแตกต่าง สี รูปร่าง รูปทรง รูปแบบ ระยะทางใกล้-ไกล เป็นต้น ซึ่งความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

3.1การบอกความเหมือน ความแตกต่างของวัตถุ หมายถึง ความสามารถในการบอกได้ว่าวัตถุมีความเหมือนหรือความแตกต่างกัน เช่น สี รูปร่าง รูปทรง แบบของวัตถุ เป็นต้น

3.2การบอกความคล้ายกันของวัตถุ หมายถึง ความสามารถในการบอกได้ว่าวัตถุมีความคล้ายคลึงกันตามรูปทรง ประเภท วัสดุของวัตถุ

3.3การบอกความสัมพันธ์ของวัตถุกับทิศทาง หมายถึง ความสามารถในการรู้ถึงความต่อเนื่องของการเคลื่อนที่ของวัตถุและสามารถบอกระยะของวัตถุกับทิศทางได้

3.4การบอกความสัมพันธ์ของวัตถุกับตำแหน่งของตนเอง หมายถึง ความสามารถในการบอกได้ว่า วัตถุนั้นอยู่ในทิศทางใด เช่น ซ้าย ขวา หน้า หลังหรือระหว่าง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น **ตัวแปรตาม**

การจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์	→	ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็นทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้ 1.การบอกความเหมือน ความแตกต่างของวัตถุ 2.การบอกความคล้ายกันของวัตถุ 3.การบอกความสัมพันธ์ของวัตถุกับทิศทาง 4.การบอกความสัมพันธ์ของวัตถุกับตำแหน่งของตนเอง

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1.การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการศึกษา

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สำหรับเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็นทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การบอกความเหมือน ความแตกต่างของวัตถุ	จำนวน	10	ข้อ
ด้านที่ 2 การบอกความคล้ายกันของวัตถุ	จำนวน	10	ข้อ
ด้านที่ 3 การบอกความสัมพันธ์ของวัตถุกับทิศทาง	จำนวน	10	ข้อ
ด้านที่ 4 การบอกความสัมพันธ์ของวัตถุกับตำแหน่ง	จำนวน	10	ข้อ

2.การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ประเมินความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านมิติสัมพันธ์สำหรับเด็กปฐมวัย ก่อน-หลังการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ ดังนี้

1.วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ คำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าเฉลี่ยของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t-test)

2.วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ คำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าเฉลี่ยของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ มาเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent sample t-test)

ผลการวิจัย

หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์ เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์โดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในรายขั้นความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย ทุกด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์เป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยได้มีการปฏิบัติอยู่อย่างสม่ำเสมอและเป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยมีความชื่นชอบเป็นอย่างมาก การจัดกิจกรรมกลางแจ้งประกอบอุปกรณ์นี้ เด็กได้มีโอกาสในการหยิบ จับ สัมผัสกับวัตถุเห็นวัตถุเคลื่อนที่ไปยังทิศทางต่าง ๆ นอกจากนี้เด็กยังได้เรียนรู้ทิศทางของวัตถุ การจัดลำดับ พื้นที่ รูปร่าง ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นการพัฒนาความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยซึ่งสอดคล้องกับปรีชา ปั้นเกิด (2557) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการเล่นบอลเป็นการพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัยกับวัตถุสิ่งของต่าง ๆ เช่น เมื่อเด็กทำการเลี้ยงลูกบอล เด็กจะเข้าใจถึงตำแหน่งของวัตถุ และความพันธ์ของวัตถุในตำแหน่งต่าง ๆ อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1.ควรมีการศึกษาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น เกมการศึกษา

2.ควรมีศึกษาการจัดกิจกรรมกลางแจ้งในการพัฒนาพัฒนาการด้านอื่น เช่น พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านสังคม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2561).**คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี**. กรุงเทพ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กุลยา ตันติผลาชีวะ.(2551).**การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ : เบรน-เบส บุ๊คส์.

เกียรติพงษ์ กะลำพัก.(2537).**การเปรียบเทียบคุณภาพของแบบทดสอบมิติสัมพันธ์แบบพับกล่องที่วางภาพคำถามทิศทางต่างกัน**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา).กรุงเทพ ฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

คันธรส วงศ์ศักดิ์.(2553).**ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์โดยใช้พืชผักผลไม้**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

บุบผา พรหมศร.(2542).**ความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเกมกลางแจ้งและกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นสนาม**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ปรีชา ปั้นเกิด.(2557).**การใช้กิจกรรมการเล่นบอลเพื่อพัฒนาความสามารถทางด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัย**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้).กรุงเทพ ฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พัชรี ผลโยธิน.(2540).**เด็กอนุบาลกับพฤติกรรมความร่วมมือ**.วารสารการศึกษาปฐมวัย.กรุงเทพ ฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วราลี โกศัย.(2540).**ผลการเล่นเกมแบบร่วมมือนอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมชอบสังคมของเด็กปฐมวัย.**ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.อัดสำเนา.

วิชัย วงษ์ใหญ่.(2542).พลังการเรียนรู้ในกระบวนทัศน์ใหม่.กรุงเทพ ฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมจินตนา คุปตสุนทร.(2548).**การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การละเล่นพื้นบ้านของไทย**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

สมใจ ทิพย์ชัยเมธา และ ละออ ชุติกร.(2525). “หน่วยที่4 การเล่นและเกมสำหรับเด็กปฐมวัยศึกษา”. เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับปฐมวัยศึกษา หน้า 158 – 242. นนทบุรี.สาขาการศึกษาปฐมวัย.มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2536).**เอกสารและผลการวิจัยการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในประเทศไทย**.กรุงเทพ ฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์.(2550).**การศึกษาปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

เสาวลักษณ์ สมานแก้ว.(2539).**การเปรียบเทียบคุณภาพของแบบทดสอบมิติสัมพันธ์แบบพับกล่องที่วางตัวเลือกต่างทิศทางกัน**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลทางการศึกษา).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

อัญชลี รัตนชื่น.(2550).**ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะเครื่องแขวน**.ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต.(การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

อารมณ์ สุวรรณปาล.(2551).**ประมวลสาระชุดวิชา การจัดประสบการณสำหรับเด็กปฐมวัย**. นนทบุรี.สาขาการศึกษาปฐมวัย.มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Gardner,H. (1980).**Artful scribbles**. New York: Basic.

Grande, J.D. ; & Morrow, Lorna. (1995).**Curriculum and Evaluation Standards for School Mathematics addenda series Grades K-6. 3rd ed**. USA. : Library of Congress Cataloging.

การจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย

The Result of Matrix Didactic Game Effeced to Preschooler Logical Thinking Skill

ปิยกานต์ ปานอุไร

Piyakarn Parnurai

สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 081-8516765

Branch Early Childhood Education Department Faculty of Education Bangkok Thonburi University,Tell. 081-8516765

e-mail: piyakarn.par@bkkthon.ac.th,

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1)เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย และ 2)เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เด็กนักเรียนชาย – หญิงที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนคลองทวีวัฒนา (ทองน่วมอนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์และแบบทดสอบวัดการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองในทุกด้าน

คำสำคัญ : กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย , ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย, เด็กปฐมวัย

Abstract

The purposes of this research were 1)To study the result of logical thinking skill to young children matrix didactic game. 2) To study level of young children logical thinking skill after matrix didactic game. Subjects were preschool children, aged 3 – 4 years old in kindergarten I , first semester , academic year 2020 at Khlongtawiwatthana Thongnumanusorn school , Thawiwatthana , Bangkok. The 8 lowest scored children were assigned for experimental group. The research instruments were Lesson plan of matrix didactic game and logical thinking skill record form for young children. The

statistics employed for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research findings were as follows : The logical thinking skill of young children after matrix didactic game was higher than it was before at .01 level. and the change increased from baseline in all aspects.

Keywords: matrix didactic game , logical thinking skill , preschooler

บทนำ

อนาคตของประเทศชาติในวันหน้าขึ้นอยู่กับเด็กและเยาวชนในวันนี้ ในโลกยุคใหม่จะเกิดการแข่งขันที่มากขึ้น อนาคตของประเทศจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับคนในชาติ ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับเด็กอย่างมาก เด็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาประเทศ จึงควรให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและครบถ้วนทั้งในด้านการเลี้ยงดู การดูเอาใจใส่ การให้ความรัก ความอบอุ่น และปลูกฝังการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติเพราะสิ่งที่เด็กได้รับในช่วง 6 ปีแรกนั้นมีความสำคัญมากเพราะเป็นการวางรากฐานทางระบบประสาทที่สำคัญมากต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ที่จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,2545 : 3) ซึ่งสอดคล้องกับบลูม (Bloom,1964 อ้างถึงใน ประภานิช เพียรไพฑูรย์,2553 : 46) ที่กล่าวว่า สติปัญญาของเด็กปฐมวัยจะได้รับการพัฒนาตั้งแต่อยู่ในครรภ์ เด็กอายุ 1 ปี จะมีการพัฒนาด้านสติปัญญาร้อยละ 20 อายุ 4 ปี จะมีการพัฒนาด้านสติปัญญาร้อยละ 50 และเมื่อเด็กอายุมากขึ้นจนกระทั่งอายุ 6 ปี จะมีการพัฒนาด้านสติปัญญาร้อยละ 75 จะเห็นได้ว่าการที่จะพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี มีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาที่มีประสิทธิภาพนั้นควรที่จะพัฒนาตั้งแต่ตอนวัยปฐมวัย ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 17) ที่ได้กล่าวว่า เด็กในช่วงวัย 0 – 6 ปีนั้น เป็นโอกาสทองแห่งการเรียนรู้ เพราะมีการเจริญเติบโตของสมองอย่างรวดเร็ว หากเด็กได้รับการกระตุ้นอย่างถูกวิธีจะทำให้เซลล์สมองของเด็กมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อสติปัญญาและกระบวนการคิดของเด็กได้เป็นอย่างดี

การจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาทักษะด้านการคิดนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ,2561 : 12) ได้กำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยว่าควรจัดประสบการณ์ที่มีความสอดคล้องและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความสมดุลและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยให้ครบทุกด้าน ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กเป็นสำคัญ การพัฒนาสติปัญญาของเด็กที่สำคัญที่สุด คือการพัฒนากระบวนการคิดที่จะต้องปลูกฝังและส่งเสริมให้เด็กได้คิดตั้งแต่ในวัยเด็ก เสริมสร้างศักยภาพให้เด็กได้คิดเป็น ทำเป็นและมีทักษะในการจัดการความรู้ มีค่านิยมที่ดีงาม รักการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ โดยมีนักการศึกษาหลายท่านที่มีความเห็นว่ามีความจำเป็นในการสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการคิด ดังที่หลายประเทศได้ยึดถือเรื่องของการส่งเสริม

กระบวนการคิดในเด็กปฐมวัยเป็นหลักสำคัญในการพัฒนาเด็ก (ทิพวรรณ อู่ทองทรัพย์,2548 : 30) รวมถึงประเทศไทยที่กำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) มาตราที่ 24 ที่กล่าวว่าสถานศึกษาจะต้องพัฒนากระบวนการคิด การจัดการ การประยุกต์การป้องกันและการแก้ปัญหา โดยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง มีการไตร่ตรองในการตัดสินใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้

กระบวนการคิดเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก เพราะการคิดจะช่วยให้เด็กเกิดความสามารถในการจำแนก การคำนวณ การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอีกอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญกับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมากคือการคิดเชิงเหตุผล ซึ่งการคิดเชิงเหตุผลนี้เด็กปฐมวัยจะต้องใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานของกระบวนการคิดขั้นสูงที่จะมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ทิศนา แขมมณี;และคณะ,2543 : 96) การคิดเชิงเหตุผลนั้นจะต้องอาศัยหลักการของข้อเท็จจริงเข้ามาสนับสนุน การจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยนั้นควรเน้นให้เด็กได้พัฒนาให้เด็กได้คิดเป็น เพื่อที่จะทำการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยอาศัยความเป็นเหตุเป็นผลในการเลือกสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองในอนาคตได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์,2543 : 72)

กิจกรรมเกมการศึกษาเป็น 1 ใน 6 กิจกรรมหลักที่เด็กปฐมวัยจะช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัย เกมการศึกษานั้นเป็นเกมการเล่นที่จะช่วยพัฒนาสติปัญญา ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะการสังเกต การคิดหาเหตุผลและเกิดความคิดรวบยอด เกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภทและความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะ มีกติกาง่าย ๆ ที่เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเป็นกลุ่มได้ (กระทรวงศึกษาธิการ,2561 : 80) ซึ่งจุดมุ่งหมายของการเล่นเกมการศึกษาจะเป็นการพัฒนาเด็กในการสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ แยกประเภท จัดหมวดหมู่และใช้กระบวนการคิดในการตัดสินใจแก้ปัญหาระหว่างการเล่นเกมการศึกษา

ในการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยนั้น เด็กปฐมวัยได้รับการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ผ่าน 6 กิจกรรมหลัก กิจกรรมเกมการศึกษาเป็นกิจกรรมที่เด็กจะได้พัฒนาทักษะการคิดและพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ในการเล่นเกมการศึกษาเด็กบางคนยังขาดความกระตือรือร้น เนื่องจากเกมการศึกษามีรูปแบบที่ไม่ท้าทายกระบวนการคิดของเด็กปฐมวัย กมล ชื่นทองคำ (2547 : 11) กล่าวว่า เมื่อนำเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์มาให้เด็กเล่น เด็กจะเกิดการสร้างมโนภาพ เกิดจินตนาการเกี่ยวกับส่วนประกอบต่าง ๆ ของเกมได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการ์ดเนอร์ (Gardner) กล่าวว่าความสามารถด้านสติปัญญาของมนุษย์นั้นแบ่งออกเป็นทั้งหมด 8 ด้านและสอดคล้องกับเธอร์สโตน (Thurstone) ที่กล่าวว่า สมรรถภาพพื้นฐานของพื้นฐานสมองมนุษย์นั้นแบ่งออกเป็น 7 องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ สมรรถภาพด้านภาษา ด้านเหตุผล ด้านจำนวน ด้านการรับรู้ ด้านความคล่องแคล่วในการใช้คำ ด้านความจำและด้านการคิดเชิงเหตุผล ซึ่งทักษะการคิดเชิงเหตุผลนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการที่เด็กจะต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

การจัดเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์ เป็นเกมการศึกษาหนึ่งประเภทที่จะทำให้เด็กได้พัฒนาทักษะกระบวนการคิดและการตัดสินใจ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ตอบสนองความต้องการของ

เด็กในหลาย ๆ ด้านเพราะเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์นี้จะช่วยให้เด็กสามารถจำแนกด้วยสายตา เปรียบเทียบ คิดหาเหตุผล แยกประเภท จำแนก ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนา ชัชพงศ์ (2530 : 20) ที่ได้กล่าวถึงเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์ว่าเป็นเกมการศึกษาประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดให้กับเด็ก โดยเฉพาะทักษะของการจำแนก การสังเกตและทักษะการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ เพราะเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์นี้จะประกอบด้วยภาพแผ่นหลักขนาด 25 x 25 เซนติเมตร จำนวน 1 แผ่น ภายในจะแบ่งเป็นช่องตารางที่มีขนาดเท่ากัน และมีบัตรภาพขนาด 5 x 5 เซนติเมตร จำนวน 16 แผ่น เพื่อเล่นเข้าชุดด้วยกัน โดยจะกำหนดให้บัตรแนวนอนและแนวตั้งมีความสัมพันธ์กันในแผ่นหลักที่กำหนดให้ ซึ่งการที่เด็กปฐมวัยเล่นเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์นี้จะเป็นการพัฒนาทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย โดยที่ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเล่นเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์ด้วยตนเอง เพื่อให้เด็กได้ใช้ทักษะการคิดเชิงเหตุผลในการวางบัตรย่อยที่เด็กได้พิจารณาแล้วว่ามีความสัมพันธ์กันทั้งแนวนอนและแนวตั้ง โดยที่เกมการศึกษาตารางสัมพันธ์นั้นผู้วิจัยเป็นคนจัดทำขึ้นซึ่งประกอบไปด้วยเกมการศึกษาที่เริ่มต้นจากง่ายไปหายาก การเล่นเกมนั้นให้เด็กได้เล่นเป็นรายบุคคลและครูจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์หลังจากเด็กเล่นเสร็จแล้วทุกครั้ง งานวิจัยนี้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและตระหนักถึงความสำคัญของทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็ก และนำผลการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย

2.เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์ ซึ่งทักษะการคิดเชิงเหตุผลนี้มีความสำคัญมาก เพราะเป็นการพัฒนาด้านสติปัญญาให้ฝึกใช้กระบวนการคิด ถ้าเด็กสามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงเหตุผลได้เด็กจะสามารถคิดตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เหตุผลได้ โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทั้งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อดูพัฒนาการด้านสติปัญญา รวมถึงได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กนักเรียนชาย – หญิงที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนคลองทวีวัฒนา (ทองน่วมอนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 8 คน

2.การจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์ หมายถึง การที่เด็กได้เล่นเกมตารางสัมพันธ์และหาความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในเกม โดยที่เกมตารางสัมพันธ์นี้จะประกอบด้วยภาพแผ่นหลักขนาด 25 x 25 เซนติเมตร จำนวน 1 แผ่น ภายในจะแบ่งเป็นช่องตารางที่มีขนาดเท่ากัน และมีบัตรภาพขนาด 5 x 5 เซนติเมตร จำนวน 16 แผ่น เพื่อเล่นเข้าชุดด้วยกัน โดยจะกำหนดให้บัตรแนวนอนและแนวตั้งมีความสัมพันธ์กันในแผ่นหลักที่กำหนดให้

3.ทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย หมายถึง ความคิดทางระบบประสาทของสมองที่เกิดขึ้นจากภายใน โดยอาศัยการใช้หลักการหรือข้อมูลที่ถูกต้องเป็นเหตุผลมาจากประสบการณ์เดิมของเด็กเข้ามาสนับสนุนกับประสบการณ์ใหม่ ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ และสามารถหาคำตอบในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ การคิดอย่างมีเหตุผล แบ่งออกเป็น 5 ทักษะ ดังนี้

3.1ทักษะด้านการจำแนก หมายถึง ความสามารถในการคิดและพิจารณาจัดหาสิ่งของหรือรูปร่าง รูปทรง โดยการคำนึงถึงโครงสร้าง หน้าที่ คุณสมบัติเฉพาะที่เหมือนกันสิ่งที่กำหนดให้

3.2ทักษะด้านการหาส่วนที่หายไปของภาพ หมายถึง ความสามารถในการคิดและพิจารณาส่วนที่หายไปของภาพว่ามีลักษณะอย่างไรและภาพไหนที่หายไป

3.3ทักษะด้านการจัดประเภท หมายถึง ความสามารถในการคิดและพิจารณาความเหมือนความแตกต่าง เพื่อแยกสิ่งต่าง ๆ ที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกันเข้าไว้ด้วยกัน

3.4ทักษะด้านการเปรียบเทียบ หมายถึง ความสามารถในการคิดและพิจารณาความแตกต่างของขนาด รูปร่าง รูปทรง ประเภท ทิศทางที่มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป

3.5ทักษะด้านอนุกรม หมายถึง ความสามารถในการคิดหาคำตอบในลำดับถัดไปของภาพอย่างมีระบบ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น **ตัวแปรตาม**

การจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์	ทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น 5 ทักษะ ดังนี้ 1.ทักษะด้านการจำแนก 2.ทักษะด้านการหาส่วนที่หายไปของภาพ 3.ทักษะด้านการจัดประเภท 4.ทักษะด้านการเปรียบเทียบ 5.ทักษะด้านอนุกรม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1.การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการศึกษา

แบบทดสอบวัดการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็นทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ทักษะด้านการจำแนก	จำนวน	6	ข้อ
ด้านที่ 2 ทักษะด้านการหาส่วนที่หายไปของภาพ	จำนวน	6	ข้อ
ด้านที่ 3 ทักษะด้านการจัดประเภท	จำนวน	6	ข้อ
ด้านที่ 4 ทักษะด้านการเปรียบเทียบ	จำนวน	6	ข้อ
ด้านที่ 5 ทักษะด้านอนุกรม	จำนวน	6	ข้อ

2.การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ประเมินทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองด้วยแบบทดสอบวัดการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ก่อน – หลังการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์

1.วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์ คำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าเฉลี่ยของทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยมาเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t-test)

2.วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์ คำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าเฉลี่ยของทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย มาเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent sample t-test)

ผลการวิจัย

หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์ เด็กปฐมวัยมีทักษะการคิดเชิงเหตุผล โดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในรายขั้นทักษะการคิดเชิงเหตุผล ทุกด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

เด็กปฐมวัยมีทักษะการคิดเชิงเหตุผลสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องมาจากเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์เป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยได้เล่นอยู่เสมอ ในการเล่นเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์นั้น เด็กปฐมวัยได้ทำและทำในสิ่งที่คุ้นเคยได้พูดคุยแลกเปลี่ยนร่วมกัน จึงทำให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ซึ่งล้วนแต่เป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างมาก เช่น ทักษะการจำแนก ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะอนุกรม ซึ่งการเล่นเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์นั้นเด็กปฐมวัยนั้นจะต้องใช้ทักษะหลาย ๆ ด้านมารวมกัน ทำให้เกิดทักษะการคิดเชิงเหตุผลขึ้นมา สอดคล้องกับทิศนา แขมมณี (2543 : 21) ที่ได้กล่าวว่า การเรียนรู้อย่างมีความหมายของเด็กปฐมวัยจะเกิดขึ้นได้ หากเด็กเชื่อมโยงสิ่งหนึ่งมาก่อน ซึ่งจะส่งผลให้เด็กสามารถอธิบายเหตุผลในการทำกิจกรรมได้

ข้อเสนอแนะ

1.ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์เพื่อพัฒนาความคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยในกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น โรงเรียนสังกัดสาธิตของมหาวิทยาลัย หรือช่วงอายุอื่นของเด็กปฐมวัย

2.ควรมีการศึกษาทักษะด้านอื่น ๆ ผ่านการทำกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์ เช่น ทักษะทางสังคม

3.การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นอนุบาล 1 จึงควรมีการศึกษาในนักเรียนระดับชั้น

อื่น ๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่างกันออกไปของทักษะการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ทำให้ได้ข้อมูลหลากหลายมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2561).**คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี**. กรุงเทพ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กุลธี สุทธา.(2557).**การคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาตารางสัมพันธ์**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์.(2543).**ปั้นสมองชาติ** : ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา . กรุงเทพ ฯ : ซัคเซสมีเดีย.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.(2545)).**พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545**.กรุงเทพ ฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

ทิพวรรณ อู่ทองทรัพย์.(2548).**เอกสารประกอบการประชุมโครงการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการประเมิน : การกำหนดกรอบโครงสร้าง เครื่องมือ คู่มือการประเมินระดับท้องถิ่น เล่มที่ 3**. กรุงเทพ ฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา.

ทิศนา แขมมณี;และคณะ.(2543).**การคิดและการสอนคิด**.ในประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา.

นิธิกานต์ ขวัญบุญ.(2549).**การพัฒนาเกมการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย**. ปริญญานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

ประภานิช เพียรไพฑูรย์.(2553).**ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่เล่นเกมการศึกษาอนุกรมมิติ**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ปรียวาท น้อยคล้าย.(2553).**ทักษะในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเกมการศึกษาประกอบภาพ**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

พัชรี กัลยา.(2551).**ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษามิติสัมพันธ์**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

พัฒนา ชัชพงศ์.(2530).**การจัดประสบการณ์และกิจกรรมระดับปฐมวัย.เอกสารการบรรยาย ชุดที่ 8 แผนการศึกษาปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เยาวพรรณ ทิมทอง.(2535).**การพัฒนาสติปัญญาของเด็กปฐมวัยด้วยเกมการศึกษามิติสัมพันธ์**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

วรรณี วัจนสวัสดิ์.(2552).**ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมเกมการศึกษาลอตโต**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

วรัญชลี รอตเรือง.(2554).**การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์โดยใช้กากมะพร้าว**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2543).**ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

การตัดสินใจซื้อรถยนต์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

Decision to buy a car of people in Bangkok.

คมสิงห์ วิวัฒนภูษิต

Komsing Wiwatthanaphusit

สาขาวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Branch of Master of Business Administration Department. Faculty of Business Administration

Bangkokthonburi University e-mail: komsing.wi@gmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัย คือเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการตัดสินใจซื้อรถยนต์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เคยตัดสินใจซื้อรถยนต์ จำนวน 208 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อรถยนต์ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .01 และ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า

ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 มีสถานภาพสมรส จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 448.6 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวและอาชีพอิสระ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 และมีรายได้ 20,001-30,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6

ผลการทดสอบสมมติฐาน ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อรถยนต์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อรถยนต์ ภาพรวมในการซื้อรถยนต์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การตัดสินใจซื้อ, รถยนต์

Abstract

Research objectives Is to study and compare the decision to buy cars of the people in Bangkok Classified by personal characteristics The sample consisted of 208 people in Bangkok who had made a decision to purchase a car. The tool used for data collection was a questionnaire about making a car purchase decision. The

statistics for data analysis were percentage, mean and standard deviation. The statistical hypothesis testing, including t (t-test), F (F-test) by the statistically significant at the .01 level. 0.05, and

the results showed that.

Most of the people were female, 113 people, 54.3 percent, aged between 31-40 years, 65 people, representing 31.3 percent, having marital status of 101 people, representing 448.6 percent, having a bachelor's degree of 105 people, or 50.5 percent had a career-employed persons and employed 53 people and 25.5 percent earn 20,001-30,000 baht total of 74 people, representing 35.6 percent of

hypothesis testing. People in Bangkok with education level And the average monthly income is different There was a statistically significant difference in decision making to buy a car at the .01 level. There was a decision to buy a car. The overview in buying a car is different. Statistically significant at a level of 0.05.

Keywords: Decision to buy, Car

บทนำ

ตลาดรถยนต์ในประเทศปี 2560 พลิกกลับมาฟื้นตัวอย่างมากหลังหดตัวต่อเนื่องกันมาถึง 4 ปี โดยแรงหนุนสำคัญน่าจะมาจากกำลังซื้อของประชาชนที่ฟื้นคืน และการเปิดตัวรถยนต์รุ่นใหม่ที่ตรงใจผู้บริโภคที่ออกมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า ยอดขายรถยนต์ปี 2560 นี้จะปิดตัวเลขที่ประมาณ 860,000 คัน หรือขยายตัวกว่าร้อยละ 11.6 จากปีก่อนขณะที่ในปี 2561 ตลาดรถยนต์มีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องโดยเฉพาะในหมวดรถยนต์นั่ง ซึ่งจะมีการเปิดตัวใหม่ออกมาอีกหลายรุ่น และกำลังซื้อของผู้บริโภคไม่ได้รับผลกระทบนัก ซึ่งศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่าตลาดรถยนต์รวมปี 2561 น่าจะสามารถทำตัวเลขยอดขายได้กว่า 880,000 ถึง 900,000 คัน หรือ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 2 ถึง 5 เมื่อเทียบกับปี 2560 ตั้งแต่ปีหน้าไป รถยนต์พลังงานไฟฟ้าจะเข้ามารุกตลาดมากขึ้น โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่ายอดขายรถยนต์ที่มีระบบขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้าปี 2561 น่าจะมีโอกาสเติบโตค่อนข้างมากและทำยอดขายรวมได้ไม่ต่ำกว่า 30,000 คัน หรือขยายตัวมากกว่า 1.7 เท่า จากปี 2560 ที่คาดว่าจะมียอดขายรวม 11,200 คัน โดยรถยนต์ไฮบริด และรถยนต์อี-เพาเวอร์ จะถือครองสัดส่วนไม่ต่ำกว่า 2 ใน 3 ของตลาดรวมรถยนต์ที่มีระบบขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า ตามมาด้วยรถยนต์ปลั๊กอินไฮบริดและรถพลังงานไฟฟ้าแบบแบตเตอรี่ตามลำดับอย่างไรก็ตามศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่าปัจจัยด้านราคาจำหน่ายรถยนต์จะเป็นตัวกำหนดทิศทางการตอบรับของตลาดที่สำคัญรถยนต์กลายเป็นปัจจัยหนึ่งในดำรงชีวิตของคนเมืองหลวง สำหรับครอบครัวที่มีฐานะจะซื้อให้ลูกหลาน แต่สำหรับคนที่มีฐานะปานกลาง เมื่อเข้าสู่วัยทำงานต้องการความสะดวกสบายในการเดินทางและเปรียบเสมือนเครื่องแสดงฐานะทางเศรษฐกิจของตนเองได้อีกด้วย ประกอบกับปัญหาการจราจร

ติดขัดมากขึ้น แต่ระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เดินทางได้อย่างเพียงพอ ทำให้ต้องหายานพหานะส่วนตัวที่จะสามารถนำพาตัวเองไปยังจุดหมายได้อย่างรวดเร็ว แต่จากสภาวะเศรษฐกิจโลกที่ถดถอยในปัจจุบัน เนื่องมาจากบริษัทขนาดใหญ่หลายแห่งในสหรัฐอเมริกาประสบปัญหาความล้มเหลวในการบริหารงานส่งผลกระทบต่อสภาวะเศรษฐกิจทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยในด้านของภาคธุรกิจและโรงงานอุตสาหกรรมที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ในต่างประเทศด้วย ได้รับผลโดยตรงบริษัทจำเป็นต้องลดต้นทุนเริ่มจากการมีตัดการทำงานนอกเวลา (OT) และการปลดพนักงานออก ส่งผลมายังภาคครัวเรือน โดยตรงเมื่อรายได้ลดลงหรือไม่มีรายได้เลย จำเป็นต้องใช้ชีวิตอยู่อย่างประหยัด ใช้เงินเท่าที่จำเป็นและแผนการต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ก็ต้องล้มลง รวมทั้งการซื้อรถยนต์ด้วย ทำให้รถยนต์ใช้แล้วมีบทบาททดแทนรถยนต์ใหม่ เป็นทางเลือกให้แก่กลุ่มบุคคลเหล่านี้ สามารถซื้อหารถยนต์ไว้ในครอบครองได้ ในราคาที่เพียงพอกับรายได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการตัดสินใจการตัดสินใจซื้อรถยนต์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อปรับปรุงการบริการประชาชนในศูนย์จำหน่ายรถยนต์ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ซื้อรถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการตัดสินใจซื้อรถยนต์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อรถยนต์แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อรถยนต์แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อรถยนต์แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อรถยนต์แตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อรถยนต์แตกต่างกัน
6. ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อรถยนต์แตกต่างกัน

นิยามศัพท์

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคล โดยอาศัยพื้นความรู้ การรับรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล ทั้งทางบวกหรือทางลบ สนับสนุนหรือคัดค้าน

2. ส่วนประสมทางการตลาด หมายถึง ประกอบด้วย ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ ราคาช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด บุคลากร กระบวนการ ภาพลักษณ์ทางกายภาพและประสิทธิภาพและคุณภาพ

3. ผลิตภัณฑ์ หมายถึง รูปลักษณ์ภายนอกที่ดึงดูด เช่น รูปทรงสวยงาม มีการออกแบบภายในที่สวยงาม เช่น เบาะหนัง ทัศนวิสัยในการขับขี่ดี เช่น กระจกกว้าง ไฟหน้าสว่าง มีระบบความปลอดภัยดี เช่น ถุงลมนิรภัย เบรก ABS สามารถประหยัดน้ำมันได้มากในการขับ

4. ราคา หมายถึง ราคาที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของรถยนต์ อัตราเงินดาวน์ต่ำ กรณีซื้อเงินสด มีส่วนลด การให้ระยะเวลาในการผ่อนที่เหมาะสม อัตราดอกเบี้ยในการผ่อนชะรำต่ำ

5. ช่องทางการจัดจำหน่าย หมายถึง มีจำนวนศูนย์จำหน่ายและบริการกระจายทั่วประเทศไทย ที่ตั้งศูนย์จำหน่ายและบริการเดินทางสะดวก เพียงพอ ศูนย์จำหน่ายและบริการสวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ ศูนย์จำหน่ายมีชื่อเสียง และน่าเชื่อถือ

6. การส่งเสริมการตลาด หมายถึง รับรู้ข้อมูลรถยนต์จากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์นิตยสาร การจัดแสดงรถยนต์ในงานมหกรรม เช่น มอเตอร์โชว์ การจัดโปรโมชั่น เช่น ดาวน้อยผ่อนนาน แถมประกัน มีการให้ทดลองขับก่อนการซื้อ พนักงานให้ข้อมูลได้ถูกต้อง ตอบคำถามได้ชัดเจน

7. บุคลากร หมายถึง พนักงานให้การต้อนรับเป็นอย่างดี พนักงานอัธยาศัยดีสุภาพเรียบร้อย พนักงานมีความรู้เกี่ยวกับรถยนต์ เป็นอย่างดี พนักงานให้การบริการอย่างรวดเร็วและถูกต้อง พนักงานมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ

8. กระบวนการ หมายถึง พนักงานมีวิธีการแนะนำสินค้าที่น่าสนใจ พนักงานพาชมและทดลองสินค้าตัวอย่างตามความต้องการ กระบวนการจองรถมีความรวดเร็วและเชื่อถือได้กระบวนการรับรถสะดวก รวดเร็ว ไม่ยุ่งยาก และการให้บริการหลังการขายรวดเร็ว

9. ภาพลักษณ์ทางกายภาพ หมายถึง ป้ายแสดงชื่อศูนย์จำหน่ายชัดเจน และสังเกตง่าย บรรยากาศภายในศูนย์จำหน่ายสะอาด ทันสมัย ศูนย์จำหน่ายมีความปลอดภัยไม่มีความเสี่ยงศูนย์จำหน่ายมีการตกแต่งภายนอกโดดเด่น มีสถานที่นั่งรอบริการที่สะอาด และปลอดภัย

10. ประสิทธิภาพและคุณภาพ หมายถึง ประสิทธิภาพของสินค้าที่เหมาะสมกับราคามีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อลดต้นทุน มั่นใจในคุณภาพและบริการครบวงจร มีการรับประกันคุณภาพรถใหม่โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ การบริการที่รวดเร็วด้วยเทคโนโลยีและบุคลากรที่มีคุณภาพ

ประโยชน์ของการวิจัย

สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปปรับปรุงรูปแบบขาย, การให้บริการประชาชนของศูนย์จำหน่ายรถยนต์ และสามารถใช้เพื่อกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดให้กับศูนย์จำหน่ายรถยนต์ในประเทศไทยต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

คอทเลอร์และอาร์มสตรอง (Kotler and Armstrong, 1996 อ้างใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคนอื่น ๆ, 2551:10-116) ได้กล่าวถึงการแสดงพฤติกรรมของผู้บริโภคโดยอาศัยโมเดลพฤติกรรมผู้บริโภค โดยจุดเริ่มต้นของโมเดลอยู่ที่การมีสิ่งกระตุ้น กระตุ้นเข้าไปในความรู้สึกนึกคิดของผู้บริโภค

เพื่อทำให้เกิดความต้องการก่อน ต่อจากนั้นจึงมีการไตร่ตรองร่วมกับปัจจัยต่าง ๆ แล้วจึงทำให้เกิดการตอบสนองออกมามีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สิ่งกระตุ้น (Stimulus) สิ่งกระตุ้นอาจเกิดขึ้นเองจากภายในร่างกายและสิ่งกระตุ้นจากภายนอก นักการตลาดจะต้องสนใจและใช้เหตุผลจูงใจซื้อด้านจิตวิทยา (อารมณ์) ได้

2. การตอบสนองความรู้สึกของผู้ซื้อ (Buyer's response) หรือการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคหรือผู้ซื้อ

โมเดลพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior model) เป็นการศึกษาถึงเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ โดยมีจุดเริ่มต้นจากการเกิดสิ่งกระตุ้น ที่ทำให้เกิดความต้องการสิ่งกระตุ้นผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ ซึ่งเปรียบเสมือนกล่องดำซึ่งผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่สามารถคาดคะเนได้ ความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อจะได้รับอิทธิพลจากลักษณะต่าง ๆ ของผู้ซื้อแล้วก็จะมีการตอบสนองของผู้ซื้อ หรือการตัดสินใจของผู้ซื้อ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2554:191-194) จุดเริ่มต้นเพื่อเข้าใจพฤติกรรมของผู้ซื้อ คือ รูปแบบของการตอบรับต่อสิ่งเร้า สิ่งเร้าภายนอก สภาวะแวดล้อมทางการตลาดจะเข้าไปสู่ภาวะจิตใจของผู้ซื้อ คุณลักษณะของผู้ซื้อและกระบวนการในการตัดสินใจ จะนำไปสู่กระบวนการการตัดสินใจซื้อ ภาระหน้าที่นักการตลาดต้องทำความเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นในสภาวะจิตใจของผู้ซื้อคืออะไร ระหว่างการได้รับสิ่งเร้าภายนอกและการตัดสินใจซื้อของผู้ซื้อ

ส่วนประสมทางการตลาดบริการ

เลิฟล็อค (Lovelock, 2005 อ้างใน ฉัตยาพร เสมอใจ, 2550:52) กล่าวว่า กลยุทธ์การบริหารการตลาดที่ได้รับความนิยมและเป็นเครื่องมือทางการตลาดสำคัญ คือ ส่วนประสมการตลาด (Marketing mix) ได้แก่

2.6.1 ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) การกำหนดกลยุทธ์การบริหารการตลาดไม่ว่าจะเป็นในธุรกิจที่ผลิตภัณฑ์หรือบริการก็ตามต่างต้องพิจารณาถึงลูกค้า กล่าวคือ ในการวางแผนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ต้องพิจารณาถึง ความจำเป็นและความต้องการของลูกค้า (Customer's needs or wants) ที่มีต่อผลิตภัณฑ์นั้น เป็นหลัก เพื่อธุรกิจสามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าได้มากที่สุด โดยเฉพาะในตลาดที่มีการแข่งขันที่ทำให้ต้องมุ่งเน้นที่ตลาดเฉพาะส่วน (Niche market) การเข้าใจถึงความต้องการและสามารถตอบสนองความต้องการเหล่านั้นได้จะสามารถสร้างความพึงพอใจและความภักดีของลูกค้าได้ ซึ่งผลิตภัณฑ์ในธุรกิจบริการมีความแตกต่างจากสินค้าทั้งด้านรูปแบบและการดำ เนินงาน ดังนั้นกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์สำ หรับธุรกิจบริการจึงมีความแตกต่างกันไปด้วย

2.6.2 ด้านราคา (Price) สำหรับการวางแผนด้านราคา นอกเหนือจากต้นทุนในการผลิตการให้บริการ และการบริหารแล้ว ก็ต้องพิจารณาถึง ต้นทุน (Cost) ของลูกค้า เป็นหลักด้วย ธุรกิจต้องพยายามลดต้นทุนและภาระที่ลูกค้าต้องรับผิดชอบ ตั้งแต่ค่าใช้จ่ายสำหรับผลิตภัณฑ์บริการ รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยทั้งด้านเวลา จิตใจ ความพยายามทางร่างกาย และความรู้สึกทางลบต่าง ๆ ที่ลูกค้าอาจได้รับด้วย ในการพยายามลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของลูกค้าจะกลายมาเป็นต้นทุนของธุรกิจเองโดยเฉพาะค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับกลุ่มลูกค้าที่ชอบซื้อของราคาต่ำ

2.6.3 ด้านสถานที่ (Place) ต้องพิจารณาถึง ความสะดวกสบาย (Convenience) ในการรับบริการ การส่งมอบสู่ลูกค้า สถานที่และเวลาในการส่งมอบ กล่าว คือ ลูกค้าควรจะเข้าถึงได้ง่ายที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในเวลาและสถานที่ที่ลูกค้าเกิดความสะดวกที่สุด การเลือกช่องทางการนำส่ง (Delivery) บริการที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับลักษณะของบริการแต่ละประเภท ถ้าเป็นการบริการด้านข้อมูลสามารถอาศัยเทคโนโลยีติดต่อสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ได้ โดยการเปิดเว็บไซด์ติดต่อกับลูกค้าและคู่ค้าอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ช่องทางการจัดจำหน่ายที่เหมาะสมต้องพิจารณาถึงทำเลที่ตั้ง (location) ลูกค้าต้องการการเดินทางไปถึงสถานที่บริการด้วยตนเอง จึงต้องการอาคารและสถานที่ที่เหมาะสม และการส่งมอบบริการแก่ลูกค้า (Service delivery)

2.6.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) จะช่วยกระตุ้นให้ลูกค้าทำตามในสิ่งที่เราคาดหวัง ได้แก่ การรู้จักและตระหนักถึงตัวผลิตภัณฑ์ เกิดความต้องการใช้ และตัดสินใจซื้อและซื้อมากขึ้น โดยอาศัยเครื่องมือที่แตกต่างกันในการส่งเสริมพฤติกรรมของลูกค้า ได้แก่ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย การขายโดยใช้พนักงาน และการตลาดทางตรงที่มีคุณสมบัติข้อดีและข้อจำกัดที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับความต้องการใช้งาน รวมถึงความแตกต่างของผู้บริโภคทีไม่เพียงแต่มีความต้องการในการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่มีความแตกต่างกันแล้ว การบริโภคสื่อและแนวทางในการตัดสินใจของแต่ละบุคคลก็มีความแตกต่างกันไปด้วยสิ่งที่สำคัญในการวางแผนการส่งเสริมการตลาดธุรกิจต้องพิจารณาถึงพฤติกรรมและความต้องการของลูกค้าเพื่อที่จะเลือก วิธีที่ติดต่อสื่อสาร (Communication) ที่สามารถเข้าถึงและจูงใจ ลูกค้าได้เหมาะสม เนื่องจากลักษณะของการบริการที่มีความแตกต่างจากสินค้า การที่คำนึงถึงเพียง 4Ps ไม่เพียงพอ การที่จะทำให้ธุรกิจบริการประสบความสำเร็จยังมีปัจจัยที่สำคัญอีก 4 ประการ คือ

2.6.5 ด้านบุคลากร (People) การบริการเกี่ยวข้องกับคนโดยตรงทั้งผู้ให้และผู้รับบริการคนเป็นเป็นปัจจัยสำคัญที่อาจทำให้ลูกค้ารับรู้ถึงคุณภาพหรือเป็นผู้ทำลายคุณภาพก็ได้ บริษัทต้องเตรียมกระบวนการเกี่ยวกับคนหรือบุคลากรเป็นสำคัญ ตั้งแต่การสรรหา รับฝึกอบรมและกระตุ้นพนักงานโดยเฉพาะพนักงานในส่วนที่ต้องติดต่อกับลูกค้าโดยตรง บุคลากรเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ เพราะเกี่ยวข้องกับกระบวนการมากที่สุด สามารถสร้างความพึงพอใจ ดึงลูกค้ากลับมาหรือไล่ลูกค้าไปได้จากการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับลูกค้าเพียงครั้งเดียว

2.6.6 ด้านกระบวนการ (Process) เป็นการสร้างสรรค์และการส่งมอบส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์โดยอาศัยกระบวนการที่วางแผนมาเป็นอย่างดี กลยุทธ์ที่สำคัญสำหรับการบริการคือ เวลาและประสิทธิภาพในการบริการ ดังนั้น กระบวนการบริการที่ดีจึงควรมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการส่งมอบ รวมถึงต้องง่ายต่อการปฏิบัติการ เพื่อที่พนักงานจะได้ไม่เกิดความสับสนทำงานได้อย่างถูกต้องและมีแบบแผนเดียวกันและงานที่ได้ต้องดีมีประสิทธิภาพ

2.6.7 ด้านภาพลักษณ์ทางกายภาพ (Physical evidence) เป็นองค์ประกอบที่ลูกค้าสามารถมองเห็นและใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาและตัดสินใจซื้อบริการได้ เช่น อาคารสำนักงาน ทำเลที่ตั้ง การตกแต่งสำนักงาน เครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ พนักงาน สิ่งพิมพ์ที่จัดทำหรือเลือกใช้ สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงรูปแบบและคุณภาพของบริษัท บางอาจไม่มีส่วนช่วยให้การบริการมีประสิทธิภาพสูงขึ้นมากนักแต่จะ

ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ลูกค้า เป็นการสะท้อนรสนิยมของลูกค้า ดังนั้นควรจัดการให้ดี เพราะสามารถสร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้าได้

2.6.8 ด้านประสิทธิภาพและคุณภาพ (Productivity and Quality) ในมุมมองของธุรกิจการเพิ่มประสิทธิภาพ เป็นความพยายามในการทำให้ต้นทุนของการบริการต่ำลง โดยการตัดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หรือลดกระบวนการบางอย่างลง แต่ธุรกิจต้องระลึกไว้เสมอว่าจะต้องไม่ตัดในส่วนที่อาจทำให้ลูกค้าเกิดความไม่พอใจได้ สำหรับการสร้างคุณภาพ เป็นความพยายามในการสร้างความแตกต่างและสร้างความภักดีของลูกค้า แต่มักต้องแลกมาด้วยต้นทุนสูง ในขณะที่คุณภาพเป็นสิ่งที่ลูกค้าคาดหวังว่าจะต้องได้รับตามที่เขาได้จ่ายเงินไป แต่ในความเป็นจริงคุณภาพที่สูงมักคู่กับค่าใช้จ่ายสูง ส่วนประสิทธิภาพเป็นสิ่งเสริมให้ลูกค้าพอใจมากขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการของเลิฟล็อค (Lovelock, 2005 อ้างใน ฉัตยาพร เสมอใจ, 2550:52) เป็นตัวแปรตามในการศึกษาในครั้งนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

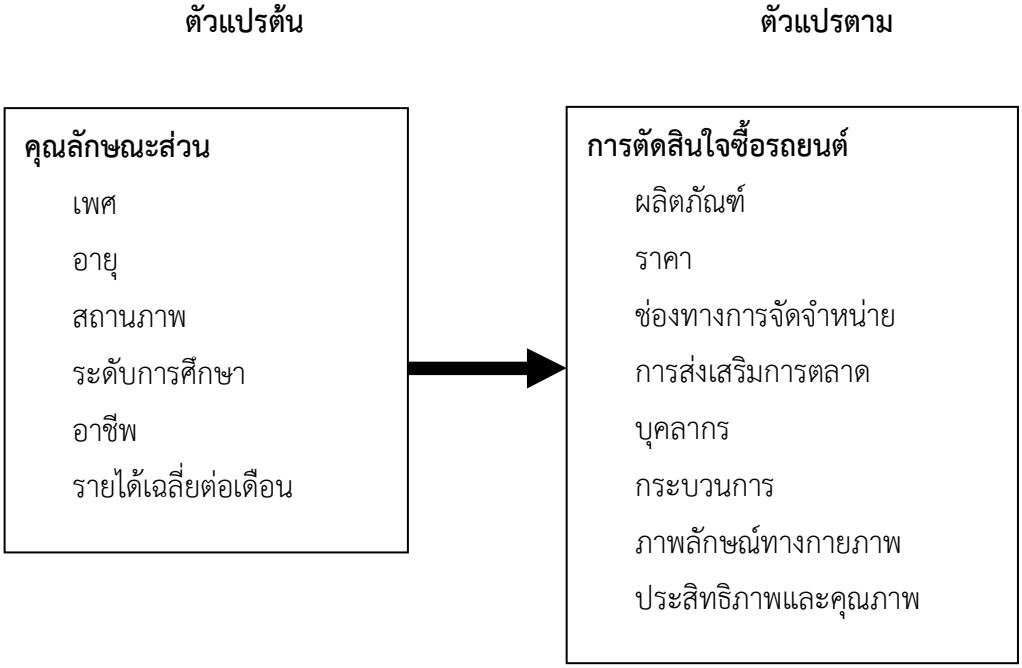

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เคยซื้อรถยนต์ จำนวน 435 คน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973:125 อ้างในยุทธไกยวรรณ์, 2553:79) ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 จากประชากร 435 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 208 คน

จากสูตร $n = \frac{N}{1+N(e)^2}$

กำหนดให้ n คือ จำนวนหรือขนาดของตัวอย่าง

N คือ จำนวนหรือขนาดของประชากร (3,305 คน)

e คือ ค่าความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ (ในที่นี้ใช้ 0.05)

แทนค่าในสูตร $n = \frac{435}{1+435(0.05)^2}$

$= 208.38$

ดังนั้นเพื่อความสะดวกในการคำนวณ จึงใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จำนวน 208 ชุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ดังนี้

1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่

ปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ความถี่ และร้อยละ

ส่วนประสมทางการตลาดบริการ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

เปรียบเทียบการตัดสินใจซื้อรถยนต์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยใช้ t-test แบบสองกลุ่มอิสระต่อกันและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test เมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé test) เพื่อเปรียบเทียบว่าคู่ใดมีความแตกต่างกันบ้าง

3) การแปลความหมาย

การแปลความหมายการตัดสินใจซื้อรถยนต์ของประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อการให้บริการในการซื้อรถยนต์ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับการตัดสินใจซื้อ ตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best,2007:179-187 อ้างใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ,2551:67)

ผลการวิจัย

จากการศึกษา การตัดสินใจซื้อรถยนต์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้การตัดสินใจของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพล ศรีไทย (2550) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อรถยนต์ของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีระดับการตัดสินใจเลือกซื้อรถยนต์ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและด้านการส่งเสริมการตลาด ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของปรีชา ศิริโภค (2551) ศึกษาเรื่องปัจจัยส่วนประสมทางตลาดที่มีผลต่อ

การตัดสินใจซื้อรถยนต์แบบนั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คนเอนกประสงค์ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ และด้านหลักฐานทางกายภาพ ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การตัดสินใจซื้อรถยนต์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านที่สูงสุด คือ ช่องทางการจัดจำหน่าย อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยประชาชนมีการตัดสินใจเกี่ยวกับมีจำนวนศูนย์จำหน่ายและบริการกระจายทั่วประเทศไทยในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง การที่ทางบริษัท มีศูนย์จำหน่ายและบริการกระจายทั่วประเทศ เป็นเหตุผลสำคัญที่ใช้ในการตัดสินใจ เพราะถ้าต้องออกไปต่างจังหวัดและถ้ารถเกิดความผิดปกติขึ้น ประชาชนสามารถนำรถเข้าตรวจเช็คและทำการซ่อมแซมได้ในศูนย์บริการที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ

การตัดสินใจซื้อรถยนต์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านราคาต่ำสุด อยู่ในระดับเห็นด้วย โดยประชาชนมีการตัดสินใจซื้อด้วยเงินสด มีความน่าจูงใจในการตัดสินใจซื้อ อยู่ในระดับเห็นด้วย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของณัฐพล ศรีไทย (2550) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อรถยนต์ของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า ด้านราคามีระดับการตัดสินใจเลือกซื้อในระดับมาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพ ระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อรถยนต์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนประชาชนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจ ภาพรวม ในการซื้อรถยนต์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ และอาชีพแตกต่างกันมีการตัดสินใจ ทุกด้านในการซื้อรถยนต์ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อรถยนต์ ด้านผลิตภัณฑ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านราคา และด้านการส่งเสริมการตลาด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé) พบว่า ในภาพรวมและด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา และด้านการส่งเสริมการตลาด โดยประชาชนที่มีสถานภาพโสด มีการตัดสินใจซื้อรถยนต์มากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพ

ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการตัดสินใจด้านราคา ด้านการส่งเสริมการตลาดด้านกระบวนการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านราคา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการตัดสินในเลือกซื้อรถยนต์ ด้านราคา ช่องทางการจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาดแตกต่างกัน

ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีการตัดสินใจซื้อรถยนต์ ภาพรวมและด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการส่งเสริมการตลาดด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ และด้านประสิทธิภาพและคุณภาพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและด้านภาพลักษณ์ทางกายภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่มี รายได้ 20,001-30,000 บาท รายได้ 30,001-40,000 บาท และสูงกว่า 40,000 บาท มีการตัดสินใจซื้อรถยนต์มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ 10,001-20,000 บาท

ข้อเสนอแนะ

1) ควรศึกษาเกี่ยวกับความจงรักภักดีต่อตราสินค้าของประชาชนของศูนย์ เพื่อเป็นการวิจัยตลาดว่าประชาชนที่มาซื้อรถยนต์ส่วนใหญ่เกิดจากกความจงรักภักดีต่อตราสินค้าหรือไม่ โดยสอบถามจากประชาชนในขณะที่ประชาชนกำลังตัดสินใจซื้อรถยนต์ คือ รถยนต์ที่ท่านใช้อยู่ในปัจจุบันยี่ห้ออะไร หรือถ้าท่านต้องการซื้อรถยนต์คันต่อไปท่านจะซื้อยี่ห้ออะไร

2) ควรศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการของพนักงาน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ฉัตยาพร เสมอใจ. (2550). **การจัดการและการตลาดบริการ.** กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

_____(2550). **พฤติกรรมผู้บริโภค.** กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ชัยสมพล ชาวประเสริฐ. (2554). **การตลาดบริการ.** กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS.** กรุงเทพฯ:วี อินเตอร์พริ้นทร์.

ยุทธ ไกยวรรณ์. (2553). **วิธีวิจัยทางธุรกิจ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554.** สืบคืนเมื่อ 11 มกราคม 2554. จาก: http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp.

วีระพงษ์ เฉลิมจิระวัฒน์. (2553). **บริการประชาชนทำได้ไม่ยาก.** กรุงเทพฯ:กราฟฟิกเฟอร์แมท (ไทยแลนด์).

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่น ๆ. (2551). **หลักการตลาด.** กรุงเทพฯ: เอส เอ็ม เซอร์คิวท์ เพรส.

_____ (2551). **การบริหารการตลาดยุคใหม่.** กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

_____ (2551). **การวิจัยธุรกิจ.** กรุงเทพฯ: ไดมอนด์ อิน บิสิเนส เวิลด์.

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2554). **วิเคราะห์ วางแผน และควบคุมทางการตลาด.**นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Ajzen, I.; & Fishbein, M. (2 0 0 4). **Understanding Attitudes and Predicting Behavior.**New Jersey: Prentice-Hall.

Armstrong, G.; & Kotler, P. (2005). **Marketing and Introduction.** 6th ed. New Jersey:Pearson Education.

Best, J.W. (2007). **Research in Education**. New Jersey: Prentice-Hill.

Dwan, H.D. (2 0 0 6). Brand Endorsement, Popularity and Event Sponsorship as Advertising Cues Affecting Consumer Pre-Purchase Attitudes. **The Journal of Advertising.** 62.

Etzel, M.J. et al. (2007). **Marketing.** 13th ed. Boston: McGraw-Hill

Katz, D. (2008). The Functional study of attitudes. **Public Opinion Quarterly.** 24: 163-204.

Kotler, P.; & Armstrong, G. (2007**). Principles of Marketing**. Hertfordshire: Prentice Hall

Kotler, P. (201 0). **Marketing Management.** The Millennium Edition. New Jersey: Prentice-Hall.

Lovelock, C.; & Wright, L. (2005). **Principle of Service Marketing and Management.** 2nd ed. New Jersey: Prentice Hall International.

Muphy, P.E.; & Enis, B.M. (2 0 0 7). Classifying Products Strategically. **Journal of Marketing.** 50(3): 24-42.

Peter, W. (2008). Persuasion Knowledge. : Lay People's and Research's Beliefs about the Psychology and Advertising. **Journal of Consumer Research.** 14.

Schiffman, L.G.; & Kanuk, L.L. (2008). **Consumer Behavior** . New Jersey : Englewood Cliffs.

Stanton, W.J.; & Futuell, C. (2006**). Fundamentals of Marketing.** 8th ed. New York: McGraw–Hill.

Yamane, T. (1973). **Statistic: An Introductory Analysis**. 3rd ed. New York: Harper and Row.

Zeithaml, V.A.; & Bitner, J.M. (2009). **Services Marketing**. New York: McGraw-Hill.

การนิเทศออนไลน์ในโรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Online supervision in the School network that trains professional teacher experiences of Bangkok and Vicinity

ลัดดาวัลย์ คงสมบูรณ์

Laddawan Kongsomboon

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education Bangkokthonburi University

e-mail : laddawan.ksb@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้การนิเทศออนไลน์ในโรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปีการศึกษา 2563 จำนวนกลุ่มละ 30 คน ทั้งหมด 60 คน จาก 10 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง โรงเรียนบางแคโรงเรียนวัดม่วง โรงเรียนวัดปุรณาวาส โรงเรียนตั้งพิรุฬห์ธรรม โรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม โรงเรียนบ้านขุนประเทศ โรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ โรงเรียนบางเชือกหนัง และโรงเรียนสุเหร่าซีรอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาผลการใช้การนิเทศออนไลน์มีประโยชน์ต่อการนำมาไปใช้ สามารถลดค่าใช้จ่ายของการนิเทศฝึกงานและสามารถเพิ่มจำนวนครั้งของการนิเทศฝึกงานได้โดยมีผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ผลการประเมินความพึงพอใจด้านกระบวนการของการนิเทศฝึกงานออนไลน์, ด้านประสิทธิภาพของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ ครูพี่เลี้ยงมีระดับความพึงพอใจระดับมาก ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจด้านประโยชน์ของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ของครูพี่เลี้ยง มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุด 2. ผลการประเมินความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ และด้านประโยชน์ของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ของนักศึกษาฝึกงานนั้นมีระดับความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การนิเทศออนไลน์, โรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

Abstract

The purposes of this research were to study the results of the use online supervision in the School network that trains professional teacher experiences of

Bangkok and Vicinity. The samples of the research were trainer in the establishment and trainee who are teaching in the School network that trains professional teacher experiences of Bangkok and Vicinity Academic Year 2020 , 30 people per group total 60 peoples, from 10 schools consisted Watratbamrung School, Bang Khae School, Watmuang School, Watpuranawas School, Tangpiroontham School, Bankrathumlom School, Bankhunprathed School, Mu Ban Setthakit School, Bangcheuknang School and Suraoseraw school. The research instruments an interview form, questionnaire analysis quantitative data with the frequency, percent, mean and standard deviation. The data were analyzed qualitative use the content analysis showed that.

The study using online supervision to have a beneficial to the deployed can reduce the cost of supervision internship and can increase the number of times of supervision internship by effect on each side as follows:

1. The assessment satisfaction, the process of supervision training online and efficiency of supervision training online, trainer in the establishment the level of satisfaction is that levels very, assessment satisfaction side the benefits of the supervision training online of trainer in the establishment are satisfied at the most.

2.The assessment satisfaction efficiency of the supervision training online and its side the benefits of the supervision training online of trainee is satisfaction levels at the most.

Keywords: Online supervision, School network that trains professional teacher experiences

บทนำ

การนิเทศนักศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์มีความสำคัญต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นอย่างมาก จำเป็นต้องมีกระบวนการนิเทศที่ครบถ้วนตามองค์ประกอบ สามารถทำการนิเทศได้อย่างใกล้ชิด มีความสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ในสังคมยุคปัจจุบันประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมยุคดิจิทัล การนิเทศออนไลน์เกิดขึ้นหลังจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอย่างรวดเร็ว ระบบการสื่อสารไร้พรมแดน สังคมเปลี่ยนเป็นสังคมยุคดิจิทัล ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อรูปแบบการใช้ชีวิตของบุคคล และวิถีการทำงานของบุคคล เพื่อมุ่งตอบสนองความต้องการที่รวดเร็ว ทันเวลา เพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรคในเรื่องเวลาและระยะทางอันจะส่งผลต่อความสำเร็จของงาน จุดเด่นของการติดต่อสื่อสารผ่าน ระบบดิจิทัลที่สามารถทำได้เพียงเสี้ยววินาที ทำให้เกิดรูปแบบการทำงานแบบใหม่ๆ ของคนรุ่นใหม่ และเกิดขึ้นในหลากหลายสาขาวิชา(สุทธิพรรณ ธีรพงศ์, 2561) อาทิเช่น ด้านการแพทย์ เริ่มมีการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการรักษาพยาบาล คนไข้ที่อยู่สถานที่ที่ห่างไกลผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง และใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันในการทำงานเป็นทีมที่ต้องใช้สหวิทยาการและบุคคลเหล่านั้นที่อยู่คนละ

พื้นที่ เช่น ทางด้านการศึกษาก็มีการนำระบบการสื่อสารสารสนเทศเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทางไกล โดยใช้ข้อมูลร่วมกัน

จากการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของการนิเทศผู้วิจัยสามารถแบ่งรูปแบบได้เป็น 2แบบ คือ การนิเทศแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Supervision) ซึ่งเป็นระบบนิเทศฝึกงานแบบปกติ (Traditional Supervision) มีการพบปะผู้นิเทศกับผู้เข้ารับการนิเทศกโดยตรง และการนิเทศแบบออนไลน์ (Online supervision) เป็นการนิเทศโดยใช้การออนไลน์ผ่านช่องทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Mulhauser, 2002; Davidson and other, 2003; Anne Stokes, 2006) การนิเทศโดยระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ (Online supervision) มีความน่าสนใจมากในปัจจุบันโดยจุดเด่นของระบบนิเทศออนไลน์นั้นสามารถเข้าถึงข้อมูลได้จำนวนมากโดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องชนิดของระบบคอมพิวเตอร์หรือเครือข่ายอินเตอร์เน็ต การนำเสนอข้อมูลเป็นการสื่อสารโดยตรงและใช้เวลาสั้น รูปแบบการนำเสนอข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบ Hypertext และ Hypermediaทำให้สามารถนำเสนอข้อมูลที่น่าสนใจในรูปแบบมัลติมีเดีย ที่สามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ และแนวโน้มของการใช้ระบบออนไลน์ในการนำเสนอข้อมูลบนอินเตอร์เน็ตมีลักษณะเป็นInteractive คือมีกิจกรรมที่ทำให้ผู้ชมหรือผู้ใช้มีส่วนร่วมกันมากขึ้น และจากการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการนิเทศฝึกงานสามารถแก้ไขปัญหาจากการนิเทศในรูปแบบเดิม โดยผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบข้อดีและข้อจำกัดของการนิเทศฝึกงานปกติ (Traditional Supervision) และระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์(Online Supervision) ในด้านต่างๆได้ดังนี้ 1. ด้านการปฏิสัมพันธ์ระบบการนิเทศฝึกงานปกติสามารถพบปะซึ่งหน้าได้, ให้คำปรึกษาได้ทันทีทันใด, ผู้ถูกนิเทศบางคนไม่ตอบสนองในการอภิปรายหรือโต้ตอบคำถาม, ผู้ถูกนิเทศมีความรู้สึกไม่เท่าเทียม, และการติดต่อสื่อสารไม่มีการบันทึกข้อมูลหลักฐานระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์สามารถพบปะกันได้แบบทันทีทันใดโดยใช้การสนทนาแบบพิมพ์โต้ตอบทางข้อความ หรือการส่งข้อความแบบเสียง, ได้รับการตอบสนองเนื่องจากผู้ถูกนิเทศมีเวลาในการอ่าน และมีเวลาในการคิด, ผู้ถูกนิเทศมีความรู้สึกถึงความเท่าเทียม, มีการบันทึกการติดต่อสื่อสาร และข้อมูลต่างๆเพื่อเป็นหลักฐาน 2. ด้านความประหยัดระบบการนิเทศฝึกงานปกติต้องใช้จ่ายค่าเดินทางและค่าเบี้ยเลี้ยงสำหรับครูนิเทศก์ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าเบี้ยงเลี้ยงสำหรับครูนิเทศก์ 3. ด้านความปลอดภัยระบบการนิเทศฝึกงานปกติต้องเดินทางไปยังสถานประกอบการ และในบางสถานประกอบการมีระยะยทางไกลมากจึงต้องเสียเวลาในการเดินทาง และเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุระหว่างการเดินทาง ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ เพราะไม่ต้องเดินทางและไม่ต้องเสียเวลาไปกับการเดินทาง 4. ด้านความสะดวกระบบการนิเทศฝึกงานปกติมีข้อจำกัดด้านเวลา และไม่มีความเป็นส่วนตัวระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ใช้เวลาได้ตามความสะดวกของครูนิเทศก์ และตามความสะดวกของผู้ถูกนิเทศ อีกทั้งยังมีความเป็นส่วนตัวในการนิเทศฝึกงานของครูนิเทศก์และผู้ถูกนิเทศ 5. ด้านเวลาที่ใช้ในการนิเทศระบบการนิเทศฝึกงานปกติขึ้นอยู่กับสถานที่ฝึกงานอาจมีเวลาจำกัดสำหรับการนิเทศ หรือการปฏิบัติการฝึกงานในเวลานั้นไม่เอื้ออำนวยให้กับการนิเทศ และระยะทางในการเดินทางที่ต้องใช้เวลานานของครูนิเทศก์จึงทำให้เกิดความเหนื่อย และเมื่อยล้าของครูนิเทศก์ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ไม่เสียเวลาในการ

เดินทาง จึงลดความเหนื่อย และเมื่อยล้าของครูนิเทศก์ไปได้ 6. ด้านความเท่าเทียมระบบการนิเทศฝึกงานปกติหากครูนิเทศก์ใช้เวลาการนิเทศก์หลายวัน หลายสถานประกอบการในช่วงระยะเวลาการเดินทางนิเทศนักศึกษาฝึกงานในต่างจังหวัด จึงก่อให้เกิดความเหนื่อยล้า และระยะเวลาของการนิเทศช่วงวันหลังๆจะใช้เวลาในการนิเทศน้อยลงระบบการนิเทศฝึกงานออนไลน์ครูนิเทศก์มีเวลาตามความสะดวก และไม่เกิดความเหนื่อยล้าจากการเดินทางหลายๆวัน จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการปฏิบัติงานต่างๆ โดยใช้ระบบออนไลน์ มีประโยชน์ค่อนข้างมาก ทำให้เพิ่มความสะดวก รวดเร็ว ลดเวลาและค่าใช้จ่ายต่างๆ

รูปแบบการนิเทศออนไลน์ ขจัดปัญหาในเรื่องระยะเวลาในการเดินทางของอาจารย์นิเทศก์ที่จะต้องเดินทางไป ณ สถานศึกษา ที่นักศึกษาอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศ และยังสามารถควบคุมเวลาใน การเริ่มต้นทำการนิเทศได้ดีกว่าการเดินทางไปยังพื้นที่จริง ซึ่งเหมาะกับการนิเทศนักศึกษาครูที่มีธรรมชาติของการจัดกิจกรรมหลักให้กับเด็กซึ่งส่วนใหญ่มีเวลาว่างแตกต่างกันออกไป นอกจากนี้การนิเทศออนไลน์ยังลดความกดดันครูผู้สอนในขณะสอน เนื่องจากสภาพในห้องเรียนของครูจะเสมือนปกติทุกอย่างปราศจากบุคคลภายนอกเข้าไปนั่งในห้อง ซึ่งส่งผลต่อสภาวะความกดดันของครูทำให้ความกดดันลดลง ทำให้ความตื่นเต้นลดลงและลดปัญหาเรื่องความสนใจของผู้เรียนที่มีต่อบุคคลภายนอกที่เข้ามาในห้อง หรือมีแขกมาเยือนห้องเรียนซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของชาติที่ต้องการพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะในด้านสารสนเทศ (IT) และเกิดคุณค่า ในการดำรงชีวิตเพื่อตอบสนองการเป็นพลเมืองไทย ๔.๐

จากประโยชน์ของการนิเทศออนไลน์ที่ได้กล่าวไป ทำให้ผู้วิจัยได้นำการนิเทศออนไลน์มาใช้ในการนิเทศกับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ในโรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อศึกษาผลการใช้การนิเทศออนไลน์ที่มีต่อครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการใช้การนิเทศฝึกงานออนไลน์
นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่อยู่ใน
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

กรอบแนวคิดการวิจัย

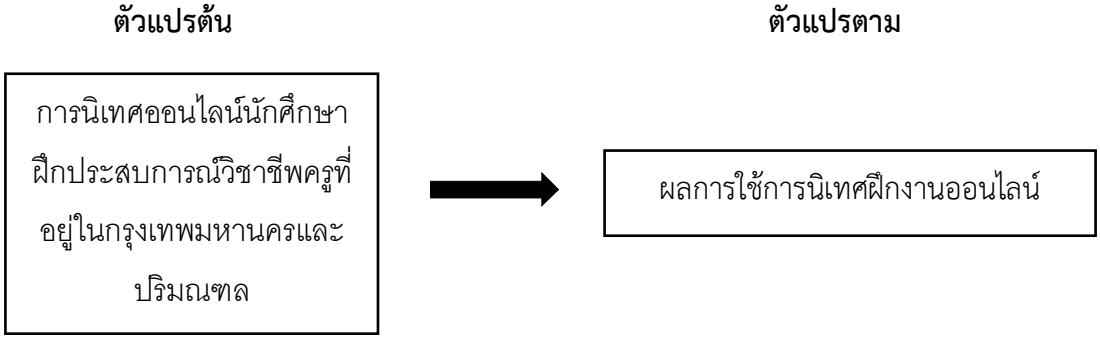

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งข้อมูลที่เข้าร่วมการใช้การนิเทศฝึกงานออนไลน์กับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปีการศึกษา 2563 จากโรงเรียนละ 3 คน จำนวนกลุ่มละ 30 คน รวมทั้งหมด 60 คน จาก 10 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) โรงเรียนวัดม่วง โรงเรียนวัดปุรณาวาส โรงเรียนตั้งพิรุฬห์ธรรม โรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม โรงเรียนบ้านขุนประเทศ โรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ โรงเรียนบางเชือกหนัง และโรงเรียนสุเหร่าซีรอ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้การนิเทศออนไลน์กับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง ในโรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ใช้ระยะเวลาทดลองเป็นเวลา 1ภาคเรียน แล้วรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ และแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะศึกษาสาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือจากลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ และแบบสัมภาษณ์ จากครูพี่เลี้ยง โรงเรียนละ 3 ท่าน ทั้งหมด 30 ท่าน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โรงเรียนละ 3 คน ทั้งหมด 30 คน

3. เครื่องมือในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูออนไลน์ฯ นี้ เป็นแบบสอบถาม(Questionnaire) เพื่อใช้กับครูพี่เลี้ยง โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด สอบถามการประเมินความพึงพอใจระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ ผู้วิจัยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) แบ่งออกเป็น 5ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจด้านองค์ประกอบของกระบวนการนิเทศของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ

ตอนที่ 3 สอบถามความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์

ตอนที่ 4 สอบถามความพึงพอใจด้านประโยชน์ของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการนิเทศฝึกงานออนไลน์นี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด เพื่อใช้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้แบบสอบถามการประเมินความพึงพอใจระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ เพื่อสอบถามนักศึกษาฝึกงานระดับปริญญาตรี ที่กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์

ตอนที่ 3 สอบถามความพึงพอใจด้านประโยชน์ของระบบนิเทศออนไลน์

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

3. การสร้างเครื่องมือแบบสอบถามมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดขอบเขต จุดประสงค์ และประเด็นเนื้อหาหลักในการสอบถามความพึงใจของ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่เกี่ยวกับระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์

2. ผู้วิจัยทำการสร้างแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวิจัย ด้านเทคโนโลยีการศึกษา และด้านการนิเทศฝึกงาน จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงของนิยามกับข้อคำถาม (Index of Congruence : IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่า IOC โดยข้อคำถามที่มีค่า IOCตั้งแต่ 0.50 – 1.00 คัดเลือกไว้ ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOCต่ำกว่า 0.50 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือคัดออกการตรวจสอบความตรงของนิยามกับข้อคำถามใช้เกณฑ์การพิจารณาคำถาม +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับเนื้อหาของข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์ 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าเนื้อหาของข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์ - 1หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยว่าเนื้อหาของข้อคำถามไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์จากนั้นผู้วิจัยนำผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านในแต่ละข้อ มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตรการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) (ทรง

ศักดิ์ ภูสีอ่อน. 2558 : 50) จากการคำนวณ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.40 ถึง1.00 แล้วพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

4. วิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามโดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมี ครูพี่เลี้ยง จำนวน 5 คน นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 5 คน แล้วนำมาคำนวณหาความเชื่อมั่นจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha Coefficient) ของครอนบัค(Cronbach) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ 0.65 เหมาะที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

5. จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับจริงและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการทดลองใช้การนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ ทดลองใช้ครูพี่เลี้ยง จำนวน 30 ท่าน ได้ผลดังนี้

1. ความพึงพอใจด้านกระบวนการการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ พบว่าครูพี่เลี้ยงพึงพอใจระดับมาก เฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x}$ = 4.46 และได้ค่า S.D. = 0.46 ส่วนข้อเสนอเพิ่มเติมของครูพี่เลี้ยงมีดังนี้

1. ผู้ใช้ระบบอาจมีข้อจำกัดของอินเตอร์เน็ต

2. ระบบควรได้รับการพัฒนาต่อไปโดยอาจใช้ตัวอื่นๆ มาเขียนนอกจาก google site

3. เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านการฝึกงานนี้ควรมีความรู้เรื่องการแก้ไขข้อมูลในระบบฯ เพื่อจัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบันสม่ำเสมอ

2. ความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ พบว่า ครูพี่เลี้ยงพึงพอใจระดับมาก เฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x}$ = 4.48 และพบว่าได้ค่า S.D. = 0.31 และไม่ได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในหัวข้อนี้

3. ความพึงพอใจด้านประโยชน์ของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ พบว่า ครูพี่เลี้ยงพึงพอใจระดับมากที่สุดเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x}$ = 4.51 และได้ค่า S.D. = 0.23 ส่วนข้อเสนอเพิ่มเติมของครูพี่เลี้ยงมีดังนี้

1. ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ นี้ทำให้การหาเอกสารต่างๆในการฝึกงานง่ายขึ้น

2. ข้อมูลควรทำให้เป็นปัจจุบันเสมอ

3. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะมีรายวิชาที่เรียนในโรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์ จึงควรทำให้ครูผู้สอนรายวิชาที่นำติดไปเรียนในสถานประกอบการเข้าใช้ระบบนี้ได้ด้วย เพื่อง่ายต่อการสั่งงานและส่งงาน

4. บางโรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่เอื้ออำนวยต่อการนิเทศฝึกงานแบบออนไลน์ เช่น ห้ามถ่ายรูปเวลาทำงานไม่ว่าจะเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว

ผลการทดลองใช้การนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ ใช้โดยนักศึกษาฝึกงาน จำนวน 30 คน สรุปผลการทดลองใช้ได้ดังนี้

1. ผลการประเมินความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุด โดยระดับความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x}$ = 4.52 และได้ค่า S.D. = 0.28

2. ผลการประเมินความพึงพอใจด้านประโยชน์ของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ พบว่า นักศึกษาฝึกงานมีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดเฉลี่ยอยู่ที่ $\bar{x}$ = 4.53 และได้ค่า S.D. = 0.20 ในส่วนข้อเสนอเพิ่มเติมของนักศึกษาฝึกงาน ดังนี้

1. เอกสารรายงานการฝึกงานในแต่ละวันที่นักศึกษาต้องกรอกทุกๆวันมีข้อมูลเยอะเกินไป ข้อมูลบางอันซ้ำซ้อน

2. ผู้ใช้การนิเทศออนไลน์บางท่านยังมีข้อจำกัดเรื่องอินเตอร์เน็ต เช่น เรื่องความเร็วของอินเตอร์เน็ต

3. ครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบางคนยังมีข้อจำกัดกับการใช้อินเตอร์เน็ต

4. โรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบางแห่งไม่สามารถให้ถ่ายรูป หรือถ่ายภาพเคลื่อนไหวได้ แต่ยินดีใช้การประเมินการฝึกงานแบบออนไลน์

5. ระบบนี้ช่วยลดความตื่นเต้น และกดดัน ของการนิเทศแบบเผชิญหน้าได้

อภิปราย

ผู้วิจัยได้สอบถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ และได้ผลความพึงพอใจจากการใช้การนิเทศฝึกงานออนไลน์ ดังนี้

ด้านครูพี่เลี้ยง

1. ความพึงพอใจด้านกระบวนการการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ พบว่าครูพี่เลี้ยงพึงพอใจระดับมาก เนื่องจาก เป็นการใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ตจึงทำให้การใช้งานง่าย สะดวก และรวดเร็วต่อการปฏิบัติงาน (วารี วณิชปัญจพล, 2547)

2. ความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ พบว่า ครูพี่เลี้ยงพึงพอใจระดับมาก เนื่องจากการนิเทศที่ใช้งานผ่านระบบอินเทอร์เน็ตสามารถนิเทศได้หลายครั้งก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการนิเทศมากกว่าการนิเทศแบบเดิม (วารี วณิชปัญจพล, 2547)

3. ความพึงพอใจด้านประโยชน์ของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ พบว่า ครูพี่เลี้ยงพึงพอใจระดับมากที่สุด เนื่องจากการนิเทศออนไลน์ลดปัญหาด้านการเตรียมการ ลดเวลาในการเผชิญหน้า ทำให้ครูพี่เลี้ยงมีเวลาในการไปปฏิบัติหน้าที่อื่น (สุทธิพรรณ ธีรพงศ์, 2561)

ด้านนักศึกษาฝึกงาน

1. ผลการประเมินความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุด เนื่องจาก นักศึกษาได้รับ

การนิเทศครบถ้วนตามกระบวนการสอนเช่นเดียวกับการนิเทศ ณ พื้นที่จริงทุกประการ (สุทธิพรรณ ธีรพงศ์, 2561)

2. ผลการประเมินความพึงพอใจด้านประโยชน์ของการนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ พบว่า นักศึกษาฝึกงานมีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุด เนื่องจาก (1) การนิเทศออนไลน์สารถลดความกดดันนักศึกษาในขณะสอนเนื่องจากสภาพในห้องเรียนจะเสมือนปกติทุกอย่าง ปราศจากบุคคลภายนอกเข้าไปนั่งในห้อง ซึ่งส่งผลต่อสภาวะความกดดันของนักศึกษาทำให้ความกดดันลดลง ทำให้ความตื่นเต้นลดลง (2) นักศึกษาได้มีการเตรียมความพร้อมก่อนสอนอย่างเป็นระบบมากขึ้น (3) นักศึกษาสามารถควบคุมสถานการณ์ที่อาจเป็นผลต่อการดำเนินการสอนในครั้งนั้นได้ (4) นักศึกษาสามารถทดลองสอนก่อนและถ่ายวีดีโอการสอนของตนเองเพื่อมาดูและแก้ไขก่อนการสอนออนไลน์ให้กับอาจารย์นิเทศก์ดูได้ (สุทธิพรรณ ธีรพงศ์, 2561)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาผลการใช้การนิเทศออนไลน์ในโรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยในกรุงเทพธนบุรี พบว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและครูพี่เลี้ยง มีความพึงพอใจทั้งในด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิภาพ และด้านประโยชน์ดังนั้นจึงสามารถในการนิเทศนักศึกษาออนไลน์ได้เพื่อให้เกิดการทำงานได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การใช้ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ฯ นั้นสามารถทดแทนการนิเทศแบบเผชิญหน้าได้ แต่ครูนิเทศก์ก็ควรเข้านิเทศในโรงเรียนเครือข่ายที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบเผชิญหน้าบ้าง เพื่อให้เห็นสภาพอย่างแท้จริง หรือเพื่อให้เห็นสภาพการฝึกงานของนักศึกษาฝึกงานในกรณีที่มีการแจ้งปัญหามายังครูนิเทศก์

เอกสารอ้างอิง

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2540). **ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่/ขบวนการประชาสังคมในต่างประเทศ**:บทสำรวจพัฒนา สถานภาพและนัยยะเชิงความคิด/ทฤษฎีต่อการพัฒนา ประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.

วารี วณิชปัญจพล.(2547). **การนิเทศทางการพยาบาลหลักสูตรการบริการพยาบาลแนวใหม่**. กรุงเทพ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

วิยะดา ฐิติมัชฌิมา. (2553). เครือข่ายสังคมออนไลน์ : แนวโน้มปรากฏการณ์และจริยธรรม. **วารสารนักบริหาร**, 30(4), 50-156

สุทธิพรรณ ธีรพงศ์. (2561). **การนิเทศเสมือนจริง“นิเทศออนไลน์ ๑ ถึง ๒”**. ค้นหาเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2562 จาก https://child.dusit.ac.th/content/1796.html

Anne Stokes. (2008). **Supervision in Cyberspace.** Retrieved March 6, 2008, from http://counseling atwork.org.uk/ journal_pdf/acw_winter06_b.pdf

Davidson and others. (2003). **Background and Literature Review**. Retrieved March 29, 2020, from http://www.online-supervision.net/research/1-literature.asp2020.

Harris,BanM. (1985). **Supervision Behaviorin Education**. 3rded. Englewoodcliffs, NewJersey: Prentice–Hall

Mulhauser, I.M. (2002). **Considering Online Supervision? Some Factors Worth Thinking About**. Retrieved May 22, 2020 http://counsellingresource.com/ supervision/consider.html>2016.

Rue & Byars. (2007). **Supervision Key Link to Productivity**. 9 th ed. New York:McGraw-Hill International.

Stofle and Hamillton. (2008). **Online Supervision for Social Workers**. Retrieved March 6, 2020, from http://www. ocialworker.com /onlineesu.htm

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ

A Comparison of Learning Achievement Entitled Writing Thai Word Spelling of Prathomsuksa 6 Students Taught by Using skill Practice Exercises and Traditional Method

สุจิตตรา ขำแก้ว[1], สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์[2]

Sujittra Khamkaew[1] and Siripat jetsadawiroj[2]

[1] นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

[1]Student (M.Ed.) Innovative Curriculum and Learning Management Program, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

[2]สาขาวิชานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

[2]Innovative Curriculum and Learning Management Program, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

[1]**e-mail:** mooing28@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยการใช้แบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดอนตะลุมพุก(เจริญจิตต์วิทยา) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 3 ห้อง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก ดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรียน เรื่องการเขียนสะกดคำภาษาไทย จำนวน 23 คน และห้อง ป.6/2 เป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย (1) แบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 แบ่งเนื้อหาออกเป็น จำนวน 8 เรื่อง (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ (3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย 8 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 8 แผน สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นและค่าสถิติที t–test (Independent samples) คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการประมวลผล

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.58/84.06 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยแบบฝึกทักษะ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษไทย, การสอนโดยการใช้แบบฝึกทักษะ, การสอนปกติ

Abstract

The purposes of this research were to: 1) develop and find efficiency of the skill practice exercises entitled Writing Thai word Spelling for Prathomsuksa 6 students based on efficiency criteria 80/80, and 2) compare the Prathomsuksa 6 students ‘s learning achievement between those who studied by using skill practice exercises and by traditional method

The sample of this study were Prathomsuksa 6 students by Simple Random Sampling at Dontalumpuk School which is under Nonthaburi Primary Education Service Area Office 3, Banmai sub-district, Bangyai district, Nonthaburi province. The twenty-three Prathomsuksa 6/1 students were randomly selected to be experiment group that taught by using skill practice exercises and the twenty-three Prathomsuksa 6/2 students were randomly selected to be control group that taught by using traditional method in the semester 1 of 2020 academic years.

The instruments of this study were 1) skill practice exercises entitled Writing Thai Word Spelling for Prathomsuksa 6 students divided to be eight topics 2) Thai Language achievement test of 4 multiple choices included 30 items 3) Eight lesson plans using skill practice exercises entitled Writing Thai Word Spelling and eight lesson plans using traditional method.

The data was analyzed by means of standard deviation (S. D.), reliability, difficulty, discriminative power, test and t–test (Independent samples). The data was calculated by using statistical software packages for processing.

The results achieved were as follows:

1) The results achieved were as follows: the efficiency value (E1/E2) of the developed skill practice exercises entitled Writing Thai Word Spelling for Prathomsuksa 6 students was 81.52/84.06 which was higher than the expected maximum.

2) The achievements of the students who studied by using skill practice exercises entitled Writing Thai Word Spelling were significantly differently at .05 higher than the students who studied by using traditional method lesson plans.

Keywords: skill practice exercises, Thai Language Learning Achievements

บทนำ

การเขียนสะกดคำเป็นการฝึกทักษะการเขียนให้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานและต้องให้ผู้เรียนเข้าใจขบวนการประสมคำ รู้หลักเกณฑ์เรียบเรียง ลำดับตัวอักษรให้ได้ความหมายที่ต้องการ เพื่อจะนำประโยชน์ไปใช้ในการสื่อสาร เป็นการเขียนโดยเรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ รวมทั้งตัวสะกดการันต์ให้ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

วิธีสอนการเขียนสะกดคำเป็นทักษะที่อาศัยการสังเกต การจดจำสม่ำเสมอ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมการสอนให้นักเรียนที่แตกต่างตามความเหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความสนใจและฝึกฝนทักษะการเขียนให้ดี การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำต้องอาศัยแนวทางวิธีสอนมาจากเอกสารต่าง ๆ (อัจฉรา ชีวพันธ์ 2555).

การเขียนสะกดคำตัวสะกดภาษาไทย เป็นอุปสรรคต่อเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่ จึงทำให้การสอนโดยวิธีการปกติโดยการอธิบายให้นักเรียนฟังมีข้อจำกัดในการช่วยเหลือ ดังนั้นการสอนเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะทางภาษา จึงเป็นนวัตกรรมอีกทางเลือกหนึ่งที่ช่วยแก้ปัญหาและเป็นแนวทางปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนการเขียนสะกดคำได้ดี ซึ่งแบบฝึกเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมทักษะเกี่ยวกับการเขียนทุกรูปแบบโดยเฉพาะ การเขียนสะกดคำ จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้นและแม่นยำ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะทางภาษา การเขียนสะกดคำภาษาไทยเพื่อพัฒนาการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยการใช้แบบฝึกทักษะ กับการสอนแบบปกติ

การทบทวนวรรณกรรม

1. ความหมายของแบบฝึกทักษะ

ณัฐชา อักษรเดช (2554 : 19)กล่าวว่าแบบฝึกทักษะหมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ยังมีจุดหมายที่แน่นอน เพื่อให้ผู้เรียน เรียนรู้จากการกระทำ จริง เป็นประสบการณ์ตรงของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน สามารถเรียนรู้และจดจำสิ่งที่เรียนได้ดี แนะนำการเรียนรู้และความรู้ที่ได้ไปใช้ ในสถานการณ์คล้ายกันได้ กระบวนการเรียนรู้สามารถนำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจบทเรียนด้วยตนเองได้

` ดังนั้นความหมายของแบบฝึกทักษะ ดังกล่าว สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาทักษะในเรื่องการเรียนรู้ โดยอาศัยการฝึกฝนหรือปฏิบัติด้วยตนเองของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนฝึกฝนเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ปริมาณของเนื้อหาต้องเพียงพอที่สามารถตรวจสอบ ทำให้การสอนของครูและการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การสร้างแบบฝึกทักษะ

พนมศักดิ์ มนูญปรัชญาภรณ์ (2557, หน้า 62) กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกต้องมีวัตถุประสงค์ในการใช้ที่ชัดเจน มีคำอธิบายและตัวอย่างประกอบ มีความยากง่ายเหมาะสมกับเนื้อหาเวลาและวัยของนักเรียน และใช้หลักจิตวิทยาในการสร้างได้แก่ จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาพัฒนาการ เพราะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และเป็นพื้นฐานสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สรุปได้ว่าในการสร้างแบบฝึกที่สำคัญเป็นสิ่งแรกคือต้องยึดตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนว่าต้องการจะสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาในด้านใด หลังจากนั้นต้องสร้างและใช้เนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และรูปแบบต้องหลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจและมีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมในการทำแบบฝึก

3. ความหมายของการเขียนสะกดคำ

วรรณี โสมประยูร (2554 : 156) กล่าวว่า การสะกดคำเป็นพื้นฐานที่จำเป็นของการเขียนอย่างหนึ่ง เพราะเด็กจะต้องรู้จักสะกดคำได้ถูกต้องก่อนจึงจะสามารถเขียนประโยคหรือเรื่องราวได้ ถ้าเด็กเขียนสะกดคำไม่ได้เด็กจะไม่สามารถเข้าใจเรื่องจากผู้อื่นและไม่สามารถแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนเองได้

สรุปความสำคัญความหมายของการเขียนสะกดคำได้ว่า การเขียนสะกดคำ หมายถึง การเขียนคำที่มีพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และการส่งสารด้วยการเขียน จะต้องเขียนสะกดคำให้ถูกต้องชัดเจน เพื่อจะได้สื่อสารให้เข้าใจกัน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ

สมพงษ์ ศรีพยาต (2553 : บทคัดย่อ) ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห้วยไคร้ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2553 มีประสิทธิภาพ 86.90/86.75 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 แสดงว่า การพัฒนาชุด

แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นอย่างดี

จุติตา คงด้วง (2554 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณภาพอยู่ในระดับดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียนให้ดีขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบฝึกทักษะนั้นได้ผสมผสานเทคนิควิธีการเรียนรู้หลายรูปแบบที่มีเนื้อหาและกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยระดับชั้นของผู้เรียนมีความสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนประกอบด้วยสื่ออุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบฝึกเป็นสื่อเทคโนโลยีที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย แบบฝึกกิจกรรมการเขียนสะกดคำภาษาไทยจึงเป็นนวัตกรรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ของการเรียนการสอนให้สูงขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

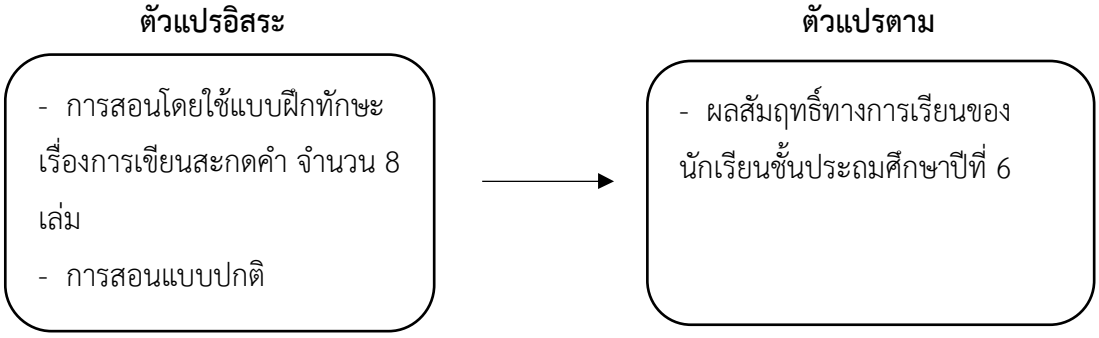

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนโรงเรียนบ้านดอนตะลุมพุก(เจริญจิตต์วิทยา) ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

2. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างภาคเรียนที่ที่ 1 ปีการศึกษา 2563

3. ขอบเขตด้านเนื้อหาประกอบด้วย เนื้อหาจำนวน 8 เรื่อง ได้แก่เล่มที่ 1 เรื่อง คำประวิสรรชนีย์ เล่มที่ 2 เรื่อง การใช้รูปวรรณยุกต์ เล่มที่ 3 เรื่อง ไม้หันอากาศ และ รร เล่มที่ 4 เรื่อง ตัวการันต์ และ ไม้ทัณฑฆาต เล่มที่ 5 เรื่อง การใช้ ซ ทร เล่มที่ 6 เรื่อง การใช้ น ณ เล่มที่ 7 เรื่อง มาตราตัวสะกด 4 มาตรา ได้แก่ แม่กก แม่กด แม่กบ แม่กน เล่มที่ 8 เรื่อง อักษรนำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยดำเนินการสร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเพื่อปรับปรุงให้ได้แบบฝึกที่มีคุณภาพ ก่อนนำไปทดลองขั้นการทดลองเดี่ยว และขั้นการทดลองย่อย ทำให้ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.58/84.22

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยจำนวน 1 ฉบับ ครอบคลุมเนื้อหาเรื่องการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยมีการตรวจความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

3. แผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดเนื้อหาเป็น 8 แผนการเรียนรู้ รวมทั้งหมด 8 ชั่วโมง ประกอบด้วย 2 รูปแบบ คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 ชั่วโมง และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยผ่านการตรวจสอบความสอดคล้อง ระหว่างวัตถุประสงค์กับเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบ พบว่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ แสดงว่าวัตถุประสงค์กับเนื้อหามีความสอดคล้องกันทุกแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดอนตะลุมพุก(เจริญจิตต์วิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 69 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดอนตะลุมพุก(เจริญจิตต์วิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ซึ่งได้มาจากการเลือกนักเรียนมาจำนวน 3 ห้องด้วยวิธีการการจับฉลาก วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบ่งเป็นห้อง ป.6/1 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องการเขียนสะกดคำภาษาไทย จำนวน 23 คน และห้อง ป.6/2 เป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ จำนวน 23 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาไทย ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (E1/E2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยกับการสอนแบบปกติเป็นคะแนนเฉลี่ย ( ) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การทดสอบที (t test) แบบ Independent Sample t-test คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการประมวลผล

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำ ที่นำไปทดลองหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม จำนวน 30 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.58/84.22 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การหาประสิทธิภาพ	จำนวน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (50 คะแนน)		ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (30 คะแนน)	
	นักเรียน	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E_1)	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E_2)
ภาคสนาม	30	65.27	81.58	25.27	84.22

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนหลังเรียนของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.39 คะแนนหลังเรียนของกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.00 เมื่อเปรียบเทียบแล้วมีความแตกต่าง เท่ากับ 14.42 พบว่า คะแนนหลังเรียนของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การออกแบบภาพกราฟิก หลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig
กลุ่มทดลอง	**23**	**24.39**	**1.50**	**14.42**	**.000***
กลุ่มควบคุม	**23**	**16.00**	**2.36**		

*p ≤ .05

สรุปผลการวิจัย

ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.58/84.22 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่สอนด้วยวิธีแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.58/84.06 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดของ E1/E2 คือ 80/80 เนื่องจากในการสร้างแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้ดำเนินการสร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเพื่อปรับปรุงให้ได้แบบฝึกทักษะ ที่มีคุณภาพ ก่อนนำไปทดลองขั้นการทดลองเดี่ยว และขั้นการทดลองย่อย ทำให้ได้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย ที่มีเนื้อหาน่าสนใจ มีประโยชน์และเข้าใจง่าย มีภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหา มีที่มีความชัดเจน สีและขนาดตัวอักษร เหมาะสมสวยงาม ดึงดูดความสนใจของนักเรียน เป็นแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ ศรีพยาต (2553 : บทคัดย่อ) ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห้วยไคร้ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2553 มีประสิทธิภาพ 86.90/86.75 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 แสดงว่า การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นอย่างดี

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แตกต่างกับวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทยประกอบด้วย ตัวอักษร มีขนาดและสีที่ชัดเจน อ่านง่าย เนื้อหามีความน่าสนใจ เนื้อหาให้ความรู้ที่มีประโยชน์ และมีการนำเสนอเข้าใจง่าย สนุกสนาน มีทั้งภาพและเนื้อหาที่ชัดเจน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการกระตือรือร้น ในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานในการเรียนมากขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนดีขึ้น สอดคล้องกับบงานวิจัยของ จุติตา คงด้วง (2554 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี

ที่ 2 ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณภาพอยู่ในระดับดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะในการนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1 ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูควรดูแลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเข้าใจตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียน ควรเตรียมความพร้อมในด้านสถานที่ และบรรยากาศภายในห้องเรียนเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.3 ความสามารถในการอ่านของนักเรียนมีผลต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทย ดังนั้นในการนำแบบฝึกทักษะไปใช้ ครูควรจะอธิบายหรือสร้างข้อตกลง ให้นักเรียนฟังก่อนหลังจากนั้นจึงให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรสร้างแบบฝึกทักษะ ให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการพัฒนาแบบฝึกทักษะ ในหัวข้อเนื้อหาอื่น ๆ เนื้อหาสำหรับในการเรียนในเนื้อหาอื่นๆ และรายวิชาอื่น ๆเพื่อจะได้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจเหมาะสมกับผู้เรียน

2.3 มีการพัฒนาต่อยอดให้ผลิตแบบฝึกทักษะ ในรูปแบบออนไลน์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และทบทวนในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ให้มากขึ้นอีก

เอกสารอ้างอิง

จุติตา คงด้วง. (2554). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนสะกดคำ** ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4.สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ณัฐชา อักษรเดช. (2554). **การสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา

พนมศักดิ์ มนูญปรัชญาภรณ์. (2557). **การพัฒนาแบบฝึกการแต่งโคลงสี่สุภาพสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย ศิลปากร.

วรรณี โสมประยรู . (2554). **การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2544

สมพงษ์ ศรีพยาต. (2553) **การพัฒนาชุดแบบฝึกการเขียนสะกดคำ** สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. มหาวิทยาลัยศิลปากร/กรุงเทพฯ.

อัจฉรา ชีวพันธ์. (2556). **หลักภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เล่ม 1** กรุงเทพ : บรรณกิจ, 2556.

การผลิตวิดีโอคลิป (Video Clip) ประชาสัมพันธ์เรื่องศัลยกรรมฉบับสวยได้โดยไม่ต้องใช้มีดหมอโดยใช้เทคนิค โมชั่นกราฟิก (motion graphic) ให้แก่ รักษ์ชนกคลินิก

Video Clip Production (Video Clip) Promote Beautiful Surgery Without Using Lancet by Using Motion Graphic Technique for Rakchanok Clinic

ขวัญชีวา ไตรพิริยะ[1], ชญานิษฐ์ ระลึกมูล[2] และณิชกานต์ ชมภูทอง[3]

Kwuancheewa traiphiriy[1] Chayanit Raluekmoon[2] Nichakarn Chomputong[3]

[1] อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์, คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ, โทรศัพท์ 086-555-0944

[1]Lecturer of Bachelor of Technology Program in Advertising and Public Relations Technology, Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of technology tawan-ok chakrabongse bhuvanath campus, Tell 086-555-0944

[2] นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์, คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ, โทรศัพท์ 082-413-8289

[2]Student of Bachelor of Technology Program in Advertising and Public Relations Technology, Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of technology tawan-ok chakrabongse bhuvanath campus, Tell 082-413-8289

[3] นักศึกษาประจำสาขาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์, คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ, โทรศัพท์ 083-224-7156

[3]Student of Bachelor of Technology Program in Advertising and Public Relations Technology, Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of technology tawan-ok chakrabongse bhuvanath campus, Tell 083-224-7156

[1]e-mail : Kwuancheewa@hotmail.com

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อผลิตวิดีโอคลิป ประชาสัมพันธ์เรื่องศัลยกรรมฉบับสวยได้โดยไม่ต้องใช้มีดหมอโดยใช้เทคนิค โมชั่นกราฟิก ให้แก่ รักษ์ชนกคลินิก และ 2) เพื่อใช้สื่อวิดีโอคลิป ในการให้ความรู้เรื่องการศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัด วิธีการดำเนินงานแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการทำศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัด ขั้นตอน 2 นำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการออกแบบคลิปวิดีโอและประชาสัมพันธ์ให้กับรักษ์ชนกคลินิก ขั้นตอน 3 ทำการสำรวจความพึงพอใจผลงานที่เกิดจากการนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ โดยทำการเก็บข้อมูลจากลูกค้ารักษ์ชนกคลินิก โดยใช้แบบสำรวจความพึงพอใจ ขั้นตอน 4 ทำการสรุปข้อมูล และนำมาประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้เรื่อง ศัลยกรรมฉบับสวยได้โดยไม่ต้องใช้มีดหมอ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำงาน คือ กลุ่มผู้ชื่นชอบทำศัลยกรรม จำนวน 50 คน กลุ่มที่สนใจทำศัลยกรรมแต่ไม่เคยทำ จำนวน 50 คน

เลือกโดยการแบ่งกลุ่มโควต้ากลุ่มละ 50 คน รวมเป็น 100 คน จากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบวัดความรู้ความเข้าใจ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ลงมือในการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการทำงาน คือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำเสนอในรูปแบบตารางเพื่อประกอบการอธิบาย

ผลการดำเนินงานพบว่าวิดีโอคลิป ประชาสัมพันธ์เรื่องศัลยกรรมฉบับสวยได้โดยไม่ต้องใช้มีดหมอโดยใช้เทคนิค โมชั่นกราฟิก ให้แก่ รักษ์ชนกคลินิก ที่ได้ผลิตขึ้นมานั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับที่ตั้งไว้ จึงสามารถสรุปได้ว่าโครงการวิจัยเรื่องการผลิตวิดีโอคลิป ประชาสัมพันธ์เรื่องศัลยกรรมฉบับสวยได้โดยไม่ต้องใช้มีดหมอโดยใช้เทคนิค โมชั่นกราฟิก ให้แก่ รักษ์ชนกคลินิก มีความเข้าใจเรื่องศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัดมากขึ้น และ รักษ์ชนกคลินิกมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

คำสำคัญ: ศัลยกรรม, โมชั่นกราฟิก, การประชาสัมพันธ์

Abstract

This research project aims to 1) to produce video clips. Promote beautiful surgery without using lancet by using motion graphics technique to Rakchanok Clinic and 2) to use video clip. In providing knowledge about non-surgical surgery The method of operation is divided into 4 steps: Step 1, Study and analyze knowledge about non-surgical surgery, Step 2 Apply knowledge to apply in video clip design and publicity to Rakchanok Clinic. Step 3: Survey the satisfaction of the results resulting from the application of knowledge. By collecting data from customers of Rakchanok Clinic Using the satisfaction survey, step 4, summarize the data. And used to promote knowledge about Beautiful surgery without using a lancet. The sample used in the work was a group of 50 plastic surgery enthusiasts, 50 people interested in surgery but never had surgery, selected by dividing the quota group of 50 people, totaling 100 people, and then collecting the data. Using questionnaires and a cognitive measurement In which the researcher performed the data collection by themselves The statistics used in the work were analyzed using descriptive statistics such as number, percentage, mean and standard deviation. It is presented in a table format for illustration purposes.

Performance found that the video clip Promote beautiful surgery without using a lancet using techniques Motion Graphics for Rakchanok Clinic The products that have been produced are consistent with the objectives and expected benefits. It can be concluded that the research project on the production of video clips

Promote beautiful surgery without using a lancet using techniques Motion Graphics for Rakchanok Clinic Better understanding of non-surgical surgery and more reliable Rakchanok Clinic.

Keywords: Motion Graphics, Surgery, Public Relation

บทนำ

ปัจจุบัน สังคมยุคใหม่ที่ให้ความสำคัญกับความสวยความงามและมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ความสวยงามได้เป็นคุณค่าทางสังคมที่ได้รับการยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งจากเดิมผู้ที่ให้ ความสนใจในด้านความสวยความงามมักเป็นกลุ่มผู้หญิงหรือผู้ที่ต้องใช้ภาพลักษณ์ในสายอาชีพ เนื่องมาจากวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการติดต่อสื่อสารกับโลกภายนอกมากขึ้น เพื่อการเข้าสังคมและการติดต่อเพื่อธุรกิจ เล็งเห็นได้ว่า ไม่ว่าเพศใด ก็ล้วนแต่ให้ความสำคัญกับ รูปลักษณ์ภายนอก การทำศัลยกรรมความงามจึงได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก (สุพิชญา วัชรินทร์พร และกานต์จิรา ลิมศิริธง, 2555)

การศัลยกรรมจะช่วยให้สวยได้ดั่งใจแต่ก็ต้องแลกมากับความเจ็บปวดและความเสี่ยงแต่ปัจจุบันนี้ได้มีการพัฒนานวัตกรรมความงามอย่างต่อเนื่อง ทุกวันนี้จึงมีความงามอีกประเภทนึ่ที่เจ็บน้อยกว่าจะเรียกว่ากึ่งศัลยกรรมก็คงไม่ผิดเพราะมันมีผลค่อนข้างถาวรเจ็บตัวน้อยกว่าแถมแก้ไขได้ถ้าหากต้องการนั่นก็คือการศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัด เป็นการตกแต่งศัลยกรรมเพื่อความงาม โดยไม่ใช่การผ่าตัดแต่เป็นการฉีดสารเพื่อปรับเปลี่ยนรูปหน้าตามความต้องการของผู้บริโภค โดยใช้ระยะเวลาการพักฟื้นที่สั้นกว่าการศัลยกรรมแบบผ่าตัด ศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัดเป็นที่นิยมตั้งแต่ในอดีต มีทั้งคนที่ทำแล้วประสบความสำเร็จและคนที่ทำแล้วผิดพลาด ทุกวันนี้คนไทยเลือกจำสิ่งที่ผิดพลาดในการศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัด เราจึงอยากเปลี่ยนความคิดเหล่านี้ด้วยการให้ข้อมูลในการศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัดที่ถูกต้อง

จากปัญหาดังกล่าวการศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัดมีทั้งผลดีและผลเสีย จึงอยากเปลี่ยนความคิดของคนไทยโดยการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่ชื่นชอบการทำศัลยกรรม จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยการผลิต video clip ประชาสัมพันธ์เรื่องศัลยกรรมฉบับสวยได้โดยไม่ต้องใช้มีดหมอโดยใช้เทคนิค motion graphic เพื่อให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อผลิตวิดีโอคลิป (video clip) ประชาสัมพันธ์เรื่องศัลยกรรมฉบับสวยได้โดยไม่ต้องใช้มีดหมอโดยใช้เทคนิค โมชั่นกราฟิก (motion graphic) ให้แก่ รักษ์ชนกคลินิก
2. เพื่อใช้สื่อวิดีโอคลิป (video clip) ในการให้ความรู้เรื่องการศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัด

การทบทวนวรรณกรรม

เทคโนโลยีมีบทบาทเป็นสื่อกลางในกระบวนการเรียนการสอน และถือว่าการเรียนรู้ เป็นกระบวนสันนิเวทนาการ เพราะมีผู้ส่งความรู้ คือ ครู มีความรู้เรียกว่า “สาร” (message) ส่งความรู้ด้วยการผ่าน “สื่อ” (media) หรือช่องทาง (channel) และมีผู้รับความรู้คือ ผู้เรียนสื่อที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้เรียกว่า “สื่อการศึกษา” หรือ “สื่อการสอน” สิ่งที่ใช้เป็นสื่อการสอน คือ เทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ ระบบการนำ วัสดุอุปกรณ์และวิธีการ เพื่อช่วยให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้มากที่สุด กล่าวอีกนัยหนึ่งเทคโนโลยีทางการศึกษาในฐานะสื่อการสอนจะช่วยให้การเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความคงทนถาวร (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556)

สื่อการเรียนรู้จึงเป็นเครื่องมือช่วยถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ สามารถเชื่อมโยงแหล่งความรู้ที่อยู่ไกลตัวผู้เรียนมาสู่การเรียนรู้ได้ในเวลาอันรวดเร็วและไม่มีข้อจำกัด สื่อจึงเป็นตัวกลางที่จะช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนไปยังผู้เรียนเข้าใจและเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (วรวิทย์ นิเทศศิลป์, 2551) ด้วยเหตุนี้ จึงมีการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่ถูกพัฒนาโดยการนำเสนอผ่านสื่อคอมพิวเตอร์หลายรูปแบบ เช่น สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย การเรียนผ่านระบบเครือข่าย รวมถึงการเรียนผ่านบทเรียนเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองบนเว็บ ซึ่งการใช้สื่อเหล่านี้เป็นการเพิ่มช่องทางในการเรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้น ในปัจจุบันหนังสือกระดาษจะยังไม่หมดไป แต่พัฒนาการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไปจะทำให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียนมีความจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น ที่จะต้องศึกษาเรียนรู้และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการสร้างสรรค์ และพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับการศึกษาเรียนรู้ยุคใหม่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

การถ่ายภาพนั้น ประกอบด้วยศาสตร์และศิลป์มากมายหลายอย่าง โดยแตกแขนงออกไปเป็นแนวการถ่าย เช่น การถ่ายภาพพอร์ตเทรด (Portrait) การถ่ายภาพแลนด์สเคป (Landscape) การถ่ายภาพสารคดี กีฬา และอื่น ๆ อีกมากมาย

ภาพถ่ายเป็นสื่อช่วยในการสร้างงานสื่อสารมวลชนที่เราเห็นโดยทั่วๆ ไป เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร แค็ตตาล็อกสินค้า แผ่นพับต่างๆ หรือป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ โปสเตอร์สื่อโฆษณาทางโทรทัศน์

วีดิทัศน์ หรือ วิดีโอ (อังกฤษ: video) จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน (ปีที่ 1, 6 มิถุนายน 2532) เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้ความบันเทิงในบ้าน ใช้ต่อพ่วงกับโทรทัศน์ มีระบบหลัก ๆ คือ NTSC PAL และ SECAM

วีดิทัศน์, คำว่า วีดิทัศน์ เป็นศัพท์บัญญัติตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า video (อ่านว่า วิ-ดี-โอ). ศาสตราจารย์ ดร. คุณบรรจบ พันธุเมธา เป็นผู้คิดคำนี้ขึ้น โดยเห็นว่า คำว่า “วีติ” ในภาษาสันสกฤตแปลว่า “ความสนุกสนานรื่นเริง” มีเสียงใกล้เคียงกับคำว่า video ในภาษาอังกฤษ เมื่อเติมคำว่า “ทัศน์” ลงไปข้างท้าย ก็อาจจะแปลได้ว่า “เครื่องที่แสดงภาพเพื่อความสนุกสนานรื่นเริง” คำนี้มักจะ

เขียนตามคำอ่าน ซึ่งพบว่ามีการใช้สระผิด เช่น เขียนว่า วิดีทัศน์ หรือ วีดิโอ คำที่ถูกต้องคือ วีดิทัศน์ (ว สระอี ด สระ อิ ..) และ วิดีโอ (ว สระอิ ด สระอี ...) Longdo Dict (2563)

คณะกรรมการบัญญัติศัพท์วิทยาศาสตร์ ได้พิจารณาเห็นว่า video เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทเดียวกับ television ซึ่งมีคำไทยใช้ว่า โทรทัศน์ แล้ว สมควรคิดหาคำไทยใช้กับ video ด้วย โดยคำที่จะคิดขึ้นนี้ควรจะมีคำว่า "ทัศน์" ประกอบอยู่ด้วย เพื่อให้เข้าชุดกัน และควรหาคำที่จะมีเสียงใกล้เคียงกับคำทับศัพท์ที่นิยมใช้กันอยู่แล้ว ซึ่งจะทำให้มีการยอมรับศัพท์ที่คิดขึ้นได้ง่าย

video เป็นคำคุณศัพท์ที่มีความหมายว่า "มองเห็นได้, เห็นเป็นรูปภาพได้, เกี่ยวข้องกับรูปภาพ" พจนานุกรมต่างประเทศหลายเล่มเก็บความหมายไว้เท่ากับ television ด้วย ราชบัณฑิตยสถาน (2549)

ศาสตราจารย์คุณบรรจบ พันธุเมธา กรรมการท่านหนึ่ง ได้เสนอคำ วีติ ซึ่งเป็นคำสันสกฤตที่อาจจะแปลงอักขระเป็น วีดิ ในภาษาไทยได้และมีเสียงใกล้เคียงกับ video ด้วย คำ วีติ ในภาษาสันสกฤตแปลว่า enjoyment, pleasure เมื่อนำคำ "ทัศน์" มาลงท้ายในลักษณะเดียวกับคำโทรทัศน์ จะลงรูปเป็น วีดิทัศน์ ซึ่งหากจะแปลความหมายอย่างง่าย ๆ ก็อาจแปลได้ว่า เครื่องที่แสดงภาพเพื่อความเพลิดเพลิน แต่ถ้าแปลตรงตามตัวก็แปลว่า "เกี่ยวกับภาพเพื่อความเพลิดเพลิน"

สังคมยุคใหม่ที่ให้ความสำคัญกับความสวยความงามและมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ความสวยงามได้เป็นคุณค่าทางสังคมที่ได้รับการยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งจากเดิมผู้ที่ให้ ความสนใจในด้านความสวยความงามมักเป็นกลุ่มผู้หญิงหรือผู้ที่ต้องใช้ภาพลักษณ์ในสายอาชีพ เนื่องมาจากวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการติดต่อสื่อสารกับโลกภายนอกมากขึ้น เพื่อการเข้าสังคมและการติดต่อเพื่อธุรกิจ เล็งเห็นได้ว่า ไม่ว่าเพศใด ก็ล้วนแต่ให้ความสำคัญกับ รูปลักษณ์ภายนอก การทำศัลยกรรมความงามจึงได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก (สุพิชญา วัชรินทร์พร และกานต์จิรา ลิมศิริธง, 2555)

การศัลยกรรมจะช่วยให้สวยได้ดั่งใจแต่ก็ต้องแลกมากับความเจ็บปวดและความเสี่ยงแต่ปัจจุบันนี้ได้มีการพัฒนานวัตกรรมความงามอย่างต่อเนื่อง ทุกวันนี้จึงมีความงามอีกประเภทนึ่ที่เจ็บน้อยกว่าจะเรียกว่ากึ่งศัลยกรรมก็คงไม่ผิดเพราะมันมีผลค่อนข้างถาวรเจ็บตัวน้อยกว่าแถมแก้ไขได้ถ้าหากต้องการนั่นก็คือการศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัด เป็นการตกแต่งศัลยกรรมเพื่อความงาม โดยไม่ใช่การผ่าตัดแต่เป็นการฉีดสารเพื่อปรับเปลี่ยนรูปหน้าตามความต้องการของผู้บริโภค โดยใช้ระยะเวลาการพักฟื้นที่สั้นกว่าการศัลยกรรมแบบผ่าตัด ศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัดเป็นที่นิยมตั้งแต่ในอดีต มีทั้งคนที่ทำแล้วประสบความสำเร็จและคนที่ทำแล้วผิดพลาด ทุกวันนี้คนไทยเลือกจำสิ่งที่ผิดพลาดในการศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัด เราจึงอยากเปลี่ยนความคิดเหล่านี้ด้วยการให้ข้อมูลในการศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัดที่ถูกต้อง

ขอบเขตของการศึกษา/วิจัย

ในการผลิตวิดีโอคลิป (video clip) ประชาสัมพันธ์เรื่องศัลยกรรมฉบับสวยได้โดยไม่ต้องใช้มีดหมอโดยใช้เทคนิค โมชั่นกราฟิก (motion graphic) ให้แก่ รักษ์ชนกคลินิก มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มผู้ชื่นชอบทำศัลยกรรม จำนวน 50 คน กลุ่มที่สนใจทำศัลยกรรมแต่ไม่เคยทำ จำนวน 50 คน เลือกโดยการแบ่งกลุ่มโควต้ากลุ่มละ 50 คน รวมเป็น 100 คน จากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบวัดความรู้ความเข้าใจ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ลงมือในการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

ขอบเขตด้านเนื้อหา เพื่อศึกษาการผลิตวิดีโอคลิป (video clip) ประชาสัมพันธ์เรื่องศัลยกรรมฉบับสวยได้โดยไม่ต้องใช้มีดหมอโดยใช้เทคนิคโมชั่นกราฟิก (motion graphic) ให้แก่ รักษ์ชนกคลินิก ความยาว 3-5 นาที 2 ตอน เผยแพร่ทาง เพจเฟซบุ๊ก (facebook) ของรักษ์ชนกคลินิก

ขอบเขตด้านระยะเวลา 12 พฤศจิกายน 2562 – 1 มีนาคม 2563

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งมีการดำเนินงานตามหลักการสร้างสรรค์และผลิตสื่อโฆษณา โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้ (ขวัญชีวา ไตรพิริยะ, 2562)

1. ขั้นตอนการเตรียมงาน (Pre-Production) เริ่มต้นจาก ลงพื้นที่สอบถามความต้องการของผู้ประกอบการ กำหนดเนื้อหาสื่อ และการออกแบบสื่อ โดยใช้โจทย์งานสร้างสรรค์งานโฆษณา (Creative Brief) ในการเก็บข้อมูล

2. ขั้นตอนการผลิต (Production) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

3. ขั้นตอนหลังการผลิต (Post-Production) ทำการวัดผลความพอใจต่อสื่อจาก กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย จำนวน 100 คน ด้วยแบบสอบถาม

สรุปผลการวิจัย

หลังจากผลิตสื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วนั้น ได้ทำการประเมินผลสื่อ

ผลจากการเก็บแบบสอบถาม พบว่า ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นลูกค้าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่า เพศชาย คือ เพศหญิงมีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 93.00 และเพศชายมีจำนวนน้อยกว่าคือ มี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากที่สุด คือ อายุ 31 - 40 ปี มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 84.00 มีรายได้ 15,001 –20,000 บาท จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 และส่วนใหญ่เคยทำศัลยกรรม จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 และทำศัลยกรรมตกแต่งจมูกมากที่สุด จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 47.47

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัด

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นลูกค้า 100 คน พบว่าสามารถตอบคำถามข้อที่ 3 วิธีดูแลตัวเองหลังทำศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัด ไม่ควรออกกำลังกาย ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และรับประทานของหมักดอง และ คำถามข้อที่ 6 การศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัดเหมาะสำหรับช่วงวัยรุ่นตอนปลายขึ้นไปจนถึงอายุ 40 ปี ได้มากที่สุด จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 97.00 ส่วนข้อที่ตอบถูกน้อย

ที่สุดได้แก่ ข้อ 4 การศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัดใช้เวลาพักฟื้นตัวนาน จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นลูกค้า 100 คน โดยแบ่งเป็น ด้านการออกแบบ ด้านเนื้อหา และด้านภาพลักษณ์ของคลินิก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจมาก โดยพึงพอใจต่อเนื้อหา มีการเลือกใช้พรีเซ็นเตอร์ หรือสัญลักษณ์ (mascot) ที่ดึงดูดสร้างการจดจำ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.61 รองลงมาพึงพอใจมากต่อเนื้อหา การดำเนินเรื่องของ Video Clip มีความเข้าใจง่าย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.53 ตามลำดับ

ด้านเนื้อหาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจมาก โดยพึงพอใจต่อเนื้อหา ความเหมาะสมของเวลากับเนื้อหา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.67 รองลงมาพึงพอใจมากต่อ เนื้อหาสามารถเป็นข้อมูลที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเข้าใช้บริการ ค่าเฉลี่ย 4.54 ตามลำดับ

ด้านภาพลักษณ์ของคลินิก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจมาก โดยพึงพอใจต่อเนื้อหา หากท่านตัดสินใจจะทำศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัดท่านจะเลือกใช้บริการของคลินิกรักษ์ชนก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.67 รองลงมาพึงพอใจมากต่อเนื้อหา ท่านรู้สึกมีความเชื่อถือและไว้วางใจต่อรักษชนกคลินิก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.61 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ศัลยกรรมฉบับสวยได้โดยไม่ต้องใช้มีดหมอ สำหรับผู้ที่สนใจและชื่นชอบการศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัด เราจึงจัดทำสื่อวิดีโอคลิปเพื่อให้ความรู้และสร้างภาพลักษณ์ให้กับรักษ์ชนกคลินิก โดยการเผยแพร่คลิปวิดีโอผ่านเพจของรักษ์ชนกคลินิก และได้มีการเก็บแบบสอบถาม จึงสามารถสรุปได้ว่าโครงการวิจัยเรื่องการผลิตวิดีโอคลิป (video clip) ประชาสัมพันธ์เรื่องศัลยกรรมฉบับสวยได้โดยไม่ต้องใช้มีดหมอโดยใช้เทคนิค โมชั่นกราฟิก (motion graphic) ให้แก่ รักษ์ชนกคลินิก มีความเข้าใจเรื่องศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัดมากขึ้น และ รักษ์ชนกคลินิกมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง การผลิตวิดีโอคลิป (video clip) ประชาสัมพันธ์เรื่องศัลยกรรมฉบับสวยได้โดยไม่ต้องใช้มีดหมอโดยใช้เทคนิค โมชั่นกราฟิก (motion graphic) ให้แก่ รักษ์ชนกคลินิก ได้ข้อเสนอแนะด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ผลการวิจัยช่วยขยายองค์ความรู้เรื่องศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัดและการผลิตวิดีโอคลิปประชาสัมพันธ์ เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย สามารถช่วยในการตัดสินใจทำศัลยกรรมแบบไม่ผ่าตัด และ ยังสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ ไปใช้ในเชิงพาณิชย์ได้อีกด้วย

2. ผลงานชิ้นนี้ช่วยขยายองค์ความรู้เรื่องโมชั่นกราฟิก ทำให้รู้ว่าการนำเสนอด้วยเทคนิคโมชั่นกราฟิกนี้ สามารถช่วยดึงดูดคนให้สนใจที่จะดูสื่อมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน. (ปีที่ 1, 6 มิถุนายน 2532). เกี่ยวกับภาพเพื่อความเพลิดเพลิน. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2563, จาก https://th.wikipedia.org/wiki/วิดีโอ

ขวัญชีวา ไตรพิริยะ. (2562) การพัฒนาองค์ความรู้ด้านความคิดสร้างสรรค์เพื่อชุมชน (Creativity for Community) เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์ธุรกิจชุมชน. **วารสารสุทธิปริทัศน์**, 34(111), 71-83.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). **ระบบสื่อการสอน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2549). **ศัพท์บัญญัติสำนักงานราชบัณฑิตยสถาน: ศัพท์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (พิมพ์ครั้งที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๔๙).** มิถุนายน 2532). **จดหมายข่าวราชบัณฑิตยสถาน**. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2563, จาก https://coined-word.orst.go.th/

รักษ์ชนก โชติรัตน์. (27 สิงหาคม 2563). **ผู้ประกอบการคลินิกเสริมความงาม**. สัมภาษณ์.

วรวิทย์ นิเทศศิลป์ . (2551). **สื่อและนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : สกายบุกส์.

สุพิชญา วัชรินทร์พร และกานต์จิรา ลิมศิริธง. (2555). **ปัจจัยทางการตลาดในการตัดสินใจทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร**. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2563, จาก http://www.research-system.siam.edu/images/independent/MARKETING_FACTOR_TO_DECISION_MAKING_FACIAL_COSMETIC_SURGERY_OF_CONSUMER_IN_BANGKOK_METROPOLIS/article_Facial_cosmatic_surgery.pdf

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **คู่มือการเขียนเนื้อหาสาระสำหรับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์.** กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

Longdo Dict. (2563)**. บริการค้นหาและร่วมสร้างพจนานุกรมหลายภาษา-ไทย.** สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2563, จาก https://dict.longdo.com/search/วิดีโอ

การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และพฤติกรรมกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัย โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา

The development of creative thinking and assertive behavior of early childhood students by STEM Education

หรรษา ศรีโมรา

Hansa Srimora

โรงเรียนอนุบาลยุววิทย์

Uvavit Kindergaten School

email: yuyavit.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์และกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2โรงเรียนอนุบาลยุววิทย์ จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด สะเต็มศึกษา2) แบบสังเกตพฤติกรรมกล้าแสดงออก และ3) แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที

ผลการศึกษา พบว่า1) พฤติกรรมกล้าแสดงออก ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 46.47 คิดเป็นร้อยละ 80.47 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 58.03 คิดเป็นร้อยละ98.18 และ มีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยเท่ากับ 11.57 และมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดสร้างสรรค์ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 36.57 คิดเป็นร้อยละ 50.39 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 51.73 คิดเป็นร้อยละ 72.06 และมีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยเท่ากับ 15.17 และมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สะเต็มศึกษา, พฤติกรรมกล้าแสดงออก, ความคิดสร้างสรรค์

Abstract

The purposes of STEM Education from this quasi experimental research were to compare the assertive behavior and creative thinking of kindergarten 2 before and after using STEM Education. The cluster random sample group of this research was 30 students of kindergarten 2 in the second semester of 2020 academic year at Uvavit Kindergaten School.The research instrumentswere 1) STEM education’ s

experience lesson plan, 2) Assertive behavior's observation forms, and 3) Creative thinking measurement form. The collected data were analyzed by frequency, percentage, mean,standard deviationandt-testfor dependentstatistic.

Theresultsof theresearch wereas follow;

(1) beforelearning, meanofassertive behavior was 46.47,at 80.47%. The after learning, mean was 58.03, at 98.18%, mean of progress was 11.57. The after learning was higher than before learning at a significancelevelof .05,

(2) beforelearning,mean of creativity was 36.57,at 50.39%.Theafter learning, mean was 51.73, at 72.06%, mean of progress was 15.17. The after learning was higher than before learning at a significance level of .05.

Keywords: STEM Education, Assertive Behavior, CreativeThinking

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบเดิมเด็กปฐมวัย มักจะเรียนรู้โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ที่ถ่ายทอดวิชาความรู้ ต่าง ๆ ให้ต่อมาเน้นให้เด็กปฐมวัยสืบค้นหาข้อมูล ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและการนำ นวัตกรรมทางการศึกษาเข้ามาใช้ในการจัดการเรียน การสอน เพื่อให้การเรียนการสอนมีความสนุกสนาน น่า สนใจ ทำให้เด็กปฐมวัยอยากที่จะเรียนรู้มากขึ้น (ชลาธิป สมาหิโต, 2557, น. 102) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผล ให้การจัดการเรียนการสอนต้องปปรับเปลี่ยนเพื่อเตรียมคน ให้สอดคล้องและเท่าทันการเปลี่ยนแปลง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย จัดในรูปแบบกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เรียนรู้ จากประสบการณ์ตรงเกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ดังนั้นครูผู้สอนจะต้อง เข้าใจการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยและสร้างเสริมประสบการณ์ และธรรมชาติการเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย ซึ่งกิจกรรมที่จัดให้ ในแต่ละวันก็จะแตกต่างกัน โดยต้องจัดให้สอดคล้องกับ ประสบการณ์สำคัญ สาระการเรียนรู้และสาระที่ควร เรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ,2546, น.43,50-53) พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจของเด็กปฐมวัย เป็น พฤติกรรมกล้าแสดงออกของแต่ละคนด้านความสามารถ ในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมด้านจิตใจที่แต่ละคน อาจมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน และเป็นกระบวนการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ โดยที่จะแสดงอารมณ์ ออกมาตามประสบการณ์และสภาพแวดล้อม พฤติกรรมกล้าแสดงออกในเด็กปฐมวัย เป็นพฤติกรรมที่สำคัญในการดำเนินชีวิตสำหรับสังคมไทย เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ต่างๆได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นการฝึกฝนให้เกิดพฤติกรรม กล้าแสดงออกจึงควรฝึกฝนตั้งแต่วัยเด็ก เพราะเป็นช่วงวัย ที่มีการเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว เหมาะสมที่จะปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม เสริมสร้างบุคลิกลักษณะต่าง ๆ ความกล้าแสดงออกเป็นคุณลักษณะหนึ่งของพัฒนาการ ด้านอารมณ์-จิตใจที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาและส่งเสริม (คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมเลี้ยงดูเด็ก, 2545, น.36) ดังนั้นการพัฒนา

พฤติกรรมกล้าแสดงออก ครูผู้สอน ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามวัยรวมทั้งส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างสรรค์ประดิษฐ์คิดค้น สิ่งที่ แปลกใหม่ ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในสังคม โดยเฉพาะในอนาคต การจินตนาการ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ทั้งในด้านผลผลิต รวมถึงกระบวนการแก้ปัญหาที่จะ สร้างสรรค์ประโยชน์และจรรโลงสังคมประเทศชาติให้เจริญ ก้าวหน้า (ชาญรงค์ พรรุ่งโรจน์, 2546, น. 44) ความคิด สร้างสรรค์เป็นความสามารถของบุคคลในการคิดสร้างสรรค์ ผลผลิต หรือสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ที่ไม่รู้จักมาก่อน ซึ่งอาจเกิด จากประสบการณ์เดิมแล้วเชื่อมโยงกับสถานการณ์ใหม่ ๆ (Torrance,1962, p.16) โดยการส่งเสริมความคิดของเด็ก ปฐมวัย เกี่ยวกับการรับรู้และการแสดงความรู้ผ่านสื่อวัสดุ และผลงาน อีกทั้งยังสามารถพัฒนาจิตใจได้อย่างมี คุณภาพด้วยการกระตุ้นให้มีความมั่นใจ กล้าที่จะเผชิญ ปัญหาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

จากการศึกษาข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลยุววิทย์ โดยการสังเกต เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านเป็นไปตามช่วงระยะ ของการพัฒนา แต่ด้านอารมณ์-จิตใจสำหรับเด็กปฐมวัยบางคนที่ยังไม่เป็นไปตามลำดับขั้นของพัฒนาการตามวัย การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาเป็น นวัตกรรมการเรียนรู้ที่เกิดจากการนำ 4 ศาสตร์มาบูรณาการ เข้าด้วยกัน ได้แก่ Science Technology Engineering Mathematics ซึ่งทั้ง 4 ศาสตร์นี้เป็นทักษะที่จำเป็นต่อ มนุษย์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ที่มุ่งเน้นให้เด็กปฐมวัย เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติและเน้นการคิดเพื่อสร้างสรรค์และแก้ปัญหาต่างๆ (วศิณีส์ อิศรเสนา ณ อยุธยา, 2559, น.2) นอกจากนี้สะเต็มศึกษายังช่วยพัฒนาเด็กทั้ง4 ด้าน โดยการเปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเองในสิ่งที่ตนเองสนใจร่วมกับกลุ่มเพื่อน ทำให้กล้า แสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าคิดแปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร กล้าตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาจากสิ่งที่ตนเองสงสัย จนนำไปสู่การค้นพบคำตอบซึ่งสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ฉัตรวรรณ์ ลัญฉวรรธนะกร และ นันทิยา น้อยจันทร์,2558, น.8-12) การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาในเด็ก ปฐมวัย เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนผ่านกิจกรรมสะเต็มศึกษาจากการแก้ปัญหา การสืบเสาะ หาความรู้ ด้วยประสบการณ์ตรงอย่างเหมาะสมกับวัย และ ไม่เน้นการท่องจำทฤษฎีต่าง ๆ แต่เป็นการสร้าง ประสบการณ์ผ่านการเล่นและการปฏิบัติให้เห็นจริงควบคู่ กับการพัฒนาทักษะการคิดตั้งคำถามการสืบค้นการรวบ ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อค้นพบใหม่ ๆ (คิม จงสถิตวัฒนา, 2559, น. 1) อีกทั้งยังสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาพฤติกรรมกล้า แสดงออกและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยการ จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา ด้วยการออกแบบ หน่วยการเรียนรู้4 หน่วยได้แก่ ฤดูหนาวสุขสำราญ การเดินทางแสนสนุก เพื่อนสีสวยเจ้าปลาน้อย และดินหิน ทรายทรัพยากรพลิกชีวิต ที่มุ่งเน้นกระบวนการแก้ปัญหา ทีเหมาะสมกับระดับปฐมวัย

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกล้าแสดงออกและความ คิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา

ขอบเขตในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้น อนุบาลปีที่ 2โรงเรียนอนุบาลยุววิทย์ ปีการศึกษา 2563 ซึ่งเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลในภาคเรียนที่1 จำนวน 30 คน และได้มาโดยการ สุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยแต่ละห้อง จัดแบบคละความสามารถมีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยตัวจัดกระทำ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ตาม แนวคิดสะเต็มศึกษา และตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ พฤติกรรม กล้าแสดงออก และ ความคิดสร้างสรรค์ซึ่งในการวิจัย ครั้งนี้ใช้แผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยฤดูหนาวแสนสุข, หน่วยเดินทางแสนสุข, หน่วยเจ้าปลาน้อยเพื่อนสีสวย, และหน่วยดิน หิน ทราย ทรัพยากรธรรมชาติพลิกชีวิต และใช้ระยะเวลาในการวิจัย 4 สัปดาห์สัปดาห์ละ 3วัน ๆ ละ30 นาทีรวม 4 สัปดาห์หรือ12วัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สะเต็มศึกษา (STEM education) เป็นแนวทาง การจัดการศึกษาที่บูรณาการความรู้ใน 4 สาระ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรม เทคโนโลยีและคณิตศาสตร์ ซึ่งมีกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม 6 ขั้นตอน ได้แก่ ระบุปัญหา รวบรวมข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาออกแบบวิธีการแก้ปัญหา วางแผนและดำเนินการ

แก้ปัญหา ทดสอบ ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขปัญหา หรือชิ้นงาน นำเสนอวิธีการแก้ปัญหา ผลการแก้ปัญหา หรือชิ้นงาน เพื่อเน้นการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิต และได้เทคโนโลยีซึ่งเป็นผลผลิตจาก กระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม (สถาบันส่งเสริม การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี,2557, น.16-17)

พฤติกรรมกล้าแสดงออก เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งเป็นพัฒนาการทางด้านอารมณ์-จิตใจ โดย เด็กปฐมวัยจะแสดงออกทางอารมณ์อย่างเปิดเผย (เทพ สงวนกิตติพันธุ์,2543, น.13-23) และ กำหนดกรอบ ของพฤติกรรมการกล้าแสดงออก สรุปได้ดังนี้ 1) การแสดงออก ทางอารมณ์2) ความมั่นใจในตนเอง 3) ความพึงพอใจในตนเอง 4) การชื่นชมความสามารถของตนเองและผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ,2546, น.35) ความคิดสร้างสรรค์เป็นประสบการณ์ทางสมองที่ รวมการดึงประสบการณ์เดิมของแต่ละคนออกมา แล้วนำ มาจัดให้อยู่ในรูปแบบใหม่ ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ความคิดริเริ่ม2) ความคิดคล่องแคล่ว 3) ความคิด ยืดหยุ่น และ 4) ความคิดละเอียดลออ (อารีพันธ์มณี, 2557, น. 5, 37-45) และสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัด ประสบการณ์ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา จำนวน 4 แผน ตามหน่วยการเรียนรู้ซึ่งมีองค์ประกอบของแผนการวิจัย ได้แก่จุดประสงค์การเรียนรู้สาระที่ควรเรียนรู้ประสบการณ์สำคัญการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สื่อการเรียนรู้และการวัด ประเมินผล มีการประเมินคุณภาพ

ของแผนการจัดการ เรียนรู้โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสม มีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด พบว่า มีผลการ ประเมินความเหมาะสม อยู่ระหว่าง 3.51-4.50 และ มีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.33 หมายถึง มีความเหมาะสม มาก (บุญชม ศรีสะอาด,2551, น.85-89) 2)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมกล้าแสดงออก ซึ่งมีองค์ประกอบของแบบสังเกต ได้แก่ ด้านการแสดงออก ทางอารมณ์ด้านความมั่นใจในตนเอง ด้านความพึงพอใจ ในตนเอง และด้านการชื่นชมความสามารถของตนเอง และผู้อื่นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3ระดับ จำนวน 20 ข้อ คือ3,2,1 ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น ซึ่งพบว่ามีค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกต พฤติกรรมกล้าแสดงออกทั้งฉบับโดยใช้วิธีการหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบัคเท่ากับ 0.820 (ฉัตรวรรณ์ ลัญฉวรรธนะกร และนันทิยา น้อยจันทร์,2558, น. 118) 2.2 แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ที่ใช้ในการ วิจัยครั้งนี้เป็นแบบวัดความคิดสร้างสรรค์จากการวาดภาพ TCT-DP (The test for Creative Thinking-Drawing Production ของ Jellen and Urban ซึ่งเป็นแบบวัด มาตรฐาน มีเกณฑ์ทั้งหมด 11 เกณฑ์ได้แก่ การต่อเติม ความสมบรูณ์ภาพที่สร้างขึ้นใหม่ การต่อเนื่องด้วยเส้น การต่อเนื่องที่ทำให้เกิดเรื่องราว การเขียนเส้นกั้นเขต ความเร็วซึ่งพบว่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความคิดสร้างสรรค์โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบัคเท่ากับ 0.80 (Jellen and Urban, 1986, p. 135-155 อ้างใน ปิยวรรณ อภินันท์รุ่งโรจน์,2555)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียวไม่มีกลุ่มควบคุมแล้วใช้วิธีเก็บข้อมูล ก่อนการทดลองซึ่งให้นักเรียนทดสอบก่อนเรียนโดยใช้วัดความคิดสร้างสรรค์โดยใช้แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ จากการวาดภาพ TCT-DP (The test for Creative Thinking-Drawing Production ของ Jellen and Urbanและแบบ สังเกตพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากแผนการจัดประสบการณ์หน่วยการเรียนรู้ที่1 จากนั้นดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้แล้วทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และ แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ด้วยเครื่องมือฉบับเดิม การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ความคิด สร้างสรรค์และพฤติกรรมกล้าแสดงออกโดยการหาค่าร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เปรียบเทียบพฤติกรรมกล้าแสดงออกและความ คิดสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test for dependent)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริมพฤติกรรมกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัย โดยการ จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษานั้นทำให้ทราบว่า ก่อนการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยยังมีความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออสูงสุด และด้านความคิดคล่องแคล่วน้อย

สุด พฤติกรรมกล้าแสดงออกด้านการชื่นชมในด้านความสามารถของตนเองและ ผู้อื่นสูงสุด และด้านด้านความมั่นใจในตนเองน้อยสุด แต่หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้สะเต็มศึกษาในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์พบว่าเด็กปฐมวัยมีความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมกล้าแสดงออก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้ 1. การเปรียบเทียบพฤติกรรมกล้าแสดงออกของ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษามี พฤติกรรมกล้าแสดงออกหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็น ไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาที่ช่วย ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยใช้กิจกรรมสะเต็มศึกษา โดยการ เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมที่ตนเองมีอยู่แล้วเข้ากับ ประสบการณ์ใหม่เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้ลงมือปฏิบัติจริง จากการที่ครูผู้สอนได้จัดทำขึ้นตามหน่วยการเรียนรู้ผ่าน การบูรณาการความรู้ใน 4 สาระ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและกระบวนการออกแบบ เชิงวิศวกรรม ซึ่งเป็นการเริ่มจากการให้เด็กปฐมวัยแต่ละคน ช่วยกันคิดหรือบอกปัญหา สาเหตุข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องที่ ได้เรียนรู้และนำไปสู่การทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้เด็กปฐมวัย ได้ค้นคว้าหาคำตอบที่หลากหลาย จนนำไปสู่กระบวนการ ออกแบบเชิงวิศวกรรม ทั้งนี้เด็กปฐมวัยแต่ละคนและแต่ละกลุ่มได้เรียนรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน กล้าแสดงออกทางอารมณ์มากขึ้น มีความมั่นใจในตนเอง มีความพึงพอใจในตนเอง และรู้จักชื่นชมความสามารถ ของตนเองและผู้อื่น โดยเด็กปฐมวัยจะแสดงอารมณ์ ความรู้สึกออกมาให้เห็นได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรีสวนแก้ว (2545, น. 25) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมที่ เด็กปฐมวัยแสดงออกมาเป็นพัฒนาการทางด้านอารมณ์- จิตใจซึ่งเด็กปฐมวัยจะแสดงออกทางอารมณ์อย่างเปิดเผย เป็นอิสระและเป็นวัยที่มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของปิยพร ค้าสุวรรณ (2557) และเกตุมณี เหมรา (2558) ที่พบว่าหลังการจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษาเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการคิด แก้ปัญหา กล้าเผชิญปัญหาต่างๆ กล้าแสดงออกและ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้สูงขึ้นกว่าก่อนการ จัดกิจกรรมสะเต็มศึกษา 2. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา มีความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไป ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาที่ช่วยส่งเสริมให้ เด็กปฐมวัยนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และฝึกทักษะด้าน วิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี และนำความรู้ มาออกแบบชิ้นงานหรือสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อตอบสนอง ความต้องการหรือแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยผ่านการให้เด็กปฐมวัยได้สังเกต สำรวจ ค้นคว้า และลงมือปฏิบัติซึ่งครูผู้สอนคอยให้คำชี้แนะ ความช่วยเหลือ แก่เด็กปฐมวัยอยู่ตลอดเวลา และในการพัฒนา ส่งเสริม ให้เด็กปฐมวัยนั้นเกิดความคิดสร้างสรรค์นอกจากจะให้ เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ทั้งภายในห้องเรียน และนอกห้องเรียน แล้ว การให้เด็กปฐมวัยได้วาดภาพตามจินตนาการ โดย ไม่ใช้ยางลบใน

การลบสิ่งที่วาดลงไปนั้นก็เป็นการช่วย พัฒนา และส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเกิดความคิดสร้างสรรค์ ได้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะด้านความคิดริเริ่ม เพราะการที่ เด็กปฐมวัยได้ออกแบบชิ้นงานตามจินตนาการเป็นการ ทำให้เด็กปฐมวัยเกิดความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ โดยเฉพาะ ความคิดละเอียดลออเด็กปฐมวัยจะจดจ่อ มีสมาธิทำงาน อย่างประณีต มีความใจเย็น คลายความตึงเครียด และ เด็กปฐมวัยแต่ละคนวาดภาพที่แตกต่างกัน ไม่ซ้ำกัน แต่มีบางส่วนที่ลักษณะการวาดคล้ายคลึงกันซึ่งสอดคล้องกับ วราพร เกตุเลขา และสิรินาถ จงกลกลาง (2557, น. 120) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ที่ถูกต้องควรให้ แรงเสริม โดยการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจในการคิด รวมทั้งการวาดภาพประกอบคำอธิบาย การยกตัวอย่าง ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก มีทักษะการคิดและ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Amanda (2015) ที่พบว่า เด็กปฐมวัยสามารถคิดสร้างสรรค์หรือออกแบบชิ้นงานที่ แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร ซึ่งหลังการจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษา เด็กปฐมวัยมีความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. เวลาในการจัดประสบการณ์เนื่องจากใน ขั้นตอนที่ 4 ขั้นวางแผนและดำเนินการแก้ปัญหา ซึ่งเป็น ขั้นที่เด็กปฐมวัยลงมือปฏิบัติสร้างสรรค์ชิ้นงาน โดย เด็กปฐมวัยแต่ละกลุ่มใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมที่ แตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรให้ทำกิจกรรมต่อนอกเวลาเรียน และควรมีการยืดหยุ่นในเรื่องเวลาของการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ให้เด็กปฐมวัยได้ใช้ทักษะ ในการคิด และลงมือปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมในแต่ละ แผนใช้เวลา เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้คิด และลงมือปฏิบัติ กิจกรรมที่แตกต่างกัน

2. พัฒนาการจัดประสบการณ์โดยการจัดการ เรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มให้มีความทันสมัย มีความ หลากหลาย แปลกใหม่ โดยผสมผสานเข้ากับนวัตกรรม การเรียนรู้อื่น ๆ ที่เน้นทักษะการคิดและได้ลงมือปฏิบัติ ทุกกิจกรรม

3. ควรมีการวิจัยโดยการใช้กิจกรรมอื่นๆในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการกล้าแสดงออก

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัยพุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็ก(อายุ3-5 ปี). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ คุรุสภาลาดพร้าว.

เกตุมณี เหมราช. (2558). การจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษาเรื่องของดีเมืองร้อยเอ็ดเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาองเด็กปฐมวัย(วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมเลี้ยงดูเด็ก. (2545). ภาวะวิกฤต ของชีวิตเด็กไทยปัญหาที่ยังไม่สาย เกินแก้. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คิม จงสถิตวัฒนา. (2559).การจัดการเรียนรู้ STEM ในระดับปฐมวัย.กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คอินนเวชั่น

ฉัตรวรรณ์ ลัญฉวรรธนะกร และนันทิยา น้อยจันทร์. (2558). การจัดกิจกรรม STEM Education สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ:เอ็ดดูเคชั่นเนล เทคโนโลยี (เอ็ด-เทค).

ชลาธิป สมาหิโต.(2557). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาในระดับการศึกษาปฐมวัย. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 30(2) , น. 102-110.

ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์. (2546). ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เทพ สงวนกิตติพันธุ์. (2543). การแสดงออกที่เหมาะสม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2551). พื้นฐานการวิจัย. กาฬสินธ์: ประสานการพิมพ์.

ปิยวรรณ อภินันท์รุ่งโรจน์. (2555). การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ และความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นอนุบาล ปีที่ 2 โรงเรียนนายกวัฒนากร วัดอุดมธานี จังหวัดนครนายกด้วยกิจกรรมศิลปศึกษา (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

ปิยพร ค้าสุวรรณ์. (2557). ผลการจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีต่อความสามารถในการคิด แก้ปัญหา (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

พัชรี สวนแก้ว. (2545).จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแล เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.

วศิณีส์ อิศรเสนา ณ อยุธยา. (2559). เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับ STEM Education [สะเต็มศึกษา]. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วราพร เกตุเลขา และสิรินาถ จงกลกลาง. (2557). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้คิดอย่าง สร้างสรรค์กับงานศิลป์และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ร่วมกับการ สร้างสรรค์ศิลปะ แบบเซอเรียลิสม์ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา).

อารี พันธ์มณี. (2557). ฝึกให้คิดเป็นคิดให้สร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Amanda, S. (2015). Robotics in the early childhood classroom: learning outcomes from an 8 week robotics curriculum inpre-kindergarten through second grade. Eliot Pearson Departmentof Child Studyand Human Development,Tufts University.

Jellen, H. & Urban, K. K.1986).TheTCT-DP (Test for CreativeThinking-Drawing roduction): An instrument thatcan beapplied tomostageand ability roups.Creative Child and Quarterly,11(1), pp.138-155.

Torrance, E. P. (1962). Guiding Creative Talent. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.

การพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรม การอ่านนิทานร่วมกัน

Develovement young children's reading and writting skills after receiving share reading stories activities

นิตยา ศรีมกุฎพันธุ์, ขนิษฐา ศรีตะวัน

Nitaya Srimakutphun, Kanitha Sritawan

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education Bangkokthonburi University

e-mail: nitayasatit9 @gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันและศึกษาการrพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการอ่านและ การเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนธรรมาภิรักษ์ (รุ่งประชา)จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียน แบบสังเกตความสนใจในการอ่าน และแบบสังเกตความสนใจในการเขียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ผลการวิจัย พบว่า 1) ก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการอ่านร้อยละ 62.46 หลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการอ่านร้อยละ 90.46 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 28 2) ก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการเขียนร้อยละ 57.33 หลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการเขียนร้อยละ 91 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 33.67 3) ก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีความสนใจในการอ่านร้อยละ 41.28 หลัง การจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีความสนใจในการอ่านร้อยละ 86.04 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 44.76 4) ก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีความสนใจในการเขียนร้อยละ 55.66 หลัง การจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีความสนใจในการเขียนร้อยละ 85.80 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 30.14 5) การเปลี่ยนแปลงทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรม การอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการอ่านร้อยละ 64.46 และทักษะทางภาษาด้านการเขียน ร้อยละ 57.33 หลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการอ่านเพิ่มขึ้นร้อยละ 92.46 และทักษะทางภาษาด้านการเขียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 89.00 โดยเด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการอ่านสูง กว่าทักษะทางภาษาด้านการเขียนคิดเป็นร้อยละ 1.46 6) การเปลี่ยนแปลงความสนใจในการอ่านและความสนใจในการเขียน ก่อนการจัดกิจกรรมการอ่าน นิทาน

ร่วมกันเด็กปฐมวัยมีความสนใจในการอ่านร้อยละ 43.28 และความสนใจในการเขียนร้อยละ 57.66 หลังการ จัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีความสนใจในการอ่านเพิ่มขึ้นร้อยละ 88.04 และความสนใจในการ เขียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 87.80 โดยเด็กปฐมวัยมีความสนใจในการอ่านสูงกว่าความสนใจในการเขียนคิดเป็นร้อยละ 0.24

คำสำคัญ: ทักษะทางภาษา การอ่าน การเขียน การอ่านนิทานร่วมกัน เด็กปฐมวัย

Abstract

This study aimed to compare the language skills of reading and writing skills of children before and after the event to reading stories activities and study the language skills of reading and writing to children. The sample used in this experiment. The students from kindergarten to second semester of academic year 2558 schools peaked caps one of 30 instruments in this research. Save the language skills of reading and writing. A look at the interest in reading. And noted their interest in writing. The statistics used in data analysis were mean percent. The results showed that: 1) Before the event, reading stories activities, children have language skills in reading, 62.46 percent after activities, reading stories together, children have language skills in reading, up 90.46 percent 28. 2) Before the event, reading stories activities, children have language skills in writing 57.33 percent after activities, reading stories activities, children have the language skills to write a 91 percent increase as a percentage. 33.67 3) Before the event, reading stories activities children interested in reading, 41.28 percent after activities, reading stories activities children interested in reading increased by 86.04 percent, 44.76 percent. 4) Before the event, reading stories activities, children are interested in writing a 55.66 percent after the events of early childhood reading fairy tales together with an interest in writing, up 85.80 percent, 30.14 percent. 5) Change the language skills of reading and writing skills of children before the event to read stories activities, children have the language skills of reading, writing and language skills, and 64.46 percent to 57.33 after, reading stories activities, children have language skills in reading increased 92.46 and language skills in writing, up 89.00 percent by childhood language skills of reading higher language skills in writing. 1.46 percent 6) Changes in the reader's attention and interest in writing. Before the event, reading stories activities children interested in reading of 43.28, and an interest in writing of 57.66 after 186 2561 reading stories activities children interested in reading increased. 88.04, and an interest in writing

grew by 87.80 per cent children are interested in reading more interested in writing 0.24 percent. **Keywords:** Language Skills, Reading, Writing, Sheered Reading Stories, Young Children

บทนำ

ปัจจุบันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การติดต่อระหว่างผู้คน เป็นไปอย่างรวดเร็วและทันสมัยมากยิ่งขึ้น การสื่อสารจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตของทุกคน การสื่อสารของมนุษย์เรานั้นต้องอาศัยภาษาเป็นเครื่องมือซึ่งต้องใช้ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และ การเขียน ในการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้อื่นและทำให้ผู้อื่นเข้าใจตรงกัน แม้ว่าการสื่อสาร จะมีประสิทธิภาพเพียงใด แต่ความผิดพลาดที่เกิดจากการเข้าใจความหมายที่ไม่ตรงกัน ยังผลให้เกิด ความเสียหายมากมายทั้งในส่วนบุคคล กลุ่มบุคคล สังคมและประเทศชาติ

ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการคิด ซึ่งจะนำไปสู่พัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาในขั้นสูง ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสาร ทั้งในการแสดงออกถึงความต้องการ ความรู้สึกนึกคิด และข่าวสาร อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ โดยเป็นสื่อกลางที่ช่วยให้มนุษย์สามารถถ่ายทอดความคิดที่เป็นนามธรรมได้ การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง การวางแผนการจัดประสบการณ์ทางภาษาควรเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจว่าการจัดประสบการณ์ มีความหมายที่กว้างกว่าการสอน หรือการถ่ายทอดความรู้ แต่เป็นการจัดเตรียมทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาทางภาษา และควรทำความเข้าใจด้วยว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับการรู้หนังสือ (Literacy) ซึ่งหมายถึงปฏิสัมพันธ์ทางสติปัญญาที่มีความซับซ้อนที่เกิดขึ้นระหว่างผู้อ่านกับข้อความ และระหว่างความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่ และการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัยเป็นการรู้หนังสือที่อยู่ในระยะแรกเริ่ม (Emergent literacy) เป็นการเรียนรู้ของเด็กก่อนที่จะพัฒนาไปสู่การมีทักษะการรู้หนังสืออย่างเป็นทางการ (Sowers, 2000: 140-141; Tompkins, 1997: 365) การจัดประสบการณ์ทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยจึงต้องวางแผนให้ครอบคลุมทั้งเรื่องภาษาและการรู้หนังสือในระยะแรกเริ่ม โดยแผนดังกล่าวจะต้องเหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือของเด็ก และมีลักษณะบูรณาการ ให้เด็กได้ใช้ภาษาอย่างมีความหมายเป็นรายบุคคล

เด็กปฐมวัยควรมีประสบการณ์สำคัญในการอ่านหลายรูปแบบ ผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก ทั้งการอ่านภาพจากหนังสือนิทาน อ่านเครื่องหมาย อ่านสัญลักษณ์ หรืออ่านเรื่องราวที่เด็กสนใจ กิจกรรมที่สอนควรกระตุ้นให้เด็กได้คิดและมีโอกาสจัดกระทำหรือลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสแตะต้องสิ่งต่าง ๆ โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งวิธีดังกล่าวจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ รอบตัว (เยาวพา เดชะคุปต์, 2542, หน้า 67) การเล่านิทานเป็นการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กไปในตัวการเล่านิทานให้เด็กฟังบ่อยๆ จึงเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการเรียนรู้ของเด็กทุกมิติเกิดพลังแห่งจินตนาการและสร้างสรรค์ส่งเสริม การแสดงออก ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพในการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก

อารี สัณหฉวี (2543: 3)ได้กล่าวว่านิทานจะช่วยสร้างภาพขึ้นในสมองเด็ก เด็กฟังนิทานและเห็นหนังสือจากที่ต่าง ๆ ทั้งที่บ้านและโรงเรียนตั้งแต่ปฐมวัย เด็กจะประสบผลสำเร็จ ในการเรียนอ่านและการเขียนทั้งยังได้พัฒนาทักษะการคิดอย่างกว้างขวาง และท่านยังได้ยกคำกล่าว ของอัลเบิร์ตไอสไตน์ที่กล่าวว่า “ถ้าต้องการให้เด็กฉลาดก็ต้องเล่านิทานให้เด็กฟัง แต่ถ้าต้องการให้เด็กฉลาดมากยิ่งขึ้นก็ต้องเล่านิทานมากๆ หลายๆ เรื่อง” เด็กปฐมวัยเป็นวัยแห่งการเพ้อฝัน สามารถสร้างจินตนาการมากมาย แต่ความจำกัด ทางการรับรู้จึงขาดประสบการณ์ต่างๆ ฉะนั้นเด็กวัยนี้จึงเป็นวัยที่เหมาะสมที่อาจจะเสริมสร้างหรือ เพิ่มพูนประสบการณ์ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ด้วยการเล่านิทานเพื่อช่วยให้เด็กปรับตัวและ เตรียมที่จะรับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2526: 125-126)ได้กล่าวว่า นิทานมีอิทธิพลและคุณค่าต่อเด็กมากในระดับเด็กปฐมวัยการที่ผู้ใหญ่และครูได้ใกล้ชิดกับเด็กโดย การเล่า นิทานจะเป็นเครื่องช่วยให้เข้าใจเด็กยิ่งขึ้น

การพูดหรือการเล่าเรื่อง เป็นกิจกรรมทางภาษาที่นิยมจัดในกิจกรรมเสริมเสริประสบการณ์ เพราะ การใช้ภาษามีความเกี่ยวข้องกบการคิดโดยตรง และโดยธรรมชาติของการคิดจะต้องอาศัยการสังเกต การเปรียบเทียบ การรู้จักการเชื่อมโยงและการแยกแยะเป็นปัจจัยพื้นฐาน โดยปกติ ครูปฐมวัยมักเป็นผู้เล่าเรื่องให้เด็กฟัง ขณะที่ครูเล่าเด็กอาจเกิดจินตนาการจากเรื่องที่ได้ฟังและมีพัฒนาการทางภาษาเพราะเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ชอบเลียนแบบ การรับฟังเรื่องราวต่าง ๆ ของ เด็กสามารถพัฒนาทักษะในการฟังและการพูด เนื่องจากเด็กปฐมวัยต้องใช้การเปล่งเสียงซึ่งคือ การพูดในการสื่อสาร เด็กอายุ 5 ขวบขึ้นไปจะสามารถพูดตอบโต้ พูดเป็นเรื่องเป็นราว เมื่อ ได้รับฟังหรือได้ยินข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อ เด็กสามารถจดจำได้ยาวนานขึ้น มีความจำมากขึ้น จดจำได้ยาวขึ้น (กุลยา ตันติชีวะ, 2542: 107)

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะผู้สอนนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จึงสนใจที่จะศึกษาทักษะทางภาษา ด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่ง ที่สนองตอบต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกทางความคิดความรู้สึก ด้วยการเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ จากนิทาน ใช้ทักษะทางภาษาด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน อย่างครบถ้วน เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการสอนอ่านและเขียนได้นำผลการพัฒนา ทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยก่อนและ หลังได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน

2. เพื่อศึกษาแนวโน้มทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ การจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางให้ผู้ปกครอง ครูและสถานศึกษาในการพิจารณาคัดเลือกนิทานและกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการอ่านและการเขียน

2. เป็นแนวทางให้กับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเชิงเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเพื่อพัฒนา ทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยที่กำลังเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนธรรมภิรักษ์ (รุ่งประชา) บางพลัด กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30คน

สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันมีทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนสูงขึ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็น การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบ Static Group Comparison Designเพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเพื่อส่งเสริมทักษะด้านการอ่านและการเขียน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนธรรมภิรักษ์ กรุงเทพมหานคร จำนวน2 ห้อง คือ 3/1 และ 3/2 รวมประชากรทั้งสิ้น 60 คน โดยใช้วิธีการสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง (Treatment Random) คือ ห้องอนุบาล 2/1 จำนวน30คน เป็นกลุ่มทดลอง

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน จำนวน12 แผน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมการอ่าน
3. แบบบันทึกพฤติกรรมการเขียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือ แจ้งไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนธรรมภิรักษ์(รุ่งประชา) บางพลัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่านและเขียนของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนโรงเรียนธรรมภิรักษ์(รุ่งประชา) บางพลัด กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในช่วงเวลา 10.00 เป็นเวลา 3 วัน ในวันจันทร์ อังคาร พุธ โดยใช้การสัมภาษณ์เด็กปฐมวัยรายบุคคลและจดบันทึก

3. สร้างความคุ้นเคยกับเด็กที่เป็นกลุ่มทดลองเป็นระยะเวลา1สัปดาห์ก่อนการดำเนินการทดลอง เพื่อป้องกันผลของการทดลองที่อาจเกิดจากสิ่งอื่นนอกเหนือไปจากการทำการทดลอง (ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกูล และ สุภาพ ฉัตราภรณ์, 2555)

4. ดำเนินการทดลองโดยการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันให้กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน30คน โดยใช้เวลาในการสอนสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ซึ่งทำการสอนในวันจันทร์อังคาร พุธ ตั้งแต่เวลา 9.30 – 10.30 น. ในแต่ละวันผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันด้วยตนเอง ซึ่งใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมครั้งละ 1/2 ชั่วโมง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยระหว่างที่นักเรียนทำกิจกรรม ผู้วิจัยสังเกตและจดบันทึกข้อมูลตามประเด็นในแบบสังเกต

5. ดำเนินการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับทักษะการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย โดยแบบ สังเกตพฤติกรรมเกี่ยวกับทักษะการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย

6. นำข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้ไปหาคะแนนของทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง โดยนำข้อมูลไปหาคะแนนเฉลี่ยร้อยละ

2. นำข้อมูลที่ได้ไปหาคะแนนของความสนใจในการอ่านและการเขียนก่อนการทดลอง ระหว่าง การทดลอง และหลังการทดลอง โดยนำข้อมูลไปหาคะแนนเฉลี่ยร้อยละ

ผลการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการอ่านหลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันสูงขึ้นกว่าก่อน การจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันคิดเป็นร้อยละ 28

2. เด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการเขียนหลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันสูงขึ้นกว่าก่อน การจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันคิดเป็นร้อยละ 31.67

3. เด็กปฐมวัยมีความสนใจในการอ่านหลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันสูงขึ้นกว่าก่อนการจัด กิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันคิดเป็นร้อยละ 44.76

4. เด็กปฐมวัยมีความสนใจในการเขียนหลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันสูงขึ้นกว่าก่อนการ จัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันคิดเป็นร้อยละ 30.14

5. การเปลี่ยนแปลงทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุก สัปดาห์

อภิปรายผล

1. ทักษะทางภาษาด้านการอ่านผลการวิจัย พบว่า ก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็ก ปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการอ่าน ร้อยละ62.46 หลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัย มีทักษะทางภาษาด้านการอ่านร้อยละ 90.46 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 28 เนื่องจากการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นอย่างมีขั้นตอน โดยใช้นิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยมาจัดกิจกรรมบูรณาการทาง ภาษา ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมการอ่านร่วมกัน กิจกรรมการสื่อภาษา กิจกรรมเล่นเกมทางภาษา และกิจกรรมการ อ่านอิสระ ทำให้เด็กบอกชื่อตัวอักษรได้มากขึ้น เมื่อผู้วิจัยถามเกี่ยวกับพยัญชนะไทย เด็กทุกคนบอกตัวพยัญชนะที่ กำหนดได้ถูกต้องดังตัวอย่างเช่น การจำคำที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน เป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยจัดให้เด็กได้เรียนรู้ ซึ่งก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กยังไม่เข้าใจพยัญชนะต้น เมื่อผู้วิจัยให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยครูเป็นผู้ชักชวนให้เด็กเกิดความสนใจจากภาพหน้าปกนิทาน การคาดเดาชื่อเรื่อง คาดเดาเหตุการณ์ในนิทาน จากนั้นครูเป็นผู้เล่านิทาน เมื่อเล่านิทานจบก็จะพูดคุยซักถามเกี่ยวกับตัวละครในนิทาน เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น การแก้ไขปัญหาของตัวละครต่างๆ และบทสรุปของเรื่องว่าเป็นอย่างไร หนึ่งสัปดาห์เด็กเริ่มเข้าใจมากขึ้น การอ่าน ออกเสียงคำได้ถูกต้อง เช่น คำว่า “พ่อ”, “แม่”, “บ้าน” ซึ่งเด็กจะอ่านจากภาพนิทานที่ผู้วิจัยเล่าให้ฟัง และ เชื่อมโยงระหว่างภาพกับคำ หลังจากนั้นเด็กจะพยายามออกเสียงคำตามผู้วิจัย ในสัปดาห์ที่สองเด็กจะคุ้นเคยกับ การอ่านคำตามที่กำหนด

2. ทักษะทางภาษาด้านการเขียน ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็ก ปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการเขียนร้อยละ 57.33 หลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีทักษะ ทางภาษาด้านการเขียนร้อยละ 91 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 33.67 เนื่องจากการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันที่ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมทักษะทางภาษาด้านการเขียนด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับคำต่างๆ ได้เลือกเขียนคำที่สนใจ โดยเลือกใช้คำในนิทานเป็นสื่อ เมื่อเด็กสนใจก็จะเกิดความอยากรู้อยากเห็น กระตือรือร้นที่จะเขียนคำนั้นๆ และเมื่อได้เขียนบ่อยๆ เด็กจะเกิดทักษะการสังเกตพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ว่าคำนั้นเขียนอย่างไร เด็กจะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง การเขียนของเด็กแต่ละวัยมีความแตกต่างกัน เริ่มจากการลากเส้นที่ยังไม่มีความหมายไปจนถึงการลากเส้นที่มีความหมายสร้างสัญลักษณ์และสื่อความหมายได้ ตัวอย่างเช่น การวาดภาพและบอกความหมายของภาพได้ ก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กวาดภาพ ได้แต่ไม่สามารถบอกความหมายของภาพ หลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กสามารถบอกความหมาย ของภาพที่ตนวาดได้ถูกต้องมากขึ้น เช่น น้องต้าร์บอกว่า วาดรูปกระต่าย แต่ภาพคือวงกลมสองวง หลังการจัด กิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันวาดรูปหมีมีตัว มีหัว มีอวัยวะครบ การบอกความหมายของสิ่งที่เขียนได้ ก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กบอความหมายของสิ่งที่เขียนไม่ค่อยได้ หลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันหนึ่งสัปดาห์เด็กเริ่มสามารถบอกความหมายของ สิ่งที่เขียนได้มากขึ้น เช่น “ปลา” ปลาอยู่ในน้ำมีครีบ มีหาง ในสัปดาห์ที่สาม เด็กบอกความหมายของคำต่างๆ ได้ มากขึ้น เช่น “ลูกลิง” บอกได้ว่า ลิงเป็นสัตว์ชนิดหนึ่งพบได้ที่ในป่า

หรือสวนสัตว์ ในสัปดาห์ที่สี่เด็กบางคนบอก ความหมายของคำที่ไม่เกี่ยวข้องกับคำในนิทานได้ การเขียนโดยสะกดคำขึ้นเอง ก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กสะกดคำยังไม่ได้ หลัง การจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันหนึ่งสัปดาห์เด็กเริ่มสังเกตการออกเสียงของผู้วิจัย เช่น บอกคำว่า “หน้าต่าง” เด็กบอกได้ว่ามี “น. หนู”, “ต. เต่า” สัปดาห์ที่สามเด็กบางคนเริ่มคาดเดาสระ เช่น ผู้วิจัยบอกคำว่า “บิน” เด็ก บอก “สระอะ”, “สระอา”, “สระอิ” โดยสังเกตการออกเสียงกับคำ เป็นต้น

3. ความสนใจในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัย มีความสนใจในการอ่านร้อยละ 41.28 หลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีความสนใจ ในการ อ่านร้อยละ 86.04 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 44.76 เนื่องจากการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้นิทานที่มีเนื้อหาเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย มีการจัดทำแผ่นภาพนิทานที่มีรูปภาพ สีสันสวยงาม และ มีตัวหนังสือขนาดใหญ่ให้เด็กมองเห็นได้ชัดเจน ช่วยดึงดูดความสนใจของเด็กมากขึ้น เปิดโอกาสให้เด็กได้เล่าเรื่อง ด้วยตนเอง ได้แสดงความคิดเห็น ซักถามสิ่งที่อยากรู้ ได้แสดงพฤติกรรมอย่างเสรี ในสัปดาห์ที่สี่เด็กส่วน ใหญ่จะใช้เวลาว่างอ่านหนังสือนิทานที่ตนสนใจซึ่งนิทานที่เด็กเลือกอ่านจะเป็นนิทานที่ผู้วิจัยเคยเล่าให้ฟัง

4. ความสนใจในการเขียน ผลการวิจัย พบว่า ก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัย มีความสนใจในการเขียนร้อยละ 55.66 หลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีความสนใจในการ เขียนร้อยละ 85.80 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 30.14 เนื่องจากแผนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกัน ที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้น โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละคร เหตุการณ์และเรื่องราวต่างๆ ในนิทาน และเลือก เขียนคำที่ตนสนใจลงในสมุดสะสมคำ พร้อมทั้งวาดภาพประกอบ โดยสังเกตจากการเลือกคำและเขียนคำได้ ถูกต้องตามแบบ ซึ่งในการเขียนนั้นเด็กจะเลือกเขียนคำที่มีพยางค์เดียว ออกเสียงง่าย เป็นคำที่รู้จักคุ้นเคยมาก่อน หลังการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันสองสัปดาห์เด็กเขียนคำได้ถูกต้องมากขึ้น โดยรู้จัก สังเกตคำ พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ สัปดาห์ที่สี่เด็กเขียนคำได้ถูกต้องด้วยตนเอง

5. การเปลี่ยนแปลงทักษะทางภาษาด้านการอ่านและการเขียน ผลการวิจัย พบว่า แนวโน้มทักษะทาง ภาษาด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย ก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีทักษะทาง ภาษาด้านการอ่านร้อยละ 64.46 และทักษะทางภาษาด้านการเขียนร้อยละ 57.33 หลังการจัดกิจกรรมการอ่าน

นิทานร่วมกันเด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการอ่านเพิ่มขึ้นร้อยละ 92.46 และทักษะทางภาษาด้านการเขียน เพิ่มขึ้นร้อยละ 89.00 โดยเด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาด้านการอ่านสูงกว่าทักษะทางภาษาด้านการเขียนคิดเป็น ร้อยละ 1.46 เนื่องจากการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันสม่ำเสมอ ทำให้เด็กเกิดทักษะการสังเกตพยัญชนะ คำ การออกเสียง การเชื่อมโยงภาพกับคำ ฯลฯ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ในการการจัดกิจกรรมครูควรคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กแต่ละบุคคลด้วย เพราะเด็กแต่ละคนมีพัฒนาการทางภาษาแตกต่างกัน บางกิจกรรมเด็กบางคนอาจไม่เข้าใจในสิ่งที่เรียนทำให้ตามเพื่อนไม่ทัน

2. สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกันควรมีขนาดใหญ่ มีเรื่องราวเนื้อหาที่เหมาะสม ทันสมัย และหลากหลาย โดยคำนึงถึงเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). **การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน: 3-5 ขวบ**. กรุงเทพฯ: โชติสุขการพิมพ์.

ฉวีวรรณ กินาวงศ์. (2524). **การศึกษาเด็ก**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกูล และ สุภาพ ฉัตราภรณ์. (2560). **การออกแบบการวิจัย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). **การจัดการศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ:

อารี สัณหฉวี (2535). **การวัดและประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย**. ในประมวลสาระ. ชุดวิชาการวัดและประเมินผลกลุ่มวิชาเตรียม ประสบการณ์ หน่วยที่6.นนทบุรี.

Sowers, 2000: 140-141; Tompkins, 1997: 365

การพัฒนาโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Development of Mobile Learning on Teacher Professional Ethics for Undergraduate Students Faculty of Education Bangkokthonburi University

อชิตพล มีมุ้ย

Achitpol Meemuy

สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ 081-478-9997

Educational Technology and Communications, Faculty of Education Bangkokthonburi University, Tel. 081-478-9997

e-mail: achitpol.mee@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 65 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) โมบายเลิร์นนิง 2) แบบทดสอบก่อนเรียน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัย พบว่า 1) เลิร์นนิงออปเจ็กต์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งได้เท่ากับ 82.67/85.33 2) คะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จากการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.45, S.D.= 0.65)

คำสำคัญ: โมบายเลิร์นนิง, จรรยาบรรณวิชาชีพครู, นักศึกษาวิชาชีพครู

Abstract

This research the objectives are to 1) develop mobile learning about teaching professional ethics. For undergraduate students Faculty of Education Bangkok Thonburi University Effective criteria 80/80 2) Compare the pre-study test scores with the academic achievement test scores. From learning by mobile learning about teacher professional ethics for students Bachelor of Education Bangkok Thonburi University and 3) study the satisfaction of undergraduate students. Faculty of Education Bangkok Thonburi University Towards mobile learning on teaching professional ethics the sample used in the research was for undergraduate students. Faculty of Education The research instruments were 1) mobile learning, 2) pre-study test, 3) achievement test and 4) questionnaire. Satisfaction The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and t-test.

The results of the research were as follows: 1) learning objects Has efficiency criteria of 80/80, which is 82.67/85.33 2) test scores of students' academic achievement. From learning by mobile learning about teacher professional ethics Higher than the test score before studying Were statistically significant at the .05 level and 3) student satisfaction. To learning with mobile learning on teaching professional ethics High level ($\overline{X}$ = 4.45, S.D. = 0.65).

Keywords: Mobile Learning, Teaching Professional Ethics, Teaching Professional Students

บทนำ

ปัจจุบันโทรศัพท์มือถือมีอัตราการใช้สูงขึ้นทุกปี มากกว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตหลายเท่า จึงเป็นสาเหตุทำให้นักการศึกษาหันมาสนใจระบบการเรียนการสอนแบบ M-Learning ซึ่งมีความเป็นไปได้สูงมากกว่าการเรียนผ่าน เทคโนโลยีสารสนเทศเดิม อาทิ การเรียนรู้แบบ E-Learning ฯลฯ เพราะมนุษย์มีอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพาติดตัวไป ทุกสถานที่ ผสานกับเทคโนโลยีสารสนเทศการรับส่งข้อมูลระบบไร้สาย จึงนับว่าเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษา อันสำคัญอีกช่องทางหนึ่งของการเรียนรู้คู่สังคมไทย (พิสิฐ ตั้งพรประเสริฐ, 2563)

ยุคแห่งเทคโนโลยี โลกไร้พรหมแดน อันเกิดจากการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้โลกวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เกิดบริบททางสังคมอันสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 จึงนับว่าเป็นช่วงแห่งระยะเวลาหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านตรงกันข้ามกับอดีต โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบการสื่อสาร อิเล็กทรอนิกส์ก้าวไปไกลมาก จนกระทั่งคนบางกลุ่ม บางรุ่น ตามไม่ทันแต่กลุ่มบุคคล Generation Y ซึ่งมีอายุระหว่าง 18-34 ปี จะเป็นช่วงที่

คุ้นเคยกับเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างดี การเรียนการสอนที่ทันยุคทันสมัยในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษนี้ นอกจากการเรียนการสอนแบบ E-Learning (Electronic Learning) ที่เกิดขึ้นมาก่อนน่าจะเป็นคำตอบสุดท้ายที่เรียนผ่าน อินเทอร์เน็ต แต่ต่อมาโทรศัพท์มือถือและเทคโนโลยีชนิดอื่น ๆ เช่น คอมพิวเตอร์แบบพกพา คอมพิวเตอร์แบบเขียน คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ค เติบโตพัฒนาเป็นเทคโนโลยีแบบไร้สาย (Wireless) กลับมาแรง จึงเป็นอีกบทบาทหนึ่งของการเรียนรู้ ที่ทันสมัย การเรียนการสอนแบบ E-Learning จึงกลายมาเป็น M-Learning (Mobile- Learning) ซึ่งต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 นี้ M-Learning จะเป็นภาพลักษณ์ของการเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์ส่วนตัวแบบเครื่องพกพาที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในหัวข้อที่ตนสนใจด้วยเครื่องมือการสื่อสารเชื่อมต่อกับข้อมูลแบบไร้สายโทรศัพท์เคลื่อนที่จะเป็นประโยชน์ อย่างมหาศาลและแสดงบทบาทอันสำคัญต่อการเรียนรู้ เพราะโทรศัพท์มือถือสามารถเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ภายนอกได้ เช่น อุปกรณ์เสียง อุปกรณ์แสดงภาพ เครื่องพิมพ์ การถ่ายโอนข้อมูลไปยังคอมพิวเตอร์ ส่งข้อมูลเสียง ฯลฯ ได้อย่างหลากหลายในระบบ 5G จากรายงานการวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อของกลุ่ม Generation X และกลุ่ม Generation Y โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 800 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่ม Generation X ช่วงอายุระหว่าง 39-53 ปีและกลุ่ม Generation Y อายุระหว่าง 18-34 ปี ผลการวิจัยพบว่า ทั้งสองกลุ่มตอบทำนองเดียวกันว่า อุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารมากที่สุดตามลำดับ คือ โทรศัพท์มือถือ รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์และสื่อสิ่งพิมพ์ (อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์, 2561 : 59) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า บทบาทการใช้โทรศัพท์มือถือได้กลายเป็นปัจจัยหลักของผู้คนในปัจจุบันและยิ่งจะทวีได้รับความนิยมอย่างสูงมากขึ้น ครูผู้สอนจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนการสอนในยุคใหม่และหาช่องทางเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

โมบายเลิร์นนิง เป็นระบบการสื่อสารด้านการเรียนการสอนหรือบทเรียนสำเร็จรูป โดยผ่านโทรศัพท์มือถือหรือ คอมพิวเตอร์แบบพกพา ผ่านเครือข่ายโทรศัพท์ไร้สาย (Wireless Telecommunication) ที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายแม่ข่าย (Network Server) ผ่านจุดต่อไร้สาย (Wireless Access Point) แบบเวลาจริง (Real Time) ทั้งสามารถสัมพันธ์กับ โทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์แบบพกพาเครื่องอื่น ๆ ด้วยระบบดิจิทัล (สาโรช โศภีรักข์, 2559) M-Learning จึงเป็นทางเลือกใหม่ของวงการศึกษา เป็นการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเป็นบทบาทใหม่ที่ให้ความอิสระแก่ผู้เรียน เพื่อศึกษาบทเรียนผ่านโทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์แบบพกพา ฯลฯ แทนที่จะศึกษาผ่านหน้าจอภาพของไมโครคอมพิวเตอร์ในสถานศึกษา สถานประกอบการ เพื่อการแก้ปัญหาสภาพความพร้อมในการเรียน เช่น ปัญหาส่วนบุคคล การเดินทางมาเรียน ไกล ติดภาระหน้าที่ประจำ M-Learning สามารถตอบโจทย์เหล่านั้นได้ M-Learning จึงถูกนิยามว่า เป็นการเรียนรู้ในบริบทต่าง ๆ ผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังคมและเนื้อหา โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ส่วนบุคคล การใช้เทคโนโลยีผ่านการเรียนการสอนแบบ M-Learning รวมถึงอุปกรณ์การสื่อสารแบบพกพาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เน้นการเคลื่อนที่ของผู้เรียน การปฏิสัมพันธ์กับอุปกรณ์การสื่อสาร เป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหา จึงนับว่าเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Learning) มีความสะดวก เข้าถึงได้ทุกเวลาทุกสถานที่อย่างแท้จริง การแลกเปลี่ยนข้อมูลสามารถเกิดขึ้น

ได้ทันทีทันใดสำหรับบุคคลที่เรียนรู้เนื้อหาร่วมกัน ทำให้ได้ข้อเสนอแนะเคล็ดลับต่าง ๆ อย่างทันที ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ ที่รวดเร็วเช่นนี้ ได้รับการพิสูจน์แล้วว่า สามารถช่วยเพิ่มคะแนนเปอร์เซ็นไทล์ที่ 50 เป็น 70 การเรียนรู้แบบ M-Learning จะมาแทนที่หนังสือด้วยเครื่องมือเล็ก ๆ ที่เต็มไปด้วยเนื้อหาสำหรับการเรียนรู้ (Bruckner, 2015 : 149) ประโยชน์ของ M-Learning กล่าวคือ สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่ ทุกเวลา สร้างสภาพการเรียนรู้ การร่วมมือระหว่างผู้เรียน ผู้สอน เพื่อนร่วมชั้นได้ทุกที่ ทุกเวลา สามารถทำให้ผู้เรียนสนใจมากขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่น

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครูขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และการทบทวนเนื้อหา ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่เป็นวิชาชีพครู ซึ่งนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ทุกคนต้องศึกษา โดยโมบายเลิร์นนิง (Mobile Learning) ที่เป็นสื่อการสอนรูปแบบใหม่ที่มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนในระดับปริญญาตรี ที่มีวุฒิภาวะเป็นช่วงวัยรุ่น มีความอยากเป็นตัวของตัวเองสูง มีความอยากรู้อยากเห็น ความอยากลอง ซึ่งเป็นสิ่งที่ควบคู่ไปกับวัยของการศึกษาในระดับนี้ที่ต้องใช้เวลาในการสอน อีกทั้งผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อสร้างความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของการเรียน การเลือกเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง สามารถสร้างความสนใจ ในการสอน ซึ่งมีองค์ประกอบของสื่อมัลติมีเดียแบบสมบูรณ์ทั้งสื่อทางภาพ เสียง วีดิทัศน์ และกราฟิก เพื่อสร้างสิ่งเร้าให้กับนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเห็นภาพรวมทั้งหมดของเนื้อหาสามารถแยกเป็นหัวข้อสำคัญได้ โดยดึงใจความสำคัญของเนื้อหาย่อยเน้นให้นักศึกษาได้คิดอย่างมีลำดับขั้นมีระบบ และเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีต่อไป และเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อพัฒนาโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู

การทบทวนวรรณกรรม

โมบายเลิร์นนิง คือรูปแบบการเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์มือถือแบบพกพา ซึ่งปัจจุบันมีการนำมาใช้งานกันอย่างกว้างขวาง และมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี เนื่องจากพฤติกรรมการใช้งานของผู้เรียนมีการเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกันได้ง่าย และสะดวกโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงโดยใช้อุปกรณ์มือถือและสมาร์ทโฟน ธงชัย แก้วกิริยา (2553) เมื่อโทรศัพท์เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของ

คนในสังคม ทำให้มีการนำโทรศัพท์มาใช้ในการศึกษามากขึ้น รวมทั้ง PDA (Personal Digital Assistants) Laptop และ TabletPC ในการสอนและการเรียนรู้ Hashim, A. (2007) นอกจากนี้ Ally, M. (2009) ได้กล่าวว่า โมบายเลิร์นนิง ยอมให้เทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือไร้สายเข้าดึงข้อมูลและเรียนรู้เครื่องมือต่าง ๆ ได้ทุกที่ ทุกเวลาผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนได้ด้วยตนเองตามความต้องการสอดคล้องกับ Avenoğlu, B. (2005) ที่กล่าวว่าเครื่องมือสื่อสารทางโทรศัพท์ จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในทุกทีทุกเวลา (Anytime, Anywhere Learning) ช่วยเปลี่ยนองค์ประกอบของการเรียนรู้อำนวยความสะดวกในการทำงานทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โมบายเลิร์นนิงประกอบไปด้วยองค์ประกอบพื้นฐานดังต่อไปนี้ Ozdamli, F., & Cavus, N. (2011) 1) ผู้สอนทำหน้าทีกำหนดเนื้อหาให้แก่ผู้เรียนให้คำปรึกษา 2) ผู้เรียนทำหน้าที่เรียนผ่านระบบโมบายเลิร์นนิง 3) เนื้อหาทีผู้สอนสร้างขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน 4) สภาพแวดล้อม คือสถานทีที่ผู้เรียนสามารถรับเนื้อหาที่จะให้เรียนได้ 5) การประเมินผล ทำการประเมินความสามารถในการเรียนของผู้เรียน คุณลักษณะของโมบายเลิร์นนิง 1) Ubiquitous/Spontaneous สามารเรียนรู้ ได้ทุกที่ใช้งานได้ง่ายใช้งานได้ทันที 2) Blended สามารถใช้งานโมบายเลิร์นนิงร่วมกับการเรียนแบบเผชิญหน้าได้ 3) Portable พกพาได้ง่าย 4) Private มีความเป็นส่วนตัว 5) Interactive สามารถตอบสนองกับผู้เรียนได้ 6) Collaborative สามารถประสานงานร่วมกันได้ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนหรือผู้เรียนด้วยกัน และ 7) Instant information สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างทันที

การเรียนแบบโมบายเลิร์นนิง (Mobile Learning) หรือ M-Learning จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา สามารถเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมจริงหรือเสมือนจริง สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เรียน และช่วยให้การเรียนนั้นมีความน่าสนใจ ซึ่งการเรียนรู้แบบโมบายเลิร์นนิงมาจากกระบวนการสื่อสารผ่านช่องทางการใช้เทคโนโลยีสื่อสารแบบไร้สายและใช้อุปกรณ์แบบพกพาที่สามารถกระทำได้ในทุกเวลาทุกสถานที่ตามศักยภาพการเชื่อมโยงของเทคโนโลยีที่ใช้นั้น และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของการศึกษาเรียนรู้จากการกระทำดังกล่าวของผู้เรียนและผู้ใช้ (Georgieva and Smrikarov, 2004)

ระบบโมบายเลิร์นนิงเป็นการใช้อุปกรณ์ในการสื่อสารในระบบไร้สายและผ่าน เครือข่ายดังที่กล่าวไว้ในเบื้องต้น ดังนั้นระบบปฏิบัติการของการเรียนในลักษณะนี้จะต้องอาศัยศักยภาพแห่งปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบทางไกลเป็นองค์ประกอบสำคัญ ซึงธงชัย แก้วกริยา (2553) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบปฏิบัติการของโมบายเลิร์นนิง จะประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญ ในการใช้ระบบงานของการเรียนแบบ Mobile Learning จะประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) MLMS (Mobile Learning Management Systems) (2) m-content (Mobile Content) (3) MCMS (Mobile Content Management System) (4) m-testing (Mobile Testing) และ (5) m-learner (Mobile Learner)

จรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง มาตรฐานการปฏิบัติตน ที่กำหนด เป็นแบบแผนในการประพฤติตน ที่ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องปฏิบัติตาม โดยจุดประสงค์ของจรรยาบรรณวิชาชีพครูเพื่อรักษา และส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ให้เป็น ที่เชื่อถือศรัทธา

แก่ผู้รับบริการ แก่สังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ลักษณะสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครู ถือเป็นคำมั่นสัญญา ที่กำหนดเป็นข้อบังคับ ให้ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องปฏิบัติกับผู้ที่เกี่ยวข้อง 5 ส่วน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ ต่อผู้รับบริการ ต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และต่อสังคม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

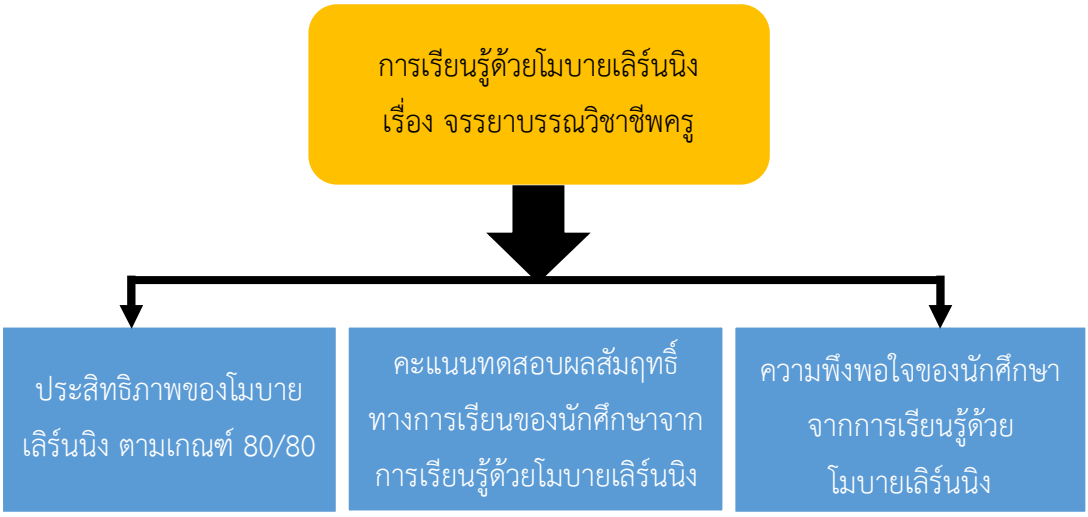

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่เรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู มีคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัย One Group Pretest - Posttest Design (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2553) ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลาก 2 ห้องเรียน จากทั้งหมด 7 ห้องเรียน 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ได้นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ โมบายเลิร์นนิง แบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียน จำนวน 25 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจ จากการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย คือ ผู้วิจัยได้ขอความ

ร่วมมือจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 2 สาขาวิชา โดยขอใช้เวลาหลังเลิกเรียนเพื่อทำการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยชี้แจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ จากนั้นให้ทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 25 ข้อ ล่วงหน้า 1 สัปดาห์ โดยในการวิจัย ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน 30 นาที และสัปดาห์ต่อไปให้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพครู ใช้เวลาในการเรียนรู้ 15 นาที หลังจากที่เรียนรู้เสร็จสิ้นแล้ว ให้ทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 25 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที และผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง โดยตอบแบบสอบถามให้แล้วเสร็จ ใช้ระยะเวลา 15 นาที ในการตอบแบบสอบถาม การแจกแบบสอบถาม จำนวน 65 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 65 ฉบับ ซึ่งตรวจสอบแล้ว พบว่า เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่แจกไป เมื่อทำการวิจัยเสร็จ จึงนำข้อมูลจากผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามไปวิเคราะห์เพื่อสรุปผลการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ของโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.67/85.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แสดงไว้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของโมบายเลิร์นนิง ตามเกณฑ์ 80/80

คะแนน	กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
แบบฝึกหัดระหว่างเรียน (E_1)	30	20	496	16.53	82.67
แบบทดสอบหลังเรียน (E_2)	30	20	512	17.10	85.33

2. การเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่า คะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงไว้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\overline{X}$	S.D.	t	df	Sig.
ก่อนเรียน	20	9.43	2.02	-17.10	64	.000*
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	20	14.46	2.10			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู พบว่า ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจเท่ากับ ($\overline{X}$ = 4.45, S.D.= 0.65) ซึ่งแสดงว่านักศึกษามีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ผลจากการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ของโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 82.67/85.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย เนื่องจากการพัฒนาโมบายเลิร์นนิง ได้มีการวิเคราะห์ วางแผนและเตรียมการในการสร้างตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยอาศัยแนวคิดการสร้างตามขั้นตอนการสร้างในรูปแบบของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอน เพื่อนำมาเป็นกรอบและแนวทางในการสร้างโมบายเลิร์นนิง ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาและตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคตลอดจนผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ เพื่อให้โมบายเลิร์นนิงที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้จริง ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยนุช วงศ์กลาง (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนโมบายในรูปแบบการ์ตูนแอนิเมชั่น สำหรับการเรียนแบบร่วมมือ เรื่องอาเซียนศึกษาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พบว่า การพัฒนาบทเรียนโมบายในรูปแบบการ์ตูนแอนิเมชั่น สำหรับการเรียนแบบร่วมมือ เรื่องอาเซียนศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เท่ากับ 84.66/81.33 และงานวิจัยของภาคภูมิ ศิริวานิชกุล (2557) ได้กล่าวว่า การพัฒนาบทเรียนผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ เรื่องการออกแบบจัดสวนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 เรื่องการออกแบบจัดสวน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.95/81.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80 ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพดี จากการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้พบว่าบทเรียนโมบายเลิร์นนิง เพื่อการทบทวน เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนของ ADDIE Model และมีการนำการ์ตูนเข้ามาช่วยให้บทเรียน มีความน่าสนใจ กระตุ้นให้

ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จึงอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้การจัดการเรียนรู้โดยใช้พบว่า บทเรียนโมบายเลิร์นนิง เพื่อการทบทวน เรื่องสมการเชิงเส้น ตัวแปรเดียว มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก

ผลการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่า คะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง สามารถสร้างความสนใจให้กับนักศึกษามีความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น เพราะโมบายเลิร์นนิง มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีลำดับขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหาที่ดี ปริมาณของเนื้อหามีความเหมาะสม เนื้อหามีความถูกต้อง การอธิบายเนื้อหามีความชัดเจน การใช้สี การใช้ภาพและกราฟิก การออกแบบพื้นที่หน้าจอ และการใช้ตัวอักษร มีความสวยงาม สอดคล้องกับการใช้งานบนหน้าจอที่มีขนาดเล็ก สามารถรับรู้และเข้าใจเนื้อหา และนักศึกษายังตอบสนองต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนบนโมบายเลิร์นนิงผ่านทางหน้าจอของอุปกรณ์ได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนผ่านโมบายเลิร์นนิง รวมถึงการเพิ่มประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประกายรัตน์ สุวรรณ (2555) ได้พัฒนาแอพพลิเคชันสื่อการสอนบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และยังสอดคล้องกับพงศ์นิธิศ ฤทธิพงศ์ และคณะ (2559) ได้พัฒนาสื่อการเรียนการสอนโมบายเลิรน์นิง วิชาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง สามารถทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถประเมินผลการเรียนได้ด้วย ตนเอง ทั้งนี้ยังสามารถตอบสนองให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลาและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างไรขอบเขตจำกัด ซึ่งส่งผลทำให้นักศึกษามีคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา มีความทันสมัย สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว สามารถทำให้เกิดการจดจำเนื้อหา และเพิ่มความจำระยะยาวได้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ในปัจจุบัน มีความน่าสนใจกว่าการเรียนแบบปกติ นักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ และสามารถข้ามเนื้อหาที่ไม่ต้องการได้ ซึ่งมีประโยชน์มาก ช่วยเพิ่มพูนความรู้แก่ผู้เรียน และสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้กับการทำงานและชีวิตประจำวันได้

สรุปได้ว่าโมบายเลิร์นนิง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นสื่อการเรียนรู้ที่สนับสนุนการพัฒนาการเรียนของนักศึกษาให้สูงขึ้น และเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ให้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ พบว่า ควรศึกษาทำความเข้าใจกับหลักการสร้างหรือการออกแบบ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาโมบายเลิร์นนิง ให้มีความสวยงาม มีการจัดองค์ประกอบภาพ ข้อความและการใช้สีที่เหมาะสม เพื่อเร้าความสนใจให้กับผู้เรียนและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ต่อไป ควรพิจารณาในการนำโมบายเลิร์นนิงมาใช้ในการสนับสนุนกิจกรรมในการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะของผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะเกิดประโยชน์และประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน และควรกำหนดนโยบายหรือยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมให้นักศึกษา เรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง อย่างถูกต้องเหมาะสม และสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป พบว่า ควรมีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิง เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยโมบายเลิร์นนิงที่แท้จริง และอาจจะศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค การยอมรับ รูปแบบการเรียนที่พึงประสงค์ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และอาจารย์ผู้สอนยิ่งขึ้น ควรมีการนำโมบายเลิร์นนิง ไปใช้ในการเรียนการสอน ด้วยรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย หรือใช้ร่วมกับสื่ออื่น ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น ควรมีการพัฒนาโมบายเลิร์นนิงในรายวิชาอื่น ๆ หรือหัวข้ออื่น ๆ โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาที่มีความหลากหลาย ตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียนเอง โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และควรศึกษาถึงผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับโมบายเลิร์นนิงที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น สุขภาพของผู้เรียนที่เรียนรู้ ในระยะเวลาที่มีการเรียนรู้นาน ๆ

เอกสารอ้างอิง

ธงชัย แก้วกิริยา. (2553). E-learning ก้าวไปสู่ M-Learning ในยุคสังคมของการสื่อสารไร้พรมแดน. **วารสารร่มพฤกษ์** 28(1), 112-136.

ปิยนุช วงศ์กลาง. (2557). การพัฒนาบทเรียนโมบาย ในรูปแบบการ์ตูนแอนิเมชันสำหรับการเรียนแบบร่วมมือ เรื่อง อาเซียนศึกษาของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 4. **Humanities & Social Sciences มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.** 2(1), 22-34.

ภาคภูมิ ศิริวานิชกุล. (2557). **การพัฒนาบทเรียนผ่าน อุปกรณ์เคลื่อนที เรืองการออกแบบจัดสวนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที 3 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2553). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์. (2561). พฤติกรรมการใช้สื่อของกลุ่มเจ็นเนอเรชั่น เอ็กซ์ และเจ็นเนอเรชั่น วาย. **วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม**, 1(11). 59-65.

Ally, M. (2009). **Mobile learning: Transforming the delivery of education and training**. Athabasca University Press.

Avenoğlu, B. (2005). **Using mobile communication tools in web-based instruction.** Doctoral dissertation, middle east technical university.

Georgieva, T., Georgieva, E., & Smrikarov, A. (2004). M-Learning A New Stage of E-Learning. **In Proceedings of the International Conference on Computer Systems and Technologies (CompSysTech'04)**. Rousse, Bulgaria, 1-5.

Hashim, A. (2007). **Mobile Technology for Learning Java Programming-Design and Implementation of a Programming Tool for VISCOS Mobile**. Unpublished Master's thesis, University of Joensuu, Finland.

Ozdamli, F., & Cavus, N. (2011). **Basic elements and characteristics of mobile learning**. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 28, 937-942.

การพัฒนาเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

Development of Learning Objects on Security on The Internet for Students in Mathayom 6

อชิตพล มีมุ้ย

Achitpol Meemuy

สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ 081-478-9997

Educational Technology and Communications, Faculty of Education Bangkokthonburi University, Tel. 081-478-9997

e-mail: achitpol.mee@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียน จากการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 90 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) เลิร์นนิงออปเจ็กต์ 2) แบบทดสอบก่อนเรียน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียน และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการวิจัย พบว่า 1) เลิร์นนิงออปเจ็กต์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งได้เท่ากับ 81.50/84.17 2) คะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า การเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา มีความทันสมัย สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว สามารถทำให้เกิดการจดจำเนื้อหา และเพิ่มความจำระยะยาวได้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ในปัจจุบัน มีความน่าสนใจกว่าการเรียนแบบปกตินักเรียนสามารถเข้าถึงส่วนต่าง ๆ ของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องได้ง่ายขึ้น นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ และสามารถข้ามเนื้อหาที่ไม่ต้องการได้

คำสำคัญ: เลิร์นนิงออปเจ็กต์, ความปลอดภัยบนอินเตอร์เน็ต, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

Abstract

This research Objective To: 1) Develop a learning object on the security of the Internet. for Mathayomsuksa 6 students with an effective criterion of 80/80 2) Compare pre-test scores with post-test scores. From learning objects on the security of the Internet. of Mathayomsuksa 6 and 3 students) to study opinions of Mathayomsuksa 6 students towards learning with the Learning Object on security on the Internet. The sample used for the research was total 90 students in Mathayomsuksa 6, 3 schools in Bangkok, using simple random sampling. The research tools were 1) learning objects. 2) Pre-study test, 3) Achievement test, and 4) Comment questionnaire. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and a Dependent Sample t-test.

The results of the research were as follows: 1) learning objects It was effective according to the criteria of 80/80, which was 81.50 / 84.17 2) the achievement test score of Mathayomsuksa 6 students from learning object on the security of the Internet. Higher than the test score before studying with statistical significance at the .05 and 3) level, most students There is an opinion that Learning with learning objects You can learn anytime and anywhere. Modern Can be accessed conveniently and quickly, can lead to content recognition. And can increase long-term memory There is a great need for learning in the present. More interesting than regular learning, students have easier access to relevant parts of the content. Students can choose to study according to their needs. And can skip unwanted content.

Keywords: Learning Object, Internet Safety, Secondary 6 Student

บทนำ

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้เพื่อเพิ่มทางเลือกในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะการพัฒนาผู้เรียนในยุคโลกาภิวัฒน์ ให้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ได้นั้นบทบาทของผู้สอนต้องเปลี่ยนจากการเป็นผู้ให้หรือถ่ายทอดมาเป็นผู้ออกแบบการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ และเลือกสรรความรู้ที่เหมาะสมด้วยตนเองควบคู่ไปกับการเรียนรู้เนื้อหา เพื่อสนองตอบผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันทั้งในด้านความต้องการ ความสนใจ วิธีการ และรูปแบบการเรียนรู้ การเรียนการสอนจึงไม่ควรถูกจำกัดให้อยู่เฉพาะในห้องเรียนและภายในสถาบันการศึกษาอีกต่อไป อินเตอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของบุคคล โดยให้โอกาสบุคคลแสวงหาความรู้ได้อย่างอิสระ หากผู้สอนเลือกใช้อินเตอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนนอกจากจะเป็นการเพิ่ม

ทางเลือกในการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันแล้วยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้แบบต่อเนื่องตลอดชีวิตอีกด้วย (ฐาปนีย์ ธรรมเมธา, 2557)

ในช่วงของศตวรรษที่ 21 นี้ การพัฒนาเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีทางด้านการสื่อสาร เป็นไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความพยายามในการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เหล่านี้เข้ามาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ช่วยอำนวยความสะดวก ช่วยในการลดค่าใช้จ่าย ประหยัดเวลา ดังนั้นเทคโนโลยีจึงมีความจำเป็นอย่างมาในเรื่องของการศึกษา ในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน เทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ ยังสามารถช่วยในเรื่องของการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง สามารถเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา ตามความสะดวกของผู้เรียนเอง (พิชญา ฉ่ำทรัพย์, 2559)

เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น เห็นได้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนในด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ไว้ว่าต้องมีความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสมและมีคุณธรรม จึงจำเป็นที่จะให้ผู้เรียนได้รู้จักและเรียนรู้ฝึกฝน เพื่อให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีที่มีในปัจจุบัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

เลิร์นนิงออปเจ็กต์ (Learning Objects) หมายถึง สื่อการเรียนรู้ดิจิทัล ที่ออกแบบเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะโดยแต่ละเรื่องจะนำเสนอแนวคิดหลักย่อย ๆ ผู้สอน สามารถเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ดิจิทัลผสมผสานกับการจัดการเรียนการสอนแบบอื่น ๆ ได้ (สถาบันการส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2549) โดยเนื้อหาสาระของความรู้หรือบทเรียน ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ข้อความ ภาพ หรือเสียงที่มีขนาดพอเหมาะ สร้างตามมาตรฐานสากล และนำเสนอเผยแพร่ออนไลน์ (ใจทิพย์ ณ สงขลา, 2550) ซึ่งให้ความหมายสอดคล้องกับกิดานันท์ มลิทอง (2548) ที่ว่า Learning Objects เป็นหน่วยการสอนขนาดเล็กใช้ใน E-learning ที่มีเนื้อหาเป็นอิสระในตัวเอง ภายในสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลแต่ละหน่วยจะมีส่วนประกอบของไฟล์ดิจิทัลรูปแบบต่าง ๆ รวมกันอยู่ในหน่วยนั้นผู้ใช้สามารถนำแต่ละหน่วยมาใช้ร่วมกัน เพื่อเป็นบทเรียนในเรื่องใด เรื่องหนึ่งหรือจะใช้ซ้ำในเรื่องอื่น ๆ ได้อย่างไม่มีขอบเขต

การสอนในเนื้อหาเรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นเนื้อหาพื้นฐานที่นักเรียนต้องเรียน โดยปัญหาในเรื่อง “ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต” จะเน้นการสอนภาคทฤษฎีมาก ซึ่งในปัจจุบันเกิดปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ผู้วิจัยจึงพบปัญหา ซึ่งเนื้อหาการสอนดังกล่าว มีปัญหาในการเรียนรู้กับนักเรียนมาก ทำให้ส่งผลกระทบในการเรียนการสอนของนักเรียน และจากการวิเคราะห์สาเหตุ ดังกล่าวทำให้นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในภาคทฤษฎี และนักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายที่จะเรียน เนื่องจากเป็นทฤษฎีที่เน้นความรู้ความจำเป็นส่วนมาก ดังนั้นจึงไม่สามารถนำความรู้ไปต่อยอดและประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเนื้อหาตอนต่อไป ที่ต้องอาศัยพื้นความรู้จากเนื้อหาเบื้องต้นหรือเนื้อหาเดิม ทำให้

นักเรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีความคิดรวบยอดในเนื้อหานั้น จึงจะสามารถนำความรู้นั้น ไปใช้ประโยชน์ในการเรียนเนื้อหาต่อไปได้ และอีกประการหนึ่งเนื้อหาที่ค่อนข้างมาก จึงไม่สามารถที่จะทำความเข้าใจได้โดยเร็วในชั่วโมงเรียน ต้องอาศัยการทบทวนหลาย ๆ ครั้ง จึงจะเกิดความเข้าใจ

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัย จึงได้เลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ตขึ้น ซึ่งเป็นเนื้อหาส่วนหนึ่งในรายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยที่หลักสูตรเองก็มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และเกิดกระบวนการเรียนรู้อยู่แล้ว ดังนั้น การถ่ายทอดเนื้อหาดังกล่าว ผ่านสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล จึงมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เห็นภาพที่เป็นรูปธรรม สีสันสมจริง สามารถสอดแทรกและสามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาในบทเรียนให้ทันสมัยได้ทุกเมื่อรวมทั้งเป็นการเพิ่มพูน ทักษะทางเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย แม้ว่าในความเป็นจริงเนื้อหาเรื่องความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ตนั้น ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้หรือสื่ออื่น ๆ ได้ก็ตาม แต่บางครั้งสื่อบางประเภทก็ไม่อาจสนองตอบความต้องการของผู้เรียนได้ทั้งหมดแต่กระนั้นการสร้างสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลครั้งนี้ก็สร้างขึ้น โดยพิจารณาคุณค่าของสื่อแต่ละประเภทควบคู่ไปด้วย โดยนำข้อดีของสื่อแต่ละประเภทมา ประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีของสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล เพราะไม่ว่าสื่อนั้นจะเป็นสื่อรูปแบบใด ล้วนแต่เป็นทรัพยากรที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น (กิดานันท์ มลิทอง, 2548) การสร้างเลิร์นนิงออปเจ็กต์ควรนำความสามารถของสื่อต่าง ๆ มาพิจารณาตามความเหมาะสมของเนื้อหา ดังนั้นการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลจำเป็นต้องวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเนื้อหาบทเรียนการออกแบบ รูปแบบการนำเสนอ รวมไปถึงรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ เพื่อให้สื่อการเรียนรู้ดิจิทัลนั้น ๆ สามารถดึงดูดใจผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเห็นถึงประโยชน์ได้ความรู้ จากเนื้อหาเกิดความรู้ความเข้าใจตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ให้ได้มากที่สุด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาเลิร์นนิงออปเจ็กต์ และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อใช้ในรายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และรายวิชาอื่น ๆ ที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนต่อไป และเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อพัฒนาเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียน จากการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต

การทบทวนวรรณกรรม

การใช้เลิร์นนิงอ็อบเจกต์ ในการเรียนการสอน (กิดานันท์ มลิทอง, 2548) ได้กล่าวไว้ว่า "การใช้เลิร์นนิงอ็อบเจกต์ เป็นประโยชน์อย่างมากในการเรียนการสอน เนื่องจากเลิร์นนิงอ็อบเจกต์ได้รับการออกแบบมาให้ใช้ได้ในทุกบริบทของการศึกษา ดังนั้นจึงมีความยืดหยุ่นสามารถเรียนรู้ได้หลาย วัตถุประสงค์ และสามารถเรียนรู้ซ้ำได้อีกแต่ผู้สอนสอนจำเป็นต้องหาแหล่งทรัพยากรที่เข้ากันได้อย่างเหมาะสมกับผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ ในการใช้เลิร์นนิงอ็อบเจกต์ ผู้สอนจะต้องเพิ่มเติมบริบทการเรียนรู้ เพื่อทำให้ทรัพยากรนั้นเกิดประโยชนอย่างแท้จริงกับผู้เรียนพร้อมกับช่วยจัดหาการเชื่อมโยงที่ เกี่ยวข้องกับทรัพยากรและกิจกรรมอื่น ๆ นอกจากนั้นและผู้สอนยังจะต้องสร้างกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการประเมินไว้ด้วย เนื่องจากเลิร์นนิงออปเจ็กต์ จะไม่มีส่วนประกอบเหล่านี้ การค้นหาเลิร์นนิงอ็อบเจกต์ที่เหมาะสมภายใต้แนวคิดของการค้นหาได้ง่าย ๆ เป็นหน่วยเล็ก ๆ สามารถใช้ซ้ำได้โดยปราศจากบริบท และสามารถแบ่งปันกันได้ ในขณะนี้นับว่ายังมีจำนวนไม่มากพอควร หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ได้พยายามสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถสร้างเลิร์นนิงอ็อบเจกต์ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนได้

ขั้นตอนในการออกแบบการสร้างเลิร์นนิงอ็อบเจกต์ (Learning Objects) เป็นขั้นตอนสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสื่อ เพราะถ้าหากสร้างโดยไม่มีการศึกษาถึงขั้นตอนวิธีการออกแบบการสร้างก่อนที่จะลงมือสร้างจะทำให้การสร้างบทเรียน ไม่มีขั้นตอนการออกแบบที่แน่ชัด นอกจากจะทำให้เกิดการเสียเวลาแล้ว ยังอาจส่งผลให้บทเรียนที่ได้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ หรือไม่มีประสิทธิภาพ ถนอมพร เลาหจรัสแสง (2541: 27-48) ซึ่งขั้นตอนการออกแบบการสอนในสื่อ Learning Objects ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การกำหนดเนื้อหาและวัตถุประสงค์การออกแบบ การผลิต และการทดสอบเลิร์นนิงออปเจ็กต์ของ Wiley (2001 อ้างถึงใน ศยามน อินสะอาด, 2551)

ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต โดยปัจจุบันเครือข่ายอินเตอร์เน็ตมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก เนื่องจากเครือข่ายระบบอินเตอร์เน็ตเป็นเครือข่ายที่มีการใช้งานอย่างแพร่หลาย และการเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก จึงมีบุคคลใช้เครือข่ายระบบอินเตอร์เน็ตในการกระทำความผิดในรูปแบบต่าง ๆ ในประเทศไทยได้มีการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2550 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 19 กรกฎาคม 2550 กฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่กำหนดฐานความผิดและบทลงโทษสำหรับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ในรูปแบบใหม่ และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2560 โดยมีภัยคุกคาม (Threat) ของระบบสารสนเทศแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ภัยคุกคามทางกายภาย (Physical threat) และภัยคุกคามทางตรรกะ (Logical threat)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ตสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าโดยประยุกต์ตามรูปแบบการสร้างสื่อ

ตามขั้นตอนสติยา ลังการ์พินธุ์ (2548) ที่แบ่งขั้นตอนการสร้างเลิร์นนิงออปเจ็กต์ ไว้ 4 ขั้นตอน คือ การกำหนดเนื้อหาและวัตถุประสงค์การออกแบบ การผลิต และการทดสอบเลิร์นนิงออปเจ็กต์ของ Wiley (2001 อ้างถึงใน ศยามน อินสะอาด, 2551) และกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

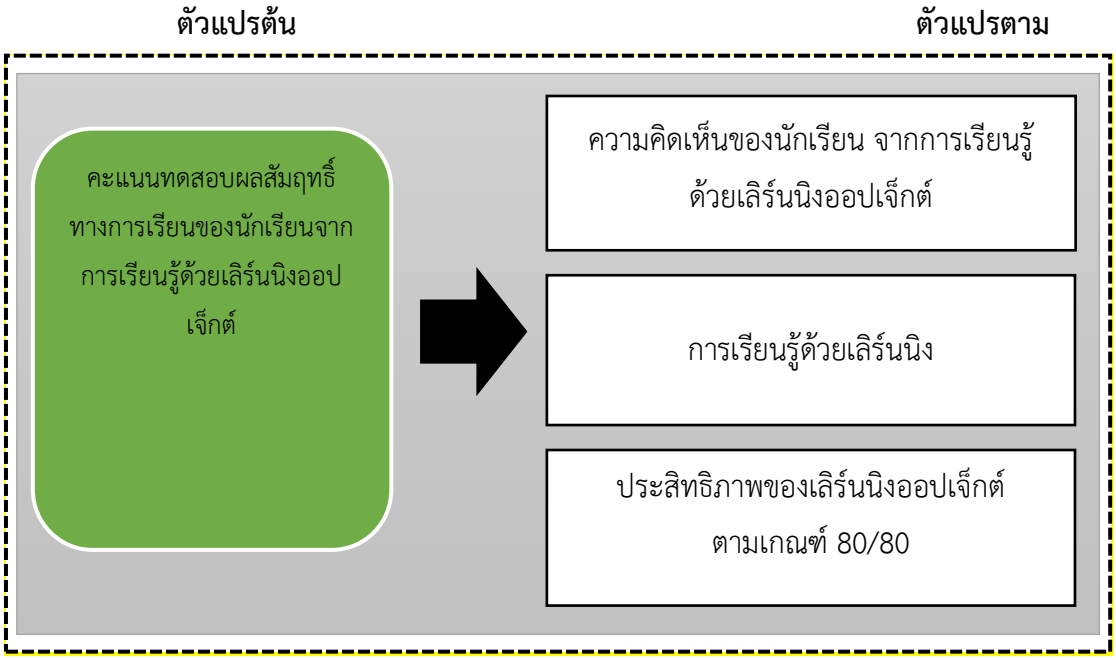

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต มีคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัย One Group Pretest - Posttest Design (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2553) ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลาก 3 ห้องเรียน ทั้งหมด 9 ห้องเรียน จาก 3 โรงเรียน ได้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ โรงเรียนนาหลวง โรงเรียนมัธยมวัดสุทธาราม และโรงเรียนมัธยมปุรณาวาส ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ เลิร์นนิงออปเจ็กต์ แบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียน จำนวน 20 ข้อ แบบสอบถามความคิดเห็น จากการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย คือ ผู้วิจัยขอความร่วมมือ ชี้แจงข้อตกลงในการเรียนและเข้าใจถึง

วัตถุประสงค์ของการทำการวิจัยในครั้งนี้ โดยปฐมนิเทศและแนะนำวิธีการเรียนด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต และผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยใช้เวลาในการทดสอบ 30 นาที โดยให้กลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ ทั้งหมด 3 ครั้ง ดังนี้ *ครั้งที่ 1* ปฐมนิเทศ และให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียน *ครั้งที่ 2* ให้กลุ่มตัวอย่างเรียนด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต และ*ครั้งที่ 3* ผู้วิจัยทบทวนเนื้อหาและสรุปเรื่องที่เรียนมา โดยการตั้งคำถาม สุ่มถามกลุ่มตัวอย่าง และชี้แจงวิธีการและข้อตกลงกับกลุ่มตัวอย่างก่อนที่จะทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และให้กลุ่มตัวอย่าง ทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน และผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างไปเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามความคิดเห็น จากการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้แล้วเสร็จ โดยใช้เวลาประมาณ 20 นาที และผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลของนักเรียน มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลทางสถิติต่อไป

ผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ของเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.50/84.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แสดงไว้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของเลิร์นนิงออปเจ็กต์ ตามเกณฑ์ 80/80

คะแนน	กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
แบบฝึกหัดระหว่างเรียน (E_1)	30	20	489	16.30	81.50
แบบทดสอบหลังเรียน (E_2)	30	20	505	16.83	84.17

2. การเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า คะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงไว้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\overline{X}$	*S.D.*	t	df	Sig.
ก่อนเรียน	20	9.53	1.90	-18.84	89	.000*
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	20	14.74	2.21			

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า การเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา มีความทันสมัย สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว สามารถทำให้เกิดการจดจำเนื้อหาและเพิ่มความจำระยะยาวได้ ในอันดับรองลงมา คือ มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ในปัจจุบัน มีความน่าสนใจกว่าการเรียนแบบปกตินักเรียนสามารถเข้าถึงส่วนต่าง ๆ ของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องได้ง่ายขึ้น นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ และสามารถข้ามเนื้อหาที่ไม่ต้องการได้ ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ผลจากการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ของเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 81.50/84.17 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย เนื่องจากการสร้างเลิร์นนิงออปเจ็กต์ ได้มีการวางแผนและเตรียมการในกระบวนการผลิตตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยอาศัยแนวคิดการสร้างตามขั้นตอนการสร้างในรูปแบบของบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอน เพื่อนำมาเป็นกรอบและแนวทางในการสร้างเลิร์นนิงออปเจ็กต์ ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาและตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคตลอดจนผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ เพื่อให้เลิร์นนิงออปเจ็กต์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้จริง ซึ่งมีความสอดคล้องกับประทิน คล้ายนาค (2541) ที่ได้วางแผนไว้ จึงได้เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตร มีความถูกต้อง เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน รวมทั้งมีภาพความคมชัดและเสียงที่ชัดเจน (กิดานันท์ มลิทอง, 2548) สอดคล้องกับ ขวัญชนก อนุรักษ์จันทรา (2555) พัฒนาเลิร์นนิงออบเจ็กต์ เรื่องการคูณและการหาร และสอดคล้องกับ นวลสวาสดิ์ มณีมัย (2555) พัฒนาเลิร์นนิงออบเจ็กต์บนแท็บเล็ต เรื่องงานประดิษฐ์ของฉันที่มีต่อผลงานสร้างสรรค์ ซึ่งมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้เช่นกัน

ผลการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า คะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ สามารถสร้างความสนใจให้กับนักเรียนมีความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น เพราะเลิร์นนิงออปเจ็กต์ มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีลำดับขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหาที่ดี ปริมาณของเนื้อหามีความเหมาะสม เนื้อหามีความถูกต้อง การอธิบายเนื้อหามีความชัดเจน มีรูปภาพกราฟิก ตัวอักษร เสียง ภาพเคลื่อนไหว และจุดเชื่อมโยงมีความสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว สามารถควบคุมการใช้งานได้ง่ายและสะดวก นักเรียนกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ได้เอง ซึ่งเหมาะสมกับวัยของนักเรียนที่สามารถช่วยเสริมให้นักเรียนจำได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ถนอมพร เลาหจรัสแสง (2550) กล่าวไว้ว่า Learning Objects หมายถึง หน่วยการเรียนการสอนในรูปแบบดิจิทัล ซึ่งมีความสมบูรณ์ในตัวเอง ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ เนื้อหาซึ่งอาจนำเสนอแนวคิด เรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องแต่จำเป็นต้องมีการออกแบบให้บูรณาการแนวคิดนั้น ๆ เข้าเป็นเรื่องเดียวกัน โดยมีแบบทดสอบเชิงวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เลิร์นนิงอ็อบเจ็กต์จะเป็นการออกแบบในลักษณะที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายของผู้เรียนและยังได้สอดคล้องกับ กิดานันท์ มลิทอง (2548) ที่กล่าวไว้ว่า Learning Object เป็นหน่วยการเรียนการสอนที่มีขนาดเล็กที่ใช้ใน e-learning โดยมีเนื้อหาเป็นอิสระภายในตัวเอง Learning Object และในแต่ละหน่วยจะมีส่วนประกอบของไฟล์ดิจิตอลรูปแบบต่าง ๆ รวมกันไปอยู่ในหน่วยเรียนนั้น ผู้ใช้สามารถนำแต่ละหน่วย มาใช้ร่วมกัน เพื่อเป็นบทเรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือใช้ซ้ำในเรื่องอื่น ๆ ได้อีกหนึ่งประการคือไม่มีขอบเขตจำกัดในการเรียนรู้ ส่งผลทำให้นักเรียนมีคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต นักเรียนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า การเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา มีความทันสมัย สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว สามารถทำให้เกิดการจดจำเนื้อหา และเพิ่มความจำระยะยาวได้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ในปัจจุบัน มีความน่าสนใจกว่าการเรียนแบบปกตินักเรียนสามารถเข้าถึงส่วนต่าง ๆ ของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องได้ง่ายขึ้น นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ และสามารถข้ามเนื้อหาที่ไม่ต้องการได้ อันเนื่องมากจากเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เป็นสื่อการสอนในรูปแบบใหม่ ที่นำมาใช้ในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเร่งเร้าความสนใจให้นักเรียนเกิดความตื่นตัวในการเรียนรู้ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนสอนหน้าชั้นเรียน โดยการพูดธรรมดาปกติ การออกแบบหน้าจอเลิร์นนิงออปเจ็กต์ มีความสวยงามเนื่องด้วยผู้วิจัยทำการออกแบบให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน มีสีสันสดใส น่าสนใจ การจัดลำดับเนื้อหาของเลิร์นนิงออปเจ็กต์ให้นักเรียนเข้าใจง่ายเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เร้าความสนใจได้ดีด้วยคุณสมบัติที่ดีของเลิร์นนิงออปเจ็กต์นั้น ทำให้นักเรียนเกิดความต้องการเลิร์นนิงออปเจ็กต์ ประกอบการเรียนการสอนในเรื่องอื่น ๆ ด้วยต่อไป และทำให้ผู้เรียนมีความสุข จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดการ

เรียนรู้ที่ดีขึ้น จึงรู้สึกดีมีความรู้สึกทางบวกต่อเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการทดลองประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ของเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนั้นจึงมีความเหมาะสมที่จะนำเลิร์นนิงออปเจ็กต์ ไปใช้เป็นสื่อเสริม สื่อเติม และสื่อหลัก ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ทุกที่ทุกเวลา แต่ควรยึดหลักการนำเสนอเนื้อหาที่มีความหลากหลาย น่าสนใจ ครบถ้วน ทั้งเสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วีดิทัศน์ และการออกแบบที่ดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ผู้ออกแบบและพัฒนาเลิร์นนิงออปเจ็กต์ จึงควรศึกษาทำความเข้าใจกับหลักการสร้างหรือการออกแบบ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเลิร์นนิงออปเจ็กต์ ให้มีความสวยงาม มีการจัดองค์ประกอบภาพ ข้อความและการใช้สีที่เหมาะสม เพื่อเร้าความสนใจให้กับผู้เรียนและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ต่อไป

1.2 จากการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ นักเรียนมีการเรียนรู้ในเลิร์นนิงออปเจ็กต์อย่างต่อเนื่อง เพราะผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ไม่จำกัด ทั้งเรื่องของเวลาและสถานที่ สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเป็นการเรียนรู้แบบยุคใหม่ที่ผู้เรียนสมัยใหม่ จะใช้เวลาและความสนใจในเวลาสั้น ๆ เพื่อศึกษาเนื้อหาหรือบทเรียน

1.3 นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ ส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นในการหาข้อมูลในเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เมื่อมีข้อสงสัย ดังนั้น ผู้สอนควรพิจารณาในการนำมาใช้ในการสนับสนุนกิจกรรมในการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะของผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะเกิดประโยชน์และประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.4 การเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ นักเรียนมีความรู้สึกสนุกในการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ และค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น โรงเรียนควรกำหนดนโยบายหรือยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ อย่างถูกต้องเหมาะสม และสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนและการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำเลิร์นนิงออปเจ็กต์ ไปใช้ในการเรียนการสอน ด้วยรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย หรือใช้ร่วมกับสื่ออื่น ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการพัฒนาเลิร์นนิงออปเจ็กต์ในรายวิชาอื่น ๆ หรือหัวข้ออื่น ๆ โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาที่มีความหลากหลาย ตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียนเอง โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.3 ควรศึกษาถึงผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับเลิร์นนิงออปเจ็กต์ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้เลิร์นนิงออปเจ็กต์ในด้านต่าง ๆ เช่น สุขภาพของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ ในระยะเวลาที่มีการเรียนรู้นาน ๆ

2.4 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยเลิร์นนิงออปเจ็กต์ที่แท้จริง และอาจจะศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค การยอมรับ รูปแบบการเรียนที่พึงประสงค์ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และครูผู้สอนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กิดานันท์ มลิทอง. (2548). **เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา.** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.

ขวัญชนก อนุรักษ์จันทรา. (2555). **การพัฒนาเลิร์นนิง อ๊อบเจกต์ เรื่องการคูณ และการหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ฐาปนีย์ ธรรมเมธา. (2557). **อีเลิร์นนิง: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ e-Learning: from theory to practice.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

ใจทิพย์ ณ สงขลา. (2550). **E-Instructional Design วิธีวิทยาการออกแบบการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์.** กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ถนอมพร เลาหจรัสแสง. (2550). นิยามเลิร์นนิงออปเจ็กต์ (Learning Objects) เพื่อการออกแบบพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์. **วารสารเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา**. 50-59.

นวลสวาสดิ์ มณีมัย. (2555). **การพัฒนาเลิร์นนิง ออบเจ็กกต์บนแท็บเล็ต เรื่อง งานประดิษฐ์ของฉันที่มีต่อผลงานสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2553). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

ศยามน อินสะอาด. (2551). **มาตรฐานอีเลรินนิง E-Learning Standard และมาตรฐานสื่อ Learning Object**. (Online). http://www.dretc.net/view.php?article_id=35,.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561).** กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สถาบันการส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2549). **รู้จักกับ Learning Object**. (Online). http://203.146.15.109/lms/content/learningobject/main.html.

สติยา ลังการ์พินธุ์. (2548). การสร้าง Learning Object. **วารสาร สสวท**. (33), 134.

Wiley, D. (2001). **What are Learning Object?**.(Online). http://www.educause.edu/ir/library/pdf/DEC0402.pdf.

การพัฒนาและผลิตสื่อโฆษณาให้กับเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพตราโซมัช “Somush” เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันยุคดิจิทัล

Development and Production of Advertising Media for the Healthy Drink Brand Somush "Somush" to Increase Competitiveness in the Digital Age

ขวัญชีวา ไตรพิริยะ[1], กนกวรรณ เล็มบารอฮีม[2] และวราภรณ์ วิเป[3]

Kwuancheewa traiphiriy[1] Kanokwan Lembaroheem[2] and Varaporn Vipe[3]

[1] อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์, คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ, โทรศัพท์ 086-555-0944

[1]Lecturer of Bachelor of Technology Program in Advertising and Public Relations Technology, Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of technology tawan-ok chakrabongse bhuvanath campus, Tell 086-555-0944

[2] นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์, คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ, โทรศัพท์ 082-413-8289

[2]Student of Bachelor of Technology Program in Advertising and Public Relations Technology, Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of technology tawan-ok chakrabongse bhuvanath campus, Tell 082-413-8289

[3] นักศึกษาประจำสาขาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์, คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ, โทรศัพท์ 083-224-7156

[3]Student of Bachelor of Technology Program in Advertising and Public Relations Technology, Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of technology tawan-ok chakrabongse bhuvanath campus, Tell 083-224-7156

[1] e-mail : Kwuancheewa@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 1) เพื่อพัฒนาและผลิตสื่อโฆษณาให้แก่เครื่องดื่มสุขภาพตราโซมัช 2) เพื่อวัดประสิทธิภาพต่อสื่อโฆษณาที่ผลิตให้แก่เครื่องดื่มสุขภาพตราโซมัช โดยกระบวนการผลิตสื่อโฆษณาประกอบด้วย 1) การผลิตสื่อ ณ จุดขาย ได้แก่ บูธ 2) โบว์ชัวร์ประชาสัมพันธ์ 3) สื่อโฆษณาออนไลน์ Facebook 4) สื่อโฆษณาออนไลน์ Line@

ภายหลังจากการสร้างสรรค์และผลิตสื่อ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน และการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ และผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า สื่อโฆษณาที่สร้างสรรค์และผลิตขึ้น สามารถสร้างการรับรู้และจดจำ กระตุ้นให้เกิดการซื้อ ในระดับ มากที่สุด มีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด ส่งผลให้ภาพลักษณ์ของเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพตราโซมัช มีความทันสมัยขึ้นเหมาะกับยุคดิจิทัลในสายตาของผู้บริโภค และสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันยุคดิจิทัล

คำสำคัญ: การผลิตสื่อโฆษณา, เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ, ยุคดิจิทัล

Abstract

This research has educational objectives. 1) To develop and produce advertising media for Somash branded healthy drinks 2) To measure the effectiveness of advertising media produced for Somash health drinks The production process of advertising media consists of 1) production of media at point of sale, ie booth 2) promotional brochures. 3) Facebook online advertising 4) Online advertising media Line @

After the creation and production of media The researcher collected data by using questionnaires from a total of 100 subjects. And interviewing entrepreneurs And experts Which results from the study showed that Creative and produced advertising materials Can create awareness and memorization This encourages the purchase at the highest level and the highest level of satisfaction, resulting in the image of the somash health drink. More modern, suitable for the digital age in the eyes of consumers And able to increase competitiveness in the digital age

Keywords: advertising production, healthy drinks, digital age

บทนำ

ในปัจจุบันผู้บริโภคให้ความสำคัญกับเรื่องสุขภาพมากขึ้น แต่เนื่องด้วยรูปแบบการใช้ชีวิตประจำวันที่เปลี่ยนแปลงไปได้ส่งผลให้ชีวิตต้องเร่งรีบขึ้นไม่มีเวลาในการดูแลสุขภาพให้ดีเท่าที่ควร และด้วยข้อจำกัดของเวลาทำให้ออกกำลังกายลดน้อยลง การบริโภคอาหารที่มีคุณประโยชน์ทางโภชนาการความสะดวกสบาย จึงเป็นสิ่งสำคัญของคนในสังคมปัจจุบัน เครื่องดื่มสุขภาพจึงมีบทบาทในตลาดอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มนั้นได้รับความนิยมจากผู้บริโภคมากขึ้นเพราะเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนั้นเอง (ธีรวีร์ วราธรไพบูลย์, 2559) โดย ตลาดเครื่องดื่มในประเทศไทยมีมูลค่าค่อนข้างสูง เนื่องจากมีหลายปัจจัยสนับสนุน ทั้งปัจจัย ทางด้านจำนวนประชากร กำลังซื้อประกอบกับสภาพอากาศของประเทศไทยที่มีอากาศร้อนช่วยหนุน ทำให้ความต้องการบริโภคเครื่องดื่มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประมาณการภาพรวมตลาด เครื่องดื่มพร้อมดื่มปี 2559 ว่าจะมีมูลค่าอยู่ที่ 225,000 - 230,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นปริมาณ 8,500 -8,600 ล้านลิตร โดยเฉพาะเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2558) ทั้งการดูแลเรื่องผิวพรรณ ร่างกายแข็งแรง

ในขณะเดียวกันโลกเริ่มเข้าสู่ยุคดิจิทัลเต็มรูปแบบ และการโฆษณามีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก เนื่องจากโลกของอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันสูงมากขึ้น ทำให้พฤติกรรมของผู้บริโภคเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยอย่างรวดเร็ว โดยผู้บริโภคเริ่มหันมาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อทำกิจกรรมและธุรกรรมต่างๆ ผ่านระบบออนไลน์มากยิ่งขึ้น จึงทำให้ธุรกิจในปัจจุบันมี

การปรับตัวและหันมาใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าในระยะยาว รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ของตัวสินค้าและบริการได้ในวงกว้างอีกทั้งสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างแคมเปญทางการตลาดที่สามารถเข้าถึงลูกความตามกลุ่มเป้าหมายได้ตามต้องการ (ศรุชา โนรีเวช, 2555 อ้างถึงใน ชัยนันท์ ธันวาชร, 2561) ในการทำการตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์และการสื่อสารกับผู้บริโภค จะต้องสร้างความน่าสนใจ ของเนื้อหา รูปแบบ การสื่อสารเพื่อให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อ ขณะเดียวกันสื่อ ณ จุดขาย (Point of perches) ยังคงเป็นสื่อที่มีอิทธิพลในการนำเสนอสินค้า กระตุ้นยอดขายให้แก่ผู้บริโภค แต่ทั้งนี้ต้องผ่านกระบวนการออกแบบให้สวยงาม ทันสมัย มีความเหมาะสม พร้อมกับการพัฒนาสินค้าไปพร้อมกัน

ในการพัฒนาสินค้าผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ ตราโซมัชนั้น เริ่มต้นพบว่ามีปัญหาในส่วนการประชาสัมพันธ์สื่อ ณ จุดขาย และการขายผ่านโซเชียลมีเดียต่างๆ เช่น Facebook Line@ ทั้งนี้เจ้าของแบรนด์มีความต้องการพัฒนาและปรับปรุงสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้มีความทันสมัย และการขายผ่านโซเชียลมีเดียต่างๆเพื่อเพิ่มความสะดวกสบายให้กับผู้บริโภคยุคใหม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและผลิตสื่อโฆษณาให้แก่เครื่องดื่มสุขภาพตราโซมัช
2. เพื่อวัดประสิทธิภาพต่อสื่อโฆษณาที่ผลิตให้แก่เครื่องดื่มสุขภาพตราโซมัช

การทบทวนวรรณกรรม

เนื่องด้วยรูปแบบการใช้ชีวิตประจำวันที่เปลี่ยนแปลงไปได้ส่งผลให้ชีวิตต้องเร่งรีบขึ้นไม่มีเวลาในการดูแลสุขภาพให้ดีเท่าที่ควร และด้วยข้อจำกัดของเวลาทำให้ออกกำลังกายลดน้อยลง การบริโภคอาหารที่มีคุณประโยชน์ทาง โภชนาการความสะดวกสบาย จึงเป็นสิ่งสำคัญของคนในสังคมปัจจุบัน เครื่องดื่มสุขภาพจึงมีบทบาทในตลาดอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มนั้นได้รับความนิยมจากผู้บริโภคมากขึ้นเพราะเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนั้นเอง (ธีรวีร์ วราธรไพบูลย์, 2559) โดย ตลาดเครื่องดื่มในประเทศไทยมีมูลค่าค่อนข้างสูง เนื่องจากมีหลายปัจจัยสนับสนุน ทั้งปัจจัย ทางด้านจำนวนประชากร กำลังซื้อประกอบกับสภาพอากาศของประเทศไทยที่มีอากาศร้อนช่วยหนุน ทำให้ความต้องการบริโภคเครื่องดื่มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประมาณการภาพรวมตลาด เครื่องดื่มพร้อมดื่มปี 2559 ว่าจะมีมูลค่าอยู่ที่ 225,000 - 230,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นปริมาณ 8,500 -8,600 ล้านลิตร โดยเฉพาะเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2558) ทั้งการดูแลเรื่องผิวพรรณ ร่างกายแข็งแรง

ในขณะเดียวกันโลกเริ่มเข้าสู่ยุคดิจิทัลเต็มรูปแบบ และการโฆษณามีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก เนื่องจากโลกของอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันสูงมากขึ้น ทำให้พฤติกรรมของผู้บริโภคเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยอย่างรวดเร็ว โดยผู้บริโภคเริ่มหันมาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อทำกิจกรรมและธุรกรรมต่างๆ ผ่านระบบออนไลน์มากยิ่งขึ้น จึงทำให้ธุรกิจในปัจจุบันมีการปรับตัวและหันมาใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการสร้าง

ความสัมพันธ์กับลูกค้าในระยะยาว รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ของตัวสินค้าและบริการได้ในวงกว้างอีกทั้งสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างแคมเปญทางการตลาดที่สามารถเข้าถึงลูกความตามกลุ่มเป้าหมายได้ตามต้องการ (ศรุชา โนรีเวช, 2555 อ้างถึงใน ชัยนันท์ ธันวาชร, 2561) ในการทำการตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์และการสื่อสารกับผู้บริโภค จะต้องสร้างความน่าสนใจ ของเนื้อหา รูปแบบ การสื่อสารเพื่อให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อ ขณะเดียวกันสื่อ ณ จุดขาย (Point of perches) ยังคงเป็นสื่อที่มีอิทธิพลในการนำเสนอสินค้า กระตุ้นยอดขายให้แก่ผู้บริโภค แต่ทั้งนี้ต้องผ่านกระบวนการออกแบบให้สวยงาม ทันสมัย มีความเหมาะสม พร้อมกับการพัฒนาสินค้าไปพร้อมกัน

ขอบเขตของการศึกษา/วิจัย

ในการพัฒนาและผลิตสื่อโฆษณาให้กับเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพตราโซมัช เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันยุคดิจิทัล เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน กล่าวคือ มีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์จากผู้ประกอบการ รวมถึงมีการพัฒนาและออกแบบสื่อโฆษณา และสุดท้ายมีการวิจัยเชิงปริมาณโดยการเก็บข้อมูลจากผู้บริโภคที่ชื่นชอบบริโภคเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นผู้ที่ชื่นชอบบริโภคเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้ 100 คน จากนั้นทำการเก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามและแบบประเมินประสิทธิภาพสื่อเป็นเครื่องมือ โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งมีการดำเนินงานตามหลักการสร้างสรรค์และผลิตสื่อโฆษณา โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ขั้นตอนการเตรียมงาน (Pre-Production) เริ่มต้นจาก ลงพื้นที่สอบถามความต้องการของผู้ประกอบการ กำหนดเนื้อหาสื่อ และการออกแบบสื่อ โดยใช้โจทย์งานสร้างสรรค์งานโฆษณา (Creative Brief) ในการเก็บข้อมูล

2. ขั้นตอนการผลิต (Production) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

3. ขั้นตอนหลังการผลิต (Post-Production) ทำการวัดผลความพอใจต่อสื่อจาก คุณธนกฤต จันทร์ขวัญ ผู้ประกอบการเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพตราโซมัช และผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ คุณ ณรงค์ สุวรรณ CEO บริษัท H26 Product จำกัด คุณวรารักษ์ เปียอิน Computer Graphic (C6) และคุณอัฟฟาน ประเสริฐสิริ ตำแหน่ง creative director ด้วยการสัมภาษณ์ และกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย จำนวน 100 คน ด้วยแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

จากการเก็บข้อมูลในขั้นตอนการเตรียมงานพบว่า สินค้าผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ ตราโซมัชนั้น มีความต้องการประชาสัมพันธ์สื่อ ณ จุดขาย และการขายผ่านโซเชียลมีเดียต่างๆ เช่น Facebook Line@ ทั้งนี้เจ้าของแบรนด์มีความต้องการพัฒนาและปรับปรุงสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์

ให้มีความทันสมัย และการขายผ่านโซเชียลมีเดียต่างๆเพื่อเพิ่มความสะดวกสบายให้กับผู้บริโภคยุคใหม่

ในขั้นตอนของการออกแบบนั้น เริ่มจากการออกแบบบูธ ฉาก ภาพประกอบ มีความสวยงามเหมาะสมกับยุคดิจิทัลและมีความสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ ตราโซมัช โดยมีลักษณะเป็นรูปภาพเห็ด สื่อให้เห็นถึงผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ ตราโซมัช ซึ่งป็นน้ำเห็ด 3 อย่าง ผู้บริโภคเห็นแล้วสามารถจดจำได้ง่าย และการใช้ตัวหนังสือที่มีความทันสมัย ใช้ภาษาอังกฤษทับศัพท์ (Somush) เป็นหลัก และมีภาษาไทยกำกับ (โซมัช) ควบคุมตีมไปในทิศทางเดียวกัน ใช้โทนสีสุภาพมองแล้วสบายตา ซึ่งสามารถสื่อถึงตัวผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี โดยในสื่อต่าง ๆ นั้น มีการควบคุมการตีมและโทนสีไปในทิศทางเดียวกันเพื่อการรับรู้ของผู้บริโภคต่อไป

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบสื่อแบบเดิมและสื่อแบบใหม่ของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ ตราโซมัช

สื่อแบบเดิม	สื่อแบบใหม่
สื่อโฆษณาออนไลน์แบบเดิม	สื่อโฆษณาออนไลน์แบบใหม่

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สื่อแบบเดิม	สื่อแบบใหม่
โบว์ชัวร์แบบเดิม	
	โบว์ชัวร์แบบใหม่

ภาพที่ 1 แสดงบูธผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสุขภาพ ตราโซมัช ไม่เคยมีมาก่อน

หลังจากผลิตสื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วนั้น ได้ทำการประเมินผลสื่อในขั้นตอน หลังการผลิต 2 ส่วนดังนี้

1. ผลจากการสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการและผู้เชี่ยวชาญ พบว่า สื่อโฆษณาที่ผลิตขึ้นดูสะดุดตา ออกแบบได้เหมาะสมกับตัวผลิตภัณฑ์ มีความทันสมัยมากขึ้น และสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า ในการสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้ตรงใจผู้ประกอบการทั้งนี้ เป็นเพราะความละเอียดในการเก็บข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้โจทย์งานสร้างสรรค์งานโฆษณา และทำความเข้าใจกับความต้องการของผู้ประกอบการ และปรับปรุงงานตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำจึงสามารถทำงานได้ตรงโจทย์

2. ผลจากการเก็บแบบสอบถาม พบว่า ด้านประชากรซึ่งได้เก็บทั้งเพศหญิงและชาย จำนวนที่เพศชาย 41คน หญิง 59 คน รายได้ส่วนใหญ่อยู่ที่ 15,001 – 20,000 บาท มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เป็นบุคคลที่ชื่นชอบผลิตภัณฑ์เพื่อเครื่องดื่มสุขภาพ

ด้านความพึงพอใจประเภทบูธจัดชิม สื่อ ณ จุดขาย (P.O.P) ด้านการออกแบบ พบว่า ด้านการออกแบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการออกแบบกราฟฟิค ฉาก ภาพประกอบ มีความสวยงามเหมาะสม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.65 รองลงมาพึงพอใจต่อความเหมาะสมการใช้รูปประกอบ มีความทันสมัย เหมาะกับยุคดิจิทัล คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.64 และภาพสินค้ามีความสวยงาม สร้างการจดจำ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.63

ด้านความพึงพอใจประเภทโบว์ชัวร์ (Brochure) ด้านการออกแบบ พบว่า ด้านการออกแบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการออกแบบกราฟฟิค ฉาก ภาพประกอบ มีความสวยงามเหมาะสม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.65 รองลงมาพึงพอใจต่อความเหมาะสมการใช้รูปประกอบ มีความทันสมัย เหมาะกับยุคดิจิทัล คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.64 และภาพสินค้ามีความสวยงาม สร้างการจดจำ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.63

ด้านความพึงพอใจประเภท Facebook Page ด้านการออกแบบ พบว่า ด้านการออกแบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการออกแบบตัวการ์ตูนกราฟฟิค ฉาก ภาพประกอบ มีความสวยงามเหมาะสมและรูปแบบตัวอักษรมีความสวยงาม อ่านง่าย ทันสมัย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.41 รองลงมาพึงพอใจต่อขนาดของตัวอักษร ง่ายต่อการมองเห็น คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.38 และการออกแบบในการใช้สีของโบว์ชัวร์ ให้เหมาะสมกับสินค้า คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.32

ความพึงพอใจประเภทไลน์ (Line @) ด้านการออกแบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจมากที่สุดภาพสินค้ามีความสวยงาม สร้างการจดจำ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.38 รองลงมาพึงพอใจต่อออกแบบกราฟฟิค ภาพประกอบ มีความสวยงามเหมาะสม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.32 และความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร สวยงาม อ่านง่าย เข้าใจ สีสันสดใส คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.63

ด้านความพึงพอใจประสิทธิภาพของสื่อในการใช้งานจริง (ด้านผู้บริโภค) ด้านการใช้งานจริง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจมากที่สุดคือสื่อทำให้ท่านสนใจสินค้า คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.56 รองลงมาสื่อทำให้ท่านอยากทดลองซื้อสินค้า คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.43 และสื่อทำให้ท่านรู้จักและจดจำสินค้าได้ สื่อทำให้ท่านรู้สึกว่าแบรนด์มีความน่าเชื่อถือ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.34

ด้านความพึงพอใจประสิทธิภาพของสื่อในการใช้งานจริง (ด้านผู้ประกอบการ) ด้านการใช้งานจริงพบว่า ผู้ประกอบการ มีความพึงพอใจมากที่สุดเท่ากันทุกสื่อคือ สื่อมีส่วนกระตุ้นความสนใจของลูกค้าได้ สื่อสร้างความมั่นใจให้กับท่านในการสื่อสารการตลาด สื่อช่วยผู้บริโภคสามารถจดจำสินค้าของท่านได้มากขึ้น สื่อทำให้ฐานลูกค้าเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย 5.00

อภิปลายผลการวิจัย

ในการผลิตสื่อโฆษณา ครั้งนี้ให้แก่ เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพตราโซมัช สื่อที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการสร้างการรับรู้และจดจำ ฉาก ภาพประกอบมีความสวยงามเหมาะสมกับยุคดิจิทัล ภาพสินค้ามีความสวยงาม ทำให้เครื่องดื่มสุขภาพตราโซมัชดูโดดเด่น น่าสนใจมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสร้างภาพลักษณ์ให้กับผลิตภัณฑ์คือ สื่อ ณ จุดขาย ทั้งนี้เป็นเพราะ สื่อ ณ จุดขาย เป็นสื่อที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดีและสามารถพบเห็นได้ง่ายที่สุด ทั้งนี้เมื่อพิจารณาแล้วในการออกแบบยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายคนรุ่นใหม่ได้ทั้งเพศชายและเพศหญิงทุกเพศทุกวัย รวมถึงช่วยเพิ่มความเข้าใจในตัวสินค้าบริการและการเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ซึ่งเป็นอีกช่องทางที่สำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ผลจากงานวิจัยชิ้นนี้ ช่วยเพิ่มศักยภาพด้านการขาย การสร้างรายได้ของธุรกิจและสร้างการจดจำ และถือเป็นการช่วยลดความเหลื่อมล้ำในด้านการเข้าถึงเทคโนโลยีสื่อออนไลน์

2. สามารถเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ หากแต่ต้องเปิดใจยอมรับการออกแบบใหม่ๆ อย่างการออกแบบกราฟฟิค ฉาก ภาพประกอบ มีความสวยงามและเหมาะกับยุคดิจิทัล จึงจะทำให้สามารถสร้างความสนใจและดึงดูดกลุ่มเป้าหมายได้มากกว่าเดิม

เอกสารอ้างอิง

ชัยนันท์ นวาชร. (2561). การโฆษณาสินค้าผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีผลต่อความตั้งใจซื้อสินค้า กรณีศึกษา ร้าน ฟาร์ม ดีไซน์ ไทยแลนด์. **วารสารระบบสารสนเทศด้านธุรกิจ (JISB)**, 4(1), 51-69.

ธีรวีร์ วราธรไพบูลย์. (2563) **พฤติกรรมการบริโภค: อาหารนิยมบริโภคกับอาหารเพื่อสุขภาพ**. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2563, จาก http://journal.pim.ac.th/pages/consumption-behavior-consumerism-food-and-healthconscious-food

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2558). **ประมาณการภาพรวมตลาดครื่องดื่มพร้อมดื่มอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม.** สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2563 จาก http://www.kasikornbank.com/SME/Documents/KSMEAnalysis/IndustrySolution_FoodsAnd Beverages_2015.pdf

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย

The Development of Competency Professional Training Course of Computer for Early Childhood Education Students

สุดาพร วิชิตชัยชาคร[1], พูลเกียรติ มงคลสวัสดิ์[2]

Sudaporn Wichitchaichakorn[1], Poonkeat Mongkonsawasd[2]

[1]สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ 0897679438

[1]Branch Early Childhood Education Department Faculty of Education Bangkok Thonburi University, Tell.0897679438

[2]สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, โทรศัพท์ 0891609569

[2]Branch Educational Technology and Communication Department Faculty of Education Thaksin University, Tell.0891609569

[1]e-mail : sudaporn.wi@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย 2) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัยในด้าน ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ เรื่องคอมพิวเตอร์ ทักษะการปฏิบัติวิชาคอมพิวเตอร์ ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อการฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย คือ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 30 คน โดยการรับสมัครเข้ารับการฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1 แบบสอบถามความต้องการ 2. หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะคอมพิวเตอร์ 3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ 4. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติคอมพิวเตอร์ 5. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการฝึกอบรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะ วิชาคอมพิวเตอร์ มีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.61 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการทดสอบความรู้ เรื่อง คอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาสำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 16.93 คะแนน (คิดเป็นร้อยละ 56.44) และ หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 22.13 คะแนน (คิดเป็นร้อยละ 73.78) 3. คะแนนการประเมินทักษะการปฏิบัติวิชาคอมพิวเตอร์ของผู้เข้ารับการอบรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 4.02 และ 4. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์

สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัยโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็น 4.51 คะแนน

คำสำคัญ: หลักสูตรฝึกอบรม สมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ การศึกษาปฐมวัย

Abstract

The objectives of this research were 1) develop computer competency training courses for early childhood education students 2) studied the result of the computer competency building training course for early childhood education students in the knowledge; skilled in the computer competency and the satification of the trainee toward the course of the computer competency training.

This research were research and development model ; the sampling were early childhood education students in Bangkok Thonburi University ,Bangkok Province ; the sampling were 30 volunteers .The research instruments were 1) The questionnaire of need 2) the computer competency curriculum 3. The knowledge test about the computer competency 4) The skill evaluation test of the computer competency 5) The satification questionnaires toward the course training .The statistic were percentage mean and standard diviation

The research results were 1) develop computer competency training courses for early childhood education students; 4.61 mean. 2) The pre-test achievement of the computer competency curriculum knowledge mean 16.93 (56.44%) and the post test mean 22.13 (73.78%) 3) The mean score from the skill test of the computer competency was 4.02. 4) The overview satification of the students toward the course training was in highest; mean 4.51

Keywords: Training Course, Computer Competency, Early Childhood Education students

บทนำ

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว การพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดประเทศที่ประชากรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้สามารถฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ

สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาในทุกระดับต้องยึดหลักว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการศึกษารัฐต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด วิธีการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสมและนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย คือ การฝึกอบรม ทั้งนี้การฝึกอบรม หมายถึง การพัฒนาหรือฝึกฝนอบรมบุคคลให้เหมาะสมกับงาน หรือฝึกฝนเพื่อการทำงานซึ่งสามารถดำเนินการกับบุคคลทุกระดับในองค์กรช่วยให้บุคคลได้พัฒนาความรู้ความชำนาญ ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเริ่มจากการวิเคราะห์งานแต่ละงานจะสอนฝึกอบรมอะไร อะไรบ้างที่ผู้เรียนจะต้องรู้อย่างละเอียดแล้วจึงกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ หัวข้ออบรมแต่ละครั้งพิจารณาเรียงลำดับการสอนว่าจะสอนอะไรก่อน สอนอะไรหลังรองลงมาแล้วอะไรจะสอนเป็นตอนสุดท้าย

การฝึกอบรมตามหลักสูตรมีความสอดคล้องกันด้านประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เป็นพื้นฐานความรู้และทักษะที่ได้รับเป็นการต่อยอดความรู้ พัฒนาทักษะความชำนาญในทางวิชาชีพ เพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันและการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้อีกด้วย (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2552)

ปัญหาที่พบคือนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่มีความจำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือเพื่อผลิตสื่อการสอน รวมทั้งการรายงานผลทางวิชาการ แต่ขาดทักษะและความชำนาญในใช้งานคอมพิวเตอร์รวมไปถึงการใช้งานโปรแกรมให้เกิดประโยชน์ต่องานของนักศึกษาได้

เพื่อเป็นการพัฒนานักศึกษาการศึกษาปฐมวัยให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อการศึกษา และสนองนโยบายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมด้วยนั้น จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะทำการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัยให้บรรลุตามความมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย

2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัยในด้านต่อไปนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ เรื่อง คอมพิวเตอร์

2.2 ทักษะการปฏิบัติวิชาคอมพิวเตอร์

2.3 ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อการฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์

การทบทวนวรรณกรรม

ราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของ หลักสูตร ไว้ว่า ประมวลวิชาและกิจกรรมต่างๆที่กำหนดไว้ในสถานศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

Good (1973 :157-158) ได้ให้ความเห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรเกิดได้ 2 ลักษณะ คือ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการสอน วัสดุอุปกรณ์ วิธีสอน รวมทั้งการประเมินผล ส่วนคำว่าเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึงการแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นใหม่ สรุปความหมายของการพัฒนาหลักสูตร ได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การออกแบบหรือจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น เพื่อให้เนื้อหามีความเหมาะสมกับผู้เรียน

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ เซเลอร์อเล็กซานเดอร์และเลวิส Saylor and Alexander (1981 : 30-39) ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์และขอบเขตหลักสูตร (Goals, Objectives and Domains) การกำหนดเป้าหมาย และจุดประสงค์ของหลักสูตรต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐาน 4 ด้าน คือ พัฒนาการของมนุษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทักษะการเรียนรู้และความชำนาญพิเศษ

2. การออกแบบหลักสูตร (Curriculum Design) เมื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาหลักสูตรแล้วลำดับต่อมาคือ การคัดเลือกเนื้อหาสาระ จัดเรียงลำดับเนื้อหา และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกัน รูปแบบหลักสูตรนั้น ควรจะมีความเหมาะสม

3. การใช้หลักสูตร (Curriculum Implementation) หลังจากตัดสินใจเลือกรูปแบบหลักสูตรแล้ว ขั้นต่อไปคือ การนำหลักสูตรไปใช้โดยครูผู้สอนจะต้องวางแผนและจัดทำแผนการสอน ตลอดจนคัดเลือกวิธีการสอนและสื่อการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

4. การประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของรูปแบบนี้ นักพัฒนาหลักสูตรและครูผู้สอนจะต้องตัดสินใจ เลือกเทคนิคการประเมินผลที่สามารถตรวจสอบความสำเร็จของหลักสูตรการประเมินผลสามารถบอกได้ว่าหลักสูตรจะบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลควรเน้นที่การประเมินตัวหลักสูตรคุณภาพการสอนและพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนผลจากการประเมินจะช่วยให้นักพัฒนาหลักสูตรตัดสินใจว่าจะยังคงใช้หลักสูตรต่อไปควรปรับปรุงแก้ไข หรือควรจะยกเลิกหลักสูตรดังกล่าว

วารุณี อัศวโภคิน. (2554) กล่าวว่า การฝึกอบรม คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบ เพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถ เจคติของบุคลากร อันช่วยปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

อังคณา เรืองชัย (2555) กล่าวไว้ว่า การฝึกอบรม คือ กระบวนการที่จัดทำขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะ ให้แก่ผู้เข้าอบรม การฝึกอบรมเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงาน เสริมสร้างบุคลิก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้และประเมินหลักสูตร	**ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย** 1. ผลสัมฤทธิ์ความรู้หลังการฝึกอบรม 2. ทักษะในการปฏิบัติวิชาคอมพิวเตอร์ 3. ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ต่อการ ฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์

ระเบียบวิธีวิจัย

การรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ

1. การสอบถามเพื่อศึกษาความต้องการของนักศึกษา แหล่งข้อมูลคือนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 100 คน ขอบเขตด้านเนื้อหา ข้อมูลความต้องการของนักศึกษาในการเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรม จากแบบสอบถาม

2. การสัมภาษณ์ครูผู้สอน แหล่งข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์และด้านการศึกษาปฐมวัย จำนวน 6 ท่าน ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ และอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและมีขอบเขตด้านเนื้อหา ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเสริม สร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร

1. การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ โดยศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม การวัด และการประเมินผลการฝึกอบรม

2. การหาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้และประเมินหลักสูตร

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 329 คนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 30 คน โดยวิธีรับสมัคร

2. ขอบเขตเนื้อหา หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ มี 3 เรื่อง ได้แก่ 1) ประเภทและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ 2) โครงสร้างและหลักการทำงานของคอมพิวเตอร์ 3) การใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ หลักสูตรการฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการใช้หลักสูตรการฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ ดังนี้

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ เรื่อง คอมพิวเตอร์

3.2.2 ทักษะการปฏิบัติวิชาวิชาคอมพิวเตอร์

3.2.3 ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ต่อการฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์

4. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการฝึกอบรม หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ จำนวน 3 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งหมด 18 ชั่วโมง

แบบแผนการทดลอง

การดำเนินการงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและการพัฒนา (Research and Development) โดยประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัยการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบ ก่อน-หลัง (One Group Pretest-Postest) มาใช้ในการทดสอบความรู้ของผู้เข้าอบรม (ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกูล. 2549 : 192) ดังนี้

ตารางแบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน (Pretest)	ทดลอง	สอบหลัง (Posttest)
E	T1	X	T2

ความหมายของสัญลักษณ์

E แทน กลุ่มทดลอง

T1 แทน การประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ ก่อนการทดลอง

T2 แทน การประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ หลังการทดลอง

X แทน การดำเนินการฝึกอบรมตามเนื้อหาในหลักสูตรฝึกอบรม

ผลการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ โครงสร้างหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อ/วัสดุการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ซึ่งประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อในการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล และมีระยะเวลาอบรม 18 ชั่วโมง โดยผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย มีค่าความเหมาะสมอยู่ที่ 4.61

2. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย

2.1 ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้หลังการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอยู่ที่ร้อยละ 17.33

2.2 ทักษะการปฏิบัติวิชาชีวิชาคอมพิวเตอร์
สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02

2.3 ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมต่อการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ค้นพบมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ โครงสร้างหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อ/วัสดุการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ซึ่งประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อในการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล หาค่าความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตรและแผนการจัดอบรม ผลการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏว่า มีค่าความเหมาะสมอยู่ที่ 4.61

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเป็นไปตามลำดับขั้นตอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดจุดประสงค์ การสร้างเนื้อหาวิชา การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร จากการกำหนดจุดประสงค์สามารถเสริมสร้างและพัฒนาทักษะให้แก่นักศึกษาการศึกษาปฐมวัย ขั้นการจัดทำแผนการฝึกอบรมโดยมีแผนการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งสิ้น 6 แผนการอบรม โดยหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของผู้เข้าอบรมเป็นสำคัญซึ่งช่วยให้หลักสูตรมีลำดับขั้นในลักษณะที่สร้างแรงจูงใจ การฝึกปฏิบัติจริงช่วยให้เข้าใจในการปฏิบัติและเป็นแนวคิดที่ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ในกระบวนการสร้างงานสร้างอาชีพได้เกิดประโยชน์แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกับงานวิจัยของจิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2550) ได้พัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเสริม สร้างสมรรถภาพทางด้านไอซีที สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูทั้งทางด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ โดยการพัฒนาหลักสูตรเสริมในครั้งนี้ได้พัฒนาตามรูปแบบการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรเสริมตอนที่ 3 การตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมตอนที่ 4 การปรับปรุงหลักสูตร พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดหทัย ดาราพงษ์ (2559) ได้การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสร้างความเป็นพลเมืองดีโดยประยุกต์ใช้เทคนิคการจัดการความรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการสร้างความเป็นพลเมืองดี โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการจัดการความรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนการพัฒนา หลักสูตร 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 สร้างหลักสูตร ขั้นที่ 3 การนำหลักสูตร ไปใช้และขั้นที่ 4 การประเมินผล พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสม

2. ผลสัมฤทธิ์การทดสอบความรู้เรื่อง คอมพิวเตอร์ หลังจากการฝึกอบรมหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการ

ฝึกอบรมอยู่ที่ร้อยละ 17.33 ทั้งนี้เนื่องผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาของหลักสูตรตามความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ออกแบบการจัดการฝึกอบรมที่เป็นลำดับขั้นตอนทำให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย และสามารถอธิบายเนื้อหาให้ผู้รับการอบรมมีความสนใจในกิจกรรมมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมตามขั้นตอนการฝึกอบรม 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นฝึกอบรมและขั้นสรุป สอดคล้องกับงานวิจัยของสุดตา ไตรยวงศ์ (2552) ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การปลูกและดูแลสวนยางพาราชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเป่าป่าแสด พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ บัวเจริญ (2559) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมทักษะวิชาชีพ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรม พบว่า นักเรียนมีคะแนนสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละมากกว่าร้อยละ 70 และ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนของหลักสูตรการฝึกอบรม พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางมหาวิทยาลัยรังสิตสถิติที่ระดับ .01

3. ทักษะการปฏิบัติวิชาคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.02 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการออกแบบกิจกรรมการฝึกอบรมแต่ละหน่วยได้ฝึกปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เข้าอบรมมีความสนใจ ไม่เกิดความเบื่อหน่ายและเห็นประโยชน์ของการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ต่อไป ส่งผลให้ผู้เข้าอบรมมีทักษะการปฏิบัติได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัคครัตน์ พูลกระจ่าง (2550) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้างานเพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนงานปฏิบัติในสถานประกอบการ พบว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมในภาคปฏิบัติมีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยร้อยละ 80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ของสมมุติฐานที่ตั้งไว้ร้อยละ 75 อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรภัทร ชุ่มโสตร์ (2551) ได้ศึกษาและทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะนาฏศิลป์ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์ พบว่า นักเรียนได้รับการสอนโดยใช้ทักษะนาฏศิลป์ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองจนปฏิบัติได้ถูกต้อง คล่องแคล่วชำนาญ และการที่ผู้เรียนรู้ผลของการปฏิบัติทันทีส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี

4. ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมต่อการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ ด้านเนื้อหาและด้านกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และ 4.50 รองลงมา คือ ด้านระยะเวลา 4.46 และความพึงพอใจต่ำที่สุดคือ ด้านวิทยากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องมาจากหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตอบสนองความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจนเกิดความพึงพอใจทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหามีความครบถ้วนน่าสนใจ ด้านกิจกรรมมีความเหมาะสมต่อผู้เข้ารับการอบรม สามารถทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจในแต่ละกิจกรรมได้ง่าย ด้านวิทยากร มีความรู้ความสามารถในเนื้อหาที่สอน บรรยายได้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ ถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจได้ง่าย เปิดโอกาสในการซักถาม

ข้อสงสัย ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เพื่อบรรลุผลสำเร็จ ตอบสนองความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม สอดคล้องกับงานวิจัยของของภัททิยา สามงามยา (2545) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องแคนวงประยุกต์ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจและความรู้สึกที่ดีต่อหลักสูตร เพราะว่าหลักสูตรให้ประโยชน์กับตัวเขามากมายทั้งในเรื่องความรู้ การฝึกปฏิบัติ และทำให้เขารู้สึกรักและหวงแหนสิ่งที่มีค่าในชุมชนของตนเอง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปาริชาติ บัวเจริญ (2559) ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรการฝึกอบรมแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิทยากรและด้านการจัดฝึกอบรมทุกหลักสูตรผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเองทำให้พึงพอใจที่สามารถนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ได้จริง และการฝึกอบรมนี้ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ช่วยทำให้ผู้เข้าอบรมได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ กัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ ผู้ให้การฝึกอบรมต้องมีการบันทึกผลการฝึกอบรมเพื่อสามารถย้อนกลับในการปรับปรุงขั้นตอนการฝึกอบรมแต่ละแผนให้ดียิ่งขึ้น

1.2 ควรจัดการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านทักษะการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างสมรรถนะวิชาคอมพิวเตอร์ ควรเปิดโอกาสให้ทุกส่วนมีส่วนร่วมในการจัดทำทั้งโรงเรียน ชุมชน เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพสามารถนำไปพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างแท้จริง

2.2 ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของคนในชุมชนให้มีรายได้

เอกสารอ้างอิง

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพมหานคร. อักษรเจริญทัศน์

วารุณี อัศวโภคิน (2554). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2552). **การฝึกอบรมกับการพัฒนาอาชีพ**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

อังคณา เรืองชัย. (2555). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เรื่อง การทำน้ำสมุนไพรเพื่อเป็นอาชีพเสริมในครอบครัว**. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

Good, C. V. (1973). **Dictionary of education (3rded)**. New York: McGraw-Hill.

Saylor G. J. , **Alexander, W. M., & Lewis, A. J. (1981). Curriculum planning for better teaching and learning (4thed.)**. New York: Holt Rinchart and Winston.

Taba, H. (1962). **Curriculum development: Theory and practice**. New York: Harcourt, Brace, Jovanovich

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความจริงกับความคิดสร้างสรรค์ในบทเพลงไทย ของ จงรัก จันทร์คณา : กรณีศึกษาจากหนังสือ ‘จงรัก จันทร์คณา เล่าเบื้องหลังเพลงดัง’

An Analysis of Relationship between Reality and Creativity in Thai Songs Written by Chongrak Chankhana: A Case Study of the Book “Chongrak Chankhana Telling the Background of His Well-known Songs”

วิภาพ คัญทัพ

Wiphap Khanthap

สาขาวิชาภาษาไทย. สังกัด คณะศิลปศาสตร์

Branch. Thai Department Liberal Arts

e-mail: parasawattee@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์บทเพลงยอดนิยมของจงรัก จันทร์คณาในด้านความสัมพันธ์กับความจริง ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษา สำหรับในด้านความสัมพันธ์กับความจริง ผู้วิจัยวิเคราะห์บทเพลงโดยเชื่อมโยงกับเนื้อหาในหนังสือ “จงรัก จันทร์คณา เล่าเบื้องหลังเพลงดัง” ซึ่งจงรัก จันทร์คณา เป็นผู้เขียนเล่าความจริงเบื้องหลังการสร้างสรรค์บทเพลงของเขา จำนวน 20 เพลง พร้อมกันนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน โดยให้แต่ละท่านจัดอันดับความชอบบทเพลงที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้ จำนวน 3 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย อีกทั้งให้แสดงความคิดเห็นต่อบทเพลงทั้ง 3 อันดับในด้านความสัมพันธ์กับความจริง ความคิดสร้างสรรค์ การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการใช้ภาษา ผลการศึกษาสรุปได้ว่า จงรัก จันทร์คณา มีการสร้างสรรค์บทเพลงโดยสัมพันธ์กับความจริง กล่าวคือ 1) มีการนำข้อมูลจากชีวิตจริงของคนใกล้ตัว, 2) มีการนำข้อมูลจากเหตุการณ์จริงที่พบโดยบังเอิญ 3) มีการนำข้อมูลจากประโยคสนทนาจริงของผู้คนรอบตัว 4) มีการนำข้อมูลจากการสังเกตสิ่งต่าง ๆ ทั้งสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมของบุคคล, และ 5) มีการนำข้อมูลจากประสบการณ์ชีวิตจริงของผู้คนผสมกับจินตนาการของผู้ประพันธ์เอง ด้านคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่าน ผลปรากฏว่า ส่วนใหญ่เลือกเพลง **“จงรัก”** เป็นเพลงที่ชอบมากที่สุด เหตุผลเพราะ เพลง “จงรัก” ชวนให้คนตระหนักถึงความสำคัญของปัจจุบันขณะ เนื่องเพราะอดีตผ่านมาแล้วแก้ไขไม่ได้ และอนาคตก็ไม่มีใครรู้ ดังนั้นเพลง “จงรัก”จึงมีประโยชน์ คือนำไปใช้เตือนสติคนในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะเรื่องความรักของคนหนุ่มสาว ส่วนด้านความคิดสร้างสรรค์และการใช้ภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าบทเพลง “จงรัก” มีความงดงาม ง่ายแก่การเข้าใจ และมีความหมายลึกซึ้งกินใจ

คำสำคัญ : ความจริง, ความคิดสร้างสรรค์, ความสัมพันธ์กับความจริง,การใช้ภาษา,บทเพลง

Abstract

In this qualitative research, the reseracher analyses the relationship between reality and creativity as well as the use of language in the well-known songs written by Chongrak Chankhana.

For the relationship with the actual facts, the researcher analyses the lyrics relating to the contents in the book entitled 'Chongrak Chankhana Telling the Background of His Well-known Songs', identifying the actual facts that inspired him in writing his 20 songs.

Concurrently, the reseacher sent the questionnaires to 9 experts asking them to rank their three most favorite songs among 20 songs selected for this reserach. The reseracher also asked them to express their views on three songs they chose respectively in terms of reference to the actual facts, creativity, application to the daily life and the use of language.

The result of this research revealed that Chongrak Chankhana created his works by relating to the factual reality as follows: 1) There is a reference to the actual facts of people 's lives around him 2) There is reference to real happenings that he came across by chance 3) There is reference to the facts acquired from people ' conversations around him, 4) There is a reference to his own observations on his surroundings and behaviors of other people and 5) There is a reference to the real facts found in lives of various people combining with his own imagination.

From the viewpoints of 9 experts, the majority of them chose 'Chongrak' as their favorite song. The reason behind it was that the song reminded them of the importance of the present moment whereas the past could not be altered and no one could fortell the future. In addition, the song is valuable since it can be useful for the people's daily life as a reminder for staying conscious, especially, for the youth who are in love.

In terms of creativity and the use of language, the experts expressed that 'Chongrak' song is beautiful, easy to understand and the meaning is heartfelt.

Keywords: Reality, creativity, factual reality, use of language, songs

1 บทนำ

ในแวดวงของศิลปินหรือผู้สร้างงานศิลปะมักกล่าวตรงกันอย่างหนึ่ง คือ การสร้างงานศิลปะนั้น ผู้สร้างต้องมีความจริงใจในการสร้างสรรค์งาน เหตุผลโดยรวมก็คือว่า งานศิลปะทุกชิ้นหากจะมีพลังส่งต่อไปถึงคนเสพศิลปะได้นั้น ผู้สร้างงานศิลปะต้องมีความจริงใจ ความจริงใจในที่นี้ คือ ความจริงที่กลั่นกรองมาจากการได้สัมผัสชีวิตจริงของผู้ประพันธ์นั่นเอง

เลียฟ นิโคลาเยวิช ตอลสตอย (สิทธิชัย แสงกระจ่าง แปล,2538) กล่าวว่า “ศิลปะ คือ ‘กิจกรรมซึ่งคนคนหนึ่งโดยตั้งใจ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกอันเขามีประสบการณ์มา ไปยังคนอื่น ๆ’...”

ชลประคัลภ์ จันทร์เรือง (2544,15) นักทำละคร และอาจารย์สอนวิชาศิลปะการละคร ของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ความเห็นในประเด็นเดียวกันนี้ ไว้ว่า

“...เมื่อคนทำ ทำเรื่องจริงของเขาให้คนดูอย่างจริงใจ คนดูก็ย่อมได้เห็นความจริงใจจากเรื่องจริงที่คนทำทำให้ดู นั่น! สมการตรงกันเป๊ะ...และถ้าคนดูไม่เห็นความจริงใจจากเรื่องจริงที่คนทำทำให้ดู ก็แสดงว่าคนทำไม่จริงใจทำเรื่องจริงให้คนดู แล้วทำไมคนทำไม่จริงใจทำเรื่องจริง เหตุผลง่าย ๆ อันหนึ่งก็คือ คนทำไม่ได้ทำเรื่องจริงจึงไม่มีความจริงใจที่จะทำให้คนดู ผลที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คือ คนดูไม่มีความจริงใจที่จะดู”

เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ (posttoday.com,2559,ออนไลน์) ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2554 แสดงทัศนะที่เกี่ยวกับงานศิลปะที่อาจนำไปอ้างอิงในการทำงานศิลปะทุกสาขาได้ กล่าวคือ

“นี่เป็นความอ่อนด้อยทางสุนทรียภาพของคนในชาติ สนใจสุนทรียภาพแบบโบราณที่เห็นกันมานมนานและเชื่อว่านั่นคือคลาสสิคอาร์ต ศิลปะอันสูงส่งยึดมั่นถือมั่นในแบบนั้น เมื่อมีศิลปินรุ่นใหม่คิดหรืออยากจะสร้างสรรค์ทำอะไรใหม่โดยนำศิลปะเก่ามาสร้างหรือพัฒนาก็จะเกิดปัญหาทุกครั้ง ผู้อนุรักษ์นิยมไม่ชอบเพราะไม่รู้จักรสนิยมที่เป็นสุนทรียภาพร่วมสมัย ...ปิดกั้นจนกลายเป็นเหตุให้คนในชาติไม่พัฒนา เพราะศิลปะนั้นกว้างใหญ่ มีอิสรภาพเกินกว่าจะปิดกั้นได้...ศิลปะที่ดีงามคือ ศิลปะที่มีอิสรภาพ ไม่ลอกใคร การปิดกั้นเท่ากับเราดับความคิด สมองและจิตวิญญาณของคนไทยทั้งหมด”

จากข้อความนี้ แม้ว่าเฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ จะไม่ได้พูดในประเด็นเรื่อง “ความจริงใจ” ในการสร้างงานศิลปะโดยตรง แต่ก็อาจตีความได้ว่า การไม่ยึดติดในรูปแบบของศิลปะที่มีมาก่อนหน้า ทำให้ผู้สร้างงานศิลปะกลับมาอยู่กับประสบการณ์ที่เป็นจริงในปัจจุบันของตน และถ้าหากมีความคิดสร้างสรรค์ก็สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ปัจจุบันนั้นเข้ากับงานศิลปะของตนเองได้อย่างงดงาม ยิ่งถ้าศิลปินมีความเป็นอิสระในตัวเอง ไม่ได้คิดลอกเลียนแบบใคร ก็เท่ากับมีความจริงใจในงานของตนนั่นเอง ความจริงใจในประเด็นนี้แสดงให้เห็นว่า ความเข้าใจจริงในเรื่องจริงที่เกิดขึ้นเป็นพื้นฐานนำเป็นสู่การสร้างงานศิลปะที่ดีที่งามได้

อนึ่ง น่าสังเกตว่า ในวงการแต่งเพลงมีการให้ข้อมูลเพื่อการแต่งเพลงมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่ทุกคนอ่านออกเขียนได้ คนจำนวนไม่น้อยอยากเขียนเพลงเพื่อมีผลงานในทางสร้างสรรค์ จึงมีคำแนะนำต่าง ๆ ปรากฏอยู่ทั่วไปทั้งในรูปแบบหนังสือและตามสื่อออนไลน์ ล้วนให้

ข้อมูลอย่างน่าสนใจต่าง ๆ กันไป แต่ข้อที่ไม่ได้ให้ความสำคัญ คือ “ความจริงใจของผู้ประพันธ์” ที่มีต่อเนื้อหาที่ต้องการจะสื่อสาร หรือไม่ได้พูดถึงอย่างเน้นย้ำให้เป็นประเด็นชัดเจนออกมา

ตัวอย่างเช่น บทความ เทคนิคการเขียนเพลง16 ขั้นเทพของการแต่งเพลง (Geocity.com/Lyricwriting/trick.htm,2563,ออนไลน์) มีสาระสำคัญพอสรุปได้ ดังนี้

“...ในการแต่งเพลงต้องมีเนื้อร้องและทำนอง คนเขียนเนื้อร้องต้องมีความรู้ด้านภาษาพอสมควร รู้จักเลือกใช้คำ มีสำนวนภาษาเป็นของตัวเอง ถ้ามีความรู้ด้านดนตรีก็ดีแต่ไม่มีก็ได้ ส่วนคนเขียนทำนองต้องมีความรู้ด้านดนตรี เทคนิคการเขียน 16 ประการพื้นฐาน ได้แก่ 1. ควรเขียนให้มีสัมผัส 2. ย้ายจุดสัมผัสให้เป็น 3. เลือกใช้สระง่ายๆ 4. อย่าใช้คำซ้ำเยอะ 5. เขียนถูกโน้ต 6. คิดคำจากเมโลดี้เด่น ๆ 7. คิดท่อน Hook ก่อน 8. ล้อคำ-ล้อโน้ต 9. เล่นคำ 10. ใช้คำขัดแย้งกันมาเล่าเรื่อง 11. ใช้สำนวน หรือการเปรียบเทียบ 12.หาประโยคมีน้ำหนัก หรือประโยคเด็ดๆมาไว้ในเพลงบ้าง 13. เขียนเป็นธีม (Theme) 14. เขียนเป็นพล็อต (Plot) 15. อ่านอารมณ์ของเมโลดี้ และ 16. วางแผนการเล่าเรื่อง...”

จากตัวอย่าง จะเห็นได้ว่า เกือบทั้งหมดเป็นเทคนิคการใช้คำให้เหมาะสมสอดคล้องกับดนตรี เพื่อสร้างความโดดเด่นให้ทำนองเพลงและสร้างความประทับใจในคำร้อง ส่วนเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับ “เนื้อหา”หรือความคิดในการสร้างสรรค์บทเพลง จะมาปรากฏในข้อ 10 ถึงข้อ 16 กล่าวคือ

10. ใช้คำขัดแย้งกันมาเล่าเรื่อง เช่น เดินอยู่ท่ามกลางกลุ่มชนแต่ไม่มีคนรู้จัก หรือ แต่งตัวสวยสะอาดแต่จิตใจหม่นหมอง (เพลงนิยายเมืองหลวง เสาวลักษณ์ ลีละบุตร ขับร้อง)

11. ใช้สำนวน หรือการเปรียบเทียบ เช่น ใช้สำนวนว่า “เขียนด้วยมือลบด้วยเท้า” มาเป็นความคิดสำคัญของเรื่อง (เพลงเขียนด้วยมือ ตอง ภัครมัย ขับร้อง)

12. หาประโยคมีน้ำหนัก หรือประโยคเด็ด ๆ มาไว้ในเพลงบ้าง เช่น ฝนตกที่ทางโน้น หนาวถึงคนทางนี้ (เพลงเล่าสู่กันฟัง ธงไชย แมคอินไตย์ ขับร้อง) หรือ ทำไมถึงทำกับฉันได้ (เพลงทำไมทำฉันได้ ดาวใจ ไพจิตร ขับร้อง) และ เดี๋ยวก็หม่ำซะหรอก (เพลงเดี๋ยวก็หม่ำเสียหรอก ลพ บุรีรัตน์ ขับร้อง) เป็นต้น

13. เขียนเป็นธีม (Theme) คือ การกำหนดแก่นสารของเรื่องอย่างชัดเจน และดำเนินไปตามนั้น เช่น เพลง ขอบใจจริง ๆ (เพลงขอบใจจริง ๆ ธงไชย แมคอินไตย ขับร้อง) เป็นต้น

14. เขียนเป็นพล็อต (Plot) คือมีต้นเรื่อง มีการดำเนินเรื่องราว และมีตอนจบ เช่น เพลงดาวเรืองดาวโรย (เพลงดาวเรืองดาวโรย พุ่มพวง ดวงจันทร์ ขับร้อง) เป็นต้น

15. อ่านอารมณ์ของเมโลดี้ คือยึดเอาทำนองเป็นหลัก พิจารณาว่าทำนองเพลงทำให้เกิดอารมณ์อย่างไร และเขียนคำร้องให้สอดคล้องกับอารมณ์เพลง

และ

16. วางแผนการเล่าเรื่อง คือ ถือว่าเพลงเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่ง ดังนั้นต้องมีการวางแผนว่าจะสื่อสารอะไรอย่างไร เรื่องนี้นับเป็นหัวใจสำคัญ

การปูพื้นฐานของผู้ประพันธ์เพลงในระยะเริ่มต้น ด้วยเทคนิคทั้ง 16 ข้อตามตัวอย่างดังกล่าวมา นับว่าเป็นแนวทางที่ดี แต่ผู้สนใจการประพันธ์เพลงจำเป็นต้องศึกษาในรายละเอียดและหา

ประสบการณ์จากการฟังเพลงและจากชีวิตจริงทั้งจากประสบการณ์ตรง และประสบการณ์จากการฟัง-การอ่าน จึงเป็นการสร้างผลงานจากความจริงใจของผู้ประพันธ์เอง ผู้วิจัยเห็นว่าจากข้อ 10 ถึง ข้อ 16 เป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้ประพันธ์เพลงสร้างสรรค์งานได้อย่างมี “เนื้อหา” น่าสนใจ แต่ในรายละเอียดยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นควรจะมีการศึกษาบทเพลงที่ได้รับความนิยมจากนักประพันธ์เพลงที่มีชื่อเสียง เพื่อนำมาวิเคราะห์วิธีการนำเสนอเนื้อหา โดยเชื่อมโยงกับความจริงในชีวิตของผู้ประพันธ์เพลง

จากการสำรวจ ผู้วิจัยพบว่า มีนักประพันธ์เพลงไทย ชื่อ จงรัก จันทร์คณา ซึ่งเป็นนักประพันธ์เพลงผู้มีชื่อเสียงเพราะมีผลงานเพลงที่ได้รับความนิยมจำนวนมาก ท่านได้เขียนหนังสือชื่อ “จงรัก จันทร์คณา เล่าเบื้องหลังเพลงดัง” นำเสนอเนื้อหาสองส่วน กล่าวคือนำเสนอเนื้อเพลงพร้อมกับนำเสนอที่มาที่ไปของบทเพลงในหลายประเด็น เช่น ในแง่แรงบันดาลใจ กลวิธีการนำเสนอเนื้อหาและท่วงทำนองการเขียนเป็นต้น ในลักษณะการเล่าประสบการณ์ของผู้ประพันธ์เพลงเอง ซึ่งถ้าหากนำมาวิเคราะห์ให้เห็นชัดเจนว่า การได้มาซึ่งเนื้อหานั้นมีความสัมพันธ์กับความจริงในชีวิตของผู้ประพันธ์เพลงอย่างไร ผู้วิจัยเห็นว่าจะได้เป็นแนวทางการประพันธ์เพลงให้แก่คนรุ่นหลังในอันที่จะประสานประสบการณ์ของตนเองกับการสร้างสรรค์ ซึ่งย่อมจะทำให้วงการเพลงไทยเกิดผลงานใหม่ที่ทรงคุณค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งจงรัก จันทร์คณา เป็นนักแต่งเพลงชั้นครูที่มีผลงานประพันธ์เพลงจำนวนมาก กล่าวกันว่าถึงห้าพันเพลง โดยได้รับรางวัลระดับชาติ เช่น รางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน และรางวัลเสาอากาศทองคำพระราชทาน เป็นต้น (Posttoday.com,2559,ออนไลน์)

2 สมมุติฐานของการวิจัย

เพลงยอดนิยมของจงรัก จันทร์คณา มีความสัมพันธ์กับชีวิตจริง

3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

3.1 เพื่อแสดงให้เห็นว่าชีวิตจริงมีส่วนสัมพันธ์กับการสร้างสรรค์เพลงยอดนิยม

3.2 เพื่อแสดงผลการวิเคราะห์ไว้เป็นแนวทางในการประพันธ์บทเพลงไทย

4 ขอบเขตและวิธีการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้ คือ บทเพลงของจงรัก จันทร์คณา จำนวน 20 เพลง ได้แก่ จงรัก เหมือนคนละฟากฟ้า คนพิการรัก กฎแห่งกรรม เทพเจ้าแห่งความระทม ฐานันดรรัก โลกลวงเตรียมการณ์รัก ทำไมทำฉันได้ คืนทรมาน ยิ่งกว่าการฆ่า ทำไมต้องเป็นเรา รักซ้อนรัก ศักดินากับยาจก หนึ่งหญิงสองชาย ไม่รักไม่ว่า วันคอย นานเท่าไรก็จะรอ หัวใจร้อยรัก และ เก้าล้านหยดน้ำตา กับหนังสือ “จงรัก จันทร์คณา เล่าเบื้องหลังเพลงดัง” เขียนโดย จงรัก จันทร์คณา

ส่วนวิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ กล่าวคือ ผู้วิจัยแยกแยะว่าบทเพลงดังแต่ละบทของ จงรัก จันทร์คณา มีที่มาที่ไปในการประพันธ์อย่างไร จากหนังสือ “จงรัก จันทร์คณา เล่าเบื้องหลังเพลงดัง”

4.1 อ่านและฟังบทเพลงที่ใช้ในการวิจัยอย่างละเอียด

4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตจริงกับบทเพลง โดยอาศัยข้อมูลจากหนังสือ “จงรัก จันทร์คณา เล่าเบื้องหลังเพลงดัง”

4.3 สรุปเป็นกลวิธีเพื่อเป็นแนวทางแก่นักประพันธ์เพลงไทยรุ่นหลัง และการศึกษาภาษาไทยในด้านเขียนเชิงสร้างสรรค์

4.4 กำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิเลือกเพลงที่ชอบ 3 เพลงใน 20 เพลงตัวอย่าง พร้อมทั้งแสดงเหตุผล ตามแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ได้แก่ ความสัมพันธ์กับความจริง การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ความคิดสร้างสรรค์ และการใช้ภาษา

4.5 นำผลสรุปจากการวิเคราะห์ของผู้วิจัยมาเชื่อมโยงกับทัศนะวิจารณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อ หาข้อสรุปอีกชั้นหนึ่ง

5 นิยามศัพท์ในงานวิจัย

5.1 **ความจริง** ในที่นี้ หมายถึง ความจริงในระดับข้อเท็จจริง กล่าวคือ เรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง ของ จงรัก จันทร์คณา ทั้งที่เกิดขึ้นกับตัวเอง ผู้คนและสิ่งแวดล้อม

5.2 **ความคิดสร้างสรรค์** ในที่นี้ หมายถึง การใช้ถ้อยคำและการนำเสนอเนื้อหาในบทเพลงยอดนิยมของ จงรัก จันทร์คณา

5.3 **ความสัมพันธ์ระหว่างความจริงกับความคิดสร้างสรรค์** ในที่นี้ หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อหาบทเพลงที่ใช้ในงานวิจัย 20 เพลงโดยเชื่อมโยงระหว่างความจริงในระดับข้อเท็จจริงที่อยู่เบื้องหลังการสร้างสรรค์บทเพลงซึ่งจงรัก จันทร์คณา ซึ่งได้เขียนบอกเล่าไว้ในหนังสือ “จงรัก จันทร์คณา เล่าเบื้องหลังเพลงดัง”

5.4 **เพลงไทย** ในที่นี้ หมายถึง เพลงไทยสากล หรือเพลงลูกกรุง

6 ผลการวิจัย

สรุปได้ว่า การสร้างสรรค์บทเพลงของจงรัก จันทร์คณาที่มีลักษณะสัมพันธ์กับความจริงในชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคม ตามสมมุติฐานที่วางไว้

ซึ่งอาจสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

6.1 การนำข้อมูลจากชีวิตจริงของคนใกล้ตัว ได้แก่ เพลง *เหมือนคนละฟากฟ้า กฎแห่งกรรม ฐานันดรรัก เตรียมการณ์รัก รักซ้อนรัก* และ *นานเท่าไหร่ก็จะรอ*

6.2 การนำข้อมูลจากชีวิตจริงที่พบโดยบังเอิญ ได้แก่ เพลง *จงรัก ทำไมทำฉันได้* และ *หัวใจร้อยรัก*

6.3 การนำข้อมูลจากประโยคสนทนาจริงโดยรอบตัว ได้ เพลง *โลกลวง คืนทรมาน* และ *ทำไมต้องเป็นเรา*

6.4 การนำข้อมูลจากการสังเกตสิ่งต่าง ๆ ทั้งสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ เพลง *คนพิการรัก เทพเจ้าแห่งความระทม* และ *ศักดินากับยาจก*

6.5 การนำข้อมูลจากประสบการณ์ชีวิตจริงผสมกับจินตนาการส่วนตัวของผู้ประพันธ์ ได้แก่ เพลง *ยิ่งกว่าการฆ่า หนึ่งหญิงสองชาย ไม่รักไม่ว่า วันคอย* และ *เก้าล้านหยดน้ำตา*

ส่วนความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่าน ส่วนใหญ่เลือกเพลง **"จงรัก"** เป็นเพลงที่ชอบด้วยเหตุผลเพราะบทเพลง "จงรัก" ชวนให้คนตระหนักถึงความสำคัญของปัจจุบันขณะเพราะอดีตผ่านมาแล้วแก้ไขอะไรไม่ได้ ส่วนอนาคตก็ไม่มีใครล่วงรู้ ดังนั้นข้อคิดนี้จึงนำไปใช้เตือนสติคนได้ในชีวิตประจำวันโดยเฉพาะในเรื่องของความรักฉันหนุ่มสาว ส่วนด้านการใช้ภาษานั้นก็มีความงดงามง่ายแก่การเข้าใจ และลึกซึ้งกินใจ

นอกจากนี้ เพลงที่ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เลือกรองลงมาได้แก่ เพลง **หนึ่งหญิงสองชาย**,**ทำไมทำฉันได้** และ**ไม่รักไม่ว่า** ส่วนเพลงที่เลือกโดยผู้ทรงคุณวุฒิเพียงท่านเดียวหรือไม่มีการเลือกซ้ำกัน มีจำนวน 10 เพลงได้แก่ เพลง **เหมือนคนละฟากฟ้า,เทพเจ้าแห่งความระทม,โลกลวง,ศักดินากับยาจก,วันคอย,เก้าล้านหยดน้ำตา,คนพิการรัก,เตรียมการณ์รัก,ยิ่งกว่าการฆ่า** และ**คืนทรมาน** สำหรับเพลงที่ไม่มีผู้ทรงคุณวุฒิท่านใดเลือกเลยมีจำนวน 6 เพลง ได้แก่ เพลง **กฎแห่งกรรม.ฐานันดรรัก,ทำไมต้องเป็นเรา,รักซ้อนรัก,นานเท่าไรก็จะรอ** และ **หัวใจร้อยรัก**

7 สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จงรัก จันทร์คณา มีความสามารถพิเศษ คือ มีแรงบันดาลใจอย่างรวดเร็วจากเรื่องราวโดยรอบตัว คิดเร็ว และสามารถปรุงแต่งเรื่องราวโดยถ่ายทอดเป็นภาษาไทยได้อย่างงดงาม ในฐานะนักประพันธ์เพลงที่ประพันธ์เพลงโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักของหนุ่มสาวเป็นแก่นสารของบทเพลง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเรื่องราวความรักเช่นนี้มีอยู่ในหัวใจของทุกคนอยู่แล้ว จึงทำให้จงรัก จันทร์คณามีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความรักฉันหนุ่มสาวแบบไม่จำกัด และอาจเนื่องจากว่าเขาต้องการให้บทเพลงเป็นที่สนใจในวงกว้างตามความต้องการของผู้ลงทุนทำแผ่นเสียง ดังนั้นจึงเลือกแก่นสารเช่นนี้ อย่างไรก็ตามบทเพลงยอดนิยมของเขามีลักษณะสัมพันธ์กับความจริงในชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคมไทยดังนี้

ประการที่ 1 จงรัก จันทร์คณา นำข้อมูลจากชีวิตจริงของคนใกล้ตัว ผสมกับความเป็นคนช่างคิดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในทางเรื่องราวความรักฉันหนุ่มสาว ดังนั้น เรื่องราวความรักของคนใกล้ตัวที่เขาประสบและมีอารมณ์ความรู้สึกร่วมกับเรื่องราวนั้น ๆ ได้แก่ เรื่องราวของเพื่อนเรียน เพื่อนร่วมงาน น้องของเพื่อน และ ญาติของเพื่อนจึงปรากฏในบทเพลง *เหมือนคนละฟากฟ้า กฎแห่งกรรม ฐานันดรรัก เตรียมการณ์รัก รักซ้อนรัก* และ *นานเท่าไหร่ก็จะรอ*

ประการที่ 2 จงรัก จันทร์คณา รู้จักที่จะนำข้อมูลจากชีวิตจริงที่พบโดยบังเอิญ ได้แก่ เพลง *จงรัก* ที่มาจากความบังเอิญที่สง่า อารัมภีร์ พิมพ์ชื่อเขาในปกแผ่นเสียงในฐานะผู้แต่งเพลงผิดไป จาก "จงรัก"เป็น "จงรักษ์" ซึ่งเป็นคนละความหมาย สง่า อารัมภร์จึงให้เขาไปแต่งเพลงแสดงความหมายตามชื่อที่สะกดจริง ว่า"จงรัก" ส่วนเพลง *ทำไมทำฉันได้* บังเอิญจงรัก จันทร์คณาได้ฟังเรื่องราวความ

รักของพยาบาลสาวที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนแต่เจอกันในงานเลี้ยง และ *หัวใจร้อยรัก* ที่บังเอิญ จงรัก จันทร์คณา เห็นหมอดูกำลังดูลายมือให้กับนักร้องสาวขณะที่เขากำลังทำงาน

ประการที่ 3 จงรัก จันทร์คณา มีความไวต่อประโยคสนทนารอบตัว ที่สะดุดหูสะดุดใจของเขา และนำข้อมูลจากประโยคสนทนาจริงโดยรอบตัวนั้นมาใช้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทเพลงได้ ได้แก่เพลง *โลกลวง* ที่มาจากบทสนทนาของชายสองคนบนรถประจำทาง *เพลง คืนทรมาน* ที่มาจากบทสนทนาของภรรยานายห้างแผ่นเสียงกับจงรัก จันทร์คณา, เพลง *ทำไมต้องเป็นเรา* ที่มาจากบทสนทนาของนายห้างแผ่นเสียงกับจงรัก จันทร์คณา และ *หัวใจร้อยรัก* ที่มาจากบทสนทนาของหมอดูกับนักร้องสาวในที่ทำงาน

ประการที่ 4 จงรัก จันทร์คณา รู้จักนำข้อมูลจากการสังเกตสิ่งต่าง ๆ ทั้งสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ เพลง *คนพิการรัก* มาจากสังเกตพฤติกรรมของขอทาน ในร้านอาหารที่จงรัก จันทร์คณาไปรับประทาน *เทพเจ้าแห่งความระทม* มาจากการสังเกตศาลเจ้าข้างทางขณะที่นั่งรถผ่าน และ *ศักดินากับยาจก* มาจากการสังเกตเชิงตะกอนขณะไปงานศพมารดาของเพื่อนสนิท

ประการที่ 5 จงรัก จันทร์คณา รู้จักนำข้อมูลจากประสบการณ์ชีวิตจริงมาผสมเข้ากับจินตนาการส่วนตัว ได้แก่ เพลง *ทำไมทำฉันได้* มาจากประสบการณ์ชีวิตรักของพยาบาลสาว *ยิ่งกว่าการฆ่า* มาจากประสบการณ์ชีวิตคู่ของเพื่อนสนิท เพลง *หนึ่งหญิงสองชาย* มาจากประสบการณชีวิตรักของแม่ค้าขายขนมปากหม้อ เพลง *ไม่รักไม่ว่า* มาจากประสบการณ์การฟังเพลงที่แต่งโดยนักประพันธ์ผู้ชื่อมีชื่อเสียง เพลง *วันคอย* มาจากประสบการณ์ชีวิตรักของแม่ชี และเพลง *เก้าล้านหยดน้ำตา* มาจากประสบการณ์ความรักของนักร้องผู้มีชื่อเสียง

จะเห็นได้ว่า เรื่องราวความจริงที่จงรัก จันทร์คณา ได้มา จะอยู่ในชีวิตจริงของผู้คนวงแคบหรือจำกัด เฉพาะที่ทำงานของเขาซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในห้องอัดแผ่นเสียง กับกิจกรรมหลังเลิกงานของเขา แต่ความช่างคิด ประกอบกับการเสนอแก่นสารของบทเพลงเป็นเรื่องของความรักฉันหนุ่มสาวซึ่งมีอยู่ในหัวใจของผู้คนจำนวนมาก ขณะเดียวกันก็ผสมกับความสามารถทางการใช้ภาษาของเขาที่มีลักษณะงดงาม ทำนองเดียวกับวรรณคดีกล่าวคือมีการสรรคำศัพท์มาใช้ได้อย่างหลากหลายด้วยคำศัพท์ทำนองเดียวกับวรรณคดี เช่น นิรันดร์ อุรา ฤดี ชีวี วจี เป็นต้น มีการใช้ภาพพจน์เปรียบเทียบทั้งที่เป็นไปตามขนบ ตัวอย่างเช่น “บ้านขาดเธอร่วมเรียงนิทรา ราว**ป่าช้า**น่ากลัวเหลือใจ” (เพลง คืนทรมาน) “หรือคงเกิดมาเพื่อใช้**เวรกรรมเก่า**” (เพลง ทำไม่ถึงต้องเป็นเรา) และ “ไม่มี**สะพาน**ไหนจะทอดเดินถึงได้” (เพลง ศักดินากับยาจก) หรือ ยกตัวอย่างตัวละครในวรรณคดี ได้แก่ **นางกากี** “**กากี** กาลีที่ฉันเคยอ่าน ใจวิปริตพิสดาร” (เพลง หัวใจร้อยรัก) และ**นางวันทอง** “หนึ่งหญิงสองชาย อาจคล้าย**วันทอง**สองใจสามานย์” (เพลง หนึ่งหญิงสองชาย) หรือดัดแปลงภาพพจน์จากขนบเดิม เช่น “**ปิดทองก้นพระ** กุศลมิได้สร้าง” (เพลง รักซ้อนรัก) ที่ดัดแปลงจาก “ปิดทองหลังพระ” และ “**รัก**มากเพียงไหนกำหนดวัดได้**เท่าดวงใจฉัน**” ที่ดัดแปลงจาก “รักปานดวงใจ” (เพลง จงรัก) นอกจากนี้ยังมีภาษาภาพพจน์ที่มีการสร้างสรรค์ใหม่ ตัวอย่างเช่น “รับ**พยาบาลหัวใจ**ให้เธอ” (เพลง ยิ่งกว่าการฆ่า), “**อาทิตย์ไกลกลางคืน**” (เพลง เหมือนคนละฟากฟ้า),**ขอบฟ้าโอบโอบโค้งลง**มานั่นคือ**อ้อมกอดจากฉัน** (เพลง วันคอย)

อีกทั้งยังมีความคิดลึกซึ้งคมคายทำให้เล่าเรื่องได้อย่างมีคุณภาพ แม้เป็นเรื่องราวความรักฉันหนุ่มสาวธรรมดา ตัวอย่างเช่น การแสดงความคิดว่า *“โปรดอย่าถามว่าฉันเป็นใครเมื่อในอดีต และโปรดอย่าถามว่าอดีตฉันเคยรักใคร รู้ไว้อย่างเดียวเดี๋ยวนี้รักเธอและรักตลอดไป”* (เพลง จงรัก), “ปีศาจร้ายหลอกหลอนก็ตอนราตรี คนหลอกฤดีจะมีก็เพียงบางวัน แต่โลกหลอกลวง มันลวงจนชั่วชีวัน ถึงจบสิ้นชีวิตฉัน วิญญาณยังทรมาน” (เพลง โลกลวง) เป็นต้น ด้วยถ้อยคำและความคิดอันคมคายในการเล่าเรื่องที่มาจากชีวิตจริง นอกจากนี้ จงรัก จันทร์คณายังพัฒนาความจริงในระดับข้อเท็จจริงไปถึงระดับปรัชญาได้ ด้วยพลังทางความคิดและพลังทางวรรณศิลป์ของเขา ดังนั้นจึงทำให้บทเพลงของเขาได้รับความนิยมจากผู้ฟังอย่างกว้างขวาง

ที่สำคัญอย่างยิ่ง คือการนำเรื่องราวจากชีวิตจริง ที่ผู้ประพันธ์เพลงประสบมาด้วยตนเองและทั้งที่รับรู้มาจากการฟัง ตลอดจนการอ่าน ทำให้บทเพลงของผู้ประพันธ์มีชีวิตชีวา สามารถเชื่อมโยงกับความรู้สึกนึกคิดของผู้คนในสังคมได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบางบทเพลง เช่น เพลง “จงรัก”ที่ผู้ทรงคุณวุฒิชื่นชอบเป็นส่วนใหญ่นั้น ผู้ประพันธ์ยังปรุงแต่งเนื้อหาทำให้**ความจริงในระดับข้อเท็จจริงก้าวข้ามไปถึงขั้นความจริงแท้ (Truth)** นั่นคือการชวนให้ตระหนักในความสำคัญของปัจจุบันขณะ เนื่องเพราะอดีตผ่านไปแล้ว แก้ไขอะไรไม่ได้ และอนาคตเป็นสิ่งที่ไม่ใครล่วงรู้ ซึ่งทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดทางพุทธศาสนาซึ่งมีอิทธิพลอยู่ในสังคมไทย ดังตัวอย่างเช่น ท่านว.วัชรเมธี พระผู้มีชื่อเสียงในสังคมไทยปัจจุบัน กล่าวว่า *“คำว่าไม่หลงก็คือไม่ขาดสติ ไม่ไหลก็คือไม่หลุดออกจากปัจจุบันฐาน คือฐานปัจจุบัน ไปอยู่ในอดีตและอนาคต ไม่เลื่อนไม่ลอยก็เหมือนกัน คือเราทำอะไรอยู่แล้ว เราอยู่กับสิ่งที่เราทำจริง ๆ อันนั้นสิ่งเหล่านั้นทั้งหมด ใช้เป็นอารมณ์ปัจจุบันได้ทั้งหมดสิ้น”* (goodlifeupdate.com,2564,ออนไลน์) ดังนั้น ด้วยความคุ้นเคยกับแนวคิดเช่นนี้จึงทำให้ถูกใจคนไทย และเกิดความซาบซึ้งในบทเพลงได้โดยง่าย อาจกล่าวได้ว่าจงรัก จันทร์คณา เป็นศิลปินแขนงวรรณศิลป์ซึ่งใช้ศิลปะยกระดับความคิดและจิตใจผู้คนให้สูงส่ง ไม่ต่างจากศิลปินในแขนงอื่น ๆ ทั้งจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม คีตกรรม และนาฏกรรม

8 ข้อเสนอแนะ

8.1 ควรมีการศึกษาบทเพลงของ “จงรัก จันทร์คณา” ในแง่อื่นอย่างลึกซึ้งต่อไป เช่น ด้านแนวคิด เป็นต้น

8.2 ควรมีการศึกษาบทเพลงของ “จงรัก จันทร์คณา” เปรียบเทียบกับบทเพลงร่วมสมัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่การใช้ภาษาไทย

8.3 ควรมีการศึกษาความคิดสร้างสรรค์และการใช้ภาษาไทยในบทเพลงร่วมสมัยของนักประพันธ์เพลงท่านอื่น ๆ

8.4 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบทเพลงร่วมสมัยกับบทเพลงในอดีตเพื่อการพัฒนาทั้งด้านแนวคิดและด้านการใช้ภาษาไทย

เอกสารอ้างอิง

จงรัก จันทร์คณา. (2545).**จงรัก จันทร์คณาเล่าเบื้องหลังเพลงดัง.**พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พรจันทร์.

ชลประคัลภ์ จันทร์เรือง.(2544).**ละครคือชีวิต ชีวิตคือละคร**.กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า 2000.

สิทธิชัย แสงกระจ่าง แปล.(2538).**ศิลปะคืออะไร.**พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คมบาง.

“การอยู่กับปัจจุบันคืออะไรธรรมะปลุกสติจาก ท่านว.วัชรเมธี”.(ออนไลน์ สืบค้นวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2564).goodlifeupdate.com.

”คนไทยเป็นนักลอกเพราะถูกปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์”.(ออนไลน์ บทสัมภาษณ์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ สืบค้นวันที่ 10 กันยายน 2563). posttoday.com.

“จงรักษ์” ครูเพลงดังแผ่นเสียงทองคำพระราชทานเสียชีวิต”.(ออนไลน์ สืบค้นวันที่ 10 กันยายน 2563). posttoday.com.

“เทคนิคการเขียนเพลง 16 ขั้นเทพ” (ออนไลน์ สืบค้นวันที่ 7 กันยายน 2563).Geocity.com/Lyricwriting/trick.htm.

การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย

A comparative study of nature tourism image and culture tourism image of Chiang Mai Province from Thai tourists' opinions

คุณัญญา ชาญวิถี
Kunanya Chanwithee
การจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
Tourism management, Dhurakij Pundit University
kunanya.chen@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เปรียบระหว่างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการใช้วิธีเชิงสำรวจ (Survey Research) และมีแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีสัญชาติไทยอายุ 20 ปีขึ้นไปที่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่และไม่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

ผลการวิเคราะห์พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 20 - 30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000 - 30,000 บาท สถานภาพโสด เคยไปจังหวัดเชียงใหม่ โดยเดินทางไปกับครอบครัว และรับข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์ นักท่องเที่ยวชาวไทยมีการรับรู้ภาพภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติกับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ที่แตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวมีการรับรู้ภาพภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสูงกว่าภาพภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติด้านสิ่งดึงดูดใจ และด้านที่พัก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x}$= 4.06) สูงสุดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการบริการที่นักท่องเที่ยวควรได้รับ ($\bar{x}$= 4.05) ส่วนนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านสิ่งดึงดูดใจ ($\bar{x}$= 4.20) สูงสุดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{x}$= 4.12) และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ในด้าน เพศ อายุ

ต่างกัน สถานะภาพ และช่องทางการรับรู้ข่าวสารที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่ต่างกัน ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ด้านสถานะภาพ และช่องทางการรับรู้ข่าวสารที่ต่างกันที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยผลของการศึกษาครั้งนี้สามารถไปใช้เป็นแนวทางต่อยอดและส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ให้ตรงกับกลุ่มลักษณะประชากรของนักท่องเที่ยวชาวไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ: ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดเชียงใหม่ นักท่องเที่ยวชาวไทย

Abstract

The objectives of this study “ A comparative study of the image of nature-based tourism image and cultural tourism in Chiang Mai Province in the opinions of Thai tourists” were to study the image of nature-based tourism and cultural tourism in Chiang Mai province in the opinions of Thai tourists then to compare the personal factors of Thai tourists affecting the opinions on the image of nature-based tourism and cultural tourism in Chiang Mai Province. This study was a quantitative research using survey and questionnaire as research instruments for collecting data from a total of 400 Thai nationals, aged 20 years and over who had previously traveled to Chiang Mai and who had never traveled to Chiang Mai. The sample were selected using accidental sampling method.

According to the analysis, it was found that most of Thai tourists were female, aged between 20-30 years and graduated with bachelor’s degree. Most of them were private company employee with an average monthly income of 15,000 – 30,000 Baht. In addition, the majority of Thai tourists were single and had visited Chiang Mai with their families and exposed to the news via their social media. Thai tourists had a different perception toward nature-based tourism and cultural tourism in Chiang Mai. It was found that the perception toward the image of cultural tourism was at higher level compared to the image of nature-based tourism. Considering in each aspect of nature-based tourism image, it was found that the opinions on tourist attractions and accommodation were at highest level ($\bar{x}$= 4.06), followed by appropriate tourist services ($\bar{x}$= 4.05). As for the image of cultural tourism, the opinion on tourist attractions was at highest level ($\bar{x}$= 4.20), followed by tourist activities ($\bar{x}$= 4.12). Thai tourists with different demographic

characteristics in terms of gender, age, marital status and information exposure channel showed different opinions on the image of nature-based tourism in Chiang Mai, while Thai tourists with different demographic characteristics in terms of marital status and information exposure channel showed different opinions on the image of cultural tourism in Chiang Mai at a statistical significance level of 0.05. The results of this study could be used as a guideline for furthering and promoting the publicity of nature-based tourism image and cultural tourism in Chiang Mai Province to match the demographic characteristics of Thai tourists effectively.

Keywords: Nature-based tourism image, cultural tourism image, Chiang Mai Province, Thai tourists

บทนำ

จังหวัดเชียงใหม่มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายประกอบไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศ มีแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์เพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตร เช่น อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ดอยอ่างขาง ดอยปุย และถ้ำเชียงดาว ผาช่อเป็นต้น และสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ที่สามารถหาความรู้ในพื้นที่และบริเวณที่มีคุณลักษณะที่สำคัญทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรม มีการบอกเล่าเรื่องราวในการพัฒนาทางสังคมและมนุษย์ผ่านทางประวัติศาสตร์อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรม องค์ความรู้ และการให้คุณค่าของสังคม โดยสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าหรือสภาพแวดล้อมอย่างธรรมชาติ ที่สามารถแสดงออกให้เห็นถึงความสวยงามและประโยชน์ที่ได้รับจากธรรมชาติ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม หรือขนบธรรมเนียมประเพณี อาทิ เช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร หอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ ชุมชนดั้งเดิมวัดเกต ชุมชนผลิตเครื่องเงินถนนวัวลาย ประเพณียี่เป็ง ส่วนแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ (กรมทรัพยากรธรณี, 2552) จะเห็นได้ว่าจังหวัดเชียงใหม่มีทรัพยากรทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมที่หลากหลายและโดดเด่นทั้งสองด้าน หากแต่ยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาบุคคลที่มีปัจจัยทางประชากรที่แตกต่างกันนั้น มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ทั้งสองด้านแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

ทั้งนี้มีการศึกษาวิจัยด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ที่หลากหลาย มีการศึกษาวิจัยด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ความพึงพอใจต่อคุณภาพและบริการการท่องเที่ยวในด้านต่างๆของจังหวัดเชียงใหม่ การกลับมาเยือนซ้ำของนักท่องเที่ยว และอื่นๆ จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาพลักษณ์และวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัด

เชียงใหม่ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยการวิจัยครั้งนี้สามารถนำผลของการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางต่อยอดและส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ทางภาพลักษณ์การท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวชาวไทย เพื่อสร้างการรับรู้ถึงแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย
2. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่
4. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยวรูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural Based Tourism) และการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural Based Tourism) แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับภาพลักษณ์การท่องเที่ยว ข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

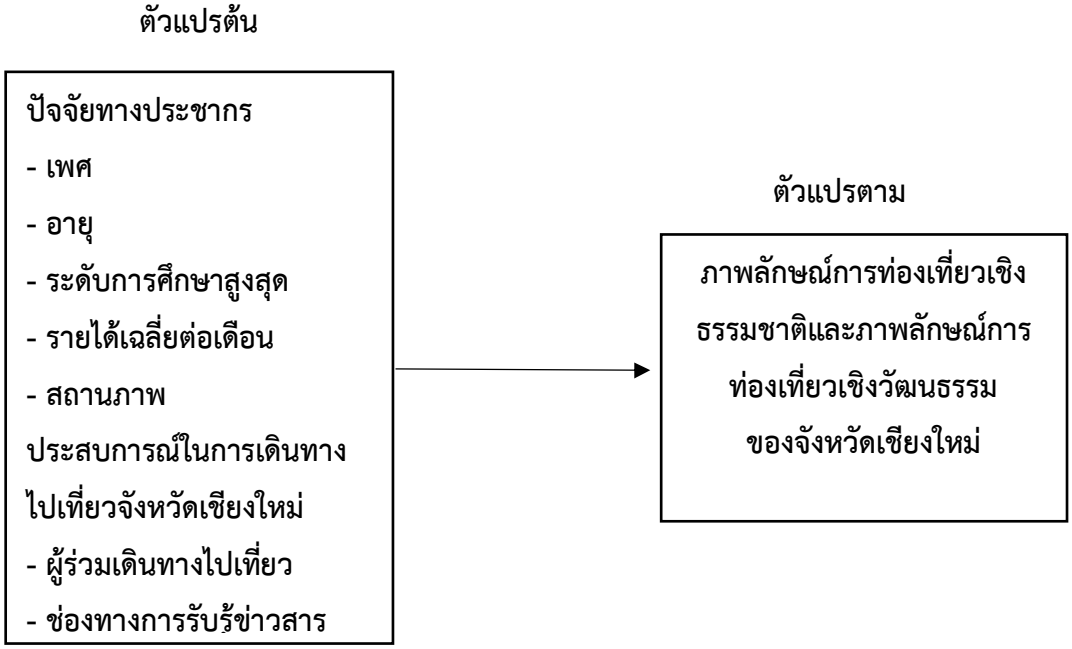

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ โดยมีลายละเอียดดังนี้

1.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดประชากรจากการประเมินจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ย้อนหลัง 5 ปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563) 2557 - 2561 เฉลี่ยรวมจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งสิ้น 5,124,885.6 คน โดยใช้วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณด้วยสูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากการคำ นวณทำ ให้ได้จำนวนทั้งสิ้น = 400 คน ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จากนั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีสัญชาติไทยอายุ 20 ปีขึ้นไปที่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่และไม่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คนใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) เก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงในด้านการท่องเที่ยวระดับต้นของประเทศ เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวโดยทั่วไปสามารถรับรู้ภาพลักษณ์ของจังหวัดเชียงใหม่ได้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถาม (Questionnaire)เกี่ยวกับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว ประสบการณ์การไปเที่ยวเชียงใหม่ ผู้ร่วมเดินทาง และช่องทางการรับข้อมูลข่าวสาร มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended Question) โดยเลือกคำตอบแบบคำตอบเดียว (Multiple Choice Questions) และส่วนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อจังหวัดเชียงใหม่ใน 2 ลักษณะได้แก่ ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่ และภาพลักษณ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบมาตรการประเมิน (Rating Scale) ของ Likertเพื่อวัดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ

3. การตรวจสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำเสนอแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครบถ้วนและความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถามที่ตรงกับเรื่องที่จะศึกษา จากนั้นดำเนินการการตรวจสอบความเชื่อมัน โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Pretest) กับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะใกล้เคียงหรือเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจริง จำนวน 30 คน โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .968 อยู่ในระดับสูงมากสามารถนำไปเก็บข้อมูลได้

4. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ ประสบการณ์การไปเที่ยวเชียงใหม่ ผู้ร่วมเดินทาง และช่องทางการรับข้อมูลข่าวสาร

และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมานเพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบ t-test สำหรับข้อมูลที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม และวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) สำหรับข้อมูลที่จำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบ LSD

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ด้านประชากรศาสตร์

ผลการวิเคราะห์พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.5 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 57.80 มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ37.70 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000 - 30,000 บาทร้อยละ49.30 มีสถานภาพโสดร้อยละ 67.80 เคยไปจังหวัดเชียงใหม่ร้อยละ91.00 โดยเดินทางไปกับครอบครัวร้อยละ40.00 และรับข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์คิดเป็นร้อยละ58.30

2. ผลการวิเคราะห์ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย

นักท่องเที่ยวชาวไทยมีการรับรู้ภาพภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติกับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังลายละเอียดตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ภาพลักษณ์	N	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig
การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	400	3.96	.654	4.648	.000*
การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	400	4.04	.606		

จากตารางที่ 1 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีการรับรู้ภาพภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติกับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวมีการรับรู้ภาพภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสูงกว่าภาพภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยในปัจจุบัน

ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่	การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ			การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจ	4.06	.856	มาก	4.20	.749	มาก
2. ด้านการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว	3.84	.808	มาก	3.99	.787	มาก
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.87	.754	มาก	4.06	.773	มาก
4. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.96	.806	มาก	4.12	.728	มาก
5. ด้านที่พัก	4.06	.819	มาก	4.06	.720	มาก
6. ด้านการบริการที่นักท่องเที่ยวควรได้รับ	4.05	.809	มาก	4.08	.727	มาก
7. ด้านอื่น ๆ	3.87	.911	มาก	4.00	.838	มาก
รวม	**4.06**	**.819**	**มาก**	**4.07**	**.753**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีการรับรู้ต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ ($\bar{x}$= 4.07) สูงกว่าภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ($\bar{x}$= 4.06) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านสิ่งดึงดูดใจ และด้านที่พัก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x}$= 4.06) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการบริการที่นักท่องเที่ยวควรได้รับ ($\bar{x}$= 4.05) ส่วนนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านสิ่งดึงดูดใจ ($\bar{x}$= 4.20) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{x}$= 4.12)

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่

จากการตั้งสมุติฐานการวิจัยสามารถสรุปผลตามตารางที่ 3 ด้านล่างนี้ และลายละเอียดของผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ลักษณะประชากรศาสตร์	สมมติฐานที่ 1 ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	สมมติฐานที่ 2 ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
เพศ	ยอมรับสมมติฐานหลัก H_0	ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0
อายุ	ยอมรับสมมติฐานหลัก H_0	ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0
ระดับการศึกษาสูงสุด	ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0	ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0
อาชีพ	ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0	ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0	ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0
สถานภาพ	ยอมรับสมมติฐานหลัก H_0	ยอมรับสมมติฐานหลัก H_0
ประสบการณ์ในการเดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่	ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0	ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0
ผู้ร่วมเดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่	ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0	ปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0
ช่องทางการรับรู้ข่าวสาร	ยอมรับสมมติฐานหลัก H_0	ยอมรับสมมติฐานหลัก H_0

3.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาสูงสุด (Sig = .001) อาชีพ (Sig = .000) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (Sig = .001) ประสบการณ์ในการเดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ (Sig = .000) และผู้ร่วมเดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ (Sig = .008) ต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 โดยนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของจังหวัด

เชียงใหม่สูงกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน เจ้าของกิจการ และค้าขาย นักท่องเที่ยวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 - 50,000 บาท มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 - 40,000 บาท และ 15,000 - 30,000 บาท นักท่องเที่ยวที่ไม่เคยเดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่แต่มีแผนจะไปมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่านักท่องเที่ยวที่เคย และไม่เคยเดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่กับคนรักมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่คนเดียว กับเพื่อน และกับครอบครัว

3.2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ (Sig = .010) อายุ (Sig = .016) ระดับการศึกษาสูงสุด (Sig = .000) อาชีพ (Sig = .000) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (Sig = .000) ประสบการณ์ในการเดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ (Sig = .000) และผู้ร่วมเดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ (Sig = .022) ต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่าเพศชาย นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 31 – 40 ปี มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 20 - 30 ปี นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน เจ้าของกิจการ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และรับจ้างทั่วไปมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษานักท่องเที่ยวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000 - 30,000 บาท และ 40,001 - 50,000 บาท มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 บาท นักท่องเที่ยวที่ไม่เคยเดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่แต่มีแผนจะไปมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่านักท่องเที่ยวที่เคย และไม่เคยเดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่กับครอบครัวมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่กับเพื่อน และกับคนรัก

อภิปรายผลการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและภาพภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอันจะส่งผลต่อ

การตัดสินใจมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลที่จะนำเผยแพร่สู่ทั้งหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่และกำหนดนโยบายรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต โดยพบว่านักท่องเที่ยวมีการรับรู้ภาพภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสูงกว่าภาพภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา ตรีสวัสดิ์ (2561) ศึกษาการรับรู้ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าภาพลักษณ์ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นึกถึงจังหวัดเชียงใหม่ในฐานะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวคือ เรื่องอารยธรรม และวัฒนธรรมที่ยาวนาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และณภัทร ทิพย์ศรี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยว เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของถนนคนเดิน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้และด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งแนวทางการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวถนนคนเดินอย่างยั่งยืน

1. ด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยด้านสิ่งดึงดูดใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x}$= 4.06) โดยมีระดับความเห็นมากที่สุดต่อ จ.เชียงใหม่ว่ามีอุทยานแห่งชาติที่มีชื่อเสียงระดับประเทศหลายแห่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่กล่าวว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ (Natural Attractions) ถือเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติอาจจะสวยงามหรือแปลกประหลาด เช่น น้ำตกน้ำพุร้อน ถ้ำ ชายหาด ฝั่งทะเล ปะการัง และอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น (คมสิทธิ์ เกียนวัฒนา, 2560) นอกจากนี้นักท่องเที่ยวชาวไทยยังเห็นด้วยเป็นอันดับแรก ($\bar{x}$= 3.87) ว่าจังหวัดเชียงใหม่มีสภาพถนนที่ดีในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว รองลงมา ($\bar{x}$= 3.96) เห็นว่าจังหวัดเชียงใหม่มีผลิตภัณฑ์ที่มาจากธรรมชาติและผลผลิตจากชุมชนเช่น ผลไม้ ชา ผักอินทรีย์ต่าง ๆ และมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วม ($\bar{x}$= 4.04) เช่น การเก็บใบชา การเก็บสตรอว์เบอร์รี เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา สุระ (2559) ศึกษาการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า จังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในรูปแบบของการเกษตร คือ การศึกษาเรียนรู้ภูมิปัญญาในการทำการเกษตรของชุมชนท้องถิ่น และการเยี่ยมชม ศึกษา เรียนรู้วิถีชีวิตของเกษตรกร ตลอดจนซื้อสินค้าและบริการทางด้านการเกษตร

2. ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นว่าจังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานและเก่าแก่แห่งหนึ่งของประเทศไทยที่เป็นสิ่งดึงดูดใจ($\bar{x}$= 4.39) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา ตรีสวัสดิ์ (2561) ศึกษาการรับรู้ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า พบว่า สถานที่ที่เป็นภาพลักษณ์ของจังหวัดเชียงใหม่คือ วัดพระธาตุดอยสุเทพ ดอยสุเทพ รองลงมาเห็นว่าจังหวัดเชียงใหม่มีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวทางทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ($\bar{x}$= 4.12) เช่น ไหว้พระขอพร การประดิษฐ์ร่ม การทานขันโตก การชมวิถีชาวบ้านการเที่ยวชมงานฝีมือต่าง ๆ นอกจากนี้ จ. เชียงใหม่มีร้านค้าของที่ระลึก จากงานช่าง งานฝีมือต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อ($\bar{x}$= 4.07) ส่วนด้านที่พัก ($\bar{x}$= 4.08)

จังหวัดเชียงใหม่มีชื่อเสียงด้านการบริการที่พักแบบโฮมสเตย์ให้นักท่องเที่ยวได้พักและสามารถเรียนรู้วิถีชุมชนไปสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา สุระ (2559) ศึกษาการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า และรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่เหมาะสมของจังหวัดเชียงใหม่ คือ การศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และวิถีชีวิต ทรัพยากรของชุมชนแนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับศักยภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่อย่างยั่งยืน

3. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ต่างกัน และผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแคทรียา ปันทะนะ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่กับคนรักมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่คนเดียว กับเพื่อน และกับครอบครัว ส่วนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่กับครอบครัวมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่กับเพื่อน และกับคนรัก ทั้งนี้เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นสถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีทรัพยากรทางธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้อาจจะเป็นความงดงามตามสภาพธรรมชาติ (วารัชต์ มัธยมบุรุษ, 2559) ซึ่งมักจะได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาแบบคู่รักมากกว่า ส่วนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทาง ศิลปะและขนบธรรมเนียมประเพณีที่บรรพบุรุษได้สร้างสมและถ่ายทอดเป็นมรดกสืบทอดกันมา ซึ่งในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นจะมีสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ได้แก่ การชื่นชมกับเอกลักษณ์ความงดงามทางวัฒนธรรมของชนต่างสังคมไม่ว่าจะเป็นในด้านของศิลปะ สถาปัตยกรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ เรื่องราวและคุณค่าทางประวัติศาสตร์ รูปแบบวิถีชีวิต ภาษา การแต่งกาย การบริโภค ความเชื่อ ศาสนา จารีตประเพณี เป็นต้น (กาญจนา สุคัณธสิริกุล และคณะ, 2560) ซึ่งมักจะได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาแบบครอบครัวมากกว่า

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. เพศและอายุของนักท่องเที่ยวต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นจะส่งผลถึงพฤติกรรมการเดินทางและการ

เลือกแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างกันได้ ชาวไทยเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่าเพศชาย และนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 31 – 40 ปี มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 20 - 30 ปี

2. ระดับการศึกษาและอาชีพที่ส่งผลต่อความคิดเห็นจะส่งผลถึงพฤติกรรมการเดินทางและการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน เช่น นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพอื่น อีกทั้งนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่กับครอบครัวมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่กับเพื่อน และกับคนรัก

3. ช่องทางการรับข้อมูลข่าวสาร พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รับข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์ร้อยละ58.3รองลงมาคือ รับข่าวสารจากเพื่อนหรือครอบครัวร้อยละ 23.50 รับข่าวสารจากโทรทัศน์ ร้อยละ 1.2 และรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารท่องเที่ยวต่าง ๆ ร้อยละ 7 ทำให้ทราบว่าสื่อที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ข้อมูลนักท่องเที่ยวมากที่สุดคือ สื่อสังคมออนไลน์

4. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ควรมีการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทั้งการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติให้มากขึ้น ด้วยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยรับรู้ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติของจังหวัดเชียงใหม่น้อยกว่าภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒธรรม โดยเน้นการสื่อสารแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นสิ่งดึงดูดใจ เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามมากมาย และนอกจากนี้ควรประชาสัมพันธ์ถึง กิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น เดินป่า ปีนเขา ล่องแพ ขี่จักรยาน แช่น้ำพุร้อน เที่ยวถ้ำและเล่นน้ำตก เพื่อเพิ่มศักยภาพในการท่องเที่ยว และตอบสนองความต้องการและดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

5. ผู้ประกอบการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ควรเล็งเห็นโอกาสกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาแบบคู่รัก มีแพ็กเก็จการท่องเที่ยวให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาแบบคู่รักมีความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติมากกว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาแบบครอบครัว มีความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากกว่า ดังนั้นควรมีการประชาสัมพันธ์แพ็กเก็จการท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรม โดยใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปีเป็นเดือนแห่งความรัก และเป็นช่วงฤดูหนาวที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ทุ่งดอกไม้ หรือเที่ยวชมทะเลหมอก เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ไม่เคยเดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่แต่มีแผนจะไป เพราะมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่สูงกว่านักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางไปเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่

2. ผู้วิจัยเห็นว่าจังหวัดเชียงใหม่เป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ดังนั้นควรมีการศึกษาเปรียบระหว่างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติด้วย เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาวางแผนการจัดการบริการท่องเที่ยวให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

เอกสารอ้างอิง

กรมทรัพยากรธรณี.(2552). ธรณีวิทยาแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2563. แหล่งที่มาจาก http://www.dmr.go.th/download/document/tour /ChiangMai.pdf

กาญจนา สุระ. (2559). การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดเชียงใหม่. รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กาญจนา สุคัณธสิริกุล และคณะ. (2560). การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

แคทรียา ปันทะนะ. (2557). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

คมสิทธิ์ เกียนวัฒนา. (2560). ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้วเพื่อเป็นเมืองท่องเที่ยวชายแดน. วารสารการบริการและการท่องเที่ยว. 15(2), 3 – 13.

วนิดา ตรีสวัสดิ์, (2561). การรับรู้ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

วารัชต์ มัธยมบุรุษ, (2559). รูปแบบการท่องเที่ยวในประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2563. แหล่งที่มาจาก : https://tourismatbuu.wordpress.com

ฤดี หลิมไพโรจน์. (2559). อิทธิพลของภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. รายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลการวิจัย ระดับชาติและนานาชาติ กลุ่มระดับชาติ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 6, 448 – 460.

Yamane, T. (1973). **Statistics, an introductory analysis** (3nd ed.). New York: Harper and Row

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงานการบิน ภายใต้ระบบการจัดการด้านความปลอดภัย

Exploratory Factor Analysis: The Inter-Aviation Organizational Exchange of Safety Data and Information under Safety Management System

ณัฐนนท์ แก้วมณี[1], ธัญญรัตน์ คำเพราะ[2], และวราภรณ์ เต็มแก้ว[3]

Nattanon Kaewmanee[1], Thanyarat Khamproh[2] and Waraporn Temkaew[3]

[1-3]สาขาวิชาการจัดการมหาบัณฑิต (การจัดการการบิน) สถาบันการบินพลเรือน, โทรศัพท์ 66-0-2272-5741-4

[1-3]Master of Management Program in Aviation Management Civil Aviation Training Center, Tel. 66-0-2272-5741-4

[1]e-mail: Nattanon.funggo@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงาน ภายใต้ระบบการจัดการด้านความปลอดภัย โดยทำการเก็บข้อมูลจากประชากร คือ ผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือนทั้ง 5 กลุ่ม คือ ผู้ดำเนินการเดินอากาศ ผู้ดำเนินงานสนามบิน ผู้ดำเนินการหน่วยซ่อม สถาบันฝึกอบรมด้านการบิน และผู้ให้บริการการเดินอากาศ ด้วยวิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน ประกอบด้วย ระยะที่ 1 วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพจากการวิจัยเชิงเอกสาร ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน ระยะที่ 2 วิจัยเชิงปริมาณจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน ด้วยแบบสอบถามเชิงปริมาณ จำนวน 80 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .962 ซึ่งในบทความนี้ผู้วิจัยขอเสนอในส่วนของการวิจัยระยะที่ 2 เป็นหลัก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจแบบวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก ผลการวิจัยสรุปว่า ปัจจัยการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานฯ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) ความพร้อม และขีดความสามารถขององค์กรที่เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน 2) คุณภาพของบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบในส่วนของนิรภัยการบิน 3) การสนับสนุน และความร่วมมือจากผู้บริหารองค์กรและภาครัฐ 4) ความเกี่ยวข้องของข้อมูลกรณีอากาศยานประสบเหตุ 5) การกำกับดูแล การออกระเบียบข้อบังคับ และมาตรฐานจากภาครัฐ 6) กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และการติดตามผลตามลำดับ

คำสำคัญ: การแลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงาน, ข้อมูลและสารสนเทศ, ระบบการจัดการด้านความปลอดภัย

Abstract

This research aims to explore the survey elements of the inter-organizational exchange of Safety Data and Information under Safety Management System through data collection of five service providers; Air operator, Airport operators, Approved maintenance organizations, Approved training organizations and Air navigation service providers. The researcher combines diverse research methods and proceeds in two phases; the first phase is the documentary qualitative research together with in-depth interviews with 1 5 key informants and, subsequently, the quantitative research based on the Exploratory Factor Analysis, providing 80-item questionnaire with the reliability of .962 (Cronbach' Alpha) to 385 samples. In this research, the researcher will mainly emphasize the second phase of the research, demonstrating six components that affect the inter-organizational Exchange of Safety Data and Information under Safety Management System; 1) The organization's readiness and capacity on interagency information exchange, 2) The quality of personnel responsible for aviation safety, 3) The role of promotion and cooperation from the executives, organizations and government sector, 4) The relevance of aircraft occurrence data, 5) The government's regulations and standard and 6) The collaborative processes between agencies with evaluation.

Keywords: the Inter-Organization Exchange, Safety Data and Information, Safety Management System

บทนำ

ระบบการจัดการความปลอดภัย คือ แนวทางเชิงระบบที่ใช้ในการบริหารจัดการความปลอดภัย (ICAO, 2559) ซึ่งระบบดังกล่าวถูกออกแบบให้สำหรับการปรับปรุงการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการระบุอันตราย และวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงก่อนที่อุบัติเหตุ อุบัติการณ์จะเกิดขึ้น (สิทธิปัฐพ์ มงคลอภิบาลกุล, 2559) ทั้งนี้ แนวคิดเกี่ยวกับระบบการจัดการความปลอดภัยมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง โดย DOC 9859 Safety Management Manual, Forth Edition (ICAO, 2561) กล่าวเกี่ยวกับวิธีการของระบบการจัดการความปลอดภัยในปัจจุบันใจความว่า วิธีการที่เริ่มจะนำมาปรับใช้ คือ วิธีการเชิงพยากรณ์ (Predictive Method) เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ หรือพยากรณ์สิ่งที่กำลังจะเกิด หรือน่าจะเกิดในอนาคต โดยใช้ข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัย (Safety Data and Information) ในอดีตและปัจจุบันมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวโน้ม ผ่านวิธีการทางสถิติ โดยการที่จะทำให้การดำเนินการด้วยวิธีดังกล่าวประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นจะต้องอาศัยข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยจำนวนมากซึ่งจะมาจาก 2 ส่วน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลภายในองค์กรของตน และจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน โดยในปัจจุบันมีเพียงการมุ่งเน้นไปที่การเก็บรวบรวมข้อมูลภายในองค์กรของตนเท่านั้น มิได้คำนึงถึงบริบทของอุตสาหกรรมการบินที่มีการขยายตัวอย่างกว้างขวางส่งผล

ให้นำไปสู่การเพิ่มความซับซ้อนในอุตสาหกรรม อีกทั้งประเทศไทยยังไม่ได้มีการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนว่าจะต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงานอย่างไร ไม่มีการแชร์ข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือต้องอาศัยความสนิทสนมระหว่างผู้บริหารในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนทางวาจา ไม่มีเอกสารหรือหลักฐานในการยืนยันข้อมูล ส่งผลให้การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างล่าช้า อีกทั้งหนึ่งในข้อเสนอแนะจากผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือน (Service Provider) ต่อสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ในการประชุมรับฟังการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแผนนิรภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2561 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น ใจความว่า “หลาย ๆ องค์กรประสบปัญหาในเรื่องของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศระหว่างหน่วยงาน เนื่องจากเมื่อมีการสอบสวนหาสาเหตุเกี่ยวกับการทำงาน มีหลายองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกัน จึงทำให้ต้องมีการขอสนับสนุนข้อมูลจากหน่วยงานอื่นแต่ในหลายกรณีมักเกิดปัญหา ไม่ได้รับการสนับสนุนข้อมูลเนื่องจากไม่มีฐานกฎหมายรองรับ ดังนั้น ควรจะมีการกำหนดบทบาทหน้าที่หรือแนวทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างองค์กรให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น”

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงาน ภายใต้ระบบการจัดการด้านความปลอดภัย เพื่อนำผลวิเคราะห์ที่ได้มานำเสนอแนวทางในการพัฒนาการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงาน ภายใต้ระบบการจัดการความปลอดภัยให้มีแบบแผนมากขึ้น โดยจะทำการศึกษาจากผู้จัดการด้านความปลอดภัย เจ้าหน้าที่นิรภัยการบิน และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวเนื่องกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของหน่วยงานผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือนในประเทศทั้ง 7 กลุ่มตามแผนนิรภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ เนื่องจากเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ผู้วิจัยคาดหวังให้ผลการวิจัยจะสามารถเป็นต้นแบบในการวางแนวทางการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงานในอุตสาหกรรมการบินของประเทศไทย เพื่อให้การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องสามารถทำได้อย่างรวดเร็ว ไม่เกิดอุปสรรค และจะส่งผลให้การดำเนินงานด้านความปลอดภัยในประเทศไทยเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์ มีมาตรฐานตามหลักสากล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงาน ภายใต้ระบบการจัดการด้านความปลอดภัย

การทบทวนวรรณกรรม

ระบบการจัดการด้านความปลอดภัย (Safety Management System) คือ แนวทางเชิงระบบที่ใช้ในการบริหารจัดการความปลอดภัย ซึ่งประกอบด้วย โครงสร้างองค์กรที่จำเป็น, อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ, นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซึ่งประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศมีพันธะตามอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน และข้อพึงปฏิบัติเรื่องการจัดการด้านความปลอดภัยดังกล่าว โดยจะต้องจัดทำแผนนิรภัยในการบิน

พลเรือนแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการจัดการด้านนิรภัยการบินพลเรือนภายในประเทศของตน (ICAO, 2559)

แผนนิรภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ (State Safety Programme: SSP) คือ กลไกสำคัญในการจัดการด้านนิรภัยการบินพลเรือนของประเทศ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ โดยเป็นการดำเนินงานด้านกฎหมาย กฎระเบียบ ร่วมกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องภายใต้กรอบมาตรฐานการจัดการด้านนิรภัยการบินพลเรือน เพื่อเป้าหมายสำคัญในการปรับปรุงพัฒนา และคงไว้ซึ่งประสิทธิภาพด้านความปลอดภัยสูงสุดอันจะนำไปสู่ความปลอดภัย โดย กพท. มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินงานในประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในส่วนของแผนนิรภัยการบินพลเรือนแห่งชาติได้กำหนดให้ผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือนในประเทศไทย (Service Provider) 7 ประเภท ได้แก่ 1) ผู้ดำเนินการเดินอากาศ 2) ผู้ดำเนินงานสนามบิน 3) ผู้ให้บริการการเดินอากาศ 4) สถาบันฝึกอบรมด้านการบิน 5) ผู้ดำเนินการหน่วยซ่อม 6) ผู้ออกแบบและผลิตผลิตภัณฑ์ 7) ผู้ดำเนินการบินทั่วไป จะต้องมีการนำระบบการจัดการด้านความปลอดภัยไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กรของตน ทั้งนี้ จากการรวบรวมข้อมูลผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือนในประเทศ พบว่า ปัจจุบันไม่มีหน่วยงานด้านผู้ออกแบบและผลิตผลิตภัณฑ์ และหน่วยงานด้านผู้ดำเนินการบินทั่วไปที่จดทะเบียนในประเทศไทย จึงทำให้ปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือนเพียง 5 กลุ่มเท่านั้น (ข้อมูล ณ วันที่ 18 เมษายน 2563 จากเว็บไซต์สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย) นอกจากนี้ยังได้มีการระบุเกี่ยวกับการสื่อสารและการเผยแพร่ข้อมูลด้านความปลอดภัยภายนอกหน่วยงาน โดยจะต้องจัดให้มีช่องทางการสื่อสารกับหน่วยงานการบินอื่น ๆ ที่เหมาะสม (สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย, 2562)

ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 22 ว่าด้วยการรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน ข้อกำหนดดังกล่าวแบ่งเนื้อหาสาระออกเป็น 6 หมวด 17 ข้อ 2 ภาคผนวก ทั้งนี้ ในส่วนของหมวด 1 ข้อที่ 7 ได้มีการกล่าวถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานใจความว่า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อ 6 องค์กรด้านการบินพลเรือนอาจประสานขอข้อมูลที่จำเป็น หรือดำเนินการวิเคราะห์เหตุการด้านความปลอดภัยร่วมกันกับองค์กรด้านการบินพลเรือนรายอื่น ๆ หรือผู้ทำการบินที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ได้ โดยจะต้องพิทักษ์ข้อมูลสารสนเทศ และแหล่งที่มาของข้อมูลด้านความปลอดภัยที่ได้จากการดำเนินการดังกล่าวตามข้อ 16 กรณีที่องค์กรด้านการบินพลเรือนไม่ได้รับความร่วมมือจากตามวรรคหนึ่งให้บันทึกไว้เป็นหลักฐานไว้ในระบบการจัดการด้านนิรภัยขององค์กรด้านการบินพลเรือนนั้น (สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย, 2563)

จากการศึกษาพบว่า ในส่วนของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงาน ภายใต้ระบบการจัดการด้านความปลอดภัย ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งในการแลกเปลี่ยนข้อมูลในอุตสาหกรรมการบินมีบริบท ข้อจำกัด กฎระเบียบ และมุมมองที่แตกต่างกันกับแนวคิด ทฤษฎี รวมทั้งงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่ผ่านมา หรืออาจกล่าวได้ว่ามีความรู้น้อยมากเกี่ยวกับโครงสร้าง หรือความสัมพันธ์ของตัวแปร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพัฒนาเครื่องมือวัด และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยสร้างแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรม และจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน ในผลการวิจัยเชิงคุณภาพระยะที่ 1 และมาใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณระยะที่ 2 โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเพื่อที่จะศึกษาองค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงาน

ภายใต้ระบบการจัดการด้านความปลอดภัย ทราบถึงความสัมพันธ์ของตัวแปร และเป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจทราบถึงองค์ประกอบที่แท้จริง

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยแบ่งออกเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพในระยะที่ 1 และการวิจัยเชิงปริมาณในระยะที่ 2 ซึ่งในบทความนี้ผู้วิจัยขอเสนอในส่วนของการวิจัยระยะที่ 2 เป็นหลัก โดยมีประชากร คือ ผู้จัดการด้านความปลอดภัย เจ้าหน้าที่นิรภัยการบิน และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวเนื่องกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือนในประเทศทั้ง 5 กลุ่มที่ถูกระบุไว้ในแผนนิรภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย เนื่องจากผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคำนวณตามสูตรของคอแครน (Cochran, 1977) ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ 5% และสัดส่วนของลักษณะประชากรที่สนใจเท่ากับ 0.05 ของประชากรที่ต้องการ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 385 คน ใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (ชิดชนก เชิงเชาว์, 2539: 223 - 224) เก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ผลตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 – เดือนมกราคม 2564 และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ในการวิจัยเชิงคุณภาพระยะที่ 1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็นแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องพบตัวแปร 91 ตัวแปร งานวิจัยใน และต่างประเทศ พบตัวแปร 84 ตัวแปร และศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน พบตัวแปร 100 ตัวแปร จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาโดยการจัดทำตารางสังเคราะห์ พิจารณาหาความซ้ำซ้อน บูรณาการตัวแปรที่มีความสอดคล้องกันออกมาเป็นตัวแปรการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานฯ จำนวน 80 ตัวแปร

2. นำตัวแปรที่ได้มาสร้างแบบสอบถามได้ข้อคำถาม 80 ข้อ จัดทำในรูปแบบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ทตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง และเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 80 ข้อ (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจรา ชำนิประศาสน์, 2547)

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.962 จึงกล่าวได้ว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีสถิติในการวิจัย ดังนี้ วิเคราะห์ค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงาน ภายใต้ระบบการจัดการด้านความปลอดภัย ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) เนื่องจาก

พบว่า องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงาน ภายใต้ระบบการจัดการด้านความปลอดภัยยังไม่เป็นที่ปรากฏอย่างชัดเจนว่ามีทั้งสิ้นกี่องค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงทำการรวบรวมตัวแปรที่คาดว่าน่าจะเกี่ยวข้องจากการวิจัยเชิงคุณภาพในระยะที่ 1 พัฒนาออกมาเป็นแบบสอบถามเชิงปริมาณ เพื่อจะนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เพื่อหาองค์ประกอบที่แท้จริง โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 385 คน มีดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ค่าระดับความคิดเห็นโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรทั้ง 80 ตัว เกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best, 1997) เรียงลำดับจากมากไปน้อยผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมตัวแปรทั้ง 80 ข้อ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 3.85 – 4.43 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ตัวแปรที่ 2 บุคลากรภายในองค์กรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการความปลอดภัยเบื้องต้น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.74 รองลงมาตัวแปรที่ 24 ผู้บริหารขององค์กรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องที่เกี่ยวเนื่องกับระบบการจัดการด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.81 และตัวแปรที่ 3 บุคลากรภายในองค์กรมีความตระหนัก (Awareness) เรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับแรก และตัวแปรที่ 30 บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบในส่วนของนิรภัยการบินทำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ และมีกระบวนการโต้ตอบ หรือกระทำระหว่างกันกับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากัน คือ 4.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 0.84 และ 0.71 ตามลำดับ

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลเบื้องต้นในการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy: KMO) และค่า Bartlett's Test พบว่า KMO มีค่าเท่ากับ .881 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 แสดงให้เห็นว่าสารสนเทศของข้อมูลที่วิเคราะห์มีความเหมาะสมในระดับดีและมีข้อมูลที่เพียงพอสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบได้ และเมื่อทดสอบสมมติฐานด้วย Bartlett's test of Sphericity พบว่าค่าไคสแควร์เท่ากับ 20288.69 มีค่าความน่าจะเป็นในการปฏิเสธสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identity Matrix) นั่นคือตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น ข้อมูลจะมีความเหมาะสมสามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2537)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) เพื่อสกัดตัวแปรให้เหลือตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการวิเคราะห์ด้วยวิธีสกัดปัจจัย (Principal Component Analysis : PCA) หมุนแกนแบบตั้งฉาก (Orthogonal Rotation) โดยใช้วิธีแวริแมกซ์ (Varimax Rotation) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2556) ผู้วิจัยใช้วิธีการสกัดองค์ประกอบโดยกำหนดจำนวนองค์ประกอบที่เป็นไปได้ตั้งแต่ 3 - 7 องค์ประกอบ และพิจารณาค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) ประกอบกัน จากการพิจารณาพบว่าการกำหนดจำนวน 6 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมที่สุดอย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ดังกล่าวสกัดได้ 7 องค์ประกอบ แต่องค์ประกอบสุดท้ายมีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบน้อยกว่า 0.5 จึงทำการยุบเหลือเพียง 6 องค์ประกอบเท่านั้น นอกจากนี้ เมื่อใช้เกณฑ์ในการพิจารณาว่าความแปรปรวนขององค์ประกอบที่อธิบายได้ด้วยข้อคำถามย่อย (Eigenvalues) ควรมีค่ามากกว่า 1 โดยผลสนับสนุนว่าองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ทั้ง 6 อัตรานี้มีเงื่อนไขเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งเอาไว้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทั้ง 6 องค์ประกอบมีค่าความแปรปรวน (Eigenvalues) อยู่ระหว่าง 3.03 ถึง 12.06 และมีร้อยละความแปรปรวน (Percent of Variance) อยู่ระหว่าง 3.79 ถึง 15.07 โดยข้อคำถามทั้ง 80 ข้อสามารถอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบทั้งหมดได้ร้อยละ 51.03 แต่เมื่อพิจารณาเฉพาะ 6 องค์ประกอบที่สกัดได้คำถามที่เหลือสามารถอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบทั้งหมดได้ร้อยละ 47.97 แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1 จากการพิจารณาค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ของตัวแปรแต่ละตัวขององค์ประกอบนั้น โดยถือเกณฑ์ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และแต่ละองค์ประกอบต้องมีตัวแปรที่ใช้อธิบายตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป พบว่า ทุกองค์ประกอบ ประกอบด้วยการอธิบายจากตัวแปรย่อยทั้งหมด 72 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรหรือน้ำหนักปัจจัยอยู่ระหว่าง 0.500 ถึง 0.820 มีตัวแปรที่ตัดออกทั้งหมด 8 ตัวแปรเนื่องจากไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของค่าน้ำหนักปัจจัย

ตารางที่ 1 ค่าความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวนขององค์ประกอบจากการสกัดปัจจัยและหมุนแกนปัจจัย

	Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
ปัจจัย	**ค่าความแปรปรวน**	**ค่าร้อยละของความแปรปรวน**	**ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน**	**ค่าความแปรปรวน**	**ค่าร้อยละของความแปรปรวน**	**ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน**
1	17.26	21.58	21.58	12.06	15.07	15.07
2	8.09	10.11	31.70	11.12	13.90	28.97
3	5.44	6.80	38.50	5.60	7.00	35.97
4	3.05	3.81	42.31	3.43	4.29	40.26
5	2.46	3.07	45.39	3.14	3.92	44.18
6	2.44	3.05	48.44	3.03	3.79	47.97

ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีตัวแปรต่าง ๆ โดยจัดเรียงลำดับความสำคัญตามค่าน้ำหนักปัจจัย ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยตัวแปรบรรยาย จำนวน 24 ตัวแปร (ได้แก่ ตัวแปรที่ 62, 73, 59, 63, 68, 56, 74, 61, 67, 53, 60, 55, 66, 54, 58, 65, 70, 57, 75, 52, 64, 51, 69 และ 72) มีค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.532-0.774 ซึ่งเป็นเรื่องของความพร้อมด้านต่าง ๆ ของหน่วยงานที่ทำการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยตัวแปรสำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ตัวแปร 62; องค์กรจัดให้มีช่องทางการแลกเปลี่ยนข้อมูล ฯ ที่มีความสมบูรณ์ สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และง่ายต่อการเลือกใช้ตามช่วงวัยต่างๆ (0.774) ตัวแปร 73; องค์กรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ กับหน่วยงานอื่น ๆ ในปริมาณที่เหมาะสม (0.761) ตัวแปร 59; องค์กรมีการพิจารณาความเหมาะสม ความสะดวก และความง่ายต่อการใช้งานในการเลือกใช้เทคโนโลยีการแลกเปลี่ยน

ข้อมูลฯ กับกลุ่มคนประเภทต่าง ๆ (0.759) ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อปัจจัยนี้ว่า “ปัจจัยที่ 1 ความพร้อม และขีดความสามารถขององค์กรที่เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน”

องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยตัวแปรบรรยาย จำนวน 22 ตัวแปร (ได้แก่ ตัวแปรที่ 32, 36, 39, 27, 31, 38, 34, 30, 37, 35, 33, 29, 47, 50, 28, 43, 46, 45, 41, 40, 44 และ 48) มีค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.511-0.793 ซึ่งเป็นเรื่องของบุคลากรที่ทำการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยตัวแปรสำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ตัวแปรที่ 32; บุคลากรที่รับผิดชอบเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูล (0.793) ตัวแปรที่ 36; บุคลากรสามารถมีส่วนร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้อย่างกว้างขวาง เท่าเทียม โดยมีความเคารพซึ่งกันกันและเห็นคุณค่าของความแตกต่างระหว่างบุคคล หรือหน่วยงาน (0.765) ตัวแปรที่ 39;บุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทเป็นจำนวนมาก และบุคคล หรือหน่วยงานเหล่านั้นให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี (0.758) ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อปัจจัยนี้ว่า “ปัจจัยที่ 2 คุณภาพของบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบในส่วนของนิรภัยการบิน”

องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยตัวแปรบรรยาย จำนวน 11 ตัวแปร (ได้แก่ ตัวแปรที่ 10, 9, 11, 12, 8, 23, 22, 16, 15, 25 และ 24) มีค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.506-0.820 ซึ่งเป็นเรื่องของการให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ จากผู้บริหาร และภาครัฐ โดยตัวแปรสำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ตัวแปรที่ 10; ภาครัฐมีการกำกับดูแลผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือน (Service Provider) ในเรื่องของระบบการจัดการด้านความปลอดภัยอย่างเข้มข้น (0.820) ตัวแปรที่ 9; ภาครัฐมีการส่งเสริมความรู้ และประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ (0.739) ตัวแปรที่ 11; ภาครัฐมีการกำหนดกรอบระยะเวลาที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ ระหว่างหน่วยงานอย่างชัดเจน และรวดเร็ว (0.734) ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อปัจจัยนี้ว่า “ปัจจัยที่ 3 การสนับสนุน และความร่วมมือจากผู้บริหารองค์กร และภาครัฐ”

องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วยตัวแปรบรรยาย จำนวน 5 ตัวแปร (ได้แก่ ตัวแปรที่ 17, 18, 20, 14 และ 19) มีค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.531-0.721 ซึ่งเป็นเรื่องของข้อมูลกรณีอากาศยานประสบเหตุโดยตัวแปรสำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ตัวแปรที่ 17; กรณีอากาศยานประสบเหตุมีสถานที่ที่เกิด เหมือน หรือใกล้เคียงกับหน่วยงานอื่นๆ (0.721) ตัวแปรที่ 18; กรณีอากาศยานประสบเหตุมีลักษณะการเกิดอากาศยานประสบเหตุใกล้เคียงกับหน่วยงานอื่น ๆ (0.691) ตัวแปรที่ 20; กรณีอากาศยานประสบเหตุมีความรุนแรง หรือเกิดความเสียหายเป็นจำนวนมาก (0.574) ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อปัจจัยนี้ว่า “ปัจจัยที่ 4 ความเกี่ยวข้องของข้อมูลกรณีอากาศยานประสบเหตุ”

องค์ประกอบที่ 5 ประกอบด้วยตัวแปรบรรยาย จำนวน 6 ตัวแปร (ได้แก่ ตัวแปรที่ 6, 4, 5, 1, 7 และ 2) มีค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.500-0.803 ซึ่งเป็นเรื่องของกฎระเบียบ และข้อบังคับ โดยตัวแปรสำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ตัวแปรที่ 6; ภาครัฐมีการกำหนดขอบเขต หรืออำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ ของผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือนประเภทต่าง ๆ อย่างชัดเจน (0.803) ตัวแปรที่ 4; ภาครัฐมีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ แนวทาง วิธีการ หรือบรรทัดฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ อย่างชัดเจน (0.720) ตัวแปรที่ 5; ภาครัฐมีการกำหนดความหมาย หรือคำนิยามที่เกี่ยวข้องกับด้านนิรภัยการบินอย่างชัดเจน (0.708) ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อปัจจัยนี้ว่า “ปัจจัยที่ 5 การกำกับดูแล การออกระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานจากภาครัฐ”

องค์ประกอบที่ 6 ประกอบด้วยตัวแปรบรรยาย จำนวน 4 ตัวแปร (ได้แก่ ตัวแปรที่ 77, 76, 78 และ 80) มีค่าน้ำหนักอยู่ระหว่าง 0.647-0.787 ซึ่งเป็นเรื่องของการติดตามการทำงาน และการทำงานร่วมกัน โดยตัวแปรสำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ตัวแปรที่ 77; องค์กรมีความตั้งใจ และติดตามผลการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ หรือผลการทำงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องอย่างสม่ำเสมอ (0.787) ตัวแปรที่ 76; องค์กรทราบว่าข้อมูลที่ตนต้องการร้องขอ จะต้องร้องขอกับหน่วยงานใด และทราบความต้องการของตนเองว่าต้องการข้อมูลประเภทใด ในรูปแบบไหน และข้อมูลที่ต้องการมีเงื่อนไขแบบใด (0.763) ตัวแปรที่ 78; หน่วยงานผู้รับข้อมูลจัดให้มีกระบวนการการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ (0.685) ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อปัจจัยนี้ว่า “ปัจจัยที่ 6 กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และการติดตามผล”

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่าองค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงาน ภายใต้ระบบการจัดการด้านความปลอดภัย ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ 1) ความพร้อม และขีดความสามารถขององค์กรที่เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน 2) คุณภาพของบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบในส่วนของนิรภัยการบิน 3) การสนับสนุน และความร่วมมือจากผู้บริหารองค์กรและภาครัฐ 4) ความเกี่ยวข้องของข้อมูลกรณีอากาศยานประสบเหตุ 5) การกำกับดูแล การออกระเบียบข้อบังคับ และมาตรฐานจากภาครัฐ 6) กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน โดยมีความสำคัญของปัจจัยตามลำดับนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยอื่น ๆ อาทิ ผลการศึกษาของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (2557) ที่ได้กล่าวไว้ว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านความพร้อมของหน่วยงานผู้ขอข้อมูล การให้ความสำคัญของผู้บริหาร ความสามารถของคณะทำงานด้านเทคนิค นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของไวฑูรย์ โภคาชัยพัฒน์ (2557) ที่ได้กล่าวไว้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือ และใช้ทรัพยากรระหว่างกันของรัฐวิสาหกิจ ประกอบไปด้วย 11 ปัจจัยบวก โดยปัจจัยบวกที่มีความสอดคล้องกันคือ ปัจจัยด้านการมีข้อมูล การมีหน่วยงานรัฐอื่นเข้าร่วม และการมีการติดตามและประเมินผล และ 14 ปัจจัยลบที่มีผลต่อความร่วมมือซึ่งปัจจัยลบที่มีความสอดคล้องกัน คือ ปัจจัยด้านกฎ ระเบียบต่าง ๆ และการไม่มีการสนับสนุนจากภาครัฐ และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Hsu (2549) พบว่า ปัจจัยที่จะส่งผลให้เกิดการเพิ่มการแลกเปลี่ยนความรู้ของพนักงาน คือ ตัวอย่างที่ดีจากผู้บริหาร และสอดคล้องกับผลการศึกษาของปีเตอร์ รักธรรม (2558) ซึ่งกล่าวว่า ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับคุณภาพของระบบ คุณภาพของข้อมูล คุณภาพของบริการ ความน่าเชื่อถือของระบบ ความไว้วางใจในระบบ (Trust) การ Implement เรื่องของลายเซ็นต์ดิจิตอล และเรื่องของการจัดการรองรับในกรณีฉุกเฉิน และผลการศึกษาของ Michal McGuire (2545) ซึ่งกล่าวว่า ปัจจัยที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จ ได้แก่ 1) การมีบุคลากรที่เหมาะสม มีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญ 2) การที่เครือข่ายมีวัตถุประสงค์การดำเนินงานที่ชัดเจน มีเป้าหมายร่วมกัน 3) สมาชิกทุกคนเข้าใจวัตถุประสงค์ของเครือข่าย และมีส่วนร่วมในการพัฒนา 4) สมาชิกทุกคนเข้าใจถึงผลความสำเร็จของงานร่วมกัน มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน 5) มีเจ้าหน้าที่ในการช่วยบริหารงาน และ 6) มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในเครือข่าย

ข้อเสนอแนะ

ควรนำผลการศึกษา ไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อยืนยันโครงสร้างขององค์ประกอบ และควรศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงานผู้กำกับดูแล (Regulator) เพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลาย และควรมีการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนข้อมูล และสารสนเทศด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงาน ภายใต้ระบบการจัดการด้านความปลอดภัยระหว่างหน่วยงานผู้กำกับดูแล (Regulator) และผู้ให้บริการด้านการบินพลเรือน (Service Provider) ทั้ง 5 กลุ่ม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2553). **คู่มือการจัดทำมาตรฐานเพื่อการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ.** กรุงเทพ:กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2556). **การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง.** กรุงเทพฯ:ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.

ชิดชนก เชิงเชาว์. (2539). **วิธีวิจัยทางการศึกษา.** ปัตตานี:มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2537). **ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น:สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์.** กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปีเตอร์ รักธรรม. (2558). การศึกษาปัจจัยและกลยุทธ์ที่สร้างแรงจูงใจในการใช้ระบบเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์. **วารสารบริหารธุรกิจนิด้า**, 16 (16), 26-59.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ:ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2547). **ระบียบวิธีการวิจัย.** กรุงเทพฯ:พิมพ์ดีการพิมพ์.

ไวฑูรย์ โภคาชัยพัฒน์. (2557). **การพัฒนาระบบการกำกับดูแลความร่วมมือและการใช้ทรัพยากรร่วมกันของรัฐวิสาหกิจ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

สุเทพ สุนทรเภสัช. (2540). **ทฤษฎีสังคมวิทยาร่วมสมัย.** เชียงใหม่:บริษัท สำนักพิมพ์ โกลบอลวิชั่น จำกัด.

สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย. (2562). **แผนนิรภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติ.** สืบค้นจาก https://www.caat.or.th/th/archives/41743

สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย. (2562). **ข้อกำหนดของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 22 ว่าด้วยการรายงานเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน.** สืบค้นจาก https://www.caat.or.th/th/archives/46174

สิทธิปัฐพ์ มงคลอภิบาลกุล. (2559). **ระบบการจัดการด้านนิรภัย Safety Management System.** กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.

Best, John W. (1977). **Research in Education. 3rd ed.** Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, Inc.

ICAO. (2016). **Annex 19 Safety Management : Second Edition.** International Civil Aviation Organization.

ICAO. (2018). **Doc 9859 Safety Management Manual: Forth Edition.** International Civil Aviation Organization.

I-Chieh Hsu. (2006). Enhancing employee tendencies to share knowledge-Case studies of nine companies in Taiwan. **International Journal of Information Management: The Journal for Information Professionals.**

Michal McGuire. (2003). Managing Networks: Propositions on What Managers Do and Why They Do It. **Public Administration Review**. Volume 62 Issue 5, 599-60

การศึกษาการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย
A Study of Involvement between Teachers and Parents of Early Childhood Children

ฐิตินันท์ ธีรเวชเจริญชัย
Thitinun Teravecharoenchai
สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย สังกัด มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โทรศัพท์ 023108321
Branch Early childhood Education Department Ramkhamhaeng University, Tell. 023108321
e-mail: thitinun.t@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ใน 6 ลักษณะ ได้แก่ การเลี้ยงดู การสื่อสาร การอาสาสมัคร การเรียนรู้ที่บ้าน การตัดสินใจ และการร่วมมือกับชุมชน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูปฐมวัยที่สอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ในโรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยประกอบด้วยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และโรงเรียนสังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลทั่วไป

ครูปฐมวัย จำนวน 69 คน ครูส่วนใหญ่สอนในระดับชั้นอนุบาล 2 (4 ปี) คิดเป็นร้อยละ 44.9 ครูมีประสบการณ์ทำงานมากที่สุดในช่วง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.2 และครูส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.3

2. การมีส่วนร่วมระหว่างครูและผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย

การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการร่วมมือกับชุมชน ด้านการตัดสินใจ ด้านการเลี้ยงดู และด้านการอาสาสมัคร อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ครูกับผู้ปกครอง, เด็กปฐมวัย

Abstract

The aims of this research were to study 6 aspects Involvement between teachers and parents of early childhood children such as parenting, communicating, volunteering,

learning at home, decision making and collaborating with community. Population were 80 early childhood teachers in a networked school of Ramkhamhaeng University, schools under the Primary Educational Service Area Office and the Bangkok's Education Office, taught in semester 1, academic year 2020. Research instruments included the questionnaire of Involvement between teachers and parents of early childhood children, the data analyze using a computer program for frequency, percentage, mean and standard deviation and presenting the data in the table and arrangement.

Results revealed that (1) General information: in 69 primary school teachers, 44.9% of the teacher teach in Kindergarten 2 (4 years), 36.2% of teachers have the work experience in 5-10 years and 62.3% of teachers have a bachelor's degree, (2) overall involvement between teachers and parents of early childhood is high level of performance. In each aspect, communicating is highest level of performance but learning at home, collaborating with community, decision making, parenting and volunteering is high level of performance.

Keywords: Involvement Teacher and Parent Early Childhood Children

บทนำ

นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล ศาสตราจารย์ James J. Heckman (2013) ได้ระบุว่า การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัยจะให้อัตราผลตอบแทนมากถึงร้อยละ 7 – 10 โดยพบว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีทั้งสารอาหารและการดูแลสุขภาพในช่วงแรกของชีวิต จะมีทักษะทางกายภาพ ความฉลาดทางสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ที่ดีกว่า รวมทั้งมีโอกาสเข้าเรียนจนถึงระดับอุดม-ศึกษา สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการดูแล และมีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน เกิดคุณลักษณะและเจตคติที่ดี มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก

ครอบครัวและสังคมไทยยังขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างถูกต้อง ครอบครัวไม่เข้าใจธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็ก ส่งผลให้เกิดปัญหาที่ต้องแก้อย่างเร่งด่วน ได้แก่ การเร่งรัดพัฒนาสมองเด็ก ด้วยการติวสอบเข้าอนุบาล เน้นวิชาการมากเกินไป การยัดเยียดให้เด็กเรียนหลายภาษา การเลี้ยงดูแบบปกป้องมากเกินไป และการเลี้ยงดูให้เด็กติดเทคโนโลยี (รายงานการพัฒนาเด็กปฐมวัย, 2562) นอกจากนี้จากการรายงานพัฒนาการเด็กปฐมวัย พบว่า การเจริญเติบโตของเด็กมีแนวโน้มดีขึ้น แต่ยังต่ำกว่าเป้าหมาย เด็กไทยวัยแรกเกิดถึง 5 ปี ร้อยละ 25.92 (ข้อมูล ณ กันยายน 2562) มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าโดยเฉพาะด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา ซึ่งเป็นผลจากการบริโภคอาหารของแม่และเด็ก การเลี้ยงดูและกิจกรรมทางกายของเด็ก การจะให้เด็กมีพัฒนาการสมวัยได้นั้นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่สัมพันธ์กับเด็ก ตั้งแต่บ้าน โรงเรียน ชุมชมและสังคม

มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2514 ฉบับบปรับปรุง พ.ศ. 2541 โดยกำหนดให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาและวิจัยแบบตลาดวิชา มี

วัตถุประสงค์ให้การศึกษาส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้คณะศึกษาศาสตร์เป็นหนึ่งในคณะที่ตั้งขึ้นพร้อมกับมหาวิทยาลัยและได้ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยมาโดยตลอด โครงการหนึ่งที่เป็นภารกิจและคณะศึกษาศาสตร์ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง คือการบริการวิชาการแก่สังคม คณะศึกษาศาสตร์ดำเนินความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและคณะ โรงเรียนเหล่านี้เรียกว่า โรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยคณะให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนและมีนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนดังกล่าว ซึ่งโรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหงส่วนใหญ่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล คณะมีโรงเรียนเครือข่ายในระดับการศึกษาปฐมวัย จำนวน 2 สังกัด ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครและโรงเรียนสังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ดังนั้นการร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่ายจึงถือเป็นภารกิจหนึ่งของคณาจารย์ในคณะ

การศึกษาปฐมวัยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนั้นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยรูปแบบหรือลักษณะการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยมีทั้งหมด 6 ลักษณะ (Epstein’s Framework of 6 Types of Parent Involvement) ได้แก่ ลักษณะที่ 1 การเลี้ยงดู ลักษณะที่ 2 การสื่อสาร ลักษณะที่ 3 การอาสาสมัคร ลักษณะที่ 4 การเรียนรู้ที่บ้าน ลักษณะที่ 5 การตัดสินใจ ลักษณะที่ 6 การร่วมมือกับชุมชน โรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีลักษณะที่หลากหลายของโรงเรียนและครู จากการที่ผู้วิจัยเข้ามีส่วนร่วมกับโรงเรียนดังกล่าว พบว่า นโยบายที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ครูแต่ละโรงเรียนมีการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองแตกต่างกัน นอกจากนี้จากงานวิจัยต่าง ๆ มักทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมากกว่าการศึกษาการมีส่วนร่วมของครู ทั้งที่การมีส่วนร่วมนั้นประกอบด้วยหลายฝ่าย และครูก็เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยได้ จึงเป็นที่น่าสนใจว่าการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครอง ในมุมมองของครูนั้นเป็นอย่างไร ครูมีวิธีการสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอย่างไร ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในมุมมองของครู เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการจัดแนวทางส่งเสริมพัฒนาครูในการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ครูปฐมวัยในโรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประเด็นที่ศึกษา คือ การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย หมายถึง ลักษณะในการติดต่อสื่อสารและร่วมมือกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง ตามทฤษฎีของ Epstein ในมุมมองของครู ทั้งหมด 6 ลักษณะ ได้แก่

ลักษณะที่ 1 การเลี้ยงดู หมายถึง การช่วยทุกครอบครัวสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนเด็ก

ลักษณะที่ 2 การสื่อสาร หมายถึง การออกแบบรูปแบบการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับบ้านให้มีประสิทธิภาพ

ลักษณะที่ 3 การอาสาสมัคร หมายถึง การรับสมัครและจัดระบบการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ปกครอง

ลักษณะที่ 4 การเรียนรู้ที่บ้าน หมายถึง การให้ข้อมูลกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือเด็กที่บ้าน

ลักษณะที่ 5 การตัดสินใจ หมายถึง การให้ผู้ปกครองตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของโรงเรียนและการพัฒนาการเป็นตัวแทนและความเป็นผู้นำของผู้ปกครอง

ลักษณะที่ 6 การร่วมมือกับชุมชน หมายถึง การระบุ การบูรณาการและการบริการจากชุมชนเพื่อสร้างยุทธศาสตร์ของโรงเรียน ครอบครัว และการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

2. โรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง หมายถึง โรงเรียนที่มีความร่วมมือกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยประกอบด้วยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานครและโรงเรียนสังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

3. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กอายุ 3 – 5 ปี ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ในโรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

4. ครูปฐมวัย หมายถึง ครูสอนเด็กปฐมวัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ในโรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

5. ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย หมายถึง พ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่ศึกษาในโรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย

การทบทวนวรรณกรรม

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กตามรูปแบบของ Epstein และ Janson 6 ลักษณะ (Epstein, 1995) ดังนี้

1. Parenting หรือ การเลี้ยงดู หมายถึง การช่วยทุกครอบครัวสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนเด็ก ภาระหน้าที่พื้นฐานของผู้ปกครองรวมถึงการจัดหาที่อยู่อาศัย การดูแลสุขภาพอนามัย อาหารและความปลอดภัย

2. Communication หรือ การสื่อสาร หมายถึง การออกแบบรูปแบบการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับบ้านให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงวิธีการสื่อสารอย่างหลากหลายจากโรงเรียนไปยังบ้าน และการให้ข้อมูลต่าง ๆ

3. Volunteering หรือ การอาสาสมัคร หมายถึง การรับสมัครและจัดระบบการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ปกครอง การที่ผู้ปกครองอาสาสมัครสละเวลาและนำความเชี่ยวชาญหรือความสามารถต่าง ๆ เข้ามาช่วยกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก พัฒนาครู บุคลากร พัฒนาสถานศึกษาและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองด้วยกันเอง

4. Learning at Home การเรียนรู้ที่บ้าน หมายถึง การให้ข้อมูลกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือเด็กที่บ้าน รวมถึงการทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก เพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้ของเด็กที่โรงเรียนและที่บ้าน ทำให้เด็กเห็นความสำคัญของการเรียนรู้

5. Decision – Making หรือ การตัดสินใจ หมายถึง การให้ผู้ปกครองตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของโรงเรียนและการพัฒนาการเป็นตัวแทนและความเป็นผู้นำของผู้ปกครอง เช่น คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา หรือ สมาคมผู้ปกครอง และการตัดสินใจในนโยบาย การพัฒนาภาวะผู้นำให้แก่ผู้ปกครองและ

ผู้แทนผู้ปกครอง ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามาเป็นกรรมการของคณะกรรมการอำนวยการของโรงเรียน หรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา

6. Collaborating with Community หรือ การร่วมมือกับชุมชน หมายถึง การบูรณาการและการบริการจากชุมชน เพื่อสร้างยุทธศาสตร์ของโรงเรียน ครอบครัว และการเรียนรู้พัฒนาการของเด็ก โดยการที่ผู้ปกครองส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนกับทรัพยากร และการบริการของชุมชน สถานศึกษา ผสมผสานทรัพยากรและการบริการจากชุมชนในการเสริมสร้างโปรแกรมของสถานศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ประกอบด้วยการดำเนินการ ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมระหว่างครูและผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย จำนวน 1 ชุด แบบสอบถามมีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) รายข้อ มากกว่า 0.5 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .97 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยการส่งแบบสอบถามผ่าน QR Code และระบบออนไลน์ จำนวน 80 ฉบับ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามตอบกลับมาทั้งสิ้น จำนวน 69 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.25 ซึ่งนับว่าเป็นค่าที่ยอมรับได้ คือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และข้อมูลทุกฉบับมีความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ได้

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับชั้นที่สอน ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

รายการ	จำนวน (คน) (n=69)	ร้อยละ
ระดับชั้นที่สอน		
อนุบาล 1 (3 ปี)	14	20.3
อนุบาล 2 (4 ปี)	31	44.9
อนุบาล 3 (5 ปี)	24	34.8
รวม	69	100
ประสบการณ์ทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	20	29.0
5 – 10 ปี	25	36.2
10 ปีขึ้นไป	24	34.8
รวม	69	100
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	43	62.3
สูงกว่าปริญญาตรี	26	37.7
รวม	69	100

ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ครูส่วนใหญ่สอนในระดับชั้นอนุบาล 2 (4 ปี) คิดเป็นร้อยละ 44.9 ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูมีประสบการณ์ทำงานมากที่สุดในช่วง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.2 ระดับการศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.3

ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย นำเสนอ 6 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย จำแนกรายด้าน

การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครอง	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	แปลผล
ด้านการเลี้ยงดู	4.10	0.67	มาก
ด้านการสื่อสาร	4.61	0.43	มากที่สุด
ด้านการอาสาสมัคร	3.70	0.93	มาก
ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	4.28	0.59	มาก
ด้านการตัดสินใจ	4.15	0.75	มาก
ด้านการร่วมมือกับชุมชน	4.23	0.64	มาก
รวม	**4.18**	**0.57**	**มาก**

ตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (μ = 4.18, σ = 0.57) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.61, σ = 0.43) รองลงมาด้านการเรียนรู้ที่บ้าน อยู่ในระดับมาก (μ = 4.28, σ = 0.59) ด้านการร่วมมือกับชุมชน อยู่ในระดับมาก (μ = 4.23, σ = 0.64) ด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก (μ = 4.15, σ = 0.75) ด้านการเลี้ยงดู อยู่ในระดับมาก (μ = 4.10, σ = 0.67) โดยการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยน้อยที่สุด คือ ด้านการอาสาสมัคร อยู่ในระดับมาก (μ = 3.70, σ = 0.93)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ด้านการเลี้ยงดู

ด้านการเลี้ยงดู	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	แปลผล
เสนอแนะการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีทั้งในบ้านและนอกบ้านที่เหมาะกับวิธีการเรียนรู้ของเด็ก	4.16	0.72	มาก
จัดหาคลิปวิดีโอหรือข้อความเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยแต่ละช่วงอายุ	3.78	0.80	มาก
จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการและการเลี้ยงดูเด็กสำหรับผู้ปกครอง	3.64	0.98	มาก
จัดโครงการสนับสนุนครอบครัว เช่นการช่วยเหลือครอบครัวด้านสุขภาพ โภชนาการและอื่น ๆ	3.93	1.05	มาก
เยี่ยมบ้านเด็กทุกภาคเรียน	4.48	0.95	มาก
ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง เพื่อให้ครูและผู้ปกครองทราบข้อมูลของเด็กในทิศทางเดียวกัน	4.61	0.71	มากที่สุด
รวม	**4.10**	**0.67**	**มาก**

ตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ด้านการเลี้ยงดู อยู่ในระดับมาก (μ = 4.10, σ = 0.67) เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง เพื่อให้ครูและผู้ปกครองทราบข้อมูลของเด็กในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.61, σ = 0.71) และการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยน้อยที่สุด คือ จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการและการเลี้ยงดูเด็กสำหรับผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก (μ = 3.64, σ = 0.98)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ด้านการสื่อสาร

ด้านการสื่อสาร	**ค่าเฉลี่ย (μ)**	**ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)**	**แปลผล**
ติดตามผลจากการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4.62	0.57	มากที่สุด
ส่งผลงานของเด็กให้ผู้ปกครองทราบเพื่อตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน	4.45	0.70	มาก
รายงานพัฒนาการเด็ก โดยใช้แบบรายงานพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบและประชุมเพื่อพัฒนาเด็ก	4.58	0.60	มากที่สุด
แจ้งเตือนกำหนดการต่าง ๆ ทางจดหมาย ข้อความ โทรศัพท์หรือช่องทางสื่อสังคมออนไลน์	4.90	0.30	มากที่สุด
ประชาสัมพันธ์ข้อมูลโรงเรียนและวิธีการเลือกโรงเรียน	4.52	0.70	มากที่สุด
ประชาสัมพันธ์ข้อมูลหลักสูตรหรือกิจกรรมภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.54	0.70	มากที่สุด
รวม	**4.61**	**0.43**	**มากที่สุด**

ตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.10, σ = 0.67) เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า แจ้งเตือนกำหนดการต่าง ๆ ทางจดหมาย ข้อความ โทรศัพท์หรือช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ อยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.90, σ = 0.30) และการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยน้อยที่สุด คือ ส่งผลงานของเด็กให้ผู้ปกครองทราบเพื่อตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน อยู่ในระดับมาก (μ = 4.45, σ = 0.70)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ด้านการอาสาสมัคร

ด้านการอาสาสมัคร	**ค่าเฉลี่ย (μ)**	**ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)**	**แปลผล**
มีโครงการอาสาสมัครของโรงเรียนหรือห้องเรียนที่จัดให้มีการกลุ่มอาสาสมัครเพื่อดูแลครู ผู้บริหาร เด็กและผู้ปกครอง	3.72	1.01	มาก
มีการจัดสถานที่สำหรับงานอาสาสมัครหรือสมาคมผู้ปกครอง	3.72	1.03	มาก
มีการประชุมร่วมกับอาสาสมัคร เพื่อร่วมกันพัฒนาเด็ก	3.72	1.11	มาก
จัดให้มีกลุ่มอาสาสมัครผู้ปกครอง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	3.61	1.03	มาก

ด้านการอาสาสมัคร	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	แปลผล
และจัดกิจกรรมต่าง ๆ			
กลุ่มอาสาสมัครมีการประชาสัมพันธ์งานต่าง ๆ ที่จัดขึ้นอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ	3.62	1.01	มาก
กลุ่มอาสาสมัครมีการช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียนและผู้ปกครองท่านอื่น ทั้งในด้านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมและความปลอดภัย	3.81	0.92	มาก
รวม	**3.70**	**0.93**	**มาก**

ตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ด้านการอาสาสมัคร อยู่ในระดับมาก (μ = 3.70, σ = 0.93) เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า กลุ่มอาสาสมัครมีการช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียน และผู้ปกครองท่านอื่น ทั้งในด้านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมและความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก (μ = 3.81, σ = 0.92) และการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยน้อยที่สุดคือ จัดให้มีกลุ่มอาสาสมัครผู้ปกครอง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และจัดกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก (μ = 3.61, σ = 1.03)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน

ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	แปลผล
ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กในแต่ละช่วงอายุ	4.22	0.74	มาก
ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการช่วยเหลือเด็กขณะเด็กอยู่ที่บ้าน	4.26	0.63	มาก
แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและสิ่งที่เด็กกำลังเรียนรู้ให้กับผู้ปกครองทุกสัปดาห์	4.42	0.67	มาก
สร้างกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองกับเด็กสามารถทำร่วมกันได้ที่บ้าน	4.25	0.67	มาก
จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมทักษะคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาสำหรับครอบครัวที่โรงเรียน เช่น กิจกรรมรักการอ่าน กิจกรรมประดิษฐ์กระทง กิจกรรมประกอบอาหาร	4.38	0.82	มาก
ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายหรือวางแผนการเรียนของเด็กในแต่ละปี	4.16	0.78	มาก
รวม	**4.28**	**0.59**	**มาก**

ตารางที่ 6 พบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน อยู่ในระดับมาก (μ = 4.28, σ = 0.59) เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและสิ่งที่เด็กกำลังเรียนรู้ให้กับผู้ปกครองทุกสัปดาห์ อยู่ในระดับมาก (μ = 4.42, σ = 0.67) และการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยน้อยที่สุด คือ ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายหรือวางแผนการเรียนของเด็กในแต่ละปี อยู่ในระดับมาก (μ = 4.16, σ = 0.78)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ด้านการตัดสินใจ

ด้านการตัดสินใจ	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	แปลผล
มีการสนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน	4.06	0.87	มาก
มีการสนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงโรงเรียน	4.12	0.85	มาก
มีการสนับสนุนให้องค์กรอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน	4.07	0.88	มาก
มีการสนับสนุนให้องค์กรอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงโรงเรียน	4.13	0.91	มาก
มีการสร้างเครือข่ายสำหรับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง	4.39	0.79	มาก
มีการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกตัวแทนโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.14	0.84	มาก
รวม	**4.15**	**0.75**	**มาก**

ตารางที่ 7 พบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก (μ = 4.15, σ = 0.75) เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า มีการสร้างเครือข่ายสำหรับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก (μ = 4.39, σ = 0.79) และการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยน้อยที่สุด คือ มีการสนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน อยู่ในระดับมาก (μ = 4.06, σ = 0.87)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ด้านการร่วมมือกับชุมชน

ด้านการร่วมมือกับชุมชน	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	แปลผล
มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพที่สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก	4.38	0.67	มาก
มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมมชนและวัฒนธรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก	4.25	0.67	มาก
มีการให้ข้อมูลกิจกรรมในชุมชนที่เชื่อมโยงกับทักษะการเรียนรู้และความสามารถพิเศษสำหรับเด็ก	4.29	0.73	มาก
มีความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในด้านต่าง ๆ เช่นการให้คำปรึกษา สุขภาพ การนันทนการ วัฒนธรรม	4.23	0.72	มาก
มีการบริการชุมชน เช่นการรีไซเคิล ดนตรี ศิลปะ	4.16	0.83	มาก
มีการร่วมมือกับศิษย์เก่าในโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน	4.04	0.88	มาก
รวม	**4.23**	**0.64**	**มาก**

ตารางที่ 8 พบว่า การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ด้านการร่วมมือกับชุมชน อยู่ในระดับมาก (μ = 4.23, σ = 0.64) เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพที่สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก อยู่ในระดับมาก (μ = 4.38, σ = 0.67) และการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย น้อยที่สุด คือ มีการร่วมมือกับศิษย์เก่าในโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก (μ = 4.04, σ = 0.88)

อภิปรายผล

1. การศึกษาคุณลักษณะทั่วไปของครู พบว่า ครูส่วนใหญ่สอนในระดับชั้นอนุบาล 2 (4 ปี) ประสบการณ์ทำงานมากที่สุดในช่วง 5-10 ปี และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งพบว่าระดับชั้นที่สอน ประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษาของครูไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย

2. การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการร่วมมือกับชุมชน ด้านการตัดสินใจ ด้านการเลี้ยงดู และด้านการอาสาสมัคร อยู่ในระดับมาก โดยสามารถอภิปรายรายด้านได้ดังนี้

2.1. ด้านการสื่อสาร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีถึง 5 พฤติกรรมที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การติดตามผลจากการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง การรายงานพัฒนาการเด็ก โดยใช้แบบรายงานพัฒนาการให้ผู้ปกครองทราบและประชุมเพื่อพัฒนาเด็ก การแจ้งเตือนกำหนดการต่าง ๆ ทางจดหมาย ข้อความ โทรศัพท์หรือช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลโรงเรียนและวิธีการเลือกโรงเรียน และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลหลักสูตรหรือกิจกรรมภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ แสดงให้เห็นว่าครูมีความกระตือรือร้นและใส่ใจในการสื่อสารกับผู้ปกครองเป็นอย่างมาก ครูมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสื่อสารกับผู้ปกครอง อีกทั้งพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นสังคมเมือง จึงพบปัญหาในการใช้สัญญาณเครือข่ายค่อนข้างน้อย เป็นการเอื้อให้ครูสามารถสื่อสารกับผู้ปกครองได้สะดวก รวดเร็วขึ้น อีกทั้งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรน่า (COVID-19) ที่ผ่านมาทำให้ครูต้องเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร และช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง ครูมีการประสานความร่วมมือในการสื่อสารอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ

2.2 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก เป็นไปตามแนวคิดของ Epstein ซึ่งครูจะมีบทบาทในการให้แนวทางการพัฒนาเด็กแก่ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กที่บ้านได้ โดยเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก โดยมีการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและสิ่งที่เด็กกำลังเรียนรู้ให้กับผู้ปกครองทุกสัปดาห์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งพบว่า การแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและสิ่งที่เด็กกำลังเรียนรู้ให้กับผู้ปกครองทุกสัปดาห์นั้นเป็นสิ่งที่ครูดำเนินการเป็นประจำทุกสัปดาห์ สอดคล้องกับด้านการสื่อสาร เพราะการแจ้งข้อมูลนี้เป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารกับผู้ปกครองเช่นกัน แต่ค่าเฉลี่ยในการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายหรือวางแผนการเรียนของเด็กในแต่ละปีนั้นน้อยที่สุด สอดคล้องกับ ชนม์ธิดา ยาแก้วและคณะ (2560) พบว่าการมีส่วนร่วมด้านการเรียนรู้ที่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการร่วมมือกับชุมชน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ซึ่งตามทฤษฎีของ Epstein ครูควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านการร่วมมือกับชุมชน โดยการจัดทำสารแนะนำกิจกรรมชุมชนและแหล่งเรียนรู้ การให้ข้อมูลแหล่งเรียนรู้หรือกิจกรรมในชุมชนที่ผู้ปกครองพาเด็กไปเยี่ยมชมหรือเข้าร่วมกิจกรรมได้ การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชนในการรีไซเคิล ทั้งนี้ชุมชนมีความหมายครอบคลุมบ้าน โรงเรียน ชุมชน ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาของเด็ก หรือเป็นการใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อพัฒนาเด็ก เช่นการตรวจสุขภาพ กิจกรรมลอยกระทง กิจกรรมกีฬาของหมู่บ้าน เป็นต้น ซึ่งการร่วมมือในระดับนี้เป็นการร่วมมือที่ต้องอาศัยนโยบายของผู้บริหารหรือโรงเรียนด้วย ซึ่งในมุมมองของครู พบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารหรือโรงเรียนเข้าไปสร้างเครือข่ายและมีส่วนร่วมกับชุมชนอยู่ในระดับมาก ดังนั้นการสนับสนุนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชนด้วยนั้น จึงอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2.4 ด้านการตัดสินใจ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ซึ่งตามทฤษฎีของ Epstein ครูต้องมีการสนับสนุนให้ผู้ปกครองและองค์กรอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและปรับปรุงโรงเรียน มีการสร้างเครือข่ายสำหรับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง และมีการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกตัวแทนโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งพบว่าในมุมมองของครูการสนับสนุนให้ผู้ปกครองและองค์กรอื่น ๆ เข้ามาบริหารโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด เนื่องจากครูมีมุมมองว่าการบริหารโรงเรียนเป็นเรื่องของการบริหารของผู้บริหาร นโยบายของโรงเรียนที่มีความแตกต่างหลากหลายส่งผลให้บางโรงเรียน ผู้ปกครองไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารอย่างแท้จริง อีกทั้งสถานะส่วนบุคคลของผู้ปกครองในโรงเรียนบางแห่งไม่เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

2.5 ด้านการเลี้ยงดู พบว่า ระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ซึ่งตามทฤษฎีของ Epstein ครูต้องมีการเสนอแนะการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีทั้งในบ้านและนอกบ้านที่เหมาะกับวิธีการเรียนรู้ของเด็ก จัดหาคลิปวิดีโอหรือข้อความเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยแต่ละช่วงอายุ จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการและการเลี้ยงดูเด็กสำหรับผู้ปกครอง จัดโครงการสนับสนุนครอบครัว เช่นการช่วยเหลือครอบครัวด้านสุขภาพ โภชนาการและอื่น ๆ เยี่ยมบ้านเด็กทุกภาคเรียน และประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง เพื่อให้ครูและผู้ปกครองทราบข้อมูลของเด็กในทิศทางเดียวกัน พบว่า การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง เพื่อให้ครูและผู้ปกครองทราบข้อมูลของเด็กในทิศทางเดียวกัน และการเยี่ยมบ้านเด็กทุกภาคเรียน ซึ่งเป็นนโยบายของโรงเรียนและเป็นหนึ่งในการวัดการประกันคุณภาพของสถานศึกษานั้น ส่งผลให้ครูดำเนินการในข้อดังกล่าวเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสองอันดับแรก แต่ครูจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการและการเลี้ยงดูเด็กสำหรับผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่า ครูจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการและการเลี้ยงดูเด็กน้อยกว่า เมื่อไม่จำเป็นที่จะต้องทำ หรือครูอาจไม่มีความมั่นใจในการฝึกจัดอบรม ซึ่งมีความแตกต่างจากการสื่อสารโดยปกติทั่วไปที่ครูดำเนินการเป็นประจำ

2.6 ด้านการอาสาสมัคร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในทุกด้าน เนื่องจากแม้ว่าครูจะพยายามสนับสนุนหรือให้เปิดโอกาสผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมแล้ว แต่ในมุมมองของครู ผลของการอาสาสมัครอาจยังไม่ดีพอ ประกอบกับการอาสาสมัครนั้นจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นอย่างมาก เป็นกระบวนการที่ผู้ปกครองลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับชนม์ธิดา ยาแก้วและคณะ (2560) ในมุมมองของผู้ปกครอง พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในด้านนี้อยู่ใน

ระดับปานกลาง ผู้ปกครองคิดว่าตนเองยังไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการอาสาสมัคร นอกจากนี้การสนับสนุนด้านการอาสาสมัครไม่ได้เกิดจากกำลังของครูเพียงอย่างเดียว แต่ต้องใช้การประสานความร่วมมือของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โดยเฉพาะผู้ปกครอง เพื่อสร้างเครือข่ายอาสาสมัครที่เข้มแข็งสอดรับการแนวทางการพัฒนาเด็กของบ้านและโรงเรียนได้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

ครูปฐมวัย จำนวน 69 คน ครูส่วนใหญ่สอนในระดับชั้นอนุบาล 2 (4 ปี) คิดเป็นร้อยละ 44.9 ครูมีประสบการณ์ทำงานมากที่สุดในช่วง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.2 และครูส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.3

2. การมีส่วนร่วมระหว่างครูและผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย

การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการร่วมมือกับชุมชน ด้านการตัดสินใจ ด้านการเลี้ยงดู และด้านการอาสาสมัคร อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. นโยบายของผู้บริหารมีผลต่อการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก ดังนั้นหากผู้บริหารมีความเข้าใจที่ถูกต้องก็จะทำให้การมีส่วนร่วมเป็นไปอย่างราบรื่น

2. การมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยต้องอาศัยความเข้าใจและการสื่อสารกันอย่างใกล้ชิด

3. ควรมีการสัมภาษณ์ครูและผู้ปกครองเพิ่ม เพื่อค้นหาความคิดหรือความรู้สึกภายในของครูและผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย

4. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในมุมมองของผู้ปกครอง ควรมีการหาแนวทางหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมระหว่างครูกับผู้ปกครองในสภาพสังคมปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ. (2563). **สถิติกรุงเทพมหานคร 2562**. เข้าถึงจาก http://www.bangkok.go.th/pipd/page/sub/16647/%E0%B8%AA%E0%B8%96%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B8%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%9E%E0%B8%A1%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%84%E0%B8%A3-2562. เข้าถึงเมื่อ 1 ธันวาคม 2563.

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ กลุ่มกระทรวง คณะที่ 2. (2562). **รายงานการพัฒนาเด็กปฐมวัย**.เข้าถึงจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link. php?nid=10104. ข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2563.

ชนม์ธิดา ยาแก้วและคณะ. (2560). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตพื้นที่ภาคตะวันออก.** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวยดุสิต. รายงานการวิจัย.

มหาวิทยาลัยรามคำแหง. **พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2541**. เข้าถึงจาก http://www.bol.mua.go.th/PRB_UNIV/32.pdf. เข้าถึงเมื่อ 1 ธันวาคม 2563

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2562). พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562. **ราชกิจจานุเบกษา.** 136 (56).

Anthony, Chartotte. M. (2008). **Parent involvement: An Examination of Bamers, Perceptions, and**

Strategies that Effect the Relationship between Parent and School. Walden University USA.

Epstein. (1995). **Six Types of Parent Involvement in Schools.** North Central Regional Educational Laboratory.

Epstein. Joyce L.; and others. (1997). **School, family, community partnerships: your hand book action**. Thousand Oaks; Corwin Press.

Heckman, J. J., R. R. Pinto, and P. A. Savelyev (2013). **Understanding the mechanisms through which an influential early childhood program boosted adult outcomes**. American Economic Review.

Minke, K.M., & Anderson, K.J. (2005). Restructuring routine parent—teacher conferences: The family—school conference model. **Elementary School Journal**, 104, 49—69.

การศึกษาความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิต ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

Title A study of opinions affecting the behavior of buying life insurance among people in Bangkok.

กัญธิมา อิ่มใจ

Kuntima Aimchai

สาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ 094-828-4441

Branch of Bachelor of Business Administration in Marketing Department. Faculty of Business Administration Bangkokthonburi University Tel. 094-828-4441

e-mail: kookun27@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ซื้อประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ซื้อประกันชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 3. ความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิต ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ ค่าที (t-test) และ ค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบ เป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน วุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 35,001 – 45,000 บาท สำหรับระดับความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิต ผลสำรวจที่ได้คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ4.09) ปัจจัยด้านราคา (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ3.95) ปัจจัยด้านช่องทางการจำหน่าย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ3.71) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ4.08) ปัจจัยด้านการบริการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ3.80) ปัจจัยด้านตัวแทนจำหน่าย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ3.63)

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, พฤติกรรมการเลือกซื้อ, ประกันชีวิต

Abstract

A study of opinions affecting the behavior of buying life insurance among people in Bangkok. Objectives: 1. To study the personal factors of life insurance buyers of the people in Bangkok. 2. To study opinions of life insurance buyers of the people

in Bangkok. 3. Opinions affecting the behavior of buying life insurance. Of people in Bangkok The statistics used are: Frequency, percentage, mean, standard deviation The hypothesis was tested by using statistical t-test and F-test. Statistical data was analyzed using SPSS program.

The results of the study showed that most of the sample respondents were female, aged between 31-40 years, marital status / living together. The qualifications are at the bachelor's degree level. Most of them have occupations as private company employees. Average monthly income 35,001 - 45,000 baht for the opinion level affecting the behavior of buying life insurance. The results of the survey were Product factor (With an average of 4.09) price factor (With an average of 3.95) channel factors (With an average of 3.71) promotional factors (With mean value of 4.08) service factor (With average value of 3.80) dealer factor (With mean value of 3.63)

Keywords: Opinions, Behavior of Buying, Life Insurance

บทนำ

ปัจจุบันประชากรให้ความสำคัญ และตระหนักถึงประโยชน์ของการทำประกันชีวิตมากขึ้น เพื่อต้องการความมั่นคงของตนเอง และครอบครัว ให้ได้รับความคุ้มครองและค่ารักษาพยาบาลเมื่อเจ็บไข้ ขณะเดียวกันการแข่งขันของบริษัทประกันเรื่องการเสนอผลตอบแทนกับผู้เอาประกัน ก็มีการแข่งขันกันอย่างสูงเพื่อที่จะได้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ได้มากที่สุด โดยที่การทำประกันในแต่ละบริษัทก็จะมีประโยชน์ในหลายด้าน เช่น 1.ด้านการลงทุนคือการทำประกันชีวิตก็เปรียบเสมือนเป็นการลงทุนซื้อหลักทรัพย์ชนิดหนึ่งเช่นกันเนื่องจากผู้ทำประกันจะได้รับดอกผลเช่นเดียวกับการฝากเงินในสถาบันการเงินเพียงแต่มีวิธีการเงื่อนไขและอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน 2.ด้านการออม การทำประกันชีวิต มีลักษณะคล้ายกับเป็นการออมแบบกึ่งบังคับโดยเฉพาะการประกันชีวิตแบบตลอดชีพและสะสมทรัพย์ ซึ่งผู้เอาประกันจะต้องมีหน้าที่ในการจ่ายเบี้ยประกันอย่างสม่ำเสมอ และหากผู้เอาประกันไม่เสียชีวิตเมื่อครบระยะเวลาตามที่กรมธรรม์กำหนดไว้ 3.ด้านการให้ความคุ้มครอง การทำประกันชีวิตจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนเรื่องการเงิน รวมทั้ง เรื่องค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของครอบครัว อันเนื่องมาจากการเสียชีวิตของบุคคลใดบุคคลหนึ่งในครอบครัวนั้น 4.ด้านความมั่นคง การประกันชีวิตสามารถช่วยสร้างความมั่นคงของรายได้ให้แก่ผู้เอาประกันได้ อาทิ ในกรณีการทำประกันการเจ็บป่วย หรือการประกันอุบัติเหตุ ผู้เอาประกันก็สามารถมีรายได้ในยามเจ็บป่วยหรือ มีรายได้สำหรับเลี้ยงดูตนเองในกรณีทุพพลภาพโดยถาวรได้ในกรณีการทำประกัน ชีวิตเพื่อเลี้ยงชีพยามชรา ผู้เอาประกันก็สามารถมีรายได้เพื่อเลี้ยงชีพไปจนตลอดชีวิต เช่นกัน 5.ด้านการได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ผู้ที่ทำประกันชีวิตก็สามารถนำเบี้ยประกันชีวิตของบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย ไปใช้เป็นค่าลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้

ดังนั้นผู้ศึกษาวิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิต ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ซื้อประกันชีวิต ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ซื้อประกันชีวิต ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิต ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิต ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำแนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นตัวกำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานข้อ 1. เพศแตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิตไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2. อายุแตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิตไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 3. สถานภาพแตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิตไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 4. วุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิตไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 5. อาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิตไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิตไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 7. ความคิดเห็นของลูกค้าด้านต่างๆแตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิตไม่แตกต่างกัน

นิยามศัพท์

สัญญาประกันชีวิต หมายถึง สัญญาซึ่งผู้รับประกันตกลงจะใช้เงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้เอาประกันหรือผู้สืบสิทธิ ในเมื่อผู้เอาประกันได้เสียชีวิตหรือยังมีชีวิตอยู่จนถึงระยะเวลาตามกำหนดที่ได้ตกลงกันไว้ และผู้เอาประกันตกลงจ่ายเบี้ยประกันให้แก่ผู้รับประกัน

ผู้ทำประกัน (ผู้เอาประกัน) หมายถึง คู่สัญญาฝ่ายซึ่งมีหน้าที่เปิดเผยข้อมูลความจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อการพิจารณาของผู้รับประกันว่าจะรับหรือไม่รับประกัน ตลอดจนมีหน้าที่ชำระเบี้ย

ประกันตามจำนวนที่ได้ตกลงเอาไว้ และเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นกับวัตถุหรือสิ่งที่เอาประกันไว้

ผู้เอาประกันก็มีสิทธิ์ในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามความเสียหาย

ผู้รับประกัน (บริษัทประกันภัย) หมายถึง คู่สัญญาฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ในการพิจารณารับประกันชีวิต รับเบี้ยประกันชีวิต ตลอดจนชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันชีวิต หรือผู้รับผลประโยชน์ เมื่อมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้นตามที่ได้ระบุไว้ในสัญญา

เบี้ยประกันภัย หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องจ่ายให้แก่บริษัทประกันภัยตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ในสัญญา ซึ่งมีการจ่ายเบี้ยประกันอาจจะจ่ายเป็นรายปี ราย 6 เดือน รายไตรมาส หรือทุกเดือน ตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย

ค่าสินไหมทดแทน หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้รับประกันต้องจ่ายตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์เมื่อภัยและความเสียหายเกิดขึ้นกับผู้ทำประกัน

ผู้รับผลประโยชน์ หมายถึง บุคคลภายนอกสัญญาประกันภัย ที่มีสิทธิเข้ารับประโยชน์ในค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัย ตามข้อตกลงของผู้เอาประกันภัย และผู้ประกันภัย ซึ่งผู้รับผลประโยชน์อาจจะเป็นบุคคลเดียวกับผู้ทำประกันภัยได้

วงเงินเอาประกัน (ทุนประกันภัย) หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้เอาประกันจะต้องจ่ายตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ เมื่อภัยและความเสียหายเกิดขึ้นกับผู้ทำประกัน โดยการจ่ายค่าสินไหมทดแทนจากผู้รับประกันจะไม่เกินวงเงินจำนวนที่ระบุตามไว้ ภายหลังจากความสูญเสียเกิดขึ้นตามสัญญา

มูลค่าเวนคืนเงินสด หมายถึง จำนวนเบี้ยประกันหักด้วยค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและเงินเฉลี่ยที่จ่ายเป็นค่าสินไหม มรณกรรม รวมกับดอกเบี้ยจากการนำเบี้ยประกันไปลงทุนซึ่งจะได้รับเมื่อขอเลิกสัญญา

มูลค่าใช้เงินสำเร็จ หมายถึง เมื่อผู้เอาประกันชีวิตหยุดชำระเบี้ยประกันชีวิต แต่ยังต้องการความคุ้มครองชีวิตอยู่ โดยที่ทุนประกันชีวิตลดลงและมีความคุ้มครองในระยะเวลาเท่าสัญญาเดิม มูลค่าขยายเวลา หมายถึง เมื่อผู้เอาประกันชีวิตหยุดชำระเบี้ยประกันชีวิตและได้รับความคุ้มครองเท่ากับจำนวนเงินเอาประกันชีวิตไปอีกชั่วระยะเวลาหนึ่ง

พฤติกรรมผู้บริโภคหรือพฤติกรรมผู้ทำประกันชีวิต หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริโภคได้รับสิ่งกระตุ้นจากกิจกรรมทางการตลาดและปัจจัยภายในของผู้บริโภค โดยแสดงออกในรูปของการตอบสนองตามความต้องในการเลือกซื้อสินค้าซึ่งการศึกษาในครั้งนี้คือประกันชีวิต

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538) กล่าวว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพครอบครัว รายได้ อาชีพ การศึกษา เป็นเกณฑ์ที่ใช้นิยมนำมาใช้ในการแบ่งส่วนการตลาด ลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญและเป็นสถิติที่วัดได้ของประชากรที่ช่วยกำหนดตลาดของกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์จะสามารถเข้าถึงและมีประสิทธิภาพต่อการกำหนดตลาดเป้าหมาย รวมทั้งง่ายต่อการวัดมากกว่าตัวแปรอื่น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด

ธธีร์ธร ธีรขวัญโรจน์ (2546) กล่าวว่า ส่วนประสมทางการตลาด (marketing mix) ของสินค้านั้นโดยพื้นฐานจะมีอยู่ 4 ตัว ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมทางการตลาด แต่ส่วนประสมทางการตลาดของตลาดบริการจะมีความแตกต่างจากส่วนประสมทางการตลาดของสินค้าทั่วไป กล่าวคือ จะต้องมีการเน้นถึงพนักงาน กระบวนการในการให้บริการ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งทั้งสามส่วนประสมเป็นปัจจัยหลักในการส่งมอบบริการ ดังนั้น ส่วนประสมทางการตลาดของการบริการจึงประกอบด้วย 7Ps ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมทางการตลาด พนักงาน กระบวนการให้บริการ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538) กล่าวว่า การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค (Analyzing Consumer Behavior) เป็นการวิจัยหรือค้นหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อหรือการใช้ของผู้บริโภค เพื่อทราบถึงลักษณะความต้องการและพฤติกรรมการซื้อของเขา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ **ตัวแปรตาม**

คุณลักษณะด้านบุคคล
1. เพศ
2. อายุ
3. สถานภาพ
4. วุฒิการศึกษา
5. อาชีพ
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความคิดเห็นของลูกค้าด้านต่างๆ
1. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
2. ปัจจัยด้านราคา
3. ปัจจัยด้านช่องทางการจำหน่าย
4. ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย
5. ปัจจัยด้านการบริการ
6. ปัจจัยด้านตัวแทนจำหน่าย

⇨

พฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิต
ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนทั่วไปทั้ง เพศชาย และ เพศหญิง ที่มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ ซึ่งเป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะและมีความสนใจในการเลือกซื้อประกันชีวิต

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้คือ ประชากรที่เป็นทั้งเพศชาย และเพศหญิง เนื่องจากประชากรกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวไม่สามารถที่จะกำหนดความแน่นอนได้ ซึ่งในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจึงเป็นกรณีที่ไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่นอนดังนั้นจะใช้สูตร ดังนี้

$$n = \frac{Z^2Pq}{e^2}$$

เมื่อ n คือขนาดกลุ่มตัวอย่าง

Z คือค่าปกติมาตรฐานที่ได้จากตารางการแจกแจงแบบปกติมาตรฐาน (ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ดังนั้นจะได้ค่า Z = 1.96)

p คือสัดส่วนตัวอย่าง (ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดให้ p = 0.5)

q คือ 1 - p

E คือค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น (ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะได้ค่า E = 0.05)

แทนค่าในสูตรจะได้

$$n = \frac{(1.96)^2(0.5)(1 - 0.5)}{(0.05)^2}$$

$$= 385$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เท่ากับ 385 คน และสำรองไว้ประมาณ 15 คน ซึ่งรวมเป็น 400 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ท่านมีอยู่ในปัจจุบัน เป็นกรมธรรม์ประเภทใด

ผลสำรวจที่ได้คือ กรมธรรม์แบบชั่วระยะเวลา จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 รองลงมาคือ กรมธรรม์แบบตลอดชีวิต จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 กรมธรรม์แบบสะสมทรัพย์ จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 กรมธรรม์แบบเงินได้ประจำ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 และ กรมธรรม์อื่นๆ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80 ตามลำดับ

ด้านกรมธรรม์ที่ท่านมีอยู่ในปัจจุบันท่านซื้อผ่านช่องทางใด

พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกรมธรรม์ที่ท่านมีอยู่ในปัจจุบันท่านซื้อผ่านช่องทางใด ผลสำรวจที่ได้คือ ซื้อผ่านตัวแทนบริษัทประกันชีวิต จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 รองลงมาคือ ซื้อผ่านธนาคารพาณิชย์ จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 และ อื่นๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ

ด้านผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตของท่าน

พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตของท่าน ผลสำรวจที่ได้คือ ตัวเอง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 รองลงมาคือ พนักงานธนาคาร/ตัวแทนประกันชีวิต จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ24.40 สมาชิกในครอบครัว จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80 และ เพื่อน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 ตามลำดับ

ด้านท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกันชีวิตจากแหล่งข้อมูลใดมากที่สุด

พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกันชีวิตจากแหล่งข้อมูลใดมากที่สุด ผลสำรวจที่ได้คือ โทรทัศน์ จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30 รองลงมาคือ อินเตอร์เน็ต จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 วารสาร/นิตยสาร/หนังสือพิมพ์ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20 พนักงานธนาคาร/ตัวแทนประกันชีวิต จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 ป้ายโฆษณา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 และ อื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

ด้านเหตุผลหลักในการทำประกันชีวิตของท่านคือ

พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุผลหลักในการทำประกันชีวิตของท่านคือ ประโยชน์ด้านการให้ความคุ้มครอง จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50รองลงมาคือ ประโยชน์ด้านการออม จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 เพื่อเป็นหลักประกันให้กับครอบครัว จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ประโยชน์ด้านการลงทุน จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 เพื่อสิทธิการรักษาพยาบาล จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 ประโยชน์ด้านความมั่นคง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 ประโยชน์ด้านการได้สิทธิทางภาษี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 และ อื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

ด้านอนาคตท่านจะแนะนำเพื่อนๆ หรือคนรู้จักซื้อประกันชีวิตหรือไม่

พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับในอนาคตท่านจะแนะนำเพื่อนๆ หรือคนรู้จักซื้อประกันชีวิตหรือไม่ จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 รองลงมาคือ ไม่แนะนำ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และ ไม่แน่ใจ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกซื้อประกันชีวิต ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานได้ดังนี้

ผลการศึกษา มีผลต่อซื้อประกันประกันชีวิต ทั้ง 6 ด้าน คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านช่องทางการจำหน่าย ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย ปัจจัยด้านการบริการ และปัจจัยด้านตัวแทนจำหน่าย อยู่ในระดับ มาก ซึ่งปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ มีผลต่อพฤติกรรมของลูกค้าในการซื้อประกันชีวิต มากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์

มีผลต่อซื้อประกันประกันชีวิต ในปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ4.09) โดยให้คะแนน ด้านรูปแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิต สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้สูงที่สุดโดยในปัจจุบันธุรกิจการเสนอขายประกันให้กับลูกค้ามีการเติบโตอีกทั้งยังมีการแข่งขันที่สูงมาก บริษัทต่างๆจึงมีการเสนอรูปแบบของประกันชีวิตต่างๆออกมาเพื่อตอบสนองความต้องการกลุ่มลูกค้าที่มีความต้องการไม่เหมือนกันเพื่อให้ได้รับความพึงพอใจสูงที่สุด ซึ่งเอื้อประโยชน์ให้กับลูกค้าเป็นอย่างยิ่งในการที่จะมีผลิตภัณฑ์ด้านประกันชีวิตให้เลือกหลากหลาย ซึ่งปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่าผลิตภัณฑ์หมายถึงสินค้าหรือบริการที่สามารถตอบสนองความพอใจและอาจรวมถึงลักษณะที่อาจมองเห็นได้ของสิ่งนั้นๆทั้งในแง่ที่เป็นสิ่งที่จับต้องได้ (Tangible) และจับต้องไม่ได้ (Intangible) หรือก็คือรูปธรรมและนามธรรมนั่นเอง โดยผลิตภัณฑ์มีเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

ปัจจัยด้านราคา

มีผลต่อซื้อประกันประกันชีวิต ในปัจจัยด้านราคา โดยรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95) โดยให้คะแนน ด้านการมีส่วนลดค่าเบี้ยประกันในปีต่อไปสำหรับลูกค้าที่ไม่เคยมีการเรียกค่าสินไหม สูงที่สุด การทำประกันชีวิตของลูกค้าในปัจจุบันนั้น ลูกค้ามักคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำประกันชีวิตทั้ง ซึ่งบริษัทที่ทำธุรกิจด้านการเสนอขายประกันชีวิตจะต้องมีการเสนอผลประโยชน์ต่างๆที่ทำให้ลูกค้าได้รับความพึงพอใจมากที่สุด เช่นการศึกษาครั้งนี้พบว่า การที่บริษัทมีส่วนลดค่าเบี้ยประกันในปีต่อไปสำหรับลูกค้าที่ไม่เคยมีการเรียกค่าสินไหม นั้นก็จะสามารถดึงดูดให้กลุ่มลูกค้า มีความต้องการที่จะตัดสินใจเลือกซื้อประกันชีวิตได้ เพราะหากว่าลูกค้าไม่ต้องมีการเรียกค่าสินไหมทดแทนในการทำประกัน ก็จะทำให้ลูกค้าได้รับส่วนลดในการจ่ายค่าทำประกันชีวิตในครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่า ปัจจัยด้านราคา เป็นการกำหนดราคาของสินค้าหรือบริการซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการเองควรให้ความสำคัญไม่แพ้ปัจจัยด้านอื่นๆเนื่องจากราคาสามารถทำให้เกิดแรงดึงดูดให้กลุ่มลูกค้าเป้าหมายตัดสินใจซื้อสินค้า ในทางตรงกันข้าม อาจกลับกลายเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจไม่ซื้อสินค้านั้นเลยก็เป็นได้ดังนั้นการตั้งราคาจึงต้องมีความสมเหตุสมผล

ปัจจัยด้านช่องทางการจำหน่าย

มีผลต่อซื้อประกันประกันชีวิต ในปัจจัยด้านช่องทางการจำหน่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ3.71) โดยให้คะแนน ด้านเบอร์โทรศัพท์ ติดต่อสอบถาม สามารถโทรติดต่อตัวแทนได้ง่าย สูงที่สุด การประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องคำนึงถึงช่องทางสำหรับการนำผลิตภัณฑ์ไปถึงมือลูกค้า ซึ่งแต่ละธุรกิจก็ย่อมมีช่องทางการจำหน่ายสินค้าที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งธุรกิจการเสนอขายประกันชีวิต ปัจจัยด้านช่องทางการจำหน่าย อย่างหนึ่งที่สำคัญก็คือ การที่ลูกค้าสามารถติดต่อกับ

บริษัท หรือ ตัวแทนขายได้อย่างรวดเร็วและสะดวก ก็เนื่องจากว่าการทำประกันชีวิต ลูกค้ามักจะต้องมีการติดต่อสอบถามหรือติดต่อขอใช้บริการตลอด 24 ชั่วโมงกับบริษัท หรือ ตัวแทน เพราะลูกค้าไม่สามารถกำหนดได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับตนเองและคนในครอบครัวที่ได้ทำประกันชีวิตเอาไว้ แต่หากว่าลูกค้าต้องการใช้บริการในด้านต่างๆกับทางบริษัทหรือตัวแทน แล้วสามารถติดต่อได้ง่าย รวดเร็ว สะดวก ก็ย่อมจะทำให้เกิดความพึงพอใจในการบริการ ซึ่งจะเป็นผลดีอย่างยิ่งกับบริษัทที่จะได้รับความพึงพอใจของลูกค้า

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย

มีผลต่อซื้อประกันประกันชีวิต ในปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ4.08) โดยให้คะแนน ด้านมีการโฆษณาทางโทรทัศน์ วิทยุ และสิ่งพิมพ์ สูงที่สุด วัตถุประสงค์สำคัญในการจัดทำ **การส่งเสริมการขาย**นั้นก็เพื่อ เป็นการกระตุ้นยอดขายของกิจการ และ การแนะนำสินค้าสู่ลูกค้า ทั้งนี้ยังสืบเนื่องกับ ความพึงพอใจที่ดีของลูกค้า ในการบริโภคหรืออุปโภคสินค้า เพื่อการสร้างเครือข่ายความเป็นไปได้ ในการเลือกบริโภคหรืออุปโภคสินค้านั้นๆ อย่างต่อเนื่อง อีกทั้ง**การส่งเสริมการขาย**คือการสนับสนุนการสร้างราคาสินค้าเฉพาะเจาะจง การสร้างมูลค่าตราสินค้า การสร้างกลุ่มลูกค้าถาวร และการสร้างภาพพจน์ของกิจการ นั่นเอง ซึ่งปัจจัยด้านการส่งเสริมการขายสำหรับธุรกิจประกันชีวิต มีความจำเป็นที่จะต้องทำให้ลูกค้าทราบว่าประกันชีวิตแต่ละชนิด มีความสำคัญอย่างไร รวมไปถึงประโยชน์ของการทำประกันชีวิตนั้นเป็นอย่างไร ซึ่งเป็นการสื่อสารให้ลูกค้าเกิดความเข้าใจในการทำประกันชีวิต เพื่อสร้างแรงกระตุ้นให้กับลูกค้าในการที่จะตัดสินใจซื้อประกันชีวิตให้กับตนเองและครอบครัว ต่อไป

ปัจจัยด้านการบริการ

มีผลต่อซื้อประกันประกันชีวิต ในปัจจัยด้านการบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ3.80) โดยให้คะแนน ด้านการจ่ายเงินทดแทนสินไหมให้กับผู้ประกันเป็นไปอย่างรวดเร็ว สูงที่สุด งานบริการลูกค้า หรือที่เรียกกันติดปากว่างาน Customer Service เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าได้รับความพึงพอใจ และเลือกที่จะใช้บริการกับเราต่อไป เพราะถึงแม้ว่าตัวสินค้าเองนั้นจะมีคุณภาพมากเพียงใด แต่หากบริการระหว่างขาย หรือแม้แต่หลังการขายเองนั้นไม่มีคุณภาพ ลูกค้าก็จะไม่ใช้บริการกับเราอีกต่อไป ดังนั้นการบริการลูกค้าจึงเป็นสิ่งสำคัญ และขาดเสียไม่ได้ เพราะการบริการลูกค้าที่ดี ถือเป็นหัวใจสำคัญของการทำธุรกิจ ไม่เพียงเป็นการสร้างความแตกต่าง และทางเลือกให้กับลูกค้าเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างความได้เปรียบทางการค้าอีกด้วย การบริการลูกค้าให้ได้รับความประทับใจ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระยะยาว ให้ลูกค้าเลือกใช้บริการเราไปอีกนาน และยังทำให้สินค้ามีมูลค่ามากขึ้นอีกด้วย

ปัจจัยด้านตัวแทนจำหน่าย

มีผลต่อซื้อประกันประกันชีวิต ในปัจจัยด้านตัวแทนจำหน่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ3.63) โดยให้คะแนน ด้านความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการ สูงที่สุด ตัวแทนจำหน่าย ก็คือ บุคลากรที่ทางบริษัทหรือธุรกิจเลือกมาเพื่อที่จะได้นำสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ไปเสนอขายให้กับลูกค้า ซึ่งตัวแทนจำหน่าย ก็เป็นกลยุทธ์ทางการตลาดอีกวิธีหนึ่งที่บริษัทประกันชีวิตส่วนใหญ่

เลือกใช้ เพราะตัวแทนจำหน่าย จะเป็นผู้ติดต่อโดยตรงกับลูกค้า ซึ่งจะทำให้ทราบว่าลูกค้ามีความต้องการอะไรหรือไม่ต้องการอะไร ซึ่งจะทำให้บริษัทสามารถบริการลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผู้ที่จะมาเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าให้กับธุรกิจได้ ควรมีคุณสมบัติเหล่านี้ เช่น

1.รักงานด้านบริการ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีมนุษย์สัมพันธ์ดี

2.เข้าใจหลักการของงาน

3.สามารถรับผิดชอบงานได้ด้วยตนเอง

4.มีความอดทนและควบคุมอารมณ์ได้ดี ใจเย็น และรู้จักกาลเทศะ

5.มีปฏิภาณไหวพริบ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และรับมือกับคำวิพากษ์วิจารณ์ของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1.จากการศึกษาพบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านต่างๆที่มีผลต่อการซื้อประกันชีวิตในด้านผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคต ดังนั้นบริษัทประกันชีวิต ควรมีการกำหนดอัตราผลตอบแทนที่มีความจูงใจลูกค้าให้มากขึ้น ตลอดจนมีการกำหนดจำนวนเบี้ยประกันให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มลูกค้า เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า

2.บริษัทประกันชีวิต ควรมีการจัดรูปแบบของกรมธรรม์ให้มีความหลากหลายเพื่อให้ลูกค้าได้เลือกและตัดสินใจใช้บริการ และควรมีการส่งข่าวสารและประชาสัมพันธ์ประโยชน์ในด้านต่างๆที่ลูกค้าควรได้รับ เพื่อให้ลูกค้าทราบข่าวสารเกี่ยวกับการประกันชีวิตให้มากขึ้น

3.ควรมีการฝึกอบรมพนักงาน หรือ ตัวแทน ของบริษัทประกันชีวิต ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการแก้ปัญหาของลูกค้าให้มีความรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ และให้พนักงาน หรือ ตัวแทนมีการติดตามในการให้บริการลูกค้าอย่างต่อเนื่อง

4. ควรศึกษาเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตในแต่ละชนิดมีการเสนอขายให้กับลูกค้าว่าลูกค้ามีความคิดเห็นและความสนใจในผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดอย่างไร เพื่อที่จะได้นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง แก้ไขผลิตภัณฑ์ประกันชีวิต ให้ตรงตามความต้องการของลูกค้ามากที่สุด

5.ควรศึกษาปัจจัยด้านการสื่อสารการตลาดในการเสนอขายประกันชีวิตให้กับลูกค้าเนื่องจากการขายประกันชีวิตให้กับลูกค้านั้นการสื่อสารให้ลูกค้ามีความเข้าใจในการทำประกันชีวิตเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะถ้าหากลูกค้ามีความเข้าใจมากขึ้น ก็ย่อมจะส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อประกันชีวิตที่ดีขึ้นของลูกค้า

เอกสารอ้างอิง

กรกนก มีประเสริฐวาจา. (2554). **ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาการจัดการทั่วไป. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กิตติ สิริพัลลภ. (2550). **การตลาดประยุกต์**. ภาควิชาการตลาดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2554). **การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ชฎาพัฒน์.

คำนวน ประสบผล. (2552). **เครื่องมือสร้างนวัตกรรมบริการ.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์นำอักษร.

ชนะพล มหาวงษ์. (2554). **มาตรการทางกฎหมายกับปัญหาการนำรถเข้าสู่ระบบการประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ.** วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2550). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ. พิมพ์ครั้งที่ 9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553).**การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. พิมพ์ครั้งที่11. กรุงเทพฯ. บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.

ธีรพล ภูรัต. (2551). **พฤติกรรมการรับรู้ของผู้บริโภค**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีรกิติ นวรัตน์ ณ อยุธยา. (2550). **“แนวคิดเรื่องการตลาด (Marketing)”** หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการตลาด. คณะบริหารธุรกิจ,มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

สิริรัตน์ ผดุงเกสร. (2550). **“การพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ”** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

การศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

A Study of Students Satisfaction Towards Learning Information Technology of Faculty of Education Students Thaksin University

พูลเกียรติ มงคลสวัสดิ์

Poonkeat Mongkonsawasd

สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, โทรศัพท์ 0891609569

Branch Educational Technology and Communication Department Faculty of Education Thaksin University, Tell.0891609569

e-mail : pk2018tsu@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหาในการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน มีกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า จากการที่นิสิตได้ทำแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจที่มีต่ออาจารย์ผู้สอนทั้ง 4 ด้าน นิสิตส่วนใหญ่พึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนในภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับพอใจมาก (μ = 4.11) โดยจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่ออาจารย์ผู้สอนใน แต่ละด้าน พบว่า

1) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านกระบวนการและขั้นตอนการสอน มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.1182 ระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความรู้ ความชำนาญการสอน และให้บริการการเรียนรู้ มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.17902 ระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.03874 ระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านคุณภาพและเนื้อหาการเรียนการสอน มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.11084 ระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

5) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวมทั้งหมด มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.11 ระดับของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การศึกษาความพึงพอใจ เทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

The objectives of this research were: 1) To study the level of student satisfaction toward the teaching in Information technology subjects. 2) To study and collect information for solving problems in the teaching and learning of information technology. For students of Faculty of Education Thaksin University. This research is classroom research. The population of this study was 96 students of Faculty of Education, Thaksin University. The research tool was a questionnaire to assess students' satisfaction with the teaching and learning of information technology courses. The statistics used are mean and standard deviation. Most of the students were satisfied with the teachers in the whole 4 areas at a very satisfied level (μ = 4.11).

The results of the research were as follows:

1) Satisfaction of students towards learning information technology subjects. Teaching process and procedures. The average score was 4.1182. The level of satisfaction was high.

2) Satisfaction of students towards learning information technology subject. Teaching expertise.

And provide learning services The average score was 4.17902. The level of satisfaction was high.

3) Satisfaction of students towards learning information technology in the field of facilities.The average score was 4.03874. The level of satisfaction was high.

4) Satisfaction of students towards learning information technology subject in terms of quality and teaching content.The average score was 4.11084. The level of satisfaction was at a high level.

5) Satisfaction of students towards learning information technology subjects. In the whole.The average score was 4.11. The level of satisfaction was high.

Keywords: Satisfaction, Information technology

บทนำ

รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นรายวิชานิสิตลงทะเบียนเรียนและเป็นรายวิชาศึกษาทั่วไป โดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆในรายวิชานี้เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้โปรแกรมพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ที่มีประโยชน์ต่อการใช้ในวิชาชีพศึกษาศาสตร์ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวัน รวมไปถึงอุปกรณ์และเครื่องมือคอมพิวเตอร์ โปรแกรมการประมวลผลข้อมูลการจัดการข้อมูล และการใช้โปรแกรมประยุกต์ต่างๆ การความรู้โดยการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเตอร์เน็ต และการสื่อสารถ่ายทอดข้อมูลบนระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเตอร์เน็ต จาก

ระบบฐานข้อมูลและแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัย การนำเสนอผลงานผ่านโปรแกรมสำเร็จรูปในรูปแบบต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา และเนื้อหาวิชาที่สามารถใช้หลายหลายวิธีการสอน เช่น รูปแบบการบรรยาย วิธีการค้นคว้าข้อมูล การฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน ฯลฯ ซึ่งวิธีการการสอนหนึ่งอาจจะเหมาะสมกับผู้เรียนบางกลุ่ม แต่วิธีการสอนอีกรูปแบบหนึ่งก็อาจไม่ได้เหมาะสมกับนิสิตอีกกลุ่มหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นกับความเหมาะสมตามสภาพแวดล้อม ความถนัดของผู้เรียน ความสามารถในการรับรู้ของผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะทราบถึงความพึงพอใจของนิสิตซึ่งเป็นผู้เรียนที่มีต่อรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุง ปรับเปลี่ยน และนำไปแก้ไขการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ในภาคเรียนต่อไป และเพื่อเป็นการพัฒนานิสิตคณะศึกษาศาสตร์ให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อการศึกษา และสนองนโยบายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้บรรลุตามความมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหาในการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กระบวนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. จัดการเรียนการสอน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. สร้างแบบสอบถามออนไลน์
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

→

ผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความพึงพอใจของนิสิต

- ด้านกระบวนการและขั้นตอนการสอน
- ด้านความรู้ ความชำนาญการสอน และให้บริการการเรียนรู้
- ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
- ด้านคุณภาพและเนื้อหาการเรียนการสอน

ระเบียบวิธีวิจัย

การรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย มีดังนี้

1. ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวัดค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญที่จำนวน 5 ท่าน

2. กำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมการวัดเพื่อให้ชัดเจนและครอบคลุม

3. ออกแบบขั้นตอนการดำเนินงานรายวิชาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญๆ 5 ขั้นตอน ดังนี้ (ทิศนา, 2551)

ขั้นที่ 1 ขั้นแนะนำบทเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนา

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกปฏิบัติ

ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกปฏิบัติตามคำแนะนำผู้สอน

ขั้นที่ 5 ขั้นฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ

2. สร้างแบบสอบถามออนไลน์ที่ผ่านการวัดค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้ว ด้วยการแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ใช้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ใช้ศึกษาระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กรณีศึกษาในวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านกระบวนการและขั้นตอนการสอน

2. ด้านความรู้ ความชำนาญการสอน และให้บริการการเรียนรู้

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

4. ด้านคุณภาพและเนื้อหาการเรียนการสอน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

3. ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยใช้ข้อมูลจากการกรอกแบบสอบถามกลับมาจำนวน 83 ชุด จากทั้งหมด 96 ชุด นำมาวิเคราะห์ตามหลักสถิติ ดังนี้

3.1 นำข้อมูลมาคำนวณวิเคราะห์หาค่าสถิติโดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (**σ**) โดยกำหนดลักษณะเป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน	ความพึงพอใจ
1 คะแนน	น้อยที่สุด
2 คะแนน	น้อย
3 คะแนน	ปานกลาง
4 คะแนน	มาก
5 คะแนน	มากที่สุด

3.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (μ) จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การประเมิน โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ตามแนวคิดของเบสท์(Best, John W., 1981) ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
4.51 - 5.00	น้อยที่สุด
3.51 - 4.50	น้อย
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	มาก
1.00 - 1.80	มากที่สุด

3.3 ค่าร้อยละ (Percentage) จากค่าคะแนนของคำถามแต่ละข้อ (ภัทรสินี, 2550)

$$\text{เปอร์เซ็นต์} = \frac{\text{ความถี่ของคำถามแต่ละข้อ X 100}}{\text{จำนวนข้อมูลหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}}$$

3.4 ค่าเฉลี่ย (Mean : μ) เป็นการคำนวณค่าเฉลี่ยจากข้อมูลที่แจกแจงความถี่ของคำถามแต่ละข้อ (ภัทรสินี, 2550)

$$\mu = \frac{\sum_{i=1}^{N} x_i}{N}$$

เมื่อ

μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
X_i	แทน	ข้อมูลค่าสังเกตตัวที่ i
N	แทน	จำนวนข้อมูลหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3.5 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: **σ**) เป็นสถิติที่ช่วยอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างค่าที่วัดของสิ่งที่กำลังศึกษาเป็นการวัดการกระจายของข้อมูลในรูปของการเบี่ยงเบนออกจากค่าเฉลี่ย (มนต์ชัย, 2548)

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^{N} (x - x)}{N}}$$

เมื่อ

Xi	แทน	ค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อ
μ	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละข้อ
N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3.6 การวัดและประเมินผลการศึกษาในรายวิชานี้ใช้ตัวอักษรที่มีค่าเป็นระดับคะแนน และอักษรที่มีค่าเป็นแต้มระดับคะแนนของการประเมินผลการศึกษาโดยใช้ระบบสี่แต้มระดับคะแนน ดังนี้

เกรด			ระดับคะแนน
A	หมายถึง	ดีเยี่ยม	4.0
B+	หมายถึง	ดีมาก	3.5
B	หมายถึง	ดี	3.0

C+	หมายถึง	ค่อนข้างดี	2.5
C	หมายถึง	พอใช้	2.0
D+	หมายถึง	ค่อนข้างอ่อน	1.5
D	หมายถึง	อ่อน	1.0
F	หมายถึง	ตก	0.0

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แสดงข้อมูล และ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	44	53.01
หญิง	39	46.99

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 83 ตัวอย่าง เป็นเพศชาย 44 คน (ร้อยละ 53.01) และเพศหญิง 39 คน (ร้อยละ 46.99)

ตารางที่ 2 ผลของระดับความพึงพอใจของนิสิตต่อวิธีการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ลำดับที่	ระดับความพึงพอใจ วิธีการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับของความพึงพอใจ
ด้านกระบวนการและขั้นตอนการสอน				
1	กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาชัดเจน	4.0723	0.5968	มาก
2	วิธีการดำเนินกิจกรรมเวลาที่ใช้มีความเหมาะสมในหัวข้อศึกษา	3.9518	0.6749	มาก
3	กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.1446	0.7466	มาก
4	อาจารย์ใช้คำถามหรือกิจกรรมสนับสนุนที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์	4.0723	0.7077	มาก
5	อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม แสดงความ	4.2048	0.6900	มาก

ลำดับที่	ระดับความพึงพอใจ วิธีการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับของความพึงพอใจ
	คิดเห็น ประชุม พูดคุย ให้คำแนะนำ และรับฟังข้อคิดเห็นของนักศึกษา			
6	เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา	4.0964	0.7856	มาก
7	โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา	4.1325	0.7075	มาก
8	แจกคำอธิบายรายวิชา แนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลหรือมีตำรา เอกสารประกอบการสอน	4.0361	0.7516	มาก
9	มีกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความสนใจ	4.1707	0.6950	มาก
10	มีการใช้เทคนิคการสอนอื่นๆ ที่น่าสนใจนอกเหนือไปจากการบรรยาย	4.0366	0.7399	มาก
11	มีการวัดผลและประเมินผลความก้าวหน้า นักศึกษาเป็นระยะ ตรงตามสภาพความจริง	4.0602	0.6828	มาก
12	ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง	4.2410	0.6510	มากที่สุด
13	ทำให้นักศึกษาได้รับการกระตุ้นการเรียนรู้จากเพื่อน	4.0964	0.6515	มาก
14	ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีการบริหารเวลาอย่างเหมาะสม	4.1687	0.6734	มาก
15	ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.2892	0.6311	มากที่สุด
	เฉลี่ย	**4.1182**	**0.0482**	**มาก**
ด้านความรู้ ความชำนาญการสอน และให้บริการการเรียนรู้				
16	มีกระบวนการสอนหรือบรรยายที่ชัดเจน ตั้งใจ และเต็มใจ ถ่ายทอดความรู้	4.2892	0.6311	มากที่สุด
17	มีการเตรียมการสอนหรือบรรยายในเรื่องที่สอนแต่ละครั้งเป็นอย่างดี	4.1325	0.6544	มาก
18	มีความพร้อมในการสอนหรือบรรยาย เข้าสอนทุกครั้งและเข้า-ออก ห้องสอนตรงตามเวลา	4.1481	0.6500	มาก
19	มีความใส่ใจในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้กำลังใจและแรงเสริมผู้เรียน	4.0602	0.6828	มาก
20	มีการติดตาม ตรวจสอบงานที่มอบหมาย และให้ผลย้อนกลับ (feedback) ทุกครั้ง	4.2651	0.6226	มากที่สุด
	เฉลี่ย	**4.17902**	**0.0209**	

ลำดับที่	ระดับความพึงพอใจ วิธีการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับของความพึงพอใจ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก				
21	บรรยากาศใช้อุปกรณ์ สื่อโสตของห้องเรียนในชั่วโมง	4.1205	0.7346	มาก
22	โต๊ะเรียน เก้าอี้ ในห้องเรียนความเหมาะสม	3.9759	0.7912	มาก
23	วัสดุอุปกรณ์ ใบงาน ใบกิจกรรม การฝึกเหมาะสม	4.0602	0.6649	มาก
24	แสงเสียง ความสว่าง และความคมชัดของการนำเสนอในห้อง	4.0732	0.6946	มาก
25	ความโปร่งของอากาศภายในห้องเรียนกับจำนวนผู้เรียน	3.9639	0.7019	มาก
	เฉลี่ย	**4.03874**	**0.0430**	**มาก**
ด้านคุณภาพและเนื้อหาการเรียนการสอน				
26	ความรู้ที่ได้รับ กระบวนการคิดและทักษะเฉพาะด้านในวิธีการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา	3.9518	0.7429	มาก
27	ความรู้ที่ได้รับสามารถเชื่อมโยงกับคุณธรรมจริยธรรมที่สอดแทรก	4.1566	0.6302	มาก
28	ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและมีประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิต	4.0482	0.6749	มาก
29	ความรู้ที่ได้สามารถเชื่อมโยงกับวิชาอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี	4.1807	0.6967	มาก
30	ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ก่อให้เกิดความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี	4.2169	0.6022	มากที่สุด
	เฉลี่ย	**4.11084**	**0.0495**	**มาก**
	เฉลี่ยรวม	**4.11**	**0.09**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาพรวมของระดับความพึงพอใจของนิสิตต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก (4.11) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านนกระบวนการและขั้นตอนการสอนในประเด็นส่งเสริมให้นิสิตมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายและมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.2892 ในด้านความรู้ความชำนาญการสอน และในด้านการให้บริการการเรียนรู้ พบว่าประเด็นที่ว่ามีกระบวนการสอนหรือบรรยายที่ชัดเจน ตั้งใจ และเต็มใจถ่ายทอดความรู้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.2892 ส่วนในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าประเด็นความบรรยากาศใช้อุปกรณ์ สื่อ โสต ของห้องเรียนในชั่วโมงมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.1205 และในด้านคุณภาพและเนื้อหาการเรียนการสอน พบว่าประเด็นความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ก่อให้เกิดความคิด วิเคราะห์และสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดีมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.2169

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ค้นพบมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. ในภาพรวมทั้ง 4 ด้านความพึงพอใจที่นิสิตมีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมีความพึงพอใจในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านความรู้ ความชำนาญการสอน และให้บริการการเรียนรู้ มีค่าคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากวิธีการเรียนการสอน มีลักษณะการเรียนที่มุ่งเน้นการให้ความรู้ที่ลึกซึ้งด้วยการคว้าด้วยตนเอง มุ่งช่วยให้นิสิตได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหา สาระ รวมทั้งได้ฝึกปฏิบัติทักษะต่างๆ และการค้นคว้าด้วยตัวเอง นอกจากนี้ยังช่วยให้นิสิตรู้สึกว่า มีบทบาทในการเรียน ทำให้นิสิตมีความตั้งใจในการเรียนรู้และส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการเรียน

2. แนวทางวิธีการเรียนการสอนโดยในวิชาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ได้มีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมกระตุ้นการเรียนรู้ของนักศึกษามี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นแนะนำบทเรียน ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระและวิธีการเรียนการสอน รวมทั้งความคาดหวังต่อสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนา นำเสนอบทเรียนข้อมูลความรู้ หรือทักษะต่างๆ โดยผู้สอนซึ่งผู้สอนได้จัดเตรียมเนื้อหาไว้อย่างกระชับ ชัดเจน ผู้สอนได้ทำการแบ่งกลุ่มให้นิสิตทำงานโดยเข้ากลุ่มรวมกัน ผู้สอนจะตรวจสอบความเข้าใจและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนิสิตเป็นระยะๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกปฏิบัติภายใต้การควบคุม ผู้สอนให้นิสิตนำความรู้หรือทักษะที่ได้เรียนรู้มาฝึกปฏิบัติ โดยผู้สอนทำให้ดูเป็นยกตัวอย่างและให้นิสิตค้นคว้าข้อมูลที่สนใจและฝึกปฏิบัติ

ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกปฏิบัติตามคำแนะนำผู้สอนให้นิสิตฝึกปฏิบัติเองโดยผู้สอนคอยดูแลให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด เพื่อให้นิสิตแก้ไขการปฏิบัติของตนจนนิสิตสามารถทำได้ถูกต้องในขั้นนี้ผู้สอนจึงต้องคอยติดตามดูการปฏิบัติของนิสิตแต่ละคนและให้คำปรึกษาแนะนำตามความเหมาะสม

ขั้นที่ 5 ขั้นฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ ผู้สอนให้นิสิตฝึกปฏิบัติอย่างเสรีเพื่อความเข้าใจและความชำนาญในการใช้ความรู้หรือทักษะที่เรียน อย่างไรก็ตามผู้สอนก็จะยังคงอยู่กับนิสิตหากนิสิตคนใดต้องการคำแนะนำก็สามารถพบผู้สอนได้ตลอดเวลา

3. จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปในวิชาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563จำนวน 96 คน จำแนกเป็น เพศชายจำนวน 44 คน และเพศหญิง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 53.01 และ 46.99 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 คณาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำหลักการวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้

ไปบูรณาการกับวิชาอื่นๆ ในหลักสูตรได้ โดยเฉพาะวิชาที่มีภาคปฏิบัติ จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเรียนรู้ในวิชามากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 อาจมีการเพิ่มเติมตัวแปรหลายๆ ตัวแปร เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล เพศ สาขาที่เรียนและความพร้อมในการนำวิชาไปใช้ในวิชาลักษณะโครงงาน

เอกสารอ้างอิง

ทิศนา แขมมณี. (2551). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.

ภัทรสินี ภัทรโกศล. (2550). **สถิติเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มนต์ชัย เทียนทอง. (2548). **สถิติและวิธีการวิจัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ**. กรุงเทพมหานคร: รวยบุญการพิมพ์ จำกัด

วารีรัตน์ แก้วอุไร. (2541). **การพัฒนารูปแบบการสอนสาหรับวิชาวิธีสอนทั่วไปแบบเน้นกรณีตัวอย่างเพื่อส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาครูด้านการคิดวิเคราะห์แบบตอบโต้ในศาสตร์การสอน.วิทยานิพนธ์ ค.ด**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. (2543). **เทคนิคการสอนแนวใหม่**. กรุงเทพฯ : กรมศึกษานอกโรงเรียน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2543. **เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ที.พี.พริ้นท์

การศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะที่มีต่อพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

The Study of Yoga Movement Activities on Physical Development of Preschool Children

ปาริชาต พงศ์พรม[1], พลอย ประกอบชาติ[2]

Parichat Pongprom[1], Ploy Prakobchard[2]

[1]สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 089-2918539 e-mail :

[1]Branch Early Childhood Education Department Faculty of Education Bangkok Thonburi University,Tell. 089-2918539

[2]สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 090-9787564

[2]Branch Early Childhood Education Department Faculty of Education Bangkok Thonburi University,Tell. 090-9787564

[1]e-mail : parichat.pong@bkkthon.ac.th, [2]ploy.prakob@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์1)เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะที่มีต่อพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย และ 2)เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชาย – หญิงที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนวัดพรหมสุวรรณสามัคคี สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะและแบบทดสอบเชิงปฏิบัติพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองในทุกด้าน

คำสำคัญ : กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะ, พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย, เด็กปฐมวัย

Abstract

The purposes of this research were 1)To study the result of Yoga movement activities to young children physical development. 2)To study level of young children physical development after Yoga movement activities. The study sample is preschool children, aged 3 – 4 years old in kindergarten I , first semester , academic year 2020 at Watphomsuwansamakkee school , Bang Phai , Bang khae , Bangkok. The 15 lowest scored children were assigned for the experimental group. The research instruments

were Lesson plan of Yoga movement activities and physical development record form for young children. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research findings were as follows : The physical development of young children after Yoga movement activities higher than before at .01 level. and the change increased from baseline in all aspects.

Keywords : yoga movement activities , physical development, preschool

บทนำ

ในปัจจุบันสถานการณ์ของโลกมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างรวดเร็ว ด้วยสาเหตุนี้มนุษย์จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง พัฒนาศักยภาพตนเองอยู่เสมอเพื่อให้ทันรับกับการเปลี่ยนแปลงและมีความพร้อมกับการพัฒนาประเทศ วัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึง 6 ปีบริบูรณ์ เป็นวัยที่มีความสำคัญมากต่อการเป็นอนาคตของชาติ อีกทั้งยังเป็นวัยที่จะต้องพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ที่มีความแตกต่างจากวัยอื่นเป็นอย่างมากในช่วงชีวิตของความเป็นมนุษย์ (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์,2545 : 27) ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากที่จะทำให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก เนื่องจากเป็นการวางรากฐานของชีวิตมนุษย์ของบุคคลแต่ละคน ตลอดจนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะนำไปกำหนดความสามารถของการกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองของเด็กที่จะมีความต่อเนื่องจากวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ได้ในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ,2561 : 12) การที่จะพัฒนามนุษย์ให้เกิดความยั่งยืนได้นั้นจะต้องเริ่มตั้งแต่วัยปฐมวัย เนื่องด้วยเด็กในวัยนี้เป็นช่วงเวลาที่มีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว มีความพร้อมที่จะสำรวจทุกสิ่งในโลกที่ตนเองนั้นอาศัยอยู่ ดังนั้นเด็กจึงต้องช่วยเหลือตัวเองให้ได้ พูดคุยสื่อสารกับผู้คนรอบข้างเพื่อบอกความต้องการของตนเองให้ได้และจะต้องเรียนรู้ที่จะต้องไว้วางใจผู้อื่นรอบตัวที่นอกเหนือจากพ่อแม่ของตนเองอีกด้วย (ธิดา ภูประทาน,2542 : 4)

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ในทุกด้านนั้นจะมีความเกี่ยวเนื่อง สอดคล้องกันตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึงวัยชรา เด็กปฐมวัยจะมีการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการทั้ง 4 ด้านที่มีความรวดเร็วเป็นอย่างมาก เช่น การเปลี่ยนแปลงน้ำหนัก ส่วนสูง รูปร่าง การเคลื่อนไหวร่างกาย การเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังที่กีเซล (1984) กล่าวว่า พัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย หมายถึง ความสามารถของเด็กที่จัดกระทำกับวัตถุ เช่น การจับถือของ การขีดเขียน การเล่นของเล่น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นความสามารถในการใช้สายตาประสานกับกล้ามเนื้อมือ ซึ่งสอดคล้องกับกุลยา ตันติผลาชีวะ (2551 : 100) ที่ได้กล่าวว่าพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่งด้านหนึ่งของเด็กปฐมวัย เพราะพัฒนาการด้านร่างกายนี้เป็นสิ่งที่สร้างเสริมความมั่นใจให้กับเด็ก เด็กที่มีวุฒิภาวะตามวัยที่สมบูรณ์ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่เด็กมีรูปร่าง มีร่างกายที่สมบูรณ์และมีสมรรถนะทางกายที่ทัดเทียมกับผู้อื่น การที่เด็กได้รับกิจกรรมพัฒนาทางกายที่ถูกต้อง

นอกจากสร้างเสริมร่างกายให้แข็งแรงแล้ว ยังช่วยให้เด็กเคลื่อนไหวและใช้ท่าทางที่ถูกต้องเมื่อเติบโตขึ้น

พัฒนาการด้านร่างกายมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเด็กในวัยนี้จะต้องมีการพัฒนาทางด้านร่างกายที่จะเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่เด็ก เด็กปฐมวัยที่มีวุฒิภาวะตามวัยที่สมบูรณ์ เกิดจากการที่เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่ดี เพราะว่าถ้าเด็กมีร่างกายที่ดีแล้วจะทำให้เกิดจิตใจที่ดีตามมา การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กและกล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กปฐมวัยนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กจัดได้โดยการระบายสี การวาดรูป การปั้นดินน้ำมัน การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่โดยการกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเคลื่อนไหว (Motor Skills) และแนวคิดของการเคลื่อนไหว (Movement Concept) โดยผ่านการทำกิจกรรม เช่น การวิ่ง การเดิน การกระโดด การควบ เป็นต้น พัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยนั้นมี 2 ลักษณะ คือ ด้านสุขภาพ ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูงที่เป็นไปตามวัย โดยเริ่มจากลำตัวเป็นหลักและพัฒนาไปยังแขน ขา นิ้วมือตามลำดับ (ทิศนา แขมมณี;และคณะ,2540 : 70-71) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กปฐมวัยนั้นจะประกอบด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างสมดุล เช่น การเดิน การปีนป่าย การวิ่ง การกระโดด การขว้างสิ่งของและการรับ โดยการส่งเสริมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสนาม การเล่นปีนป่ายอย่างอิสระ การเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี การพัฒนาทักษะทางกายของเด็กปฐมวัยนั้นควรจะค่อย ๆ พัฒนาไปทีละน้อย ไม่ควรเร่งเด็กให้มีร่างกายที่แข็งแรงในเวลาอันรวดเร็ว หากเด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่ดีตั้งแต่ในวัยเด็กแล้วจะส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อโตขึ้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กต้องช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่เป็นไปตามวัย เพื่อให้เด็กมีศักยภาพในการทำกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์,2545 : 97 - 98)

กิจกรรมที่จะทำให้เด็กเกิดพัฒนาการทางด้านร่างกายนั้น เป็นกิจกรรมที่เด็กจะต้องเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย กิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาทางด้านร่างกายได้โดยตรง คือ กิจกรรมกลางแจ้งและกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพราะทั้งสองกิจกรรมนี้จะพัฒนาเด็กในเรื่องของการเคลื่อนไหวร่างกายด้วยความแข็งแรง ว่องไวจากการปีนป่าย การวิ่ง การเดิน อีกทั้งกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะยังช่วยให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ในการเคลื่อนที่ไปยังบริเวณต่าง ๆ ของห้องเรียน โดยการ วิ่ง เดิน กระโดด เต้นรำตามจังหวะ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้จะทำให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของร่างกายเพื่อทำให้มีสุขภาพดีอีกด้วย (กุลยา ตันติผลาชีวะ,อ้างอิงจาก Morrison,2000 : 243 - 246) ดังนั้น กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะไม่เพียงแต่ให้เด็กเล่นเท่านั้นแต่เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความเป็นผู้นำผู้ตามของเด็กและทำให้เด็กมีสุขภาพร่างกายที่ดีอีกด้วย

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2550 : 86) กล่าวว่า การเจริญเติบโตทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยจะปรากฏออกมาในรูปแบบของสุขภาพอนามัยในด้านรูปร่างและสัดส่วน เด็กปฐมวัยที่อายุ 1 – 6 ปี จะมีอัตราการเจริญเติบโตของร่างกายในส่วนที่พัฒนามาก ทำให้ร่างกายเคลื่อนไหวได้อย่างคล่องแคล่ว ซึ่งพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยนั้นจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก อัตราพัฒนาของเด็กปฐมวัยนั้นจะเจริญเติบโตขึ้นเป็นไปตามวัย เช่น เด็กอายุ 4 ปี สามารถเดินลงบันไดสลับเท้าได้ดีกว่าเด็กอายุ 3 ปี สามารถกระโดดด้วยเท้าข้างเดียวหรือกระโดดสลับ

เท้าได้เมื่อมีอายุ 5 ปีขึ้นไป การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อใหญ่ เช่น การเดิน การยืน การกระโดด การโยน การรับลูกบอลและการเตะลูกบอลเป็นธรรมชาติและความต้องการของเด็กปฐมวัย (ทิศนา แขมมณี ; และคนอื่น ๆ ,2536 : 70 - 71) ช่วงวัยปฐมวัยเป็นระยะที่เด็กมีการเจริญเติบโตของอวัยวะต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำงานได้มากกว่าตอนเป็นทารก เด็กควรได้รับการพัฒนาให้รู้จักการออกกำลังกายให้ร่างกายสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วได้ตามธรรมชาติ หากเด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาด้านร่างกายอย่างถูกวิธี ให้โอกาสเด็กในการเล่น การออกกำลังกายกลางแจ้ง เช่น การห้อยโหนต้นไม้ วิ่ง กระโดด ขี่จักรยาน 3 ล้อ หรือพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อเล็กด้วยการฝึกระบายสีด้วยมือ การวาดรูปแม้แต่การใช้กล้ามเนื้อมือในการใช้งานได้อย่างคล่องแคล่ว พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะพัฒนาการด้านร่างกายนี้จะเป็นสิ่งที่จะเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่เด็กปฐมวัย เมื่อเด็กมีวุฒิภาวะตามวัยที่มีความสมบูรณ์แล้วนั้นจะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจให้รูปร่างที่สมส่วนของตัวเด็กเอง เด็กปฐมวัยที่มีวุฒิภาวะพร้อมสมบูรณ์ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่เด็กมีรูปร่าง ร่างกาย สมรรถนะทางกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง ทัดเทียมผู้อื่น การที่เด็กจะเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วนั้นจะต้องอาศัยสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงเป็นพื้นฐานเป็นสำคัญ

กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะเป็นการฝึกฝนไปสู่สันติวิธี ทำให้ค้นพบสมดุลของชีวิต ทำให้เด็กได้พัฒนาทั้งร่างกาย อารมณ์-จิตใจ หากเด็กสามารถควบคุมกล้ามเนื้อได้ดี การทำงานของระบบประสาทจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เกศสุดา ชาตยานนท์,2548 : คำนำ) ซึ่งหัวใจสำคัญของกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะ คือ การฝึกหายใจ ซึ่งการหายใจของโยคะนั้นจะไม่เหมือนกับการหายใจในชีวิตประจำวัน (พีระ บุญจริง,2541 : 34-35) โยคะนั้นเป็นศาสตร์ของการฝึกการหายใจซึ่งจะทำให้ร่างกายมีความแข็งแรง ช่วยให้พัฒนากล้ามเนื้อและควบคุมร่างกาย จิตใจสงบ ทำให้เกิดสมาธิ การพัฒนาร่างกายและจิตใจนั้นผู้ฝึกจะต้องมีสติอยู่กับการเคลื่อนไหวร่างกายและจิตใจ และจะต้องจดจ่ออยู่กับลมหายใจที่เข้าออกอยู่ตลอดเวลา (สาลี่ สุภาภรณ์,2544 : 4) ดังนั้น กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะจะช่วยพัฒนาให้เด็กเกิดความยืดหยุ่นของร่างกายอย่างต่อเนื่องเมื่อโตขึ้นและจะทำให้ปอดของเด็กพัฒนาเนื่องจากขณะที่เด็กทำกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะ เด็กจะควบคุมจังหวะของการหายใจและการสูดลมหายใจเข้า-ออกที่ถูกต้องซึ่งจะทำให้เลือดในร่างกายหมุนเวียนดีขึ้น อีกทั้งยังทำให้กระดูกและกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายแข็งแรงมากยิ่งขึ้น การเคลื่อนไหวเชิงโยคะจะช่วยให้บริหารสมองซีกซ้ายและขวาอีกทั้งการทำกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะเลียนแบบท่าทางสัตว์และธรรมชาติจะทำให้เด็กเกิดจินตนาการอีกด้วย ดังนั้นการเคลื่อนไหวเชิงโยคะเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กปฐมวัย เพราะเป็นการควบคุมกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเพื่อให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามลำดับและมีสุขภาพที่สมบูรณ์ แข็งแรง มีสุขภาพดีตามวัย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะที่มีต่อพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยทั้งในด้านการยืน การเดิน การกระโดด ให้กับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี อีกทั้งการวิจัยในครั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและตระหนักถึงความสำคัญของพัฒนาการด้านร่างกาย

ของเด็กปฐมวัยและนำผลการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะที่มีต่อพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

2.เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะ

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะ ซึ่งพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยนี้มีความสำคัญมาก เพราะถ้าพัฒนาการด้านร่างกายมีความแข็งแรงพัฒนาการอื่น ๆ จะพัฒนาตามไปด้วย โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทั้งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อดูพัฒนาการด้านต่าง ๆ และคุณลักษณะตามวัยรวมถึงได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กนักเรียนชาย – หญิงที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนวัดพรหมสุวรรณสามัคคี สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน

2.การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะ หมายถึง การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะสำหรับเด็กปฐมวัย โดยให้เด็กเคลื่อนไหวพื้นฐานตามรูปแบบของกิจกรรมเคลื่อนไหวและมีการสอดแทรกนำท่าทางของโยคะสำหรับเด็กปฐมวัยเข้ามาประยุกต์ให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก ซึ่งการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะนี้เด็กปฐมวัยจะได้รับการพัฒนาทักษะการเดิน ทักษะการยืนและทักษะการกระโดด

3.พัฒนาด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างแบบแผนของร่างกายในทุกส่วนให้มีการประสานสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กเกิดทักษะการเดิน ทักษะการยืนและทักษะการกระโดดและเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กให้มีความแข็งแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยแบ่งออกเป็น 3 ทักษะ ดังนี้

3.1ทักษะการเดิน หมายถึง การถ่ายน้ำหนักตัวจากเท้าหนึ่งไปยังอีกเท้าหนึ่ง ในขณะที่ถ่ายน้ำหนักตัวนั้น เท้าข้างหนึ่งจะอยู่ที่พื้นและน้ำหนักของเท้าที่ลงสู่พื้นจะจ่ายน้ำหนักจากส้นเท้าไปยังปลายเท้า

3.2ทักษะการยืน หมายถึง การทิ้งน้ำหนักตัวลงบนขาและฝ่าเท้าทั้งสองข้าง ลำตัวตั้งตรงตามแนวรูปกระดูกสันหลัง

3.3ทักษะการกระโดด หมายถึง การสปริงตัวขึ้นจากพื้นแล้วลงสู่พื้นด้วยเท้าทั้งสองข้างพร้อมกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

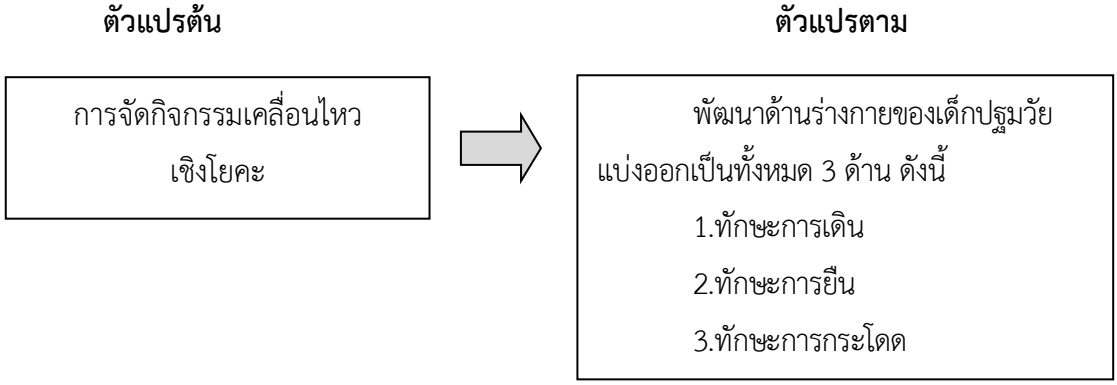

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะที่มีต่อพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1.การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการศึกษา

แบบทดสอบเชิงปฏิบัติพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็นทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ทักษะการเดิน	จำนวน	6	ข้อ
ด้านที่ 2 ทักษะการยืน	จำนวน	6	ข้อ
ด้านที่ 3 ทักษะการกระโดด	จำนวน	6	ข้อ

2.การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ประเมินพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองด้วยแบบทดสอบเชิงปฏิบัติพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย ก่อน-หลังการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะ ดังนี้

1.วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะ คำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าเฉลี่ยของพัฒนาการด้านร่างกายมาเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t-test)

2.วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะ คำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าเฉลี่ยของพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย มาเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent sample t-test)

ผลการวิจัย

หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะ เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านร่างกายโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในรายด้านพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยในด้าน ทักษะการเดิน ทักษะการยืนและทักษะการกระโดด สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านร่างกายสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะเป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยมีความชื่นชอบเป็นอย่างมาก เป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยได้พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่จากการทำกิจกรรมเคลื่อนไหว ทั้งนี้เด็กในวัยนี้จะสามารถบังคับกล้ามเนื้อในการเคลื่อนไหวในการเดิน การยืนและการกระโดด กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะเป็นกิจกรรมที่เหมาะกับการพัฒนาทางด้านร่างกายเป็นอย่างมากจากการทำท่าทางโยคะแบบต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับพีระ บุญจริง (2547 : 180) ที่ได้กล่าวว่า ธรรมชาติของเด็กปฐมวัยแล้วชอบทำกิจกรรมที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมโยคะจึงเป็นกิจกรรมที่เด็กได้ฝึกการแสดงออกและพัฒนาทางด้านร่างกายอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1.การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นอนุบาล 1 จึงควรมีการศึกษาในนักเรียนระดับชั้น
อื่น ๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่างกันออกไปของพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย ทำให้ได้ข้อมูลหลากหลายมากยิ่งขึ้น

2.ควรมีการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การกล้าแสดงออก ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

3.การศึกษาในครั้งนี้ควรเป็นการศึกษาพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมอื่น เช่น กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2561).**คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี**.กรุงเทพ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กิติพงษ์ ขันติยะ.(2532).**ศึกษาการส่งเสริมของบิดามารดาด้านการออกกำลังกายของเด็กก่อนวัยเรียนโรงเรียนอนุบาลจังหวัดเชียงใหม่**.วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.ถ่ายเอกสาร.

กุลยา ตันติผลาชีวะ.(2551).**การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ : เบรน-เบส บุ๊คส์.

เกศสุดา ชาตยานนท์.(2548).**โยคะเด็กแปลงกายเป็นดอกไม้บาน**.กรุงเทพ ฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์ พับลิชชิ่ง.

ขวัญแก้ว ดำรงศิริ.(2539).**ผลการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยเน้นจุดประสงค์ที่มีต่อความพร้อมทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย) . กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

จุติกาญจน์ สังข์ยิ้ม.(2555).**การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโยคะ**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ดวงพร พันธ์แสง.(2551).**ผลการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงโยคะที่มีต่อพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ทิศนา แขมมณีและคณะ.(2540).**การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด**.โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนกลุ่มการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาและกระบวนการคิด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

ทิศนา แขมมณีและคนอื่น ๆ.(2536).**หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย**. กรุงเทพ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธิดา ภูประทาน.(2542).**ผลของการจัดกิจกรรมความรู้ทางกายภาพตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ที่มีต่อมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ของเด็กวัยเตาะแตะ**.วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.

พีระ บุญจริง.(2541).**โยคะชำระโรค**.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพ ฯ : ธรรมรักษ์การพิมพ์.

สาลี่ สุภาภรณ์.(2544).**ตำราไอเยนกะโยคะ**.กรุงเทพ ฯ : เฟื่องฟ้าพริ้นติ้ง.

สิรินทร์ โกมลสุทธิ์.(2556).**การศึกษาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบโยคะ**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์.(2545).**การวัดผลและประเมินผลแนวใหม่เด็กปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน.สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์.(2550).**การศึกษาปฐมวัย.**กรุงเทพ ฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

Gesell,Arnold.And Lig,F.L. (1984).**The child from Five to Ten**.New York : Harpers And Brothers Publishers.

Morrison,G.S.(2000).**Fundamentals of early childhood education.2nd** New Jersy : Merrill.

การศึกษาและพัฒนาลวดลายเครื่องจักรสานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ

The studying and developing Phra Nakhon Si Ayutthaya design for applying in the light products

ชุติมา งามพิพัฒน์

Chutima Ngampipat

นักวิจัยอิสระ กรุงเทพมหานคร

Independent Researcher / Bangkok

e-mail: kataiboom@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัย เรื่อง การศึกษาและพัฒนาลวดลายเครื่องจักสานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลวดลายเครื่องจักสาน และผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ เพื่อพัฒนาลวดลายจักสาน และนำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ เพื่อประเมินความพึงพอใจของบริโภคที่มีผลต่อลวดลายเครื่องจักสาน ในการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ โดยการศึกษาลวดลายเครื่องจักสานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาในครั้งนี้ คือ แบบประเมินความพึงพอใจของบริโภคที่มีผลต่อลวดลายเครื่องจักสาน ในการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ การพัฒนาลวดลายจักสาน และนำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ แบบร่าง (SKETCH DESIGN) จำนวน 3 แบบ โดยพบว่า รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมมากที่สุด เนื่องจากลวดลายอิสะและผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ นำมาพัฒนาสร้างสรรค์ได้ลงตัวและสวยงาม เหมาะสมน่าใช้ และวัสดุมีประโยชน์ สามารถทำความสะอาดได้ง่าย ส่วนรูปแบบที่ 2 และ รูปแบบที่ 3 ยังต้องปรับปรุงลวดลายเพื่อให้เกิดความลงตัวกับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟผลการประเมินความพึงพอใจของบริโภคที่มีผลต่อลวดลายเครื่องจักสาน ในการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟจากกลุ่มตัวอย่าง 30 คน พบว่ามีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยกลุ่มตัวอย่างมีเพศหญิง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 63.34 ส่วนใหญ่มีอายุ 22-32ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.34 และส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 86.68 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$=4.51) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D=0.72)เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่าความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การผสมผสานลวดลายจักสานแบบแอสะกับชุดผลิตภัณฑ์โคมไฟค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$=4.74)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= 0.45)

คำสำคัญ: ลวดลาย,เครื่องจักสาน,ผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ

Abstract

Research work on the study and development of wicker patterns in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province To be applied to lamp series products Have a purpose To study wickerwork patterns And lamp series products To develop wicker patterns And applied to lamp series products To assess the consumer satisfaction that affects the wicker pattern In the application of lamp series products By studying wicker patterns in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province And a lamp set product of a sample of 30 people using a specific random sampling method (Purposive Sampling). The researcher used the tool in this study, namely the consumer satisfaction assessment form affecting wicker patterns. In the application of lamp series products The development of wicker patterns It was applied to 3 types of lampshade series (SKETCH DESIGN), which was found that style 1 was the most suitable. Due to the Iza pattern and lamp series products To develop and create a perfect and beautiful Suitable to use And useful materials Can be easily cleaned As for the 2nd and 3rd styles, the patterns must be improved in order to match the lamp series products. In the application of the lamp set from a sample of 30 people, it was found that there were more females than males. The sample consisted of 19 women, 63.34 percent, most of them aged 22-32 years, 16 people, or 53.34 percent, and most of them studied at the bachelor's degree, 26, representing 86.68 percent. Most level Mean mean ($\bar{x}$ = 4.51) standard deviation (S.D = 0.72) when considering as It was found that the opinion that had the highest mean was a combination of ASA wicker pattern and the average lamp series. ($\bar{x}$ = 4.74) standard deviation (S.D. = 0.45)

Keywords: Patterns, wickerwork, lamp series products

บทนำ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น สะสมขึ้นมาจากประสบการณ์ของชีวิตสังคมและในสภาพสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน และถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นวัฒนธรรมการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมจึงต้องใช้ปัญญาค้นหาสิ่งที่มีอยู่แล้วฟื้นฟูประยุกต์ ประดิษฐ์เสริมสร้างสิ่งใหม่บนรากฐานสิ่งเก่าที่ค้นพบนั้นนักฟื้นฟูนักประยุกต์ และนักประดิษฐ์คิดค้นทางวัฒนธรรมพื้นบ้านเหล่านี้มีชื่อเรียกว่า ปราชญ์ชาวบ้าน หรือผู้รู้ชาวบ้านสติปัญญาที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์นี้เรียกว่า ภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2534 : 52)

เครื่องจักสานเป็นเครื่องใช้ของคนไทย ที่มีใช้กันทั่วไปแทบทุกครัวเรือนมาตั้งแต่สมัยโบราณ เครื่องจักสานนั้น นอกจากจะสานเป็นภาชนะต่างๆ แล้วยังสานเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ใน

ชีวิตประจำวันอีกมาก งานจักสานเป็นหนึ่งในภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของคนไทย ทั้งในด้านของการอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตและด้านคุณค่าทางจิตใจจากความงาม ความประณีตและความเป็นท้องถิ่น อันจะนำไปสู่ความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและพัฒนาสร้างสรรค์งานในวงกว้างขึ้น สามารถสร้างเป็นอาชีพเสริมสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2532: 129) เนื่องจากเป็นงานหัตถกรรมอันทรงคุณค่า ผลิตขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์และฝีมืออันประณีตของคนไทย และมีการออกแบบที่ทันสมัย ประกอบกับเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นจากวัสดุธรรมชาติซึ่งมีความงดงามตามธรรมชาติอยู่แล้วเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการใช้ชีวิต สังคม และวัฒนธรรมในปัจจุบัน ทำให้ค่านิยมในงานศิลปหัตถกรรมจักสานที่อยู่คู่กับคนไทยมานานนั้นเริ่มลดน้อยลง

เครื่องจักสานภาคกลางภาคกลางมีพื้นที่กว้างขวางและอุดมสมบูรณ์มากกว่าภาคอื่นๆ มีวัตถุดิบที่นำมาใช้ทำเครื่องจักสานหลายชนิด และเครื่องจักสานภาคกลาง ส่วนใหญ่จะสัมพันธ์กับสภาพภูมิศาสตร์ท้องถิ่น และขนบประเพณีของประชาชน ในท้องถิ่นต่างๆ เป็น อย่างดีลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภาคกลาง ทำให้พื้นที่บริเวณนี้มีความอุดมสมบูรณ์ ที่ดินส่วนใหญ่ ใช้ทำการเกษตรจำเป็นต้องใช้เครื่องมือเครื่องใช้จักสานหลายชนิด โดยเฉพาะบริเวณที่ราบลุ่ม เจ้าพระยา ท่าจีน และแม่กลอง ซึ่งเป็นที่โล่ง ประชาชนนิยมปลูกไม้ไผ่ไว้ตามบริเวณหมู่บ้าน และตามหัวไร่ปลายนา และนอกจากนี้ในบริเวณจังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี ลงไปจนถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีภูเขาตะนาวศรีเป็นแนวเขาที่มีป่าไม้ไผ่อยู่เป็นจำนวนมาก จากลักษณะดังกล่าว ทำให้บริเวณภาคกลางมีการทำเครื่องจักสานอย่างแพร่หลาย แต่ก็มีเครื่องจักสาน ส่วนที่ทำด้วยวัตถุดิบอย่างอื่นบ้าง ได้แก่ ใบลาน ใบตาลหวาย ผักตบชวา เป็นต้น (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ :เล่มที่ 22 :เรื่องที่ 3 เครื่องจักสาน)

วัตถุดิบหรือสิ่งที่นำมาทำเครื่องจักสานของไทยมีหลายชนิดแตกต่างกันไป เช่น ในภาคเหนือมักทำเครื่องจักสานไม้ไผ่ โดยการนำไม้ไผ่มาจักเป็นตอกสานเป็นสิ่งต่างๆ แต่ภาคใต้มักทำเครื่องจักสานจากต้นกระจูด ใบลำเจียก และย่านลิเภา เพราะเป็นวัตถุดิบที่มีมากในภาคใต้ส่วนภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนมากทำเครื่องจักสานไม้ไผ่มากกว่าอย่างอื่นวัตถุดิบที่นำมาทำเครื่องจักสานในประเทศไทย มีหลายชนิดได้แก่ ไม้ไผ่ หวาย ใบตาล ใบมะพร้าว ใบจาก กระจูด ลำเจียก ย่านลิเภา ฯลฯ (ข้อมูลจาก-หนังสือสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ฯ เล่ม 22 เรื่องที่ 3 ลิขสิทธิ์เป็นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว)

ผู้วิจัยจึงได้เห็นความสำคัญและนำแนวคิดที่จะนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยการนำมาพัฒนาลวดลายเครื่องจักสานโดยการประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ เพื่อให้เกิดรูปแบบที่แปลกใหม่และเป็นวางรูปแบบลวดลายลงบนผลิตภัณฑ์ชุกโคมไฟ และยังคงเอกลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคกลางเอาไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาลวดลายเครื่องจักสาน และผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ

2.เพื่อพัฒนาลวดลายจักสาน และนำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ

3.เพื่อประเมินความพึงพอใจของบริโภคที่มีผลต่อลวดลายเครื่องจักสาน ในการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนาลวดลายเครื่องจักสานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องจักสาน

มนุษย์คิดทำเครื่องจักสานมาตั้งแต่สมัยใด ไม่ปรากฏหลักฐานแน่นอนแต่ได้พบร่องรอยของเครื่องจักสานบนเครื่องปั้นดินเผา สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นหลักฐานยืนยันว่ามนุษย์อาจจะสามารถทำเครื่องจักสานได้ก่อนสมัยก่อนประวัติศาสตร์และยังทำต่อมาในสมัยประวัติศาสตร์ ดังปรากฏรอยภาชนะจักสานบนผิวภาชนะเครื่องปั้นดินเผาสมัยก่อนประวัติศาสตร์ชิ้นหนึ่งจากแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์บ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี เป็นภาชนะเล็กๆ ปากกลมก้นสี่เหลี่ยม (ปัจจุบันอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร กรุงเทพมหานคร) และภาชนะดินเผาทรงกระบอกเล็กๆ อีกชิ้นหนึ่ง จากแหล่งโบราณคดีในจังหวัดลพบุรี (ปัจจุบันอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี) ภาชนะดินเผาสมัยก่อนประวัติศาสตร์ทั้งสองชิ้นดังกล่าวมีรอยของภาชนะจักสานลายขัด ปรากฏบนผิวด้านนอกของภาชนะดินเผา จึงสันนิษฐานว่า ทำขึ้นโดยใช้ดินเหนียวยาไล้ลงไปในภาชนะจักสาน เมื่อดินแข็งและแห้งแล้ว จึงนำไปเผาไฟ ไฟจะไหม้ภาชนะจักสานซึ่งเป็นแม่แบบหมดเหลือดินเผาที่มีรูปร่างเช่นเดียวกับ ภาชนะจักสานซึ่งเป็นแม่แบบ จึงปรากฏรอยสาน ที่ผิวด้านนอกตามลวดลายต้นแบบ ภาชนะเครื่อง ปั้นดินเผาสมัยก่อนประวัติศาสตรดังกล่าวเป็น หลักฐานสำคัญที่อาจสันนิษฐานได้ว่า มนุษย์สมัย ก่อนประวัติศาสตร์ในประเทศไทยรู้จักทำเครื่อง จักสานมาก่อนการทำเครื่องปั้นดินเผา และการทำ เครื่องปั้นดินเผายุคแรก อาจจะทำโดยการใช้ดิน เหนียวยาไล้ลงในแม่แบบ (pressingmould) ทิ้งไว้ให้ดินแห้งแล้วจึงนำไปเผา ซึ่งเป็นกรรมวิธีการทำเครื่องปั้นดินเผายุคเริ่มแรกก่อนที่จะทำ เครื่องปั้นดินเผาด้วยการตีด้วยไม้และหินดุ และ การปั้นโดยใช้แป้นหมุนในยุคต่อมา

2. การออกแบบผลิตภัณฑ์

ความหมายของการออกแบบ หมายถึง การรู้จักวางแผนเพื่อที่จะได้ลงมือกระทำตามที่ต้องการและการรู้จักเลือกวัสดุ วิธีการเพื่อทำตามที่ต้องการนั้น โดยให้สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบและคุณสมบัติของวัสดุแต่ละชนิดตามความคิดสร้างสรรค์สำหรับการออกแบบ (Sutthiphan, A. (1984).P8) และอีกความหมายหนึ่ง หมายถึง การปรับปรุงรูปแบบผลงานที่มีอยู่แล้วหรือสิ่งต่างที่มีอยู่แล้วให้เหมาะสมให้มีความแปลกความใหม่เพิ่มขึ้น (Kiatnakin, S. (1994). โดยปัจจุบันสังคมที่เปลี่ยนแปลงเพราะผลกระทบของอุตสาหกรรม ผู้บริโภคต้องการให้พัฒนาศิลปะรูปแบบใหม่มีความหลากหลาย มีมาตรฐานและคุณภาพ ซึ่งเครื่องปั้นดินเผาแต่เดิมเป็นเพียงงานหัตถกรรมถ่ายทอดความรู้ระบบชาวบ้านต่อชาวบ้าน สำหรับการผลิตและการออกแบบใช้ประสบการณ์ความชำนาญ

ของช่างผู้ผลิตเป็นผู้คิดค้นพัฒนาขึ้นเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัวต้องอาศัยหลักการออกแบบเข้ามาช่วยพัฒนาการออกแบบเครื่องปั้นดินเผาให้มีความหลากหลาย

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด

ทฤษฎีส่วนประสมการตลาด (Marketing MiM) คือ องค์ประกอบที่สำคัญในการดำเนินงานทางการตลาดเป็นปัจจัยการตลาดที่เหมาะสมในการวางกลยุทธ์ทางการตลาด (Serirat,S., Laksitanon, P.,& and Hiranyakanakan, S. (1998).P35-36,337 โดยส่วนประสมทางการตลาดประกอบไปด้วย ผลิตภัณฑ์ (Product) การจัดจำหน่าย (Place) ราคา (Price) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ทุกตัวมีความสัมพันธ์เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของเป้าหมายทางการตลาด คือ ตัวผู้บริโภค

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวความคิดในการศึกษา เรื่อง การศึกษาและพัฒนาลวดลายเครื่องจักสานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ

1. กรอบแนวความคิดตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 (สุรกานต์ รวยสูงเนิน และธนสิทธิ์ จันทะรี. 2554 : 118) ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่สะสมมาเป็นเวลายาวนานผ่านการทดสอบลองผิดลองถูกจนลงตัวเหมาะสมและยั่งยืนสำหรับท้องถิ่นนั้นๆ การต่อยอดจากภูมิปัญญาจึงเป็นแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนอนึ่งการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

2. กรอบแนวคิดตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อนำไปพัฒนาให้เกิดความสัมพันธ์ของลวดลายผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวความคิดกระบวนการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของ (นิรัช สุดสังข์ : 2543) ได้อธิบายขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ 5 ขั้นตอน (1) การสร้างความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ใหม่, (2) การกลั่นกรองความคิด, (3) การพัฒนาความคิด, (4) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และ (5) การทดสอบตลาด

3. กรอบแนวคิดตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของบริโภคที่มีผลต่อลวดลายเครื่องจักสาน ในการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟผู้วิจัยได้ศึกษากรอบ(สาโรช ไสชสมบัต. 2534 : 15) แนวความคิดต่อชิ้นงานนั้นต้องพิจารณาถึงลักษณะของผลิตภัณฑ์ประกอบกับความรู้สึกของผู้รับในมิติต่างๆ ของแต่ละบุคคล ดังนั้นการวัดความพึงพอใจ ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถามเป็นวิธีการที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายอีกวิธีหนึ่ง โดยการร้องขอหรือขอความร่วมมือ จากกลุ่มบุคคลที่ต้องการจะวัดและแสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่ได้กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกตอบหรือเป็นคำตอบอิสระโดยคำถามที่ถามอาจจะถามถึงความพึงพอใจในด้านต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้หรือดำเนินการอยู่

ผู้วิจัยได้ศึกษาด้านการตลาด คือแนวกลยุทธ์ 4Ps ตามกรอบแนวความคิดของ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2541 : 80) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีส่วนประสมการตลาด (Marketing Max) หมายถึงปัจจัยทางการตลาดที่ควบคุมได้เพื่อสนองความต้องการของตลาดเป้าหมาย ซึ่งเรียกว่า 4Ps

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะนำเสนอแก่ตลาดเพื่อให้เกิดความสนใจ ความต้องการเป็นกรรมสิทธิ์การใช้ หรือการบริโภคประกอบด้วยทั้งสินค้าและบริการซึ่งแบ่งได้ 3 ระดับ คือ

1.1 แก่นผลิตภัณฑ์ หมายถึง อรรถประโยชน์หรือผลประโยชน์สำคัญผลิตภัณฑ์ที่ให้ผู้ซื้อ

1.2 รูปร่างผลิตภัณฑ์ หมายถึง ส่วนที่เป็นรูปร่างผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย คุณลักษณะ 5 ประการ

คือ ระดับคุณภาพ ลักษณะ รูปแบบ ตราผลิตภัณฑ์และการบรรจุหีบห่อ

1.3 ประโยชน์เพิ่มของผลิตภัณฑ์ หมายถึง ประโยชน์ที่ผู้ซื้อจะได้รับนอกเหนือจากประโยชน์
สำคัญของผลิตภัณฑ์

2. ราคา (Price) หมายถึง มูลค่าของผลิตภัณฑ์ที่กำหนดให้อยู่ในรูปแบบของตัวเงิน ซึ่งในการกำหนดมูลค่าของผลิตภัณฑ์ของนักการตลาดนั้นจะมีจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันโดยจะสามารถแยกได้ 3 ประการ คือ การตั้งราคาโดยมุ่งกำไร การตั้งราคาโดยมุ่งที่การขายและการตั้งราคาเพื่อคงไว้ซึ่งฐานะเดิม

3. การจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง กิจกรรมที่จะนำผลิตภัณฑ์ไปสู่ตลาดเป้าหมายหรือผู้บริโภคโดยวิธีการจัดจำหน่ายผ่านคนกลางหรืออาจจะจำหน่าย โดยตรงเพื่อให้ไปยังผู้บริโภคหรือกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หมายถึง การติดต่อสื่อจำหน่ายกับกลุ่มลูกค้าหรือผู้บริโภคเพื่อให้เกิดการรับทราบวัตถุประสงค์หรือแนวคิดในการจำหน่าย ซึ่งแบ่งเป็น 4 ประการ คือ

4.1 การโฆษณา

4.2 การใช้พนักงานขาย

4.3 การส่งเสริมการขาย

4.4 การประชาสัมพันธ์

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ผลิตงานหัตถกรรมจักสานภาคกลาง กลุ่มหัตถกรรมวิสาหกิจชุมชนพื้นบ้าน จำนวน 30 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ผลิตงานหัตถกรรมจักสานภาคกลาง กลุ่มหัตถกรรมวิสาหกิจชุมชนพื้นบ้าน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ผลิตงานหัตถกรรมจักสานภาคกลาง กลุ่มหัตถกรรมวิสาหกิจชุมชนพื้นบ้าน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเป็นกลุ่มที่ผลิตเครื่องจักสาน กัน

อย่างแพร่หลาย และยังมีหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน ส่งเสริม และมีการศึกษาและอนุรักษณ์ให้กับชุมชน และมีเอกลักษณ์ประวัติเรื่องราวเกี่ยวกับเครื่องจักสาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนาลวดลายเครื่องจักสานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ โดยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.ศึกษาลวดลายเครื่องจักสาน และผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ

1.1 ศึกษาข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการต่างๆ บทความวารสาร และข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต โดยการศึกษาจากทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลบางส่วนนำมาใช้ประโยชน์ และเพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและได้รวบรวมข้อมูลงานวิจัย

1.2 ศึกษาข้อมูลรูปแบบเครื่องจักสาน ศึกษาลวดลายเครื่องจักสานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาในครั้งนี้ คือ แบบประเมินความพึงพอใจของบริโภคที่มีผลต่อลวดลายเครื่องจักสานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ โดยใช้แบบสอบถามเป็นตัวกำหนดค่าน้ำหนัก ของการประเมิน 5 ระดับ และนำวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

2. เพื่อพัฒนาลวดลายจักสาน และนำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ

2.1 ศึกษาข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการต่างๆ บทความวารสาร และข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต โดยศึกษาจากทฤษฎี งานวิจัยทีเกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลบางส่วนนำมาใช้ประโยชน์ และเพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและได้รวบรวมข้อมูลงานวิจัย

2.2 ศึกษาข้อมูลการพัฒนาลวดลายจักสาน ได้พัฒนาลวดลายจักสาน และนำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ โดยได้ทำแบบร่าง (SKETCH DESIGN) จำนวน 20 แบบ โดยการประเมินของผู้เชี่ยวชาญในการทำเครื่องจักสานภาคกลาง จำนวน 3 ท่าน โดยการใช้เครื่องมือในการวิจัย แบบปลายเปิด และการสัมภาษณ์ โดยคัดเลือกให้เหลือ 3 แบบ

ภาพที่ 1 แบบร่าง (SKETCH DESIGN) จำนวน 20 แบบ

โดยการสร้างแบร่าง 3 มิติ (SKETCH DESIGN) จำนวน 3 รูแปบบ โดยประเมินหารูปแบบที่เหมาะสม โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 3 คน โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะจงโดยมีการตั้งคำถามแบบปลายเปิด โดยผู้เชี่ยวชาญได้คัดเลือกแบบภาพร่าง 3 มิติ รูปแบบที่ 1 เนื่องจาก มีความเหมาะสมมากที่สุด เนื่องจากลวดลายอิสะและผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ นำมาพัฒนาสร้างสรรค์ได้ลงตัวและสวยงาม เหมาะสมน่าใช้ และวัสดุมีประโยชน์ สามารถทำความสะอาดได้ เหมาะสมกับลวดลายจักสานโดยการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ รูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสม ยังต้องปรับปรุงลวดลายให้มีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ เหมาะสมน่าใช้และวัสดุมีประโยชน์ รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสม ยังต้องปรับปรุงลวดลายให้มีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ เหมาะสมน่าใช้ และวัสดุมีประโยชน์ ควรเลือกหลอดไฟให้สว่างและมีความเหมาะสมกับห้องที่ใช้

ภาพที่ 2 การออกแบบภาพร่าง 3 มิติ (SKETCH DESIGN) รูปแบบที่ 1

ภาพที่ 3 การออกแบบภาพร่าง 3 มิติ (SKETCH DESIGN) รูปแบบที่ 2

ภาพที่ 4 การออกแบบภาพร่าง 3 มิติ (SKETCH DESIGN) รูปแบบที่ 3

3.โดยนำแบบร่าง (SKETCH DESIGN) ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมิน จำนวน 3 แบบ นำมาสร้างแบบจำลองโดยใช้โปรแกรม SKETCH UP ลวดลายจักสาน นำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ แล้วนำไปประเมินความพึงพอใจบริโภคที่มีผลต่อลวดลายเครื่องจักสาน ในการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นตัวกำหนดค่าน้ำหนัก ของการประเมิน 5 ระดับ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนาลวดลายเครื่องจักสานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ โดยผู้วิจัยได้สรุปและเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลงานวิจัยแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ

1. สรุปผลการศึกษาลวดลายเครื่องจักสาน และผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ

1. ลวดลายเครื่องจักสาน ลายครุ ข้อมูล เป็นลายที่อยู่ด้านข้างของครุ ซึ่งมีรูปทรงเป็น ทรงกระบอก ก้นสอบเป็นสี่เหลี่ยมคล้ายตะกร้าหาบ โดย ใช้ตักและบรรจุน้ำ ลายสาม ข้อมูลเป็นลวดลายที่พบบนภาชนะเครื่องใช้ภายในบ้าน คือ กระจาด ซึ่งเป็นภาชนะใส่ของไปในสถานที่ต่างๆ มี รูปทรงเป็นปากกลมก้นสอบเป็นสี่เหลี่ยม ลวดลาย ลายสอง ข้อมูล เป็นลายที่พบบนตะกร้าหาบของและกระจาด ตามหน้าที่ใช้สอยที่คล้ายคลึงกันโดยใช้ใส่ของได้สารพัด โดยทั้งสองภาชนะนั้นมีส่วนคล้ายกันคือปากกลม ก้น สอบกันเป็นสี่เหลี่ยม ลวดลายเครื่องจักสานภาคกลาง และผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ ส่วนใหญ่เป็นลายขัด ลานซ้อน ลายอิสระ เป็นรูปแบบที่เรียบง่าย เพื่อให้เกิดความสวยงาม

2.การพัฒนาลวดลายจักสาน และนำมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ แบบร่าง (SKETCH DESIGN) จำนวน 3 แบบ โดยพบว่า รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมมากที่สุด เนื่องจาก

ลวดลายอิสะและผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ นำมาพัฒนาสร้างสรรค์ได้ลงตัวและสวยงาม เหมาะสมน่าใช้และวัสดุมีประโยชน์ สามารถทำความสะอาดได้ง่าย ส่วนรูปแบบที่ 2 และ รูปแบบที่ 3 ยังต้องปรับปรุงลวดลายเพื่อให้เกิดความลงตัวกับผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟ

3.ผลการประเมินความพึงพอใจของบริโภคที่มีผลต่อลวดลายเครื่องจักสาน ในการประยุกต์ใช้ผลิตภัณฑ์ชุดโคมไฟจากกลุ่มตัวอย่าง 30 คน พบว่ามีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยกลุ่มตัวอย่างมีเพศหญิง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 63.34 ส่วนใหญ่มีอายุ 22-32ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.34 และส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 86.68 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$=4.51)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่าความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การผสมผสานลวดลายจักสานแบบแอสะกับชุดผลิตภัณฑ์โคมไฟค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$= 4.74) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.45)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เรียนรู้และนำข้อเสนอแนะเพื่อนำมาพัฒนาการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1.สามารถพัฒนาลวดลายเครื่องจักสานภาคกลาง สามารถนำไปพัฒนาต้นแบบจริงได้ เพื่อการพัฒนาให้กับผลิตภัณฑ์ชนิดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตประจำวัน

2.ควรออกแบบลวดลายอิสระให้มีความหลากหลาย มากขึ้น เพื่อให้ตอบสนองกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และสามารถนำไปออกแบบร่วมกับผลิตภัณฑ์อื่น

3.ควรพัฒนาชุดผลิตภัณฑ์โคมไฟให้เกิดความหลากหลาย และประยุกต์ลวดลายเครื่องจักสานภาคกลางเข้าด้วยกัน

4.ศึกษาช่องทางการจำหน่ายให้มีหลากหลายช่องทาง เพิ่มช่องทางในการเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภค ให้ผู้บริโภคสามารถติดต่อกับ กลุ่มผู้ผลิตได้โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง.2553.**การออกแบบและพัฒนา ผลิตภัณฑ์จักสาน อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เพื่อการส่งออกตลาดยุโรป** (รายงานวิจัย).ชลบุรี:มหาวิทยาลัยบูรพา

นิรัช สุดสังข์.2543. **การออกแบบอุตสาหกรรม.** กรุงเทพ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

วิบูลย์ ลี้สุวรรณ.2532. **เครื่องจักสานในประเทศไทย.** กรุงเทพฯ:โอเดียนสโตร์.

วัฒนะ จูฑะวิภาต. 2552. **ศิลปะพื้นบ้าน.** กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศุภณัฐ สุวรรณเนาว์.2554.**การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของ ที่ระลึกโคมไฟจากกาบหมาก**(โครงงานวิจัย). กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.

อนุชิต กุลมาลา.2552**. การศึกษาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นบ้านจักสานไม้ไผ่เพื่อเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์ ในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง.** มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Promotion Life Skills of Students with Sufficiency Economy Philosophy

โชติกา สิทธิโสม

Chotika Sidthisom

โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา มุกดาหาร

Praratchatanbunnongmoo Students School Mukdahan Primary Education Area Office

e-mail: bannongmoo@mdh.og.th

บทคัดย่อ

การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการส่งเสริมทักษะชีวิตด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่นักเรียน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านความเข้าใจ และด้านการปฏิบัติ ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 64 คน ปีการศึกษา 2563 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สถิติที่ใช้ค่าร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการปฏิบัติ ด้านความเข้าใจ ด้านความรู้

คำสำคัญ: ทักษะชีวิตของนักเรียน, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This study purpose to the educational personnel opinions toward the encouragement of sufficiency economy in three areas: The encouraging of knowledge and understanding. The encouraging of projects and activities, and to encouraging the participation of school personnel. The populations are 64 personnel Praratchatanbunnongmoo Students School Mukdahan Primary Education Area Office. The instrument used for data collection was 5 level rating scale. The statistics for the percentage, mean and standard deviation.

Results of the study were the following :

The opinion of educational personnel in opposition the promotion of sufficiency economy of Praratchatanbunnongmoo Students School Mukdahan Primary Education Area Office 1 at high level. Considering it was found Sort by

descending below mean (μ = 4.18). When considered, the average sorted from most to least as follows; 1.The encouraging the participation of school personnel 2. The encouraging of projects and activities 3. The encouraging of knowledge and understanding respectively.

Keywords: The opinion of educational personnel, sufficiency economy

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจที่รุนแรงและรวดเร็ว ทำให้คนในสังคมถูกกระแสสังคม กดดันให้ดำเนินชีวิตที่ทันสมัย มีค่าใช้จ่ายในแต่ละกิจกรรม แต่ละวันมากมาย การปรับตัวทางรายได้เริ่มมีปัญหาการประกอบอาชีพจึงพยายามปรับตัวตามในลักษณะของการนำเข้าปัจจัยการผลิตที่ใช้ต้นทุนสูงและมีความเสี่ยงเรื่องการตลาดอย่างมาก การขาดทักษะด้านเทคโนโลยี ทำให้เกิดปัญหาความเคียดปัญหาครอบครัว เป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาสังคมอื่นๆ ตามมามากมาย (ลัญจกร นิลกาญจน์ และคณะ, 2560)

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้ 1) กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติคนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา 2) คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน 3) คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อมๆ

กันดังนี้ (3.1) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ (3.2) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ (3.3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล 4) เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ (4.1) เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วยความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ (4.2) เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วยความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียรใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต 5) แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน สามารถประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน เป็นแนวการทำกิจกรรมเสริมในโรงเรียน กิจกรรมชุมชนแบบมีส่วนร่วม การพึ่งตนเองเป็นหลัก ที่เน้นความสมดุลทั้ง 3 คุณลักษณะ คือ พอประมาณ มีเหตุมีผล และมีภูมิคุ้มกัน เป็นกระบวนการสร้างคนให้กับสังคมที่เป็นคนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้มีวิธีคิด วิธีการควบคุมตนเองในการตัดสินใจดำเนินชีวิต หรือตัดสินใจในกำหนดตนเอง ให้มีจิตใจเข้มแข็ง อดทนต่อสิ่งยั่วยุมีจิตสำนึกที่ดี ใจกว้างมีเหตุผล มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก โดยสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นในตัวครูและนักเรียน

สถานศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการทั้งความรู้ด้านวิชาการและทักษะชีวิต โดยเฉพาะปรัชญา"เศรษฐกิจพอเพียง" ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกร เพื่อให้สามารถดำรงอยู่รอดได้อย่างมั่นคงภายใต้กระแสของการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วรอบด้าน และเพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมไทยนำแนวคิด "เศรษฐกิจพอเพียง" ไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติการดำรงตนบนพื้นฐานความพอเพียงความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล ซึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองในรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก โดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่ที่เกิดขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้ (สำนักงานกองทุนสนับสนุน การวิจัย, 2549: 8) จากการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ประเทศไทยได้ทีเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในประเทศที่เกิดขึ้นรอบด้านอย่างรวดเร็วและในปัจจุบันทีทวีความซับซ้อนของการเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นจะต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้เข้มแข็งแก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่าง

เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555: 1-2) กระทรวงศึกษาธิการ (2550: 36) มีนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาเพราะสถานศึกษามีความใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนอีกทั้งต้องรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาความรู้และทักษะชีวิต เติมเต็มตามศักยภาพให้สามารถดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ โดยให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง สอดแทรกเข้าไปในการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต โดยที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาทั่วภูมิภาคทั้งประเทศ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นมา

สถานศึกษาทุกแห่งมีบทบาทในการจัดการศึกษา และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้เรียน โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และขยายผลสู่ชุมชนเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตและสร้างความรู้และความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ผู้เรียนและชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้และปฏิบัติตนในการดำรงวิถีชีวิตอยู่บนพื้นฐานความพอเพียง โดยกำหนดยุทธศาสตร์การจัดการศึกษา พัฒนากระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถรับรู้และเข้าใจสามารถปฏิบัติตนในวิถีความพอเพียง ซึ่งจะส่งผลต่อการมีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักถึงประโยชน์ของการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่จะนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 21-27) และโรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู มีนักเรียนที่มีฐานะด้านเศรษฐกิจมาจากครอบครัวที่มรรายได้น้อย ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตร ทำไร่ ทำนา สถานศึกษาโดยการนำของผู้บริหารและคณะครูในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพทั้งความรู้ด้านวิชาการและทักษะเชิงวิชาการ ทักษะชีวิตตามความเหมาะสมให้แก่ผู้เรียนทุกคนในบริบทที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง เป็นการเติมเต็มตามศักยภาพและการพัฒนาทักษะชีวิตที่สนองต่อการนำไปใช้ในการดำรงวิถีชิตประจำวันและขยายผลไปสู่ครอบครัว สังคม ชุมชน ในบริบทของสังคมในพื้นถิ่นด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะช่วยให้มีความเข้าใจ มีความรู้และทักษะชีวิตซึ่งจะส่งผลต่อการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขเพิ่มมากขึ้น

ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติการสอนจึงสนใจในการส่งเสริมทั้งความรู้เชิงวิชาการและความรู้ทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่นักเรียนโรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมูและขับเคลื่อนการปฏิบัติเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันขั้นพื้นฐานแก่นักเรียนในสถานศึกษา ในการที่จะนำความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการดำรงชีวิต ทักษะอาชีพไปปรับใช้ในวิถีชีวิตประจำวันของตนและครอบครัว อีกทั้งจะเป็นการขยายผลจากนักเรียนไปสู่ผู้ปกครอง สังคมและชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการส่งเสริมทักษะชีวิตด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักเรียน

ขอบเขตการวิจัย

ปรัชญา"เศรษฐกิจพอเพียง" โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่9ทรงมีพระราชดำรัสแนะแนวทางในการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกร เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงในทุกภาคส่วนของสังคมไทยภายใต้แนวคิด "เศรษฐกิจพอเพียง" ซึ่งเป็นแนวทางการดำรง ความพอเพียง ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในประเทศที่มีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2550: 36) มีนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยดำเนินการจัดทำหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง สอดแทรกเข้าไปในการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้เรียนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาทั่วประเทศ3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านความเข้าใจ 3) ด้านการปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 8)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางของการดำเนินชีวิตและปฏิบัติตนซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชได้พระราชทานแก่พสกนิกรไทยเพื่อนำไปใช้ ในการบริหารสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่นักเรียน

การส่งเสริม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการการสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วม ในการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะชีวิตแก่นักเรียน

ด้านความรู้ หมายถึง การให้ความรู้และสร้าง ความเข้าใจให้ครู นักเรียนในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านความเข้าใจ หมายถึง ผู้บริหารสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ผู้เรียนเพื่อนำไปปฏิบัติตนในการดำรงชีวิต

ด้านการปฏิบัติ หมายถึง การส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานและกิจกรรมในการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักเรียนในสถานศึกษา

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้บริหารโรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาปัญหาของสถานศึกษาจากเอกสาร ข้อมูลสารสนเทศ บุคลากรผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แนวคิดและทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อกำหนดกรอบการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร จำนวน 64 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ชนิดตรวจเช็ครายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหาร เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ เรนซิสลิเคอร์ท (Rensis Likert)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัย วารสาร เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำข้อมูลมาสร้างข้อคำถาม
2. ศึกษา ความหมาย หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อใช้เป็นแนวทางสร้างข้อคำถาม
3. นำแบบสอบถามส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องเนื้อหา
4. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำมาปรับปรุง และตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและ ความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ผลการวิจัย

การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการส่งเสริมทักษะชีวิตด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักเรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านความเข้าใจ และด้านการปฏิบัติ ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สถิติที่ใช้ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สำนักงานเขตพื้นทีการศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ทำให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการปฏิบัติ ด้านความเข้าใจและ ด้านความรู้

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้กับโรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เท่านั้น มีดังนี้

1. นำผลการวิจัยไปจัดทำข้อมูลสารสนเทศ เผยแพร่และขยายผลต่อผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทักษะความสามารถของนักเรียน

2. นำผลการวิจัยไปปรับปรุงกิจกรรม โครงการในการส่งเสริมความรู้และทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติในวิถีชีวิตของนักเรียน

3. นำผลการวิจัยไปพิจารณาและจัดทำแผนพัฒนาให้มีความหลากหลายสนองต่อความต้องการของนักเรียนในบริบทจริงให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการส่งเสริมทักษะชีวิตด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

2. ควรวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (2551 – 2554)**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. สำนักพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาและกิจกรรมพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

ขวัญกมล ดอนขวา.(2557).**แบบจำลองปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีผลต่อ การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย**.สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุนารี.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). **กระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก**. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

เจริญ อภิไชย. (2551). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ธนิตา ลอยโพยม. (2552). **การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 11**. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชกฤษฎีการจัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา พ.ศ.2542**. ม.ป.ท. ม.ป.ป.

อดิศร อิศรางกูร ณ อยุธยา.(2556) “การดำเนินงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในระบบราชการ”. สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร.

Agthe,R.R. (1980). “The Elementary Principals Perceptions of their own and the Teacher Roles in Curriculum Decision Making”. **Dissertation Abstracts International**, 40 (6), 3076Devis.

การส่งเสริมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์ของประชาชนในในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

Marketing Promotions affecting the decision to purchase motorcycles in Thawi Watthana, Bangkok

สุธีรา สุทธิวาทนฤพุฒิ[1], ระเด่น แทนประชา[2], ชลธรณ์ เยาวพันธุ์กุล[3] และฉัตรชนก ธรรมชาติ[4]

Suteera Suthiwartnarueput[1], Raden Tanpracha[2], Chonlatorn Yaowaphankul[3] and Chatchanok Thummachart[4]

[1,2]สาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ 094-828-4441

[1,2]Branch of Marketing. Faculty of Business Administration, Bangkokthonburi University

[3]สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

[3]Branch of Management, Faculty of Business Administration, Bangkokthonburi University

[4]สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

[4]Branch of Logistics Management, Faculty of Business Administration, Bangkokthonburi University

e-mail: raden.tan@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการส่งเสริมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์ ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้ใช้รถจักรยานยนต์ ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คนโดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ ANOVA รวมทั้งการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการส่งเสริมการตลาดและกระบวนการตัดสินใจซื้อด้วยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณผลการวิจัยพบว่า 1)กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุต่ำกว่า 24 ปีสถานภาพโสด การศึกษาระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษา และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท 2) ผลการศึกษายังระบุว่าปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดด้านการขายโดยบุคคล การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการส่งเสริมการขาย และการตลาดทางตรงมีความสำคัญในระดับมาก และ 3) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดกับการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านของเหตุผลที่ตัดสินใจซื้อ การค้นหาข้อมูล กิจกรรมส่งเสริมทางการตลาด และยี่ห้อของรถจักรยานยนต์ที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่คุณสมบัติและความตั้งใจซื้อซ้ำไม่มีความสัมพันธ์กัน ผลของงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงพัฒนารถจักรยานยนต์ ในเรื่อง การโฆษณา การส่งเสริมการขาย การประชาสัมพันธ์ การขายโดยบุคคล และการตลาดทางตรง โดยใช้กลยุทธ์การส่งเสริมทางการตลาดให้สอดคล้องและเหมาะสมตามความต้องการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคตลอดจนการผลิตเชิงพาณิชย์ต่อไป

คำสำคัญ: การส่งเสริมทางการตลาด การตัดสินใจซื้อ รถจักรยานยนต์

Abstract

The purpose of this research was to study the factor of Marketing Promotions affecting the decision to purchase motorcycles in Thawi Watthana, Bangkok. The sample group of this research was 200 motorcycle's users Thawi Watthana, Bangkok Using accidental sampling method. Descriptive statistics such as frequency, percentage, mean and standard deviation were used for data analysis and hypotheses tested by ANOVA along with the analysis of relationship between marketing promotion factors and process of purchasing decision by Multiple Regression. The results indicated that 1) the majority research of participants was female with the age below 24 years old. Most of them was single with bachelor's degree and they were mainly students with monthly income less than 10,000 baht. 2) The findings also found that marketing factors on personal selling, advertising, public relations, sales promotion and direct marketing were highly important. And 3) the results of relationship between marketing promotion and the decision to by motorcycle in Thawi Watthana, Bangkok revealed that there was a significant relationship between the differences of reasons to buy, information search, promotion campaign and different brands of motorcycles at statistical significance level of .05 while factors of property and intention to Repeat purchase decisions had no relationship. Therefore, the results of this study will contribute to the improvement and development of motorcycle in advertising, promotion, public relations, personal selling and direct marketing by using sale promotion strategy that appropriate with customer requirement for buying decision and commercial production.

Keywords: Marketing Promotion, Purchase Decision, Motorcycles

บทนำ

การแข่งขันทางการตลาดในการผลิตและจำหน่ายรถจักรยานยนต์ของประเทศไทยมีการแข่งขันอย่างต่อเนื่องโดย พิจารณาจากรายได้ต่อหัวในปี 2560 มีจำนวนมูลค่า เท่ากับ 201,342.8 บาทต่อคน และรายได้ต่อหัวและในปี 2561 เพิ่มขึ้นเป็น 240,568.7บาทต่อคน โดยมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.48 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผู้บริโภคมีอำนาจในการจับจ่ายเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากปี 2560 มีจำนวนมูลค่า เท่ากับ 26,946 บาท เพราะมีหนี้เฉลี่ย 178,994 บาท/ครัวเรือนแต่ เมื่อเทียบกับปี 2560 (สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562 อุตสาหกรรมยานยนต์มีการแข่งขันทางธุรกิจเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากจึงมีการขยายที่ตัวสูงขึ้นตั้งแต่เมื่อปี 2561 มียอดจำหน่ายของรถจักรยานยนต์ เท่ากับ 1.82 ล้านคัน และมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 1.93-1.96

ล้านคัน ในปี 2561 จึงสะท้อนให้เห็นถึงการขยายตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ที่เพิ่มขึ้นจึงส่งผลให้เกิดการแข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรงขึ้น หากผู้บริโภคมีกำลังซื้อเพิ่มมากขึ้นส่งผลทำให้ยอดจำหน่ายรถจักรยานยนต์สูงขึ้น ผู้ประกอบการจึงเกิดการขยายตัวตัวต่อผู้ประกอบการด้วยเช่นกัน ก่อให้เกิดความรุนแรงทางการแข่งขัน ผู้ประกอบการหลายรายจึงหาแนวทางหรือกลยุทธ์โดยกระตุ้นความต้องการของผู้บริโภคให้ตัดสินใจซื้อมากที่สุดเพื่อสร้าง ความได้เปรียบทางการแข่งขันและปัจจัยการส่งเสริมการตลาดเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ผู้ประกอบการสามารถนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ ประกอบด้วยการโฆษณา การส่งเสริมการขาย การขายโดยพนักงานขาย การประชาสัมพันธ์ และการตลาดทางตรง จากความสำคัญและปัญหาที่เกิดขึ้นดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่ศึกษาว่า ปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์ที่เป็นตัวช่วยสำคัญที่จะทำให้ทราบถึงรายละเอียดของกลุ่มเป้าหมาย ได้มากขึ้นโดยใช้กลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อให้ผู้ประกอบการและธุรกิจสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางหรือกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงสินค้าให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัจจัยการส่งเสริมการตลาด โดยมุ่งไปยังกลุ่มผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานการณ์ธุรกิจอุตสาหกรรมรถจักยานยนต์ที่ตกอยู่ในสภาวะการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นนอกจากนี้ก็ สามารถที่จะเพิ่มยอดขายทำให้สามารถวางทิศทางในการวางแผนจัดการด้านต่างๆ ได้อย่างตรงจุดตามเป้าหมาย

ขอบเขตการวิจัย

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา: การศึกษาครั้งนี้ เป็นกรณีศึกษาโดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อ และการส่งเสริมทางการตลาด (The Marketing Promotion) (Kotler & Keller, 2016)

2) ขอบเขตด้านตัวแปร: แบ่งเป็น 2 ตัวแปรคือ ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม รายละเอียดลังนี้ (1) ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาด ได้แก่ การโฆษณา การส่งเสริมการขาย การประชาสัมพันธ์ การขายโดยบุคคล และ (2) ตัวแปรตามเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจซื้อ ได้แก่ เหตุผลการตัดสินใจซื้อ การค้นหาข้อมูล คุณสมบัติการพิจารณาซื้อ กิจกรรมการล่งเสริมการตลาด การตั้งใจซื้อ และความแตกต่างของยี่ห้อ (3) ขอบเขตด้านเวลาและด้านพื้นที่ เก็บข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มผู้ใช้รถจักรยานยนต์ ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ช่วงระยะเวลาดำเนินการวิจัย คือ จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวช้อง ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดการวิจัยโดยใช้ปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์ ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

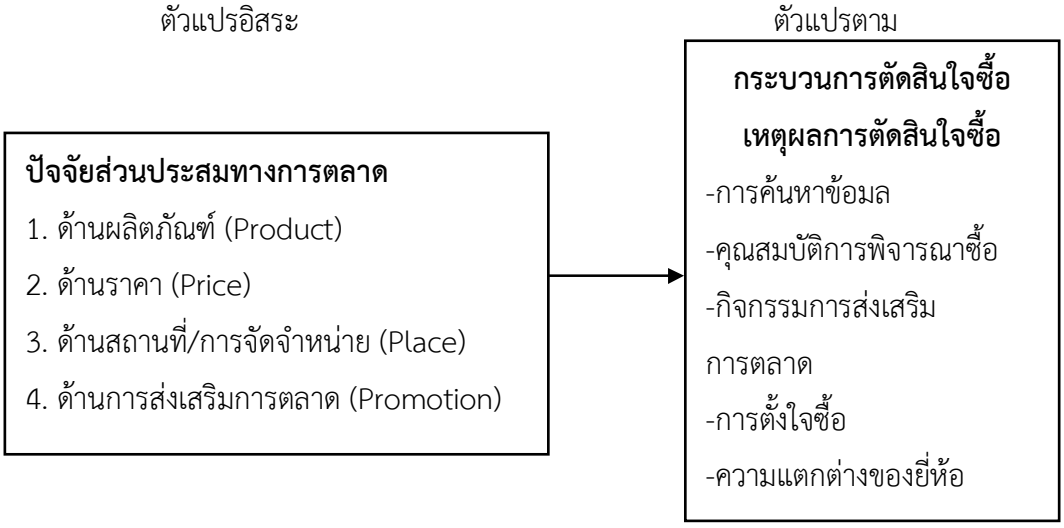

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาด ได้แก่ การส่งเสริมการตลาดที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการส่งเสริมทางการตลาดที่ล่งผลต่อการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์ของประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งใช้วิธีการลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ มีวิธีการดำเนินการวิจัย รายละเอียดดังนี้ ประชากร คือ ผู้ซื้อรถจักรยานยนต์ที่อาศัยอยู่ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงมีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนประชากรตามแนวคิดของ (Cochran, 1977) ดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{e^2}$$

โดยที่ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

P คือ สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (0.9 จากการสำรวจผู้ใช้รถจักรยานเบื้องต้น)

Z คือ ความเชื่อมั่น 95%

e คือ ระดับความคลาดเคลื่อนของการลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 138 ตัวอย่าง และเพื่อให้ได้ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เก็บแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 200 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ (1) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย 6 ข้อคำถาม คือ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ยี่ห้อรถจักรยานยนต์ และกิจกรรมทางการตลาด มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (2) กระบวนการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์ ประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งสิ้น 6 ข้อ คือ เหตุผลในการซื้อรถจักรยานยนต์ กลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการซื้อรถจักรยานยนต์ การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ คุณสมบัติการเลือกซื้อรถจักรยานยนต์ ความตั้งใจในการซื้อซื้อ และกิจกรรมการส่งเสริมการตลาด มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ และ (3) การส่งเสริมทางการตลาดที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์ มีจำนวนทั้งสิ้น 16 ข้อคำถาม ได้แก่ การขายโดยบุคคล การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การจัดรายการล่งเสริมการขาย และการตลาดทางตรง มีลักษณะคำถามเป็นปลายปิดแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มาที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้ 1) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-Objective Consistency: IOC) โดยประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า ข้อคำถามของแบบสอบถามและทุกซัอมีค่า IOC เท่ากับ 0.987 ซึ่งเกินกว่า 0.5 คือ เป็นความเที่ยงตรงที่เหมาะสมสามารถนำมาใช้ได้ (Rovinelli, 1976) 2) การตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงไปทดลองใช้กับกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ตามวิธีของคอแครน (Cochran, 1990) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาคอแครนเท่ากับ 0.845 แสดงว่า แบบสอบถามมีความเชื่อถือสูง (Hair, Black, Babin, Anderson &Tatham, 2006) เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถาม และขอรับคืนด้วยตนเองและส่งแบบสอบถามให้กับผู้ที่ใช้รถจักรยานยนต์เมื่อได้รับแบบสอบถามมาแล้ว คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ผลต่อไป

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปแกรมทางสถิติ ดังนี้ (1) สถิติพรรณนา คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย และ (2) สถิติอนุมาน ซึ่งใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานช้างด้น โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดที่ล่งต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์

ผลการวิจัย

ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงจำนวน 145 คน (ร้อยละ72.5) อายุระหว่าง 15-24 ปี จำนวน 149 คน (ร้อยละ 74.5) มีสถานภาพโสด จำนวน 163 คน (ร้อยละ 81.5) ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 150 (ร้อยละ 75) อาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 140 คน (ร้อยละ 70) มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 135 คน (ร้อยละ

67.5) ส่วนใหญ่นิยมใช้รถจักรยานยนต์ยี่ห้อ Honda จำนวน 149 คน (ร้อยละ 74.5) และกิจกรรมทางการตลาดที่ผู้ใช้งานเห็นบ่อยมากที่สุด คือ การโฆษณาจำนวน 104 คน (ร้อยละ 52)

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมทางการตลาด

การส่งเสริมทางการตลาด	X	S.D.	แปลผล
1. การขายโดยผ่านศูนย์การบริการรถจักรยานยนต์	4.06	0.677	มาก
2. การขายโดยการแชทผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น	3.35	0.934	ปานกลาง
3. การโฆษณาโดยผ่านละครหลังข่าว / ภาพยนตร์ในโรงหนัง	3.59	0.931	มาก
4. การโฆษณาโดยผ่านป้ายโฆษณาตามสถานที่ต่าง ๆ	3.72	0.802	มาก
5. การโฆษณาโดยผ่านนิตยสาร / วารสาร	3.37	0.968	ปานกลาง
6. การโฆษณาโดยผ่านเว็บไซต์ของบริษัท	3.44	0.9	ปานกลาง
7. การโฆษณาโดยผ่านบนเว็บไซต์อื่น	3.53	0.966	มาก
8. การจัดกิจกรรมนอกสถานที่ .ช่น การออกบูธ .ป็นต้น	3.76	0.791	มาก
9. การจัดกิจกรรมเพื่อสังคม เช่น โครงการขับชี่ปลอดภัย เป็นต้น	3.61	0.913	มาก
10. การจัดรายการส่งเสริมทางการขาย เช่น การลดราคา เป็นด้น	4.06	0.754	มาก
11. การมอบของสมนาคุณ เช่น การแถมหมวกกันน็อค เป็นต้น	3.86	0.833	มาก
12. การแลกรางวัลให้บัตรสมนาคุณ	3.93	0.776	มาก
13. การขิงโชครถจักรยานยนต์	3.75	0.813	มาก
14. การทดลองขับ	4.00	0.750	มาก
15. สื่อ เช่น แผ่นพับโบรชัวร์หรืออีเมล เป็นด้น	3.75	0.871	มาก
16. สื่อสังคมออนไลน์	3.86	0.876	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดที่ส่งผลต่อระดับความพึงพอใจของผู้ใช้รถจักรยานยนต์ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ตามลำดับดังนี้ 1) การขายโดยบุคคล (x = 4.06, S.D. = 0.677 2) การโฆษณา (x=3.72, S.D = 0.802 3) การประชาสัมพันธ์ (x=3.76, S.D. = 0.791 4) การส่งเสริมการขาย (x= 4.06, S.D. = 0.754 และ 5) การตลาดทางตรง (x=3.86, S.D. = 0.876

ตารางที่ 2 ปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์

ปัจจัยการส่งเสริมทาง	กระบวนการตัดสินใจซื้อ					
การขายโดยบุคคล	0.272	0.136	0.790	1.507	0.268	0.187*
การโฆษณา	2.163**	0.375	0.019	0.473	0.703	0.990
ประชาสัมพันธ์	0.424	2.002*	0.623	1.041	0.422	0.178
การส่งเสริมทางการขาย	2.015*	0.431	0.659	1.246	0.135	1.923*
การตลาดทางตรง	0.236	1.676	0.142	1.958*	0.496	0.608

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่า เมื่อพิจารณาตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดด้านการขายโดยบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เหตุผลในการตัดสินใจซื้อได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาด ด้านการโฆษณา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การด้นหาข้อมูลเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยการส่งเสริมการตลาดด้านการประชาสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุผลและยี่ห้อของรถจักรยานยนต์ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยการส่งเสริมการตลาดด้านการส่งเสริมการขาย (การลด การแลก การแจก และการแถม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กิจกรรมการส่งเสริมการขายของรถจักรยานยนต์ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยการส่งเสริมการตลาดด้านการตลาดทางตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดที่ส่งผลต่อเหตุผลการซื้อ

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	P-Value	Sig-
	B	S.E.	Beta		
(Constant)	2.571	0.919		2.797	0.006
การขายโดยบุคคล	0.056	0.204	0.022	0.272	0.786
การโฆษณา	0.447	0.207	0.193	2.163*	0.032
ประชาสัมพันธ์	0.071	0.169	0.035	0.424	0.672
การจัดรายการส่งเสริมการขาย	0.469	0.233	0.167	2.015*	0.045
การตลาดทางตรง	0.040	0.171	0.021	0.236	0.814

จากสมการข้างด้น แสดงให้เห็นว่าเหตุผลการซื้อสินค้า ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านการโฆษณาและด้านการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการขาย เมื่อพิจารณาค่า Beta พบว่าปัจจัยด้านการโฆษณาส่งผลต่อการตัดสินใจมากกว่าด้านการจัดรายการส่งเสริมการขาย ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการขายโดยบุคคล และด้านการตลาดทางตรง ตามลำดับ ซึ่งจากสมการสามารถทำนายได้ 0.451 หรือร้อยละ 45.10

ตารางที่ 4 ปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการด้นหาข้อมูล

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	P-Value	Sig.
	3	S.E.	3		
(Constant)	2.707	1.155		2.345	0.020
การขายโดยบุคคล	0.035	0.257	0.011	0.136	0.892
การโฆษณา	0.097	0.259	0.034	0.375	0.708
ประชาสัมพันธ์	0.309	0.212	0.121	2.002	0.145
การจัดรายการส่งเสริมการขาย	0.126	0.292	0.036	0.431	0.667
การตลาดทางตรง	0.359	0.214	0.149	1.676	0.095

จากสมการข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า ไม่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านด้านใดๆ เมื่อพิจารณา พบว่า ปัจจัยด้านการตลาดทางตรง ส่งผลต่อการตัดสินใจมากกว่าด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดรายการส่งเสริมการขาย ด้านการโฆษณา และด้านการขายโดยบุคคล ตามลำดับ ซึ่งจากสมการสามารถทำนายได้ 0.100 หรือร้อยละ 10.00

ตารางที่ 5 ปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดที่ส่งผลต่อคุณสมบัติของตัวสินค้า

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	P-Value	Sig.
	3	S.E.	3		
(Constant)	1.687	0.867		1.947	0.053
การขายโดยบุคคล	0.152	0.193	0.066	0.790	0.431
การโฆษณา	0.004	0.195	0.002	0.019	0.985
ประชาสัมพันธ์	0.099	0.159	0.052	0.023	0.534
การจัดรายการส่งเสริมการขาย	0.145	0.219	0.056	0.659	0.511
การตลาดทางตรง	0.023	0.161	0.013	0.142	0.887

จากสมการข้างต้น แสดงให้เห็นว่าคุณสมบัติของตัวสินค้า ไม่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านด้านใดๆ เมื่อพิจารณา พบว่าปัจจัยด้านการขายโดยบุคคลส่งผลต่อการตัดสินใจมากกว่าด้านการจัดรายการส่งเสริมการขาย ด้านการประชาสัมพันธ์ด้านการตลาดทางตรง และด้านการโฆษณา ตามลำดับ สมการสามารถทำนายได้ 0.170 หรือร้อยละ 17.00

ตารางที่ 6 ปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดที่ล่งผลต่อกิจกรรมการล่งเสริมการขาย

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	P-Value	Sig-
(Constant)	3.616	1.198		3.018	0.003
การขายโดยบุคคล	0.402	0.266	0.124	1.507	0.133
การโฆษณา	0.127	0.269	0.042	0.473	0.637
ประชาสัมพันธ์	0.229	0.220	0.086	1.041	0.299
การจัดรายการส่งเสริมการขาย	0.378	0.303	0.103	1.246	0.214
การตลาดทางตรง	0435	0.222	0.173	1.958*	0.050

จากสมการข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการสงเสริมการขาย ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านการตลาดทางตรงเพียงปัจจัยเดียว เมื่อพิจารณา พบว่า ปัจจัยด้านการตลาดทางตรงส่งผลต่อการตัดสินใจ

มากกว่าด้านการขายโดยบุคคล ด้านการจัดรายการส่งเสริมการขาย ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการโฆษณา ตามลำดับ ซึ่งจากสมการสามารถทำนายได้ 0.519 หรือร้อยละ 51.90

ตารางที่ 7 ปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อ

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	P-Value	Sig-
	3	S.E.	3		
(Constant)	0.757	0.264		2.870	0.005
การขายโดยบุคคล	0.016	0.059	0.022	0.266	0.791
การโฆษณา	0.042	0.059	0.064	0.703	0.483
ประชาสัมพันธ์	0.020	0.048	0.035	0.422	0.673
การจัดรายการส่งเสริมการขาย	0.009	0.067	0.011	0.135	0.892
การตลาดทางตรง	0.024	0.049	0.044	0.496	0.621

จากสมการข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการสงเสริมการขาย ไมได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านใดๆ เมื่อพิจารณา พบว่า ปัจจัยด้านการโฆษณา ส่งผลต่อการตัดสินใจมากกว่าด้านการตลาดทางตรง ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการขายโดยบุคคลและด้านการจัดรายการส่งเสริมการขาย ตามลำดับ ซึ่งจากสมการสามารถทำนายได้ 0.211 หรือร้อยละ 21.10

ตารางที่ 8 ปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดที่ส่งผลต่อความแตกต่างของยี่ห้อ

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	P-Value	Sig.
	3	S.E.	3		
(Constant)	2.736	0.926		2.955	0.004
การขายโดยบุคคล	0.384	0.207	0.155	0.187*	0.045
การโฆษณา	0.207	0.209	0.090	0.990	0.324
ประชาสัมพันธ์	0.030	0.170	0.015	0.178	0.859
การจัดรายการส่งเสริมการขาย	0.357	0.234	0.128	1.923*	0.048
การตลาดทางตรง	0.105	0.172	0.054	0.608	0.544

จากสมการข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมการตลาดได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านการตลาดทางตรงเพียงปัจจัยเดียวเมื่อพิจารณาค่า Beta พบว่า ปัจจัยด้านการขายโดยบุคคล ส่งผลต่อการตัดสินใจมากกว่า ด้านการจัดรายการส่งเสริมการขายด้านการโฆษณา ด้านการตลาดทางตรง และด้านการประชาสัมพันธ์ ตามลำดับ ซึ่งจากสมการสามารถทำนายได้ 0.496 หรือร้อยละ 49.60

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยด้านการตลาดทางตรง มีอิทธิพลต่อกิจกรรมการส่งเสริมการขายร้อยละ 51.9 และส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจรถจักรยานยนต์ควรส่งข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์หรือบริการต่างๆ ไปยังกลุ่มลูกค้าเป้าหมายโดยตรง เช่น การส่งแคตตาล็อกหรือรายการสินค้า บัตรอวยพรในวาระสำคัญ คูปองส่วนลด เพื่อที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้มากขึ้น

การขายโดยบุคคลและการจัดรายการส่งเสริมการขายมีอิทธิพลต่อกิจกรรมการส่งเสริมการขาย ร้อยละ 49.6 และส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของ จารุพันธ์ ยาชมภู (2559) ซึ่งระบุว่าผู้ที่ซื้อรถยนต์ขนาดไม่เกิน 1,500 ซีซี ให้ความสำคัญในด้านการขายโดยบุคคลอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปิยธิดา บุญเปลี่ยน (2560) กล่าวว่าผู้ซื้อรถจักยานยนต์ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการขาย ดังนี้ผู้ประกอบการควรเพิ่มการกระตุ้นให้ผู้บริโภคมีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมการขายโดยผ่านพนักงานและการจัดรายการที่เป็นการส่งเสริมการขาย เช่น การจัดของแถม หรือ ส่วนลดสำหรับรถจักรยานยนต์บางรุ่นที่มียอดการจัดจำหน่ายต่ำ

ปัจจัยด้านการโฆษณาและการจัดรายการส่งเสริมการขายส่งผลต่อเหตุผลที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อ (ร้อยละ 45.1) และส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของ กรชนก ดิษฐเล็ก (2560) ซึ่งอธิบายว่าการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมการขายและการตลาดทางตรงส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์บิ๊กไบค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจรถจักรยานยนต์ควรเน้นการใช้สื่อด้านการโฆษณา ประชาสัมพันธ์รวมทั้งการส่งเสริมการขายเพื่อกระตุ้น ความต้องการให้ผู้บริโภคมีการจดจำในตัวสินค้าและเกิดการตัดสินใจซื้อสินค้าในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ผู้ประกอบการรถจักรยานยนต์สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์โดยการนำไปปรับปรุงและพัฒนาสินค้าหรือบริการให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมในการซื้อรถจักรยานยนต์ที่ให้ความสำคัญกับด้านการโฆษณามีความสำคัญมาก ด้วยเหตุนี้ผู้ประกอบการรถจักรยานยนต์ควรให้ความสำคัญกับการโฆษณา เพื่อให้ผู้บริโภคทราบข้อมูลเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ให้มากที่สุด

สรุป

ปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาด ด้านการขายโดยบุคคล การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการส่งเสริมการขาย และการตลาดทางตรงมีความสำคัญในระดับมาก และผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการส่งเสริมทางการตลาดกับการตัดสินใจซื้อรถจักรยานยนต์ พบว่า ด้านของเหตุผลที่ตัดสินใจซื้อ การค้นหาข้อมูล กิจกรรมส่งเสริมทางการตลาด และยี่ห้อของรถจักรยานยนต์

ที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ขณะที่คุณสมบัติและความตั้งใจซื้อซ้ำมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารอ้างอิง

กรชนก ดิษฐเล็ก. (2560). **การตัดสินใจเลือกซื้อรถจักรยานยนต์บิ๊กไบต์ในจังหวัดนนทบุรี.** วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

จารุพันธ์ ยาชมพู. (2559). **ป็จจั'ยทิสงผลต่อการตัดสินใจเลือกลื้อรถยนต์ขนาดไม่'เกิน 1,500 ซีซี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปิยธิดา บุญเปลี่ยน. (2560). **ป็จจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกร้านจำหบ่ายรถจักรยานยนต์ของผู้บริโภคในอำเภอเวียงแห จังหวัดเชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). **ตารางสถิติ GDP ประจำปีจากรายงานภาวะเศรษฐกิจ ในประเทศ ปี 2562**. ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2562,

Cochran, W.G. (1977). **Sampling Techniques.** (3ncl ed.). New York: John Wiley and Sons Inc.

Cochran, L.J. (1990). **Essentials of Psychology Testing**. (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers Inc.

Hair, J. F. Jr., Black, พ . c., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). **Multivariate Data Analysis**. (6th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

Kotler, p., & Keller, K.L. (2016). **Marketing Management.** (15th ed.). Edinburgh: Pearson Education.

Michael, E.p. (1985). **Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance.** New York: Free Press.

ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรี

A Study of the Participation of Parents in Promoting Early Childhood Development of Nurseries, Nonthaburi Province

กลิ่นแก้ว มาตา [1] , บุญฤทธิ์ บุญยงมณีรัตน์[2]

Klinkaew Mata ,Boonrit Boonyongmaneerat

[1]สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 081-771-9346

[1]Brnch **Early Childhood Faculty Education Bangkokthonburi University,Tell0817719346**

[2]สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 089-110-6224

[2]Brnch **Early Childhood Faculty Education Bangkokthonburi University,Tell0817719346**

[1]e-mail : matataka13@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1)เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรี 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประชากรศึกษาได้แก่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในสถานรับเลี้ยงเด็ก จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในสถานรับเลี้ยงเด็กไบร์ทเนอสเซอรี่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านร่างกาย ด้านสังคม และด้านสติปัญญา 2) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรี พบว่าเมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษาในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

Abstract

The objectives of this research were (1) To study the perceptions of parental involvement in early childhood development of nurseries Nonthaburi province; and (2) To compare perceptions of parental involvement in early childhood development of nurseries Nonthaburi province, classified by gender, age, and education level. The research methodology was a survey research Population consisted of parents of kindergarten students of nurseries Nonthaburi province Sample group Use a Purposive Sampling method, such as parents, early childhood, in bright nurseries. Nonthaburi Province 40 people .The instrument used for data collection was a five-rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis was percentage, mean, standard deviation, and t-Test.

The research results were found that 1) Perceptions of parental involvement in early childhood development of nurseries Nonthaburi province, in overall, were at a high level. When considering individual aspect, it was found that it was at a high level in all aspects, ranked by descending order of mean score as follows; emotional-mental aspect, physical aspect, social aspect, and intellectual aspect; 2) The comparison of the perceptions of parental involvement in early childhood development of nurseries Nonthaburi province had no difference, when classified by gender, age, and education level.

Keywords:, Parental Involvement, Early Childhood Development

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประชากรของชาติใด มีพื้นฐานการศึกษาสูง ย่อมสามารถพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าในทุกด้านได้อย่างรวดเร็ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 49 ระบุว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอภาคกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี จัดการเรียนการสอนได้ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2559-2564) การเสริมสร้างและพัฒนาทุนมนุษย์ ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ได้แก่ ให้ความรู้แก่พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กในเรื่องการมีโภชนาการที่เหมาะสม วิธีการเลี้ยงดูเด็กที่จะกระตุ้นพัฒนาการเด็กในช่วง 0 – 3 ปีแรก สนับสนุนให้แม่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน จะเห็นว่าความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมองทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพควบคู่กับการพัฒนาคนไทยใน

ทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม จะเห็นได้ว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2559–2564) ได้ให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมองทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพควบคู่กับการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัยมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้และความสามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็วบนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็ง สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันชุมชนและภาคเอกชน ที่ร่วมกันพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูงและเป็นทุนทางสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ เชื่อมโยงกันกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579) ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีกรอบแนวคิดแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวิสัยทัศน์คือคนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 โดยกำหนดให้มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป้าหมายที่ 2 คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตตามศักยภาพ โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญได้แก่ ร้อยละของเด็กแรกเกิดถึง 5 ปีมีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้น และอีกตัวชี้วัดหนึ่งคือ ครู ผู้ดูแลเด็กมีความรู้และทักษะในการดูแลที่ถูกต้อง จัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้านตามวัยเพิ่มขึ้น อีกเป้าหมายหนึ่งได้แก่ เป้าหมายที่ 3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ได้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานเพิ่มขึ้น โดยมีตัวชี้วัดสำหรับสถานศึกษาปฐมวัยให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (พ.ศ. 2560) ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาสมตามวัย เป็นคนดี มีวินัย มีสำนึกความเป็นไทยและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศไทยในอนาคต อย่างมีประสิทธิภาพ

การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาจัดว่าเป็นจุดเน้นสำคัญของการ ปฏิรูปการศึกษา ความสัมพันธ์ อย่างใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครองและโรงเรียนได้ส่งผลให้เด็กประสบผลสำเร็จในการเรียนแล้ว ยังช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมอันจะนำไปสู่ความก้าวหน้าในชีวิตต่อไป สถานรับเลี้ยงเด็ก โรงเรียนอนุบาลเป็นสถาบันหนึ่งในสังคมที่ทำหน้าที่หลักในการจัดการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนในชุมชนเป็นคนดี มีคุณภาพของสังคม การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือ จากผู้ปกครอง ชุมชน ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้แก่เด็กอายุแรกเกิด ถึง 6 ปี (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2545) พ่อแม่ ผู้ปกครองในฐานะหุ้นส่วนที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการจัด การศึกษาให้แก่เด็ก

ด้วยเหตุผลดั่งกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรีเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรี

2.เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยง
เด็กจังหวัดนนทบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2562 มาตรา ๕ การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1)ให้มารดาได้รับการดูแลในระหว่างตั้งครรภ์เพื่อให้บุตรที่อยู่ในครรภ์มีสุขภาวะแลพัฒนาการที่ดี 2) ให้เด็กปฐมวัยอยู่รอดปลอดภัยและได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากการล่วงละเมิดไม่ว่าในทางใด 3) ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีรอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจาเป็นพิเศษ 4) สร้างคุณลักษณะให้เด็กปฐมวัยมีอุปนิสัยใฝ่ดี มีคุณธรรม มีวินัย ใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถซึมซับสุนทรียะและวัฒนธรรมที่หลากหลายได้ 5) บ่มเพาะเจตคติของเด็กปฐมวัยให้เคารพคุณค่าของบุคคลอื่น มีจิตวิญญาณของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเสมอภาค และมีจิตสานึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก 6) ให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยได้รับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตรา ๖ ให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง มีภารกิจร่วมกันดาเนินการเพื่อให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัย และดาเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยจัดให้เด็กปฐมวัยซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยดัง มาตรา ๗ บิดา มารดา และผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้เด็กปฐมวัยซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการพัฒนาตามแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตรา ๘ การจัดการเรียนรู้ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องเป็นไปเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย แต่ต้องไม่เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสอบแข่งขันระหว่างเด็กปฐมวัย

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 จะเห็นได้ว่ามีบัญญัติสาระที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการจัดและพัฒนาการศึกษาอยู่หลายมาตราด้วยกัน ด้วยเห็นความสำคัญที่ว่าความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการให้พ่อ

แม่เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษากับทางโรงเรียน เพื่อช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญาได้เป็นอย่างดี และยังได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาเป็นแนวทางในการทำวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรีโดยผู้วิจัยนำ พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ.2562 หมวดที่1 (3) บททั่วไป ซึ่งกำหนดให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีรอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแผนภาพ

ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
1.เพศ
2.อายุ
3.ระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรี ได้แก่

1. ด้านร่างกาย
2. ด้านอารมณ์-จิตใจ
3. ด้านสังคม
4. ด้านสติปัญญา

ระเบียบวิธีวิจัย

1.การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและนำข้อมูลไปวิเคราะห์

2.การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือใช้

2.2 การแปลค่าความหมายของค่าเฉลี่ย

2.3เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนากาเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา

3.สถิติพื้นฐานที่ใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)

สถิติที่ใช้ตรวจสอบสมมติฐาน ค่าสถิติ t-test Independent

ผลการวิจัย

พบว่า 1)การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านร่างกาย ด้านสังคม และด้านสติปัญญา (2) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรีพบว่าเมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ และการศึกษาในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรีเป็นสถานรับเลี้ยงเด็กที่มีคุณภาพ ในเรื่องของการบริหารงานการดูแลเอาใจใส่ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยและการมีส่วนร่วม ผู้ปกครอง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับของคนในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา กิจเกื้อกูล (2551) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และพบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้ปกครองได้เห็นถึงความสำคัญของพัฒนาการเด็กในทุกๆ ด้าน ว่ามีความสำคัญที่จะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ และเป็นการปลูกฝังการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย ทั้งนี้จึงจำเป็นที่จะให้ผู้ปกครองเข้ามารมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับเด็กทำให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เพราะเด็กจะได้รับการกระตุ้น และแก้ปัญหาต่างๆ ได้โดยมีผู้ปกครองคอยให้ความช่วยเหลืออยู่ใกล้ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตน์ตยา ศรีสุข (2556, หน้า บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลเขาพนม จังหวัดกระบี่ พบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลเขาพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพูนทรัพย์ สิงห์ใหม่ (2551, หน้า 47) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการเรียนการสอนอนุบาลศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตเทศบาลนคร นครราชสีมา และพบว่า การรับรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภา มัดลัง (2551, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การรับรู้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและลำดับความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) พัฒนาการด้านร่างกาย พบว่าเด็กรู้จักดูแลรักษาความสะอาดร่างกาย เช่น การล้างมือ ล้างปาก และการเล่นกับผู้อื่นอย่างปลอดภัย 2) พัฒนาการด้านอารมณ์ พบว่าการชมเชยเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ดี สอนให้เด็กรู้จักควบคุมตนเองด้วยการอธิบายเหตุผลและยกตัวอย่างให้เด็กเข้าใจ 3) พัฒนาการด้านสติปัญญา พบว่า

เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เด็กมีโอกาสสนทนาโต้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และส่งเสริมให้เด็กแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยผู้ปกครองให้คำแนะนำ 4)พัฒนาการด้านสังคม พบว่า เด็กมีความเคารพนอบน้อม ต่อผู้อาวุโส เด็กรู้จักคำว่า “สวัสดี ขอบคุณ ขอโทษ” ได้เหมาะสมตามโอกาส อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรี จำแนกตาม อายุ เพศ และการศึกษา พบว่า ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ว่าจะอยู่ในเพศไหน อายุเท่าไหร่และระดับการศึกษาสูงหรือต่ำ ก็สามารถเข้าถึงข่าวสารและข้อมูลต่างๆได้รวดเร็ว และทัดเทียมกัน โดยเฉพาะสถานรับเลี้ยงเด็กจังหวัดนนทบุรีมีระบบสารสนเทศที่ดี มีการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ จึงทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยไม่มีความแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จงรัก จันทวงศ์ (2546)ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนห้วยยางวิทยา อำเภอทับสะแก จังหวัดประจอบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนห้วยยางวิทยาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และภัทราภรณ์ นันทวงศ์ (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำวิจัยไปใช้

สถานรับเลี้ยงเด็กควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การจัดสภาพแวดล้อม และทำกิจกรรมร่วมกับทางโรงเรียนมากยิ่งขึ้น เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจด้านพัฒนาการ และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน บ้าน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ควรศึกษาสภาพปัญหาความต้องการของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สานัก วิชาการและมาตรฐานการศึกษา สานักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

.กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **พระราชบัญญัติการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2562**. กรุงเทพฯ : สานัก วิชาการและมาตรฐานการศึกษา สานักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

กิตติกรทอง. (2552). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ.** วิทยานิพนธ์ครุศาตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

กุลยาตันติผลาชีวะ. (2547). **การจัดกิจกรรมเรียนรู้สาหรับเด็กปฐมวัย.**กรุงเทพมหานคร : เอดิสันเพรสโปรดักส์.

ทิพาพร ตันฆศิริ. (2551). **ความต้องการของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียนนานาชาติ จังหวัดเชียงใหม่.**เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เทอดศักดิ์จันเสวี. (2551). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย**

พิทยาภรณ์มานะจุติ. (2548). **เอกสารประกอบการเรียนรายวิชา การศึกษาปฐมวัย.** เชียงใหม่: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

พูนทรัพย์สิงห์ใหม่. (2551). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนอนุบาลศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตเทศบาลนครนครราชสีมา.** นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

โสภามัดลัง. (2551). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์สังกัดกรุงเทพมหานคร.** การค้นคว้าอิสระศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

รัตน์ยา ศรีสุข.(2556). **การมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลเขาพนม จังหวัดกระบี่:วิทยาลัยทองสุข**

การสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม

Building customers' perception of brand equity of Siam Commercial Bank (PLC) in Nakhon Pathom Province

เกวลิน สมอินอ้อย[1],วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย[2] และดารินทร์ โพธิ์ตั้งธรรม[3]

Kewalin Somin-oi[1], Wisit Rittiboonchai[2], and Darin Photangtham[3]

[1]สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, โทรศัพท์ 0910685452

[1] Department of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University., Tel. 0910685452

[2]สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, โทรศัพท์ 0863080416

[2] Department of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University., Tel 0863080416

[3]สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, โทรศัพท์ 0886445632

[3] Department of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University., Tel 0886445632

[2]e-mail: mbakru1@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เปรียบเทียบการรับรู้คุณค่าตราสินค้า เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าตราสินค้า และ 3) แนวทางการสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม ใช้วิธีวิจัยแบบผสม การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้ใช้บริการธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 400 ราย ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบโควต้า ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 8 ราย ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ใช้บริการธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีการรับรู้คุณค่าตราสินค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ผู้ใช้บริการธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) การศึกษา ต่างกัน มีการรับรู้คุณค่าตราสินค้าไม่แตกต่างกัน

2. ภาพลักษณ์ ประกอบด้วย ผู้บริหาร (X_1) พนักงาน (X_2) บรรยากาศองค์กร (X_5) ปัจจัยทางสังคม (X_7) และวัฒนธรรมองค์กร (X_8) ส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าตราสินค้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร่วมกันร้อยละ 71 สามารถนำมาสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ ได้ดังสมการ $\hat{Y} = 0.52 + 0.15^{**}(X_1) + 0.10^{**}(X_2) + 0.05(X_3) + 0.07(X_4) + 0.26^{**}(X_5) + 0.05(X_6) + 0.21^{**}(X_7) + 0.13^{**}(X_8)$

ส่วนประสมทางการตลาด ประกอบด้วยราคา (X_{10}) ช่องทางการจัดจำหน่าย (X_{11}) บุคคล (X_{13}) ลักษณะทางกายภาพ (X_{14}) กระบวนการ (X_{15}) ส่งผลต่อการสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร่วมกันร้อยละ 89 สามารถนำมาสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ ได้ดังสมการ $\hat{Y} = 0.15 + 0.05(X_9) + 0.08^{**}(X_{10}) + 0.11^{**}(X_{11})^{**} + 0.05(X_{12}) + 0.13^{**}(X_{13}) + 0.21^{**}(X_{14}) + 0.43^{**}(X_{15})$

3. แนวทางการสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้า ได้แก่ การทำให้ลูกค้ารับรู้ถึงตราสินค้าของธนาคาร การให้บริการที่ดีซึ่งจะส่งผลให้ลูกค้าเกิดความประทับใจ และมีความภักดี

คำสำคัญ: การรับรู้คุณค่า ตราสินค้า ธนาคารไทยพาณิชย์

Abstract

This research aimed to study: 1) the comparison of brand equity perception as classified by personal factors; 2) the factors affecting perception of brand equity; and 3) guidelines for building the perception of brand equity of Siam Commercial Bank (PLC) in Nakhon Pathom Province. Mixed method research was used in this study. Regarding quantitative research, data were collected by using the questionnaire from 400 customers of Siam Commercial Bank (PLC) in Nakhon Pathom Province, derived by quota sampling. Regarding qualitative research, data were gathered from an in-depth interview of 8 branch executives of Siam Commercial Bank (PLC),

The research results were as follows:

1. The perception of brand equity was different among customers different in gender, age, occupation, and income with statistical significance level of .01. However, there was no difference among those with different education.

2. The organization image in the aspects of executives (X_1), staff (X_2), organizational atmosphere (X_5), social factor (X_7), and organizational culture (X_8) affected the brand equity perception with the statistical significance level of .01 and predictive power of 71 percent.The regression equation was: $\hat{Y} = 0.52 + 0.15^{**}(X_1) + 0.10^{**}(X_2) + 0.05(X_3) + 0.07(X_4) + 0.26^{**}(X_5) + 0.05(X_6) + 0.21^{**}(X_7) + 0.13^{**}(X_8)$.

The marketing mix in the aspects of process (X_{10}), physical characteristic (X_{11}), personnel (X_{13}), channel of distribution (X_{14}), and price (X_{15}) affected brand equity building with the statistical significance level of .01 and predictive power of 89 percent. The regression equation was: $\hat{Y} = 0.15 + 0.05(X_9) + 0.08^{**}(X_{10}) + 0.11^{**}(X_{11})^{**} + 0.05(X_{12}) + 0.13^{**}(X_{13}) + 0.21^{**}(X_{14}) + 0.43^{**}(X_{15})$.

3. The guideline for brand equity building was the bank should build the customers' perception of brand equity. Good services can build customers' impression and brand loyalty.

Keywords: value perception, brand, Siam Commercial Bank

บทนำ

ความมั่งคั่งและความเจริญของประเทศย่อมเกิดจากการออม การบริหารการเงินของคน ในยุคโลกาภิวัตน์ ทุกประเทศต้องพึ่งถาสถาบันทางการเงินที่มีเสถียรภาพ เพื่อสร้างความมั่นคงในการ

ดำเนินงาน การทำธุรกรรมการเงินจึงมีความจำเป็น ทั้งนี้พบว่าในปัจจุบันมีสถาบันทางการเงินจำนวนมากให้ลูกค้าได้เลือกใช้บริการ ธนาคารประสบภาวการณ์แข่งขันที่สูง โดยเฉพาะการแข่งขันเรื่องการทำธุรกรรมทางธนาคาร เพราะธนาคารเป็นสถาบันรับฝากเงินจากสาธารณชนทั่วไปและให้ผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยเงินฝาก รายได้ของธนาคารเกิดจากการนำเงินที่รับฝากไปปล่อยให้หน่วยงานเอกชนหรือรัฐบาลกู้ และรับผลตอบแทนมาเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ ด้วยจำนวนธนาคารที่มีมากมายในปัจจุบันทำให้ลูกค้ามีตัวเลือกเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อการรับรู้คุณค่าตราสินค้าที่มีต่อธนาคาร ธนาคารจึงต้องหากลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าในด้านบวก ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีของลูกค้าที่มีต่อธนาคาร เพราะการรับรู้คุณค่าตราสินค้าจะช่วยเพิ่มฐานของลูกค้าให้มีมากขึ้น ส่งผลให้แต่ละธนาคารนำกลยุทธ์ออกมาเพื่อรักษาฐานลูกค้าเดิมและเพิ่มฐานลูกค้าใหม่ ผ่านการรับรู้คุณค่าดังกล่าว

ปัจจุบันนี้ธนาคารมีการแข่งขันกันด้านการบริการทางอินเทอร์เน็ตที่เข้มข้น แต่ละธนาคารต่างพยายามใช้กลยุทธ์ในการโน้มน้าวใจลูกค้ามาใช้บริการผ่านทางอินเทอร์เน็ตกันมากขึ้น ด้วยการส่งเสริมทางการตลาดที่มีมาก การสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของลูกค้าที่มีต่อธนาคารเป็นช่องทางสำคัญในการสร้างผลประกอบการที่ดี เนื่องจากปัจจุบันลูกค้าสามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้เองที่บ้าน ผ่านโทรศัพท์มือถือ โดยแทบไม่จำเป็นต้องเข้ามาใช้บริการที่สาขา เพื่อลดระยะเวลาในการมารอคิวในการทำธุรกรรมที่นานและเสียเวลา ช่วยให้ลูกค้า ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่จะมาใช้บริการที่สาขา ประกอบกับในยุคชีวิตวิถีใหม่หลังภาวะโควิด 19 แนวโน้มของการไปรอทำธุรกรรมในธนาคารยิ่งมีแนวโน้มจะลดลง ถ้าธนาคารมาตรการที่ชัดเจนในสร้างคุณค่าในตราสินค้าอาจจะทำให้ลูกค้าหันไปใช้บริการที่ธนาคารอื่นแทน

ผลประกอบการของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) กำไรสุทธิไตรมาส 2 ปี 2561 ที่ 11,111 ล้านบาท ปรับตัวลดลง 6.7% จากช่วงเดียวกันปีก่อน สำหรับครึ่งปีแรกของปี 2561 กำไรสุทธิมีจำนวน 22,476 ล้านบาท โดยรายได้จากการดำเนินงานจำนวน 34,343 ล้านบาท ในไตรมาส 2 ปี 2561 เพิ่มขึ้น 1.1 จากปีก่อนจากการขยายตัวของรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ 4.7% ถึงแม้ว่ารายได้ที่มิใช่ดอกเบี้ยจะปรับตัวลดลง แต่การลงทุนในโครงการ SCB Transformation ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายของธนาคารเพิ่มขึ้นในระยะสั้น ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลงทุนในโครสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับขีดความสามารถของธนาคาร และค่าใช้จ่ายในการขายฐานลูกค้าใหม่ผ่านช่องทางดิจิทัล ส่งผลให้กำไรสุทธิในไตรมาส 2 ปี 2561 ปรับตัวลดลง อัตราส่วน NPL ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2561 อยู่ที่ 2.81% ลดลงจาก 2.83% ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2560 ทั้งนี้ธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 5,007 ล้านบาท ในไตรมาส 2 ปี 2561 ส่งผลให้อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อด้อยคุณภาพปรับเพิ่มขึ้นเป็น 143.5% นอกจากนี้เงินกองทุนตามกฎหมายของธนาคาร ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2561 อยู่ที่ 17.1% ซึ่งยังคงอยู่ในระดับที่แข็งแกร่งและสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด (ธนาคารไทยพาณิชย์, 2561) แต่ในแง่ของการขยายตัวและภาวการณ์แข่งขันที่รุนแรงถือว่าเป็นยุคที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำเป็นต้องทบทวนศักยภาพของตน

ความท้าทายของการธนาคารไทยในยุคนี้อยู่ที่การรักษาส่วนแบ่งการตลาดเอาไว้ ภายใต้ การแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ทำให้แต่ละธนาคารต่างหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ ทั้งนี้เพราะคุณภาพ สามารถสร้างความพึงพอใจและความภักดีในลูกค้ารายเก่า อีกทั้งยังช่วยเพิ่มลูกค้า

รายใหม่จากการบอกต่อ ซึ่งจะทำให้ธุรกิจหรือองค์กรสามารถขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้นและมีส่วนแบ่งการตลาดมากขึ้นในที่สุด (ทิพวรรณ พุ่มมณี และคณะ, 2554) โดยคุณภาพของธนาคารย่อมเกิดจากการรับรู้ภาพลักษณ์ตราสินค้าของธนาคารจนก่อให้เกิดการจดจำในตรา ภาพลักษณ์ตราสินค้าของธนาคารเป็นการสร้างความเชื่อมั่น และความมั่นใจของลูกค้าที่จะมาใช้บริการในธนาคารที่มีความมั่นคงสูงและมีผู้คนกล่าวถึงไปในทิศทางที่ดี ภาพลักษณ์ตราสินค้าของธนาคารมีส่วนช่วยสร้างฐานลูกค้าที่มีอยู่เดิมที่มีความเชื่อมั่นในตราของธนาคาร และกลุ่มลูกค้าใหม่ ๆที่กำลังตัดสินใจจะมาใช้บริการ ให้มีความมั่นใจว่าธนาคารมีความมั่นคงเพียงใด ในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการปัจจัยด้านทัศนคติของลูกค้า เป็นปัจจัยสำคัญต่อธุรกิจ ทั้งนี้เพราะลูกค้ามีความรู้ ความเข้าใจว่าตราสินค้าใดดีเป็นประโยชน์คุ้มค่า ก็จะมีความรู้สึกชอบ มีแนวโน้มจะใช้ตราสินค้านั้น (Schiffman & Kanuk, 2007) นอกจากนั้นภาพลักษณ์ที่ดีของธนาคารจะเป็นปัจจัยดึงดูดให้ลูกค้ากลับมาใช้บริการ โดยภาพลักษณ์ที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลดีต่อธุรกิจในสามส่วน ได้แก่ การสร้างบุคลิกและคุณค่า การช่วยนำเสนอความแตกต่างที่ชัดเจน และการสร้างภาพลักษณ์ขึ้นใจจิตใจ (Kotler, 2003)

ด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัย มีความสนใจเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของผู้ใช้บริการที่มีต่อธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จึงได้มีการทำวิจัยเรื่องนี้ขึ้นมา การวิจัยนี้อาจเป็นประโยชน์ส่วนหนึ่งต่อองค์กร เพื่อนำไปใช้สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา เพื่อใช้ในการปรับกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้า ซึ่งประกอบด้วย การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า การรักษาความสัมพันธ์กับลูกค้า และการขยายความสัมพันธ์กับลูกค้าให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น พร้อมกับการพัฒนาปัจจัยในการบริหารงานในด้านอื่น ๆ เพื่อให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้นเช่นกัน เพื่อสร้างความรักในตราสินค้าของผู้ใช้บริการ ธนาคารสามารถรับรู้ถึงแนวทางการสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของลูกค้าที่มีต่อธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพื่อที่ธนาคารจะได้บริการลูกค้าได้ตรงจุด และลูกค้าจะได้รับประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม
3. เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาพลักษณ์

อภิชัจ พุกสวัสดิ์ (2556: 32-37) กล่าวว่า ภาพลักษณ์องค์กร หมายถึง ภาพขององค์กร หน่วยงาน สถาบันตามความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มเป้าหมายและ/หรือสาธารณชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผลมาจากพฤติกรรมต่าง ๆ ขององค์กร หน่วยงานหรือสถาบันที่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย หรือสาธารณชนที่เกี่ยวข้องรับรู้

การสร้างภาพลักษณ์นั้น เป็นพื้นฐานขององค์การธุรกิจขนาดใหญ่ทุกแห่ง จะต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะธนาคารซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่ตั้งมั่นอยู่ได้ โดยอาศัยความไว้เนื้อเชื่อใจและศรัทธาจากมหาชนด้วยแล้ว การสร้างภาพลักษณ์ของธนาคารให้ดีที่สุดในจิตสำนึกของลูกค้า ผู้มาใช้บริการและมหาชนทั่วไป จึงเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญยิ่ง ถ้าธนาคารสามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดีที่สุดไว้ในใจลูกค้า ประชาชน ก็เท่ากับได้วางรากฐานขององค์การไว้อย่างแน่นหนา แม้เมื่อเกิดปัญหาหรือวิกฤติการณ์ใด ๆ ก็ย่อมไม่สั่นคลอนจนเกินไป และสามารถแก้ไขให้ลุล่วงได้อย่างรวดเร็ว (พรทิพย์ พิมลสินธุ์, 2550: 91-92) ภาพลักษณ์องค์การเป็นการอธิบายถึง ตัวตนขององค์การ การรับรู้ถึงเอกลักษณ์องค์การของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการรับรู้ถึงภาพลักษณ์องค์การในระยะยาว โดยส่งผลถึงชื่อเสียงขององค์การที่แสดงถึงศักยภาพของบริษัทด้วย (Balmer, 2001: 248-291) องค์ประกอบทั้งหมด จึงต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์การ โดยอาศัยแนวคิดการจัดการภาพลักษณ์องค์การเป็นหลัก

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณค่าตราสินค้า

Kotler & Keller (2016: 258) ได้กล่าวว่า คุณค่าตราสินค้า (brand equity) หมายถึง คุณค่าที่เพิ่มขึ้นมากจากสินค้าหรือบริการ คุณค่านี้อาจจะเป็นสิ่งที่สะท้อนมาจากความคิด ความรู้สึก และการกระทำของผู้บริโภคทีมีผลต่อตราสินค้า ตลอดจนถึงด้านราคา ส่วนแบ่งการตลาด และการทำกำไรให้แก่องค์กร ตราสินค้าเป็นสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนที่ให้ความสำคัญทางจิตใจ และมูลค่าทางการเงินขององค์กร ความรู้เกี่ยวกับตราสินค้า (brand knowledge) ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ 1) การรู้จักตราสินค้า (brand awareness) เกิดจากความสามารถของลูกค้าในการระบุตราสินค้าภายใต้เงื่อนไขที่แตกต่างกัน และ 2) ภาพลักษณ์ของตราสินค้า (brand image) ที่เกิดจากการรับรู้ของลูกค้าเกี่ยวกับตราสินค้า ที่แสดงออกผ่านความเชื่อมโยงระหว่างความทรงจำของลูกค้ากับตราสินค้า ทั้งนี้ Aaker (1991: 168) ได้อธิบายคุณค่าตราสินค้าเป็นเหมือนสินทรัพย์และหนี้สินที่เชื่อมโยงสู่ตราสินค้า ซึ่งเพิ่มคุณค่าหรือลดคุณค่าผลิตภัณฑ์หรือตราสินค้าที่มีต่อบริษัทและที่มีต่อลูกค้าซึ่งรายการสินทรัพย์ของตราสินค้า

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด

Armstrong & Kotler (2016: 68) กล่าวไว้ว่า ส่วนประสมการตลาด หมายถึง การมีสินค้าที่สนองความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมายได้ เป็นตัวแปรที่สามารถควบคุมได้ ขายสินค้าในราคาที่ผู้บริโภคยอมรับได้ ผู้บริโภคยินดีจ่ายเพราะมองเห็นว่าคุ้มค่า รวมถึงมีการจัดจำหน่ายกระจายสินค้าให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการซื้อหา เพื่อให้ความสะดวกแก่ลูกค้า ด้วยความพยายามจูงใจให้เกิดความชอบในตัวสินค้าและเกิดพฤติกรรมอย่างถูกต้อง ส่วน Wheelen & Hunger (2012: 199) กล่าวว่า ส่วนประสมการตลาด หมายถึง การรวมกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวแปรที่สำคัญภายใต้การควบคุมขององค์กร ที่สามารถใช้ในการทำให้เกิดความต้องการ (demand) และได้รับประโยชน์จากการแข่งขัน (competitive advantage) ตัวแปรเหล่านี้ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (product) ราคา (price) การจัดจำหน่าย (place) และส่งเสริมการตลาด (promotion)

Kotler (2014) ได้ให้แนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (service marketing mix) ไว้ว่าเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ให้บริการซึ่งเป็นธุรกิจที่แตกต่างสินค้าอุปโภคและบริโภคทั่วไป จำเป็นจะต้องใช้ส่วนประสมการตลาด (marketing mix) 7 อย่าง หรือ 7P's โดยการเน้น ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาดเดิม แล้วเพิ่ม 5) ด้านบุคคล (people) หรือพนักงาน (employee) ซึ่งต้องอาศัยการคัดเลือกการฝึกอบรม การจูงใจ เพื่อให้สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้แตกต่างเหนือคู่แข่งขันเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการต่าง ๆ ขององค์กร 6) ด้านกายภาพและการนำเสนอ (physical evidence/environment and presentation) เป็นการแสดงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพและการนำเสนอให้กับลูกค้าให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยพยายามสร้างคุณภาพโดยรวม ทั้งทางด้ายกายภาพและรูปแบบการให้บริการ เพื่อสร้างคุณค่าให้กับลูกค้า และ 7) ด้านกระบวนการ (process) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีการและงานปฏิบัติในด้านการบริการที่นำเสนอให้กับผู้ใช้บริการเพื่อมอบการให้บริการอย่างถูกต้องรวดเร็ว และทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความประทับใจ ส่วนประสมการตลาดทั้ง 7 อย่างข้างต้นเป็นสิ่งสำคัญต่อการกำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ ทางด้านการตลาดของธุรกิจที่จะต้องมีการจัดส่วนประสมแต่ละอย่างให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของธุรกิจและของอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันไปไม่มีสูตรที่ตายตัว

ความเป็นมาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

ธนาคารไทยพาณิชย์เป็นธนาคารไทยแห่งแรก ก่อตั้งขึ้นโดยพระบรมราชานุญาต เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2449 ตลอดระยะเวลาอันยาวนาน กิจการของธนาคารเริ่มต้นขึ้นในนาม “บุคคลัภย์” (book club) หลังจากบุคคลัภย์ขยายตัวทางธุรกิจขึ้นเป็นลำดับ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานอำนาจพิเศษ ให้จัดตั้ง “บริษัท แบงก์สยามกัมมาจล ทุนจำกัด” เพื่อประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์อย่างเป็นทางการ นับแต่นั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) มีสีประจำธนาคาร คือ สีม่วง มีตราสัญลักษณ์เป็นรูปใบโพธิ์ สร้างเอกลักษณ์ให้จดจำง่าย สะดุดตาด้วย สีม่วง หมายถึง สีแห่งพลังอำนาจและความสุขุม อีกด้านหนึ่งสื่อว่า เป็นธนาคารที่ก่อกำเนิดโดยพระมหากษัตริย์ สีเหลือง หมายถึง แสงสว่างนำทางสู่ความรุ่งเรือง ส่วนตราสัญลักษณ์ใหม่ใบโพธิ์สีม่วง ถูกออกแบบให้เป็น Modern Thai Heritage โดยใบโพธิ์ มีความหมายเปรียบเสมือนหัวใจและตัวแทนอนาคตที่มีจิตใจพร้อมให้บริการลูกค้าและเต็มเปี่ยมคุณธรรม ส่วน 12 เส้นพาดอยู่ด้านข้าง หมายถึง การพัฒนาไม่หยุดนิ่งตลอดเวลา 12 เดือน พร้อมด้วยบริการที่ดีและสม่ำเสมอ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นธนาคารแรกและธนาคารเดียว ที่ได้รับพระราชทานตราสัญลักษณ์รูปครุฑที่มีข้อความว่า “ตั้งโดยพระบรมราชานุญาต” (นิษารัตน์ ลอยประโคม และคณะ, 2561)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีด้านภาพลักษณ์ของพจน์ ใจชาญสุขกิจ (2553) แนวคิดทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาดของ Kotler (2014) ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2552) และแนวคิดทฤษฎีการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของ Aaker (1996) ทำให้ได้กรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

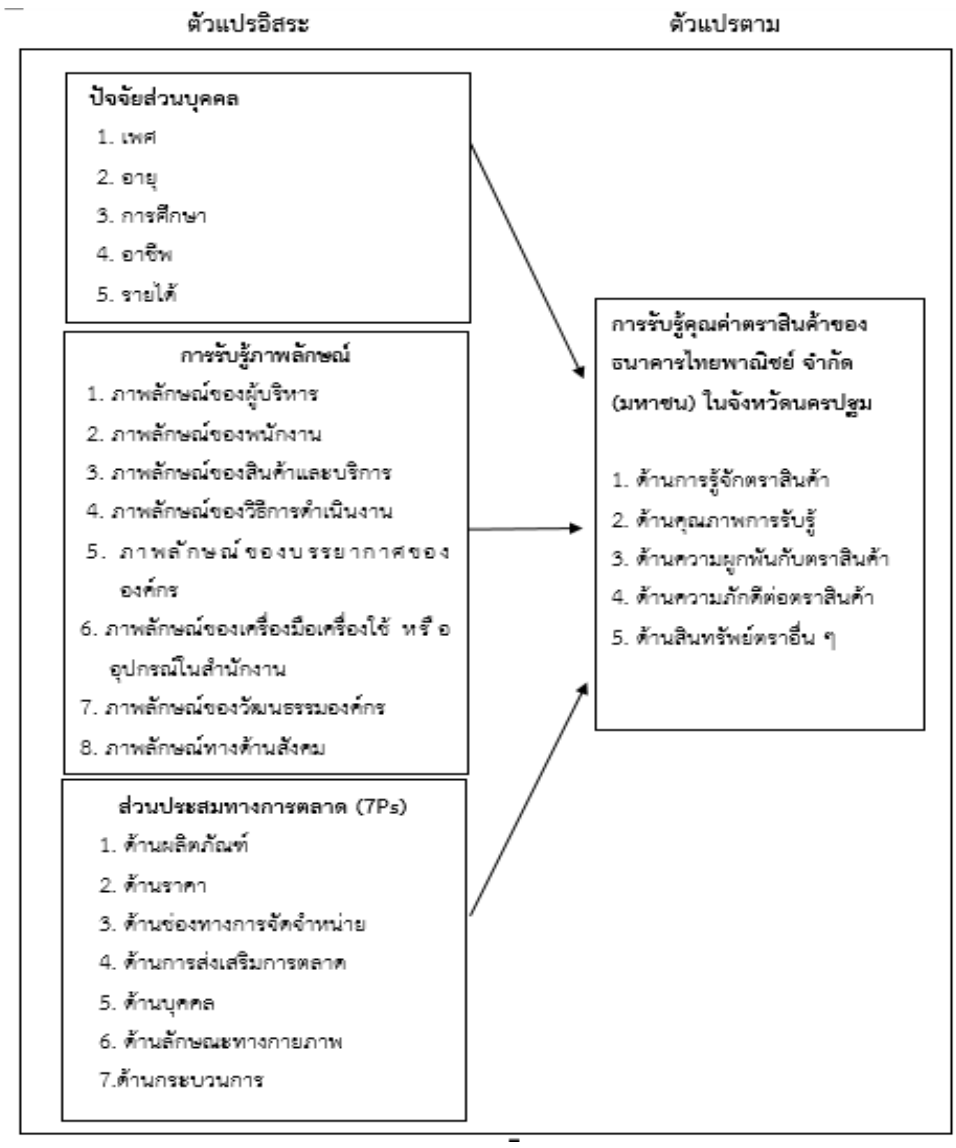

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed method) การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้ใช้บริการธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 400 ราย ซึ่งได้จากการเลือกตัวอย่างแบบโควต้า ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 8 ราย ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีการทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าความเที่ยงด้วยวิธีอัลฟาครอนบาค สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ทดสอบการกระจายแบบปกติ การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถนำเสนอได้ เป็น 5 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.00 ส่วนใหญ่มีอายุ 21-30 ปี ร้อยละ 29.00 รองลงมามีอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 25.00 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 51.00 รองลงมามีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 39.00 อาชีพส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 35.00 รองลงมามีอาชีพข้าราชการและธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 15.00 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 46.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ภาพลักษณ์ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด และ ระดับการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม

1) ภาพลักษณ์ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.62) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสามลำดับแรก ประกอบด้วย ด้านภาพลักษณ์พนักงาน ($\bar{X}$ = 3.83) ด้านภาพลักษณ์สินค้า ($\bar{X}$ = 3.76) และด้านภาพลักษณ์สังคม ($\bar{X}$ = 3.64) ในขณะที่ด้านที่ได้รับการประเมินน้อยที่สุด คือ ด้านภาพลักษณ์ผู้บริหาร ($\bar{X}$ = 3.34)

2) ส่วนประสมทางการตลาดของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.62) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านบุคคล ($\bar{X}$ = 3.69) ด้านราคา ($\bar{X}$ = 3.65) และด้านกระบวนการ ($\bar{X}$ = 3.62)

3) การรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.64) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านคุณภาพการรับรู้ ($\bar{X}$ = 3.67) ด้านความภักดีต่อตราสินค้า ($\bar{X}$ = 3.65) ด้านการรู้จักตราสินค้า และด้านความผูกพันกับตราสินค้า ($\bar{X}$ = 3.63)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 ภาพรวมในการเปรียบเทียบการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การรับรู้คุณค่าตราสินค้า	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้
1. ด้านการรู้จักตราสินค้า	-2.25*	4.04**	2.96	8.72**	8.53**
2. ด้านคุณภาพการรับรู้	-3.17**	1.34	1.70	15.66**	5.18**
3. ด้านความผูกพันกับตราสินค้า	-3.33**	2.31	1.53	6.51**	6.58**
4. ด้านความภักดีต่อตราสินค้า	-0.83	10.34**	7.92**	23.17**	8.03**
5. ด้านสินทรัพย์ตราอื่น ๆ	-3.23**	2.76*	1.14	11.94**	11.70**
การรับรู้คุณค่าตราสินค้ารวม	**-2.88****	**3.21****	**2.37**	**14.80****	**8.50****

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐมในภาพรวม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 2 อิทธิพลของภาพลักษณ์ ที่ส่งผลต่อสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม

	B	SE.	β	t	Sig.	TOL	VIF
(Constant)	0.52	0.11		4.79	0.00		
ภาพลักษณ์ของผู้บริหาร (X_1)	0.15	0.03	0.18	5.53**	0.00	0.68	1.46
ภาพลักษณ์ของพนักงาน (X_2)	0.10	0.04	0.13	2.83**	0.00	0.36	2.82
ภาพลักษณ์ของสินค้าและบริการ (X_3)	0.05	0.04	0.06	1.32	0.19	0.37	2.68
ภาพลักษณ์ของวิธีการดำเนินงาน (X_4)	0.07	0.04	0.08	1.77	0.08	0.37	2.72
ภาพลักษณ์ของบรรยากาศองค์กร (X_5)	0.26	0.05	0.28	4.72**	0.00	0.31	3.20
ภาพลักษณ์ของเครื่องมือเครื่องใช้ หรืออุปกรณ์ในสำนักงาน (X_6)	0.05	0.04	0.05	1.08	0.28	0.32	3.10
ภาพลักษณ์ของวัฒนธรรมองค์กร (X_7)	0.21	0.05	0.24	4.17**	0.00	0.33	3.01
ภาพลักษณ์ทางสังคม (X_8)	0.12	0.05	0.15	2.72**	0.01	0.26	3.82

R^2 = 0.71

ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลของภาพลักษณ์ที่ส่งผลต่อสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้า ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม เกิดจากภาพลักษณ์ของบรรยากาศองค์กร (X_5: b = 0.26) ภาพลักษณ์ของวัฒนธรรมองค์กร (X_7: b = 0.21) ภาพลักษณ์ของผู้บริหาร (X_1: b = 0.15) ภาพลักษณ์ทางสังคม (X_8: b = 0.12) และภาพลักษณ์ของพนักงาน (X_2: b = 0.10) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร่วมกันร้อยละ 71 สามารถนำมาสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ ได้ดังสมการ $Y = 0.52 + 0.15^{**}(X_1) + 0.10^{**}(X_2) + 0.05(X_3) + 0.07(X_4) + 0.26^{**}(X_5) + 0.05(X_6) + 0.21^{**}(X_7) + 0.12^{**}(X_8)$

ตารางที่ 3 อิทธิพลของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้า ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม

	B	SE.	β	t	Sig.	TOL	VIF
(Constant)	0.15	0.06		2.44	0.02		
ด้านผลิตภัณฑ์ (X_9)	0.05	0.03	0.06	1.65	0.10	0.29	3.40
ด้านราคา (X_{10})	0.08	0.03	0.09	3.22	0.00**	0.32	3.08

	B	SE.	β	t	Sig.	TOL	VIF
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (X_{11})	0.11	0.03	0.13	3.27	0.00**	0.29	3.47
ด้านการส่งเสริมการตลาด (X_{12})	0.05	0.03	0.06	1.67	0.10	0.30	3.36
ด้านบุคคลากร (X_{13})	0.13	0.03	0.16	4.42	0.00**	0.32	3.12
ด้านลักษณะทางกายภาพ (X_{14})	0.21	0.03	0.23	7.27	0.00**	0.27	3.68
ด้านกระบวนการ (X_{15})	0.43	0.04	0.42	10.16	0.00**	0.26	3.88

R^2 = 0.89

อิทธิพลของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ที่ส่งผลต่อสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม เกิดจากด้านกระบวนการ (X_{15}: b = 0.43) ด้านลักษณะทางกายภาพ (X_{14}: b = 0.21) ด้านบุคคลากร (X_{13}: b = 0.13) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (X_{11}: b = 0.11) และด้านราคา (X_{10}: b = 0.18) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร่วมกันร้อยละ 89 สามารถนำมาสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ ได้ดังสมการ $Y= 0.15 + 0.05(X_9) + 0.08^{**}(X_{10}) + 0.11^{**}(X_{11}) + 0.05(X_{12}) + 0.13^{**}(X_{13}) + 0.21^{**}(X_{14}) + 0.43^{**}(X_{15})$

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์แนวทางการสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม

การวิเคราะห์ในส่วนนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ระดับลึกจากผู้บริหารงานสาขาของธนาคาร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม โดยทำการศึกษาจากผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสาขาของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม ได้ข้อสรุปดังนี้ ธนาคารต้องเริ่มต้นสร้างภาพลักษณ์จากผู้บริหารระดับสูง รองลงมาระดับกลางจนถึงพนักงานทุก ๆ คน มีส่วนช่วยให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีของธนาคาร ผ่านสาขาของธนาคาร ผ่านการให้บริการที่ดีของพนักงานทุกคน ใช้ส่วนประสมทางการตลาดเพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าอย่างตรงจุด สร้างดิจิทัลรูปแบบใหม่และส่งมอบคุณค่าที่แตกต่างให้กับลูกค้า รวมถึงให้ความสำคัญกับการลงทุนเพื่ออนาคตและการสร้างนวัตกรรมดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง และ เน้นการบริการที่ดีย่อมส่งผลให้ลูกค้าเกิดความประทับใจ และตัดสินใจเลือกเป็นลูกค้าธนาคารด้วยความเต็มใจ และ มีความภักดีต่อตราของธนาคาร

อภิปรายผล

การรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลในภาพรวมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของภรณ์ทิพย์ แก้วสุจริต (2560) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ภาพลักษณ์ของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดนครปฐม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่งผลต่อการรับรู้ภาพลักษณ์ของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดนครปฐม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

อิทธิพลของภาพลักษณ์ ที่ส่งผลต่อสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม เกิดจากภาพลักษณ์ของบรรยากาศองค์กร ภาพลักษณ์ของวัฒนธรรมองค์กร ภาพลักษณ์ของผู้บริหาร ภาพลักษณ์ทางสังคม และภาพลักษณ์ของพนักงาน ผลการวิจัยดังกล่าวจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชณิตา ถนิมมาลย์ (2559) ที่ศึกษาเรื่อง การรับรู้ภาพลักษณ์ธนาคารที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณภาพระบบความพึงพอใจ และความภักดีของผู้ใช้บริการโมบายแบงกิ้งในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ภาพลักษณ์ธนาคารที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณภาพระบบ ความพึงพอใจ และความภักดี ของผู้ใช้บริการโมบายแบงกิ้งในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ที่ส่งผลต่อสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม เกิดจากด้านกระบวนการ ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านบุคคลากร ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านราคา ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิภัทร รัตนประภา (2558) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าตราสินค้า ส่วนประสมทางการตลาด และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ไทย ที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การสร้างความภักดีต่อตราสินค้าผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกลยุทธ์ การสร้างความภักดีต่อตราสินค้าของผู้ใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีความสัมพันธ์สูงที่สุด รองลงมาด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านราคาตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่ามีเพียงปัจจัยส่วนบุคคล มีผลต่อการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม ดังนั้นผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรมีการวางนโยบายที่จะมุ่งเน้นสร้างความได้เปรียบในการสร้างการรับรู้ โดยเน้นความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคลของลูกค้า

1.2 ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลของภาพลักษณ์ ที่ส่งผลต่อสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม เกิดจากอิทธิพลของภาพลักษณ์ ที่ส่งผลต่อสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม เกิดจากภาพลักษณ์ของบรรยากาศองค์กร ภาพลักษณ์ของวัฒนธรรมองค์กร ภาพลักษณ์ของผู้บริหาร ภาพลักษณ์ทางสังคม และภาพลักษณ์ของพนักงาน ที่มีค่าอิทธิพลสูงสุด แสดงให้เห็นว่าภาพลักษณ์บรรยากาศองค์กร ที่เกิดจากการทำงาน การบริการ และพนักงาน เป็นจุดแข็งของ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม ตามการรับรู้ของลูกค้า ดังนั้น การนำจุดแข็งดังกล่าวมาวางกลยุทธ์ในเชิงรุก ก็จะทำให้การทำธุรกิจของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม มีความได้เปรียบในการแข่งขันดียิ่งขึ้น เมื่อนำผลดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจะพบว่า ธนาคารควรมุ่งเน้นไปที่การให้บริการที่มีความรวดเร็วของสาขา ขั้นตอนการทำงานที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป แม้แต่บางรายการที่สามารถช่วยเหลือลูกค้าได้ ก็รีบให้ความช่วยเหลือทันที แม้ว่าสิ่งนั้นจะไม่ใช่หน้าที่ของตัวเองก็ตาม

1.3 ผลการวิจัยยังพบว่า ภาพลักษณ์ของวัฒนธรรมองค์กร และภาพลักษณ์ทางสังคม ยังส่งผลต่อสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและพนักงานทุกคนที่ต้องเพิ่มการประชาสัมพันธ์ในเรื่องวัฒนธรรมองค์กรและภาพลักษณ์ทางสังคม ให้ลูกค้าเข้าใจมากยิ่งขึ้น อันจะนำมาซึ่งความเข้าใจอันดีต่อกันและกัน ทั้งนี้เพราะในเรื่องภาพลักษณ์ในแต่ละด้านต่างก็มีความสัมพันธ์และส่งเสริมให้แก่กันและกัน ดังนั้นการแก้ไขจุดอ่อนในสองด้านนี้จะยิ่งทำให้ การรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐมสูงขึ้นได้

1.4 อิทธิพลของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ที่ส่งผลต่อสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม เกิดจากด้านกระบวนการ ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านบุคคลากร ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านราคา ผลการวิจัยดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า การวางสาขาที่ทั่วถึง กระบวนการที่รวดเร็วทันใจ และคุณภาพของการให้บริการ ถือเป็นจุดแข็ง ในการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม ในขณะที่ปัจจัยที่ควรได้รับการปรับปรุง ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการตลาดเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป ประโยชน์ในการนำผลการวิจัยไปปรับใช้ได้จริงหรือนำไปพัฒนาแนวคิด หรือทฤษฎีในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาการสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าในครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐมเท่านั้น ดังนั้น ผู้ที่สนใจจะศึกษาในเรื่องนี้ อาจนำวิจัยเรื่องการสร้างการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ไปศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับโมเดลคุณค่าตราสินค้า (brand equity) ของนักวิชาการท่านอื่น ๆ เช่น โมเดล BRANDZ เป็นโมเดลที่แสดงถึงความแข็งแกร่งของตราสินค้าประกอบด้วย ขั้นตอนเรียงตามลำดับ ซึ่งจะสัมพันธ์กับความสำเร็จของขั้นตอนก่อนหน้า วัตถุประสงค์ของแต่ละขั้นตอนในโมเดลนี้ คือ การนำเสนอความสำคัญ การทำงาน ข้อได้เปรียบและความผูกพัน

เอกสารอ้างอิง

ชณิตา ถนิมมาลย์. (2559). **การรับรู้ภาพลักษณ์ธนาคารที่ส่งผลต่อการรับรู้คุณภาพระบบความพึงพอใจ และความภักดีของผู้ใช้บริการโมบายแบงกิ้งในกรุงเทพมหานคร.** การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ทิพวรรณ พุ่มมณี และคณะ. (2554). **อุตสาหกรรมการบริการ** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธนาคารไทยพาณิชย์. (2561). **ประกาศผลกำไรสุทธิไตรมาส 2 ปี 2561.** ค้นเมื่อ 10 กันยายน 2561, สืบค้นจาก https://www.scb.co.th/th/about-us/news/jul-2561/nws-net-profit-q2-2018.html

นิษารัตน์ ลอยประโคม และคณะ. (2561). **ประวัติธนาคารไทยพาณิชย์.** ค้นเมื่อ 10 กันยายน 2561, จาก http://bankscb.blogspot.com/p/2449-31-2556-3-31-2556-2365-1656-1595.html.

พรทิพย์ พิมลสินธุ์. (2550). **ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง: การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดยงพลเทรดดิ้ง.

ภรณ์ทิพย์ แก้วสุจริต. (2560). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ภาพลักษณ์ของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภูมิภัทร รัตนประภา. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าตราสินค้า ส่วนประสมทางการตลาด และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ไทย ที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การสร้างความภักดีต่อตราสินค้า. **วารสารปัญญาภิวัฒน์, 7** (2), 43-56

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2552). **การบริหารการตลาดยุคใหม่.** กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.

อภิชัจ พุกสวัสดิ์. (2556). **การประชาสัมพันธ์เพื่อการสร้างภาพลักษณ์** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Aaker, D. A. (1991). **Managing Brand Equity : Capitalizing on the Value of a Brand Name.** New York, NY. : The Free Press.

Armstrong, G. & Kotler, (2016). **Marketing: An introduction** (12th ed). New Jersey: Pearson Education.

Balmer, J. M. T. (2001). Corporate identity, corporate branding and corporate marketing: Seeing through the fog. **European Journal of Marketing, 35** (2), 248-291.

Kotler, P. (2003). **Marketing management** (11th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Kotler, P. & Armstrong, G. (2014). **Principles of marketing** (1 5 th ed). U.S.A.: Pearson Education.

Kotler, P. & Keller, K. L. (2016). **Marketing management** (1 5 th ed). New Jersey: Pearson Education.

Schiffman, L. G. & Kanuk, L. L. (2007). **Consumer behavior** (9th ed.) Upper Saddle River, New Jersey: Pearson education international.

Wheelen, L. T. & Hunger, J. D. (2012). **Strategic management and business policy: Toward global sustainability** (13th ed). New York: Pearson Edicatopn.

การเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน

Enhancing the Capability of Instructional Design of the Student Teacher Intern for Professional Learning Experience at School Based On Collaboration

รสรินทร์ อรอมรรัตน์

Rossarin Onamornrat

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education, Bangkokthonburi University

E-mail: rossarin_chula51@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน และ 3) เพื่อศึกษาความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากได้รับการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบร่วมมือกันแล้ว กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน (2) ครูพี่เลี้ยงจำนวน 10 คน (3) อาจารย์นิเทศก์ จำนวน 5 คน และ (4) นักศึกษา จำนวน 30 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง แบบสอบถาม แบบสังเกตการสอน รวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาเอกสาร (Documentary Study) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) การสอบถาม และการจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูล และสร้างข้อสรุปเป็นอุปนัย ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพปัญหาการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกันในภาพรวม ได้แก่ การวางแผนการสอน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคและวิธีการสอน และการบริหารจัดการชั้นเรียน

2) แนวทางการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกันในภาพรวม โรงเรียนควรให้นักศึกษาได้มีการศึกษาโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เลือกวิธีการสอนเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์มีความหลากหลายมากขึ้น การวัดและ

ประเมินผลตามสภาพจริง กำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีการสังเกตการสอนและบันทึกหลังการสอนทุกคาบ

3) ความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากได้รับการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบร่วมมือกันแล้ว ในภาพรวม นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ หลักการ กลยุทธ์ วิธีการสอน การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนและจุดประสงค์การเรียนรู้มากขึ้น

คำสำคัญ: การออกแบบการเรียนการสอน, แนวคิดแบบร่วมมือกัน

Abstract

The objectives of this research were to 1) examine the problems concerning the instructional design of the student teacher intern for professional learning experience at school based on collaboration 2) propose a guideline for enhancing the capability of instructional design of the student teacher intern for professional learning experience at school based on collaboration and 3) assess the capability of instructional design of the student teacher intern for professional learning experience at school based on collaboration. The informants comprised (1) 10 school administrators (2) 10 mentor teachers (3) 5 supervisors and (4) 30 students, totaling 55 informants. The instruments used for collecting the data consisted of semi-structured interview, questionnaire and teaching observation forms. The data were collected from documentary study, in-depth interview, questionnaire and focus group discussion including the collected data from 5 experts. The data analysis was conducted by classifying type of data, data comparison and making inductive inferences. The research findings were as follows:

1) the problems concerning the instructional design of the student teacher intern for professional learning experience at school based on collaboration included making teaching plans, writing learning management plans, teaching technique and methodology and classroom management.

2) the proposed guideline for enhancing the capability of instructional design of the student teacher intern for professional learning experience at school based on collaboration were that the school should allow the students to explore the structure of the curriculum the content of subject-matter, selection of teaching method and teaching technique appropriate for the subject-matter content and

objectives which were more various, authentic assessment, definite determination of learning activities, classroom observation and record after each teaching period should be done.

3) the capability of instructional design of the student teacher intern for professional learning experience at school based on collaboration were that the students could understand and were knowledgeable of the structure of the curriculum, subject matter content, learning process, principles, strategy, teaching method, measurement and assessment more corresponding to learners and learning objectives.

Keywords: instructional design, collaboration

บทนำ

คุรุสภาได้กำหนดการออกแบบการเรียนการสอนไว้ในเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ตามมาตรฐานที่ 4 ครูจะต้องพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง โดยการเลือกใช้ ปรับปรุง หรือสร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือเตรียมการสอนในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ และกำหนดสมรรถนะของครูไว้ 4 ประการ ประกอบด้วย 1) สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค 2) สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 3) สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และ 4) สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จากการประเมินผล

ครูคือผู้ออกแบบ ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพครูจึงต้องมีพื้นฐานความรู้ที่สำคัญหลายประการ ตามที่ UNESSCO (2002 cited in Ramaligela, 2012) ได้ระบุไว้ว่า “การพัฒนาครูควรมีการพัฒนาความรู้พื้นฐานทางการศึกษาแก่ครูผู้สอนก่อน โดยเพิ่มความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระ ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การสอน ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียนและบริบทของการเรียนรู้ พัฒนาทักษะการปฏิบัติและสมรรถนะของครู” นอกจากนี้ The College Academic Council (2004) ยังได้กล่าวถึงสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 ไว้อีกประเด็นหนึ่งว่า “ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในตัวผู้เรียนก่อน ด้วยผู้เรียนมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันครูจึงต้องสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ใช้ยุทธศาสตร์การสอนและการเรียนรู้ที่หลากหลาย ประเมินจุดเด่นจุดด้อยของผู้เรียนได้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือและเทคนิคการประเมินผลที่มีความเที่ยงตรง มีความเป็นอิสระทางวิชาการ และทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นทีมได้ ตลอดจนสามารถพัฒนาและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ได้ (เรวณี ชัยเชาวรัตน์, 2558: 17)

จะเห็นได้ว่า วิชาชีพครูมีความสำคัญเพราะครูเป็นผู้ที่ต้องมีทักษะ ความรู้ ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นผู้ที่ต้องเรียนรู้สิ่งใหม่และเท่าทัน การเปลี่ยนแปลง สามารถประยุต์ใช้วิธีการและนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการออกแบบการเรียนการสอนเป็นหน้าที่และบทบาทของครู ดังที่ Carter กล่าวถึงการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูไว้ว่า “ในการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครู แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของระบบสนับสนุนโดยเพื่อนร่วมงานระหว่างที่อยู่ในกระบวนการฝึกสอน เนื่องจากระบบการให้คำปรึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครูหรือครูที่ขาดประสบการณ์ และความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็นในการศึกษาของนักศึกษาครู” (Carter, 2012)

ดังนั้น การเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกันจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาได้ทำงานร่วมกันมากที่สุด สามารถนำความรู้ความเข้าใจของสมาชิกในกลุ่มมาบูรณาการ ปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค ได้กระบวนการออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมจนกระทั่งนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาสามารถนำความรู้ความเข้าใจมาพัฒนาความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของตนเองไปในทางที่ดีขึ้น

อย่างไรก็ดี ประสบการณ์ของการเป็นอาจารย์นิเทศก์พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษายังเกิดความสับสนไม่เข้าใจในการออกแบบการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนการสอน ประกอบกับยังไม่มีการทำวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา รวมทั้งกระบวนการทำงานแบบร่วมมือกัน ทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาของสาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์อย่างเป็นกลุ่มเพื่อการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา ซึ่งหากสถานการณ์ยังดำเนินต่อไปโดยไม่มีการร่วมมือกันแล้วอาจทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นสภาพปัญหาที่แท้จริงไม่ครบถ้วนจนอาจจะเกิดความล้มเหลวในการออกแบบการเรียนการสอนได้ ดังที่ Ramaligela ได้กล่าวถึงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูว่า”นักศึกษายังไม่สามารถเตรียมแผนการสอนที่จะช่วยให้ตนเองจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้ นักศึกษาครูไม่เข้าใจความหมายความสำคัญ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ปรากฏในแผนการสอน จนเกิดความล้มเหลวในการออกแบบการเรียนการสอน และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถใช้ได้จริง Ramaligela (2012)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา“การเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน” เพื่อนำแนวคิดแบบร่วมมือกันของผู้บริหารโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครูในสถานศึกษามาพัฒนาความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ได้

แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันว่าควรมีลักษณะและขั้นตอนอย่างไร เพื่อที่จะช่วยให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาสามารถออกแบบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ทราบถึงสภาพปัญหาในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาในระหว่างการจัดการเรียนการสอน ได้แนวทาง การออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน และหลังจากที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาได้รับการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบร่วมมือกันแล้ว ความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือไม่อย่างไร ผลการวิจัยจะช่วยให้สภาพปัญหาในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาลดลงหรือหมดไป เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปัจจุบัน (พ.ศ.2560-2579)ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ประกอบด้วย (1) 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) และ (2) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจ ต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross–cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ(Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (สภาการศึกษาแห่งชาติ, 2564: 69, 79-80) ซึ่งทักษะต่าง ๆ นั้นจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา ทำให้นักศึกษาสามารถออกแบบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูและความเจริญก้าวหน้าวิชาชีพครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน

2) เพื่อนำเสนอแนวทางการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน

3) เพื่อศึกษาความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากได้รับการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบร่วมมือกันแล้ว

แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบ การเรียนการสอน ของ ศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา คุณารักษ์,2558 เรื่อง การออกแบบการเรียนการสอน (Instructional Design) และ รองศาสตราจารย์ ดร.ทิศนา แขมมณี, 2556 เรื่อง ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอนร่วมสมัย หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง วิธีการสอน เทคนิคและทักษะการสอน มโนทัศน์สำคัญเกี่ยวกับการสอน และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ของ รองศาสตราจารย์ ดร.ทิศนา แขมมณี, 2556 เรื่อง ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครูในสถานศึกษา รวมทั้ง งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ของ รินวดี พรวิริยะสกุล,2554 เรื่อง “การวิจัยและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาผ่านการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาครู” และ เรวณี ชัยเชาวรัตน์, 2558 เรื่อง “กระบวนการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาปฏิบัติการวิชาชีพครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: การวิจัยกรณีศึกษา” แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดดังนี้

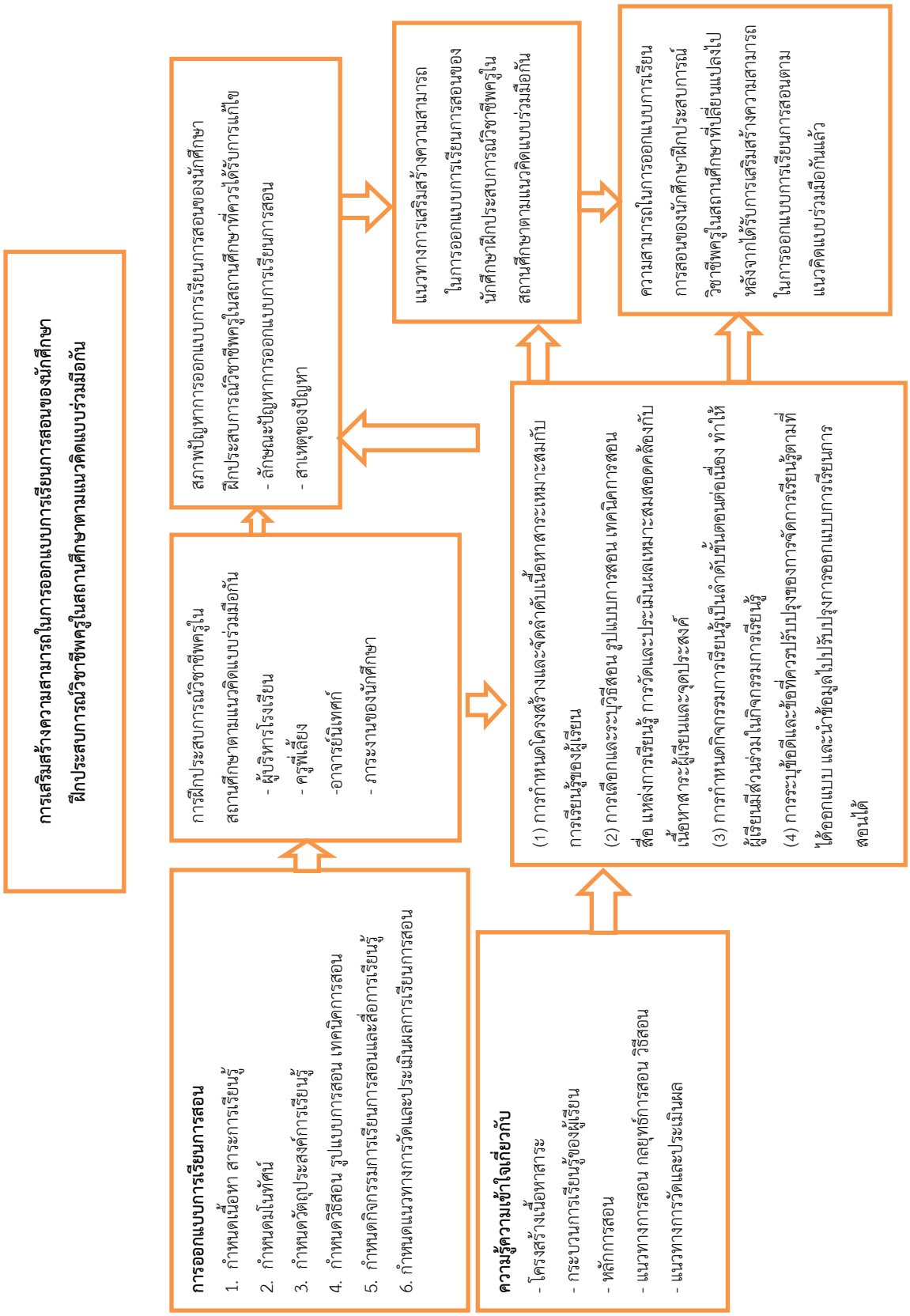

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำหรับการเป็นตัวแทนในการทำวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน (2) ครูพี่เลี้ยง จำนวน 10 คน (3) อาจารย์นิเทศก์ จำนวน 5 คน และ (4) นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563 ในภาคเรียนที่ 1/2563 และภาคเรียนที่ 2/2563 จำนวน 30 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 55 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นมาอย่างคร่าว ๆ จำนวน 1 ชุด 25 ฉบับ เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน ครูพี่เลี้ยง จำนวน 10 คน อาจารย์นิเทศ จำนวน 5 คน และแบบสอบถามใช้สำหรับสอบถามนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา จำนวน 1 ชุด 30 ฉบับ ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ คือ เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ในสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ที่นิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา และเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษา คือ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ของสาขาหลักสูตรสาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา ในปีการศึกษา 2563ทั้งภาคเรียนที่ 1/2563 และภาคเรียนที่ 2/2563 จำนวน 30 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 55 คน รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน”

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยกัน 3 วิธี คือ 1) การศึกษาเอกสาร (documentary study) จากตำรา หนังสือ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การวิจัยภาคสนาม ทั้งการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และ 3) การจัดสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษาเอกสารและการวิจัยภาคสนามของงานวิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน” ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาโดย 1) จำแนกประเภท 2) เปรียบเทียบข้อมูล และ3) สร้างข้อสรุปเป็นอุปนัย เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน และแนวทางการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน ตลอดจนความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป

หลังจากได้รับการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบร่วมมือกันแล้ว หลังจากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนา ตาราง และแผนภาพประกอบ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน” สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1) สภาพปัญหาการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกันในภาพรวม ได้แก่ การวางแผนการสอน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคและวิธีการสอน และการบริหารจัดการชั้นเรียน สามารถจำแนกในรายละเอียดได้ ดังนี้ (1) การเลือกและระบุวิธีการสอน รูปแบบการสอน เทคนิคการสอนของนักศึกษายังไม่หลากหลายและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล นักศึกษายังไม่เข้าใจหลักวิธีการสอน การนำเข้าสู่บทเรียน และเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน (2) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่ต่อเนื่องและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2) แนวทางการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกันในภาพรวม ได้แก่ โรงเรียนควรให้นักศึกษาได้มีการศึกษาโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เลือกวิธีการสอน เทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง กำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีการสังเกตการสอน และบันทึกหลังการสอนทุกคาบ

3) ความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากได้รับการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบร่วมมือกันแล้วในภาพรวม นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน หลักการ กลยุทธ์และวิธีการสอนมากขึ้น สามารถจำแนกในรายละเอียดได้ ดังนี้ (1) การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ การจัดโครงสร้างและลำดับเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน นักศึกษาสามารถกำหนดโครงสร้าง จัดลำดับเนื้อหาสาระในแต่ละคาบเรียนเหมาะสมและสอดคล้องกับความรู้พื้นฐานของผู้เรียน (2) การเลือกและระบุวิธีสอน รูปแบบการสอน เทคนิคการสอน สื่อและแหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งแนวทางการวัดและประเมินผล นักศึกษาสามารถเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ เช่น นักศึกษาใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย มีการใช้เทคนิควิธีการสอนแบบอุปนัยจากการเล่าเรื่องที่เชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระ วิธีการสอน โดยใช้เกมวิดีโอมากขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกัน” สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกันในภาพรวม ได้แก่ การวางแผนการสอน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคและวิธีการสอน และการบริหารจัดการชั้นเรียนตามลำดับ สอดคล้องกับ Ramaligela (2012) พบว่า นักศึกษาครูไม่สามารถเตรียมแผนการสอนที่จะช่วยให้ตนเองจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้ เช่น นักศึกษาครูไม่เข้าใจความหมายความสำคัญและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ปรากฏในแผนการสอน เกิดความล้มเหลวในการออกแบบการเรียนการสอนและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถใช้ได้จริง สะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่ยังขาดทักษะการจัดการเรียนรู้ที่ดี ถึงแม้ว่าอัตราการใช้อินเทอร์เน็ตของคนไทยจะเพิ่มสูงขึ้นแต่ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้อ่านเพื่อหาความรู้อย่างแท้จริง และอัตราการอ่านเฉลี่ยของคนไทยก็ยังอยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ส่วนใหญ่ที่มีอยู่ยังไม่ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แต่เป็นเพียงแหล่งให้ความรู้ ทำให้คุณภาพการศึกษาและทักษะการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำแม้คนไทยจะได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น และจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อพิจารณาคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) แล้วพบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำในทุกกลุ่มสาระและผลคะแนนจากการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) อยู่ในระดับต่ำกว่าอีกหลายประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน ปัญหาเหล่านี้อาจเกิดจากข้อจำกัดเรื่องหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนที่เน้นการสอนเนื้อหาสาระและความจำมากกว่าการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของผู้เรียน (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579: 69)

2) การนำเสนอแนวทางการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาตามแนวคิดแบบร่วมมือกันในภาพรวม โรงเรียนควรให้นักศึกษาได้มีการศึกษาโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เลือกวิธีการสอน เทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง กำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีการสังเกตการสอน และบันทึกหลังการสอนทุกคาบสะท้อนให้เห็นว่า การออกแบบการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการสอนของครู ดังที่ Arends (1977) ได้อธิบายถึงสิ่งสำคัญสำหรับวิชาชีพครูและบุคคลที่จะมาประกอบวิชาชีพครู ต้องมีความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนและการวางแผนการสอน เนื่องจากการวางแผนการสอนเป็นส่วนสำคัญที่สุดของการสอน และ Cruickshank, Jenkis, and Metcalf (2011) ได้กล่าวถึงการวางแผนการสอนจะทำให้ครูได้ทราบล่วงหน้าว่าจะสอนอะไร เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไร และประเมินผลโดยวิธีใด เป็นการเตรียมตัวให้พร้อมก่อนที่จะสอน การที่ครูได้วางแผนการสอนมาอย่างดีถูกต้องตามหลักการก็จะทำให้การเรียนการสอนมีความ

ครอบคลุมเนื้อหา การสอนของครูสอนมีแนวทางและเป้าหมายชัดเจน และเกิดคุณค่าแก่ผู้เรียนมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรวณี ชัยเชาวรัตน์ (2558) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูและครูที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนค่อนข้างจำกัดจะมีความยากลำบากในการออกแบบการเรียนการสอน การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน และจากผลการวิจัยของ Ramaligela (2012) พบว่า การฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูของนักศึกษา นักศึกษายังไม่สามารถเตรียมแผนการสอนที่จะช่วยให้ตนเองจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้ แสดงว่านักศึกษายังไม่เข้าใจความหมาย ความสำคัญ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ปรากฏในแผนการสอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด รวมทั้งเกิดความล้มเหลวในการออกแบบการเรียนการสอน และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถใช้ได้จริง สอดคล้องกับการศึกษาของ S. Brawn and Melear (2007) ที่พบว่า นักศึกษาปฏิบัติการวิชาชีพครูส่วนใหญ่มีความสับสนในกระบวนการออกแบบการเรียนการสอน และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ (Ramligela (2012) และ S. Brawn and Melear (2007) อ้างถึงใน เรวณี ชัยเชาวรัตน์, 2558: 2-3)

3) ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากได้รับการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดแบบร่วมมือกันแล้วในภาพรวม นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ หลักการ กลยุทธ์ วิธีการสอน การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนและจุดประสงค์การเรียนรู้มากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รินวดี พรวิริยะสกุล (2554) ที่ได้ศึกษา ผลการทดลองใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาผ่านการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาครู พบว่า หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นแล้ว นักศึกษาครูมีความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษาครูได้พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในบริบทจริงได้ แสดงให้เห็นว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาผ่านการเรียนรู้สามารถเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาครูได้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาได้แนวทางการออกแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาไปปรับประยุกต์ใช้ได้อย่างสอดคล้องกับบริบทและวัฒนธรรมการทำงานของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

1.2 การดำเนินการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนภายใต้ความร่วมมือกันอย่างยืดหยุ่นภายใต้บริบทของสถานศึกษาจะทำให้การออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษามีความเหมาะสม สอดคล้อง สมบูรณ์ และมีกลยุทธ์กระบวนการที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

1.3 การทำงานแบบร่วมมือกันของผู้บริหารโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาของนักศึกษาประสบความสำเร็จ มีความเป็นระบบและเตรียมความพร้อมมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลของการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ในสาขาอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประเด็นปัญหาที่ชัดเจนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา คุณารักษ์. (2558). **การออกแบบการเรียนการสอน (Instructional Design)**. นครปฐม: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

ทิศนา แขมมณี. (2556). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รินวดี พรวิริยะสกุล. (2554). **การวิจัยและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาผ่านการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาครู**. (ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เรวณี ชัยเชาวรัตน์. (2558). **กระบวนการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาปฏิบัติการวิชาชีพครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: การวิจัยกรณีศึกษา**. (ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Arends, R. I. (1977). Classroom in struction and management. New York: MeGraw-Hill.

Carter, B. (2012). Facilitating preservice teacher induction through learning in partnership. Australian Journal of Teacher Education, 37(2).

Cruickshank, D. R., Jenkis, D. B., and Metcalf, K. K. (2011). The act of teaching (6th ed.) New York McGrawHill.

Ramaligela, S. M. (2012). Can Lesson Plan Affect Lesson Presentation? A Case of Mathematics Student Teachers' Teaching Practice in Schools. Paper presented at the International Proceedings of Economics Development & Research.

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal มาใช้ในการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา

Opinions of Vocational Students Towards Online Teaching in The New Normal Era Used in Vocational Education

อชิตพล มีมุ้ย

Achitpol Meemuy

สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ 081-478-9997

Educational Technology and Communications, Faculty of Education Bangkokthonburi University, Tel. 081-478-9997

e-mail: achitpol.mee@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ 1) ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal มาใช้ในการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา 2) โปรแกรมและเครื่องมือของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal การวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากร ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1-3 ทุกสาขาวิชา จำนวน 2 วิทยาลัย ในกลุ่มสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสำรวจที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .881 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (65.28%) ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 (36.11%) และไม่มีประสบการณ์ในการเรียนการสอนออนไลน์ (93.06%) ซึ่งประโยชน์ในการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่า สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ทุกเวลาและสถานที่ (97.22%) ช่วยให้การสื่อสารกับอาจารย์ผู้สอนได้สะดวกและเข้าถึงง่าย (95.00%) โดยปัญหาในการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษา ส่วนใหญ่ขาดทักษะทางเทคนิคในการใช้การเรียนรู้ออนไลน์ (82.50%) และปัญหาการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต (81.39%) ซึ่งการวัดประเมินผลในการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนใหญ่สอบโดยใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบ (86.11%) และสะสมคะแนนจากการสอบย่อยที่ละบท (81.94%) และ 2) การสำรวจโปรแกรมและเครื่องมือของนักศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่า โปรแกรมที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนใหญ่ใช้โปรแกรม Google Classroom (97.22%) และใช้โปรแกรม Line (93.89%) ส่วนเครื่องมือสื่อสารที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนใหญ่นักศึกษาใช้สมาร์ทโฟน (91.11%) และใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (86.11%) ซึ่งระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนใหญ่นักศึกษาใช้เครือข่ายโทรศัพท์มือถือ (91.11%) และใช้ไวไฟ (Wi-fi) บ้าน/ส่วนตัว (87.22%)

คำสำคัญ: การเรียนการสอนออนไลน์, ยุคความปกติรูปแบบใหม่, การเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา

Abstract

This survey research the objective of this survey was to 1) opinions of vocational students towards online teaching in the New Normal era to be used in vocational education, 2) programs and tools of vocational students used in learning. Teaching online in the New Normal era, this research collects information on the population. Which is the vocational certificate level 1-3 students in all disciplines, totaling 360 people in the group under the Private College of Technology and Vocational Education of Thailand, total 360 people. the tool used in the research was a survey that had the entire confidence value equal to. 881 The statistics used for data analysis were frequency and percentage.

The results showed that 1) Most of the students are female (65.28%) who are studying in the second year (36.11%) and have no online teaching experience (93.06%), which benefit online teaching and learning. The content was found to be accessible anytime and anywhere (97.22%), facilitating easy and accessible communication with teachers (95.00%). Most of them lack the technical skills to use online learning (82.50%) and Internet connection problems (81.39%). Most of the online teaching and learning assessments were based on multiple choice tests (86.11%). and accumulated scores from quizzes for each chapter (81.94%) and 2) student survey of programs and tools used in online teaching and learning found that online teaching and learning programs Most of them use Google Classroom (97.22%) and use Line (93.89%). Communication tools used in online teaching and learning. Most of the students use smartphones (91.11%) and personal computers (86.11%), which is the Internet network used in online teaching. The vast majority of students use mobile networks (91.11%) and Wi-Fi their home/private (87.22%).

Keywords: Online Teaching, New Normal, Vocational Teaching

บทนำ

การเรียนรู้ใน New normal มีลักษณะเป็นการเรียนรู้ที่มี Platform และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความพอเพียง และ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึง เป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะออกแบบการเรียนรู้ให้มี ลักษณะดังกล่าว ซึ่งเป็นโจทย์ที่ท้าทายความเป็นมืออาชีพ (Professional) อย่างมาก การออกแบบการเรียนรู้ใน New normal มุ่งเน้นการเปิดพื้นที่ ให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างสูงสุดในการเรียนรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ต่อส่วนรวม และการออกแบบการเรียนรู้ใน New normal หมายถึง การออกแบบ

การเรียนรู้ที่มีลักษณะเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ ประเมินตนเอง นำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ และสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาตนเอง ซึ่งแตกต่างจากการ ออกแบบการเรียนรู้แบบทั่วไปที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดเป้าหมาย และวิธีการเรียนรู้ที่คิดว่าดีที่สุดสำหรับผู้เรียน และการออกแบบการเรียนรู้ใน New normal มีจุดเน้นอยู่ที่การทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพที่เป็นการเรียนรู้เชิงลึก คือ รู้จริง รู้ชัด นำไปประยุกต์ใช้ และสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ (วิชัย วงษ์ใหญ่ และคณะ, 2563)

การจัดการเรียนการสอนในยุค New Normal นั้นควรจัดให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้รับประโยชน์อย่างจริงจังจะเห็นได้ว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นประการแรกคือเรื่องสถานที่ชัดเจนที่สุดจากการที่ผู้เรียนเคยต้องเดินทางไปศึกษาเล่าเรียนที่โรงเรียนก็กลับมาเป็นจัดการเรียนการสอน Online โดยนั่งเรียนที่บ้านได้ไม่ต้องเดินทางทำให้เราสามารถเรียนรู้ทุกเนื้อหาได้จากทุกคนทุกที่ทุกเวลาและไม่ได้ทำให้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนลดลงยังคงเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถโต้ตอบกันได้อย่างเต็มที่เหมือนเดิมเพียงแต่เปลี่ยนสถานที่จากโรงเรียนมาเป็นที่บ้านในรถหรือสถานที่ต่าง ๆ ผ่านโทรศัพท์มือถือคอมพิวเตอร์เท่านั้นผู้สอนจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเสริมกิจกรรมสันทนาการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสอนแบบเดิมหรือแบบ New Normal เป้าหมายยังคงเดิมผู้สอนอาจเพิ่มสื่อต่าง ๆ เช่น คลิปวีดิโอหรือผ่านการบรรยายผสมผสานการถามตอบแบบเสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกันหรือผู้สอนกับผู้สอนแต่ทั้งนี้ผู้สอนต้องพิจารณาวุฒิภาวะผู้เรียนด้วยว่าวิธีไหนถึงจะเหมาะสมที่สุดกับแต่ละช่วงวัยการประเมินไม่ใช่ประเมินการเรียนแต่เป็นประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านกล่าวได้เช่น วิชัย วงษ์ใหญ่ และคณะ (2563) กล่าวว่าพื้นที่การเรียนรู้หมายถึงโอกาสที่ผู้เรียนได้รับจากผู้สอนในการกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ออกแบบและใช้วิธีการเรียนรู้ของตนเองประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเองตลอดจนโอกาสที่จะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปทำประโยชน์ต่อส่วนรวมและสะท้อนคิดกลับมายังตนเอง (Self-reflection) อีกครั้งว่าสิ่งที่ตนเองจะเรียนรู้ต่อไปคืออะไรแล้วกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ใหม่ด้วยตนเองอีกครั้งแล้วลงมือเรียนรู้ต่อไปไม่มีที่สิ้นสุดการเรียนรู้แบบรู้จริงรู้ชัดจะไม่เกิดถ้าพื้นที่การเรียนรู้ยังเป็นของผู้สอนและในการจัดการเรียนรู้ยุค New Normal นี้มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบ Online ซึ่งจะมีวิธีการหรือกระบวนการไปในทิศทางเดียวจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้นั้นเหมือนกันซึ่ง (ฐาปนีย์ ธรรมเมธา, 2557)

ไวรัสโควิด 19 หรือชื่อเดิมว่าไวรัสโคโรน่าโควิดเป็นไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 เป็นตระกูลของไวรัสที่ก่อให้เกิดอาการป่วยตั้งแต่โรคไข้หวัดธรรมดาไปจนถึงโรคที่มีความรุนแรงมากเช่นโรคระบบทางเดินหายใจและโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรงเป็นต้นซึ่งเป็นสายพันธุ์นี้เป็นสายพันธ์ใหม่ที่ไม่เคยพบมาก่อนในมนุษย์ก่อให้เกิดอาการป่วยระบบทางเดินหายใจในคนและสามารถแพร่เชื้อจากคนสู่คนได้โดยเชื้อไวรัสนี้พบครั้งแรกในการระบาดในเมืองอู่ฮั่นมณฑลหูเป่ย์สาธารณรัฐประชาชนจีนในช่วงปลายปี 2019 ไวรัสโควิด 19 ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ตลอดจนการดำเนินชีวิตของมวลมนุษยชาติเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่เช่นร้านอาหารต้องนั่งแยกโต๊ะหรือซื้อกลับมากขึ้นปรับตัวใช้การทำธุรกรรมออนไลน์มากขึ้นเว้นระยะในการเดินทางโดยสารสาธารณะใช้บริการส่งของ

ถึงบ้าน (Delivery) ที่ผ่านมาการจัดการเรียนรู้ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะสอนแบบปกติหรือ Active Learning ที่มีการเน้นกิจกรรมมากกว่าการบรรยายเช่นผู้สอนจะต้องกำหนดเป้าหมายให้สัมพันธ์กับกิจกรรมเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้เน้นการพัฒนาทักษะสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการจัดการวางแผนการจัดการเรียนรู้การประเมินผลการเรียนกิจกรรมที่จัดจะต้องสะท้อนให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์ในสิ่งที่ผู้เรียนพบเห็นชอบไม่ชอบผู้สอนต้องออกแบบการเรียนรู้ให้ง่ายต่อการศึกษาด้วยตนเองและสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนและมีความสัมพันธ์กับชีวิตจริงสามารถแก้ปัญหาได้อาจสร้างสถานการณ์เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความคิดในการวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาตามสถานการณ์ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานไม่น่าเบื่อจัดบรรยากาศเพื่อเอื้อต่อการเรียนร่วมกันโดยใช้กระบวนการกลุ่มสามารถเรียนได้ทั้งในห้องเรียนนอกห้องเรียนหรือที่อื่น ๆ ได้ตลอดเวลา (กาญจนา บุญภักดิ์, 2557)

New Normal หรือความปกติใหม่เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่การทำงานการดูแลสุขภาพอย่างเคร่งครัดแม้กระทั่งการจัดการเรียนรู้ที่จะต้องปรับตัวการดำเนินชีวิตใหม่ในหลากหลายประการด้วยกันได้แก่การรับประทานอาหารการเดินทางการพูดคุยเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อความเป็นอยู่ของคนหรือแม้กระทั่งการศึกษาเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมวลมนุษยชาติทั่วโลกสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด19 ที่เกิดขึ้นช่วงปลายพ.ศ.2562 ถึงพ.ศ. 2563 รวดเร็วและรุนแรงจนแพร่กระจายไปในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกผู้คนเจ็บป่วยและล้มตาย จำนวนมากเป็นความสูญเสียที่มนุษย์จำเป็นต้องป้องกันเพื่อให้ตนเองมีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีชีวิตแบบเดิม ๆ จึงเกิดวิถีชีวิตแบบ New normal ขึ้นสถานศึกษาต่าง ๆ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างเร่งด่วนในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูมาเป็นแบบ Online เพื่อลดการเผชิญหน้ากันซึ่งเดิมมีการจัดการเรียนรู้แบบ Online บ้างแต่ไม่มากนักกลายมาเป็นจัดการเรียนรู้ Online 100% ต้องมีการเว้นระยะห่างระหว่างผู้เรียนและผู้สอนงดการเดินทางมาเรียนงดการมารวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก งดกิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนาผู้เรียนมาเป็นกิจกรรมแบบ Online การสวมใส่หน้ากากอนามัยการประชุม Online สอบป้องกันวิทยานิพนธ์แบบ Online กิจกรรมทำนุบำรุงศาสนาเช่นเวียนเทียน Online ลอยกระทง Online เป็นต้น (กาญจนา บุญภักดิ์, 2563)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal มาใช้ในการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีคุณประโยชน์สามารถนำไปเป็นข้อมูล ให้บุคคลเห็นความสำคัญของการศึกษาทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal สามารถนำข้อมูลไปเป็นแนวทางพัฒนา ปรับปรุง และสร้างนวัตกรรมการสอนในการจัดการเรียนการสอนได้พัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาโลกได้

ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal มาใช้ในการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษา จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรทางการศึกษาอาจารย์ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษาและครูอาจารย์ และให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบทสังคมและโลกของการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal มาใช้ในการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา

2. เพื่อสำรวจโปรแกรมและเครื่องมือของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal

การทบทวนวรรณกรรม

การเรียนในรูปแบบออนไลน์ได้รับความนิยมมากขึ้นในปัจจุบัน เช่น การเรียนหรือการส่งงานผ่าน Google Classroom ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่เข้ามาในการเรียนการสอนระหว่างครูและผู้เรียน ดังนั้น ครูจึงเป็นส่วนสำคัญในการจดัการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตัวเองให้ดียิ่งขึ้น (ปรีดี ปลื้มสำราญกิจ, 2560) ครูจึงต้องตระหนักถึงคุณค่าของการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน โดยการนำเทคโนโลยีหรือสื่อออนไลน์เข้ามาปรับใช้หรือประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน และพัฒนาคุณค่าด้านนี้ให้สูงขึ้น ฉะนั้นหน้าที่ของครูในปัจจุบันไม่ใช่เพียงแค่การสอนเนื้อหาหรือทฤษฎีตามบทเรียนเท่านั้นแต่ต้องจัดการเรียนการสอนให้น่าสนใจและนำสื่อออนไลน์มาพัฒนาเพื่อให้เกิดคุณค่าและประสิทธิภาพที่สูงสุดต่อผู้เรียน (ฮิวจ์ เดลานีย์, 2562 และวิจารณ์ พานิช, 2558)

หลักการของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อการจัดเรียนการสอน (ธนะวัฒน์ วรรณประภา, 2560) ดังนี้ (1) การใช้สื่อสังคมออนไลน์จะต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายที่จะสอน (2) การนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้นั้นจะต้องมีเหมาะสมกับวัยระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน (3) การใช้สื่อสังคมออนไลน์จะต้องมีความเหมาะกับกระบวนการสอน และรูปแบบการสอน (4) การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนการสอน จะต้องคำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ และพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนด้วยสื่อสังคมออนไลน์ที่ถูกนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนล้วนมีประโยชน์ถ้าเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน และกิจกรรมที่จะนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ กิจกรรมการเรียนการสอนต่างก็มีเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไป เช่น รับส่งการบ้าน การติดต่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูล การสอบถามในเรื่องที่สงสัยระหว่างเพื่อนกับเพื่อน หรือผู้สอนกับผู้เรียน เป็นต้น ดังนั้นการเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วิธีจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ e-learning ในปัจจุบันใช้กันอยู่ 3 ลักษณะ คือ ใช้เป็นสื่อเสริม โดยการสร้างเว็บเพจโครงการสอน เนื้อหาวิชาบางส่วน หรือทั้งหมด แจ้งแหล่งอ้างอิง แหล่งค้นคว้า ให้นักศึกษาทราบตอบคำถามที่นักศึกษาถามเข้ามาบ่อย ๆ (Frequently Ask Question – FAQ) แจ้ง e-mail ให้ผู้เรียนส่งงานใช้เป็นทางเลือกโดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนแบบวิธีเข้าชั้นเรียนปกติ หรือเรียนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ดังนั้นเว็บเพจรายวิชาต้องมีความสมบูรณ์ใกล้เคียงกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน นั่นคือจะต้องมีความละเอียดมากกว่าในระดับที่ใช้เป็นสื่อเสริมใช้สอนทดแทนการเรียนการสอนปกติเป็นระดับสูงสุดที่คาดหวังในการทำ e–learning โดยผู้เรียนสามารถเรียน ทำแบบฝึกหัด และทดสอบตนเองได้ในระบบออนไลน์โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน อย่างไรก็ตาม ในการประเมินผลออนไลน์ยังต้องอาศัยความซื่อสัตย์ของผู้เรียนจึงยังคงนำมาใช้ได้ยาก ข้อสอบอาจอยู่ในกระดาษ หรืออยู่ในคอมพิวเตอร์ก็ได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

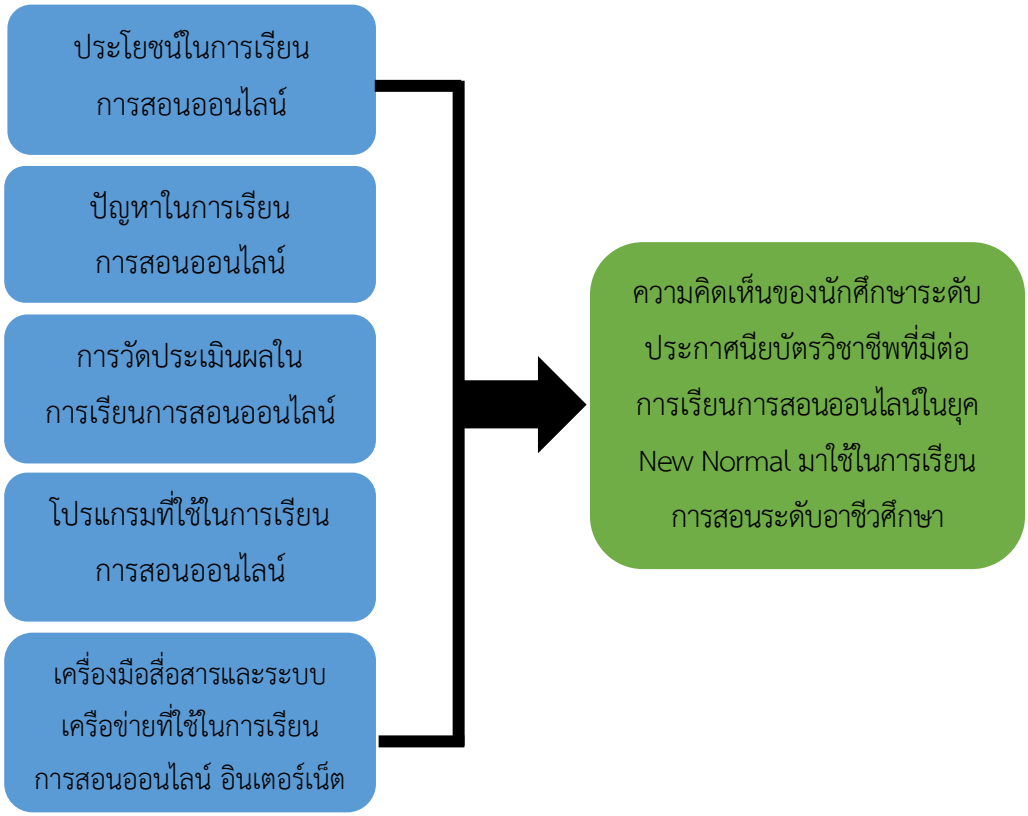

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ที่เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1-3 ทุกสาขาวิชา จำนวน 2 วิทยาลัย ในกลุ่มสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย จำนวน

360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal มาใช้ในการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ประโยชน์ในการเรียนการสอนออนไลน์ (2) ปัญหาในการเรียนการสอนออนไลน์ และ (3) การวัดประเมินผลในการเรียนการสอนออนไลน์ และแบบสำรวจโปรแกรมและเครื่องมือของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้ (1) โปรแกรมที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ (2) เครื่องมือสื่อสารที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ และ (3) ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ Likert's Scale เอาไว้ให้เลือกตอบ 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสำรวจไปสำรวจด้วยตนเอง โดยการเก็บข้อมูลที่ละวิทยาลัย พร้อมทั้งแนะนำวิธีการตอบแบบสำรวจกับประชากรในการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้รูปแบบออนไลน์ (Google Form) นักศึกษาใช้เวลา 30 นาที ในการตอบแบบสำรวจ โดยแบบสำรวจทั้งหมด 360 คน มีการตอบแบบสำรวจกลับมาคือ 320 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 ของแบบสำรวจที่สมบูรณ์ และสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทุกชุด โดยการวิเคราะห์ข้อมูลนำคำตอบในแบบสำรวจมาลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หาค่าความถี่ และร้อยละ จากแบบสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal

ผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal มาใช้ในการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสำรวจ มีผลการวิจัย ดังนี้

1.1 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1-3 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ที่ตอบแบบสำรวจเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง จำนวน 235 คน (คิดเป็นร้อยละ 65.28) และเป็นเพศชาย จำนวน 125 คน (คิดเป็นร้อยละ 34.72)

1.2 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1-3 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ที่ตอบแบบสำรวจ ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 130 คน (คิดเป็นร้อยละ 36.11) รองลงมา กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 125 คน (คิดเป็นร้อยละ 34.72) และกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 จำนวน 105 คน (คิดเป็นร้อยละ 29.17)

1.3 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1-3 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ที่ตอบแบบสำรวจ ส่วนใหญ่ ไม่มีประสบการณ์ในการเรียนการสอนออนไลน์ จำนวน 335 (คิดเป็นร้อยละ 93.06) และมีประสบการณ์ในการเรียนการสอนออนไลน์ จำนวน 25 คน (คิดเป็นร้อยละ 6.94)

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal มีผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ด้านประโยชน์ในการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ทุกเวลาและสถานที่ จำนวน 350 คน (คิดเป็นร้อยละ 97.22) รองลงมา ช่วยให้การสื่อสารกับอาจารย์ผู้สอนได้สะดวกและเข้าถึงง่าย จำนวน 342 คน (คิดเป็นร้อยละ 95.00) และเมื่อมีข้อสงสัย อาจารย์ หรือเพื่อนร่วมชั้นสามารถอธิบายและให้คำตอบได้ จำนวน 335 คน (คิดเป็นร้อยละ 93.06) ส่วนความคิดเห็นที่นักศึกษาค่อนข้างไม่เห็นด้วย คือ สามารถจัดสรรเวลาในการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 180 คน (คิดเป็นร้อยละ 50.00) และมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น จำนวน 210 คน (คิดเป็นร้อยละ 58.33) ตามลำดับ

2.2 ด้านปัญหาในการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ขาดทักษะทางเทคนิคในการใช้การเรียนรู้ออนไลน์ จำนวน 297 คน (คิดเป็นร้อยละ 82.50) รองลงมา ปัญหาการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต จำนวน 293 คน (คิดเป็นร้อยละ 81.39) และแล็ปท็อปหรืออุปกรณ์พกพาส่วนตัวช้า จำนวน 290 คน (คิดเป็นร้อยละ 80.56) ส่วนความคิดเห็นที่นักศึกษาค่อนข้างไม่เห็นด้วย คือ ประสบปัญหาในการส่งงานผ่านช่องทางออนไลน์ จำนวน 154 คน (คิดเป็นร้อยละ 42.78) และโฟกัสยากเนื่องจากการรบกวนจากสิ่งรอบข้าง จำนวน 166 คน (คิดเป็นร้อยละ 46.11) ตามลำดับ

2.3 ด้านการวัดประเมินผลในการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า สอบโดยใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 310 คน (คิดเป็นร้อยละ 86.11) รองลงมา สะสมคะแนนจากการสอบย่อยที่ละบท จำนวน 295 คน (คิดเป็นร้อยละ 81.94) สะสมคะแนนจากการบ้าน จำนวน 278 คน (คิดเป็นร้อยละ 77.22) ส่วนความคิดเห็นที่นักศึกษาค่อนข้างไม่เห็นด้วย คือ การสอบปากเปล่า จำนวน 189 คน (คิดเป็นร้อยละ 52.50) และการสอบโดยใช้ข้อสอบแบบเขียนตอบ จำนวน 205 คน (คิดเป็นร้อยละ 56.94) ตามลำดับ

3. การสำรวจโปรแกรมและเครื่องมือของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal มีผลการวิจัย ดังนี้

3.1 ด้านโปรแกรมที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ใช้โปรแกรม Google Classroom ในการเรียนการสอนออนไลน์ จำนวน 350 คน (คิดเป็นร้อยละ 97.22) รองลงมา ใช้โปรแกรม Line จำนวน 338 คน (คิดเป็นร้อยละ 93.89) ใช้โปรแกรม Google Meet จำนวน 325 คน (คิดเป็นร้อยละ 90.28) ส่วนความคิดเห็นที่นักศึกษาค่อนข้างไม่เห็นด้วย คือ ใช้โปรแกรม Skype ในการเรียนการสอนออนไลน์ จำนวน 185 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.39) และใช้โปรแกรม Cisco WebEx จำนวน 190 คน (คิดเป็นร้อยละ 52.78) ตามลำดับ

3.2 ด้านเครื่องมือสื่อสารที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ใช้สมาร์ทโฟน (Smart Phone) ในการเรียนการสอนออนไลน์ จำนวน 340 คน (คิดเป็นร้อยละ 94.44) รองลงมา ใช้ PC (คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล) จำนวน 310 คน (คิดเป็นร้อยละ 86.11) ส่วนความคิดเห็นที่นักศึกษาค่อนข้างไม่เห็นด้วย คือ ใช้ Tablet/iPad (แท็บเล็ต/ไอแพด) ในการเรียนการสอนออนไลน์ จำนวน 290 คน (คิดเป็นร้อยละ 80.56) ตามลำดับ

3.3 ด้านระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ใช้เครือข่ายโทรศัพท์มือถือ ในการเรียนการสอนออนไลน์ จำนวน 328 คน (คิดเป็นร้อยละ 91.11) รองลงมา ใช้ไวไฟ (Wi-fi) บ้าน/ส่วนตัว จำนวน 314 คน (คิดเป็นร้อยละ 87.22) ส่วนความคิดเห็นที่นักศึกษาค่อนข้างไม่เห็นด้วย คือ ใช้ ไวไฟ (Wi-fi) สาธารณะ ในการเรียนการสอนออนไลน์ จำนวน 219 คน (คิดเป็นร้อยละ 60.83) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal มาใช้ในการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา ผู้วิจัยมีการอภิปรายผลในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal มาใช้ในการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 และไม่มีประสบการณ์ในการเรียนการสอนออนไลน์ ซึ่งประโยชน์ในการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่า สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ทุกเวลาและสถานที่ ช่วยให้การสื่อสารกับอาจารย์ผู้สอนได้สะดวกและเข้าถึงง่าย โดยปัญหาในการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาส่วนใหญ่ขาดทักษะทางเทคนิคในการใช้การเรียนรู้ออนไลน์ และปัญหาการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และการวัดประเมินผลในการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนใหญ่ สอบโดยใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบ และสะสมคะแนนจากการสอบย่อยที่ละบท ซึ่งสอดคล้องกับเสกสรร สายสีสด (2545) คือ นักศึกษามีการยอมรับประโยชน์และความสะดวกของการเข้าถึงข้อมูล เพราะสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ถือได้ว่าการเรียนการสอนออนไลน์ สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอนได้ ซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนออนไลน์ให้เกิดมีประสิทธิภาพ

การสำรวจโปรแกรมและเครื่องมือของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ในยุค New Normal พบว่า โปรแกรมที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ส่วนใหญ่ ใช้โปรแกรม Google Classroom และใช้โปรแกรม Line ในการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนเครื่องมือสื่อสารที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนใหญ่นักศึกษา ใช้สมาร์ทโฟน และคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลในการเรียนการสอนออนไลน์ และระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ ส่วนใหญ่ นักศึกษาใช้เครือข่ายโทรศัพท์มือถือ และใช้ไวไฟบ้าน/ส่วนตัว ในการเรียนการสอนออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับ Shaharanee; Jamil and Rodzi (2016) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องแอพพลิเคชัน Google Classroom ว่าเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่พอใจกับการใช้แอพพลิเคชัน Google Classroom ที่ได้รับการสอน และแนะนำจากครูภายในชั้นเรียน ซึ่งอัตราส่วนทั้งหมดสูงกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปรียบเทียบการใช้งานมีประสิทธิภาพดีมากในด้านความสะดวกในการเข้าถึง การรับรู้หรือประโยชน์ต่าง ๆ การสื่อสารและการโต้ตอบ การจัดส่งงานและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ กิจกรรมการเรียนรู้ Google

Classroom นักเรียนทุกคนต่างพึงพอใจและชอบในการเรียนผ่านแอพพลิเคชัน Google Classroom ทำให้การเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์คือ การใช้แอพพลิเคชัน Google Classroom เป็นที่น่าพอใจและนักเรียนให้ความสำคัญอย่างมาก และยังสอดคล้องกับอรรถพล ทองวิทยาพรม และคณะ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้สื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการเข้าถึงสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างสะดวก สามารถเข้าทบทวนบทเรียนผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ ควรศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาก่อนการจัดการเรียนการสอน เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการเรียนการสอนออนไลน์ ขาดทักษะทางเทคนิคในการใช้การเรียนรู้ออนไลน์ และปัญหาการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และควรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เพราะนักศึกษาเห็นประโยชน์ว่าสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ทุกเวลาและสถานที่ และช่วยให้การสื่อสารกับอาจารย์ผู้สอนได้สะดวกและเข้าถึงง่าย ซึ่งควรวัดประเมินผลในการเรียนการสอนออนไลน์ โดยใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบ และสะสมคะแนนจากการสอบย่อยที่ละบท โดยคำนึงถึงความเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรมีการนำวิธีการเรียนออนไลน์ในรูปแบบวิธีการซิงโครนัสและวิธีการอะซิงโครนัสมาประยุกต์ใช้ โดยมีการพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ออนไลน์ให้ทันสมัย และตอบสนองต่อความต้องการทั้งของนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน รวมถึงลดความท้าทายที่นักศึกษาต้องเผชิญในการเรียนออนไลน์ให้น้อยลง เนื่องจากในอนาคตการเรียนรู้ออนไลน์จะกลายเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา บุญภักดิ์. (2563). การจัดการเรียนรู้ ยุค New Normal. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม**, 19(2), A1-A6.

กาญจนา บุญภักดิ์. (2557). การจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร: มีน เซอร์วิส ซัพพลาย.

ฐาปนีย์ ธรรมเมธา. (2557). **อีเลิร์นนิง: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ e-Learning: from theory to practice.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยสำนักงานคณะกรรมการการอดุมศึกษา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ปรีดี ปลื้มสำราญกิจ. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน. **วไลยอลงกรณ์ปริทัศน์**. 7(3): 141-158.

วิจารณ์ พานิช. (2558). **การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21**. นครปฐม: บริษัท ส เจริญการพิมพ์ จำกัด.

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล. (2563). **การจัดการเรียนรู้ใน New normal เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน.** กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้: LCCL.

เสกสรร สายสีสด. (2545). **การพัฒนารูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับสถาบันราชภัฏ.** ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

อรรถพล ทองวิทยาพรม และคณะ. (2561). การใช้สื่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม. **วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม**, 8(3), 81-89.

ฮิวจ์ เดลานีย์. (2562). **การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21**. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก https://www.unicef.org/thailand/th/stories

Shaharanee, I.N., Jamil, M.J., & Rodzi, S. S. (2015). The Application of Google Classroom as a Tool for Teaching and Learning. **Journal of Telecommunication Electronic and Computer Engineering**. 8(10), 1-8.

ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชน ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

Satisfaction with the Quality of Private Hospital Service of Working-Age People in Bangkok

โชคชัย เสือนุ้ย

Chokchai Sueanui

บริหารธุรกิจ/มหาวิทยาลัยเกริก

สาขาวิชา บริหารธุรกิจ สังกัด มหาวิทยาลัยเกริก , โทรศัพท์ 02-5523500-9, 02-9705820

Branch Business Administration Department Krirk University, Tel 02-5523500-9, 02-9705820

e-mail: info@krirk.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างคนวัยทำงานที่มีอายุ 15-59 ปี ที่ทำงานหรือประกอบอาชีพในเขตกรุงเทพมหานครโดยเก็บตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม(Questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยใช้ค่า t-test และ F-test (One - way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใช้การทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัย พบว่า คนวัยทำงานมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คนวัยทำงานมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชน อยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ รองลงมาคือด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า ด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจได้ และอันดับสุดท้ายคือด้านการตอบสนองต่อลูกค้า ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า คนวัยทำงานที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนคนวัยทำงานที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ คุณภาพการให้บริการ โรงพยาบาลเอกชน

Abstract

This research aimed to study satisfaction with the quality of private hospital service of working-age people in Bangkok and to compare the satisfaction with the quality of private hospital service of working-age people in Bangkok, classified by personal factors.

The population used in this study is a sample of working-age people aged 15 - 59 years working or occupation in Bangkok, a total of 400 samples were collected. The instruments used in the research were Questionnaires. Data were analyzed by descriptive statistics, i.e., frequency, percentage, mean and standard deviation, and inferential statistics using t-test and F - test (One - way ANOVA) values. In the case of a statistically significant difference at 0.05, the LSD double test was used.

The results of the research showed that working-age people were satisfied with the quality of private hospital services. The overall image is at a high level in all aspects. However, when considering each aspect, it was found that working-age people were satisfied with the quality of service of private hospitals at the highest level, the 1st was the concrete of the service, followed by the confidence of customers, know and understand the customer, trustworthiness and the last 1 is customer response, respectively. The results of the hypothesis testing showed that working–age people with different genders had a statistically significant difference in the satisfaction of the quality of private hospital service at 0.05. The working–age people with different age, education, occupation, and monthly income were satisfied with the quality of private hospital service, not significantly different at 0.05

.

Keywords*:* satisfaction, quality of service, private hospital

บทนำ

ในปัจจุบัน สถานการณ์โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงด้านการรักษาพยาบาล โดยรับบริการทางการแพทย์มีแนวโน้มในการให้ความสำคัญกับสุขภาพร่างกายมากขึ้น และตระหนักในการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ นอกจากนี้ผู้รับบริการยังมีการใช้บริการทางการแพทย์ในด้านอื่นๆที่ไม่ใช่การรักษาโดยตรง เช่น การทันตกรรมเพื่อความงาม การศัลยกรรมตกแต่ง การเสริมความงาม

ในปี 2563 ผลกระทบจากโรคระบาดไวรัสโคโรน่า (COVID-19) ส่งผลให้มีจำนวนผู้เข้ารับบริการลดลงอย่างมาก เป็นผลเนื่องจากประชาชนมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายเนื่องจากโรงพยาบาลเอกชนมีราคาค่อนข้างสูงจะคำนึงถึงคุณภาพการบริการและความคุ้มค่าเป็นหลัก กระแสการร้องเรียนด้านต่างๆเพิ่มมากขึ้น อาทิ ค่ายา ค่าบริการทางการแพทย์ การรอรับบริการนาน

ผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจและเลือกไปใช้บริการโรงพยาบาลเอกชนที่อื่นๆ รวมถึงการชะลอตัวทางด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อรายได้ของประชาชน เมื่อมีอาการเจ็บป่วยเล็กน้อยก็เลือกที่จะไปซื้อยาจากร้านขายยามารับประทานเองดังนั้นการวัดความพึงพอใจจึงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการวัดประสิทธิภาพของการบริหารงานสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการให้บริการของโรงพยาบาลกับผู้รับบริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการอย่างดีที่สุด ทำให้ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเกิดการแข่งขันกันอย่างสูง โดยต่างมุ่งเน้นทางด้านการให้บริการทางการแพทย์ทำให้ในปัจจุบันผู้รับบริการมีทางเลือกในการเข้ารับการรักษาพยาบาลเอกชนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้โรงพยาบาลเอกชนหลายแห่งยังให้ความสำคัญด้านความน่าเชื่อถือทางการแพทย์ มีการลงทุนเทคโนโลยีทางการแพทย์ใหม่ๆ และความพร้อมของอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่มีความครอบคลุมและทันสมัย รวมถึงกลยุทธ์ทางการตลาดต่างๆ เช่น การจัดโปรโมชั่น และแพ็กเกจราคาพิเศษต่างๆ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อความพึงพอใจสูงสุดของผู้เข้ารับบริการ และสร้างความสนใจ ดึงดูดให้ผู้รับบริการเข้ามาใช้บริการในโรงพยาบาลของตนเองเพิ่มมากขึ้น (สิริกาญจน์ กมลปิยะพัฒน์2556)โดยโรงพยาบาลเอกชนต้องปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการให้บริการในด้านต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ส่งผลให้ยังสามารถรักษาฐานลูกค้าเดิม และแสวงหากลุ่มลูกค้าใหม่เข้ามาใช้บริการเพิ่มเติมได้อีกด้วย ซึ่งคนวัยทำงานที่มีอายุระหว่าง 15-59 ปี น่าจะเป็นกลุ่มลูกค้าหลักของโรงพยาบาลเอกชน เนื่องจากมีกำลังซื้อสูงกว่ากลุ่มลูกค้าอื่นๆ และช่วงอายุที่ค่อนข้างยาวนาน ย่อมมีโอกาสเกิดการกลับมาใช้บริการซ้ำบ่อยครั้ง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อช่วยให้เข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ และเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการให้บริการในด้านต่างๆ ของโรงพยาบาลเอกชนให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ ด้านการตอบสนองต่อลูกค้า ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า

2.เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของโรงพยาบาลเอกชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

สมมติฐานในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานเพื่อเป็นแนวทางศึกษาดังนี้

สมมติฐานที่ 1 คนวัยทำงานที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของโรงพยาบาลเอกชนแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 คนวัยทำงานที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของโรงพยาบาลเอกชนแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 คนวัยทำงานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของโรงพยาบาลเอกชนแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 คนวัยทำงานที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของโรงพยาบาลเอกชนแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 คนวัยทำงานที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของโรงพยาบาลเอกชนแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นแนวทางให้โรงพยาบาลเอกชนสามารถทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ สามารถนำไปวิเคราะห์และปรับปรุงการให้บริการ เพื่อเป็นประโยชน์แก่องค์กรธุรกิจในการสร้างกลยุทธ์ทางการตลาดที่มีประสิทธิภาพ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Wallerstein (1971) ความพึงพอใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับความสำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับความสำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

เดสเซอร์ (Dessler. 1983) อธิบายเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า เป็นระดับความรู้ เมื่อความต้องการที่สำคัญของคนเรา เช่นการมีสุขภาพดี มีความมั่นคง มีความสมบูรณ์พูนสุข มีพวกพ้อง มีคนยกย่องต่างๆ เหล่านี้ ได้รับการตอบสนองแล้ว

เดวิส (Davis, 1967, p. 61) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุคคลเมื่อความต้องการพื้นฐานทั้งร่างกายและจิตใจได้รับการตอบสนอง พฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์เป็นความพยายามที่จะขจัดความตึงเครียด หรือความกระวนกระวายหรือสภาวะไม่สมดุลในร่างกาย เมื่อสามารถขจัดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวออกไปได้ มนุษย์ย่อมจะได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ต้องการ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพการบริการ

ซีเทมล์และคณะ (Zeithaml, et at., 1988, pp. 21 - 22) ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพการบริการที่ได้รับ โดยคำนึงถึงคุณลักษณะ 10 ประการไว้ดังนี้

1. ลักษณะของบริการ (Appearance) หมายถึง สภาพที่ปรากฏให้เห็นหรือจับต้องได้ในการให้บริการ

2. ความไว้วางใจ (Reliability) หมายถึงความสามารถในการนำเสนอผลิตภัณฑ์บริการตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้อย่าตรงไปตรงมาและถูกต้อง

3. ความกระตือรือร้น (Responsiveness) หมายถึงการแสดงความเต็มใจที่จะช่วยเหลือและพร้อมที่จะให้บริการแก่ลูกค้าทันทีทันใด

4. ความเชี่ยวชาญ (Competence) หมายถึงความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานบริการที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ความมีอัธยาศัยนอบน้อม (Courtesy) หมายถึงความมีไมตรีจิตที่สุภาพนอบน้อมเป็นกันเองรู้จักให้เกียรติผู้อื่น จริงใจ มีน้ำใจและเป็นมิตรของผู้ปฏิบัติงานบริการ โดยเฉพาะผู้ให้บริการที่ต้องปฏิสัมพันธ์กับผู้รับบริการ

6. ความน่าเชื่อถือ (Creditability) หมายถึงความสามารถในด้านการสร้างความเชื่อมั่นด้วยความซื่อตรงและซื่อสัตย์สุจริตของผู้ปฏิบัติงานบริการ

7. ความปลอดภัย (Security) หมายถึง สภาพที่ปราศจากอันตรายความเสี่ยงภัยและปัญหาต่าง ๆ

8. การเข่าถึงบริการ (Access) หมายถึงการติดต่อเข้ารับบริการด้วยความสะดวกไม่ยุ่งยาก

9. การติดต่อสื่อสารสาร (Communication) หมายถึงความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์และการสื่อความหมายได้ชัดเจน ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและรับฟังผู้บริการ

10. ความเข้าลูกค้าและรู้จักผู้รับบริการ (Understanding of Customer) หมายถึงความพยายามในการค้นหาและทำความเข้าใจกับความต้องการของลูกค้ารวมทั้งการให้ความสนใจตอบสนองความต้องการ

กรอนรูส (Gronroos, 1990, p. 27) ให้ความหมายของการให้บริการว่า เป็นกิจกรรมหรือชุดของกิจกรรมที่โดยทั่วไปมิอาจจับต้องได้ ซึ่งตามปกติมักจะเกิดขึ้นเมื่อมีการติดต่อกันระหว่างลูกค้ากับพนักงานผู้ให้บริการ และกับทรัพยากรที่มีตัวตนหรือสินค้า และระบบของผู้ให้บริการนั้นซึ่งเป็นการแก้ปัญหาให้กับลูกค้านั่นเอง

โทมัสและเอิรล์ (Thomas; & Earl. 1995: 88) ได้ให้แนวคิดความพึงพอใจไว้ว่า การวัดความพึงพอใจเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้กันอยู่ เพื่อทราบผลของการให้บริการที่ดีเลิศที่ทำให้ลูกค้าพึงพอใจเป็นสิ่งที่บริษัทเชื่อว่ามีคุณค่าและควรให้ความเข้าใจในความต้องการและปัญหาของ ลูกค้าในการให้บริการ ผู้บริการขององค์กรต้องมีความรับผิดชอบในการปรับปรุงคุณภาพให้เกิดประสิทธิผลและได้ผลดีอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการสำรวจความพึงพอใจจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารจัดการในการวัดความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของพนักงาน มีเกณฑ์ในการวัดที่ลูกค้ามักอ้างอิงถึงดังต่อไปนี้ (วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. 2538: 17)

1. ความเป็นรูปธรรมของบริการ (Tangibles) หมายถึง ลักษณะสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ อุปกรณ์บุคลากร และวัสดุการติดต่อสื่อสาร

2. ความเชื่อมั่นวางใจได้ (Reliability) หมายถึง ความสามารถในการให้บริการตามสัญญาที่ให้ไว้และมีความน่าเชื่อถือ

3. การตอบสนองต่อผู้รับบริการ (Responsiveness) หมายถึง ความยินดีที่จะช่วยเหลือผู้รับบริการและพร้อมที่จะให้บริการในทันที

4. สมรรถนะของผู้ให้บริการ (Competence) หมายถึง การมีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน

5. ความมีอัธยาศัยไมตรี (Courtesy) หมายถึง ความสุภาพอ่อนโยน ให้เกียรติมีน้ำใจและเป็นมิตรต่อผู้รับบริการ

6. ความน่าเชื่อถือ (Credibility) หมายถึง ความน่าเชื่อถือ ซึ่งเกิดจากความซื่อสัตย์ความจริงใจของผู้ให้บริการ

7. ความมั่นคงปลอดภัย (Security) หมายถึง ความรู้สึกมั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ชื่อเสียง การปราศจากความรู้สึกเสี่ยงอันตรายและข้อสงสัยต่าง ๆ รวมทั้งการรักษาความลับของผู้รับบริการ

8. การเข้าถึงบริการ (Access) หมายถึง การที่ผู้รับบริการสามารถเข้าใช้บริการได้ง่ายได้รับความสะดวกในการติดต่อ

9. การติดต่อสื่อสาร (Communication) หมายถึง การให้ข้อมูลด้านต่างๆ แก่ผู้รับบริการใช้การสื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจและรับฟังเรื่องราวที่ผู้รับบริการร้องทุกข์ทุกข์

10. การเข้าใจและรู้สึกผู้รับบริการ (Customer understanding) หมายถึง การทำความเข้าใจและรู้จักผู้รับบริการ รวมทั้งความต้องการของผู้รับบริการของตน

พาราสุรามาน (Parasuraman et al., 1985) ได้ทำการวิจัยใหม่และได้มีการสรุปหมวดที่ 4 - 10 เป็น 2 หมวด รวมเป็น 5 หมวดโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความเป็นธรรมของบริการ (Tangibles) หมายถึง บริการที่ให้กับผู้รับบริการสามารถคาดคะเนคุณภาพบริการได้ชัดเจน เช่น สถานที่ที่ให้บริการที่มีการอำนวยความสะดวก เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการให้บริการลักษณะบุคลิกของผู้ให้บริการ ตลอดจนอุปกรณ์ที่ใช้ในการสื่อสาร

2. ความเชื่อมั่นไว้วางใจได้(Reliability) หมายถึง บุคลากรผู้ให้บริการมีความสามารถในในการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกว่าเป็นพึ่งได้การให้บริการมีความถูกต้องเที่ยงตรง

3. การตอบสนองต่อผู้รับบริการ (Responsiveness) หมายถึง บุคลากรผู้ให้บริการมีความพร้อมและเต็มใจที่จะให้บริการ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับริการได้ตามต้องการ

4. ความน่าเชื่อถือ (Assurance) หมายถึง บุคลากรผู้ให้บริการมีความรู้และมีอัธยาศัยที่ดีในการให้บริการและความสามารถของผู้ให้บริการส่งผลให้ผู้รับบริการเกิดความเชื่อถือและไว้วางใจ

5. การเข้าใจและรู้จักผู้รับบริการ (Empathy) หมายถึงผู้ให้บริการให้บริการโดยคำนึงถึงจิตใจความแตกต่างตามลักษณะของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
ปัจจัยส่วนบุคคล 1.เพศ 2.อายุ 3.อาชีพ 4.รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5.ระดับการศึกษา	**ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร** 1.ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ 2.ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ 3.ด้านการตอบสนองต่อลูกค้า 4.ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า 5.ด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า (Parasuraman,Zeithaml&Berry,1998)

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience sampling) โดยเลือกศึกษาจากประชาชนที่ใช้บริการโรงพยาบาลเอกชนที่อยู่ในวัยทำงานอายุตั้งแต่ 15-59 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (Infinite Population) ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้สูตรคำนวณกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรของคอแครน (Cochran,1977 อ้างใน ธีรวุฒิ เอกะกุล,2543) กำหนดค่าความเชื่อมั่น 95% ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ไม่เกิน 5% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ,2555) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นจากความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มขนาดตัวอย่างอีก 16 ตัวอย่าง รวมเป็น 400 ตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัยระหว่างเดือนธันวาคม 2563 ถึง เดือนมกราคม2564

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์แบบบรรยาย (Descriptive Method) และการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ (Quantitative Method) ร่วมกันโดนมีการประมวลผลข้อมูล ดังนี้

1 การตรวจข้อมูล (Editing) คือการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2 การลงรหัส (Coding) คือ การลงข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์และตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว มาลงรหัสตามที่กำหนดไว้

3 การประมวลผลข้อมูล (Processing) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการลงรหัสมาบันทึกใส่ในเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ	4.06	0.516	มาก	1
ด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจได้	3.89	0.621	มาก	4
ด้านการตอบสนองต่อลูกค้า	3.87	0.649	มาก	5
ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า	3.92	0.634	มาก	2
ด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า	3.91	0.634	มาก	3
รวม	**3.94**	**0.558**	**มาก**	

คนวัยทำงานมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน (ค่าเฉลี่ย 3.94) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คนวัยทำงานมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชน อยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ (ค่าเฉลี่ย 4.06) รองลงมาคือด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า (ค่าเฉลี่ย 3.92) ด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า (ค่าเฉลี่ย 3.91) ด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจได้ (ค่าเฉลี่ย 3.89) และอันดับสุดท้ายคือด้านการตอบสนองต่อลูกค้า (ค่าเฉลี่ย 3.87) ตามลำดับ

ผลสรุปการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 พบว่า คนวัยทำงานที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยเพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าเพศชาย

สมมติฐานที่ 2 พบว่า คนวัยทำงานที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชน ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนภาพรวมและด้านอื่นๆไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 พบว่า คนวัยทำงานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 พบว่า คนวัยทำงานที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชน ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนภาพรวมและด้านอื่นๆไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 5 พบว่า คนวัยทำงานที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

คนวัยทำงานมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คนวัยทำงานมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชน อยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ รองลงมาคือด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า ด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจได้ และอันดับสุดท้ายคือด้านการตอบสนองต่อลูกค้า

การอภิปรายผล

คนวัยทำงานมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คนวัยทำงานมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คนวัยทำงานมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโรงพยาบาลเอกชน อยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ รองลงมาคือด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า ด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจได้ และอันดับสุดท้ายคือด้านการตอบสนองต่อลูกค้า

ข้อเสนอแนะ

1.ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ควรให้ความรู้ความปลอดภัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการแพทย์แก่ผู้ป่วยเพื่อให้ทราบว่าการตรวจด้วยเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็นหรือไม่จำเป็นอย่างไร

2.ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ ควรมีแพทย์เฉพาะทางทุกสาขาในการตรวจรักษาคนไข้

3.ด้านการตอบสนองต่อลูกค้า ควรมีสถานที่ตรวจและบุคลากรเพียงพอ คัดกรองแยกผู้ป่วยตามอาการความเร่งด่วนในการรักษา

4.ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า การแสดงออกของเจ้าหน้าที่แพทย์พยาบาล ให้คำแนะนำปัญหาสุขภาพแก่ผู้ป่วยอย่างละเอียดเพื่อสร้างความมั่นใจในการเข้ารับการรักษา

5.ด้านการรู้จักและเข้าใจลูกค้า เจ้าหน้าที่ควรใช้คำพูดแก่ผู้ป่วยด้วยความเห็นอกเห็นใจเอาใจใส่ให้คำแนะนำเพื่อให้ผู้ป่วยไม่รู้สึกกังวลและรู้สึกปลอดภัย

เอกสารอ้างอิง

Davis, K. (1967). Human relation at Work. New York: McGraw-Hill Co.

Dessler, G. (1983). Human Behavior: Improving Performance of Work. Vergiania : Reston Publishing Company, Inc.

Gronroos, C. (1984). A Service Quality Model and Its Marketing Implications.European Journal of Marketing.

Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., & Berry, L. L. (1985, Fall). A Conceptual Model of Service Quality and Its Implications for Future Research. Journal of Marketing, 49, pp. 41 - 50.

Thomas, J.O; & Earl, S.W. (1995, November – December) “Why Satisfied Customer Defect,” Harvard Business Review. 73(6) : 88-89.

Zeithaml, V. A., Parasuraman, A., & Berry, L. L. (1990). Delivering quality service: Balancing customer receptions. New York: Free.

กาญจนี แสนสุข. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลเอกชน: โรงพยาบาล นครธน:บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.

ช่อดาว เมืองพรหม.(2562). ความพึงพอใจของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของโรงพยาบาลธนบุรี: รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม

เนตรเพชรรัสมิ์ ตระกูลบุญเนตร.(2560). ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการของแผนก ผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลนวุติสมเด็จย่า วารสารพยาบาลตำรวจ.

อรพินท ไชยพยอม. (2542). ความพึงพอใจของผู้รับบริการแผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลศิริราช. มหาวิทยาลัยมหิดล

ณัฐฐา เสวกวิหารี .(2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการโรงพยาบาลรามาธิบดี: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม

Knowledge and understanding of municipal taxpayers Bang Krathuk Subdistrict Nakhon Pathom Province

กันตินันท์ จิตระออน[1], ณัชชา กริ่มใจ[2], อัครพงศ์ บุญแท้[3], ระเด่น แทนประชา[4] และฉัตรชนก ธรรมชาติ[5]

Kuntinun Jitraoon[1], Natcha Krimjai[2], Akarapong boontae[3], Raden Tanpacha[4] and Chatchanok Thummachart[5]

[1]สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ โทร. 02-8006800

[1]Public Administration, Faculty of Political Science, Tel. 02-8006800

[2]สาขาวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ, โทรศัพท์ 089-655-5110

[2]Branch of Master of Business Administration Department. Faculty of Business Administration, 089-665-5110

[4]สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

[4]Branch of Logistics Management, Faculty of Business Administration, Bangkokthonburi University

[5]สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

[3]Branch of Management, Faculty of Business Administration, Bangkokthonburi University

e-mail: bkkthon.natcha@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม 2) เปรียบเทียบข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายใน เขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม และ 3) เปรียบเทียบข้อมูลด้านธุรกิจ ที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีจำนวน 243 ราย เลือกแบบเจาะจง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือใน การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแจกแจงแบบที การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 40-49 ปี จบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ ปริญญาตรี มีสถานภาพสมรส มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 11-20 ปี มีรูปแบบธุรกิจเป็นธุรกิจบริการ มีประเภทธุรกิจ เป็นบุคคลธรรมดาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของธุรกิจ 15,000-30,000 บาท มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีป้าย โดย ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก คือ ด้านวิธีการเสียภาษีป้าย ด้านความรู้ทั่วไปของภาษีป้าย ด้านที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง คือ ด้านบทกำหนดโทษและการอุทธรณ์ ผลการ ทดสอบสมมติฐาน เพศ อายุ ระดับการศึกษา รูปแบบธุรกิจ ประเภทธุรกิจและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของธุรกิจที่แตกต่างกันมี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐมไม่แตก ต่างกัน ส่วนสถานภาพ และประสบการณ์ในการ

ทำงานที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจ, ภาษีป้าย, ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย

Abstract

This research aimed to 1) study the knowledge and understanding of sign taxpayers in Bang Krathuek Sub-District Municipality. Nakhon Pathom Province 2) Compare the demographic data that affect the knowledge and understanding of the taxpayer. Bang Krathuek Subdistrict Municipality Nakhon Pathom Province and 3) compare business information That affect the knowledge and understanding of the taxable sign in the Bang Krathuek Sub-district Municipality Nakhon Pathom Province The sample used in the study was people who pay the signboard tax. In the municipality of Bang Krathuk Nakhon Pathom Province, which has 243 cases. Choose a specific type. Use a questionnaire as a tool to Data collection The statistics used in this research are percentage, mean, standard deviation. T distribution, analysis of one-way variance;

The results showed that most of the respondents were male, aged 40-49 years, graduated with diploma / bachelor's degree, had marital status. Experience in working from 11-20 years. Has a business model as a service business. Have a business type Being a natural person and the average monthly income of the business 15,000-30,000 baht has a high level of knowledge and understanding about signage tax. When considering each aspect, it was found that the side that had a high level of knowledge and understanding was the method of paying sign tax. General knowledge of sign tax The areas with a moderate level of knowledge were penalties and appeals, assumptions, gender, age, education level, business model, business type and average monthly income of different businesses. Knowledge and understanding about signboard taxation in Bang Krathuek Sub-District Municipality Nakhon Pathom Province is not different, but the status and work experience are different, and knowledgeable about signboard taxation in Bang Krathuek Sub-District Municipality. Nakhon Pathom Province had a statistically significant difference at the .05 level.

Keywords: Knowledge and Understanding, Signboard Tax, Signboard Taxpayers

บทนำ

เทศบาลเป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาระหน้าที่ สำคัญตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2496 กำหนดให้เทศบาลยกฐานะเป็นนิติบุคคลมีอำนาจหน้าที่กระจายการปกครองส่วน ท้องถิ่นให้แก่ประชาชน เพื่อจัดสรรรายได้เข้าสู่หน่วยงานซึ่งรายได้ส่วนหนึ่งเก็บจากภาษีท้องถิ่นฐานทรัพย์สิน ประกอบด้วย ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน เป็นภาษีอากรทางตรงที่กองคลังเป็นผู้จัดเก็บเองเพื่อนำมาพัฒนา สาธารณูปโภคอำนวยประโยชน์ให้แก่ประชาชนในสิ่งอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น การไฟฟ้า การประปา การคมนาคมและการติดต่อสื่อสาร เป็นต้น ในส่วนของเทศบาลตำบลบางกระทึกนั้นมีความเจริญ เนื่องจากมีที่ตั้งอยู่ท่ามกลางพื้นที่อุตสาหกรรม ทำให้มีความรุ่งเรืองด้านอุตสาหกรรมและการบริการ

ภาษีป้ายเป็นภาษีท้องถิ่นประเภทหนึ่งที่มีการจัดเก็บโดยการประเมินมูลค่าจากป้าย ซึ่งในปัจจุบันจะพบเห็นป้าย จำนวนมาก ทั้งป้ายชื่อ ป้ายโฆษณา โดยเฉพาะในตัวเมืองที่มีความเจริญจะมีป้ายตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ ไม่ว่าจะแสดง ในรูปแบบของตัวอักษร ภาพ เครื่องหมายจะต้องเสียภาษีป้ายทั้งหมดและยังมีป้ายที่ได้รับการยกเว้นภาษีป้าย เช่น ป้ายทาง ราชการ ศาสนาและป้ายชั่วคราว ซึ่งผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย คือ เจ้าของป้าย หรือผู้ครอบครองป้ายจะต้องเสียภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 ที่กฎหมายได้กำหนด จากการสำรวจพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึกมีความหลากหลาย ทางธุรกิจ ทำให้สถานประกอบการต้องใช้ป้ายเป็นสื่อกลางในการโฆษณา เมื่อมีการติดตั้งป้ายเกิดขึ้นแล้ว ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ป้ายต้องมีการยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษีป้ายภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ ติดตั้งป้ายและยังพบปัญหาในการเสียภาษีป้าย เนื่องจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายนั้นขาดความรู้ความเข้าใจที่ดี ละเลย ไม่ให้ ความสำคัญและยังขาดช่องทางการรับรู้ที่ทันสมัย พยายามหลบหลีกไม่ยอมเสียภาษีป้ายจึงทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการติดตามทวงถามและลงพื้นที่ตรวจสอบป้าย โดยพบว่า ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายบางรายได้อ้างถึงกิจการของตนเกิดการ ขาดทุน จึงไม่สามารถมาเสียภาษีป้ายตามระยะเวลาที่กำหนดได้ ทางกองคลังของเทศบาลตำบลบางกระทึกจึงต้องใช้กระบวนการ ฟ้องร้องตามกฎหมาย

จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายการคลังใน เรื่อง การประเมินภาษี ที่ใช้บังคับในการจัดเก็บภาษีขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ก่อให้เกิดการหลีกเลี่ยงภาษีและความสับสนต่อ การปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น หลักเกณฑ์ การประเมินภาษีใน เรื่อง อัตราภาษีป้าย ทั้ง 3 ประเภทแตกต่างกันมาก ทำให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายพยายามหลีกเลี่ยงภาษีเพื่อจะได้เสียภาษีที่น้อยลง โดยการหลบหลีกประเภทป้ายจากประเภทที่ 3 เป็น ประเภทที่ 2 โดยการจัดทำป้ายภาษาไทยเล็ก ๆ ไว้ด้านบนป้ายภาษาอังกฤษ ซึ่งกฎหมายไม่ได้กำหนดขนาดของป้ายข้อความ ภาษาไทยที่อยู่บนป้ายภาษาอังกฤษว่า ต้องมีขนาดกว้างเท่าใด ซึ่งในปัจจุบันมีการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงทำให้มีการติดตั้งป้าย เป็นจำนวนมากยากแก่การตรวจสอบและประเภทป้าย นอกจากนี้งานวิจัยในอดีตของแสงระวี จินดา (2559) เรื่องความรู้ความเข้าใจและสภาพการเสียภาษีท้องถิ่นของ ประชาชนให้กับเทศบาลตำบลวังหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 324 คน ผลการศึกษา พบว่า บุคคลใดที่เปิดหอพักให้เช่าต้องเสียภาษีป้ายให้กับ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย พบโทษจากการไม่เสียภาษีป้ายร้อยละ 78 ที่ถูกดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญาเจ้าของหอพักส่วนใหญ่มักจะเกิดความเข้าใจผิดคิดว่าตนได้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดินแล้วจึงคิดว่าไม่ต้องเสียภาษีป้ายอีก ทำให้เกิดปัญหาในการจัดเก็บภาษีป้ายเป็นอย่างมากและมีความยุ่งยากต่อการจัดเก็บภาษีป้าย ไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้ตามเกณฑ์

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายและพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถจัดเก็บภาษีป้ายได้อย่างเต็ม จำนวน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1.เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม

2.เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขต เทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม

3.เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลด้านธุรกิจ ที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีจำนวน 624 ราย (กองคลังเทศบาลตำบลบางกระทึก วันที่ 30 เมษายน 2561) ใช้วิธีการเลือกลุ่มคัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้สูตรการ คำนวณขนาดกลุ่มคัวอย่างของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 243 ราย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพและ ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ มีจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามและข้อมูลด้านธุรกิจ ได้แก่ รูปแบบธุรกิจ ประเภทธุรกิจและรายได้ของธุรกิจ มีลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ มีจำนวน 3 ข้อ และเป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เขียนชื่อ กิจการ มีจำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามระดับความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของภาษีป้าย วิธีการเสียภาษีป้ายและบทกำหนดโทษและการอุทธรณ์ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี จำนวน 18 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของภาษีป้าย วิธีการเสียภาษีป้าย และบทกำหนดโทษและการอุทธรณ์ในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม

ได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ แอลฟ่า (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ล้าไม่ เป็นตามเงื่อนไขต้องนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข

การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาวิจัย เรื่อง “ความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม” มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Secondary Data)

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสอบถามจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายใน เขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Primary Data)

โดยการศึกษาหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีจากพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 ถึงระเบียบข้อบังคับและแนว ปฏิบัติ รวมถึงศึกษาด้นคว้าจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

1. ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (x) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายในเขต เทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้าย	(X)	(S.D)	ระดับความรู้ความเข้าใจ
ด้านความรู้ทั่วไปของภาษีป้าย	3.47	0.51	มาก
ด้านวิธีการเสียภาษีป้าย	3.66	0.64	มาก
ด้านบทกำหนดโทษและการอุทธรณ์	3.23	0.65	ปานกลาง
รวม	**3.45**	**0.49**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม มีระดับความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้าย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (x=3.45, ร.D.=0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก คือ ด้านวิธีการเสียภาษีป้าย (x=3.66, ร.D.=0.64) ด้านความรู้ทั่วไปของภาษีป้าย (x=3.47, ร.D.=0.51) และด้านที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง คือ ด้านบทกำหนดโทษและการอุทธรณ์ (x=3.23, S.D.=0.65)

2. เปรียบเทียบข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขต เทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความแตกต่างระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม จำแนกตามข้อมูลด้านประชากรศาสตร์

ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์	T/F-test	Sis	การแปรผล
เพศ	-0.37	0.71	ไม่แตกต่าง
อายุ	0.22	0.88	ไม่แตกต่าง
ระดับการศึกษา	0.50	0.73	ไม่แตกต่าง
สถานภาพ	5.30	0.01*	แตกต่าง
ประสบการณ์ในการทำงาน	5.26	0.00*	แตกต่าง

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติทดสอบการแจกแจงแบบที (T-test Independent) และการ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) พบว่า เพศ อายุและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน มีค่า Sig เท่ากับ 0.71, 0.88, 0.73 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_o) หมายความว่า เพศ อายุและระดับการศึกษาที่แตกต่าง กันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐมไม่[1]แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสีย ภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐมแตกต่างกัน มีค่าเท่ากับ 0.01, 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า สถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การเสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบข้อมูลด้านธุรกิจ ที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความแตกต่างระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม จำแนกตามข้อมูลด้านธุรกิจ

ข้อมูลด้านธุรกิจ	T/F-test	Sig-	การแปรผล
รูปแบบธุรกิจ	0.34	0.74	ไม่แตกต่าง
ประเภทธุรกิจ	0.69	0.49	ไม่แตกต่าง
รายได้เฉลี่ยของธุรกิจ	1.09	0.36	ไม่แตกต่าง

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติทดสอบการแจกแจงแบบที (T-test Independent) และการ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) พบว่า รูปแบบธุรกิจ ประเภทธุรกิจและรายได้เฉลี่ยของธุรกิจที่ แตกต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน มีค่า Sig เท่ากับ 0.77, 0.49, 0.36 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก ($แ_0$) หมายความว่า รูปแบบธุรกิจ ประเภทธุรกิจและรายได้เฉลี่ยของธุรกิจที่แตกต่างกันมีระดับความรู้ความเช้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา ความรู้ความเช้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม พบว่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความรู้ ความเข้าใจในระดับมาก คือ ด้านวิธีการเสียภาษีป้าย ด้านความรู้ทั่วไปของภาษีป้าย และด้านที่มีความรู้ความใจเกี่ยวกับการ เสียภาษีป้ายอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านบทกำหนดโทษและการอุทธรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรานุช ราชาพล (2561) ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม พบว่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อยู่ในระดับมาก ทั้งในด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ด้านการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ด้านการยื่นแบบแสดง รายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และด้านบทกำหนดโทษและการอุทธรณ์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีอยู่ใน ระดับปานกลาง

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รูปแบบธุรกิจ ประเภทธุรกิจ รายได้ เฉลี่ยต่อเดือนของธุรกิจที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก ชังหวัด นครศรีธรรมราชไม่[1]แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมลภัส สุขสวัสดิ (2560) ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านอินเทอร์เน็ตของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี มีการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่แตกต่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การเสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรานุช ราชาพล (2561) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุป

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 40-49 ปี จบการศึกษาระดับ อนุปริญญา/ปริญญาตรี มีสถานภาพสมรส มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 11-20 ปี มีรูปแบบธุรกิจเป็นธุรกิจบริการ มีประเภทธุรกิจเป็นบุคคลธรรมดาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของธุรกิจ 15,000-30,000 บาท ผลการศึกษา พบว่า ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีป้าย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับ มาก คือ ด้านวิธีการเสียภาษีป้าย ด้านความรู้ทั่วไปของภาษีป้ายและด้านที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง คือ ด้านบท กำหนดโทษและการอุทธรณ์และผลการทดสอบสมมติฐาน เพศ อายุ ระดับการศึกษา รูปแบบธุรกิจ ประเภทธุรกิจและรายได้ เฉลี่ยต่อเดือนของธุรกิจที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐมไม่แตกต่างกัน ส่วนสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม ด้านบทกำหนดโทษและการอุทธรณ์ มีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจงใจแจ้งข้อความเท็จ หลีกเลี่ยงการเสียภาษีป้าย มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับตั้งแต่ 5,000 ถึง 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้น ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลตำบลบางกระทึก จังหวัดนครปฐม ควรยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษีป้ายของเทศบาลตำบลบางกระทึกตามช่วงเวลาที่กำหนดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน การจัดเก็บภาษีป้ายควรมีการให้ความรู้ต่อผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเรื่องของบทกำหนดโทษและการอุทธรณ์ซึ่งจะทำให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษีสามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างเต็มจำนวนและถูกต้องตามกฎหมาย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีอื่น ๆ เช่น ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น

2.ควรมีการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้าย ในเขตพื้นที่อื่น เพื่อที่จะได้ทราบความ แตกต่างที่ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีป้าย เพื่อนำข้อมูลจากการวิจัยมาเป็นแนวทางให้แก่ผู้มีหน้าที่ เสียภาษีป้ายต่อไปรวมทั้งหน่วยงานรัฐ

เอกสารอ้างอิง

จิรานุช ราชาพล. (2561). **ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษี เขตอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีรรรมราช.** วิจัยหลักสูตรบัญชีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.

พิมพ์ลภัส สุขสวัสดิ. (2560). ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของ

แสงระวี จินดา. (2559). ความรู้ความเข้าใจและสภาพการเสียภาษีท้องถิ่นของประชาชนให้กับเทศบาลตำบลวังหลวง อำเภอเลสภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. **วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา** ฉบับพิเศษ 1 “ก้าวสู่ทศวรรษที่ 2 ของวิทยาลัย นครราชสีมา.

คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยในมุมมองของชาวจีน

Food quality and serving of Thai restaurant operators from a Chinese perspective

ณัชชา กริ่มใจ

Natcha Krimjai

สาขาวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Branch of Master of Business Administration Department. Faculty of Business Administration

Bangkokthonburi University

e-mail: bkkthon.natcha@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษา คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทย ในมุมมองของชาวจีน ครั้งนี้เป็นการศึกษาการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีเครื่องมือคือแบบสอบถาม (Questionnaire) และนำไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ( ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบสมมติฐาน ใช้ t-test, F-test ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) เพื่อพยากรณ์อิทธิพลของตัวแปรที่มีผลกระทบต่อคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทย

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7Ps) อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.77 เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับดังนี้ ด้านราคา ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบุคลากร ด้านกายภาพ และด้านการส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ และอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยในภาพรวม แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้าน การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ปัจจัยส่วนบุคคลชาวจีนไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทย

คำสำคัญ: คุณภาพอาหาร, ผู้ประกอบการร้านอาหาร, การให้บริการ

Abstract

A study of Food quality and serving of Thai restaurant operators from a Chinese perspective. This time the study of quantitative analysis. (Quantitative Research) is a survey research (Survey Research) with a questionnaire tool. (Questionnaire) and distributed to a sample of 400 Chinese people living in Thailand. Statistics used for data analysis are frequency, percentage, mean () standard deviation (SD) The hypothesis test uses t-test, F-test to test the mean difference. And multiple regression analysis to predict the influence of variables on food quality and service of Thai restaurant operators.

research results were found that

1. Food quality and serving of Thai restaurant operators according to the concept of marketing mix for service businesses (7Ps) is at a high level, both overall and in each aspect. Considered an average of 3.77 when considering the following sorting aspects: price, service process Distribution channels In terms of products, personnel, physical aspects and marketing promotion, respectively

2. Respondents with different genders and ages had different opinions on food quality and service of Thai restaurant operators, while factors of education, occupation and income had no different opinions. together

3. Individual factors Chinese people do not influence food quality and service of Thai restaurant operators.

Keywords: food quality, restaurant operator, service

บทนำ

รายได้หลักของประเทศไทยส่วนใหญ่มาจากการท่องเที่ยว ซึ่งกว่าครึ่งจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวจีน ซึ่งมีการเข้ามาพักอาศัยในฐานของนักศึกษา นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการฯลฯ เป็นจำนวนมาก การท่องเที่ยวเป็นฐานเศรษฐกิจหลักให้กับประเทศ ดังนั้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว การกระจุกตัวของนักท่องเที่ยว ความไม่พร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมให้เกิดความพึงพอใจต่อนักท่องเที่ยว ล้วนแล้วแต่เป็นความเร่งด่วนในการแก้ปัญหา เพื่อให้การท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีศักยภาพสามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวได้อย่างมั่นคง

อาหารไทย กับ การท่องเที่ยว จึงเป็นลักษณะของการบริการที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ด้วยลักษณะความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ของอาหารไทย จึงทำให้อาหารไทยกลายเป็นกิจกรรม

หนึ่งในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ซึ่งนอกจากความโดดเด่นในรสชาติแล้ว อาหารไทยยังเป็นมุมสะท้อนถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยได้อย่างสมบูรณ์แบบ ซึ่งได้มีการสำรวจเกี่ยวกับภาพลักษณ์อาหารไทย การรับรู้ถึงคุณภาพอาหารไทย พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอนาคต ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอนาคต ภาพลักษณ์อาหารไทยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอนาคต และการรับรู้ถึงคุณภาพอาหารไทยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอนาคต พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีการรับรู้คุณภาพอาหารไทย ด้านความแตกต่าง ด้านสุนทรียศาสตร์ ด้านความเป็นแก่นแท้อยู่ในระดับมาก และและการรับรู้ถึงคุณภาพอาหารไทยมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยในมุมมองของชาวจีน เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางเพื่อสร้างกลยุทธ์ที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหาร และผู้ประกอบการร้านอาหาร ให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันกับนานาประเทศ เป็นการสร้างเม็ดเงินให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยให้มีมูลค่าที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยในมุมมองของชาวจีนตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของชาวจีนที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพอาหารและผู้ประกอบการร้านอาหารไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย “คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารในมุมมองของชาวจีน” โดยครอบคลุมประเด็นของคุณภาพอาหาร ตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (Service Marketing Mix) ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) บุคคล (People) การสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and Presentation) และกระบวนการ (Process)

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นชาวจีนที่อยู่ในประเทศไทย ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในฐานะนักศึกษา นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือ เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยจึงใช้ตารางของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1970) เพื่อกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความผิดพลาดไม่เกิน 5% ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน หลังจากนั้นได้ทำการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

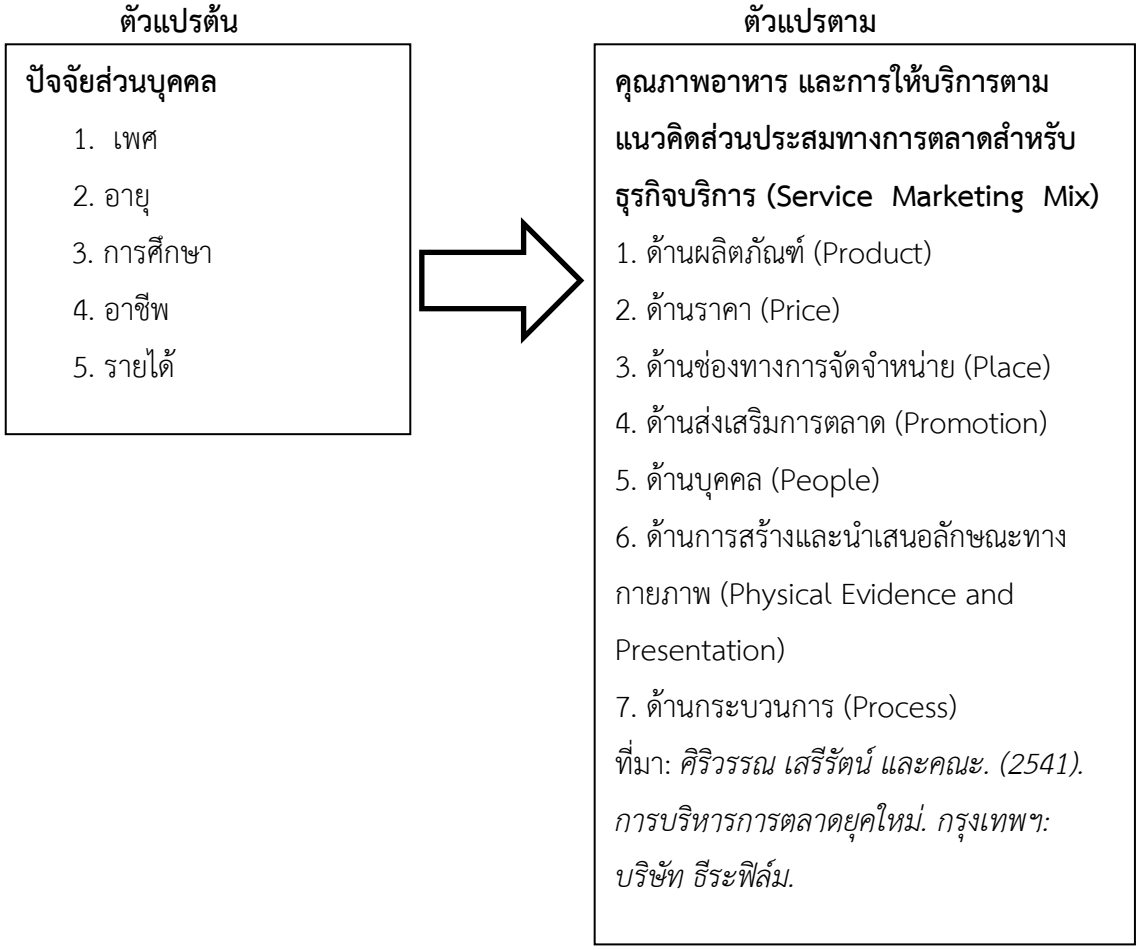

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ชาวจีนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยแตกต่างกัน

2. ปัจจัยส่วนบุคคลของชาวจีนมีอิทธิพลต่อคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณภาพอาหาร หมายถึง ลักษณะในด้านต่างๆ ของอาหารที่มีผลต่อความต้องการของชาวจีน

ชาวจีน หมายถึง ผู้ที่มีสัญชาติจีนพำนักอาศัยอยู่ในประเทศไทย ไม่ว่าจะในฐานะนักศึกษา นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการฯลฯ

ส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจบริการด้านอาหาร ซึ่งเป็นกลยุทธ์ทางการตลาด 7P ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ด้านราคา

(Price) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ด้านส่งเสริมการตลาด (Promotion) ด้านบุคคล (People) ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and Presentation) และด้านกระบวนการ (Process)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงระดับความคิดเห็นของชาวจีนที่มีต่อคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทย

2. สามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการบริหารธุรกิจเกี่ยวกับอาหารไทย ให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่พึงพอใจ รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของชาวจีนที่จะเข้ามาท่องเที่ยวหรือพำนักอาศัยในประเทศไทย หรือชาวต่างประเทศต่อไปในอนาคต

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และศึกษาในเชิงปริมาณ (Quantitative Study) เกี่ยวกับคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยในมุมมองของชาวจีน โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบหลายตัวเลือก จำนวน 4 ข้อ โดยแต่ละข้อคำถามจะมีระดับการวัดข้อมูลพร้อมรายละเอียดต่างๆ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ส่วนที่ 2 คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทย ตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7Ps) จำนวน 17 ข้อ ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ด้านราคา (Price) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) ด้านส่งเสริมการตลาด (Promotion) ด้านบุคคล (People) ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and Presentation) และด้านกระบวนการ (Process) มีลักษณะเป็นแบบ Likert Scale โดยการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval scale)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทย เป็นคำถามปลายเปิด

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลนั้น จะดำเนินการภายหลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด แล้วจึงทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยวิธีการทางสถิติ โดยการวิเคราะห์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยจะทำการนำเสนอในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (7Ps) ทำการนำเสนอในรูปแบบของค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการศึกษาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อช่วยในการทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลทางสถิติ มีดังต่อไปนี้

2.1 การวิเคราะห์ t-test สำหรับตัวแปรจำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม และ F-test สำหรับตัวแปรจำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบว่ามีนัยสำคัญจะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการ LSD

2.2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) เพื่อพยากรณ์อิทธิพลของตัวแปรที่มีผลกระทบต่อคุณภาพอาหารไทยในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 73.0 มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 33.0 มีการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 48.0 เป็นเจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 51.0 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 25.0

2. คุณภาพอาหารตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7Ps) พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7Ps) อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.77 เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับดังนี้ ด้านราคา ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบุคลากร ด้านกายภาพ และด้านการส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ

2.1 คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7Ps) ด้านผลิตภัณฑ์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีปริมาณที่เหมาะสม รองลงมาได้แก่ มีการปรับปรุงรสชาติ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชาวจีน มีความสะอาด มีรูปแบบที่ตรงกับความต้องการของท่าน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีคุณค่าทางโภชนา ตามลำดับ

2.2 คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7Ps) ด้านราคา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72

2.3 คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7Ps) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ช่วงเวลาเปิด-ปิดทำการมีความเหมาะสม รองลงมาคือ ความสะดวกของสถานที่จอดรถ ตามลำดับ

2.4 คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7Ps) ด้านการส่งเสริมการตลาด โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.87 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประชาสัมพันธ์โดยการแจกแผ่นผับ/ใบปลิวหรือป้ายโฆษณาติดประกาศ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เช่น วิทยุ โทรทัศน์เป็นต้น ตามลำดับ

2.5 คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7Ps) ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พนักงาน มีความรับผิดชอบดูแลลูกค้าตั้งแต่เริ่มติดต่อจนเสร็จสิ้นกระบวนการ รองลงมาได้แก่ พนักงานให้คำแนะนำได้ถูกต้อง รวดเร็ว และเข้าใจง่าย, พนักงาน มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี สุภาพและมีความเต็มใจในการใบริการลูกค้าและค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พนักงาน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาหารไทยอย่างดี ตามลำดับ

2.6 คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7Ps) ด้านกระบวนการให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถนัดหมายการเข้าใช้บริการล่วงหน้า รองลงมาคือ การเข้าใช้บริการเป็นไปด้วยความสะดวก

2.7 คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7Ps) ด้านกายภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71

3. การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

3.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ และอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า ปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ส่วนปัจจัยด้าน การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.2 ปัจจัยส่วนบุคคลของชาวจีนไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทย สรุปได้ว่า ผลการทดสอบสมมติฐานจึงปฏิเสธ H_1 และยอมรับ H_0 เมื่อพิจารณารายด้านเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของชาวจีน มีอิทธิพลต่อคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทย โดยภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถพิจารณาค่าคะแนนมาตรฐานโดยเรียงลำดับน้ำหนักความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านบุคลากร และด้านกายภาพ สรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของชาวจีน มีอิทธิพลต่อคุณภาพอาหารและ

การให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทย ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านกายภาพ

อภิปรายผล

1.ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ และอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า ปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ส่วนปัจจัยด้าน การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจาก ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นเกณฑ์หนึ่งที่นักการตลาดนิยมใช้เพื่อวัดสถิติของแต่ละตัวแปร เนื่องจากตัวแปรเหล่านี้เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม กล่าวคือขนาดขององค์ประกอบของครอบครัว เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ ระดับรายได้ อาชีพ เชื้อชาติ สัญชาติ ซึ่งโดยรวมแล้วจะมีผลต่อรูปแบบของอุปสงค์และปริมาณการซื้อผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ดังนั้นข้อมูลเกี่ยวกับตัวบุคคล เช่น อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนาและเชื้อชาติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งโดยทั่วไปแล้วใช้เป็นลักษณะพื้นฐานที่นักการตลาดมักจะนำมาพิจารณาสำหรับการแบ่งส่วนตลาด (Market Segmentation) โดยนำมาเชื่อมโยงกับความต้องการ ความชอบ และอัตราการใช้สินค้าของผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม ตามแนวคิดของศิริวรรณ เสรีย์รัตน์ (2541) ได้อธิบายว่า ความแตกต่างทางเพศ ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมของการติดต่อสื่อสารต่างกัน โดยเพศหญิงมีแนวโน้มมีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายไม่ได้มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นจากการรับและส่งข่าวสารนั้นด้วย นอกจากนี้เพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยมและทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคม กำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน ส่วนอายุ เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม คนที่อายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยม ยึดถืออุดมการณ์ และมองโลกในแง่ดีมากกว่าคนที่อายุมาก ในขณะที่คนอายุมากมักจะมีความคิดที่อนุรักษ์นิยม ยึดถือการปฏิบัติ ระมัดระวัง มองโลกในแง่ร้ายกว่าคนที่มีอายุน้อย เนื่องมาจากผ่านประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน ลักษณะการใช้สื่อมวลชนก็ต่างกัน คนที่มีอายุมากมักจะใช้สื่อเพื่อแสวงหาข่าวสารหนักๆ มากกว่าความบันเทิง สอดคล้องกับการวิจัยของ เบญจมาศ รัตนพัวพันธ์ (2560: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาส่วนประสมทางการตลาดบริการของตลาดสดป่าก่อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยผลการศึกษาของผู้ประกอบการค้ารายย่อย พบว่า ผู้ประกอบการค้ารายย่อยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ประเภทของพื้นที่ให้เช่าคือ แผงขายของ สินค้าที่จำหน่ายมากที่สุดคือ อาหารปรุงสุก/อาหารแห้ง โดยมาจำหน่ายสินค้าทั้งช่วงเช้าและช่วงเย็นเป็นประจำทุกวัน เดินทางมาจำหน่ายสินค้าด้วยรถจักรยานยนต์เหตุผลสำคัญที่เลือกมาจำหน่ายที่ตลาดสดป่าก่อเพราะว่าทำเลที่ตั้งใกล้แหล่งชุมชนมีคนพลุกพล่าน และผลการศึกษาด้านความพึงพอใจภาพรวมของส่วนประสมทางการตลาดบริการ พบว่า ผู้ประกอบการค้ารายย่อยมีความพึงพอใจ

รวมในระดับปานกลาง ซึ่งด้านที่มีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านกระบวนการให้บริการ

2. ปัจจัยส่วนบุคคลของชาวจีนไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทย ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจาก พฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์เกิดขึ้นตามแรงบังคับจากภายนอกมากระตุ้น เป็นความเชื่อที่ว่าคนที่มีคุณสมบัติทางประชากรที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งแนวความคิดนี้ตรงกับทฤษฎีกลุ่มสังคม (Social Categories Theory) ของ Defleur and Bcll-Rokeaoh (1996) ที่อธิบายว่า พฤติกรรมของบุคคลเกี่ยวข้องกับลักษณะต่างๆ ของบุคคล หรือลักษณะทางประชากร ซึ่งลักษณะเหล่านี้สามารถอธิบายเป็นกลุ่มๆ ได้ คือบุคคลที่มีพฤติกรรมคล้ายคลึงกันมักจะอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ดังนั้น บุคคลที่อยู่ในลำดับชั้นทางสังคมเดียวกันจะเลือกรับ และตอบสนองต่อเนื้อหาข่าวสารในแบบเดียวกัน และทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences Theory) ซึ่งทฤษฎีนี้ได้รับการพัฒนาจากแนวความคิดเรื่องสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Stimulus-Response) หรือทฤษฎี เอส-อาร์ (S-R Theory) ในสมัยก่อนและได้นำมาประยุกต์ใช้อธิบายเกี่ยวกับการสื่อสารว่า ผู้รับสารที่มีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน จะมีความสนใจต่อข่าวสารที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะต้องศึกษาในตัวแปรอื่นที่มีผลกระทบ เช่น ความคาดหวัง ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งที่ได้มาซึ่งความรู้สึกต่อความต้องการในระดับที่สูง หากได้รับตามความคาดหวังหรือสูงกว่า ย่อมส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในที่สุด ในขณะเดียวกัน หากได้รับบริการที่ไม่เป็นไปตามคาดหวัง ความรู้สึกของผู้รับบริการย่อมเป็นไปในทิศทางลบในทันที ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของธีราภรณ์ เตี้ยเนตร (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับระดับความมีอิทธิพลของส่วนประสมทางการตลาด7Ps ในการเลือกใช้บริการร้านอาหารประเภทบุฟเฟต์ปิ้งย่างของคนกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อระดับความมีอิทธิพลของรสชาติของอาหาร ความมีอิทธิพลของราคาบุฟเฟต์ต่อคนที่เหมาะสม และความมีอิทธิพลของทำเลที่ตั้งสะดวกต่อการเดินทาง ความมีอิทธิพลของโฆษณา ประชาสัมพันธ์ อย่างต่อเนื่อง ความมีอิทธิพลของพนักงานภายในร้านกระตือรือร้นและเอาใจใส่ ความมีอิทธิพลของสถานที่ให้บริการมีความสะอาด และความมีอิทธิพลของมีความปลอดภัยในการให้บริการมากที่สุด พฤติกรรมการใช้บริการกับปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด7Ps ในการเลือกใช้บริการร้านอาหารประเภทบุฟเฟต์ปิ้งย่างของคนกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน รวมถึงในด้านความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการใช้บริการที่แตกต่างกันก็มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด7Ps ในการเลือกใช้บริการร้านอาหารประเภทบุฟเฟต์ปิ้งย่างของคนกรุงเทพมหานครในภาพรวมด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า คุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทยตามแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7Ps) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมการตลาด ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าควรส่งเสริมให้ มีการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เช่น วิทยุ โทรทัศน์เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของชาวจีนไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพอาหารและการให้บริการของผู้ประกอบการร้านอาหารไทย ดังนั้น ควรมีการศึกษาในประเด็นของความคาดหวัง ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งที่ได้มาซึ่งความรู้สึกต่อความต้องการ โดยศึกษาความคาดหวังของผู้บริโภค หรือชาวต่างชาติที่มีต่อคุณภาพและการบริการของอาหารไทย ภายในประเทศ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของอาหาร และการบริการให้ตรงกับความต้องการ และเป็นการเพิ่มมูลค่าในด้านของความรู้สึกที่ได้รับหลังจากการบริการ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเพื่อต่อยอดการศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ชัยสมพล ชาวประเสริฐ. (2549). **การตลาดบริหาร.** กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

นิติพล ภูตะโชติ. (2549). **การบริหารการขาย**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ปณิศา ลัญชานนท์. (2548). **หลักการตลาด.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสาร.

เสรี วงษ์มณฑา. (2540). **กระบวนการการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค.** กรุงเทพฯ : วิสิทธิ์พัฒนา.

อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อดุลพัฒนกิจ. (2548). **จิตวิทยาบริการ.** กรุงเทพฯ : อดุลพัฒนกิจ.

Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychology Testing**. (5 th ed.). New York : Harper Collins Publishers Inc.

Field, A. P. (2005). **Discovering Statistics Using SPSS**. (2 rd ed.). London : Sage.

Parasuraman, A. , Berry & Zeithaml, V. A. (1983). **Delivery Quality Service: Balancing Customer Perceptions and Expectation**. New York : Free Press.

Parasuraman, A. , Zeithaml, V. A. , & Berry, L. L. (1990). **Delivery Quality Service: Balancing Customer Perception and Expection.** New York : The free press.

Parasuraman, A. , Zeithaml, V.A. , & Berry, L. L. (1994). **"Reassessment of expectations as a comparison standard in measuring service quality: implications for future research"** , Journal of Marketing,.

คุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) ที่ประสบความสำเร็จ

Features of successful OEM (Original Equipment Manufacturer) business operators

คมสิงห์ วิวัฒนภูษิต,พงษ์เทพ ศรีโสภาจิต และนภัทร จันทรารมณ์

Komsing Wiwatthanaphusit, Pongthep Srisopachit and Napat Chantararome

สาขาวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ

Branch of Master of Business Administration Department. Faculty of Business Administration

e-mail: komsing.wi@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) ที่ประสบความสำเร็จ” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 382 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบไคสแคว์ (Chi-Square) ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ รองลงมาได้แก่ ด้านการตอบสนองกับปัญหาอย่างทันทีทันใด ด้านความมุ่งมั่นอดทน ด้านความกล้าเสี่ยง ด้านความเป็นตัวของตัวเอง ด้านความรับผิดชอบ ด้านความใฝ่ในความสำเร็จ ด้านความมีนวัตกรรม และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความมั่นใจในตนเอง ตามลำดับ

2. ความสำเร็จของผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) พบว่า ความสำเร็จในการกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.68 เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แนวโน้มของกำไร รองลงมาได้แก่ ความพึงพอใจในฐานะเจ้าของกิจการ แนวโน้มของจำนวนลูกค้า ความสำเร็จทางธุรกิจ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แนวโน้มของยอดขาย ตามลำดับ

3. คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจรูปแบบ OEM อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: คุณลักษณะ, ผู้ประกอบธุรกิจ, ประสบความสำเร็จ

Abstract

Research on "Features of Successful OEM (Original Equipment Manufacturer) Business Operators" The researchers collected data from a sample of entrepreneurs. A total of 382 people used the questionnaire as a survey tool. Data analysis statistics include percentage, average, standard deviation, and chi-square testing.

The results showed that:

1. The characteristics of the business operator in the OEM (Original Equipment Manufacturer) model found that the characteristics of the entrepreneurs in the overall Very level When considering each aspect, it was found that the highest mean was Creativity Followed by Responding to immediate problems Determination, patience Risk Aspects of one's own personality Responsibility The pursuit of success Innovation And the lowest mean was the self-confidence, respectively.

2. The success of the original equipment manufacturer has shown that the success of the business in OEM (Original Equipment Manufacturer) model is high. Considering the average of 3.68, when considering the average, the highest average is the trend of profit, second only to satisfaction as a business owner. Trends in number of customers, business success, and minimum average are sales trends, respectively.

3. Entrepreneurial Features Statistically significantly affected the success of the OEM model business at 0.05.

Keyword: **Features**, Business Operators, Successful .

บทนำ

องค์ประกอบต่างๆ ที่ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จต้องพิจารณาแต่ละส่วน และทำให้แต่ละส่วนเหล่านั้นเป็นจุดแข็งประเภทของธุรกิจ องค์ประกอบของธุรกิจการผลิต การผลิตที่มีประสิทธิภาพ มีโรงงานที่เหมาะสม จัดหาวัตถุดิบอย่างมี ประสิทธิภาพ ผลผลิตสูง และมีคุณภาพ และค่าจ้างแรงงานที่เหมาะสม เป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้นักธุรกิจจำนวนมากเลือกประสบความสำเร็จ และปัจจัยหลักคือในส่วนของเจ้าของธุรกิจ หรือผู้ประกอบการซึ่งจะต้องมีภาวะ คุณสมบัติ มีแนวคิดวิสัยทัศน์ในด้านๆ เพื่อจะวิเคราะห์แนวโน้มของตลาดที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีผู้ให้แนวคิดถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบการไว้หลายลักษณะด้วยกัน เช่น 1. กล้าเสี่ยง อาชีพอิสระเป็นการประกอบธุรกิจส่วนตัว จึงต้องมีการลงทุนในขณะที่ถ้าเป็นลูกจ้างไม่ต้องลงทุนอะไร ซึ่งการลงทุนย่อมมีความเสี่ยงเพราะไม่รู้ว่าผลลัพธ์จะออกมาอย่างไร ดังนั้น ก่อนที่จะตกลงใจประกอบอาชีพจึงต้องพิจารณาวิเคราะห์และไตร่ตรองอย่างดีเสียก่อน 2. ความคิดสร้างสรรค์ การประกอบอาชีพอิสระมิได้ยึดติดกับรูปแบบใดๆ เนื่องจากผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นนายของตนเอง ดังนั้น ในการ

ปรับปรุงสินค้าหรือบริการสามารถทำได้อย่างมีอิสระ เพื่อให้ได้มาซึ่งกำไนในการดำเนินธุรกิจ 3. ความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ประกอบอาชีพอิสระจะต้องมีความเชื่อมั่นในการดำเนินกิจการของตนเองให้อยู่รอดและฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ 4. ความอดทน การดำเนินธุรกิจย่อมมีกำไรและขาดทุน โดยเฉพาะเมื่อเริ่มประกอบการอาจต้องประสบปัญหาและอุปสรรคบ้าง ซึ่งถือเป็นเรื่องธรรมดา ผู้ประกอบการจึงต้องพร้อมที่จะยอมรับข้อผิดพลาดและนำมาแก้ไขด้วยความอดทนไม่ท้อถอย 5. มีวินัยในตนเอง การประสบความสำเร็จในอาชีพซึ่งเราเป็นเจ้าของกิจการเอง จำเป็นต้องมีวินัย มีกฎระเบียบ การทำงานสม่ำเสมอ มิเช่นนั้นอาจจะไม่ประสบผลสำเร็จ 6. มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ ไม่ว่างานนั้นจะเป็นงานที่มีเกียรติหรือไม่ ผู้ประกอบอาชีพอิสระจะต้องรักในงานที่ทำและให้เกียรติกับงานนั้นๆ เสมอ 7. มีความรอบรู้ การประกอบอาชีพอิสระจะต้องรับรู้ข่าวสารอยู่เสมอเพื่อปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปเร็วมาก ประโยชน์ของการรับรู้ข่าวสารจะทำให้สามารถปรับปรุงธุรกิจของตนเองให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ผลที่ได้คือกำไรนั่นเอง 8. มีมนุษย์สัมพันธ์ การประกอบอาชีพอิสระจะต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์อันดี เพื่อผลประโยชน์ในธุรกิจของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นลูกค้า บุคคลรอบข้างหรือคู่แข่งขันก็ตาม เพราะการมีมนุษย์สัมพันธ์อันดีจะทำให้มีความคล่องตัวในการดำเนินงานอย่างยิ่ง 9. มีความซื่อสัตย์ ผู้ประกอบอาชีพอิสระจะต้องมีความซื่อสัตย์และจริงใจต่อลูกค้า การบริการลูกค้าให้เกิดความประทับใจในการขายสินค้าหรือบริการและกลับมาใช้บริการอีกเป็นหัวใจสูงสุดเพื่อผลประโยชน์ต่อธุรกิจและต่อตนเองในที่สุด 10. มีความรู้พื้นฐาน ในการเริ่มทำธุรกิจการที่จะทำอะไรสักอย่างหนึ่ง เราควรได้รู้จักสิ่งที่ทำอย่างน้อยให้รู้ว่าทำอะไร ซื้อวัตถุดิบจากไหน ตลาดอยู่แหล่งใด และหากต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมจะหาได้จากที่ไหน 11. มีการพัฒนาตนเอง ให้มีคุณลักษณะเหมาะสมกับการประกอบอาชีพอิสระ เมื่อมีความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพอิสระแล้ว อีกทั้งยังต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะเหมาะสมกับการประกอบอาชีพนั้นๆ เช่น หากเป็นช่างเสริมสวยก็ต้องพัฒนาตนเองให้ดูสวยงาม เมื่อลูกค้าเห็นจะได้ดูน่าเชื่อถือหรือหากเลือกที่จะขายอาหาร ผู้ขายก็ควรแต่งกายให้ดูสะอาด ไม่สูบบุหรี่ขณะทำอาหาร เป็นต้น

การประกอบธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่เป็นที่นิยมของนักลงทุนในปัจจุบัน คือ การลงทุนโดยการจ้าง OEM (Original Equipment Manufacturer) ในการผลิตสินค้าแบบครบวงจร ซึ่งการลงทุนในรูปแบบนี้ผู้ประกอบการรายเล็กไม่จำเป็นต้องลงทุนในไลน์การผลิตให้เกิดต้นทุนสูง ประหยัดค่าใช้จ่ายได้มาก โดยไม่ต้องถึงขั้นจัดตั้งโรงงานหรือซื้อเครื่องจักรผลิตสินค้าเอง ทำให้ผู้จ้างผลิตมีความเสี่ยงน้อย ใช้เงินทุนในการผลิตไม่มาก และง่ายต่อการเปลี่ยนลักษณะหรือกลยุทธ์ทางธุรกิจ ซึ่งผลตอบแทนที่ได้ถือว่าคุ้มค่า อีกทั้งยังมีมีผู้เชี่ยวชาญ และที่ปรึกษาทางการผลิตคอยดูแล นอกจากนี้ข้อดีของการลงทุนในรูปแบบนี้คือ เราไม่จำเป็นที่จะต้องมีโรงงานเป็นของตัวเอง ไม่จำเป็นต้องลงทุนเครื่องจักรในการผลิต จึงไม่ต้องจ่ายค่าแรงของพนักงาน ผู้ประกอบธุรกิจสามารถจ้างโรงงานไหนผลิตก็ได้ ที่คิดว่าต้นทุนการผลิตเหมาะสมและดี สามารถยอมรับเงื่อนไขของแต่ละฝ่าย และผู้ลงทุนสามารถกำหนดจำนวนการผลิตแบรนด์สินค้าของเราเองในแต่ละล็อตได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับนักลงทุน ที่สนใจจะลงทุนทำธุรกิจในรูป OEM (Original Equipment Manufacturer) ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการ กับความสำเร็จของผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษากรอบคุณลักษณะของผู้ประกอบการ 9 ลักษณะ ได้แก่ (1) ความเป็นตัวของตัวเอง (2) ความใฝ่ในความสำเร็จ (3) ความมีนวัตกรรม (4) ความมุ่งมั่นอดทน (5) ความคิดสร้างสรรค์ (6) ความกล้าเสี่ยง (7) ความมั่นใจในตนเอง (8) การตอบสนองกับปัญหาอย่างทันทีทันใด และ (9) ความรับผิดชอบ และทำการศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ โดยใช้ระดับการวัดความสำเร็จทางเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย (1) ความพึงพอใจในฐานะเจ้าของกิจการ (2) ความสำเร็จทางธุรกิจ (3) แนวโน้มของกำไร (4) แนวโน้มของจำนวนลูกค้า และ (5) แนวโน้มของยอดขาย

ขอบเขตของประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้คือ ผู้ประกอบการธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) จำนวน 8,227 คน

ขอบเขตของตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะของผู้ประกอบผู้ประกอบการธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) ประกอบด้วย

1. ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy Orientation)
2. ความใฝ่ในความสำเร็จ (Achievement Orientation)
3. ความมีนวัตกรรม (Innovativeness Orientation)
4. ความมุ่งมั่นอดทน (Need for Counteraction)
5. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity Thinking)
6. ความกล้าเสี่ยง (Risk Taking Orientation)
7. ความมั่นใจในตนเอง (Self–Confidence)
8. การตอบสนองกับปัญหาอย่างทันทีทันใด (Response to Immediate Problems)
9. ความรับผิดชอบ (Responsibility)

ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จของผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) ประกอบด้วย

1. ด้านความพึงพอใจในฐานะเจ้าของกิจการ
2. ด้านความสำเร็จทางธุรกิจ
3. ด้านแนวโน้มของกำไร
4. ด้านแนวโน้มของจำนวนลูกค้า
5. ด้านแนวโน้มของยอดขาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ประกอบการ กับความสำเร็จของผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer)

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบในการศึกษาทางการตลาดสำหรับผู้ประกอบการ หรือนักลงทุนรายใหม่ และผู้สนใจทั่วไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

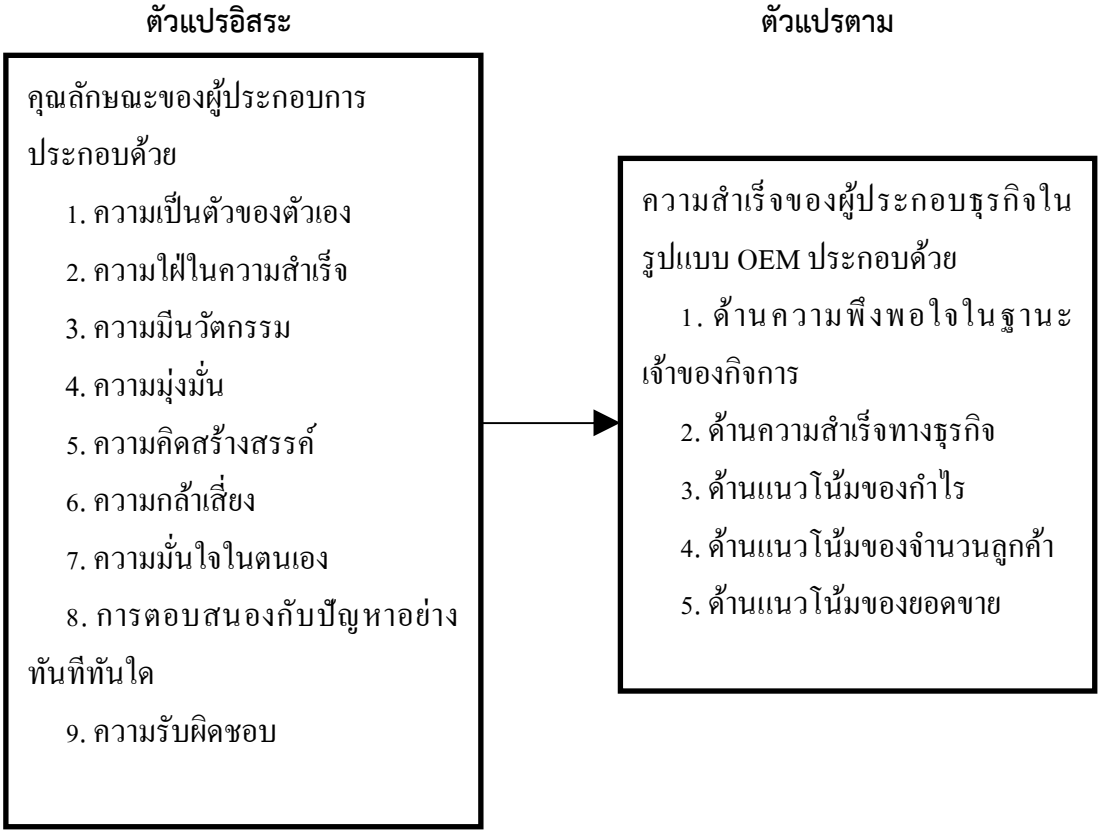

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย

คุณลักษณะของผู้ประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจรูปแบบ OEM

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจ หมายถึง คุณสมบัติส่วนตัวของเจ้าของกิจการกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) ซึ่งผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่มีอยู่ร่วมกัน และสามารถนำลักษณะเหล่านี้มาจำแนกได้ว่าผู้ใดสามารถเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในอนาคตได้

ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ หมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมายในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจใน OEM (Original Equipment Manufacturer) โดยอยู่ในลักษณะของผู้ประกอบการมีผลกำไรเพิ่มขึ้น มีการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง สามารถทำการตลาดและการจำหน่ายสินค้าให้เป็นที่ยอมรับและสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า

OEM หรือ (Original Equipment Manufacturer) หมายถึง ผู้รับจ้างผลิตสินค้าให้กับบริษัทที่จะไปขายในแบรนด์ของตัวเอง โดยโรงงานประเภทนี้จะรับจ้างผลิตสินค้าให้กับแบรนด์ต่าง ๆ ตามแบบที่ลูกค้ากำหนด แล้วติดชื่อแบรนด์ หรือ จะไม่ตีตราก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของลูกค้า โดยการใช้กระบวนการผลิตของโรงงานตั้งแต่ฝ่ายผลิต ไปจนถึง เครื่องจักรต่างๆสำหรับการผลิต ซึ่งทำให้ลูกค้าที่มาจ้างโรงงานผลิตนั้น ประหยัดค่าใช้จ่ายได้มาก โดยไม่ต้องถึงขั้นจัดตั้งโรงงานหรือซื้อเครื่องจักรผลิตสินค้าเอง ทำให้ผู้จ้างผลิตมีความเสี่ยงน้อย ใช้เงินทุนในการผลิตไม่มาก ซึ่งผลตอบแทนที่ได้ถือว่าคุ้มค่า โรงงานประเภทนี้นั้นมักจะเป็นโรงงานเปิดใหม่ ๆ หรือโรงงานที่ไม่เน้นการสร้างแบรนด์ของตนเองแต่เน้นการผลิตให้กับแบรนด์ให้กับอื่น ๆ ที่ต้องการผลิตในจำนวนน้อย หรือไม่มีโรงงานเป็นของตนเองนั่นเอง

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) ที่ประสบความสำเร็จ” ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) จำนวน 382 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบไคสแคว์ (Chi-Square Test: - test) ในบทนี้ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผลการวิจัย

2. คุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.69 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ รองลงมาได้แก่ ด้านการตอบสนองกับปัญหาอย่างทันทีทันใด ด้านความมุ่งมั่นอดทน ด้านความกล้าเสี่ยง ด้านความเป็นตัวของตัวเอง ด้านความรับผิดชอบ ด้านความใฝ่ในความสำเร็จ ด้านความมีนวัตกรรม และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความมั่นใจในตนเอง ตามลำดับ

2.1 ด้านความเป็นตัวของตัวเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.71 เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีภาวะผู้นำ กล้าเสี่ยง และกล้าที่จะตัดสินใจ รองลงมาได้แก่ มีความมุ่งมั่นสูงที่จะทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ มีความฝัน ความคิดริเริ่ม และความคิดที่จะปรับปรุงสินค้าและบริการให้ดีขึ้นตลอดเวลา มีความอ่อนน้อม ไม่ถือตัว และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เป็นผู้ที่มีเป้าหมายในการทำธุรกิจที่ชัดเจน ตามลำดับ

2.2 ด้านความใฝ่ในความสำเร็จ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.62 เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แสวงหาความรู้ตลอดเวลาและสามารถค้นคว้าเพิ่มเติม รองลงมาได้แก่ ศึกษาความรู้เฉพาะทางเกี่ยวกับกิจการ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้สร้างความน่าสนใจให้กับกิจการ ตามลำดับ

2.3 ด้านความมีนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.56 เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สำรวจขีดความสามารถด้านนวัตกรรม รองลงมาได้แก่ เป็นผู้ที่มีลักษณะของการเป็นผู้นำทีม โดยการเสาะแสวงหาโอกาสเพื่อสร้างนวัตกรรม มีการวิจัย การออกแบบ และการปรับเปลี่ยนความคิด และสิ่งประดิษฐ์ให้เป็นนวัตกรรมโดยผ่านกระบวนการทางการตลาด ให้ความสำคัญต่อกระบวนการ พัฒนานวัตกรรม และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถใช้ความคิดใหม่ผสมผสานสิ่งที่มีอยู่เดิมเพื่อสร้างนวัตกรรมและทำให้เกิดความมั่นคงในเชิงเศรษฐกิจ ตามลำดับ

2.4 ด้านความมุ่งมั่นอดทน โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.74 เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความมานะอดทน มุ่งมั่นใช้พลังความคิด สติปัญญา และความสามารถ ทั้งหมดทุ่มเทให้กับการทำงาน รองลงมาได้แก่ มีความมานะอดทน มุ่งมั่นใช้พลังความคิด สติปัญญา และความสามารถ ทั้งหมดทุ่มเทให้กับการทำงาน มีความมุ่งมั่น ปรารถนาและพยายามที่จะดำเนินธุรกิจให้สำเร็จให้ได้ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความอดทนสูง มีความมุ่งมั่นเพื่อสร้างความเจริญเติบโต ตามลำดับ

2.5 ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.83 เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พัฒนาแนวคิดในการประกอบธุรกิจอย่างเป็นระบบ ด้านการตลาด การผลิตและการบริการ รองลงมาได้แก่ พัฒนาวัตถุดิบชนิดใหม่ด้วยความคิดสร้างสรรค์ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และทุนวัฒนธรรม โดยคำนึงถึงมิติด้านสิ่งแวดล้อมและ

ด้านสังคม และค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ โดยสร้างองค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบด้านการผลิตที่ต้องนำไปเป็นพื้นฐานของธุรกิจ ตามลำดับ

2.6 ด้านความกล้าเสี่ยง โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.84 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้เวลาศึกษาวางแผนการตลาด เลือกกระบวนการผลิตที่เหมาะสมกับวัตถุดิบ เครื่องจักร อุปกรณ์ เงินลงทุน รองลงมาได้แก่ มีความกล้าเสี่ยงและมุ่งมั่นอุตสาหะสู่ความสำเร็จโดยสร้างสรรค์ ชอบทำงานที่ท้าทายความรู้ ความสามารถของตนเอง และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทำการศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้วค่อยตัดสินใจและพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาโดยมีการประเมินความเป็นไปได้อย่างดีแล้ว ตามลำดับ

2.7 ด้านความมั่นใจในตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.54 เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความมุ่งมั่นที่จะทำในสิ่งที่ตัวเองได้วาดฝันเอาไว้ รองลงมาได้แก่ มีความสนใจในสิ่งอื่นเริ่มมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อธุรกิจ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความกระตือรือร้น มีความตั้งใจสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการกิจการที่กำลังทำ ตามลำดับ

2.8 ด้านการตอบสนองกับปัญหาอย่างทันทีทันใด โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.80 เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้กลยุทธ์การตอบสนองอย่างรวดเร็ว รองลงมาได้แก่ มีการดำเนินงานที่สม่ำเสมอ รวดเร็วทันเวลากับความต้องการของตลาด และดึงดูดลูกค้า และรักษาลูกค้าเอาไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการตอบสนองและปรับตัวต่อโอกาสและปัญหา ตามลำดับ

2.9 ด้านความรับผิดชอบ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.70 เมื่อพิจารณาจากรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม รองลงมาได้แก่ มีความรับผิดชอบต่อสังคม คือการนำไปสู่การ พัฒนาอย่างยั่งยืน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค การร่วมพัฒนาชุมชน ตามลำดับ

3. ความสำเร็จของธุรกิจ พบว่า ความสำเร็จของผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer)โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.68 เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แนวโน้มของกำไร รองลงมาได้แก่ ความพึงพอใจในฐานะเจ้าของกิจการ แนวโน้มของจำนวนลูกค้า ความสำเร็จทางธุรกิจ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แนวโน้มของยอดขาย ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจรูปแบบ OEM อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย “คุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจในรูปแบบ OEM (Original Equipment Manufacturer) ที่ประสบความสำเร็จ” พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อทำการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการ ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจรูปแบบ OEM อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจาก ปัจจัยต่างๆ ล้วนแล้วแต่เป็นการผลักดันให้ผู้ประกอบการออกจากสภาพการณ์เป็นแรงกระตุ้นส่งเสริมให้เกิดการก่อตั้งสถานธุรกิจของตนเอง มองเห็นโอกาสและสามารถนำทรัพยากรที่มีจำกัดมาสร้างสรรค์หรือปรับปรุงผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่ เพื่อจุดประสงค์ในการขายสินค้าและบริการ เกิดแรงจูงใจภายในเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ ภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง อยากทำงานที่ตนมีความสามารถเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลประกอบไปด้วยความคิดสร้างสรรค์ใหม่ที่จะนำพาไปสู่ความพัฒนาในธุรกิจต่อไป มีความกล้าตัดสินใจ รวมถึงมีวิจารณญาณที่แม่นยำ มีการตัดสินใจอย่างเฉียบขาดแม่นยำและมีความสามารถในการสั่งการและนำแผนงานไปปฏิบัติได้อย่างฉับไว มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน ทุ่มเทให้กับธุรกิจของตนได้อย่างเต็มที่ มีความรักชอบธุรกิจของตนเป็นการเฉพาะตัว ใส่ใจรายละเอียดต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการประกอบธุรกิจของตน มิได้คาดหวังในเรื่องของผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินว่าจะเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นจูงใจในการจัดตั้งธุรกิจของตนมองเพียงแค่ผลพลอยได้จากความสำเร็จของธุรกิจของตนมากกว่า รวมทั้ง มีการกระจายความรับผิดชอบและสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมให้กับพนักงานที่มีความสามารถและความสำคัญกับธุรกิจของตนสอดคล้องกับแนวคิดของ สเตียร์และพอร์ตเตอร์ (Steers & Porter, 1983) ที่เสนอไว้ว่า จากความต้องการขั้นพื้นฐานต่างๆ ของมนุษย์เป็นแนวทางที่ให้ผู้บริหารจัดหาสิ่งจูงใจต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากร เช่น การเพิ่มเงินเดือนการเลื่อนตำแหน่ง การให้ความรับผิด ชอบงานมากขึ้น เป็นแรงจูงใจให้บุคลากรจงรักภักดีต่อองค์กร ทำงานเพื่อองค์กร แต่สภาพความต้องการของบุคคลย่อมไม่เหมือนกัน ความต้องการของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน ทั้งนี้ย่อมแล้วแต่สภาพฐานะความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ทัศนคติ ค่านิยมของแต่ละบุคคลย่อมจะทำให้ความต้องการแตกต่างกันไป บุคคลจะเริ่มจากความต้องการระดับต่ำไปยังความต้องการระดับสูงขึ้นไปเรื่อยๆ อย่างมีความสัมพันธ์กัน นั่นคือ เมื่อต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้วก็จะทำให้มีความต้องการขั้นต่อไปอีก นอกจากนี้การที่บุคลากรทำงานได้สำเร็จแล้วสิ่งที่บุคลากรต้องการคือ การยอมรับจากผู้บริหาร การยอมรับจากเพื่อนร่วมงานและสังคม ในการบริหารงานเมื่อบุคลากรทำงานสำเร็จ ผู้บริหารต้องเสริมแรงทันทีโดยการชมเชยประกาศเกียรติคุณ ให้บุคลากรในหน่วยงานทราบ ขณะเดียวกันต้องแสดงบทบาทนำบุคลากรในหน่วยงานให้ชื่นชมยินดีไปพร้อมกันด้วย โดยการมีบุคลิกภาพส่วนบุคคลที่ดี ผู้ประกอบการที่จะประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจควรมีบุคลิกภาพดังนี้ ชอบในการทำงานและทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีความคิดริเริ่มที่ดี มีความสามารถในการจัดการ มีความสามารถในด้านเทคนิค มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร มีคุณสมบัติของการเป็นผู้นำ และมีความขยันและอดทน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของสุธีรา อะทะวงษา (2556) ที่ได้ทำการศึกษา คุณลักษณะ

ของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยดำเนินการเก็บแบบสอบถามกับตัวอย่างผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวน 752 ราย วิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างโดยใช้โปรแกรม LISREL Version 8.72 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทุกตัวมีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรผล กล่าวคือ คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อลักษณะของสถานประกอบการ และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเจริญเติบโตผ่านลักษณะของสถานประกอบการ นอกจากนั้นยังพบว่าลักษณะของสถานประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อการเจริญเติบโตโดยมีลักษณะของสถานประกอบการที่สำคัญ ได้แก่ องค์การมีการทำงานเชิงรุก กลยุทธ์การตลาด และนวัตกรรมองค์การ แสดงให้เห็นว่ายิ่งผู้ประกอบการมีคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมากขึ้นเท่าใดย่อมส่งผลให้การทำงานในสถานประกอบการมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ก่อให้เกิดการพัฒนาผลประกอบการและความเจริญเติบโตในที่สุด

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผู้ประกอบการควรตั้งเป้าหมายในการทำธุรกิจที่ชัดเจน มีการระบุกรอบการดำเนินธุรกิจที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

2. ผู้ประกอบการควรนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้สร้างความน่าสนใจให้กับกิจการ

3. ผู้ประกอบการควรใช้ความคิดใหม่ผสมผสานสิ่งที่มีอยู่เดิมเพื่อสร้างนวัตกรรมและทำให้เกิดความมั่นคงในเชิงเศรษฐกิจ

4. ผู้ประกอบการควรมุ่งมั่นเพื่อสร้างความเจริญเติบโต โดยศึกษาข้อมูลอันเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินธุรกิจ ทั้งในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน และในกลุ่มอุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องกัน

5. ผู้ประกอบการใช้ความคิดสร้างสรรค์ โดยสร้างองค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบด้านการผลิตที่ต้องนำไปเป็นพื้นฐานของธุรกิจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการในแต่ละรูปแบบของธุรกิจ เพื่อสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติแก่ผู้ประกอบการแต่ละแขนง

2. ควรมีการศึกษาวิจัยคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ ในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ผลการวิจัยในเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

จตุพร สังขวรรณ. (2553). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ผุสดี รุมาคม. (2551). การประเมินการปฏิบัติงาน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา และสิฎฐากร ชูทรัพย์. (2552). การดำเนินธุรกิจขนาดย่อม. กรุงเทพฯ : เอมพันธ์.

Griffin, Ricky W. (1999). Management. Boston: Houghton Mifflin

Herzberg, F.B. (1999). The motivation – hygiene theory. New York : Penguin Book.

Kuratko, D. F., & Hodgetts, R. M. (1986). Entrepreneurship: Theory, Process, Practice. Fort Worth: Thomson South - Western.

Longenecker, J.G. & Pringle, C.D. (1991). Management. (5th ed.). Columbus, Ohio: C.E. Meririll.

Rissal, R. (1988). A Study of the characteristics of entrepreneur in Indonesia. Proquest Dissertation Abstracts, The George Washington University, 1516.

Schiffman, Leon G., & Kanuk., Leslic L. (2000). Consumer behavior. (7 th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.

Steinhoff, D. & Burgess, B.F. (1993). Small Business Management Fundamentals. New York: McGraw-Hill.

ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย

Mathemetical Basic Skills of Preschooler Acquired Through Mixed Media Art Activities

ปิยกานต์ ปานอุไร

Piyakarn Parnurai

สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 081-8516765

Branch Early Childhood Education Department Faculty of Education Bangkok Thonburi University,Tell. 081-8516765

e-mail : piyakarn.par@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1)เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลายที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย และ 2)เพื่อเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กนักเรียนชาย – หญิงที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนวัดศาลาแดง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลายและแบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองในทุกด้าน

คำสำคัญ: กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย , ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย , เด็กปฐมวัย

Abstract

The purposes of this research were 1)To study the result of mathemetical basic skills to young children mixed media art activities. 2)To study level of young children mathemetical basic skills after mixed media art activities. Subjects were preschool children, aged 3 – 4 years old in kindergarten I , first semester , academic year 2020 at Watsaladaeng school , Bang Phai , Bang khae , Bangkok. The 10 lowest scored children were assigned for experimental group. The research instruments were Lesson plan of

mixed media art activities and mathemetical basic skills record form for young children. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research findings were as follows : The mathemetical basic skills of young children after mixed media art activities higher than they was before at .01 level. and the change increased from baseline in all aspects.

Keywords: mixed media art activities, mathemetical basic skills, preschooler

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์นั้น เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญมากที่การพัฒนาประเทศชาติ ประเทศใดที่คนมีความรู้มากจะทำให้ประเทศนั้นเกิดความรุ่งเรืองและพัฒนาไปอย่างก้าวไกล ด้วยเหตุนี้ประเทศต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาการให้การศึกษาแก่คนในประเทศชาตินั้น ๆ เพราะการศึกษาจะเป็นการพัฒนาคนที่มีความรู้ นำความรู้ไปสร้างให้ตนเองมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้นซึ่งจะเป็นการสร้างความเจริญรุ่งเรืองในชาติได้ (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี,2542 : 86) ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นเริ่มจากการพัฒนาเด็กปฐมวัย เด็กจึงเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่ายิ่งเพราะเด็กจะเป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรมและความเป็นมนุษย์ซึ่งจะเป็นหลักสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2561 : 12) ที่ได้กล่าวถึงการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้ว่า การศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็ก ตั้งแต่เด็กแรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

เด็กปฐมวัย คือวัยเริ่มต้นของชีวิต ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่ง 6 ปี จัดได้ว่าเป็นระยะที่มีความสำคัญมากที่สุดของชีวิต เพราะพัฒนาการทุกด้านเป็นไปอย่างรวดเร็ว พัฒนาการของเด็กในวัยนี้ควรได้รับการส่งเสริมให้ครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา (เยาวพา เดชะคุปต์,2542 : 12) โดยพาะพัฒนาการด้านสมองของเด็กในวัยนี้จะมีการเจริญเติบโตถึงร้อยละ 50 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80 ตามลำดับ (ทองนวล ภู่ประเสริฐ,2537: 26) ถ้าเด็กได้รับประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความต้องการของเด็กแล้ว จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่มีศักยภาพมากขึ้น การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นควรให้เด็กได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมผ่านกระบวนการคิด การทดลอง จะทำให้เด็กเข้าใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัวมากยิ่งขึ้น (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์,2544 : 154) การพัฒนาเด็กในช่วงวัยนี้จะเป็นการวางรากฐานความรู้ในด้านต่าง ๆ โดยการเน้นการบูรณาการทักษะที่มีความหมายและความจำเป็นต่อเด็ก ได้แก่ ทักษะการเคลื่อนไหว

ทักษะการใชภาษา ทักษะการการคิด ทักษะการวิทยาศาสตร์และทักษะการคณิตศาสตร์ ควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็ก โดยให้เด็กเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ผ่านการจัดประสบการณ์ที่หลากหลายและเหมาะสมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

พัฒนาการของเด็กปฐมวัยนั้นควรได้รับการส่งเสริมให้มีศักยภาพให้ครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา โดยเฉพาะด้านสติปัญญาจะเจริญเติบโตมากที่สุดในวัยนี้ สมองเป็นอวัยวะที่ต้องการการออกกำลังและต้องการการฝึกฝนเหมือนกับอวัยวะอื่น ๆ ของร่างกาย การที่เด็กปฐมวัยใช้สมองอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เกิดความจำที่งอกงาม เด็กอายุ 6 ขวบแรกจะมีสมองที่เจริญงอกงามสูงสุดกว่าร้อยละ 80 ของวัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กในวัยนี้จึงมีความหมายสำหรับเด็กมาก ดังนั้น การจัดประสบการณ์ให้เด็กได้ฝึกฝนทักษะและพัฒนาการให้เด็กในวัยนี้จึงมีความสำคัญมาก (กุลยา ตันติผลาชีวะ,2551 : 38)

การพัฒนาเด็กปฐมวัยจะต้องครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา คณิตศาสตร์นับว่าเป็นความสามารถทางด้านสติปัญญาด้านหนึ่งซึ่งเป็นทักษะที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เมื่อสังเกตการเล่นของเด็กมักจะมีเรื่องของคณิตศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้องอยู่เสมอ เด็กจะกล่าวถึงการเปรียบเทียบขนาด การวัดและตัวเลข (นิตยา ประพฤติกิจ,2541 : 3 - 4) เด็กรับรู้เรื่องของการจำแนก การจัดหมวดหมู่ผ่านการเล่น โดยที่เด็กพัฒนาความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ผ่านสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรม ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้มีโอกาสในการฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ส่งเสริมกระบวนการคิดโดยใช้เหตุผล ค้นคว้าสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตัดสินใจโดยอาศัยทักษะการสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ การจัดหมวดหมู่ การจัดลำดับ การนับ การคำนวณ ซึ่งทักษะเหล่านี้ล้วนเป็นทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่อยู่ในชีวิตประจำวันของเด็กทั้งสิ้น

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2542 : 13 อ้างอิงจาก Croft ; & Hess,1885 : 12) กล่าวถึงทักษะคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยว่า เป็นความสามารถทางปัญญาที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตประจำวันของเด็กปฐมวัย กล่าวคือ เด็กจะคุ้นเคยกับเลขที่บ้าน เบอร์โทรศัพท์ของผู้ปกครอง ปฏิทิน นาฬิกา เวลา การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การเก็บของเล่นตามหมวดหมู่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับทักษะคณิตศาสตร์ทั้งสิ้น จะเห็นได้ว่าคณิตศาสตร์มีความสำคัญกับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมากและควรสอดแทรกบูรณาการเข้าไปในทุกกิจกรรม การจัดกิจกรรมคณิตศาสตร์ในระดับปฐมวัยนั้น มีความแตกต่างจากการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่นเป็นอย่างมาก คือ สามารถจัดได้ทุกเวลาเมื่อมีโอกาส สำหรับจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยคือการค้นคว้าแก้ปัญหา ให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยคำนึงถึงระดับพัฒนาการของเด็กเป็นสำคัญ

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้เกี่ยวกับความงามและส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะ เช่น การวาดภาพ ระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การพับฉีก ปะ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ,2561 : 72) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อมือและตา ชื่นชมและแสดงออกสิ่งที่สวยงาม มีความ

มั่นใจในตนเองในการถ่ายทอดผลงานและความคิดของตนเองออกมา กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์นั้นมีหลายประเภทมาก ซึ่งเด็กปฐมวัยสามารถเลือกทำกิจกรรมได้หลากหลายตามความสนใจ เช่น การวาดภาพระบายสี การเล่นกับสีน้ำ การพิมพ์ภาพ การปั้น การประดิษฐ์ การร้อยวัสดุ การสอน เป็นต้น (กุลยา ตันติผลาชีวะ.2547 : 7)

จากการศึกษารูปแบบของศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้น พบว่า นำมาพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี เพราะการที่เด็กได้จับ สัมผัสกับอุปกรณ์ศิลปะสร้างสรรค์ เช่น สี ดินสอ กรรไกร กระดาษสี เศษวัสดุ ลูกปัด ดินน้ำมัน โดยการที่เด็กสามารถเลือกวัสดุต่าง ๆ นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะสร้างสรรค์ โดยครูเปิดโอกาสให้เด็กได้มีโอกาสในการเลือกและใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ นำมาสร้างสรรค์เพื่อทำให้เกิดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยที่อุปกรณ์จะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ทั้งในเรื่องของรูปร่าง รูปทรง ขนาด น้ำหนัก อ่อน-แก่ของสี ความกว้าง-ยาว สูง-ต่ำ (พีระพงษ์ กุลพิศาล,2536 : 9-29) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ เช่น การนับลูกปัด การเปรียบเทียบขนาดใหญ่-เล็กของดินน้ำมัน การตัดกระดาษสั้น-ยาว ดังนั้น การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลายจึงเป็นการปลูกฝังทัศนคติที่ดีของเด็กปฐมวัยที่มีต่อทักษะคณิตศาสตร์

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย โดยให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะคณิตศาสตร์อย่างเป็นธรรมชาติโดยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ผ่านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ ภายใต้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่นที่เด็กอาศัยอยู่บนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลายและนำผลการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลายที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย

2.เพื่อเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย ซึ่งทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยนี้มี

ความสำคัญมาก เพราะเด็กได้พบเจอคณิตศาสตร์อยู่ในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว ครูเพียงแค่จัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลายเพื่อพัฒนาให้เด็กปฐมวัยได้มีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทั้งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อดูประเภทของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลายรวมถึงได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยผ่านการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กนักเรียนชาย – หญิงที่มีอายุระหว่าง 4 – 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนวัดศาลาแดง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน

2.การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย หมายถึง การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์โดยให้เด็กได้ใช้วัสดุที่หลากหลายในการทำมาสร้างสรรค์ผลงาน โดยวัสดุนั้นเป็นวัสดุที่มีความหลากหลาย เช่น สี ดินสอ กรรไกร กระดาษสี เศษวัสดุ ลูกปัด ดินน้ำมัน ฯลฯ ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลายนั้นครูมีการเตรียมอุปกรณ์ไว้และให้เด็กนำวัสดุนั้นมาสร้างสรรค์เป็นผลงานและเมื่อเด็กสร้างสรรค์ผลงานแล้วครูจะต้องกระตุ้นให้เด็กนับ เปรียบเทียบและจัดลำดับผลงานของตนเองด้วย

3.ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย หมายถึง การแสดงออกถึงความสามารถในการใช้ทักษะคณิตศาสตร์ของเด็กในด้านทักษะด้านการนับ ทักษะด้านการเปรียบเทียบและทักษะด้านการจัดลำดับ ซึ่งเด็กจะได้พัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์นี้จากการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย ซึ่งทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย แบ่งเป็น 3 ทักษะ ดังนี้

3.1ทักษะด้านการนับ หมายถึง ความสามารถในการรู้ค่าจำนวนและสามารถในการจับคู่ระหว่างจำนวนนั้น ๆ กับจำนวนของสิ่งของที่กำหนดให้ได้

3.2ทักษะด้านการเปรียบเทียบ หมายถึง ความสามารถของการเปรียบเทียบ โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่าง 2 สิ่งหรือมากกว่า ที่มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เช่น ใกล้ - ไกล สั้น - ยาว หนัก - เบา มาก - น้อย สูง - ต่ำ เท่ากัน - ไม่เท่ากัน

3.3ทักษะด้านการจัดลำดับ หมายถึง ความสามารถของการหาความสัมพันธ์ของสิ่งที่หนดให้และนำมาจัดเรียงลำดับสิ่งของตามความสัมพันธ์นั้น เช่น การจัดลำดับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และตัวเลขให้มีความสัมพันธ์กัน เช่น การเรียงลำดับสูง - ต่ำของไม้บล็อก 5 แท่ง การเรียงลำดับสถานที่จากใกล้ - ไกล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น		**ตัวแปรตาม**
การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย	→	ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย แบ่งอกเป็น 3 ทักษะ ดังนี้ 1.ทักษะด้านการนับ 2.ทักษะด้านการเปรียบเทียบ 3.ทักษะด้านการจัดลำดับ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1.การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการศึกษา

แบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็นทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ทักษะด้านการนับ	จำนวน	10	ข้อ
ด้านที่ 2 ทักษะด้านการเปรียบเทียบ	จำนวน	10	ข้อ
ด้านที่ 3 ทักษะด้านการจัดลำดับ	จำนวน	10	ข้อ

2.การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ประเมินทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองด้วยแบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ก่อน-หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย ดังนี้

1.วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย คำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าเฉลี่ยของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยมาเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t-test)

2.วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย คำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าเฉลี่ยของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย มาเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent sample t-test)

ผลการวิจัย

หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย เด็กปฐมวัยมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ โดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในรายขั้นของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ทุกด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

เด็กปฐมวัยมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ที่สูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย เพราะกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลาย เด็กจะได้สำรวจอุปกรณ์ สังเกต จำแนก เปรียบเทียบวัสดุที่นำมาทำศิลปะสร้างสรรค์ ขณะที่เด็กทำกิจกรรม ครูมีการสอดแทรกทักษะพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์เข้าไป ซึ่งสอดคล้องกับขวัญนุช บุญอยู่ฮง (2546 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า เด็กปฐมวัยนั้นเมื่อได้รับการกระตุ้นทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์จะทำให้มีทักษะด้านการนับ การจัดลำดับและการเปรียบเทียบมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1.ควรมีการศึกษากิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุที่หลากหลายเพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะภาษา เป็นต้น

2.ควรมีการศึกษาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมอื่น เช่น เกมการศึกษา การประกอบอาหาร เป็นต้น

3.การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นอนุบาล 1 จึงควรมีการศึกษาในนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่างกันออกไปของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ทำให้ได้ข้อมูลหลากหลายมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรกฎ แพทย์หลักฟ้า.(2552).**การศึกษาปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กระดับปฐมวัยก่อนและ หลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์**.ปริญญา

นิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

กระทรวงศึกษาธิการ.(2561).**คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี**. กรุงเทพ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กุลยา ตันติผลาชีวะ.(2551).**การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ : เบรน-เบส บุ๊คส์.

----------.(2547).**รูปแบบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้**.กรุงเทพ ฯ : ภาควิชาหลักสูตรและ ารสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.อัดสำเนา.

ขวัญนุช บุญอยู่ฮง.(2546).**การส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทานคณิต**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

คมขวัญ อ่อนบึงพร้าว.(2550).**การพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้รูปแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

จงรัก อ่วมมีเพียร.(2547).**ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสื่อผสม**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

จันทร์เพ็ญ เงียบประเสริฐ.(2542).**คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย**.ภูเก็ต : คณะคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

ทองนวล ภู่ประเสริฐ.(2537).**รายงานผลการปรับปรุงกระบวนการพัฒนาความพร้อมทางภาษาและคณิตศาสตร์**.กรุงเทพ ฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน ฯ.

นิตยา ประพฤติกิจ.(2541).คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย.กรุงเทพ ฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์.

ปานิตา กุดกรุง.(2553).**ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์จากวัสดุธรรมชาติ**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

เยาวพา เดชะคุปต์.(2542).**กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ ; เจ้าพระยาระบบการพิมพ์.

วาโร เพ็งสวัสดิ์.(2542).**การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย**.สกลนคร : โปรแกรมวิชาการวัดและประเมินผล คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.อัดสำเนา.

พีระพงษ์ กุลพิศาล.(2536).สมองลูกพัฒนาด้วยศิลปะ.กรุงเทพฯ : แปลนพับลิชชิ่ง.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ.(2563).**กรอบการเรียนรู้และแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและคณิตศาสตร์ในระดับปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ : โกโกพริ้นท์.

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.(2542).**แนวการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษหน้า ในรัตนพินิจนิทิศการศึกษา**.กรุงเทพ ฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์.(2544).**การประเมินแนวใหม่ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ : การประเมินสร้างความรู้จักนักเรียน (เอกสารประกอบการสอน)**.กรุงเทพ ฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2544). **การวัดและประเมินผลแนวใหม่:เด็กปฐมวัย**.กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สิริยา พันโสรี.(2546).**การพัฒนาการแสดงออกของพื้นฐานทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

The Academic Administration Guidelines of the Schools under Samut Sakhon Provincial Administrative Organization

ธัญศญา ธรรศโสภณ

Thansaya Thassopon

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร.0851965438

Branch of Educational Administration Department of Education tell. 0851965438

e-mail: Thansaya.tha@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 2) ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 822 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 265 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร มีดังนี้ ครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีส่วนรวมของในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ครูควรจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการวางแผน กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีการนิเทศติดตาม สร้างเครือข่ายทางการศึกษา ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมพร้อมในเรื่องของการประกันคุณภาพและจัดทำรายงานเผยแพร่ต่อสาธารณชน ตลอดจนให้ความรู้และส่งเสริมการใช้สื่อนวัตกรรมสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้

คำสำคัญ: แนวทาง, การบริหารงานวิชาการ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research were to 1) investigate the problems of the schools' academic administration and 2) examine the academic administration guidelines of the schools under the Samut Sakhon Provincial Administrative

Organization. The population studied comprised 822 teachers of the schools under the Samut Sakhon Provincial Administrative Organization. The study sample were 265 teachers selected by using the simple random sampling method. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, standard deviation and Content Analysis.

The research findings were that 1) the level of the problems concerned with the schools' academic administration in whole and in part was moderate and 2) the academic administration guidelines of the schools under the Samut Sakhon Provincial Administrative Organization were as follows: the teachers, parents and the members of the School Board should be given an opportunity to participate in the school-based curriculum development, the teachers should organize the learning management plans corresponding to the curriculum, the analysis of individual student should be encouraged, planning and determining how to measure and evaluate students' learning outcomes in accordance with the curriculum objectives should be done, instructional supervision and monitoring teaching and learning management including educational network should be promoted, the teachers should be encouraged to conduct their classroom research, the school should cooperate with the agencies involved to be prepared for the schools' quality assurance and report to the public as well as imparting knowledge and promote implementation of social media innovation for learning.

Keywords: guidelines, academic administration, local administrative organization

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีความสลับซับซ้อนตลอดจนมีการแข่งขันมาก ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงจากภายในภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศในรูปแบบที่หลากหลาย การที่จะพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในทศวรรษ 21

ปัจจัยสำคัญของกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาชาติ คือ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยกำหนดเป็นแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562 ซึ่งจะเห็นได้จากการกำหนดใน หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบ

การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในมาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในมาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสถานศึกษา และ มาตรา 51 ในกรณีที่มีผลการ ประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้มาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด จากบทบัญญัติดังกล่าวจึงส่งผลทำให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาโดย ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการแบบมีส่วนร่วมตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ ซึ่งการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาหรือการศึกษาโดยเฉพาะงานด้านวิชาการจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน

จากหลักการดังกล่าวระบบการศึกษาของไทย สถานศึกษาซึ่งต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในหลักการดำเนินการ ดังที่กล่าวในหมวด 3 เรื่องระบบการศึกษา ตามมาตรา 15 การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการจัดการศึกษา ดังนั้นการจัดการศึกษาในระบบจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา ซึ่งรัฐบาลมุ่งหวังจะให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็ง คล่องตัว และสามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพตามหลักการกระจายอำนาจ มีการนำรูปแบบการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้โดยมุ่งให้การบริหารจัดการศึกษามีลักษณะเบ็ดเสร็จในการบริหารงานด้านวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 16) ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารงานการศึกษา พ.ศ. 2540 โดยให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ของตนในการบริหารงาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2549: 10) การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาโดยตรงให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ มีความอิสระและความคล่องตัวในการตัดสินใจในการบริหารจัดการ สั่งการเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนทั้งด้านหลักสูตรสถานศึกษา การเงิน การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยมีคณะกรรมการโรงเรียนอันประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนร่วมกันบริหารโรงเรียน สอดคล้องและเป็นไปตามความต้องการของ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน(กระทรวงศึกษาธิการ. 2555: 13)

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพราะงานวิชาการถือเป็นงานหลักของ สถานศึกษา ส่วนงานอื่น ๆ ในการบริหารสถานศึกษาถือเป็นงานเสริม

หรืองานสนับสนุนงานวิชาการ (สันติ บุญภิรมย์. 2553) งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของ ผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักในสถาน ศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการกระตุ้นและส่งเสริม ร่วมมือกันในการปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียนอยู่เสมอ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553) สอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจน์ เรืองมนตรี (2554) ได้กล่าวถึงงานวิชาการว่า งานวิชาการ ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับ งานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับ งานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้แบบเรียน งานการเรียน การสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และ งานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์

ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระหว่างปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบค่าสถิติ 2 ปีย้อนหลัง ในรายวิชาหลัก ปรากฏว่าวิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย 45.43 คะแนน เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่ได้ 40.62 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 33.95 คะแนน ลดลงจากปี 2560 ที่ได้ 34.11 คะแนน วิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) คะแนนเฉลี่ย 30.01 คะแนน ลดลงจากปี 2560 ที่ได้ 31.09 คะแนน วิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 36.45 คะแนน ลดลงจากปี 2557 ที่ได้ 36.99 คะแนน ซึ่งใน ภาพรวมปีการศึกษา 2561 ต่ำกว่า ปีการศึกษา 2560 จะเห็นได้ว่าคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่ำกว่าระดับประเทศ และต่ำกว่าคุณภาพที่คาดหวังไว้ในบางรายวิชาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต้องให้ความสำคัญเร่งปรับปรุงคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการให้สูงขึ้น

สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 40 โรงเรียน ซึ่งมีนโยบายและเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันคือ การพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา บุคลากรถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการทำงานที่ดีต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร มีการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย จึงจะทำให้ประสบผลสำเร็จต่อการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร มีการทำงานที่เป็นระบบอยู่ในรูปของคณะกรรมการ แต่ก็ยังพบปัญหาในการทำงานเป็นทีมเกี่ยวกับความร่วมมือกันทำงาน การประสานงานยังไม่ดีเท่าที่ควร แต่ละคนจะรับผิดชอบเฉพาะงานที่ตนได้รับมอบหมายเท่านั้น การปรึกษาหารือ การวางแผนในการทำงานร่วมกันยังมีน้อย ขาดแนวทางในการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน ต่างคนต่างทำ การประสานสัมพันธ์มีน้อยมาก จึงส่งผลให้ผลสำเร็จของงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายตามที่กำหนด การยอมรับซึ่งกันและกันยังมีน้อยทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานด้อยลง

จากสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร ในด้านการจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การนิเทศ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อที่จะนำมาเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาครให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

การทบทวนวรรณกรรม

การบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับความหมาย หลักการ ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของปีเตอร์ ดรักเกอร์ (Peter Drucker, 1954), ฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel. 2001), เจสส์ (Jesse. 1999) คูนทซ์ และโอดอนเนล (Koontz and Odonnell. 2001), เซอร์จีโอวานนี (Sergiovanni. 1980), กอร์ตัน (Gorton. 1983), กระทรวงศึกษาธิการ (2546, 2550, 2552), ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2555: 7), พิชัย เสงี่ยมจิตต์ (2542), รุจิร์ ภู่สาระ (2542), จันทธานี สงวนนาม (2545), กมล ภู่ประเสริฐ (2544), ธีระ รุญเจริญ (2547), ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2549), ณรงค์ ผิวอ่อน (2550), และกษมา โสมศรีแพง (2554)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550) โดยสังเคราะห์จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ออกมาเป็นขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อความเหมาะสมสำหรับการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 7 ด้าน เป็นกรอบแนว คิดให้เหมาะสมสำหรับใช้ในการศึกษา วิจัยในครั้งนี้ ดังภาพที่ 1

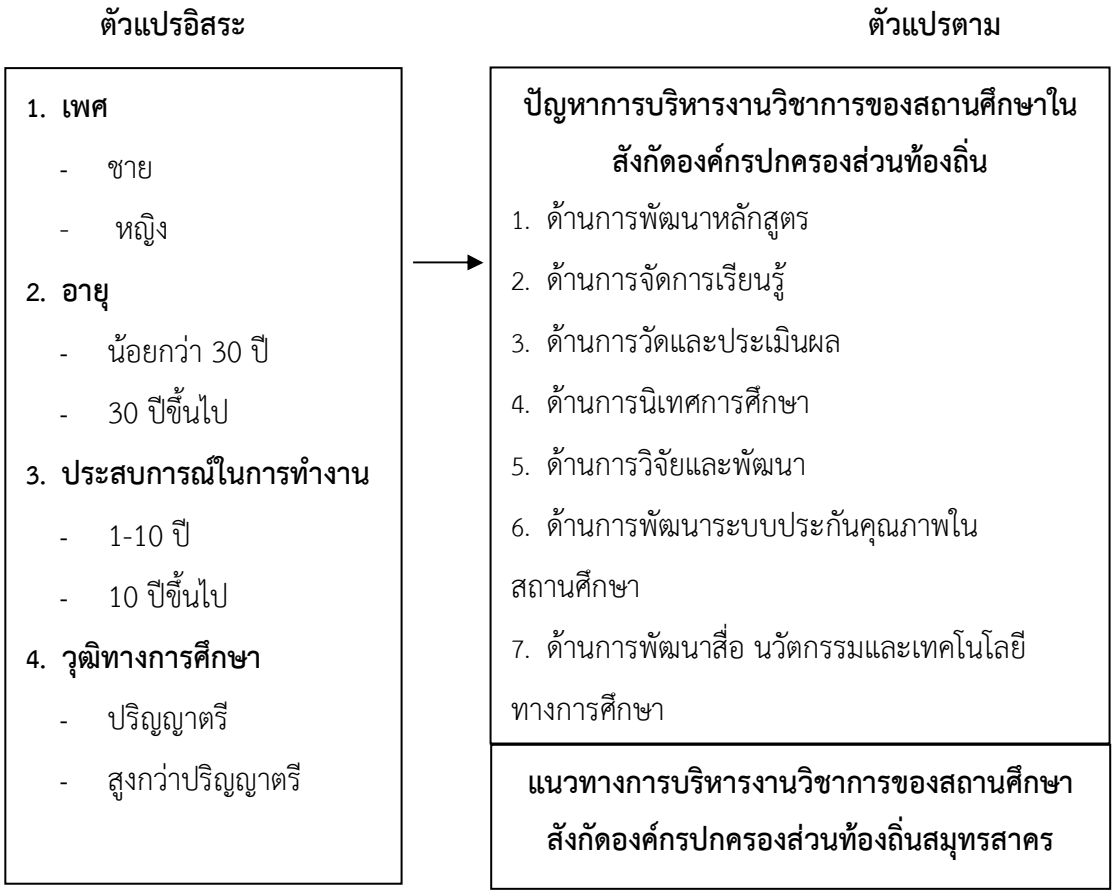

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาครมีบริบทที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากได้รับนโยบายการบริหารงานวิชาการจากหน่วยงานสำนักงานท้องถิ่นเดียวกัน จึงกำหนดเป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 822 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร 265 คน โดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก

3. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองการศึกษา 2 คน ศึกษานิเทศก์ 1 คน ผู้บริหาร 3 คน ครูผู้สอน 1 คน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการการศึกษาด้านวิชาการ รวม 7 คน

การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระยะที่ 2 สังเคราะห์จากการสนทนากลุ่มด้านการบริหารงานวิชาการ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ยกร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา และจัดทำเป็นคู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วน (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.20-0.81 และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เท่ากับ 0.92 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็น แบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2. การหาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร โดยร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item–objective Congruence : IOC) ของข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายการวิจัย ระหว่าง 0.60–1.00

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อม

1.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามไปส่งสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองในการตอบแบบสอบถาม

1.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตน

1.4 นำหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่มร้อมนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการสนทนากลุ่ม

1.5 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละวิเคราะห์ข้องมูลปัญหาการบริหารงานวิขาการของสถานศึกษา ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554)

ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา
4.51 – 5.00	มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมาก
2.51 – 3.50	มีปัญหาการบริหารงานวิชาการปานกลาง

1.51 – 2.50 มีปัญหาการบริหารงานวิชาการน้อย

1.00 – 1.50 มีปัญหาการบริหารงานวิชาการน้อยที่สุด

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พรรณนาเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ =3.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกรายด้าน เรียงลำดับที่มีค่าเฉลี่ยจากมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) ด้านการวัดและประเมินผล

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วย ส่งเสริมให้ครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีส่วนรวมของในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนครูควรจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการวางแผน กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการศึกษา มีการนิเทศติดตาม สร้างเครือข่ายทางการศึกษา ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมพร้อมในเรื่องของการประกันคุณภาพภายในและจัดทำรายงานเผยแพร่ต่อสาธารณชน ตลอดจนให้ความรู้และส่งเสริมการใช้สื่อนวัตกรรมสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาผู้วิจัยขอนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง7 ด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา และการวัดประเมินผล ทั้งนี้เนื่องมาจาก บุคลากรในสถานศึกษาขาดความเข้าใจในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการวัดประเมินผล การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเข้าใจ มีความถูกต้องและชัดเจน ทั้งนี้หน่วยงานต้นสังกัดจัดการอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของครู ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตลอดจนการส่งเสริมการทำวิจัยใจชั้นเรียน และการพัฒนาการเรียนรู้อย่างจริงจังต่อเนื่องอย่างเป็นรูปธรรม ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้อง พิศาล สุดแก้ว (2557) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินงานทาง

วิชาการและแนวทางพัฒนาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการดำเนินงานทางวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผลการวิเคราะห์พบแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร ทั้ง 7 ด้าน โดยรวมดังนี้ ส่งเสริมให้ครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีส่วนรวมของในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนครูควรจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการวางแผน กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการศึกษา มีการนิเทศติดตาม สร้างเครือข่ายทางการศึกษา ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมพร้อมในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษาและจัดทำรายงานเผยแพร่ต่อสาธารณชน ตลอดจนให้ความรู้และส่งเสริมการใช้สื่อนวัตกรรมสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาไม่ได้ให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ส่งผลให้หลักสูตรที่ได้ไม่ค่อยจะสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนเท่าที่ควร การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอาจไม่มีการปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ การให้ความสำคัญเรื่องของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลยังเป็นส่วนน้อย ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สนองตามความต้องการและความสนใจผของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไม่ได้มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงไม่เน้นการฝึกปฏิบัติ ขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง และในบางคนยังมีอคติที่เชิงลบต่อการนิเทศจึงไม่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาเท่าที่ควร การมอบหมายหน้าที่ในเรื่องของการประกันคุณภาพภายในขาดความชัดเจน ไม่ได้นำผลงานที่ผ่านมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง อีกทั้งการใส่ใจศึกษาเรื่องของสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ในการพัฒนาการศึกษาของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องยังมีไม่มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกัมพล ขันทะวงษ์ (2555) พบว่า สถานศึกษาดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร พัฒนาครูและบุคลากรให้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรนำหลักสูตรไปใช้มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลหลักสูตร ปรับปรุงและจัดทำรายงานผลการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของณัฐวุฒิ ชัยนอก (2558) พบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนที่เป็นปัจจุบัน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ฝ่ายวิชาการควบคุมดูแลการเรียนกาสอนให้ดำเนินไปตามหลักสูตรและเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับพิศาล สุดแก้ว (2557) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินงานทางวิชาการและแนวทางพัฒนาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานทาง

วิชาการโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานทางวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารประชุมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน จัดให้มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาด้านวิชาการ ควรดำเนินการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน 48 ท้องถิ่น และควรปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารควรจัดอบรมในเรื่องของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.** กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2550-2554**, (กรุงเทพมหานคร: 2550), 13.

กาญจน์ เรืองมนตรี. (2554). **การบริหารงานวิชาการและ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้.** มหาสารคาม: อภิชาติ การพิมพ์.

กัมพล ขันทะวงษ์. (2555). **แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สหวิทยาเขตปราสาทพญาไผ่ สังกัดส านักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25**. (วิทยานิพนธ์: มหาวิทยาลัยขอนแก่น).

ณัฐวุฒิ ชัยนอก. (2558). **แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดส านักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40**. (วิทยานิพนธ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: สุริวิยาสาส์น.

ปรียาพร วงศ์อุนตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ.** กรุงเทพฯ: สุเนตรฟิล์ม.

พิศาล สุดแก้ว. (2557). **ปัญหาการดำเนินงานทางวิชาการและแนวทางพัฒนาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2**. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).

สันติ บุญภิรมย์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ** . กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (2562). **รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา 2560-2561**. สมุทรสาคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร.

Drucker, F. Peter. (1954) **The Practice of Management**. New York: Harper & Brothers

Gorton, A. R. (1983). **School Leadership and Administration: Important Concepts, Case Studies, and Simulations.** Dubuque, Iowa: Wm. C. Brown.

Hoy, W.K. & Miskel, C.G. (2001). **Educational administration: Theory-research-practice**. (6 th ed.). Singapore: McGraw-Hill.

Jesse. B. (1999). **Essentials of Psychological Testing**. New York: Harper & Row.

Koontz, H and Odonnell, C. (2001). **Essentials of Management**. New York: McGraw-Hill.

Krejcie, Robert V. and Daryle, W. Morgan (1970). Determining sample size for research activities. **Education and Psychological Measurement**. 30(3): 608**.**

Sergiovanni. (1980). **Education Governance and Administrational**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.

แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดของผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคา ในจังหวัดเพชรบูรณ์

The Development of Marketing Strategies for Sacha Inchi Products in Phetchabun Province

วิศิษฎ์ บิลมาศ

Wisit Binlamat

[1]อาจารย์สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

e-mail: Wisit.pasaya@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ผลิตและแปรรูปมาจากถั่วดาวอินคา โดยแบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เพาะปลูกหรือแปรรูปผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคาและกลุ่มผู้บริโภคที่ซื้อหรือเคยซื้อผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคา จำนวน 400 ราย ระยะเวลาดำเนินการวิจัยทั้งสิ้น 11 เดือน ตั้งแต่ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2561 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2562

ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 30 -39 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ 20,001 - 30,000 บาท ซื้อผลิตภัณฑ์ประเภทชาดาวอินคา ใช้ผลิตภัณฑ์มาแล้ว 1 - 2 ปี โดยซื้อเพื่อใช้เอง ตัดสินใจเอง ซื้อตามร้านค้าออนไลน์ มีค่าใช้จ่ายในการซื้อ 1,001 - 2,000 บาท ซื้อ 1 ครั้ง/เดือน โดยรู้ข้อมูลจากเพื่อน/ญาติพี่น้อง ปัญหาที่เจอส่วนใหญ่พบว่า ราคาแพง ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์มาก และการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ด้านราคาและด้านการส่งเสริมการตลาด ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคาของผู้บริโภค ในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: พฤติกรรม, การตัดสินใจซื้อ, ถั่วดาวอินคา

Abstract

This research studied only the products produced and processed from Sacha Inchi By dividing the population into 2 groups: cultivating or processing products from Sacha Inchi and consumer groups who bought or purchased products. Collected 400

questionnaires. The duration of the research is 11 months from October 2018 to July 2019.

The study found that the majority were female, aged between 30 - 39 years old, graduate bachelor, occupation private business the average income per month 20,001 – 30,000 baht a buying behavior, Sacha Inchi products Cuisine participant in the decision to buy Sacha Inchi products, most are self-important reasons for purchasing Sacha Inchi products to be used. The purchase by festivals OTOP shopping behavior in every moment. And how to pay bills using cash. The study found that the marketing mix everything. Whether the products, pricing, distribution channels. Promotion and Marketing All the focus is on a high level.

The hypothesis testing found that personal factors, including gender, age, education, occupation, income per month. Different influences purchasing decisions Sacha Inchi products in Phetchabun province different.

Keywords: behavior, purchase decision, Sacha Inchi

บทนำ

แนวโน้มด้านสุขภาพและความเป็นอยู่ของผู้บริโภคทั่วโลก มีความแตกต่างจากในอดีต โดยกระแสสุขภาพทั่วโลกได้รับความสนใจเป็นอย่างยิ่ง สำหรับในประเทศไทยผู้บริโภคได้ให้ความสนใจในเรื่องสุขภาพเช่นเดียวกัน พบว่า ตลาดอาหารเพื่อสุขภาพสำเร็จรูปในไทยจะเติบโตอย่างรวดเร็วร้อยละ 14 ภายในปี 2558 โดยมีปัจจัยขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ แนวโน้มผู้บริโภคที่หันมานิยมอาหารเพื่อสุขภาพมากยิ่งขึ้น ในด้านช่องทางการกระจายสินค้า มีความสะดวกสบาย ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อได้ง่ายขึ้น ด้วยมูลค่าตลาด 79,311 ล้านบาท

ตลาดสมุนไพรในตลาดโลกมีมูลค่ากว่า 83,000 ล้านเหรียญสหรัฐฯ(จากการสำรวจตลาดปี 2550) คาดว่าในปี 2563 ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเสริมอาหารและการรักษาด้วยสมุนไพรในตลาดโลกมีมูลค่าเพิ่มสูงเท่ากับ 1.15 แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ เนื่องจากผู้บริโภคมีแนวโน้มในการดูแลสุขภาพและความงามเพิ่มขึ้นต่อเนื่องส่งผลให้มีความต้องการผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติและสมุนไพรเพิ่มขึ้นอย่างมาก รวมถึงความนิยมในฐานะที่เป็นทางเลือกในการดูแลเกี่ยวกับการทดแทนฮอร์โมนและดูแลระบบประสาทที่มีต้นทุนในการรักษาถูกกว่า ค่อนข้างปลอดภัย เมื่อเทียบกับการรักษาโดยการแพทย์กระแสหลัก

สำหรับตลาดในประเทศของสมุนไพร(ไม่รวมเครื่องสำอาง) มีทั้งผลิตภัณฑ์ยารักษาโรคและอาหารจากสมุนไพรปี 58 แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มอาหารสมุนไพร(เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร) มีมูลค่าราว 26,852 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 8.3 ขณะที่กลุ่มยาสมุนไพร(แก้ไอ แก้แพ้ ทาแก้ปวด

ช่วยย่อยอาหาร)มีมูลค่า 5,850 ล้านบาท หรือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 ทั้งนี้คาดว่าปีนี้ตลาดรวมมีมูลค่ากว่า 35,000 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 7.2

กลุ่มสินค้าที่มีศักยภาพมากในตลาด คือ กลุ่มอาหาร อาหารเสริม และเวชสำอาง มีการขยายตัวตลอด 10 ปีที่ผ่านมา แนวโน้มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรของไทยในปีนี้ ยังคงมีแนวโน้มพอใช้ โดยปัจจัยหนุนหลักมาจากการขยายตัวตามพฤติกรรมผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพและใช้ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติมากขึ้น อีกทั้งแรงหนุนจากธุรกิจเกี่ยวเนื่อง และโครงสร้างประชากรและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป สังคมผู้สูงอายุ กระแสค่านิยม รวมถึงการสนับสนุนจากภาครัฐในการเข้าถึงยาสมุนไพร ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจขยายตัวมากขึ้น ส่วนหนึ่งสะท้อนจากมูลค่ายอดขายผลิตภัณฑ์ยาและอาหารจากสมุนไพร

ถั่วดาวอินคามีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า Plukenetia volubilis เป็นพืชเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่มีถิ่นกำเนิดจากบริเวณลุ่มน้ำอเมซอน ประเทศเปรู ทวีปอเมริกาใต้ มีลักษณะสีเขียวสดเมื่อยังอ่อน และมีสีน้ำตาลเข้มเมื่อฝักแก่เต็มที่ มีคุณค่าทาง โภชนาการที่สำคัญ เป็นพืชที่มีประโยชน์ทุกส่วน เป็นแหล่งของ สารอาหารและสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ โดยเฉพาะสาร โอเมก้า 3, 6, 9 สารต้านอนุมูลอิสระ โปรตีน และ กรดอะมิโนที่จำเป็นต่อร่างกาย ปัจจุบันเมล็ดจากต้นถั่วดาวอินคาเป็น ที่ต้องการของตลาดโลกเป็นอย่างมาก สามารถแปรรูปเป็นน้ำมัน อาหารเสริม เครื่องสำอาง นอกจากนี้ใบของถั่วดาวอินคาสามารถ นำมาแปรรูปเป็นชาหรือนำไปสกัดเอาคลอโรฟิลล์ ปัจจุบันเริ่มมีการ ปลูกถั่วดาวอินคากันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย ปลูกได้ดีที่ อุณหภูมิ 10-36 องศาเซลเซียส ลงทุนเพียงครั้งเดียว เก็บเกี่ยว ผลประโยชน์ได้ถึง 60 ปี สร้างรายได้สูงถึงไร่ละ 1 แสนบาทต่อปี ใช้ระยะเวลาปลูกถึงเก็บเกี่ยวผลผลิตเพียง 6-8 เดือน ค่าใช้จ่ายใน การบำรุงรักษา เก็บเกี่ยวได้ตลอดทั้งปี และสามารถเก็บเกี่ยวฝัก แห้งได้ยาวนานถึง 15-50 ปี ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงเมื่อ เปรียบเทียบกับพืชชนิดอื่น ดังนั้น ถั่วดาวอินคาจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่น่าสนใจในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคาของผู้บริโภค ในจังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคาของผู้บริโภค ในจังหวัดเพชรบูรณ์

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาข้อมูลจากผู้เพาะปลูก ผลิต แปรรูป และใช้หรือเคยใช้ผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคา ณ พื้นที่ในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการวิจัยทั้งสิ้น 11 เดือน ตั้งแต่ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2561 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2562

คำนิยามศัพท์

กลยุทธ์การตลาด หมายถึง แผนที่กำหนดเกี่ยวกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางด้านการตลาดที่จะจูงใจให้บรรลุผลสำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด คือ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) และกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาด

ผลิตภัณฑ์ หมายถึง สิ่งที่มีรูปร่างหรือมีคุณสมบัติทางกายภาพที่สามารถจับต้องได้ หรือสิ่งที่มนุษย์ผลิตขึ้น เช่น เสื้อผ้า ยารักษาโรค เป็นต้น

ถั่วดาวอินคา หมายถึง พืชพื้นเมืองในแถบอเมริกาใต้ มีถิ่นกำเนิดอยู่ในป่าอเมซอน เป็นพืชตระกูลถั่วที่มีคุณประโยชน์ต่อร่างกาย และเพาะปลูกได้ดีในประเทศไทย เนื่องจากเป็นพืชที่เหมาะกับสภาพดินและอากาศในประเทศไทย

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

กรรณิการ์ แดนสีแก้ว (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรสำหรับใบหน้าของประชากรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี” พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ซื้อมีพฤติกรรมการเลือกซื้อจากห้างสรรพสินค้า เหตุผลในการเลือกสถานที่ซื้อมักจะได้รับการแนะนำจากเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นประเภทเพื่อการบำรุงใบหน้า ค่าใช้จ่ายในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 500 บาท ความถี่ของการซื้อผลิตภัณฑ์ 2 เดือนครั้ง การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้อด้วยตัวเอง ระยะเวลาการใช้ผลิตภัณฑ์ 1 ปี หรือน้อยกว่า การรับข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูล/ความรู้จากญาติหรือเพื่อน

มานิตย์ อมรศิลปชัย (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติและ พฤติกรรมการซื้อยาสมุนไพรไทยของผู้บริโภคในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” พบว่า ผู้บริโภคจะซื้อยาสมุนไพรไทย จากร้านขายยาแผนปัจจุบันที่เป็นตึกแถว โดยคำนึงถึงความสะดวกในการซื้อ และซื้อต่ำกว่า 100 บาทในแต่ละครั้ง โดยในการซื้อ ผู้บริโภคส่วนใหญ่จะศึกษาข้อมูลก่อนซื้อ และต้องการคำแนะนำจากผู้ขาย นอกจากนั้นผู้บริโภคส่วนใหญ่มักซื้อยาสมุนไพรไทย คือ ได้ผลในการรักษาดี

นันปภา โชติวรรณชูสกุล (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยของสมาชิกและลูกค้า : ศึกษาเฉพาะกรณีบริษัท อีเน็ตโกลบ จำกัด” พบว่า ปัจจัยด้านผลติภัณฑ์มีน้ำหนักการตัดสินใจอยู่ระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ปัจจัยด้านราคา สถานที่จัดจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาด

พิชิต ปาลกะ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรโกลเด้นเฮิร์บของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร” พบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศ ระดับการศึกษา รายได้ต่างกัน ให้ความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร ในภาพรวมด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการส่งเสริมการขาย และด้านช่องทางการจัดจำหน่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ผู้บริโภคที่มีอายุ

ต่างกัน ให้ความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร ด้านการส่งเสริมการขาย ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ใจแก้ว แถมเงิน (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี” พบว่า ระบบตลาดผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรมีทั้งระบบจำหน่ายทางตรงและทางอ้อม การคาดคะเนระดับความต้องการมีแนวโน้มความต้องการผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง พฤติกรรมการเลือกซื้อผู้บริโภคมีประสบการณ์ในการน้อยกว่า 1 ปี ส่วนใหญ่ซื้อเพื่อใช้เองจากร้านค้าทั่วไป ค่าใช้จ่ายในการซื้อน้อยกว่า 500 บาท ความถี่ในการซื้อ 1 เดือน/ครั้ง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อที่สำคัญที่สุดคือความรู้สึกปลอดภัยจากการใช้ผลิตภัณฑ์ (Mean = 3.95) รองลงมาคือ ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (Mean = 3.85) สถานที่ตั้งร้านค้ามีความสะดวกในการซื้อ (Mean = 3.66) และพนักงานขายมีความรู้เกี่ยวกับสินค้าเป็นอย่างดี (Mean = 3.65) กลยุทธ์ทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีกลุ่มเป้าหมายคือผู้บริโภคเพศหญิง มีอายุ 20-40 ปี รายได้ปานกลาง การศึกษาระดับปริญญาตรี กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ ผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ ผลิตตามหลักภูมิปัญญา มีคุณสมบัติโดดเด่น ผลิตภัณฑ์มีความหลากหลายให้เลือกและปรับปรุงพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามมากขึ้น กลยุทธ์การตั้งราคา ใช้กลยุทธ์การตั้งราคาตามต้นทุน เน้นการตั้งราคาให้เหมาะสมกับคุณภาพสินค้า กลยุทธ์ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย รักษาช่องทางการจัดจำหน่ายเดิมและขยายช่องทางการจัดจำหน่ายให้มากขึ้น กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาด ควรมีกลยุทธ์การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ เพื่อทำให้ผู้บริโภครู้จักและเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เพาะปลูก แปรรูป ผู้บริโภคที่ซื้อหรือเคยซื้อผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคา ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบระยะเวลา 1 ปี ซึ่งไม่ทราบประจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นจึงคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของ W.G. Cochran โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคาดเคลื่อนร้อยละ 5 ซึ่งสูตรในการคำนวณครั้งนี้ คือ

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{e^2}$$

โดยที่ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

P คือ สัดส่วนของประชากรที่จะสุ่ม

Z คือ ระดับความมั่นใจที่กำหนด

Z มีค่าเท่ากับ 1.96 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ระดับ .05)

Z มีค่าเท่ากับ 2.58 ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% (ระดับ .01)

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{(0.5)(1-0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2}$$

$$n = 384.16 \qquad n \approx 385$$

จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม คือ 385 ตัวอย่าง แต่ผู้วิจัยเลือกที่จะใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง เพื่อจะทำให้ได้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและงานวิจัย ซึ่งวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกกลุ่มผู้เพาะปลูก แปรรูป จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคา เพื่อทำให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึก มีความละเอียดในทุกด้านที่ศึกษา และมีประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และสรุปผลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic)

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics)

2.1 สถิติ Independent t-test ทดสอบความแตกต่าง 2 กลุ่ม

2.2 สถิติ F-test แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสูตรการวิเคราะห์ผลต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ LSD

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริโภค

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.00 อายุ 30 -39 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.75 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 42.00 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 26.75 มีรายได้ 20,001 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 53.25

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคา

จากการศึกษาพบว่า ซื้อผลิตภัณฑ์ประเภทชาดาวอินคา คิดเป็นร้อยละ 41.75 ใช้ผลิตภัณฑ์มาแล้ว 1 - 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.50 โดยซื้อเพื่อใช้เอง คิดเป็นร้อยละ 63.50 ตัดสินใจเอง คิดเป็นร้อยละ 57.50 ซื้อตามร้านค้าออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 36.75 มีค่าใช้จ่ายในการซื้อ 1,001 - 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.75 ซื้อ 1 ครั้ง/เดือน คิดเป็นร้อยละ 41.50 ซึ่งรู้ข้อมูลจากเพื่อน/ญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 65.50 ปัญหาที่เจอส่วนใหญ่พบว่า ราคาแพง คิดเป็นร้อยละ 68.00 ส่วนใหญ่พึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 68.00

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคา

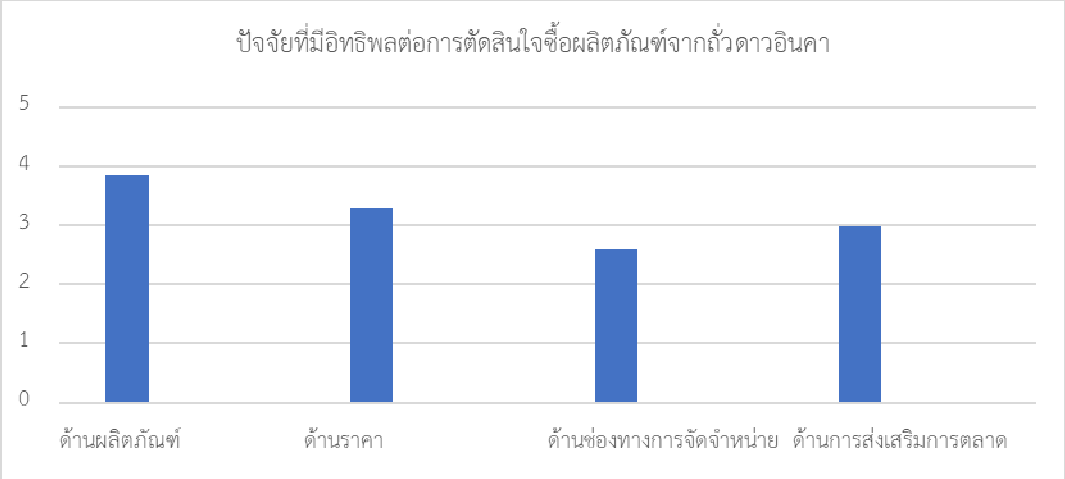

ภาพที่ 1 แสดงระดับการให้ความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคา	ค่า Sig.				
	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	รายได้
ด้านผลิตภัณฑ์					
1. มีผลิตภัณฑ์ให้เลือกหลากหลายประเภท	0.280	0.436	0.008*	0.001*	0.617
2. คุณภาพของผลิตภัณฑ์มีสรรพคุณตามที่ระบุไว้ในฉลาก	0.687	0.187	0.845	0.765	0.529
3. ผลิตภัณฑ์ต้องมีวิธีใช้ ข้อจำกัดในการใช้ และรายละเอียดส่วนประกอบของสินค้าอย่างชัดเจน	0.000*	0.085	0.434	0.157	0.050*
4. ตรายี่ห้อของผลิตภัณฑ์	0.693	0.005*	0.105	0.008*	0.063
5. รูปแบบบรรจุภัณฑ์และหีบห่อของผลิตภัณฑ์	0.013*	0.103	0.949	0.243	0.478
6. ขนาดของบรรจุภัณฑ์มีขนาดพอเหมาะกับความต้องการ	0.233	0.098	0.015*	0.159	0.000*
ด้านราคา					
1. ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ	0.845	0.338	0.016*	0.006*	0.011*
2. มีหลายราคาให้เลือกซื้อ	0.037*	0.171	0.080	0.101	0.338
3. มีการให้ส่วนลดเมื่อต้องการซื้อ	0.434	0.445	0.236	0.317	0.272
4. ราคาสามารถต่อรองได้เมื่อต้องการซื้อ	0.046*	0.130	0.014*	0.003*	0.025*
5. มีส่วนลดพิเศษเมื่อซื้อจำนวนมาก	0.038*	0.138	0.199	0.533	0.512
6. ราคาสินค้าไม่แตกต่างจากร้านอื่น	0.001*	0.225	0.016*	0.064	0.057
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย					
1. สถานที่ตั้งร้านค้ามีความสะดวกในการเดินทางไปซื้อ	0.006*	0.599	0.893	0.059	0.773
2. สถานที่ตั้งร้านค้ามีที่จอดรถสะดวกและเพียงพอ	0.054	0.006*	0.250	0.000*	0.281

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคา	ค่า Sig.				
	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	รายได้
3. ร้านค้าที่จำหน่ายมีสินค้าให้เลือกจำนวนมาก	0.820	0.013*	0.913	0.001*	0.279
4. มีการจัดตกแต่งร้านสวยงาม	0.004*	0.223	0.304	0.115	0.375
5. มีการจัดเรียงสินค้าเป็นระเบียบ สะดวกต่อการเลือกซื้อ	0.786	0.068	0.618	0.084	0.635
6. ร้านค้ามีวิธีการเลือกซื้อได้หลายช่องทาง เช่น ทางโทรศัพท์ ทางอินเตอร์เน็ต	0.095	0.004*	0.495	0.000*	0.135
ด้านการส่งเสริมการตลาด					
1. มีการโฆษณาทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณา แผ่นพับ เป็นต้น	0.472	0.032*	0.026*	0.217	0.512
2. มีสินค้าให้ชมในเวปไซต์	0.265	0.526	0.400	0.117	0.618
3. มีการจัดแสดงสินค้า ณ จุดขาย	0.269	0.763	0.978	0.002*	0.267
4. มีส่วนลดพิเศษในช่วงเทศกาลต่างๆ เพื่อส่งเสริมการขาย	0.350	0.507	0.216	0.314	0.071
5. มีของแถมหรือสินค้าทดลองใช้ให้กับลูกค้า	0.970	0.538	0.168	0.047*	0.718
6. พนักงานขายมีความรู้เกี่ยวกับสินค้าเป็นอย่างดี	0.193	0.194	0.297	0.166	0.537

ตอนที่ 5 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคาในจังหวัดเพชรบูรณ์ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strengths) 1. ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ มีคุณสมบัติโดดเด่นเป็นประโยชน์ต่อร่างกาย 2. ผลิตภัณฑ์มีให้เลือกหลากหลายชนิด 3. วัตถุดิบที่ใช้ผลิตสามารถปลูกได้เองและสามารถหาซื้อได้ง่ายในท้องถิ่น 4. ผลิตภัณฑ์สามารถเก็บได้นาน 5. ส่วนประกอบมีสมุนไพรที่แตกต่างจากคู่แข่ง เช่น หนานเฉาเหว่ย ซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะตัวช่วยเพิ่มสรรพคุณป้องกันโรคต่างๆ	**จุดอ่อน (Weakness)** 1. สถานที่จัดจำหน่ายน้อยและ/หรือไม่แน่นอน 2. ชื่อของผลิตภัณฑ์ยังไม่เป็นที่นิยม 3. บรรจุภัณฑ์ยังไม่น่าสนใจ ไม่สวยงามขาดความโดดเด่นไม่ดึงดูดกลุ่มลูกค้า 4. ผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดมีสูตรเดียว กลิ่นเดียว ทำให้ผู้บริโภคไม่มีทางเลือก 5. กลุ่มผู้ผลิตส่วนใหญ่ไม่มีการเปิดหน้าร้านเป็นของตัวเอง จึงทำให้เสียโอกาสในการจำหน่ายและเป็นที่รู้จักในตัวผลิตภัณฑ์ 6. สถานที่จำหน่ายไม่แน่นอน ทำให้ยอดการขายลดลงและส่งผลให้ขาดแรงจูงใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 7. ขาดความรู้ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์
โอกาส (Opportunities) 1. การเปลี่ยนแปลงของผู้บริโภคที่หันมาสนใจเรื่องของสุขภาพมากขึ้น ทำให้ผลิตภัณฑ์ได้รับความสนใจมากขึ้นเช่นกัน เนื่องจากผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคาเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ ไม่มีสารเคมีเจือปน	**อุปสรรค (Threats)** 1. วัตถุดิบที่ใช้ในการแปรรูปขึ้นราคา ทำให้ต้นทุนสูงขึ้น 2. ผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคาเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ทดแทนกันได้ ดังนั้นเมื่อเกิดความเลื่อนล้ำของราคาผู้บริโภคสามารถเปลี่ยนไปใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีราคาถูกกว่าได้

2. เนื่องจากถั่วดาวอินคา เป็นสมุนไพรที่มีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่โดดเด่น ที่ผ่านการวิจัยรับรองคุณภาพมาแล้วว่ามีกรดอะมิโนที่จำเป็น มีวิตามิน A และ E อีกทั้งยังมีกรดไขมันโอเมก้า 3,6 และ 9 ในปริมาณที่สูงมาก ทำให้การปลูกถั่วดาวอินคาจะให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงตามไปด้วย เนื่องจากคุณสมบัติดังกล่าวสามารถนำไปผลิตเป็นยารักษาโรคและเครื่องสำอางซึ่งปัจจุบันมีความต้องการสูงมาก	3. เนื่องจากราคาของผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคา มีราคาค่อนข้างสูงกว่าผลิตภัณฑ์ที่มาจากพืชชนิดอื่น ทำให้กลุ่มของผู้บริโภคอยู่ในวงจำกัดกลุ่มลูกค้ายังแคบเกินไป ยังไม่ดึงดูดและจูงใจผู้บริโภค ยังเป็นเพียงกลุ่มลูกค้าเฉพาะที่รู้จักผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคาเท่านั้น 4. มีคู่แข่งในตลาดจำนวนมาก โดยเฉพาะคู่แข่งที่เป็นรูปแบบของบริษัทจำกัด ซึ่งมีเงินทุนจำนวนมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 30 -39 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ 20,001 - 30,000 บาท ซื้อผลิตภัณฑ์ประเภทชาดาวอินคา ใช้ผลิตภัณฑ์มาแล้ว 1 - 2 ปี โดยซื้อเพื่อใช้เอง ตัดสินใจเอง ซื้อตามร้านค้าออนไลน์ มีค่าใช้จ่ายในการซื้อ 1,001 - 2,000 บาท ซื้อ 1 ครั้ง/เดือน โดยรู้ข้อมูลจากเพื่อน/ญาติพี่น้อง ปัญหาที่เจอส่วนใหญ่พบว่า ราคาแพง ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์มาก ซึ่งสอดคล้องกับ ใจแก้ว แถมเงิน (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การพัฒนากลยุทธ์กชทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี” พบว่า ระบบตลาดผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรมีทั้งระบบจำหน่ายทางตรงและทางอ้อม การคาดคะเนระดับความต้องการมีแนวโน้มความต้องการผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง พฤติกรรมการเลือกซื้อผู้บริโภคมีประสบการณ์ในการน้อยกว่า 1 ปี ส่วนใหญ่ซื้อเพื่อใช้เองจากร้านค้าทั่วไป ค่าใช้จ่ายในการซื้อน้อยกว่า 500 บาท ความถี่ในการซื้อ 1 เดือน/ครั้ง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อที่สำคัญที่สุดคือความรู้สึกปลอดภัยจากการใช้ผลิตภัณฑ์ (Mean = 3.95) รองลงมาคือราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (Mean = 3.85) สถานที่ตั้งร้านค้ามีความสะดวกในการซื้อ (Mean = 3.66) และพนักงานขายมีความรู้เกี่ยวกับสินค้าเป็นอย่างดี (Mean = 3.65) กลยุทธ์ทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้บริโภคเพศหญิง มีอายุ 20-40 ปี รายได้ปานกลาง การศึกษาระดับปริญญาตรี

เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ ที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคาในจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ พิชิต ปาลกะ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรโกลเด้นเฮิร์บของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร” พบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศ ระดับการศึกษา รายได้ต่างกัน ให้ความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร ในภาพรวมด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการส่งเสริมการขาย และด้านช่องทางการจัดจำหน่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ผู้บริโภคที่มีอายุต่างกัน ให้ความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร ด้านการส่งเสริมการขาย ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

สำหรับนักวิจัย

1. วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อหาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆออกมาตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค

2. วิจัยและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย สะดวกต่อการใช้งานและมีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

สำหรับผู้ผลิต สถานประกอบการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

1. มุ่งเน้นการผลิตสินค้า ควรมีการควบคุมเรื่องคุณภาพในกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้ผู้บริโภครู้สึกปลอดภัยจากการรับประทานและการใช้ผลิตภัณฑ์ต่างๆ

2. เพิ่มเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อช่วยในการผลิต เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ลดต้นทุน และสามารถผลิตสินค้าได้ทันตามความต้องการของตลาด

3. สร้างความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของสินค้า สร้างความแตกต่างให้สินค้า รักษาความเป็นเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ส่วนประกอบอื่นๆในผลิตภัณฑ์ที่คู่แข่งไม่มี ผู้ขายต้องนำเสนอให้ผู้บริโภคได้รับรู้ อธิบายถึงสรรพคุณและประโยชน์ที่ผู้บริโภคจะได้รับ

4. ปรับปรุงสินค้าที่มีอยู่เดิมให้ดีขึ้น และสร้างผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายตรงตามความต้องการของผู้บริโภค

5. ออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้สวยงาม ทันสมัย น่าดึงดูด มีรายละเอียดต่างๆ อย่างชัดเจน เช่น วัน เดือนปีที่ผลิตและหมดอายุ วิธีใช้ ข้อจำกัดในการใช้ ส่วนประกอบ เป็นต้น

6. สร้างมาตรฐานสินค้า พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีการรับรองคุณภาพจากสถาบันหรือหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ มีเครื่องหมายการค้า และตราสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าและความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์

7. เพิ่มช่องทางทางการตลาด โดยการดำเนินการตลาดทางอินเตอร์เน็ต หรือ E-Commerce เช่น ฝากขายในเว็บไซต์ต่างๆ หรือขายตาม Social เป็นต้น ซึ่งวิธีการนี้เป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่ลูกค้าสามารถเข้ามาดูรายละเอียดของสินค้าก่อนการตัดสินใจซื้อได้

8. ควรมีการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตั้งเป็นเครือข่ายผลิตผลิตภัณฑ์จากถั่วดาวอินคา เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมในการดำเนินงาน เช่น กลุ่มผู้ผลิตสามารถสั่งซื้อวัตถุดิบจากกลุ่มผู้ปลูก หรือถ้ามีการจัดแสดงสินค้าในต่างจังหวัด กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการคัดเลือก ก็สามารถนำสินค้าของสมาชิกกลุ่มอื่นๆ ในเครือข่ายที่ไม่ได้รับการคัดเลือกไปขายด้วยกันได้

สำหรับหน่วยงานภาครัฐ

1. ควรดำเนินการสนับสนุนช่วยเหลือให้วิสาหกิจชุมชนสามารถกระจายสินค้าได้หลายช่องทาง เพื่อสร้างโอกาสทางการตลาดให้กลุ่มวิสาหกิจ โดยการเพิ่มจุดจำหน่ายสินค้าในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับจังหวัด หรือจัดให้มีงานแสดงสินค้าบ่อยมากขึ้น

2. ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ทางด้านการผลิตบรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้าอย่างง่ายให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์

3. ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้อินเตอร์เน็ต และสามารถนำสินค้าฝากขายทางอินเตอร์เน็ตได้

4. เพิ่มบทบาทเจ้าหน้าที่ให้ทำงานในเชิงรุก โดยการลงพื้นที่ในการให้ข้อมูลแก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทั้งข้อมูลด้านการตลาด ข้อมูลการแข่งขัน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ คำปรึกษา ชี้แนะ ช่วยแก้ปัญหา และต้องมีการติดตามผล กระตุ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานดำเนินต่อไปได้ นอกจากนี้การลงพื้นที่ติดตามผลจะให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอีกทางหนึ่งด้วย

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการเกษตร. **ดาวอินคา พืชมหัศจรรย์ สุดยอดโภชนาการ.** [ระบบออนไลน์]. สืบค้นจาก : http://www.doa.go.th/pibai/pibai/n17/v_10-nov/rai.html

กรรณการ์ แดนสีแก้ว . (2546). **ปัจจัยในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรสำหรับใบหน้าของประชาชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี**. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

ฉัตยาพร เสมอใจ. (2550). **พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพฯ: บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

นัทปภา โชติวรรณชูสกุล. (2547)**. ศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยของสมาชิกและลูกค้า: ศึกษาเฉพาะกรณีบริษัท อีเน็ตโกลบ จำกัด.** (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต).

พิชิต ปาลกะ. (2551). **ความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรโกลเด้น เฮิร์บของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร.** (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง**).**

มานิตย์ อมรศิลปะชัย. (2545). **ทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อยาสมุนไพรไทยของผู้บริโภคในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.** (สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

ใจแก้ว แถมเงิน. (2555). **การพัฒนากลยุทธ์การการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดอุบลราชธานี**. วารสารมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2555.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2550). **พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพฯ: วิสิทธิ์พัฒนาจำกัด.

สยามอินเทรนด์. **ถั่วดาวอินคา พืชเศรษฐกิจ ทางเลือกใหม่.** [ระบบออนไลน์]. สืบค้นจาก : http://www.siamintrends.com

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัย

Guidelines for Improving the Quality of Working Life of Supporting Personnel of Universities

พัลลภ ศรีอ่อนคง[1], ฐิติมา โห้ลำยอง[2]

Pallop Srionkhong[1], Thitima Holamyong[2]

[1]นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

[1]Master of Public Administration,Rajamangala University of Technology Rattanakosin

[2]อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

[2]Master of Public Administration,Rajamangala University of Technology Rattanakosin

[1]e-mail Pallop.sri@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัย (2) ระบุปัญหาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัย และ (3) เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัย

วิธีการดำเนินการวิจัยใช้วิธีการการวิจัยเชิงผสานวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 247 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย ผู้บริหารและหัวหน้างาน จำนวน 17 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และจัดการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม มีคุณภาพชีวิตในระดับมาก ปัญหาที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงาน คือบุคลากรบางส่วนไม่ได้รับโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถ แนวทางการพัฒนา คือ ควรมีหน่วยให้คำปรึกษาในการเขียนผลงานเพื่อขอตำแหน่ง

คำสำคัญ: การพัฒนา, คุณภาพชีวิตการทำงาน, บุคลากรสายสนับสนุน

Abstract

The objectives of this study were to analyze the quality of work life of support employees of Universities; to identify problems in quality of work life of the support employees of Universities; and to offer guidelines for improving the quality of work life of the support employees of Universities.

This study employed a mixed-methods design. Quantitative data were collected by questionnaires with 247 samples. Data were statistically analyzed in percentage and mean. Qualitative data were collected by in-depth interviews with key informants, including 17 administrators and supervisors and three experts, and focused group discussion.

Results revealed that the overall level of quality of work life was rated high; problem affected the quality of work life was some employees not receiving opportunities for enhancing knowledge and abilities, the guidelines for improvement to provide academic counseling services, portfolio creation suggestions in creating work-outcomes.

Keywords: Improvement, quality of work life, support employee

บทนำ

มหาวิทยาลัย เป็นองค์กรหนึ่งที่จะต้องปรับเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของภาพแวดล้อมภายนอกที่กดดันเข้ามา ส่งผลให้มหาวิทยาลัยเข้าสู่ภาวะของการแข่งขันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงต้องขับเคลื่อนองค์กรไปข้างหน้าตามกระแสของการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้กำลังหลักที่จะช่วยขับเคลื่อนมหาวิทยาลัย คือ บุคลากรหากบุคลากรมีคุณภาพชีวิตที่ดี จะส่งผลให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจที่ดีและมุ่งมั่นทุ่มเท ที่จะร่วมขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายและเติบโต มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาทางด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เน้นไปที่การปฏิบัติทำหน้าที่การสอบ ทำการวิจัยให้บริการทางวิชาการ ทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้ผู้ที่สำเร็จอาชีวศึกษาสามารถเข้าศึกษาต่อด้านวิชาชีพเพราะทางในระดับปริญญาได้ มหาวิทยาลัยมีภารกิจในการนำบุคลากรเข้าสู่สังคมประกอบการและพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ความสามารถ มีจริยธรรม ศีลธรม และวัฒนธรรมอันดีงาม ด้านการบริหารของมหาวิทยาลัยนั้นมีลักษณะการบริหารที่สามารถยืดหยุ่นได้ และมีความคล่องตัว หากแต่ด้านการบริหารงานบุคคลได้พบเจอปัญหาจากการที่มหาวิทยาลัยไม่สามารถดึงดูดคนเก่งที่มีความรู้สามารถเข้ามาปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยได้อีกทั้งยังไม่มีแรงจูงใจในการกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ การสร้างคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากรมีความจำเป็นเพื่อสามารถปฏิบัติงานให้กับมหาวิทยาลัยได้มากยิ่งขึ้นและทำให้เกิดความมั่นคงและเป็นที่รู้จักต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัย
2. เพื่อระบุปัญหาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัย
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัย ตามแนวคิดของ วอลตัน Walton (1973) โดยกำหนดกรอบแนวคิด ในการวิจัยดังต่อไปนี้

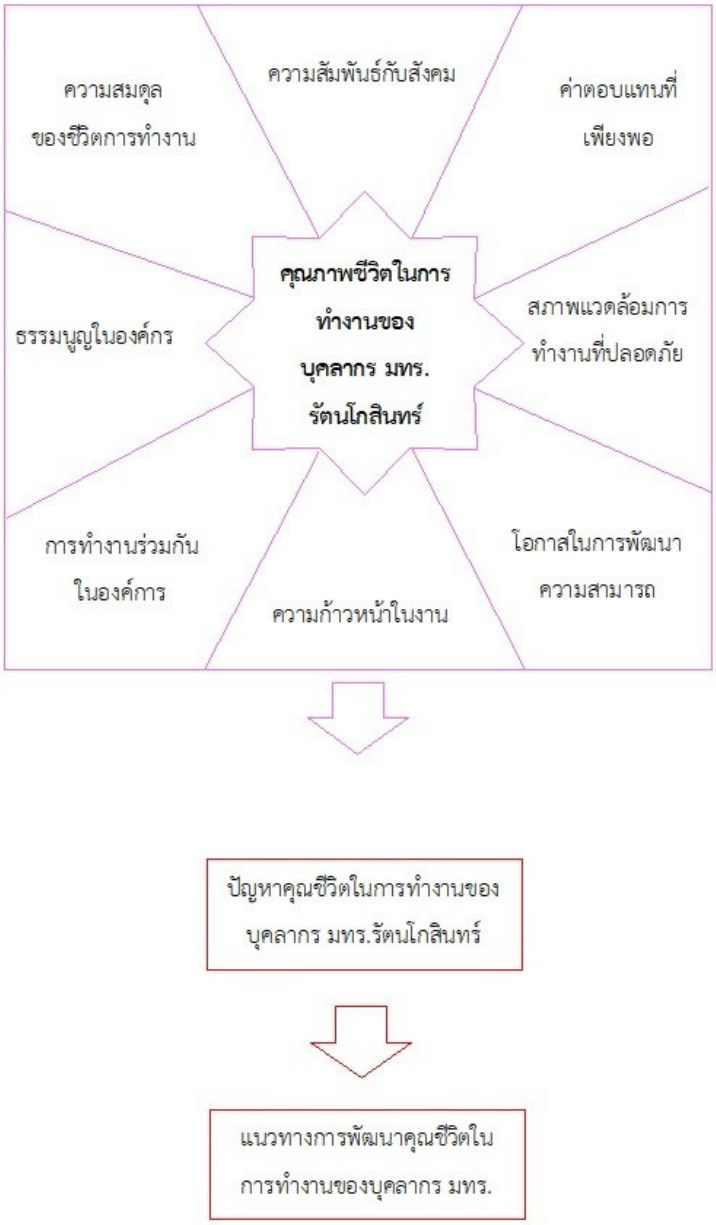

การดำเนินการวิจัย

ใช้วิธีการการวิจัยเชิงผสานวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 247 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย ผู้บริหารและหัวหน้างาน จำนวน 17 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และจัดการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัย

ควรจัดสรรงบประมาณประจำปีให้บุคลากร ให้เป็นเงินทุนสำหรับศึกษาหาความรู้ ต้องให้หมุนเวียนตัวบุคลากรเสมอ เปิดโอกาสให้แสดงความรู้ความสามรถ และ ควรจัดตั้งคลินิกวิชาการ เพื่อให้บริการให้คำปรึกษาด้านวิชาการ แนะนำวิธีการเขียนผลงาน สร้างแรงจูงใจในการทำผลงาน ซึ่งอาจจะได้เป็นค่าตำแหน่ง

ตารางที่ 1

คุณภาพชีวิตการทำงาน	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา
ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ	โอกาสในการพัฒนาความสามารถยังไม่มีความชัดเจนมากนักบุคลากรมีความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถมากกว่าที่มีในปัจจุบัน มีบุคลากรบางส่วนยังไม่ได้รับโอกาส	ควรจัดสรรงบประมาณประจำปีให้บุคลากร ให้เป็นเงินทุนสำหรับศึกษาหาความรู้เพื่อมเติมรวมถึงการอบรมทั้งภายในหรือภายนอกสถานที่ ไม่ว่าจะเป็นทุนแบบ 30% หรือ 50% และต้องให้หมุนเวียนหรือสลับเปลี่ยนตัวบุคลากรเสมอ และเปิดโอการให้บุคลากรได้แสดงความรู้ความสามรถที่ได้ไปทำการศึกษาเพิ่มพูนมาด้วย

อภิปรายผล

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและการมีส่วนร่วมที่มีนักวิชาการหลายๆ ท่านได้นำเสนอไว้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของ วอลตัน (Walton,1973:12-16) มาประยุกต์ใช้ประกอบไปด้วยคุณภาพชีวิต 8 ด้านได้แก่ 1) ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอ 2) ด้านสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย 3) ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ 4) ด้านความก้าวหน้าในงาน 5) ด้านการทำงานร่วมกันในองค์กร 6) ด้านธรรมนูญในองค์กร 7) ด้านความสมดุลของชีวิตการทำงาน 8) ด้านความสัมพันธ์กับสังคม ได้ทำการประยุกต์ใช้ตัวชีวัดในแต่ละมิติจากการศึกษาวิจัยของนักวิชาการต่างๆ โดยสามารถอภิปรายผลการศึกษาวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

5.2.1 ปัญหาที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัย

ปัญหาคุณภาพชีวิตด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ พบว่า โอกาสในการพัฒนาความสามารถยังไม่มีความชัดเจนมากนักบุคลากรมีความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาทักษะความรู้

ความสามารถมากกว่าที่มีในปัจจุบัน มีบุคลากรบางส่วนยังไม่ได้รับโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามรถในการทำงาน จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดผลกระทบในการปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความล่าช้าไม่สามารถตอบสนองให้ผลสำเร็จลุร่วงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ฮิวส์และคัมมิ่ง (Huse and Cumming,1995) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์การบ่งชีและองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตของการทำงานในด้านที่ 3 การพัฒนาความสามารถของบุคคล (Developing of Humana Capacities) ไว้ว่า การที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถของตนเองจากงานที่ปฏิบัติโดย พิจารณาจากลักษณะงานที่ได้ปฏิบัติในการพัฒนาทักษะและความรู้ของตนเองซึ่งจะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า และมีความรู้สึกท้าทายจากการปฏิบัติงานของตนเอง การพัฒนาบุคลากรจะช่วยส่งเสริมให้บุคลาการมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายซึ่งจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพถึงแม้ว่าการดำเนินการพัฒนาบุคลากรจะไม่ได้ผลเต็มที่ตามองค์กรก็จะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเนื่องจากประเทศจะเจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงงได้นั้นส่วนหนึ่งอยู่ที่คุณภาพของบุคลากรนั้นเอง การพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานเป็นส่วนมากคือการจัดฝึกอบรมทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพในการปฏิบัติงงานที่ดีขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรเองและเป็นประโยชน์องค์กรทั้งด้านคุณภาพของงานและสุขภาจิพของผู้ปฏิบัติงาน

5.2.2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัย

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ ควรที่จะกำหนดแนวทางในการพัฒนาความรู้ความสามารถ และเปิดโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรภายในหน่วยงานให้มีความชัดเจนมากขึ้นโดยมุ่งเน้นให้ความสำคัณที่จะเปิดโอกาสให้บุคลากรระดับปฏิบัติงานได้รับโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อที่จะได้พัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัตีงาน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของเฮอร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1982) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณถึงความต้องการของ บุคลากรในองค์กรหรือการจูงใจจากการทำงานซึ่งประกอบด้วย

1. ปัจจัยจูงใจ (Motivation factor) เป็นปัจจัยที่จูงใจให้คนชอบและรักงานที่ทำหาก สิ่งเหล่านี้ไม่มีอยู่ก็ไม่ได้หมายความว่าบุคคลจะไม่มีความพอใจในงานโดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ

1.1 ความสำเร็จของงาน (Achievement) หมายถึงความสำเร็จที่ได้รับเมื่อผู้ปฏิบัติงานเกิด ความรู้สึกว่าเขาทำงานสำเร็จหรือมีความต้องการที่จะทำงานให้สำเร็จสิ่งที่จำเป็นนั้นก็คืองานนั้นควรเป็นงาน ที่ท้าทายความสามารถ

1.2 การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) หมายถึงการได้รับการยอมรับนับถือจาก ผู้บังคับบัญชาเพื่อนผู้มาขอรับบริการซึ่งการยอมรับนี้อาจจะอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชยการแสดงความ ยินดีการให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่บอกถึงการยอมรับในความสามารถเมื่อได้ทำงานอย่างใด อย่างหนึ่งบรรลุผลสำเร็จการยอมรับนับถือจะแฝงอยู่ในความสำเร็จของงานด้วย

1.3 ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (Work ltself) หมายถึงงานที่น่าสนใจงานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ท้าทายให้ลงมือปฏิบัติเป็นงานที่สามารถทำตั้งแต่ต้นจนจบได้โดยลำพัง

1.4 ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึงความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ๆและมีอำนาจในการรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่โดยไม่มีการตรวจสอบหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

1.5 ความก้าวหน้า (Advancement) หมายถึงการได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของบุคคลในองค์กรการมีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหรือได้รับการฝึกอบรม

3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความก้าวหน้าในงาน ควรที่จะกำหนดกรอบให เป็นแนวทางด้านความเจริญเติบโตและความมั่นคงของบุคลากรให้ไม่เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมในด้านการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อเลื่อนตำแหน่ง และการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่ง และกำหนดแนวทางความก้าวหน้าในแต่ละตำแหน่งงานอย่างชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของ มาสโลว์ (Maslow Hierarchy of Needs Theory) (Abraham Harold Maslow, 1980) ลำดับขั้นความต้องการ ของมาสโลว์ด้านที่ 3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) ความต้องการทางสังคมคือความต้องการ ระดับสามที่ระบุโดยมาสโลว์ความต้องการทางสังคมจะหมายถึงความต้องการที่เกี่ยวพันการมีเพื่อนและการ ถูกยอมรับโดยบุคคลอื่นเพื่อการตอบสนองความต้องการทางสังคมบริษัทอาจจะกระตุ้นการมีส่วนร่วม ภายในกิจกรรมทางสังคมเช่นงานเลี้ยงของสำนักงานจะให้โอกาสของการ ตอบสนองความต้องการทางสังคมด้วยการเป็นสมาชิกจะให้โอกาสที่ดีแก่ผู้บริหารเพื่อ “การสร้างเครือข่าย” กับผู้บริหารคนอื่นในขณะที่ตอบสนองความต้องการทางสังคมของพวกเขาได้ด้วยก่อน หน้านี้เราได้กล่าวถึงโครงการสุขภาพจะช่วยตอบสนองความต้องการทางร่างกายได้โครงการสุขภาพนี้ สามารถช่วยตอบสนองความต้องการทางสังคมได้ด้วยความจริงแล้วการทำงานหรือทำกิจกรรมกับเพื่อน ร่วมงานจะให้โอกาสที่ดีเยี่ยมต่อการมีเพื่อนการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความต้องการทางสังคมจะถูกกระตุ้น ภายใต้สภาวะที่ “ความไม่แน่นอนทางองค์กร”มีอยู่เช่นเมื่อความเป็นไปได้ของการรวมบริษัทได้คุกคาม ความมั่นคงของงานภายใต้สภาวะเช่นนี้บุคคลจะแสวงหาความเป็นมิตรจากเพื่อนร่วมงานเพื่อที่จะรวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังเป็นไปอยู่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

มหาวิทยาลัย ควรมีนโยบายแผนงานและมีรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร ระดับผู้ปฏิบัติงาน ควรกำหนดแนวทางและเปิดโอกาสในการ พัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรให้มีความชัดเจนมากขึ้นโดยมุ่งเน้นความสำคัญที่ จะเปิดโอกาสให้บุคลากรระดับปฏิบัติงานได้รับโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการทำงาน

ข้อเสอนแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลุ่มบุคลากรที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ทั้งบุคลากรสายสนับสนุนและบุคลากรสายวิชาการ

2. ควรศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของ กลุ่มบุคลากรที่เข้ามาปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ในเชิงลึกโดยการ สัมภาษณ์และสังเกตการณ์วิธีการดำเนินชีวิตในสถานที่ทำงานเพื่อค้นหาแนวทางการปฏิบัติตนของ บุคลากร

เอกสารอ้างอิง

วีนัส ศรีศักดา. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับ ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรมหาวิทยาลัยทักษิณ. การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 7.

ลัดดาวัลย์ ใจไว. (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุดารัตน์ ครุฑสึก. (2557). ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน ความผูกพันต่อองค์กร และการสื่อสารในองค์กรส่งผลต่อการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กร ของพนักงานเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2557). การประเมินคุณภาพชีวิตการทำงานและความสุขของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ณัฏฐา ผุดผ่อง. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์การกับคุณภาพชีวิตการทำงานและกลุ่มเจนเนอเรชั่นของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,กรุงเทพมหานคร.

ชาญยุทธ ชูสุวรรณ. (2556). “ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน วิทยาลัยทองสุข”. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยทองสุข, กรุงเทพมหานคร.

รัตนะ นิมมานเทวินทร์. (2556). การศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในองค์การและคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสำนักงาน บริษัท โรงพยาบาลพญาไทย 2 จำกัด. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

มาริน จันทรวงศ์. (2556). คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.

ปาริชาติ ปานสำเนียง. (2556). คุณภาพชีวิตในการทำงาน และ การรับรู้ความยุติธรรมในองค์การที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรผ่านความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน กรณีศึกษาคณะแพทย์แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เสาวลักษณ์ ตระกูลกองโต. (2556). คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานรับจ้างเหมาแรงงานภายนอก(Outsourcing Employees) กรณีศึกษา บริษัทอาร์ทูโอโปรเจคท์ จำกัด. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ชาญยุทธ ชูสุวรรณ. (2556). เรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน วิทยาลัยทองสุข. บัญฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยทองสุข.

ฉัตรปารี อยู่เย็น. (2555). แรงจูงใจและความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ปวรรัตน เลิศสุวรรณเสรี. (2555). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรวิทยาลัยราชพฤกษ์ ประจำปีการศึกษา 2555. รายงานวิจัยทุนอุดหนุนการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์ปีการศึกษา 2555. วิทยาลัยราชพฤกษ์, นนทบุรี.

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานเคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี
The performance of Kerry Parcel Shop Boromarajonani employees

ชุติเดช มั่นคงธรรม[1], วันเพ็ญ เพ็งสมบูรณ์[2], อทิตยา สังฆทัศน์[3] และระเด่น แทนประชา[4]
Chutidaj Munkongtum[1], Wanpen Pengsomboon[2], Atitaya Suangkatuht[3] and Raden Tanpacha[4]
[1-4]สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ คณะบริหารธุรกิจ
[1-4]Faculty of Business Logistics Management, Bangkok Thonburi University
[1]e-mail: chutijaj999@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม เก็บจากกลุ่มประชากรพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี เท่านั้น จำนวน 109 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบความแตกต่างโดยสถิติ t-test และสถิติ F-test (ANOVA) และการวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุน้อยกว่า 30 ปีมากที่สุด การศึกษาส่วนใหญ่ ปริญญาตรี รายได้ 15,001 – 25,000 บาท มากที่สุด ตามลำดับ เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี ที่ไม่แตกต่างกัน ไม่ยอมรับสมมติฐาน อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี ที่ไม่แตกต่างกัน ไม่ยอมรับสมมติฐาน ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี ที่ไม่แตกต่างกัน ไม่ยอมรับสมมติฐาน รายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี ที่แตกต่างกัน ยอมรับสมมติฐาน

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

Abstract

Subject research The performance of Kerry Parcel Shop Boromarajonani employees was quantitative research. (Quantitative Research) Objective 1. To study

the performance of Kerry Parcel Shop Borommarajonani employees 2. To study the relationship between factors affecting the performance of Kerry Parcel Shop employees. The study tool was a questionnaire collected from a population of 109 Kerry Parcel Shop Borommarajonani employees. Frequency distribution (Frequencies), Percentage, Mean and Standard Deviation were tested for differences by t-test and F-test (ANOVA) statistics and analysis. Pearson Product Moment Correlation Coefficient at a statistically significant level 0.05.

The study found that the majority of the sample were female. Most of them were younger than 30 years. Most of the studies, bachelor's degree, income 15,001 - 25,000 baht, the most, respectively. Gender different had a different effect on the performance of Kerry Parcel Shop Borommarajonani employees. together Do not accept the assumption Different age had no different effect on the performance of Kerry Parcel Shop Borommarajonani employees. Do not accept the assumption Different educational levels had no different effect on the performance of Kerry Parcel Shop Borommarajonani employees. Do not accept the assumption Different income affects the performance of Kerry Parcel Shop Borommarajonani employees. Accept the hypothesis.

Keyword : Performance

บทนำ

การทำงานให้หน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าองค์กรภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ต่างก็ตระหนักถึงการปรับเปลี่ยนกระบวนการหรือวิธีการทำงานเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กลยุทธ์ในการสร้างความสำเร็จในการทำงาน หรือเทคนิคการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน ตลอดจนการทำงานอย่างไรให้มีความสุข นั่นแสดงว่าองค์กรทั้งหลายต่างก็มีความเห็นตรงกันว่าองค์กรจะมีความเจริญก้าวหน้าหรือพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศได้นั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งอยู่ที่ผู้ปฏิบัติงานมีคุณภาพ และสามารถทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการทำงานไม่ว่าเราจะทำงานอะไรก็ตาม เราต้องมีความสุขในการทำงาน แม้ว่าบางครั้งเราอาจจะบ่นว่าเหนื่อย แต่เมื่อเราเห็นผลสำเร็จของการทำงานแล้ว เราก็จะมองข้ามอุปสรรคเหล่านั้นไปอย่างง่ายดาย หากเราต้องการให้การทำงานของเราเต็มไปด้วยความสุข เราต้องรู้สึกสนุกกับงาน เมื่อเราสนุกกับงานที่เราทำ ไม่ว่าเราจะเจออุปสรรคในการทำงานที่หนักหนาสาหัสเพียงไหน เราก็จะผ่านพ้นไปได้ เพราะเราได้เรียนรู้แล้วว่าเราต้องทำงานอย่างไรจึงจะมีความสุข การทำงานไม่เพียงแต่ต้องมีความสุขเท่านั้น แต่ต้องเป็นการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วย จึงจะทำให้เราได้ชื่อว่าเป็นคนที่ทำงานดี ทำงานเก่ง จนเป็นที่พึงพอใจของเจ้านาย และเพื่อนร่วมงาน แต่การทำงานต้องทำอย่างไรจึงจะมีความสุขนั้น เป็นเรื่องที่

อธิบายได้ยาก เพราะคนทำงานแต่ละคนก็มีวิธีการในการทำงานที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับแนวคิดและการปรับใช้

ประสิทธิภาพ เป็นเรื่องของการใช้ปัจจัยและกระบวนการในการดำเนินงาน โดยประสิทธิภาพอาจไม่แสดงเป็นค่าประสิทธิภาพเชิงตัวเลข แต่แสดงด้วยการบันทึกถึงลักษณะการใช้เงิน วัสดุ คน และเวลา ในการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่า ประหยัด ไม่มีการสูญเปล่าเกินความจำเป็น รวมถึงมีการใช้กลยุทธ์หรือเทคนิควิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม สามารถนำไปสู่การบังเกิดผลได้เร็วและมีคุณภาพ ประเภทของประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้ที่มีประสิทธิภาพในการทำงานจึงเป็นผู้ที่ฉลาดในการเรียนรู้ รู้ว่าการทำงานอย่างไรจึงจะบรรลุผลสำเร็จในเวลาอันรวดเร็วและมีความผิดพลาดน้อย นั่นก็คือการลงทุนน้อย แต่ได้ผลตอบแทนมากกว่าในเชิงเศรษฐศาสตร์อาจเน้นความคุ้มค่าหรือความคุ้มทุนในการปฏิบัติงานด้วย ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของพนักงานให้มีคุณภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี
2. เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานของเคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี จำกัด โดยมีตัวแปรอิสระคือ คุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี จำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี
2. เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี
3. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของพนักงานให้มีคุณภาพมากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

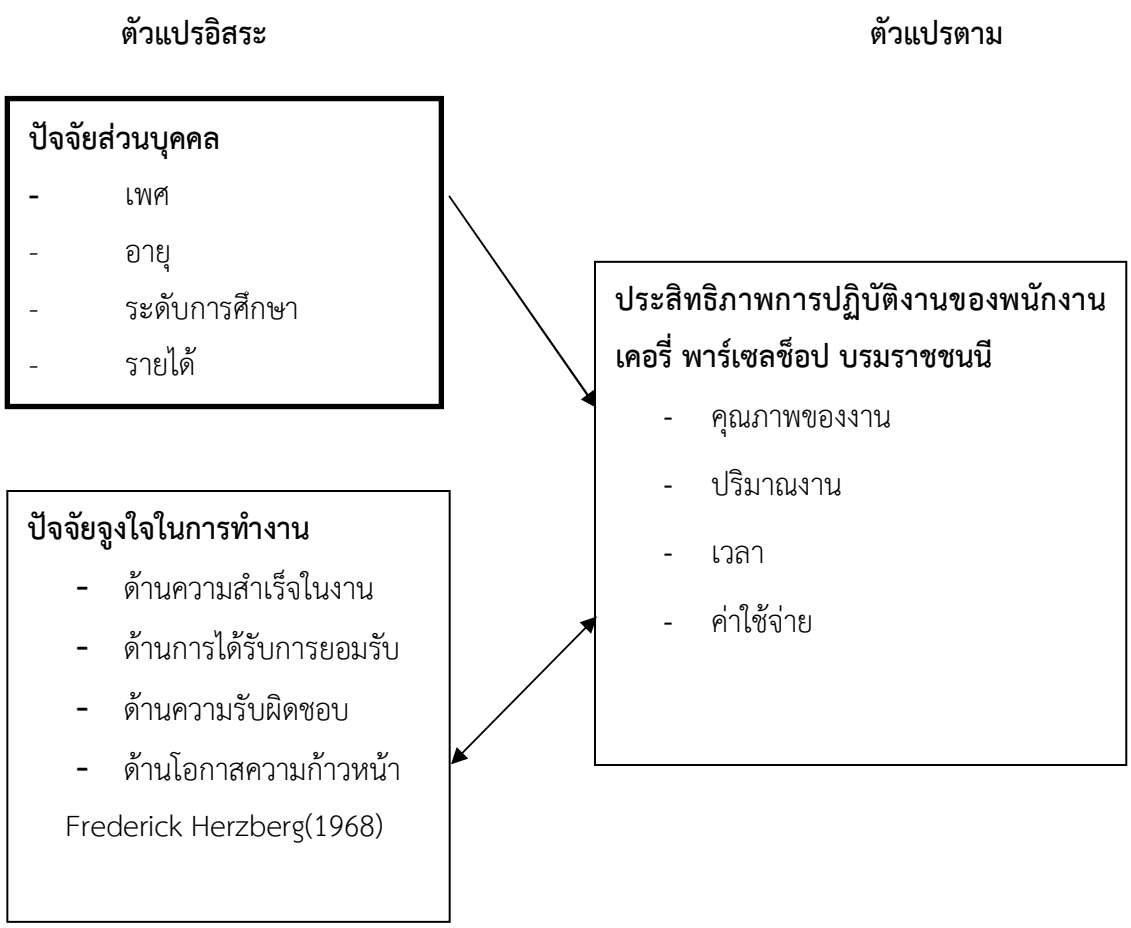

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ที่แตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานเคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนีที่แตกต่างกัน

2. ปัจจัยปัจจัยจูงใจในการทำงานกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานเคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี จำกัดมีความสัมพันธ์กัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถและทักษะในการกระทำของบุคคลของตนเอง หรือของผู้อื่นให้ดีขึ้น เจริญขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเองและขององค์กร อันจะทำให้ตนเอง ผู้อื่นและองค์กร เกิดความพึงพอใจและสงบสุขในที่สุด

คุณภาพของงาน หมายถึง การที่พนักงานปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ตามเกณฑ์มาตรฐานขององค์กรโดยไม่มีการผิดพลาด หรือผิดพลาดน้อยที่สุด

ปริมาณงาน หมายถึง การที่พนักงานได้รับงานปริมาณงานที่มอบหมายอย่างเหมาะสมสามารถปฏิบัติได้ตามเป้าหมายหรือความคาดหวังขององค์กร

เวลา หมายถึง การที่พนักงานใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับประเภทของงานที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติงานได้ถูกต้อง รวดเร็วทันเวลา ตามมาตรฐานขององค์กร

ค่าใช้จ่าย หมายถึง การที่พนักงานใช้วัสดุและอุปกรณ์ต่างๆในองค์กรได้อย่างเหมาะสมกับงาน มีการคำนึงถึงความประหยัดคุ้มค่าในการใช้วัสดุอุปกรณ์ทุกอย่างในองค์กร ทำให้เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด

ระเบียบวิธีการวิจัย

วิจัยฉบับนี้ได้ทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS/PC (Statistical Package for Social Science) โดยจำแนกประเภทของการวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี เป็นรายปัจจัยและโดยรวม แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางเพื่อต้องการทราบถึงระดับความคิดเห็นของปัจจัยต่างๆ ในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดระดับการแปลผลโดยใช้สูตรการคำนวณอัตราภาค

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

2.1 ใช้สถิติ t-test (Independent Sample test) ทดสอบเปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม

2.2 ใช้สถิติ F-test (ANOVA) ทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป และกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

2.3 ใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ในการหาค่าความสัมพันธ์ระหวางปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน เคอรี่ พาร์เซลช็อป บรมราชชนนี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความสำเร็จในงานโดยรวม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความภูมิใจในผลงานที่ปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.30 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 อยู่ในระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย รองลงมาคือทำงานที่ได้มอบหมายสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีค่าเฉลี่ย 4.15 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.53 ระดับความคิดเห็นเห็นด้วย และสามารถแก้ไขปัญหาได้เมื่อมีปัญหาเกิด

ขึ้นกับงานที่ได้รับมอบหมาย 4.00 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 อยู่ในระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการได้รับการยอมรับ โดยรวม มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 3.98 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า งานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติตรงกับความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.15 มีค่าเบี่ยงเบนมาตราฐาน 0.48 อยู่ในระดับเห็นด้วย ลำดับต่อไปคือ งานที่ได้รับมอบหมายต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย 4.08 มีค่าเบี่ยงเบนมาตราฐาน 0.53 อยู่ในระดับเห็นด้วย ต่อไปคืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ท้าทายความสามารถ มีค่าเฉลี่ย 4.05 มีค่าเบี่ยงเบนมาตราฐานคือ 0.60 อยู่ในระดับเห็นด้วย ลำดับต่อไปคือ มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆในองค์กร มีค่าเฉลี่ย 3.90 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และลำดับสุดท้ายคือ ได้รับการชมเชย การแสดงความยินดีและการให้กำลังใจ ในความสามารถจากปฏิบัติงานเมื่องานเสร็จสิ้น มีค่าเฉลี่ย 3.70 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการได้รับการยอมรับ โดยรวม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.03 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า งานที่ได้รับมอบหมายมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.15 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 อยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือ ทำงานเสร็จได้ทันตามแผนการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยคือ 4.13 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 อยู่ในระดับเห็นด้วย และลำดับสุดท้ายคือ มีอิสระในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.80 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 อยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านโอกาสความก้าวหน้าโดยรวม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.00 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีโอกาสได้รับการฝึกอบรม สัมมนา หรือดูงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.20 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 อยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือ มีโอกาสได้รับการสนับสนุนจากองค์กรให้สามารถศึกษาต่อได้ มีค่าเฉลี่ยคือ 3.95 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 อยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และลำดับสุดท้ายคือ มีโอกาสได้รับรายได้ที่เพิ่มขึ้น หรือได้รับการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นจากองค์กรของท่าน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.85 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 อยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของงานโดยรวม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.00 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่องค์กรกำหนด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.10 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 อยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ผิดพลาดน้อยมากหรือแทบจะไม่ผิดพลาดเลย มีค่าเฉลี่ยคือ 3.90 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 อยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านปริมาณงานโดยรวม มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 3.90 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปฏิบัติงานได้ปริมาณงานตามเป้าหมายหรือความคาดหวังขององค์กร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 3.98 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 อยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และลำดับสุดท้ายคือ ปริมาณงานที่ท่านได้รับมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.75 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93 อยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านเวลาโดยรวม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.1 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ใช้ระยะเวลาปฏิบัติงานได้ถูกต้องและรวดเร็วตามมาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.08 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 อยู่ในระดับเห็นด้วย และลำดับสุดท้ายคือ ใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับประเภทของงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 4.03 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 อยู่ในระดับเห็นด้วย ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านค่าใช้จ่ายโดยรวม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.14 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คำนึงถึงความประหยัดคุ้มค่าทุกครั้งที่ใช้วัสดุอุปกรณ์ขององค์กรทำให้เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.18 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 อยู่ในระดับเห็นด้วย และลำดับสุดท้ายคือ เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้เหมาะสมกับงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 4.10 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 อยู่ในระดับเห็นด้วย ตามลำดับ

อภิปรายผล

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความสำเร็จในงานโดยรวม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความภูมิใจในผลงานที่ปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.30 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 อยู่ในระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย รองลงมาคือทำงานที่ได้มอบหมายสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีค่าเฉลี่ย 4.15 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.53 ระดับความคิดเห็นเห็นด้วย และสามารถแก้ไขปัญหาได้เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นกับงานที่ได้รับมอบหมาย 4.00 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 อยู่ในระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการได้รับการยอมรับ โดยรวม มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 3.98 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า งานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติตรงกับความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.15 มีค่าเบี่ยงเบนมาตราฐาน 0.48 อยู่ในระดับเห็นด้วย ลำดับต่อไปคือ งานที่ได้รับมอบหมายต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย 4.08 มีค่าเบี่ยงเบนมาตราฐาน 0.53 อยู่ในระดับเห็นด้วย ต่อไปคืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นงานที่ท้าทายความสามารถ มีค่าเฉลี่ย 4.05 มีค่าเบี่ยงเบนมาตราฐานคือ 0.60 อยู่ในระดับเห็นด้วย ลำดับต่อไปคือ มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในเรื่อง

ต่างๆในองค์กร มีค่าเฉลี่ย 3.90 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และลำดับสุดท้ายคือ ได้รับการชมเชย การแสดงความยินดีและการให้กำลังใจ ในความสามารถจากปฏิบัติงานเมื่องานเสร็จสิ้น มีค่าเฉลี่ย 3.70 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการได้รับการยอมรับ โดยรวม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.03 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า งานที่ได้รับมอบหมายมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.15 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 อยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือ ทำงานเสร็จได้ทันตามแผนการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยคือ 4.13 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 อยู่ในระดับเห็นด้วย และลำดับสุดท้ายคือ มีอิสระในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.80 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 อยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านโอกาสความก้าวหน้าโดยรวม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.00 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีโอกาสได้รับการฝึกอบรม สัมมนา หรือดูงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.20 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 อยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือ มีโอกาสได้รับการสนับสนุนจากองค์กรให้สามารถศึกษาต่อได้ มีค่าเฉลี่ยคือ 3.95 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 อยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และลำดับสุดท้ายคือ มีโอกาสได้รับรายได้ที่เพิ่มขึ้น หรือได้รับการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นจากองค์กรของท่าน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.85 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 อยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของงานโดยรวม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.00 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่องค์กรกำหนด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.10 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 อยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ผิดพลาดน้อยมากหรือแทบจะไม่ผิดพลาดเลย มีค่าเฉลี่ยคือ 3.90 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 อยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านปริมาณงานโดยรวม มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 3.90 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปฏิบัติงานได้ปริมาณงานตามเป้าหมายหรือความคาดหวังขององค์กร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 3.98 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 อยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และลำดับสุดท้ายคือ ปริมาณงานที่ท่านได้รับมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.75 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93 อยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านเวลาโดยรวม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.1 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ใช้ระยะเวลาปฏิบัติงานได้ถูกต้องและรวดเร็วตามมาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.08 มีค่า

เบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 อยู่ในระดับเห็นด้วย และลำดับสุดท้ายคือ ใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับประเภทของงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 4.03 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 อยู่ในระดับเห็นด้วย ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านค่าใช้จ่ายโดยรวม มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.14 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คำนึงถึงความประหยัดคุ้มค่าทุกครั้งที่ใช้วัสดุอุปกรณ์ขององค์กรทำให้เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.18 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 อยู่ในระดับเห็นด้วย และลำดับสุดท้ายคือ เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้เหมาะสมกับงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 4.10 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 อยู่ในระดับเห็นด้วย ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ควรที่จะจัดสวัสดิการและค่าตอบแทนในด้านการจัดหาเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้แก่พนักงานเพิ่มมากขึ้น โดยอาจทำข้อตกลงกับสถาบันการเงินต่างๆ ในการให้สินเชื่อเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้แก่พนักงาน เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้เกิดขึ้นกับพนักงาน อันจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีในการทำงาน ผลลัพธ์ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ควรส่งเสริมให้พนักงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ด้วยการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้มีความเพียงพอ เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ มีระบบการทำงานที่ทันสมัย เป็นต้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้มีความรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์มากยิ่งขึ้นผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลในการดำเนินงาน ควรส่งเสริมให้พนักงานมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ด้วยการจัดหาหลักสูตรที่จำเป็นในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมให้กับพนักงาน และพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบให้แก่พนักงาน

เอกสารอ้างอิง

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ: วีอินเตอร์พริ้นท์.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :

พิชญา วัฒนรังสรรค์ (2558)การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานโรงแรมระดับ 4 ดาว ย่านสยามสแควร์ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการบริการและการท่องเที่ยว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์)อรรถมานะ. (2550). พฤติกรรมองค์การ ทฤษฎีและการประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักทดสอบทางการศึกษาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

Atkinson , John W . 1966 . Motive in Fantasy , Action and Society . New Delhi : Affiliated East West Press , Pvt . Ltd .

Cronbach, Lee Joseph. (1970). Essentials of Psychological Testing. New York : Harper and Row.

Domjan, M. (1996). The Principles of Learning and Behavior Belmont. California: Thomson Wadsworth.

Guilford and Hoepfner, R. 1971. The Analysis of Intelligence. New York : McGraw-Hill Book Company.

Guilford, J.P. 1968. The Nature of Human Intelligence. McGraw-Hill, Book Company.

Guilford, J.P. 1973. Fundamental Statistics in Psychology and Education. 4th ed. Tokyo : McGraw-Hill, Kodakusha.

Herman, J. M. (1970). A questionnaire measure of achievement motivation. Journal of Applied Psycholog, 13, 62-75.

Lovell, R. B. (1980). Adult Learning. New York: Halsted Press Wiley & Son.

McCelland, David C. and Others. 1953. The Achievement Motive. New York : Spplenton Century Croffs, Inc.

ปัจจัยการบริหารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของครูในสถานศึกษาเด็กเล็ก เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

An Association Among Administrative Factors and Teachers' Behavior of Educational Institutions for Young Children at Taweewatana, Bangkok

พีรพงศ์ ทิพนาค, สุภา สุขวิบูลย์

Peerapong Tipanark, Supa Sookviboon

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 0634216065

Branch of Educational Administration and Branch Early Childhood Education Department of Education Tell. 0634216065

e-mail: ptipnak@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเด็กเล็กในเขตทวีวัฒนา 2) พฤติกรรมของครูในสถานศึกษาเด็กเล็กในเขตทวีวัฒนา และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับพฤติกรรมของครูในสถานศึกษาเด็กเล็กในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตทวีวัฒนา จำนวน 70 คน จากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตทวีวัฒนา 3 ด้าน คือ ภาวะผู้นำ การนิเทศภายใน และบรรยากาศองค์การ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการนิเทศภายใน ภาวะผู้นำ และบรรยากาศองค์การ 2) พฤติกรรมของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการเป็นแบบอย่าง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การดูแลเด็ก และการจัดชั้นเรียน และ 3) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติระหว่างพฤติกรรมการบริหารกับพฤติกรรมของครู ที่ระดับนัยสำคัญ .01 ยกเว้นด้านเดียว คือการเป็นแบบอย่าง

คำสำคัญ: พฤติกรรมการบริหาร พฤติกรรมของครู

Abstract

The purposes of this research were to examine (1) the administrative behavioral factors of the administrators in Child Development Center, Taweewatana, Bangkok (2) investigate the teachers' behavior in those Child Development Center, and (3) determine the relationship between administrative factors and teachers

behavior of those Child Development Center. The sample in this study were 70 teachers who had been teaching in those Child Development Centers by simple random sampling technique. The instrument used for collecting data was a 5-level rating scale questionnaire. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation and the Pearson's Correlation Coefficient.

The research results reveal that 1) The administrative factors of the administrators in Child Development Center, Taweewatana, Bangkok were performed at high level in all 3 aspects such as leadership, internal supervision and organizational climate respectively. 2) The teachers' behavior in those Child Development Centers was also performed at high level. The aspects listed in order including teachers' exemplification, performing learning experience, taking care of children and classroom management. and 3) It was found that the administrative factors : leadership, internal supervision and organizational climate, there were positively related to all teachers' managing behavior at .01 level of highly statistical significant, except being a teachers' exemplification.

Keywords: administrative factors, teachers' behavior

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีหน้าที่สำคัญในการ สร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นเตือน ให้คำแนะนำ และประสานงานให้ครูทุกคนเกิดความร่วมมือร่วมใจและปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เพื่อให้การบริหารงานของสถานศึกษาหรือโรงเรียนมีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินไปอย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ แต่จะมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหาร และของบุคลากรทุกคนนักวิชาการจำนวนมากได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับศักยภาพการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนและก็ พบว่าผู้บริหารมีอิทธิพลอย่างมากในการเป็นต้นแบบการแสดงพฤติกรรมของครู ถ้าสถานศึกษาใดมีผู้บริหารที่มีสมรรถนะ มีคุณภาพก็จะสามารถสั่งการและใช้อิทธิพลภาวะผู้นำต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงาน หรือทำกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าสถานศึกษาใดได้ผู้บริหารที่ไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะไม่สามารถสั่งการได้ ซึ่งจะเป็นผลทำให้การปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาประสบความล้มเหลวได้เช่นกัน เพราะฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องอาศัยความเป็นผู้นำที่เข้มแข็งจึงจะสามารถสร้างความเชื่อมั่น ความมั่นคงให้กับบุคลากรในสถานศึกษาได้ ซึ่งจะก่อ ให้เกิดการยอมรับของครู และบุคลากรในโรงเรียน และมีความเต็มใจที่จะทำงานได้ (กาญจน์ และธีระ, 2558)

สเตียรส์ (Steers, 1985) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ลักษณะขององค์การ ลักษณะของบุคคลในองค์การ ลักษณะของสภาพแวดล้อม และ นโยบาย การบริหารและการปฏิบัติการ ส่วนประสิทธิผลของการบริหารนั้น

พิจารณาจาก ความสามารถในการเรียนของนักเรียน การพัฒนาให้นักเรียนมีเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และความสามารถ (Hoy and Miskel, 2008), ส่วน ยุทธศักดิ์ ไชยสีหา (2556) ได้ทำการศึกษา และพบว่าปัจจัยทางการบริหารจัดการที่ส่งผลทำให้ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิผลมากที่สุด คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร รองลงมาได้แก่ ด้านครูผู้สอน บรรยากาศภายในองค์การที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน และการนิเทศภายใน ก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จเช่นกัน ด้านครูผู้สอน ก็เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในอันดับต้นต้นเช่นกัน เนื่องจากเป็นผู้อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน จึงย่อมมีอิทธิพลอย่างมากที่จะสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์แก่นักเรียน เพราะครูมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ คือ จัดทำโครงการสอนให้สมบูรณ์ เตรียมการสอน เตรียมอุปกรณ์การสอน ดำเนินการสอน ออกข้อสอบ ควบคุมชั้นเรียนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยอยู่เสมอ รักษาเวลาในการเข้าสอนและออกจากห้องสอน หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความคิดริเริ่มในการสร้างสรรค์งานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น และตรวจงานเด็ก ตลอดจนแก้ไขข้อผิดพลาดอยู่เสมอ ระวิยา อิสมาแอล (2557: 5-6) ได้ทำการศึกษาและพบว่าพฤติกรรมการจัดการสอนของครูที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและเสริมสร้างการเรียนรู้ของนักเรียน คือ การเป็นแบบอย่าง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การดูแลเด็ก และการจัดการชั้นเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ

การจัดการศึกษาของโรงเรียนต้องอาศัยความทุ่มเท เอาใจใส่ทั้งของผู้บริหารสถานศึกษาและของครู ดังนั้น การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาน่าจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานของครู อย่างไรก็ตามยังมีงานวิจัยจำนวนน้อยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานของผู้บริหาร โดยเฉพาะงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับผู้บริหารและครูที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กเล็กในระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือสถานศึกษาที่มีการเรียนการสอนเด็กเล็ก จึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคน ช่วยแบ่งเบาภาระด้านการจัดการศึกษาของรัฐ นักจิตวิทยาหลายท่านมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เด็กวัยนี้เป็นวัยที่เริ่มต้นของชีวิตมนุษย์ เป็นช่วงเวลาสำคัญที่สุดเพราะเป็นวัยแห่งการวางรากฐาน เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิตในอนาคต และเป็นช่วงที่เกิดการเรียนรู้มากที่สุด (จิรวรรณ กาละดี, 2552: 7) ผู้วิจัยในฐานะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับต่างๆ รวมทั้งทางทางด้านการศึกษาปฐมวัย ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีภาระในการสอนนิเทศการสอน เพื่อฝึกฝนนักศึกษาให้ออกไปเป็นครูสอนเด็กปฐมวัย มีความตระหนักและมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอน ต้องการศึกษาว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กหรือไม่เพียงใด โดยคาดหวังว่าผลการศึกษาวิจัยในบริบทนี้จะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาเด็กเล็กในเขตทวีวัฒนา ซึ่งเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป รวมทั้งยังสามารถนำผลวิจัยไปใช้ในจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาของหลักสูตรสาขาการศึกษาปฐมวัยของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีได้อีกด้วย

สาระที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ได้อาศัยการวิจัยของ แพทริค ชอน เกรย์ (2013:2-3) ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ หรือการนิเทศ ติดตาม มีความ เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องครูผู้สอนและดูแลเด็ก และการวิจัยของ นิโคเลตา ดูตา และคณะ (2015: 1223-1224) ที่ศึกษาพบว่าลักษณะที่พึงประสงค์ของครู ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นและเป็นผลให้การบริหารงานของโรงเรียนประสบผลสำเร็จ คือ การเป็นแบบอย่าง การเอาใจใส่ดูแลนักเรียน และความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียน สรุปได้ว่าความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษามาจากปัจจัยหลัก คือปัจจัยเกี่ยวกับผู้บริหารและปัจจัยด้านครู ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่าจำได้ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนาการบริหารและพัฒนาครูสำหรับการจัดการเรียนให้แก่เด็กเล็กได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเด็กเล็ก เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาพฤติกรรมของครูในสถานศึกษาเด็กเล็ก เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงกับพฤติกรรมของครูในสถานศึกษาเด็กเล็ก เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลอย่างมากในการเป็นต้นแบบพฤติกรรมของครู โดยปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครูปฐมวัย สเตียรส์ (Steers, 1985) ศึกษาพบว่าขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ลักษณะขององค์การ ลักษณะของบุคคลในองค์การ ลักษณะของสภาพแวดล้อม และ นโยบายการบริหารและการปฏิบัติการ และปัจจัยการบริหารที่ส่งผลให้ผู้บริหารบริหารสถานศึกษาได้มีประสิทธิผลมากที่สุด คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร รองลงมาได้แก่ด้านครูผู้สอน บรรยากาศภายในองค์การและการนิเทศภายใน (ยุทธศักดิ์, 2556) ด้านครูผู้สอนก็เป็นปัจจัยที่สำคัญเพราระเป็นผู้อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนโดยตรงจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อการสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์แก่นักเรียน การวิจัยครั้งนี้อาศัยแนวคิดหลักของ แพทริค ชอนเกรย์ (2013:2-3) ที่พบว่า ภาวะผู้นำ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานวิชาการหรือการนิเทศ ติดตาม มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของครูผู้สอนและดูแลเด็ก และของ นิโคเลตา ดูตา และคณะ (2015: 1223-1224) ที่พบว่าลักษณะที่พึงประสงค์ของครู ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น เป็นผลให้การบริหารงานของโรงเรียนประสบผลสำเร็จ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากแนวคิดหลักตามที่กล่าว ผู้วิจัยจึงได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่สัมพันธ์กันดังภาพที่ 1 ดังนี้

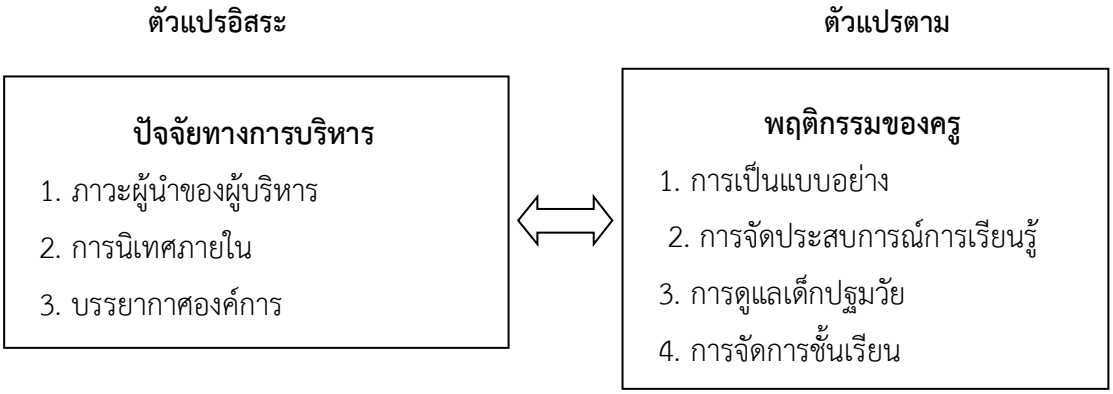

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational research) ประชากรหลักที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาเด็กเล็กที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางกำหนดขนาดของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มาจำนวน 70 คน รวมทั้งเจาะจงเลือกผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยอีก จำนวน 6 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือหลักใช้แบบสอบถาม ซึ่งอกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับครูผู้สอน เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) กำหนดเกณฑ์การให้ค่าคะแนนดังนี้

5 หมายถึง การปฏิบัติของครู มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

4 หมายถึง การปฏิบัติของครู มีการปฏิบัติอย่างบ่อยครั้ง

3 หมายถึง การปฏิบัติของครู มีการปฏิบัติเมื่อมีโอกาส

2 หมายถึง การปฏิบัติของครู มีการปฏิบัตินานๆ ครั้ง

1 หมายถึง การปฏิบัติของครู มีการปฏิบัติน้อยมาก

และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับผู้บริหาร เป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) เช่นเดียวกัน กำหนดเกณฑ์ให้ค่าคะแนนดังนี้

5 หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับการการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังกล่าวนี้ ได้ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตามหลักวิชาการ มีการตรวจสอบ Validity จากผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC ของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient) แต่ละด้านมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.88 ซึ่งสูงเพียงพอสำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หาค่าสถิติและแปลความหมายของข้อมูลที่วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย: ใช้สถิติพื้นฐานเพื่ออธิบายลักษณะของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ได้แก่ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.); ส่วนสถิติอนุมานเพื่อประมาณค่าพารามิเตอร์ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) และอธิบายความหมายของ r โดยใช้เกณฑ์ คือ

การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2551:125) มีรายละเอียดดังนี้ คือ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2551)

ค่า r = 0.91 -1.00 หมายความว่า ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มีค่าความสัมพันธ์สูงมาก

ค่า r = 0.71 – 0.90 หมายความว่า ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มีค่าความสัมพันธ์สูง

ค่า r = 0.31 – 0.70 หมายความว่า ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มีค่าความสัมพันธ์ปานกลาง

ค่า r = 0.01 – 0.30 หมายความว่า ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มีค่าความสัมพันธ์ต่ำ

ค่า r = 0.91 – 1.00 หมายความว่า ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มีค่าความสัมพันธ์ต่ำมาก

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ: สถิติพื้นฐาน (Descriptive Statistics) และสถิติอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ผลดังนี้

1. พฤติกรรมการจัดการสอนของครู ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการเป็นแบบอย่าง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การดูแลเด็ก และการจัดชั้นเรียน ตามการรับรู้ของครู ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพฤติกรรมของครู โดยรวม และรายด้าน

(n=70)

	รายการพฤติกรรม	**ระดับพฤติกรรม**		
		$\overline{X}$	**S.D.**	**ระดับ**
1.	การเป็นแบบอย่าง	4.18	0.65	มาก
2.	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.10	0.40	มาก
3.	การดูแลเด็ก	4.06	0.32	มาก
4.	การจัดชั้นเรียน	3.96	0.32	มาก
	โดยรวม	**4.07**	**0.41**	**มาก**

จากตารางที่ 1 แสดงว่าครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตทวีวัฒนา โดยรวมเห็นว่าตนเองมีการแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.07, SD. = 0.41)) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่ามีการแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นเดียวกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านการเป็นแบบอย่าง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การดูแลเด็ก และด้านการจัดชั้นเรียน ตามลำดับ

2. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เขตทวีวัฒนา ตามการรับรู้ของครูในด้านการนิเทศภายใน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และบรรยากาศองค์การ ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวม และรายด้าน

ข้อที่	พฤติกรรมทางการบริหาร	ระดับพฤติกรรม		
		$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1	การนิเทศภายใน	3.77	0.44	มาก
2	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	3.69	0.53	มาก
3	บรรยากาศองค์การ	3.52	0.43	มาก
	โดยรวม	**3.66**	**0.48**	**มาก**

จากตารางที่ 2 แสดงว่าพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.66) และในแต่ละด้านทั้ง 3 ด้าน ก็อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เรียงลำดับได้แก่ การนิเทศภายใน การแสดงภาวะผู้นำของผู้บริหาร และบรรยากาศองค์การ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางการบริหารกับพฤติกรรมของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเขตทวีวัฒนา ผลการวิดคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างพฤติกรรมการบริหารและพฤติกรรมของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

	Exempli.	Exp	Care	Class	Lead	Sup
Exp	.357**					
Care	.287**	.400**				
Class	.191	.621**	.526**			
Lead	.018	.209	.320**	.425**		
Sup	-.026	.296**	.355**	.378**	.772**	
Env	-.060	.097	.264**	.230	.646**	.649**

หมายเหตุ: ** p-value < 0.01

Exempli แทน การเป็นแบบอย่าง Exp แทน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

Care แทน การดูแลเด็ก Lead แทน ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

Sup แทน การนิดเทศภายใน Env แทน บรรยากาศองค์กร

จากผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 3 แสดงว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การนิเทศภายใน และบรรยากาศองค์การ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของครูในด้าน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การดูแลเด็ก และการจัดการชั้นเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นเพียงด้านเดียว คือการเป็นแบบอย่าง (r =.230)

อภิปรายผล

พฤติกรรมการบริหาร: ภาวะผู้นำ การนิเทศภายใน และบรรยากาศองค์การ พบว่ามีความ สัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเฉพาะในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การดูแลเด็ก และการจัดชั้นเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่การวิจัยนี้ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะพฤติกรรมทางการบริหารทั้ง 3 ด้านคือ ภาวะผู้นำ การนิเทศภายใน และบรรยากาศ มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำของสถานศึกษาได้แสดงบทบาทที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ กระบวนการสำคัญของการใช้ภาวะผู้นำคือการใช้อำนาจทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อประสานสัมพันธ์บทบาทต่างๆในกลุ่มตลอดจนการควบคุมชี้นำกิจกรรมของกลุ่มเพื่อการบรรลุเป้าหมาย (มาซีเต๊าะ บีมา, 2559: 77-79) ยิ่งไปกว่านั้น ภาวะผู้นำของผู้บริหารในแง่ผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอน ใช้ภาวะผู้นำเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มครูเพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยมุ่งเน้นที่ความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะฉะนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีหน้าที่รับผิดชอบกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในการปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตลอดจนมีขวัญและกำลังใจดีพร้อมที่จะทำงานด้วยความเต็มใจและมีความสุข ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของบูชิตา จันทร์สิงค์โท (2558: 76) ซึ่งทำการศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา และพบว่า ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารในระดับมากโดยแสดงความคิดเห็นว่า ผู้บริหารในฐานะผู้นำมีบทบาทในการนิเทศเพื่อพัฒนาความรู้ให้แก่ครูในการจัดการเรียนการสอน สร้างขวัญกำลังใจที่ดีแก่ครู และสร้างบรรยากาศอันดีและเป็นกันเองในหมู่ครู ซึ่งนำมาสู่ผลการวิจัยนี้คือ ปัจจัยทางการบริหารด้านบรรยากาศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาจากการแสดงความคิดเห็นของครูของศูนย์ฯ ก็พบว่า ครูแสดงความคิดเห็นว่าโรงเรียนของตนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะบรรยากาศของการทำงานที่มีความเป็นกันเอง มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันซึ่งทำให้เกิดความผูกพันที่จะทำในสิ่งที่ตนเองได้มีส่วนร่วม บรรยากาศที่ดีในองค์การทำให้ครูทุกคนรู้สึกว่าโรงเรียนน่าอยู่และมีความสุขในการทำงานและย่อมเป็นเหตุให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างดีและโรงเรียนมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทุกด้าน ดังที่ ฮอย และคณะ (Hoy, et al., 1990 : 260-270) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบบรรยากาศองค์การและสุขภาพโรงเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและจิตผูกพันของครู โดยใช้โรงเรียนมัธยมศึกษา 58 โรงเรียน ในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏว่าทั้ง บรรยากาศองค์การ และสุขภาพโรงเรียน สามารถทำนายจิตผูกพันของครูได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบรรยากาศองค์การ โดยเฉพาะข้อ “ผู้บริหารมีความเป็นกันเอง ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ร่วมงานเป็นอย่างดี” และ“การมีโอกาสและได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมการอบรม ศึกษางาน สัมมนาหรือศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์” มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางนั้น ผู้บริหารจึงควรใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดยให้โอกาสครูได้มีส่วนในการบริหารงานเพื่อให้เกิดการยอมรับ อันจะเป็น

แรงกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติ และควรสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเข้ารับการอบรม สัมมนาหรือศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาพฤติกรรมการสอนและการดูแลเด็กของครู

1.2 ปัจจัยทางการบริหาร: ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การนิเทศภายใน และบรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของครูในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การดูแลเด็ก และการจัดการชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น สถานศึกษาหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรให้ความสำคัญในการสร้างเสริมภาวะผู้นำโดยเฉพาะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการดำเนินงานนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมบรรยากาศในองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ เพราะสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็ก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็ก

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาหรือของศูนย์พัฒนาเด็ก ที่ส่งผลต่อคุณภาพของการบริหารของผู้บริหาร

2.3 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตทวีวัฒนา ที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความสุขในการเรียนของเด็ก

เอกสารอ้างอิง

กาญจน์ เรืองมนตรี และธีระ รุญเจริญ. (2558). **องค์ประกอบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวปฏิรูปการศึกษา : กรณีศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จิรวรรณ กาละดี.(2552) **คุณลักษณะของครูปฐมวัยที่พึงประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.** ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน).

บูชิตา จันทร์สิงค์โท. (2558). **บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดส านักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ขอนแก่น.

มาซีเต๊าะ บีมา. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้.** Vol. 11, No. 1 (มกราคม-มิถุนายน 2559).

ระวิยา อิสมาแอล. (2557). **ปัจจัยทางการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ยุทธศักดิ์ ไชยสีหา. (2556). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น. **วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย- ขอนแก่น.** 7(1): 140-150.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.** สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2551). **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของคุรุสภา พ.ศ. 2537**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

Gray, Patrick Sean. (2013). **Factors That Affect Administrator-Teacher Relationships.** Dissertation submmitted to the Graduate School of theUniversity of Southern Missisippi.

Hoy, W.K. et al. (2008). "Organizational Climate: School Health, and Effectiveness: A Comparative Analysis." **Educational Administration Quarterly.** 26 (3) : 266-279.

Hoy, W. K., Tarter, C. J., & Bliss J. R. (1990) . Organizational climate, school health and effectiveness: A comparative analysis. **Educational Administration Quarterly**, 26(3) , 260-279.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), pp. 607-610.

Nicoleta Duta, Georgeta Panisoara, Ion-Ovidiu Panisoara. (2015). **The Effective Communication in Teaching: Diagnostic study regarding the academic learning motivation to students**. 5th World Conference on Learning, Teaching and Educational Leadership, Social and Behavioral Sciences, 186 (2015) 1007 – 1012.

Steers, R.M. (1985). **Managing Effective Organization Introduction**. Boston, Massachusetts Kent Plublishing.

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร

Title Use Factors affecting the decision making of parents on selecting badminton club in Bangkok

อาทิตย์ ภู่ไพศาล[1], ณัชชา กริ่มใจ[2]

Artit Poopaisan[1], Natcha Krimjai[2]

[1]สาขาวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ, โทรศัพท์ 095-916-3599

[1] Branch of Master of Business Administration Department. Faculty of Business Administration, Tel.095-916-3599

[2]สาขาวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ, โทรศัพท์ 089-655-5110

[2] Branch of Master of Business Administration Department. Faculty of Business Administration, 089-665-5110

e-mail: bkkthon.natcha@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ และพฤติกรรมเกี่ยวกับกีฬาแบดมินตัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนแบดมินตันของสโมสรในกรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพสมรส มีอายุระหว่าง 40–49 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท 2) ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับนักเรียนแบบบิดา/มารดา เคยเล่นกีฬาแบดมินตัน นักเรียนในปกครองเป็นเพศชาย นักเรียนในปกครองมีอายุ 8–12 ปี มีแนวทางการส่งเสริมการเล่นกีฬาแบดมินตันเพื่อออกกำลังกาย มีจุดประสงค์ที่ให้นักเรียนได้เรียนแบดมินตันเพื่อให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ให้นักเรียนได้เรียนกีฬาแบดมินตันมาเป็นระยะเวลาต่ำกว่า 1 ปี ความถี่ในการพานักเรียนมาเรียนแบดมินตันมากกว่า 12 ครั้งต่อเดือน ผู้ที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจเลือกสโมสรแบดมินตัน คือ ตนเอง ช่องทางในการรู้จักหรือทราบข้อมูลเกี่ยวกับสโมสรแบดมินตัน คือ ญาติพี่น้อง/เพื่อน/คนรู้จัก 3) ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยความสำคัญอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านบุคลากร ค่าเฉลี่ยความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด 4) การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพ และแนวทางในการส่งเสริมการเล่นกีฬาแบดมินตัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การตัดสินใจ ผู้ปกครอง สโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร

Abstract

This research aimed to 1) study the marketing mix factors affecting decision-making of parents in choosing a badminton club in Bangkok. 2) To compare opinions on marketing mix factors affecting decision-making of badminton clubs. Parents in choosing a badminton club in Bangkok Classified by demographic characteristics and behavior in badminton The sample used for this study was the parents of 385 students studying badminton at a club in Bangkok using a simple sampling method. The results showed that 1) Most of the parents were female. Have marital status Age between 40–49 years. Bachelor's degree. Have a personal business career and their average monthly income is more than 50,000 baht. 2) Most of the parents had a relationship with the parents. Used to play badminton The students in the parent are male. Parent students aged 8–12 years have guidelines to promote the sport of badminton to exercise. The objective is for students to learn badminton in order to be healthy. Allowing students to learn badminton for less than 1 year, the frequency of taking students to learn badminton more than 12 times per month. The person who is most influential in making badminton club decisions is oneself. Relatives / friends / acquaintances. 3) Parents pay attention to marketing mix factors. Overall, it is at a high level. When considering each aspect, it was found that all aspects had a high level of significance, except for personnel, the mean of significance was the highest. 4) A comparison of opinions on the marketing mix factors affecting decision-making of the people In the selection of badminton clubs in Bangkok, classified by status, guidelines for promoting the sport of badminton were significantly different at 0.05 level.

Keywords: Parent decision, Badminton clubs in Bangkok

บทนำ

การออกกำลังกายเป็นกระแสนิยมในปัจจุบัน เห็นได้จากการเพิ่มขึ้นของสถานที่ออกกำลังกาย ฟิตเนส สนามกีฬา และสวนสาธาณะที่เปิดให้บริการ ยอดขายของเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์สำหรับการออกกำลังกาย แอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือที่มีฟังก์ชันเกี่ยวกับสุขภาพ รวมทั้งกระแสนิยมการทานอาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ เช่น โปรตีนทดแทน เครื่องดื่มไร้น้ำตาล เครื่องดื่มสุขภาพทดแทนมื้ออาหาร เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

การเล่นกีฬามีประโยชน์กับทั้งร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กและเยาวชน การเล่นกีฬาช่วยพัฒนาทางการเจริญเติบโตร่างกาย เช่น พัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ ระบบภูมิคุ้มกัน ระบบประสาท อีกทั้งยังพัฒนาด้านจิตใจ เช่น ความฉลาดทางอารมณ์ ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค ความเคารพ

และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น นอกจากนี้การเล่นกีฬายังเป็นการฝึกการมีระเบียบวินัย และความอดทน จากประโยชน์ข้างต้นในปัจจุบันผู้ปกครองจึงมีความต้องการที่จะหากิจกรรมทางกีฬานอกเหนือจากการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนในระบบสามัญ

กีฬาแบดมินตันเป็นกีฬาสากลที่ได้รับความนิยมมานาน สามารถเล่นได้ทุกเพศ ทุกวัย เป็นกีฬาที่เล่นได้ง่ายๆ ใช้อุปกรณ์เพียงแค่แร็กเกตและลูกขนไก่ จะเล่นบนสนามหญ้า ลานจอดรถ หรือในสนามแบดมินตันก็ได้ การเล่นกีฬาแบดมินตันนอกจากทำให้ร่างกายแข็งแรงแล้ว ยังช่วยให้เกิดทักษะความคล่องตัวและเป็นกิจกรรมเสริมสร้างการเข้าสังคมอีกด้วย

กีฬาแบดมินตันในประเทศไทยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสมาคมกีฬาแบดมินตันแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (The Badminton Association of Thailand Under Royal Patronage of His Majesty the King) มีจำนวนสโมสรสมาชิก 378 สโมสร (ข้อมูล ณ วันที่ 19 สิงหาคม 2563 : http://www.badmintonthai.or.th) ส่วนใหญ่สโมสรแบดมินตันในประเทศไทยเป็นสโมสรเอกชน จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินธุรกิจกีฬาแบดมินตัน ด้านทักษะกีฬาแบดมินตันสำหรับผู้ที่สนใจเล่นกีฬาแบดมินตันเพื่อออกกำลังกาย หรือพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ในการดำเนินธุรกิจใดๆ ให้บรรลุผลนั้นต้องอาศัยเครื่องมือทางการตลาดที่เรียกว่า ส่วนประสมทางการตลาด หรือ 7P’s ดังนั้นในธุรกิจกีฬาแบดมินตัน สโมสรจึงเปรียบเสมือนผลิตภัณฑ์และผู้ปกครองของเด็กจะเป็นลูกค้า เนื่องจากผู้ตัดสินใจเลือกสโมสรให้บุตรหลานโดยมีเกณฑ์ตัดสินใจและปัจจัยเพื่อประกอบการตัดสินใจแตกต่างกัน

เนื่องจากธุรกิจกีฬาแบดมินตันเติบโตทางการตลาดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานคร อีกทั้งได้รับอิทธิพลจากการประสบความสำเร็จของรัชนก อินทนนท์, ทรัพย์สิรี แต้รัตนชัย, เดชาพล พัววรานุเคราะห์ เป็นต้น ส่งผลให้ผู้ปกครองและผู้สนใจเล่นกีฬาแบดมินตันเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุผลดังกล่าวทั้งหมด ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสโมสรแบดมินตันในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ และพฤติกรรมเกี่ยวกับกีฬาแบดมินตัน

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้ปกครองที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์และพฤติกรรมเกี่ยวกับกีฬาแบดมินตันแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

นิยามศัพท์

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ปกครองในด้านต่างๆ ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ หมายถึง รายการของสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสโมสรแบดมินตันในเขตกรุงเทพมหานคร ในการวิจัยนี้ หมายถึง ส่วนประสมทางการตลาดของสโมสรแบดมินตัน

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด หมายถึง องค์ประกอบของส่วนประสมทางการตลาดของสโมสรแบดมินตันตามทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด (7P’s) ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสโมสรแบดมินตัน ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ (Product), ราคา (Price), สถานที่/การจัดจำหน่าย (Place), การส่งเสริมการตลาด (Promotion), บุคลากร (People), กระบวนการ (Process) และลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence)

ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง ภาพลักษณ์ หลักสูตรหรือโปรแกรมการเรียนการสอนกีฬาแบดมินตันรูปแบบต่างๆ สนามแบดมินตัน เครื่องมือ เครื่องใช้และวัสดุอุปกรณ์ สำหรับดำเนินการเรียนการสอนกีฬาแบดมินตัน และบริการเสริมต่างๆ ของสโมสรแบดมินตัน

ราคา (Price) หมายถึง การกำหนดราคาและวิธีในการชำระค่าเล่าเรียนของหลักสูตรหรือโปรแกรมการเรียนการสอนกีฬาแบดมินตันแบบต่างๆ ของสโมรแบดมินตัน

สถานที่/การจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง ทำเลที่ตั้ง รวมถึงสถานที่อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงบริการของผู้ใช้บริการในด้านต่างๆ เช่น สถานที่จอดรถ ห้องน้ำ เคาน์เตอร์หรือจุดบริการ เป็นต้น การจัดเวลาในการเปิดสอน และความสะดวกในการติดต่อของสโมสรแบดมินตัน

การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างสโมสรแบดมินตันและผู้ใช้บริการ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และทัศนคติที่ดี แจ้งข้อมูลข่าวสาร จูงใจให้เกิดความต้องการ เช่น การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย และการจัดกิจกรรมต่างๆ ของสโมสรแบดมินตัน

บุคลากร (People) หมายถึง ผู้ฝึกสอนหรือผู้ปฏิบัติกิจกรรมหรือเจ้าหน้าที่ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรรมให้บริการของสโมสรแบดมินตัน รวมถึงผู้ใช้บริการสโมสรแบดมินตัน ได้แก่ ผู้ปกครองและนักเรียน

กระบวนการ (Process) หมายถึง วิธีการและลำดับขั้นตอนจองระบบการบริการ การจัดการเรียนการสอน และนโยบายการให้บริการของสโมสรแบดมินตันที่ต้องดำเนินเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ

ลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence) หมายถึง องค์ประกอบเสริมที่มองเห็นหรือรับรู้ได้ ซึ่งทำหน้าที่ช่วยอำนวยความสะดวกหรือสื่อสารการบริการ และแสดงถึงรูปแบบและคุณภาพของสโมสรแบดมินตัน ได้แก่ การรักษาความสะอาดของสนามแบดมินตันและสิ่งแวดล้อม การตกแต่งและสร้างบรรยากาศ ความทันสมัยของเครื่องมือ เครื่องใช้หรือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน เครื่องแต่งกายของผู้ฝึกสอน รวมถึงการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการการตัดสินใจเลือกสโมสรแบดมินตันของผู้ปกครอง ซึ่งอาจเกิดจากอิทธิพลที่ได้รับมาจากปัจจัยต่างๆ รวมกับกระบวนการต่างๆ ภายในความคิดของตัวผู้ปกครองเอง

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา ผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือผู้ดูแลรับผิดชอบนักเรียนและสามารถตัดสินใจเลือกสโมสรแบดมินตันในเขตกรุงเทพมหานครได้

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของผู้ปกครองในด้านต่างๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

สโมสรแบดมินตัน หมายถึง สโมสร ชมรม ทีมกีฬาแบดมินตัน จัดตั้งขึ้นเพื่อที่ดำเนินธุรกิจกีฬาแบดมินตัน ทางด้านทักษะกีฬาแบดมินตัน สำหรับผู้ที่สนใจเล่นกีฬาแบดมินตันเพื่อออกกำลังกายหรือเพื่อพัฒนามุ่งสู่ความเป็นเลิศ ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง สโมสรแบดมินตันที่เป็นสมาชิกของสมาคมกีฬาแบดมินตันแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เท่านั้น

ที่เรียนกีฬาแบดมินตัน หมายถึง สนามแบดมินตันที่สโมสรแบดมินตันใช้สอนและฝึกซ้อม ซึ่งมีทั้งที่เป็นสนามแบดมินตันของสโมสรแบดมินตันเอง และสนามแบดมินตันที่สโมสรแบดมินตันเช่าบริการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ และพฤติกรรมเกี่ยวกับกีฬาแบดมินตัน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538) กล่าวว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพครอบครัว รายได้ อาชีพ การศึกษา เป็นเกณฑ์ที่ใช้นิยมนำมาใช้ในการแบ่งส่วนการตลาด ลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญและเป็นสถิติที่วัดได้ของประชากรที่ช่วยกำหนดตลาดของกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์จะสามารถเข้าถึงและมีประสิทธิภาพต่อการกำหนดตลาดเป้าหมาย รวมทั้งง่ายต่อการวัดมากกว่าตัวแปรอื่น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด

ธธีร์ธร ธีรขวัญโรจน์ (2546) กล่าวว่า ส่วนประสมทางการตลาด (marketing mix) ของสินค้านั้น โดยพื้นฐานจะมีอยู่ 4 ตัว ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมทางการตลาด แต่ส่วนประสมทางการตลาดของตลาดบริการจะมีความแตกต่างจากส่วนประสมทางการตลาดของสินค้าทั่วไป กล่าวคือ จะต้องมีการเน้นถึงพนักงาน กระบวนการในการให้บริการ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งทั้งสามส่วนประสมเป็นปัจจัยหลักในการส่งมอบบริการ ดังนั้น ส่วนประสมทางการตลาด

ของการบริการจึงประกอบด้วย 7Ps ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมทางการตลาด พนักงาน กระบวนการให้บริการ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538) กล่าวว่า การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค (Analyzing Consumer Behavior) เป็นการวิจัยหรือค้นหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อหรือการใช้ของผู้บริโภค เพื่อทราบถึงลักษณะความต้องการและพฤติกรรมการซื้อของเขา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

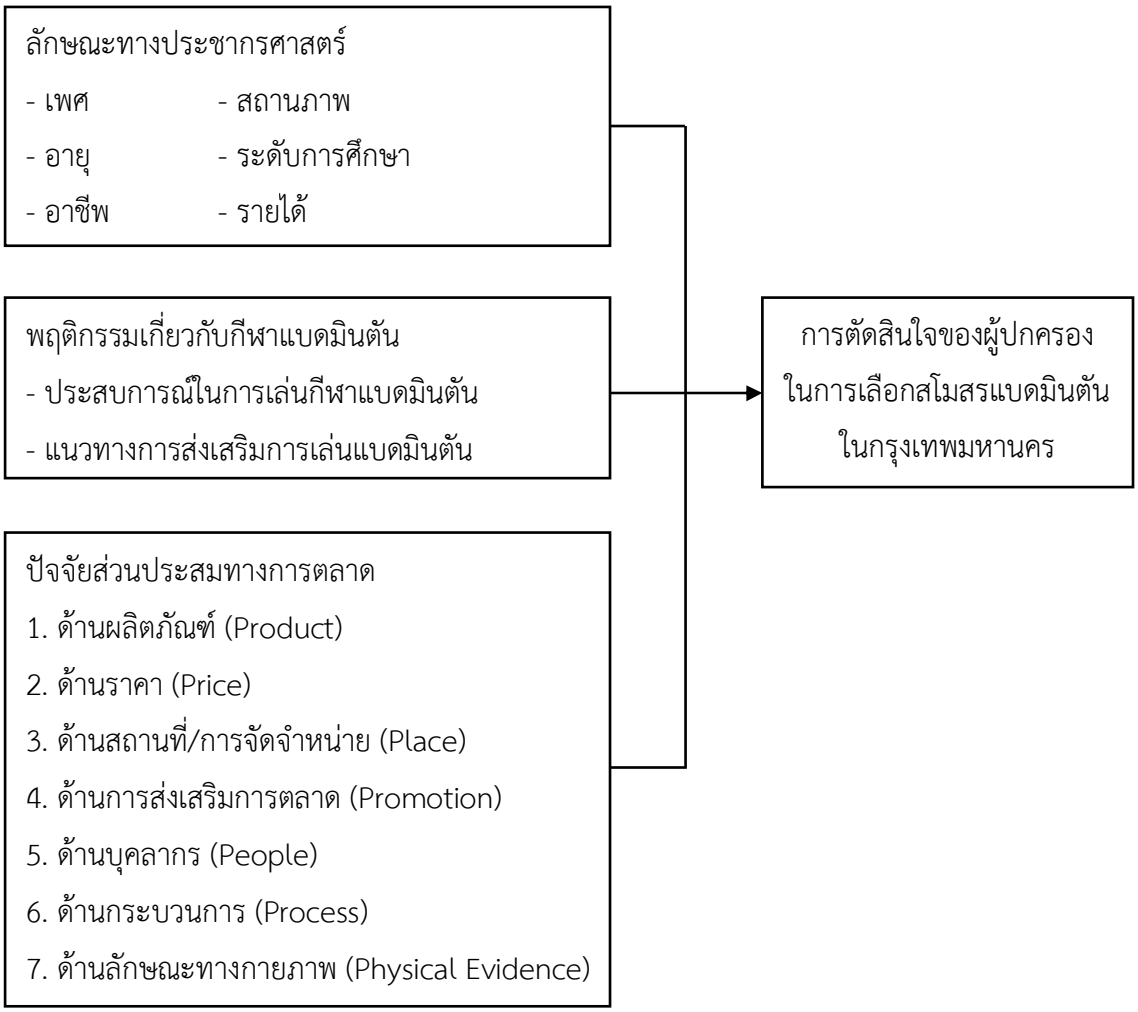

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนกีฬาแบดมินตันของสโมสรในกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนกีฬาแบดมินตันของสโมสรในกรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรการประมาณค่าสัดส่วนประชากร

ในการสุ่มตัวอย่าง (สิน พันธุ์พินิจ, 2554) โดยกำหนดสัดส่วนของประชากรที่ทำการสุ่มคือ 0.5 ค่าระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่างใช้หลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงตรง (Validity) เท่ากับ 0.99 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.960 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพฤติกรรมเกี่ยวกับกีฬาแบดมินตันและพฤติกรรมการใช้บริการสโมสแบดมินตันของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (7P’s) ที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสโมสรแบดมินตัน ในด้านต่างๆ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire)

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้บริหารสโมสรแบดมินตันในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 สโมสร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล โดยทำการแจกแบบสอบถามในรูปแบบที่เป็นเอกสารและแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์)

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่มจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe) ซึ่งกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 มีสถานภาพสมรส จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 81.6 มีอายุระหว่าง 40–49 ปี จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 52.7 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7

2. ผลการศึกษาข้อมูลพฤติกรรมเกี่ยวกับกีฬาแบดมินตันและพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้บริการสโมสรแบดมินตันของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับ

นักเรียนแบบบิดา/มารดา จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 84.9 เคยเล่นกีฬาแบดมินตัน จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 74.8 นักเรียนในปกครองเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชาย จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2 นักเรียนในปกครองมีอายุ 8–12 ปี จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 45.8 แนวทางการส่งเสริมการเล่นกีฬาแบดมินตันเพื่อออกกำลังกาย จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 จุดประสงค์ที่ให้นักเรียนได้เรียนแบดมินตันเพื่อให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 ให้นักเรียนได้เรียนกีฬาแบดมินตันมาเป็นระยะเวลาต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 ความถี่ในการพานักเรียนมาเรียนแบดมินตันมากกว่า 12 ครั้งต่อเดือน จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 ผู้ที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจเลือกสโมสรแบดมินตัน คือ ตนเอง จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 ช่องทางในการรู้จักหรือทราบข้อมูลเกี่ยวกับสโมสรแบดมินตันคือ ญาติพี่น้อง/เพื่อน/คนรู้จัก จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานครของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.24) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบุคลากร ค่าเฉลี่ยความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.55) ส่วนด้านกระบวนการ ($\overline{X}$ = 4.48) ด้านลักษณะทางกายภาพ ($\overline{X}$ = 4.29) ด้านสถานที่/การจัดจำหน่าย ($\overline{X}$ = 4.23) ด้านราคา ($\overline{X}$ = 4.15) และด้านการส่งเสริมการตลาด ($\overline{X}$ = 3.93) ค่าเฉลี่ยความสำคัญอยู่ในระดับมาก

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานครของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์และพฤติกรรมเกี่ยวกับกีฬาแบดมินตัน โดยมีรายละเอียดรายด้านดังนี้

4.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (t-test = 0.974, Sig = 0.331)

4.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F-test = 4.211, Sig = 0.016)

4.3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F-test = 0.900, Sig = 0.441)

4.4 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F-test = 0.315, Sig = 0.730)

4.5 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F-test = 1.320, Sig = 0.262)

4.6 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F-test = 2.529, Sig = 0.057)

4.7 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการเล่นกีฬาแบดมินตันต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (t-test = 1.374, Sig = 0.170)

4.8 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีแนวทางการส่งเสริมการเล่นแบดมินตันต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (t-test = 2.345, Sig = 0.020)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของสโมสรแบดมินตันในกรุงเทพมหานคร ด้านต่างๆ ย่อมมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสโมสรแบดมินตัน สโมสรแบดมินตันจัดว่าเป็นธุรกิจอย่างหนึ่ง ซึ่งการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จควรให้ความสำคัญเครื่องมือทางการตลาดที่เรียกว่า ส่วนประสมทางการตลาด หรือ 7P’s ตามแนวคิดและทฤษฎีของพิบูล ทีปะปาล (2545) ที่กล่าวว่า ส่วนประสมทางการตลาด เป็นแนวคิดที่สำคัญอย่างหนึ่งทางการตลาด เพราะการบริหารการตลาดเพื่อสร้างความพอใจให้กับลูกค้า นักการตลาดจะต้องใช้ส่วนประสมทางการตลาดเป็นเครื่องมือหลักสำคัญ ซึ่งจะต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับตลาดเป้าหมาย (Target Market) ที่ได้เลือกสรรไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538) ได้อธิบายว่า ส่วนประสมทางการตลาด หมายถึง กลุ่มของเครื่องมือการตลาดซึ่งธุรกิจใช้ร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการตลาดในตลาดเป้าหมาย จากผลการวิจัยผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ผู้ปกครองได้ส่งบุตร หลานเรียนกีฬาแบดมินตันผู้ปกครองจะต้องพิจารณาหลายปัจจัย ซึ่งปัจจัยที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ผู้ฝึกสอน เนื่องจากเป็นผู้ฝึกสอนจะมีความใกล้ชิดกับนักเรียนเป็นระยะเวลานานเนื่องจากการเรียนแบดมินตันหากจะประสบความสำเร็จ และเป็นเลิศจะใช้เวลาเรียนนานหลายปีในการเสริมสร้างทักษะและเสริมสร้างสมรรถภาพร่างกาย สอดคล้องกับงานวิจัยของปรัชญา แสงโคตร (2558) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรี ศิลปะ และเต้นของผู้ใช้บริการโรงเรียนฮักสคูล ผลการวิจัยพบว่า ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนกับโรงเรียนฮักสคูลส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 ด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของประกาศิต กิติลาโภ (2560) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการ

ตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลกิตติเวศม์ อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลกิตติเวศม์ อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านบุคลากรมีระดับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลกิตติเวศม์ อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านราคา ด้านกระบวนการทำงาน ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านส่งเสริมการตลาด และด้านทำเลที่ตั้งและการจัดจำหน่าย ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของไอรฎา นุ่มฤทธิ์ (2561) ศึกษาเรื่อง ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองมีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านบุคคล ด้านผลิตภัณฑ์ และด้านกระบวนการให้บริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของดิศพงษ์ จิตร์บำรุง และปรันธ์ ชิณโชติ และเขตรัฐ พ่วงธรรมรัตน์ (2562) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในวิทยาลัยเทคโนโลยีดรุณาโปลีเทคนิค อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในวิทยาลัยเทคโนโลยีดรุณาโปลีเทคนิค อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านบุคลากร ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านกระบวนการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านราคา ด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ และงานวิจัยของสุดปมา พันธ์สอาด (2562) ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจเลือกโรงเรียนสอนเต้นและดนตรีของยุวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองอันดับสูงมากที่สุด ได้แก่ ด้านบุคลากร

ข้อเสนอแนะ

ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) สโมสรแบดมินตันควรมีการออกแบบโปรแกรมการเรียน การฝึกซ้อมให้มีความเหมาะสมกับเด็กที่ต้องการเป็นนักกีฬา ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการเรียนของเด็ก รวมถึงการนำวิทยาศาสตร์การกีฬา และเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วยในการฝึกซ้อม เพื่อเป็นการเพิ่มสมรรถภาพทางร่างกาย และลดการบาดเจ็บของนักเรียน

ด้านราคา (Price) สโมสรแบดมินตันควรพิจารณาค่าเรียนให้มีความเหมาะสม และสมเหตุสมผลกับคุณภาพของการให้บริการ เช่น คุณภาพการเรียนการสอน คุณภาพผู้ฝึกสอน คุณภาพของอุปกรณ์ประกอบการสอน และคุณภาพของสนามแบดมินตัน เป็นต้น

ด้านสถานที่/การจัดจำหน่าย (Place) สโมสรควรเลือกใช้บริการสนามแบดมินตันที่มีความปลอดภัย เด็กนักเรียนสามารถเดินทางไป-กลับเองได้ หรือนั่งรอผู้ปกครองมารับได้

ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) สโมสรควรควรให้ความสำคัญในการพัฒนาส่งเสริมการตลาดด้านต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการขยายตลาด สโมสรควรมีการทำโปรแกรมส่งเสริมการตลาดในบางรูปแบบ รวมถึงการมีสินค้าเกี่ยวกับกีฬาแบดมินตันลดราคาจำหน่าย เพื่อช่วยเหลือผู้ปกครอง

ด้านบุคลากร (People) สโมสรควรมีการพิจารณาคัดเลือกผู้ฝึกสอนที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ในการสอน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีการสื่อสารที่ดี และมีเทคนิคการสอนให้นักเรียนเข้าใจ ตลอดจนมีความรู้ในวิทยาศาสตร์การกีฬา ผู้ฝึกสอนจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ซึ่งในส่วนของผู้ฝึกสอนเองควรพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเองด้วยการไปฝึกอบรม หรือหมั่นค้นคว้าหาความรู้ เทคนิคการสอนและโปรแกรมการสอนใหม่ๆ ตลอดเวลา

ด้านกระบวนการ (Process) สโมสรต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการบริการทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ ควรมีแผนการสอน การทดสอบเพื่อเลื่อนขั้นอย่างเป็นกระบวนการและวัดผลได้

ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence) สโมสรควรให้ความสำคัญเรื่องของความสะอาดและความปลอดภัยของสนามแบดมินตันและบริเวณโดยรอบ โดยเฉพาะห้องน้ำควรสะอาด และไม่มีกลิ่น

เอกสารอ้างอิง

ดิศพงษ์ จิตร์บำรุง, ปรันธ์ ชิณโชติ และเขตรัฐ พ่วงธรรมรัตน์. (2562). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในวิทยาลัยเทคโนโลยีดรุณาโปลีเทคนิค อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี.** วารสารเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2562), 47-60.

ธธีร์ธร ธีรขวัญโรจน์. (2546). **การตลาดบริการ.** กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

พิบูล ทีปะปาล. (2545). **หลักการตลาดยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพมหานคร: มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). **พฤติกรรมผู้บริโภค.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.

ปรัชญา แสงโคตร. (2558). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรี ศิลปะและเต้นของผู้ใช้บริการโรงเรียนฮักสคูล.** ประชุมวิชาการทางธุรกิจและนวัตกรรมทางการจัดการระดับชาติและนานาชาติ ประจำปี 2558. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 1652-1659.

ประกาศิต กิติลาโภ. (2560). **ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลกิตติเวศม์ อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา.** การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 995-1005.

สุดปมา พันธ์สอาด. (2562). **การตัดสินใจเลือกโรงเรียนสอนเต้นและดนตรีของยุวชนในเขตกรุงเทพมหานคร.** บทความวิชาการค้นคว้าอิสระ คณะบริหารธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สิน พันธุ์พินิจ. (2554). **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร: วิทยพัฒน์.

ไอรฎา นุ่มฤทธิ์. (2561). **ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับปฐมวัยโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1.** สักทอง: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส) ปีที่ 24 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2561. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 171-181.

สมาคมกีฬาแบดมินตันแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. (2563). **จำนวนสโมสรสมาชิก.** สืบค้นเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2563 จาก: http://www.badmintonthai.or.th

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

Factors Affecting Decision to Study at Program in Early Childhood Education, Bangkokthonburi University of Undergraduate Students

ชิตเวทย์ จันทศร

Chitawate Juntasorn

สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์, โทรศัพท์ 0817955739

Brach Program in Early Childhood Education, Department Faculty of Education, Tell 0817955739

e-mail : chitawate.jun@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 65 คน ปีการศึกษา 2563 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม จำนวน 5 ด้าน เกณฑ์ที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านอาจารย์ผู้สอน รองลงมาคือ ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสวัสดิการแลการบริการ และผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จากการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ อาชีพของผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ภูมิลำเนาเดิมของครอบครัว พบว่า ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น เพศ ที่มีความแตกต่างกัน โดยเพศหญิงจะเลือกเรียนมากกว่า เพศชาย

คำสำคัญ : การตัดสินใจเข้าศึกษา

Abstract

This research aimed to investigate the factors affecting decision to study at program in early childhood education, Bangkokthonburi University of undergraduate

students. The population consisted of 65 full - time first year students in academic year 2563 B.E., The research instrument was a consisting of 5 aspects questionnaire, constructed 5 - level rating scale. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, standard deviation, one - way ANOVA.

The research results revealed that: The factors that influenced their decisions to study at this university were at a high level, ranking in the order of mean from high to low as curriculum ang teaching management, instructions, images of the university, public relation and welfare. At the lowest level was services respectively. The comparing results of the factors affecting decision to study at program in early childhood education, Bangkokthonburi University of undergraduate students, classified by personal factor, genders, parents' occupations, parents' educational level, average monthly incomes of families, and parents' original domiciles were found not to be significantly different, except for the genders that is different In which females will choose to study more than males.

Keyword : Decisions to Study

บทนำ

โลกของการศึกษาในปัจจุบัน เป็นโลกของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตในทุก ๆ ด้าน มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างแพร่หลาย สำหรับประเทศไทยก็มีการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก้าวเข้าสู่การศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งเน้นให้คนไทยคิดเป็น สร้างสรรค์ได้ รวมทั้งสร้างและนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ส่งผลให้ทุกคนต้องปรับตัวเพื่อให้ทันกับสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ทุกสิ่งเกิดขึ้นได้ก็คือ คนในประเทศ ที่จะต้องได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม และทั่วถึง สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่อันในการใช้กระบวนการทางการศึกษา ปลูกฝังแนวความคิด ให้ความรู้ความเข้าใจ และความเป็นไปในสังคมที่มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ซึ่งกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2561 - 2580) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการอุดมศึกษาไทยเป็นแหล่งสร้างปัญญาให้สังคม นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง สร้างนวัตกรรม งานวิจัย ที่เสนอทางเลือกและแก้ปัญหา เพื่อการพัฒนาประเทศ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561)

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย ได้มีบทบาทอย่างสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับบ้านเมืองและเป็นสถาบันหลักที่มีบทบาทชี้นำสังคมมาโดยตลอด สังคมทั่วไปได้ให้การยอมรับและให้ความสำคัญกับสถาบันอุดมศึกษาว่า เป็นหลักที่ประชาชน

และองค์กรต่าง ๆ สามารถพึ่งพาได้ เมื่อมีปัญหาต้องแก้ไขด้วยวิชาการและปัญญา ความหวังของสังคมและภารกิจที่มีอยู่ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ครบถ้วนและรักษาความเชื่อมั่นศรัทธาของสังคมให้คงอยู่ตลอดไป ซึ่งภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติสี่ประการ คือ การจัดการเรียนการสอน (ผลิตบัณฑิต) การวิจัย (สร้างองค์ความรู้) การให้บริการวิชาการแก่สังคม (เป็นที่พึ่งของสังคม) และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (รักษาเอกลักษณ์ของชาติ) การดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (ประดิษฐ์ มีสุข และทรงธรรม ธีระกุล, 2551)

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยมีจำนวนมากถึง 156 แห่ง โดยเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ ของรัฐ จำนวน 19 แห่ง เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 62 แห่ง (รัฐ 15, ราชภัฏ 38 แห่ง, ราชมงคล 9 แห่ง) มหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 43 แห่ง กับ 12 สถาบัน และ วิทยาลัยเอกชน จำนวน 20 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558) จากจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่มีจำนวนมาก พบว่า สถาบันอุดมศึกษาบางแห่งประสบปัญหาในเรื่องของจำนวนนิสิต/นักศึกษา ที่มีจำนวนน้อยลงในบางหลักสูตร ประกอบกับสถาบันอุดมศึกษามีหลักสูตรที่ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนมากขึ้น จึงส่งผลให้การรับนิสิต/นักศึกษาไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ใน เนื่องจาก นิสิต/นักศึกษามีทางเลือกในการศึกษามากขึ้น การที่นักเรียนจะศึกษาต่อ หลักสูตรใด สาขาใด สถาบันการศึกษาแห่งใด ขึ้นอยู่กับว่าสถาบันการศึกษาใดสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ศึกษาได้มากน้อยเพียงใด (ปรีดาภรณ์ กาญจนสำราญวงศ์ และคณะ, 2559)

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่จัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา จัดตั้งขึ้นเป็นสถาบันอุดมศึกษาประเภทวิทยาลัย เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ.2545 ต่อมาได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษายกฐานะให้เป็นมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ.2552 ก่อตั้งขึ้นจากเจตนารมณ์ของ รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เบ็ญจาธิกุล อธิการบดี ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศและสนองศรัทธาของชุมชน ความปรารถนาของท่านผู้ปกครอง ศิษย์เก่าจากสถานบันในเครือ ตลอดจนเยาวชนและประชาชนทั่วภูมิภาคในการสืบสานสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่สมบูรณ์แบบภายใต้ปณิธานที่จะให้สถาบัน การศึกษาเป็นที่รวมองค์ความรู้วิชาการแขนงต่าง ๆ อันล้ำเลิศ ทันสมัยและบุคลากรที่มีความสามารถเชี่ยวชาญด้านการศึกษา โดยจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลได้มีโอกาสศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ความสามารถควบคู่กับการมีคุณธรรม จรรยาบรรณในวิชาเรียน และดำรงตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ โดยมีปรัชญาที่ว่า สร้างปัญญา พัฒนาคน ฝึกฝนคุณธรรม รวมทั้งมีปณิธานในการมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีภาวะผู้นำสังคมมีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม นำไปประกอบอาชีพและดำรงชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีการพัฒนาตนเองสังคมและประเทศชาติ

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก ซึ่งในปัจจุบันได้เปิดการเรียนการสอน จำนวน 16 คณะ โดยในแต่ละคณะมีหลักสูตรที่แตกต่างกันไปในแต่ละสาขาวิชา โดยมหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญกับการผลิตบัณฑิตในทุก

หลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ หนึ่งในนั้นคือ การผลิตบัณฑิตครู มหาวิทยาลัยได้เปิดการเรียนการสอนในวิชาชีพครู โดยในปี พ.ศ.2554 บัณฑิตวิทยาลัย เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา 3 หลักสูตร ได้แก่ ระดับมหาบัณฑิต 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา และสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน และระดับดุษฎีบัณฑิต 1 หลักสูตร คือ หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา และปี พ.ศ.2556 มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จัดตั้งคณะศึกษาศาสตร์ รวมทั้งเปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา และโดยควบรวมบัณฑิตวิทยาลัยและการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มาอยู่ในสังกัดคณะศึกษาศาสตร์ และในปี พ.ศ.2562 คณะศึกษาศาสตร์ ได้ปรับเปลี่ยนหลักสูตรในระดับปริญญาตรีจากหลักสูตร 5 ปี เป็นหลักสูตร 4 ปี ตามแนวปฏิบัติของคุรุสภา และกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ในฐานะที่ผู้วิจัย ปฏิบัติการสอนในระดับปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งปัจจุบันนักศึกษาที่เข้าศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มีหลากหลายปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียน อาทิเช่น ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านสวัสดิการและการบริการ ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญในการตัดสินใจเข้าศึกษาในสาขาวิชาฯ และอีกประการที่สำคัญที่สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยได้ร่วมกันพัฒนา คือ ความเข้มแข็งทางวิชาการ พัฒนาการเรียนการสอนอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อผลิตบัณฑิตครูปฐมวัย ให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีตามมาตรฐานวิชาชีพครู พร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม สามารถก้าวสู่ความเป็นครูอย่างมืออาชีพ เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันและอนาคต จากความสำคัญดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสนใจในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาวิธีการ เพื่อเพิ่มโอกาสในการตัดสินใจของนักศึกษาในการเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำหลักการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของ Reeder (1971) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับ ทฤษฎีทางสังคมวิทยา ที่สามารถนำมาอธิบายพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วรูปแบบ (model) ทางด้านจิตวิทยาสังคม ที่เกี่ยวกับการตัดสินใจในพฤติกรรมของมนุษย์นั้น นักสังคมวิทยาจะมองในแง่ของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม (social – economics status) ซึ่งถือว่าปัจจัยภายนอกจะมีผลต่อการตัดสินใจ แต่ Reeder เชื่อว่า ปัจจัยภายนอกจริง ๆ แล้วไม่มีอิทธิพล

โดยตรงต่อการตัดสินใจ ซึ่งแต่ละบุคคลจะแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมเหล่านี้มาสู่ตัวคน ซึ่งจะอยู่ในรูปของความเชื่อและความไม่เชื่อ ที่ทำให้บุคคลตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมนั้น ดังนั้น บุคคลอาจจะเลือกตัดสินใจกระทำพฤติกรรมอย่างเดียวกัน แต่เหตุผลของการตัดสินใจอาจจะแตกต่างกัน Reeder จึงอธิบายเหตุผลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์ว่าประกอบด้วย ปัจจัยดึง (เป้าหมายหรือจุดประสงค์ ความเชื่อ มาตรฐานค่านิยม นิสัยและขนบธรรมเนียม) ปัจจัยผลัก (ความคาดหวัง ข้อผูกพัน การบังคับ) ปัจจัยความสามารถ (โอกาส ความสามารถ การสนับสนุน)

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำงานวิจัยของ สมศรี เพชรโชติ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สาขาวิชาที่เรียน รายได้ของครอบครัวและรายได้ของนักศึกษาต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2558 จำนวน 255 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรคหกรรมศาสตร์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 43 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตร คหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย และด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน และเมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สาขาวิชาที่เรียน รายได้ของครอบครัว และรายได้ของนักศึกษาต่อเดือน พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตร คหกรรมศาสตร์ ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน นักศึกษาที่เลือกเรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ในภาพรวมและด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยและด้านอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ

นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง และนำมากำหนดกรอบแนวคิดในวิจัย ดังนี้

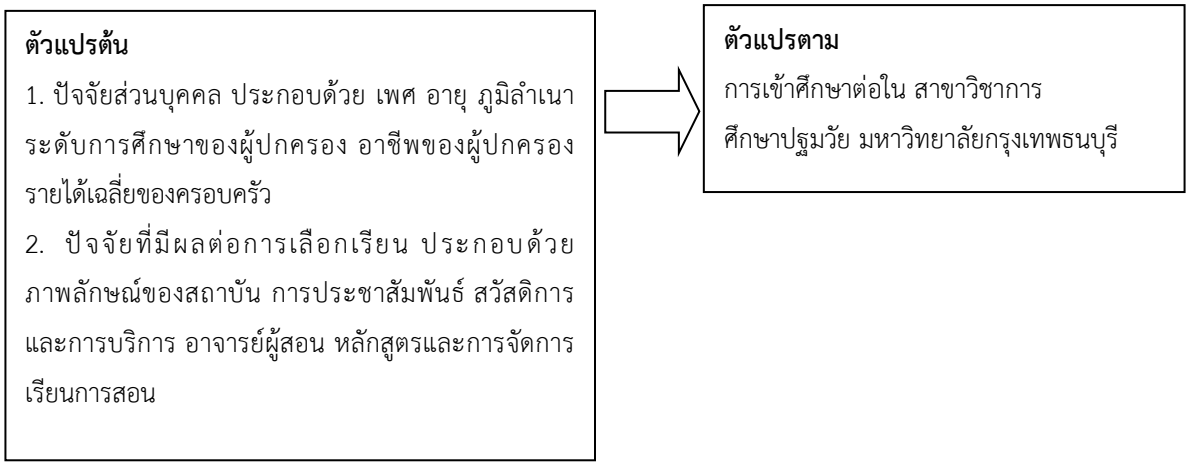

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยนำแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยด้านปัจจัยส่วนบุคคลใช้การคิดค่าร้อยละ ด้านปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน ใช้การคิดค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (absolute criteria) ตามแนวทางของ Best (1981)

ผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎี รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นข้อมูลสนับสนุนในการทำวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านอาจารย์ผู้สอน รองลงมาคือ ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสวัสดิการและการบริการ และผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จากการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ อาชีพของผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ภูมิลำเนาเดิมของครอบครัว พบว่า ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น เพศ ที่มีความแตกต่างกัน โดยเพศหญิงจะเลือกเรียนมากกว่า เพศชาย

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้สอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มากกว่า เพศชาย เนื่องจากเมื่อจบการศึกษาส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพ ครูอนุบาล เรื่องอายุของนักศึกษาส่วนใหญ่ที่เข้าเลือกเข้าศึกษาจะมีอายุใกล้เคียงกัน เมื่อเรียนจบมัธยมศึกษาตอนปลาย (เทียบเท่า) ส่วนใหญ่ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีทันที สำหรับผู้ปกครองในเรื่องอาชีพ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และภูมิลำเนาของครอบครัวที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้นักศึกษาเป็นผู้ตัดสินใจเลือกสาขาที่จะศึกษาต่อเอง และแม้ภูมิลำเนาอยู่จังหวัดใดก็ตาม นักศึกษาสามารถอยู่หอพักสวัสดิการของมหาวิทยาลัยได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หรืออยู่หอพักเช่าภายในมหาวิทยาลัย (ราคาย่อมเยา) ได้เช่นกัน ส่วนในเรื่องรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว จะไม่มีความแตกต่างในการตัดสินใจให้นักศึกษาเข้าศึกษาต่อในสาขาฯ เช่นกัน เพราะมหาวิทยาลัยหาแหล่งเงินทุนที่สนับสนุนทางด้านการศึกษาให้แก่นักศึกษา (กยศ. กรอ.) ทำให้ผู้ปกครองลดภาระค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ได้มาก และที่สำคัญในระหว่างการศึกษาเล่าเรียน นักศึกษาสามารถทำงานไปเรียนไปได้เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผการัตน์ มีหาร (2536) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัย และการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สายครุศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สายครุศาสตร์ ได้แก่ เพศ ภูมิลำเนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการศึกษาของบิดามารดาของนักเรียน จึงเป็นผลทำให้นิสิตชายกับหญิงมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อแตกต่างกัน

2. ด้านปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีในภาพรวม อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับความเชื่อมั่น เชื่อถือ และได้รับความไว้วางใจ อีกทั้งยังเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงที่ดี เป็นที่รู้จักยอมรับของบุคคลทั่วไป สังคม และสถานประกอบการที่รับบัณฑิตที่จบการศึกษาเข้าทำงานในสาขาต่าง ๆ เมื่อสำเร็จการศึกษาจะมีความรู้ ความสามารถและมีงานรองรับทันที อีกทั้งมหาวิทยาลัยมีนักศึกษา และศิษย์เก่าเป็นบุคคลที่มีเป็นที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ รวมทั้งผู้ปกครองให้การสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทวัส เหล่ามะลอ (2562) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2562 โดยผ่านการคัดเลือกด้วยระบบ TCAS ประชากรคือนักศึกษาชั้น ม.6 ที่สนใจเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์เป็นเครื่องมือในการสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยผ่านการคัดเลือกด้วยระบบ TCAS มากที่สุด คือ ปัจจัยทางด้านสถาบันการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยทางด้านสังคม ตามลำดับ

2.2 ด้านการประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก มหาวิทยาลัยมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยใช้รูปแบบการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยเฉพาะโซเชียลมีเดีย สื่อมวลชน การบอกปากต่อปาก การทำกิจกรรมภายนอก การประชาสัมพันธ์โดยอาจารย์ฝ่ายแนะแนว และอาจารย์ผู้สอน ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ถูกต้อง ทั่วถึง ชัดเจน ต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญพักตร์ อร่ามเรื่อง (2552) ได้การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัยมากที่สุด รองลงมาคือ จูงใจให้มาสมัครเรียน ข้อมูลมีประโยชน์ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและสถาบัน และน้อยที่สุดคือเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของวิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว

2.3 ด้านสวัสดิการและการบริการ อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก มหาวิทยาลัย มีการจัดสวัสดิการและการให้บริการต่าง ๆ โดยมีการสนับสนุนในการการจัดหาแหล่งเงินทุนที่สนับสนุนทางด้านการศึกษาให้แก่นักศึกษา (กยศ. กรอ.) รวมทั้งการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้เกิดความสุขสนุกสนาน อีกทั้งการสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษา ที่สำคัญมีการให้บริการ และการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษา ภายในมหาวิทยาลัยมีสนามกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย ห้องสมุด ห้องพยาบาล ศูนย์อาหารเปิด/ปรับอากาศ มีหอพักสวัสดิการ (ฟรี) หอพักรายเดือน และห้องพักของโรงแรม (ราคาย่อมเยา) ไว้บริการ และประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ นักศึกษาสามารถผ่อนผันการชำระค่าลงทะเบียนเรียนอย่างเหมาะสม ยืดหยุ่น และพร้อมหาทางช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ บุษบา หินเธาว์ (2544) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับภาพลักษณ์สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลกในสายตาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขต จ.สุโขทัย พบว่า ด้านลักษณะทางประชากร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ศึกษาในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรม และผู้ปกครองมีรายได้ 0 – 4,500 บาทต่อเดือน ด้านภาพลักษณ์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้วยอย่างมากในด้านกิจการนักศึกษา โดยทราบว่า สถาบันจัดให้บริการหอพักนักศึกษาในราคาถูก และสถาบันยังจัดหาอาชีพเสริมให้นักศึกษามีงานทำมีรายได้ระหว่างเรียนอีกด้วย

2.4 ด้านอาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก อาจารย์ผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการสอนนักศึกษาเรียนในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย มีผลงานทางวิชาการ เป็นที่ยอมรับ มีการบริการวิชาการ มีการเผยแพร่ความรู้ รวมทั้งเป็นวิทยากรให้ความรู้ ที่สำคัญเป็นผู้ที่มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีคุณลักษณะและมีบุคลิกภาพที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไวน์ริตาร์ อินทรพิทักษ์ (2549) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา ตามการรับรู้ของนักศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อมหาวิทยาลัย มากสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา และคณาจารย์มีวุฒิการศึกษาเป็นที่ยอมรับ รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความเป็นเลิศทางทักษะวิชาชีพ ปัจจัยด้านการจัดการศึกษาตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ปัจจัยด้านการมีเป้าหมายในการรักษาคุณภาพในด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านการมีระบบบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน ปัจจัยที่มีผลน้อยที่สุดคือ การจัดอาคารสถานที่ได้สวยงามและน่าอยู่

2.5 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยมหาวิทยาลัยมีการสนับสนุนทุนการศึกษา (ทุนนักกีฬา ทุนเรียนดี) ในส่วนของค่าเทอมของหลักสูตรมีความเหมาะสม และค่าใช้จ่ายอื่นที่ใช้ในการเรียนนอกเหนือจากค่าเทอมไม่สูงมากนัก ที่สำคัญหลักสูตรมีชื่อเสียง น่าเชื่อถือ มีคุณภาพตามเกณฑ์ รายวิชาที่สอนมีความเหมาะสม การเรียนในหลักสูตรครบถ้วน ทันสมัย มีทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ มีการสอนทักษะทางวิชาชีพครู และหลักสูตรตรงตามความต้องการสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธันยากร ช่วยทุกข์เพื่อน (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา 12 คณะ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 954 คน โดยมีวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน และปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ ก่อนและหลังเข้าเรียนมี ความคิดเห็นของปัจจัยไม่สอดคล้องกัน แต่เมื่อจำแนกตามคณะมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1. มหาวิทยาลัยฯ ควรมีการแก้ไขปัจจัยด้านสวัสดิการและการบริการ เนื่องจากเป็นปัจจัยที่อยู่ลำดับสุดท้าย โดยเฉพาะในเรื่องของ การให้บริการและการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ควรปรับเปลี่ยนให้รวดเร็ว และทันเวลาให้มากขึ้น

2. อาจารย์ผู้สอนหลายท่านในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ยังไม่เป็นที่รู้จักของนักศึกษาที่กำลังตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสาขาฯ ดังนั้นจึงควรจัดทำโปรไฟล์ของอาจารย์ทุกท่านในสาขาฯ เพื่อการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษารู้จักเพิ่มขึ้นก่อนตัดสินใจเข้าศึกษา

3. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ควรมีการกำหนดค่าใช้จ่ายอื่นที่ใช้ในการเรียน นอกเหนือจากค่าเทอมอย่างคร่าว ๆ เพื่อเป็นข้อมูลให้นักศึกษาในการตัดสินใจเข้าศึกษา รวมทั้งการประชาสัมพันธ์การเข้าศึกษาต่อในสาขาฯ

4. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ควรเพิ่มรายละเอียดเบื้องต้นเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ทราบว่า มีสถานศึกษาใกล้ ๆ มหาวิทยาลัยเป็นเครือข่าย และเมื่อถึงเวลาในการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนักศึกษาทุกคนมีสถานศึกษารองรับ เพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาสนใจเข้าศึกษาต่อในสาขาฯ เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปัจจัยอื่น อาทิเช่น ด้านสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

3. ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต จากสถานประกอบการ หรือหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ที่บัณฑิตรับเข้าทำงาน

เอกสารอ้างอิง

ธันยากร ช่วยทุกข์เพื่อน. (2556). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. **วารสารสุทธิปริทัศน์**, 29(90): 256 – 271.

บุษบา หินเธาว์. (2544). **ภาพลักษณ์สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลกในสายตาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขต จ.สุโขทัย**. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.

ประดิษฐ์ มีสุข และทรงธรรม ธีระกุล. (2551). วิกฤตคุณภาพบัณฑิตศึกษากับบทบาทมหาวิทยาลัย. **วารสารทักษิณวิชาการ**, 51:119 - 143.

ปรีดาภรณ์ กาญจนสำราญวงศ์ และคณะ. (2559). ความต้องการการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาล จังหวัดสงขลา. **วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. 1(11): 75 – 90.

ผการัตน์ มีหาร. (2536). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยครู : ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาสายครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ในสหวิทยาลัยอีสานเหนือ**. วิทยานิพนธ์ (สค.ม.) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพ็ญพักตร์ อร่ามเรื่อง. (2552). **ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี**. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

วิทวัส เหล่ามะลอ. (2562). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2562 โดยผ่านการคัดเลือกด้วยระบบ TCAS**. สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ไวน์ริตาร์ อินทรพิทักษ์. (2549). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา (รายงานผลการวิจัย)**. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

สมศรี เพชรโชติ. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. **วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี**, 11(3): 168 – 184.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). **สถาบันอุดมศึกษาในสังกัด (ออนไลน์)**. แหล่งข้อมูล : http://www.mua.go.th/index_mua.html. [17 กรกฎาคม 2563].

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). **แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ.2561 - 2580**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). **รายงานการศึกษาไทย พ.ศ.2561 (Education in Thailand 2018)**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

Best, J. W. (1981). **Research in education**. New Jersey: Prentice - Hall.

Reeder, W. William. (1971). **Partial theories from the 25 Years Research Program on Directive Factors in Believer and Social Action**. New York: Mc Grow Hill.

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาชาวจีนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Factors influencing Chinese students in deciding to study further Bachelor degree in Faculty of Business Administration at Bangkok Thonburi University

ธันว์ ผลเจริญ

Thanpholcharoen

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Liberal Arts Bangkok Thonburi University

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาระดับปัจจัยความต้องการส่วนบุคคลของนักศึกษาชาวจีนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความต้องการส่วนบุคคลและปัจจัยการตัดสินใจของนักศึกษาชาวจีนในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงธนเทพบุรี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาชาวจีนคณะบริหารธุรกิจ จำนวน169คน โดยใช้แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยความต้องการส่วนบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย ด้านความต้องการพัฒนาตนเอง ด้านความต้องการด้านสังคม ด้านความต้องการเรียนรู้วัฒนธรรมต่างชาติ และด้านต้องการความมั่นคงและความก้าวหน้าในชีวิต ส่วนปัจจัยในการตัดสินใจ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ด้านความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านหลักสูตรที่เปิดสอน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา และด้านการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยความต้องการส่วนบุคคล ทุกด้านมีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความต้องการส่วนบุคคลและปัจจัยในการตัดสินใจที่มีอิทธิพลกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก

คำสำคัญ: การศึกษา; นักศึกษาชาวจีน; มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Abstract

This research has the objectives were: 1.To study the level of personal needs of Chinese students in deciding to study undergraduate studies. Faculty of

Business Administration Bangkok Thonburi University 2.To study the relationship between personal needs factors and decision-making factors of Chinese students in choosing to study at undergraduate level. Faculty of Business Administration Krungthonthepburi University, The study population was 169 Chinese students of the Faculty of Business Administration, using 5-level estimation questionnaires as a tool to collect data, found that the personal needs factor was at the highest level, consisting of self-development needs, Social needs, On the need to learn foreign cultures, And the need for stability and progress in life, The decision factor The average was at a high level, ie the location of the university, Knowledge and ability of teachers, The image of the university, The courses offered, The cost of education and The public relations of the university, respectively.

The results of the hypothesis testing showed that the personal demand factor In all areas, there was no difference between the individual needs and decision-making factors that influenced the decision of studying in undergraduate Chinese students, Faculty of Business Administration Bangkok Thonburi University, All aspects have positive relationships.

Keywords: education; Chinese students; Bangkok Thonburi University

บทนำ

เมื่อโลกเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ได้เกิดการเปลี่ยนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการศึกษา ซึ่งทำให้ทุกประเทศต้องปรับตัวและพัฒนาความสามารถให้ทัดเทียมนานาชาติ เพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนสามารถขับเคลื่อนให้กลายเป็นประเทศ4.0 สำหรับประเทศไทย ถือเป็นวาระแห่งชาติ ภาครัฐและเอกชนทุกภาคส่วน ล้วนปรับแผนนโยบายเพื่อตอบโจทย์ความเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะองค์กรการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีหน้าที่ผลิตบุคลากรที่เพียบพร้อมด้วยความสามารถและคุณธรรม และงานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และพัฒนาสังคมให้ดียิ่งขึ้น

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย มหาวิทยาลัยของรัฐบาลและมหาวิทยาลัยเอกชนได้เผชิญกับปัญหาจำนวนผู้เข้าสมัครเรียนระดับปริญญาตรีลดน้อยลง มหาวิทยาลัยต่างๆ จึงได้ปรับแผนกลยุทธ์แข่งขันทางการตลาดเพื่อเพิ่มจำนวนนักศึกษาใหม่ให้ตรงตามเป้าหมาย อาทิ แจกทุนการศึกษา ลดค่าเล่าเรียน หรือปรับหลักสูตรใหม่ให้ทันสมัย เพื่อตอบสนองความต้องการแรงงานในยุคปัจจุบัน หลักสูตรใหม่ที่เกิดขึ้น อาทิ การจัดการธุรกิจอาหาร การบริหารอสังหาริมทรัพย์ อีเวนต์ อินโนเวชั่นมีเดีย เป็นต้น (ที่มา: หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ, 15 มิถุนายน 2563, https://www.thansettakij.com/content/147017)

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยในไทยได้รับความสนใจจากชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะนักศึกษาชาวจีนซึ่งในแต่ละปีมีจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ปีการศึกษา2561มีจำนวนนักศึกษาจีน จำนวน 2,462 ปีการศึกษา 2562 มีจำนวน 2,814 คน (ที่มา: เว็บไซต์สารสนเทศอุดมศึกษา http://www.info.mua.go.th/info/)

สาเหตุที่ชาวจีนนิยมมาเรียนที่ประเทศไทย มีหลายปัจจัยด้วยกัน เช่น 1) การสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่จีนเป็นเรื่องที่ยากมากและสร้างความกดดันแก่ผู้สอบ อีกทั้ง สัดส่วนประชากรชาวจีนที่มาก ทำให้โควต้าในการรับนักศึกษามีจำนวนจำกัด จึงทำให้ชาวจีนหลายคนผิดหวัง พลาดโอกาสการเข้าเรียนมหาวิทยาลัยที่ประเทศจีน ดังนั้น การเลือกไปเรียนต่อต่างประเทศจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ได้รับความสนใจจากชาวจีน โดยเฉพาะประเทศไทยได้รับความนิยมจากชาวจีนเป็นอันดับต้นๆ ซึ่งประเทศไทยมีหลายมหาวิทยาลัยที่ออกหลักสูตรเพื่อรองรับนักศึกษาจีนโดยเฉพาะ 2) ค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายครองชีพถูกกว่าประเทศจีน 3) ชาวจีนที่มาอาศัยในไทย ปรับตัวในการใช้ชีวิตได้ไม่ยาก โดยเฉพาะชื่นชอบอาหารไทย ผลไม้ไทย และ สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในประเทศไทย 4) สามารถมีลู่ทางในการทำงานหรือทำธุรกิจในประเทศไทยในอนาคต (ที่มา: โพสต์ทูเดย์, 12 ตุลาคม 2560, https://www.posttoday.com/social/think/519872)

ในหลายมหาวิทยาลัย หลักสูตรบริหารธุรกิจ เป็นคณะหนึ่งที่ได้รับความนิยมในกลุ่มนักศึกษาจีน สำหรับมหาวิทยากรุงเทพธนบุรี เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการเปิดรับนักศึกชาวจีนมาศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ซึ่งในกลุ่มดังกล่าว มีจำนวนนักศึกษาชาวจีน ระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ อยู่อันดับต้นๆของทั้งหมด จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาชาวจีนในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อให้ทราบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ชาวจีนมาศึกษาต่อที่ประเทศไทย และเป็นข้อมูลปรับปรุงมหาวิทยาลัยในด้านปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยในการตัดสินใจของนักศึกษาจีน เพื่อเพิ่มปริมาณการรับสมัครนักศึกษาจีนใหม่ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาชาวจีนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลของนักศึกษาชาวจีนที่ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

2.เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความต้องการส่วนบุคคลและปัจจัยการตัดสินใจของนักศึกษาชาวจีนในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงธนเทพบุรี

สมมุติฐานการวิจัย

ปัจจัยความต้องการส่วนบุคคลและปัจจัยการตัดสินใจของนักศึกษาชาวจีนในการเลือกศึกษาต่อ มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก

ทบทวนวรรณกรรม

Ms. LING YUNYANG ได้นำเสนอ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 100 คน ในช่วงปี พ.ศ 2558-2559 พบว่า นักศึกษาชาวจีนให้ความสำคัญการปัจจัยความต้องการส่วนบุคคล คือ 1) ต้องการพัฒนาตนเอง เพิ่มความรู้ความสามารถ ใช้วุฒิการศึกษาเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ พัฒนาตนเองให้ไปสู่เป้าหมายในชีวิต สร้างโอกาสและความก้าวหน้า ตลอดจนต้องการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) ความต้องการด้านสังคม นักศึกษาจีนต้องการดำรงชีวิตในสังคมในระดับที่ดีขึ้น ต้องการยอมรับจากบุคคลรอบข้างและสังคม มีโอกาสรู้จักเพื่อนชาวต่างชาติ 3) ความต้องการเรียนรู้วัฒนธรรมต่างชาติเข้าใจวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย ต้องการรู้จักเพื่อนชาวต่างชาติเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม 4)ความต้องการความมั่นคงและก้าวหน้าในชีวิต นักศึกษาจีนต้องการพัฒนาศักยภาพทางภาษา มีโอกาสทำงานในต่างประเทศ ต้องการการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ต้องการอาชีพและการงานที่มั่นคง และต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต

ปัจจัยในการตัดสินใจ คือ 1) หลักสูตรที่เปิดสอน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน หลักการและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนและตรงกับความต้องการของผู้เรียน หลักสูตร/สาขาวิชาที่เปิดสอนมีความทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสามารถโอนหน่วยกิจไปมหาวิทยาลัยในต่างประเทศได้ 2) ด้านค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม มีระบบผ่อนชำระสำหรับชาวต่างชาติ 3) ด้านการประชาสัมพันธ์ นักศึกษาจีนให้ความสำคัญกับข้อมูลที่เผยแพร่บนเว็บไซด์ทางการ แจ้งข่าวสารการรับสมัครเรียน หลักสูตรที่เปิดสอน มหาวิทยาลัยมีกิจกรรมช่วยเหลือสังคม มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารไปยังสถานศึกษาในต่างประเทศ และศูนย์แนะแนวการศึกษาต่อในต่างประเทศ 4)ด้านทำเลและสถานที่ตั้ง สถานที่ตั้งอยู่ในเมืองมีความสะดวกสบาย มีสิ่งอำานวยความสะดวกใกล้มหาวิทยาลัย มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี และมีสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อการเรียน 5)ด้านความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาจีนให้ความสำคัญกับด้านความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความชำนาญและเชี่ยวชาญในวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนมีทั้งอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาจากสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง อาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคและวิธีการสอนที่เข้าใจง่าย และอาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสอน สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อการเรียน ซึ่งปัจจัยปัจจัยความต้องการส่วนบุคคลและปัจจัยด้านการตัดสินใจที่กล่าวข้างต้น ซึ่งมีเนื้อหาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธารินี พัชรเจริญพงศ์ (2554) ศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา หลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปัจจัยด้านบุคคล ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ความต้องการพัฒนาตนเอง ความต้องการด้านสังคม ความต้องการเรียนรู้วัฒนธรรมต่างชาติ และความต้องความมั่นคงและความก้าวหน้าในชีวิต ปัจจัยในการตัดสินใจด้านส่วนประสมการตลาด ในการเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ประกอบด้วย หลักสูตรที่เปิดสอน ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา การประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย ทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน การจัดการเรียนการสอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

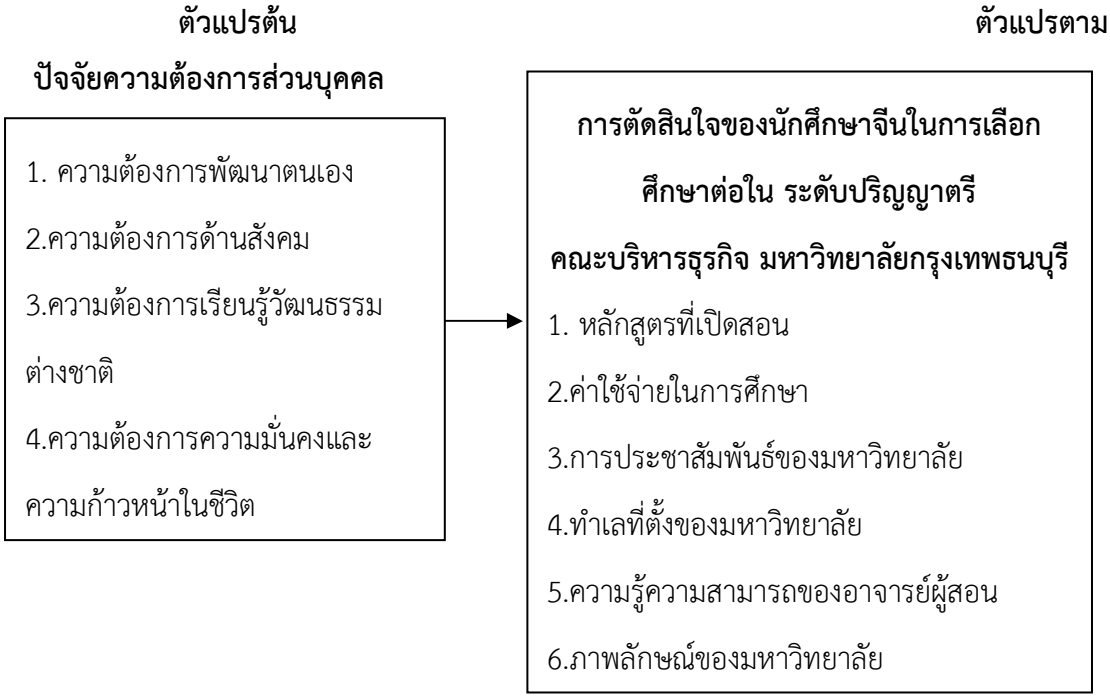

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ระเบียบวิธีการวิจัย

การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยใช้การคำนวณตามสูตรของ Yamane (Yamane, 1973: 727-728) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาจีนระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ ในปี พ.ศ 2563 จำนวน 169 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาชาวจีนในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2563 โดยใช้มาตราวัดของลิเคิร์ท (Likert’s Scale) แบ่งเกณฑ์ในการให้คะแนน 5 ระดับ ซึ่งแบบสอบถามมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบปลายปิด

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยความต้องการส่วนบุคคล

ตอนที่ 3 ข้อมูลการตัดสินใจของนักศึกษาจีนในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

การจัดการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาซึ่งประกอบด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ลักษณะของประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา และใช้ Multiple Regression แบบ Enter

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาจีนที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ ส่วนใหญ่เป็น เพศชาย จำนวน 129 คน มีอายุตั้งแต่ 21ขึ้นไป จำนวน 99 คน กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการจัดการ จำนวน 123 คน พักอาศัยอยู่ที่บ้านพักตนเอง จำนวน 165 คน

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลข้อมูลปัจจัยความต้องการส่วนบุคคลของนักศึกษาชาวจีนที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.31 หากพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่าทุกด้านมีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ได้แก่ ด้านความต้องการพัฒนาตนเอง ด้านความต้องการด้านสังคม ด้านความต้องการเรียนรู้วัฒนธรรมต่างชาติ และด้านต้องการความมั่นคงและความก้าวหน้าในชีวิต โดยมีค่าเฉลี่ย 4.46 4.27 4.09 และ 4.39 ตามลำดับ

ข้อมูลปัจจัยในการตัดสินใจที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาจีนในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.18 หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ด้านความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน และด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ย4.27 4.31 และ 4.34 ตามลำดับ ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรที่เปิดสอน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา และด้านการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ย 4.16 3.95 และ 4.06 ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความต้องการส่วนบุคคลและปัจจัยในการตัดสินใจที่มีอิทธิพลกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงธนเทพบุรี ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H1) จึงสรุปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความต้องการส่วนบุคคลและปัจจัยในการตัดสินใจที่มีอิทธิพลกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงธนเทพบุรีในทิศทางเดียวกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

ผลวิจัยพบว่า ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาจีนในการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสรุปดังนี้

1.ด้านปัจจัยส่วนบุคคล นักศึกษาชาวจีนให้ความสำคัญด้านความต้องการพัฒนาตนเอง ด้านความต้องการด้านสังคม ด้านความต้องการเรียนรู้วัฒนธรรมต่างชาติ และด้านต้องการความมั่นคงและความก้าวหน้าในชีวิต

2.ด้านปัจจัยการสินใจ นักศึกษาชาวจีนให้ความสำคัญด้านทำเลที่ตั้งของมหาวิทยาลัย กล่าวคือสถานที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชน เดินทางสะดวก มหาวิทยาลัยให้บริการหอพักภายในรั้วสถานศึกษาหรือใกล้ที่พัก สถานที่ภายในมหาวิทยาลัยเพียงพอ เอื้อต่อการจัดกิจกรรมต่างๆ มหาวิทยาลัยมีภูมิทัศน์สวยงามร่มรื่น มีสิ่งอำนวยความสะดวกและมีระบบรักษาความปลอดภัย ประการที่สอง ด้านความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน กล่าวคือ คณาจารย์เป็นผู้มีชื่อเสียงได้รับการยอมรับ มีความเชียวชาญในการเรียนการสอน สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและมีเทคนิควิธีในการเรียนการสอน ประการที่สาม คือ ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย กล่าวคือ มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ มีการร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ เป็นผู้นำทางด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ และบัณฑิตที่จบการศึกษาสามารถไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในมหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศ ซึ่งข้างต้นมีเนื้อหาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธารินี พัชรเจริญพงศ์ (2554)

ข้อเสนอแนะ

1.มหาวิทยาลัยควรประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่เปิดสอนในต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศจีน โดยมีการลงนามความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในประเทศจีนให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารการรับสมัคร ในหลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอน

2.มหาวิทยาลัยควรเปิดหลักสูตรที่มีความหลากหลาย ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานปัจจุบัน

3.มหาวิทยาลัยควรจัดโครงการเพื่อนอาสา เพื่อให้นักศึกษาแนะนำการใช้ชีวิตที่ประเทศไทย แนะนำวัฒนธรรมอันดีงามแก่นักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

Ms. LING YUNYANG. (2560). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).

ธารินี พัชรเจริญพงศ์. (2554). **ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา หลักสูตรนานาชาติของนักศึกษาต่างชาติ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).

DAI LINHUAN. (2560). **การศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจที่ศึกษาต่อในประเทศไทยของคนจีน**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).

ดร.ธันยากร ช่วยทุกข์เพื่อน. (2557). **การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี**. (มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์).

สารสนเทศอุดมศึกษา. (2563). [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก http://www.info.mua.go.th/info/

หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ. (2563). [เว็บบล็อก]. สืบค้นจากhttps://www.thansettakij.com/content/147017

โพสต์ทูเดย์. (2560). [เว็บบล็อก]. สืบค้นจากhttps://www.posttoday.com/social/think/519872

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทล ของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

Factors affecting the decision to choose a hostel accommodation among tourists in the Bangkok area.

วิภาดา เทพศร

Wipada Tapsorn

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก, โทรศัพท์ 02-970-5820

Business Administration / Krirk University, Tel 02-970-5820

e-mail : Wipada.fmd@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยส่วนประสมการตลาดในการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทล เปรียบเทียบตามลักษณะประชากรศาสตร์ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมการตลาดและการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้ค่า T-test และ F-test (One – Way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างใช้การทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD และหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับระดับปัจจัยส่วนประสมการตลาดภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3 อันดับแรกคือ ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านกระบวนการ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพและรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมการตลาดกับการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทล พบว่ามีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกันและอยู่ในระดับที่ต่ำมากทุกด้าน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการธุรกิจที่พักควรให้ความสำคัญปัจจัยส่วนประสมการตลาดในทุกด้าน เพื่อให้มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการที่พัก

คำสำคัญ : ปัจจัยส่วนประสมการตลาด การตัดสินใจ ที่พักแบบโฮสเทล

Abstract

The purpose of this research, 1) To study the level of marketing mix factors in the decision to choose hostel accommodation among tourists in Bangkok area, 2) To study the factors that affect the decision of choosing a hostel accommodation compare with tourist demography in Bangkok area, and 3) To study the correlation between marketing mix factors and the decision to choose the hostel accommodation of tourists in the Bangkok area.

The population used in this study was a simple of 4 0 0 Thai tourists, Is quantitative research. Data collected by using questionnaires. The data were analyzed by distributing frequency, percentage, mean and standard deviation. Compare the differences using T-test and F-test. (One-Way ANOVA) values. In the case of finding a difference, the LSD pairing test was used and the correlation was determined using the Pearson correlation coefficient statistics.

The results of the research revealed that the majority of tourists pay attention to the level of marketing mix factor. The overall picture was at the highest level and the top 3 was the personnel factor Physical characteristics and process aspects. The results of hypothesis testing showed that Travelers with different statuses and monthly income influence different choices for hostel accommodation. Statistically significant at a level of 0.05. And the relationship between marketing mix and the decision to use accommodation Have a relationship in all aspects At a very low level. Entrepreneurs should pay close attention to all aspects of the marketing mix. To be suitable to meet the needs of tourists who come to hostel accommodation.

Keyword : marketing mix factors, decision to choose the hostel

บทนำ

โฮสเทล คือ ที่พักราคาประหยัดที่มีเพียงสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานเท่านั้น ซึ่งรูปแบบของที่พักจะเน้นการบริการตนเอง บรรยากาศโดยรวมเป็นกันเองเหมือนไปนอนบ้านเพื่อน โดยเกือบทุกโฮสเทลจะมีพื้นที่ส่วนรวมให้ผู้เข้าพักใช้ทำกิจกรรมร่วมกัน โฮสเทลจะตั้งอยู่ในทำเลที่เดินทางสะดวก ใกล้กับสถานีขนส่งสาธารณะต่าง ๆ ราคาของห้องพักถูกกว่าโรงแรมหลายเท่า อาจจะเป็นเพราะผู้ให้บริการใช้ต้นทุนที่น้อยกว่า จึงสามารถให้บริการราคาถูกได้

ปัจจุบันในกรุงเทพมหานครมีโฮสเทลอยู่ประมาณ 722 แห่ง และมีแนวโน้มว่าจะเติบโตขึ้นอีกกว่าร้อยละ 28 ในทุก ๆ ปี (TTG Asia, 2018) การเติบโตของธุรกิจประเภทโฮสเทลยังให้ความสำคัญ

กับการพัฒนารูปแบบของที่พักให้แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัวเพื่อดึงดูดผู้บริโภคมาใช้บริการมากขึ้น และปัจจุบันค่านิยมการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองหรือการเดินทางแบบแบ็คแพ็คเกอร์ (Backpacker) กำลังได้รับความนิยมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีค่าบริการและค่าใช้จ่ายในการเข้าพักที่ไม่สูง ทำให้นักลงทุนสนใจลงทุนในธุรกิจที่พักแบบโฮสเทล เพื่อรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวจากความเป็นมาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบ โฮสเทลของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อทราบถึงระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด พร้อมทั้งเปรียบเทียบความแต่งต่างด้านลักษณะประชากรศาสตร์ของแต่ละบุคคลและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมการตลาดและการตัดสินใจที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทล อีกทั้งยังสามารถนำผลการศึกษาวิจัยนี้ไปใช้ข้อมูลให้กับผู้ประกอบการในการพัฒนาหรือปรับปรุงที่พักแบบโฮสเทลและยังสามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบในการทำแผนการท่องเที่ยวให้กับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยส่วนประสมการตลาดในการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลเปรียบเทียบตามลักษณะประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมการตลาดและการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สามารถนำผลวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางประกอบในการจัดทำแผนส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวและการทำธุรกิจที่พักแบบโฮสเทลในประเทศไทย
2. ผู้ประกอบการธุรกิจด้านธุรกิจที่พักแบบโฮสเทล สามารถใช้เป็นแนวทางในการลงทุนและพัฒนาที่พัก โดยใช้ผลการวิจัยจากปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกที่พักไปกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม
3. ธุรกิจอื่นหรือธุรกิจที่คล้ายคลึงกันสามารถนำผลวิจัยที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการประกอบธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ

สมมติฐานในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกำหนดสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. นักท่องเที่ยวที่มีลักษณประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ และรายได้ ต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการพักแบบโฮสเทลในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน

2. ปัจจัยส่วนประสมการตลาดได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ และด้านลักษณะทางกายภาพ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกใช้บริการพักแบบโฮสเทลของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกับส่วนประสมการตลาด

Philip Kotler (2013 อ้างถึงใน วิชญะวัชร พลอยสระศรี, 2559) ได้กล่าวไว้ว่า ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) หมายถึง เครื่องมือทางการตลาดที่สามารถควบคุมได้ ธุรกิจมักจะนำมาใช้ร่วมกันเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) เป็นสิ่งซึ่งสนองความจำเป็นและความต้องการของมนุษย์ได้คือสิ่งที่ผู้ขายต้องมอบให้แก่ลูกค้าจะได้รับผลประโยชน์และคุณค่าของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ผลิตภัณฑ์อาจจับต้องได้ (Tangible product) ได้แก่ ขนาดของสินค้า ความหลากหลายของสินค้า ผลิตภัณฑ์ที่จับต้องไม่ได้ (Intangible product) ได้แก่ ชื่อเสียง ภาพลักษณ์และการออกแบบที่สวยงามและทันสมัย เป็นต้น

2. ด้านราคา (Price) หมายถึง คุณค่าของผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ลูกค้าจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (Value) ของบริการกับราคา (Price) ของบริการนั้น ถ้าคุณค่าสูงกว่าราคา ลูกค้าจะตัดสินใจซื้อ ดังนั้นการกำหนดราคาการให้บริการควรมีความเหมาะสมกับระดับการให้บริการชัดเจนและง่ายต่อการจำแนกระดับการบริการที่แตกต่างกัน

3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในการนำเสนอบริการให้แก่ลูกค้า ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ของลูกค้าในคุณค่าและคุณประโยชน์ของบริการที่นำเสนอ ซึ่งจะต้องพิจารณาในด้านทำเลที่ตั้ง (Location) และช่องทางในการนำเสนอบริการ (Channels)

4. ด้านการส่งเสริม (Promotion) เป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีความสำคัญในการติดต่อสื่อสารให้ผู้ใช้บริการ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะประชาสัมพันธ์หรือชักจูงให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมการใช้บริการและเป็นกุญแจสำคัญของการตลาดสายสัมพันธ์ เช่น การบริการอัพเกรดห้องพัก การจัดส่วนลดโปรโมชั่นตามเทศกาล และการจัดทำแพ็คเกจสำหรับผู้เข้าพักแบบกลุ่ม

5. ด้านบุคคล (People) หรือพนักงาน (Employee) ซึ่งต้องอาศัยการคัดเลือกและฝึกอบรมเพื่อให้สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บริการได้แตกต่างเหนือคู่แข่งขัน เจ้าหน้าที่ต้องมีความสามารถและมีทัศนคติที่สามารถตอบสนองต่อผู้ใช้บริการ มีความชำนาญในการให้บริการมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาสามารถสร้างค่านิยมให้กับองค์กร

6. ด้านกายภาพและการนำเสนอ (Physical evidence/Environment and Presentation) แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของสถานที่ เช่น บรรยากาศโดยรวมมีความ

สวยงามและเหมาะสม เป็นต้น และการนำเสนอให้กับลูกค้าให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยพยายามสร้างคุณภาพโดยรวมทั้งด้านกายภาพและรูปแบบการให้บริการเพื่อสร้างคุณค่าให้กับลูกค้า

7. ด้านกระบวนการ (Process) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีการและงานปฏิบัติในการบริการ ที่นำเสนอให้กับผู้ใช้บริการเพื่อมอบการให้บริการอย่างถูกต้องรวดเร็ว และทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความประทับใจ เช่น การให้บริการที่มีความรวดเร็ว ถูกต้องและครบถ้วน พนักงานเพียงพอต่อการให้บริการ มีการแจ้งขั้นตอนการให้บริการอย่างชัดเจน เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

ปริญ ลักษิดานนท์ (2544, 54) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดหา และการใช้สินค้าหรือบริการ ซึ่งกระบวนการตัดสินใจที่เกิดขึ้นก่อน และมีส่วนในการกำหนดให้มีการกระทำ ซึ่งกระบวนการตัดสินใจที่เกิดขึ้นก่อนนั้น หมายถึง ลักษณะทางพฤติกรรมของผู้บริโภคขณะใดขณะหนึ่งที่ผู้บริโภคซื้อสินค้านั้นจะมีกระบวนการทางจิตวิทยาและสังคมวิทยาที่มีส่วนสร้างและขัดเกลาทัศนคติและค่านิยม

6W 1H Analysis Model คือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภค เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจก่อนที่จะเริ่มหรือปรับปรุงธุรกิจเพื่อที่จะทราบว่าสินค้าหรือบริการสามารถตอบสนองกลุ่มลูกค้าได้หรือไม่ ส่วนคำตอบที่ต้องการทราบเพื่อให้รู้จักพฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยวได้แก่ 7Os (กฤษฎา ฉัฐมะ, 2558)

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลคำถาม 6W 1H, และคำตอบ 7Os

6Ws, 1H	7Os
Who is the target market?	Occupant
What does the market buy?	Objects
When does the consumer buy?	Occasion
Where does the consumer buy?	Outlets
Who participates in the buying?	Organization
Why does the consumer buy?	Objectives
How does the consumer buy?	Operation

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกับการตัดสินใจ

วรพจน์ บุษราคัมวดี, (2556) กล่าวว่าองค์ประกอบการตัดสินใจ มี 4 ประการ ดังนี้

1. ผู้ทำการตัดสินใจ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด เพราะการตัดสินใจจะดีหรือไม่ขึ้นกับบุคคลผู้ตัดสินใจเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้ตัดสินใจจำเป็นต้องมีข้อมูล มีเหตุผล มีค่านิยมที่ถูกต้องสอดคล้องต่อการบรรลุเป้าหมายองค์การ

2. ประเด็นปัญหาที่ต้องตัดสินใจ เป็นองค์ประกอบที่ต้องให้ความสำคัญเพราะปัญหาที่ต้องตัดสินใจนั้น จำแนกได้หลายประการ เช่น จำแนกตามการผลิตสินค้า การจัดหาวัตถุดิบ และการจัดจำหน่ายสินค้า เป็นต้น เมื่อกำหนดปัญหาได้ชัดเจนว่าเป็นปัญหาเรื่องอะไรก็สามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง

3. ทางเลือกต่าง ๆ ที่บรรลุเป้าหมายได้ เป็นองค์ประกอบที่ต้องคำนึงถึง ผู้จัดการต้องพยายามที่จะค้นหาทางเลือกที่ดีกว่าอยู่เสมอ และสร้างทางเลือกให้มากกว่า 2 ทางเลือก เช่น ในปัจจุบันการบริหาร จัดการองค์การมุ่งสู่การสร้างทางเลือกสู่การผลิตสินค้าและบริการที่ถูกกว่า มีคุณภาพสูงกว่า มีความรวดเร็ว มีการบริการที่ประทับใจมากกว่า เป็นต้น

4. สภาวการณ์ที่ทำการตัดสินใจ ในการตัดสินใจ จำเป็นต้องคำนึงถึงสภาวการณ์ที่ทำการตัดสินใจว่าเป็นแบบใด ซึ่งมี 3 ประการ คือ ได้แก่ สภาวการณ์ที่แน่นอน เป็นสภาวการณ์ที่ผู้ทำการตัดสินใจทราบทางเลือกต่าง ๆ และทราบถึงผลที่จะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือกอย่างดีด้วย การตัดสินใจดังกล่าวย่อมมีโอกาสถูกต้องมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

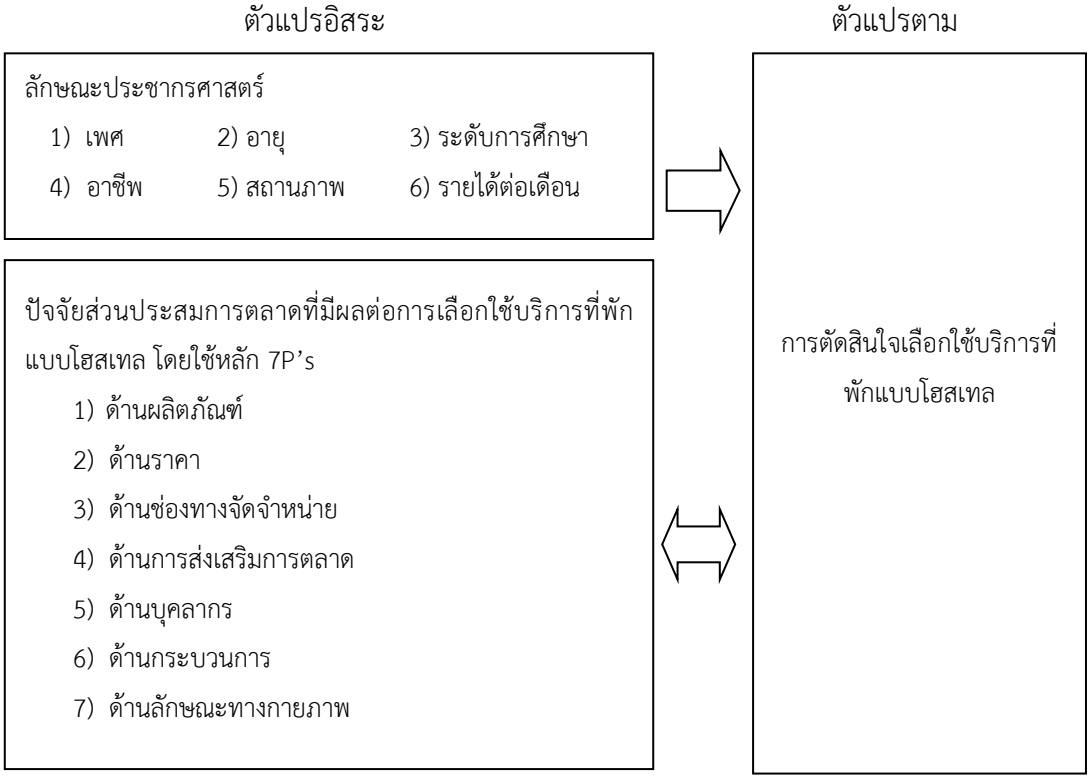

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของกัลยา วานิชย์

บัญชา (2549) โดยใช้สูตร $n = \frac{Z^2}{4e^2}$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 385 คน และเพื่อให้การเก็บข้อมูลของแบบสอบถามมีความครบถ้วนสมบูรณ์ จึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีก 15 คน ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 400 คน และมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล ได้ทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดยแหล่งที่มาของข้อมูลมาจาก 2 แหล่งข้อมูล คือ ปฐมภูมิและทุติยภูมิ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ ลักษณะประชากรศาสตร์ การให้ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาด (7P's) พฤติกรรมการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทล และข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ใช้ระยะเวลาในการทำวิจัยตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤศจิกายน 2563

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การตรวจสอบข้อมูล (Editing) การลงรหัส (Coding) และการประมวลผลข้อมูล (Processing) และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (T - test) และ (F - Test) และใช้วิธีทดสอบ Least - Significant Different (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่และการใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

1. ระดับปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการพักแบบโฮสเทลของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับระดับปัจจัยส่วนประสมการตลาดส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลของนักท่องเที่ยวในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 2 แสดงภาพรวมของระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมการตลาด

ปัจจัยส่วนประสมการตลาด	$\bar{X}$	S.D	ระดับความสำคัญของปัจจัย	อันดับ
ด้านผลิตภัณฑ์	4.26	0.733	มากที่สุด	4
ด้านราคา	4.26	0.768	มากที่สุด	5
ด้านช่องทางจัดจำหน่าย	4.24	0.749	มาก	7
ด้านการส่งเสริมการตลาด	4.29	0.742	มาก	6
ด้านบุคลากร	4.43	0.695	มากที่สุด	1
ด้านกระบวนการ	4.35	0.727	มากที่สุด	3
ด้านลักษณะทางกายภาพ	4.40	0.687	มากที่สุด	2
รวม	**4.31**	**0.728**	**มากที่สุด**	

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลเปรียบเทียบตามลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่านักท่องเที่ยวที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

อาชีพ แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลที่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น สถานภาพและรายได้ต่อเดือน ของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลที่แตกต่างกัน

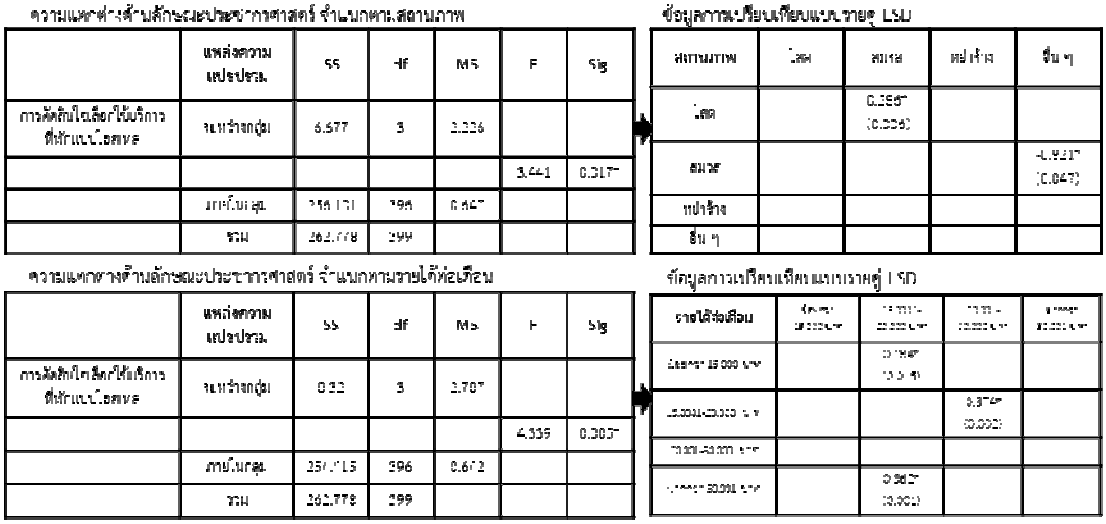

ภาพที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างด้านลักษณะประชากรศาสตร์ที่กันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลที่แตกต่างกัน

3. ปัจจัยส่วนประสมการตลาดได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ และด้านลักษณะทางกายภาพ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกใช้บริการพักแบบโฮสเทลของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่ามีความสัมพันธ์กันทุกด้านในระดับความสัมพันธ์ที่ต่ำมาก

ตารางที่ 3 แสดงภาพรวมของระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมการตลาดกับการตัดสินใจเลือกใช้บริการพักแบบโฮสเทล

ปัจจัยส่วนประสมการตลาด	การตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทล		
	Pearson Correlation	Sig.	ระดับความสัมพันธ์
1.ด้านผลิตภัณฑ์	0.254**	0.000	ต่ำมาก
2.ด้านราคา	0.196**	0.000	ต่ำมาก
3.ด้านช่องทางจัดจำหน่าย	0.233**	0.000	ต่ำมาก
4.ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.247**	0.000	ต่ำมาก
5.ด้านบุคลากร	0.170**	0.000	ต่ำมาก
6.ด้านกระบวนการ	0.180**	0.000	ต่ำมาก
7.ด้านลักษณะทางกายภาพ	0.215**	0.000	ต่ำมาก
โดยภาพรวมปัจจัยส่วนประสมการตลาด	0.213**	0.000	ต่ำมาก

อภิปรายผล

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จะมีอายุระหว่าง 21-30 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีสถานภาพโสด และมีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,001 บาท โดยมีการเข้าใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลครั้งละ 2-3 คน มีระยะเวลาเข้าใช้บริการที่พักแบบระยะสั้นๆเฉลี่ยเพียงครั้งละ 1 คืน ช่วงที่นักท่องเที่ยวนิยมมาใช้บริการมากที่สุดคือเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ เป็นช่วงเทศกาลการท่องเที่ยว และในการเข้าใช้บริการจะมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อครั้งจำนวน 1,001-2,001 บาท ส่วนวิธีการจองที่พักนั้นนักท่องเที่ยวจะจองผ่านเว็บไซต์เป็นหลัก เหตุผลส่วนมากในการเข้าพักคือประหยัดค่าใช้จ่ายในเรื่องของที่พัก บุคคลที่มีอิทธิพลในการเข้าพักคือเพื่อน เนื่องจากโฮสเทลไม่ได้มีความเป็นส่วนตัวมากนัก อาจไม่เหมาะสมกับการเที่ยวแบบครอบครัว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รู้จักที่พักผ่านเว็บไซต์เกือบทั้งหมด และแนวโน้มในการเข้าใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก

และนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับระดับปัจจัยส่วนประสมการตลาดในการเลือกที่พักแบบโฮสเทลในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 3 ลำดับแรกที่ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านบุคลากร ด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านกระบวนการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยณรงค์ พิพิธวีรนันท์ (2560) ศึกษาเรื่องปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เลือกใช้บริการที่พักประเภทโฮสเทล ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการที่พักประเภทโฮสเทล ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยว ที่มีสถานภาพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลที่แตกต่างกัน และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมการตลาดและการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่ามีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกันและอยู่ในระดับต่ำมากทุกด้าน ซึ่งหมายถึงหากนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมการตลาดมากย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการที่พักแบบโฮสเทลในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาวัลย์ ตันติปิฎก (2562) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยวกลุ่มเจเนอเรชั่นวาย ในจังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดทุกด้านส่งผลกับระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยว กลุ่มเจเนอเรชั่นวาย ในจังหวัดภูเก็ต ที่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแบบโฮสเทลหรือธุรกิจที่คล้ายคลึงที่ต้องการปรับปรุงพัฒนาที่พักควรมุ่งเน้นพัฒนาปัจจัยส่วนประสมการตลาด 3 อันดับแรก คือ ด้านบุคลากร ด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านกระบวนการ เนื่องจากเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวคำนึงถึงมากที่สุด และในทางเดียวกันควรมีการพัฒนาปรับปรุงส่วนประสมการตลาดในทุกด้านให้มีความเหมาะสมตรงกับความ

ต้องการของผู้ใช้บริการในยุคปัจจุบัน เพื่อให้นักท่องเที่ยวผู้ที่เข้ามาใช้บริการเกิดความประทับใจและเกิดการตัดสินใจเลือกใช้บริการในครั้งต่อไป

2. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติด้วย เพื่อจะทำให้ทราบข้อมูลส่วนประสมการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติว่ามีความแตกต่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยหรือไม่อย่างไร เพื่อจะได้นำข้อมูลดังกล่าวมาพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาใช้บริการ และอาจใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการอื่นเพิ่มเติมด้วย เช่น การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ทั้งในด้านของนักท่องเที่ยวและด้านผู้ให้บริการที่พักแบบโฮสเทลเพื่อจะได้ทราบถึงข้อมูลความคิดเห็นที่หลากหลายและนำมาพัฒนาได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). **สถิติสำหรับงานวิจัย.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กฤษฎา ฉัฐมะ. (2558). **การศึกษารูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มในการพัฒนาโครงการที่พักประเภทโฮสเทลในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชัยณรงค์ พิพิธวีรนันท์. (2560). **ปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เลือกใช้บริการที่พักประเภทโฮสเทล ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์.** วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะบริหารธุรกิจบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมป์ฟอร์ด.

ปริญ ลักษิดานนท์. (2544). **จิตวิทยาและพฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพฯ : ทิปปิ้งพอยท์.

วิภาวัลย์ ตันติปิฏก. (2562**). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกที่พักแรมของนักท่องเที่ยว กลุ่มเจเนอเรชั่นวาย ในจังหวัดภูเก็ต.** วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วรพจน์ บุษราคัมวดี. (2556). **การพัฒนาองค์การ.** ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

Philip Kotler & Gary Armstrong. (2013). **Principles of Marketing.** Boston, Mass : Pearson.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Factors Affecting Townhome Buying Decision of the Population in Bangkok Area

ชลิตา ตริยาวนิช[1], ณัฐภูมิ งามเนตร[2], อทิตยา สังฆทัศน์[3] และฉัตรชนก ธรรมชาติ[4]

Chalita Triyawanich[1], Nattaphum Ngamnate[2], Atitaya Suangkatuht[3] and Chatchanok Thummachart[4]

[1-3]สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

[1-3]Faculty of Business Logistics Management, Bangkokthonburi University

[4]สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

[4]Management, Faculty of Business Administration Bangkokthonburi University

e-mail: capoella.student@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยสำรวจจากประชาชนที่มีที่พักอาศัยแบบทาวน์โฮมในโครงการจัดสรรที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 420 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Science) เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนปัจจัยส่วนประสมการตลาดด้านทำเลที่ตั้งไม่มีความสัมพันธ์การตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกันสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ : การตัดสินใจซื้อ, ทาวน์โฮม

Abstract

A research on factors affecting the decision of buying a ready-to-live townhome among the population in Bangkok. The objective of this study was to study the factors affecting the decision of buying the ready-to-live townhome among

the population in Bangkok. And to study the factors affecting the decision of buying a townhome with availability of the population in Bangkok A survey of 420 people who had townhomes in the housing project located in Bangkok was surveyed. The tool used in this research was Questionnaire and processed with SPSS (Statistical Package for Social Science) program to Do data analysis

The results of the study showed that Product marketing mix factors Price factor And marketing promotion factors were related to the decision to buy townhomes with availability of the population in Bangkok. As for the location marketing mix factor, there was no correlation to the decision to buy townhome with the population in Bangkok. The relationship was statistically significant at the .0 5 level, with a moderately positive correlation. Corresponding hypothesis,

keyword: purchase decision, townhome

บทนำ

ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค หากขาดปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งก็จะทำให้ชีวิตไม่สมบูรณ์ และที่อยู่อาศัยนับเป็น 1 ในปัจจัย 4 ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มากที่สุด ฉะนั้นในปัจจุบันการพัฒนาที่อยู่อาศัยจึงมีความจำเป็นเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้นของประชาชน และให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพยายามให้การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อตอบสนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคม จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้เกิดประเด็นที่น่าสนใจแก่ผู้ที่มองเห็นโอกาสในการเลือกประกอบธุรกิจที่เกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งธุรกิจหนึ่งที่สามารถทำกำไรได้ดีเมื่อเทียบกับธุรกิจอื่น ๆ และเป็นธุรกิจที่ผู้ประกอบการให้ความสนใจอย่างมาก ก็คือธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เช่น การจัดสรรที่ดิน บ้านเดี่ยว บ้านแฝด ทาวน์เฮาส์ ทาวน์โฮม อาคารพาณิชย์ คอนโดมิเนียม ฯลฯ

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวโฮมพร้อมอยู่ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครโดยศึกษาด้านปัจจัยและรายและเอียดต่างๆ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ที่ส่งผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครโดยมุ่งเน้นไปยังที่อยู่อาศัยเฉพาะทาวน์โฮมเป็นหลัก เพราะในปัจจุบันมีการเติบโตของอุตสาหกรรมประเภทอสังหาริมทรัพย์แบบทาวน์โฮมอย่างต่อเนื่องและมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ความต้องการที่พักอาศัยที่มีลักษณะแบบทาวน์โฮม ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งที่พัก สำนักงาน สถานประกอบการฯลฯ สามารถสร้างอรรถประโยชน์ และใช้ประโยชน์ได้มากกว่าที่พักอาศัยแบบ

คอนโด บ้านเดียว การศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่จึงเป็นสิ่งที่ควรมีการวางแผนสำสหรับการออกแบบก่อสร้างการใช้สอย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประสมทางการตลาดกับการตัดสินใจเลือกซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกัน จะมีผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชากร ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครใช้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ประกอบด้วยปัจจัยในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด นอกจากนี้ยังใช้แนวคิดของทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลทางพฤติกรรมของผู้บริโภค (Philip kotler, 1997) ซึ่งพิจารณาถึงปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors) ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา รูปแบบการดำรงชีวิต และจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ประชาชนที่ซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ ณ บริษัทที่ทำการปลูกที่อยู่อาศัยแบบทาวน์โฮมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการสำรวจในช่วงเดือนมกราคม – มิถุนายน 2563

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ซื้อทาวน์โฮม ณ บริษัทที่ทำการปลูกที่อยู่อาศัยแบบทาวน์โฮมพร้อมอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงต้องใช้การกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรหาขนาดตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากร (กัลยา วาณิชยบัญชา 2548 : 26) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน และเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยเพิ่มอีก 35 ชุด รวมเป็นขนาดตัวอย่างทั้งหมด 420 ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Science) เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

นิยามศัพท์

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในข้อความที่ปรากฏในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้นิยามความหมายของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยพอสังเขปดังนี้

1.ทาวน์โฮม หมายถึง เป็นศัพท์ทางการตลาดที่ยังไม่ปรากฏไว้ในพจนานุกรม ซึ่งทาวน์โฮมจะมีลักษณะคล้ายกับทาวน์เฮาส์ คือบ้านที่ปลูกสร้างติดๆ กันหลายๆ หลัง โดยใช้ผนังร่วมกันมากกว่า 3 หลังขึ้นไป โดยมีพื้นที่โล่งเฉพาะด้านหน้าบ้าน แต่ในปัจจุบันนี้ทาวน์โฮมเริ่มกำลังเป็นที่นิยมเป็นอย่างมากในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ โยสร้างความแตกต่างจากบ้านทาวน์เฮาส์ คือ จะมีรูปแบบ ดีไซน์ที่สวยงามมากกว่า เป็นการเพิ่มมูลค่ากับสินค้ามากขึ้น ทำให้น่าอยู่อาศัย ซึ่งปัจจุบันนักธุรกิจต่างก็หันมาสนใจอสังหาริมทรัพย์ในรูปแบบนี้มากขึ้นเนื่องจากมีความสวยงาม ดูเป็นเหมือนบ้าน และยังสามารถใช้เป็นที่อยู่อาศัยได้ด้วย ซึ่งดีกว่าไปเช่าตึกอาคารสำนักงานในแถบในเมืองที่การจราจรติดขัด สิ่งแวดล้อมน่าอยู่มากกว่า ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะเก็บกลุ่ม

ตัวอย่างที่เลือกซื้อทาวน์โฮมที่มีไว้เพื่อทำธุรกิจเท่านั้นเพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อและมีปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดอย่างไรทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกซื้อ

1.ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อ หมายถึง สิ่งกระตุ้นทางการตลาดที่ตอบสนองความต้องการหรือความพึงพอใจแก่กลุ่มลูกค้าเป้าหมายในด้านผลิตภัณฑ์ ราคา การส่งเสริมการขาย ด้านทำเลที่ตั้ง การพิจารณาถึงปัจจัยส่วนบุคคล(Personal factor) ที่มีผลต่อการเลือกตัดสินใจซื้อเพื่อความสำเร็จของธุรกิจได้ เช่น เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ซึ่งก่อให้เกิดอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮม

2.การตัดสินใจซื้อทาวน์โฮม หมายถึงภาวะการยอมรับในการซื้อทาวน์โฮมและส่งผลให้เกิดการตัดสินใจซื้อ

3.ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด หมายถึง องค์ประกอบพื้นฐานในการกลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ประกอบธุรกิจเพื่อประสบความสำเร็จ ซึ่งการที่อยู่อาศัยทาวน์โฮมซึ่งประกอบการจะต้องดำเนินการให้มีลักษณะที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุดประกอบโดยใช้ส่วนประสมทางการตลาดได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ทำเลที่ตั้ง การส่งเสริมการตลาด

4.ผลิตภัณฑ์ หมายถึง ที่อยู่อาศัยประเภททาวน์โฮมที่มีความสะดวกสบาย สามารถใช้เป็นสถานที่ประกอบธุรกิจและยังใช้เป็นที่อยู่อาศัยได้อีกด้วย

5.ราคา หมายถึง ความเหมาะสมของราคาที่ลูกค้าพึงพอที่จะจ่ายแล้วรู้สึกคุ้มค่า ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบดีไซด์ของผลิตภัณฑ์ ทำเลที่ตั้ง ราคามีความเป็นมาตรฐาน ระดับราคาเหมาะสมกับคุณภาพ

6.ทำเลที่ตั้ง หมายถึง สถานที่ที่ปลูกทาวน์โฮม โดยมีระบบการคมนาคมสะดวกสำหรับผู้ที่ซื้อทาวน์โฮม

7.การส่งเสริมการตลาด หมายถึง กิจกรรมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจสามารถเลือกใช้วิธีการส่งเสริมการตลาดได้หลายรูปแบบเพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ การโฆษณา การแจกของทดลองใช้ การออกบูธ ออกสื่อทางวิทยุ Internet

8.ประชากร หมายถึง ประชาชนที่ตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่พื้นที่เขตกรุงเทพมหานครที่มีการปลูกสร้างอสังหาริมทรัพย์ชนิดทาวน์โฮม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.เพื่อให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์การตลาดให้ตรงกับความต้องการของประชาชน

2.ใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพ การออกแบบก่อสร้าง การดำเนินงานแก่ผู้ประกอบการ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับด้านปัจจัยส่วนบุคคลของประชากร จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ประชากรที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 420 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 และเพศชาย จำวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ประชากรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มากที่สุด จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมา มีอายุ 50 ขึ้นไป จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9ประชากรส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 69.0 รองลงมาคือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย / ประกอบอาชีพอิสระ มากที่สุด 122 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพอื่นๆ จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 และข้าราชการ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 ประชากรส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,000 บาทขึ้นไป จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 60.7 รองลงมาคือ มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 40,001 – 50,000 บาท มี่จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 มีรายได้ต่อเดือน 30,001 – 40,000 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 และมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,001 – 30,000 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ประชากรส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 – 4 คน จำวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 รองลงมามีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 – 6 คน จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7 มีจำนวนสมาชิกมากกว่า 6 คน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 และมีจำนวนสมาชิก 1 – 2 คน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่าปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาด มีความสำคัญต่อการซื้อ มากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยทางการตลาดด้านราคา ด้านผลิตภัณฑ์

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ในด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ ประชากรให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด รองลงมาด้านแบบบ้านและขนาดพื้นที่ใช้

สอย และประชากรให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด สำหรับในส่วนสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น คลับเฮ้าส์ สระว่ายน้ำ ประชากรให้ความสำคัญในระดับสำคัญน้อย

ด้านราคา

ปัจจัยด้านราคาที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ ในด้านระดับราคาที่อยู่อาศัยเหมาะสมกับคุณภาพ ประชากรให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด รองลงมาด้านราคามีความเป็นมาตรฐานและค่าใช้จ่ายส่วนกลางที่นิติบุคคลเรียกเก็บ ประชากรให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดตามลำดับ

ด้านการส่งเสริมการตลาด

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ในด้านต่างๆ คือ สถานที่ตั้งของสำนักงานอยู่ในทำเลที่สะดวก สามารถเดินทางง่ายใกล้แหล่งชุมชน และการส่งเสริมการขายเช่นของแถม การดูแลลูกค้าของพนักงาน การบริการให้ข้อมูลข่าวสารกับลูกค้า ประชากรให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก

ด้านทำเลที่ตั้ง

ปัจจัยด้านทำเลที่ตั้ง ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ในด้านต่างๆ คือ มีระบบขนส่งมวลชนผ่าน ความสะดวกด้านการจับจ่ายใช้สอย เช่น ใกล้ห้างสรรพสินค้า หรือตลาด การคมนาคมสะดวก ใกล้ที่ทำงานและโรงเรียน ประชากรให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านข้อมูลส่วนบุคคล

จากผลการวิจัยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นประชากรเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพ ค้าขาย/ประกอบอาชีพอิสระ และมีรายได้ต่อเดือน 50,000 บาท ขึ้นไป และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 – 4 คน จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อาจเป็นเพราะผู้หญิงส่วนใหญ่มีบทบาทหน้าที่ต้องดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว และประชากรเพศหญิงจะมีความละเอียดและใช้เวลาในการเลือกซื้อสินค้ามากกว่าเพศชาย ประชากรที่มีอายุมากกว่าจะคำนึงถึงการเลือกซื้อบ้านที่มีเนื้อที่ใช้สอยที่เหมาะสมกับจำนวนครอบครัว และจะคำนึงถึงเรื่องราคาบ้านน้อยเพราะมีรายได้มากกว่าประชากรที่มีอายุน้อย

2. การตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

ประชากรมีการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ สาเหตุที่ซื้อเพราะเป็นที่อยู่อาศัย ทำเลที่ตั้งสะดวก โดยมี บิดา มารดา /ญาติผู้ใหญ่ เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ ซึ่งสถานที่เลือกซื้อ คือ กรุงเทพโซนชั้นกลางได้แก่ เขตพระโขนง ประเวศ บางเขน บางกะปิ ลาดพร้าว บึงกุ่ม บางพลัด ภาษีเจริญ จอมทอง ราษฎร์บูรณะ สวนหลวง บางนา ทุ่งครุ บางแค ซึ่งจะพบว่า ในส่วนของทำเลที่ตั้งประชากรส่วนใหญ่เลือกทำเลที่อยู่ใกล้สิ่งอำนวยความสะดวก หมายความว่า ประชากรต้องการให้ที่

อยู่อาศัยอยู่ในทำเลที่สะดวกสบายและสามารถเดินทางได้สะดวก สอดคล้องกับงายวิจัยของทัสนี นิลมงคล .(2546). ได้ศึกษาถึงปัจจัยการตัดสินใจซื้อของผู้ที่จะซื้อที่อยู่อาศัย พบว่าประชากรมีปัจจัยในการเลือกซื้อที่อยู่พิจารณาจาก ด้านการเงิน ด้านทำเล และด้านที่ตั้ง มีผลต่อปัจจัยในการตัดสินใจซื้อของประชากร

3. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ประชากรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยการตลาดทางด้านทำเลที่ตั้งมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยการตลาดด้านราคา โดยสามารถอภิปรายผลปัจจัยทางการตลาดแต่ละด้านได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์

ปัจจัยทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่จำแนกด้านต่างๆ คือ สภาพแวดล้อมของโครงการ ในระดับสำคัญมากที่สุด ส่วนด้านแบบบ้านและขนาดพื้นที่ใช้สอย ประชากรให้ความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญณัท วัฒนาธร. (2549). ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมในย่านสุขุมวิทของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าประชากรมีความคิดเห็นต่อส่วนประสมทางการตลาดในด้านผลิตภัณฑ์โดยรวมอยู่ในระดับความสำคัญมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ประชากรให้ระดับความสำคัญมาก คือ คุณภาพของวัสดุที่ใช้ สไตล์/รูปแบบคอนโดมิเนียม การจัดวางแบบแปลนภายในห้องชุด ระบบระบายอากาศภายในห้องชุด ขนาดพื้นที่ใช้สอยภายในห้องชุด สิ่งอำนวยความสะดวกในโครงการ และชื่อเสียงของเจ้าของโครงการ ตามลำดับ

3.2 ปัจจัยทางการตลาดด้านราคา

ปัจจัยด้านราคาที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ ประชากรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญด้านคุณภาพเหมาะสมกับราคาที่ซื้อ ในระดับสำคัญมากที่สุด ส่วนด้านราคามีความเป็นมาตรฐาน ประชากรให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ประชากรส่วนใหญ่จะคำนึงถึงคุณภาพของสินค้าที่เหมาะสมกับราคา เป็นพิเศษ มีค่าเฉลี่ย 4.10, 4.08, 3.99 และ 3.69 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอมอร วงษ์ศิริ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียมเป็นที่อยู่อาศัยของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร หลังวิกฤติเศรษฐกิจ (ปี พ.ศ. 2539 – พ.ศ. 2545) พบว่าประชากรในเขตกรุงเทพมหานครใช้ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคาในการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียมเป็นที่อยู่อาศัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3.3 ด้านการส่งเสริมการตลาด

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่จำแนกตามด้านต่างๆ คือ สถานที่ตั้งของสำนักงานอยู่ในทำเลที่สะดวกสามารถเดินทางง่ายใกล้แหล่งชุมชน การมีของแถมในการส่งเสริมการขาย การบริการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ลูกค้า ประชากรให้ความสำคัญในระดับสำคัญมาก สำหรับด้านการดูแลลูกค้าของพนักงาน ประชากรให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ประชากรอาจจะพิจารณาการเลือกซื้อได้ด้วยตัวเอง และตัดสินใจที่จะซื้อโดยดูจากการส่งเสริมการขาย โดยไม่ต้องให้พนักงานมาทำการแนะนำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยงค์

เอี่ยมกำแพง .(2546) .ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนผสมการตลาดของประชากรที่ใช้เป็นเกณฑ์การตัดสินใจซื้อบ้านจัดสรรในเขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร พบว่า ความสำคัญของส่วนผสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาดมีผลต่อประชากรในการตัดสินใจซื้อบ้านจัดสรรในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประชากรจะให้ความสำคัญต่อการรับประกันคุณภาพของบ้าน การมีบ้านตัวอย่างให้ดู การมีส่วนลดราคาพิเศษ และการมีโฆษณาทางนิตยสารและสิ่งพิมพ์ตามลำดับ

3.4 ปัจจัยด้านทำเลที่ตั้ง

ปัจจัยด้านทำเลที่ตั้งที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ ประชากรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญด้าน ระบบขนส่งมวลชนผ่าน, ความสะดวกด้านการจับจ่ายใช้สอย เช่น ใกล้ห้างสรรพสินค้า หรือตลาดในระดับสำคัญมากที่สุด รองลงมาการคมนาคมสะดวก เช่น ใกล้สถานีรถไฟฟ้า ใกล้ทางด่วน และใกล้ที่ทำงาน ใกล้โรงเรียน ประชากรให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก สามารถวิเคราะห์ได้ว่าประชากรส่วนใหญ่คำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมอร วงษ์ศิริ .(2546). ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียมเป็นที่อยู่อาศัยของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครใช้ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านทำเลที่ตั้งในการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียมเป็นที่อยู่อาศัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การคมนาคมสะดวก อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนในข้อใกล้สถานที่ทำงาน ใกล้สถานศึกษาของสมาชิกในครอบครัว และการอยู่ใกล้ห้างสรรพสินค้า อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1.ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ด้านผลิตภัณฑ์บริษัทควรควบคุมราคาของทาวน์โฮมพร้อมอยู่ เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับด้านนี้มากที่สุด ทั้งนี้ก็เพื่อให้ประชากรมีแนวโน้มให้บุตรหลานมาซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่และตัดสินใจเลือกซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ ด้านราคา ประชากรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับราคาโดยเฉพาะราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพสินค้า ดังนั้นควรมีการตั้งราคาให้เหมาะสมกับคุณภาพ และปริมาณ ของสินค้าเพื่อให้ประชากรเกิดความพึงพอใจสูงสุด และแนะนำผู้อื่นให้มาซื้อเป็นที่อยู่อาศัย ประกอบด้วยการโฆษณา การให้ข่าวสาร ข้อมูล เป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ประชากรซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ ด้านส่งเสริมการตลาดควรปรับปรุงอาคารในลักษณะเป็นที่พักอาศัยเนื่องจากประชากรเห็นว่าเหมาะสมกับราคาและทำเลที่ตั้ง ด้านทำเลที่ตั้งควรหาทำเลในเขตกรุงเทพมหานครชั้นกลาง เนื่องจากเป็นทำเลที่ประชากร มีกำลังซื้อได้ตามภาวะเศรษฐกิจ

2.ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการขยายขอบเขตการศึกษากลุ่มตัวอย่าง จากประชากรกลุ่มทั่วไปเพิ่มเติมที่ต้องการจะซื้อ นอกเหนือจากกลุ่มประชากรที่ซื้อทาวน์โฮมพร้อมอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และนำผลการศึกษาที่ได้มาเปรียบเทียบกับผลการศึกษาที่ได้จากงานวิจัยนี้

เอกสารอ้างอิง

ธงชัย สันติวงษ์. 2549. **พฤติกรรมผู้บริโภคทางการตลาด**. กรุงเทพฯ : ประชุมช่าง.

พีระพร สุภาวัฒน์. 2550. **แนวทางการบริหารจัดการที่อยู่อาศัยประเภทอาคารชุด: ความสัมพันธ์ระหว่าง สภาพการณ์จริงและความคาดหวังของผู้ใช้อาคาร**. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มัลลิกา บุนนาค. (2548). **สถิติเพื่อการวิจัยและตัดสินใจ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รศ. ศิริวรรณ เสรีรัตน์ . 2551. **พฤติกรรมผู้บริโภค : Consumer Behavior**. กรุงเทพฯ: Diamond In Business World.

สุธรรม รัตนโชติ. 2551. **การวิจัยเชิงพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์ท้อป จำกัด.

เสรี วงษ์มณฑา. 2551. **การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์.

อภัสนันท์ เชื่อถือเจริญกิจ ดร. กฤษฎา พัชราวานิช. 2554.ปั**จจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อทาวน์เฮ้าส์ของผู้บริโภค กรณีศึกษากรุงเทพมหานคร**. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เอมอร วงษ์ศิริ. (2556). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อคอนโดมิเนียมเป็นที่อยู่อาศัยของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร หลังวิกฤตเศรษฐกิจ (ปีพ.ศ. 2539 – 2545)**. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปัจจัยและกลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

Factors and Strategies toward Success in Construction Material Retail Business in Thamaka, Kanchanaburi

ปัญญาพร รุจิวงศาสิน[1], ปริญญา หรุ่นโพธิ์[2]

Panyaporn Rujiwongsasin[1], Parinya Roonpho[2]

[1]สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 063-9535623

[1]Public and Private Management, Management, Silpakorn, 063-9535623

[2]สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

[2]Public and Private Management, Management, Silpakorn, 086-3136171

[1]e-mail : rujiwongsasin@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยและกลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี และ (2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี การศึกษานี้เป็นกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แนวทางวิธีปรากฏการณ์วิทยา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานมากที่สุด โดยเลือกสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างจำนวน 5 ราย และ ผู้ซื้อวัสดุก่อสร้างจำนวน 10 รายในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจที่จะประสบความสำเร็จได้จำเป็นต้องอาศัยการวางแผนในส่วนต่างๆให้ชัดเจนตั้งแต่เริ่มทำธุรกิจมีการจัดการองค์การ ทรัพยากรมนุษย์ให้เหมาะสมกับความสามารถ

1. ปัจจัยที่ทำให้วิธีธุรกิจที่จะประสบความสำเร็จนั้นจำเป็นต้องมีหลายส่วนในการบริหารงาน ได้แก่ ด้านแรงงาน ด้านเครื่องจักร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเงินทุน ด้านการตลาด ด้านขวัญกำลังใจในการทำงาน และ ด้านวิธีการบริหารการจัดการ เพื่อทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ และกลยุทธ์ที่ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จสอดคล้องกับแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ 7 อย่าง ได้แก่ กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย กลยุทธ์ด้านราคา กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาด กลยุทธ์ด้านบุคคล กลยุทธ์ด้านกายภาพ และกลยุทธ์ด้านกระบวนการ

2. ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ได้แก่ ด้านคนหรือแรงงาน ด้านสินค้า ด้านคู่แข่งทางการค้า ด้านลูกค้าค้างชำระหนี้ และ ด้านเศรษฐกิจ

คำสำคัญ : ปัจจัยและกลยุทธ์สู่ความสำเร็จ การจัดการองค์การ แนวคิดส่วนประสมทางการตลาด

Abstract

The objectives of this research were (1) to study factors and strategies for success in the retail business of construction materials in Thamaka, Kanchanaburi. (2) to study the problems and solutions in the retail business of construction materials in Thamaka, Kanchanaburi. This study was a qualitative research. The researcher has chosen Phenomenology method in order to obtain the most useful information. The interview consisted of 5 retailers of construction materials and Consumers buying construction of 10 in Thamaka, Kanchanaburi.

The results of this study indicated that; The successful retail business of construction materials have to plan clearly since starting a business with organization management and human resources

1. The factors that make a business successful requires many parts of management including man, machinery, material, fund, marketing, morale and management to make the business successful. The strategy that makes the business successful comply with the marketing mix 7P's which is product strategy, price strategy, place strategy, promotion strategy, people strategy, physical evidence strategy and process strategy.

2. The problem in retail business of construction materials are human or labor, product, competitor, customer side owed debt and economy

Keyword: Factors and strategies for success, Organization management, Marketing mix

บทนำ

ธุรกิจค้าปลีกเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีมูลค่านับแสนล้านที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของไทย ก่อให้เกิดการลงทุนของธุรกิจค้าปลีกอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,2561)

เนื่องจากธุรกิจภายในกรุงเทพมหานครมีการเจริญเติบโตสูง และได้ขยายธุรกิจออกมาตามหัวเมืองรองจึงเข้ามาลงทุน ส่งผลให้เกิดธุรกิจร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างเติบโตขึ้นในหัวเมืองรอง เช่น จังหวัดกาญจนบุรี (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย,2559)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยและกลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี รวมถึงศึกษาปัญหาอุปสรรคของร้านค้าปลีก วัสดุก่อสร้าง โดยผลจากการศึกษา จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างร้านอื่น สามารถนำผล

การศึกษามาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริการและใช้เป็นแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า อันจะนำมาซึ่งการพัฒนา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยและกลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้รวบรวมเนื้อหาที่สำคัญเกี่ยวกับปัจจัยและกลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง มีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีการบริหาร และ หลักทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการองค์การ การบริหาร การจัดการเป็นกระบวนการการทำงานร่วมกันเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายขององค์การ ที่ต้องอาศัยปัจจัย คือ ทรัพยากรทางการจัดการ ได้แก่ 4M’s ประกอบด้วย คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ วิธีการการจัดการ และเพื่อสร้างความสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น จึงมีการเพิ่มปัจจัยนำเข้าของทรัพยากรทางการจัดการ ได้แก่ เครื่องจักร การตลาด ขวัญและกำลังใจ และข้อมูลข่าวสาร

2.แนวคิดส่วนประสมการตลาดหรือหลักกลยุทธ์ทางการตลาด 7Ps สามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินงานของธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง เพื่อให้ธุรกิจมีความก้าวหน้า สามารถแข่งขันกับคู่แข่งหรือธุรกิจอื่นได้

3. แนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญแนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค จึงนำไปเป็นแนวทางการตั้งคำถามในการสัมภาษณ์เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อและลักษณะความต้องการของผู้บริโภค ที่ตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภค

4. แนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจค้าปลีก ธุรกิจวัสดุก่อสร้างต้องพิจารณาจุดสั่งซื้อในปริมาณที่เหมาะสมและเปรียบเทียบถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ มีสินค้าที่หลากหลาย และให้ความสำคัญกับปัจจัยภายนอก ได้แก่ ทำเลที่ตั้ง สินค้าหรือบริการ คุณค่าของผู้บริโภคหรือพนักงาน ปัจจัยภายในได้แก่ ระบบการกระจายสินค้าได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และใช้เทคโนโลยีเข้ามาจัดการข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีปรากฏการณ์วิทยาในการสัมภาษณ์ เป็นวิธีการศึกษาประสบการณ์การดำเนินชีวิตของผู้ประกอบการผ่านการสนทนา

2. การเลือกพื้นที่ศึกษาและกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ในการวิจัยในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง 5 รายในเขต

อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี และผู้ซื้อวัสดุก่อสร้าง 10 ราย ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลภาคสนามในการทำวิจัย โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยจะต้องเจาะลึกคำตอบจากผู้ถูกสัมภาษณ์อย่างละเอียดและถามถึงเหตุผลด้วย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตัวผู้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินงานวิจัยเชิงคุณภาพ และเตรียมแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เครื่องบันทึกเสียง วีดีโอบันทึกภาพเคลื่อนไหว สมุดจดบันทึก

5. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า หากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มีความขัดแย้งไม่ตรงกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์คนใดคนหนึ่ง ผู้วิจัยนำคำถามเดิม สอบถามผู้ให้ข้อมูลอีกครั้ง เพื่อหาข้อสรุปข้อมูลนั้น

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้มา ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการเก็บข้อมูลภาคสนามอีกครั้ง เพื่อนำข้อมูลมาเพิ่มเติมและปรับแก้ไขให้ถูกต้อง

ผลการวิจัย

ประเด็นที่ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยและกลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

1. ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง

1.1.คนหรือแรงงาน เป็นฟันเฟืองที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้ธุรกิจประสบผลสำเร็จ ผู้ประกอบการต้องเลือกใช้คนหรือแรงงานที่มีความสามารถ มีปฏิภาณไหวพริบ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้

1.2.เงิน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการดำเนินธุรกิจ โดยตั้งแต่เริ่มเปิดธุรกิจต้องมีการวางแผน จัดสรรเงินให้เหมาะสมกับแต่ละส่วน

1.3.การจัดการวัสดุอุปกรณ์ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องเลือกวัสดุอุปกรณ์ หรือผลิตภัณฑ์มาเป็นปัจจัยในการผลิตสินค้า เพื่อให้ได้ต้นทุนสินค้าที่ต่ำ สินค้ามีคุณภาพและเกิดผลกำไรสูงสุด

1.4.การจัดการเครื่องจักร เครื่องจักรเป็นปัจจัยที่มาช่วยเติมเต็มในสิ่งที่มนุษย์ไม่สามารถทำได้ และยังเป็นเครื่องทุ่นแรงในการทำงานให้แก่มนุษย์และมีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้แรงงานคน

1.5.การตลาด เป็นช่องทางการสื่อสาร ผู้ประกอบการต้องเลือกสินค้าดีมีคุณภาพ กำหนดราคาขายที่เหมาะสม มีการจัดโปรโมชั่น ทำป้ายโฆษณาผ่านแผ่นป้ายไวนิล

1.6.ขวัญและกำลังใจ สิ่งสำคัญในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน โดยผู้ประกอบการจะให้สวัสดิการ โบนัส การปรับเงินเดือนที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน เพื่อรักษาพนักงานให้อยู่กับองค์กรได้ยาวนานที่สุด

1.7.ข้อมูลข่าวสาร ธุรกิจวัสดุก่อสร้างต้องหาข้อมูลใหม่ เกี่ยวกับสินค้าอยู่เสมอและสามารถแนะนำข้อมูลข่าวสารใหม่ให้กับลูกค้าได้

1.8.วิธีการหรือการจัดการ ผู้ประกอบการเข้าใจถึงกระบวนการการทำงานทั้งหมดของธุรกิจและมีการวางแผนการทำงานที่ชัดเจน

2. กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง

2.1.กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ ผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงความหลากหลายและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ต้องมีมาตรฐานอุตสาหกรรมรับรอง (มอก.)

2.2.กลยุทธ์ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายหรือสถานที่ ช่องทางการจัดจำหน่าย ลูกค้าสามารถเลือกซื้อสินค้าที่หน้าร้าน สั่งสินค้าผ่านโทรศัพท์ ไลน์ หรือเฟสบุ๊ก และทำเลที่ตั้งธุรกิจใกล้แหล่งชุมชน

2.3.กลยุทธ์ด้านราคา ผู้ประกอบการหาผลิตภัณฑ์ที่ต้นทุนต่ำ ลูกค้าที่ซื้อสินค้าปริมาณมากก็สามารถต่อรองราคาได้ ผู้ประกอบการยังให้เครดิตสินเชื่อเพื่อเป็นกลยุทธ์ดึงดูดลูกค้ามาใช้บริการซ้ำ

2.4.กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาด การลด แลก แจก แถม การบริการจัดส่งสินค้าฟรี การโฆษณาผลิตภัณฑ์ผ่านแผ่นป้ายไวนิล โฆษณาผ่านช่องทางออนไลน์ การบริการหลังการขาย รับเปลี่ยน คืน

2.5.กลยุทธ์ด้านบุคคลหรือพนักงาน พนักงานต้องมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ วิธีการใช้งาน สามารถอธิบายหรือให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาแก่ลูกค้าได้

2.6.กลยุทธ์ด้านกายภาพและการนำเสนอ ที่ตั้งสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีที่จอดรถ ความสะอาด บรรยากาศดี ภายในร้านมีความเป็นระเบียบ สินค้าแยกประเภทชัดเจน การบริการและ การจัดส่งที่รวดเร็ว

2.7.กลยุทธ์ด้านกระบวนการ ผู้ประกอบการมีการวางแผนกระบวนการทำงานที่ชัดเจนให้แก่พนักงานตั้งแต่เริ่มขายสินค้าจนถึงการส่งมอบสินค้าให้แก่ลูกค้า เพื่อสร้างความประทับใจได้

ประเด็นที่ 2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

1. ปัญหา อุปสรรคในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง

1.1.ปัญหาด้านคนหรือแรงงาน ร้านวัสดุก่อสร้างเป็นงานแบบใช้แรงเป็นส่วนใหญ่จึงทำให้เกิดปัญหาที่ควบคุมไม่ได้เช่น พนักงานลาออก หยุดบ่อย ตื่นเช้า นอนไม่เพียงพอ จึงไม่อยากมาทำงาน

1.2.ปัญหาด้านสินค้า สินค้าหลากหลาย ทำให้ร้านค้าบางร้านไม่สามารถสต๊อกสินค้าและตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ทั้งหมด

1.3.ปัญหาด้านคู่แข่งขันทางการค้า ร้านวัสดุก่อสร้างมีเพิ่มขึ้นอยู่เสมอ ในพื้นที่ไม่ห่างกันมาก ปริมาณการซื้อวัสดุก่อสร้างน้อยลง ทำให้ร้านค้าวัสดุก่อสร้างถูกแบ่งตลาด ส่งผลให้ได้รายได้ลดลง

1.4.ปัญหาด้านลูกค้าค้างชำระหนี้ เนื่องจากลูกค้าขอเครดิตแล้วไม่ชำระตามเวลาที่กำหนด หรือหายไปซื้อสินค้าร้านอื่น

1.5.ปัญหาด้านเศรษฐกิจ พฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคปรับเปลี่ยนมีการวางแผนในการจับจ่ายใช้สอยที่รอบครอบมากขึ้น ส่งผลให้ร้านวัสดุก่อสร้างประสบปัญหา ยอดขายสินค้าและรายได้ลดลง

2. แนวทางการแก้ไขปัญหาในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง

2.1.แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านคนหรือแรงงาน ผู้ประกอบการควรสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เช่น สวัสดิการที่ดีและโบนัส

2.2.แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านสินค้า ผู้ประกอบการเสนอการลดราคา หาสินค้าทดแทน หาสินค้าที่มีคุณภาพและราคาเหมาะสม

2.3.แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านคู่แข่งขันทางการค้า ผู้ประกอบการสามารถแก้ไขปัญหาได้โดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อลูกค้าความเป็นกันเอง ด้วยให้คำแนะนำที่ดีที่สุด

2.4.แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านลูกค้าค้างชำระหนี้ ผู้ประกอบการติดตามทวงหนี้ผ่านโทรศัพท์บ่อย พูดจาหวานไพเราะ และให้ลูกค้าแบ่งชำระเป็นงวด และเพื่อป้องกันการหายตัวของลูกค้า

2.5.แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ ผู้ประกอบการควรจัดโปรโมชั่น แจกเสื้อหาของถูกมาขายที่ทดแทนกันได้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยและกลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

หลักการจัดการให้ธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างมีประสิทธิภาพต้องประกอบไปด้วยปัจจัย ด้านแรงงาน ด้านการจัดการเงิน ด้านการจัดการวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการเครื่องจักร ด้านการตลาด ด้านขวัญและกำลังใจ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านวิธีการและการจัดการ ทุกธุรกิจจำเป็นต้องอาศัยทุกปัจจัยขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้ ส่งผลให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้

ธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างควรคำนึงถึงการบริหารธุรกิจบริการ 7 อย่าง หรือ 7P’s ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านบุคคลหรือพนักงาน ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านกายภาพและการนำเสนอ และ ด้านกระบวนการ เพราะในแต่ละส่วนจะส่งเสริมซึ่งกันและกัน และส่งผลต่อธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยและกลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี การอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัจจัยและกลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในเขตอำเภอ ท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ธุรกิจที่จะประสบความสำเร็จได้ จำเป็นต้องอาศัยการวางแผน ตั้งแต่เริ่มทำธุรกิจมีการจัดการองค์การ ทรัพยากรมนุษย์ให้เหมาะสมกับความสามารถ บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลและผู้ประกอบการต้องใช้ความสามารถในการบริหารเพื่อเป็นผู้นำให้ธุรกิจดำเนินไปได้ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับ หน้าที่หลักการในการจัดการ 5 ประการที่ระบุไว้ว่า ต้องประกอบไปด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การนำ และการควบคุม

จากผลการวิจัยศึกษาเรื่อง “ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง” ผลการวิจัย พบว่า มีความสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีหลักการจัดการให้องค์กรมีประสิทธิภาพ ธุรกิจที่จะประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ ด้านแรงงาน คือ พนักงานที่มีความสามารถเหมาะสมกับงาน ด้านเครื่องจักร เครื่องจักรมีการตรวจสอบคุณภาพตามรอบการใช้งาน ด้านวัสดุอุปกรณ์ต้องมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ ด้านเงินทุนที่ต้องมีการจัดสรร วางแผนการใช้เงินอย่างเหมาะสม ทำบัญชีรายรับ รายจ่ายให้ชัดเจน ด้านการตลาดมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและปรับให้ทันยุคสมัย ด้านขวัญกำลังใจในการทำงาน คือ การรักษาพนักงานให้อยู่กับเราให้นานที่สุด เป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงาน และด้านวิธีการบริหารการจัดการ คือ ทุกคนต้องเข้าใจการทำงานของธุรกิจไปในทิศทางเดียวกัน จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้

จากผลการวิจัยศึกษาเรื่อง “กลยุทธ์การดำเนินธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง” ผู้วิจัยได้ทราบถึงกลยุทธ์ที่นำไปสู่ความสำเร็จของร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ 7 อย่างหรือ 7P’s ได้แก่ กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ สินค้าต้องมีคุณภาพ มาตรฐาน กลยุทธ์ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายหรือสถานที่ คือ ทำเลที่ตั้งเหมาะสมและสะดวก ช่องทางการจัดจำหน่ายต้องหลากหลาย กลยุทธ์ด้านราคา คือ ต้นทุนที่ต่ำ แข่งขันกับคู่แข่งได้ กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาดที่ต้องมีโปรโมชั่นให้เกิดยอดขายอยู่เสมอ กลยุทธ์ด้านบุคคลหรือพนักงาน จัดสรรพนักงานให้เหมาะสมกับงาน กลยุทธ์ด้านกายภาพและการนำเสนอ ต้องสร้างภาพลักษณ์ที่ดี จัดวางสินค้าเป็นระเบียบ สะอาดและมีพื้นที่จอดรถ กลยุทธ์ด้านกระบวนการ คือ เข้าใจกระบวนการการทำงานของธุรกิจไปในทิศทางเดียวกัน เหล่านี้เป็นกลยุทธ์ที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้

การดำเนินธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างพบปัญหาที่สำคัญหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นด้านแรงงานที่พนักงานมีการลายาวหรือลาออก จึงต้องการนำเสนอสวัสดิการให้ ปัญหาด้านสินค้า ไม่ตอบสนองความต้องการของลูกค้า สินค้าต้องมีความหลากหลาย ปัญหาด้านคู่แข่งทางการค้า จึงต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อลูกค้า ปัญหาด้านลูกค้าค้างชำระหนี้ ในส่วนนี้ขึ้นอยู่กับลูกค้าในแต่ละรายทางผู้ประกอบการต้องดูความเหมาะสมว่า ควรจัดการให้ลูกค้าผ่อนชำระ หรือชำระเป็นเงินสด ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ต้องมีการจัดโปรโมชั่นอยู่เสมอ หรือหาสินค้าทดแทนที่ราคาถูกลง

ข้อเสนอแนะ

1.ปัจจัยที่ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ ได้แก่ ด้านแรงงาน ด้านเครื่องจักร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเงินทุน ด้านการตลาด ด้านขวัญและกำลังใจในการทำงาน และด้านวิธีการบริหารการจัดการ

2.กลยุทธ์ที่ธุรกิจจะประสบความสำเร็จสอดคล้องกับแนวคิดส่วนประสมทางการตลาด 7P's คือ กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาด กลยุทธ์ด้านบุคคล กลยุทธ์ด้านกายภาพและการนำเสนอ กลยุทธ์ด้านราคา และกลยุทธ์ด้านกระบวนการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. วิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ โดยสุ่มผู้ประกอบการร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างจำนวน 5 รายในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่ละเอียด ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่หลากหลายและเปรียบเทียบให้เห็นภาพรวมของธุรกิจร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างเพื่อปรับกลยุทธ์ทางการตลาดให้ดียิ่งขึ้น

2. กลยุทธ์อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย เนื่องจากเทคโนโลยีได้เข้ามามีส่วนร่วมในชีวิตคนเรามากขึ้น ดังนั้นควรมีการศึกษาข้อมูลเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันหรือศึกษาปัจจัยด้านใดด้านหนึ่งเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดเฉพาะด้าน

เอกสารอ้างอิง

กฤติดา ฟองจันทร์. (2558). **รูปแบบและกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างของผู้ประกอบการรายย่อยในเขตอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

คณาจารย์สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.(2557). **หลักการจัดการองค์การ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.

ธนัญญา ธนะวัฒนานนท์. (2559). **รูปแบบและกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจค้าปลีกวัสดุ ก่อสร้างของผู้ประกอบการรายย่อยในเขตอำเภอเมืองนครปฐมจังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ประจักษ์ ปฏิทัศน์. (2560). **จิตวิทยาสำหรับผู้ประกอบการ Psychology for Entrepreneurship**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผลิตตำราเรียนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ภาวิณี กาญจนาภา. (2558). **พฤติกรรมผู้บริโภค Consumer Behavior**. กรุงเทพฯ : ท้อป.

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2559). **ธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้างปรับกลยุทธ์รุกและรับฝ่าเศรษฐกิจครึ่งปีหลัง 59**. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562, จากชื่อเว็บไซต์ https://www.kasikornbank.com/th/business/sme/KSMEKnowledge/article/KSMEAnalysis/Documents/ConstructionMaterialStrategy.pdf

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). เศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สามของปี 2561 และแนวโน้มปี 2561 – 2562. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562, จากชื่อเว็บไซต์: https://www.nesdb.go.th/ewt_news.php?nid=8434&filename=index

สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี. (2556). **แผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2558 – พ.ศ.2561. ก่อสร้าง.**สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562, จากชื่อเว็บไซต์ : http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER11/DRAWER062/GENERAL/DATA0000/00000233.PDF

อนิวัช แก้วจำนงค์. (2556). **หลักการจัดการ (The Principles of Management)**. พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา : นำศิลป์ โฆษณา.

ผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่มที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

The Effects of Group Movement Activities to Preschooler Social Skills

เพลงไพร รัตนวงศ์[1] , กจิตตา ชินพิทักษ์วัฒนา[2]

Plengprai Rattanawong[1] , Kajitta Chinpitakwattana[2]

[1]สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 085-5539352

[1]Branch Early Childhood Education Department Faculty of Education Bangkok Thonburi University,Tell. 085-5539352

[2]สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 068-4786635

[2]Branch Early Childhood Education Department Faculty of Education Bangkok Thonburi University,Tell. 068-4786635

[1]e-mail : plengprai.rat@bkkthon.ac.th, [2]kajitta.chin@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1)เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่มที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย และ 2)เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กนักเรียนชาย – หญิงที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนคลองบางกระทึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จังหวัดนครปฐม จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่มและแบบประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางสังคมมีระดับคะแนนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในรายขั้นทักษะพื้นฐานทางสังคมของเด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกช่วงสัปดาห์

คำสำคัญ : กิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่ม, ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย, เด็กปฐมวัย

Abstract

The purposes of this research were 1)To study the result of group movement activities to preschooler social skills. 2)To study invertigate the score level changes of social skills of preschooler children who received the group movement activities. Subjects were preschool children, aged 3 – 4 years old in kindergarten I , first semester , academic year 2020 at Klongbangkraturk school , Salaya , Phutthamonthon , Nakhon Pathom. The 13 lowest scored children were assigned for experimental group. The research

instruments were Lesson plan of group movement activities and social skills form for young children. The statistics employed for data analysis were mean, standard deviation and t-test. The data were analyzed by using One way Reapeated-Measures ANOVA.

The research findings were as follows : The Social skills had a statistically significant difference in score level. 01 For details on the basic social principles of children, there was a statistically significant increase at level 01 every week.

Keywords : group Movement activities, social skill, preschooler

บทนำ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีมีพระราชดำรัสเนื่องในวันครูโลก วันที่ 5 ตุลาคม พุทธศักราช 2549 ณ หอประชุมคุรุสภาว่า “การที่จะทำให้เป้าหมายทางการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปได้ย่อมต้องอาศัยครูเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเพาะบ่มนิสัยให้เด็กแต่ละคนพึ่งตนเองได้ มีน้ำใจช่วยเหลือเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ แบ่งปันต่อผู้อื่น” (รจนา เถาพันธ์,2549 : 15) การพัฒนาทุกด้านอย่างสมดุลนั้น ต้องเริ่มพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึง 6 ปี เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สมองกำลังเจริญเติบโต เด็กต้องการความรักความเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดี เด็กในวัยนี้มีโอกาสในการเรียนรู้บนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามศักยภาพภายใต้บริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตของเด็กให้พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,2547 : 5)

สังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นแรงกดดันให้มนุษย์ดิ้นรน เพื่อความอยู่รอดผนวกกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและมีค่านิยมทางวัตถุสูง สังคมมีระบบแข่งขันสูง เกิดการเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองและพรรคพวกมากกว่าส่วนรวม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความมีน้ำใจไมตรีที่ดีต่อกัน ความมีน้ำใจเป็นเรื่องที่ทุกคนทำได้โดยไม่ต้องใช้เงินทองมากมายเพียงแต่แสดงความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ โดยการช่วยเหลือเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็เป็นการแสดงน้ำใจได้ (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์,2550 : 15)

การศึกษานับว่าเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศเพราะความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านวัตถุและด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นการสะท้อนคุณภาพของบุคคลในสังคม ซึ่งเกิดจากการอบรมบ่มนิสัยจากครอบครัวรวมถึงสถาบันการศึกษา รวมถึงการได้รับกระบวนการขัดเกลาและการได้รับประสบการณ์ที่ดีจากสังคมรอบข้าง ปัจจุบันสังคมไทยกำลังมีการเปลี่ยนแปลงกับปรากฏการณ์ทางสังคมเป็นอย่างมากซึ่งจะเกิดความเสื่อมถอยทั้งในด้านจริยธรรมของแต่ละบุคคล ซึ่งบุคคลจะให้ความสำคัญกับวัตถุเป็นอย่างมากจนลืมวิถีชีวิตและสิ่งที่มนุษย์ต้องการอย่างแท้จริง การเปลี่ยนแปลงของสังคมนี้นับว่ามีผลต่อจิตใจของเด็กเป็นอย่างมากทำให้เด็กเห็นความสำคัญของวัตถุที่อยู่ในชีวิตประจำวันมากกว่าจิตใจของมนุษย์ที่แท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ,2540 : 1)

การพัฒนาเด็กปฐมวัยนั้นจะต้องเริ่มพัฒนาตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึงอายุ 6 ปี เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่เด็กกำลังเจริญเติบโต เด็กต้องการความรักความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากผู้เลี้ยงดู หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดถึงวิสัยทัศน์ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยนี้มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัยและสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ,2561 : 13) นอกจากครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กจะต้องคำนึงถึงการเลี้ยงดูเด็กคือการที่จะดูแลเด็กให้เจริญเติบโตขึ้นไปเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การที่เด็กจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น ควรจะเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ การให้ในที่นี้หมายถึงการให้ด้วยใจ การให้ด้วยการกระทำต่าง ๆ มากกว่าการให้ด้วยเงินของหรือของมีค่า เป็นบุคคลที่มีความมีน้ำใจรู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น รับผิดชอบต่อตนเองและการเข้าอกเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำมาสู่การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน แบ่งปันและเสียสละโดยไม่หวังผลตอบแทน (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์,2538 : 8) ฉะนั้นการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยนั้นควรส่งเสริมทักษะทางสังคมเป็นสำคัญ เพื่อให้เด็กรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การให้ความร่วมมือ การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เด็กจะได้รับการส่งเสริมจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ จะส่งผลให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

เด็กวัยตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่ง 6 ปี เป็นระยะที่สำคัญที่สำคัญของการพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นวัยที่เรียกว่าพลังแห่งการเจริญเติบโตงอกงามสำหรับชีวิต (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์,2538 : 8) ในการพัฒนาทางสังคมของเด็กปฐมวัยนั้นจะต้องเริ่มตั้งแต่วันเด็ก ดังที่ ภรณี คุรุรัตนะ ได้กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัยนั้นจะต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่เป็นรากฐานของกระบวนการที่มีรากฐานมาจากการที่บุคคลได้รับการอบรม เลี้ยงดูขัดเกลาในวัยปฐมวัยทั้งสิ้น รัชดาภรณ์ อินทะนิน (2544 : 1) กล่าวว่า ความสำคัญในการจัดประสบการณ์ทางด้านสังคมให้กับเด็กปฐมวัยนั้นมักจะไม่เป็นที่ยอมรับจากเพื่อนและจะนำไปสู่ปัญหาของการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งการพัฒนาทางสังคมของเด็กปฐมวัยนั้นควรมุ่งให้เด็กรู้จักและคำนึงถึงผู้อื่น

กระทรวงศึกษาธิการ (2561 : 26) กล่าวถึงการจัดประสบการณ์ที่สำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมว่า เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหาการขัดแย้งต่าง ๆ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เด็กจะเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับการติดต่อการสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ที่อยู่ในบรรยากาศที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Button,1974 : 1-2 อ้างถึงใน วรรณภรณ์ มะลิรัตน์,2554 : 2) การที่ให้เด็กทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันจะส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมที่ดีขึ้น เด็กจะตระหนักถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อส่วนรวมมีความสามารถในการแก้ปัญหาและการเป็นสมาชิกที่ดี

ของกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับเพียเจท์ (Piajet,J; & Inheader,B.1969 : 25) ที่ว่า การที่เด็กได้เล่นและทำงานร่วมกันกับผู้อื่นเป็นกลุ่มทำให้เด็กเกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สามารถเรียนรู้ผู้อื่นและเกิดความเข้าใจผู้อื่นได้ดีขึ้น

ธรรมชาติของเด็กปฐมวัยนั้นจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางจะทำให้เด็กไม่สามารถทำกิจกรรมกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพมากนัก การปลูกฝังพฤติกรรมทางสังคมให้กับเด็กปฐมวัยนั้น สามารถจัดได้หลากหลายวิธีด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ร่วมกันเป็นกลุ่ม การเล่นร่วมกัน การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเป็นกลุ่ม ศุภกุล เกียรติสุนทร (2532 : 1 - 2) กล่าวว่า การที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนจะช่วยให้เด็กเป็นที่รักทำให้เด็กรู้สึกเกิดความอบอุ่นใจ เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและเมื่อเด็กสามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนได้ เด็กจะปรารถนาให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีมากขึ้น

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะและอุปกรณ์อื่น ๆ มาประกอบการเคลื่อนไหวซึ่งจังหวะและดนตรีที่ใช้ประกอบ ได้แก่ เสียงตบมือ เสียงเพลง เสียงเคาะไม้ เคาะเหล็กกรุ๋งกริ๋ง รำมะนา กลองกรับ ฯลฯ มาประกอบการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กวัยนี้ร่างกายกำลังอยู่ในระหว่างพัฒนาการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายยังไม่ประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบ่งออกเป็นหลายประเภท เช่น การเคลื่อนไหวเลียนแบบ การเคลื่อนไหวตามบทเพลง การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ประกอบอุปกรณ์ การเคลื่อนไหวหรือแสดงท่าทางตามคำสั่ง การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางตามคำสั่ง ฯลฯ ซึ่งกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะแต่ละประเภทนั้น มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาการช่วยเหลือ การให้ความร่วมมือ การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีและพัฒนาการกล้าแสดงออกอีกด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ,2561 : 68)

การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น ครูผู้สอนจะให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ โดยใช้เครื่องเคาะจังหวะมาเป็นตัวกำหนดให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามเนื้อหาที่ครูกำหนด แต่การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่มเป็นรูปแบบหนึ่งของกิจกรรมเคลื่อนไหวที่จะเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาทักษะทางสังคมในการทำกิจกรรมเคลื่อนไหวได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เด็กปฐมวัยทำกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่มนั้น เด็กจะได้เคลื่อนไหวร่างกายไปพร้อมกับเพื่อน ใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน เช่น ริบบิ้น ตุ๊กตา ไม้บล็อกนำมาประกอบการเคลื่อนไหว เด็กจะได้พัฒนาทักษะทางสังคมทางด้านการช่วยเหลือ ด้านความร่วมมือ ด้านการเป็นผู้นำ ผู้ตาม และด้านการกล้าแสดงออก ซึ่งจะเป็นทักษะทางสังคมพื้นฐานเมื่อเด็กอยู่ในสังคมในอนาคต

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่มที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่มเด็กได้เรียนรู้กระบวนการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและตระหนักถึงความสำคัญของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยและนำผลการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่มที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

2.เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่ม

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวแบบกลุ่ม ซึ่งทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยนี้มีความสำคัญมาก เพราะเด็กปฐมวัยยึดตนเองเป็นศูนย์กลางยังไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมจึงต้องได้รับการพัฒนาเป็นอย่างมาก โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทั้งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อดูพัฒนาการด้านต่าง ๆ และได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวแบบกลุ่ม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กนักเรียนชาย – หญิงที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนคลองบางกระทึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จังหวัดนครปฐม จำนวน 13 คน

2.การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่ม หมายถึง การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่ให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายพื้นฐาน เช่น การเดิน การวิ่ง การกระโดดอย่างอิสระตามจินตนาการ โดยที่เด็กจะเคลื่อนไหวเป็นกลุ่มหมุนเวียนไปตามคำสั่งของครู โดยในการเคลื่อนไหวแต่ละครั้งครูจะมีอุปกรณ์ที่แตกต่างกันออกไป ทำให้เด็กจะต้องมีการวางแผนในการเคลื่อนไหวทำให้เกิดทักษะการช่วยเหลือ การให้ความร่วมมือ การเป็นผู้นำ ผู้ตามและการกล้าแสดงออก

3.ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย หมายถึง การกระทำที่เด็กแสดงออกมาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีการปฏิบัติเพื่อและส่วนรวม เช่น การร่วมมือ การช่วยเหลือ การเป็นผู้นำ ผู้ตาม และการกล้าแสดงออก เป็นต้น ซึ่งทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น 4 ทักษะ ดังนี้

3.1ทักษะด้านการช่วยเหลือ หมายถึง การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ การแสดงออกถึงการกระทำหรือคำพูดเพื่อตอบสนองความต้องการของเพื่อน โดยการแนะนำวิธีการหรือสนับสนุนเพื่อให้เพื่อนประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่กำลังกระทำอยู่ ทั้งที่เป็นการขอร้องหรือไม่ขอร้องก็ตาม

3.2ทักษะด้านการให้ความร่วมมือ หมายถึง การแสดงออกของเด็กที่เป็นที่ยอมรับฟังเพื่อนให้ความร่วมมือพร้อมที่จะทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนให้เกิดความสำเร็จตามจุดประสงค์

3.3ทักษะด้านการเป็นผู้นำ ผู้ตาม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกมาในรูปแบบของความคิดสร้างสรรค์ การแสดงความคิดเห็น การรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น การกระทำ โดยการบอกถึงความต้องการในการทำกิจกรรม การเลียนแบบ การทำตามคำแนะนำหรือคำขอร้องของเพื่อน

3.4ทักษะด้านการกล้าแสดงออก หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กมีความมั่นใจในการเล่น กล้าแสดงออก สามารถปฏิบัติตามคำสั่งและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้นได้ด้วยความคิดและจินตนาการของตนเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น **ตัวแปรตาม**

การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่ม	⇒	ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็นทั้งหมด 4 ทักษะ ดังนี้ 1.ทักษะด้านการช่วยเหลือ 2.ทักษะด้านการให้ความร่วมมือ 3.ทักษะด้านการเป็นผู้นำผู้ตาม 4.ทักษะด้านการกล้าแสดงออก

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่มที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1.การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการศึกษา

แบบประเมินทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็นทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ทักษะด้านการช่วยเหลือ	จำนวน	5	ข้อ
ด้านที่ 2 ทักษะด้านการให้ความร่วมมือ	จำนวน	5	ข้อ
ด้านที่ 3 ทักษะด้านการเป็นผู้นำผู้ตาม	จำนวน	5	ข้อ
ด้านที่ 4 ทักษะด้านการกล้าแสดงออก	จำนวน	5	ข้อ

2.การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1.หาค่าสถิติพื้นฐานของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยก่อนและขณะทำการทดลอง โดยการนำไปหาค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวแบบกลุ่ม ก่อนการจัดกิจกรรม ระหว่างการจัดกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated – Measures ANOVA)

3.วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนรายด้านในแต่ละช่วงเวลาโดยใช้ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการวิจัย

ก่อนและระหว่างการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่ม ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยมีระดับคะแนนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในรายขั้นทักษะพื้นฐานทางสังคมของเด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกช่วงสัปดาห์

อภิปรายผล

เด็กปฐมวัยมีทักษะทางสังคมสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่มเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระร่วมกับเพื่อนในกลุ่มประกอบวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย ครูมีการกระตุ้นให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านสังคมเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีคะแนนทักษะทางสังคมเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในทุกสัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับสิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545 : 26) ที่กล่าวว่า ทักษะทางสังคมเป็นทักษะเบื้องต้นที่ควรจะส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัย เพราะเป็นวัยที่ต้องอยู่ร่วมกันในสังคม ครูจึงต้องจัดกิจกรรมกระตุ้นให้เด็กเกิดการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อให้เด็กปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1.ควรมีการศึกษาผลของการเคลื่อนไหวแบบกลุ่มที่มีต่อทักษะทางด้านภาษา ทักษะการคิดแก้ปัญหา

2.การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นอนุบาล 1 จึงควรมีการศึกษาในนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่างกันออกไปของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ทำให้ได้ข้อมูลหลากหลายมากยิ่งขึ้น

3.ควรมีการศึกษาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยผ่านการจัดกิจกรรมอื่น เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2561).**คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี**. กรุงเทพ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กลิ่นแก้ว มาตา.(2541).**การศึกษาพฤติกรรมชอบสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมประกอบอาหารสมมติแบบกลุ่มอิสระ**ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

กาญจนา สิงหเรศร์.(2551).**ผลของการจัดกิจกรรมประกอบอาหารแบบร่วมมือที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

กุลยา ตันติผลาชีวะ.(2551).**การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ : เบรน-เบส บุ๊คส์.

ขวัญแก้ว ดำรงศิริ.(2539).**ผลการใช้กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะโดยเน้นจุดประสงค์ที่มีต่อความพร้อมทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย**ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

จตุพร แสงหาญ.(2549).**ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบจิตปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมชอบสังคมของเด็กปฐมวัย.**ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

เยาวพา เดชะคุปต์.(2540).ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะ.กรุงเทพ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รจนา เถาพันธ์.(2549,ตุลาคม).**พระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาเนื่องในวันครูโลก**.วารสารวงการครู.1 : 15.

รัชดาภรณ์ อินทะนิน.(2544).**การศึกษาแนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม**.กรุงเทพ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ละไม สีหาอาจ.(2551).**การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

วรรณภรณ์ มะลิรัตน์.(2554).**ผลของการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่มที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย.**ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ศิริรัตน์ ชูชีพ.(2544).**พฤติกรรมชอบสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ศุภกุล เกียรติสุนทร.(2532).**การศึกษาการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนกับพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย**.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.(2540).**คู่มือครู การจัดกิจกรรมและสื่อเพื่อการพัฒนาจิตพิสัยในระบบการเรียนการสอน ระดับก่อนประถมศึกษา**.กรุงเทพ ฯ : การศาสนา

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์.(2538).**แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา**.กรุงเทพ ฯ: ศูนย์การพิมพ์ดวงกมล.

----------.(2545).**แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ : แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพ ฯ : ดวงกมล.

----------.(2550). **การพัฒนาคุณธรรมของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีสอนโดยใช้ชุดนิทานชาดก.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Piajet,J; & Inheader,B (1969,March). **The Psychology of the children**.New York : Weaver,Helen,Basic Books.

ผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่ม ที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

The Effects of Group Basic Movement Activities on The Social Skills of Preschool Children

พิจิตรา เกษประดิษฐ์[1], กิตติมา เฟื่องฟู[2]

Pigitra Ketpradit, Kititma Fuongfoo

[1]สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 062-2945463

[1]Branch Early Childhood Education Department Education Bangkokthonburi University Tell 062-2945463

[2]สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 091-8804555

[2]Branch Early Childhood Education Department Education Bangkokthonburi University 091-8804555

[1]e-mail : Pigitra.kad@bkkthon.ac.th, [2]kititma.fou@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงระดับคะแนนทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เด็กนักเรียนชาย-หญิง ที่มีอายุ 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเพชรเกษม(จตุรงค์สงครามอนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวแบบกลุ่ม และแบบประเมินทักษะทางสังคม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางสังคมมีระดับคะแนนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในรายขั้นทักษะพื้นฐานทางสังคมของเด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกช่วงสัปดาห์

คำสำคัญ : กิจกรรมเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่ม, ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย , เด็กปฐมวัย

Abstract

The main purpose of this research was to investigate the score level change of social skills of preschool children who received the group basic movement activities. The sample used in the study was preschool boys and girth. With 4-5 years of age, of kindergarten 1 in second semester of 2020 academic year of Petchkasem school , Bang khae , Bangkok. The 15 lowest scored children were assigned for experimental group. The instruments used in the study

were plans of group basic movement activities and an evaluation form for social skills . The statistics employed for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research findings were as follows : The Social skills had a statistically significant difference in score level. 01 For details on the basic social principles of children, there was a statistically significant increase at level 01 every week.

Keywords: Basic group movement activities, Social skill , Preschooler

บทนำ

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา วิถีชีวิตของคนไทยแบบดั้งเดิมกำลังเสื่อมหาย ความอบอุ่น ความมีน้ำใจ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติเริ่มลดน้อยเสื่อมถอยลงไป การรับเอาวัฒนธรรมค่านิยมตะวันตกและความเจริญทางด้านวัตถุเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จนทำให้เกิดปัญหาซับซ้อนมากมายในสังคม เพราะสังคมต่างมองและยอมรับว่า ค่านิยมเหล่านี้จะนำตนไปสู่ความทันสมัย ความเจริญรุ่งเรืองเท่าเทียมกับอารยประเทศได้ จนทำให้สังคมกลายเป็นสังคมที่แก่งแย่งชิงดีชิงเด่นเกิดเป็นความเห็นแก่ตัวมากขึ้น จนทำให้ลืมไปว่าแท้ที่จริงแล้วสิ่งที่สังคมควรให้ความสำคัญและไม่ควรละเลยก็คือการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การช่วยเหลือแบ่งปันร่วมมือซึ่งกันและกันในสังคมและจุดเริ่มต้นของสังคมที่ทำให้สังคมเป็นสังคมที่เจริญอย่างแท้จริงก็คือการศึกษาขาองเด็กปฐมวัยเพราะเด็กในวัยนี้เปรียบเสมือนผ้าขาวจะทำให้มีสีสันอย่างไรก็ได้สีสันที่เราต่างต้องช่วยกันบรรจงแต่งแต้มด้วยวิธีการที่เห็นว่า จะทำให้ผ้าทุกผืนเป็นผ้าที่สวยงาม สมบูรณ์มากที่สุด ดังนั้นในการพัฒนาบุคคลให้เป็นพลเมืองที่ดี สิ่งสำคัญในการพัฒนาคือพฤติกรรมทางสังคมซึ่งควรได้รับการปลูกฝังเป็นอย่างยิ่ง ทิติลดา พิไลกุล.(2551) นักการศึกษาหลายคนพบว่า สิ่งที่เด็กได้รับในวัยนี้ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสังคม จะเป็นพื้นฐานสำหรับชีวิตในอนาคต ราศี ทองสวัสดิ์.(2542:1) เด็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อสังคมที่ผู้ให้ควรให้ความสำคัญ เพราะเด็กในปัจจุบันจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีส่วนในการดำรงอยู่ของสังคม สังคมจะมีคุณภาพหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากร จึงควรเริ่มสร้างตั้งแต่วัยเด็ก เพราะเป็นช่วงที่เป็นพื้นฐานของชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปฐมวัย เป็นช่วงที่เด็กเกิดการเรียนรู้มากที่สุด ประกายรัตน์ ภัทรธิติ.(2532:10) การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับพัฒนาการด้านต่างๆของเด็กปฐมวัยไม่ว่าจะเป็นพัฒนาการด้านร่างกาย สังคม และการปลูกฝังจิตสำนึกเป็นกระบวนการที่มีรากฐานเริ่มแรกมาจากบุคคลที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและขัดเกลาในระยะปฐมวัย เนื่องจากในช่วงแรกของชีวิตนับตั้งแต่เกิด- ปฏิสนธิ-6 ปี เด็กจะพัฒนาอย่างรวดเร็ว ภรณี คุรุรัตนะ.(2540:44)

การจัดกิจกรรมกลุ่มจึงเป็นการสร้างโอกาสให้มนุษย์ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์กันกับคนอื่นๆในบรรยากาศที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน การที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มจะให้ผลส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงด้านการรับรู้ เด็กจะตระหนักถึงความรู้สึกของตนเองและมีทัศนคติที่ดีต่อส่วนรวม มี

ความรู้สึกพึ่งพาซึ่งกันและกัน เชื่อในความสามารถของบุคคล มีการแก้ปัญหาโดยการทำงานเป็นกลุ่มและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม เด็กได้เล่นและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะทำให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันได้มีโอการเรียนรู้จากความขัดแย้งและโต้เถียงกันซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เด็กสามารถเรียนรู้และเข้าใจผู้อื่นดีขึ้น ในขณะที่เด็กทำงานเป็นกลุ่มเด็กจะได้เรียนรู้ว่าคนเราทุกคนต่างกันในด้านความคิดเห็น ความรู้สึกทางอารมณ์จิตใจ บุคลิกภาพ ความสามารถและความสนใจ ดังนั้น คนเราย้อมมีความขัดแย้งกันเสมอ เด็กจึงต้องเรียนรู้การประนีประนอม แก้ไขการขัดแย้งจนทำให้ผลงานของกลุ่มสำเร็จ ได้เรียนรู้การเข้าใจผู้อื่น ยอมรับผู้อื่น เกิดการปรับตัวเข้าหากัน ฝึกการยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น เห็นความสำคัญของผู้อื่น ซึ่งคุณธรรมเหล่านี้จะไม่เกิดจากการพร่ำสอนของครูแต่เกิดจากการให้โอกาสเด็กๆได้เรียนรู้จากการฝึกการทำงานกลุ่ม

การพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อให้เกิดทักษะทางสังคมเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบของกิจกรรมต่างๆที่เด็กสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อให้เด็กเกิดทักษะทางสังคม เช่น การเล่นเกม การทำกิจกรรมศิลปะ กิจการประกอบอาหาร กิจกรรมเคลื่อนไหว เด็กจะเรียนรู้สิ่งต่างๆผ่านการเล่น

การได้ทดลองลงมือปฏิบัติจริง เด็กได้รับความสนุกสนานและยังทำให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆตัวเด็กเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.2532 283,293 การเล่นของเด็กจะทำให้เด็กพัฒนาความสัมพันธ์กับสังคมและทักษะการอยู่รวมกันในสังคมเรียนรู้การใช้วัสดุการเล่น รู้จักการเป็นผู้นำผู้ตาม เข้าใจบทบาทของบุคคล กิจกรรมเคลื่อนไหวพื้นบานแบบกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่สามารถที่พัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยไม่ใช่เพียงพัฒนาทางด้านร่างกายเพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วว่องไวทางร่างกายเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับ เยาวพา เดชะคุปต์ (2540:35) กล่าวว่า กิจกรรมเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่พัฒนาร่างกายและจิตใจ ให้มีปฏิกิริยาแบบตอบสนองต่อจังหวะ โดยการแสดงท่าทางตามจินตนาการอย่างอิสระและสามารถสามารถสำรวจเข้าใจในการทำงานของอวัยวะส่วนต่างๆของร่างกายได้ ดังนั้น การเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่มมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเด็ก

การจัดกิจกรรมเคลื่อนให้กับเด็กนั้นเป็นการฝึกเด็กให้รู้จักการฟัง รู้จักการคิด รู้จักการสังเกต รู้จักการแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านทั้งครบคือด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม ให้เด็กได้รับเหมาะสมกับวัย ศักยภาพของเด็กแต่ละบุคคลเป็นการฝึกความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็กจากการเล่นกลางแจ้ง การเคลื่อนไหวและจังหวะมีกฎเกณฑ์และข้อตกลงร่วมกันซึ่งเกิดจากการเล่นอิสระให้เกิดจินตนาการในด้านกระบวนการคิดในการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี รู้จักรอคอย รู้จักขอโทษ รู้จักช่วยเหลือแบ่งปันสิ่งของในการเล่นเป็นทีมเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ซึ่งกระบวนการคิดในการเล่นเป็นทีมนี้ส่งเสริมการนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของมนุษย์ และการฝึกพัฒนาในกิจกรรมเคลื่อนไหว เป็นการปฏิบัติพัฒนาโดยใช้จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ท่าทางประกอบซึ่งเป็นลักษณะการคิดที่มีคุณค่าต่อด้านอารมณ์และสังคม เด็กที่ได้รับการฝึกเป็นประจำเป็นการพัฒนาสมองทั้งสองซีกพร้อมกัน ทั้งนี้ยังพัฒนากล้ามเนื้อ

มัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กให้ประสานสัมพันธ์กันเป็นไปตามวัยเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในวัยเจริญเติบโตอย่างมีคุณค่าทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม เด็กในวัย 3-6 ปี ควรได้รับการฝึกอย่างสม่ำเสมอเพื่อการสร้างเซลสมองของเด็กจากการเล่น กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญประการหนึ่งของการจัดการศึกษาทุกระดับ ดังจะเห็นจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545 - 2549) เป็นการจัดการศึกษาพัฒนาคนให้มีคุณภาพมีคุณลักษณะที่สร้างความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด มีการทดลองปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพตามความถนัดและความสนใจ สามารถแสวงหาและสร้างความรู้ด้วยตนเองที่นำไปสู่การรู้จักคิด วิเคราะห์ พัฒนาอย่างรู้เท่าทันควบคู่กับการอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข ทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต เพื่อพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านคุณธรรม วิชาการ คุณภาพมาตรฐานเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนของเด็กวัยนี้ เพราะในช่วง 3-6 ปีแรกของชีวิตเป็นระยะที่เด็กมีพัฒนาการสูง ศักยภาพที่ส่งเสริมการคิด

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่มพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่ม เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้กระบวนการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและตระหนักถึงความสำคัญของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยและนำผลการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่มที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

2.เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่ม

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่ม ซึ่งพัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัยนี้มีความสำคัญมาก เด็กที่อายุน้อยจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยังไม่สามารถเล่นกับผู้อื่นได้ การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่มนี้จะช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สามารถมีทักษะทางสังคมเพิ่มมากขึ้น โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทั้งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อดูพัฒนาการด้านสังคมและคุณลักษณะตามวัย รวมถึงได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่ม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.เด็กปฐมวัย หมายถึง นักเรียนชาย – หญิง ที่มีอายุ 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเพชรเกษม(จตุรงค์สงครามอนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน

2.การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่ม หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะทางด้านการเคลื่อนไหวพื้นฐานทางด้านร่างกาย เช่น การเดิน วิ่ง กระโดด อย่างอิสระตามความคิและจินตนการของตนเอง โดยการจัดกิจกรรมเป้นกลุ่ม ซึ่งมีนิทาน เพลง คำคล้องจอง ปริศนาคำถายรวมทั้งการใช้อุปกรณ์ต่างๆมาประกอบการเคลื่อนไหว มีการเตรียมอุปกรณ์ที่หลากหลายไม่ซ้ำกันในแต่ละสัปดาห์ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกินความสนใจที่จะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวางแผนร่วมกันกับกลุ่ม เพื่อให้เกิดทักษะทางสังคมในด้านของการช่วยเหลือ การให้ความร่วมมือ การเป็นผู้นำผู้ตามและการกล้าแสดงออก โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่มซึ่งมีลำดับขั้นตอนหลักสามขั้นตอนคือ ขั้นนำ ขั้นดำเนินกิจกรรม และขั้นสรุป

ขั้นนำ

ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐาน โดยการเดิน วิ่ง กระโดด ซึ่งมีนิทาน เพลง คำคล้องจอง และปริสนาคำทาย เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจและมีความพร้อมก่อนเข้าสู่กิจกรรม

ขั้นดำเนินกิจกรรม

เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานตามจังหวะลักษณะต่างๆ เช่น เร็ว ช้า ดัง ค่อย โดยเด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมมีการวางแผนร่วมกันภายในกลุ่ม รู้จักการร่วมมือกัน มีความเป็นผู้นำผู้ตาม ครูมีบทบาทในการกระตุ้นให้เด็กวางแผนร่วมกัน ปรึกษากัน ช่วยกันแสดงความคิดเห็น ทำให้เด็กกล้าแสดงออกทั้งความคิดและการกระทำ สามารถรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน รู้จักการช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือกับเพื่อน จนทำให้กิจกรรมที่ทำร่วมกันประสบความสำเร็จ

ขั้นสรุป

ให้เด็กร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวพื้นฐานว่าเป้นอย่างไรและครูก็พูดคุยถึงทักษะทางสังคมให้เด็กทราบ โดยให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการทำกิจกรรม

3.ทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย หมายถึง การกระทำที่เด็กแสดงออกมาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีการปฏิบัติเพื่อและส่วนรวม เช่น ทักษะด้านการช่วยเหลือ ทักษะด้านการให้ความร่วมมือ ทักษะด้านการเป็นผู้นำและ

ผู้ตาม และทักษะด้านการแสดงออกทางวาจาท่าทางที่เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของสังคม 4 ด้าน ดังนี้

3.1 การช่วยเหลือ หมายถึง การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ การแสดงออกถึงการกระทำหรือคำพูดเพื่อตอบสนองความต้องการของเพื่อน โดยการแนะนำวิธีการหรือสนับสนุน เพื่อให้เพื่อนประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่กำลังกระทำอยู่ ทั้งเป็นการขอร้องหรือไม่ขอร้อง

3.2 การให้ความร่วมมือ หมายถึง การแสดงออกของเด็กที่ยอมรับฟังเพื่อน ให้ความร่วมมือพร้อมที่จะทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนให้สำเร็จตามจุดประสงค์

3.3 การเป็นผู้นำ ผู้ตาม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในรูปของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็น การกระทำโดยการบอกถึงความต้องการในการทำกิจกรรม การเลียนแบบ การทำตามคำแนะนำหรือคำขอร้องของเพื่อน

3.4 การกล้าแสดงออก หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กมีความมั่นใจในการเล่น กล้าแสดงออก สามารถปฏิบัติตามคำสั่ง และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ขึ้นได้ด้วยความคิดและจินตนาการของตนเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

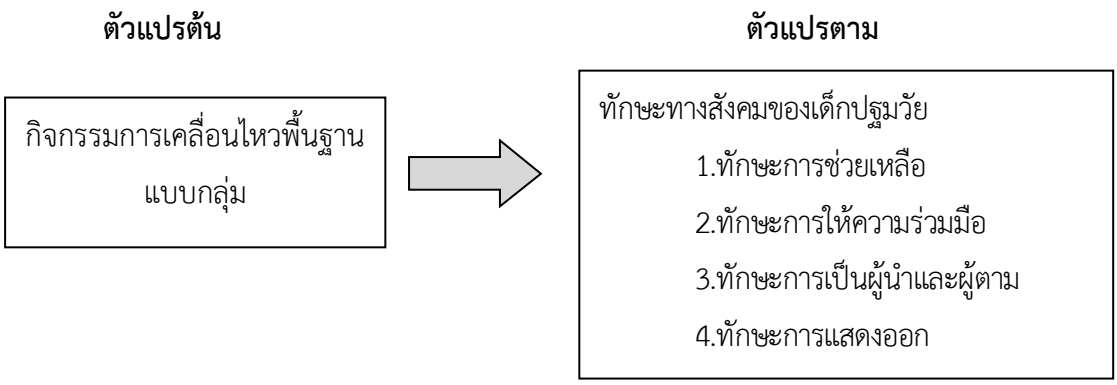

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่มที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1.การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการศึกษา

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านสังคมของเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็นทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ทักษะด้านการช่วยเหลือ	จำนวน	5	ข้อ
ด้านที่ 2 ทักษะด้านการให้ความร่วมมือ	จำนวน	5	ข้อ
ด้านที่ 3 ทักษะด้านการเป็นผู้นำและผู้ตาม	จำนวน	5	ข้อ
ด้านที่ 4 ทักษะด้านการแสดงออก	จำนวน	5	ข้อ

2.การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1.หาค่าสถิติพื้นฐานของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยก่อนและขณะทำการทดลอง โดยการนำไปหาค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่ม ก่อนการจัดกิจกรรม ระหว่างการจัดกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated – Measures ANOVA)

3.วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนรายด้านในแต่ละช่วงเวลาโดยใช้ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการวิจัย

หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่ม เด็กปฐมวัยมีทักษะทางสังคมโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในรายด้านทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ทุกด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านสังคมสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานแบบกลุ่มนั้นเด็กได้พัฒนาทักษะด้านสังคมทักษะด้านการช่วยเหลือ ทักษะด้านการให้ความร่วมมือ ทักษะด้านการเป็นผู้นำและผู้ตาม และทักษะด้านการแสดงออก เป็นต้น ซึ่งการที่เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เด็กได้พัฒนาทักษะทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับทิศนา แขมมณี ; และคนอื่น ๆ (2536 : 80) ที่ได้กล่าวว่า การเปิดโอกาสเด็กได้เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยเดียวกัน จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทักษะทางสังคมในการที่จะต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่น อีกทั้งเด็กยังได้รับการถ่ายทอดมารยาททางสังคมอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1.ควรมีการศึกษาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมกลางแจ้ง

2.การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นอนุบาล 1 จึงควรมีการศึกษาในนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่างกันออกไปของทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ทำให้ได้ข้อมูลหลากหลายมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กุลยา ตันติผลาชีวะ.(2551).**การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**.กรุงเทพ ฯ : เบรน-เบส บุ๊คส์.

ขวัญแก้ว ดำรงค์ศิริ. (2539). **ผลการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยเน้นจุดประสงค์ที่มีต่อความพร้อมทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย**. ปริญญานิพนธ์กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ทิศนา แขมมณี ;และคนอื่น ๆ.(2536).**หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กตามวิถีชีวิตไทย**.กรุงเทพ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิติลดา พิไลกุล.(2551).**ผลการจัดการเรียนรู้แบบนักวิจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประกายรัตน์ ภัทรธิติ.(2532).พั**ฒนาการเด็กปฐมวัย.เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กปฐมวัย**.นนทบุรี:ม.ป.พ.

ภรณี คุรุรัตนะ.(2540).**เด็กปฐมวัยในท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลง** : การศึกษาปฐมวัยหน้า 43-51.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.(2537).**เอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาพฤติกรรมเด็ก หน่วยที่ 3**.นนทบุรี:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เยาวพา เดชะคุปต์.(2542).**การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย.กรุงเทพฯ** : เอพีกราฟฟิกส์ดีไซน์.

ราศี ทองสวัสดิ์.(2542).**หลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา.ในเอกสารประกอบการอบรมครูโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา**.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

วีรพงศ์ บุญประจักษ์.(2545).**การจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางสังคมของด็กปฐมวัย** : ปริญญานิพนธ์ กศ.บ.การศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ผลของการใช้กิจกรรมการเล่นที่มีต่อพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย

Results of Play Activities on Cooperative Behaviors of Preschool Children.

สุดารัตน์ เปรมชื่น[1], มัชฌิมา สืบพงษ์[2]

Sudarat Premchun[1], Muchshima Seubphong[2]

[1]สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 065-2935656

[1]Branch Early Childhood Faculty of Educational Bangkokthonburi University, Tel. 065-2935656

[2]สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 065-0890758

[2] Branch Early Childhood Faculty of Educational Bangkokthonburi University, Tel. 065-0890758

[1] e-mail: krunoon_bkkthon@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่นที่มีต่อพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยและเปรียบเทียบพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเล่น กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 1-3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสาธิตกรุงเทพธนบุรี จำนวน 60 คน โดยการสุ่มอย่างแบบกลุ่ม(Cluster Random Sampling) แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้คือ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเล่น 2) แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่าคะแนนพฤติกรรมความร่วมมือของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

คำสำคัญ : การเล่น,พฤติกรรมความร่วมมือ,เด็กปฐมวัย

Abstract

The purpose of this research were 1) to study the results of play activities on cooperative behaviors of preschool children, and 2) to compare preschool children's cooperative behaviors before and after play activities .The samples of this research were 60 preschool children ranging in age from 4-5 years old .They were kindergarten level 1-3 class in first semester year of 2020 from Bangkokthonburi Demonstration School .Subjects were randomly selected by using cluster sampling technique and were assigned into two group : the experimental group and the control group.The Instruments were 1) The observation form for cooperative behavior of preschool children 2) Play activities plan. Results revealed that cooperative behavior scores were higher than pretest scores of the experimental group.

Keyword : Play, Cooperative Behavior, Preschool Children

บทนำ

เมื่อโลกเข้าสู่ช่วงศตวรรษที่ 21 จึงเกิดความเปลี่ยนแปลงของโลกมากมาย ทุกอย่างถูกเร่งเร้าด้วยเวลาและข้อมูลต่างๆ ทำให้ต้องคิดและเกิดการตัดสินใจกันอย่างรวดเร็ว ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ซับซ้อนมากขึ้น ความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดยืน ในการพัฒนาคุณภาพของคนในสังคมไทยให้มีความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความรู้เท่าทัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549)

ความร่วมมือเป็นพฤติกรรมทางสังคมที่เป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้สังคมมีเสถียรภาพ และนำมาซึ่งความสำเร็จ (อารีรัตน์ ญาณศร, 2544 อ้างถึงใน คะนึงนิจ ชิงชนะ, 2547) ซึ่งในการทำงานถ้าบุคคลร่วมมือกันก็จะส่งผลดีต่อตนเองและผู้อื่น เกิดประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งถ้าบุคคลนั้นไม่ร่วมมือกันย่อมนำมาซึ่งความขัดแย้งและเกิดความยุ่งยากต่างๆขึ้นมาในสังคม ดังนั้นความร่วมมือจึงเป็นพฤติกรรมที่ควรได้รับการส่งเสริมให้เป็นคุณลักษณะที่สำคัญประจำตัวของทุกคน พฤติกรรมความร่วมมือควรพัฒนาตั้งแต่ช่วงปฐมวัยเพราะเด็กวัยนี้มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว (ทิศนา แขมมณี ,2536) กล่าวว่า เด็กปฐมวัยอายุ 12 เดือนถึง 6 ปี เรียนรู้ที่จะร่วมมือกับผู้อื่น สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีความเป็นมิตรให้ความร่วมมือและชอบกระทำสิ่งต่างๆเพื่อให้ผู้อื่นพอใจ

การศึกษาปฐมวัยนั้นเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนี้จะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่นๆ กล่าวคือ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กในด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยเด็กปฐมวัยจะเกิดการเรียนรู้จากการได้รับประสบการณ์และกิจกรรมต่างๆ ได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง ซึ่งการเรียนรู้ของเด็กนั้น สมองมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการพัฒนาและทำให้เกิดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย ควรจัดให้มีความสอดคล้องกับพัฒนาการ ความสนใจและความต้องการของเด็กปฐมวัย และเป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ได้ทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การเล่านิทาน การเล่นเกมการศึกษา เป็นต้น

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542) กล่าวว่า เด็กในวัย 3-6 ปี เป็นวัยที่เรียนรู้เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นและสิ่งรอบตัว เด็กในวัยนี้ชอบเล่นกันเป็นกลุ่มมากกว่าที่จะเล่นคนเดียว การเล่นนั้นถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เป็นหัวใจสำคัญของเด็กปฐมวัย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา,2548) ซึ่งในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยสิ่งที่ควรคำนึงถึง คือ ธรรมชาติของเด็ก การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเด็กแต่ละคนจะผ่านขั้นตอนของพัฒนาการที่เหมือนกัน แต่อาจจะช้าหรือเร็วนั้นก็ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของเด็กแต่ละคน รวมไปถึงสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเด็กๆด้วย (สมจินตนา คุปตสุนทร, 2547)

การจัดประสบการณ์ที่สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัย คือ การเล่น เพราะมีความสำคัญต่อชีวิต ไม่น้อยไปกว่า อากาศ อาหารและน้ำ ที่เป็นเครื่องหล่อเลี้ยงร่างกายให้เจริญเติบโต การเล่นจึงเป็นสาระสำคัญในการทำความรู้จักกับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นธรรมชาติ สิ่งของหรือสถานที่ต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้น รวมไปถึงการสำรวจและรู้จกตนเอง (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา,2550) ตามแนวคิดของฟ

รอยด์ การเล่นนั้นเกิดจากความต้องการ และความพึงพอใจ และการที่เด็กจะบรรลุถึงความพึงพอใจได้นั้น ต้องได้รับการสนองตอบด้วยการเล่น ขณะเดียวกันการเล่นสามารถลดความไม่พึงพอใจของเด็กจากประสบการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กได้ การเล่นนั้นเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของเด็ก ตอบสนองความต้องการและความอยากรู้อยากเห็นของเด็ก ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้และการค้นพบสิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเองโดยไม่มีใครสอน การเล่นนั้นทำให้เด็กรู้สึกเป็นอิสระ สนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียดและมีความสุข พร้อมที่จะทำกิจกรรมนั้นๆซ้ำๆ เมื่อเกิดความพึงพอใจ โดยไม่ต้องมีสิ่งอื่นมากระตุ้นหรือมาดึงดูดใจ ไม่ว่าจะเป็นการให้รางวัลหรือการลงโทษ (ภรณี คุรุรัตนะ, 2535 อ้างถึงใน สถิรมน พงษ์พัฒน์ , 2555) เพราะการเล่นคือเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก โดยเฉพาะการเล่นที่เด็กได้ลงมือกระทำกับสื่อ วัสดุ สิ่งของที่เป็นรูปธรรมด้วยตนเอง สำหรับเด็กปฐมวัยสื่อนั้นมีความหลากหลายมาก ทั้งที่เป็นสื่อวัสดุต่างๆ สื่อเทคโนโลยี และสื่อที่มาจากธรรมชาติ (ราศี ทองสวัสดิ์, 2529 อ้างถึงใน สถิรมน พงษ์พัฒน์ , 2555)

จากเหตุผลและสภาพปัญหาที่กล่าวมา จึงทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย โดยการใช้กิจกรรมการเล่นจะส่งผลให้เด็กปฐมวัยได้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ปฏิบัติตนที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เติบโตเป็นคนดีของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่นที่มีต่อพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเล่น

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีการเล่นแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆดังนี้

1) ทฤษฎีการเล่นแบบคลาสสิค (Classical Theories of Play) การเล่นแบบคลาสสิกได้ถูกพัฒนาขึ้นในช่วงระหว่างศตวรรษที่19 ถึงต้นศตวรรษที่20 ซึ่งอธิบายถึงปรากฏการการเล่นของเด็กในลักษณะต่างๆ ได้แก่

(1.1) ทฤษฎีพลังงานที่เหลือใช้ (Surplus Energy Theory) ทฤษฎีนี้พัฒนาโดยคาร์กรอสส์ (Karl Gross) ซึ่งได้แนวคิดเบื้องต้นจาก อริสโตเติล (Aristotel) แนวคิดที่สำคัญทางทฤษฎีนี้เชื่อว่าอินทรีย์จะใช้พลังงานไปประกอบกิจกรรมต่างๆที่ไม่มีเป้าหมายอัน ได้แก่ การเล่น แต่ทว่าการเล่นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่ออินทรีย์มีพลังงานที่เหลือใช้จากการประกอบการงานแล้ว นั่นคืออินทรีย์จะต้องใช้พลังงานในการทำงานก่อนแล้วจึงนำพลังงานที่เหลือใช้ไปทำกิจกรรมการเล่น

(1.2) ทฤษฎีผ่อนคลาย (Relaxation Theory) แพททริคพัฒนาทฤษฎีโดยอาศัยแนวคิดที่ว่า การเล่นนั้นเพื่อจะตอบสนองความต้องการในการผ่อยคลายความเครียด

(1.3) ทฤษฎีกระทำซ้ำ (Recapitulation Theory) ทฤษฎีนี้ได้รับแนวคิดมาจากดาร์วิน (Darwin) การเล่นของมนุษย์เป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษ

(1.4) ทฤษฎีการเล่นโดยสัญชาตญาณ (Instinct Practice Theory) คาร์ล กรอสส์ ได้กล่าวว่า สัตว์มักเล่นเพ่อเตรียมตัวสำหรับอนาคต

2) ทฤษฎีการเล่นร่วมสมัย (Contemporary Theories of Play) ได้แก่

(2.1) ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ฟรอยด์ (Freud) กล่าวว่า การเล่นเกิดจากความต้องการ ความพึงพอใจ และการที่เด็กจะบรรลุให้ถึงความพอใจนั้น จะสนองด้วยการเล่นนั่นเอง

(2.2) ทฤษฎีพัฒนาการทางด้านความรู้ความเข้าใจ เพียเจท์ (Piaget) ได้แบ่งพัฒนาการออกเป็นขั้นต่างๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเล่นประสาทสัมผัส

ขั้นที่ 2 ขั้นการเล่นสร้าง

ขั้นที่ 3 ขั้นการเล่นโดยใช้สัญลักษณ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่นที่มีต่อพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย มีกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้คือ

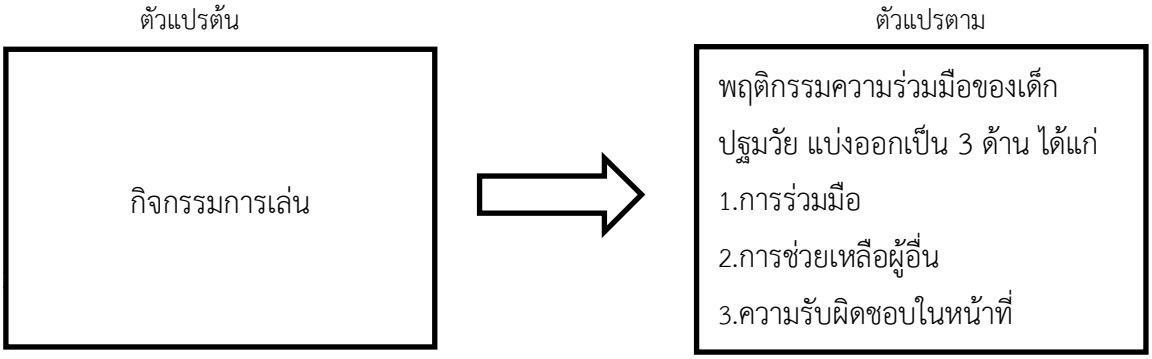

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดวิจัยเรื่องผลของการใช้กิจกรรมการเล่น
ที่มีต่อพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ใช้แบบแผนการทดลอง Pretest-Posttest Control-Group Design โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่าง 2 ห้องเรียน สุ่มเป็นกลุ่มควบคุม 1 ห้อง สุ่มกลุ่มทดลอง 1 ห้อง ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	Pretest	Treatment	Posttest
ทดลอง (E)	O_1	X_1	O_2
ควบคุม (C)	O_1	X_2	O_2

E แทน กลุ่มทดลอง

C แทน กลุ่มควบคุม

O_1 แทน การทดสอบก่อนการทดลอง

O_2 แทน การทดสอบหลังการทดลอง

X_2 แทน กิจกรรมการเรียนการสอนแบบปกติ

X_1 แทน กิจกรรมการเล่น

เครื่องมือวิจัย/วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย
2. แผนการจัดกิจกรรมการเล่น

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

หาคะแนนเฉลี่ย(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย Pretest และ Posttest ของเด็กกลุ่มทดลองโดยใช้สถิติ t-test

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยของกลุ่มควบคุมทั้งก่อนทดลอง(Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นของกลุ่มควบคุม

(n=30)

พฤติกรรม**ความร่วมมือของเด็กปฐมวัย**	**ก่อนการทดลอง**		**หลังการทดลอง**	
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1. ด้านการร่วมมือ	6.20	1.01	8.14	1.04
2. ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น	6.34	1.09	9.66	0.97
3. ด้านการรับผิดชอบในหน้าที่	5.86	1.12	9.23	1.02
รวม	**6.13**	**1.07**	**9.01**	**1.01**

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นของกลุ่มควบคุม แบ่งออกเป็น 3 ด้านได้แก่ ด้านการร่วมมือ 6.20และ 8.14 ด้านการช่วยเหลือ 6.34และ9.66 ด้านการรับผิดชอบในหน้าที่ 5.86และ9.23 รวมคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นเท่ากับ 6.13 และ9.01 ตามลำดับและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นเท่ากับ 1.07 และ 1.01 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 คะแนนพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นของกลุ่มทดลอง

(n=30)

พฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย	**ก่อนการทดลอง**		**หลังการทดลอง**	
	$\overline{X}$	**S.D.**	$\overline{X}$	**S.D.**
1. ด้านการร่วมมือ	5.56	1.28	17.01	0.45
2. ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น	6.38	1.23	18.00	0.14
3. ด้านการรับผิดชอบในหน้าที่	6.63	0.72	18.54	0.12
รวม	**6.19**	**1.08**	**17.85**	**0.24**

จากตารางที่ 3 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นของกลุ่มทดลอง แบ่งออกเป็น 2 ด้านได้แก่ ด้านการร่วมมือ 5.56และ 17.01 ด้านการช่วยเหลือ 6.38และ18.00 ด้านการรับผิดชอบในหน้าที่ 6.63และ18.54 รวมคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นเท่ากับ 6.19 และ 17.85 ตามลำดับและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นเท่ากับ 1.08 และ 0.24 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการใช้กิจกรรมการเล่นที่มีต่อพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลอง ทั้งก่อนทดลอง(Pretest)และหลังการทดลอง(Posttest)

(n=60)

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	$\overline{X}$	S.D.	t	$\overline{X}$	S.D.	t
กลุ่มทดลอง	6.19	1.08		17.85	0.24	
			1.02			9.81*
กลุ่มควบคุม	6.13	1.07		9.01	1.01	

*P < .05

จากตารางที่ 4 พบว่า คะแนนของพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง(Posttest)ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย หลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ($\overline{X}$ = 17.85 และ $\overline{X}$ = 6.19 ตามลำดับ)

สรุปผลของการวิจัย

พบว่า คะแนนของพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง(Posttest)ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย หลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ($\overline{X}$ = 17.85 และ $\overline{X}$ = 6.19 ตามลำดับ)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่นที่มีต่อพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยและเปรียบเทียบพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเล่น ผลการวิจัยปรากฏว่าการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งก่อนทดลอง(Pretest)และหลังการทดลอง(Posttest) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเล่นกับเด็กเป็นของคู่กัน เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นและเด็กทุกคนชอบเล่นเพราะการเล่นทำให้เด็กเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียด ได้ใช้จินตนาการ เด็กมีโอกาสเลือกและลงมือกระทำด้วยตนเอง และได้ระบายพลังงานส่วนเกินออกไป ผู้สอนสามารถทอดแทรกเนื้อหาที่ต้องการสอนเด็กลงไปในกิจกรรมการเล่นได้ เป็นการเรียนรู้แบบแทรกซึม เด็กเรียนรู้อย่างสนุกสนาน โดยไม่รู้สึกว่าถูกบังคับ สอดคล้องกับ สมจินตนา คุปตสุนทร (2547, อ้างถึงใน สุมาลี บัวหลวง,2557) กล่าวว่า การเล่นเป็นกิจกรรมที่เด็กเล่นตามความสนใจของตนเองเพื่อพัฒนาความพร้อมทั้ง 4 ด้าน การเล่นจะเป็นการเรียนรู้ของเด็กได้นั้นต้องผ่านการลงมือกระทำ กระทำซ้ำๆ จนเกิดเป็นองค์ความรู้ไปใช้ประยุกต์กับสถานการณ์อื่นที่ใกล้เคียงเหมาะสมตามวัยและวุฒิภาวะ

พฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่น ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง พบว่า พฤติกรรมความร่วมมือแตกต่างไปในทางที่สูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเล่นเป็นการจัดกิจกรรมที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง การเล่นเป็นกลุ่มซึ่งจะเป็นการพัฒนาพฤติกรรมความร่วมมือได้ดี การจัดกิจกรมการเล่นแบบเป็นกลุ่มกระตุ้นให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ร่วมกันคิดวิธีการเล่น วางแผน แก้ไขปัญหา ในระหว่างที่เล่นเด็กจะมีการพูดคุยกัน ทำให้เด็กเกิดความคิดจินตนาการที่นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้น นอกจากนั้นการที่เด็กได้ร่วมมือกันช่วยลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและสร้างพฤติกรรมให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนอันก่อให้เกิดพฤติกรรมทางสังคมในการทำกิจกรรมและนำไปสู่ความสำเร็จตามที่ได้วางไว้อย่างราบรื่น ซึ่งเด็กแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันระหว่างบุคคลจากการทำงานร่วมกันการใช้กิจกรรมการเล่น เด็กได้

ทำกิจกรรมร่วมกันทำให้เกิดวิธีการเล่นที่หลากหลายมากขึ้น ดังที่ พัชรี ผลโยธิน (2540 อ้างถึงใน คะนึงนิจ ชิงชนะ, 2547) กล่าวว่า การให้เวลา ให้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆให้เด็กได้เล่น หรือการเล่น การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ ครูต้องให้กำลังใจ ให้คำชื่นชม และชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ในการทำงานร่วมกัน เล่นร่วมกันและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือผู้ใหญ่ เด็กจะรู้จักการแก้ปัญหา รู้จักแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการทดลองทำให้ทราบว่าพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาด้วยกิจกรรมการเล่นดังนั้นครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำเทคนิค หลักการและวิธีการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย

2. ครูมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเล่น ครูเป็นผู้จัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์ สร้างบรรยากาศให้เด็กปฐมวัยเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ครูเป็นเพียงผู้แนะนำกิจกรรม คอยดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามขั้นตอนที่เตรียมเอาไว้ คอยกระตุ้นความคิดของเด็กปฐมวัยด้วยคำถาม และส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน

3. เด็กเป็นผู้มีบทบาทสำคัญมากที่สุด เพราะเด็กถือเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างหนึ่งด้วย ควรพยายามให้เด็กคิดและได้ทำกิจกรรมอย่างอิสระเพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ให้เด็กได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้คิด วางแผน และลงมือกระทำด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมกลางแจ้ง การทัศนศึกษา เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาผลจากการจัดกิจกรรมการเล่น เช่น ความสามารถทางด้านการคิด ความเชื่อมั่นในตนเอง การให้ความร่วมมือ ความมีวินัยในตนเอง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**.กรุงเทพฯ : เอดิสันเพนส.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). **ปั้นสมองของชาติ : ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ซัสเซสมีเดีย.

คนังนิจ ชิงชนะ. (2547). **ผลการเล่นเกมเป็นกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ทิศนา แขมมณี และคณะ. (2536). **หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีไทย.** กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____ . (2540). **การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

_____ . (2542). **การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

_____ . (2544). **วิทยาการด้านการคิด.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทเดอะมาสเตอร์กรุปแมนเนจเม้นท์ จำกัด.

ทิศนา แขมมณี . (2545). **กระบวนการเรียนรู้ความหมาย แนวทางพัฒนาและปัญหาข้องใจ.** ม.ป.ท

_____ . (2546). **การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม**: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ, กรุงเทพมหานคร: เสริมสินพรีเพลส ซิสเท็ม.

นภเนตร ธรรมบวร. (2544). **การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____ . (2544). **การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย.** พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิรมัย คุ้มรักษาและอัจจิมา ศิริไพบูลย์ผล. (2552). **คู่มือการจัดกิจกรรมสำหรับพ่อแม่เด็กอายุ0-5ปี.** กรุงเทพฯ: บียอนด์ พับลิชชิ่งจำกัด.

พรรณทิพย์ ศิริบรรณบุศย์. (2547). **ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ.** พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพมหานคร: แอคทีฟ พริ้นท์.

มุกดา ศรียงค์. (2550). **จิตวิทยาเพื่อการสื่อสารและเข้าใจผู้อื่น.** วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์. 8 (พฤษภาคม-สิงหาคม): 11-17.

เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). **การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย.** กรุงเทพฯ: แม็ค.

สถิรมน พงษ์พัฒน์. (2555). **ผลการเล่นตามมุมประสบการณ์ด้วยสื่อธรรมชาติที่มีต่อพฤติกรรมอิทธิบาท 4 ของเด็กปฐมวัย.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สมจินตนา คุปตสุนทร. (2547). **การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การละเล่นพื้นบ้านของไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สุมาลี บัวหลวง.(2557). **ผลของการใช้เกมการเล่นกลางแจ้งที่มีต่อพฤติกรรมร่วมมือของเด็กปฐมวัย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549)**.กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2548). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี).** กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). **การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และการเน้นปฏิบัติ.**กรุงเทพฯ : กลุ่มส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้. ถ่ายเอกสาร.

ผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อการส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัย

The Effects of Using Storytelling Activities on Early Childhood Discipline Promotion

ปาริชาต พงศ์พรม

Parichat pongprom

สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ โทรศัพท์ 089-2918539

Branch Early Childhood Education Department Education Tell 089-2918539

e-mail : Parichat.bum0608@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อจัดทำแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยอนุบาลชั้นปีที่ 2 ของโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยอนุบาลชั้นปีที่ 2 ของโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยอนุบาลชั้นปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 22 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานซึ่งประกอบด้วยนิทาน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 เรื่อง ซึ่งนำคะแนนที่ได้จาการประเมินของผู้เชี่ยวชาญหาค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 มีความเหมาะสมที่สุด ซึ่งแสงว่า “ใช้ได้” และ แบบวัดคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนปฐมวัย จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.61 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. แผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานของโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สังกัดกรุงเทพมหานคร มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.64/94.53 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยของโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สังกัดกรุงเทพมหานคร การใช้กิจกรรมการเล่านิทาน มีค่าเท่ากับ 0.9138 ซึ่งหมายถึง นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความรู้ด้านความมีวินัยเพิ่มขึ้นหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.38

คำสำคัญ: การส่งเสริมความมีวินัย, ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์, ความมีวินัย, ดัชนีประสิทธิผล

Abstract

The objectives of this research were to 1) organize experiential learning management plans containing story-telling activities for developing the discipline of Kindergarten 2 pupils of Bangkae (Nuengsangwan Anusorn) School under Bangkok Metropolis to be efficient at 80/80 criteria and 2) examine the effectiveness index of the experiential learning management plans containing story-telling activities for developing the discipline of Kindergarten 2 pupils of Bangkae (Nuengsangwan Anusorn) School under Bangkok Metropolis.

The study sample comprised 22 Kindergarten 2 pupils of Bangkae (Nuengsangwan Anusorn) School under Bangkok Metropolis selected by using purposive sampling. The instrument used for collecting the data included experiential learning management plans with 10 stories for kids to carry out story-telling activities for developing the discipline of Kindergarten 2 pupils. The experiential learning management plans were evaluated by experts with “most suitable” mean score of 4.75 and a 15- item test on morality and ethics of pre-school pupils with the test reliability of 0.61. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research results were as follows:

1. The efficiency of the experiential learning management plans containing story-telling activities for developing the discipline of Kindergarten 2 pupils of Bangkae (Nuengsangwan Anusorn) School under Bangkok Metropolis was at 85.64/94.53 which was higher than the criteria determined.

2. The effectiveness index of the experiential learning management plans containing story-telling activities for developing the discipline of Kindergarten 2 pupils of Bangkae (Nuengsangwan Anusorn) School under Bangkok Metropolis was 0.9138 which indicated that the knowledge of morality and ethics of the Kindergarten 2 pupils increased by 91.38 percent.

Keywords: discipline development, efficiency of experiential learning management plans, discipline, effectiveness index

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย

จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและมาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ทุกคนตระหนักถึงความมีระเบียบวินัยของเพื่อพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจและสังคม จะต้องอาศัยความมีระเบียบวินัย ปัญหาในสังคมปัจจุบันเป็นปัญหาเกี่ยวเนื่องมาจากคนละเลยในด้านคุณธรรม โดยเฉพาะการขาดระเบียบวินัย เช่น การขาดระเบียบวินัยในการทำงาน การไม่รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเองการขาดความรับผิดชอบ การหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบแบบแผนทางสังคมในการอยู่ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของกวิสรา รัตนากร ที่กล่าวว่า “ปัจจุบันบ้านเมืองมีปัญหามากมายหลายด้านและหนึ่งในปัญหานี้ คือปัญหาประชากรไร้ระเบียบวินัยในตนเองอันเป็นปัญหาพื้นฐานของปัญหาอื่นๆ เช่น การจราจร เศรษฐกิจ สาธารณสุข อาชญากรรม เป็นต้น” การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะต้องพิจารณาแก้ไขจากสาเหตุฉะนั้นในการพัฒนาและสร้างเสริมวัฒนธรรม คุณธรรมและจริยธรรมในเรื่องความมีระเบียบวินัยให้กับคนในชาติจึงเป็นสิ่งจำเป็นการมีวินัยในตนเองจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพราะเป็นพื้นฐานของการมีวินัยของส่วนรวมและทำให้ผู้ปฏิบัติเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความสงบสุขทั้งกายและใจ กระทรวงศึกษาธิการได้เห็นความสำคัญของการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงปรารถนาแก่เยาวชน จึงกำหนดคุณสมบัติที่ต้องการเน้นในการสร้างเสริมให้เกิดขึ้นแก่เยาวชน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไว้ดังต่อไปนี้ 1. ความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ตัว 2. ความมีวินัยในตนเองและมุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ 3. ความขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์และอดทน 4. การรู้จักคิดวิจารณ์และรู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผล 5. ความมีขันติธรรมต่อคำวิจารณ์ 6. ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา 7. การรู้จักทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้โดยรู้จักเป็นผู้ให้ ผู้รับ ผู้นำและผู้ตามที่ดี 8. การประหยัด ถ้าคนไทยรุ่นใหม่มีคุณสมบัติที่ดีเหล่านี้ก็จะทำให้ชาติของเราเป็นชาติที่เข้มแข็งไม่ว่าความเปลี่ยนแปลงในวันข้างหน้าจะมีมาอย่างไรเราก็จะเอาตัวรอดได้ซึ่งจะเห็นได้ว่าการปลูกฝังความมีระเบียบวินัยเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งที่ควรพัฒนาไปพร้อมๆ กับการปลูกฝังจริยธรรม ด้านอื่นๆ เพื่อพัฒนาคนในชาติให้มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เพื่อความเจริญรุ่งเรืองและความสงบสุขของคนในชาติ การพัฒนาความมีระเบียบวินัยควรที่จะให้นักเรียนเกิดความมีวินัยในตนเองโดยไม่ต้องมีการบังคับหรือลงโทษ แต่เกิดความมีวินัยเพราะเห็นความสำคัญและเต็มใจที่จะทำ ซึ่งตรงกับความเห็นของ มาลินี จุฑะรพ (2539) ที่กล่าวว่า ในปัจจุบัน วัตถุประสงค์ที่สำคัญของวินัยเรามุ่งเน้นในด้านคุณค่าของการศึกษาและหลักการที่ทำให้เด็กมีวินัยสำหรับตน (Self discipline) มิใช่ต้องการให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยในโรงเรียนแต่เพียงประการเดียวเราจะต้องพยายามฝึก

เด็กให้มีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทุกด้าน และจะต้องฝึกเด็กให้รู้จักวิธีการที่จะควบคุมความประพฤติของตนเองคือมีวินัยในตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นหลักสูตรสำหรับเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี ให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตรปฐมวัย มีความมุ่งหมายสอดคล้องกัน คือ เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ - จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา โดยมุ่งหวังให้เด็กเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขในการดำรงชีวิตรวมทั้งมีวินัย ภูมิใจในชาติและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนสังคมและประเทศชาติตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับแรกเพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยทั้ง 4 ด้าน ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ - จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา บนพื้นฐานความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการของสมองอย่างเต็มที่ รวมทั้งเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับที่สูงขึ้น อันจะนำไปสู่ความเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป การศึกษาปฐมวัยมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละบุคคลภายใต้บริบททางวัฒนธรรม อารยธรรมและวิถีชีวิตทางสังคมซึ่งมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกัน มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็ก มี 4 ตัวบ่งชี้ คือ 1 มีพัฒนาการด้านร่างกาย แข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเองได้ 2 มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุม และแสดงออกทางอารมณ์ได้ 3 มีพัฒนาการด้านสังคม ช่วยเหลือตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม 4 มีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้ มีทักษะการคิดพื้นฐาน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2561) การจัดประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆรอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างและพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและความความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ผู้วิจัย มีความสนใจและต้องการให้ผู้เรียนตระหนักถึงความมีวินัย ดังนั้น ผู้เรียนจึงอยู่ในสภาพที่ขาดความพร้อมในการเรียนทุกด้าน เช่น ด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และด้านสติปัญญา และมีปัญหาพื้นฐานทางครอบครัวที่แตกต่างกัน เช่น การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทางเศรษฐกิจ ผู้วิจัยได้จัดประสบการณ์ให้กับเด็กและสอนความรู้ทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตโดยคำนึงถึงความพร้อม และวุฒิภาวะของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้าน

อารมณ์ - จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา ตลอดจนการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน รวมทั้งการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองและค่านิยมที่พึงประสงค์ ผลปรากฏว่า การจัดกิจกรรมไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ คือ เด็กยังขาดความมีวินัยในตนเองและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ด้านการสอน ผนวกกับความรู้ด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ คิดค้นกิจกรรมการเล่านิทานเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและปลูกฝังความมีวินัยในตนเองแก่เด็กตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

กิจกรรมการเล่านิทาน เป็นกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนาน เป็นที่ชื่นชอบของเด็กและผู้ใหญ่ นิทานบางเรื่องเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบเนื่องต่อกันมาเป็นทอดๆ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน และเนื้อเรื่องของนิทานที่นำมาเล่านั้นเหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็กเมื่อได้ฟังนิทานทำให้เกิดความรู้ นิทานสำหรับเด็กควรสอดแทรกความมีวินัย เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีงาม นอกจากนี้นิทานยังเป็นตัวสร้างความสัมพันธ์ ความใกล้ชิดผูกพันระหว่างผู้เล่ากับเด็กทำให้ผู้เล่าเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของเด็ก ขณะที่เล่าเด็กจะคิด จินตนาการ เข้าใจ ซึมซับ รับรู้ แยกแยะ ในสิ่งต่างๆด้วยตนเอง คุณค่าของนิทาน คือ สนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก ผ่อนคลายความคับข้องใจของเด็ก ทำให้เด็กมีสมาธิในการฟัง ทำให้ความสนใจมีมากขึ้น ส่งเสริมความมีวินัย พฤติกรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เหมาะสมกับวัย ส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาและความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ส่งเสริมการกล้าพูด กล้าแสดงออก เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ช่วยให้ผู้ใหญ่และเด็กมีความใกล้ชิดกัน เข้าใจซึ่งกันและกัน (สำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2541)

เด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนกลับบ้านกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมก่อนกลับบ้านแบบปกติมีวินัยแตกต่างกัน เด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือมีพฤติกรรมทางสังคมสูงขึ้น เด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือมีพฤติกรรมทางสังคมสูงขึ้น เด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือและเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือ มีพฤติกรรมแตกต่างกัน (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2544)

ปัญหาด้านความมีวินัย ของเด็กอนุบาลเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยการร่วมมือกันระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครอง ครูและตัวของเด็กเอง เช่น ปัญหาด้านร่างกาย เด็กไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในการดูแลรักษาความสะอาดร่างกาย และการแต่งกาย ขาดสุขนิสัยที่ดี ปัญหาด้านสังคม เช่น เด็กขาดความมั่นใจไม่สามารถร่วมทำกิจกรรมกับครู ชอบเล่นคนเดียว ขโมยของในห้องเรียน เด็กขาดความรับผิดชอบ ขาดวินัยในตนเอง ปัญหาด้านจิตใจอารมณ์ เช่น เด็กต้องการความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ผู้ปกครอง แสดงอาการร้องไห้ขาดเหตุผล มีอารมณ์ร้าย พูดจาไม่สุภาพ ชอบรังแกเพื่อน ชอบรังแกสัตว์ ปัญหาด้านสติปัญญา เช่น ไม่สามารถทำงานด้วยตนเองได้ เรียนรู้ช้าปฏิบัติตามคำสั่งของครูไม่ได้ หรือปัญหาด้านอื่นๆที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในครอบครัว ไม่สามารถแยกแยะ

พฤติกรรมที่ควรหรือไม่ควรได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก และเป็นปัญหาต่อพัฒนาการเด็กอนุบาลในทุกด้าน

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สังกัดกรุงเทพมหานคร จึงมีความสนใจที่จะทำการทดลองสอนโดยการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน เพื่อเป็นสื่อในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการในด้านความมีวินัยที่ดีงาม ตลอดจนมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามความมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อจัดทำแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัย

ทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเองวินัยในตนเองมีลักษณะของการแสดงออกทางจริยธรรม และคุณธรรมของบุคคลมากกว่าและสำคัญกว่าลักษณะของความรู้ดีรู้ชั่ว และความสามารถ กระทำดีกระทำชั่วด้วยฉะนั้น จึงควรให้ความสนใจเกี่ยวกับที่มา และการเจริญเติบโตทางจิต และลักษณะการมีวินัยในตนเอง โดยความมีวินัยในตนเองหรือความสามารถควบคุมตนเองหรือความสามารถควบคุมตนเองอย่างถูกต้องเป็นหลักชัยของการพัฒนาทางจิตของบุคคลได้ด้วย (โสภาพร แก่นเพ็ชร์ 2530) และการเล่านิทานสำหรับ ที่มีคติธรรมในการสอนวินัยให้แก่เด็ก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวทางการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อการส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัย

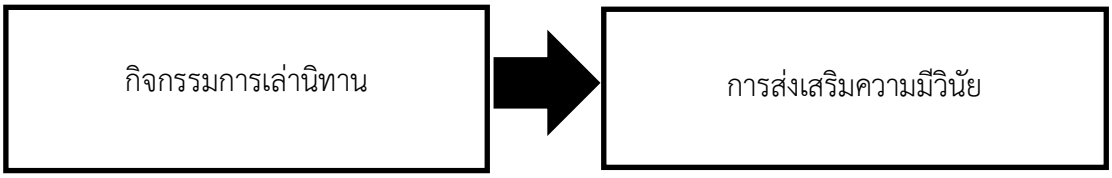

ภาพที่ 1 กรอบแนวทางการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน
ที่มีต่อการส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง

1.1ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนชายและหญิง ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 45 คน

1.2กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย เป็นนักเรียนชายและหญิง ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 22 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2 .เครื่องมือของการวิจัย

2.1 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานซึ่งประกอบด้วยนิทาน จำนวนทั้งสิ้น 10 เรื่อง

2.2 แบบวัดความมีวินัยของเด็กปฐมวัย

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดความมีวินัยของเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยเป็นคนอ่านคำสั่งและคำถามให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนทำแบบวัดความมีวินัยของเด็กปฐมวัย ไปทีละข้อ จนครบ 15 ข้อ

3.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 10 แผนๆละ 1 วัน วันละ 5 ชั่วโมง แล้วใช้หนังสือนิทานประกอบภาพจำนวน 10 เรื่อง ประกอบแผนการจัดประสบการณ์

3.3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบวัดความมีวินัยของเด็กปฐมวัยชุดเดิมที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน และปฏิบัติเช่นเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E1/E2 (เผชิญ กิจระการ, 2544, หน้า 49)

4.2 วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัย โดยใช้วิธีการของกูดแมน, เฟลชเทอร์ และชไนเดอร์ (Goodman, Flecther and Schneider, 1980, pp. 30-34 อ้างถึงใน เผชิญ กิจระการ, 2542, หน้า 1-3)

ผลการวิจัย

1. แผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานของโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สังกัดกรุงเทพมหานคร มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.64/94.53 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยโดยการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน มีค่าเท่ากับ 0.9138 ซึ่งหมายถึง นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความรู้ด้านความมีวินัยหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.38

อภิปรายผล

1. แผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยโดยการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.64/94.53 แสดงว่า จำนวนคะแนนเฉลี่ยจากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.64 และคะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียนของนักเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 94.53 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามความมุ่งหมาย ทั้งนี้เนื่องมาจาก

1.1 แผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยโดยการใช้กิจกรรมการเล่านิทานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านกระบวนการ ขั้นตอนการจัดทำอย่างเป็นระบบ และวิธีเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม โดยศึกษาจากหลักสูตร คู่มือครู เนื้อหา เทคนิควิธีการจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และได้ผ่านการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะ รวมทั้งผ่านการตรวจสอบประเมินความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองเพื่อปรับปรุงใหม่ให้มีความสมบูรณ์ 2 ครั้ง โดยนำเอาผลการทดลองไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองจริง เหมาะสำหรับการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ อุบลรัตน์ มูลแก้ว (2545) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ เรื่องผลไม่แสนอร่อย สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า การจัดประสบการณ์ที่มีบรรยากาศเป็นกันเอง ไม่เป็นทางการ ไม่เคร่งเครียด มีกิจกรรมที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตามความสนใจ ได้ลงมือปฏิบัติให้นักเรียนได้เล่นปนเรียน ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในการเรียน อยากเรียน อยากร่วมกิจกรรม จดจำสิ่งที่เรียนได้รวดเร็ว โดยเฉพาะจัดกิจกรรมที่ใช้เพลง คำคล้องจอง ปริศนาคำทาย และนิทานนักเรียนจะชอบมากที่สุด และจดจำเรื่องราวเหล่านั้นได้นาน ไม่ลืมง่าย และ วิจิตรา อุดมมุจลินท์ (2543) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทานที่มีผลต่อการพัฒนาความรู้และความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ระดับก่อนประถมศึกษา พบว่ากิจกรรมการเล่านิทานที่ใช้หนังสือนิทานประกอบภาพ สื่อประสมรูปภาพ ภาพจำลอง น้ำเสียงที่ใช้ในการเล่าประกอบเพลงและกิจกรรมการเคาะจังหวะ เป็นกิจกรรมที่มีผลต่อเด็กกลุ่มอาการดาวน์ช่วยให้มีพัฒนาการทางด้านภาษาดีขึ้น ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านการสื่อความหมาย ทักษะทางสังคม ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ควรมีการนำหนังสือนิทานมาศึกษาค้นคว้าพัฒนาการทางด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและการฝึกความสัมพันธ์ระหว่างมือและสายตา (Eye-hand-Co-ordination) ได้แก่การเขียน การวาดภาพประกอบ การระบายสี กิจกรรมการเล่านิทานเป็นสื่อที่ใช้ได้ทุกยุคทุกสมัย ควรเลือกนิทานที่มีคุณภาพมีการปรับเนื้อหาที่เข้ากับยุคสมัยทันต่อเหตุการณ์ ควรสอดความมีวินัยให้กับเด็กด้วย

1.2 แผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยโดยการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน เป็นแผนการจัดประสบการณ์ที่สามารถปลูกฝังและส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัย เช่น กิจกรรมการเล่านิทาน เรื่อง น้องฝนคนเก่ง ปลูกฝังคุณธรรมด้านความมีวินัย สอดคล้องกับงานวิจัยของศันสนีย์ สุขสมใจภักดิ์ (2560) ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมด้านระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 หลัง การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพสูงกว่าก่อนการได้รับการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) พฤติกรรมระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 หลังจากการได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานปากเปล่าสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) พฤติกรรมระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพสูงกว่าของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแบบปากเปล่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยโดยการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน มีค่าเท่ากับ 0.9138 ซึ่งหมายถึง เด็กมีคะแนนด้านความมีวินัยเพิ่มขึ้นหลังจากเรียนด้วยแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ทั้งนี้เนื่องมาจากเด็กปฐมวัยได้เรียนรู้จากแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมความมีวินัยโดยการใช้กิจกรรมการเล่านิทานซึ่งประกอบด้วยนิทาน จำนวน 10 เรื่อง คือ นิทานเรื่องน้องฝนคนเก่ง นิทานเรื่องต้นมีวินัย นิทานเรื่องเด็กดีต้องเข้าแถว นิทานเรื่องเก็บเอง เก่งจัง นิทานเรื่องเด็กดีมีวินัย นิทานเรื่องช้างน้อยเข้าแถว นิทานเรื่องมดกับตั๊กแตน สอนลูกมีวินัย แบ่งเวลาเป็น นิทานเรื่องสอนหนู รู้หน้าที่ มีวินัย นิทานเรื่องลิงน้อยมีวินัย นิทานเรื่องหนูเป็นเด็กดีมีวินัย ที่ได้ผ่านการสร้างและหาคุณภาพอย่างมีระบบ สอดคล้องผลการศึกษาของสุปราณี สุราอามาตย์ (2544) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่อง ผีเสื้อแสนสวย สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีพัฒนาการการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมอยู่ในเกณฑ์ดี สรุปได้ว่า แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เรื่อง ผีเสื้อแสนสวยชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนอนุบาลทั้ง 4 ด้าน อย่างเหมาะสม

จากผลการวิจัยที่กล่าวมา การจัดประสบการณ์การเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน นักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 2 ของโรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์) มีความสนใจกิจกรรมการเล่านิทานและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กิจกรรมการเล่านิทานเรื่องน้องฝนคนเก่ง กิจกรรมการเล่านิทานเรื่องต้นมีวินัย กิจกรรมการเล่านิทานเรื่องเก็บเอง เก่งจัง กิจกรรมการเล่านิทานเรื่องเด็กดีต้องเข้าแถว กิจกรรมการเล่านิทานเรื่องช้างน้อยเข้าแถว กิจกรรมการเล่านิทานเรื่องเด็กดีมีวินัย กิจกรรมการเล่านิทานเรื่องสอนหนู รู้หน้าที่ มีวินัย กิจกรรมการเล่านิทานเรื่องมดกับตั๊กแตน สอนลูกมีวินัย แบ่งเวลาเป็น กิจกรรมการเล่านิทานเรื่องลิงน้อยมีวินัย กิจกรรมการเล่านิทานเรื่องหนูเป็นเด็กดีมีวินัย ดังนั้นการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยโดยการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อปลูกฝังและส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยได้รับความ

สนุกสนานจากการฟังครูเล่านิทาน การฝึกฝนสมาธิในการฟังนิทาน การฝึกจินตนาการตามเนื้อเรื่องของนิทานที่แฝงด้วยคำสอนในเรื่องความมีวินัยทั้งต่อตนเองและต่อส่วนร่วมที่คอยอบรมบ่มนิสัยให้เด็กเป็นคนดีมีพฤติกรรมที่เหมาะสมตามวัย นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมความพร้อมทั้ง 4 ด้าน ของเด็กปฐมวัยที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำแผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานไปใช้แผนการจัดประสบการณ์ได้ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์แล้ว โดยผู้วิจัยทำการทดลองสอนด้วยตนเอง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับครูที่นำแผนการจัดประสบการณ์นี้ไปใช้เพื่อให้มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1.1 การใช้กิจกรรมการเล่านิทานนี้นอกจากจะใช้ในหน่วยปฐมนิเทศแล้วยังสามารถนำไปใช้ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ได้ทุกหน่วยการเรียน เพราะว่าเด็กชอบฟังนิทาน และจดจำเรื่องราวในนิทานได้ดี ครูสามารถสอดแทรกและปลูกฝังความมีวินัยของเด็กปฐมวัยให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ครูควรเตรียมสื่อการเรียนให้พร้อมตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดประสบการณ์ เช่น หนังสือนิทานประกอบภาพ หุ่นนิ้วมือ ใบงานสำหรับการระบายสี เป็นต้น จะช่วยกระตุ้นให้เด็กสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรม

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2560). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (อายุ 3-6 ปี)**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2523) . **จิตวิทยาการปลูกฝังวินัยแห่งตน.** กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร.

มาลินี จุฑะรพ . (2539) .**จิตวิทยาการเรียนการสอน.** กรุงเทพมหานคร , อักษราพิพัฒน์.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2544). **การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก.** กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

วิจิตรา อุดมมุจลินท์. (2543). **ผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อการพัฒนาความรู้และความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ในเด็กกลุ่มอาการดาวน์ระดับก่อนประถมศึกษา.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศันสนีย์ สุขสมใจภักดิ์.(2560).**ผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนจารุวัฒนานุกูล** .วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1. **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546.** นครราชสีมา : โชคเจริญมาร์เก็ตติ้ง.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2561). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2549.** กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.

สุปราณี สุราอามาตย์. (2544). **การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่อง ผีเสื้อแสนสวย ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2.** รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อุบลรัตน์ มูลแก้ว. (2545). **การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ เรื่องผลไม้แสนอร่อยชั้นอนุบาลปีที่ 2.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ผลของการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน

The Effects of Guidance Activities for Enhancing Students's Self-Understanding

อัปสรสิริ เอี่ยมประชา[1], อาลิสา กสิณธร[2]

Apsornsiri Iampracha[1], Alisa Kasintorn[2]

[1]สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ (09)3465-6324

[1]Branch Early Childhood Faculty of Educational Bangkokthonburi University, Tell. (09)3465-6324

[2]สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ (02)807-1727-9

[2]Branch Early Childhood Faculty of Educational Bangkokthonburi University, Tell. (02)807-1727-9

[1]e-mail : apsornsiri.iam@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ1) ศึกษาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน และ2) เปรียบเทียบการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า จำนวน 97 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการจัดกิจกรรมแนะแนวเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนแบบสอบถามการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน ตั้งแต่เปอร์เซ็นท์ที่ 25 ลงมา โดยเป็นผู้สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 20 คน เป็นนักเรียนชาย 10 คน และนักเรียนหญิง 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน และกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการศึกษา พบว่า :

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีการรู้จักและเข้าใจตนเองทั้งโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านการรับรู้และเข้าใจตนเอง ด้านการแสวงหาแบบอย่างที่ดี ด้านความสนใจในการเรียนและอาชีพ ด้านการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน มีระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองเพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : กิจกรรมแนะแนว, การรู้จักและเข้าใจตนเอง

Abstract

The purpose of this research were to 1) study students's self-understanding and to 2) compare the students's self-understanding before and after participated guidance activities for enhancing students's self-understanding

The subjects consisted of 97 mathayomsuksa 3 students at Triamudomsuksanomklao School. The samples in guidance activities for enhancing students's self-understanding were 20 students who got the self-understanding score lower than twenty-fifth percentile and volunteered to participated the guidance activities. The research instruments were the Self-Understanding Questionnaires and the guidance activities for enhancing students's self-understanding. The data were analyzed statistic by t-test.

The results were as follows;

1. The students's self-understanding as a whole and in each aspects; the need and the feeling, searching for suitable good model, the interesting and skill in studying and occupation, the respect for themselves and the others,

2. After participated in the guidance activities for enhancing students's self-understanding, the students's self-understanding were significantly increased at .01 level.

Keywords : Guidance activities, self-understanding

บทนำ

การพัฒนาประเทศยุคโลกาภิวัตน์คุณภาพของคนมีผลต่อความสำเร็จอย่างสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะ "เด็ก" มีความสำคัญที่สุด เพราะการสร้างคนให้มีคุณภาพต้องดำเนินการอย่างถูกต้อง เหมาะสมและต่อเนื่องในแต่ละช่วงวัย เนื่องจากคนมีการเปลี่ยนแปลง เจริญเติบโตและเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาเป็นไปตามลักษณะของการเรียนรู้นั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ที่ปล่อยปละละเลยตามบุญตามกรรมหรือการเรียนรู้ที่มีการจัดประสบการณ์ไว้อย่างสมบูรณ์ดีเลิศก็ตาม ซึ่งผลที่เกิดขึ้นย่อมแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

เด็กถือว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าสูงสุดเหนือทรัพยากรใด ๆ ในโลก เด็กทุกคนย่อมมีคุณค่าในตนเอง ทุกคนจึงคาดหวังให้เด็กได้เจริญเติบโตในครอบครัวที่เพียบพร้อม ได้รับการพัฒนารอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีที่อยู่อาศัย อาหารการกิน เพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางกายได้เพียงพอ มีความปลอดภัย ความรัก ความผูกพัน ความเอื้ออาทร ความอบอุ่น มีการอบรมบ่มนิสัยให้เป็นคนดี รู้จักผิดชอบชั่วดี มีความมานะบากบั่น มีความรับผิดชอบ มีเหตุผล สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้อย่างเหมาะสม มีความเข้าใจ รู้จักตนเอง ดูแล

ช่วยเหลือตนเอง และพึ่งตนเองได้ ตลอดจนสามารถดำเนินชีวิตที่มีคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติในยามวิกฤติเศรษฐกิจได้อย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จ กล่าวคือ เป็นคนดี มีสุขภาพและจิตที่แข็งแรง มั่นคง และเมื่อเข้าสู่ระบบโรงเรียน ทุกคนก็คาดหวังให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการดูแลพัฒนาการทั้ง 4 ด้านดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อจะได้ช่วยให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีความร่าเริงแจ่มใส และมีความสุข มีสัมพันธภาพที่ดีต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และสามารถอยู่รอดในสังคมนี้อย่างเฉลียวฉลาด (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2551)

โรงเรียนและครอบครัวจึงมีบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างสำคัญยิ่งในการดูแล แนะนำ สั่งสอน ฝึกฝน กล่อมเกลา จัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เหมาะสม ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อพัฒนาการของเด็ก เพื่อให้เติบโตเป็นมนุษย์เต็มตัวทั้งทางด้านความคิด ความสามารถ และและมีความสุขนั้น การรู้จักและเข้าใจตนเอง (Self-awareness) เป็นคุณภาพที่สำคัญของบุคคลและนำไปสู่การเติบโตและความเข้าใจกัน เป็นสิ่งที่นักจิตวิทยาหรือนักปรัชญาเพิ่งจะทำการศึกษาอย่างจริงจังมาในช่วงปลายศตวรรษก่อน การรู้จักตนเองมีความสำคัญต่อการกระทำ การประพฤติ และการแสดงออก ผู้ที่รู้จักตนเองที่พอจะดำรงตนอย่างพอเหมาะพอควร ก่อนที่จะทำอะไรอื่นบุคคลควรจะรู้จักตนเองก่อนและคนที่จะรู้จักตนเองได้ดีก็คือ บุคคลนั่นเอง ดังคำกล่าวที่ว่า ไม่มีใครรู้จักตัวเราเองได้ดีเท่ากับตัวเราเอง ซึ่งการรู้จักและเข้าใจตนเองมีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเอง เนื่องจากการรู้จักและเข้าใจตนเองเป็นความพยายามแก้ไขตนเองให้มีความประพฤติ ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม ยอมรับความจริงในสิ่งที่ประกอบเป็นตัวตนทำให้มีแนวทางในการปรับปรุงตนเองให้เป็นที่รักใคร่ ชอบพอคนอื่น ๆ ให้มากยิ่งขึ้นทำให้สามารถปรับตัวให้มีชีวิตที่มีความหมาย มีความกระตือรือร้นและมีชีวิตชีวาในการดำเนินชีวิตมากขึ้น การรู้จักและเข้าใจตนเองช่วยให้บุคคลรู้ขอบเขตความสามารถ ความชำนาญ ตลอดจนข้อด้อยต่าง ๆ และความเขาใจตนเองซึ่งเป็นพื้นฐานในการเข้าใจผู้อื่น โดยสามารถแสดงพฤติกรรมโต้ตอบกับบุคคลอื่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และการรู้จักและเข้าใจตนเองจะช่วยให้เกิดการยอมรับตนเองตามที่เป็นจริงได้อย่างมีเหตุผล จึงมีผลทำให้ตนเองเกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น มีสุขภาพจิตที่ดีรู้คุณค่าของตนเองมากขึ้นและสามารถควบคุมตนเองมิให้แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อหน้าคนอื่นๆ (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร, 2550)

การแนะแนว เป็นกระบวนการช่วยเหลือให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น สามารถวิเคราะห์และประเมินศักยภาพของตนเอง จัดการกับชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสม ช่วยปรับเปลี่ยนมุมมอง การตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกวิธี พร้อมทั้งสามารถที่จะปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมและวางแผนในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ การแนะแนวมีบทบาทที่สำคัญและจำเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการเติบโตอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงอย่างพร้อมกันทั้งระดับชีววิทยา จิตใจ สังคม และกระบวนการคิด มีการเลือกใช้ชีวิตที่เป็นอิสระมากขึ้น สถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการแนะแนวแก่นักเรียนวัยรุ่นอย่างจริงจัง โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในการวางแผนและการดำเนินงานแนะแนวอย่างเป็นระบบ การแนะแนวที่มีประสิทธิภาพจะช่วยส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาพฤติกรรม

ในเชิงลบ อันเป็นสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของวัยรุ่น ตลอดจนสามารถช่วยให้วัยรุ่นนั้นประสบความสำเร็จในการเรียนและการดำเนินชีวิต และสามารถที่จะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (มนตรี อินตา สุพัตรา สกุลศรีประเสริฐ และมนทกานต์ เมฆรา, 2561)

กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมสำคัญที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งครูแนะแนวและครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวทำหน้าที่แนะแนว ให้การปรึกษาด้านการศึกษา อาชีพ การมีงานทำ ส่วนตัวและสังคม ซึ่งจาก สถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการแนะแนวและแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2561 – 2565) ตามแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์มุ่งให้นักเรียนมีสมรรถนะด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม มีสุขภาวะที่ดี มีทักษะชีวิตและทักษะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นทิศทางให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันในการนำปรับประยุกต์ไปใช้ในการยกระดับการขับเคลื่อนงานแนะแนวและการจัดกิจกรรมแนะแนวที่เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID – 19 ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์เช่นเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้วิเคราะห์แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2561 – 2565) ตามแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) เพื่อให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้เลือกนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนวให้กับนักเรียนที่ครอบคลุมขอบข่ายการจัดกิจกรรมแนะแนวทั้ง 3 ด้าน คือ การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวด้านอาชีพ และการแนะแนวส่วนตัวและสังคมที่สอดคล้องกับบริบท ความพร้อมของนักเรียนและโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) สอดคล้องกับ นุชลี อุปภัย (2543) ที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของกิจกรรมแนะแนวว่า เป็นกิจกรรมที่พยายามทำให้บุคคลรู้จักตนเอง ด้วยการทำให้บุคคลรู้ข้อดีข้อบกพร่องของตนเอง ทั้งด้านอารมณ์ สติปัญญาความสามารถ ความถนัด กิจกรรมแนะแนว มีความเหมาะสมและช่วยให้เกิดการตระหนักรู้ในตนเองแก่นักเรียนได้ ทั้งนี้เพราะกิจกรรมแนะแนวไม่ได้มุ่งหวังผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการแต่จะมุ่งหวังให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นและที่สำคัญ คือ หลักสูตรได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาวิชาไว้กว้าง ๆ จึงเหมาะที่ปรับเนื้อหาสาระให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพปัญหาเพื่อให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ดังนั้นกิจกรรมแนะแนวจึงน่าจะเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่มีผลต่อการสร้างความตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมั่นคง และมีความสุข

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยมีความคาดหวังว่า หลังจากที่นักเรียนร่วมกิจกรรมแนะ

แนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนแล้ว นักเรียนจะมีระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน

การทบทวนวรรณกรรม

การรู้จักและเข้าใจตนเอง เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลสามารถพัฒนาตนเองให้สามารถปรับพฤติกรรมการแสดงออกให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น รู้จัก เข้าใจ และมองเห็นตนเองได้ถูกต้องตามความเป็นจริง และทำใจยอมรับสภาพที่แท้จริงของตนเองได้จะช่วยให้บุคคลสามารถกำหนดพฤติกรรมของตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถเผชิญปัญหาหรือความยุ่งยากที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุข ซึ่งมีแนวทางที่จะช่วยให้บุคคลรู้จักมองเห็นตนเองและเข้าใจตนเองได้ ซึ่งสามารถใช้ทฤษฎีทางจิตวิทยามาวิเคราะห์ (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร, 2550) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ทฤษฎีแห่งตนของโรเจอร์ส

แนวคิดที่สำคัญโรเจอร์ส (Carl Rogers, n.d. อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2553) เชื่อว่ามนุษย์มีธรรมชาติที่ดีมีแรงจูงใจในด้านบวก เป็นผู้ที่มีเหตุผล (Rational) เป็นผู้ที่สามารถได้รับการขัดเกลา (Socialized) สามารถตัดสินใจเลือกวิถีชีวิตของตนเองได้ ถ้ามีอิสระเพียงพอและมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ (Full Potential) และพัฒนาไปสู่ทิศทางที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล อันจะนำไปสู่การตระหนักรู้ในตนเองอย่างแท้จริง (Self-Actualization)

โครงสร้างทางบุคลิกภาพ

โครงสร้างบุคลิกภาพของโรเจอร์ส ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ

1.อินทรีย์ (The organism) หมายถึง ทั้งหมดที่เป็นตัวบุคคล รวมถึงส่วนทางร่างกาย หรือทางสรีระของบุคคล (Physical Being) ที่ประกอบด้วย ความคิด ความรู้สึกที่แสดงปฏิกิริยาตอบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นการแสดงพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล โดยแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการ (Needs) ที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลและทำให้มนุษย์ มีแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองไปสู่การรู้จักตนเองอย่างแท้จริง (Self-Actualization) นอกจากนี้ มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมโดยการนำเอาประสบการณ์เดิมบางอย่างที่เขาให้ความหมายหรือให้ความสำคัญต่อกับประสบการณ์เดิมบางอย่างที่เกิดจากการเรียนรู้ และนำเอาประสบการณ์เหล่านี้มาเป็นสัญลักษณ์ในจิตสำนึกของเขา (Symbolized in the Consciousness) โดยปฏิเสธประสบการณ์บางอย่าง ดังนั้นผู้ที่มีความสามารถ

รับรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ความหมายของประสบการณ์ที่ถูกต้องกับความเป็นจริงมากที่สุด จึงเป็นผู้ที่สามารถพัฒนาได้ตามปกติ (Normal Development)

2.ประสบการณ์ทั้งหมดของบุคคล (Phenomenology Field) ที่เป็นสิ่งที่บุคคลจะรู้เฉพาะตนเท่านั้น และประสบการณ์ของบุคคลนี้ จะมีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มพูนอยู่ตลอดเวลา โรเจอร์ส อธิบายว่า มนุษย์อยู่ในโลกของการเปลี่ยนแปลงที่มีตนเองเป็นศูนย์กลางเป็นประสบการณ์ที่อาจเกิดจากสิ่งเร้าภายนอกและสิ่งเร้าภายในตัวบุคคล สามารถแบ่งออกเป็นประสบการณ์ทั้งส่วนที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึก และจิตใต้สำนึกของบุคคลที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของเขา ทั้งที่สื่อสารได้ และสื่อสารไม่ได้ ซึ่งเป็นพลังกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ โดยทั่วไปแล้วบุคคลจะให้ความหมายและเลือกรับรู้เฉพาะประสบการณ์ที่สำคัญ โรเจอร์สให้ความสำคัญต่อความสามารถในการสื่อสารประสบการณ์เฉพาะตนให้กับผู้อื่นสามารถรับรู้และเข้าใจได้ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การเข้าใจตนเองของบุคคล ในขณะที่ผู้ที่มีความแปรปรวนทางอารมณ์และบุคลิกภาพ เกิดจากความไม่สามารถในการสื่อสารประสบการณ์เฉพาะตนอย่างเหมาะสมได้

3.ตัวตน (The Self) เป็นศูนย์กลางของบุคลิกภาพที่เป็นส่วนของการรับรู้และค่านิยมเกี่ยวกับตัวเรา ตัวตนพัฒนามาจากการที่อินทรีย์มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม เป็นประสบการณ์เฉพาะตนในการพัฒนาตัวตนของบุคคลนั้น บุคคลจะพบว่า มีบางส่วนที่คล้ายและบางส่วนที่แตกต่างไปจากผู้อื่น ตัวตนเป็นส่วนที่ทำให้พฤติกรรมของบุคคลมีความคงเส้นคงวา (Consistency) และประสบการณ์ใดที่ช่วยยืนยันความคิดรวบยอดของตน (Self-concept) ที่บุคคลมีอยู่ บุคคลจะรับรู้และผสมผสานประสบการณ์นั้นเข้ามาสู่ตนเองได้อย่างไม่มีความคับข้องใจ แต่ถ้าประสบการณ์บางอย่างทำให้บุคคลรู้สึกว่า อัตมโนทัศน์ที่มีอยู่เบี่ยงเบนไปจะทำให้บุคคลนั้นเกิดความคับข้องใจที่จะยอมรับประสบการณ์นั้น ความคิดรวบยอดของตนเป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพราะบุคคลต้องอยู่ในโลกแห่งความเปลี่ยนแปลงโดยมีตัวเอง (Self) เป็นศูนย์กลางในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ

โรเจอร์ส อธิบายว่า “ตัวตน” ของบุคคลสามารถแบ่งออกเป็นลักษณะต่าง ๆ ได้แก่

มโนภาพแห่งตน หรือความคิดรวบยอดของตน หรือตัวตนตามที่มองเห็น (Self-Concept) เป็นส่วนที่ตนมองเห็นภาพของตนเองที่บุคคลมีการรับรู้และมองเห็นตนเองในหลายแง่หลายมุม เช่น “ฉันเป็นคนเก่ง” “ฉันเป็นคนสวย” “ฉันเป็นคนอาภัพ ด้อยวาสนา” “ฉันเป็นคนขี้อาย” เป็นต้น และสิ่งที่บุคคลมองเห็นตัวเองนี้อาจไม่ตรงกับที่ผู้อื่นมองเห็นหรือรับรู้ก็ได้ เช่น ผู้ที่เห็นแก่ตัวและชอบเอาเปรียบผู้อื่นหรือผู้ที่มีความทะเยอทะยานสูง อาจไม่ทราบว่า ที่แท้จริงแล้วตนเป็นคนเช่นนั้น ตัวตนแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ตัวตนที่เป็นจริงกับตัวตนตามอุดมคติ

ตัวตนตามที่เป็นจริง (Real Self) เป็นลักษณะของบุคคลที่เป็นไปตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งบุคคลอาจรู้ตัวหรือไม่ตัวก็ได้ เช่น “เป็นคนเรียนเก่ง” “เป็นคนสวย” “เป็นคนร่ำรวย” ฯลฯ และพบว่าบ่อยครั้งที่บุคคลจะมองไม่เห็นในส่วนที่เป็นตัวตนที่แท้จริงของตนเลย ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ตามมา

ตัวตนตามอุดมคติ (Ideal Self) หมายถึง ภาพที่ตนเองอยากจะเป็น ซึ่งหมายถึง บุคคลยังไม่สามารถเป็นได้ในสภาวะปัจจุบัน

โรเจอร์สได้อธิบายถึงการทำงานของตัวตนในบุคคลว่า ต้องสอดคล้องกันอย่างเหมาะสม กล่าวคือ มโนภาพแห่งตนของบุคคลจึงต้องมีความสมเหตุสมผล ตรงกับความเป็นจริงและตรงจากประสบการณ์ การที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และผู้ที่มีมโนภาพแห่งตนสอดคล้องกับตัวตนตามความเป็นจริงนั้นมักจะพอใจและมองเห็นตนตามอุดมคติสอดคล้องกันไปด้วยเช่นกัน จึงเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดี ไม่ป้องกันตนเอง ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และมีแนวโน้มที่จะพัฒนาไปสู่การรู้จักตัวเองอย่างแท้จริง ยอมรับตนเอง สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับความเป็นจริงได้ ตลอดจนเข้าใจในค่านิยมของตนเอง ในขณะที่สามารถยืดหยุ่นต่อสภาพการณ์ต่าง ๆ โดยไม่ยึดติดอยู่ในค่านิยมของตนอย่างยึดติด เป็นต้น อันเป็นคุณลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพที่สมบูรณ์

โรเจอร์ส ได้อธิบายถึงกระบวนการพัฒนาการทางบุคลิกภาพว่า มีกระบวนการ 2 ประการ ดังนี้

1.กระบวนการพัฒนาการค่านิยม (Organizing Valuing Process) ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่า โรเจอร์สเชื่อว่า บุคคลเกิดมาพร้อมพลังหรือแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองไปสู่สภาวะของการรู้จักตนเองอย่างแท้จริง และเนื่องจากบุคคลเกิดมาจากสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นที่จะต้องเข้าใจสิ่งแวดล้อมและโลกส่วนตัวของบุคคลด้วย (Internal Frame of Reference) ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่บุคคลจะเลือกรับรู้และให้ความหมายต่อประสบการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นประสบการณ์ของบุคคลจะมีส่วนสำคัญต่อพัฒนาการทางค่านิยมของบุคคล

2.การยอมรับจากผู้อื่น (Positive Regard from others) จะเห็นได้ว่า ตัวตน (self) ของบุคคลจะเริ่มพัฒนาเมื่อบุคคลมีปฏิกิริยาสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเขา เขาจะรับรู้ความจริงของสภาพแวดล้อมและนำเอาประสบการณ์ต่าง ๆ มาให้ความหมายต่อการรับรู้เรียกว่า ประสบการณ์แห่งตนเอง (Self-Experience) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลที่สำคัญที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมของเขา จะนำไปสู่การพัฒนาอัตมโนทัศน์ (Self-Concept) เพราะทำให้บุคคลรู้สึกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

3.การยอมรับตนเอง (Self-Regard) บุคคลจะเรียนรู้ที่จะยอมรับตนเองจากการที่เขารับรู้ว่าผู้อื่นแสดงการยอมรับในตัวเขาหรือไม่ อย่างไร โดยไม่คำนึงถึงความต้องการของตนเอง แต่จะเอาค่านิยมของผู้อื่นที่มีต่อตัวเขา เป็นเกณฑ์ในการประเมินพฤติกรรมของตน ทำให้เขาแสดงพฤติกรรมเพื่อให้สนองความต้องการของผู้อื่น และให้ผู้อื่นยอมรับมากกว่า การคำนึงถึงความพึงพอใจของตน ทำให้เขารับเอา (Interject) ค่านิยมผู้อื่นเข้ามาไว้ในตนเอง

4.ภาวะของการมีคุณค่า (Conditions or Worth) เป็นลักษณะที่บุคคลรู้สึกว่าตนมีคุณค่าเพราะเขาสามารถยอมรับตนเองได้ โดยมโนภาพแห่งตนที่เขารับรู้สอดคล้องกับความเป็นจริง เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น แต่ถ้ามโนภาพแห่งตนของเขาแตกต่างไปจากความจริง จะทำให้เขาเกิด ความวิตกกังวลและปฏิเสธ ไม่ยอมรับตนเองตามความเป็นจริง ทำให้เขามีพฤติกรรมไม่สมเหตุสมผล ไม่สามารถปรับตัวได้

ลักษณะของผู้ทีมีบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ (Healthy Personality) ผู้ที่มีบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ในทัศนะของโรเจอร์ส จะมีลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ เป็นผู้ที่มีความสามารถปรับตัวได้ตามความเป็นจริง มี

ความสอดคล้องระหว่างตัวตนกับประสบการณ์ สามารถเปิดตนเองออกรับประสบการณ์ใหม่ ๆ รับความต้องการที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกได้ถูกต้องเข้าใจตนเอง สามารถเลือกและตัดสินใจตอบสนองความต้องการของตนเองได้ รับรู้เกี่ยวกับตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ มีชีวิตอยู่กับปัจจุบันเป็นตัวของตัวเองสามารถนำเอาประสบการณ์ต่าง ๆ มาพัฒนาตนเอง เชื่อในความสามารถของตนเองตลอดจนรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองและไม่ตัดสินใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ โดยขึ้นอยู่กับการยอมรับหรือการไม่ยอมรับจากผู้อื่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลของการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรต้น		**ตัวแปรตาม**
กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน	→	การรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องผลของการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยดำเนินการทดลองแบบ One Group Pretest-Posttest (Fitz-Gibbon, 1987 : 113) มีการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยา 2) การศึกษาสภาพปัญหาของนักเรียน 3) พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน 4) การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ และ 5) เปรียบเทียบผลของการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชุด ได้แก่

1. แบบสอบถามการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน
2. กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ขั้นก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ทำแบบสอบถามการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน และคัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนการรู้จักและเข้าใจตนเอง ตั้งแต่เปอร์เซ็นท์ที่ 25 ลงมา โดยเป็นผู้สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 20 คน เป็นนักเรียนชาย 10 คน และนักเรียนหญิง 10 คน เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน

2. ขั้นดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน ซึ่งกำหนดไว้ 12 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ในคาบกิจกรรมแนะแนว

3. ขั้นหลังการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนจนเสร็จสิ้นแล้ว ทำแบบสอบถามการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน และนำคะแนนที่ได้ก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน โดยใช้ T-test Dependent

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีการรู้จักและเข้าใจตนเองทั้งโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านการรับรู้และเข้าใจตนเอง ด้านการแสวงหาแบบอย่างที่ดี ด้านความสนใจในการเรียนและอาชีพ ด้านการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน มีระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองเพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนและเปรียบเทียบการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1.นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้และเข้าใจตนเอง นักเรียนสามารถบอกถึงความต้องการ และความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้นได้ ด้านการแสวงหาแบบอย่างที่ดี นักเรียนสามารถระบุแบบอย่างที่ดีที่ตนเองชื่นชมและยึดถือได้ ด้านความสนใจในการเรียนและอาชีพ นักเรียนมีเป้าหมายในการเรียนและอาชีพ รู้ถึงจุดเด่น จุดด้อย รู้ว่าตนเองถนัดอะไรและมีความเหมาะสมกับอาชีพใด ด้านการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง รู้จักชื่นชมตนเองและผู้อื่นเมื่อประสบความสำเร็จและด้านความสามารถในการแก้ปัญหา นักเรียนรับรู้และระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง ตลอดจนมีแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า นักเรียนยังไม่รู้จักและเข้าใจตนเองเท่าที่ควร สอดคล้องกับ องค์การอนามัยโลก (World Health Organization,1994) ที่กล่าวว่า การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) คือความสามารถในการเข้าใจในจุดดีจุดด้อยของตนเอง อะไรที่ตนปรารถนาและไม่พึงปรารถนาและ

เข้าใจในความแตกต่างจากบุคคลอื่น ๆ สามารถอยู่ภายใต้แรงกดดันต่าง ๆ ในชีวิตได้ซึ่งในเรื่องนี้กรม อนามัย (2539) ได้ให้ ความคิดเห็นว่า การพัฒนาความตระหนักรู้ในตนเอง สามารถฝึกปฏิบัติได้ถ้ามีการฝึกฝนหรือปฏิบัติจนกลาย เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตก็จะสามารถสร้างความสมดุลให้กับตนเองได้เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ดีงาม

2.นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน มีระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองเพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้และเข้าใจตนเอง นักเรียนสามารถบอกถึงความต้องการและความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้นได้ ด้านการแสวงหาแบบอย่างที่ดี นักเรียนสามารถระบุแบบอย่างที่ดีที่ตนเองชื่นชมและยึดถือได้ ด้านความสนใจในการเรียนและอาชีพ นักเรียนมีเป้าหมายในการเรียนและอาชีพ รู้ถึงจุดเด่น จุดด้อย รู้ว่าตนเองถนัดอะไรและมีความเหมาะสมกับอาชีพใด ด้านการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง รู้จักชื่นชมตนเองและผู้อื่นเมื่อประสบความสำเร็จและด้านความสามารถในการแก้ปัญหา พบว่า ทุกด้านเพิ่มขึ้นจนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน สร้างขึ้นประกอบด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง และเกม ซึ่งสอดคล้องกับพรรณราย ทรัพยะประภา (2529) ที่กล่าวว่า การเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวทำให้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง เข้าใจโลกและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนดีขึ้น และวรางคณา รัชตะวรรณ (2545) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่มีเป้าหมายและเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สภาพแวดล้อมและสามารถพัฒนาปรับตัวเข้ากับสังคมและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

กล่าวโดยสรุปแล้ว การใช้กิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียน เป็นกิจกรรมเหมาะที่จะนำไปพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านความตระหนักรู้ในตนเอง เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนที่พัฒนาขึ้นมาจำนวน 12 ชุดย่อยนี้ไปใช้ในการพัฒนานักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีระดับการรู้จักและเข้าใจตนเองเพิ่มขึ้นได้ เพราะได้ผ่านกระบวนการพัฒนา และมีการทดสอบแล้วว่าเป็นชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพ

2. การสร้างและพัฒนากิจกรรม ซึ่งถือว่าเป็นนวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน มีวิธีการดำเนินการได้หลายวิธี หากมีการทำวิจัยในลักษณะนี้ในครั้งต่อไป อาจทดลองใช้วิธีอื่น และนำมาเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

3. ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจเพิ่มเติมตัวแปรอื่นๆ เช่น เพศ ภูมิหลังของนักเรียน หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งควรทำการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น นักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ เป็นต้น เพื่อเป็นการขยายขอบเขตของการศึกษาวิจัยให้มีความกว้างขวางยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2551). **คู่มือดูแลสุขภาพจิตเด็กวัยเรียน.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2539). **การสอนทักษะชีวิตเพื่อป้องกันเอดส์.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

ณัฏฐวีร์ นงนุช. (2552). **ผลของกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3.** สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาและการแนะแนว) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นุชลี อุปภัย. (2543). **การแนะแนวเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2547). **ทฤษฎีจิตวิทยา.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรณราย ทรัพย์ประภา. (2529). **จิตวิทยาการแนะแนว.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มนตรี อินตา สุพัตรา สกุลศรีประเสริฐ และมนทกานต์ เมฆรา (2561). **“การแนะแนวกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของวัยรุ่น(Guidance and Promotion of Adolescents’ Quality of Life)”** วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University : ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 11(2), หน้า 2513-2530.

วรางคณา รัชตะวรรณ. (2545). **การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทัศนคติต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นหญิง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2550). **“การรู้จักและเข้าใจตนเอง : ฐานในการพัฒนาตนเองของผู้บริหารมืออาชีพ”.** วารสารการบริหารการศึกษา, 4(8), 31.

ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2553). **จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). **แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019(COVID – 19).** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.kksec.go.th/ (วันที่สืบค้นข้อมูล 19 ตุลาคม 2563).

Fitz-Gibbon. carol Taylor. Lyons Morris and Lynn. ji.auth. (1987). **How to design a program evaluation.** Newbury Park : Sagh.

World Health Organization. (1994). **Life skills education for children and adolescents in school.** Geneva: WHO.

พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานคร

Buying behavior of health products from electronic commerce in Bangkok

บัวขาว เรืองรัมย์[1], ยอดธง สิงหเดชวีระชัย[2]

Buakhaw Ruangram[1], Yodtong Singhadejveerachai[2]

[1,2]วิทยาลัยอาชีวศึกษากรุงเทพธุรกิจ โทรศัพท์ 02 - 4572778

[1,2]Krungthep Business Vocational College Tel. 02 - 4572778

e-mail: tong778@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา1) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานคร 2) พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพในเขตกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างตามสะดวกและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มูลคือ สถิติพื้นฐาน t-test F-test โดยวิธี LSD

ผลการศึกษา พบว่า ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานคร เห็นว่าสำคัญมากที่สุดโดยซื้อมากกว่า 5 ครั้ง ช่วงเวลาที่ซื้อ 12.00-18.00 การพิจารณาซื้อผลิตภัณฑ์คอลาลาเจนใชเวลา 1-2 ชั่วโมง มีเพื่อนเป็นผู้ที่ชักชวนให้ซื้อ จากสถานที่ทำงาน โอกาสที่ใช้บริการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพเมื่อผลิตภัณฑ์มีการลดราคา เว็บไซด์ที่เข้าไปใช้บริการ THAI AMAZON สาเหตุที่ใช้เว็บไซด์นี้เข้าไปใช้บริการเพราะมีข้อมูลในผลิตภัณฑ์นั้นมาก มีความสะดวกสบายมากเนื่องจากผู้บริโภคไม่ต้องออกไปหาซื้อเองที่ร้านค้า มีความรวดเร็วในการเลือกซื้อ ราคาสินค้าโดยเฉลี่ยต่อการซื้อหนึ่งครั้งต่ำกว่า 5,000 บาท ระบบการชำระเงินในการซื้อผลิตภัณฑ์ทางอินเตอร์เน็ตมีความเหมาะสมดี สภาพสินค้าอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์เมื่อถึงมือ และส่วนใหญ่จะใช้บริการซื้อผลิตภัณฑ์สุขภาพทางอินเตอร์เน็ตต่อไป

ผลการทดสอบสมมติฐาน พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพทางพาณิชย์อิเล็คทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานครกับลักษณะส่วนบุคคล เพศโดยการทดสอบ t-testพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ในส่วนของการทดสอบความสัมพันธ์พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพทางพาณิชย์อิเล็คทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานครกับลักษณะส่วนบุคคลอายุ รายได้ อาชีพ และระดับการศึกษาโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดี่ยว One way Anova โดยวิธี LSD พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

คำสำคัญ: การตลาดออนไลน์, ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ

Abstract

The objective of this research was to Buying behavior of health products from electronic commerce in Bangkok. Study demographic characteristics of consumers who purchase products via the internet. In order to find the relationship of buying behavior on the internet and demographic characteristics. The tools used for data collection are questionnaires.Data collection by using questionnaires for sample groups that used to buy products on the internet. According to the shop that provides internet service In general department stores. General, 400 people by convenient sampling and data analysis using computer program

Major Findings**:** Buying behavior of health products from electronic commerce in Bangkok less than 5 times. The period of using is from 18.01 - 00.00 hrs , consider buying products on the internet for about 1-2 hours. There are friends who persuade to use the service or buy products on the internet. The place to use the product purchase service is the work place. Use the internet to use the service to buy the most electrical products. The website that is used to purchase internet products mainly uses THAIAMAZON's website. he reason for using this website is to use the service to buy products because there is much information in that product. Buying products on the internet saw that it was very convenient, the average product price per purchase is not more than 5,000 baht, the appropriateness of the payment system for purchasing products on the internet is considered appropriate, most of them think they will buy anymore, most hypothesis testing results correspond to the hypothesis set, there is only one hypothesis that sex is related to the behavior of buying products online, that most are not consistent with the hypothesis.

Keywords: Online marketing, Health products

บทนำ

จากความเจริญทางด้านเทคโนโลยีทำให้เกิดการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Commerce: E-Commerce) ที่ทำให้กระบวนการซื้อขายสินค้าและบริการมีความสมบูรณ์แบบให้กับผู้บริโภค กระแสเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเข้ามามี บทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ทำให้องค์กรต่างๆ ให้ความสำคัญ ในการปรับกลยุทธ์เพื่อให้สอดรับกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อขยายตลาดเป้าหมายให้มากขึ้น(ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ, 2552) อีกทั้งเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ประกอบกับผู้บริโภคมีพฤติกรรมในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตอยู่ตลอดเวลาผ่านอุปกรณ์

อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือสมาร์ตโฟนที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา

การดำเนินชีวิตของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร มีเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ทำให้ทุกคนต้องทำงานแข่งกับเวลาและต้องการความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น อาจเป็นเพราะมาจากการนำเทคโนโลยีมาใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น ซึ่งเป็นการทำให้เกิดความสะดวกสบายและมีความรวดเร็ว ทั้งยังประหยัดเวลาในการทำงานและการติดต่อสื่อสารผ่านอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ซึ่งเป็นหนึ่งในเทคโนโลยีอันทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของตลาดผ่านการติดต่อซื้อขายสินค้าทางอินเตอร์เน็ต (E - Commerce) ก็เป็นส่วนหนึ่งของบริการทางอินเตอร์เน็ต ซึ่งเป็นการทำธุรกิจการค้าบนระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต โดยที่มีกิจกรรมต่างๆ ทั้งทางด้านการผลิต การกระจายสินค้า การตลาด การจัดจำหน่าย การบริการลูกค้า ระบบการชำระเงิน กระบวนการขนส่งยังจะรวมไปถึงแง่มุมอื่นๆ อีกมากมาย ในขณะนี้เครือข่ายทางอินเตอร์เน็ตได้รับความนิยมเป็นที่แพร่หลายทำให้การติดต่อระหว่างธุรกิจพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและมีการใช้งานกันอย่างกว้างขวาง อินเตอร์เน็ตทำให้บุคคลทั่วไป บริษัทขนาดเล็ก สามารถขายสินค้าบนเครือข่ายทางอินเตอร์เน็ตได้โดยมีโอกาสเทียบเท่ากับบริษัทขนาดใหญ่ เป็นการลดต้นทุนในการทำการค้าได้เป็นอย่างมาก (ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ;2552)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการตลาดออนไลน์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาสินค้าและบริการทางอินเตอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานครกับลักษณะด้านประชากรศาสตร์

การทบทวนวรรณกรรม

การตลาดออนไลน์ เป็นความท้าทายที่สำคัญขององค์กรภาคธุรกิจดิจิทัลคือการดำเนินกลยุทธ์ทางธุรกิจภายใต้ทรัพยากรต่าง ๆที่มีอย่างจำกัดและการวางแนวทางการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจดิจิทัลของภาครัฐ ทั้งนี้เพื่อให้องค์กรเติบโตได้อย่างมั่งคั่งมั่นคงและยั่งยืน (กระทรวงดิจิทัลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม: 2559) กลยุทธ์ทางการตลาดถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งที่ช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินธุรกิจเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การตลาดออนไลน์ เป็นการนำเสนอผลิตภัณฑ์หรือบริการ ที่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางที่ช่วยในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างเจ้าของธุรกิจกับลูกค้า เป็นการ

ลงทุนทำการตลาดที่มี ราคาไม่สูง สามารถแก้ไข หรือการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันได้เสมอเสรี วงษ์มณฑา.(2553) ไม่ว่าจะเป็นการโพสต์ การแชร์ข้อมูลข่าวสารที่ธุรกิจต้องการให้ลูกค้าทราบก็สามารถทำได้อย่างง่าย สะดวก และรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเข้ามาของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกรรมทางการค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการสื่อสารระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ตัวบุคคล องค์กร หรือตัวบุคคลกับองค์กรทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อช่วยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางกิจกรรมทางการค้าในด้านการซื้อสินค้า การขายสินค้า การจัดส่งสินค้า การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ รวมถึงสารสนเทศผ่านทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งเริ่มเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา และถูกบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติ ไทยแลนด์ 4.0 (บัณฑิต สุวรรยาวิสุทธิ์ ,2561) การปฏิวัติเทคโนโลยีต่างๆ ให้อยู่ในรูปของดิจิตอล ทำให้ทุกวันนี้โลกเราสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ย่นเวลา ย่นการเดินทาง ทำให้เราสามารถสั่งซื้อสินค้าต่างๆได้ทั่วทุกมุมโลกแค่เพียงปลายนิ้วสัมผัส อุปกรณ์ที่สำคัญไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้นเรื่อย ๆอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อีกทั้งหน้าที่ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ตทุกวันนี้จะเป็นแหล่งของข้อมูลข่าวสาร เป็นแหล่งของความบันเทิง เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร เป็นช่องทางในการทำธุรกรรมต่าง ๆ รวมทั้งเป็นช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้าทั้งอุปโภคบริโภค กล่าวคือบุคคลทั่วไปสามารถใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสถานที่สำหรับจับจ่ายซื้อของ หรือช้อปปิ้ง สามารถสื่อสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการซื้อผลิตภัณฑ์ต่างๆ

ปัจจุบันการตลาดออนไลน์เริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้นกับธุรกิจ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและ พฤติกรรมของผู้บริโภค การเลือกใช้เครื่องมือการตลาดออนไลน์ที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการธุรกิจควรให้ ความสำคัญเพื่อที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้ ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ.(2552) ได้กล่าวถึงหลักการพาณิชย์อิเล็กทรอนิคสกไว้ดังนี้

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email) เป็นระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับรับและส่งจดหมายทางออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นข้อความ ตัวอักษร รูปภาพ แฟ้มข้อมูล โดยผ่านระบบไปยังเครือข่ายคอมพิวเตอร์อย่างมีประสิทธิภาพ สามารติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงกันได้ทั่วโลก สะดวกปลอดภัย สามารถส่งและรับได้ตลอดเวลา และสามารถส่งจดหมายให้บุคคลที่ต้องการสื่อสารพร้อมกันได้โดยไม่จำกัดจำนวนผู้รับทำให้ประหยัดแรงงาน ทรัพยากร และเงินทุน (อิทธิวัฒน์ รัตนพองบู่, 2555) การทำการตลาดด้วยอีเมล์ เป็นเครื่องมือการตลาดที่สามารถสร้างฐานลูกค้าใหม่และรักษาฐานลูกค้าเก่าเพื่อสร้างผลกำไรที่ยั่งยืนให้กับองค์กร โดยทำให้เกิดการประหยัดต้นทุนในการติดต่อสื่อสารกับลูกค้ามากขึ้นกว่าเดิม อีกทั้งยังง่าย สะดวก และรวดเร็วในการดำเนินการ ทำให้เกิดความพอใจทั้งสองฝ่ายอีกด้วย อีเมล์มีประสิทธิภาพในการส่ง ทั้งจำนวนในการส่งแต่ละครั้ง มีรูปแบบสีสันสวยงามและตกแต่งให้เพิ่มความน่าเชื่อถือทำให้เกิดเป็นภาพลักษณ์ขององค์กรในภาพพจน์ดีได้ไม่ยาก

เว็บไซต์ เป็นส่วนที่สำคัญที่บริษัทต้องจัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารกับผู้บริโภค ดังนั้นการทำการตลาดผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องออกแบบและจัดทำ

เว็บไซต์ขึ้นมาเสียก่อนการขายสินค้าในระบบ E-Commerce จะใช้เว็บไซต์เป็นหน้าร้านในการติดต่อระหว่างผู้ซื้อและ ผู้ขาย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการออกแบบหน้าเว็บให้มีความประทับใจ น่าสนใจและสะดุดตาผู้เข้าชมเว็บไซต์ ซึ่ง ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ (2552) ได้กล่าวถึงเทคนิคในการออกแบบเว็บไซต์ที่เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของเว็บไซต์ ได้แก่ รูปลักษณ์ เนื้อหา ชุมชนเพื่อการติดต่อสื่อสาร การปรับแต่ง การติดต่อสื่อสาร การเชื่อมต่อเว็บไซต์ และการทำธุรกรรม

การตลาดเชิงเนื้อหาเป็นการตลาดในรูปแบบที่นำเสนอเนื้อหาที่ตรงจุด สร้างเนื้อหาหรือข่าวสารให้โดดเด่น และแตกต่างจากคู่แข่ง เพิ่มคุณค่า ความน่าสนใจ ทำให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจและมีทัศนคติที่ดีต่อสินค้า/ บริการ และเกิดแรงจูงใจในการซื้อสินค้า และ/หรือ อยากใช้บริการ นำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการที่ตรงประเด็น ดึงดูดความสนใจ เกิดการบอกต่อในโลกออนไลน์ และสามารถสร้างความต้องการ สร้างแรงจูงใจ เพิ่มทัศนคติที่ดีต่อ ตราสินค้า/ บริการ การตลาดเชิงเนื้อหา (Content Marketing) นิยมใช้ช่องทางการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และจดหมายข่าว หรือ E-newsletter, VDO, Blog Post, Image/ Info graphic ผู้บริโภคชอบการทำการตลาดเชิงเนื้อหา เพราะมีประโยชน์มากกว่า ผู้บริโภคอยากซื้อสินค้าจากองค์กรที่สร้างการตลาดเชิงเนื้อหา

การตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จะเป็นตัวช่วยในการโปรโมทเว็บไซต์ของกิจการ และช่วยผลักดันให้ เว็บไซต์ของกิจการขยับไปอยู่ในอันดับที่ดีขึ้นในเว็บไซต์ของ Google ซึ่งข้อดีของการทำการตลาดบนสังคมออนไลน์ คือ สามารถเข้าถึงลูกค้าได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย รวดเร็ว ทันใจและช่วยในการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดการบอกต่อ ในหมู่มากได้อย่างง่ายดาย

การตลาดผ่านเครื่องมือค้นหา เป็นกลยุทธ์ที่ทำให้เว็บไซต์ของเราปรากฏเป็นอันดับต้นๆ เมื่อมีคนใช้ keyword ต่างๆ ค้นหาใน search engine ถ้าเว็บไซต์ของเราอยู่ในอันดับดีมากเท่าไหร่ คนก็จะเข้าถึงธุรกิจของเราได้ ง่ายขึ้นเท่านั้น เป็นการเพิ่มโอกาสในการขายสินค้าและทำให้แบรนด์เป็นที่รู้จัก (ณัฐวศา สุทธิธาดา, 2559) ซึ่งคำสำคัญ (Keyword) คือ กุญแจสำคัญที่ช่วยให้ลูกค้าเข้าสู่หน้าเว็บไซต์ ได้จากการค้นหาข้อมูล ในประเทศไทยนิยมค้นหาข้อมูล ผ่านทาง Google เป็นหลัก

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

พฤติกรรมผู้บริโภค กระบวนการตัดสินใจ ซึ่งเป็นกระบวนการปฏิบัติของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับ การซื้อและการใช้สินค้าหรือบริการ ซึ่งมีลำดับขั้นในการตัดสินใจซื้อ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรับรู้ถึงความต้องการ การค้นหาข้อมูล การประเมินผลก่อนการซื้อ การตัดสินใจซื้อ และการประเมินผลหลังการซื้อ โดยในปัจจุบันพฤติกรรมผู้บริโภคมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เพราะความเจริญก้าวหน้าทางการสื่อสาร และ เครื่องมือในการนำเสนอสินค้าและบริการมีความหลากหลายมากขึ้น การนำเสนอขายสินค้าผ่านเว็บไซต์ หรือทาง อินเทอร์เน็ต ก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ความต้องการของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป (อิทธิวัฒน์ รัตนพองบู่, 2555) ผู้บริโภค ไม่ซื้อของโดยบังเอิญอีกต่อไปแล้ว คนจะมีความต้องการซื้อสินค้าอยู่ในใจและหาข้อมูลเพิ่มเติมก่อนการตัดสินใจซื้อ ผู้บริโภคจะวิ่งเข้าหาสินค้าที่เชื่อว่าจะเติมเต็มความต้องการได้ รับได้กับโฆษณาที่ไม่เกินจริงและให้ข้อมูลประการ

การ ตัดสินใจอย่างยุติธรรม (บัณฑิต สุวรรยาวิสุทธิ์ ,2561) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภคในอนาคตมีแนวโน้มที่จะสนใจและใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์มากขึ้น เนื่องจากการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้สะดวก และใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ในการค้นหาสินค้าการสั่งซื้อสินค้า การค้นหาความคิดเห็นจากผู้ที่มีประสบการณ์จากการใช้สินค้า เป็นต้น และพฤติกรรม ผู้บริโภคที่มีเวลาจำกัด และเห็นความสำคัญของเวลา จึงมักเลือกซื้อสินค้า หรือสั่งซื้อสินค้าผ่านทางเว็บไซต์หรือโทรศัพท์มือถือ หรือการให้บริการส่งสินค้าถึงบ้านเพื่อช่วยประหยัดเวลาในการเดินทาง เกษศิรินทร์ ภิญญาคง (2554) ได้กล่าวถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคในอนาคตว่า ผู้บริโภคในอนาคตจะมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ผู้บริโภคมีอำนาจซื้อเพิ่มขึ้น ผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าหรือบริการที่ ตอบสนองความต้องการในเรื่องคุณค่าของตัวเองมากขึ้น ผู้บริโภคมีความต้องการข่าวสารข้อมูลของสินค้าหรือบริการมากขึ้นผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าหรือบริการที่มีความง่าย สะดวกและปลอดภัยมากขึ้น ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับคุณภาพของสินค้ามากกว่าราคา และผู้บริโภคให้ความสำคัญกับเรื่องของสุขภาพและการมีชีวิตที่มีคุณภาพมากขึ้น สอดคล้องกับผลการสำรวจของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย (องค์การมหาชน) พบว่าคนไทยมีพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มมากขึ้น โดยใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยนานขึ้นเป็น 10 ชั่วโมง 5 นาทีต่อวัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 3 ชั่วโมง 41 นาทีต่อวัน อีกทั้งยังนิยมใช้ Social Media ไม่ว่าจะเป็น Facebook Instagram หรือ Twitter ในระยะเวลาที่สูงมากถึง 3 ชั่วโมง 30 นาทีต่อวัน (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์. 2561: ออนไลน์)

กรอบแนวคิดการวิจัย ในการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้มีการกำหนดตัวแปรอิสระ (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ไว้ดังต่อไปนี้

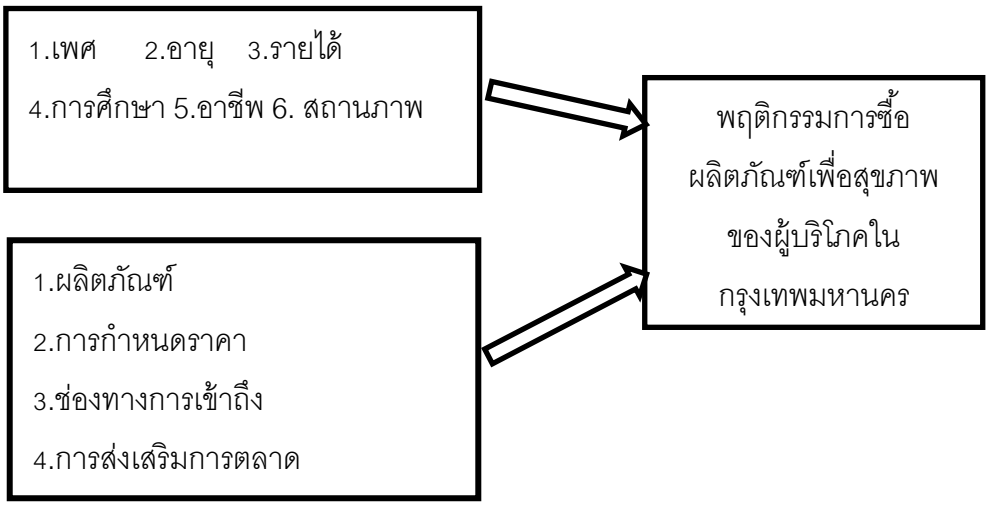

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

สมมติฐานการวิจัย

1. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพในกรุงเทพมหานคร

2. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพในกรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานครเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดขนาดตัวอย่างจากการคำนวณหาขนาดตัวอย่างกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร โดยใช้สูตรของ *Cochran, W.G.* (1977). ได้ขนาดตัวอย่าง 385 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเพิ่มขนาดตัวอย่างเป็นจำนวน ทั้งสิ้น 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลส่วน บุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือทางการตลาด และ 3) พฤติกรรมการซื้อสินค้าทางพาณิชย์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการใช้สถิติเชิงพรรณนาหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เป็นการใช้สถิติเชิงอนุมานหาโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation) และการวิเคราะห์ การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 26-35 ปี ประกอบอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว การศึกษาระดับปริญญาตรี และมีรายได้สูงกว่า 20,000 บาท

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพในกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านผลิตภัณฑ์ ช่องทางการเข้าถึง การส่งเสริมการตลาดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการกำหนดราคามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3) พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

4) ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 พบว่า พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานที่ 2 พบว่า พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ผลการศึกษาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพในเขตกรุงเทพมหานคร แสดงให้เห็นว่า พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้นกับธุรกิจเนื่องจากการ เปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภค การเลือกใช้เครื่องมือการตลาดออนไลน์ที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งที่ ผู้ประกอบการธุรกิจควรให้ความสำคัญ เพื่อที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ เกษศิรินทร์ ภิญญาคง (2554) ที่กล่าวไว้ว่าพฤติกรรมของผู้บริโภคในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลง โดยผู้บริโภคจะมีความต้องการข่าวสารข้อมูลของสินค้าหรือบริการมากขึ้นสอดคล้องกับแนวความคิดของ ปณิศา มีจินดา (2553)ที่กล่าวไว้ว่าผู้บริโภคจะมีพฤติกรรมที่จะสนใจและใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์มากขึ้น ใช้ประโยชน์ จากเว็บไซต์ในการค้นหาสินค้า การสั่งซื้อสินค้า การค้นหาความคิดเห็นจากผู้ที่มีประสบการณ์จากการใช้สินค้า และ การที่ผู้บริโภคที่มีเวลาจำกัด และเห็นความสำคัญของเวลามากขึ้น จึงมักเลือกซื้อสินค้า หรือสั่งซื้อสินค้าผ่านทาง เว็บไซต์หรือโทรศัพท์มือถือ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรพรรณ ตาลประเสริฐ (2559) ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง 9 อิทธิพลของการตลาดแบบดิจิทัลส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคกลุ่มธุรกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขต จังหวัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การตลาดแบบดิจิทัลด้านเว็บไซต์ ด้านการตลาดเชิงเนื้อหา ด้านจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ ด้านครองหน้าแรก และด้านสื่อสังคม มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคกลุ่มธุรกิจการพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เพราะจากการเข้ามาของเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้า มีความทันสมัย และเข้ามาช่วยให้การซื้อขายสินค้าสามารถทำได้เพียงแค่ปลายนิ้วสัมผัส โดยไม่ต้อง เดินทางไปซื้อที่หน้าร้านเหมือนในอดีต อีกทั้งยังมีระบบการชำระเงินและระบบการจัดส่งสินค้าที่เข้ามาช่วยอำนวย ความสะดวกให้การซื้อสินค้าผ่านทางออนไลน์ง่าย และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ซึ่งเหมาะกับคนในยุคปัจจุบันที่มีเวลาอย่าง จำกัด การต้องเผชิญกับปัญหาการจราจรติดขัดและรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีความเร่งรีบอยู่ตลอดเวลา สิ่งเหล่านี้จึงทำให้การซื้อสินค้าผ่านทางออนไลน์เป็นที่นิยมในยุคปัจจุบัน และการทำการตลาดออนไลน์จึงเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการ ธุรกิจเกี่ยวกับสินค้าออนไลน์ต้องตระหนักถึงความสำคัญ และเลือกใช้เครื่องมือการตลาดออนไลน์ที่เหมาะสมเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้บริโภคที่ซื้อผลิตภัณฑ์ทางอินเตอร์เน็ตโดยส่วนใหญ่เห็นว่าการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ทางอินเตอร์เน็ตมีข้อมูลของผลิตภัณฑ์มากและมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายให้เลือกซื้อ ดังนั้นผู้ขายหรือผู้ให้บริการขายสินค้าทางอินเตอร์เน็ตจึงควรมีการเพิ่มข้อมูลของผลิตภัณฑ์และเพิ่มผลิตภัณฑ์ให้มีมาก

หลากหลายเพื่อให้ผู้บริโภคได้เลือกซื้อโดยพยายามอัพเดทข้อมูลให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบันตลอดเวลา เนื่องจากการขายทางอินเตอร์เน็ตนั้นผู้ซื้อสามารถเข้าเยี่ยมชมสินค้าและเลือกซื้อได้ตลอดเวลา อีกทั้งยังจะต้องจัดทำเว็บไซด์ให้เป็นที่น่าสนใจดึงดูดให้ผู้บริโภคเข้าเยี่ยมชมรายการสินค้าและเลือกซื้อใน ที่สุดจะเห็นได้ว่าปัจจุบันช่องทางการจัดจำหน่ายทางอินเตอร์เน็ตเป็นช่องทางที่มีค่าใช้จ่ายน้อยมาก แต่ให้ผลของการประชาสัมพันธ์โฆษณาที่ให้ผลเกินคุ้ม ผู้ขายจึงได้ให้ความสนใจในช่องทางการจัดจำหน่ายทางอินเตอร์เน็ตกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งผู้บริโภคโดยส่วนใหญ่ก็เห็นว่าเป็นช่องทางการซื้อที่สะดวกสบาย ไม่ว่าจะเป็นการชำระเงินหรือว่าการได้รับสินค้าจากผู้ขาย และเมื่อได้ซื้อสินค้าไปแล้วยังเห็นว่าจะซื้อในครั้งต่อไปอีก

ข้อเสนอแนะในการศึกษาเพิ่มเติม

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะประชากรในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้นหากมีโอกาสควรจะมีการศึกษาในเขตจังหวัดอื่นๆ ด้วยเพื่อเปรียบเทียบในความเหมือนหรือแตกต่างของพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์ทางอินเตอร์เน็ตซึ่งข้อมูลที่ได้เพิ่มเติมนี้น่าจะเป็นประโยชน์ที่จะได้เข้าใจในพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์ทางอินเตอร์เน็ตอันนำไปสู่การวางแผนงานกิจกรรมการตลาดให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่ใกล้เคียงกันมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เกษศิรินทร์ ภิญญาคง. (2554). **หลักการตลาด (Principle of Marketing**). ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

จรัสกร วรวสุนธรา. (2560). **การสื่อสารการตลาดดิจิทัลบนเส้นทางการการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคทีส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าประเภทแฟชั่นผ่านเว็บไซตพาณิชย์อิเล็กทรอนิคส์.**กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ณัฐวศา สุทธิธาดา. (2559). **ONLINE MARKETING ใครๆ ก็ทำได้ชนะใจลูกค้า เหนือกว่าคู่แข่ง.** กรุงเทพมหานคร: วิตตี้กรุ๊ป

ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ. (2552). **พาณิชย์อิเล็กทรอนิคส์(E-Commerce). กรุงเทพมหานคร**: เคที พี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์

บัณฑิต สวรรค์ยาวิสุทธิ์ (2561). **การตลาดทางตรง.** ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พรพรรณ ตาลประเสริฐ. (2559). **อิทธิพลของการตลาดแบบดิจิทัลส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคกลุ่มพาณิชย์อิเล็คทรอนิคส์กรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ภิเษก ชัยนิรันดร์. (2556). **E-Commerce และ Online Marketing**. กรุงเทพมหานคร: โปรวิชั่น

อาภาภรณ์ วัธนกุล. (2555). **ปัจจัยทีมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าของผู้บริโภคผ่านเว็บไซค์พาณิชย์อิเล็คทรอนิคส์ยอดนิยมของประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธีรพันธ์ โลห่ทองคำ. (2544). **กลยุทธ์สื่อสารการตลาดแบบครบวงจร.** กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.

นุชจรินทร์ ชอบดำรงธรรม. (2553). **อิทธิพลของสื่อโฆษณาในเครือข่ายสงคมออนไลน์ที่มีผลต่อกระบวน การตอบสนองของผู้บริโภค**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เสรี วงษ์มณฑา.(2553) **ครบเครื่องการสื่อสารการตลาด.** พิมพ์ครั้งที่ 3 .กรุงเทพฯ: บริษัทวิสิทธิ์พัฒนา จำกัด.

Belch, G. E., & Belch, M. A. (2001). **Advertising and promotion**: An integrated marketing communications perspective (4th ed.). Irwin: McGraw-Hill.

Cochran, *W.G.* (1977). Wiley: **Sampling Techniques.** 3rd ed. New York: John Wiley & Sons. Diamantopoulos, A. & Siguaw, J.A. (2000).

Fiske, J., & Hartley, J. (1994). **Key concepts in communication and cultureal st**udies. (2nd ed.). London:

Routledge. Kotle, P., & Armstrong, G. (2010). **Principles of marketing**. (9th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.

Lamb, C. W., Hair, J. F., & McDaniel, C. (2000). **Marketing. United States**: South – Western College.

พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษา บริษัท ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) จำกัด

Occupational Safety Behavior of Operational Employees : A Case Study of Ha Tachipae (Simthien Ho) Co., Ltd.

ธีรภา วิวัฒนศักดิ์

Theerapa Wivatanasak

สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ 089-063-6731

Industrial Management Faculty of Business Administration Bangkok Thonburi University, Tel. 089-063-6731

e-mail: tp_tod1@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษา บริษัท ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) จำกัด มี วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษา บริษัท ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) จำกัด ในด้านบุคคล ด้านพฤติกรรมในการ ทำงาน ด้านเครื่องจักร และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน 2) เพื่อศึกษาการหาแนวทางป้องกัน และแก้ไข การเกิดอุบัติเหตุจากการทางาน ของพนักงานระดับปฏิบัติการกรณีศึกษา บริษัท ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) จำกัด

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง พนักงานระดับปฏิบัติการกรณีศึกษา ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) จำกัด จานวน 292 คน โดยใช้เครื่องมือเป็น แบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ตอนได้แก่ 1) ปัจจัยด้านบุคคล เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) 2) พฤติกรรมในการทางานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคาถามเกี่ยวกับความถี่ของพฤติกรรมในการทางาน ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 3) ปัจจัยด้านเครื่องจักร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) 4) ปัจจัย ด้านสภาพแวดล้อม ในการทางาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) 5) ข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทางานของพนักงานระดับปฏิบัติการกรณีศึกษา บริษัท มาลาเพล ลาส จำกัด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Opened) ให้เขียนตอบแสดง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สถิติที่ใช้ สรุปความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) และปลายเปิดสรุปเป็นความเรียง ทำงานอยู่ระหว่างสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง มีการชารุด-บกพร่องอยู่ระหว่างสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง มีการ์ดครอบป้องกันอันตรายมากที่สุด

สรุปผลการวิจัยครั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถาม 131313 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช. อายุระหว่าง 31 – 40 ปี รายได้ที่ได้รับอยู่ในปัจจุบันอยู่ระหว่าง

10,001 – 20,000 บาท สถานภาพโสด อายุงานอยู่ระหว่าง 1 – 5 ปี ทำงานมากกว่าวันละ 8 ชั่วโมง ระบบการทำงานเป็นการทำงานแบบมีกะ มีพฤติกรรมในการทำงานโดยรวมมีค่า ($\bar{x}$ 4.38) พฤติกรรมในการทำงานที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การไม่สูบบุหรี่ในขณะปฏิบัติงานมีค่า ($\bar{x}$ 4.84) ด้านเครื่องจักรพบว่า อายุงานของเครื่องจักรที่ใช้ในปัจจุบันมีอายุระหว่าง 1 – 3 ปี มีการหยุดทำงานระหว่างสัปดาห์ 1 – 3 ครั้ง มีการชำรุด – บกพร่องอยู่ระหว่างสัปดาห์ละ 1 – 3 ครั้ง มีการ์ดครอบป้องกันอันตรายมากที่สุด ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน แสงสว่างในที่ทำงานพอดี เสียงดังเกินไป อุณหภูมิร้อนมาก มีฝุ่น มีสารเคมี มากที่สุด ข้อเสนอแนะอื่น ๆ 1) ต้องการให้มีการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน 2)ต้องการให้บริษัทเล็งเห็นถึงความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานให้มากกว่าที่เป็นอยู่ โดยจัดอุปกรณ์ Safety ให้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ 3) ต้องการให้ทุกคนปฏิบัติตามกฎระเบียบเรื่องการสวมใส่อุปกรณ์ Safety ในการทำงานอย่างเคร่งครัด ไม่ใช่เฉพาะแต่พนักงานระดับปฏิบัติการเท่านั้น 4) ต้องการให้เพิ่มแสงสว่างบริเวณจุดตรวจสอบชิ้นงานหน้าเครื่อง 5) ต้องการให้มีการเพิ่มพัดลมให้มากขึ้นเพราะอุณหภูมิในที่ทำงานร้อนมาก

คำสำคัญ: พฤติกรรม, ความปลอดภัย

Abstract

this research, the researcher studied factors affecting safety behavior in the operation of Operational level employees: Case study Ha-Centipede (Simthien Hor) Co., Ltd. has the objectives 1) to study the factors affecting Employee safety behavior Operational level: Case study of Ha-Centipede (Simthien Hor) Co., Ltd. in terms of human behavior in machinery work And the working environment 2) to study how to prevent and solve accidents from work Of operational staff, case study, Ha-Centipede (Simthien Hor) Co., Ltd.

Research Procession: From production department of Siam Metal Technology Company, 292 production staffs in the practitioner level were chosen as representative sample to do questionnaire. This questionnaire are separated into 5 parts; 1) Personnel Factor (general personal information in check list style), 2) Working Behavior Factor (Frequency of working behavior in rating scale style), 3) Machinery Factor (checklist style), 4) Working Environment Factor (Checklist style) and 5) Suggestion of the Other Factor which effect to the production staff in the practitioner level by safety behavior in the production department of Siam Metal Technology company (open-ended question). The statistics used were frequency,

percentage, mean ($\bar{x}$) and standard deviation (S.D.) and open-ended conclusion to an essay.

Conclusions from this research: There are 141 Respondents. Most of them are male, graduated by high school degree or vocational certificate. Their age is between 31-40 years old. Their present salary is around 10,001-20,000 Baht. Most are single. Their working experience is about 1-5 years and work more than 8 hours a day. They work in shift system. They work overtime not more than 3 day a week. For working behavior factor, overall is $\bar{x}$ 4.38. Most no smoking in working time is $\bar{x}$4.84. For machinery Factor, The machines have been used for 1-3 years and they may turn off for 1-3 times a week. They are broken and repaired 1-3 times a week. Most has a prevent guard for safety. For working environment factor, There is adequate lighting, but it is too loudly. The temperature is very hot. There is a lot of dust and chemist. For other suggestion: 1) The staff requests for more safety training course and raise awareness of staff through the safety in working. 2) The staff wants the company more to be aware of working safety issue by providing more safety kits which suit to each working. 3) The staff wants every staff to follow the safety regulations seriously by wearing safety kits not just the staff in their level. 4) The staff requests more light in the area of product check point in front of the machine. And 5) the staff requests more fans as the temperature in working area is too hot.

Keywords: Behavior, Safety

บทนำ

อุตสาหกรรมในประเทศไทยได้พัฒนาและก้าวหน้ามาโดยตลอดรวมถึงเทคโนโลยีที่ใช้ ในการผลิตสินค้าได้ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันประเทศไทยสามารถผลิตสินค้าเกือบทุก ชนิดที่มีคุณภาพสูงออกสู่ตลาดโลก และสภาพของอุตสาหกรรมต้องต่อสู้แข่งขันกันในท้องตลาด ทั้งด้านคุณภาพและราคาสินค้านี้ ทำให้ผู้ผลิตต้องใช้เครื่องจักร และเทคโนโลยี ที่ทันสมัย และมี ระบบการทำงานที่ยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น สภาพแวดค้อมในโรงงานก็ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่ ตลอดเวลาจากระบบการผลิต ที่พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ ทำให้การแข่งขันก็ยิ่งมีสูงขึ้น คนก็มีงาน ทำเพิ่มมากขึ้นและความเสี่ยงก็ยิ่งมีสูงขึ้นตามไปด้วย จึงส่งผลกระทบโดยตรงต่อการบาดเจ็บล้ม ตายของคนงานและเกิดความเสียหายทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการเกิดอุบัติเหตุหรืออันตรายในโรงงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วย (วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, 2547 : 13)การเกิดอุบัติเหตุเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ ทำให้เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้น จึงมีผลเสียเกิดขึ้น (สราวุธ สุธรรมาสา. 2547 : 9) ในการปฏิบัติงานโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเสมอ คือ ความ ปลอดภัย โดยเฉพาะในการผลิตใน

ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งมีความเสี่ยงสูงในการที่จะได้รับอันตราย ในการทำงาน หากการป้องกันไม่รัดกุมเพียงพอ ก็จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อตัวผู้ปฏิบัติงาน เอง วัตถุดิบ ผลผลิต เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต ทรัพย์สินอื่น ๆ และบริษัท ซึ่งจะ ก่อให้เกิดความ สูญเสียหรือค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก การลงทุนเพื่อป้องกันมิให้อุบัติเหตุเกิดขึ้นจึงเป็นการ ประหยัดค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นได้ ซึ่งเป็นการลดต้นทุนในการผลิตวิธีหนึ่ง การดำเนินการให้สภาพ การทำงานของคนงานในโรงงานมีความปลอดภัยจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการทำงานอย่างปลอดภัย นอกจาก จะเป็นการป้องกันอุบัติเหตุในตัวแล้ว ความปลอดภัยในงานอุตสาหกรรม ยังก่อให้เกิด ผลผลิตเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง กำไรมากขึ้น สงวนทรัพยากรมนุษย์แก'ประเทศชาติ และ ความปลอดภัยในการดำรงชีวิต (วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, 2547 : 13 - 14)

ความเป็นมาอันยาวนานร่วมศตวรรษของบริษัท ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) จำกัด เริ่มขึ้นตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อสมัยนายจุ้ยไซ แซ่ซิ้ม ได้อพยพจากเมืองจีนมาตั้งรกรากในประเทศไทยที่จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยเริ่มต้นจากทำอาชีพทำสวนและลี้ยงเป็ด ไก่ พอเริ่มมีทุนจึงได้เปิดร้านขายของชำในตลาดบางคล้า และด้วยความที่เคยเป็นเด็กช่วยปรุงยา ต้มยา ในร้านหมอจีนมาก่อนเมื่อครั้งสมัยที่อยู่เมืองจีน จึงทำให้มีความรู้ทางด้านยาสมุนไพร และการตรวจจับชีพจร นายจุ้ยไซ แซ่ซิ้มจึงได้ทดลองทำยาเพื่อใช้กันเองในหมู่ญาติและคนใกล้ชิดในละแวกล้าน จนกระทั่งเมื่อย้ายเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานคร นายจุ้ยไซ แซ่ซิ้ม ได้ทำงานรับจ้างแบกหากในตอนกลางวัน ส่วนตอนกลางคืนก็จะทำยาแล้วนำไปฝากขายตามร้านขายยาต่าง ๆ

ต่อมาเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 นายจุ้ยไซ แซ่ซิ้ม ได้พาครอบครัวหนีสงครามไปอยู่ที่อำเภอพระประแดง ในปีพ.ศ. 2486 เกิดน้ำท่วมใหญ่ สัตว์เลื้อยคลานหนีน้ำขึ้นบ้าน นายจุ้ยไซ แซ่ซิ้ม เห็นตะขาบหนีน้ำขึ้นมาอยู่ตามฝาบ้านก็ได้ความคิดว่าน่าจะเอามาทำเป็นเครื่องหมายการค้าเนื่องจากความเชื่อของหมอจีนสมัยโบราณที่ว่าจะต้องใช้พิษ ล้างพิษในการรักษาอาการป่วย จึงได้ออกแบบซองยาโดยใช้สัญลักษณ์เป็นรูปตะขาบทั้งสองข้าง โดยมีรูปนายจุ้ยไซ แซ่ซิ้มอยู่ตรงกลาง ขณะเดียวกันก็ได้ทำยาตัวอื่น ๆ ด้วยอีกหลายชนิด และจากที่ต้องหิ้วกระเป๋าเดินทางไปฝากขายตามร้านขายยาต่าง ๆ ด้วยความอุตสาหะต่อสู้และฝ่าฟันอุปสรรคเป็นเวลายี่สิบกว่าปี ในทีสุดสินค้าก็เริ่มขายได้และเป็นที่รู้จักในเวลาต่อมาจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2496 นายจุ้ยไซ้ แซ่ซิ้ม ได้ย้ายมาอยู่ที่ฝั่งธนบุรี แต่ยังคงทำยาและเปิดร้านขายยาสำเร็จรูป รวมทั้งตรวจผู้ป่วยและเจียดยาสมุนไพรด้วย

บริษัท ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) มีนโยบายพัฒนาประสิทธิภาพีในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต การควบคุมคุณภาพ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าดีมีคุณภาพ คุ้มค่ากับราคาจนที่เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและขยายการตลาดจนในปัจจุบันยาอมแก้ไข ตราตะขาบ 5 ตัว ได้มีจำนวนแล้วในกลุ่มประเทศอาเซียนหลายประเทศและเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติมากขึ้นเรื่อย ๆ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษา บริษัท ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) จำกัดในด้านบุคคล ด้านพฤติกรรมในการทำงาน ด้านเครื่องจักร และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2. เพื่อศึกษาการหาแนวทางป้องกันและแก้ไข การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ของพนักงานระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษา ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) จำกัด

ทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของพฤติกรรม

ประภาเพ็ญ สูวรรณ (2520 : 10) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ได้ เช่น การทำงานของหัวใจ การทำงานของกล้ามเนื้อ การเดิน การพูด การคิด ความรู้สึก ความชอบ ความสนใจ เป็นต้น

อรุณ รักธรรม (2524 : 13) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า หมายถึง การปฏิบัติซึ่งบุคคลใดบุคคลหนึ่งแสดงต่อบุคคลหนึ่ง หรือบุคคลอื่นในการที่ถูกต้อง หรือผิดไปจากปทัสถานแห่งขนบธรรมเนียม หรือมารยาทของสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ พฤติกรรมหมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นโดยการกระทำที่มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างระบบร่างกายกับเครื่องกระตุ้น

ลิขิต กาญจนาภรณ์ (2525 : 3) ให้ความหมายไว้ว่าพฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ก็ตามของอินทรีย์ที่สังเกตได้โดยคนอื่นหรือโดยเครื่องมือของผู้ทดลองเช่น เด็กรับประทานอาหารขี่จักรยานพูดหัวเราะและร้องไห้กริยาเหล่านี้กล่าวถึงพฤติกรรมทั้งสิ้น การสังเกตพฤติกรรมอาจทำได้โดยใช้เครื่องมือเข้าช่วยเช่น การใช้เครื่องตรวจคลื่นสมอง

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ (2541:13)ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือกริยาอาการที่แสดงออกของบุคคล (action) ทั้งนี้รวมถึงการงดเว้นการกระทำด้วย (inaction)

สุดาจันทร์ บุญยัษเฐียร (2543 : 42) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง ลักษณะการกระทำหรือการแสดงออกของร่างกายต่อเหตุการถ!ต่าง ๆ อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งสามารถสังเกตการกระทำหรือการแสดงออกนั้นๆโดยบุคคลหรือใช้เครื่องมือวัด

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกทุกอย่างของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งภายใต้สถานการณ์นั้นๆทั้งที่สังเกตได้โดยตรงและสังเกตไม่ได้โดยตรงแต่สามารถวินิจฉัยได้ว่ามีพฤติกรรมหรือไม่โดยการใช้เครื่องมือทดลองหรือทดสอบ

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

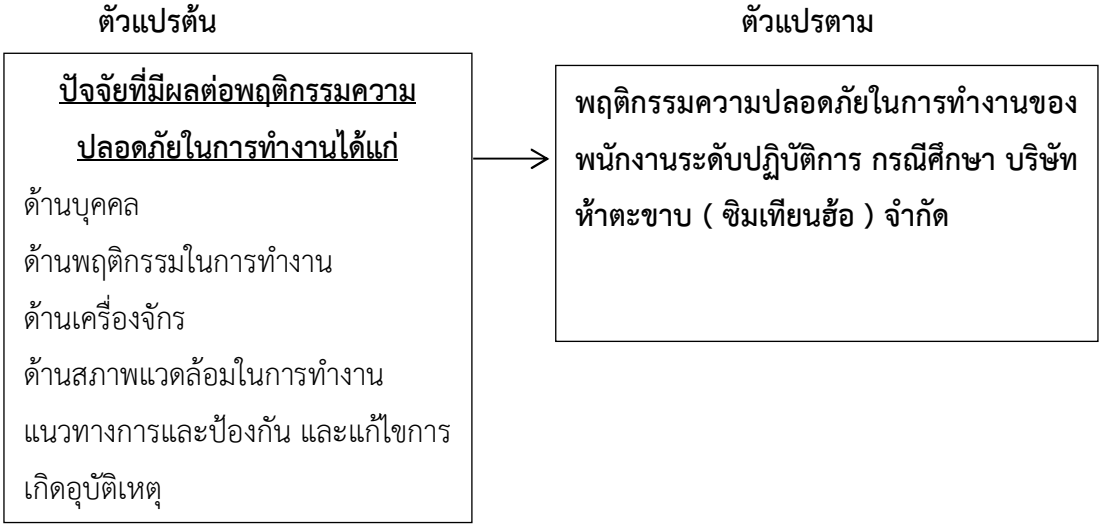

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เป็นพนักงานระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษา บริษัท ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) จำกัด โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 292 คน และได้แจกแบบสอบถามทั้งหมด 292 ชุด แต่สามารถเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาได้จำนวน 282 ชุด เนื่องจาก แบบสอบถามที่แจกไปให้ลับพนักงานเป็น2 กะคือกะเช้าและกะดึก จึงไม่สามารถเก็บคืนได้ทั้งหมด และปัญหาในการแจกแบบสอบถามอีกอย่างคือผู้บริหารของบริษัทไม่ให้ความร่วมมือ คือ ไม่อยากให้แจกแบบสอบถามให้ลับพนักงานในบริษัท โดยให้เหตุผลว่าพนักงานจะใช้เวลาช่วง ทำงานในการตอบแบบสอบถามซึ่งจะทำให้เสียเวลาของการปฏิบัติงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการของ บริษัท ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) จำกัด ในด้านการทำงาน ด้านพฤติกรรมใน การทำงาน ด้านเครื่องจักร และด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน
2. ทราบแนวทางการป้องกันและแก้ไข การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัท ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) จำกัด
3. เป็นประโยชน์กับ ห้าตะขาบ (ซิมเทียนฮ้อ) จำกัด จำกัดในการกำหนดเกณฑ์ในการรับสมัครพนักงานในระดับปฏิบัติการ

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 61.9 อายุระหว่าง 25 – 35 ปี จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 75.6 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 ตำแหน่งในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ส่วนสำนักงาน จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 3 ปี จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 62.1 และรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 61.0

2. ปัจจัยด้านงาน

1. ปัจจัยด้านงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยอันดับแรก คือ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน รองลงมา คือ ความอิสระในการทำงานและลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ส่วนรายได้และสวัสดิการเป็นปัจจัยอันดับสุดท้าย

1.1 ด้านโอกาสความก้าวหน้าในตำแหน่งในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า อันดับแรกคือ บุคคลในหน่วยงานมีโอกาสได้รับตำแหน่งสูงขึ้นถ้ามีความสามารถเพียงพอ รองลงมาคือ โอกาสในการกำหนดวิธีการและเป้าหมายในการทำงานกับผู้บังคับบัญชา และได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานที่มีโอกาสเจริญก้าวหน้าสู่ตำแหน่งสูงขึ้น ส่วนอันดับสุดท้าย คือ หัวหน้าส่งเสริมให้ได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นตามวาระ

1.2 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า อันดับแรก คือ หัวหน้ามักให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน รองลงมา คือ หัวหน้ามีความเป็นกันเองทั้งในและนอกเวลาทำงานและสามารถปรึกษาหรือขอคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานกับหัวหน้างานได้เป็นการส่วนตัว ส่วนอันดับสุดท้าย คือ การแสดงความคิดเห็นมักได้รับการยอมรับจากหัวหน้างาน

1.3 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า อันดับแรก คือ เพื่อนร่วมงานให้ความเป็นกันเองทั้งในและนอกเวลางาน รองลงมาคือ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานเป็นไปอย่างราบรื่นและเมื่อมีปัญหาในการทำงาน มักจะปรึกษาหารือกันเสมอ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ได้รับการยกย่องจากเพื่อนร่วมงาน

1.4 ด้านรายได้และสวัสดิการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า อันดับแรก คือ รายได้จากการทำงานในหน้าที่เพียงพอที่จะเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ตามอัตภาพ รองลงมาคือ โครงสร้างของสวัสดิการที่หน่วยงานกำหนดมีความเป็นธรรม และสิ่งตอบแทนที่ได้รับจากหน่วยงานเป็นแรงจูงใจที่ดีในการทำงาน ส่วนอันดับสุดท้าย คือ การเลื่อนขั้นเงินเดือนของหน่วยงานมีความเหมาะสมแล้ว

1.5 ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า อันดับแรก คือ หน่วยงานมีเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน รองลงมา คือ ท่านรู้สึกชอบงานที่ทำอยู่ และหน่วยงานมีการจัดงานอย่างมีระบบทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างคล่องตัว ส่วนอันดับสุดท้าย คือ หน่วยงานมีการสนับสนุนให้พนักงานพัฒนาทักษะการทำงานอย่างต่อเนื่อง

1.6 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า อันดับแรก คือ งานที่ทำอยู่ มีระบบรักษาความปลอดภัยทีดี รองลงมา คือ เครื่องมือที่ใช้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับลักษณะงานและหน่วยงานเตรียมพร้อมในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินเพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติภัย ส่วนสุดท้ายคือ หน่วยงานมีเครื่องมือเครื่องใช้อย่างพอเพียงกับความจำเป็น

1.7 ด้านความอิสระในการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า อันดับแรก คือ สามารถทำงานอยู่ในความรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่ รองลงมา คือ สามารถนำความรู้ความสามารถและวิธีการทำงานมาใช้ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี และได้รับโอกาสให้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการทำงานส่วนอันดับสุดท้ายคือ มีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่

3. ความสำเร็จในการทำงาน

ความสำเร็จของงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า อันดับแรก คือ รู้สึกภูมิใจในผลงานที่ได้ทำสำเร็จตามเป้หมายที่กำหนดไว้ รองลงมาคือ สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำงานได้สำเร็จลุล่วงและสามารถประสานงานขอความร่วมมือกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการปฏิบัติบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดี ส่วนอันดับสุดท้ายคือ ผลงานที่ทำมีและผลเสียน้อยที่สุดในเรื่องของผลผลิต

อภิปรายผล

ปัจจัยด้านงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยอันดับแรก คือ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน รองลงมา คือ ความอิสระในการทำงาน และลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ส่วนรายได้และสวัสดิการเป็นปัจจัยอันดับสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการประสบผลสำเร็จในด้านความต้องการมีสายสัมพันธ์ (Need for Affiliation) ซึ่งเป็นความต้องการที่จะสร้างความรักไมตรีจิตและความสัมพันธ์ระหว่างกัน ประโยชน์จากการทราบถึงความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีนี้ โสฬส ปัญจะ – วิสุทธิ์ (2541) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความผลต่อความสำเร็จของการบริหารกาจการประปาหมู่บ้าน : ซึ่งจัดสร้างโดยกรมอนามัย ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ความสำเร็จในการบริหารกิจการประปาในหมู่บ้านในภาพรวมมีความสำเร็จอยู่ในระดับสูง โดยปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารกิจการหมู่บ้านคือ ระดับการศึกษาและการได้รับนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงาน ส่วนปัจจัย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การได้รับการฝึกอบรม การได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ไม่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน ทฤษฎี

ความต้องการประสบผลสำเร็จเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนต่างมีความต้องการเหมือนกัน แต่จะมีขนาดมากน้อยต่างกัน คนทุกคนจะมีความแตกต่างในประสบการณ์ที่แต่ละคนมีทั้งในแง่ของความต้องการต้องการด้านความสำเร็จด้านอำนาจและด้านสายสัมพันธ์ ดังนั้น จึงเป็นข้อคิดสำคัญสำหรับผู้บริหารทุกคนที่จะต้องประเมินถึงความ รุนแรงของความต้องการดังกล่าวที่มีอยู่ในตัวผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อจะได้รู้จักใช้วิธีการจูงใจให้บุคลากรใน หน่วยงานได้รับการตอบสนองตามความต้องการมากที่สุดตามลักษณะและชนิดของความต้องการที่แต่ละคน มีอยู่และหวังจะได้รับการมีความพึงพอใจตอบแทนจากคนอื่น ๆ

ดังนั้นพอสรุปได้ว่า ปัจจัยในทุก ๆ ด้านดังกล่าวที่กล่าวมาข้างต้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและปัจจัยต่าง ๆ ได้ตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานทั้งทางร่างกายและจิตใจจนทำให้ผู้ปฏิบัติงานแล้วก็จะเต็มใจปฏิบัติงานอย่างเต็มที่แต่ในทางตรงกันข้ามหากปัจจัยต่าง ๆ ไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการดังกล่าวจนทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดทัศนคติในทางลบก็จะเกิดความ ไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- ควรจัดสรรเรื่อรายได้ของพนักงานให้มีความเหมาะสม
- เสริมสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ลักษณะการปฏิบัติ และความอิสระในการทำงานเพื่อสร้างความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

- ทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของพนักงานและผู้บริหารเพื่อศึกษาภาพรวม
- ทำการศึกษากับนิคมอุตสาหกรรมอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนและสร้างภาพลักษณ์ขององค์ในลักษณะเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์ และ ชัยยะ พงษ์พานิช. 2533**. ความปลอดภัยในการทำงาน**. ในเอกสารการสอนชุดชีวอนามัย, หน่วยที่ 1 – 7 หน้า 41. พิมธ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชัยพร วิชชาวุธ. 2517. **จิตวิทยาการรู้สึก.** กรุงเทพฯ: พิฆเนศ พริ้นติ้ง เซ็นเตอร์.

โชคชัย บุเสมอ. 2542. **วิศวกรรมและการบริหารความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม.** กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพรส.

นลินี ประทับศร. (2543). **ภาวะผู้นำ ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของหัวหน้างานระดับต้นในโรงงานอุตสาหกรรมประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เนาวรัตน์ ชามประโคน. 2551. **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานบรรจุภัณฑ์ กรณีศึกษา บริษัท บางกอกกล๊าส จำกัด โรงงานระยอง.**

พีรดา พึ่งพิงพัก. 2544. **พฤติกรรมความปลอดภัยของคนงานในโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พรรณราย ทรัพยะประภา. 2529. **จิตวิทยาการบริหาร.** กรุงเทพฯ : กรุณา - จตุพร.

มนัส คีรีรักษ์. 2546. **ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุของคนงานในสถานประกอบการศึกษาเฉพาะกรณีบริษัทแกลง จำกัด.** วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนตศาสตรมหาบัณฑิต. สาวิชาการบริหารทั่วไป. มหาวิทยาลัยบูรพา.

รัตนาภรณ์ เพ็ชรประพันธ์. 2550. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายโรงงาน. กรณีศึกษา : บริษัท ยูนีซัน จำกัด.** หลักสูตรอาชีวอนามัยและความปลอดภัย, สำนักวิชาสหเวชศาสตร์และสาธารณสุขศาสตร์, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

วิภาภรณ์ พนัส. 2545. **พฤติกรรมการป้องกันอันตรายและอนามัยของพนักงาน ในอุตสาหกรรมผลิตเบียร์ : ศึกษากรณีบริษัท เบียร์ไทย (1991) จำกัด (มหาชน)** วิทยานิพนธ์ พัฒนแรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุดาจันทร์ บุญยัษเฐียร. 2543. **บุคลิกภาพ ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ กับพฤติกรรมการเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ ของพนักงานระดับปฏิบัติการหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม.**

สุชาดา สุธรรมรักษ์. 2531. **เอกสารประกอบการสอน จต.101 จิตวิทยาเบื้องต้น.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุมศรีนครินทรวิโรต ปหทุมวัน.

สุรพล พะยอมแย้ม. 2541. **จิตวิทยาอุตสาหกรรม.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร. สยามเมทัล เทคโนโลยี จำกัด. 2551. สถิติการเกิดอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน ปี พ.ศ. 2511.

อารี เพชรผุด. 2537 **จิตวิทยาอุตสาหกรรม.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช

เทพพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ. **พฤติกรรมองค์การ.** กรุงเทพมหานคร : ไทย วัฒนาพานิช, 2529.

Adler, Ronald B., Lawrence B. Rosenfeld and Neil Towne. **Interplay : The Process of Interpersonal Communication.2nd** ed._New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1983.

Adler, Ronald B. and Neil **Towne.Looking out LookingIn.5th** ed._New York : Holt, Rinehart and

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Ethical Behavior of Students in Faculty of Education, Bangkokthonburi University

นันทา ทองทวีวัฒนะ, รัชย์สิรี ศรีวิชชุพงษ์,

Rachsiri Sriwishupong, Nantha thongtaweewatana

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทร. 061-296-6659

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นของนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี 2) ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษา จำแนกตามระดับชั้น และสาขาวิชาเอกที่ศึกษา

เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) โดยระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน ระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีของคณะศึกษาศาสตร์ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบจัดชั้นภูมิ จำนวน 142 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบบันทึกรายการ และแบบสอบถามมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างคลอไทล์ ส่วนอนุมาณสถิติ ใช้ t-test

ผลการวิจัยพบว่า: 1) พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่จำเป็น ควรมี 6 ด้าน ได้แก่ (1) ความเมตตากรุณา (2) ความมีระเบียบวินัย (3) ความรับผิดชอบ (4) ความซื่อสัตย์ (5) ความเสียสละ และ (6) ความอดทน อดกลั้น และที่จำเป็นควรมีในระดับสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ด้าน (1) ความเมตตากรุณา (2) ความรับผิดชอบ และ (3) ความมีระเบียบวินัย 2) พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ตามสภาพที่เป็นจริง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีเพียง 2 ด้านเท่านั้นที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความเสียสละ และด้านความอดทน อดกลั้น ที่เหลือนอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง 3) พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา และระดับชั้นปี พบว่าไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ

คำสำคัญ : พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the desire ethical behavior of educational curriculum students of the faculty of education,Bangkokthonburi university, 2) the actual ethical behavior of educational curriculum students, and 3) the actual ethical behavior of educational curriculum students classify by major and class level of students.

The research design was mixed methodology were comprised of qualitative and quantitative research. The first phase was to find out the desire ethical behavior of educational curriculum students by documentary research and 6 expert, the second phase to study with the early childhood and educational technology and innovation and computer students by using the stratified random sampling method totaling 142 students. The research instrument were semi-structured interview, note , and 5-level rating scale questionnaire. Data were analyzed by content analysis, descriptive statistics by frequencies, arithmetic mean standard deviation median and inter-quartile, and the inferential statistic was t-test.

The results of this research reveal that : 1. Desire ethical behavior of educational curriculum students of the faculty of education, Bangkokthonburi university on 6 aspects were 1) kindliness 2) discipline 3) responsibility 4) honestly 5) self-sacrifice, and 6) to tolerate and forbear. All of these, the three highest were the aspect of kindliness, responsibility and discipline, respectively. 2. Actual ethical behavior of educational curriculum students of the faculty of education, Bangkokthonburi university as a whole was at moderate while the high level were only two aspect : self-sacrifice and to tolerate and forbear and another aspects were moderate. And 3. The ethical behavior of educational curriculum students of the faculty of education, Bangkokthonburi university as classify by majors and class level, found that no statistical significance different..

Keyword : Ethical behavior, Educational curriculum students

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังเผชิญอยู่กับภาวะวิกฤติหลายด้าน โดยเฉพาะปัญหาความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนในประเทศ ซึ่งก็ได้แพร่ระบาดลุกลามไปยังกลุ่มเยาวชนนักเรียนนักศึกษาด้วยตั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่ปรากฏขึ้นมีหลายประการ อาทิ การแต่งกายผิดระเบียบ การขายบริการทางเพศ การอยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยาระหว่างเรียน การทะเลาะวิวาทตบตีกัน

เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งการเกิดปัญหาเหล่านี้ ก็ได้มีการให้ความเห็นที่ตรงกันว่าเป็นเพราะขาดการปลูกฝังในด้านคุณธรรมจริยธรรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 8 จนถึงปัจจุบัน ได้เน้นการใช้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวม มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก็กล่าวไว้เช่นกัน โดยเฉพาะในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ถือว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเป็นปัจจัยสำคัญของคุณภาพของคน โดยเฉพาะผู้ทำหน้าที่ครู

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นส่วนหนึ่งที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคน สนองความต้องการของสังคมดังกล่าว อีกทั้งผลผลิตที่เกิดขึ้นจะต้องไปเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติ ผู้บริหารของคณะศึกษาศาสตร์มีความตระหนักเป็นอย่างยิ่ง และได้ตั้งปณิธานอันแน่วแน่ว่าจะผลิตบัณฑิตให้ออกไปเป็นครู เป็นนักการศึกษา เป็นนักปฏิบัติที่เป็นมืออาชีพ คุณสมบัติของผู้มีอาชีพดังกล่าวจึงต้องเน้นการปลูกฝังให้เป็นเจ้าของทั้งในด้าน จรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถพื้นฐาน และในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงาน โดยเฉพาะในด้านคุณธรรมจริยธรรม จะมุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้นักศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเป็นบัณฑิตที่เก่ง ดี จนแสดงพฤติกรรมให้ปรากฏออกมาอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งศึกษาพฤติกรรมทางคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการมาเป็นเวลานาน มีผู้สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นครู 2 ปีแล้ว ทั้งนี้ผลการศึกษาคาดหวังว่าจะทำให้ทราบพฤติกรรมดังกล่าวในเชิงพัฒนาการที่เป็นประโยชน์ ที่คณะศึกษาศาสตร์รวมทั้งสถาบันการผลิตครูอื่น ๆ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาบัณฑิตให้เป็นคนดี เป็นคนเก่ง มีความรู้ มีคุณธรรม เป็นผู้มีส่วนทำให้สังคมสงบสุข อันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ตามปณิธานและเจตนารมณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดย :

1) จัดอันดับพฤติกรรมที่จำเป็นหรือควรจะเป็น

2) ศึกษาพฤติกรรมตามสภาพที่เป็นจริง โดยภาพรวมและจำแนกตามสาขาวิชาและตามชั้นปี

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลจาก Secondary data ทั้งเอกสารงานวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปได้ว่าคุณธรรม จริยธรรม เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่มนุษย์ทุกคนพึงมี โดยเฉพาะผู้

ประกอบอาชีพครู ซึ่งประกอบด้วย ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความเสียสละ ด้านความอดทน อดกลั้น และ ด้านความพอเพียง (จินตนาม 2560; อรทัย และคณะ, 2561)

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative research) และเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ จึงได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาที่ควรมีหรือควรจะเป็น โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Extreme cases) จำนวน 6 คน ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) และแบบบันทึกข้อมูล เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สาระ (Content analysis) และวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณด้วยสถิติ ค่า Median และ Inter-quartile เพื่อจัดอันดับและพิจารณาความเห็นทีมีฉันทามติ (Consensus)

ระยะที่ 2 ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาตามสภาพที่เป็นจริง โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 142 คน จากทั้งหมด 217 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบจัดชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าขั้นต่ำ มีความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 จากการคำนวณด้วยสูตรของ Yamane ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นเครื่องมือในการวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์ Mid-point ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง เห็นว่าตนเองมคุณธรรมจริธรรมในระดับ มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง เห็นว่าตนเองมคุณธรรมจริธรรมในระดับ มาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51– 3.50 หมายถึง เห็นว่าตนเองมคุณธรรมจริธรรมในระดับ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง เห็นว่าตนเองมคุณธรรมจริธรรมในระดับ น้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง เห็นว่าตนเองมคุณธรรมจริธรรมในระดับ น้อยที่สุด

และใช้ One-sample t-test ในการประมาณค่า Parameter โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนการทดสอบพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม จำแนกตาม สาขาวิชา และ ระดับชั้น ใช้ Independent t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัย

1. พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาที่จำเป็น จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย และจากการระดมความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อนำมาวิเคราะห์

ด้วยค่า Median และ Inter-quatile เพื่อแปลผล พบว่าการแสดงพฤติกรรมหรือการแสดงออกที่สังเกตได้ของนักศึกษา โดยพิจารณาจากการกระทำ คำพูด และความคิด ที่ควรมีในระดับมาก มี 6 ด้าน ดังนี้ คือ

1) ความเมตตากรุณา
2) ความมีระเบียบวินัย
3) ความรับผิดชอบ
4) ความซื่อสัตย์
5) ความเสียสละ
6) ความอดทน อดกลั้น

และพฤติกรรมที่นักศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ ควรมีในระดับมากใกล้เคียงกัน โดย 5 ลำดับสูงสุด คือ

อันดับ 1 พฤติกรรมด้านความเมตตากรุณา เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาด้วยวาจา และใจที่มีความรู้สึกสงสาร อยากช่วยเหลือ มีความปรารถนาดี ความรักอย่างมิตร ความมีไมตรี ความเห็นอกเห็นใจ ความเข้าใจที่ดีต่อกัน มีความมุ่งหวังให้บุคคลอื่นและสัตว์มีความสุข มีความเจริญก้าวหน้า โดยมิได้มุ่งผลประโยชน์ตอบแทน

อันดับ 2 พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามความมุ่งหมาย ด้วยการดูแลเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถของตนเอง

อันดับ 3 พฤติกรรมความมีระเบียบวินัย เป็นพฤติกรรมในการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปตามกฎระเบียบ แบบแผน มารยาท กฎหมาย และศีลธรรมอันดีงาม

อันดับ 4 พฤติกรรมด้านความเสียสละ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม หรือมีการบริจาคสิ่งของเงินทองเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งเพื่อส่วนรวมเพื่อสาธารณกุศล มีการบำรุงการศึกษา โรงพยาบาล ทำถนน สร้างสะพานหรือ บริจาคทรัพย์ช่วยเหลือผู้ประสบทุกข์ภัยต่างๆ เป็นต้น

อันดับ 5 พฤติกรรมด้านความอดทนอดกลั้น เป็นการแสดงออกถึงความเข้มแข็งของร่างกายและจิตใจในการประพฤติปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งทางกาย วาจา ใจ และกระทำแต่ความดีแม้จะถูกกระทำกับสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา

2. พฤติกรรมของนักศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ ตามกรอบในระดับสูงสุดทั้ง 5 ด้านดังกล่าว โดยรวมนักศึกษาแสดงออกมาตามที่ตนเองรับรู้อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ($\overline{X}$ = 3.29) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีเพียง 2 ด้านเท่านั้น ที่นักศึกษาแสดงออกมาในระดับมาก คือด้านความเสียสละ ($\overline{X}$ = 3.97) และด้านความอดทน อดกลั้น ($\overline{X}$ = 3.55) ที่เหลือนอกนั้นมีการแสดงออกมาในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับได้แก่ ความเมตตากรุณา ($\overline{X}$ = 3.41) ด้านคามมีระเบียบวินัย ($\overline{X}$ = 3.35) และด้านความรับผิดชอบ ($\overline{X}$ = 3.00)

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยรวมมีเพียงระดับปานกลาง จึงควรมีการปรับปรุงและพัฒนาให้มีเพิ่มมากขึ้น คือ ด้านความเมตตากรุณา ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีระเบียบวินัย และด้านความซื่อสัตย์

3. พฤติกรรมของนักศึกษา ที่นำมาศึกษาโดยรวมไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ (t-value, p > .05) แต่มีข้อสังเกตว่า ในเรื่องความเมตตากรุณา นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยจะมีมากกว่า ส่วนในด้านความเสียสละ ความอดทนอดกลั้น และ ความรับผิดชอบ นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาและความคอมพิวเตอร์ศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสาขาการศึกษาปฐมวัย

4. พฤติกรรมของนักศึกษา ระดับชั้นปีที่ 2 โดยรวมไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ (t-value, p > .05) แต่มีข้อสังเกตว่า ทุกด้านนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 มีแนวโน้มค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมในแต่ละด้านสูงขึ้น

อภิปรายผล

ผลการวิจัยที่ปรากฏออกมา มีข้อสังเกตที่สามารถอภิปราย อันจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา ได้ดังนี้

1. จากการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัย จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา พบว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาครู ระดับปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำเป็นต้องมีในระดับมากคือ 1) ความเมตตากรุณา 2) ความมีระเบียบวินัย 3) ความรับผิดชอบ 4) ความซื่อสัตย์ 5) ความเสียสละ และ 6) ความอดทน อดกลั้น และที่สำคัญที่สุด 3 อันดับแรกที่ผู้เป็นครูจะต้องแสดงออกมา คือ ด้าน เมตตากรุณา ระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ ทั้งหลายทั้งปวงที่เป็นผลออกมานี้ นับว่าสอดคล้องกับพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดี ที่ทรงพระราชทานแก่คณะครู เมื่อวันที่13 ตุลาคม 2520 ที่ว่า ผู้เป็นครูที่แท้จริง นับว่าเป็นบุคคลพิเศษ ต้องเสียสละเพื่อความสำเร็จ ความก้าวหน้า และความสุขความเจริญของผู้อื่นตลอดเวลา ที่กล่าวดังนั้นประการหนึ่งเพราะครูจำเป็นต้องมีความรักความสงสารศิษย์ เป็นพื้นฐานทางจิตใจอยู่อย่างหนักแน่น จึงจะสามารถทนลำบากทนตรากตรำอบรม สั่งสอนและแม้เคี่ยวเข็ญศิษย์ให้ตลอดรอดฝั่งได้... (สำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการครู กระทรวง ศึกษาธิการ, 2544: 5) อีกทั้งแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของประเทศก็ได้มุ่งเน้นปลูกฝังให้นักเรียนนักศึกษามีจริยธรรมในด้าน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ความมีระเบียบ ความเสียสละ และความอดทน (กรมวิชาการ. 2541) สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2533: 30) รวมถึงสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรผลิตครู 5 ปีของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จึงกล่าวได้ว่าคุณธรรมจริยธรรมของครูเป็นเรื่องสำคัญที่นักศึกษาสาขาศึกษาศาสตร์ครุศาสตร์จะต้องได้รับการปลูกฝัง และพัฒนาตนเอง และถือเป็นภารกิจของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับที่จะต้องดำเนินการสอดแทรก การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนตามรายวิชาที่

สอน และจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาเป็นโครงการเสริมอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงเวลาที่ศึกษาตามหลักสูตร คุณธรรม จริยธรรมที่ควรได้รับการพัฒนาสำหรับครูมีหลายด้านด้วยกัน แต่ที่มีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในเบื้องต้นเป็นการเร่งด่วนควรอยู่ใน 3 ด้าน ซึ่งจากการวิจัยนี้ คือ ด้านความเมตตากรุณา ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์ และ ดร.ประยูร บุญใช้ ที่รายงานไว้ในการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบกิจกรรมพัฒนาจริยธรรม ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี (2549 : 4)

2. จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมของนักศึกษา ที่ปรากฏออกมา ตามกรอบในระดับสูงสุดทั้ง 6 ด้านดังกล่าว โดยรวมนักศึกษาแสดงออกมาตามที่ตนเองรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียง 2 ด้านเท่านั้น ที่นักศึกษาแสดงออกมาในระดับมาก คือ ด้านความเสียสละ และด้านความอดทน อดกลั้น ที่เหลือนอกนั้นมีการแสดงออกมาในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ คือด้าน ความเมตตากรุณา ด้านความมีระเบียบวินัย และด้านความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สำคัญที่สุดที่นักศึกษาครูต้องมี ดังนั้นผู้รับผิดชอบหลักสูตร ครูอาจารย์ผู้สอนจะต้องหาทางปรับปรุงและพัฒนา โดยจัดทำโครงการต่างๆ ทั้งการสอดแทรกระหว่างสอน และเสริมนอกเวลา อีกทั้งนักศึกษา ผู้ปกครองต้องให้ความตระหนักในเรื่องนี้ให้มากๆ เพราะการที่จะมีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้อยู่ในระดับสูงขึ้นอยู่กับตัวเราเอง การมีประสบการณ์ทางสติปัญญา การปฏิบัติ ทางจิตใจ การมีกิจกรรมทางศาสนา การปฏิสัมพันธ์กับบุคคล กับทางครอบครัว ด้วยเหตุและผลทางจริยธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524, 29-30; ทิศนา แขมมณี, 2546)

3. จากการศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษา เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาเอก และระดับชั้นปี พบว่าไม่มีความแตกกันในทางสถิติ (t-value, $p > .05$) แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยจะมีการแสดงออกด้านเมตตากรุณา มากกว่าสาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยเกือบทั้งหมดเป็นนักศึกษาเพศหญิง ส่วนนักศึกษาอีกสาขาหนึ่งส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชาย ซึ่งจาการศึกษาคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งมีองค์ประกอบด้านความรู้ ด้านอารมณ์ความรู้สึก ด้านปฏิสัมพันธ์การปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเพศ และ สาขาอาชีพ (ธีรพร อุวรรณโณ, 2530: 54) ซึ่งสอดคล้องที่ พรรณี เจนจิตชูทัย ได้กล่าวไว้ในตำราทางจิตวิทยาที่เขียนไว้ (2545) และสอดคล้องกับงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่าน อาทิ พระมหาบำรุง โพธิ์ศรี (2554 : บทคัดย่อ) พระมหาอาจิริยพงษ์ คำตั๋น (2554 : บทคัดย่อ) ที่เพศหญิงจะมีความอ่อนโยน อ่อนไหวง่าย มีความเมตตากรุณามากกว่าผู้ชาย อีกทั้งนักศึกษาเพศหญิงที่เลือกเรียนสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ได้มีความตั้งใจและประเมินตนเองแล้วว่ามีความรักความชอบเด็กมากกว่าสาขาวิชาทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา

อนึ่งผลการที่ศึกษาออกมาพบว่านักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 มีแนวโน้มแสดงพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ดีกว่านักศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สถานการณ์ กิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการได้รับการอบรมสั่งสอน ให้มีความรู้ ให้เป็นคนดี เป็นครูดี โดยเฉพาะจากการทำงานกลุ่ม การเข้าร่วมโครงการเสริมความเป็นครู ที่คณะ

ศึกษาศาสตร์จัดดำเนินการและมีการกระตุ้นเป็นระยะ อย่างต่อเนื่องและจะมีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้นในระดับชั้นปีที่สูงขึ้นๆ ซึ่งก็สอดคล้องกับที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524: 29-30) กล่าวไว้โดยอ้างถึงทฤษฎีพัฒนาทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) ที่สรุปว่าจริยธรรมของคนจะปรับเปลี่ยนสูงขึ้นเป็นผลมาจากประสบการณ์ และการมีปฏิสัมพันธ์เชิงตรรกะกับบุคคล เช่นเดียวกับ ทิศนา แขมมณี (2546: 6-7) ที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงมาจากการได้รับความรู้สูงขึ้น การมีปฏิสัมพันธ์ บทบาททางสังคม และการจัดบรรยากาศเอื้อ และสนับสนุน รวมทั้งงานวิจัยของ อรวรรณ พาณิชปฐมพงษ์ (2542) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริธรรมของนักเรียนพบว่า ระดับชั้นปี การได้รับการฝึกฝน ระยะเวลาในการฝึกฝน มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับพฤติกรรม

ธีระพร อุวรรณโณ (2530: 54) ได้สรุปองค์ประกอบที่สำคัญของจริยธรรมของบุคคลว่า 1) องค์ ประกอบด้านความรู้ ได้แก่ ความเข้าใจในเหตุผลของความถูกต้องดีงาม สามารถตัดสินแยกความถูกผิดได้ด้วยความคิด 2) องค์ประกอบด้านอารมณ์และความรู้สึก ได้แก่ ความพึงพอใจ ศรัทธา เลื่อมใส เกิดความนิยมยินดีที่จะรับจริยธรรมนั้นมาเป็นแนวปฏิบัติ และ 3) องค์ประกอบด้านพฤติกรรมการแสดงออก หรือพฤติกรรมที่บุคคล ตัดสินใจที่กระทำถูกหรือในสถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ กัน ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาให้บุคคลมีคุณธรรม จริยธรรม จึงทำได้หลายประการ (ชำเรือง วุฒิจันทร, 2524; ดวงเดือน พันธุมนาวิน,2526: 63-67) กล่าวคือ :

1. การให้ความรู้ขั้นสูงขึ้น เป็นวิธีการฝึกฝนเด็กซึ่งให้หลักเหตุผลเชิง จริยธรรมขั้นต่ำให้สามารถใช้เหตุผลในขั้นที่สูงขึ้นไป

2. การอบรมทางศาสนา ประเพณีของผู้นับถือศาสนาพุทธได้เปิดโอกาสให้ ชาวบ้านเข้าร่วมฟังพระธรรมเทศนาและฝึกปฏิบัติ

3. การให้แสดงบทบาทสมมติ โดยให้เด็กแสดงบทบาทเป็นตัวสำคัญใน เรื่องที่มีปัญหาขัดแย้งทางจริยธรรม จะเป็นเครื่องช่วยให้เด็กมีความผูกพันใกล้ชิดกับปัญหาของ ตัวเอกในเรื่องเหมือนกับเป็นปัญหาของตนเอง

4. การใช้กลุ่มให้เกิดการคล้อยตาม การแสดงเหตุผลเชิงจริยธรรมเพื่อเป็น การยกระดับจิตใจของเด็กนั้น อาจทำได้โดยการใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ซึ่งแสดงออกทาง จริยธรรมในระดับเดียวกัน เด็กวัยรุ่นจะยึดเพื่อนเป็นแบบอย่างและคล้อยตามลักษณะของเพื่อน ไปได้ง่าย

5. การให้เลียนแบบจากตัวแบบ การใช้ตัวแบบแสดงพฤติกรรมต่างๆ ให้ผู้ถูกทดลองเห็น เป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ผู้ถูกทดลองทำพฤติกรรมนั้น ๆ ตามตัวแบบได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดโครงการ กิจกรรม ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนานักศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ให้มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่จำเป็นทั้งหมด 6 ด้าน คือ 1) ความเมตตากรุณา 2) ความมีระเบียบวินัย 3) ความรับผิดชอบ 4) ความซื่อสัตย์ 5) ความเสียสละ 6) ความอดทน อดกลั้น

2. พฤติกรรมทั้ง 6 ด้าน ที่ควรส่งเสริม สนับสนุนและ พัฒนา ให้นักศึกษาเป็นเจ้าของในลำดับต้นๆ 3 อันดับแรก คือ ด้าน 1) ความเมตตากรุณา 2) ความมีระเบียบวินัย และ 3) ความรับผิดชอบ

3. วิธีการในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาในเบื้องต้น ควรทำให้หลากหลายและอย่างต่อเนื่อง คือ การอบรม สั่งสอนเรื่องคุณธรรม จริยธรรม สอดแทรกลงไปในการสอนทุก ๆ รายวิชาในหลักสูตร การจัดโครงการ และกิจกรรมเสริม โดยเฉพาะโครงการเสริมสร้างความเป็นครู ที่คณะศึกษาศาสตร์ได้เตรียมการไว้แล้ว

4. การจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการโน้มน้าว จิตใจของนักศึกษาให้มีพฤติกรรม แสดงออกในสิ่งดีงาม เช่น ครูทำตัวเป็นตัวแบบที่ดี จัดสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่น น่าอยู่อาศัย มีป้ายแสดงข้อคิดข้อเตือนใจ ซึ่งเมื่อได้พบเห็นเป็นประจำแล้ว จะทำให้ซึมซับเข้าไปในจิตใจเพิ่มมากขึ้นๆ จนในที่สุดจะกลายเป็นสิ่งปลูกฝังให้เขายึดถือและปฏิบัติต่อจนติดเป็นนิสัยและกลายเป็นลักษณะประจำตัวในที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยปัจจัยทางด้านจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา

2. เนื่องจากลักษณะส่วนตัว และสาขาวิชา ของครูปฐมวัย และครูเทคโนโลยีและนวัติกรรมมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรแยกศึกษาคุณธรรม จริยธรรม ในรายละเอียดของนักศึกษาเฉพาะเจาะจงในแต่ละสาขาวิชา

3. ควรมีการวิจัยในเชิงลึกเพื่อหาวิธีการที่เหมาะสม พัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา เพื่อเป็นทางเลือกในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมออกมาเป็นรูปธรรม ให้หลากหลายยิ่งขึ้นที่เหนือจากที่มีการดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

เอกดสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). **กรอบความคิดเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จินตนา บัวรักษา. **คุณธรรมจริยธรรมความเป็นครู.** [ออนไลน์], แหล่งที่มา http://athitiya ๕๔๕๐๔ pc๐๔.blogspot.com/๒๐๑๓/๐๑/blog-post.html, [๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐].

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี . 2556 . **หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2556 .** กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

ชำเรือง วุฒิจันทร์. 2524. **คุณธรรมและจริยธรรม : หลักและวิธีการพัฒนาจริยศึกษาในสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการศาสนา

ณรงค์ ศิลารัตน์. 2542. **ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยทักษิณ,

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524. **จิตวิทยาจริยธรรม และจิตวิทยาภาษา.** กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนา พานิช,

_____. 2538. **ครูกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน.** จุลสารฉบับที่ 4 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,

ทิศนา แขมมณี. 2546. **การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพมหานคร: เสริมสิน พรีเพรส ซิสเท็ม,

ธีระพร อุวรรณโณ.2530. **จริยธรรมกับการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

พระมหาบำรุง โพธิ์ศรี .2554. ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษาม, กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาอาจริยพงษ์ คำตั๋น . 2554. การปฏิบัติตนด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษาม, กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา . 2547. **คู่มือครูดี : ผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

วัฒนา สุวรรณไตรย์ และ ประยูร บุญใช้ ผศ.ดร(2549). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) .**รายงานการวิจัย.** ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม : สำนักงานบริหารและพัฒนาความรู้ (องคการมหาชน),

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2544. **คุณธรรมและจิตสำนึกของข้าราชการครู**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.(2533). **มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

อรพิน สันติชัยอนันต์ . 2549 . **การศึกษาคุณธรรมจริธรรมของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษาม, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรทัย ทองฤกษ์ฤทธิ และคณะ (2561). คุณธรรม จริยธรรม ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ **วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ** : ปีที่ 13 ฉบับที 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน 2561 หน้า 249-261

อรวรรณ พาณิชปฐมพงศ์. (2542). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความมีวินัยในตนเองของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตตลิ่งชัน.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่

Development of a Building and Facility Management System

ขวัญวรา โพธิวาระ[1], สมเกียรติ สนธิวัฒน์ตระกูล[2]

Khuanwara Potiwara[1], Somkieat Sontiwattrakul[2]

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 086-672-8910

Branch Business Computer Department Business Administration Bangkokthonburi University Tell 086-672-8910

e-mail : khuanwara@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กรณีศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรในด้านการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ผู้ที่ทำหน้าที่รับจองอาคารสถานที่ และผู้จองอาคารสถานที่ สามารถค้นหาข้อมูล ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว การทดลองใช้งานและประเมินความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ของระบบ โดยสรุปผลการประเมินความพึงพอใจจากเจ้าหน้าฝ่ายรับจองอาคารสถานที่ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.26 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24 จึงสรุปได้ว่า ผลการประเมินความ พึงพอใจของระบบจากเจ้าหน้าที่รับจองอยู่ในระดับดี และการสรุปผลของการประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มผู้ใช้งานทั่วไปพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.28 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.27 จึงสรุปผลการประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มผู้ใช้งานทั่วไปอยู่ในระดับดี ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า ระบบบริหารอาคารสถานที่ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำมาใช้งานได้จริงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: วิเคราะห์และออกแบบระบบ, เว็บแอพพลิเคชั่น, อาคารสถานที่

Abstract

The objective of this research was to develop a building and facility management system, a case study of Bangkok Thonburi University. This system will enhance performance when trying to reserve the building and facility. From the online database, users can find information quickly and accurately from any location via the internet. The system will report reservations to the manager or staff, which will then provide the ability to response to any questions from the user. The evaluation of the performance was undertaken by building and facility reservation staffs and End-users which assessed satisfaction towards to the system. The results of the evaluation from building and facility reservation staffs found mean equaled 4.26

with standard deviation at 0.24. While, the results of the evaluation from End-users found mean equaled 4.28 with standard deviation at 0.27. In conclusion, this system achieved all goals and gained a high level of satisfaction from all users.

Keywords: System Analysis and Design, Web application, Building and Facility

บทนำ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีมีการบริหารงานภายในเป็นคณะ/กลุ่มงาน ซึ่งมีคณะในการเรียนการสอนประกอบด้วย 15 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะศิลปศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะบัญชี คณะพยาบาลศาสตร์ คณะดุริยางคศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา และคณะทันตแพทยศาสตร์ ส่วนกลุ่มงานประกอบด้วย 5 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานบริหารกลุ่มงานส่งเสริมวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มงานงบประมาณและการเงิน และกลุ่มงานวิจัยและบริการวิชาการ

จากการที่มหาวิทยาลัยมีพื้นที่กว้างขวาง มีหลายอาคาร และมีความพร้อมเหมาะกับการประกอบกิจกรรมมากมายจึงมีบริษัทเอกชนและหน่วยงานราชการให้ความสนใจในการใช้พื้นที่มหาวิทยาลัย รวมทั้งหน่วยงานในมหาวิทยาลัยเองที่ประกอบด้วยหลายคณะหลายกลุ่มงานจะดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายแตกต่างกันไป จากภารกิจ อำนาจหน้าที่ และงานที่ได้รับมอบหมายนั้น ทำให้แต่ละหน่วยงานต้องใช้อาคารสถานที่ เช่น ห้องประชุม ห้องคอมพิวเตอร์ สนามกีฬา โรงแรม สปอร์ตคอมเพล็กซ์ หรือพื้นที่ในการจัดกิจกรรมภายในอาคาร เพื่อให้ภารกิจและงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามแผนงานและมาตรฐานที่กำหนดไว้ การขอใช้พื้นที่เหล่านี้จะต้องติดต่อโดยตรงกับเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลไม่ว่าจะเป็น ห้องประชุม ห้องคอมพิวเตอร์ สนามกีฬา โรงแรม สปอร์ตคอมเพล็กซ์ แยกส่วนกันไป ซึ่งการทำงานที่แยกกันจะยากในเรื่องการบริหารจัดการและการสื่อสารเป็นอย่างมาก การประสานงานภายในมหาวิทยาลัยแต่ละหน่วยงานเองก็ทำให้เกิดผิดพลาดได้เช่นกัน

การบริหารจัดการอาคารสถานที่จึงเป็นงานที่สำคัญ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงปัญหาของการบริหารจัดการอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยจึงต้องการแก้ไขจุดบกพร่อง และพัฒนาระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ เพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลในฝ่ายต่าง ๆ ให้มีการจัดการข้อมูลอยู่ที่เดียวกัน ข้อมูลเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการอาคารสถานที่และการทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ในการจัดทำวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลในฝ่ายต่าง ๆ ให้มีการจัดการข้อมูลอยู่ที่เดียวกัน ข้อมูลเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการอาคารสถานที่และการทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การทบทวนวรรณกรรม

การพัฒนาและออกแบบระบบ

ประพาฬ เหลืองพูนลาภ และ อุดม จีนประดับ (2549 : 51) การพัฒนาระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ขั้นตอนการดำเนินการแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล 2) วิเคราะห์และออกแบบระบบ 3) พัฒนาระบบ 4) ทดสอบระบบ 5) ติดตั้งและทดลองใช้งานและ 6) ประเมินประสิทธิภาพระบบ รูปแบบการบริหารระบบได้จัดทำในรูปแบบของเว็บแอพพลิเคชั่น (Web Application) ซึ่งการออกแบบฐานข้อมูลจะใช้สถาปัตยกรรมแบบสามชั้น (3 Tier Architecture) การจัดเก็บข้อมูลในระบบจัดการฐาน ข้อมูลเชิงสัมพันธ์ Oracle ใช้ภาษา PHP ในการพัฒนาโดยในการทดสอบระบบจะทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย บุคลากรภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหรือการใช้งานอาคารสถานที่และยานพาหนะภายในสถาบันฯ ทั้งหมด

สุทรรศน์ สุคำภา (2558:168) กล่าวว่า กระบวนการในการพัฒนาระบบการจองห้องประชุม เริ่มจาก 1. การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้เป็นการศึกษาถึงความต้องการในด้านต่าง ๆ เช่นการออกแบบส่วน ผู้ดูแลระบบมีขอบเขตงาน เพิ่ม ลบ แก้ไขข้อมูลห้องประชุม อนุมัติ/ยกเลิก การจองด้านสมาชิก เช่น ทำการจองห้อง ประชุม เลือกวันที่และเวลาการจองห้องประชุม 2. นำความต้องการในด้านต่าง ๆ มาวิเคราะห์ระบบและออกแบบระบบใหม่ 3. การออกแบบระบบงานใหม่ โดยใช้แผนภาพกระแสข้อมูล (Data Flow Diagram) เป็นเครื่องมือแผนภาพที่ใช้ ประโยชน์ได้หลายอย่างจากการใช้สัญลักษณ์เพียง 4 รูปแบบ นักวิเคราะห์สามารถใช้ แผนภาพกระแสข้อมูลแทนคำอธิบายทั้งลักษณะเชิงตรรกะและลักษณะเชิงกายภาพของระบบสารสนเทศได้

การจัดการฐานข้อมูล

ธานินทร์ ประสิทธิ์ศาสตร์ (2552) การจัดการฐานข้อมูล (Database Management) คือการบริหารข้อมูลโดยจับเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ที่ศูนย์กลาง เพื่อตอบสนองต่อการใช้ของโปรแกรมประยุกต์อย่างมีประสิทธิภาพและลดการซ้ำซ้อนของข้อมูล รวมทั้งลดความขัดแย้งของข้อมูลที่เกิดขึ้นภายในองค์กร การจัดการแฟ้มข้อมูล (File Management) ในอดีตข้อมูลที่จัดเก็บไว้จะอยู่ในรูปของแฟ้มข้อมูลอิสระ (Conventional File) ซึ่งระบบงานแต่ละระบบก็จะสร้างแฟ้มของตนเองขึ้นมาโดยไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เช่น ระบบบัญชี ที่สร้างแฟ้มข้อมูลของตนเอง ระบบพัสดุคงคลัง (Inventory) ระบบการจ่ายเงินเดือน(Payroll) ระบบออกบิล (Billing) และระบบอื่น ๆ ต่างก็มีแฟ้มข้อมูลเป็นของตนเอง หากมีการปรับปรุงแก้ไขก็จะทำเฉพาะส่วน จึงทำให้ข้อมูลขององค์กรขัดแย้งกัน

การออกแบบฐานข้อมูล (Designing Databases) จึงมีความสำคัญต่อการจัดการระบบฐานข้อมูล (DBMS) ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลที่อยู่ภายในฐานข้อมูลจะต้องศึกษาถึงความสัมพันธ์ของข้อมูล โครงสร้างของข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลและกระบวนการที่โปรแกรมประยุกต์จะเรียกใช้ฐานข้อมูล

ระเบียบวิธีการวิจัย

การพัฒนาระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินงานตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

การศึกษาและรวบรวมข้อมูล

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลการบริหารจัดการอาคารสถานที่ โดยการสอบถามผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการทำงาน ศึกษาจากเอกสารในการบันทึกข้อมูลการขอใช้อาคารสถานที่ สอบถามถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ พบว่าเดิมวิธีการการจองอาคารสถานที่จะใช้วิธีการกรอกแบบฟอร์มขอใช้อาคารสถานที่ หรือการสนทนาทางโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะลงบันทึกการขอใช้อาคารสถานที่ในสมุดตารางการใช้อาคารสถานที่ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหามากมาย อาทิเช่น เกิดการจองซ้ำซ้อน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่ได้ลงบันทึกการขอใช้อาคารสถานที่ตามที่ผู้ใช้ประสานขอใช้ ลงรายละเอียดไม่ครบถ้วน ไม่สามารถบอกรายละเอียดของสถานที่ต่าง ๆ ว่าสถานะเป็นอย่างไร มีอุปกรณ์ชำรุดหรือมีอุปกรณ์เพียงพอเพื่อรองรับผู้มาใช้งานหรือไม่ การติดต่อสื่อการกับฝ่ายต่าง ๆ อาจเกิดความคลาดเคลื่อน เป็นต้น เพื่ออำนวยความสะดวกของบุคลากรในหน่วยงาน ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตัดปัญหาการจองซ้ำซ้อน และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในฝ่ายอาคารสถานที่ จึงเห็นควรให้มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ เพื่อช่วยในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การวิเคราะห์ระบบ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาวิเคราะห์และออกแบบระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ โดยแบ่งผู้ใช้งานออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1. ผู้ขอใช้บริการ สามารถดูรายละเอียดข้อมูลส่วนตัวของตัวเอง ดูรายละเอียดการใช้บริการที่ผ่านมา ดูรายละเอียดอาคารสถานที่ สามารถนัดหมาย วัน เวลาการเข้าชมสถานที่จริง สามารถจองอาคารสถานที่ที่ต้องการใช้บริการ และสามารถยกเลิกการจองในกรณีที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติการจอง

2. ผู้ดูแลฝ่ายอาคารสถานที่ เป็นผู้ดูภาพรวมการทำงานของระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ เช่น ข้อมูลอาคารสถานที่ ข้อมูลการขอใช้บริการ ข้อมูลการชำระค่าบริการ ข้อมูลรายรับรายจ่าย ข้อมูลของผู้ขอใช้บริการ สามารถกำหนดสิทธิ์สถานะของผู้ขอใช้บริการ ตรวจสอบตารางการจองอาคารสถานที่ ลงรายละเอียดของอาคารสถานที่ ลงรายละเอียดของอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก กำหนดเงื่อนไขการโอน การชำระเงิน ตรวจสอบและอนุมัติรายการจอง สามารถคำนวณยอดค่าใช้จ่ายในการใช้บริการอาคารสถานที่ ออกรายงานสรุปการจอง และรายงานรายรับ รายจ่าย

การออแบบระบบ

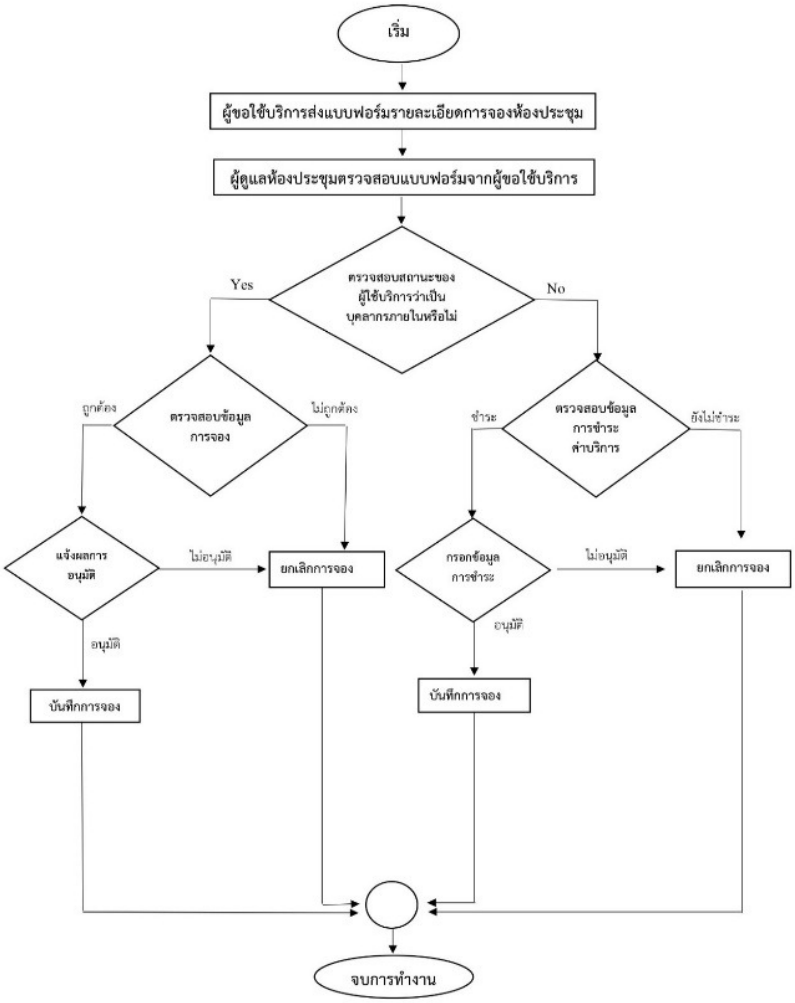

ภาพที่ 1 Flow Chart แสดงตัวอย่างวิธีการทำงานระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่

ผลการวิจัย

จากการพัฒนาระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบระบบ 2 ระบบ คือ 1.ระบบผู้ใช้งานทั่วไป เป็นหน้าหลักสำหรับผู้ขอใช้บริการ เพื่อขอใช้บริการอาคารสถานที่ 2. ระบบผู้ดูแลฝ่ายอาคารสถานที่ คือ ส่วนของการจัดการฐานข้อมูล สำหรับแก้ไข เพิ่มเติม และปรับปรุงข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป็นปัจจุบัน ผู้ดูแลฝ่ายอาคารสถานที่จะเป็นผู้รับผิดชอบบริหารจัดการระบบหลังเว็บไซต์ โดยมีการออกแบบหน้าจอทั้ง 2 ระบบ ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ระบบผู้ใช้งานทั่วไป

หน้าจอหลัก

เป็นหน้าหลักของโปรแกรม ซึ่งจะบอกถึงรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้บริการของระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ทั้งหมด สามารถเข้าสู่ระบบด้วยบัญชีผู้ใช้ และรหัสผ่านได้ที่หน้าหลักของโปรแกรม

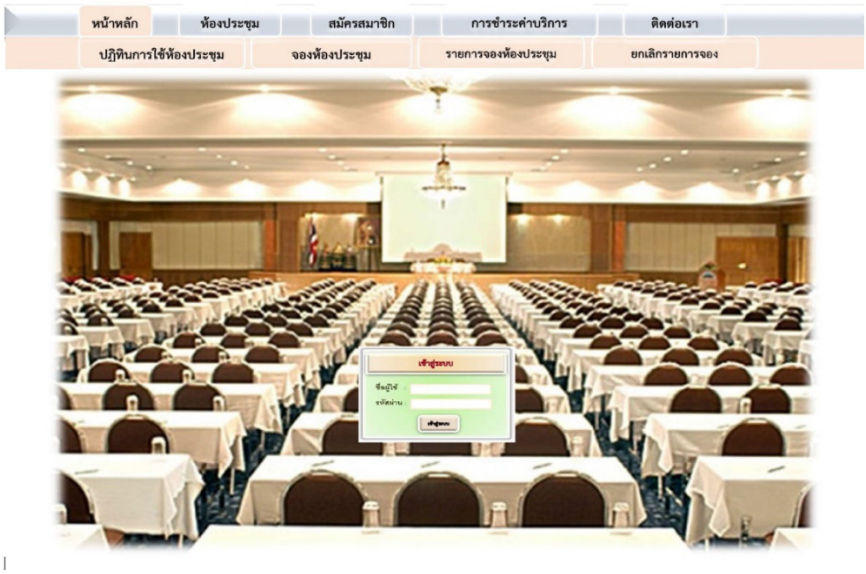

ภาพที่ 2 หน้าจอหลัก

หน้าจอกรอกรายละเอียดการจอง

เมื่อเลือกที่รายการจองห้องประชุม ระบบจะแสดงฟอร์มให้กรอกรายละเอียดการจอง ผู้ใช้บริการดำเนินการกรอกรายละเอียดการจองห้องให้ครบถ้วน ระบบจะคำนวณค่าใช้จ่ายและแจ้งให้ผู้ขอใช้บริการทราบและแสดงวิธีชำระค่าบริการสำหรับผู้ขอใช้บริการที่เป็นบุคลากรภายนอก กรณีกรอกไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้องระบบจะแจ้งเตือน

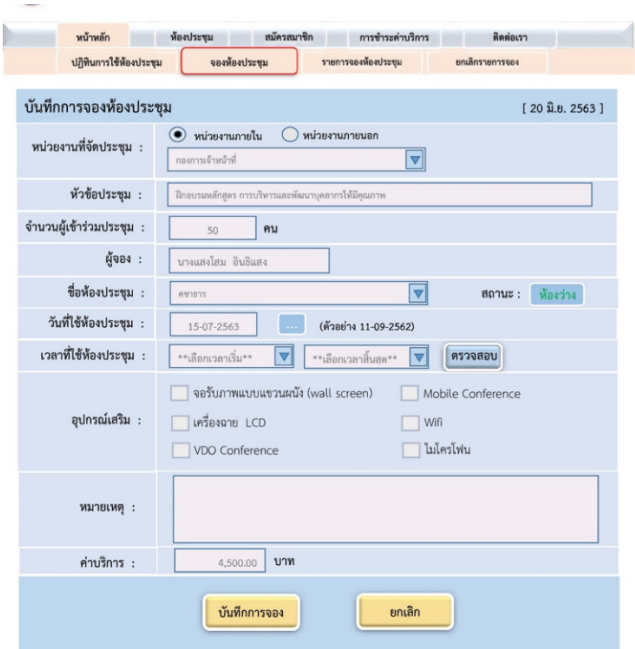

ภาพที่ 3 หน้าจอกรอกรายละเอียดการจอง

2. ระบบผู้ดูแลฝ่ายอาคารสถานที่

หน้าจอภาพรวมโปรแกรมของผู้ดูแลระบบ

หลังจากเข้าสู่ระบบเรียบร้อยแล้วจะเห็นหน้าจอดังภาพที่ 4 ถ้ามีสถานะการจองแสดงคำว่า “รออนุมัติ” ปรากฏขึ้น นั่นหมายความว่ามีรายการจองห้องประชุมที่ยังรอการตรวจสอบ และยังไม่ได้รับการอนุมัติอยู่

ภาพที่ 4 หน้าจอภาพรวมโปรแกรมของผู้ดูแลระบบ

หน้าจอเพิ่มข้อมูลอาคารสถานที่

ผู้ดูแลฝ่ายอาคารสถานที่สามารถเพิ่มข้อมูลอาคารสถานที่

ภาพที่ 5 หน้าจอเพิ่มห้องประชุม

อภิปรายผล

ผลการประเมินความพึงพอใจด้านการใช้งานระบบ (Usability Test) จากเจ้าหน้าฝ่ายอาคารสถานที่ จำนวน 3 คน พบว่า 1. ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ รูปแบบการเข้าไปใช้งานยาก ง่ายเมนูไม่ซับซ้อน ค่าเฉลี่ย 4.40 ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.50 ระดับความพึงพอใจ ดี 2. ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ มีความถูกต้องของข้อมูลแม่นยำและครบถ้วน ค่าเฉลี่ย 4.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 ระดับความพึงพอใจ ดี 3. ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ มีข้อมูลเป็นหมวดหมู่ออกแบบให้ใช้งานง่าย ค่าเฉลี่ย 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ระดับความพึงพอใจ ดี 4. ความถูกต้องของระบบในการตรวจสอบเวลาการจอง ค่าเฉลี่ย 4.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 ระดับความพึงพอใจ ดี 5. ความถูกต้องของระบบในการแสดงผลรายงานสถิติการจองตามเงื่อนไขที่กำหนด ค่าเฉลี่ย 4.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.7 ระดับความพึงพอใจ ดี 6. ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ มีความสามารถของระบบในการนำไปใช้ประโยชน์ ค่าเฉลี่ย 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ระดับความพึงพอใจ ดี 7. ความถูกต้องของระบบในการเพิ่ม ลบ แก้ไขข้อมูลการจองและอุปกรณ์ ค่าเฉลี่ย 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ระดับความพึงพอใจ ดี 8. ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ มีความรวดเร็วในการใช้บริการ ค่าเฉลี่ย 4.40 ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.50 ระดับความพึงพอใจ ดี 9. ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ค่าเฉลี่ย 4.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 ระดับความพึงพอใจ ดี 10. ความพึงพอใจในภาพรวมต่อการใช้งาน ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 4.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 ระดับความพึงพอใจ ดี สรุปผลในภาพรวมพบว่า เจ้าหน้าที่รับจองอาคารสถานที่ มีความพึงพอใจในระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ ที่ระดับดี ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.26 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24

ผลการประเมินความพึงพอใจด้านการใช้งานระบบ (Usability Test) จากผู้ใช้งานทั่วไป จำนวน 15 คน พบว่า 1. ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ รูปแบบการเข้าไปใช้งานยาก ง่ายเมนูไม่ซับซ้อน ค่าเฉลี่ย 4.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.29 ระดับความพึงพอใจ ดี 2. ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ มีความถูกต้องของข้อมูลแม่นยำและครบถ้วน ค่าเฉลี่ย 4.41 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.27 ระดับความพึงพอใจ ดี 3. ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ มีข้อมูลเป็นหมวดหมู่ออกแบบให้ใช้งานง่าย ค่าเฉลี่ย 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ระดับความพึงพอใจ ดี 4. ความถูกต้องของระบบในการตรวจสอบเวลาการจอง ค่าเฉลี่ย 4.34 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.21 ระดับความพึงพอใจ ดี 5. ความถูกต้องของระบบในการแสดงผลรายงานสถิติการจองตามเงื่อนไขที่กำหนดค่าเฉลี่ย 4.28 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.27 ระดับความพึงพอใจ ดี 6. ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ มีความสามารถของระบบในการนำไปใช้ประโยชน์ ค่าเฉลี่ย 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 ระดับความพึงพอใจ ดี 7. ความถูกต้องของระบบในการเพิ่ม ลบ แก้ไขข้อมูลการจองและอุปกรณ์ ค่าเฉลี่ย 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.36 ระดับความพึงพอใจ ดี 8. ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ มีความรวดเร็วในการใช้บริการ ค่าเฉลี่ย 4.40 ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.50 ระดับความพึงพอใจ ดี 9. ระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ค่าเฉลี่ย 4.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 ระดับความพึงพอใจ ดี 10. ความพึงพอใจในภาพรวมต่อการใช้งาน ระบบบริหาร

จัดการอาคารสถานที่ ค่าเฉลี่ย 4.26 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.18 ระดับความพึงพอใจ ดี สรุปผลในภาพรวมพบว่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่ มีความพึงพอใจในระบบบริหารจัดการอาคารสถานที่ ที่ระดับดี ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.28 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.27

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มระบบจัดเก็บค่าใช้จ่ายที่ใช้ในอาคารสถานที่ เช่น ค่าใช้จ่ายในการซื้อเฟอร์นิเจอร์ อุปกรณ์ เครื่องเขียน อาหารว่าง น้ำดื่ม ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ใช้ในอาคารสถานที่หรือค่าซ่อมแซม เพื่อนำมาใช้ในการพิจารณาคาดการณ์รายจ่ายที่จะต้องเกิดขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ธานินทร์ ประสิทธิ์ศาสตร์ (2552) . **การพัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูลเพื่อจัดเก็บและค้นหาข้อมูลบริการ กรณีศึกษา บริษัทผู้ให้บริการเครื่องพิมพ์แบบฉีดหมึกต่อเนื่อง.** สารนิพนธ์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ประพาฬ เหลืองพูนลาภ และ อุดม จีนประดับ (2549). **การพัฒนาระบบบริหารการใช้อาคารสถานที่** . วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศ ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 (ก.ค.-ธ.ค. 49), หน้า 51-59. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

สุทรรศน์ สุคำภา (2558). **การพัฒนาระบบบริหารจัดการห้องประชุม วิทยาลัยนครราชสีมา**. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “สร้างสรรค์และพัฒนา เพื่อก้าวหน้าสู่ประชาคมอาเซียน” ครั้งที่ 2

สุรักษ์ สิมคาน. (2557). **ระบบบริหารจัดการจองห้องออนไลน์ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยนครพนม**. PULINET Journal Vol. 1, No. 1, January-April 2014 : pp. 45-48. [3 สิงหาคม 2563].

อำนาจ สวัสดิ์นะที. (2557). **การวิจัยเรื่องการพัฒนาระบบจองห้องประชุมออนไลน์**. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. [3 สิงหาคม 2563].

ระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารกองงานยานพาหนะ
A decision support system for vehicle utility

วีระศักดิ์ จงเลขา

Weerasak Jonglekha

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 086-672-8910

Branch Business Computer Department Business Administration Bangkokthonburi University Tell 086-672-8910

e-mail : Weerasak @bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบสารสนเทศในการตัดสินใจการบริหารกองงานยานพาหนะ โดยระบบจะมีส่วนช่วยสนับสนุนการตัดสินใจที่นำสารสนเทศ มาใช้ประโยชน์ต่อการบริหารงานของผู้บริหาร การวางนโยบาย รวมถึงการวางแผนระยะยาวได้

ระบบสารสนเทศในการตัดสินใจการบริหารกองงานยานพาหนะให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็น Web Base Application ในลักษณะ Dynamic Web Page ประกอบด้วยระบบการจองยานพาหนะ การเบิกจ่ายงบประมาณ การซ่อมบำรุง ตารางการเดินรถและนอกจากนี้ยังได้มีการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกองงานยานพาหนะที่เป็นรูปแบบเอกสารลงในระบบฐานข้อมูล เพื่อช่วยให้ง่ายต่อการปรับปรุงและแก้ไขข้อมูล ส่วนการใช้งานนั้นกลุ่มผู้ใช้แต่ละกลุ่มจะมีสิทธิและการเข้าถึงข้อมูลในระบบที่แตกต่างกันออกไป ระบบที่พัฒนาขึ้นนั้นใช้ภาษา PHP, HTML และ SQL โดยมี MySQL เป็นระบบจัดการฐานข้อมูล การทดสอบระบบโดยใช้วิธีการ Black-box testing

ผลการประเมินจากผู้ใช้งานในด้าน Function Requirement Test, Function Test, Usability Test, Performance Test and Security Test ได้ค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 4.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.53 แสดงให้เห็นว่าระบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี ผลจากการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้งานระบบสรุปได้ว่า ระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ, ยานพาหนะ, เว็บเบสแอพพลิเคชั่น

Abstract

The purpose of this research was to develop a decision support system for vehicle utility. The decision support system was very useful to help manager to manage all result, revise policy and long-term plan.

This system is developed on a web-based system to store and maintain the data about automobile reservation, repair and maintenance as well as fuel

consumption. This is to help the automobile section to manage such data in an effective and efficient manner. A user can then quickly search for and retrieve any single aspect of an automobile that he wants to know about. The system is also secure in that a user can only gain access to what he really needs to see or manipulate, but not something else.

The system was evaluated by user using black-box testing method. The result indicated that the efficiency of this system was at user level by mean value of 4.46 and standard deviation value of 0.53. It was able to be applied to the other systems efficiently.

Keyword: Decision Support System, Vehicle, Web Base Application

บทนำ

ยานพาหนะมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนมาตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน เพราะคนเราใช้ยานพาหนะขับเคลื่อนพาคนและสิ่งของต่าง ๆ จากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ช่วยให้เกิดความสะดวกสบาย สามารถ ทำงานได้รวดเร็ว ปัจจุบันการจองยานพาหนะเพื่อใช้ในงานของหน่วยงานกรณีศึกษา เป็นการจองในรูปแบบของกระดาษ ซึ่งอาจทำให้เกิดการสูญหาย ผู้ขอใช้บริการกรอกรายละเอียดในการขอใช้บริการไม่ครบถ้วน และยังส่งผลให้เกิดการสิ้นเปลืองทรัพยากรกระดาษอีกด้วย นอกจากนี้แล้วเมื่อต้องการจองยานพาหนะจะต้องทำการจองด้วยตัวเองยังกองงานยานพาหนะเท่านั้น ซึ่งไม่สามารถทราบได้ล่วงหน้าว่าจะมียานพาหนะหรือเจ้าหน้าที่ขับรถเพียงพอหรือไม่ เนื่องจากสำนักงานมีเจ้าหน้าที่ขับรถไม่มากพอ จึงส่งผลให้บางครั้งขาดแคลนเจ้าหน้าที่ขับรถและบางครั้ง วัน เวลาการจองก็ไม่สามารถทราบได้เช่นกันว่าบุคคลอื่นจองไปแล้วหรือไม่

ดังนั้นการวิจัยนี้จึงได้มีการพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารกองงานยานพาหนะผ่านเว็บแอพพลิเคชั่น เพื่อแก้ไขปัญหาระบบการจองยานพาหนะแทนการกรอกข้อมูลลงบนกระดาษ หรือสมุดบันทึก ซึ่งเป็นเหตุผลให้เกิดความไม่สะดวกทั้งผู้จอง และเจ้าที่รับผิดชอบ และเพื่อความเป็นระบบและระเบียบของการจองยานพาหนะให้เป็นไปตามรูปแบบที่สามารถจัดการได้อย่างง่ายขึ้น ซึ่งปัจจุบันเห็นได้ว่าได้มีการนำเว็บแอพพลิเคชั่นมาพัฒนาระบบการจองทรัพยากรในหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนอย่างกว้างขวาง เช่น ระบบจองหนังสือและโสตทัศนวัสดุ เป็นต้น ฉะนั้น ระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารกองงานยานพาหนะที่จัดทำขึ้นยังส่งผลดีต่อเจ้าหน้าที่ เนื่องจากสามารถลดภาระของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในงานส่วนนี้ และผู้ที่ต้องการจองยานพาหนะสามารถจองผ่านระบบออนไลน์ไม่ว่าจะอยู่ส่วนไหนของสำนักงาน หรือภายนอกสถานที่สามารถทราบได้ว่าเวลาที่ต้องการจองมีบุคคลอื่นจองไปแล้วหรือไม่ นอกจากนี้ยังส่งผลดีต่อการลด

การใช้กระดาษและป้องกันการสูญหายของข้อมูลและป้องกันการกรอกรายละเอียดไม่ครบถ้วนของผู้ใช้อีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศในการตัดสินใจการบริหารกองงานยานพาหนะในรูปแบบเว็บแอพพลิเคชั่น

2. เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานทั้งในด้านการวางแผน การควบคุม การให้บริการ การจัดคิวรถและคนขับ รวมไปถึงการสรุปผลการดำเนินงานตามระยะเวลาในรูปแบบรายงาน

การทบทวนวรรณกรรม

ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System: DSS)

กนกอร ศุภษัษฐี (2549) ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System: DSS) เป็นระบบที่ถูกเชื่อมโยงกันระหว่างทรัพยากรสมองของมนุษย์ให้ทำงานร่วมกับความสามารถของคอมพิวเตอร์เพื่อต้องการปรับปรุงคุณภาพของการตัดสินใจให้ดีที่สุด กล่าวคือ ระบบ DSS เป็นระบบๆหนึ่งที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์คอยช่วยเหลือและให้การสนับสนุน เพื่อให้บุคคลผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจสามารถจัดการกับปัญหากึ่งโครงสร้าง (Semi structured Problem) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยระบบสนับสนุนการตัดสินใจมีลักษณะที่แตกต่างไปจากระบบสารสนเทศชนิดอื่น ๆ เช่น สามารถสนับสนุนการตัดสินใจทั้งในสถานการณ์ของปัญหาแบบกึ่งโครงสร้างและปัญหาแบบมีโครงสร้าง สามารถรองรับการใช้งานของผู้บริหารได้ทุกระดับตั้งแต่ผู้บริหารระดับล่าง ไปจนถึงผู้บริหารระดับสูง เมื่อองค์กรนำระบบสนับสนุนการตัดสินใจเข้ามาใช้งานจะทำให้องค์กรได้รับผลประโยชน์หลายด้าน ได้แก่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานส่วนบุคคล เพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจ เพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมองค์กร ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และช่วยให้การติดต่อสื่อสารเพื่อการตัดสินใจร่วมกันเป็นทีมทำได้โดยสะดวกยิ่งขึ้น

เว็บแอปพลิเคชัน (Web Application)

เว็บแอปพลิเคชัน (Web Application) หมายถึง โปรแกรมประยุกต์ที่เข้าถึงด้วยโปรแกรมค้นดูเว็บผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์อย่างอินเทอร์เน็ตหรืออินทราเน็ต เว็บแอปพลิเคชันเป็นที่นิยมเนื่องจากความสามารถในการอัปเดท และดูแล โดยไม่ต้องแจกจ่าย และติดตั้งซอฟต์แวร์บนเครื่องผู้ใช้ ตัวอย่าง เว็บแอปพลิเคชัน ได้แก่ เว็บเมล การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การประมูลออนไลน์ กระดานสนทนา บล็อกวิกิ เป็นต้น

ปานุวัฒน์ วัฒนาโรจน์เรือง (2560) ลักษณะการทำงานของโปรแกรมที่เขียนโดยยึดหลักการเป็น Web Application นั้นจะแตกต่างไปจากโปรแกรมแบบทั่วไปตรงที่ โปรแกรมโดยทั่วไปนั้น ไบนารีโค้ดของโปรแกรมทั้งหมดจะวางตัวอยู่บนเครื่องเวิร์คสเตชันในขณะที่กำลังรัน ในขณะที่โปรแกรมที่เขียนขึ้นโดยให้มีลักษณะเป็น Web Application นั้น โปรแกรมส่วนหนึ่งจะวางตัวอยู่บน Rendering Engine ซึ่งตัว Rendering Engine จะทำหน้าที่หลักๆ คือ นำเอาชุดคำสั่งหรือรูปแบบ

โครงสร้างข้อมูลที่ใช้ในการแสดงผล นำมาแสดงผลบนพื้นที่ส่วนหนึ่งในจอภาพ หรือส่วนสร้างภาพเพื่อนำมาแสดงบนหน้าจอ ข้อมูลที่ไคลเอนต์ได้รับมาเพื่อนำมาแสดงผลในฟอร์แมต DHTML,XHTML จะถูกนำมาจัดเก็บในโครงสร้างข้อมูลเชิงวัตถุตามมาตรฐาน Document Object Model (DOM) โดยในการอ่านข้อมูลแสดงเอกสารครั้งแรก จะเริ่มต้นด้วยการจัดสร้างโครงสร้าง DOM และสร้างภาพหน้าจอ Web Application แบบเบื้องต้น ฝั่งเซิร์ฟเวอร์จะประกอบไปด้วยเว็บเซิร์ฟเวอร์ซึ่งทำหน้าที่เชื่อมต่อกับไคลเอนต์ตามโปรโตคอล HTTP/HTTPS โดยนอกจากเว็บเซิร์ฟเวอร์จะทำหน้าที่ส่งไฟล์ที่เกี่ยวเนื่องกับการแสดงผลตามมาตรฐาน HTTP (จรัส พงเจริญ : 2560)

ขั้นตอนการออกแบบระบบ

ระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารกองงานยานพาหนะที่พัฒนาขึ้น อยู่ในรูปแบบของเว็บแอพพลิเคชั่น มีการเรียกใช้บริการผ่านทางเว็บเซอร์วิส จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ออกแบบโดยแสดงแผนภาพกระแสข้อมูล (Data Flow Diagram) และแบบจำลองอธิบายโครงสร้างฐานข้อมูล (Entity Relationship Diagram) โดยมีรายละเอียดไว้ดังนี้

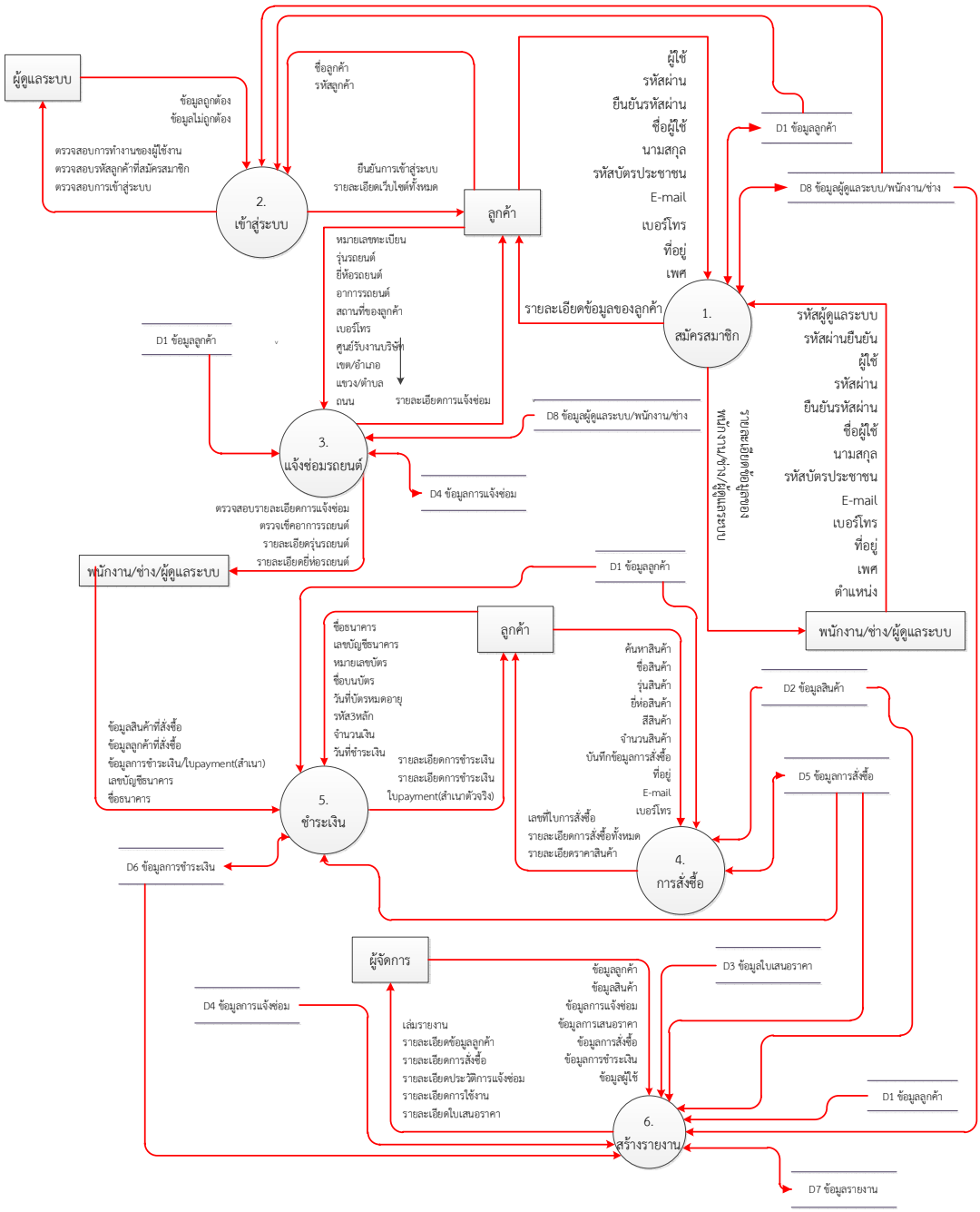

ภาพที่ 1 แสดง DFD Level 1: ระบบจองยานพาหนะ

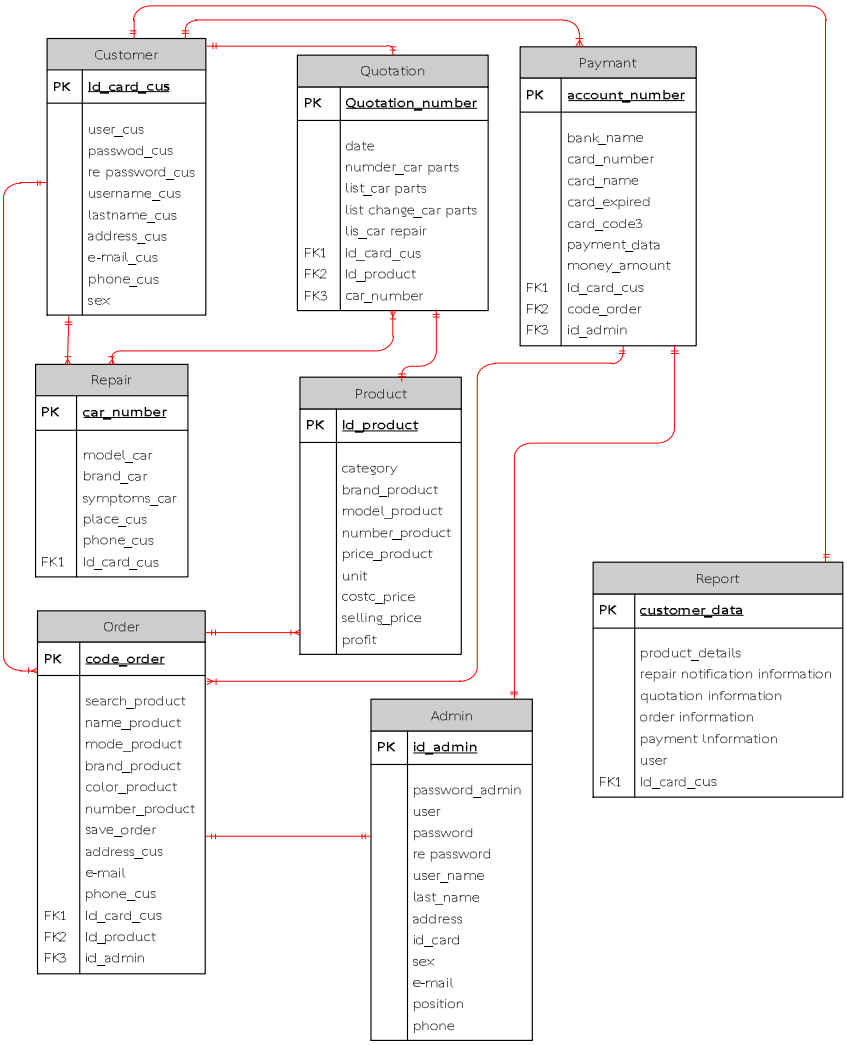

ภาพที่ 2 แสดง Entity Relationship Diagram : ระบบจองยานพาหนะ

ผลการดำเนินงาน

จากการพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารกองงานยานพาหนะ ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ระบบ คือ 1. ระบบหน้าเว็บไซต์ เป็นหน้าหลักสำหรับบุคคลทั่วไปภายในองค์กรสามารถสมัครเพื่อขอใช้บริการจองยานพาหนะ 2. ระบบหลังเว็บไซต์ คือ ส่วนของการจัดการฐานข้อมูลผู้ดูแลระบบสำหรับแก้ไข เพิ่มเติม และปรับปรุงข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นมาตรฐานและเป็นปัจจุบัน โดยมีการออกแบบหน้าจอ ทั้ง 2 ระบบ ตามลำดับดังนี้

1. ระบบหน้าเว็บไซต์

หน้าจอปฏิทินการใช้ยานพาหนะ

บุคลากรภายในองค์กรที่ใช้ระบบการจองยานพาหนะสามารถดูตารางการจองยานพาหนะในแต่ละวันได้ โดยเลือก วัน เดือน ปี และ เวลา การจอง แล้วกด “ตกลง” ตารางยานพาหนะที่ต้องการจะปรากฏ ตารางที่เป็นพื้นที่สีเหลืองคือวันปัจจุบัน

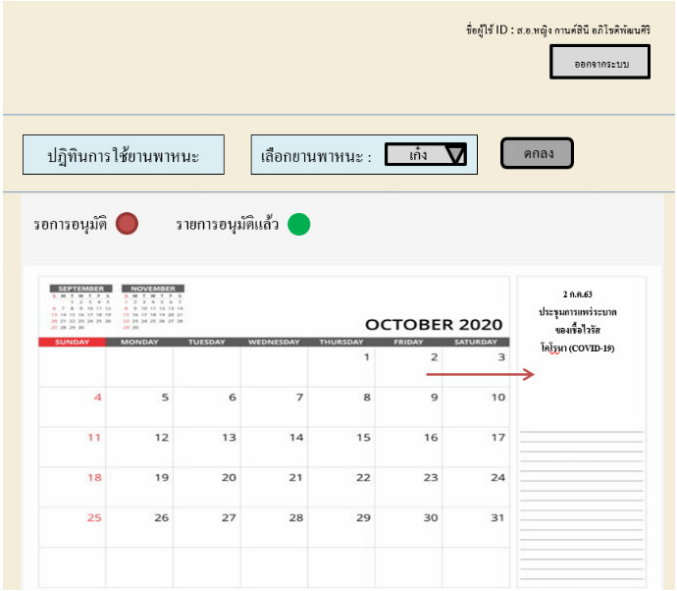

ภาพที่ 3 ปฏิทินการจองยานพาหนะ

หน้าจอจองยานพาหนะ

หลังจากที่เข้ามาในหน้าจอกรอกรายละเอียดการจองยานพาหนะ ผู้ใช้งานสามารถดูรายละเอียดข้อมูลรถยนต์แต่ละประเภทได้ สำหรับหน้าจอในส่วนนี้เป็นหน้าจอใช้สำหรับกรอกข้อมูลรายละเอียดการขอใช้ยานพาหนะ

ภาพที่ 4 หน้าจอการกรอกรายละเอียดการจอง

2. ระบบหลังเว็บไซต์

หน้าจอแสดงข้อมูลการจอง

เมื่อผู้ใช้งานทำการบันทึกการจองยานพาหนะ จะต้องรอให้หัวหน้าแผนกยานยนต์ตรวจสอบและทำการอนุมัติการจองยานพาหนะ

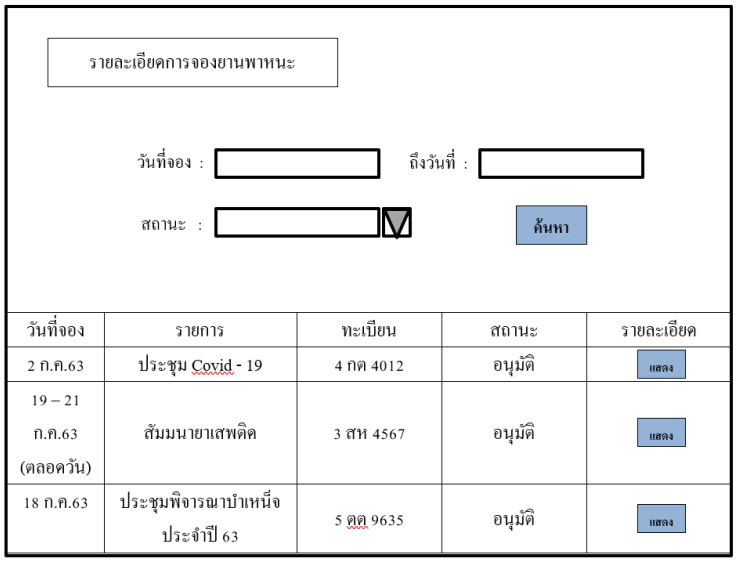

ภาพที่ 5 หน้าจอแสดงข้อมูลการจอง

หน้าจอการเบิกค่าน้ำมัน

หน้าจอในส่วนนี้ใช้สำหรับกรอกรายละเอียดค่าใช้จ่ายของบิลค่าน้ำมัน ไปยังหัวหน้าฝ่ายแผนกยานยนต์เพื่อทำการเบิกจ่ายค่าน้ำมัน

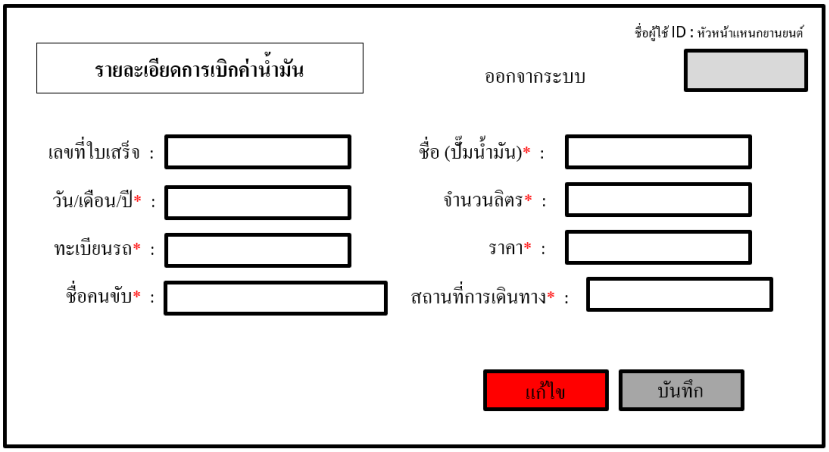

ภาพที่ 6 หน้าจอรายละเอียดการเบิกค่าน้ำมัน

อภิปรายผล

การพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารกองงานยานพาหนะพัฒนาขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกบุคลากรภายในองค์กร การพัฒนาระบบงานทั้งหมดได้พัฒนาตาม

กระบวนการพัฒนาระบบงานตั้งแต่ การวางแผน การวิเคราะห์ระบบงาน การออกแบบระบบงาน การออกแบบระบบฐานข้อมูล การพัฒนาโปรแกรม และการทดสอบ

หลังจากระบบพัฒนาเสร็จแล้วได้รับการประเมินโดยใช้แบบสอบถามประเมินประสิทธิภาพของระบบ จากการประเมินระบบสามารถสรุปได้ว่า

1. ผลการประเมินของผู้ใช้งานด้านความถูกต้องในการทำงานของฟังก์ชันต่าง ๆ ในระบบ พบว่าค่าเฉลี่ยที่ได้อยู่ที่ 4.38 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.59 สามารถสรุปได้ว่าประสิทธิภาพในการทำงานของระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารกองงานยานพาหนะอยู่ในระดับดี

2. ผลการประเมินของผู้ที่ใช้งานระบบด้านการสื่อความหมายของอินเตอร์เฟสของระบบต่อผู้ใช้พบว่าค่าเฉลี่ยที่ได้อยู่ที่ 4.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.50 สามารถสรุปได้ว่าประสิทธิภาพในการทำงานของระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารกองงานยานพาหนะอยู่ในระดับดี

3. ผลการประเมินของผู้ที่ใช้งานระบบด้านการตรวจสอบและความปลอดภัยในการใช้งาน พบว่า ค่าเฉลี่ยที่ได้ออยู่ที่ 4.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.51 สามารถสรุปได้ว่าประสิทธิภาพในการทำงานของระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารกองงานยานพาหนะอยู่ในระดับดีมาก

สรุปผลการประเมินของผู้ใช้งานระบบได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 แสดงให้เห็นว่าระบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี ผลจากการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้งานระบบสรุปได้ว่า ระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารกองยานพาหนะในครั้งนี้ยังมีประเด็นข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปรับปรุงเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาในครั้งต่อไป โดยการพัฒนาฐานข้อมูลของระบบยานพาหนะเป็นคลังข้อมูล (Data Warehouse) เพื่อนำข้อมูลในฐานข้อมูลไปใช้งานด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้ข้อมูลในฐานข้อมูลถูกนำไปใช้ประโยชน์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กนกอร ศุภษัษฐี. (2549) . **ระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารกองงานอาคารสถานที่และยานพาหนะ**. สารนิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

จรัส พงเจริญ. (2560) **. ผลการเรียนด้วยเว็บแอปพลิเคชันการศึกษาโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนโปรแกรมบนเว็บของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.** ค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปานุวัฒน์ วัฒนาโรจน์เรือง (2560) . **การพัฒนาระบบจัดการยานพาหนะสำหรับมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.** สารนิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ .

ศรทัต ขำดำรงเกียรติ (2549) . **ระบบบริหารกองงานยานพาหนะ .** สารนิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

อำไพ พรประเสริฐสกุล. (2544). **การวิเคราะห์และออกแบบระบบ**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม .

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานกรณีศึกษา บริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน)

Employee Motivation: Case Study of Toyota Tha Chin Company Limited (Sampran Branch)

ณัฐวัชร์ เผ่าภู่[1], วิเศษ นุ้ยตูม[2], และชมภูนุช เหรียญปรีชา[3]

Nattawat Phaophoo[1], Wises Nuitoom[2] and Chompoonut Rianpreecha[3]

[1-2] สาขาวิชาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

[1-2] Real Estate Business Program Faculty of Business Administration Bangkok Thonburi University.

[3] สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, เบอร์โทร 089-525-4635

[3]Industrial Technology Program Faculty of Science and Technology Bangkokthonburi University ,Tel.089-525-4635

[3]E-mail: noot_nut@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อ 1) เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) 2) เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามใช้ในการเก็บข้อมูลจากพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) จำนวน 56 คน ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (f-test) ผลการศึกษาพบว่า

1. พนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) ส่วนใหญ่เป็นชาย คิดเป็นร้อยละ 75.00 มีช่วงอายุ 20-30 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.93 จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 64.29 มีอายุงาน ช่วง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.21 มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.64

2. ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน)โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=3.80) และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านลักษณะของงาน ($\bar{x}$=3.95) ด้านความสำเร็จของงาน ($\bar{x}$=3.90) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($\bar{x}$=3.88) ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงา ($\bar{x}$=3.76) ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า ($\bar{x}$=3.74) และด้านผลตอบแทนหรือสวัสดิการ ($\bar{x}$=3.58)

3. พนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุงาน และรายได้ต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

Abstract

This research aims to 1) study the motivation of the employees' performance. Toyota Tha Chin Co., Ltd. (Sampran Branch) 2) to compare the motivation of employees Toyota Tha Chin Co., Ltd. (Sampran Branch) The research tool was a questionnaire used to collect data from company employees. Toyota Tha Jeen Co., Ltd. (Sampran Branch), a total of 56 people, used the statistics to analyze the data, namely frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. Found that

1. Company employees Toyota Tha Chin Co., Ltd. (Samphran branch) are mostly male. Accounted for 75.00 percent, having the most age 20-30 years, accounting for 58.93 percent graduated below a bachelor's degree Accounted for 64.29 percent with a period of 1-5 years, representing 48.21 percent, earning less than 10,000 baht or 44.64 percent

2. The level of motivation for the performance of the company's employees Toyota Tha Chin Co., Ltd. (Sampran branch) overall is at a high level (= 3.80) and when considering each aspect In descending order from average, it was found that the nature of work (= 3.95), the success of the work (= 3.90), the interpersonal relationships (= 3.88), the working environment (= 3.76), the Security and Progress (= 3.74) and Benefits or Benefits (= 3.58)

3. Company employees Toyota Tha Jeen Co., Ltd. (Sampran branch) with different sex, age, education level, employment and income had no different motivation for overall performance. Statistically significant at a level of 0.05.

Keywords: Employee Motivation.

บทนำ

การดำเนินการขององค์การจะบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ได้นั้นย่อมมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการด้วยกัน ปัจจัยหนึ่งซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง คือ ทรัพยากรบุคคล ถึงแม้เงินวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะมีอย่างครบถ้วนเพียบพร้อม แต่หากบุคลากรขององค์การนั้น ๆ ขาดความรู้ ความสามารถ ก็จะทำให้การบริหารงานประสบความสำเร็จได้ยากซึ่งองค์การทราบดีว่าการบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการบริหารมนุษย์นั้นเป็นทรัพยากรที่มีชีวิตจิตใจ มีความรู้สึกนึกคิด ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในงานและทักษะที่แตกต่างกันไป การที่องค์การจะสามารถนำศักยภาพในแต่ละบุคคลออกมาได้อย่างเต็มที่นั้น ย่อมต้อง

ใช้กลยุทธ์จิตวิทยาหรือต้องใช้แรงจูงใจ ซึ่งแรงจูงใจมีความจำเป็นและสำคัญกับองค์การต่างๆทุกองค์การ เนื่องจากแรงจูงใจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์เพื่อไปสู่ความสำเร็จขององค์การ

ผู้วิจัยซึ่งเป็นพนักงานของ บริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) จึงมีความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน)ซึ่งผลการศึกษาจะทำให้บริษัทนำมาพัฒนา ปรับปรุงสภาพการทำงาน และการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ของบริษัท เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานเพื่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเพื่อให้พนักงานในบริษัทมีความตั้งใจในการทำงานมากขึ้นเกิดความจงรักภักดี อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน)

2.เพื่อทราบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด(สาขาสามพราน)

การทบทวนวรรณกรรม

1. พฤติกรรมการปฏิบัติงาน

มัลลิกา ต้นสอน (2544) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมการปฏิบัติงาน หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาในสภาพแวดล้อมในการทำงาน เช่น การพูดคุย การรับคำสั่งการเขียนรายงาน และการตรวจนับสินค้าคงคลังเป็นต้น ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยอาจจะเป็นประโยชน์หรือเป็นโทษแก่องค์การ เช่น การพูดคุยในช่วงเวลาพักกลางวันการฝันกลางวันหรือการจารกรรมข้อมูลเป็นต้น การทำความเข้าใจพฤติกรรมการปฏิบัติงานจึงเป็นงานสำคัญของผู้บริหารในทุกระดับโดยที่ผู้บริหารจะสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมปฏิบัติงานของบุคคลจะต้องให้ความสนใจกับตัวแปรอย่างน้อย 2 กลุ่ม ซึ่งต่างก็มีอิทธิพลโดยตรงต่อความแตกต่างของพฤติกรรมได้แก่ ตัวแปรระดับบุคคลและตัวแปรระดับองค์การ

2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กวี แย้มกลีบ (2549) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานบริษัททาคาฮาชิโคราช (1995) จำกัด ผลการศึกษาพบว่าระดับแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานบริษัททาคาฮาชิโคราช (1995) จำกัด ตามแผนกงานปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จของงานด้านการยอมรับนับถือด้านลักษณะของงานด้านความรับผิดชอบด้านความก้าวหน้า ปัจจัยค้ำจุน ด้านนโยบายและการบริหารด้านการนิเทศ ด้านรายได้ ด้านความสัมพันธ์ และด้านสภาพการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง

กุสุมา จ้อยช้างเนียม (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานสำนักงานใหญ่ บมจ.ธนาคารกสิกรไทยผลการศึกษาพบว่าพนักงานสำนักงานใหญ่ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย มี

แรงจูงใจในการทำงานอยู่ในระดับสูงและมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านงานอันเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการทำงานอยู่ในระดับมากแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานมีความแตกต่างเมื่อเปรียบเทียบตามอายุ อายุงาน และรายได้ แต่เมื่อเปรียบเทียบตามเพศสถานภาพสมรสและระดับการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านงาน 5 ด้าน คือ ด้านลักษณะงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ด้านสัมพันธภาพในการทำงานด้านความพึงพอใจในรายได้และสวัสดิการและด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานสำนักงานใหญ่ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยคือบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัทโตโยต้าท่าจีนจำกัด(สาขาสามพราน)จำนวน56 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม (Questionnaires)

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่1-6

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) จำแนกตามเพศ

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	เพศ				t	Sig.
	ชาย=42		หญิง=14			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านความสำเร็จของงาน	3.91	0.61	3.84	0.57	0.401	0.692
2. ด้านลักษณะของงาน	3.98	0.57	3.86	0.69	0.580	0.569
3. ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า	3.72	0.84	3.79	0.65	0.286	0.777
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3.89	0.62	3.87	0.76	0.064	0.950
5. ด้านผลตอบแทนหรือสวัสดิการ	3.52	0.96	3.73	0.68	0.876	0.387
6. ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน	3.78	0.70	3.71	0.59	0.324	0.749
รวม	**3.80**	**0.59**	**3.80**	**0.56**	**0.000**	**1.000**

จากตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) จำแนกตามเพศ พบว่า พนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) ที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
1. ด้านความสำเร็จของงาน	ระหว่างกลุ่ม	3.929	3	1.310	4.391	0.008
	ภายในกลุ่ม	15.510	52	0.298		
	รวม	19.439	55			
2. ด้านลักษณะของงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.727	3	0.909	2.808	0.049*
	ภายในกลุ่ม	16.832	52	0.324		
	รวม	19.559	55			
3. ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า	ระหว่างกลุ่ม	0.191	3	0.064	0.97	0.961
	ภายในกลุ่ม	34.202	52	0.658		
	รวม	34.394	55			
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2.456	3	0.819	2.046	0.119
	ภายในกลุ่ม	20.807	52	0.400		
	รวม	23.262	55			
5. ด้านผลตอบแทนหรือสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	5.730	3	1.910	2.600	0.062
	ภายในกลุ่ม	38.195	52	0.735		
	รวม	43.925	55			
6. ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.256	3	0.752	1.751	0.168
	ภายในกลุ่ม	22.337	52	0.430		
	รวม	24.594	55			
โดยรวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**2.001**	**3**	**0.667**	**2.131**	**0.108**
	ภายในกลุ่ม	**16.275**	**52**	**0.313**		
	รวม	**18.276**	**55**			

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) จำแนกตามอายุ พบว่าพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) ที่มีอายุต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทำการเปรียบเทียบรายคู่ ผลการวิเคราะห์ปรากฏในตารางที่ 3-4 ดังนี้

ตารางที่ 3 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) ด้านความสำเร็จของงาน โดยจำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

อายุ	$\bar{x}$	**ต่ำกว่า 20 ปี**	**20-30 ปี**	**31-40 ปี**	**41-50 ปี**
		3.45	**4.11**	**3.61**	**3.60**
ต่ำกว่า 20 ปี	3.45	-	-0.67*	-0.16	-0.15
20 – 30 ปี	4.11	-	-	0.50*	0.52
31 – 40 ปี	3.61	-	-	-	0.01
41 – 50 ปี	3.60	-	-	-	-

จากตารางที่ 3 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Fisher's Least Significant Difference (LSD) พบว่า พนักงานมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) ด้านความสำเร็จของงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) จำแนกตามระดับการศึกษา

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	**ระดับการศึกษา**				**t**	**Sig.**
	ต่ำกว่าปริญญาตรี =36		**ปริญญาตรี=20**			
	$\bar{x}$	**S.D.**	$\bar{x}$	**S.D.**		
1. ด้านความสำเร็จของงาน	3.86	0.58	3.96	0.62	0.581	0.565
2. ด้านลักษณะของงาน	3.92	0.56	3.99	0.67	0.384	0.703
3. ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า	3.71	0.84	3.80	0.71	0.446	0.658
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3.82	0.71	3.9	0.52	1.009	0.318
5. ด้านผลตอบแทนหรือสวัสดิการ	3.57	0.80	3.59	1.07	0.085	0.933
6. ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน	3.72	0.72	3.84	0.58	0.698	0.489
รวม	**3.77**	**0.58**	**0.86**	**0.58**	**0.591**	**0.558**

จากตารางที่ 5 พบว่า พนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) จำแนกตามอายุงาน

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
1. ด้านความสำเร็จของงาน	ระหว่างกลุ่ม	3.325	3	1.108	3.576	0.020*
	ภายในกลุ่ม	16.115	52	0.310		
	รวม	19.439	55			
2. ด้านลักษณะของงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.830	3	0.610	1.789	0.161
	ภายในกลุ่ม	17.729	52	0.341		
	รวม	19.559	55			
3. ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า	ระหว่างกลุ่ม	0.807	3	0.029	0.044	0.988
	ภายในกลุ่ม	34.307	52	0.660		
	รวม	34.394	55			
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2.176	3	0.725	1.788	0.161
	ภายในกลุ่ม	21.086	52	0.406		
	รวม	23.262	55			
5. ด้านผลตอบแทนหรือสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	2.909	3	0.970	1.229	0.308
	ภายในกลุ่ม	41.016	52	0.789		
	รวม	43.925	55			
6. ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.271	3	0.090	0.193	0.901
	ภายในกลุ่ม	24.323	52	0.468		
	รวม	24.594	55			
โดยรวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**1.060**	**3**	**0.353**	**1.067**	**0.371**
	ภายในกลุ่ม	**17.216**	**52**	**0.331**		
	รวม	**18.276**	**55**			

จากตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) จำแนกตามอายุงาน พบว่าพนักงานบริษัท โตโยต้า ท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) ที่มีอายุงานต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้า ท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) จำแนกตามรายได้

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
1. ด้านความสำเร็จของงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.787	3	0.262	0.732	0.538
	ภายในกลุ่ม	18.652	52	0.359		
	รวม	19.439	55			
2. ด้านลักษณะของงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.267	3	0.422	1.201	0.319
	ภายในกลุ่ม	18.292	52	0.352		
	รวม	19.559	55			
3. ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า	ระหว่างกลุ่ม	1.866	3	0.622	0.994	0.403
	ภายในกลุ่ม	32.527	52	0.626		
	รวม	34.394	55			
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2.635	3	0.878	2.214	0.097
	ภายในกลุ่ม	20.628	52	0.397		
	รวม	23.262	55			
5. ด้านผลตอบแทนหรือสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	7.380	3	2.460	3.500	0.022*
	ภายในกลุ่ม	36.454	52	0.703		
	รวม	43.925	55			
6. ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.982	3	0.994	2.392	0.079
	ภายในกลุ่ม	21.611	52	0.416		
	รวม	24.594	55			
โดยรวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**2.100**	**3**	**0.700**	**2.250**	**0.093**
	ภายในกลุ่ม	**16.176**	**52**	**0.311**		
	รวม	**18.276**	**55**			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) จำแนกตามรายได้ พบว่าพนักงาน ที่มีรายได้ต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1. ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1.1 ด้านความสำเร็จของงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ทั้งนี้เพราะ บริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) ได้ปรับเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติงาน โดยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT System) ระบบบริหารคุณภาพ (ISO 9001) และกิจกรรม 5 ส มาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการอบรมให้ความรู้กับพนักงานทุกคน มีการตั้งเป้าหมายในการทำงาน และมีการตรวจติดตามผลการปฏิบัติงานตามกระบวนการตรวจติดตามภายในของระบบบริหารคุณภาพ (Internal Audit) ส่งผลให้การปฏิบัติงานของพนักงานบรรลุตามเป้าหมาย ทำงานที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา มีความสำเร็จในงานเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญา จั่นรอด (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จของงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านลักษณะของงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ทั้งนี้เพราะเป็นเพราะว่าการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) มีความเป็นอิสระในการบริหารงานอยู่ในระดับหนึ่ง จึงทำให้ลักษณะของงานที่ได้รับมอบหมายมีความท้าทายความรู้ความสามารถ อีกทั้งลักษณะของงานมีความเหมาะสม ตรงกับความถนัด ปริมาณงานที่รับผิดชอบมีความเหมาะสมกับตำแหน่งงาน

1.3 ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ทั้งนี้เพราะเป็นเพราะว่าบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) มีลักษณะการบริหารงานที่มีการพิจาณาเลื่อนขั้นและตำแหน่งให้แก่พนักงานทุกปี และพนักงานได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาฝึกอบรมและศึกษาต่อ จึงทำให้เกิดความมั่นคงและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากยิ่งขึ้น จากการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑล รอยตระกูล (2546) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสรรพากรพื้นที่ สาขา

1.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ทั้งนี้เพราะผู้บริหารของบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) มีการเอาใจใส่ต่อพนักงานทุกคนเสมอภาค มีการให้คำแนะนำและช่วยเหลือเมื่อพนักงานเกิดปัญหา

1.5 ด้านค่าตอบแทนหรือสวัสดิการ ผลการศึกษาพบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกุสุมา จ้อยช้างเนียม (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานสำนักงานใหญ่ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ผลการศึกษาพบว่าพนักงานสำนักงานใหญ่ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย มีแรงจูงใจในการทำงานอยู่ในระดับสูง และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านงานอันเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการทำงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.6 ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ผลการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 จากการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสุมา จ้อยช้างเนียม(2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการทำงานของพนักงานสำนักงานใหญ่ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานธนาคารกสิกรไทย สำนักงานใหญ่ เพราะหากสภาพแวดล้อมเหมาะสม อุปกรณ์ในการทำงานพร้อมและเพียงพอก็จะเอื้ออำนวยความสะดวกให้พนักงานสามารถทำงานได้อย่างสะดวกและคล่องตัว

2. ผลการเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) จำแนกปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล พบว่า พนักงานบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุงาน และรายได้ต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลงานวิจัยมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รังสิมา เหลืองอ่อน (2549) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการแรงจูงใจในการทำงาน และขีดความสามารถของพนักงานระดับปฏิบัติการกลุ่มผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ขนาดกลาง และขนาดเล็กจังหวัดสมุทรปราการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้

1.1 ด้านความสำเร็จของงานในประเด็นเกี่ยวกับผู้บังคับบัญชาแสดงความชื่นชมต่อความสำเร็จในงานเสมอ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นฝ่ายบริหารของบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) ควรมีนโยบายในการบริหารโดยการให้โบนัสเงินรางวัลพิเศษหรือใบประกาศนียบัตรแก่พนักงานที่สร้างชื่อเสียงแก่บริษัท รวมทั้งมีการกล่าวชื่นชมพนักงานแก่เพื่อนร่วมงานให้รับทราบกันอย่างทั่วถึง

1.2 ด้านลักษณะของงานในประเด็นปริมาณงานที่รับผิดชอบเหมาะสมกับตำแหน่ง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดดังนั้นฝ่ายบริหารของบริษัท โตโยต้าท่าจีน จำกัด (สาขาสามพราน) ควรมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานใหม่ มีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้เหมาะสมกับตำแหน่งงานเพื่อให้ระบบการบังคับบัญชามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์พนักงานและผู้บริหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานของบริษัท ต่อไปในอนาคต

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานกับบริษัทอื่นที่ประกอบธุรกิจในประเภทเดียวกัน เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาองค์การต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กวี แย้มกลีบ.(2550). **แรงจูงใจในการทำงานของพนักงานบริษัททาคาฮาชิ โคราช (1995) จำกัด.** วารสาบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรม ราชูปถัมภ์,1(2), 67–78.

กุสุมา จ้อยช้างเนียม. (2547). **แรงจูงใจในการทำงานของพนักงาน สำนักงานใหญ่ บมจ**. ธนาคารกสิกรไทย. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จารุวรรณ กมลสินธุ์. (2548). **แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ พนักงานในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมนวนคร.** วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ปัญญา จั่นรอด. (2548). **ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 3.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

มณฑล รอยตระกูล. (2546). **แรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ของสรรพากรพื้นที่สาขา.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา สถาบันราชภัฏนครปฐม.

มัลลิกา ต้นสอน. (2544). **การจัดการยุคใหม่ (Modern Management)**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ :บริษัท เอ็กซเปอร์เน็ท จำกัด.

รังสิมา เหลืองอ่อน. (2549). **ความต้องการแรงจูงใจในการทำงานและขีดความสามารถของพนักงานระดับปฏิบัติการ กลุ่มผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ขนาดกลางและขนาดเล็ก จังหวัดสมุทรปราการ.** การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุชาติ จรประดิษฐ์. **ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการฝ่ายผลิตบริษัท ฟิลิปส์ เซมิคอนดัคเตอร์ จำกัด.** วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. (2547).

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษา บริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด

The motivation for the performance of the backboard and a case study of Hanabishi Electric Corporation Limited

ธีรภา วิวัฒนศักดิ์[1], ชวพล ลีพิพัฒไพบูลย์[2]

Theerapa Wivatanasak[1], Chawaphon Leepipatpaiboon[2]

[1-2]สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ 089-063-6731

[1-2]Industrial Management Faculty of Business Administration Bangkok Thonburi University, Tel. 089-063-6731

[1]e-mail: tp_tod1@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ 1)เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษาบริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด) ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 204 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Radom Sampling) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าไคสแควร์ (Pearson Chi – Square) ค่าสหสัมพันธ์ เพียร์สัน (Pearson’s correlation : r)

ผลการศึกษาพบว่า บริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด พบว่า พนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 30 - 40 ปี สถานะภาพสมรส ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีอายุงาน 5 – 10 ปี ตำแหน่งงานเป็นพนักงานระดับผู้ปฏิบัติงาน รายได้ต่อเดือน 20,000 – 25,000 บาท ผลการศึกษาปัจจัยด้านองค์กรพบว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด พนักงานมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในส่วนของปัจจัยค้ำจุน และ ปัจจัยจูงใจ โดยรวมทั้ง 13 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน 3 ด้านประกอบด้วย 1)ด้านความสุขในการทำงาน 2)ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 3)ด้านความมีประสิทธิภาพในภาพรวม แรงจูงใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: แรงจูงใจ, การปฏิบัติงาน, อิเลคทริค

Abstract

this study The objectives of this study were 1) to study the motivation of employees. 2) to identify factors that are associated with the motivation of employees. A case study of Hanabishi Electric Corporation Limited studied a sample of 204 people by means of a simple random (Simp; e Radom Sampling) to determine the size of the sample questionnaire (Questionnaires) as a tool to gather statistical information. used to analyze data were frequency (frequency) and percentage (percentage) average (mean) and standard deviation (standard deviation) chi-square (Pearson chi - Square) correlation r. P. Pearson (Pearson's correlation: r).

The study indicated that Employees Hanabishi Electric Corporation Limitedfound that most employees are males aged 30 -40 years, marital status, education level, lower than the old bachelor for 5-10 year job as a staff worker. Income per month 20,000 - 25,000 THB study found that organizational factors on the motivation of its employees. Hanabishi Electric Corporation Limited employees are motivated to perform. In terms of the support and motivation factors, including the 13 are moderate.

The hypothesis testing found Incentives to employees consist of 3. 1) the pleasure to work. 2) the initiative. 3) the effective overall motivation at a high level

Keywords: The motivation/ working/ Sri Superware

บทนำ

การบริหารองค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการอาทิ บุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “การบริหารงานบุคคล” เพราะบุคคลหรือ บุคลากรในองค์กร ถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดในการบริหารงานเนื่องจากหากปราศจากบุคลากรทำหน้าที่เป็นตัวขับเคลื่อนแล้วการบริหารจัดการต่าง ๆ ก็ไม่เกิดขึ้นและองค์กร ก็จะไม่บรรลุเป้าหมายได้ อย่างไรก็ตามแม้ว่าองค์กรจะมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดีเพียงใด หากบุคลากรเหล่านั้น ขาดความตั้งใจ ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติงานก็จะไม่ดีและทำให้องค์กรประสบความล้มเหลวดังนั้น เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวัง ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นของผู้บริหารจะต้องทราบถึงแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร และจำเป็นต้องบริหารจัดการให้บุคลากรมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เมื่อบุคลากรมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจะทำให้เกิดผลดีแก่องค์กร ส่งผลให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ในที่สุด

แรงจูงใจเป็นสาเหตุที่ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาในเชิงบวก เช่น มีความมุ่งมั่นที่จะฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ มีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมนั้น ๆ อย่างทุ่มเทเต็มกำลังความสามารถ ขณะเดียวกันหากมนุษย์ไม่มีแรงจูงใจและความพึงพอใจจะทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาในเชิงลบ เช่น มีสภาพแวดล้อมที่เฉื่อยชา ทำกิจกรรมนั้น ๆ ให้ผ่าน ๆ ไปไม่ตั้งใจหรือไม่เอาใจใส่กับการทำกิจกรรม ซึ่งผลต่อการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กรในระยะยาวได้ หากบุคลากรในองค์กรไม่มีการในองค์กรไม่มีการปรับตัวและไม่ยอมรับในสภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยภายในหรือภายนอกองค์กร สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อองค์กรทั้งสิ้น

แม้ว่าเรื่องของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจะมีการศึกษาอย่างมาก ในช่วงครึ่งศตวรรษที่ผ่านมาแล้ว แต่ในปัจจุบันก็ยังมีผู้ให้ความสนใจศึกษาวิจัยและยังเป็นเรื่องที่ทันสมัยอยู่เสมอ สาเหตุอาจเนื่องมาจากว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้แทบทุกองค์กรและยังเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ซึ่งการศึกษาที่สามารถดำเนินการได้อย่างหลากหลายแนวทางนี้จึงเป็นสิ่งจูงใจให้มีการศึกษาเรื่องนี้ตลอดมา สำหรับการศึกษาในครั้งนี้มีสาเหตุหลายประการสาเหตุสำคัญประการหนึ่งทีทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่องที่เป็นพื้นฐานที่ผู้บริหารองค์กรควรให้ความสนใจและควรตระหนักว่าแรงจูงใจของพนักงานส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลาตามสภาพการณ์หรือจังหวะเวลา ดังนั้น การได้มีโอกาสสำรวจประเด็นของปัญหาไม่ว่าจะใช้แนวทางหรือวิธีการใด ก็จะทำให้วิเคราะห์สภาพขององค์กร ได้ชัดเจนมากขึ้นและช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด ซึ่งจะนำมาวางแผนการพัฒนาองค์กรในเรื่องต่าง ๆ ได้นอกจากนั้น การศึกษาครั้งนี้ยังอาจจะช่วยกระตุ้นให้ผู้บริหารหันมาให้ความสนใจปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างปรับปรุงประสิทธิภาพองค์กรได้ รวมทั้งผู้วิจัยเห็นว่าแรงจูงในการปฏิบัติงานจะมีประโยชน์อย่างแท้จริง หากสามารถนำไปใช้เพื่อการวางแผนในเชิงปฏิบัติการ

บริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้เริ่มก่อตั้งขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2511 ในนามบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด สากลอุตสาหกรรมการไฟฟ้า ธุรกิจเริ่มแรกคือดำเนินการผลิตโคมไฟฟ้าให้แสงสว่างในอาคารสำนักงานต่าง ๆ มีการพัฒนาสินค้า โดยคำนึงถึงความสวยงาม และกลมกลืนเพราะโคมไฟฟ้าถือเป็นเครื่องประดับภายในอาคารอย่างหนึ่ง ต่อมาในปี พ.ศ.2522 ธุรกิจของบริษัทฯ ได้รับการตอบรับจากผู้บริโภค ในทิศทางที่ดีขึ้นมาก ซึ่งจำเป็นต้องขยายฐานผลิต จึงมีการร่วมมือกันระหว่างประเทศ ส่งผลทำให้เริ่มมีการเพิ่มสายผลิตภันฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า โดยเริ่มต้นจากการผลิตพัดลมสี่เหลี่ยมและเตารีด

ในปี พ.ศ.2534 จึงได้เปลี่ยนชื่อจาก ห้างหุ้นส่วนจำกัด สากลอุตสาหกรรมการไฟฟ้า มาเป็นบริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด โดยปัจจุบันทุนจดทะเบียนเพิ่มเป็น 100 ล้านบาท เมื่อได้พัฒนาตัวสินค้าจนเป็นที่ยอมรับของตลาด บริษัทฯ จึงเริ่มขยายสายผลิตภันฑ์ออกไป เช่น กระทะไฟฟ้า หม้อหุงข้าว หม้อตุ๋น และอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือนมาจนถึงปัจจุบันนี้มีสินค้าอยู่ในตลาด มากกว่า 50 รายการ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษาบริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานกรณีศึกษาบริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ความหมายแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีนักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับแรงจูงใจ (Motivation) ไว้ดังต่อไปนี้

ศิริพร โอฬารธรรมรัตน์ (2546 :7) แรงจูงใจ หมายถึง ความพยายามใด ๆ ที่เป็นแรงผลักดันกระตุ้นหรือ โน้มน้าว เพื่อให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือการกระทำตามทิศทางที่กำหนดไว้ ด้วยความร่วมมือ อย่างยินดีและเต็มใจ ทั้งนี้เพื่อที่จะนำมาซึ่งการทำงานที่มีประสิทธิภาพให้กับองค์กรเพิ่มมากขึ้น

ติน ปรัชญดฤทธ์ (2535 : 258) ได้ให้ความหมาย การจูงใจ หมายถึง ระดับความพร้อมของพนักงานที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้หมายที่วางไว้ ซึ่งระดับความพร้อมเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ความสำเร็จ การที่ผลงานเป็นที่ยอมรับความผิดชอบ ความเจริญเติบโตส่วนบุคคลและงานในตัวของมันเอง ภายหลังความต้องการขั้นพื้นฐาน เช่น เงินเดือน สภาพความมั่นคงในงาน และสภาพการทำงานได้รับการตอบสนองแล้ว

สมพงษ์ เกษมสิน (2531: 414) กล่าวแรง แรงจูงใจหมายถึง ความพยายามที่จะแสดงออกหรือปฏิบัติตามสิ่งที่ต้องการสิ่งที่จูงใจมีทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคล แต่มูลเหตุจูงใจยังสำคัญของบุคคล คือความต้องการจากความหมายของแรงจูงใจที่ได้กล่าวข้างต้นสามารถสรุปความหมายได้ว่า

ความหมายของแรงจูงใจ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ ไว้ดังนี้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541: 106) ให้ความหมายว่า การจูงใจ หมายถึง การที่บุคคลได้รับการกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีพลัง มีคุณค่า มีทิศทางที่ชัดเจน ซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ เต็มใจ ความพยายาม หรือพลังภายในตนเอง รวมทั้งการเพิ่มพูนความสามารถที่จะทุ่มเทในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามความต้องการ และสร้างความพึงพอใจสูงสุด

ฐนิตา ปัตตานี (2546: 12) ให้ความเห็นว่า แรงจูงใจ หมายถึง การที่บุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าแล้วทำให้เกิดพลังที่แสดงออกทางพฤติกรรม เพื่อจะนำไปสู่จุดประสงค์ของตนเองหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นพลังและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งแรงจูงใจนี้อาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอกเพียงอย่างเดียวหรือทั้งสองอย่างพร้อมกันก็ได้

สรุปแรงจูงใจในการทำงานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหาร ทั้งนี้ เพื่อให้การทำงานภายในองค์การเกิดประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ตัวแปรต้น **ตัวแปรตาม**

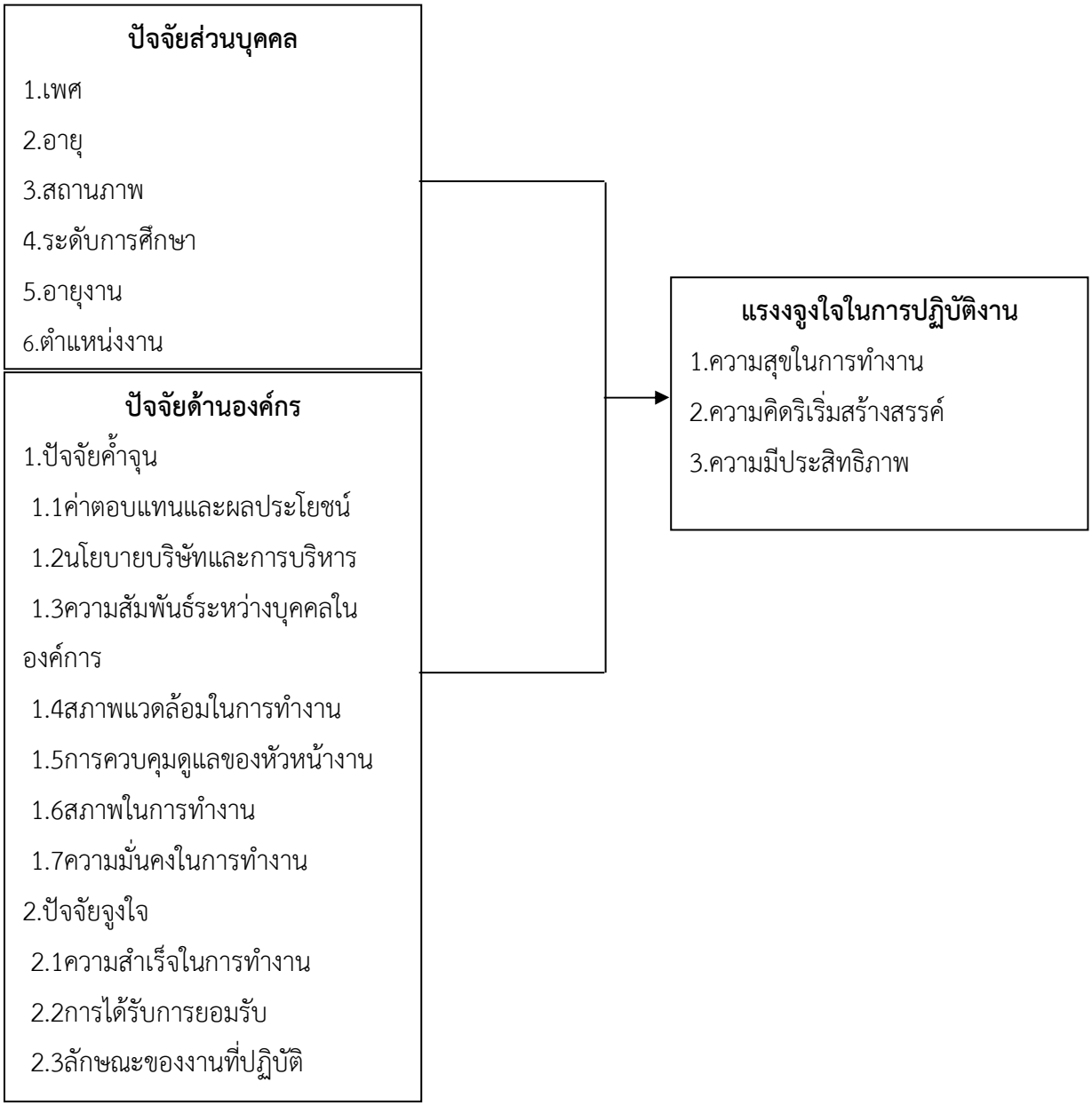

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษา บริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

-ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

-เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

-การเก็บรวบรวมข้อมูล

-การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

ผลการวิจัย

สรุปผลการศึกษา เรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษาบริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ของพนักงานบริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด พบว่า พนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุงาน 30 – 40 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อายุงาน 5 – 10 ปี ตำแหน่งเป็นพนักงานระดับผู้ปฏิบัติงาน รายได้ต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท

ปัจจัยด้านองค์กร

ปัจจัยด้านองค์การซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยค้ำจุน และปัจจัยจูงใจได้ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ด้านค่าตอบแทนและผลประโยชน์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ในภาพรวมแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง อันดับแรกคือเงินเดือนที่ได้รับมีความเหมาะสมกับตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบัน รองลงมาคือได้รับ ค่าทำงานในเวลากลางคืน และค่ายอดการผลิตต่อเดือน เหมาะสมกับจำนวนชิ้นงานที่ผลิตต่อเดือน และสุดท้ายการจ่ายค่าทำงานล่วงเวลา โดยคำนวณเป็นชั่วโมงทำงานมีความเหมาะสมกับงานที่ทำ

ด้านนโยบายบริษัทและการบริหาร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าในภาพรวมแรงจูงใจอยู่ระดับมาก อันดับแรกคือไดรับทราบในนโยบายการบริหารตามหลักของ “Grow Beyond” และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง รองลงมาคือได้รับทราบในนโยบายการบริหารตามหลักการของ “AGC Way” เป็นอย่างดีและเข้าใจในการประยุกต์หลักการของวิสัยทัศน์ Best Thinking เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ท้าทาย

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์การ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าในภาพรวมแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง อันดับแรกคือกิจกรรมความปลอดภัยภายในหน่วยงาน ช่วยส่งเสริมให้พนักงานตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงาน รองลงมาคือบรรยากาศและความสัมพันธ์ที่ดีส่งผลให้มีความกระตือรือร้นในการทำงานมากยิ่งขึ้น และสุดท้ายการได้เข้าร่วมกิจกรรมภายในหน่วยงานเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์อันดี ระหว่างบุคลากรในองค์กร

ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ผลการวิเคราะห์ พบว่าในภาพรวมแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือพื้นที่ปฏิบัติงานของมีการจัดการที่เหมาะสม สะดวกและง่ายต่อการปฏิบัติงาน รองลงมาคือพอใจใน การจัดรถรับ – ส่ง ให้พนักงาน เพื่อลดค่าใช้จ่าย และเพื่อความสะดวกในการเดินทาง และสุดท้ายมีความพอใจในมาตรฐานการควบคุม แสงสว่าง ความร้อน กลิ่น ที่ได้รับจากการทำงาน

ด้านการควบคุมดูแลของหัวหน้างาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในภาพรวมแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือ ได้เรียนรู้ เทคนิคในการทำงาน จากหัวหน้างานอยู่เป็นประจำ รองลงมาคือมีโอกาสเข้าพบ และปรึกษาหารือกับหัวหน้างานได้อย่างสะดวก และสุดท้ายหน่วยงานมีการกำหนดสายการบังคับบัญชาที่เหมาะสมและเป็นระบบ

ด้านสภาพในการทำงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในภาพรวมแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง อันดับแรกคือพอใจในโรงจอดรถ และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ที่ทางบริษัทจัดไว้ให้ รองลงมาคือหน่วยงานทีการจัดสถานที่ทำงานเป็นสัดเป็นส่วนเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน และสุดท้ายพื้นที่ปฏิบัติงานมีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับจำนวนงานที่ทำ

ด้านความมั่นคงในงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในภาพรวมแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือหน่วยงานเป็นองค์กรที่มีความมั่นคงในการทำงาน รองลงมาคือพอใจในระบบเกษียณอายุก่อนเกณฑ์คือ 45 ปี และผลประโยชน์ที่ได้รับ และสุดท้ายพอใจในสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านการักษาพยาบาลที่บริษัทจัดไว้ให้

ด้านความสำเร็จในการทำงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในภาพรวมแรงจูงใจอยู่ระดับมาก อันดับแรกคืองานที่ได้รับมอบหมายให้ทำมักสำเร็จตามเป้าหมายที่ KPI ของหน่วยงานกำหนดไว้ รองลงมาคือสามารถวางแผนปฏิบัติงานเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจาจะเกิดขึ้น และสุดท้ายการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการการทำงานของ และได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี

ด้านการได้รับการยอมรับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในภาพรวมแรงจูงในอยู่ในระดับปานกลาง อันดับแรกคือได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานเมื่อทำงานเสร็จ รองลงมาคือได้รับการประกาศยกย่องจากหน่วยงานเมื่อทำงานสำเร็จ และสุดท้ายการได้รับการยกย่องและชมเชยจากหัวหน้างาน เมื่อทำงานบรรลุผลสำเร็จ

ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในภาพรวมแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง อันดับแรกคือ งานที่ทำมีคุณค่าทางผลิตภัณฑ์สูง รองลงมาคืองานที่ทำเป็นงานที่ต้องใช้ความคิดและคิดค้นสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ และสุดท้ายลักษณะของงานทีทำเป็นงานที่มีระบบและท้าทาย

ด้านความรับผิดชอบในงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในภาพรวมแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง อันดับแรกคืองานที่ทำมีความอิสระในการตัดสินใจตามขอบเขตที่หน่วยงานกำหนดไว้ รองลงมาคือได้รับมอบอำนาจและความรับผิดชอบ ในการทำงานเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และได้รับความไว้วางใจในการทำงานจากทีมงาน

ด้านการได้รับการเลื่อนตำแหน่งงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในภาพรวมแรงจูงใจอยู่ในระดับน้อย อันดับแรกคือการเลื่อนตำแหน่งงาน ของหน่วยงานของมีความเป็นธรรมและเหมาะสม รองลงมาคือมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งตามความรู้ความสามารถ และสุดท้ายพอใจในการปรับขั้นเงินเดือนประจำปี

ด้านความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในภาพรวมแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง อันดับแรกคือได้รับการสนับสนุนจากองค์กรในการพัฒนาความรู้ความสามารถ

เช่น ฝึกอบรม สัมมนา เป็นต้น รองลงมาคือได้รับโอกาสที่จะพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน และรู้สึกภาคภูมิใจ ในการเจริญก้าวหน้าในการทำงาน ที่บริษัทมอบให้

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษา บริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด สามารถนำผลมาอภิปรายได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคล

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ของพนักงานบริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด พบว่าพนักงานบางส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 30 – 40 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาต่ำกวาปริญญาตรี อายุงาน 5 – 10 ปี ตำแน่งงานเป็นพนักงานระดับผู้ปฏิบัติงาน รายได้ต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท เมื่อพิจารณาถึงแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด พบว่าพนักงานมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ รายได้ต่อเดือน และปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่ความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อายุงาน ตำแหน่งงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา พัฒนานันท์ชัย (2553) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์” วัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการคือ 1.เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ 2.เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พนักงานสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมปัจจัยจูงใจ และปัจจัยค้ำจุน อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ประกอบด้วยความสำเร็จในการทำงานของบุคคล ด้านความรับผิดชอบ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติและอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการการได้รับการยอมรับนับถือ และ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานตามลำดับ ส่วนปัจจัยค้ำจุน อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านสภาพการทำงานและความมั่นคง ด้านผลประโยชน์ผลตอบแทน ด้านการปกครองบังคับบัญชา และด้านนโยบายและการบริหาร ตามลำดับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน อายุงาน และการอบรมสัมมนา ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

ปัจจัยด้านองค์กร

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของพนักงานบริษัท ฮานาบิชิ อิเลคทริค คอร์ปอเรชั่น จำกัด พบว่าพนักงานมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมทั้ง 13 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราโมทย์ ดวงเลข (2552 : 131) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตภาคตะวันออก พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านความสำเร็จในงานเป็นปัจจัยทีมีผลต่อแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีผลแรงจูงใจคือ พนักงานสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีตามเวลาที่กำหนดไว้ ปัจจัยด้านการได้รับการยอมรับนับถืออยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีผลต่อแรงจูงใจ คือพนักงานมีความยินดีเมื่อได้รับเกียรติบัตรยกย่องหรือรางวัลพนักงานดีเด่นจากธนาคาร ปัจจัยด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีผลต่อแรงจูงใจ คือ การได้รับความช่วยเหลือหรือให้คำปรึกษาจากผู้ร่วมงาน ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีผลต่อแรงจูงใจคือ สามารถรับผิดชอบงานที่ปฏิบัติได้อย่างครบถ้วนสมบรูณ์ มีประสิทธิภาพในระยะเวลาที่กำหนด ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน อยู่ในระดับมากโดยประเด็นที่มีผลต่อแรงจูงใจ คือ มีความยินดีเมื่อได้รับโอกาสในการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะ ในการทำงาน ปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับบุคคลในหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีผลต่อแรงจูงใจ คือ มีความยินดีเมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานร่วมกับผู้อื่น ปัจจัยด้านนโยบายและการบริหาร อยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีผลต่อแรงจูงใจ คือ ความปลอดภัยในระหว่างที่พนักงานปฏิบัติงานเป็นสิ่งสำคัญ ปัจจัยด้านรายได้และสวัสดิการ อยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีผลต่อแรงจูงใจ คือ ธนาคารมีการระบุสวัสดิการต่าง ๆ ที่พนักงานจะได้รับไว้อย่างชัดเจน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีผลต่อแรงจูงใจ คือ ธนาคารมีการจัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นสัดส่วนตามรูปแบบการให้บริการลูกค้า โดยเมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพ ระยะเวลา เงินเดือน ในภาพรวมมีปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจไม่แตกต่างกันจะมีปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ส่วนทางด้านเงินเดือนที่แตกต่างกันก็มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านสภาพในการทำงาน ควรปรับปรุงในเรื่องของพื้นที่ปฏิบัติงาน ในส่วนของกระบวนการผลิตให้เหมาะสมกับจำนวนที่ทำเนื่องจากปัจจุบันมีการลดจำนวนพนักงานลง แต่งานที่ทำยังปริมาณเท่าเดิม ทำให้พนักงานทำงานหนักขึ้น ซึ่งไม่เหมาะสมกับจำนวนชิ้นงานที่ทำ ถัดไปเรื่องของการจัดสถานที่ทำงานควรจัดให้เป็นสัดส่วนและเหมาะสมกับพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่กระบวนการผลิต เพื่อให้พนักงานสามารถทำงานได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ ถัดไปเรื่องของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ทางบริษัทจัดไว้ให้ ควรปรับปรุงเรื่องของการควบคุมการเจรจาด้านหน้าที่บริษัทให้มีประสิทธิภาพมากกว่าปัจจุบัน

2. ด้านความสุขในการทำงาน ควรมีการปรับปรุงเป้หมายในการทำงานให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง เนื่องจากปัจจุบันตั้งเป้าหมายในการทำงานไว้สูง จนทำให้หลายครั้ง ๆ พนักงานไม่สามารถปฏิบัติงาน ได้บรรลุเป้าหมายที่ทางหน่วยงานกำหนดไว้ได้ ในส่วนนี้ทำให้พนักงานมีความสุขในการทำงานและอาจส่งผลต่อการเบื่อหน่าย คับข้องใจ ในการทำงานได้

3. ด้านความมีประสิทธิภาพ ควรปรับปรุงประสิทธิภาพของงาน ในเรื่องของการลดต้นทุนให้มากกว่าปัจจุบัน เพื่อให้เป็นไปตามโครงการอนุรักษ์พลังงาน (Energy Saving) เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสังคมและสิ่งแวดล้อม

เอกสารอ้างอิง

กัญจนา ธัญญาหาร.2554. **แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักกงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ.** วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฎมหาสารคาม.

กาญจนา ตรีรัตน์.2549. **ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

กุสุมา จ้อยช้างเนียม. 2547**. แรงจูงใจในการทำงานของพนักงานสำนักงานใหญ่ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาหมาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชัญญา อชิรศิลป์. 2551. **ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานขาย บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน).** ภาคนิพนธ์คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ฐนิตา ปัตตานี.2546 **แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสถานีวิทยุกระจายเสียงแก่งประเทศไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.** วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนตศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปัญญา จั่นรอด. 2548. **ปัจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต3.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

พนมพร แสนมีมา. 2547. **ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของราชการสำนักงานเกษตรอำเภอ จังหวัดอุบลราชธานี.** ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์.

สมบัตร บารมี. 2551. **ปัจจัยที่ผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัทมหาพันธ์ไฟเบอร์ซีเมนต์ จำกัด (มหาชน).** รายการงานการวิจัยคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

รูปแบบการสอนภาษาไทยโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Teaching model in Thai Language through Phenomenon-Text-Based Information Literacy Learning Of undergraduates Bangkok Thonburi University

ลัดดาวัลย์ คงสมบูรณ์

Laddawan Kongsomboon

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education Bangkokthonburi University

e-mail: laddawan.ksb@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่ออธิบายการรับรู้ข้อมูลในการเรียนรู้ที่ใช้ปรากฏกาณ์เป็นฐานในการเรียนภาษาไทย 2) เพื่อดูการตอบสนองของนักศึกษาต่อการสอนในรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ปรากฏกาณ์เป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย อาจารย์ 5 คน และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แบบสอบถามเพื่อทราบการตอบสนองของนักศึกษาที่มีต่อการสอน 2) แบบสัมภาษณ์เพื่อให้ทราบถึงข้อจำกัดที่อาจารย์ต้องเผชิญในการใช้สอน 3) แบบบันทึกผลการสังเกตเพื่อให้ทราบขั้นตอนการสอนที่อาจารย์ดำเนินการ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้สถิติค่าร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหาเชื่อมโยงข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสังเกต

ผลการวิจัย พบว่าสามารถอธิบายการรับรู้ข้อมูลในการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานทำได้ใน 6 ขั้นตอน 1) การรับข้อมูลปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม (ผ่านภาพหรือวิดีโอ) 2) การอภิปรายเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 3) การอ่านข้อความปรากฏการณ์ต่าง ๆ 4) การค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ 5) การเขียนผลการค้นหา 6) การสื่อสาร/พูดคุยกันถึงผลลัพธ์ จากการสำรวจการตอบสนองของนักศึกษาพบว่า 77.65% ของนักศึกษารู้สึกมีความสุขมาก 19.91% ของนักศึกษามีความสุข 2.44% ของนักศึกษามีความสุขน้อยลงและไม่มีนักศึกษาคนในบอกว่าไม่มีความสุขกับการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ สรุปได้ว่ารูปแบบการสอนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานสามารถดึงดูดความสนใจของนักศึกษาและพัฒนาทัศนคติเชิงบวกของนักศึกษา

คำสำคัญ: ปรากฏการณ์,การเรียนรู้วิชาภาษาไทย

Abstract

This study was aimed at 1) describing phenomenon-text based information literacy in Thai Language learning 2) the students' response to the teaching. The samples of the research were the subjects were 5 lecturers of Indonesian language and 302 students form Faculty of Education, Bangkok Thonburi University, Academic Year 2020. The research instruments 1) questionnaire method to know the students' responses to the teaching 2) interview for knowing the constraints faced by the lecturers in implementing the teaching 3) Observation method was used to know the steps of teaching implemented by the lecturers. Data analysis was analyzed from questionnaires using percentage statistics. and analyze content, link data from interviews and observations.

The result showed that phenomenon-text based information in Thai language teaching and learning was done in six steps: 1)communicating the phenomenon that occurred in the society (through pictures or video) 2) discussing the phenomenon 3) reading a phenomenon text 4) searching information from various sources 5) writing the results of the search and 6) communicating the results. A survey showed that 77.65% of the students felt very happy, 19.91% of the students were happy, 2.44% of the students were less happy, and none of them said that they were unhappy with teaching and learning. It can be concluded that phenomenon-text based information literacy can attract the students' interest and develop students' positive attitude.

Keywords: phenomenon text, Thai language learning

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงานและดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 37)

ศรีสุดา จริยากุล (2556: 4) กล่าวว่า ภาษาไทยมีความสำคัญเพราะเป็นเครื่องมือแสดงความรุ่งเรืองในอดีตเป็นหลักฐานสำคัญให้คนไทยได้ศึกษาความเป็นมาของชาติ เป็นเครื่องมือสื่อสารและถ่ายทอดวัฒนธรรม

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2556: 348) ได้แสดงแนวคิดว่า ภาษาไทยมีความสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติไทย และเป็นเครื่องมือในการศึกษาเล่าเรียนตลอดจนการสืบทอดวัฒนธรรมไทยการใช้ภาษาได้ดีทำให้สามารถประกอบกิจการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการช่วยให้เกิดความร่วมมือของชนในชาติ

ด้วยเหตุที่ภาษาไทย มีความสำคัญอย่างยิ่งดังกล่าวมาข้างต้นแล้ว กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดให้วิชาภาษาไทย เป็นรายวิชาบังคับทั้งในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย และแม้แต่ในสถาบันอุดมศึกษาหลายสถาบัน ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาที่เกี่ยวกับทักษะภาษาไทยการใช้ภาษาไทยเป็นวิชาพื้นฐาน ซึ่งสถาบันจะกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาเป็นวิชาบังคับ และถือเป็นส่วนหนึ่งของการจบหลักสูตร

แนวคิดดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับประเด็นของหลักการ และการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาดังที่ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2557: 9) ได้กล่าวถึงแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 (มาตรา 23) ที่เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาโดยเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับภาษาดังข้อต่อไปนี้ (4) ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง (5) ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ในส่วนของการจัดหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาของสถาบันการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการนั้น ได้วางโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาด้านภาษา ในระดับอุดมศึกษา มุ่งเน้นให้ใช้ภาษาติดต่อสื่อสาร และให้มีประสิทธิภาพเพื่อการนำไปใช้ดำรงชีวิตจึงมีความจำเป็นที่ทั้งผู้สอนและผู้เรียน ต้องวางจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดทิศทางของการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น ครูภาษาไทยต้องใช้ความพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะต้องฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาให้ดี ทั้งจะต้องอาศัยเวลา และการฝึกฝนอย่างเพียงพอเป็นส่วนสำคัญจึงจะทำให้เกิดทักษะ สามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการจัดกระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบัน มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยไว้หลากหลายทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ดังเช่น พรรัตน์ สุวรรณรัตน์ (2537 : 54) ได้วิจัยเกี่ยวกับการฟัง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความเข้าใจในการฟังไม่ผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ คือร้อยละ 75 วรวรรณ วสุกุล (2533: 79-80) ได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทย ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และความสามารถในการพูดของนักเรียนมีน้อย ยุพยง เทพาอภิรักษ์ (2537: 72) ได้วิจัยเกี่ยวกับการอ่าน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ คือร้อยละ 75 ปุลภรณ์ อาจต้น (2547: 97) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเขียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค การสะกดการันต์ การใช้วรรคตอน และมีข้อผิดพลาดการใช้คำมากที่สุด

นอกจากนั้นยังมีงานวิจัยอื่น ๆ ที่พบว่า การจัดการเรียนการสอนยังไม่เอื้อต่อการที่จะพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะดังกล่าวข้าวต้นวิธีการเรียนการสอนยังมุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาวิชามากกว่าการเรียนรู้จากสภาพที่เป็นจริง และไม่เน้นกระบวนการที่ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะสี่ด้านได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ และโดยธรรมชาติแล้ว การเรียนภาษาจำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ได้ความรู้และความชำนาญ แต่ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับทักษะการใช้ภาษาทั้ง 4 อันได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ยังปรากฏอยู่เสมอ โดยเฉพาะนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอน รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการเขียนทางวิชาการ การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และศิลปะการพูด ปัญหาเหล่านี้ควรจะได้รับการแก้ไขหรือบรรเทาให้ลดน้อยลงได้ ถ้าครูผู้สอนได้ทราบพื้นฐานความสามารถในทักษะทั้งสี่ของผู้เรียน เพื่อครูจะได้เตรียมบทเรียนให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนที่ตนจะสอน จึงนับเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องศึกษา

ผู้วิจัยได้คิดหาแนวทางแก้ปัญหาดังกล่าว จึงได้ศึกษารูปแบบการสอนทั้งเก่าและใหม่นำมาแก้ปัญหา จึงพบว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาทักษะของนักศึกษา ซึ่งเป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่จะไปประกอบอาชีพครูจึงควรมีแนวทางการสอนที่ถูกต้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่ออธิบายการรับรู้ข้อมูลในการเรียนรู้ที่ใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานในการเรียนภาษาไทย
2. เพื่อดูการตอบสนองของนักศึกษาต่อการสอนในรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ปรากฏกาณ์เป็นฐาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

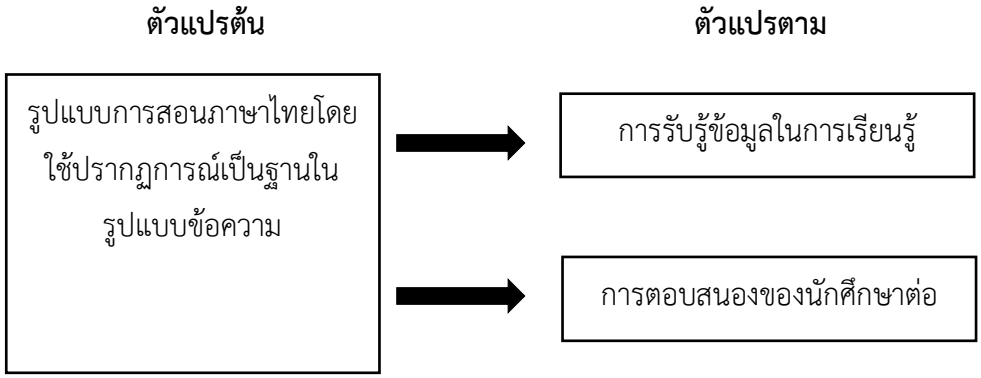

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย อาจารย์ 5 คน และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 302 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 302 คน และอาจารย์ 5 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการทำการวิจัยในครั้งนี้ โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถามเพื่อทราบการตอบสนองของนักศึกษาที่มีต่อการสอน ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับความสนใจและทัศนคติทางภาษาของนักศึกษา แบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ทราบถึงข้อจำกัดที่อาจารย์ต้องเผชิญในการใช้สอน และแบบบันทึกผลการสังเกตเพื่อให้ทราบขั้นตอนการสอนที่อาจารย์ดำเนินการโดยแบบสังเกตขั้นตอนการสอนเป็นแบบกรอกข้อมูลการสอนของอาจารย์ตั้งแต่ต้นจนจบการเรียนการสอน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยแบบผสม ในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย 1) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการสอนภาษาไทยโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ 2) การตอบสนองของนักศึกษาต่อการเรียนเป็นข้อมูลเชิงปริมาณในการศึกษานี้ใช้แบบจำลองข้อมูลเชิงคุณภาพของ Miles & Hubermas (1992) มีขั้นตอนที่สำคัญและเกี่ยวข้องกัน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรวบรวมข้อมูล 2) การลดข้อมูล 3) การแสดงข้อมูล และ 4) การสรุปหรือการตรวจสอบ

ในขั้นแรกการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสังเกตเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนของการสอนที่ดำเนินการโดยอาจารย์ นอกจากนี้ยังมีการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ถามสิ่งที่ต้องการจากอาจารย์

ขั้นต่อไปคือการลดข้อมูล (Data Reduction) ผู้วิจัยดำเนินการจัดระเบียบของข้อมูล โดยจัดระบบให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับข้อมูลตามกรอบแนวคิดที่ใช้ทำการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ และสามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้งานได้ง่ายขึ้น การแสดงข้อมูล (Data Display) ผู้วิจัยดำเนินการนำเสนอข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ด้วยวิธีการพรรณนา

การหาข้อสรุป การตีความหมายและการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตรงตามประเด็นของการวิจัย (Conclusions Drawing and Verifying) เป็นกระบวนการหาข้อสรุปและตีความข้อสรุปหรือข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา รวมถึงการเปรียบเทียบความแตกต่างและความสอดคล้องเพื่อให้ได้ประเด็นของการศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้สถิติค่าร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหาเชื่อมโยงข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสังเกต

ผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การรับรู้ข้อมูลในการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานทำได้ใน 6 ขั้นตอน ดังนี้

1) การรับข้อมูลปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม (ผ่านภาพหรือวิดีโอ) ในขั้นตอนนี้เป็นกิจกรรมที่อาจารย์ทำขึ้นเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักศึกษาให้เกิดการเรียนรู้ โดยอาจารย์ใช้สื่อการสอนในรูปแบบรูปภาพหรือวิดีโอ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักศึกษาและเตรียมการรับรู้ของนักศึกษาสำหรับหัวข้อนั้น ๆ ผลการสังเกตพบว่านักศึกษามีความสนใจในรูปภาพและหรือวิดีโอที่อาจารย์นำเสนอบนหน้าจอ อีกกลยุทธ์หนึ่งที่อาจารย์ใช้ในการสื่อสารคือการเล่าเรื่องปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม กลยุทธ์นี้เป็นไปตามกลยุทธ์การใช้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

2) การอภิปรายเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หลังจากที่อาจารย์ใช้สื่อการสอนโดยใช้รูปภาพหรือวิดีโอแล้ว จะทำให้เกิดการกระตุ้นปัญหาหรือคำถามต่างๆ ดังนั้นขั้นตอนนี้คืออาจารย์ต้องอภิปรายปรากฏการณ์ที่/เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา การอภิปรายมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้นักศึกษาเข้าใจปรากฏการณ์/เหตุการณ์

3) การอ่านข้อความปรากฏการณ์ต่าง ๆ อาจารย์ทำการแจกหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นสื่อการเรียนรู้ที่เตรียมไว้ให้แก่นักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะอ่านข้อความที่ให้มา กิจกรรมการอ่านมีวัตถุประสงค์เพื่อดึงดูดความสนใจของนักศึกษาในการเรียนภาษาไทย กิจกรรมการอ่านในขั้นตอนนี้คือการอ่านข้อความปรากฏการณ์อย่างมีวิจารณญาณ

4) การค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ในขั้นตอนนี้อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ในสื่อการเรียนรู้ที่มอบให้ ผลปรากฏว่านักศึกษาทำการค้นหาข้อมูลผ่านสองวิธีคือโดยการอ่านหนังสือในห้องสมุดและค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ข้อจำกัดที่ต้องเผชิญในขั้นตอนนี้ คือ ปัญหาการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตซึ่งมีการเชื่อมต่อที่ช้ามาก วิธีการในการแก้ปัญหานี้คือการใช้การเชื่อมต่อส่วนบุคคลจากฮอตสปอตโทรศัพท์มือถือ

5) การเขียนผลการค้นหา ในขั้นตอนนี้มีกิจกรรมหลักสามอย่างที่อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาปฏิบัติ : (1) สรุปแนวคิดหลักจากแหล่งข้อมูลต่างๆ (2) รวบรวมแนวคิดหลักเพื่อสร้างแนวคิดใหม่ (3) การเปรียบเทียบความรู้ใหม่และความรู้เก่า โดยขั้นตอนนี้อาจารย์มีวิธีการปฏิบัติ 2 รูปแบบ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รูปแบบวิธีการของอาจารย์ในขั้นตอนการเขียนผลการค้นหา

วิธีการที่ 1 (ปฏิบัติโดยอาจารย์ 2 คน)	**วิธีการที่ 2 (ปฏิบัติโดยอาจารย์ 3 คน)**
1. สร้างกลุ่มและมอบหมายให้นักศึกษาอภิปรายเหตุการณ์ที่ได้รับชม	1. อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาสรุปเขียนแนวคิดจากการค้านคว้า
2. สรุปเขียนแนวคิดจากการค้นหาจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อจัดระเบียบข้อมูลใหม่	2. สร้างกลุ่มและมอบหมายให้นักศึกษาร่วมกันอภิปรายแนวคิดหลักที่ได้รับ
3. เปรียบเทียบข้อมูลที่ได้รับภายในกลุ่ม	3. จัดระเบียบแนวคิดหลักร่วมกันเพื่อทำให้เกิดข้อมูลใหม่
	4. เปรียบเทียบข้อมูลที่ได้รับร่วมกับข้อมูลก่อนหน้า

จากตารางที่ 1 แสดงลำดับที่แตกต่างกันในการสร้างกลุ่ม ในรูปแบบที่ 1 การสร้างกลุ่มเกิดขึ้นในช่วงเริ่มต้นในรูปแบบแรกการจัดกลุ่มจะดำเนินการในขั้นตอนแรก โดยอาจารย์มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาอภิปรายภายในกลุ่มก่อนเขียนสรุปแนวคิดที่ได้รับ ในขณะที่รูปแบบที่ 2 การจัดกลุ่มเกิดขึ้นหลังจากที่นักศึกษาเขียนสรุปแนวคิดเป็นรายบุคคล

6) การสื่อสาร/พูดคุยกันถึงผลลัพธ์ หลังจากการเขียนสรุปและร่วมกันแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม ในขั้นตอนนี้นักศึกษาได้มีการนำเสนอผลจากการทำงานกลุ่ม จากผลการนำเสนอและการอภิปราย อาจารย์สามารถทราบถึงความสามารถของนักศึกษาและช่วยให้กำหนดทักษะและความสามารถที่นักศึกษาคาดหวังไว้

ทั้ง 6 ขั้นตอนของการรับรู้ข้อมูลในการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานที่นำมาใช้เป็นขั้นตอนใหม่ในการเรียนรู้ โดยทั้ง 6 ขั้นตอนนี้สามารถทำให้เกิดการดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนและสามารถพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อภาษาได้ โดยจะเรียก 6 ขั้นตอนนี้ว่า 6 ขั้นตอนของการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ทั้ง 6 ขั้นตอนนี้ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับการเรียนการสอนสารสนเทศซึ่งโดยทั่วไปเน้นเฉพาะการได้มาซึ่งข้อมูลแต่การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าข้อมูลสามารถชี้นำได้อย่างไร ผลจากการสังเกตแสดงให้เห็นว่านักศึกษาความกระตือรือร้นในการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่กำลังอภิปราย โดยว่า 6 ขั้นตอนของการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน สามารถแสดงได้ดังต่อไปนี้

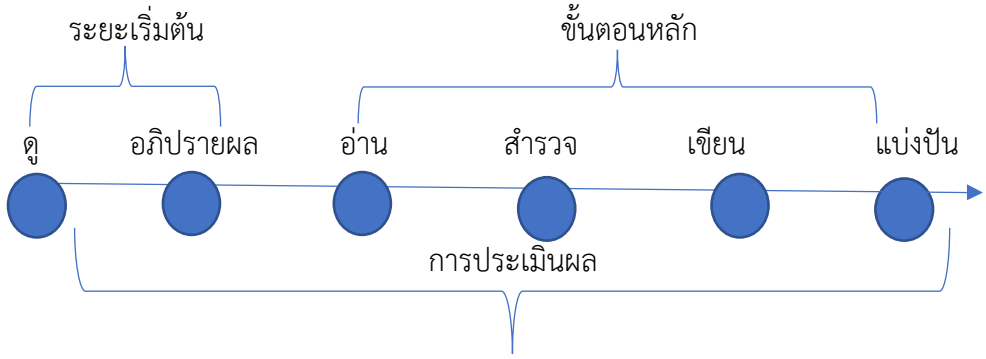

ภาพที่ 2 หกขั้นตอนของการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน

ภาพที่ 2 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการประเมินผลในแบบจำลองนี้ทำได้ในทุกขั้นตอน มีการประเมินผลโดยอาจารย์และนักศึกษา อาจารย์ประเมินติดตามกิจกรรมที่นักศึกษาทำและให้คำแนะนำ หากมีข้อสงสัยในกิจกรรมในขณะที่การประเมิน

ขั้นตอนการดูและการอภิปรายเป็นขั้นตอนเริ่มต้นหรือการเปิดบทเรียนเพื่อเตรียมพร้อมนักศึกษาสำหรับหัวข้อที่จะอภิปราย ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาความสนใจและดึงดูดความสนใจของนักศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดึงดูดความสนใจจึงเป็นความสามารถของอาจารย์ในการกำหนดปรากฏการณ์/เหตุการณ์เป็นสิ่งสำคัญในขั้นตอนนี้ สี่ขั้นตอนถัดไปเป็นขั้นตอนหลักของการสอน ขั้นตอนเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความสนใจของนักศึกษาในปรากฏการณ์ที่มี

ข้อมูลจำนวนมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีข้อมูลที่ช่วยพัฒนาทัศนคติเชิงบวก ในตอนท้ายของการสอน อาจารย์และนักศึกษาทำการประเมินผล ในขั้นตอนนี้อาจารย์ให้การสนับสนุนทัศนคติเชิงบวกที่เกิดขึ้นและลดทัศนคติที่ไม่คาดว่าจะได้รับ

2. การตอบสนองของนักศึกษาต่อการสอนในรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน วัดผลจากแบบสอบถามที่แจกให้นักศึกษาหลังจากการเรียนรู้ ผลที่ได้รับดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การตอบสนองของนักศึกษาต่อรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน

ลำดับที่	มีความสุขมาก (%)	มีความสุข (%)	มีความสุขน้อยลง (%)	ไม่มีความสุข (%)
1	83.77	13.91	2.32	0
2	65.23	33.44	1.32	0
3	89.74	7.28	2.98	0
4	86.09	12.58	1.32	0
5	76.49	20.20	3.31	0
6	66.56	30.79	2.65	0
7	68.21	27.81	3.97	0
8	85.10	13.25	1.66	0
รวม	**77.65**	**19.91**	**2.44**	**0**

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าการตอบสนองของนักศึกษาต่อรูปแบบการสอนภาษาไทยโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานอยู่ในหมวดเชิงบวก สิ่งนี้สามารถเห็นได้จากเปอร์เซ็นต์การตอบสนองที่มีความสุขทั้งหมด 77.65% และการตอบสนองที่มีความสุข 19.91% ดังนั้นนักศึกษา 97.56% ให้การตอบรับในเชิงบวกต่อการสอนในรูปแบบนี้ ส่วนที่เหลือหรือ 2.44% ระบุว่ามีความสุขน้อยลงและไม่มีคนใดเลยที่บอกว่าไม่มีความสุขในการเรียน การตอบสนองเชิงบวกทั้งหมดแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความสนใจในการเรียนรู้และเริ่มแสดงทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทย ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าหกขั้นตอนของปรากฏการณ์การเรียนรู้มีประสิทธิภาพในการเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ของนักศึกษา

อภิปรายผล

การรับรู้ข้อมูลในการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานทำได้ใน 6 ขั้นตอน ซึ่งทั้งหกขั้นตอนนี่มีอาจารย์ทำหน้าที่เป็นคนกลางและเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการนำเสนอปรากฏการณ์เรียนรู้ โดยทั้ง 6 ขั้นตอนนี้สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและสามารถพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อภาษาได้

ในขั้นตอนแรกของหกขั้นตอนของการเรียนรู้แบบปรากฏการณ์ อาจารย์ให้การกระตุ้นเพื่อชี้นำนักศึกษาและมุ่งเน้นความสนใจโดยการนำเสนอเหตุการณ์จากรูปภาพหรือวิดีโอเพื่อดึงดูดความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับมีความสอดคล้องกับ ชนาธิป พรกุล (2555: 113) และอรพรรณ บุตรกตัญญู (2561: 349-350) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้มีจุดเน้นโดยเฉพาะในหมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 23 และ 24 ที่เน้นให้เกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาจำเป็นต้องจัดเนื้อหาแบบบูรณาการก่อน ซึ่งเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนเหตุการณ์โลกในปัจจุบันด้วยเพื่อให้มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะใน ศตวรรษที่ 21 และพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการใช้ชีวิตในโลกอนาคต ซึ่งมีการนำปรากฏการณ์ ต่าง ๆ ที่น่าสนใจใคร่รู้ มากำหนดเป็นประเด็นในการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปรากฏการณ์ เอื้อต่อการสืบเสาะเชิงลึกในปรากฏการณ์นั้นจากการวิเคราะห์ วิพากษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ อย่างเป็นระบบ ความสนใจของนักศึกษาเกี่ยวกับเหตุการณ์จะมีมากขึ้นในขั้นตอนที่สองคือการอภิปราย ในทฤษฎีแบบจำลองการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของ Hovland, et al (1953) มีการอธิบายว่าความสนใจที่ถูกกระตุ้นจะก่อให้เกิดความเข้าใจและการรับรู้ที่มากขึ้น ในขั้นตอนที่สามหรือการอ่านข้อความปรากฏการณ์และขั้นที่สี่หรือการค้นหาข้อมูลในรูปแบบต่างๆทำให้ความสนใจและความเข้าใจของปรากฏการณ์จะมีเพิ่มขึ้น ในขั้นตอนที่ 5 นักศึกษาเขียนผลลัพธ์ของความเข้าใจ ในขั้นตอนนี้การรับปรากฏการณ์ยังเกิดขึ้น สุดท้ายที่ขั้นที่ 6 นักศึกษาสื่อสารผลลัพธ์และอภิปรายอีกครั้ง อาจารย์รับบทเป็นผู้ดำเนินรายการและผู้อำนวยความสะดวกในขั้นตอนนี้อีกครั้ง สอดคล้องกับ พงศธร มหาวิจิตร (2560 : 42) แล ะ อรพรรณ บุตรกตัญญู (2561: 349-350) กล่าวว่าการนำปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่น่าสนใจมากำหนดเป็นประเด็นในการเรียนรู้ มีลักษณะรูปแบบการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบประเด็นเรื่อง (Thematic Approach Unit Planning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ในกลุ่มพหุวิทยาการแบบ Topical Learning (Topic-Based Learning) และ Thematic Learning (Thematic-Based Learning) ที่เน้นให้นักศึกษาได้ศึกษาหัวข้อหรือประเด็นเรื่องแบบองค์รวมมากกว่าแยกเป็นรายวิชา เพื่อให้มีการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงและเสริมทักษะที่สำคัญให้แก่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายกับตนเอง (meaningful of knowledge) และยังพบว่าการจัดหน่วยการเรียนรู้แบบประเด็นเรื่องนั้น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์ที่สำคัญ และข้อสรุปทั่วไป (Generalization) ในเรื่องนั้น ๆ ในลักษณะของการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ด้วยและการจัดหน่วยการเรียนรู้ในลักษณะนี้ยังตอบสนองลีลาการเรียนรู้ (learning styles) ที่แตกต่างกันของผู้เรียนผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีความ สอดคล้องกับ นาตยา ภัทรแสงไทย (2525: 187) ที่ว่าปัญหาสังคมปัจจุบันทั้งที่เป็นทั้งปัญหา ภายในประเทศและระหว่างประเทศนั้น การสอนในเรื่องเหล่านี้จะใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการเป็นส่วนใหญ่ เพื่อสนองความต้องการของสังคมและของผู้เรียนที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบัน ที่นับวันจะเพิ่มความยุ่งยากซับซ้อนนี้ได้อย่างฉลาด

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรนำรูปแบบการสอนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ไปใช้ในรายวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาภาษาไทยตามที่ผู้วิจัยได้ทดลองใช้ในการสอนเหตุการณ์โลกในยุคปัจจุบัน โดยปรับวิธีสอน เทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับบริบทเนื้อหา ซึ่งสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการคิดและการศึกษาหาข้อมูลอย่างเป็นระบบ

2) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาปรับปรุงในส่วนของเนื้อหาเหตุการณ์โลกในยุคปัจจุบันให้มีความทันสมัยและอยู่ในความสนใจตามพลวัตของสถานการณ์โลก จากแหล่งข้อมูลที่เป็นหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ

2. ควรมีการนำกรอบเนื้อหาเหตุการณ์โลกในยุคปัจจุบันไปใช้จัดการเรียนการสอนเหตุการณ์โลกในยุคปัจจุบัน ด้วยกระบวนการเรียนการสอน หรือรูปแบบการสอนอื่น ๆ ที่มีลักษณะของการให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

3. ควรนำรูปแบบการสอนภาษาไทยโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานในรูปแบบข้อความ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสาระอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะสำคัญ มโนทัศน์ และเจตคติตามเป้าประสงค์ในแต่ละสาระ

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2546). **วิถีใหม่แห่งการเรียนรู้แบบร่วมมือ.** กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

นาธิป พรกุล. (2555). **การออกแบบการสอน การบูรณาการการอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2556). ทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสาร **ในเอกสารการสอนชุดวิชาการสอนภาษาไทย หน่วยที่ 1 – 8**. นนทบุรี:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ปุลภรณ์ อาจต้น. (2547). **การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดและสาเหตุการเขียนภาษาไทยผิดพลาดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พงศธร มหาวิจิตร. (2560). **นวัตกรรมการเรียนรู้จากฟินแลนด์**. นิตยสาร สสวท. 46, 3: 40-45.

พรรัตน์ สุวรรณรัตน์. (2537). **การศึกษาความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร**.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2557). **หลักและเทคนิคการสอนระดับอุดมศึกษา.**กรุงเทพมหานคร: วี. พริ้นท์ (1991).

ยุพยง เทพาอภิรักษ์. (2537). **การศึกษาระดับความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 11**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรวรรณ วสุกุล. (2533). **ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). **นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้.ภาควิชาหลักสูตรและการสอน**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสารคาม

ศรีสุดา จริยากุล. (2556). ความสำคัญของภาษาไทย ใน**เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนภาษาไทย หน่วยที่ 1 – 8**.นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อรพรรณ บุตรกตัญญู. (2561). **การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นบานเพื่อการสร้างมุมมองแบบองค์รวมและการเข้าถึงโลกแห่งความจริงของผู้เรียน**. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 46,2 (เมษายน - มิถุนายน): 348-365.

Hovland, C., Janis, I., & Kelly, H. (1953). **Communication and persuasion**. New Haven,CT: Yale University Press.

Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1992). **Analisis data kualitatif: buku sumber tentang metode-metode baru**. Jakarta: Ui Press.

วิเคราะห์ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์จากการเขียนภาษาอังกฤษ โดยนักศึกษาชั้นปีที่สอง ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ในมหาวิทยาลัยไทย

Grammatical errors analysis of English writing made by second year (Elf) students in Thai university

Patariya Ruaisamran[1], Tamzanthailiu Zien Kamei[2] and Ringen Wanbe[3]

[1-3]สาขาวิชาภาษาอังกฤษ. สังกัด คณะศิลปศาสตร์

[1-3]Branch English Department Liberal Arts

[1]e-mail: patariya_r@yahool.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งให้ความกระจ่างเกี่ยวกับปัญหาที่นักเรียนไทยต้องเผชิญในการเขียนภาษาอังกฤษโดยการตรวจสอบข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์และสาเหตุที่เกิดขึ้น ผู้เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาเอกภาษาอังกฤษจำนวน 10 คน (ชายและหญิง) ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 หลักสูตรการเขียนย่อหน้าภาษาอังกฤษ (English Paragraph Writing) ที่ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จุดเน้นของการศึกษานี้คือการค้นหาประเภทของข้อผิดพลาดเพื่อนำมาวิเคราะห์และอธิบายในรูปแบบที่ใช้กันทางภาษาและสุดท้ายเพื่อเสนอวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปปรับปรุงการเขียนภาษาอังกฤษ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพในชั้นเรียน ข้อมูลที่ได้นี้รวบรวมจากงานเขียนของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ของภาควิชาภาษาอังกฤษ ครู / นักวิจัยใช้ (เทคนิคการละเว้น) เพื่อลบรูปแบบของคำสรรพนามที่ถูกต้องและคำอื่น ๆ เพื่อทำให้ประโยคไม่ถูกต้องและให้ผู้ร่วมวิจัยเติมคำที่ถูกต้องลงในแบบฝึก การเขียนตามคำบอก (Dictation) แบบฝึกหัดเกี่ยวกับกาล (Exercises on tenses) และการเขียนย่อหน้า (Writing paragraphs) เพื่อใช้ในการศึกษานี้ แบบสอบถามการประเมินโปรแกรมได้นำมาใช้เพื่ออธิบายสิ่งที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมและใช้คำถามติดตาม (Follow-up questions) เพื่อหาสาเหตุของข้อผิดพลาดและประสิทธิภาพของโปรแกรม การจำแนกประเภทข้อผิดพลาดใช้วิธีการผสมผสานกับของนักวิจัยก่อนหน้านี้ (ชาวไทยและชาวต่างชาติ) ซึ่งได้กล่าวถึงประเด็นเดียวกันร่วมกับการจำแนกประเภทความผิดพลาดทางไวยากรณ์ โดยครู / นักวิจัยซึ่งมีพื้นฐานทางภาษา ข้อผิดพลาดในการเขียนแบ่งออกเป็นประเภทศัพท์ (Lexical)ไวยากรณ์ (Grammar) วากยสัมพันธ์ (Syntax) และการสะกดตัว (Substance) ซึ่งแบ่งเป็น subject-verb agreement, substitution, omission, word choice, tense and aspects, plurality, sentence fragments, run on, to be verb, word order, connector จากนั้นจึงนับจำนวนข้อผิดพลาดในแต่ละหมวดหมู่และคำนวณความถี่ที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าประเภทของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุดโดยผู้ร่วมการวิจัยจะอยู่ในประเภทของ grammar (tenses, singular/plural, articles, parallelism), morphology

(word choice, inflectional morpheme‘s’), syntax (subject-verb agreement, substitution), and substance (spelling).

ข้อผิดพลาดแบ่งออกเป็นสิบสี่ประเภทและมีการรายงานความถี่จากเครื่องมือที่มีข้อผิดพลาดทีมีความถี่สูงสุด: subject- verb- agreement (100%), word choice (100%), punctuation such as commas (100%), spelling (100%), substitution (100%), run on (90%), tense and aspect (90%), articles (90%), capitalization (70%), negation (50%), subject omission (40%), parallelism (30%), plurality “s” (20%), adverb (10%).

คำสำคัญ: ไวยากรณ์ การเขียนภาษาอังกฤษ

Abstract

The research was a descriptive qualitative research which sheds some light on the difficulties faced by Thai students when writing in English language by examining the grammatical errors and causes committed by them. The participants of this study are ten English major students (male and female) who are in their second year of study, studying a course in English writing at Department of English, Faculty of Liberal Arts, Bangkokthonburi University. The focus of this study is to find types of errors, analyze them, and explain them in a linguistic fashion and finally propose some solution to the problems that occur, in order to improve their English writing. The research used classroom – based qualitative research methods.

The data was gathered from written assignments of the sophomore level students of the English Department. The teacher / researcher uses (omission technique) to delete the correct form of pronouns and other words making the sentence ungrammatical and let the students fill in the right words in the paragraph, some dictation, exercises on tenses and writing paragraphs are also used in the study. A program evaluation questionnaire is used to elicit what the participants thought about the program and this was followed by follow- up questions to find out the causes of error and the effectiveness of the program.

The classification of errors used mix approaches from the previous researchers (Thai and foreigners) who have addressed the same issues together with the teacher/ researcher’s own classification with her linguistic background. The writing errors were classified into lexical, grammatical, syntactic and substance types. They are subject- verb agreement, substitution, omission, word choice, tense and aspects, plurality, sentence fragments, run on, to be verb, word order and connector.

Then, the number of errors in each category was counted and the corresponding frequency was calculated. The research findings show that the most frequent types of errors made by the students were in the categories of grammar (tenses, singular/plural, articles, substitution, parallelism), morphology (word choice, inflectional morpheme 's'), syntax (subject-verb agreement), and substance (spelling). The errors are classified into thirteen types and the frequency is reported from the instrument that has the highest frequency: subject- verb- agreement (100 %), word choice (100%), punctuation such as commas (100%), spelling (100%), substitution (100%), run on (90%), tense and aspect (90%), articles (90%), capitalization (70%), negation (50%), subject omission (paragraphing) (40%), parallelism (30%), plurality "s" (20%), adverb (10%).

Keywords: Gramma English Writing

Introduction

This study aims to investigate grammatical errors in English writing produced by second-year English-major students; and to determine the causes of those errors to improve the teaching and learning in BTU, the university of this study. Nowadays mastering of English language skills is becoming an important tool for achieving a professional goal in the global market. Writing is one of the most significant cultural accomplishment of human beings. It allows us to record and convey information and stories beyond the immediate moment (Rogers, 2005). To produce graduates who can write well is one of the most important concerns, besides teaching speaking that school administrators of this century must be able to cope with in view of global developments. According to Rogers (2005), writing is not language. Language is a complex system residing in our brain which allows us to produce and interpret utterances. Writing involves making an utterance visible. Nowadays, we can record and send a spoken message with audio or video recordings, but these require special equipment on both ends. For writing we need only a piece of paper and a pencil. But it is necessary for someone to be able to write with a meaningful grammatical sentence, otherwise; you will waste your time writing a text that nobody understands its intended meaning. Therefore, writing needs to be fulfilled with correct grammatical rules.

To support the importance of grammatical knowledge of the target language, Weigle (2002) cited in Moh (2010) says, "For the present we will simply note that one

cannot write in a second language without knowing at least something about grammar and vocabulary of that language. An additional factor is the relative similarity or difference between the two languages: writing in language that is closely to one's native language in terms of grammar, vocabulary and writing system is clearly easier than writing in language that is vastly different." For students to be able to master writing the target language well, they must learn the grammar system of that language. Otherwise, they will not be able to make the readers understand their intended meanings, or else, it can lead to a failure in communication. This view is also mentioned by Charles C. Fries (1986), cited in Amornrat (2519). The question then, is not whether one should learn a new language, without learning the grammar of that new language. That is impossible. "Knowledge of grammar helps the student in the correction of mistakes and improvement of written work (Kumar, 2013)." The International English Language Testing System (IELTS, 2020) provided the following explanation to add more importance on grammatical knowledge: It is a universal fact that Grammar is the backbone of any language- whether it is English, Hindi, French, or any other language. The students should be well-versed with accurate grammar knowledge of the corresponding subjects. Grammar errors can cause minor to major differences in the meaning and even damage the whole sentence or phrase. Therefore, it is essential to take care of the grammar. Therefore, teaching writing skills to be qualified for any workplace, becomes more necessary. Evidence can be seen from the changes that have recently occurred around the university of this study. All the official documents used for day-to-day running of the university need to be accompanied by the English versions side- by side. The curriculum of Bangkokthonburi Demonstration School needs to be translated into English besides the Thai version. This implies some significance of mastering English writing more than ever. As a result, teaching English writing that helps the students to achieve their goals of being qualified graduates become more necessary than ever before. We cannot deny that any workplace needs qualified graduates who can write well and speak English intelligibly in order that they may provide professional representation and support.

Objectives of the Study

1. to explore the kinds of grammatical errors that are common among Thai English- major students when writing English.
2. to investigate the causes of errors made by the students in their writing of English.

Literature Review

There have been several studies on Grammatical errors at tertiary levels both in Thailand and abroad. For examples: Sukhasem et al (2014) conducted a study on "A Study of Errors in Learning English Grammatical Structures on Tenses of MatthayomSuksa 4 Students of the Demonstration School, KhonKaen University. Shahhoseiny (2015) conducted a study on "A Study of Errors in the Paragraph Writing of EFL Learners: A Case Study of First Year Translation Students at University of Applied Science and Technology in Bushehr, Iran". Uami (2018) conducted a study on "Grammatical Problems In Introduction Section Of Thesis Written By English Literature Students".

Tameemy And Daradkeh (2019) conducted a study on "Common Paragraph Writing Errors Relying on Error Analysis". Rana et al. (2019) conducted a study on "Grammatical Errors in English Writing Made by Senior students Of English Department at Jubail University College – Problem Analysis, Reasons and Solutions" The teacher / researcher has studied some of them thoroughly and agree to use some terms proposed by them.

The Research Context

As previously mentioned about the problems of students' writing English in several previously learned courses in the English Department, Faculty of Liberal Arts, Bangkokthonburi University, they constitute a lot of grammatical errors. These are the reasons why the researcher / teacher would like to find out the causes of mistakes to improve their writing later. When she was assigned to teach Paragraph Writing course, she began to act concerning the preparation for writing this research.

Selection of Research Participants

There are not many students who have enrolled in the Department of English, Faculties of Liberal Arts, Bangkokthonburi University by the time that the researcher/ teacher conducted her study. There are fifteen second year English major students who are studying Paragraph Writing with the researcher/teacher during this semester. Around five students cannot come regularly due to their personal problems. So, the ten students agreed to participate in this research voluntarily.

The Instruments of Data Collection

Ten second year students are arranged to study written documents (two essays). One is used to elicit students' ability in substitution with a special design by the researcher/ teacher, and the other one is used for dictation. Exercises on tenses are also used to elicit their abilities in tenses, following this they have to write one page paragraph. The research will take four weeks (12 hours) to complete the study and one period takes three hours. The researcher/ teacher will distribute one – page essay to students to do exercises on substitution for the first week and let them do their exercises from home before class. She will also tell them to do dictation in class by using one of the two essays to be the model, and this will be done in class. There will be exercises on tenses to back up the students' grammatical errors on the third week. This will concern how to use correct tenses and proper lexical word in each context. The students in this class are studying Paragraph Writing which is their new subject. The researcher/ teacher will teach them about the important elements in a paragraph and how to write a good paragraph starting from the first week. She will teach each type of paragraph first and let the students write their own paragraphs using the same kind of main idea on the fourth week for the purpose that they can write a longer passage which each paragraph should consist of at least six up to eight sentences. At the end of the course of research, participants are asked to complete the program evaluation questionnaire to elicit what they thought about the program. And this was followed by the Interviews which are follow- up questions after the participants have completed the questionnaire. The purpose of this study is to elicit the grammatical errors made by students during the study.

Data triangulation

This research will seek to explain grammatical errors made by second year students whose major is English. Therefore, it is appropriate to have a native speaker of English assess their grammatical errors especially, from their dictation and writing paragraphs and classifying them into groups of mistakes. After that the researcher/ teacher will bring these raw data to generate in different tables and use appropriate words to explain those classification according to linguistic fashion. She will consult for the term used from the previous research done on the same issue to be model in using word to explain each category appropriately. By this way, the data can have triangulation to be more validity and trustworthy.

Conclusion

This study investigated the types of grammatical errors made by second year English major students at Bangkokthonburi University in Bangkok, Thailand. It also aimed to uncover the causes of these errors.

The aim of this research is to answer the following research questions:

1. What are grammatical errors made by second year English- major Thai university students in their writing of English?

2. What are the causes of their errors made by second year English- major Thai university students in their writing of English?

The main findings of this research fall into three main categories, lexical, morphology and syntax. In short, the results of the research reveal that mother tongue interference is not solely the major cause of grammatical errors of English major students. And difference between the two languages- Thai and English are not either. In fact, teacher must know the background of their students and find out using different strategies to elicit students' awareness of inflectional morphology and syntactic rules. These are considered the most important factors in learning the target language. Let them practice using different exercises to measure their knowledge of target language. Additionally, to use their hypothesis to acquire knowledge of grammatical structure. In general, the grammatical errors made by students in this study depending upon individual intellectual ability of participants, individual experiences, background, L1 interference and the teaching's methods of the teachers.

Some causes of errors might derive from the followings:

1. Language difficulty
2. Difference between the two languages
3. Cultural issues.
4. Religious issues
5. Personnel principles, ethics, morality and so on.

Evidence of causes in grammatical errors can be found from some participants' points of view in 'the Interviews'. Most of them need more instruction concerning grammars. They said they have to learn more rules in order to write well. This imply that they need more help from teachers in order to write better.

Research Methodology

1. Teacher should plan their syllabus based on learners' needs, and to realize that this is more effective than the teachers' syllabus.

2. Unsystematic errors occur in one's native language, are not significant to the process of learning. According to Corder (1978), he calls these mistakes. He uses the term 'errors' for the systematic one which occurs in second language.

3. The number of the participants in this study is about ten. The researcher/ teacher found that other research of this kind uses a lot more participants but there is potential problem with large number of participants. This will have an effect on classroom management issues with large discussion groups. The discussion may turn into argument becoming personnel.

1. The instruments used to elicit students' grammatical errors can be taped record to the discussion, or video besides the written documents.

2. The time used in this research is one month which is appropriate for the research procedure.

The Results

Table 1: This table summarizes the grammatical categories including lexical words and syntax found in students' errors. The frequency of each category is counted from the highest errors found in different types of instruments.

No	Categories of Error	Frequency of Error	Instruments
1	Subject-verb agreement	100%	Dictation
2	Word choice (Lexical word)	100%	Dictation
3	Punctuation (commas)	100%	Dictation
4	Substitution	100%	Substitution
5	Spelling (substance)	100%	Dictation
6	Run-on	100%	Dictation
7	Tense and aspect	100%	Exercise on Tenses
8	Articles	90%	Dictation
9	Capitalization	70%	Dictation
10	Negation	50%	Exercise on Tenses
11	Subject omission	40%	Paragraph Writing
12	Parallelism	30%	Paragraph Writing
13	Plurality	20%	Paragraph Writing
14	Adverb	10%	Dictation

Discussion

For the main grammatical errors such as subject-verb agreement, tense and aspect, articles, punctuation, plurality, capitalization that are committed by the participants in this study, we can judge or conclude from different points of view. The first one is the students themselves. They have to be more careful about different rules they have already studied. For example, the rule of subject- verb agreement. They have learned this rule for years since their primary education. They all know that a verb has to agree with subject by using inflectional morpheme 's' to attach to the verb. Second it may be because of language interference. L1 has an influence on L2 for example: Khao kin khao, meaning "He eats rice." In Thai, we do not use inflectional morpheme to attach to the verb to agree with the subject. This might lead to the participants' understanding that he/ she does not have to put an 's' after the verb. In the case of run- on sentence, the same notion can be applied to explain why the students write two complete sentences together without any punctuation in between. In this case it means the punctuation full stop "." or a 'period'. The rule is after an independent clause, we must use 'full stop' to separate the next idea which also comes in a form of an independent clause. Third, teacher should let the students have some tests which concern different grammatical aspects to know their grammatical problems and to head them off during the course. A lot more examples should be brought to let them practice together with appropriate explanation in a certain category and then to exchange categories, and with greater correction and understanding from the learners. Fourth, knowledge from the previous research suggests that, we, as teachers, do not have to correct the students' mistakes right away, Let the students learn from their mistakes and give them more exercises to practice until they can acquire knowledge and gain insight into that problematic topic by themselves.

Suggestions:

1.Should test experiment in writing English with other students of the faculty to compare

References

Akiyamay (2013), Corder's Error Analysis, retrieved 7 11, 2020 from https://yukaakiyama.blog.wordpress.com/2013/03/

Allerton, D.J. (1979). Essentials of Grammatical Theory. London: Routledge & Kegan Paul (Bas Aarts, Sylvia Chalker, and Edmund Weiner, Oxford Dictionary of English Grammar, 2nd ed. Oxford University Press, 2014) Tense and aspects

Brown, H. D., 2000. Principles of language learning and teaching (4th ed.). New York: Pearson Education.

Cook, V. J., 2004. The English writing system. London: Arnold.

Corder,S.P. (1978) Error analysis interlanguage and school language acquisition. Language Teaching and Linguistics: Surveys, 6(4), 60-78

Coulmas, F., 1999. The Blackwell encyclopedia of writing systems. Oxford: Blackwell Publishers

ศึกษาความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

A Study of Satisfaction in Teaching and Learning of Bachelor's Degree Chinese Students in the Faculty of Communication Arts, Bangkok Thonburi University

เมธีวัฒน์ วัฒนศรี[1], กานต์สิรี เผ่านาคธรรมรัตน์[2]

Mateevat Vathanasri[1], Karnsiri Paonakthumrat[2]

[1]คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ 095-695-6361

[2]สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สังกัดคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ 089 – 201 - 6507

[1]The faculty of Liberal Art. Bangkok Thonburi University

[2]English Faculty of Liberal Arts, Bangkok Thonburi University

[1]e - mail : mask_maez@hotmail.com

บทคัดย่อ

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ได้เปิดรับนักศึกษาจีนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษาปีที่ 2559 ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ใหม่ของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ล่ามที่มีโอกาสได้สอนให้กับนักศึกษาชาวจีน นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นมา คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีนักศึกษาจีนสมัครเข้าเรียนมาเป็นจำนวนที่มากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจด้านการเรียนการสอนของนักศึกษาจีนระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อต้องการไปพัฒนาและปรับปรุงในด้านต่าง ๆ

มีจุดประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาจีนในระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ รูปแบบการเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามนักศึกษาจีน คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามออนไลน์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาจีนระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านคณาจารย์ 3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 4.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 5. ด้านการวัดและการประเมินผล 6. ด้านการจัดการเรียนการสอน 7. ด้านวัดและประเมินผล วิเคราะห์เป็นข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐาน

ผลวิจัยพบว่า โดยผลรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากในด้านการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาจีนระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำแนกตามปัจจัยในแต่ละด้าน พบว่าความพึงพอใจด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจด้านคณาจารย์มาก

ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมากความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมาก ความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนมาก ความพึงพอใจด้านวัดและประเมินผลมาก

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, ด้านการจัดการเรียนการสอน, นักศึกษาจีน

Abstract

The Faculty of Communication Arts, Bangkok Thonburi University has opened to Chinese students in the first semester of academic year 2016, which gave new experience of course instructors and interpreters who had the opportunity to teach Chinese students. Since the academic year 2016 onwards, the Faculty of Communication Arts of Bangkok Thonburi University has increased numbers of Chinese students who applied for admission. Therefore, the researcher was interested in studying the teaching and learning satisfaction of undergraduate Chinese students in the Faculty of Communication Arts, Bangkok Thonburi University in order to develop and improve in various fields.

The purpose of this research was to study the satisfaction of teaching and learning among undergraduate Chinese students in the Faculty of Communication Arts, Bangkok Thonburi University. This research is a quantitative research. The data collection model used a questionnaire for Chinese students of the Faculty of Communication Arts, Bangkok Thonburi University. An online questionnaire of Likert's 5 level rating scale was used to define the following options: the highest, moderate, less and the least. Data statistics analysis used were Percentage and Mean to find the satisfaction level of 58 Chinese students of academic year 2017 - 2020 towards the management of undergraduate teaching and learning in the Faculty of Communication Arts, Bangkok Thonburi University. The questionnaire had 7 areas: 1. curriculum 2. instructors 3. teaching and learning activities 4. facilities 5. measurement and evaluation 6. instructional management. Research results found that the Chinese undergraduate students in the Faculty of Communication Arts, Bangkok Thonburi University were satisfied with the overall management in very high level.

Keywords: satisfaction, teaching and learning management, Chinese student

บทนำ

บริบทสังคมมนุษย์ตั้งแต่ในอดีตถึงปัจจุบัน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของสังคมมนุษย์เป็นเรื่องปกติ เช่น กิจกรรมการเดินทางเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้า กิจกรรมการเดินทางเพื่อการค้าขายระหว่างประเทศ กิจกรรมการเดินทางเพื่อแสวงหาความรู้

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่ามนุษย์จะเดินทางไปสถานที่ใด ๆ ก็ตาม แน่นอนว่าเราจะต้องพบเผ่าพันธุ์มนุษย์ผิวเหลือง โดยเฉพาะมนุษย์ที่เรียกชนชาติตัวเองว่าเป็น ชนชาติจีน โดยเฉพาะหากกล่าวถึงเรื่องการศึกษา มีชาวจีนจำนวนไม่น้อยที่ให้ความสำคัญต่อการศึกษา ยิ่งในยุคปัจจุบันชาวจีน ประเทศจีนมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่มั่งคั่ง การส่งลูกหลานตัวเองไปศึกษาต่างประเทศมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ครอบครัวที่มีฐานะส่วนใหญ่มักจะส่งบุตรหลานไปศึกษาต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฯลฯ

โดยเริ่มจากปี ค.ศ. 1978 ตรงกับ พ.ศ. 2521 คือ การเริ่มต้นเปิดประเทศและการปฏิวัติเศรษฐกิจจีนของเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์เติ้ง เสี่ยวผิง ที่พยายามผลักดันนักศึกษาชาวจีน นักวิชาการชาวจีนไปยังต่างแดนเพื่อศึกษาเรียนต่อ มีจำนวนทั้งมด 860 คน และนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา มีจำนวนนักศึกษาชาวจีนจำนวนไม่น้อยที่ไปศึกษาเรียนต่อในต่างประเทศ และจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นมาเรื่อย ๆ (Peter Bodycott, 2009) จากข้อมูลในปี ค.ศ. 2018 ของ http://www.statista.com พบว่ามีนักศึกษาชาวจีนจำนวน 662,110 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในต่างประเทศ ทั้งนี้นักศึกษาต่างชาติได้เดินทางมายังประเทศไทยในมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย มีจำนวน 11,512 คน โดยมีนักศึกษาชาวจีนมาเป็นจำนวนมากที่สุด มีจำนวน 17,055 คน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2560)

หากมองย้อนไปในอดีต มีนักประดิษฐ์ฝั่งอเมริกาที่มีชื่อเสียงคนหนึ่ง ชื่อว่า โทมัส เอวา เอดิสัน ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษานั้นไม่จำเป็นต้องเป็นห้องสี่เหลี่ยมและมีอาจารย์หรือครูเป็นผู้สอน ความรู้ไม่จำเป็นว่าต้องมาจากตำรา แต่สามารถเรียนรู้ได้จากสิ่งรอบตัว เปรียบเสมือนปัจจุบันคณาจารย์ส่วนใหญ่มักจะให้นักศึกษาของตัวเองไปศึกษาค้นคว้าตำรานอกห้องเรียน รวมถึงการไปฝึกหัดประสบการณ์วิชาชีพ การเรียนรู้นอกห้องเรียนนั้น ผู้วิจัยมองว่ามนุษย์เรานั้นต้องมีการเรียนรู้ตลอดเวลา ซึ่งมีความสอดคล้องกับนักปราชญ์ผู้ยิ่งใหญ่ของโลก ฝั่งเอเชียตะวันออก คือ ขงจื้อ ที่ได้ทิ้งสำนวนนั้นไว้ อีกทั้งยังมีความสอดคล้องกับแนวคิดด้านการศึกษาของนักปราชญ์เพลโต ได้กล่าวว่าการศึกษาต้องตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ได้ เมื่อธรรมชาติมีการเปลี่ยนแปลงการศึกษาก็ต้องเปลี่ยนแปลงให้ทันตามกาลเวลา

เนื่องด้วยประเทศต่างๆ ทั่วโลกต่างประสบปัญหาเกี่ยวกับโรคภัยที่ได้อุบัติใหม่ในปลายปี พ.ศ. 2653 ก่อนที่จะมีการระบาดในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน และเป็นการระบาดรุนแรงเป็นวงกว้าง ทำให้กลายเป็นวิกฤตขององค์กรอนามัยโลก หรือองค์กร WHO หลายๆประเทศ รวมถึงประเทศไทยที่จำเป็นต้องออกมาตรการล็อคดาวน์ครั้งใหญ่ ซึ่งไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน เพื่อไม่ให้เชื้อไวรัสเกิดการแพร่กระจายรวดเร็ว ทั้งนี้จึงทำให้ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้คน กิจกรรมขององค์กร สถาบัน รวมไปถึงเศรษฐกิจของประเทศทั่วโลกต่างต้องหยุดชะงักทันที รวมถึงสถาบันการศึกษา

ทุกสถาบันการศึกษาในประเทศไทยต่างต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ และวางแผนว่าจะทำอย่างไรเพื่อให้การศึกษาเป็นการศึกษาไร้พรมแดน

ในขณะเดียวกันรูปแบบการศึกษาจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ไปตามกาลเวลา และต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีการสื่อสาร หากเทคโนโลยีมีการพัฒนามากขึ้นเรื่อย ๆ ช่องทางการสื่อสารก็มีการเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน ตลอดช่วง 10 ปีที่ผ่านมา การสื่อสารมีความรวดเร็วสะดวกสบายมากขึ้น หากมองเรื่องการศึกษานั้นถือว่ามีการพลิกโฉมแบบใหม่อย่างสิ้นเชิง

ในปัจจุบันนี้สถาบันการศึกษาต้องเปลี่ยนแพลตฟอร์มในการเรียนหนังสือในห้องเรียนเป็นการเรียนหนังสือออนไลน์ นักศึกษาต่างก็ไม่จำเป็นต้องเดินทางข้ามทะเล น่านฟ้าเพื่อมาเรียนที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ซึ่งถือว่าเป็นการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน พ.ศ. 2654

หากมีเปรียบเทียบกับการศึกษาในระบบเก่าคือ ผู้เรียนต้องเดินทางไปถึงสถาบันการศึกษาโดยที่ผู้เรียน และผู้สอนต้องใช้ต้นทุนการเดินทาง ใช้ทรัพยากร ใช้เวลากับการเดินทาง แต่ผลลัพธ์ในบางครั้งอาจจไม่คุ้มค่าในการลงทุน ดังนั้นแพลตฟอร์มการศึกษาในปัจจุบันถือว่าเป็นการศึกษาไร้พรมแดน อาจจะตอยโจทย์ในเรื่องต้นทุน ทรัพยากรให้น้อยลง เปิดกว้างให้ผู้คนเข้าถึงความรู้ได้โดยมีข้อจำกัดน้อยที่สุด

ในฐานะผู้วิจัยได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีต่อนักศึกษาจีน จึงเห็นควรที่จะศึกษาความพึงพอใจของการจัดการเรียนการสอนที่มีขึ้นในปัจจุบันว่า มีความพึงพอใจไปในทางไหน เพื่อปรับกลยุทธ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความพึงพอใจของนักศึกษาจีนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาจีนในระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

วิธีการวิจัย

การทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยใช้แบบการสำรวจข้อมูล คือ แบบสอบถาม (questionnaire) ในแบบสอบถามมีทั้งคำถามปลายเปิด (open end) และคำถามปลายปิด (close end)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาจีนที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 มีจำนวนทั้งหมด 58 คน ใช้ระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2563 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2564 เป็นระยะเวลาทั้งหมด 4 เดือน

การสร้างเครื่องมือในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นจึงเล็งเห็นความสำคัญ ความจำเป็นของการเรียนการสอนของนักศึกษาจีน ดังนั้นเครื่องมือที่ผู้วิจัยนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ทำเป็นแบบวัดความพึงพอใจ ซึ่งในแต่ละคำถาม ได้ตั้งคำถามครอบคลุมให้ได้มากที่สุด ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นมาตราฐานประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบ

ของลิเคอร์ท (Likert) เป็นการกำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ มีดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี สรุปผลได้ดังนี้

ภาพรวมของผลการศึกษาของด้านหลักสูตรพบว่า แต่ละรายวิชามีกิจกรรมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเองมากที่สุด รองลงมาคือ รายวิชามีประโยชน์สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ความสอดคล้องของแต่ละรายวิชาที่นักศึกษาจีนกำลังศึกษาและตลาดแรงงานในปัจจุบัน รายวิชามีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และเนื้อหาแต่ละรายวิชามีความทันสมัย

ภาพรวมของผลการศึกษาของด้านคณาจารย์พบว่า ลักษณะความเป็นกันเองระหว่างอาจารย์และนักศึกษามากที่สุด รองลงมาคือความเชี่ยวชาญในศาสตร์ที่สอน การพูดคุยในระหว่างเรียน ความเชี่ยวชาญในการถ่ายทอด และนักศึกษาฟังอาจารย์สอนเข้าใจง่าย

ภาพรวมของผลการศึกษาของด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า ในคาบระหว่างเรียนอาจารย์ผู้สอนให้นักศึกษาทำกิจกรรมในคาบเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน สามารถให้นักศึกษามีพื้นที่ที่สามารถแสดงความสามารถได้มากขึ้น และมีกิจกรรมที่ฝึกประสบการณ์ตรงให้กับนักศึกษาก่อนที่จะไปทำงานจริง

ภาพรวมของผลการศึกษาของด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่า สภาพแวดล้อมภายในห้องน้ำสะอาด อากาศถ่ายเท มีแสงสว่าง รองลงมาคือ ในห้องเรียนสะอาด สวยงาม มีห้องสตูดิโอมีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ ห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา มีคะแนนเท่ากัน และน้อยที่สุดคือ มีจำนวนของอุปกรณ์หรือสื่อการเรียนการสอนครบถ้วน และประสิทธิภาพของอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน

ภาพรวมของผลการศึกษาของด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์และเป้าหมายของการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นให้นักศึกษามีการทำกิจกรรมร่วมมือ เพื่อให้มีการคิด วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็น มีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ และทักษะในการนำไปใช้จริง มีการจัดกิจกรรมโดยมีการเชิญอาจารย์ภายนอกหรือวิทยากรมาให้ความรู้ และทักษะในการนำไปใช้จริง และมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาสนใจกับการเรียน

ภาพรวมของผลการศึกษาของด้านการวัดและประเมินผลพบว่า การวัดและการประเมินผลเป็นไปอย่างยุติธรรมมากที่สุด รองลงมาคืออาจารย์ผู้สอนมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์และเป้าหมายของการเรียนการสอน อาจารย์แต่ละรายวิชามีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ทำงานเพื่อประเมินการทำงานทั้งแบบงานกลุ่ม อาจารย์แต่ละรายวิชาได้ออกแบบข้อสอบมีระดับยากง่ายที่เหมาะสม และความชัดเจนของเกณฑ์การประเมินผล

อภิปรายผลวิจัย

จากผลสรุปการวิจัย

1.ด้านหลักสูตร นักศึกษาจีนได้รับการอธิบายจากล่ามผู้สอน มีการให้รายละเอียดเนื้อหาการสอนของนักศึกษาตลอดเวลา ความพึงพอเกี่ยวกับเนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่นักศึกษาจีนกำลังศึกษาอยู่ ความสอดคล้องระหว่างรายวิชาที่นักศึกษาจีนกำลังศึกษาและตลาดแรงงานในปัจจุบัน รวมถึงอาชีพการงานที่นักศึกษาจีนตั้งเป้าหมาย

2.ด้านคณาจารย์ ความพึงพอใจเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา การถ่ายทอดความรู้ การวางตัวการเป็นกันเองระหว่างอาจารย์และนักศึกษา อาจารย์ผู้และล่ามประจำวิชามีการสื่อสารกับนักศึกษาตลอดเวลา ความเอาใจใส่ ทุกครั้งที่ถามเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ มีความเป็นกันเอง การสอนตามโครงสร้างของหลักสูตร

3.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่อเนื่องของมหาวิทยาลัย มีการจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน มีกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน การส่งเสริมให้นักศึกษาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และรายบุคคล ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และร่วมกันอภิปราย การให้โอกาสนักศึกษาซักถามปัญหา รวมถึงการใช้สื่ออย่างหลากหลาย

4.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกจำนวนหรือความเพียงพอของอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนครบถ้วนประสิทธิภาพของอุปกรณ์ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสม สะดวกในการเข้าถึงความหลากหลายในการค้นคว้าของสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ และระบบอินเตอร์เน็ต ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการโดยรวม เช่น ความสะอาด แสง การถ่ายเทอากาศ ขนาดห้องเรียนมีความเหมาะสม และมีอุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน อาคาร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการมีความเหมาะสม และมีจำนวนเพียงพอ อาคารสถานที่ มีความเหมาะสมและเพียงพอในการทำกิจกรรม

5.ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยมีวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้คิดวิเคราะห์ปฏิบัติกิจกรรมนักศึกษา ใช้วิธีการสอนหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่เรียนนักศึกษา

6. ด้านวัดและประเมินผล นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาอย่างเหมาะสมนักศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรืออาจารย์พิเศษมาตัดสินใจผลงานของนักศึกษาเกิดมีความรู้และทักษะในการนำไปปฏิบัติได้จริง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะของงานวิจัยในครั้งนี้ สามาถไปต่อยอดได้ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาต่อเฉพาะประเด็น การปรับปรุงการเรียนการสอน ความพึงพอใจเชิงลึก การศึกษาในประเด็นการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม

2. การวิจัยในครั้งนี้เป็นแนวทางให้สาขาอื่นไปพัฒนางานด้านความพึงพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาจีน

เอกสารอ้างอิง

วรรษมน เพียรเสมอ. (2558). ความพึงพอใจของนักศึกษาจีนต่อการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยระยะสั้น ของศูนย์การศึกษานักศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

สำราญ จูช่วย, อาภาภรณ์ ดิษฐเล็ก, อมรรัตน์ คำบุญ (2552). ความพึงพอใจของนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่มีต่อการสอนวิชาภาษาจีนของ ครูอาสาชาวจีนระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2552. วิทยาลัยราชพฤกษ์

สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง. (2555). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการด้านการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง. มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง

สมหมาย เปียถนอม. (2551). ความพึงพอใจของนักศึกษาในการได้รับการบริการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

สมชาย บุญสุ่น. (2554). ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สวรรค์ชิด สุภาพวงษ์สกุล (2562). ความพึงพอใจของบุคลากรภายในหน่วยงานสังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อบรรยากาศการทำงาน. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ : (161 - 185)

เสาวภา วิชาดี. (2554). การศึกษาในกระบวนทัศน์ใหม่: การเรียนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน. Executive Journal มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 26-30.

สุรีย์พร แก้วหล่อ (2557). ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

อรวรรณ ธนูศร (2561). ความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. มหาวิทยาลัยทักษิณ

Peter Bodycott (2015). Choosing a higher education study abroad destination. Journal of research in international education : (349 - 369)

Xiaoyu Jiang (2012) Chinese International Student's Decision making and Attitudes towards Studying in the United States. Iowa State University

ศึกษาแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

A Study on Motivation in Chinese Learners of undergraduate student in Faculty of Liberal Arts at BangkokThonburi University

ปิยะ มูลจิต[1], ณัฐวดี รังสิยานนท์[2]

Piya Moonchit[1], Nattawadee Rungsiyanon[2]

[1]สาขาวิชา ภาษาจีน สังกัด คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ 095-858-3568

[1]Chinese Language Program under the Faculty of Liberal Arts, Bangkok Thonburi University

[2]สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ สังกัด คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ –

[2]English Faculty of Liberal Arts, Bangkok Thonburi University

[1]email: piya.moo@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย (1).เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีน (2).เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนของนักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้คำนวณโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน(Taro Yamane, 1973) ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง จำนวณ 195 คน โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะข้อมูลได้แก่ สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย จำนวน t–test เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและ ANOVA เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปและเมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า (1).แรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนด้านระดับภาษา มีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก แรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนด้านระดับผู้เรียนและสถานการณ์การเรียนรู้ มีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง (2).ปัจจัยด้านเพศและปัจจัยด้านการเลือกสายในการเรียนระดับมัธยม ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับแรงจูงใจในแต่ละด้านไม่ต่างกัน ปัจจัยด้านอายุ ชั้นปี และระยะเวลาที่เรียนภาษาจีนที่ต่างกันที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับแรงจูงใจในแต่ละด้านแตกต่างกัน ปัจจัยด้านสาขาวิชาที่ศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับแรงจูงใจในระดับภาษา ระดับผู้เรียนแตกต่างกัน แต่ในระดับสถานการณ์การเรียนรู้มีผลไม่ต่างกัน ปัจจัยด้านมีเชื้อสายจีนที่แตกต่างกันส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนในด้านระดับภาษา แตกต่างกัน แต่ในด้านระดับผู้เรียนและด้านระดับสถานการณ์การเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ,แรงจูงใจในการเรียนภาษาจีน,การเรียนวิชาภาษาจีน

Abstract

The objective of this research article was (1). To study the level of motivation for learning Chinese subjects. (2). To compare the motivation of studying Chinese among undergraduate students. Faculty of Arts Bangkok Thonburi University Classified by personal data the samples used in this research were calculated using the Taro Yamane formula (Taro Yamane, 1973). 195 people were calculated using an online questionnaire to collect the data. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance compared the mean difference of more than 2 samples, when the difference is found, it is performed to compare the mean differences individually by the Scheffe method.

The results of the research were as follows: (1). Learning motivation of the language level of learners, the average motivation was at a high level. The learner's motivation for the learner level and the learning situation, the average motivation was at the moderate level. (2). The gender factor and the Factors of subjects taken in high school had no different effect on motivation case. The different factors of age, study levels, and length of study in Chinese had different effects on motivation. Different fields of study factors influence the level of motivation at the language level, the different levels of learners, but at the learning level, there were no different results. Factors of having different Chinese ancestry affect the learning motivation of the learners in different language levels, but at the learner level and the level of the learning situation had no different.

Keywords: factors affecting motivation, motivation for learning Chinese, learning Chinese

บทนำ

“ภาษาจีน” เป็นหนึ่งในภาษาที่มีผู้ใช้พูดมากที่สุดในโลกรองจากภาษาอังกฤษโดยอ้างอิงจากเว็บไซต์ https://www.visualcapitalist.com/100-most-spoken-languages/ หัวข้อ Ranked: The 100 Most Spoken Languages Around the World (Iman Ghosh, 2020) ทั้งนี้ภาษาที่นอยมใช้ในการสื่อสารสามลำดับแรกได้แก่ (1) ภาษาอังกฤษ ประมาณ 1,268 ล้านคน (2) ภาษาจีนกลาง ประมาณ 1,120 ล้านคน (3) ภาษาฮินดี ประมาณ 637 ล้านคน และเป็นภาษาแม่ที่มีผู้ใช้เป็นภาษาแม่มากที่สุดในโลก โดยสามลำดับแรกคือ (1) ภาษาจีนกลาง ประมาณ 917 ล้านคน (2) ภาษาสเปน ประมาณ 460 ล้านคน (3) ภาษาอังกฤษ ประมาณ 379 ล้านคน

สภาพการเรียนภาษาจีนในประเทศไทย การจัดการสอนภาษาจีนในประเทศไทยมีมาช้านานหลายสิบปี เริ่มตั้งแต่มีการจัดการเรียนการสอนโดยโรงเรียนจีนที่เป็นลักษณะโรงเรียนเฉพาะกลุ่มคน

ต่อมามีการเปิดการสอนภาษาจีนอย่างแพร่หลายทั้งในระบบของภาครัฐ เอกชน หรือ มูลนิธิต่าง ๆ รวมทั้งยังเปิดในทุกระดับชั้น ตั้งแต่อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตอนปลาย อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ตลอดจนความแพร่หลายและความนิยมในภาษาจีนก็เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ผู้กำหนดนโยบาย (Policy Makers) ได้กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจังมากขึ้นทั้งบรรจุไว้ในหลักสูตร และการขอความร่วมมือต่าง ๆ จากองค์กรของประเทศจีนในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ แต่ทว่าการดำเนินการดังกล่าวยังขาดความต่อเนื่องและเป็นแบบแผนเดียวกัน ทำให้โรงเรียนหรือสถาบันต่าง ๆ มีมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนไม่เหมือนกัน มีการวัดประเมินผลไม่เหมือนกัน ตลอดจนยังไม่มีหน่วยงานกลางที่จะคอยประสาน เป็นศูนย์ให้ความช่วยเหลือ กำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ในการสอนภาษาจีนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงเป็นเรื่องที่หน่วยงานภาครัฐของประเทศไทยจะต้องทำการศึกษาและพัฒนาให้บรรลุความท้าทายเหล่านี้ต่อไป (ภาณุเดช จริยฐิตินันท์, 2562)

การรู้ภาษาจึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่ที่ทำให้มนุษย์สามารถเรียนรู้และสื่อสารซึ่งกันและกันได้ นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอน การจัดทำตำรา หรือการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆแล้วนั้นสิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ภาษาได้อย่างท่องแท้หรือเรียนรู้ได้มีประสิทธิผลสูงสุดคือแรงจูงใจในการเรียน

แรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งอาจส่งผลกระทบโดยตรงต่อการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ความพยายามในการเรียนรู้ ความกระตือรือร้นในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนในประเทศเป้าหมาย การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ทางการใช้ภาษา การสร้างแรงจูงใจต่อการเรียนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน มีความสนใจในเนื้อหาที่ตนกำลังเรียน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาจีนมีความสำคัญที่หลากหลายดังนั้นจึงจำเป็นต้องวิเคราะห์แรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาในทุกๆมิติ เพื่อให้มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีนในประเทศไทยโดยมีนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีเป็นกรณีศึกษา

การสอนภาษาจีนให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนภาษาจีนนั้นเป็นประเด็นสำคัญในการทำวิจัยและ การสำรวจแรงจูงใจและความทุ่มเท ระยะเวลาความพยายามในการเรียนรู้ในการเรียนภาษาจีน ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ ระดับปัจจัยของผู้เรียน และเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษาไทย ความสำเร็จของงานวิจัยนี้อาจสามารถให้ข้อมูลอ้างอิงสำหรับการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนภาษาจีน สามารถส่งเสริมการพัฒนาการสอนภาษาจีนและสามารถเสนอกลยุทธ์การสอนที่เหมาะสำหรับนักศึกษาไทยในการเรียนภาษาจีน เพื่อช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ทำให้การส่งเสริมภาษาจีนและการเรียนการสอนภาษาจีนมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาไทยที่แท้จริงในอนาคตต่อไป

และด้วยความเป็นมาและความสำคัญของการใช้ภาษาจีน รวมไปถึงแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดทั้งหมดนี้ จึงเป็นที่มาของงานวิจัย เรื่อง “ศึกษาแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจรูปแบบบทบาทของประเภทแรงจูงใจและระดับมาก-น้อยของแรงจูงใจผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์โดยอาศัยการวิจัยทางทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนรู้ โดยงานวิจัยนี้หวังว่าจะบรรลุเป้าหมายสามประการดังต่อไปนี้:

1.เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

2.เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนของนักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

สมมุติฐานการวิจัย

นักศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยชิ้นนี้ใช้แนวคิดทฤษฎีของดอร์นเย่ เป็นพื้นฐานในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ดอร์นเย่ (Dörnyei, 1994, 2003; Dörnyei & Ottó, 1998) ได้ขยายกรอบทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจของการ์ดเนอร์ในมิติทางสังคมส่วนบุคคลและการศึกษาที่สะท้อนกระบวนการเรียนรู้ ในสามระดับที่สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้:

1) ระดับภาษา (เช่นทัศนคติต่อภาษาเป้าหมาย วัฒนธรรมที่สื่อถึงและชุมชนที่พูดและประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นจากความสามารถทางภาษา)

2) ระดับผู้เรียน (ปัจจัยทางอารมณ์และความรู้ความเข้าใจสำหรับลักษณะบุคลิกภาพเช่นความมั่นใจในตนเองและความต้องการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน)

3) ระดับสถานการณ์การเรียนรู้ (ส่วนประกอบที่สร้างขึ้นจากมิติแรงจูงใจภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเฉพาะสถานการณ์ครูและกลุ่มเพื่อน)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

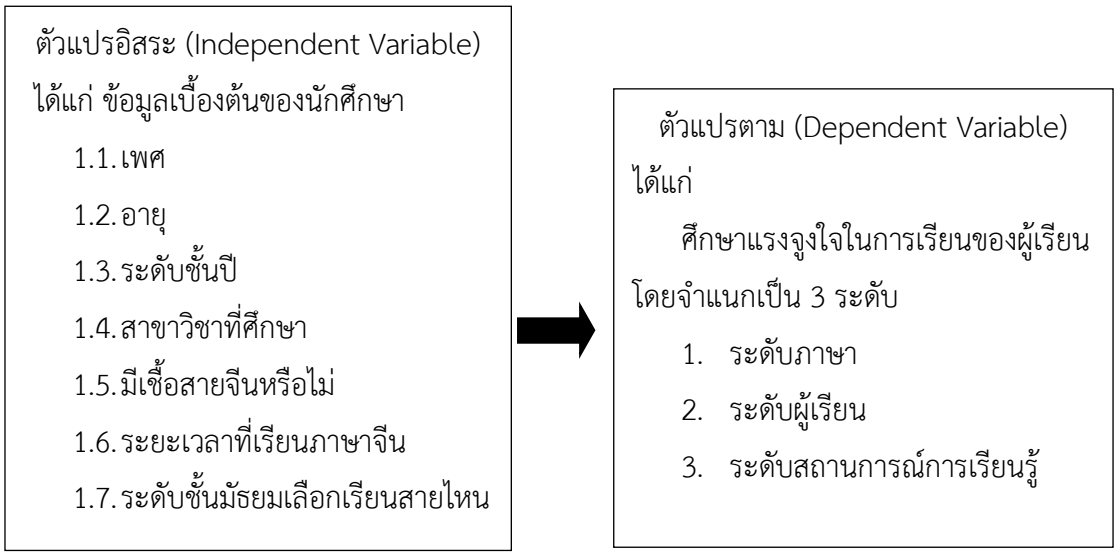

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งตัวแปรที่จะศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี สาขาวิชาที่ศึกษาอยู่ มีเชื้อสายจีนหรือไม่ ระยะเวลาที่เรียนภาษาจีน ระดับชั้นมัธยมเลือกเรียนสายไหน

2. ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการท่องเที่ยวและสาขาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี 3 ระดับปัจจัย ได้แก่ ระดับภาษา ระดับผู้เรียน ระดับสถานการณ์การเรียนรู้

ระเบียบวิธีการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้โดยใช้วิธีการคำนวณโดย สูตรของทาโร ยามาเน(Taro Yamane, 1973) โดยผู้วิจัยยอมให้เกิดความ-คลาดเคลื่อนไม่เกิน ± 5% โดยเลือกความเชื่อมั่น 95% หรือที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นจำนวนทั้งสิ้น 195 คน ระยะเวลาที่เก็บข้อมูล ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563

เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นโดยอ้างอิงจากแนวคิดทฤษฎีหลักที่ใช้ในงานวิจัย แบบสอบถามมีสองส่วน 1.สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2.แบบสอบถามที่อ้างอิงแนวคิดทฤษฎีหลักของงานวิจัยทั้ง 3 ด้านได้แก่1) ระดับภาษา 2) ระดับผู้เรียน 3) ระดับสถานการณ์การเรียนรู้ โดยในแต่ละข้อจะตอบเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และมีการประเมิณ IOC ก่อนนำแบบสอบถามที่ได้การแก้ไขไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t–test (t–test for Independent Sample) เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและ ANOVA (One–Way ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปและเมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ศึกษาแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี” สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงโดยคิดเป็นร้อบละ 80.7 โดยมีอายุระหว่าง 20และ21 เป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ25.9 ตามลำดับ ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 33 โดยศึกษาสาขาวิชาการโรงแรมเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 52.3 และส่วนใหญ่ไม่ใช่คนที่มีเชื้อสายจีน คิดเป็นร้อยละ 92.4 ระยะเวลาที่เรียนภาษาจีนส่วนใหญ่คือ 2ปี คิดเป็นร้อยละ29.9 และส่วนใหญ่เลือกเรียนสายศิลป์ในระดับชั้นมัธยมปลายคิดเป็นร้อยละ 53.3

1.2 ผลทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1. นักศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันมีผลต่อระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนในด้านระดับภาษา ระดับผู้เรียน ระดับสถานการณ์ในการเรียนที่ต่างกัน

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยด้านเพศที่ต่างกันมีระดับแรงจูงใจใจในการเรียนของผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

1.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยด้านอายุที่ต่างกันมีปัจจัยที่มีระดับแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนในด้านระดับภาษา ระดับผู้เรียน และ ด้านระดับสถานการณ์การเรียนรู้ ที่แตกต่างกัน

1.5 กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยด้านระดับชั้นปีการศึกษาที่ต่างกันจะมีระดับแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนในด้านระดับภาษา ระดับผู้เรียน และ ด้านระดับสถานการณ์การเรียนรู้ ที่แตกต่างกัน

1.6 กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยด้านสาขาวิชาที่ศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนในด้านระดับภาษา ระดับผู้เรียน แตกต่างกัน และ สาขาวิชาที่ศึกษาที่ต่างกันจะมีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนในด้านระดับสถานการณ์การเรียนรู้ ไม่ต่างกัน

1.7 กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัย ด้านคุณเป็นคนเชื้อสายจีนหรือไม่ที่ต่างกันจะมีระดับแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนในด้านระดับภาษา ที่แตกต่างกัน และ คุณเป็นคนเชื้อสายจีนหรือไม่ที่ต่างกันจะมีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนในด้านระดับผู้เรียนและด้านระดับสถานการณ์การเรียนรู้ ไม่ต่างกัน

1.8 กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยด้านระยะเวลาในการเรียนภาษาจีนที่ต่างกันจะมีระดับแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนในด้านระดับภาษา ระดับผู้เรียน และ ด้านระดับสถานการณ์การเรียนรู้ ที่แตกต่างกัน

1.9 กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยด้านการเลือกสายในการเรียนระดับมัธยมที่ต่างกันจะมีระดับแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนในด้านระดับภาษา ระดับผู้เรียน และ ด้านระดับสถานการณ์การเรียนรู้ ที่ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1.จากการวิเคราะห์ระดับแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปะศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนด้านระดับภาษา(เช่นทัศนคติต่อภาษาเป้าหมาย วัฒนธรรมที่สื่อถึงและชุมชนที่พูดและประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นจากความสามารถทางภาษา) มีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก เป็นเพราะความต้องการใช้ประโยชน์จหรือความสามารถทางภาษา หรือทัศนคติที่ผู้เรียนมีต่อภาษาจีน ซึ่งสอดคล้องกับ Ellis (1994) and Oller, et al. (1977) ที่มองว่า ความสำเร็จในการเรียนภาษาเกิดจากทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อภาษา เจ้าของภาษา และค่านิยมทางสังคมต่อภาษานั้น และ สรศักดิ์ นิมิตรัตนพร (2557) กล่าวว่า ปัจจัยทัศนคติการเรียนรู้กับความตั้งใจเข้าเรียน มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก แรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนด้านระดับผู้เรียน (ปัจจัยทางอารมณ์ และ ความรู้ความเข้าใจสำหรับลักษณะบุคลิกภาพเช่นความมั่นใจในตนเอง และ ความต้องการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน) และ แรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนด้านผู้เรียนด้านระดับสถานการณ์การเรียนรู้ (ส่วนประกอบที่สร้างขึ้นจากมิติแรงจูงใจภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในการเรียน ครูอาจารย์และกลุ่มเพื่อน) มีระดับแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับ นุชเนตร กาฬสมุทร์ และ ประสพชัย พสุนนท์ (2558) ที่กล่าวว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวได้สูงสุด และ วรทา รุ่งบานจิตและคณะ(2559) ที่กล่าวว่าด้านสถานศึกษา อาจารย์ ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจนักศึกษาสูงสุด

2.จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนของนักศึกษานักศึกษาฯ โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ปัจจัยด้านเพศและปัจจัยด้านการเลือกสายในการเรียนระดับมัธยม ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับแรงจูงใจในแต่ละด้านไม่ต่างกัน ปัจจัยด้านอายุ ชั้นปี และระยะเวลาที่เรียนภาษาจีนที่ต่างกันที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับแรงจูงใจในแต่ละด้านแตกต่างกัน ปัจจัยด้านสาขาวิชาที่ศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับแรงจูงใจในระดับภาษา ระดับผู้เรียนแตกต่างกัน แต่ในระดับสถานการณ์การเรียนรู้มีผลไม่ต่างกัน ปัจจัยด้านมีเชื้อสายจีนที่แตกต่างกันส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนในด้านระดับภาษา แตกต่างกัน แต่ในด้านระดับผู้เรียนและด้านระดับสถานการณ์การเรียนรู้ ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องคล้องกับ ไพศาล สุขใจรุ่งวัฒนา (2018)ที่กล่าวว่าเพศ คณะที่กำลังศึกษา ระดับชั้นปี คะแนนเฉลี่ยสะสมปัจจุบัน ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้รับจากผู้ปกครองเป็นรายเดือน ไม่มีความแตกต่างของพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล อาจเป็นเพราะปัจจัยส่วนบุคคลมีความผันผวนไปตามบุคล

ข้อเสนอแนะ

1. งานวิจัยไปใช้งานครั้งต่อไปควรศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการสอนของผู้สอนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนว่ามีความสัมพันธ์หรือแตกต่างกันอย่างไร

2.ควรศึกษาปัจจัยด้านต่างๆเพิ่มเติมโดยทำแบบสัมภาษณ์เพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยอื่นๆของผู้เรียนในการเรียนภาษาเพื่อนำมาพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน การจัดการสอนของผู้สอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ไพศาล สุขใจรุ่งวัฒนา.(2562).การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล.**วรสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี**. 13(1),90-99

ภาณุเดช จริยฐิตินันท์.(2562). **สภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย.คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา**. [เว็บบล็อก].สืบค้นจาก http://www.brmpeo.moe.go.th/schoolmapping/Article-Detail/18

นุชเนตร กาฬสมุทร์ และ ประสพชัย พสุนนท์.(2558).ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.**วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย** 7(2) : 27-40.

วรทา รุ่งบานจิต, วราลี รุ่งบานจิต, วรนาถ แซ่เซ่น, วรากร แซ่พุ่น และภากร นพฤทธิ์. (2559). **รายงานการวิจัยเรื่อง ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

สรศักดิ์ นิมิตรัตนพร.(2556).**การศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจเข้าเรียนในสถาบันสอนภาษาจีน ของผู้ปกครองและบุตรหลาน: กรณีศึกษา โรงเรียนฮัลโหลหนีห่าว**.(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).

D.D. Cook and A.R. Artino. (2016). Motivation to learn: an overview of contemporary theories, **Medical education Journal**, 50(10) 997-1014.

Dörnyei, Z. (1994). Motivation and motivating in the foreign language classroom. **Modern Language Journal**, 78(3), 273-284.

Dörnyei, Z. (2001). Motivational strategies in the language classroom. **Cambridge: Cambridge U. Press.**

Dörnyei, Z., & Otto, I. (1998). Motivation in action: A process model of L2 motivation. Working Papers in Applied Linguistics. **Thames Valley University Journal**, London, 4, 43-69.

Ellis, R. (1994). **The study of second language acquisition**. Oxford: Oxford University Press.

Gardner, R. C. (1985). **Social psychology and second language learning: The role of attitudes and motivation**. London: Edward Arnold.

Gardner, R.C. & Lambert, W.E. (1972). Motivational variables in second language acquisition. In R.C. Gardner & W. Lambert (eds.) Attitudes and motivation in second language learning. Rowley, MA: Newbury House. **Modern Language Journal**, 63(1/2),119-216.

Iman Ghosh. (2020). **MISC Ranked: The 100 Most Spoken Languages Around the World**. [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://www.visualcapitalist.com/100-most-spoken-languages/

Oller, J. W., Hudson, A., & Lui, P. 1977. Attitudes and attained proficiency in ESL: A sociolinguistic study of native speakers of Chinese in the United States. **Language Learning**, 27: 1-27.

Taro Yamane (1973). Statistics. An introductory analysis. Third edition.New York.Harper and Row Publications.

ศึกษาองค์ประกอบของผ้าไหมลายแคนแก่นคูน: เอกลักษณ์ประจำจังหวัดขอนแก่น

Study the composition of silk pattern “Kan Kaen Koon”: The identity of Khon Kaen

ดาราวรรณ เกตวัลห์[1], คมคาย หมื่นสาย[2]

Darawan Ketawalha[1], Komkai Mhuensai[2]

[1-2]สาขาวิชาภาษาไทย. สังกัด คณะศิลปศาสตร์

[1-2]Branch. Thai Department Liberal Arts

[1]e-mail: kru.nid@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาองค์ประกอบของผ้าไหมลายแคนแก่นคูน : เอกลักษณ์ประจำจังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาองค์ประกอบของผ้าไหมลายแคนแก่นคูนอันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดขอนแก่นที่เชื่อมโยงกับธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของจังหวัด สัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับธรรมชาติ ได้แก่ ลายดอกคูน, สัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ ได้แก่ ลายดอกคูน, สัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับสังคม ได้แก่ ลายแคน ลายกง ลายขอ ลายพานบายศรี ลายบักจับหรือหมากจับ, สัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับความเชื่อ ได้แก่ ลายดอกคูน และ ลายโคม, สัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับความเชื่อประเพณีและวัฒนธรรม ได้แก่ ลายดอกคูน ลายพานบายศรี ลายโคม ซึ่งความหมายในสัญลักษณ์ลายทั้ง 7 ที่นำมารวมเป็นผ้าไหมลาย “แคนแก่นคูน” นั้น เป็นองค์รวมของเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของจังหวัดขอนแก่นในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรมของ จ.ขอนแก่น นำมาผนวกกับศิลปะการทอผ้าไหมมัดหมี่ของชนบทที่มีชื่อเสียงไปทั้งโลก จึงกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ได้รับความสนใจจากทั้งคนไทยและต่างชาติ สร้างชื่อเสียงและสร้างรายได้เข้าประเทศไทยจำนวนมหาศาล

คำสำคัญ: เอกลักษณ์, ผ้าไหม, แคนแก่นคูน

Abstract

research studies on Study the composition of silk fabric with Kan Kaen Koon pattern: Khon Kaen identity. Have research objectives To study the composition of the unique Kan Kaen Koon silk fabric of Khon Kaen Province that is linked to the nature, economy, society, traditions and culture of the province. Symbols associated with nature are the Khoon flower pattern, the symbols that are associated with the economy include the Khoon flower pattern, the symbols that are associated with

society are the can, the Khong pattern, the Phan Baisri pattern, the bugle pattern or the catch, the symbol that is connected. With beliefs such as Khoon flowers and Khom designs, symbols linked to beliefs, traditions and cultures, such as Khoon flowers, Phan Bai Si, Khom designs. The meaning of the 7 symbols that are included in the silk pattern "Kan Kaen Koon" is a combination of the distinctive identity of Khon Kaen in all aspects. Regardless of nature, economy, society, beliefs, traditions and culture of Khon Kaen Province, it is combined with the rural art of weaving Mudmee silk cloth of the countryside that is famous all over the world. It became a unique identity that received the attention of both Thai and foreign people. Build a reputation and generate huge income in Thailand.

Keywords: identity, Silk, Kan-Kaen-Koon

บทนำ

การทอผ้ามัดหมี่เป็นงานฝีมือพื้นเมืองที่ได้รับความนิยมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เมื่อชาวบ้านไม่ได้ทำงานในไร่นาหรือเกี่ยวข้าวก็จะใช้เวลาว่างในการทอผ้าเพื่อใช้ในครัวเรือนหรือในงานวัฒนธรรม ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาชาวบ้านเริ่มขายสิ่งทอที่ไม่ใช้แล้ว ในหลายพื้นที่งานฝีมือจึงเข้ามาแทนที่การทำฟาร์มซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลัก

อำเภอชนบทของขอนแก่น เป็นหนึ่งในอำเภอที่มีชื่อเสียงในเรื่องผ้าทอมัดหมี่และช่างทอผ้า หลังจากเติบโตจากกิจกรรมในครัวเรือนปัจจุบันชนบทเป็นเจ้าภาพกลุ่มช่างทอผ้าที่ขายและพัฒนางานฝีมือจนเป็นที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า "ผ้าไหมมัดหมี่" เมื่อเร็ว ๆ นี้ขอนแก่นได้รับการประกาศให้เป็น" เมืองมัดหมี่" อย่างเป็นทางการจากสภาหัตถกรรมโลก การกำหนดได้คำนึงถึงรายละเอียดทางประวัติศาสตร์วัสดุมาตรฐานและการยอมรับสิ่งทอมัดมีในเมือง ผ้าไหมมัดหมี่ของ อ.ชนบท จ. ขอนแก่น ถือเป็นผ้าไหมที่มีชื่อเสียงของจังหวัดขอนแก่น เพราะมีความสวยงาม ลวดลายละเอียดแตกต่างจากที่อื่น เอกลักษณ์ของผ้าไหมชนบทคือ การใช้วิธีการ "มัดหมี่" และการทอแบบดั้งเดิม และยังผ่านการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ GI ตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2552 ถือเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัดขอนแก่น ซึ่งผ้าทอมัดหมี่ที่แตกต่างจากที่อื่น เทคนิคที่ใช้ในการมัดและทอผ้าทำให้แต่ละชิ้นไม่เหมือนใคร ในทางเทคนิควิธีการทอผ้าแบบดั้งเดิมทำให้เกิดการตกของสีที่เติมเต็มลวดลายที่ผูกสิ่งทอ ไม่ว่าการทอจะแม่นยำเพียงใดสีของผ้าไหมจะมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยซึ่งทำให้สิ่งทอมีความรู้สึกเป็นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์โฮมเมด (จาก https://www.creativethailand.net)

ในช่วงเวลาเดียวกันกับที่ขอนแก่นได้รับการยกย่องให้เป็น" เมืองมาดมีของโลก" ผู้ทอในท้องถิ่นและหน่วยงานในพื้นที่ได้ร่วมกันพัฒนารูปแบบ" ผ้าแคนแก่นคูน" ขึ้นเป็นครั้งแรกในรอบ 100 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มลักษณะของสิ่งทอและเสริมสร้างเอกลักษณ์ของจังหวัดขอนแก่นโดยรวม

ลายแคนแก่นคูนทั้งเจ็ดสะท้อนลักษณะของขอนแก่น 7 ประการ ได้แก่ 1. ลายแคน หมายถึง สัญลักษณ์แทนความเจริญและสนุกสนาน เมืองแห่งหมอแคน ความสุขของชาวขอนแก่น 2. ดอกคูน หมายถึง สัญลักษณ์ซึ่งเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดขอนแก่น 3. พานบายศรี หมายถึง ความมีมิตรภาพ ประเพณีการผูกเสี่ยว และการยินดีต้อนรับผู้มาเยือนของประชาชนชาวขอนแก่น 4. ลายขอ หมายถึง สัญลักษณ์แห่งความอยู่ดีกินดี ความอุดมสมบูรณ์ของประชาชนชาวขอนแก่น 5. ลายโคม หมายถึง การสืบทอดภูมิปัญญาวัฒนธรรมของชาวขอนแก่น 6. ลายกง หมายถึง อาณาเขต บริเวณที่ได้รับการอารักขาให้เกิดความมั่นคง ปลอดภัย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ตลอดไป 7. บักจับหรือหมากจับ หมายถึง ความรัก ความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของประชาชนชาวขอนแก่น (จาก https://khonkaenlink.info/home/news/7020.html)

องค์ประกอบอันเป็นเอกลักษณ์ของลายแคนแก่นคูนที่ปรากฏทั้ง 7 นี้มีความสำคัญและเป็นที่น่าศึกษายิ่ง เนื่องจากเป็นเอกลักษณ์ประจำจังหวัดที่เชื่อมโยงกับธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของชาวขอนแก่นผ่านศิลปะการทอผ้า สร้างสรรค์เป็นลายแคนแก่นคูนอันงดงาม ซึ่งได้รับความสนใจจากคนไทยและต่างชาติ และเป็นการฟื้นฟูชุมชนทอผ้าให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั่วโลก สร้างรายได้มากมายให้แก่ประเทศไทยสมกับที่ได้ชื่อว่า “นครมาดมีของโลก”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของผ้าไหมลายแคนแก่นคูนอันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดขอนแก่น เชื่อมโยงกับธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของชาวขอนแก่น

การทบทวนวรรณกรรม

สัญลักษณ์ (อ่านว่า สัน-ยะ-ลัก) เป็นคำที่บัญญัติให้ตรงกับคำว่า symbol ในภาษาอังกฤษ หมายถึง สิ่งที่กำหนดขึ้นให้มีความหมายแทนอีกสิ่งหนึ่ง เช่น ธงไตรรงค์เป็นสัญลักษณ์แทนชาติไทย ธรรมจักรเป็นสัญลักษณ์แทนพระธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา ดอกกุหลาบสีแดงเป็นสัญลักษณ์แทนความรัก นิ้วก้อยที่ยกชูขึ้นเป็นสัญลักษณ์แทนการขอคืนดี ตัวอักษรเป็นสัญลักษณ์แทนเสียงพูด ตราสินค้า นับรวมเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งแทนชื่อของสินค้า สัญลักษณ์ อาจปรากฏรูปเป็น ภาพ ตัวอักษร เครื่องหมาย สี เสียง วัตถุ รูปปั้น ฯลฯ ที่กำหนดขึ้นให้เข้าใจกัน สัญลักษณ์อาจเปลี่ยนแปลงได้ (จาก https://www.gotoknow.org/posts/415188)

ตัวตนหรือเอกลักษณ์ (identity) เป็นลักษณะอันพิเศษของบุคคล สังคม หรือองค์กร เป็นการบ่งบอกถึงบุคคล สังคม หรือองค์กรนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร โดยมีการแสดงออกผ่านทางสัญลักษณ์ซึ่งมีความหมายเป็นที่เข้าใจร่วมกันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น พิธีกรรม ประเพณี ศาสนา วัฒนธรรม ตำนาน เรื่องเล่า ประวัติศาสตร์ และปรากฏการณ์ทางสังคม ซึ่งตัวตนหรือเอกลักษณ์นั้นเกิดจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (อภิญญา เฟื่องฟูสกุล, 2546) เป็นการสร้างความหมายผ่านระบบสัญลักษณ์ภาพตัวแทน หรือเป็นการนำเสนอภาพตัวแทนที่ว่า อะไรบ้างที่เป็นเรา และเรามีความแตกต่างจากคนอื่นอย่างไร (นิษฐา หรุ่นเกษม, 2549) เอกลักษณ์จึงไม่ได้ถือกำเนิดขึ้นได้เอง แต่เป็นการก่อรูปจากสิ่ง

ที่เป็นอยู่จริง และดำรงไว้เพื่อให้เกิดการรับรู้สำหรับตนเองและผู้อื่น โดยมีกระบวนการทางสังคมในการร่วมสร้าง สืบทอด มีลักษณะที่เป็นพลวัตที่สัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงตามเงื่อนไขของเวลาและสังคม (ปิยะวรรณ ปิ่นแก้ว, เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง, และพรสนอง วงค์สิงห์ทอง 2560 : 227)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

ขอบเขตเนื้อหามุ่งศึกษาและวิเคราะห์ตามกรอบวัตถุประสงค์การวิจัย คือศึกษาองค์ประกอบของผ้าไหมลายแคนแก่นคูนอันเป็นเอกลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของชาวขอนแก่น อันประกอบด้วย 1. ลายแคน 2. ลายดอกคูน 3. ลายพานบายศรี 4. ลายขอ 5. ลายโคม 6. ลายกง 7. ลายบักจับหรือหมากจับ ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์และเอกลักษณ์

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร ตำนาน บทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผ้าไหมลายแคนแก่นคูน ในบริบทของธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของชาวขอนแก่น
- ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์และเอกลักษณ์
- วิเคราะห์ข้อมูล และเรียบเรียง ตามกรอบของวัตถุประสงค์
- สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ
- นำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของผ้าไหมลายแคนแก่นคูนมีดังนี้

ลายแคน สัญลักษณ์แทนความเจริญและสนุกสนาน เมืองแห่งหมอแคน ความสุขของชาวขอนแก่น แคนเป็นเครื่องดนตรีประเภทเป่าของชาวพื้นเมืองทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ภาคอีสาน) ของประเทศไทยที่มีการสืบทอดวัฒนธรรมมาอย่างช้านาน ซึ่งมีที่มาจากหญิงหม้ายที่ประดิษฐ์เครื่องดนตรี “แคน” ที่มีเสียงคล้ายนกการวิก (การเวก)

ลายดอกคูน มาจากต้นคูน หรือ ราชพฤกษ์ เป็นสัญลักษณ์ต้นไม้ประจำจังหวัดขอนแก่นและต้นไม้ประจำชาติ มีดอกสีเหลืองสวยงาม โดยเฉพาะถนน 3 สายหลักที่สำคัญของ จ.ขอนแก่น ที่ถูกยกให้เป็นถนนดอกคูณ คือ ถนนกัลปพฤกษ์ ข้างมหาวิทยาลัยขอนแก่น ถนนมะลิวัลย์ ช่วงหน้ามหาวิทยาลัยขอนแก่นไปจนถึงจุดตัดถนนเลี่ยงเมืองสายขอนแก่น-อุดรธานี และ ถนนทางเข้าท่า

อากาศยาน จ.ขอนแก่น ที่มีต้นคูนนับร้อยต้นออกดอกสวยงามเป็นเสน่ห์และแลนมาร์คด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดขอนแก่น (จาก https://www.khonkaenlink.info/home/news/8085.html) ต้นคูนจะออกดอกในช่วงฤดูร้อน คือตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม และจะออกดอกเหลืองอร่ามและสวยงามที่สุดในช่วงปลายเดือนมีนาคม-เมษายน ซึ่งสื่อถึงฤดูกาลท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลสงกรานต์ได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว นอกจากนั้น ดอกคูนยังสามารถสร้างรายได้ให้ชาวขอนแก่นโดยการเก็บผักแห้ง หรือที่ชาวอีสานเรียกว่า “หมากแก่นคูน” ไปจำหน่ายแก่ประเทศจีน เพื่อนำไปเป็นส่วนประกอบของยาสมุนไพรรักษาโรค เป็นรายได้เสริมให้ชาวขอนแก่นอีกด้วย

นอกจากนี้ยังมีความเชื่อว่าต้นคูน หรือราชพฤกษ์เป็นต้นไม้มงคลนิยมใช้ประกอบพิธีที่สำคัญ เช่น พิธีเสาไม้หลักเมืองเป็นส่วนประกอบในการทำคทาจอมพลและยอดธงชัยเฉลิมพลของกองทหาร ฯลฯ โดยควรปลูกต้นราชพฤกษ์ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของที่อยู่อาศัยเพื่อให้ผู้ที่อยู่อาศัยในบ้านเรือนมีความเจริญรุ่งเรืองเป็นทวีคูณ ซึ่งความเป็นจริงคือทิศดังกล่าวจะได้รับแดดจัดตลอดช่วงบ่ายจึงควรปลูกต้นไม้ใหญ่เพื่อให้ลดความร้อนและทำให้ประหยัดพลังงาน

คนไทยในสมัยโบราณยังมีความเชื่อว่าบ้านใดปลูกต้นราชพฤกษ์ไว้ประจำบ้านจะช่วยให้มีเกียรติมีศักดิ์ศรี ด้วยคนไทยส่วนใหญ่ยอมรับว่าต้นราชพฤกษ์เป็นต้นไม้ที่มีคุณค่าสูงและยังเป็นสัญลักษณ์ประจำชาติไทยอีกด้วย นอกจากนี้มีความเชื่อว่า ใบของต้นราชพฤกษ์เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพราะในพิธีทางไสยศาสตร์ให้ใบทำน้ำพุทธมนต์สะเดาะเคราะห์ได้ผลดีดังนั้นจึงถือว่าต้นราชพฤกษ์เป็นไม้มงคลนาม (จาก https://sites.google.com/site/khxnkaendexcra/02-naeana-canghwad-khxnkaen/th-dxkmi-praca-cang-hwad-khxy-kaen)

ลายพานบายศรี หมายถึง ความมีมิตรภาพ ประเพณีการผูกเสี่ยว และการยินดีต้อนรับผู้มาเยือนของประชาชนชาวขอนแก่น ซึ่งจังหวัดขอนแก่นมีประเพณีเก่าแก่ คือ ประเพณีผูกเสี่ยว เป็นประเพณีดั้งเดิมของกลุ่มวัฒนธรรมไท–ลาว คำว่า “เสี่ยว“นั้น ภาษาอีสานหมายถึงเพื่อนรัก หรือเพื่อนตาย การผูกเสี่ยวก็คือ การสัญญาที่จะเป็นเพื่อนรัก ร่วมเป็นร่วมตายกัน โดยใช้ฝ้ายมงคลผูกข้อมือของแต่ละคนเพื่อให้เป็นสิริมงคลแก่ทั้งคู่ ซึ่งเป็นพิธีทางพราหมณ์ มีพานบายศรี มีพิธีกรรม

ลายขอ หมายถึง สัญลักษณ์แห่งความอยู่ดีกินดี ความอุดมสมบูรณ์ของประชาชนชาวขอนแก่น เป็นลายหมี่ดั้งเดิม ลวดลายมีลักษณะเหมือนตะขอ จุดเด่นของผ้านั้นจะเป็นลายที่มี ขนาดใหญ่ทั้งผืนจะใช้เส้นซิกแซกเป็นหลักสลับไปมา ส่วนของปลายเส้นจะหวัดม้วนเข้าไป (ปิยะนุช ไสยกิจ, เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง, และนพคุณ นิศามณี., 2558 : 154)

ลายโคม หมายถึง การสืบทอดภูมิปัญญาวัฒนธรรมของชาวขอนแก่น แสดงถึงความเชื่อขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งชาวขอนแก่นมีประเพณีการปล่อยโคมลม เป็นประเพณีท้องถิ่นเก่าแก่ มีที่มาจากคติความเชื่อที่ว่าในช่วงเข้าพรรษา พระสงฆ์ต้องจำพรรษาอยู่แต่ในวัด ไม่สามารถออกธุดงค์โปรดสัตว์ไปในที่ต่าง ๆ ได้ เป็นโอกาสให้ภูตผีปีศาจออกสร้างเหตุร้ายเภทภัยแก่ประชาชนในแถบนี้เป็นประจำทุกปี เทวดาอารักษ์ ที่สถิตอยู่บนสรวงสวรรค์จึงลงมาปกปักษ์รักษาชาวบ้านในช่วงเข้าพรรษา ดังนั้นในช่วงที่ออกพรรษาประชาชนจึงมีการปล่อยโคมลมเพื่อส่งเทวดาอารักษ์เหล่านั้นกลับคืนสู่สวรรค์ และยังถือเป็นการปล่อยทุกข์โศก อัปมงคลต่างๆ ให้ลอยไปกับโคมลมด้วย ซึ่งโคมลม

จะทำด้วยกระดาษแก้วมาต่อติดกันเป็นรูปทรงกระบอกมีปล่องทางด้านล่างใช้บรรจุควันเพื่อทำให้โคมลมลอยขึ้นฟ้า ทั้งนี้ โคมลมโฮมฮัก (Home Hugs) ของเทศบาลนครขอนแก่น ได้ติดใบฎีกาบอกบุญไปพร้อมกับโคมลมดังกล่าวด้วย ซึ่งหากโคมลมไปตกที่หมู่บ้านหรือพื้นที่ใด เทศบาลนครขอนแก่น จะจัดผ้าป่าไปทอดถวายที่วัด ในหมู่บ้านนั้น (https://www.khonkaenlink.info/home/news/225.html) โดยลวดลายมีการประยุกต์ตัวลายให้มีลักษณะคล้ายกับโคม มีลายหลักตรงกลางและใช้สีเหลืองทองแทนตัวโคมที่กำลังส่องสว่าง ใช้สีน้ำตาลเข้มแทนดวงไฟตรงกลาง (ปิยะนุช ไสยกิจ, เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง, และนพคุณ นิศามณี., 2558 : 154)

ลายกง หมายถึง อาณาเขต บริเวณที่ได้รับการอารักขาให้เกิดความมั่นคง ปลอดภัย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ตลอดไป ลายหมี่กงเป็นลายต้นแบบที่เก่าแก่ของผ้าพื้นเมืองในจังหวัดขอนแก่น เป็นลายมัดหมี่ที่ประยุกต์จากสวิงหรือแหของชาวบ้านใช้เป็นอุปกรณ์ในการทำมาหากิน สะท้อนให้ เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในชุมชนลักษณะของลาย ลายผ้าจะใช้สีสลับกันอย่างสวยงาม มีความโดดเด่นในเรื่องของสีใช้สีที่มีความเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิม คือสีน้ำตาล (เม็ดมะขาม) เป็นสีหลักของลวดลาย (ปิยะนุช ไสยกิจ, เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง, และนพคุณ นิศามณี., 2558 : 154)

ลายบักจับหรือหมากจับ หมายถึง ความรัก ความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของประชาชนชาวขอนแก่น มีแรงบันดาลใจเกิดจากต้นพืช (หญ้า) ชนิดหนึ่งในธรรมชาติเวลาเดินผ่านดอกหมาก จับ จะมีลักษณะเกาะติดแน่นตามเสื้อผ้า จากการสังเกตรูปลักษณะที่มีความสวยงามในตัวของมันเอง จึงได้นำมาทำเป็นลายผ้า เกิดเป็นลายเล็ก ๆ ลักษณะของ ลวดลายหมากจับ เป็นลายสีน้ำตาลอ่อน วางเป็นกลุ่มบนพื้นสีน้ำตาลเข้ม ในลายผ้า หมากจับอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเป็นระเบียบทั่วทั้งผืน เว้นระยะห่างของลายอย่าง สวยงาม (ปิยะนุช ไสยกิจ, เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง, และนพคุณ นิศามณี., 2558 : 154)

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาองค์ประกอบของผ้าไหมลายแคนแก่นคูน : เอกลักษณ์ประจำจังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาองค์ประกอบของผ้าไหมลายแคนแก่นคูนอันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดขอนแก่นที่เชื่อมโยงกับธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของจังหวัด สรุปผลการวิจัยตามกรอบวัตถุประสงค์ตามที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์และเอกลักษณ์ พบว่า

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์

องค์ประกอบของผ้าไหมลายแคนแก่นคูนอันประกอบด้วยลวดลายทั้ง 7 เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดขอนแก่นที่เชื่อมโยงกับธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรมของจังหวัดดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับธรรมชาติ ได้แก่

ลายดอกคูน ที่เป็นดอกไม้ประจำจังหวัดขอนแก่นและประจำชาติ ลักษณะทางธรรมชาติของต้นคูนจะนิยมปลูกเป็นไม้ประดับในพื้นที่เขตร้อนและกึ่งเขตร้อน เจริญเติบโตได้ดีที่สุดในที่โล่งแจ้ง

ปลูกได้ทั้งดินร่วนซุย ดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียว ทนต่อความแห้งแล้งและดินเค็มได้ดี แต่ไม่ทนในอากาศหนาวจัด จึงเหมาะกับสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศของจังหวัดขอนแก่นเป็นอย่างดี จังหวัดขอนแก่นจะปลูกต้นคูนมากมายตามสถานที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะถนน 3 สายหลักที่สำคัญของ จ.ขอนแก่น ที่ถูกยกให้เป็นถนนดอกคูณ คือ ถนนกัลปพฤกษ์ ข้างมหาวิทยาลัยขอนแก่น ถนนมะลิวัลย์ ช่วงหน้ามหาวิทยาลัยขอนแก่นไปจนถึงจุดตัดถนนเลี่ยงเมืองสายขอนแก่น-อุดรธานี และ ถนนทางเข้าท่าอากาศยาน จ.ขอนแก่น ที่มีต้นคูนนับร้อยต้นออกดอกสวยงาม ซึ่งจัดเป็นเสน่ห์และแลนมาร์คด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดขอนแก่น ซึ่งจะมีนักท่องเที่ยวมาถ่ายรูปกับดอกคูนเมื่อมาเยือนจังหวัดขอนแก่น แสดงถึงความเป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัด

2. สัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ ได้แก่

สัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ ได้แก่ ชาวขอนแก่นมีรายได้เสริมจากการเก็บผักแห้งหรือหมากแก่นคูนไปจำหน่ายแก่ประเทศจีน เป็นการสร้างรายได้แก่ตนเองและจังหวัด ส่งผลดีด้านเศรษฐกิจกับประเทศไทยด้วย

3. สัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับสังคม ได้แก่

ลายแคน ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีภาคอีสานและเป็นสัญลักษณ์ของชาวขอนแก่น ชาวขอนแก่นรวมทั้งชาวอีสานมักจะมีอุปนิสัยร่าเริงสนุกสนานเหมือนกันเสียงดนตรีพื้นเมืองของจังหวัดที่มีลักษณะฟังแล้วสนุกสนาน ดังเคยปรากฏเป็นข่าวที่สุดอัศจรรย์เผยแพร่ในเพจเฟซบุ๊ก อี๊ด โปงลางสะออนแฟนคลับ ที่ระบุข้อความว่า อัศจรรย์เสียงแคนทำให้คุณตาวัย 108 ปี จากอาการป่วยรอวันตายขยับร่างกายสนุกสนานไปตามท่วงทำนองแคนที่ลูกชายมาเป่าให้พ่อฟังตามที่ท่านต้องการอยากได้ยินเสียงแคนก่อนตาย (จาก https://www.khonkaenlink.info/home/news/1623.html)

ลายกง เป็นสัญลักษณ์ที่แทนความมั่นคง ปลอดภัย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ตลอดไปของคนขอนแก่นซึ่งซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ชาวขอนแก่นรู้สึกมีความมั่นคงและปลอดภัยไร้กังวล และได้รับการปกป้องคุ้มครองเมื่ออยู่ใน จ.ขอนแก่น ซึ่งเป็นบ้านเกิด ความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัยนี้ ส่งผลให้ผู้อาศัยเกิดความอบอุ่น รักในถิ่นฐานบ้านเกิดตนเอง มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในสังคมและดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตลอดไป

ผลการวิจัยเรื่อง ศึกษาลวดลายกราฟิกบนผ้าไหมมัดหมี่อำเภอชนบทจังหวัดขอนแก่นเพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ ของ ปิยะนุช ไสยกิจ, เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง และ นพคุณ นิศามณี ได้วิเคราะห์ลายหมี่กงว่า เป็นลายต้นแบบที่เก่าแก่ของผ้าพื้นเมืองในจังหวัดขอนแก่น เป็นลายมัดหมี่ที่ ประยุกต์จากสวิงหรือแหของชาวบ้านใช้เป็นอุปกรณ์ในการทำมาหากิน สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในชุมชน ซึ่งลายหมี่กงที่เป็นองค์ประกอบในผ้าไหมลายแคนแก่นคูนนั้น ให้นิยามคำว่า “กง” ในความหมายว่า เขตแดน, บริเวณ, สิ่งที่มีลักษณะกลมหรือคล้ายวงกลม เป็นสัญลักษณ์แทนความหมายแบบตรงไปตรงมาที่สัมพันธ์กับสภาพสังคมของชาวขอนแก่น ความเป็นอยู่ในบริเวณที่ได้รับการอารักขาให้เกิดความมั่นคง ปลอดภัย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ตลอดไป

ลายขอ เป็นสัญลักษณ์แห่งความอยู่ดีกินดี ความอุดมสมบูรณ์ของประชาชนชาวขอนแก่น แสดงถึงการพัฒนาทางด้านต่าง ๆ พัฒนาเมืองและพัฒนาความเป็นอยู่ของขอนแก่นในประชาชนมีความอยู่ดีกินดีอย่างผาสุขในปัจจุบัน

ลายพานบายศรี มีความเชื่อโยงกับประเพณีการผูกเสี่ยว ซึ่งการผูกเสี่ยวนั้น นับว่ามีประโยชน์มากมาย ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง เพราะการมีเสี่ยว หมายถึง การมีเพื่อนตายที่มีความรัก ความจริงใจ ความเข้าใจต่อกันเป็นอย่างดี ซึ่งความรักความเข้าใจนี้จะช่วยให้บุคคลในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุขฉันท์พี่น้อง มีอะไรก็สงเคราะห์เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน

ลายบักจับหรือหมากจับ

แสดงถึงความรักความสามัคคีของคนในสังคม คนขอนแก่นมีความรัก ความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูล และร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกันเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ เช่น ข่าวเมื่อวันที่ 28 พ.ย. 62 ที่บริเวณรอบศาลหลักเมืองขอนแก่น นายสมศักดิ์ จังตระกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น นำนางรำทั้ง 26 อำเภอของจังหวัดขอนแก่นรวม 1 แสนคน รำบวงสรวง 10 สิ่งศักดิ์สิทธิ์ คู่เมืองขอนแก่น และฉลองขอนแก่นครบรอบ 222 ปี (จาก https://www.khonkaenlink.info/home/news/9466.html) จากเหตุการณ์นี้เป็นตัวอย่างของความรัก ความสามัคคี รวมพลังของคนในจังหวัดกันจัดงานได้อย่างยิ่งใหญ่ให้ปรากฏต่อสายตาทั้งคนไทยและต่างชาติ

4. สัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับความเชื่อ

ลายดอกคูน คนไทยมีความเชื่อเกี่ยวกับไม้มงคล ว่าต้นคูน หรือราชพฤกษ์มีความเป็นสิริมงคลและมีคุณค่าสูง และการปลูกต้นคูนหรือราชพฤกษ์ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของที่อยู่อาศัยก็เป็นภูมิปัญญาในการปลูกเรือนสร้างที่อยู่อาศัยให้ช่วยลดความร้อนที่แฝงมากับระบบความเชื่ออีกด้วย

ลายโคม การปล่อยโคมเป็นประเพณีท้องถิ่นเก่าแก่ มาจากคติความเชื่อโดยจะทำในช่วงเข้าพรรษาเพื่อส่งเทวดาอารักษ์กลับคืนสู่สวรรค์ และยังถือเป็นการปล่อยทุกข์โศก อัปมงคลต่างๆ ให้ลอยไปกับโคมลมด้วย

5. สัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับความเชื่อประเพณีและวัฒนธรรม

ลายดอกคูน มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับประเพณีสงกรานต์ จ.ขอนแก่นจะมีการจัดงานประเพณีสุดยอดสงกรานต์อีสานเทศกาลดอกคูน–เสียงแคน และถนนข้าวเหนียว ขึ้นในระหว่างวันที่ 13–15 เมษายน ของทุกปี ซึ่งสื่อถึงฤดูกาลท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลสงกรานต์ได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว เป็นการเชื่อมโยงประเพณีสงกรานต์เข้ากับดอกคูนอันเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด ซึ่งต้นคูนออกดอกเหลืองอร่ามและสวยงามที่สุดในช่วงปลายเดือนมีนาคม-เมษายน ในช่วงเทศกาลนี้

ลายพานบายศรี เชื่อมโยงกับประเพณีผูกเสี่ยว เป็นการสืบทอดวิถีชีวิตของ คนไทย คนลาวสืบทอดกันมาช้านาน ซึ่งจะจัดให้มีในงานเทศกาลไหมนานาชาติประเพณีผูกเสี่ยวและงานกาชาด จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน–10 ธันวาคม ของทุกปีที่ จ.ขอนแก่น

ลายโคม เป็นประเพณีท้องถิ่นเก่าแก่ มาจากคติความเชื่อ โดยจำทำในช่วงเข้าพรรษาเพื่อส่งเทวดาอารักษ์กลับคืนสู่สวรรค์ และยังถือเป็นการปล่อยทุกข์โศก อัปมงคลต่างๆ ให้ลอยไปกับโคมลมด้วย

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเอกลักษณ์

จากการวิเคราะห์ความหมายในสัญลักษณ์ลายทั้ง 7 ที่นำมารวมเป็นผ้าไหมลาย “แคนแก่นคูน” นั้น เป็นองค์รวมของเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของจังหวัดขอนแก่นในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรมของ จ.ขอนแก่น นำมาผนวกกับศิลปะการทอผ้าไหมมัดหมี่ของชนบทที่มีชื่อเสียงไปทั้งโลก จึงกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ได้รับความสนใจจากทั้งคนไทยและต่างชาติ สร้างชื่อเสียงและสร้างรายได้เข้าประเทศไทยจำนวนมหาศาล

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ทำให้ทราบความสัมพันธ์ของผ้าไหมลายแคนแก่นคูนอันเป็นเอกลักษณ์ผ่านทางสัญลักษณ์ที่ปรากฏบนลายผ้าทั้งในแง่ธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรม ซึ่งนำไปพัฒนาการสร้างเอกลักษณ์ประจำจังหวัดแต่ละจังหวัด ซึ่งจะสร้างชื่อเสียง ภาพลักษณ์ที่ดีและรายได้ให้กับประเทศ

เอกสารอ้างอิง

เก็บหมากแก่นคูณแห้งสร้างรายได้หลังมีการนำเป็นส่วนประกอบของยา. (2563). [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://www.newstawan.com/?p=14489

ขอนแก่นเด้อจร้า. (ม.ป.ป.). **ดอกไม้ประจำจังหวัดขอนแก่น.** [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://sites.google.com/site/khxnkaendexcra/02-naeana-canghwad-khxnkaen/th-dxkmi-praca-cang-hwad-khxy-kaen

ขอนแก่น "มิน พีชญา" ร่วมรำบวงสรวง10สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ฉลองครบรอบ 222 ปี. (2563). [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://www.khonkaenlink.info/home/news/9466.html

ขอนแก่นลิงก์. (2563). **3 สายถนนดอกคูนเมืองขอนแก่น พร้อมใจกันออกดอกบานสะพรั่ง.** [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://www.khonkaenlink.info/home/news/8085.html

ขอนแก่นลิงก์. (2563). อัศจรรย์เสียงแคน! ทำให้คุณตาวัย108ปีขยับร่างกายสนุกสนานไปตามเสียงเพลง. [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://www.khonkaenlink.info/home/news/1623.html

ทีมบรรณาธิการ. (2561). **ขอนแก่นเมืองมาดของโลก.** [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://www.creativethailand.net/en/article/detail/359-

นครขอนแก่น ปล่อยโคมลมโฮมฮัก สืบทอดวัฒนธรรมอีสาน. (2563) [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://www.khonkaenlink.info/home/news/225.html

น้องดอกคูน. (2563) **“แคนแก่นคูน" KAN-KAEN-KOON.** [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://khonkaenlink.info/home/news/7020.html

น้องดอกคูน. (2563). **ผูกเสี่ยว-งานไหม@ขอนแก่น.** [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://www.khonkaenlink.info/home/news/9239.html

ปิยะนุช ไสยกิจ, เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง, และนพคุณ นิศามณี. (2558). ศึกษาลวดลายกราฟิกบนผ้าไหมมัดหมี่อำเภอชนบทจังหวัดขอนแกนเพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์. **วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.** 6(2) :149-164

ปิยะวรรณ ปิ่นแก้ว, เกรียงศักดิ์ เขียวมั่ง, และพรสนอง วงค์สิงห์ทอง. (2560). การศึกษาเอกลักษณ์ภาพลักษณ์ บุคลิกภาพจังหวัดนครปฐม. **วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย**, 37(1) : 223-244.

มณีรัตน์ วัฒตะนะมงคล. (2013). แคน. [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://www.lib.ru.ac.th/journal2/?p=3619

ระบบสารสนเทศศูนย์อนุรักษ์ผ้าไหม. (ม.ป.ป.). **ผ้าไหมมัดหมี่ชนบท.** [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://www.qsds.go.th/silkcotton/k_8.php

วันทนา มาศวรรณา. (2553). **ไตรลักษณ์ ภาพลักษณ์ อัปลักษณ์ สัญลักษณ์ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์.** [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://www.gotoknow.org/posts/415188

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดขอนแก่น. (ม.ป.ป.). **ประวัติการผูกเสี่ยว หรือ พิธีผูกเสี่ยว.** [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก https://pr.prd.go.th/khonkaen/main.php?filename=kk_08

สภาพ ปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุก
State, Problems and Needs in Passive Learning and Active Learning

ชยภรณ์ ไชยานุพงศ์
Chayaporn Chaiyanupong
วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม, โทรศัพท์ 093-265-7959
Nakhon Si Thammarat College of Dramatic Arts Bunditpatanasilpa Institute, Ministry of Culture, Tel. 093-265-7959
e-mail: cha.chayaporn@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพ ปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-5 คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 345 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามสภาพ ปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนที่ใช้มีทั้งแบบบรรยายและการปฏิบัติ 2) สภาพด้านการจัดการเรียนการสอนโดยนักศึกษาประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และนักศึกษาประเมินอาจารย์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) บทบาทของอาจารย์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกและลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4) ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาในระดับมาก โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือปัญหาด้านการผลิตอาจารย์ผู้สอนที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการในแต่ละระดับการศึกษาและสาขาวิชามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 5) ความต้องการของนักศึกษาในการเรียนรู้แบบตั้งรับมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยรูปแบบหรือเทคนิคการเรียนรู้ที่ต้องการมากที่สุด คือ การเรียนแบบสาธิตมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 6) ความต้องการของนักศึกษาในการเรียนรู้เชิงรุกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยรูปแบบหรือเทคนิคการเรียนรู้ที่ต้องการมากที่สุดคือเทคนิคเพื่อนสอนเพื่อนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบตั้งรับ, การเรียนรู้เชิงรุก

Abstract

The purpose of this research were to survey State problems and needs on Passive learning and active learning of undergraduate students at the Faculty of Art Education, Bunditpatanasilpa Institute. The sample group in this research were 345

undergraduate students from the Faculty of Art Education, Bunditpatanasilpa Institute. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed by Percentage, Frequency, Mean and Standard deviation.

The research result were as follows: 1) the current situation of teaching and learning management are both of lectures and practiced 2) the situation of teaching and learning by student self-assessment was at the high level and the student assessment of the instructor was at the high level 3) the role of instructor in active learning and the important of active learning were at the high level 4) most problem of teaching and learning management were that the instructor had not enough was at the high level 5) the students needs in passive learning was at the high level and the most of learning technique was demonstration method 6) and the students needs in active learning was at the high level and the most of learning technique was peer teaching.

Keywords: Passive Learning, Active Learning

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้เรียนในยุคนี้จำเป็นจะต้องมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นผู้แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ประกอบกับปัจจุบันมีองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นมากมายทุกวินาทีเกินกว่าที่จะเรียนรู้จากในห้องเรียนได้หมด การเรียนรู้แบบเดิมที่ผู้เรียนจะฟังบรรยายจากผู้สอนเพียงอย่างเดียว หรือจากห้องเรียนไม่สามารถจะพัฒนาผู้เรียนให้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียนไปปฏิบัติได้ดี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองความเปลี่ยนแปลงของสังคมเทคโนโลยี จากผู้สอนที่มีบทบาทเป็นผู้ถ่ายทอดปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ชี้แนะวิธีการค้นคว้าหาความรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้ และประยุกต์ใช้ทักษะต่างๆ สร้างความเข้าใจด้วยตนเองจนเกิดเป็นการเรียนรู้อย่างมีความหมาย (สพม.29, ม.ป.ป.) ซึ่งการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตราที่ 22 ได้กล่าวถึงแนวการจัดการศึกษาที่จะต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดและมีความสามารถในการเรียนรู้ สามารถพัฒนาตนเองได้ การจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของผู้เรียนเอง มาตราที่ 24 การดำเนินการจัดกระบวนการการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยให้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเนื้อหาให้สอดคล้องตามความสนใจและความถนัดของของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด รวมถึงการประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีการจัดกิจกรรมให้ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกให้คิดเป็นทำได้ มีความใฝ่รู้เอยู่เสมอ มีการ

จัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานกับความรู้ต่าง ๆ อย่างมีความสมดุล รวมถึงการปลูกฝังคุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมที่ดีงามแก่ผู้เรียนสอดแทรกในทุกวิชา ส่งเสริมให้ผู้สอนจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ สื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรอบรู้ และการใช้วิจัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ทุกที่ มีความร่วมมือจากทุกฝ่าย

นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 เป็นต้นมา ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวในการปฏิรูปการศึกษา เพราะเป็นสภาพบังคับของ กฎหมายที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเร่งพัฒนาคุณภาพของตน ให้เป็นผู้นำในการดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ของครู ส่วนครูต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ได้มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (ไพศาล เครือแสง, 2556)

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม จัดการเรียนการสอนได้ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานวิชาชีพเฉพาะถึงระดับปริญญาเอก สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จึงมีภารกิจสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ทั้งในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ปริญญาตรี (5 ปี) และปริญญาตรี (4 ปี) ในคณะวิชา ในห้องเรียนเครือข่ายภูมิภาค และการจัดการศึกษาระดับพื้นฐานวิชาชีพเฉพาะด้านและระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในวิทยาลัยนาฏศิลป์ และวิทยาลัยช่างศิลป์รวม 15 แห่งด้วย โดยมีส่วนราชการที่จัดการศึกษาในสังกัดจำนวน 18 แห่ง ซึ่งสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านนาฏศิลป์ และดนตรีคีตศิลป์มีการแข่งขันในการผลิตครูนาฏศิลป์และดนตรีคีตศิลป์ออกสู่สังคมมีมากมายหลายแห่ง ทำให้ทางสถาบันต้องแสวงหาวิธีการหรือกลยุทธ์ใหม่ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันพบว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยการอ่าน ฟังบรรยาย โดยยึดเนื้อหาเป็นหลักจากตำราหรือหนังสือ ผู้สอนพยายามจะบรรยาย บอกทุกสิ่งทกอย่างที่อยู่ในตำราหรือหนังสือ ผู้เรียนจดบันทึกสิ่งที่ผู้สอนบรรยายแล้วนำไปใช้สอบวัดเก็บเป็นคะแนนความรู้ และยึดครูเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้น้อยมาก และจากการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2558) พบว่าคุณภาพการศึกษาของไทยในภาพรวมยังคงเป็นปัญหาอยู่โดยเฉพาะด้านคุณภาพการศึกษา คุณภาพผู้เรียน ด้านครูอาจารย์ ด้านประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษา และด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน จากสถานการณ์ในปัจจุบัน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องพัฒนาในเชิงรุก ที่มีศักยภาพและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามวิวัฒนาการของสังคมที่ก้าวหน้าตลอดเวลา สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ผู้เรียนสามารถนำหลักทฤษฎี ทักษะและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการ ประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีกระบวนการเรียนรู้จากการลงมือกระทำและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนร่วมกับผู้สอนในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ (ชนาธิป ทุ้ยแป, 2560) สามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่นำเสนอศิลปะแขนงนี้ให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางและเป็นครูผู้นำนาฏศิลป์และดนตรีคีตศิลป์แก่สังคมได้ (หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปี (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558)

จากความสำคัญข้างต้นที่ได้กล่าวมา และในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในฝ่ายวิชาการระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยสนับสนุนการศึกษา จึงเห็นว่าการที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้น การสำรวจสภาพ ปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษา จะทำให้ผู้สอนได้เห็นถึงสภาพในการเรียนการสอนเพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข รวมถึงความต้องการในรูปแบบหรือเทคนิคการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุกของผู้เรียนเพื่อให้ผู้สอนสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ทำให้การจัดการเรียนการสอนของผู้สอนตรงต่อความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา สภาพ ปัญหา ความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้แบบเชิงรุกของผู้เรียนเพื่อที่จะสามารถนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนาศิลป์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจสภาพ ปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การทบทวนวรรณกรรม

กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก เป็นแนวการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีจุดหมายให้ผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสร้างศักยภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ให้การจัดการเรียนรู้มีความหมาย โดยผู้เรียนเป็นฝ่ายลงมือกระทำอยู่กับเนื้อหาที่จะก่อให้เกิดการรู้โดยการพูดคุยการเขียน การอ่าน การสะท้อน การตั้งคำถาม หรือการเรียนการสอนที่มีความเคลื่อนไหว ใช้ได้ทั้งกลุ่มเล็กและห้องเรียนใหญ่ ๆ ผู้เรียนอาจทำงานคนเดียวหรือทำเป็นกลุ่มก็ได้และอาจใช้ในเวลา 2-3 นาทีหรือดำเนินการสอนตลอดทั้งหลักสูตรก็ได้ซึ่งจะตรงกันข้ามกับการเรียนแบบปกติหรือการสอนแบบดั้งเดิมที่ผู้สอนเป็นฝ่ายรุก (active) ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับ (passive) (ฟาตีฮะห์ อุตส่าห์ราชการ, 2558)

ชนาธิป ทุ้ยแป (2560) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้แบบตั้งรับ (Passive learning) ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้โดยการอ่าน ฟังบรรยาย โดยยึดเนื้อหาเป็นหลักจากตำราหรือหนังสือ ผู้เรียนนั่งฟังผู้สอนพูดฝ่ายเดียวและ ระบบการเรียนรู้ในโรงเรียนที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ หลายๆ แห่งเป็นระบบที่เน้นถ่ายทอดผ่านตำราเรียน ส่วนการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 นั้นเป็นการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน หรือการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำซึ่ง ความรู้ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ จากกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนมีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้อย่าง

มีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผู้สอน สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ที่ได้ผ่านการปฏิบัติจริง จะสามารถเก็บความจำ ในระบบความจำระยะยาว (Long Term Memory) ทำให้ผลการเรียนรู้ ยังคงอยู่ได้ในปริมาณที่มากกว่า ระยะยาวกว่า (วิชาญ คงธรรม, ม.ป.ป.) เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษานั้น ผู้สอนจะต้องมีการพัฒนาตนเองและมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนการสอนในรูปแบบ Active learning อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งผู้เรียนจะต้องเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่และใช้ชีวิตในสังคม สิ่งที่ต้องสนับสนุนให้มากที่สุดคือความรับผิดชอบต่อการเรียน การพัฒนาและสร้างนิสัยในการเข้าชั้นเรียนอย่างเสมอซึ่งเป็นปัญหาอย่างหนึ่งของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา (กลวรรณ สุภากุล, ม.ป.ป.)

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อสำรวจสภาพ ปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาวิทยาลัยคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-5 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 2,504 คน กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 345 คน ได้จากการคำนวณจาก สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างใน ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) (สุวิมล ติรกานันท์, 2551) เพื่อสำรวจสภาพ ปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุกโดยแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลสถานภาพทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับชั้นการศึกษา สถานศึกษา สาขาวิชาเอก มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพ ปัญหาของการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุก เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) มาตราส่วน 5 ระดับ

การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดำเนินการทดลอง โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ 1) ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงคณะบดีคณะศิลปศึกษา และผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 12 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลงานวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง 2) ดำเนินการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บขอมูลงานวิจัย พร้อมกับการส่ง QR Code แบบสอบถาม และ URL จาก Google Form ผ่านระบบสารบัญของทางสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 3) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม และ 4) นำข้อมูลที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์และหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงานวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ 1) แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาเป็นจำนวนและร้อยละ จำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่ศึกษา สาขาวิขาเอกที่ศึกษา 2) แสดงผลการวิเคราะห์

ข้อมูลของสภาพ ปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุกโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 3) นำเสนอความคิดเห็นของนักศึกษาในเรื่องสภาพ ปัญหา และความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง, 2535)

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงมีจำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 68.12 เพศชายมีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 31.88 โดยส่วนใหญ่ศึกษาในสาขาวิชานาฏศิลป์ไทยศึกษา โดยมีจำนวน 262 คนคิดเป็นร้อยละ 75.94 รองลงมาคือสาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์ไทยศึกษา มีจำนวน 82 คนคิดเป็นร้อยละ 23.77 และสาขาดนตรีคีตศิลป์สากลศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.29

1. สภาพในการเรียนการสอน (1) ประสบการณ์ในการเรียนการสอนในแยกตามภาควิชา พบว่า ในภาควิชาศึกษาทั่วไป (วิชาชีพครู) มีลักษณะการเรียนการสอนแบบบรรยายเท่ากับปฏิบัติ จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 46.09 รองลงมา คือการเรียนแบบบรรยายมากกว่าปฏิบัติ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 14.49 ในภาควิชาศึกษาทั่วไป ลักษณะการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นแบบบรรยายเท่ากับปฏิบัติจำนวน 139 คนคิดเป็นร้อยละ รองลงมาคือการเรียนแบบบรรยาย จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 22.57 การเรียนการสอนในภาควิชานาฏศิลป์ไทยศึกษาส่วนมากมีลักษณะการเรียนรู้แบบปฏิบัติ จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 38.84 รงลงมาคือ การเรียนแบบบรรยายเท่ากับปฏิบัติ จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 33.91 และการเรียนการสอนในภาควิชาดนตรีคีตศิลป์ไทยศึกษา ส่วนใหญ่มีลักษณะการเรียนรู้แบบบรรยายเท่กับปฏิบัติ จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 40.29 รองลงมาคือ การเรียนแบบปฏิบัติ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 28.99 (2) รูปแบบการเรียนรู้พบว่าการเรียนการสอนในสถาบันมีทั้งรูปแบบการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุก โดยพบว่า การเรียนรู้ส่วนใหญ่มีทั้ง 2 รูปแบบ โดยมีผู้ตอบแบบถอบถามจำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 79.71 (3) สภาพการเรียนการสอนและการจัดการเรียนการสอน โดยนักศึกษาประเมินตนเองในด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.99, S.D. =.60) นักศึกษาเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.20 (S.D. = .74) รองลงมือนักศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจในแต่ละสาระวิชาเพิ่มเติมจากหนังสือวิชาการ ($\overline{X}$ =4.11, S.D. =.74) นักศึกษาค้นคว้าสาระวิชาเพิ่มเติมจากอินเตอร์เน็ต และสื่อเทคโนโลยี ($\overline{X}$ =3.84, S.D. =.74) และนักศึกษาเตรียมความรู้ล่วงหน้ามาก่อนและทบทวนหลังเรียนเสมอ ($\overline{X}$ =3.82, S.D. = .69) 4) สภาพการเรียนการสอนและการจัดการเรียนการสอน โดยนักศึกษาประเมินอาจารย์ (ในภาพรวม) ค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ อาจารย์แจกประมวลรายวิชา แจ้งวัตถุประสงค์วิชา ขอบข่ายเนื้อหาใน 1-2 สัปดาห์แรกของการเรียนการสอน ($\overline{X}$ = 4.17, S.D. = .64) อาจารย์อธิบายแนวการเรียนการสอน กฎกติกา การประเมินผล ในสัปดาห์แรกและในแต่ละเนื้อหา ($\overline{X}$ = 4.17, S.D. = .67) และน้อยสุดอยู่ที่ อาจารย์สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่มี

ความยืดหยุ่น หลากหลาย ปรับเข้ากับสถานการณ์ชั้นเรียน ($\overline{X}$ = 3.99, S.D. = .77) 5) บทบาทของอาจารย์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.86 , S.D. = .68) โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากคืออาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม รวมทั้ง กระตุ้นให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 (S.D. = .73) 6) ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุกอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.94, S.D. = .63) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิด ($\overline{X}$ = 3.97, S.D. = .73) ซึ่งอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาในการเรียนการสอน พบว่า ปัญหาปัญหาในภาพรวมของการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.68, S.D. = .78) ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านผู้สอน - การผลิตอาจารย์ผู้สอนที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการในแต่ละระดับการศึกษาและสาขาวิชา โดยมีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 (S.D. = 0.90) รองลงมาคือด้านปัจจัยเกื้อหนุน - มีเครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้นและเสาะแสวงหาความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 (S.D. = .94) และด้านปัจจัยเกื้อหนุน - มีห้องสมุด ตำรา หนังสือ วารสาร ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 (S.D. = .96)

3. ความต้องการในการเรียนรู้

3.1 ความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับ ความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.83 (S.D. = .79) รูปแบบที่มีความต้องการมากที่สุดคือ การสอนแบบสาธิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 (S.D. = .79) รองลงมาคือ การเรียนแบบบรรยาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 (S.D. = .84)

3.2 ความต้องการในการเรียนรู้เชิงรุก ความต้องการในการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.07, S.D. = .55) รูปแบบหรือเทคนิคที่นักศึกษาต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ เทคนิคเพื่อนสอนเพื่อน (Peer Teaching) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 (S.D. = .70) มีความต้องการอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือเทคนิคการแก้ปัญหาแบบกลุ่ม (Group problem solving) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 (S.D. = .67) และเทคนิคการระดมสมอง (Brainstorming) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 (S.D. = .65)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจากธรรมชาติของวิชาที่ว่าด้วยเรื่องของความงาม ความอ่อนช้อย นักเรียนชายไม่กล้าที่จะแสดงออกในการแสดงในชุดต่าง ๆ แม้แต่การฝึกฝนในชั้นเรียน ความอ่อนช้อยนุ่มนวลของกริยาท่ารำคล้ายคลึงกับกริยาท่าทางของผู้หญิง แม้แต่ผู้แสดงที่เป็นตัวพระ ซึ่งมีความหมายว่าแสดงเป็นผู้ชายก็มีกริยาอ่อนช้อยเช่นกัน จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

จากการศึกษาสภาพในการเรียนการสอนพบว่า ลักษณะในการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบบรรยายและปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาวิตรี โรจนะสมิต อาร์โนว์ (2555) ซึ่งได้ศึกษาการ

จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนเชิงรุกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้และแนวคิดการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาในมุมมองของนักศึกษา ทุกหมวดวิชาใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย/ปฏิบัติ เป็นส่วนใหญ่

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียน โดยนักศึกษาประเมินอาจารย์พบว่าอาจารย์สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย ปรับเข้ากับสถานการณ์ชั้นเรียนพบว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับพรสวรรค์ สระภักดิ์ และคณะ (2556) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน ของสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2556 ในด้านผู้สอนพบว่าผู้สอน ควรสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างสนุกสนาน มีความสุขและเป็นกันเอง

จากการศึกษาบทบาทของอาจารย์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกในปัจจุบัน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่ต้องการให้ผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสร้างศักยภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ให้การจัดการเรียนรู้มีความหมาย และ ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุกในปัจจุบันพบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับชนาธิป ทุ้ยแป (2560) การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 นั้นเป็นการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน หรือการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำซึ่ง ความรู้ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ จากกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนมีโอกาสลงมือกระทำ

จากการศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการผลิตอาจารย์ผู้สอนที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการในแต่ละระดับการศึกษาและสาขาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับ วิทยากร เชียงกูล (2559) ที่ได้ทำการศึกษาสภาวะการศึกษาไทย โดยพบว่าการผลิตอครูอาจารย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งปัญหาของครูอาจารย์ มาจาก ปัญหาการจ้างครูอาจารย์ที่ไม่มีคุณภาพมากเท่าที่ควร ปัญหาการขาดแคลนครูในเชิงปริมาณ ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีความสามารถในการสอนเฉพาะกลุ่มสาระที่สำคัญ

จากการศึกษาความต้องการในรูปแบบหรือเทคนิคการเรียนรู้แบบตั้งรับ พบว่าในภาพรวมนักศึกษามีความต้องการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก โดยรูปแบบที่นักศึกษาต้องการมากที่สุดคือ การสอนแบบสาธิต สอดคล้องกับงานวิจัย รสรินทร์ ขุนแก้ว (2555) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาศิลปะสำหรับครูปฐมวัย ซึ่งจากการศึกษาพบว่านักศึกษามีความเข้าใจเนื้อหามากขึ้น จากการสาธิตของผู้สอนและการปฏิบัติตาม นักศึกษาสามารถจดจำเนื้อหาและกระบวนการได้ดี เนื่องจากได้ลงมือปฏิบัติงานจริง

จากการศึกษาความต้องการในรูปแบบหรือเทคนิคการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีความต้องการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่ต้องการให้ผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อสร้าง

ศักยภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ให้การจัดการเรียนรู้มีความหมาย โดยผู้เรียนเป็นฝ่ายลงมือกระทำอยู่กับเนื้อหาที่จะก่อให้เกิดการรู้โดยการพูดคุยการเขียน การอ่าน การสะท้อน การตั้งคำถาม หรือการเรียนการสอนที่มีความเคลื่อนไหว ความต้องการในรูปแบบการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ Peer Teaching: เทคนิคเพื่อนสอนเพื่อน รองลงมาคือเทคนิค Group Problem Solving: การแก้ปัญหาแบบกลุ่ม และ Brainstorming: การระดมสมอง ซึ่งสอดคล้องกับ นนทลี พรธาดาวิทย์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบ วิธีการ และกิจกรรมรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบการสอนแบบมโนทัศน์ รูปแบบการสอนแบบอุปนัย รูปแบบการสอนโดยใช้ผังกราฟิก การอภิปรายกลุ่ม กรณีศึกษา เกม การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และการเรียนรู้โดยใช้วีดิโอเป็นฐาน พบว่า ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม กิจกรรมที่ผู้สอนจัดให้กับนักศึกษามีความเหมาะสมในระดับดีมาก โดยกิจกรรมที่นักศึกษาที่นักศึกษาคิดว่าได้รับผลมากที่สุดคือ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เรียนรู้ร่วมกัน รองลงมาคือการช่วยพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้ สภาพการเรียนการสอนและการจัดการเรียนการสอนโดยนักศึกษาประเมินตนเองในด้านการเรียนการสอน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักศึกษาเตรียมความรู้ล่วงหน้ามาก่อนและทบทวนหลังเรียนเสมอ ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนควรกระตุ้นให้นักศึกษาได้มีความตื่นตัวในการเรียนให้มากกว่านี้ ซึ่งสภาพการเรียนการสอนและการจัดการเรียนการสอนโดยนักศึกษาประเมินอาจารย์ พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ อาจารย์สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย ปรับเข้ากับสถานการณ์ชั้นเรียน ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการเรียนการสอนที่หลากหลาย และปัญหาในการเรียนการสอนอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับระดับมาก ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปแก้ปัญหาให้ตรงจุด ในด้านผู้สอน ควรมีการเพิ่มอาจารย์อัตราจ้างเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนผู้สอนเฉพาะหน้าไปก่อนเนื่องจากอัตราข้าราชการอาจต้องใช้ระยะเวลานาน ด้านปัจจัยเกื้อหนุน พบว่ามีปัญหาในเรื่อง เครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้นและเสาะแสวงหาความรู้ และด้านปัจจัยเกื้อหนุน - มีห้องสมุด ตำรา หนังสือ วารสาร ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศซึ่งเป็นข้อที่มีความสำคัญมากสำหรับการเรียนการสอนของนักศึกษา โดยผู้บริหาร ผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรเร่งจัดหาให้แก่นักศึกษาให้เร็วที่สุด โดยความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรนำข้อมูลไปปรับใช้ในการวางแผนการสอนให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษาในแต่ละระดับชั้นเพื่อให้นักศึกษาได้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้สูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุก แยกเป็นวิทยาลัย เนื่องจากทางสถาบันมีวิทยาลัยเครือข่ายในสังกัดที่มีการเรียนการสอนในคณะศิลปศึกษา ทั่วประเทศรวม 13 แห่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็น

ประโยชน์เพิ่มมากยิ่งขึ้น และยังเกิดประโยชน์ต่อนักศึกษาของแต่ละวิทยาลัยเพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ต่อไป และมีการเก็บข้อมูลเป็นระยะ ๆ ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถติดตามผลในการจัดการเรียนการสอนได้ ควรมีการศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้แบบตั้งรับและการเรียนรู้เชิงรุกจากกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ผู้สอนหรือผู้บริหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น และควรคลุมบุคลากรให้ครบทุกด้าน และการเพิ่มการสัมภาษณ์ผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกมากยิ่งมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. (ม.ป.ป). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning).** อุบลราชธานี.

ไพศาล เครือแสง. 2556**. เทคนิคการสอนเชิงรุกเรียนรู้ประสบการณ์จาก Shelton College International ประเทศสิงคโปร์.** มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์**.**

ฟาตีฮะห์ อุตสาห์ราชการ. (2558). **รูปแบบการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อพัฒนาแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ เรื่อง คลื่นไหวสะเทือน**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาฟิสิกส์ศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา**.**

ธีรวุฒิ เอกะกุล. 2543. **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

สุวิมล ติรกานันท์. (2551). **การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). มหาสารคาม.

สาวิตรี โรจนะสมิต อาร์โนว์. (2555). **การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร**, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พรสวรรค์ สระภักดิ์ และคณะ. (2556). **ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน ของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2556.**

วิทยากร เชียงกูล. (2559). **สภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 จะปฏิรูปการศึกษาไทยให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดีการพิมพ์.

รสรินทร์ ขุนแก้ว. (2555). **ผลของการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ศิลปะสำหรับครูปฐมวัย**. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ สถาบันวิจัยและพัฒนา.

นนทลี พรธาดาวิทย์. (2560). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาการจัดการเรียนรู้. **วารสารวิจัยราชมงคลกรุงเทพ** 11(1), 85-94.

สภาพการปรับตัวของนักศึกษาจีน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Adaptation of Chinese students in Bangkokthonburi University

พนิดา วิทิตยานนท์

Panida Vititayanon

สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สังกัดคณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี โทรศัพท์ 085-072-3916

Humanities and Social Sciences Department institute of the Faculty of Liberal Arts

Bangkokthonburi University,Tell 085-072-3916

e-mail:panidapraew@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสภาพการปรับตัวและเปรียบเทียบสภาพในการปรับตัวของนักศึกษาจีนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ในปีการศึกษา 2563 ที่ได้ใช้ชีวิตอยู่ที่ประเทศไทย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณรวมทั้งหมด 172 คน โดยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการตอบแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ One-Way ANOVA

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า(1)การปรับตัวโดยรวมในทุกด้านของนักศึกษาจีนมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับได้ดังนี้ นักศึกษาจีนปรับตัวด้านวัฒนธรรมทางสังคมได้ดีที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 3.68) รองลงมาคือด้านการเรียน (คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 3.50) ด้านการดำเนินชีวิต (คะแนนเฉลี่ย 3.48) ด้านสภาพจิตใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.39) นักศึกษาจีนปรับตัวด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคลได้ยากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 3.11) (2)นักศึกษาจีนที่มีอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่ที่ประเทศไทย ระดับความรู้ภาษาไทย ประสบการณ์ในการใช้ชีวิตที่ต่างประเทศ เหตุผลในการศึกษาต่อที่ประเทศไทยที่แตกต่างกัน มีสภาพการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05

คำสำคัญ: การปรับตัว, นักศึกษาจีน, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Abstract

The objectives of this research were to study and to compare the level of Chinese students' adaptation who have lived in Thailand at the bachelor's, master's, and doctoral degrees at Bangkok Thonburi University in the academic year 2020. A total of 172 quantitative data analyzes were collected by questionnaires have a estimate 5 levels, The statistics used were percentage, mean, standard deviation and one-way ANOVA.

The results of this research found that (1) the overall adaptation in all aspects of Chinese students at BangkokThonburi University is at a moderate level. Chinese students have the best social cultural adaptation (average score 3.68), followed by studying (average score 3.50), lifestyle (average score 3.48), psychological (average score 3.39) and communication is the most difficult in adaptation (average score 3.11) (2) Chinese students with differences of age, education level, length of stay in Thailand, Thai language level, experience of living abroad, reasons for studying in Thailand had a statistically significant difference at .05 level.

Keywords: adaptation, Chinese students, Bangkokthonburi University

บทนำ

ประเทศไทยและประเทศจีนมีความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นยาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งสองประเทศร่วมมือกันพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการศึกษากันอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมด้านการศึกษาก็เป็นหนึ่งด้านที่ทั้งสองประเทศให้ความสำคัญอย่างมาก จึงเกิดความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-จีนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ด้วยเหตุนี้มีนักเรียนไทยไปศึกษาต่อที่ประเทศจีนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากสถิติปี2018นักเรียนไทยไปศึกษาต่อที่ประเทศจีนจำนวน 28,608 คน กระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐประชาชนจีน(2019) และในปัจจุบันประเทศไทยและประเทศจีนทำความร่วมมือทางการศึกษาในการรับนักศึกษาจีนเข้ามาศึกษาในประเทศไทยทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ซึ่งในปี2017 มีจำนวนนักศึกษาจีนในประเทศไทยมากถึง 17,055 คน สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2017)

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีก็เป็นหนึ่งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยที่รับนักศึกษาจีนเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศจีน ซึ่งมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีได้รับการรับรองและอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการของประเทศจีน ปัจจุบันมีนักศึกษาจีนประมาณ 800 คน มีทั้งระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก ซึ่งมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถควบคู่กับการมีคุณธรรม

นักศึกษาจีนที่เข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีมีจำนวนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง บางครั้งนักศึกษาจีนมีปัญหาด้านการปรับตัว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาสภาพการปรับตัวของนักศึกษาจีนด้านวัฒนธรรมทางสังคม ด้านการดำเนินชีวิต ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล ด้านสภาพจิตใจ และด้านการเรียนการสอน และเปรียบเทียบสภาพในการปรับตัวของนักศึกษาจีน ตามแนวคิดทฤษฎีของ Roy&Andrews(1999) โดยการแจกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการช่วยให้นักศึกษาปรับตัวกับสภาพแวดล้อมได้ดีขึ้น ตอบสนองความต้องการและให้นักศึกษาจีนรู้สึกว่าการมาใช้ชีวิตที่มหาวิทยาลัยเสมือนอยู่กับครอบครัว หากนักศึกษาพึงพอใจก็จะมีผลดีต่อภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยและส่งผลต่อความรู้สึกอันดีที่มีต่อประเทศไทย ตามคำกล่าวของAnran(2009)หากศึกษา

พบปัญหาที่แท้จริงของการปรับตัวข้ามวัฒนธรรม ถึงจะสามารถช่วยนักศึกษาให้พ้นช่วงการปรับตัวได้อย่างราบรื่น ด้วยเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยจึงต้องการวิจัยเรื่องสภาพการปรับตัวของนักศึกษาจีน เพื่อศึกษาสภาพการปรับตัว และเปรียบเทียบสภาพในการปรับตัวของนักศึกษาจีน เพื่อให้ทราบถึงแนวทางปฏิบัติในการปรับตัว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสภาพการปรับตัวของนักศึกษาจีน
2. เปรียบเทียบสภาพในการปรับตัวของนักศึกษาจีน

สมมุติฐานการวิจัย

นักศึกษาจีนมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีที่มีอายุ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่ที่ประเทศไทย ระดับความรู้ภาษาไทย ประสบการณ์การใช้ชีวิตในต่างประเทศ จำนวนครั้งที่กลับประเทศจีน เหตุผลที่มาศึกษาต่อที่ประเทศไทยแตกต่างกัน สภาพการปรับตัวแตกต่างกัน

ขอบข่ายและวิธีการวิจัย

การศึกษาในเรื่องนี้มุ่งศึกษาความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาจีนของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีด้านวัฒนธรรมทางสังคม ด้านการดำเนินชีวิต ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล ด้านสภาพจิตใจ และด้านการเรียนการสอน

วิธีการวิจัย สำรวจโดยการแจกแบบสอบถาม การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ		ตัวแปรตาม
ข้อมูลทั่วไป 1.เพศ 2.อายุ 3.ระดับการศึกษา 4.ระยะเวลาที่อยู่ที่ประเทศไทย 5.ระดับความรู้ภาษาไทย 6.ประสบการณ์การใช้ชีวิตในต่างประเทศ 7.จำนวนครั้งที่กลับประเทศจีน 8.เหตุผลที่มาศึกษาต่อที่ประเทศไทย	⇨	การปรับตัวด้านวัฒนธรรมทางสังคม การปรับตัวด้านการดำเนินชีวิต การปรับตัวด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล การปรับตัวด้านสภาพจิตใจ การปรับตัวด้านการเรียนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การปรับตัว หมายถึง การที่บุคคลไปอยู่ในสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมใหม่ๆที่ต้องอาศัยการปรับตนเองเพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างไปจากเดิม

นักศึกษาจีน หมายถึง ผู้มีสัญชาติจีนที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีทั้งระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก

การปรับตัวด้านวัฒนธรรมทางสังคม หมายถึงการที่นักศึกษาจีนปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อให้เข้ากับสังคมไทยทั้งด้านวัฒนธรรมการทักทายแบบไทย การทำความรู้จักกับคนไทย การเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้มีความสุขในตลอดระยะเวลาที่อยู่ในสังคมไทย

การปรับตัวด้านการดำเนินชีวิต หมายถึง นักศึกษาจีนสามารถปรับพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตตามแบบฉบับของคนไทยหรือปรับการใช้ชีวิตให้เข้ากับสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ที่ไทยได้ ทั้งด้านสภาพอากาศ อาหารการกิน วิถีชีวิตตลอดจนปรับตัวด้านสาธารณูปโภคของประเทศไทย

การปรับตัวด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาจีนในการติดต่อสื่อสารกันภายใต้วัฒนธรรมสังคมไทย ทั้งการติดต่อสื่อสารกับนักศึกษาจีนด้วยกัน เพื่อนร่วมชั้น อาจารย์หรือแม้กระทั่งกับคนไทยท้องถิ่น

การปรับตัวด้านสภาพจิตใจ หมายถึง การปรับสภาวะทางอารมณ์ จิตใจ ความรู้สึกที่ต้องมีการปรับเมื่อพบเจอกับสภาพแวดล้อมใหม่ สถานการณ์ต่างๆ หรืออุปสรรคที่มีผลกระทบต่อสภาพจิตใจ

การปรับตัวด้านการเรียนการสอน หมายถึง นักศึกษาจีนสามารถปรับตนเองให้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนการสอนของประเทศไทยทั้งด้านกฎข้อบังคับ หลักสูตรการเรียนการสอน วิธีการสอนรวมทั้งบรรยากาศภายในห้องเรียน

ระดับการศึกษา หมายถึง ผู้เรียนศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ปริญญาโทหรือปริญญาเอก

ระยะเวลาที่อยู่ประเทศไทย หมายถึง ช่วงเวลาที่ได้ใช้ชีวิตที่ประเทศไทย

ระดับความรู้ภาษาไทย หมายถึง ทักษะในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงแนวทางปฏิบัติในการปรับตัว

2. เพื่อดำเนินแนวทางในการจัดการ การพัฒนาในด้านต่างๆที่เอื้อต่อนักศึกษาได้อย่างเหมาะสมและ เพื่อให้นักศึกษาจีนมีความเชื่อมั่นและมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่องตอบสนองความต้องการของนักศึกษาให้ได้มากที่สุด

3.ได้แนวทางร่วมมือกันพัฒนาการศึกษาและด้านความเป็นอยู่ของนักศึกษาจีน ถือเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและประเทศจีนให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น

การทบทวนวรรณกรรม

1.ความหมายของการปรับตัว

Coleman(1981) ให้คำนิยามการปรับตัวไว้ว่า การปรับตัวทั้งในด้านบุคลิกภาพ ด้านอารมณ์ ความต้องการหรือสภาพปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นให้เข้ากันกับสภาพแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ หากปรับตัวได้อย่างดีเยี่ยมก็ทำให้ดำเนินชีวิตอย่างราบรื่นมีความสุข วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์(2002) อธิบายเรื่องการปรับตัวไว้ว่า บุคคลซึ่งใช้ความพยายามในการปรับตนเอง เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ลำบากใจหรือพบเจอปัญหา สภาพความเครียด ความกังวลใจ หากบุคลนั้นสามารถปรับตัวและอยู่ในสภาพแวดล้อมได้แสดงว่าเป็นบุคคลที่สุขภาพจิตดีและมีทักษะการปรับตัวที่ดี

2.การปรับตัวด้านวัฒนธรรมทางสังคม

Roy&Andrew (1991) กล่าวว่า การปรับตัวทางสังคมหมายถึง พฤติกรรมการตอบสนองของบุคคลเมื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเอง หรือสิ่งแวดล้อมของตนเอง เพื่อปรับคงสภาพสมดุลทั้งร่ายกาย จิตใจ และสังคม

เมื่อบุคคลใช้ชีวิตในสภาพแวดล้อมใหม่ เนื่องจากไม่คุ้นชินกับรูปแบบสังคม สภาพแวดล้อมวัฒนธรรมใหม่ๆจึงต้องอาศัยระยะเวลาการปรับตัว Oberg(1960) กล่าวว่าบุคคลที่ต้องปรับตัวข้ามวัฒนธรรมจะเป็นไปตามลำดับการปรับตัว 4 ขั้นตอน ดังนี้

1.ช่วงน้ำผึ้งพระจันทร์ (Honeymoon stage) กล่าวคือ ช่วงที่รู้สึกถึงความแปลกใหม่ ตื่นตาตื่นใจ ตื่นเต้น ไม่รู้สึกถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม คิดบวกและมองโลกในแง่ดี แต่ความรู้สึกเหล่านี้ก็เป็นเพียงแค่ช่วงเวลาหนึ่ง

2.ช่วงวิกฤต (Crisis stage) คือช่วงที่ค่อยๆรับรู้ถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความต่างทางวัฒนธรรมทำให้รู้สึกไม่ได้ ความสดใหม่ ความตื่นเต้นค่อยๆแปรเปลี่ยนเป็นความกังวลใจ ปรับตัวไม่ได้กับสภาพแวดล้อมใหม่ เกิดเป็นผลกระทบด้านไม่ดี ช่วงนี้เรียกได้ว่าเป็นช่วงที่ย่ำแย่ที่สุด

3.ช่วงฟื้นฟู (Recovery stage) เป็นช่วงแห่งการรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น จากที่เคยรู้สึกว่าบางสิ่งแปลกก็ค่อยๆคุ้นชิน สัมผัสได้ถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม

4.ช่วงการปรับตัว(Adjustment stage) กล่าวคือ การปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้แล้ว จากแต่ก่อนที่ไม่คุ้นชินก็ค่อยๆยอมรับได้ เรื่องที่เคยกังวลก็คลายกังวล มีความเข้าใจและมีความสุขในการใช้ชีวิตในต่างแดน

3.การปรับตัวด้านการดำเนินชีวิต

รูปแบบการดำเนินชีวิตต่าง ๆ ของบุคคลย่อมได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยที่แตกต่างกันตามแต่สถานะและลักษณะของประชากร รวมไปจนถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ โดย Smithikrai (2010) กล่าวว่ารูปแบบการดำเนินชีวิตนั้นได้รับอิทธิพลจากทั้งปัจจัยด้านจิตวิทยา เช่น แรงจูงใจ บุคลิกภาพ ค่านิยม การเรียนรู้ และปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เช่น ครอบครัว และลำดับชั้นทางสังคม

4.การปรับตัวด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล

การสื่อสารต่างวัฒนธรรม Lustig&Koster (1993) กระบวนการสื่อสารนั้นมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมมากในระดับที่มีการตีความและมีความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมแตกต่างกัน นำไปสู่ความหมายที่ไม่เหมือนกัน มักเน้นการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน

Ward&Kennedy(1994) กล่าวว่าระดับการได้ภาษาของประเทศปลายทางมีผลต่อการปรับตัวโดยตรง เพราะว่าทำให้บุคคลมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มคนที่อยู่ในวัฒนธรรมปลายทาง

5.การปรับตัวด้านสภาพจิตใจ

ภาวะความเครียดที่มาจากการดำเนินชีวิตในวัฒนธรรมใหม่ Zhang & Berry(1991) ได้อธิบายไว้ว่าโดยปกติกลุ่มของพฤติกรรมความเครียดที่เกิดจากการก้าวเข้าสู่วัฒนธรรมใหม่ ได้แก่ มีระดับสุขภาพจิตต่ำ มีความวิตกกังวลและซึมเศร้า มีความรู้สึกในแง่ลบ

Roy(1964) กล่าวว่า ทฤษฎีพื้นฐานความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ประกอบด้วยร่างกายจิตใจและสังคม ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงภายนอกหรือภายในมากระทบกระเทือนต่อบุคคลทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสังคม ดังนั้นบุคคลจึงต้องมีการปรับตัวเพื่อรักษาความสมดุลร่างกาย จิตใจและสังคม

6.การปรับตัวด้านการเรียนการสอน

ชนัดดา (2554)การปรับตัวด้านการเรียน หมายถึง การที่บุคคลพึงพอใจในสาขาที่เรียน มุ่งมั่นตั้งใจเรียน เมื่อเกิดข้อสงสัยก็สอบถามอาจารย์ผู้สอน ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม แบ่งเวลาเป็น รู้จักรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ราตรี (2540) กล่าวว่าคือความสามารถที่นักศึกษาปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการเรียนด้านต่างๆ เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี การเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ผู้เรียน ผู้สอน สิ่งแวดล้อม และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน รวมทั้งปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญมาก ในการปรับตัว

ระเบียบวิธีการวิจัย

1.การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยวิจัยจากจำนวนประชากรทั้งหมด 800 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีที่เคยใช้ชีวิตที่ประเทศไทย จำนวน 300 คน จึงได้กลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครซี่และมอร์แกน จำนวน 172 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือการตอบแบบสอบถามการปรับตัวจำนวน 40 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาจีน และข้อคำถามเกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษาจีนด้านวัฒนธรรมทางสังคม ด้านการดำเนินชีวิต ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล ด้านสภาพจิตใจ และด้านการเรียนการสอน แบบสอบถามนี้ผ่านการตรวจสอบค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามโดยใช้ค่าของ Cronbach's Alpha ได้ค่า .875

2.การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในส่วนของการเปรียบเทียบตัวแปรที่ศึกษาใช้ค่าสถิติt-test และการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว(One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังกล่าวได้ผลการวิจัยดังนี้

1.ระดับสภาพการปรับตัวของนักศึกษาจีนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ด้านวัฒนธรรมทางสังคม ด้านการดำเนินชีวิต ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล ด้านสภาพจิตใจ และด้านการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยดี 3.43) คะแนนเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไปในทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยเป็นรายด้านดังนี้ (1)ด้านวัฒนธรรมทางสังคมได้ดีที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 3.68) รองลงมาคือ (2)ด้านการเรียน (คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 3.50) (3)ด้านการดำเนินชีวิต(คะแนนเฉลี่ย 3.48) (4)ด้านสภาพจิตใจ (คะแนนเฉลี่ย 3.39) (5)การปรับตัวด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคลน้อยที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 3.11)

2.การเปรียบเทียบปัจจัยกับการปรับตัวในด้านต่างๆ เมื่อนำตัวปัจจัยต่างๆมาเปรียบเทียบกับการปรับตัว ได้ผลดังนี้ (1)เพศชายปรับตัวได้ดีกว่าเพศหญิงในด้านวัฒนธรรมทางสังคม ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล ด้านการเรียนการสอน (2)ช่วงอายุ30ปีขึ้นไปมีการปรับตัวด้านวัฒนธรรมทางสังคม ด้านการดำเนินชีวิต ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล ด้านสภาพจิตใจ ด้านการเรียนการสอนได้ดีกว่าช่วงอายุอื่นๆ (3)นักศึกษาปริญญาตรีมีคะแนนเฉลี่ยในทุกด้านต่ำกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ นักศึกษาปริญญาเอกมีการปรับตัวได้ดีที่สุดในทุกด้าน (4)นักศึกษาที่อยู่ประเทศไทยนาน1-6เดือนส่วนใหญ่มีการปรับตัวที่ดีกว่า ส่วนนักศึกษาที่อยู่ประเทศไทยนาน 2 ปีขึ้นไป มีการปรับตัวที่น้อยกว่า (5)ผู้ที่มีระดับความรู้ทางภาษาไทยระดับดีถึงดีมาก มีผลการปรับตัวได้ดีกว่าระดับอื่น (6)นักศึกษาที่เคยมีประสบการณ์ในการใช้ชีวิตที่ต่างประเทศส่วนใหญ่ปรับตัวได้ดีกว่านักศึกษาที่ไม่เคยใช้ชีวิตที่ต่างประเทศ (7)นักศึกษาจีนที่กลับบ้าน 3 ครั้งขึ้นไปต่อปี มีการปรับตัวที่ดีกว่า (8)นักศึกษาที่สนใจในภาษา วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ของประเทศไทย มีการปรับตัวดีกว่านักศึกษาที่เลือกมาศึกษาต่อที่ประเทศไทยด้วยเหตุผลอื่น

3.ตัวแปรกับนัยสำคัญทางสถิติ (1)เพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการปรับตัวในทุกด้าน 2)ช่วงอายุที่แตกต่างกันมีผลนัยสำคัญทางสถิติ มีผลต่อการปรับตัวด้านวัฒนธรรมทางสังคม ด้านสภาพจิตใจ และด้านการเรียนการสอน (3)ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อการปรับตัวด้านวัฒนธรรมทางสังคม ด้านสภาพจิตใจ และด้านการเรียนการสอน (4)ระยะเวลาที่อยู่ประเทศไทยที่แตกต่างกันมีผลต่อการปรับตัวด้านวัฒนธรรมทางสังคม ด้านสภาพจิตใจ และด้านการเรียนการสอน (5)ระดับความรู้ภาษาไทยที่ต่างกันมีผลต่อการปรับตัวด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล (6)ประสบการณ์ในการใช้ชีวิตที่ต่างประเทศมีผลต่อการปรับตัวด้านวัฒนธรรมทางสังคม และด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล

(7)จำนวนครั้งที่กลับประเทศจีน ไม่มีผลนัยสำคัญทางสถิติ (8)เหตุผลในการศึกษาต่อที่ประเทศไทยที่แตกต่างกันมีผลต่อการปรับตัวด้านวัฒนธรรมทางสังคม และด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องสภาพการปรับตัวของนักศึกษาจีนมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1.จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่1 ศึกษาระดับสภาพการปรับตัวของนักศึกษาจีน ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าสภาพการปรับตัวของนักศึกษาจีนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีมีการปรับตัวในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาจีนปรับตัวด้านวัฒนธรรมทางสังคมได้ดีที่สุด ในเรื่องของคนไทยเป็นมิตร อัธยาศัยดี จึงทำให้รู้สึกอบอุ่น ไม่ต้องปรับตัวมาก และปรับตัวด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคลได้น้อยที่สุด สะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาจีนมีปัญหาเรื่องภาษา ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาจีนไม่ค่อยได้ภาษาไทย ทำให้การติดต่อกับคนไทยค่อนข้างลำบาก และมีคนไทยส่วนน้อยที่ได้ภาษาจีน การสื่อสารกันจึงไม่ราบรื่น นักศึกษาจีนจึงปรับตัวด้านนี้ยากที่สุดสอดคล้องกับผลการวิจัยของมัญชรี (2556) ปัญหาที่พบมากที่สุดคือเรื่องภาษา อุปสรรคด้านภาษาส่งผลต่อการสื่อสารระหว่างบุคคลทั้งในชั้นเรียนและในการดำเนินชีวิต ทำให้ขาดการเข้าใจความหมายของการสื่อสารที่ถูกต้อง หากเรียนรู้เข้าใจภาษาจะทำให้ปรับตัวได้ดียิ่งขึ้น

2.จากการเปรียบเทียบสภาพในการปรับตัวของนักศึกษาจีนพบว่า 1)เพศชายปรับตัวได้ดีกว่าเพศหญิงในด้านวัฒนธรรมทางสังคม ด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคล ด้านการเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ Berry (2005) ที่อธิบายว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของบุคคล 2)ช่วงอายุ30ปีขึ้นไปมีการปรับตัวในทุกด้านได้ดีกว่าช่วงอายุอื่นๆสอดคล้องกับหลักมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง(Self-Concept) เมื่ออายุมากขึ้น การรับรู้ตนเองหรืออัตมโนทัศน์จะมั่นคง ถ้าการรับรู้แตกต่างกันมาก จะมีปัญหาในด้านการปรับตัว Bracken(1992) กล่าวว่าอัตมโนทัศน์มีการพัฒนาไปตามอายุ ประสบการณ์การเรียนรู้ ความคาดหวังของตนเองและตามความคาดหวังของผู้อื่น 3)นักศึกษาปริญญาเอกมีการปรับตัวได้ดีที่สุดในทุกด้าน สอดคล้องกับ Matsuoka(1993) พบว่าเด็กที่มีการศึกษาสูงจะสามารถปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มีการศึกษาต่ำ เพราะขาดการศึกษาวิธีการปรับตัวเข้ากับสังคม 4)นักศึกษาที่อยู่ประเทศไทยนาน 1-6 เดือนส่วนใหญ่มีการปรับตัวที่ดีกว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญธัช (2559)ที่พบว่านักศึกษาที่อยู่ที่ประเทศไทยน้อยกว่า 6 เดือนมีการปรับตัวได้ดีกว่านักศึกษาจีนที่อยู่ที่ประเทศไทยมากกว่า 12 เดือน 5)ผู้ที่มีระดับความรู้ทางภาษาไทยระดับดีถึงดีมากมีผลการปรับตัวได้ดีกว่าระดับอื่น และนักศึกษาที่สนใจในภาษา วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ของประเทศไทย มีการปรับตัวดีกว่านักศึกษาที่เลือกมาศึกษาต่อที่ประเทศไทยด้วยเหตุผลอื่นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจามจุรี (2540) ที่พบว่าความสามารถทางการติดต่อสื่อสารมีผลต่อการปรับตัวของผู้จัดการชาวอเมริกาที่ทำงานในประเทศไทย 6)นักศึกษาที่เคยมีประสบการณ์ในการใช้ชีวิตที่ต่างประเทศส่วนใหญ่ปรับตัวได้ดีกว่านักศึกษาที่ไม่เคยใช้ชีวิตที่ต่างประเทศ สอดคล้องกับผลวิจัยของพนิดา(2562) กล่าวว่านักศึกษาไทยที่เคยมีประสบการณ์ในการใช้ชีวิตที่ต่างแดนปรับตัวได้ดีกว่า

นักศึกษาไทยที่ไม่เคยใช้ชีวิตในต่างแดน และตรงกับแนวคิดของWilliamson(1950) บุคคลที่สามารถรับตัวได้ ถ้ามีความเข้าใจในตนเอง เข้าใจสังคมจะสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้ โดยอาศัยประสบการณ์ในสังคมมาประกอบการพิจารณา 7)นักศึกษาจีนที่กลับบ้าน 3 ครั้งขึ้นไปต่อปี มีการปรับตัวที่ดีกว่า มื่อนักศึกษามาอยู่ต่างถิ่น จะรู้สึกเป็นกังวล ต้องอาศัยการปรับตัว หากได้กลับบ้านบ่อยครั้งจะทำให้รู้สึกผ่อนคลายความกังวล อภิรัฐ (2543) ได้กล่าวว่า อาการตื่นตระหนกทางวัฒนธรรมสามารถเกิดขึ้นด้ กับบุคคลที่ใช้ชีวิตในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันมากๆ ซึ่งเมื่อบุคคลได้มีการปรับตัว เรียนรู้เพื่อให้อยู่ได้ในสถานการณ์และสภาพแวดล้อมแห่งใหม่ ความรู้สึกกดดัน เครียด สับสน ดังกล่าวก็จะหายไปทีละเล็กละน้อย

3.ผลการวิจัยยังพบว่าเพศและจำนวนครั้งที่กลับประเทศจีนที่แตกต่างกันไม่มีผลนัยสำคัญทางสถิติแต่พบว่าปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา ระดับความรู้ภาษาไทย ระยะเวลาที่อยู่ประเทศไทย ประสบการณ์ในการใช้ชีวิตที่ต่างประเทศและเหตุผลที่มาศึกษาต่อประเทศไทยที่แตกต่างกันมีผลต่อการปรับตัวด้านวัฒนธรรมทางสังคม นักศึกษาที่อยู่ประเทศไทยนาน1-6เดือนส่วนใหญ่มีการปรับตัวที่ดีกว่า ซึ่งตรงกับหลักทฤษฎีของ Oberg(1960) ว่าด้วย ช่วงน้ำผึ้งพระจันทร์ บุคคลที่เพิ่งมาใช้ชีวิตอยู่ที่ต่างถิ่นได้ไม่นานจะรู้สึกตื่นเต้น รู้สึกแปลกใหม่ ตื่นตาตื่นใจกับสิ่งรอบตัวโดยไม่ทันรู้สึกถึงความแตกต่าง ยังรู้สึกดื่มดำไปกับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ และตรงกับงานวิจัยของธัญธัช (2016) ที่กล่าวว่านักศึกษาที่มาอยู่ที่ประเทศไทยระยะเวลาไม่นานจะมีการปรับตัวที่ดีกว่า ส่วนผู้ที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยระดับดีถึงดีมากและนักศึกษาที่สนใจในภาษา วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ของประเทศไทยมีผลการปรับตัวได้ดีกว่าระดับอื่น สอดคล้องกับแนวคิดของWard &Kennedy (1994) ที่กล่าวว่าบุคคลที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาของประเทศปลายทางจะมีส่วนช่วยอย่างมากในการปรับตัว ทำให้บุคคลนั้นๆไม่ติดปัญหาเรื่องการติดต่อสื่อสารกับผู้คนประเทศปลายทาง

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัยข้างต้นเห็นได้ชัดว่านักศึกษาจีนปรับตัวด้านการติดต่อสื่อสารกับบุคคลได้น้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากพบอุปสรรคด้านภาษา ภาษาเป็นสิ่งสำคัญมากในการปรับตัว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางในการปฏิบัติและการพัฒนาไว้ดังนี้

1.สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการปรับตัวข้ามวัฒนธรรมคือเรื่องภาษา หากไม่ได้ภาษาจะเกิดความกดดันและเป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิตในต่างแดน ระหว่างที่นักศึกษาอยู่ในประเทศจีนควรศึกษาภาษาไทย เพื่อเพิ่มความมั่นใจเมื่อมาใช้ชีวิตที่ประเทศไทย

2. มหาวิทยาลัยควรมีการจัดกิจกรรมหรือจับคู่เพื่อนคนไทยกับเพื่อนคนจีน เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทยให้กับนักศึกษาจีน และเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านภาษา อีกทั้งเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีกันระหว่างนักศึกษา แสดงถึงการเป็นเจ้าบ้านที่ดีและการต้อนรับดูแลอย่างอบอุ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยอื่นเพิ่มเติมที่อาจมีผลกระทบต่อการปรับตัวของนักศึกษา เช่น สาขาวิชาที่ศึกษา ภูมิลำเนา เป็นต้น

2.ควรมีการศึกษาวิจัยการปรับตัวของนักศึกษาจีนโดยเน้นแต่ละด้าน เจาะลึกลงเฉพาะด้าน โดยตรงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม ละเอียด ครบถ้วน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐประชาชนจีน.(2019). **จำนวนนักศึกษาไทยที่เข้ามาศึกษาที่ประเทศจีน**.[เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก http://www.moe.gov.cn/

ชนัดดา เพ็ชรประยูร ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล และ นนทิรัตน์ พัฒนภักดี.(2554). **ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยของรัฐ**.วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ,21(1)157-166.

ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ.(2559). **การปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ:** วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี.**กรณีศึกษานักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์** ราชมงคลศรีวิชัย, 8(2),230-241.

พรพะเยาว์ ก๋งเม่ง.(2556).**ความสามารถทางการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการปรับตัวของนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยรังสิต.**(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยรังสิต).

มัญชรี โชติรสฐิติ.(2556).**การปรับตัวข้ามวัฒนธรรมของนักเรียนไทยในต่างประเทศ**.(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).

วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์.(2545).**จิตวิทยาการปรับตัว.**พิมพ์ครั้งที่2.กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.(2017).**นักศึกษาชาติไหนมาเรียนไทยมากสุด**. [เว็บบล็อก]. สืบค้นจาก http://www.mua.go.th/

Mengyu Gu.(2013) .**Cross-cultural Adaptation of Chinese Students Studying at Maejo University, Chiang Mai Provinc**.(Master of Arts, Maejo University)

Siping Chen.(2559).**การศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาชาวจีนในการใช้ชีวิตระหว่างศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย**.(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).

Zuxiaomei.(2015). **Intercultural Communication**.Beijing:Foreign Language Teaching and Research.

สมรรถนะของนักเทคโนโลยีการศึกษา โรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

Competencies of Educational Technologists Private Schools under the Office of the Private Education Commission

วิศกรณ์ โสภาภิมุข

อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โทรศัพท์ 086-555-0944

Lecturer of Bachelor of Education Program in Educational Technology and Communication, Faculty of Education, Bangkokthonburi University, Tell 086-555-0944

e-mail : vtvisath@gmail.con

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาสมรรถนะของนักเทคโนโลยีการศึกษา โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอน ในโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 400 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความเห็นของครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยวิธีการสกัดองค์ประกอบหลัก หมุนแกนองค์ประกอบแบบ ออโธโกนอลด้วยวิธีแวร์แมกซ์

ผลการวิจัยพบว่า

องค์ประกอบสมรรถนะของนักเทคโนโลยีการศึกษา โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 4 ด้าน บรรยายด้วย 20 ตัวแปร มีค่าความแปรปรวนรวม 63.14 คือ 1) ความเชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ 2) การจัดการศึกษา 3) ความรับผิดชอบจริงจังต่องาน 4) สร้างสื่อประชาสัมพันธ์ได้ โดยแต่ละองค์ประกอบอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 20.64, 14.88, 12.69 และ 11.56 ตามลำดับ การวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ 1 ความเชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ มีร้อยละความแปรปรวนมากที่สุด

คำสำคัญ: สมรรถนะ, เทคโนโลยีการศึกษา

Abstract

This research aims to study the competencies of educational technologists private schools under the office of the private education commission. The sample group of this research is teachers performing teaching duties. In private schools under the Office of the Private Education Commission, 400 people from simple random

sampling. The tool used to collect the data was a questionnaire of opinions of private school teachers under the office of the private education commission. The data was analyzed by analyzing the elements by means of extraction of the main elements, rotating the element axis, pattern orthogonal rotation with varimax method.

The results of the research were as follows:

Competency components of educational technologists private schools under the office of the private education commission consisted of 4 lectures with 20 variables, with a total variance value of 63.14, namely 1) Computer expertise 2) Educational management 3) Serious responsibility 4) Create public relations media. Each component explained the variance at 20.64%, 14.88, 12.69 and 11.56, respectively. Component 1 Computer expertise has the greatest percentage of variance.

Keywords: competencies, educational technology

บทนำ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เทคโนโลยีการศึกษามีความสำคัญต่อการศึกษามาก ยกตัวอย่างเช่น ช่วยนำมวลประสบการณ์เข้ามาจัดการศึกษามวลประสบการณ์ที่เราจะจัดการศึกษานั้นมีอยู่มากมายและหลากหลาย ถึงแม้จะอยู่ห่างไกลตัวผู้เรียน ถูกจำกัดด้วยระยะทางและกาลเวลา เทคโนโลยีการศึกษาก็ช่วยให้เราสามารถนำประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้มาในโรงเรียนให้ผู้เรียนได้ศึกษาโดยสะดวกรวดเร็ว ช่วยขยายแหล่งวิทยากรมนุษย์ ซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด ให้สามารถใช้ได้อย่างกว้างขวางแหล่งวิทยากรมนุษย์ที่จะใช้ประโยชน์ในทางการศึกษานั้นมีอยู่จำกัด จึงต้องหาเครื่องมือที่จะต้องขยายการใช้แหล่งวิทยากรมนุษย์ให้สามารถใช้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น เทคโนโลยีการศึกษาสามารถจะขยายการใช้แหล่งวิทยากรมนุษย์ให้กว้างขวาง ช่วยจัดสภาวะการเรียนได้อย่างหลากหลายความคิดใหม่ในด้านการเรียนรู้ของคนนั้นเราถือว่าคนเรียนได้ดีด้วยการกระทำแก้ปัญหา ด้วยการเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ เรียนเป็นกลุ่มเล็ก และเรียนเป็นรายบุคคล สิ่งที่จะทำให้สามารถจัดสภาวะการเรียนเช่นนี้ได้ คือเทคโนโลยีการศึกษา ภาวะเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์ต้องอาศัยเทคโนโลยีการศึกษาเข้าช่วย ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ เป็นเครื่องยืนยันชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีการศึกษา ที่ช่วยทำให้ผู้รับการศึกษามีคุณภาพ

ดังนั้นการศึกษาสมัยใหม่จึงจำเป็นต้องประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อให้การศึกษามีคุณภาพ อันส่งผลให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีแก่พลเมืองโดยทั่วไป โรงเรียนเอกชนก็เช่นกัน จะเห็นได้จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่ได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช

มงคลสุวรรณภูมิ จัดโครงการอบรมครู หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชน นำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพัฒนาการเรียนการสอนของภาคเอกชนให้มีมาตรฐานสากลมากขึ้น

แต่จากสภาพการปัจจุบันตำแหน่งงานนักเทคโนโลยีทางการศึกษาในโรงเรียนเอกชนกลับยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเด่นชัด เช่นเดียวกับสายงานอื่นๆ อีกทั้งยังไม่ได้รับการระบุสมรรถนะและหน้าที่ที่ชัดเจนในการทำงานเพื่อสนับสนุนการศึกษาในโรงเรียนเอกชน ดังจะเห็นได้จากปัญหาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนบางโรงเรียนมีสื่อเทคโนโลยีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ของผู้สอน บางโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ บางโรงเรียนครูผู้สอนขาดความรู้ความชำนาญในด้านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งนักเทคโนโลยีการศึกษาจะเป็นส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง สมรรถนะของนักเทคโนโลยีการศึกษา โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อนำไปใช้ส่งเสริมงานด้านวิชาการให้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนเอกชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสมรรถนะของนักเทคโนโลยีการศึกษา โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายสมรรถนะ (competency)

นักวิชาการทั้งต่างประเทศและของไทยได้ให้ความหมายของสมรรถนะ (competency) ไว้อย่างกว้างขวาง ดังนี้ McClelland (1973) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในแต่ละบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้บุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการของสมรรถนะประกอบด้วย

1. ทักษะ (skills) หมายถึงสิ่งที่บุคคลกระทำได้ดี และฝึกปฏิบัติเป็นประจำ จนเกิดความชำนาญ

2. ความรู้ (knowledge) หมายถึงความรู้เฉพาะด้านของบุคคล เช่น ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการสอน การบริหารจัดการ และการสอนคณิตศาสตร์ เป็นต้น

3. มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง (self - concept) หมายถึง เจตคติ (attitudes) ค่านิยม (value) และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง

4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (traits) หมายถึง สิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น เป็นคนที่ไว้วางใจได้ หรือเป็นคนที่เอื้ออาทรต่อบุคคลอื่นเป็นต้น และแรงจูงใจ (motive) หมายถึง เป็นแรงจูงใจหรือแรงขับภายในซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่ที่เป็นเป้าหมายของเขา เช่น บุคคลที่มุ่งผลสำเร็จ (achievement orientation) จะตั้งเป้าหมายที่ท้าทายและพยายามทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ส่วนที่เป็นความรู้ (knowledge) และ ทักษะ (skills) ถือว่าเป็นส่วนที่แต่ละ

คนสามารถพัฒนาให้มีได้ไม่ยากด้วยการศึกษาค้นคว้าทำให้เกิดความรู้และด้วยการปฏิบัติทำให้เกิดทักษะ ส่วนองค์ประกอบที่เป็นมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง (self - concept) ได้แก่ เจตคติ ค่านิยม และความเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเองรวมทั้งบุคลิกลักษณะประจำของแต่ละบุคคล (traits) และแรงจูงใจ (motive) เป็นสิ่งที่พัฒนาได้ยากเพราะเป็นสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในตัวบุคคลนอกจากความหมายตามแนวคิดของ McClelland ที่กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น ยังมีนักการศึกษาอีกหลายท่านได้ให้ ความหมายของสมรรถนะ (competency) ว่าหมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน (underlying characteristic) ของบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ (motive) อุปนิสัย (trait) ทักษะ (skills)

องค์ประกอบของสมรรถภาพเชิงวิชาชีพ

ออสตริเอโก (Austriaco, 1995) ในการนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพของทรัพยากรมนุษย์ในยุคปัจจุบัน (The Competence of the New Human Resources) ไว้ในที่ประชุมสัมมนานานาชาติ UNESCO เมื่อปี 1995 ว่า ในสังคมยุคปัจจุบันทรัพยากรมนุษย์ของทุกประเทศในอาเซียน ควรมีสมรรถภาพดังนี้

1. มีความเชื่อมั่นและมีความสามารถที่จะรับผิดชอบต่อตนเอง และพัฒนาด้านวิชาชีพของตนเอง เพื่อให้มั่นใจว่ามีบุคคลที่มีทักษะทางด้านเทคนิคและการจัดการที่จำเป็นในปัจจุบันและในอนาคตอันใกล้

2. มีความเชื่อมั่น และมีความสามารถแสดงออกซึ่งการกระทำที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิผลเพื่ออธิบายเกี่ยวกับตนเองและคงความรู้จากประสบการณ์ได้ต่อเนื่องตลอดไป

3. เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและทันต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ กล่าวคือ เป็นบุคคลที่มองไกลไปข้างหน้า (Pro – Actively) เพื่อค้นหาสิ่งใหม่ๆ ที่จะนำมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. ปรับตัวได้และเป็นบุคคลที่กล้าเสี่ยง รู้จักพิจารณาโอกาส และกล้าที่จะเรียนจากประสบการณ์

5. รู้จักทำงานเป็นทีม (Team Player)

6. มีทักษะหลากหลาย (Multi – Skilled) ทักษะวิชาชีพควรเกี่ยวข้องกับลักษณะของความเป็นผู้นำการจัดการ เทคนิคของผู้ชำนาญการ การมีปฏิสัมพันธ์กันในวัฒนธรรมที่หลากหลาย(Multi – cultural) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self – learning) และทักษะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ต่อมา เอลสัน (Elson, 1997) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถภาพเชิงวิชาชีพซึ่งปรับปรุงจากมโนทัศน์ของสมรรถภาพ ที่เสนอโดยสตาร์ท ลอเทอร์ และแฮคเกอร์ที (Stark Lowther and Hagerty, 1986) ว่าสมรรถภาพเชิงวิชาชีพที่สำคัญซึ่งนิสิตนักศึกษาควรมีในยุคสังคมสารสนเทศปัจจุบันนี้รวม 6 ด้าน

1. สมรรถภาพด้านมโนทัศน์ (ConceptualCompetence) ได้แก่ การรู้หลักทฤษฎีของนักวิชาชีพ เข้าใจความรู้ที่เพิ่มพูนของวิชาชีพ และพยายามสร้างเสริมให้มีมากขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

2. สมรรถภาพด้านเทคนิค (Technical Competence) ได้แก่ ความสามารถที่จะปฏิบัติทักษะพื้นฐานที่ต้องการในวิชาชีพ สมรรถภาพด้านเทคนิคมักมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับสมรรถภาพด้านมโนทัศน์ และมักหมายถึงการเสริมสร้างความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การฝึกอบรม

3. สมรรถภาพด้านบริบท (Contextual Competence) ได้แก่ ความเข้าใจในสังคมเศรษฐกิจและการเมืองที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ โดยเข้าใจทั้งสภาพแวดล้อมปัจจุบันและเข้าใจสภาพแวดล้อมของโลกภายนอกจากมุมมองที่หลากหลาย เช่นทางด้านประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจและสังคม

4. สมรรถภาพด้านการติดต่อสื่อสาร (Interpersonal CommunicationCompetence) ได้แก่ ความสามารถที่จะติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพผ่านสื่อและวิธีการต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาปฏิสัมพันธ์ด้านบทบาทผ่านสถานการณ์จำลองการใช้สื่อวิดีโอเทป และการวิเคราะห์ตนเอง

5. สมรรถภาพด้านบูรณาการ (IntegrativeCompetence)ได้แก่ ความสามารถในการหล่อหลอม มโนทัศน์บริบทเทคนิค และสมรรถภาพด้านการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้ได้กลยุทธ์ที่เหมาะสมทางวิชาชีพ

6. สมรรถภาพด้านการปรับตัว (AdaptiveCompetence) ได้แก่ ความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงและปรับตัวให้เข้ากับองค์ประกอบของการปฏิบัติงานทางวิชาชีพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบ / วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอน ในโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 18,257 คน (สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2563)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอน ในโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 400 คน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างใน ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือวิจัย / วิธีการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามความเห็นของครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ หลัก/แนวคิด/วัตถุประสงค์ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. สัมภาษณ์ผู้สอนและทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษาจำนวน 5 ท่าน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักเทคโนโลยีการศึกษา ที่ควรมีในโรงเรียนเอกชน

3. วิเคราะห์ข้อมูลและออกแบบโครงสร้างของแบบสอบถามสมรรถนะของนักเทคโนโลยีการศึกษา โรงเรียนเอกชน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดประเด็นหลัก แจกแจงประเด็นหลัก เป็นประเด็นย่อยๆ กำหนดจำนวนข้อของแต่ละประเด็นหลัก แต่ละประเด็นย่อยๆ ให้มีสัดส่วนที่เหมาะสม กำหนดรูปแบบของคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากสุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก และแบบคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบเขียนบรรยาย

4. ร่างแบบสอบถาม และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ จัดทำส่วนต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยชื่อแบบสอบถามคำชี้แจงตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบตอนที่ 2 สาระที่ต้องการถาม

5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านตรวจสอบหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์แล้วหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) และคัดเลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนเอกชน จำนวน 30 คน แล้ววิเคราะห์และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามสูตรของครอนบาค

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามไปให้ครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ผลข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmatic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะของนักเทคโนโลยีการศึกษา โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนตัวแปรประมาณ 10 เท่าแสดงว่ามีจำนวนข้อมูลมีมากพอที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ [6] มีดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean;) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD.) ของตัวแปรทั้ง 36 ตัวเรียงลำดับจากมากไปน้อยแสดงในตารางที่ 1 (แสดงเพียง 10 ตัวแปร) เรียงลำดับมากไปน้อย

ตารางที่ 1 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรสมรรถนะของนักเทคโนโลยีการศึกษา โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (แสดงเฉพาะ 10 ตัวแปร เรียงลำดับมากไปน้อย)

ลำดับ	ตัวแปร	Mean	SD.	ระดับ
1	มีความเข้าใจด้านการผลิตสื่อการสอน	4.27	.798	มาก
2	ทำงานล่วงเวลา	4.22	.786	มาก
3	ถ่ายภาพได้	4.19	.873	มาก
4	ใช้งานโปรแกรมตระกูล Microsoft Office	4.18	.661	มาก
5	มีความสามารถในการประชาสัมพันธ์	4.05	.782	มาก
6	อดทนต่อแรงกดดันได้	4.01	.734	มาก
7	มีทักษะในการจัดการโซเชียลมีเดีย	3.99	.786	มาก
8	มีความเข้าใจด้านการผลิตสื่อการสอน	3.93	.843	มาก
9	สามารถจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนได้	3.89	.811	มาก
10	มีความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.88	.912	มาก

2. นำข้อมูลจากตัวอย่างมาตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลเบื้องต้น ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Kaiser-Meyer-Olkin; KMO) และค่า Bartlett’s Test ดังแสดงในตารางที่ 2 จะเห็นว่าค่า Bartlett’s Test มีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square = 6808.939 ได้ค่า Significance = .000 ซึ่งน้อยกว่า. 05 จึงปฏิเสธ H0 แสดงว่าตัวแปรต่างๆ ในแบบสอบถามทั้ง 32 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์ Factor Analysis ได้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงค่าความเหมาะสมของข้อมูลเบื้องต้น ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Kaiser-Meyer-Olkin; KMO) และค่า Bartlett’s Test

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.89
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	6808.93
	df	496
	Sig.	.000

3. เมื่อหาค่าความแปรปรวน (Total Varince Explained) และใช้วิธีการหมุนแบบวาริแมกซ์ (Varimax) แบบออโธโกนอล พบว่าค่า Factor Loading สามารถจำแนกตัวแปร (Variable) เป็น

องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (eigen value) มากกว่า 1 ซึ่งทั้ง 4 องค์ประกอบมีค่าร้อยละความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 65.65 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงค่าความแปรปรวนสะสม ของทั้ง 4 องค์ประกอบฉ

Total Variance Explained

	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
Component	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	13.661	42.691	42.691	13.661	42.691	42.691	6.608	20.649	20.649
2	3.240	10.126	52.817	3.240	10.126	52.817	4.762	14.883	35.532
3	1.763	5.511	58.328	1.763	5.511	58.328	4.062	12.692	48.224
4	1.541	4.816	63.144	1.541	4.816	63.144	3.699	11.560	59.784

Extraction Method: Principal Component Analysis.

ตารางที่ 4 ตารางแสดงค่าความแปรปรวนองค์ประกอบสมรรถนะของนักเทคโนโลยีการศึกษาโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หลังจากการใช้วิธีการหมุนแบบวาริแมกซ์ (Varimax)

Rotated Component Matrix[a]

	Component					
	1	2	3	4	5	6
x11	.750					
x27	.735					
x14	.704					
x10	.699					
x5	.690					
x12	.672					
x3	.660					
x7	.650					
x4	.585					
x24	.579					
x13	.577					
x25						
x20		.779				

Rotated Component Matrix[a]						
	Component					
	1	2	3	4	5	6
x19		.738				
x17		.697				
x22		.687				
x21		.661				
x18		.658				
x30		.646				
x23		.576				
x34			.880			
x31			.873			
x32			.871			
x33			.687			
x29				.754		
x28				.722		
x6				.705		
x8				.616		
x9				.574		

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 8 iterations.

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสกัดองค์ประกอบได้ 4 องค์ประกอบรวมทั้งหมด 20 ตัวแปร โดยอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรทุกตัวได้ร้อยละ 59.78 โดยแต่ละองค์ประกอบมีตัวแปรต่างๆ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วย 11 ตัวแปร ดังนี้ 1) เขียนโปรแกรมได้ 2) ซ่อมคอมพิวเตอร์เป็น 3) พิมพ์งานรวดเร็ว 4) การใช้งานโปรแกรมแต่งภาพ 5) ใช้งานโปรแกรมตระกูล Microsoft Office 6) การตัดต่อวิดีโอ 7) การใช้งานเว็บไซต์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน 8) มีทักษะในการจัดการโซเชียลมีเดีย 9) มีทักษะในการจัดการข้อมูล และป้องกันข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ 10) สามารถติดตั้ง และถอนการติดตั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ 11) สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องในงาน ตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ความเชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์

องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วย 8 ตัวแปร ดังนี้ 1) มีความรู้ด้านหลักสูตร 2) มีความรู้ด้านการวัดและประเมินผล 3) มีความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) มีความรู้ด้านพฤติกรรมผู้เรียน 5) มีความเข้าใจด้านการผลิตสื่อการสอน 6) มีความสามารถในการออกแบบบทเรียน 7) มีความรู้ด้านจิตวิทยา 8) สามารถจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนได้ ตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า การจัดการศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ดังนี้ 1) รับผิดชอบงานเต็มกำลัง 2) มีความสามารถในการประชาสัมพันธ์ 3) ทำงานล่วงเวลา 4) อดทนต่อแรงกดดันได้ ตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ความรับผิดชอบจริงจังต่องาน

องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ดังนี้ 1) ถ่ายภาพได้ 2) ถ่ายวิดีโอได้ 3) มีความรู้เรื่องการออกแบบ 4) สร้างสื่อสมัยใหม่ได้ 5) สั่งพิมพ์งานได้ ตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า สร้างสื่อประชาสัมพันธ์ได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploration Factor Analysis, EFA) หรือการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะของนักเทคโนโลยีการศึกษา โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอน ในโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 400 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้องค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้ โรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ คือ

องค์ประกอบที่ 1 ความเชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ สามารถอธิบายได้ว่า นักเทคโนโลยีการศึกษามีความจำเป็นจะต้องมีความเชี่ยวชาญในการใช้งานคอมพิวเตอร์เนื่องจากคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเทคโนโลยีการศึกษาจัดการงานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการออกแบบสื่อการสอน การจัดตกแต่งภาพ จัดการโซเชียลมีเดีย และหากมีความสามารถในการเขียนโปรแกรมจะยิ่งเพิ่มศักยภาพให้กับนักเทคโนโลยีการศึกษาได้มากขึ้นอีกด้วย

องค์ประกอบที่ 2 การจัดการศึกษา สามารถอธิบายได้ว่า นักเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาเอกชนต้องมีความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ เนื่องจากสถานศึกษาเอกชนมีความจำเป็นจะต้องใช้ความสามารถของพนักงานให้เต็มศักยภาพและไม่สิ้นเปลืองจำนวนบุคลากร ทั้งนี้ความรู้ในเรื่องของการจัดการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างและพัฒนาระบบการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง

องค์ประกอบที่ 3 ความรับผิดชอบจริงจังต่องาน นักเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษาเอกชนถือเป็นพนักงานอัตราหนึ่ง ซึ่งจะต้องมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่และเคร่งครัดจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องทำงานล่วงเวลา และต้องรับแรงกดดันจากการทำงานสูง ไม่ว่าจะเป็นจากนายจ้าง หัวหน้างาน หัวหน้าสายชั้น

องค์ประกอบที่ 4 สร้างสื่อประชาสัมพันธ์ได้ สามารถอธิบายได้ว่า หน้าที่การประชาสัมพันธ์ถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญอีกอย่างของสถานศึกษาเอกชน เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันสูง จำนวนนักเรียนจึงมีผลต่อรายได้ของสถานศึกษาและยังส่งผลต่อการจ้างงานของสถานศึกษาเอกชน นักเทคโนโลยีการศึกษานอกจากจะมีความสามารถในการผลิตสื่อการสอนแล้วยังจำเป็นจะต้องมีความสามารถในการผลิตสื่อเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์สถานศึกษาด้วย

เอกสารอ้างอิง

ธีรวุฒิ เอกะกุล, (2543) ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

วิจิตร ศรีสอ้าน. (2537). คำบรรยายพิเศษ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลไทยสำหรับศตวรรษที่ 21 ใน **สัมมนาพัฒนาไทย ครั้งที่ 1 26-27 กุมภาพันธ์ 2537: รวมบทคัดย่องานวิจัย (น.1-11). กรุงโตเกียว**: สมาคมนักเรียนไทยในประเทศญี่ปุ่นฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2563. จาก https://www.bic.moe.go.th/images/stories/Porrorbor2542.pdf.

สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2563). **ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนเอกชน.** สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2563. จาก https://opec.go.th/home/.

Austriaco, N. C. (1995). **Partnership in teacher development for a new Asia**. Report on the international Conference UNESCO - MACEID and UNICEF. Bangkok: The office of national Education Commission.

Elson, N. (1997). **The marking of education change**. TESOL Matter 6 (1997): 3.

Kennedy, Leonard M. & Tipps, Steve. (1994). **Guiding Children's Learning of Mathematic**. Belmont, CA: Wadsworth.

McClelland D.C. (1973). **Test for Competence, rather than intelligence**. American Psychologists,

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิต
Factors Influencing the Decision to Purchase Additional Life Insurance

บุษรา มุ้ยอิ้ง
Budsara Muiing
สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ โทร.089-1688011
Branch:Public Administration Faculty of Political Science Tel 0891688011
e-mail:Bamee1977@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อประกัน โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ ด้วยการแจกแบบสอบถาม ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2563 จำนวน 100 ชุด

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีกรมธรรม์เดียว ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิงร้อยละ 58.0 มีอายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 58.0 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 64.0 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/ธนาคาร ร้อยละ 60.0 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 66.0 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ร้อยละ 60.0 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 1 กรมธรรม์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 63.0 มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 40.0 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 48.0 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/ธนาคาร ร้อยละ 58.0 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่างเดือนละ 20,000-40,000 บาท ร้อยละ 43.0 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 38.0 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกถือกรมธรรม์แบบสะสมทรัพย์ เหตุผลในการเลือกซื้อกรมธรรม์ก็เพื่อความคุ้มครองและสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ซึ่งบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตคือ ตัวเอง โดยมูลค่าความคุ้มครองของกรมธรรม์ที่เลือกนั้น เลือกมูลค่าความคุ้มครองที่ 50,000-300,000 บาทเป็นส่วนใหญ่ ส่วนค่าเบี้ยประกันที่จ่าย พบว่ากลุ่มที่ถือกรมธรรม์เดียว เลือกจ่ายค่าเบี้ยประกันต่ำกว่า 10,000 บาทต่อปี โดยที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเบิกค่าสินไหมทดแทน ซึ่งเหตุผลที่เลือกซื้อกรมธรรม์ก็คือเพื่อซื้อความมั่นคงให้แก่ครอบครัว

จากผลการศึกษาการเลือกบริษัทประกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อ ความมั่นคงของบริษัทประกันชีวิต ความรวดเร็วในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน ความน่าเชื่อถือของตัวแทนประกันชีวิต และ คุณภาพในการให้บริการของตัวแทนประกันชีวิต โดยมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจเลือกซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต ส่วนปัจจัยอื่นกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญรองลงมา นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ผลประโยชน์และความคุ้มครองที่ได้รับจากการทำประกันชีวิต และรายได้ของตนเองและครอบครัว ก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อประกันชีวิตมากเช่นกัน ส่วนการศึกษาความสัมพันธ์ของการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตกับปัจจัยทางด้าน ประชากร สังคม และเศรษฐกิจ พบว่า

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตเพิ่มอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 คือ รายได้ แสดงว่า การที่รายได้เปลี่ยนแปลงไป จะส่งผลให้การซื้อประกันชีวิตเปลี่ยนแปลงไปเช่นเดียวกัน ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่วางไว้

คำสำคัญ:ปัจจัยที่มีอิทธิพล,ประกันชีวิต,การตัดสินใจซื้อประกัน,กรมธรรม์,เบี้ยประกัน

Abstract

This research aimed to study the factors influencing insurance purchasing decisions. Using primary data With the distribution of designs - inquiries during October To November 2020, 100 sets and a descriptive analysis was performed. And quantitative by chi-square method

The results of the study showed that Sample group with one policy Most of them are female, 58.0% are aged between 20-30 years, 58.0% have a bachelor's degree, 64.0% work in company / bank employees 60.0% have average monthly income of less than 20,000 baht%. 66.0 Most of the sample groups were single, 60.0%, while the sample group with more than 1 policy, 63.0% were female, aged 31-40 years, 40.0% had a bachelor's degree, 48.0% were employees. Company / Bank 58.0 percent had average monthly income between months 20,000-40,000 baht, 43.0%, of which most of the sample group had 38.0% marital status. The reason for choosing to purchase your policy is for coverage and benefits for medical expenses. The person who influences the decision to purchase a life insurance policy is himself by the coverage value of the chosen policy. Choose the value of coverage 50,000-300,000 Mostly baht As for the premium paid Found that the group holding a single policy Choose to pay an insurance premium of less than 10,000 baht per year, with the majority of respondents never making a claim. The reason for choosing to purchase a policy is to buy security for your family.

From the study of insurance company selection, it was found that the sample group gave importance to Security of life insurance companies Promptness in paying compensation The reliability of life insurance agents and the quality of service of life insurance agents. They have great influence on life insurance policy decisions. As for other factors, the samples were of secondary importance. It was also found that the sample group had the opinion that Benefits and coverage of life insurance And income of themselves and their families Has a great influence on the decision to buy life insurance as well The study of the relationship of life insurance purchase

decisions with demographic, social and economic factors found that the factors influencing the decision to purchase life insurance significantly increased at the 95% confidence level, ie income. Has changed Will result in a change in life insurance purchase as well Which meets the hypothesis

Keywords: Influencing factors, Life insurance, Insurance purchasing decisions, Policy, Insurance premiums

บทนำ

ความมั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นเป้าหมายที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจและของชีวิตทุกคนในสังคม ธุรกิจประกันชีวิตนับว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตในภาวะปัจจุบันของประชาชน เพราะเป็นสถาบันที่ช่วยส่งเสริมหลักประกันความมั่นคง และช่วยบรรเทาความเดือดร้อนและความเสียหายทางการเงินจากความไม่แน่นอนต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เช่น ภัยที่เกิดจากโรคร้ายจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุที่อาจพิการหรือเสียชีวิต เป็นต้น ธุรกิจประกันชีวิตยังมีส่วนช่วยในการระดมเงินออมระยะยาวของประชาชน เพื่อเป็นเงินทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศ ลดการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ ก่อให้เกิดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ รัฐบาลก็ยังเห็นความสำคัญของการทำประกันชีวิตของประชาชน ได้มีนโยบายในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนทำประกันชีวิต โดยสามารถนำเบี้ยประกันชีวิตไปลดหย่อนภาษีสูงสุดถึง 100,000 บาทต่อปี ปัจจุบันสภาวะการตลาดของธุรกิจประกันชีวิตภายในประเทศขยายตัวค่อนข้างสูง จากอัตราการเพิ่มขึ้นของผู้ทำประกันชีวิต รวมถึงผู้เอาประกันมีความเข้าใจในระบบประกันชีวิตมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันมีบริษัทประกันชีวิตของไทยทั้งหมด 24 บริษัท (สำนักงานกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย) ดังนั้นจากการที่ตลาดประกันชีวิตขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีบริษัทที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิตอยู่มาก ก็ย่อมส่งผลกระทบให้การแข่งขันของธุรกิจประกันชีวิตสูงขึ้นตามไปด้วย

ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงโอกาสในการขยายตลาดของธุรกิจประกันชีวิตและการแข่งขันในธุรกิจประกันชีวิต ที่เน้นกลุ่มเป้าหมายใหม่หรือกลุ่มลูกค้าใหม่ เพื่อขยายส่วนแบ่งตลาดของแต่ละบริษัทประกันชีวิตแล้วนั้น การให้ความสำคัญต่อกลุ่มลูกค้าเก่า หรือกลุ่มที่มีกรมธรรม์ประกันชีวิตอยู่แล้ว ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่เป็นการเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการศึกษาถึงปัจจัยที่จะส่งเสริมและกระตุ้นให้มีการทำประกันชีวิตเพิ่มของผู้ที่มีประกันชีวิตอยู่แล้ว เพื่อที่จะนำไปวางกลยุทธ์ทางการตลาดให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า เพราะนอกจากผู้ทำประกันชีวิตครั้งแรกจะเป็นกลุ่มเป้าหมายแล้ว ลูกค้าเก่าซึ่งทำประกันชีวิตอยู่แล้วก็สามารถ ทำประกันชีวิตเพิ่มได้ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญเช่นกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิต

ทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีการเลือกของ Von Neumann and Morgenstern

Von Neumann and Morgenstern (อ้างถึงใน นราทิพย์ ชุติวงศ์, 2546, หน้า 177) ได้ขยายการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค เพื่อใช้ในการพยากรณ์การตัดสินใจของผู้บริโภคภายใต้สถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอน โดย Von Neuman และ Morgenstern ได้ชี้ให้เห็นว่า ถ้ามีข้อสมมติที่แน่นอนเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริโภค จะสามารถสร้างดัชนีบ่งชี้ถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคภายใต้สถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนได้อย่างถูกต้องพอสมควร เมื่อผู้บริโภคเผชิญกับทางเลือกต่าง ๆ ซึ่งจะสามารถสร้างฟังก์ชันอรรถประโยชน์ของผู้บริโภคได้ โดยการกำหนดค่าตัวเลขค่าอื่นที่สูงกว่าให้กับทางเลือกที่ผู้บริโภคมีความชอบมากที่สุด เมื่อได้ทำการสำรวจและรู้ถึงค่าความ-น่าจะเป็น (probability) ของทางเลือกที่ผู้บริโภคชอบมากที่สุดและน้อยที่สุดแล้ว ก็จะสามารถกำหนดค่าตัวเลขให้กับทางเลือกอื่น ๆ ที่ผู้บริโภคมีความชอบอยู่ในระหว่างกลางของทางเลือกทั้งสองนั้นได้ โดยที่ค่าตัวเลขดังกล่าวจะเป็นค่าที่ทำให้ผู้บริโภคไม่เกิดความรู้สึกแตกต่าง ระหว่างการเสี่ยงที่จะได้รับทางเลือกที่ดีที่สุดหรือเลวที่สุด กับการได้รับทางเลือกที่อยู่ในระหว่างกลางโดยไม่ต้องเสี่ยงเลย เป็นต้นว่า เมื่อผู้บริโภคได้เผชิญกับทางเลือกสามทางด้วยกัน คือ A, B และ C และผู้บริโภค A > B > C ถ้า C มีค่าต่อผู้บริโภคเท่ากับ r ยูทิล และ A มีค่าต่อผู้บริโภคเท่ากับ s ยูทิล โดยที่ s มีค่ามากกว่า r ในกรณีที่ความน่าจะเป็นที่ผู้บริโภคจะได้รับ A มีค่าเท่ากับ p และความน่าจะเป็นที่ผู้บริโภคจะได้รับ C มีค่าเท่ากับ (1-p) ค่าที่จะกำหนดให้กับ B ที่จะทำให้ผู้บริโภคไม่รู้สึกแตกต่างกันในระหว่างการเสี่ยงที่จะได้รับ A หรือ C กับการได้รับ B โดยไม่ต้องเสี่ยงเลย จะเท่ากับ ps + (1-p)r

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ

Maslow (อ้างถึงใน อดุลย์ จาตุรงคกุล และดลยา จาตุรงคกุล, 2550, หน้า 133) นักจิตวิทยาได้สร้างทฤษฎีการจูงใจของมนุษย์ที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ตามทฤษฎีความต้องการของมนุษย์แบ่งออกเป็น 5 ระดับ เรียงตามลำดับความสำคัญจากความต้องการระดับต่ำสุดไปจนถึงความต้องการระดับสูงสุด ทฤษฎีนี้แนะว่า บุคคลพยายามจะตอบสนองความต้องการระดับต่ำกว่าก่อนที่ความต้องการระดับสูงกว่าจะเกิดขึ้น ความต้องระดับต่ำสุดที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง ซึ่งบุคคลประสบอยู่จะทำหน้าที่จูงใจพฤติกรรมเขา เมื่อความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองจนเกิดความพอใจขึ้นมา ความต้องการใหม่ (ระดับที่สูงกว่า) จะเกิดขึ้นและบุคคลจะถูกจูงใจให้ทำการตอบสนอง เมื่อความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการใหม่ (ระดับที่สูงขึ้นไปอีก) จะเกิดขึ้น ถ้าความต้องการระดับล่างที่ได้รับการตอบสนองจนพอใจแล้วเกิดกลับมาไม่พอใจอีกครั้งหนึ่ง บุคคลก็จะหันมาตอบสนองความต้องการในระดับดังกล่าวอีกลำดับชั้นความต้องการของ Maslow แต่ละระดับมีความเป็นอิสระต่อกัน อย่างไรก็ดี ทฤษฎีมีความซ้ำซ้อนกัน (overlap) ระหว่างแต่ละระดับ เพราะไม่มีความต้องการใดที่มีการตอบสนองจนพอ 100 เปอร์เซ็นต์ (ไม่ต้องการอีกในชีวิต) จึงมีการตอบสนองระดับสูงกว่าเมื่อมีการตอบสนองอย่างพอเพียงในระดับต่ำกว่าแล้ว โดยไม่ต้องรอให้ถึง 100 เปอร์เซ็นต์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

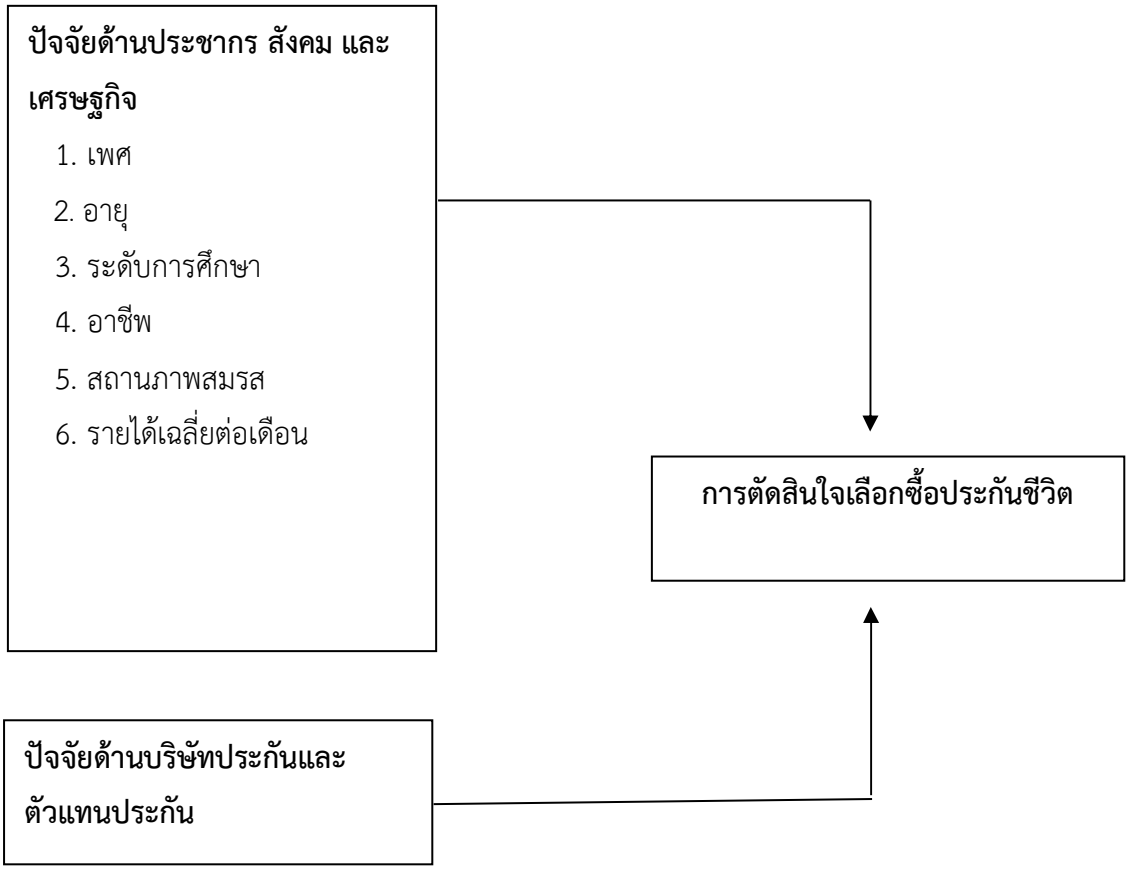

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive analysis) ศึกษาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการวิเคราะห์ในรูปของผลรวม การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ และเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตาราง ประกอบคำอธิบายเชิงเหตุผล ซึ่งการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตด้านบริษัทประกันชีวิต และตัวแทนประกันชีวิต

2. การศึกษาในเชิงปริมาณ (quantitative analysis) ศึกษาโดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิต คือ ปัจจัยด้านประชากรและสังคม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพการสมรส และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วยรายได้ต่อเดือน โดยการวิเคราะห์สถิติไคสแควร์

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาผู้ทำประกันชีวิตที่มีกรมธรรม์เดียว ระยะเวลาที่ทำการศึกษา ตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 จำนวนกลุ่มละ 100 ชุด

ผลการวิจัย

การศึกษาลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นจำนวน 100 ตัวอย่าง ซึ่งแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ และสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้มี 100 ตัวอย่าง ในด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

จากจำนวนและร้อยละของกลุ่มที่มีกรมธรรม์เดียว จำแนกตามปัจจัยทางด้านประชากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีกรมธรรม์เดียว ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 58.0 และเป็นเพศชายร้อยละ 42.0 โดยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 58.0 รองลงมามีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 24.0 กลุ่มอายุสูงกว่า 50 ร้อยละ 8.0 ปี กลุ่มอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 7.0 และกลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 3.0 ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 64.0 ตามด้วยระดับอนุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 15.0 ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ร้อยละ 14.0 ระดับปฐมศึกษา ร้อยละ 4.0 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่มีกรมธรรม์เดียว ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/ธนาคาร ร้อยละ 60.0 รองลงมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 14.0 รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 11.0 กลุ่มอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 8.0 และนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 7.0 ตามลำดับ โดยพบว่าส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,000-40,000 บาท ร้อยละ 29.0 มีรายได้ 40,000-60,000 บาท ร้อยละ 4 และมากกว่า 60,000 บาท ร้อยละ 1 ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 60.0 ตามด้วย สมรส ร้อยละ 38.0 และสถานภาพเป็นหม้ายและหย่าร้าง ร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับการทำประกันชีวิต

จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นจำนวน 100 ตัวอย่าง ซึ่งแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ และสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้มี 100 ตัวอย่าง ในด้าน ข้อมูลเกี่ยวกับการทำประกันชีวิต ได้ผลการศึกษาดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่มีกรมธรรม์เดียวนั้นส่วนใหญ่ถือครองกรมธรรม์แบบสะสมทรัพย์ ร้อยละ 42.0 รองลงมาคือถือครองกรมธรรม์แบบชั่วระยะเวลา ร้อยละ 32.0 แบบตลอดชีพ ร้อยละ 21.0 และแบบอื่น ๆ ร้อยละ 5.0 ตามลำดับ ซึ่งเหตุผลในการตัดสินใจซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตส่วนใหญ่เพื่อซื้อความคุ้มครองและสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 59.0 ตามด้วยซื้อเพื่อออมเงิน ร้อยละ 36.0 ซื้อเพื่อความมั่นคงให้แก่ครอบครัวร้อยละ 31.0 และเหตุผลอื่น ๆ ร้อยละ 5.0 ตามลำดับ โดยที่ผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตคือ ตัวเอง ร้อยละ 58.0 รองลงมาคือ บิดา-มารดา ร้อยละ 23.0 สามี-ภรรยา ร้อยละ 10.0 บุตร ร้อยละ 7.0 และอื่น ๆ ร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่มีกรมธรรม์เดียวนั้นส่วนใหญ่เลือกกรมธรรม์ที่มีมูลค่าความคุ้มครองรวมเท่ากับ 50,000-300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 80.0 ตามด้วยกรมธรรม์ที่มีความคุ้มครองรวม 300,001-500,000 บาท ร้อยละ 15.0 ความคุ้มครองรวม 500,001-1,000,000 บาท และ มากกว่า 1,000,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 4 และ ร้อยละ 1 ตามลำดับ ส่วนเบี้ยประกันที่จ่าย ส่วนใหญ่เลือกจ่ายเบี้ย

ประกันที่ ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อปี ร้อยละ 56.0 รองลงมาเลือกจ่ายเบี้ยประกันต่อปีที่ 10,001-50,000 บาท ร้อยละ 44.0 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเบิกค่าสินไหมทดแทนเลย คิดเป็นร้อยละ 66.0 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เคยเบิกค่าสินไหมทดแทนคิดเป็นร้อยละ 34.0 ค่าสินไหมทดแทนเลย คิดเป็นร้อยละ 57.0 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เคยเบิกค่าสินไหมทดแทนคิดเป็นร้อยละ 43.0

จากผลการศึกษาพบว่า เหตุผลที่คนส่วนใหญ่ซื้อกรมธรรม์เพื่อซื้อความมั่นคงให้แก่ครอบครัวเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาเพื่อต้องการความคุ้มครองและสวัสดิการมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 33 เละเพื่อออมเงินมากขึ้นร้อยละ 28 เหตุผลอื่น ๆ ร้อยละ 5 ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อกรมธรรม์

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อกรมธรรม์ ต่อ ปัจจัยทางด้านบริษัทประกันและตัวแทนประกัน ซึ่งให้ผลการศึกษาดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ความมั่นคงของบริษัทประกันชีวิต และความรวดเร็วในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อกรมธรรม์เพิ่ม ส่วนปัจจัยด้านชื่อเสียงของบริษัทประกัน การโฆษณาในสื่อต่าง ๆ ของบริษัทประกัน จำนวนสาขาที่มีมากสะดวกในการให้บริการ และแบบของกรมธรรม์ประกันชีวิต กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อกรมธรรม์และจากผลการศึกษายังพบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ความน่าเชื่อถือของตัวแทนประกันชีวิต และ คุณภาพในการให้บริการของตัวแทนประกันชีวิต มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อกรมธรรม์เพิ่ม ส่วนปัจจัยด้านการให้ข้อมูลและคำแนะนำของตัวแทนประกันชีวิต และความคุ้นเคยและสนิทสนมกับตัวแทนประกันชีวิต กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อกรมธรรม์และนอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ผลประโยชน์และความคุ้มครองที่ได้รับจากการทำประกันชีวิต และรายได้ของตนเองและครอบครัว มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อกรมธรรม์

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อกรมธรรม์ต่อปัจจัยทางด้านประชากร สังคม และเศรษฐกิจ โดยสถิติไคสแควร์ ได้ผลการศึกษาดังนี้

ตารางความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตเพิ่มกับปัจจัยทางด้านประชากร สังคม และ เศรษฐกิจ

ปัจจัยที่ทดสอบ	**การซื้อเพิ่ม**	
	chi-square	*P*-value
เพศ	0.012	0.994
อายุ	10.506	0.231
การศึกษา	7.997	0.434
สถานภาพสมรส	4.675	0.574
อาชีพ	3.904	0.866
รายได้	15.728	0.046*

ที่มา. จากการคำนวณ

โดยที่

H_0 = ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการซื้อประกันชีวิตเพิ่มกับปัจจัยต่าง ๆ

H_a = มีความสัมพันธ์ระหว่างการซื้อประกันชีวิตเพิ่มกับปัจจัยต่าง ๆ

*มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความสัมพันธ์ร้อยละ 95

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการซื้อประกันชีวิตเพิ่มกับปัจจัยต่าง ๆ ตามตาราง 12 พบว่า การซื้อประกันชีวิตเพิ่ม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กับรายได้ ส่วนปัจจัยอื่น ๆ กับการซื้อประกันชีวิตนั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 แสดงว่ารายได้ที่แตกต่างกัน จะส่งผลให้ การซื้อประกันชีวิตเปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่วางไว้

อภิปรายผล

การศึกษาลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีกรมธรรม์เดียว ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 58.0 อายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 58.0 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 64.0 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/ธนาคาร ร้อยละ 60.0 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.0 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 60.0 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 1 กรมธรรม์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 63.0 มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 40.0 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 48.0 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/ธนาคาร ร้อยละ 58.0 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,000-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.0 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 38.0

ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการทำประกันชีวิต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี 1 กรมธรรม์ และเลือกถือกรมธรรม์แบบสะสมทรัพย์ โดยมีเหตุผลในการเลือกซื้อกรมธรรม์ก็เพื่อความคุ้มครองและสวัสดิการด้านค่ารักษา- พยาบาล ซึ่งบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตคือ ตัวเอง โดยมีมูลค่าความคุ้มครองของกรมธรรม์ที่เลือกนั้นกลุ่มที่มี 1 กรมธรรม์ เลือกมูลค่าความ-คุ้มครองที่ 50,000-300,000 บาทเป็นส่วนใหญ่ พบว่า กลุ่มที่ถือ 1 กรมธรรม์เลือกที่จะจ่ายค่าเบี้ยประกันต่ำกว่า 10,000 บาทต่อปี ซึ่งเหตุผลหลักที่ผู้ที่ถือกรมธรรม์เดียวเลือกซื้อกรมธรรม์ก็คือเพื่อซื้อความมั่นคงให้แก่ครอบครัว

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อกรมธรรม์

จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อ ความมั่นคงของบริษัทประกันชีวิต ความรวดเร็วในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน ความน่าเชื่อถือของตัวแทนประกันชีวิต และ คุณภาพในการให้บริการของตัวแทนประกันชีวิตว่ามีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจเลือกซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตเพิ่ม ส่วนปัจจัยอื่นกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญรองลงมา นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ผลประโยชน์และความคุ้มครองที่ได้รับจากการทำประกันชีวิต และรายได้ของตนเองและครอบครัว ก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อประกันชีวิตมากเช่นกัน ส่วนการศึกษาความสัมพันธ์ของการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตกับปัจจัยทางด้าน ประชากร สังคม และเศรษฐกิจ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 คือ รายได้ แสดงว่าการที่รายได้เปลี่ยนแปลงไป จะส่งผลให้การซื้อประกันชีวิตเปลี่ยนแปลงไปเช่นเดียวกัน ซึ่งตรงตามสมมุติฐานที่วางไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

จากการวิจัยพบว่าประชาชนให้ความสำคัญต่อ ความมั่นคงของบริษัทประกันชีวิต ความรวดเร็วในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน ความน่าเชื่อถือของตัวแทนประกันชีวิต และ คุณภาพในการให้บริการของตัวแทนประกันชีวิต เป็นหลักสำคัญในการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตเพราะฉะนั้นบริษัทประกันชีวิตควรให้ความสำคัญต่อปัจจัยดังกล่าวให้เพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มจำนวนผู้มาใช้บริการ และตอบสนองความต้องการของผู้มาใช้บริการอย่างถูกจุด นอกจากนี้การลดค่าเบี้ยประกัน และ/หรือการเพิ่มความคุ้มครองรวมของกรมธรรม์ อาจส่งผลให้ประชาชนหันมาทำประกันชีวิตมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการซื้อประกันชีวิตเพิ่มมีความสัมพันธ์โดยตรงกับรายได้ การที่ราคาของกรมธรรม์ และ/หรือการเพิ่มความคุ้มครองรวมของกรมธรรม์ ย่อมทำให้ประชาชนซื้อกรมธรรม์ได้เพิ่มขึ้นนั้นเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ประกอบอาชีพอื่นๆที่มีความแตกต่างกันหรือเป็นบุคคลที่ไม่เคยซื้อประกันชีวิต เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น และควรศึกษาเพิ่มในกลุ่มวัยเกษียณ และเปรียบเทียบการซื้อประกันในกลุ่มที่แตกต่างกันเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการซื้อที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

ธารณี นันทิกาญจน์. (2547). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของคนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ไพริน ศิริพงษ์ศักดิ์. (2546). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตของผู้เอาประกัน**. สารนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุธรรม หงศ์สำราญ และคณะ. (2528). **หลักการประกันชีวิต.** กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

Dewey, D. (1975). **Microeconomics. London**: Oxford University Press.

Neuman, J. V., & Morganstern, O. (1947). **The theory of games and economic behavior**. Princeton, NJ: Princeton University Press.

Samuelson, P. A. (1947). **Foundation of economic analysis**. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Yamane', T. (1968). **Elementary sampling theory**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

ปัจจัยที่มีต่อความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

Factors affecting the effectiveness of management in accordance with the principles of good governance. Si Songkhram Sub-district Municipality Nakhon Phanom Province

คนัมพร กันทะกะ

Kanumporn Kantaka

สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ 0910961051

Public Administration Faculty of Political Science Tell.0910961051

e-mail babayu121@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงครามจังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม และด้านความพร้อมรับผิด รองลงมาได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านหลักนิติธรรม

ควรมีการวางกรอบการทำงาน ขอบเขตและอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน เพื่อให้การทำงานมีระบบและสามารถตรวจสอบได้ ควรคำนึงถึงความสุจริต เที่ยงธรรม ความเสมอภาค และโอกาสทัดเทียมกัน

ในการปฏิบัติงาน ควรควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีระบบควบคุมด้านการเงิน ด้านการปฏิบัติงาน และด้านบริหาร จัดให้มีระบบการตรวจสอบและติดตามอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ หลักธรรมาภิบาล,การจัดการ,ผลสัมฤทธิ์

Abstract

This research has the objective To study the management according to the principles of good governance of Tambon Si Songkhram. Nakhon Phanom Province To compare the management according to the principles of good governance of the Si Songkhram Subdistrict Municipality Nakhon Phanom Province Classified by personal factors To study and compare the management according to the principles of good governance of Si Songkhram Subdistrict Municipality, Nakhon Phanom Province. The sample used for this study was members of the Sub-District Administrative Organization council in Muang District. Nakhon Phanom Province

This research is a survey research to study the factors affecting the achievement of management according to the principles of good governance of the Si Songkhram Subdistrict Municipality. Nakhon Phanom Province In which the researcher has performed the following steps

1. Population and Sample
2. Tools for data collection
3. Creation of data collection tools
4. Information Collection
5. Data analysis

By using ready-made tables of 127 people Krejcie & Morgan (Krejcie & Morgan), the tool used in this research was a 5-level estimation questionnaire. Standard deviation, t-test and F-test

The research results were found that Management according to good governance principles of Si Songkhram Subdistrict Municipality, Nakhon Phanom Province Overall and each aspect at a high level With the highest average is the moral aspect And liability Followed by Value And the lowest mean is Rule of law

A framework should be established. Clear scope and authority To provide a systematic work and can be checked. Consider honesty, fairness, equality and equal opportunities in the work performance. Should control and manage or arrange a financial control system. Operational aspects And management There is a system for checking and monitoring regularly.

Keywords Good Governance ,Management, Achievement

บทนำ

จากวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ.2540 ได้ส่งผลกระทบเชิงลบต่อทุกภาคส่วนของสังคมโดยสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งเกิดจากการบริหารจัดการในระดับชาติ และระดับองค์กรทั้งในภาครัฐและเอกชนที่มีความบกพร่องและขาดประสิทธิภาพรวมถึงการกระทำผิดทุจริตและขาดจริยธรรม ส่งผลให้ประเทศไทยมีการบังคับใช้และปรับแก้กฎหมายต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนภายในประเทศดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (ยกเลิกเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ.2547) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 มาตรา 3/1 พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552: 1)

การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลได้ถูกนำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย ด้วยเหตุเพราะ การปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแล กิจการต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรมสามารถช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ อีกทั้งเพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติภยันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และความมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542, 2542) ดังนั้นแล้วธรรมาภิ-บาล จึงเป็นพื้นฐานที่จะช่วยพัฒนาสังคมทั้งระบบให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยยึดถือหลัก 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

การสร้างธรรมาภิบาลของรัฐนั้นจำเป็นต้องอาศัยระบบการจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ มีภาระรับผิดชอบภายใต้กฎหมาย และนโยบายที่โปร่งใสตรวจสอบได้ การนำหลักธรรมาภิบาลหรือการบริหารการจัดการที่ดีหรือการบริหารภาครัฐแนวใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารการจัดการและปฏิบัติการในองค์การนั้น มีจุดประสงค์สำคัญคือการสร้างความพึงพอใจอย่างสูงสุดให้กับประชาชน โดยปัจจัยสำคัญประการแรกที่หน่วยงานภาครัฐต้องคำนึงถึงในการบริหารการจัดการเพื่อสร้างผลประโยชน์สูงสุดให้กับประชาชน ได้แก่การกำหนดนโยบายต่างๆที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ทั้งนี้องค์การที่สำคัญที่จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผลดังกล่าว คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตลอดจนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่อยู่อาศัยเพื่อให้ความรู้สึกความเป็นเจ้าของร่วมกันและมีจิตสำนึกสาธารณะที่จะสร้างสรรค์ งานพัฒนาต่างๆ ตามลักษณะของปัญหาและความต้องการ โดยในปัจจุบันนี้ประชาชนให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมกับภาครัฐมากขึ้น ซึ่งนับเป็นโอกาสที่ดีที่จะให้ตัวแทนประชาชนเหล่านี้เข้ามามีส่วนร่วมให้เข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้น ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งของการบริหารการจัดการตามหลักธรรมาภิบาล คือ ระบบการบริหารงานของภาครัฐต้องมีความรับผิดชอบได้โดยสาธารณะหรือตัวแทนของประชาชนทั้งด้านการใช้งบประมาณและวิธีการของการบริหารจัดการต่างๆนอกจากนี้ประชาชนควรที่ได้รับข่าวสารหรือประชาสัมพันธ์ เพื่อให้

ทราบถึงผลการดำเนินต่างๆ อย่างถูกต้องและ รวดเร็ว ทันสถานการณ์ โดยปัจจุบันประชาชนเองก็ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่กล่าวถึงนี้มากขึ้น ในขณะเดียวกันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมวลชน ก็นับได้ว่าเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการบริหารงานให้มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้มากยิ่งขึ้นและเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนอย่างสูงสุด โดยปัจจัยที่สำคัญที่จะสนับสนุนให้ข้าราชการพร้อมให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจและทุ่มเท ได้แก่ การที่บุคคลเหล่านั้นได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนมีขวัญกำลังใจที่ดีซึ่งเกิดจากได้รับความดูแลด้านสวัสดิการค่าตอบแทนที่เหมาะสม และได้รับการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในสายงานตามหลักระบบคุณธรรม ธรรมาภิบาลอาจประกอบไปด้วยหลักการสำคัญหลายประการ แล้วแต่วัตถุประสงค์ขององค์กรที่นำมาใช้ หลักการที่มีผู้นำไปใช้เสมอคือ การมีส่วนร่วมของประชาชน การมุ่งฉันทามติ การมีสำนึกรับผิดชอบ ความโปร่งใส การตอบสนอง ประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ความเท่าเทียมกันและการคำนึงถึงคนทุกกลุ่มหรือพหุภาคีและการปฏิบัติตามหลักนิติธรรม

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา “ปัจจัยที่มีต่อความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม” เพื่อศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม และนำผลที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะต่อองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดนครพนมต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม อย่างไร
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีต่อความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม อย่างไร
3. เพื่อศึกษาพัฒนาปัจจัยที่มีต่อความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

“ธรรมาภิบาล” หรือ “Good Governance” เริ่มใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ “Good Governance” ในการบริหารจัดการภาครัฐ (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2542: 17-18) ซึ่งแสดงโดยปริยายว่า ทั้งรัฐบาลไทยและกองทุนการเงินระหว่างประเทศเชื่อว่าวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น เป็นส่วนหนึ่งจาก การบริหารจัดการที่ไม่ดีหรือ อธรรมาภิบาล (Bad Governance)

หลักธรรมาภิบาลได้ถูกนำไปเชื่อมโยงกับประชาชนและการบริหารงานในธุรกิจเอกชนมากขึ้น เห็นได้จากพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้นำหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) และหลักการบริหารราชการแนวใหม่ (New Public Management) มาปรับใช้

ในการพัฒนาระบบราชการ โดยกำหนดเป้าหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามมาตรา 6 ระบุว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีนั้น ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

1. ให้เกิดประโยชน์สุขกับประชาชน
2. เกิดผลสัมฤทธิ์ภารกิจของรัฐ
3. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
4. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น หรือลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน
5. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
6. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
7. การประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลเกิดขึ้นครั้งแรกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ.2499 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่17 มกราคม 2500 หลักการสำคัญกฎหมายฉบับนี้คือ กำหนดให้ตำบลที่ได้รับการจัดตั้งมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์ โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้ รายจ่าย และพนักงานตำบลที่รับเงินเดือนจากงบประมาณของตนเองสามารถดำเนินกิจการส่วนตำบลได้อย่างอิสระ และในปีพ.ศ.2537 ได้เกิดขึ้นมาใหม่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546) เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำแหน่งแทนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 นับตั้งแต่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบลโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปโฉมใหม่ของสภาตำบลทั่วประเทศออกเป็น 2 รูปแบบ (โกวิทย์ พวงงาม, 2543: 170) ดังนี้

1. รูปแบบสภาตำบลได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล ได้แก่ สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 150,000 บาท ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 214 แห่ง

2. รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ตั้งขึ้นจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุน ในปีงบประมาณที่ผ่านมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น (มาตรา 43) พ.ศ. 2542 รัฐบาลได้มีการเสนอขอปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

วิจัย

อภิชาติ โชติชัชวาลย์กุล (2552) ได้ทำการศึกษาหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความยุติธรรม มีการวางแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่
1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตัวแปรตาม

ปัจจัยที่มีต่อความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม 6 ประการ ประกอบด้วย
1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักความมีส่วนร่วม
5. หลักความพร้อมรับผิด
6. หลักความคุ้มค่า

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกสภาองค์การเทศบาลตำบลศรีสงครามจังหวัดนครพนมทั้งสิ้น 188 คน

ผลการศึกษา

1. สถานภาพส่วนบุคคล

จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสภาเทศบาลตำบลศรีสงครามจังหวัดนครพนม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.3 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 45.7 ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31-35 ปี ร้อยละ 31.5 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 70.1 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 1-5 ปี ร้อยละ 48.0

2. การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารงานส่วนตำบล

จากผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (=3.64 , =0.88) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักคุณธรรม และด้านความพร้อมรับผิด (=3.73) รองลงมาได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า (=3.65, =0.89) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านหลักนิติธรรม (=3.52, =0.90) ตามลำดับ

โดยจากผลการศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงครามจังหวัดนครพนมใน 6 ด้าน คือ (1) ด้านหลักนิติธรรม (2) ด้านหลักคุณธรรม (3) ด้านหลักความโปร่งใส (4) ด้านหลักความมีส่วนร่วม (5) ด้านหลักความพร้อมรับผิด และ (6) ด้านหลักความคุ้มค่า มีดังนี้

2.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก (=3.52) เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร และข้อกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก (=3.80) รองลงมาได้แก่ มีการบริหารงานด้วยความเป็นธรรม เสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง (=3.47) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการกำหนดขอบเขตอำนาจ และหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนสุภาพเรียบร้อย อยู่ในระดับปานกลาง (=3.28) ตามลำดับ

2.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก (=3.73) เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการบริหารงาน โดยคำนึงถึงบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้รับการบริการอย่างทัดเทียมกัน (=3.93) รองลงมาได้แก่ เปิดโอกาสให้บุคลากรหรือทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็น ร่วมแก้ไขปัญหา และนำข้อมูลที่ได้มาปรับใช้ในการบริหารงาน (=3.71) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการบริหารงาน โดยคำนึงถึงบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้รับการปฏิบัติอย่างทัดเทียมกัน (=3.56) ตามลำดับ

2.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (=3.64) เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานอย่างเปิดเผย และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างเสรีตามความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก (=3.77) รองลงมาได้แก่ มีระบบการตรวจสอบการทำงานภายในหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก (=3.73) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการสื่อสารหรือแจ้งข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอและถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง (=3.46)

2.4 ด้านหลักความมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก (=3.59) เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder) และนำไปปรับปรุงการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก (=3.71) รองลงมาได้แก่ มีการใช้กระบวนการตัดสินใจ จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder) ที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก (=3.62) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และร่วมแสดงความคิดเห็นของตนเองได้ อยู่ในระดับปานกลาง (=3.44) ตามลำดับ

2.5 ด้านหลักความพร้อมรับผิด พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก (=3.73) เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่าทุกข้อ อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีระบบให้บุคลากรตระหนักในความรับผิดชอบต่อหน้าที่และศักยภาพของตนเอง (=3.78) รองลงมาได้แก่ มีการกำกับ ติดตาม และ

ประเมินผลการปฏิบัติงาน อย่างทัดเทียมกัน (=3.73) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความสำนึกในการรับผิดชอบต่อหน้าที่ และยอมรับผลการดำเนินงาน ทั้งรับผิดและรับชอบ (=3.68) ตามลำดับ

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก (=3.65) เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการบริหารจัดการที่ได้ผลงานที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับเป้าหมาย งบประมาณ และเวลาที่ใช้ไป (=3.66) รองลงมาได้แก่ สามารถแนะแนวทาง แก้ไขปัญหาการทำงาน หรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ที่เกิดขึ้นจากการทำงานของหน่วยงาน (=3.65) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการนำข้อมูลสารสนเทศเป็นหลักสำคัญในการบริหารงาน (=3.64) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีต่อความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนมได้อภิปรายผล ดังนี้

จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม เกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารงานส่วนตำบล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า โดยรวมเพศที่ต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารสวนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนมมีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สาเหตุที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจาก เพศที่ต่างกันมีระดับการรับรู้จากประสบการณ์ที่พบต่างกัน กล่าวคือเมื่อมีประสบการณ์และการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น มีการพัฒนาบทบาททางเพศที่แตกต่างกัน จนกระทั่งการพัฒนาความคิด การวิเคราะห์จากประสบการณ์ที่พบเจอกับตัวเอง หรืออีกนัยหนึ่งคือ ความแตกต่างของความสามารถในการรับรู้เฉพาะอย่างของเพศนั่นเอง เป็นผลให้ประสบการณ์ที่ได้รับประมวลความคิดและพิจารณาบทบาทหน้าที่ที่ปฏิบัติจากนโยบายหรือแบบแผนที่เกิดประสิทธิผลต่อการจัดการกับบุคคล และทรัพยากรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความรู้สึกและความต้องการของสาธารณะชน ด้วยการปฏิบัติตามหลักความโปร่งใสและหลักความคุ้มค่าตามแผนนโยบาย และเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 สอดคล้องกับแนวคิดของสหประชาชาติ (United Nations Development Programme, 1995) ที่กล่าวว่า เมื่อนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ความสอดคล้องระหว่างประสิทธิผลอันสามารถจัดสรรใช้ทรัพยากรต่างๆ ได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคมโดยรวม รวมถึงการทำงานที่รวดเร็ว มีคุณภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการปฏิบัติที่โปร่งใส จะเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงต่อกันและส่งผลต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการดังกล่าวอีกด้วย ผลการศึกษาดังกล่าว ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของอภิชาติ โชติชัชวาลย์กุล (2552) ที่พบว่า เพศที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลศรีสงคราม จังหวัดนครพนม เกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารงานส่วนตำบล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จำแนกตามอายุ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันใน ด้านหลักความโปร่งใส และด้าน

หลักความพร้อมรับผิด เนื่องจาก อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่เห็นและรับรู้ได้ถึงความแตกต่างกันระหว่างวิธีปฏิบัติ ซึ่งจะเห็นได้จากการที่บุคคลนั้นได้รับความเชื่อมั่นหรือไว้ใจให้ทำหน้าที่หรืองานต่างๆ ในขณะเดียวกัน การทดสอบยังพบไปในทิศทางเดียวกัน โดยผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารสวนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนมเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารงานส่วนตำบล จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนมมีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านหลักคุณธรรมและด้านหลักความพร้อมรับผิด แต่ในขณะที่ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารสวนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนมเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารงานส่วนตำบล จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุกด้าน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นพาพร ตรีพิษจักร (2552) ที่พบว่าบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการกำหนดขอบเขต อำนาจ และหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนสุภาพเรียบร้อย ผู้ศึกษาขอเสนอแนะว่าควรมีการวางกรอบการทำงานขอบเขตและอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน เพื่อให้การทำงานมีระบบและสามารถตรวจสอบได้

2. ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการบริหารงาน โดยคำนึงถึงบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้รับการปฏิบัติอย่างทัดเทียมกัน ผู้ศึกษาขอเสนอแนะว่าควรคำนึงถึงความสุจริต เที่ยงธรรม ความเสมอภาค และโอกาสทัดเทียมกันในการปฏิบัติงาน

3. ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการสื่อสารหรือแจ้งข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอและถูกต้อง ผู้ศึกษาขอเสนอแนะว่าควรควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีระบบควบคุมด้านการเงิน ด้านการปฏิบัติงาน และด้านบริหาร จัดให้มีระบบการตรวจสอบและติดตามอย่างสม่ำเสมอ

4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม พบว่า ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และร่วมแสดงความคิดเห็นของตนเองได้ ผู้ศึกษาขอเสนอแนะว่าควรกำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่อย่างมีส่วนร่วมพิจารณาตัดสินในการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่างๆ มีการรับฟังการแสดงออกความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน มีบทบาทในการเป็นผู้ตัดสินใจ ซึ่งผลการตัดสินใจมีผลผูกพันให้หน่วยงาน

5. ด้านหลักความพร้อมรับผิด พบว่า ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีความสำนึกในการรับผิดชอบต่อหน้าที่ และยอมรับผลการดำเนินงาน ทั้งรับผิดและรับชอบ ผู้ศึกษาขอเสนอแนะว่าควรพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนระบบหรือวิธีการทำงานของหน่วยงานเพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่ดี

6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการนำข้อมูลสารสนเทศเป็นหลักสำคัญในการบริหารงาน ผู้ศึกษาขอเสนอแนะว่าควรอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการนำข้อมูลที่เป็นขององค์การเองนำไปปรับปรุงการบริหารงาน เพื่อให้ระบบการทำงานทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชน เพื่อให้ตระหนักเห็นความสำคัญในความต้องการภาคประชาชนที่มีต่อองค์กการบริหารส่วนท้องถิ่น

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. (2542). **การวางแผนและการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว.** กรุงเทพมหานคร : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชนะศักดิ์ ยุวบูรณ์. (2543). **กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดีในการปกครองที่ดี (Good Governance).** กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์.

ธีรยุทธ บุญมี. (2541). **ธรรมรัฐแห่งชาติยุทธศาสตร์กู้หายนะประทศไทย.** กรุงเทพฯ: สายธาร.

นฤมล ทับจุมพล. (2541). แนวคิดและวาทกรรมว่าด้วย “ธรรมรัฐแห่งชาติ” ในการจัดการปกครอง (Governance). บรรณาธิการ.

บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และ บุญมี ลี้. (2546). **รายงานการวิจัยตัวชี้วัดธรรมาภิบาล.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประเวศ วะสี. (2542). **ยุทธศาสตร์ชาติ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนเพื่อสังคมธนาคารออมสิน.

พรนพ พุกกะพันธุ์. (2545). **จริยธรรมทางธุรกิจ.** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์. บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2542). **การสร้างธรรมาภิบาล (good governance) ในสังคมไทย.** กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

พยอม วงศ์สารศรี. (2542). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์ .** กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

พิทยา บวรวัฒนา. (2546). **ทฤษฎีองค์การสาธารณะ.** กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคภูมิ นิยมวิทยาพันธ์. (2546). **ความเป็นธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัว อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาชนบทศึกษาและการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2548). **การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐ.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). **องค์การและการจัดการ.** กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.

ศิริพร ยั่งยืน. (2555). **การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลแกลง.** ระยอง: วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา.

สมยศ นาวีการ. (2533). **การบริหารเพื่อความเป็นเลิศ.** กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). **คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating).** กรุงเทพฯ : บริษัท พรีเมียร์ โปร จำกัด.

สุภาเพ็ญ จริยะเศรษฐ์. (2542). **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย.** กาญจนบุรี: สถาบันราชภัฏ.

สุดจิต นิมิตกุล. (2543). **การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีการปกครองที่ดี (Good Governances).** กรุงเทพฯ: บพัธการพิมพ์.

สังศิต พิริยะรังสรรค์. (2549). **คอร์รัปชันแบบเบ็ดเสร็จ.** กรุงเทพฯ : ร่วมด้วยช่วยกัน.

อานันท์ ปันยารชุน. (2541). **คนดีที่สังคมยังต้องการ.** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: แสงดาวการพิมพ์.

Dale.B.G. (Ed.). (1994). **Managing Quality.** New York : Prentice hall.

Dale.B.G. (Ed.). (1994). **Managing Quality.** New York : Prentice hall.

Hersey, Paul. and Blanchard, Kenneth H. (1988). Management of Organizational Behavior : **Utilizing Human Resources.** Prentice Hall, Englewood Cliffs, New jersey.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities.** Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.

Lovell, R. B. (1980). **Adult Learning.** New York: Haper and Row.

Middlemist, R.D., and Hitt,M.A. (1988). **Organization Behavior: Managerial Strategies for Performance.** St. Paul: West Publishing Company

Peter F. Druker. (2005). **The Practice of management.** New York : Harper & Row.

Schiffman, Leon G. and Kanuk Leslie Lazar . (1991). **Consumer Behavior .** 4 th. ed. New Jersey : Englewood Cliffs.

Stoner,J.A.F.(1978). “ **Management” .** New Jersey: Prentic-Hall.

Terry, George R. (1997). **Principles of Management.** 4th ed. Homewood, llinois : Richard

Weiss, Thomas G. (2000). **Governance, good governance and global governance: conceptual and actual challenges.** Third World Quarterly 2:795-814.

โครงการพัฒนาสูตรดินพื้นบ้านเขตทวีวัฒนาเพื่อสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา: แสงแห่งชีวิต

The Development of Local ClayFormulas in ThawiWatthana District to Create CeramicSculptures: Light of Life

ปราเมศวร์ กลางหมื่นไวย

Pramet klangmuenwai

สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ - การออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี02-800-6800ต่อ4101

Department of Visual Art Design - Product Design Faculty of Fine and Applied ArtsBangkokthonburi University 02-800-6800 ต่อ 4101

tungkuy1988@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อสร้างสรรค์ประติมากรรมดินเผาจากความประทับใจในธรรมชาติของเมล็ดพันธุ์ที่สามารถขยายพันธุ์ได้โดยอาศัย เวลา น้ำ และแสงแดดที่เหมาะสมก่อเกิดเป็นธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและอาหารแก่สัตว์โดยนำเมล็ดพันธุ์ไม้ต่างๆตามธรรมชาติมาคลี่คลายบางส่วนเพื่อให้ตอบสนองอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์และการเกิดใหม่ โดยใช้เนื้อดินพื้นบ้านเขตทวีวัฒนามาทดลองเป็นเนื้อดินปั้นโดยใช้ทฤษฎีตารางสามเหลี่ยม (Tri-axial Blend)ในการหาส่วนผสมของเนื้อดินปั้นเพื่อให้ได้ผลการทดลองของดินปั้นที่มีคุณสมบัติเหมาะสมคือมีความเหนียว ขึ้นรูปได้ดี อัตราการหดตัวน้อยเพื่อลดการฉีกร้าว มีความแกร่ง และมีสีสันตามความต้องการต่อการนำไปสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา “แสงแห่งชีวิต”ผลการทดลองได้ส่วนผสมของดินในจุดที่31 เป็นเนื้อดินปั้นในอัตราส่วน ดินพื้นบ้านเขตทวีวัฒนาร้อยละ 60ดินขาวร้อยละ30ดินเชื้อละเอียดร้อยละ 10 และ เพิ่มขี้เถ้าแกลบร้อยละ 5 โดยผลที่ได้จากการทดลองคือดินมีคุณสมบัติการขึ้นรูปได้ดีมีความเหนียวที่เหมาะสม การหดตัว ร้อยละ 14%ในอุณหภูมิ 1,100องศาเซลเซียส และมีการตกแต่งด้วยน้ำดินความละเอียดสูง(terasigillata)ในโทนสี ขาว น้ำตาลเผาในอุณหภูมิ 1,100 องศาเซลเซียสในบรรยากาศสันดาปสมบูรณ์ ซึ่งบรรยายความรู้สึกสอดคล้องกับแรงบันดาลใจได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ : ดินพื้นบ้าน, ประติมากรรม, เมล็ดพันธุ์ , ธรรมชาติ

Abstract

The purpose of thisresearch is to design and createceramic sculpture which inspired by nature of seed reproducing and depending on time, water, and sunlight. It becomes great natural resources of living and food for animals by unwrapped some

seed to react with mood and feeling that show how fertile and reproductive of the nature using local soil in ThawiWatthana Districtexperiment for ceramic clay by using the Tri-axial Blend theory to find the mixture of clay to get the results of the ceramic clay that has the right properties that is good stickiness, good formability low shrinkage rate to reduce Fracture is strong and colorful demanding to be createceramic sculpture "Light of life"The results were obtained from the soil mixture at point 31. The mixture of clay, local clay 60%, Kaolin10%, Grog 10%, and add 5% of ash, The results obtained from the experiment were that the soil had good formability and suitable ductilityproperty of shrinkage at 14% at the temperature of 1,100°c.It is decorated with high-definition clay water (tera sigillata) in white and brown tones in a temperature of 1,100 ° C. on oxidation Which works out in harmony with the inspiration as well.

Keywords: Local clay,Sculpture,Seed, Nature

บทนำ

ธรรมชาติสร้างสรรค์สิ่งต่างๆขึ้นมาให้มีความยิ่งใหญ่สวยงามสมบูรณ์ เป็นแหล่งที่พักอาศัย แหล่งอาหารของบรรดาสัตว์ สิ่งมีชีวิตทั้งหลายได้อาศัยอยู่ด้วยกัน โดยมีเมล็ดพันธุ์ในการสืบทอดและขยายพันธุ์ จากต้นไม้ใหญ่สู่เมล็ดพันธุ์ที่สมบูรณ์ อาศัยเวลาความชื้นและแสงแดดที่เหมาะสม เมล็ดพันธุ์จะสร้างรากอ่อนหยั่งลงสู่พื้นดินที่สมบูรณ์ จากเมล็ดพันธุ์ สู่ต้นกล้า เป็นต้นไม้ใหญ่ ก่อเกิดเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์ พืชพันธุ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นพืชเล็กหรือต้นไม้ใหญ่ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ มีช่วงเวลาวงจรชีวิตที่มีกระบวนการของการเจริญเติบโตกลายเป็นต้นอ่อน โดยมีเปลือกทำหน้าที่เสมือนเกราะห่อหุ้มสิ่งสำคัญที่อยู่ภายในเอาไว้เพื่อให้ต้นอ่อนเจริญเติบโตออกมาทำหน้าที่ต่อไปเป็นความงามของช่วงเวลาการเปลี่ยนผ่านที่มีกระบวนการเกิดขึ้นและค่อยเจริญเติบโตอยู่ภายในเมล็ดเล็กๆ

จากความประทับใจดังกล่าวจึงเกิดแรงบันดาลใจในการออกแบบและสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา จากความประทับใจในพลังและความงามของเมล็ดพันธุ์ที่สามารถกักเก็บความอุดมสมบูรณ์ไว้ในเมล็ด โดยอาศัย น้ำ แสงแดด และระยะเวลาที่เหมาะสมจากเล็ดพันธุ์กลายเป็นต้นกล้า เป็นต้นไม้ใหญ่ ก่อเกิดเป็นผืนป่า สร้างระบบนิเวศที่สมบูรณ์ ผู้วิจัยผลงานนี้ได้บอกเล่าเรื่องราวผ่านรูปทรงโดยการตัดทอนและเติมแต่งจากรูปทรงของเมล็ดพันธุ์ของต้นไม้ในธรรมชาติเพื่อให้เกิดรูปทรงใหม่แสดงให้เห็นถึงเรื่องราวของความอุดมสมบูรณ์และการเกิดใหม่ของพืชโดยกระบวนการสร้างสรรค์ผ่านเทคนิคเครื่องปั้นดินเผาซึ่งมีกระบวนการพัฒนาเนื้อดินปั้นจากแหล่งดินพื้นบ้านเขตทวีวัฒนาเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตทวีวัฒนาเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการทำเกษตรกรรมเช่นการทำนา สวนผัก ผลไม้ และสวนกล้วยไม้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ถึงคุณสมบัติของดินในเขตพื้นที่ทวีวัฒนาซึ่งเกิดจากการทับถมกันของตะกอนดินผ่านระยะเวลานาน สามารถนำมาปรับปรุง

เป็นดินปั้นเครื่องปั้นดินเผาโดยการใช้สูตรตารางสามเหลี่ยม(Triaxial Blend) ใช้ดินพื้นบ้านจากเขตทวีวัฒนาเป็นส่วนผสมหลักโดยมีส่วนผสมกับวัตถุดิบอื่นคือดินขาวและดินเชื้อเพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์คุณสมบัติที่เหมาะสมของเนื้อดินปั้นและสามรถเป็นประโยชน์ต่อไปในการพัฒนาท้องถิ่นตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่ทวีวัฒนาได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผาสำหรับประดับตกแต่งที่แสดงออกถึงความงามตามธรรมชาติ ของเมล็ดพืชเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์โดยคลี่คลายบางส่วนให้ตอบสนองอารมณ์ ความรู้สึกที่แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์และการเกิดใหม่ของพืช จากเมล็ดพันธุ์ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ

2. การทดลองเพื่อหาอัตราส่วนผสมที่เหมาะสมสำหรับการสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผาจากดินพื้นบ้านเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ทบทวนวรรณกรรม

บัญชา ชื่นจิตและคณะ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องการผลิตผลิตภัณฑ์กระเบื้องมุงหลังคาจากดินพื้นบ้านจังหวัดสุรินทร์โดยการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1. เพื่อศึกษาคุณสมบัติทางกายภาพของกระเบื้องมุงหลังคาจากอัตราส่วนผสมระหว่างซีเมนต์เศษกระเบื้อง ดินสุรินทร์และขี้เถ้าที่เหมาะสมสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์ กระเบื้องมุงหลังคาเซรามิกส์ 2. เพื่อศึกษาและออกแบบเครื่องอัดขึ้นรูปกระเบื้องมุงหลังคาเซรามิกส์ผลการวิจัยการสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องอัดขึ้นรูปกระเบื้องมุงหลงคาเซรามิกส์พบว่าจะพบได้ว่าอัตราส่วนผสมระหว่างซีเมนต์กับมวลรวมที่ 1:3 จะมีความสามารถในการรับน้ำหนักกดที่7, 28 และ 56 วัน มีค่าอยู่ระหว่าง4.05-7.59 Mpaมีการดูดซึมน้ำอยู่ระหว่าง 11.00-11.55 มีน้ำหนักระหว่าง 0.80-1.45 Kg และมีความเหมาะสมในการขึ้นรูปได้ปานกลาง– ดีซึ่งในอัตราส่วนผสมที่ 1 : 2 : 1 จะได้ผลเหมาะสมที่ดีที่สุดเนื่องจากมีอัตราส่วนผสมของขี้เถ้าแกลบอยู่ในปริมาณพอเหมาะ ซึ่งจะส่งผลต่อความแข็งแรงของกระเบื้องทั้งนี้ระยะเวลาในการบ่มก็มีผลต่อความแขงแรงด้วยเช่นกัน ผลของการศึกษาการสร้างเครื่องอัดขึ้นรูปกระเบื้องมุงหลังคาเซรามิกส์แบบใช้แรงคนในการอัดขึ้นรูปนั้นอกจากจะเป็นเครื่องที่มีราคาประหยัด ขนาดที่เล็ก และการบำรุงรักษาต่ำแล้วยังสามารถนำไปเป็นต้นแบบการไปผลิตกระเบื้องเพื่อใช้ในครัวเรือน ทั้งยังเป็นการส่งเสริมการนำเศษวัสดุเหลือใช้มาสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนอีกด้วย

โกมล รักษ์วงศ์ (ม.ป.ป. : 3) ได้ทดลองหาอัตราส่วนผสมของเนื้อเซรามิกส์สโตนแวร์สำหรับขึ้นรูปด้วยวิธีหล่อ ผลการทดลองพบว่า อัตราส่วนผสมของเนื้อเซรามิกส์สโตนแวร์ ที่ใช้ได้ผลดีเมื่อเผาที่อุณหภูมิ 1,225 องศาเซลเซียส มีคุณสมบัติทางด้านฟิสิกส์หลังการเผา คือ มีการดูดซึมน้ำร้อยละ0.1 การหดตัวหลังเผา ร้อยละ 13.8 เมื่อเผาในบรรยากาศการเผาไหม้แบบสมบูรณ์มีสีขาวโดยอัตราสวนผสมของเนื้อเซรามิกส์สโตนแวร์ ประกอบด้วย ดินขาว จังหวัดลำปาง ร้อยละ 25.8 ดินขาว จังหวัด

ระนอง ร้อยละ 19.2 ดินดำ ร้อยละ 14.3 หินเขียวหนุมานร้อยละ 30.0 หินฟันม้าจังหวัดราชบุรีร้อยละ 10.7 และโซเดียมซิลิเกตร้อยละ 0.3

มะลิฉตัร เอื้ออานันท์(ผู้แปล, 2540 : 814) ได้แปลความหมายของประติมกรรม (Sculpture) ไว้ในพจนานุกรมศัพท์ศิลปะว่าคือการสร้างสรรค์รูปทรงสามมิติโดยการแกะสลักการปั้นหรือนำส่วนย่อยมาประกอบเข้าด้วยกันเป็นผลงานชิ้นเดียวกันและนำส่วนที่ไม่ต้องการออกจากรูปทรงโดยรวม ความหมายของคำว่า ประติมากรรมตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525 : 504) หมายถึง ศิลปะสาขาหนึ่งจำพวกวิจิตรศิลป์ ซึ่งเกี่ยวกับการแกะสลักไม้หินอ่อนหรือโลหะให้เป็นรูปหรือลวดลายต่างๆตามที่ต้องการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

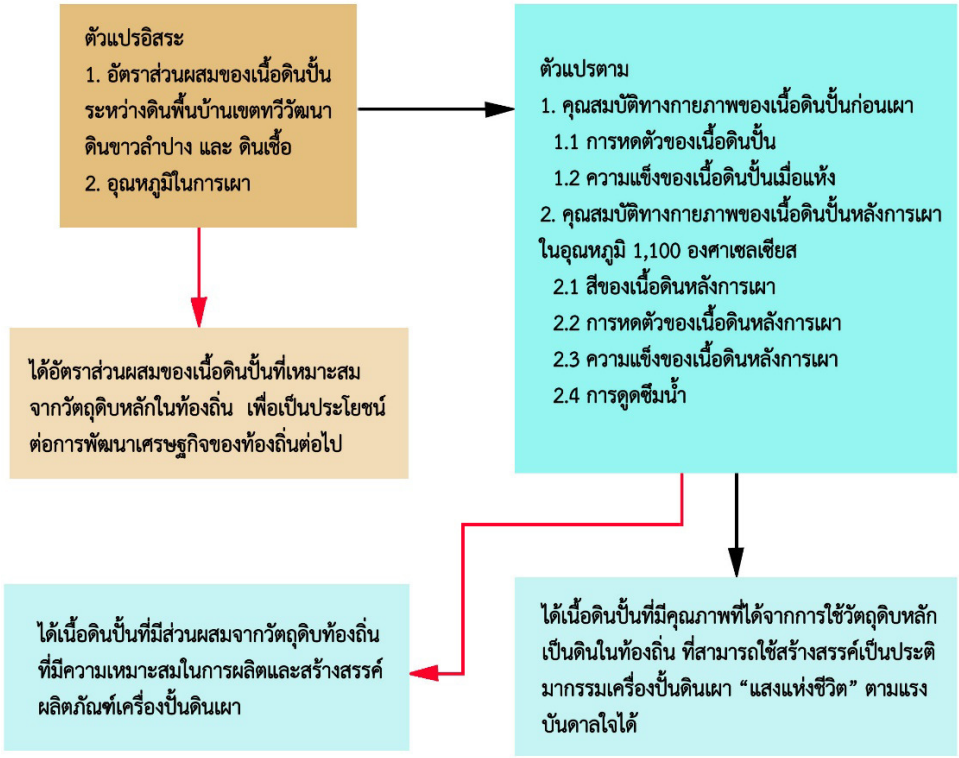

ภาพที่ 1 แผนผังแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาอัตราส่วนผสมและสมบัติทางกายภาพของเนื้อดินจากดินพื้นบ้านเขตทวีวัฒนา เพื่อออกแบบและสร้างสรรค์เป็นประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผาสำหรับประดับตกแต่งที่แสดงออกถึงความงามตามธรรมชาติ ของเมล็ดพืชเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์โดยคลี่คลายบางส่วนให้ตอบสนองอารมณ์ ความรู้สึกที่แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์และการเกิดใหม่ของพืชจากเมล็ดพันธุ์ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1.การทดลองเนื้อดินปั้น โดยการศึกษาอัตราส่วนผสมและสมบัติทางกายภาพใช้สูตรตารางสามเหลี่ยม(Triaxial Blend) โดยใช้ดินพื้นบ้านจากเขตทวีวัฒนาเป็นส่วนผสมหลักโดยมีส่วนผสมกับวัตถุดิบอื่นคือดินขาวและดินเชื้อโดยการสุ่มตัวอย่าง อย่างมีระบบให้วัตถุดิบในแต่ละด้านเท่ากัน มีค่าแตกต่างกันจุดละ 10 จาก 0 ถึง 100 ได้จำนวน 36 อัตราส่วนผสม และทดสอบสมบัติทางกายภาพของเนื้อดิน เพื่อหาอัตราส่วนผสมที่ดีที่สุดเพื่อใช้ในการขึ้นรูป

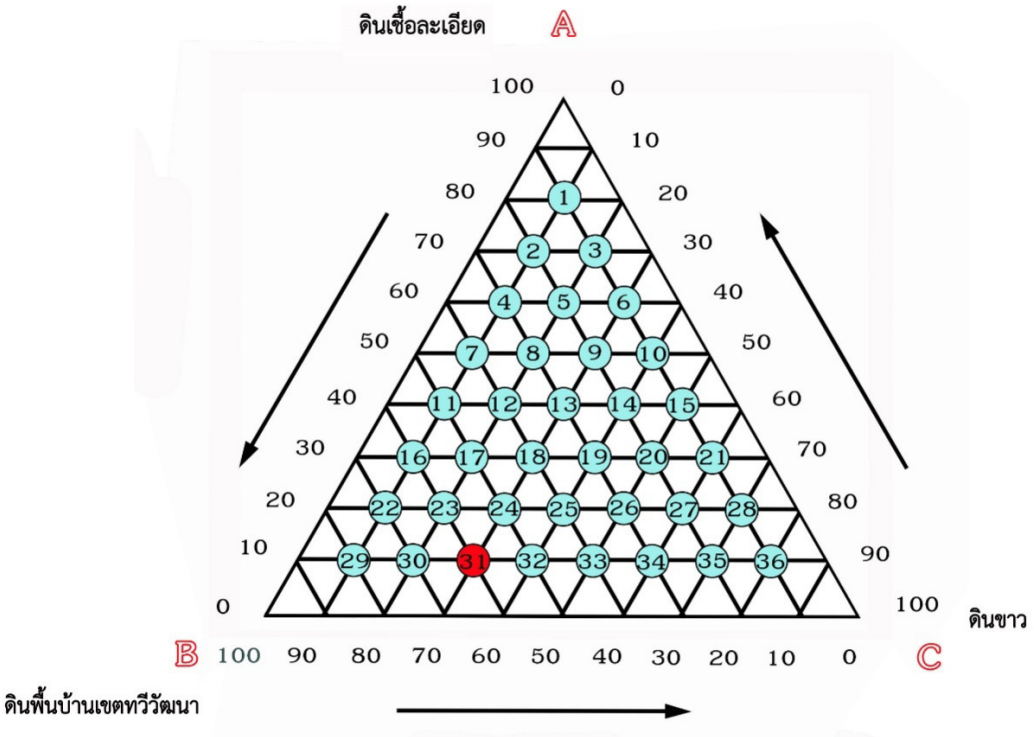

ภาพที่ 2 ตารางสามเหลี่ยมแสดงส่วนผสมของเนื้อดินปั้น

จากการจากการทดลองเนื้อดินปั้นที่มีวัตถุดิบหลักจากดินพื้นบ้านเขตทวีวัฒนาพบว่าส่วนผสมของดินปั้นในจุดที่ 31 ใช้ได้ดี มีความเหนียว เหมาะแก่การขึ้นรูปด้วยมือและการนำไปเผาในอุณหภูมิ 1100 องศาเซลเซียส ซึ่งมีอัตราส่วนผสมดังนี้

ดินพื้นบ้านจากเขตทวีวัฒนา 60 %ดินเชื้อ 10%

ดินขาว 30 %

เนื้อดินที่ใช้มีการหดตัว 14 % หลังการเผาอุณหภูมิ 1,100 องศาเซลเซียสเนื้อดินมีสีน้ำตาลส้ม เหมาะแก่การออกแบบและสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผาตามแรงบันดาลใจต่อไป

2.การออกแบบในขั้นตอนของการออกแบบผู้วิจัยได้เริ่มจากการนำแรงบันดาลใจมาคิดวิเคราะห์จนนำไปสู่การสรางสรรค์ประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา“แสงแห่งชีวิต” ที่มีแนวความคิดมาจากโดยการตัดทอนและเติมแต่งจากรูปทรงของเมล็ดพันธุ์ของต้นไม้ในธรรมชาติ เพื่อให้เกิดรูปทรงใหม่แสดงให้เห็นถึงเรื่องราวของความอุดมสมบูรณ์และการเกิดใหม่ของพืช แล้วได้นำไปพัฒนาต่อเป็นประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา“แสงแห่งชีวิต”เพื่อประดับบ้านพักที่อยู่อาศัยหรืออาคารและสวน

ตารางที่ 1 การพัฒนาแบบร่าง 2 มิติจากแรงบันดาลใจ

แบบร่างระยะที่	ภาพ	ผลวิเคราะห์
1		แบบร่าง 2 มิติระยะที่ 1 ได้ออกแบบและสร้างสรรค์ ประติมากรรม แสงแห่งชีวิตจากแรงบันดาลใจ
2		แบบร่าง 2 มิติระยะที่ 2 ได้ออกแบบและสร้างสรรค์ ประติมากรรม แสงแห่งชีวิตจากแรงบันดาลใจได้ พัฒนารูปทรงจากแบบร่างในระยะที่ 1 โดยใช้รูปทรง ของเมล็ดพันธุ์ในการออกแบบ
3		แบบร่าง 2 มิติระยะที่ 3 ได้ออกแบบและสร้างสรรค์ ประติมากรรม แสงแห่งชีวิตจากแรงบันดาลใจได้ พัฒนารูปทรงจากแบบร่างในระยะที่ 2 โดยตัดทอน, เพิ่มเติมในบางส่วนเพื่อสื่อถึงการเกิดใหม่
4		แบบร่าง 2 มิติระยะที่ 4 ได้ออกแบบและสร้างสรรค์ ประติมากรรม แสงแห่งชีวิตจากแรงบันดาลใจได้เพิ่มเติมรูปทรงของปฏิมากรรม เพื่อแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ ความงอกงาม
5	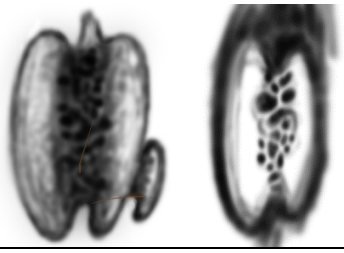	แบบร่าง 2 มิติระยะที่ 5 ภาพร่างแนวทางการเชื่อมต่อของวัตถุโดยใช้ทัศนธาตุเส้นและพื้นผิวเพื่อแสดงออกถึงแรงบันดาลใจ

6		แบบร่าง 2 มิติระยะที่ 6 พัฒนารูปทรงประติมากรรม จากแรงบันดาลใจ ได้เพิ่มเติมรูปทรงของปฏิมากรรม เพื่อแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ ความงอกงาม
7	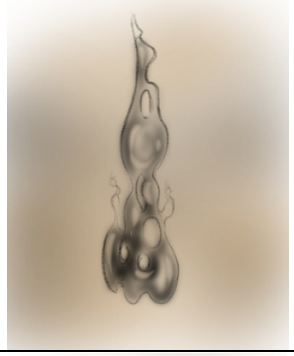	แบบร่าง 2 มิติระยะที่ 7 พัฒนารูปทรงประติมากรรม จากแรงบันดาลใจ ได้เพิ่มเติมรูปทรงของปฏิมากรรม เพื่อแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ ความงอกงาม
8		แบบร่าง 2 มิติระยะที่ 8 พัฒนารูปทรงประติมากรรม จากแรงบันดาลใจ ได้เพิ่มเติมรูปทรงของปฏิมากรรม เพื่อแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ ความงอกงาม

3. การขึ้นรูป ผู้สร้างสรรค์ใช้การขึ้นรูปด้วยมือ ซึ่งเป็นวิธีการขึ้นรูปภาชนะเครื่องปั้นดินเผาที่เหมากับรูปทรงอิสระและยังแสดงถึงความเป็นธรรมชาติโดยการทิ้งร่องรอยการบีบดินและสามารถตกแต่งพื้นผิวให้มีความคล้ายธรรมชาติได้

4.เคลือบและการเผาผลงานผู้สร้างสรรค์ผลงานได้เลือกใช้เคลือบน้ำดินความละเอียดสูง (terrasigillata)เผาในอุณหภูมิ1,100 องศาเซลเซียสในบรรยากาศสันดาปสมบูรณ์ ซึ่งได้ดินในโทนสีส้ม ขาว ซึ่งบรรยายความรู้สึกสอดคล้องกับแรงบันดาลใจได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 3 ภาพผลงานสำเร็จ

ผลการวิจัย

การสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้เกิดจากความประทับใจในพลังและความงามของเมล็ดพันธุ์ที่สามารถกักเก็บความอุดมสมบูรณ์ไว้ในเมล็ด โดยอาศัย น้ำ แสงแดด และระยะเวลาที่เหมาะสมจากเล็ดพันธุ์กลายเป็นต้นกล้า เป็นต้นไม้ใหญ่ ก่อเกิดเป็นผืนป่า สร้างระบบนิเวศที่สมบูรณ์ ผู้สร้างสรรค์ผลงานนี้ได้บอกเล่าเรื่องราวผ่านงานประติมากรรมโดยตัดทอนและเติมแต่งจากรูปทรงของเมล็ดพันธุ์ของต้นไม้ในธรรมชาติ เพื่อให้เกิดรูปทรงใหม่แสดงให้เห็นถึงเรื่องราวของความอุดมสมบูรณ์และการเกิดใหม่โดยผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยไว้ 2 ด้าน ดังนี้

1.ผลการทดลองเนื้อดินปั้นจากแหล่งเดินเขตทวีวัฒนาจากการจากการทดลองเนื้อดินปั้นที่มีวัตถุดิบหลักจากดินพื้นบ้านเขตทวีวัฒนาพบว่าเนื้อดินมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะขึ้นรูปประติมากรรมเครื่องปปั้นดินเผาโดยมีส่วนผสมของดินหลายจุดที่นำไปใช้และต่อยอดได้ ในที่นี้ผู้วิจัยได้เลือกส่วนผสมของดินปั้นในจุดที่ 31 เพื่อที่จะนำมาขึ้นรูปประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา แสงแห่งชีวิต เนื่องจากเนื้อดินมีความเหนียวมีการทรงตัวที่ดี เหมาะแก่การขึ้นรูปด้วยมือและเมื่อนำไปเผาในอุณหภูมิ 1,100 องศาเซลเซียส ดินมีสีน้ำตาลอมส้ม มีอัตราการหดตัวอยู่ที่ 14%เหมาะแก่การสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผาแสงแห่งชีวิต ตามแรงบันดาลใจ ซึ่งเนื้อดินปั้นมีอัตราส่วนผสมดังนี้

ดินพื้นบ้านจากเขตทวีวัฒนา 60%

ดินขาว 30 %

ดินเชื้อ 10%

2.ผลการสร้างสรรค์ ได้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา เป็นงานที่ขึ้นรูปชิ้นงานด้วยมือ ออกมา 1 ชุด จำนวน 3 ชิ้น ผลงานที่ออกมามีลักษณะสมบูรณ์ รูปทรงของเมล็ดพันธุ์ที่สมบูรณ์ไม่มีการฉีกร้าวเนื่องจากคุณสมบัติของเนื้อดินปั้นที่เหมาะสม สีสันของผลงานชุดนี้เป็นไปตามแรงบันดาลใจโดยผู้วิจัยมีการตกแต่งผิวของชิ้นงานด้วยเคลือบน้ำดินความละเอียดสูง (Terra sigillata)ซึ่งมีโทนสี ขาว ส้ม

อภิปรายผล

1. การสร้างสรรค์ ประติมากรรมดินเผา“แสงแห่งชีวิต”เป็นการสร้างสรรค์ผลงานจากความประทับใจของผู้สร้างสรรค์ โดยสื่อให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของเมล็ดพันธ์ได้เป็นอย่างดี ผ่านเทคนิคเครื่องปั้นดินเผา รูปทรง และสีสัน ที่สามารถบอกเล่าเรื่องราวจากจินตนาการของผู้สร้างสรรค์ได้

2. เนื้อดินมีการพัฒนามาจากเนื้อดินในพื้นที่เขตทวีวัฒนา ซึ่งผู้สร้างสรรค์ได้นำมาทดลอง ให้สามารถขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ด้วยวิธีการขึ้นรูปด้วยมือได้ดี ลดการหดตัวของเนื้อดิน ลดการฉีกร้าวของชินงาน และสามารถเผาในอุณหภูมิสูงได้ เป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจที่จะทดลองนำดินในพื้นที่เขตทวีวัฒนามาทำผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

1.1 การนำผลการทดลองไปใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาควรมีการทดลองใหม่อีกครั้งเนื่องจากวัตถุดิบที่ใช้อาจมีคุณสมบัติไม่เหมือนกันกับวัตถุดิบ ที่ผู้วิจัยใช้ ในการทดลองซึ่งจะทำให้ผลที่ได้ไม่ตรงตามที่ต้องการ

1.2 เนื้อดินที่ใช้ในการทดลองถ้ามีการแห้งตัวเร็วจะเกิดการแตกร้าวบิดรูป เสียทรงในการทดลองครั้งต่อไปควรควบคุมการแห้งตัวของชิ้นงานให้แห้งตัวอย่างช้า ๆ เพื่อป้องกันการแตกร้าวบิดเบี้ยวเสียรูปทรงของชิ้นงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวัตถุดิบท้องถิ่นเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการผลิตเครื่องปั้นดินเผา เช่น ดินพื้นที่ใกล้เคียงหรือเศษอินทรีย์วัตถุที่สามารถใช้ได้ในกระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผา เพื่อให้เกิดความหลากหลายในด้านการนำวัตถุดิบมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเกิดความหลากหลายในการนำไปใช้

2.2 ควรศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบการผลิตที่ง่ายต่อการผลิตเพื่อเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาวบ้านที่จะนำผลการวิจัยนี้ไปต่อยอดเป็นธุรกิจเสริมในอนาคตต่อไป

2.3 ควรพัฒนาสูตรเนื้อโดยการทดลองกับวัตถุดิบชนิดอื่น เพื่อให้ดินมีคุณสมบัติที่หลากหลายเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์และต่อผู้ประกอบการเครื่องปั้นดินเผาในระแวกใกล้เคียงเขตทวีวัฒนาด้วย

เอกสารอ้างอิง

โกมล รักษ์วงศ์.(2531).**วัตถุดิบที่ใช้ในเครื่องปั้นดินเผาและเนื้อดินปั้น**.กรุงเทพฯ : ภาควิชาช่างปั้นดินเผา คณะวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ วิทยาลัยครูพระนคร.

คชินท์ สายอินทวงศ์. (2551). **การตรวจสอบคุณภาพของดินสำหรับผลิตภัณฑ์เซรามิกชนิดต่างๆ**. สืบค้นเมื่อวันที่ 25มกราคม 2564เข้าถึงได้จาก (http://www.thaiceramicsociety.com/rm_soil_usage.php)

วัชรี ประภาษี. (2549). **วัตถุดิบเซรามิก**. สืบค้นวันที่ 27มกราคม2564. เข้าถึงได้จาก (http://www2.mtec.or.th/th/special/cdm/articles1.html)

ศักดิ์ชัย เกียรตินาคินทร์. (2537).**การออกแบบเครื่องปั้นดินเผา.** อุบลราชธานี : วิทยาลัยครูอุบลราชธานี.

สุขุมาล เล็กสวัสดิ์. (2548).**เครื่องปั้นดินเผา พื้นฐานการออกแบบและปฏิบัติงาน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมศักด์ ชวาลาวัณย์. (2554).**การออกแบบผลิตภัณฑ์เซรามิกที่ขึ้นรูปบนแป้นหมุน.** กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

สุรีรัตน์ บุบผา. (2551)**ภาชนะดินเผากับมนุษย์ ภายใต้แนวความคิดเรื่องระบบนิเวศของ ภาชนะดินเผา.** กรกฎบุญลพ, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินทร.

การสร้างสรรค์วัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกสู่งานศิลปะ ในกรณีศึกษาชุมชนสถานีรถไฟศาลาธรรมสพน์

Creating waste materials from plastic to works of art case study of community's Salathammasop railway station.

นพอนันต์ บาลิสี[1],รักษ์สุชา ชมพูบุตร[2] และสุวิทย์ วิชัด[3]

Nopanan balisee[1],Raksucha Chompoobut [2] and Suwit Wichat [3]

[1]สาขาวิชา การออกแบบทัศนศิลป์-การออกแบบผลิตภัณฑ์สังกัด คณะศิลปกรรมศาสตร์โทรศัพท์ 02-800-6800ต่อ4101

[1]Department Faculty of Fine and Applied Arts Bangkokthonburi University, Tel. 02-800-6800ต่อ4101

[2]สาขาวิชา การออกแบบทัศนศิลป์-การออกแบบผลิตภัณฑ์ สังกัด คณะศิลปกรรมศาสตร์โทรศัพท์ 02-800-6800ต่อ4101

[2]Department Faculty of Fine and Applied Arts Bangkokthonburi University, Tel. 02-800-6800ต่อ4101

[3]สาขาวิชา การออกแบบทัศนศิลป์-การออกแบบผลิตภัณฑ์ สังกัด คณะศิลปกรรมศาสตร์โทรศัพท์ 02-800-6800ต่อ4101

[3]Department Faculty of Fine and Applied Arts Bangkokthonburi University, Tel. 02-800-6800ต่อ4101

nopananba@gmail.com

บทคัดย่อ

ผลงานวิจัยนี้ เป็นการทดลองสร้างสรรค์วัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกสู่งานศิลปะในกรณีศึกษาชุมชนสถานีรถไฟศาลาธรรมสพน์จากการศึกษาข้อมูลได้ทำการสำรวจเพื่อหาวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกที่เหมาะสมในการพัฒนารูปแบบผลงานผลิตภัณฑ์โดยใช้แนวความคิดในการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ(Eco Design)ทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์(Composition Art)ในการออกแบบและพัฒนาจนสามารถสร้างรูปแบบและกระบวนการขึ้นรูปทรงจากการวางโครงสร้างที่เหมาะสมสวยงาม ทั้งยังสามารถพัฒนาไปสู่ผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ จากการวิจัยพบว่าสามารถนำความรู้และกรรมวิธีจากการทดลองไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกสู่งานศิลปะได้จริง ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่สามารถต่อยอดให้กับชุมชนสถานีรถไฟศาลาธรรมสพน์ในการเห็นความสำคัญของสภาพแวดล้อมรอบตัวและสร้างมูลค่าจากวัสดุเหลือใช้ในชุมชนจนสามารถสร้างรายได้และก่อเกิดชุมชนที่มีความเข้มแข็งที่มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ, องค์ประกอบศิลป์

Abstract

The results of this research is an experiment to create waste materials in the type of plastic to art works in a case study at community's Salathammasop railway station from the study of data we conducted a survey of general auditions suitable for the development of works styles by using the concept of Eco Design and composition art. The design and development of the form and the forming process

can be achieved from a suitable and beautiful structure it can also be developed into different types of products from the research it was found that the knowledge and methods from the experiments could be utilized in the development of plastic waste materials into works of art. It is a body of knowledge that can be extended to the Salathammasop railway station community in recognizing the importance of the surrounding environment and creating value from the waste materials in the community until it can generate income and create a strong community.

Keywords: Eco Design, Composition Art

บทนำ

ในปัจจุบันขยะกลายเป็นปัญหาที่สำคัญของโลก ด้วยความเจริญเติบโตของสังคมเมืองและระบบอุตสาหกรรมที่ผลิตขึ้นอย่างต่อเนื่องตามความต้องการของมนุษย์ รวมไปถึงความมักง่ายของคนที่ไร้จิตสำนึกต่อการทิ้งขยะในพื้นที่ที่ตนเองอยู่อาศัย ชุมชน และบนท้องถนน ทั้งยังขาดการจัดการการแยกขยะให้เป็นระบบ จึงมีผลทำให้ขยะเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งในหลายประเทศต่างพากันริเริ่มหาทางแก้ไขปัญหาขยะล้นเมืองด้วยวิธีการต่างๆ ด้วยรูปแบบของขยะที่มีหลากหลายประเภท มีทั้งสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ สามารถนำไปเป็นเชื้อเพลิง สามารถนำไปทำปุ๋ย หรือนำไปเป็นสิ่งประดิษฐ์เป็นของตกแต่งบ้านตกแต่งสวนเพื่อความสวยงามตามความคิดสร้างสรรค์และการเห็นคุณค่าเพื่อร่วมลดมลภาวะของขยะที่ทำลายโลกใบนี้

หากจะกล่าวถึงชุมชนสถานีรถไฟศาลาธรรมสพน์ ชุมชนหลังทางรถไฟศาลาธรรมสพน์นี้เป็นชุมชนเมือง พื้นที่ราบลุ่มติดคลองมหาสวัสดิ์ มีน้ำใช้ตลอดปี การปลูกสร้างบ้านเรือนกระจายพื้นที่ มีบางส่วนหนาแน่น บริเวณริมคลองมหาสวัสดิ์ การคมนาคมโดยทั่วไปอาศัยทางน้ำ ใช้เส้นทางคลองมหาสวัสดิ์ และคลองบางคูเวียง นอกจากนั้นมีการใช้รถไฟ และรถยนต์ในการสัญจรไป-มา เป็นอีกหนึ่งพื้นที่ที่ยังขาดการจัดการขยะในพื้นที่อาศัย จากการสำรวจพื้นที่ในชุมชนดังกล่าว พบว่าสภาพแวดล้อมเป็นบ้านติดกันและพื้นยกสูงจากพื้น ข้างใต้บ้านมีขยะที่เกิดจากการทิ้งสะสมอยู่เป็นจำนวนมาก และโดยส่วนใหญ่จะเป็นขยะประเภทพลาสติกที่ไม่สามารถย่อยสลายตามธรรมชาติ

ในปัจจุบันจากปัญหาการเกิดวัสดุเหลือใช้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง จึงได้มีกลุ่มนักออกแบบที่เล็งเห็นความสำคัญในการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจหรือการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม จึงเกิดเป็นแนวคิดการออกแบบในหลัก Eco Design ซึ่งเป็นแนวคิดที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยมีหลักการออกแบบบนปรัชญาการใช้ทรัพยากรอย่างพอเพียง, การลดการใช้พลังงานที่เกิดมลภาวะ, เหมาะสมกับภูมิอากาศ, ใช้วัสดุที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมน้อย, ประหยัด, เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กล่าวอีกนัยหนึ่งคือการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์โดยคำนึงถึงคุณค่าของวัสดุที่นำมาใช้งานเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ทางผู้วิจัยร่วมกับชุมชนดังกล่าวได้เล็งเห็นว่าควรนำขยะมาเป็นสิ่งประดิษฐ์ โดยใช้ศิลปะเป็นสื่อกลางทั้งในรูปแบบ เทคนิค วิธีการ ตลอดจนสู่ความงามและก่อเกิดสุนทรียะในพื้นที่ชุมชนนั้น และก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะฝีมือจนนำไปสู่รายได้ทั้งในครัวเรือน หรือชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบของการพัฒนาวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกสู่ผลงานศิลปะที่สามารถต่อยอดทักษะฝีมือจนนำไปสู่รายได้ทั้งในครัวเรือน หรือชุมชน
2. เพื่อเป็นการลดปริมาณและจัดการวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกให้เกิดคุณค่าทางศิลปะ
3. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยใช้วัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติก

การทบทวนวรรณกรรม

สมศักดิ์ พรมจักร (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการลดภาวะโลกร้อนตามโครงการรีไซเคิลโดยใช้ศิลปะสร้างสรรค์และอาศัยการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ศึกษาการลดปัญหาและเพิ่มมูลค่าขยะด้วยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบวิเคราะห์ความสำเร็จของโครงการศิลปะสร้างสรรค์เพื่อลดปัญหาขยะและเพิ่มมูลค่าการประเมินผลโดยใช้มาตราส่วนการประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด จากนั้นจึงแสดงผลออกมาเป็นตาราง (Table) อัตราร้อยละ (Percentage) ผลการศึกษาพบว่าโรงเรียนดาราวิทยาลัยเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ มุ่งสู่มาตรฐานสากล

พศุตม์ กรรณรัตนสูตร (2560)ได้วิจัยและศึกษาวัสดุเหลือใช้ประเภทกระป๋องเครื่องดื่มจากโรงงานอุตสาหกรรมโดยการสร้างสรรค์ในแนวผลงานศิลปะร่วมสมัยประเภทศิลปะแนวสื่อใหม่ (New Media Art) เป็นสื่อการรับรู้สุนทรียภาพ กระตุ้นให้เกิดความเข้าใจปัญหาทางสังคม และสร้างจิตสำนึกที่ดีจากการใช้ประโยชน์จากสิ่งของเหลือใช้ ในการศึกษาวิจัยได้เน้นความสำคัญต่อขณะกำลังปฏิบัติมากกว่าผลที่ได้รับ ตอบสนองต่อความต้องการการมีส่วนร่วมกับอาสาสมัคร ทั้งการมีส่วนร่วมทั้งในรูปแบบของผลงานต้นแบบ และได้รับองค์ความรู้เกี่ยวกับวัสดุเหลือใช้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยและเก็บข้อมูลวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกของชุมชนสถานีรถไฟศาลาธรรมสพน์และนำมาสร้างสรรค์เป็นงานศิลปะประเภทผลิตภัณฑ์ โดยได้นำวัสดุเหลือใช้ประเภทขวดน้ำ ฝาขวดน้ำ กระป๋องเครื่องดื่ม ถังน้ำพลาสติก เป็นต้น เพื่อเป็นสื่อการรับรู้สุนทรียภาพ และสร้างคุณค่าให้เกิดประโยชน์ใช้สอยในส่วนของงานประดับตกแต่งกระตุ้นให้เกิดความเข้าใจปัญหาทางสังคมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีในการใช้ประโยชน์จากสิ่งของเหลือใช้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชากรของชุมชนหลังทางรถไฟศาลาธรรมสพน์ที่มีอายุระหว่าง 15-70 ปี

3. เครื่องมือวิจัย / วิธีการรวบรวมข้อมูล

3.1เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยเป็นแบบแบบสำรวจความต้องการของชุมชน

ส่วนที่ 2 เป็นเครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูล: แบบทดสอบ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งระดับความรู้ความเข้าใจเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความมาก
3	หมายถึง	ระดับความปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความน้อย
1	หมายถึง	ระดับความน้อยที่สุด

- จำนวนผู้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการณ์ (Work shop) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 ของกลุ่มเป้าหมาย

- ระดับความพึงพอใจความรู้ความเข้าใจและการนำความรู้ไปใช้ มีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 (จากคะแนนเต็ม 5)

- ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ได้คะแนะทดสอบหลังการฝึกอบรม (Post-test) สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนการฝึกอบรม (Pre-test)

-ระดับคุณภาพผลงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 (จากคะแนนเต็ม 5)

ระเบียบวิธีการวิจัย

1.จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่องานวิจัยสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1.1ศึกษาบริบทของชุมชนสถานีทางรถไฟศาลาธรรมสพน์เกี่ยวกับข้อมูลวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติก พบว่าชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการกับวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติก ใช้การจัดการกับวัสดุเหลือใช้ด้วยการเผาและแยกสะสมเพื่อจำหน่ายต่อร้านรับซื้อของเก่าซึ่งใช้เวลาและพื้นที่ในการเก็บสะสม ทำให้เกิดการสะสมมลภาวะและทัศนียภาพที่ไม่สวยงามต่อสภาพแวดล้อมของชุมชน

1.2 การศึกษางานออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจหรือEco Design เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ในการสร้างแนวคิดและรูปแบบในการออกแบบวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกสู่งานศิลปะ โดยเป็นการสร้างมูลค่าต่อวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติก พบว่าวัสดุเหลือใช้ประเภทขวดพลาสติกมีความเหมาะสมต่อการนำมาออกแบบและพัฒนาเป็นงานออกแบบผลิตภัณฑ์

1.3การวิเคราะห์หารูปแบบในการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจหรือEco Design และทฤษฎีองค์ประกอบศิลปะเพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาสู่ผลงานที่เหมาะสม สามารถเข้าในในกระบวนการและชมชุนสามารถใช้งานได้จริง

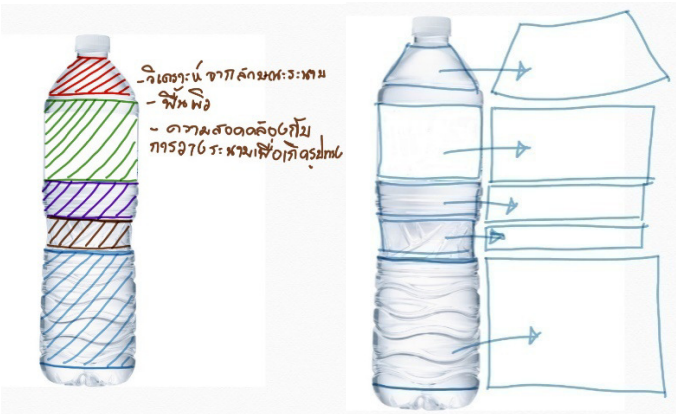

ภาพที่ 1 ภาพร่างการค้นหาพื้นที่การใช้งานจากวัสดุเพื่อสู่กระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์

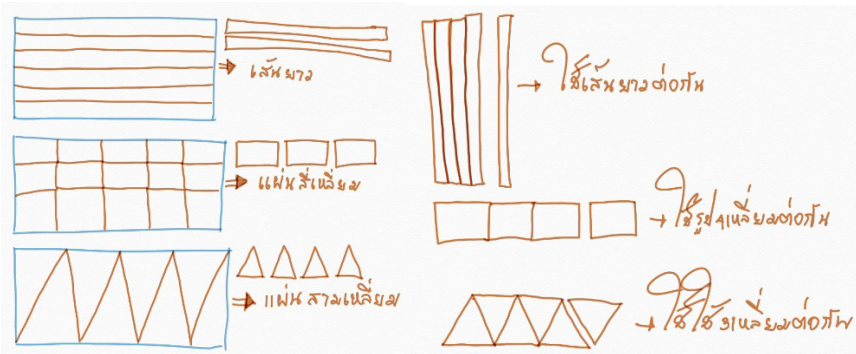

ภาพที่ 2 ภาพร่างการค้นหาพื้นที่การใช้งานจากวัสดุเพื่อสู่กระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์

จากการทดลองการค้นหาพื้นที่การใช้งานจากวัสดุเพื่อสู่กระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์ พบว่าการออกแบบพื้นที่ระนาบเพื่อแปรค่าสู่การขึ้นรูปทรง 3 มิติมีความสำคัญจึงได้ทดลองการขึ้นรูปทรงจากภาพร่างในแบบต่างๆดังนี้

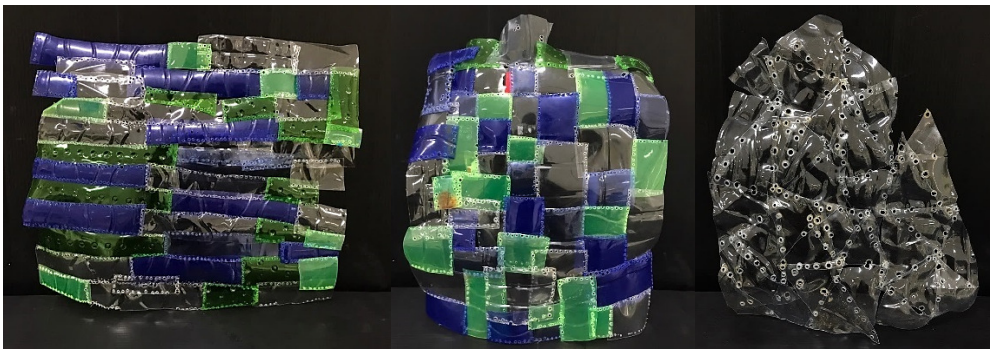

ภาพที่ 3 ภาพการทดลองวัสดุจริงในการประกอบขึ้นรูปชิ้นงาน

การทดลองการขึ้นรูปวัสดุจริงในการประกอบขึ้นรูปชิ้นงานสามารถสรุปได้ดังนี้

ระนาบแบบเส้นยาว	มีความน่าสนใจจากการวางพื้นผิวที่แตกต่างกันทำให้เกิดมิติและความรู้สึกที่น่าสนใจสามารถสร้างพื้นที่เพื่อเกิดระนาบที่ใหญ่ขึ้นตามความต้องการได้ดี เหมาะสำหรับการสร้างรูปทรงที่ต้องใช้ระนาบขนาดใหญ่
ระนาบแบบสี่เหลี่ยม	สามารถสร้างพื้นที่เพื่อเกิดระนาบที่ใหญ่ขึ้นตามความต้องการได้ดี เหมาะสำหรับการสร้างรูปทรงที่ต้องใช้ระนาบขนาดใหญ่ มีความน่าสนใจจากการวางพื้นผิวที่แตกต่างกันทำให้เกิดมิติและความรู้สึกที่น่าสนใจ สามารถปรับรูปทรงได้จากการวางขนาดระนาบที่ดีกว่าระนาบแบบเส้นยาว
ระนาบแบบสามเหลี่ยม	สามารถสร้างพื้นที่เพื่อเกิดระนาบที่ใหญ่ขึ้นตามความต้องการได้ดีและสร้างรูปทรงที่มีความซับซ้อนได้ดี เหมาะสำหรับการสร้างรูปทรงที่มีความซับซ้อน มีความน่าสนใจจากการวางพื้นผิวที่แตกต่างกันทำให้เกิดมิติและความรู้สึกที่น่าสนใจ สามารถปรับรูปทรงได้จากการวางขนาดระนาบที่ดีกว่าระนาบแบบสี่เหลี่ยมและเส้นยาว

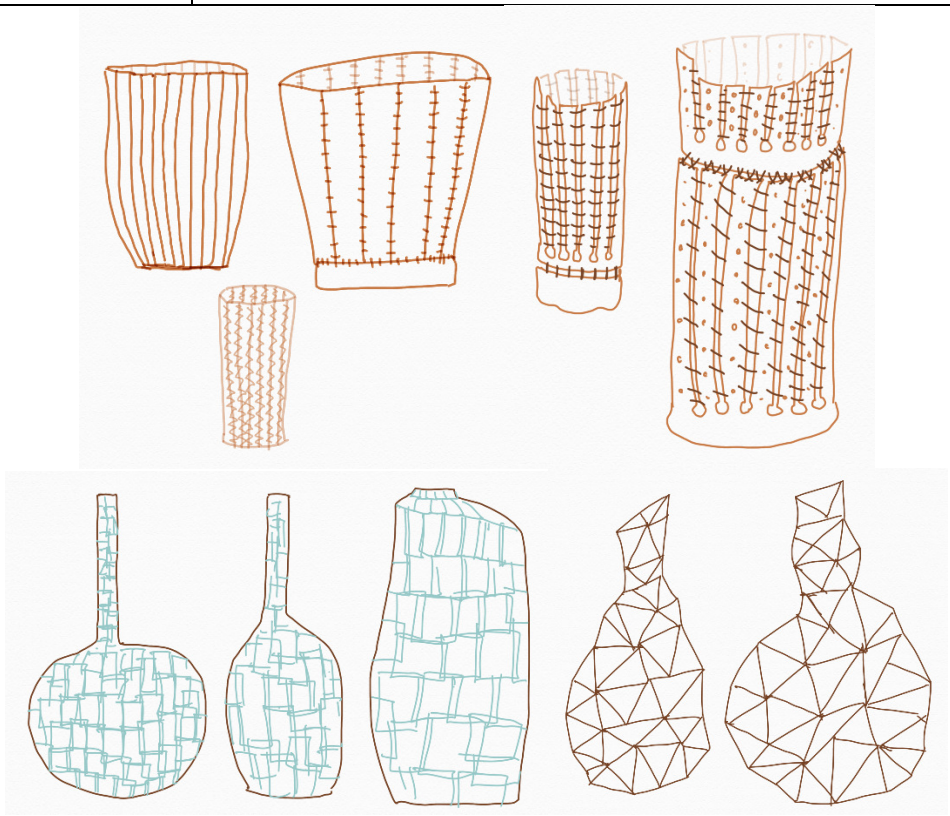

ภาพที่ 4 ภาพร่างแบบจำลองของรูปทรงผลิตภัณฑ์

ผลการวิจัย

จากการวิจัยได้พบว่าการสร้างสรรค์วัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกสู่งานศิลปะในกรณีศึกษาชุมชนสถานีรถไฟศาลาธรรมสพน์นั้นสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและลดปริมาณจัดการวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกให้เกิดคุณค่าทางศิลปะและสามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานศิลปะให้แก่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย จนสามารถนำไปประยุกต์เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีคุณภาพต่อไปได้จริง

ภาพที่ 4 ผลงานผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติก

อภิปรายผล

จากการวิจัยการสร้างสรรค์วัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกสู่งานศิลปะในกรณีศึกษาชุมชนสถานีรถไฟศาลาธรรมสพน์นั้นสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.สามารถศึกษารูปแบบและพัฒนาสู่ผลงานศิลปะที่สามารถต่อยอดทักษะฝีมือจนนำไปสู่รายได้ทั้งในครัวเรือนหรือชุมชนได้จริง

2.ชุมชนมีความเข้าใจในการนำความรู้ไปต่อยอดได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการพัฒนาไปสู่งานผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยสามารถจำแนกข้อเสนอแนะต่างๆได้ดังต่อไปนี้

1. ในขั้นตอนการจัดการกับวัสดุเหลือใช้เพื่อสู่ขั้นตอนการออกแบบควรมีคู่มือหรือ Qrcodeเพื่อความเข้าใจและเป็นคู่มือที่ชุมชนสามารถศึกษาต่อยอดในภายหลังได้

2. ควรมีการส่งเสริมจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนนำผลงานวิจัยไปต่อยอดเพื่อเกิดประโยชน์แก่ชุมชนอื่นและผู้ที่สนใจเพื่อต่อยอดเป็นอาชีพต่อไป

การนำไปใช้ประโยชน์

จากการวิจัยการสร้างสรรค์วัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกสู่งานศิลปะในกรณีศึกษาชุมชนสถานีรถไฟศาลาธรรมสพน์นั้น สามารถสร้างแนวทางและช่องทางในการลดจำนวนวัสดุเหลือใช้ในชุมชนสถานีรถไฟศาลาธรรมสพน์ ทั้งยังเป็นการพัฒนาต่อยอดไปสู่โครงการของชุมชนและการประกอบอาชีพในครัวเรือนได้

เอกสารอ้างอิง

ปริญญ์ บุญกนิษฐ, อรรคเจตต์ อภิขจรศิลป์. (2553)**การออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงนิเวศเศรษฐกิจในงานอุตสาหกรรม:Eco-Industrial Product Design**.ฝ่ายสารสนเทศและวิชาการ สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

พศุตม์ กรรณรัตนสูตร, (2560) **การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะแนวสื่อผสมจากวัสดุเหลือใช้ประเภทโลหะเพื่อสร้างสำนึกรักสิ่งแวดล้อม:The creativity of new media art from residual materials to encourageenvironmental realization**.สำนักงานศิลปะวัฒนธรรมร่วมสมัย

กัลยา ตันติยาสวัสดิกุล.(2554).**การแปลงรูปวัสดุขยะขวดน้ำ ดื่มพลาสติกเพื่อใช้ในงานออกแบบที่กรองแสงลานจอดรถ.วารสารวิจัยและสาระสถาปัตยกรรม/การผังเมือง** ปีที่ 7 .ปีที่ (ฉบับที่2),159-172.

ธวัช พะยิ้ม. (2556).**ผลการทดลองวัสดุเหลือใช้เพื่อการพัฒนาเฟอร์นิเจอร์.วารสารวิชาการ AJNU ศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร** ปีที่ 3 (ฉบับที่ 2), 1-18

รูปทรงความสัมพันธ์ระหว่างที่ว่างในงานประติมากรรมจากภูมิปัญญาอีสาน
The relationship between space in sculpture from Isan wisdom

ธีรพงษ์ ศรีฮาด
Teerapong Srihad
สาขาวิชาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม) คณะ ศิลปกรรมและออกแบบอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน 044-233-000
Department of Fine Arts(sculpture) Faculty of Fine Arts and Industrial Design
Rajamangala University of Technology Isan 044-233-000
theerapong.tball@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมร่วมสมัยที่มีแนวคิดและรูปแบบเฉพาะตนและเผยแพร่ผลงานประติมากรรมให้สาธารณชนได้รับความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมร่วมสมัยและเพื่อให้สาธารณชนได้ชื่นชมความงามและเห็นคุณค่าของสุนทรียภาพทางทัศนศิลป์ผ่านผลงาน ประติมากรรมร่วมสมัย ที่แสดงถึงการเคลื่อนไหวเกิดขึ้นได้กับสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์ทุกขณะการเคลื่อนไหวทำให้รู้ถึงการตอบสนองต่อสิ่งรอบข้าง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในสภาวะต่างๆที่ปรากฏอยู่ตามธรรมชาติโดยเฉพาะการเกี่ยวพันกันของพืชพันธุ์ที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน ซึ่งมีความงามเฉพาะตัวรวมถึงให้ความสนใจกับรูปทรงของสิ่งมีชีวิตต่างๆ ต้นไม้ พืชบางชนิดสิ่งเหล่านี้เป็นแรงประทับใจในความงามที่ธรรมชาติได้สร้างสรรค์ขึ้นและนำมาประยุกต์ใช้ในงานศิลปะ โดยเพิ่มเติมหรือตัดทอนบางส่วนเพื่อความงามทางสายตาและความลงตัวของทัศนธาตุทางศิลปะ(Visual Element)แสดงออกส่วนตัวภายใต้กฎเกณฑ์ของธรรมชาติ นำมาสู่แรงบันดาลใจการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ได้ผลงานสร้างสรรค์ประติมากรรมร่วมสมัย ซึ่งเป็นผลงานที่มีความงามตามหลักองค์ประกอบของศิลปะ มีการเผยแพร่ผลงานประติมากรรมให้สาธารณชนได้รับความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมร่วมสมัย สื่อถึงการตระหนักถึงการมีอยู่ของความงามในธรรมชาติ ผ่านผลงานสร้างสรรค์ประติมากรรมแบบผสมผสานวัสดุพื้นเมืองกับสมัยใหม่เข้าด้วยกัน ให้ความงามและคุณค่าของสุนทรียภาพทางทัศนศิลป์

คำสำคัญ: ภาษาไทย รูปทรง,ความสัมพันธ์,ประติมากรรม,ภูมิปัญญาอีสาน

Abstract

The purpose of this research is to create contemporary sculptures with individual concepts and styles and to disseminate the sculpture to the public to gain a better understanding of the process. Creating contemporary sculptures and to

allow the public to appreciate the beauty and value of visual aesthetics through works Contemporary sculpture

Movement occurs with living and non-living organisms be it human or animal every moment of movement makes it known to respond to the surroundings. Including changes in the conditions that appear naturally, especially the interconnection of different plants. They have their own beauty and attention to the shapes of living things, trees, plants and some plants, these are the impressed by the beauty that nature has created and applied in art. by adding or reducing some to reduce the visual acuity and harmony of the visual elements of art is a personal expression under the laws of nature, thus bringing inspiration to creation of sculpture. get the work of creating contemporary sculpture. Which is a work with beauty according to the principles of art the sculpture works are published to the public to gain knowledge and understanding in the process of creating contemporary sculptures. Conveys the realization of the existence of beauty in nature through the creation of sculptures that combine native materials and modern together giving beauty and value of visual aesthetics.

Keywords : form , relationship , sculpture , Isan wisdom

บทนำ

ท่ามกลางความตึงเครียดของสถานการณ์โควิท 19 ศิลปะสรรค์สร้างประติมากรรม คงช่วยจรรโลงใจของผู้คนในสังคมให้คลายความตึงเครียด สุนทรียภาพความงามจากท่วงท่าการปรับตัว เป็นความสัมพันธ์ของที่ว่างกับธรรมชาติ ที่น่าค้นหา ธรรมชาติสร้างความสมดุลให้แก่ทุกชีวิต ที่ถือกำเนิดขึ้นเจริญเติบโตและค่อยๆเสื่อมสลายจนกระทั่งดับสูญไปโดยมีเวลาเป็นตัวกำหนด ดุลยภาพของธรรมชาติเหล่านั้นคือสัจธรรมหนึ่งของทุกชีวิตมิอาจเลี่ยงได้ การดำรงอยู่ของทุกสรรพสิ่งจึงอยู่ภายใต้กลไกของธรรมชาติที่ดำเนินต่อไปตามกาลเวลา จากการสังเกตลักษณะการเคลื่อนไหวของธรรมชาติจึงเล็งเห็นคุณค่าที่แฝงอยู่ในการดำรงชีวิตของต้นไม้ พืช ดอกไม้เป็นลักษณะเด่นเพื่อศึกษารูปทรงอิสระที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ของธรรมชาติ แสดงถึงการเคลื่อนไหวอย่างอิสระเสรีแบบไร้ขีดจำกัดเพื่อสร้างสรรค์งานประติมากรรมเชิงพื้นที่ ในรูปแบบกึ่งนามธรรมแสดงผ่านรูปทรงความสัมพันธ์ระหว่างที่ว่างในงานประติมากรรม โดยใช้วัสดุดินพื้นถิ่นจากภูมิปัญญาอีสาน ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมสร้างสรรค์ นำเสนอเป็นผลงานประติมากรรมกับพื้นที่ เพื่อให้สังคมได้เห็นคุณค่าของธรรมชาติและภูมิปัญญา ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจเกิดความรักถิ่นฐาน ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อมที่อยู่รวมกันในสังคมอย่างสงบสุข

การเคลื่อนไหวเกิดขึ้นกับสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์ ทุกขณะการเคลื่อนไหวทำให้รู้ถึงการตอบสนองต่อสิ่งรอบข้าง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในสภาวะต่างๆที่ปรากฏอยู่ตามธรรมชาติโดยเฉพาะการเกี่ยวพันกันของพืชพันธุ์ที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน ซึ่งมีความงามเฉพาะตัวรวมถึงให้ความสนใจกับรูปทรงของสิ่งมีชีวิตต่างๆ ต้นไม้ พืชบางชนิดสิ่งเหล่านี้เป็นแรงประทับใจในความงามที่ธรรมชาติได้สร้างสรรค์ขึ้นและนำมาประยุกต์ใช้ในงานศิลปะ โดยเพิ่มเติมหรือลดทอนบางส่วนเพื่อลดชาดทางสายตาและความลงตัวของทัศนธาตุทางศิลปะ(Visual Element) แสดงออกส่วนตัวภายใต้กฎเกณฑ์ของธรรมชาติจึงนำมาสู่แรงบันดาลใจการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมชุดนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมร่วมสมัยที่มีแนวคิดและรูปแบบเฉพาะตน

2.เผยแพร่ผลงานประติมากรรมให้สาธารณชนได้รับความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมร่วมสมัย

3.สาธารณชนได้ชื่นชมความงามและเห็นคุณค่าของสุนทรียภาพทางทัศนศิลป์ผ่านผลงานประติมากรรมร่วมสมัย

การทบทวนวรรณกรรม

วิรุณ ตั้งเจริญ และคณะ(2544:-31-32).ได้กล่าวถึงการรับรู้ทางสุนทรียะว่าการรับรู้ทั้งที่เกี่ยวข้องกับผู้สร้างสรรค์งานศิลปะและผู้ชื่นชม (Appreciator) ย่อมส่งผลไปสู่การพัฒนางานศิลปะและการชื่นชม ในฐานะที่สภาพการรับรู้ของศิลปินส่งผลไปสู่ปรากฏการณ์ที่เป็นงานศิลปะและ สภาพการรับรู้ของผู้ชื่นชมที่ส่งผลสู่สุนทรียภาพหรือการชื่นชมรวมทั้งแรงผลักดันจากผู้ชื่นชมและสังคมที่มีต่อศิลปะเราอาจพิจารณาได้ 3 ด้าน คือ

1. การรับรู้ (Perception)
2. สื่อดลใจ (Inspiration)
3. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. (2546:11). กล่าวถึงการรับรู้ทางสุนทรียะไว้ว่าในทางจิตวิทยาอารมณ์ทางสุนทรียะหรืออารมณ์ทางความงาม จะบังเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อประสาทสัมผัสได้รับรู้โลกภายนอกจนก่อให้เกิดความรู้สึกแล้ว กระนั้นการรับรู้ทางสุนทรียะก็มีประเด็นและเงื่อนไขที่ต่างไปจากการรับรู้โดยทั่วไป กล่าวคือการรับรู้ที่ก่อให้บังเกิดผลด้านอารมณ์สุนทรียะได้ จะต้องเป็นการรับรู้ในรสสัมผัสนั้นๆ โดยมิได้มีประโยชน์หรือเหตุผลอื่นใดหากแต่ เป็นการรับรสชาติของเสียง รูปการเคลื่อนไหว หรือความงดงามทางสัญลักษณ์ด้านภาษา ที่ไม่มีประโยชน์อื่นใดมาเคลือบแฝงเท่านั้น อารมณ์ทางสุนทรียะหรืออารมณ์ทางความงามจึงจะเกิดขึ้น

Pralong JP (2549) ศึกษาเรื่อง Geo tourism รูปแบบใหม่ของการท่องเที่ยวโดยการใช้ภูมิประเทศและธรรมชาติตามจินตนาการและอารมณ์ นักท่องเที่ยวและผู้เข้าชมในขณะนี้มีแนวโน้ม

ความนิยมที่ท่องเที่ยวไปในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่มีความบริสุทธิ์และศึกษาวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก อีกทั้งกิจกรรมและความบันเทิงด้านการท่องเที่ยว เป็นสิ่งสำคัญ สำหรับนักท่องเที่ยวเฉพาะบางกลุ่มเป้าหมาย ทั้งความต้องการเหล่านี้สามารถสร้างความพึงพอใจตามรูปแบบใหม่ของการท่องเที่ยวที่เรียกว่า geo tourism ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจหลาย exploiting บางเว็บไซต์การท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทัศนียภาพที่มีคุณสมบัติทางวิทยาศาสตร์ที่มีความน่าสนใจเกี่ยวกับการสอนและความบันเทิงเทียบกับความต้องการกับรูปแบบของการท่องเที่ยวตามจินตนาการ อารมณ์ประสบการณ์และความรู้สึก สามารถอธิบายสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติพื้นที่ที่อาจมีโอกาสในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน (เช่น ผู้สูงอายุครอบครัวโรงเรียน) ที่อาจสนใจในภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ เป็นตลาดเฉพาะที่มีศักยภาพ ในกรณีนี้จะต้องพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ตรงกับความคาดหวังของผู้เข้าชมและเป็นพื้นที่ดั้งเดิม และมีความโดดเด่นทางด้านการสื่อสารจะต้องใช้จากจุดส่งเสริมการขาย ในมุมมองของ “geo marketing” ชนิดของการสื่อโดยสารภาพที่สำรวจโลกและขนาดพื้นที่ของหิน เช่นแร่ธาตุ (fossils) และรูปแบบ (เช่นธารน้ำ แข็ง) ของผิวโลกอาจมีการพัฒนานี้จะไม่เพียงแต่สร้างความอยากรู้ของกลุ่มเป้าหมายที่เลือกแต่ยังสามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน ได้เพื่อความเด่น ชัดเจน พื้นที่ใกล้เคียงการสื่อสารเป็นกลยุทธ์ทางการตลาด สินค้าต้องกรอกกลยุทธ์การตลาดนี้ ด้วยการส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์และในช่วงฤดูร้อน เช่นการผสมผสานการเดินทางเพื่อสุขภาพ “ agrotourism” และ “geo tourism” ซึ่งอาจเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคโดยภาพรวม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎี และสมมติฐานงานวิจัย การเคลื่อนไหวเกิดขึ้นกับสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์ ทุกขณะการเคลื่อนไหวทำให้รู้ถึงการตอบสนองต่อสิ่งรอบข้าง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในสภาวะต่างๆที่ปรากฏอยู่ตามธรรมชาติโดยเฉพาะการเกี่ยวพันกันของพืชพันธุ์ที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน ซึ่งมีความงามเฉพาะตัวรวมถึงให้ความสนใจกับรูปทรงของสิ่งมีชีวิตต่างๆ ต้นไม้ พืชบางชนิดสิ่งเหล่านี้เป็นแรงประทับใจในความงามที่ธรรมชาติได้สร้างสรรค์ขึ้นและนำมาประยุกต์ใช้ในงานศิลปะ โดยเพิ่มเติมหรือลดทอนบางส่วนเพื่อความงามทางสายตาและความลงตัวของทัศนธาตุทางศิลปะ(Visual Element)แสดงออกส่วนตัวภายใต้กฎเกณฑ์ของธรรมชาติจึงนำมาสู่แรงบันดาลใจการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมชุดนี้ โดยกระบวนการการสร้างสรรค์ศิลปกรรมเชิงวิชาการ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ที่ยั่งยืนโดยมีกรอบแนวคิดดังนี้

1.สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมร่วมสมัยที่มีแนวคิดและรูปแบบเฉพาะตน

2.เผยแพร่ผลงานประติมากรรมให้สาธารณชนได้รับความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมร่วมสมัย

3.สาธารณชนได้ชื่นชมความงามและเห็นคุณค่าของสุนทรียภาพทางทัศนศิลป์ผ่านผลงานประติมากรรมร่วมสมัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมร่วมสมัย “รูปทรงความสัมพันธ์ระหว่างที่ว่างในงานประติมากรรมจากภูมิปัญญาอีสาน” เป็นการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลข่าวสาร และผลงานประติมากรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างสรรค์งานศิลปะประติมากรรมจากภูมิปัญญาอีสานที่มีความสัมพันธ์ชุมชน สภาพแวดล้อมในเชิงบวก ในรูปแบบของงานประติมากรรม 3 มิติ ขั้นตอนดำเนินการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์ ประติมากรรมที่ว่าง ภูมิปัญญาอีสาน ธรรมชาติ และผลงานประติมากรรมที่เกี่ยวข้อง

2. สำรวจลักษณะทางกายภาพของสภาพแวดล้อม

3. นำข้อมูลจากการศึกษามาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานร่วมกับ แนวคิด จินตนาการ ทัศนคติ และประสบการณ์ของผู้วิจัย

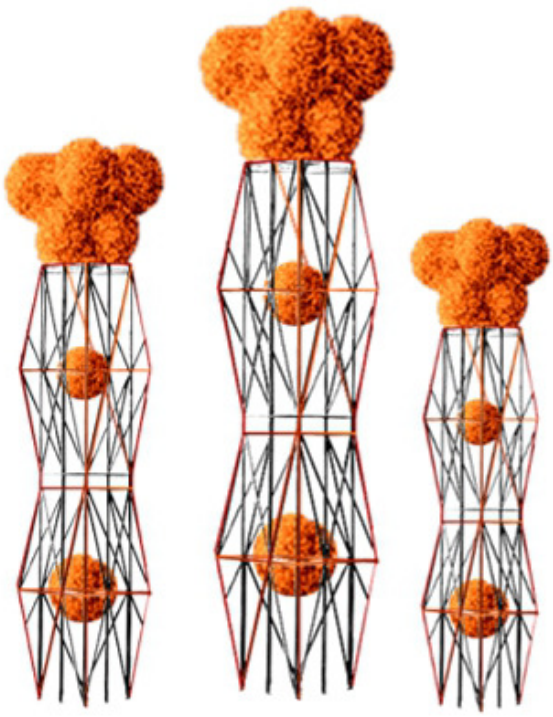

ภาพแบบร่างผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

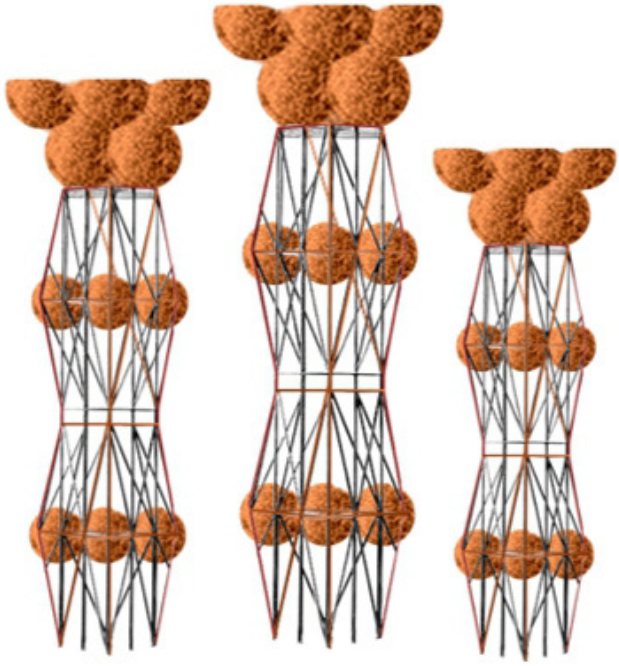

ภาพแบบร่างผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2

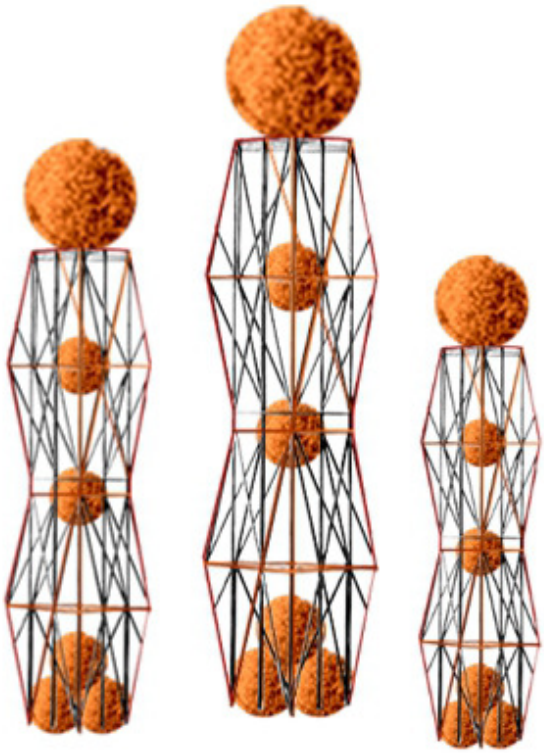

ภาพแบบร่างผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

4. สร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบของงานประติมากรรมร่วมสมัยกับพื้นที่ จากภูมิปัญญาอีสานที่มีความสัมพันธ์ชุมชน

ภาพแบบจำลองผลงานประติมากรรมกับสิ่งแวดล้อม ชุดที่ 1

ภาพแบบจำลองผลงานประติมากรรมกับสิ่งแวดล้อม ชุดที่ 2

ภาพแบบจำลองผลงานประติมากรรมกับสิ่งแวดล้อม ชุดที่ 3

ผลการวิจัย

ได้ผลงานสร้างสรรค์ประติมากรรมร่วมสมัย ซึ่งเป็นผลงานที่มีความงามตามหลักองค์ประกอบของศิลปะ มีการเผยแพร่ผลงานประติมากรรมให้สาธารณชนได้รับความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมร่วมสมัย สื่อถึงการตระหนักถึงการมีอยู่ของความงามในธรรมชาติ ผ่านผลงานสร้างสรรค์ประติมากรรมแบบผสมผสานวัสดุพื้นเมืองกับสมัยใหม่เข้าด้วยกัน ให้ความงามและคุณค่า ของสุนทรียภาพทางทัศนศิลป์

อภิปรายผล

ผลงานศิลปะร่วมสมัยซึ่งเป็นผลมาจากการสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับ แนวคิดจากธรรมชาติ กับสิ่งแวดล้อมและสังคม เป็นประติมากรรมร่วมสมัยจากดินพื้นบ้านมีจำนวนทั้งหมด 3 ชิ้น

สรุปผลจากวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยเพื่อสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมรูปแบบเฉพาะตนจากธรรมชาติที่แสดงถึงความงามของรูปทรงในธรรมชาติของสิ่งแวดล้อมในป่าได้รูปแบบการจัดองค์ประกอบของงานเป็น 4 รูปแบบได้แก่

(1) รูปแบบมีจุดเด่นอยู่ตรงการสร้างที่ว่างของวัสดุ

(2) รูปแบบ มีจังหวะการเคลื่อนต่อของเส้นที่ทำจากเหล็ก

(3) รูปแบบ ความสัมพันธ์ของรูปทรงภายนอกกับภายใน

(4) รูปแบบการจัดองค์ประกอบเพื่อให้รู้สึกถึงการผสมผสานของวัสดุ

สรุปผลจากขอบเขตของโครงการวิจัย

ได้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมกับสภาพแวดล้อมในเชิงบวกเพื่อสร้างองค์ความรู้กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมจากภูมิปัญญาอีสานที่มีความสัมพันธ์ชุมชนและได้เผยแพร่ผลงานประติมากรรมสร้างสรรค์ ยกระดับสุนทรียภาพทางสังคม

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาค้นคว้าทดลองและการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมสุนทรียภาพความงามจากท่วงท่าการปรับตัว เป็นความสัมพันธ์ของที่ว่างกับธรรมชาติ ที่น่าค้นหา. ธรรมชาติสร้างความสมดุลให้แก่ทุกชีวิต ที่ถือกำเนิดขึ้นเจริญเติบโตและค่อยๆเสื่อมสลายจนกระทั่งดับสูญไปโดยมีเวลาเป็นตัวกำหนด ดุลยภาพของธรรมชาติเหล่านั้นคือสัจธรรมหนึ่งของทุกชีวิตมิอาจเลี่ยงได้ การดำรงอยู่ของทุกสรรพสิ่งจึงอยู่ภายใต้กลไกของธรรมชาติที่ดำเนินต่อไปตามกาลเวลา การเคลื่อนไหวเกิดขึ้นกับสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์ ทุกขณะการเคลื่อนไหวทำให้รู้ถึงการตอบสนองต่อสิ่งรอบข้าง สามารถพัฒนาต่อยอด รูปแบบและแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมของผู้วิจัยและขยายผลต่อนักศึกษาเป็นทางเลือกให้นักศึกษาศิลปะให้สร้างผลงานดินเผาพื้นบ้านผสมผสานกับวัสดุสมันใหม่ประยุกต์ใช้กับผลงานศิลปะร่วมสมัยในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา ภาคสุวรรณและคณะ. 2541. **ศิลปะกับชีวิต 3-4**. กรุงเทพฯ. วัฒนาพาณิช.

ชะลูด นิ่มเสมอ. 2534. **องค์ประกอบของศิลปะ**. กรุงเทพฯ. ไทยวัฒนาพาณิช.

ประยูร อุลุชาฎะ และคณะ. 2533. **ศิลปะกับสังคมไทย หน่วยที่ 1-7**. กรุงเทพฯ: สุโขทัยธรรมาธิราช.

วรพงษ์ วรชาติอุดมพงศ์. 2535. **ออกแบบกราฟิค GRAPHIC DESIGN**. กรุงเทพฯ. ศิลปาบรรณาคาร.

วนิดา ขำเขียว. 2543. **ประวัติศาสตร์ศิลป์**. กรุงเทพ : พรานนกการพิมพ์.

วิรุณ ตั้งเจริญ. 2546. **คู่มือจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ**: ทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).

(_____). 2546. **ทัศนศิลป์**. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).

อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของ ผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The influence of the factors affecting accounting performance of Bookkeepers in real estate listed on the stock exchange of Thailand

อุมาทิพย์ แจ่มสว่าง[1], พรจิตร จรัสญาติพิภพ[2] และสรียา ศศะรมย์[3]

Umatipaya Jamsawang[1], Pornjit Jarasyatpipop[2] and Sareeya Sasarom[3]

[1,2,3] คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยทองสุข โทรศัพท์ 02-885-1421-4

[1,2,3] Faculty of Business Administration,Thongsook College. Tel 0-2885-1421-4

e-mail: sareeya13@hotmail.com.com

บทคัดย่อ

การศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของ ผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษามาจากธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 113 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ ปัจจัยด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพมีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี รองลงมาคือปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ ปัจจัยด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชีตามลำดับ ดังนั้น จึงควรตระหนักและส่งเสริมให้ผู้ทำบัญชีมีความรู้ในวิชาชีพเพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เกิดทักษะและมีคุณค่าแห่งวิชาชีพ ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของผู้ใช้ข้อมูลอีกด้วย

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ,การจัดทำบัญชี, ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

Abstract

This study were to study The influence of the factors affecting accounting performance of Bookkeepers in real estate listed on the stock exchange of Thailand. Sample in this study were 113 people in real estate business. The analytical statistics consisted of percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results revealed that the factors affecting the efficiency of accounting in real estate business in Thailand were professional knowledge, professional skill, professional values and professional attitude affecting to the efficiency of accounting in real estate business in Thailand with statistical significance at 0.05. The factors effecting to the efficiency of accounting in real estate business in Thailand could sort from high to low as follows: professional attitude, professional skill, professional values and professional knowledge, respectively.

Keywords: Efficiency, Accounting, Real Estate Business

บทนำ

ในการดำเนินงานทางธุรกิจเจ้าของกิจการในฐานะผู้บริหารย่อมต้องการที่จะรับรู้ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ ดังนั้น การทำบัญชีจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้บริหารจะสามารถนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการวางแผนจัดทำงบประมาณต่างๆ และวางแผนในการดำเนินงานในอนาคตได้

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เป็นรากฐานที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจประเทศไทย ด้วยพลังเล็ก ๆ ของอสังหาริมทรัพย์ หลายต่อหลายแรง สามารถรวมตัวกันกลายเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ที่จะช่วยขับเคลื่อนให้ประเทศไทยเดินหน้าดังนั้น อสังหาริมทรัพย์ จึงกำเนิดขึ้นจากความมุ่งมั่นในการพัฒนาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดโดยยึดหลักลูกค้าคือศูนย์กลาง มุ่งใส่ใจดูแลความต้องการของลูกค้า (ผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์,2560)

ในยุคปัจจุบันที่โลกมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆด้านก่อให้เกิดการแข่งขัน ส่งผลให้หลายองค์กร และหลายหน่วยงานมีการปรับเปลี่ยนระบบการปฏิบัติงานเพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ แต่การที่องค์กรจะสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้มิได้อาศัย แค่เพียงบุคลากรที่เก่ง หรือเทคโนโลยีทันสมัยแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องรวมไปถึงการบริหารงานที่ดีเพื่อให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถแสดงในรูปแบบของต้นทุนการปฏิบัติงาน ทันต่อการตัดสินใจ ความถูกต้อง และความมีคุณภาพของงานประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจัดทำบัญชีนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับอีกหลายปัจจัย เช่น คุณลักษณะของบุคคล คุณลักษณะองค์กร คุณธรรมจริยธรรม ความรู้เกี่ยวกับงานบัญชี ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยที่ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีนั้นอาจจะวัด ค่าได้จากการกำหนดตัวชี้วัด ความสำเร็จของงาน (Key Performance Indicators) ที่ใช้วัด ประสิทธิภาพทางการบัญชี (ศิริกาญจน์ วงษ์เสรี และสุรีย์ โบษกรณัฏ :2559)

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารงานที่ต้องการเพิ่มปัจจัยที่ดีแก่การปฏิบัติงานของพนักงานภายในองค์กร และเป็น

ประโยชน์แก่ผู้ทำบัญชีว่าควรปฏิบัติงานในลักษณะใดเพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี อีกทั้งมีปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพคือความสามารถขององค์กรในการสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้คนในองค์กรมีความกระตือรือร้นต่อการพัฒนางานที่ได้รับมอบหมาย ถ้าผู้ทำบัญชีมีแรงจูงใจในการทำงานสูง ก็จะส่งผลให้งานที่ปฏิบัติมีประสิทธิภาพสูงตามไปด้วย โดยในปัจจุบันผู้ทำบัญชีถือเป็นอาชีพหนึ่งที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถเฉพาะทางศึกษามาโดยตรง และยังต้องอาศัย ประสบการณ์โดยตรงจากการทำงาน จนมีประสบการณ์มากเพียงพอ อีกทั้งยังต้องมีความรับผิดชอบในงานที่ตัวเองทา เพราะข้อมูลจากผู้ทำบัญชีนั้นเป็นข้อมูลที่ผู้บริหารและบุคคลภายนอกนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ด้วยซึ่งหากข้อมูลผิดพลาด หรือไม่ทันต่อการตัดสินใจอาจส่งผลกระทบต่อองค์กรได้ (ศิริกาญจน์ วงษ์เสรี และสุรีย์ โบษกรณัฏ, 2559)

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เป็นธุรกิจที่มีระบบบัญชีและภาษีที่ยุ่งยากที่สุด เมื่อเทียบกับธุรกิจอื่นๆ ซึ่งนอกจากปัญหาในการรับรู้รายได้ทางบัญชีแล้ว ทางภาษีก็มีความขัดแย้งกันในรายละเอียดหลายประการ ยิ่งกว่านั้นยังมีกฎหมายที่เข้ามาเกี่ยวข้องหลายเรื่อง ในฐานะนักบัญชีของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์นี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องรอบรู้ในทุกประเด็น เพื่อการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องตามหลักการบัญชีและสอดคล้องกับกฎหมายอื่นๆทุกตัวที่เกี่ยวข้องอันจะที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของ ผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนำไปสู่การศึกษาเรื่อง อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของ ผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยการทบทวนวรรณกรรมเพื่อให้ทราบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีส่วนส่งเสริมผู้ทำบัญชีให้มีการจัดทำบัญชีที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานหรือใช้เป็นแนวทางการพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี ซึ่งจะช่วยให้เกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย เพราะหากผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะเป็นการสร้างมูลค่าและเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันเพื่อความเจริญเติบโตและยั่งยืน และมั่นคงของประเทศสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้ในวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของทักษะทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณค่าแห่งวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาอิทธิพลของเจตคติในวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผู้ทำบัญชี

เข้าสู่การเป็นมืออาชีพเพื่อการก้าวสู่การเป็นนักบัญชีมืออาชีพ ซึ่งสิ่งที่บุคคลเหล่านั้นต้องมีประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้ในวิชาชีพ ซึ่งได้แบ่งเป็น 4 ประเภท (1.1) ความรู้ทั่วไป รวมถึงความรู้เกี่ยวกับสังคมเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ ความรู้และซาบซึ้งในศิลปะวรรณกรรมและวัฒนธรรม ความสามารถในการคิด อ่าน เขียน การวิเคราะห์ เป็นต้น (1.2) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและการจัดการทั่วไป (1.3) ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (1.4) ความรู้ด้านบัญชีและเรื่องที่เกี่ยวข้อง 2) ทักษะทางวิชาชีพ โดยผู้ประกอบวิชาชีพควรมีทักษะหรือความชำนาญในเรื่องที่จำเป็นต่อไปนี้ (2.1) ทักษะในการใช้เหตุผล (2.2) ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ (2.3) ทักษะในการสื่อสาร 3) คุณค่าแห่งวิชาชีพ 4) เจตคติในวิชาชีพ (ศิลปะพร ศรีจั่นเพชร:2545)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

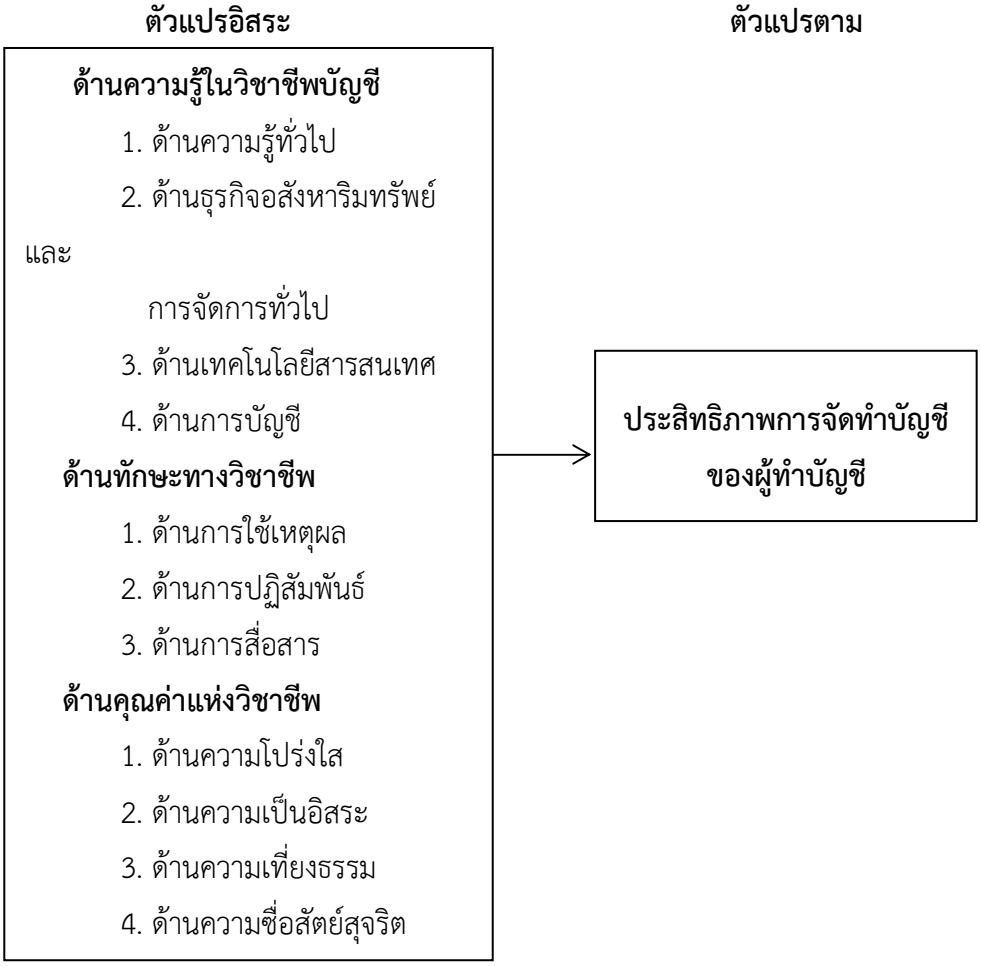

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสร้างเครื่องมือขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชี จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดทำ บัญชี และระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีลักษณะเป็นแบบตัวเลือก (Checklist)

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ในวิชาชีพของผู้ทำบัญชี จำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความรู้ทั่วไป จำนวน 3 ข้อ ด้านความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและการจัดการทั่วไป จำนวน 3 ข้อด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 2 ข้อ และด้านความรู้ด้านบัญชี จำนวน 4 ข้อ ลักษณะแบบ สอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย ด้านทักษะในการใช้เหตุผล จำนวน 2 ข้อ ด้านทักษะในการปฏิสัมพันธ์ จำนวน 2 ข้อ และด้านทักษะในการสื่อสารบัญชี จำนวน 2 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าแห่งวิชาชีพของผู้ทำบัญชีจำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความโปร่งใส จำนวน 3 ข้อ ด้านความเป็นอิสระ จำนวน 2 ข้อ ด้านความเที่ยงธรรม จำนวน 3 ข้อ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 2 ข้อ ลักษณะแบบสอบ ถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 5 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตคติในวิชาชีพของผู้ทำบัญชี จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความรู้สึกจำนวน 3 ข้อ ด้านความคิดเห็น จำนวน 2 ข้อลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 6 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี จำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความเข้าใจได้ จำนวน 2 ข้อ ด้านความเชื่อถือได้ จำนวน2 ข้อ ด้านความครบถ้วน จำนวน 2 ข้อ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ จำนวน2 ข้อ และด้านความทันเวลา จำนวน2 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย โดยทำการทดสอบเครื่องมือดังนี้

การตรวจสอบความตรง (Validity)

ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของการวิจัยครั้งนี้ มีผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยคะแนน 3 ระดับคือ คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้อง กับนิยามของตัวแปรที่กำหนดให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้อง กับนิยามของตัวแปรที่กำหนด ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้อง กับนิยามของตัวแปรที่กำหนด หลังจากนั้นนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกัน เพื่อคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องฯ (IOC)

การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามปรับปรุงตามคำแนะนาของผู้เชี่ยวชาญ และนำไป ทำการทดสอบ (Pre-test) จำนวน 30 ชุด กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ หลังจากได้ผลแล้ว จึงนำมารวบรวมเพื่อทำการทดสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha)

2.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ในวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพที่ คุณค่าแห่งวิชาชีพ เจตคติในวิชาชีพ และประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

2.3 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ สถิติที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) การวิเคราะห์ VIF และ Tolerance

2.4 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย สถิติที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคุณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยมีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งมีรายได้อยู่ในช่วง15,000-20,000บาท ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี พบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด รองลงมาคือปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ ส่วนปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด ความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี พบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำบัญชีเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยอื่นๆในขณะที่ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ทำบัญชีสามารถใช้ข้อมูลในงบการเงินได้อย่างถูกต้องมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีโดยนำปัจจัยทุกด้านเข้าในสมการ

ตัวแปร	b	SE	β	t	Sig.
ปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี	-0.106	0.046	-0.075	-2.283	0.024**
ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ	0.303	0.059	0.288	5.093	0.000**
ปัจจัยด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ	0.108	0.440	0.080	2.459	0.016**
ปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพ	0.690	0.057	0.679	12.053	0.000**

จากการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ประสิทธิภาพ การจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี โดยนำปัจจัยทุกด้านเข้าในสมการ พบว่าแต่ละปัจจัยสามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีได้ร้อยละ 88.60 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ 0.280 ซึ่งจากการทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่1 พบว่าปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อมีการพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิ การจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยอื่นๆ ซึ่งยอมรับตามสมมติฐานที่ 1 คือ ปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชีประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านความรู้ทั่วไป มีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี รองลงมาคือปัจจัยด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการจัดการทั่วไปปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและปัจจัยด้านการบัญชี ตามลำดับ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลัก ทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่าปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อมีการพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงในอันดับที่ 2 รองจากปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีมีอิทธิพลต่อประสิทธิการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในอันดับ2เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยอื่นๆ ซึ่งยอมรับตามสมมติฐานที่ 2 คือ ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีประกอบไปด้วยปัจจัยด้านการสื่อสารมีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี รองลงมาคือปัจจัยด้านการปฏิสัมพันธ์และปัจจัยด้านการใช้เหตุผล ตามลำดับ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลัก ทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่3 พบว่าปัจจัยด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อมีการพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่าปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงในอันดับที่ 3 รองจากปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพและปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อประสิทธิการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในอันดับ3 เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยอื่นๆ ซึ่งยอมรับตามสมมติฐานที่ 3 คือ ปัจจัยด้านด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพประกอบด้วย ปัจจัยด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี รองลงมาคือปัจจัยด้านความโปร่งใส ปัจจัยด้านความเป็นอิสระ และปัจจัยด้านความเที่ยงธรรม ตามลำดับ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการทดสอบสมมติฐานที่4 พบว่าปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อมีการพิจารณา ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่าปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงที่สุด

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อประสิทธิการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยอื่นๆ ซึ่งยอมรับตามสมมติฐานที่ 4 คือ ปัจจัยด้านด้านเจตคติในวิชาชีพประกอบด้วยปัจจัยด้านความคิดเห็น มีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี รองลงมาคือปัจจัยด้านความรู้สึก ตามลำดับ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชี ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ ปัจจัยด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลัก ทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพมีอิทธิพลสูงสุดต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี รองลงมาคือปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ ปัจจัยด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชีตามลำดับ

อภิปรายผล

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้ศึกษาสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับสุภาพร เพ่งพิศ (2553) ที่ศึกษาเรื่องปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร โดยผลการศึกษาพบว่า มีการใช้ความรู้ในวิชาชีพทางด้านการทำบัญชีมากที่สุด ในการจัดทำงบการเงิน ซึ่งสามารถทำให้งานออกมามีประสิทธิภาพได้ แต่ในปัจจุบันความรู้ในวิชาชีพบัญชีนั้นอาจจะไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีนัก เนื่องจากการที่จะเป็นนักบัญชีได้ก็จะต้องมีความรู้ในด้านบัญชีหรือด้านต่างๆอยู่แล้วจึงมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีน้อยที่สุด

ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีผู้ทำบัญชีใน ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับ อัมพร เที่ยงตระกูล(2551) ที่ศึกษาเรื่อง นักวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีทักษะจำนวนหนึ่ง รวมทั้งทักษะเฉพาะด้านและทักษะในการสื่อสารระหว่างบุคคล ทักษะด้านความรู้ต่างๆ ผลการศึกษา พบว่าการนำทักษะในการใช้สติปัญญา ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ ทักษะในการติดต่อสื่อสาร และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นแนวทางวิชาชีพไปปฏิบัติอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพ แวดล้อมทางวิชาชีพ ปัจจัยด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชี (2556) ที่ศึกษาเรื่อง ความประพฤติและลักษณะนิสัยทางวิชาชีพที่บ่งบอกถึงการเป็นนักวิชชาชีพบัญชี ผลการศึกษา พบว่าผู้ทำบัญชีมีวินัยในการทำงาน เช่น ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่องานที่

ได้รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย มีความเป็นอิสระในการทำงาน และมีการปฏิบัติที่คำนึงถึงมรรยาททางบัญชี งานก็จะออกมาแบบมีประสิทธิภาพได้

ปัจจัยด้านเจตคติในวิชาชีพส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับ ดรุณวรรณ แมดจ่อง (2553) ที่ศึกษาเรื่องเจตคติที่บุคคลมีต่อวิชาชีพ ผลการศึกษาพบว่าเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเนื่องจากการที่บุคคลมีเจตคติที่ดีต่อวิชชาชีพที่ปฏิบัติก็ย่อมปฏิบัติงานนั้นอย่างเต็มกำลังความสามารถหากองค์กรใดมีผู้ทำบัญชีที่มีเจตคติที่ดีต่องานที่ทาองค์กรก็ย่อมมีความพร้อมที่ดีสามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันได้ นำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้

โดยสรุปแล้วในการศึกษาครั้งนี้พบว่าปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ ในวิชาชีพบัญชี ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ ปัจจัยด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ และปัจจัยด้านเจตคติ ในวิชาชีพ ดังนั้นในการจัดทำบัญชีจึงควรคำนึงถึงปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ทำบัญชีจัดทำบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่องค์กรหรือหน่วยงานคาดหวัง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.ผลที่ศึกษาพบว่าผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีอิทธิพลปัจจัยทางด้านเจตคติในการจัดทำบัญชี ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำบัญชีเพื่อส่งผลอย่างมีประสิทธิภาพ

2.ผลที่ศึกษาพบว่าผู้ทำบัญชี ควรตระหนักและส่งเสริมให้ผู้ทำบัญชีมีความรู้ในวิชาชีพ เพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เกิดทักษะและมีคุณค่าแห่งวิชาชีพ ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของผู้ใช้ข้อมูลทางการเงิน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. นอกจากปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีผู้ทำบัญชีในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้ว เรื่องแรงจูงใจ ยังเป็นเรื่องที่น่าสนใจและได้รับความนิยมในองค์กรส่วนใหญ่ซึ่งมีข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคตดังนี้

2. ควรศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี เพื่อนำมาพัฒนาประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีได้ดียิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาความสำคัญของปัจจัยในด้านต่างเพิ่มเติม ที่สามารถนำมาเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในธุรกิจต่างๆเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กิตติศักดิ์ มะลัย. (2557).**ผลกระทบของการควบคุมภายในเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดทำ บัญชีของวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษาเอกชนในประเทศไทย**.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบัญชี คณะการบัญชีและการจัดการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

กองทุนอสังหาริมทรัพย์. (2560**).ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์คืออะไร.** ค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2561,จาก https://www.landinvestingthai.com

ชัยนรินทร์ วีระสถาวณิชย์. (2548). International Education Standards (IES).**สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย**,1(4),1-12

จารุณี อภิวัฒน์ไพศาล. (2555). **ปัจจัยที่ใช้ในการพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีกลุ่มธุรกิจบริการในประเทศไทย.คณะบัญชีมหาวิทยาลังรังสิต.** วารสาร วิทยาจารย์.

นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจั่นเพรช. (2559). **การสอบบัญชี.**กรุงเทพฯ:ทีพีเอ็น เพรส.1-2, 14-3

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2559).**รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์.**ค้นเมื่อ16 มีนาคม 2561

ธวัช ภูษิตโภยไคย .(2542). การจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่. **วารสารบริหารธุรกิจ**23.

พิมพ์พิศา วรรณวิจิตร และ ปวีนา กองจันทร์. (2560).**ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี**.คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พลอยระวี จันทร์ประสิทธิ์. (2557).ผ**ลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชี บริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในประเทศไทย.**วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศิริกาญจน์ วงษ์เสรี. (2559).**ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีสถาบันการเงินเฉพาะกิจ**.วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ศิลปะพร ศรีจั่นเพชร. (2545).**ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี.การสอบบัญชี.** กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็น เพรส. ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : บริการพิมพ์.

โศรยา บุตรอินทร์ และคณะ. (2557).ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี.**วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**ปีที่ : 33

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2544). **ความหมายประสิทธิภาพ.** สังคมวิทยาองค์การ.กรุงเทพ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2547). **พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547**. เข้าถึงเมื่อ 12 มีนาคม 2563, เข้าถึงได้จาก http://www.fap.or.th

สมเดช โรจน์คุรีเสถียร.(2544). **ความรู้ทางด้านบัญชี.** กรุงเทพฯ.บริษัท ธรรมนิติ เพลส จำกัด.2544

สุภาพร เพ่งพิศ. (2553).**ปัญหาในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร** สำนักงาน บัญชี , การบัญชี. ปีพิมพ์, : 2553.

อัมพร เที่ยงตระกูล. (2551).**ความรู้ในวิชชาชีพบัญชี** .ศูนย์วิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

Daniel Kartz and Robert L. Kaln . (1978).**The Social Psychology of Organization.** 2nd ed. New York : John Wiley & Sons, 1987.

Gilmer, Von Haller B. **Industrial Psychology**. New York: McGraw-Hill, 1967.

อิทธิพลของคุณภาพการให้บริการ การบริหารลูกค้าสัมพันธ์และการสื่อสารทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

The influence of service quality customer relationship management and marketing communications affecting decision making to buy building materials in retail stores in phra nakhon si ayutthaya province

ญาดา อนุศักดิ์เสถียร[1], กวี บุญเลิศวณิชย์[2], สุพัตรา จันทนะศิริ[3] และชลกนก โฆษิตคณิน[4]
Yada Anusaksathien[1], Kawee Boonlertvanich[2], Supatra Chantanasiri[3] and Chonkanok Kositkanin[4]
[1-4]หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
[1-4]Master business Administration The Faculty of Business Administration Bangkokthonburi University
[1]e-mail : bic.yada@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพการให้บริการ การบริหารลูกค้า สัมพันธ์และการสื่อสารทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ใช้บริการร้านค้าวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวมรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 30,001 - 50,000 บาท ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการ การบริหารลูกค้าสัมพันธ์ และการสื่อสารทางการตลาดส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: คุณภาพการให้บริการ, การบริหารลูกค้าสัมพันธ์, การสื่อสารทางการตลาด, การตัดสินใจซื้อ

Abstract

The objective of the research was to investigate the service quality, customer relationship management and marketing communications affecting customer's decision

to purchase construction materials in Phra Nakhon Si Ayutthaya. A sample of 400 respondents were collected from consumers who purchased the construction materials in Phra Nakhon Si Ayutthaya through a questionnaire survey. In addition, data were statistically analyzed using percentage, mean and standard deviation. Inferential statistics methods on multiple regressions were used to test hypotheses in the study.

The research results reveal that the majority of participants were male with the age between 41-50 years old. They graduated with a bachelor's degree and earned an average monthly income between 30,001-50,000 baht. The results of hypothesis testing showed that the service quality, customer relationship management and marketing communications affect the customer's decision to purchase construction materials in modern trade in Phra Nakhon Si Ayutthaya at significant level of 0.05.

Keywords: Service Quality, Customer Relationship Management, Marketing Communications, Purchasing Decision

บทนำ

ธุรกิจวัสดุก่อสร้างเป็นธุรกิจที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องโดยร้านวัสดุก่อสร้างทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีการจัดจำหน่ายวัสดุก่อสร้างประเภทโครงสร้าง และสินค้าเคหะภัณฑ์ที่ใช้สำหรับตกแต่ง ปรับปรุง และซ่อมแซมบ้าน ร้านวัสดุก่อสร้างในปัจจุบันมุ่งเน้นการผลักดันการขายสินค้าเคหะภัณฑ์มากขึ้น เนื่องจากเป็นกลุ่มสินค้าที่ทำให้ร้านวัสดุก่อสร้างได้กำไรมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการขายสินค้าประเภทโครงสร้างที่มีการแข่งขันอย่างรุนแรง ร้านวัสดุก่อสร้างได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดจำหน่ายจากการขายในช่องทางโครงการ (Project Distribution Channel) ช่องทางค้าส่ง (Wholesale Distribution Channel) มามุ่งเน้นการจำหน่ายในช่องทางค้าปลีก (Retail Distribution Channel) เพื่อนำรายได้ที่เป็นกระแสเงินสดเข้ามาช่วยบริหารกิจการให้มีความคล่องตัว ซึ่งร้านวัสดุก่อสร้างยุคใหม่ที่มีขนาดใหญ่จะต้องมีกลยุทธ์และวิธีการเพื่อสร้างคุณค่าให้กับผู้บริโภค เพื่อให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าและบริการของตน ดังภาพที่ 1.1

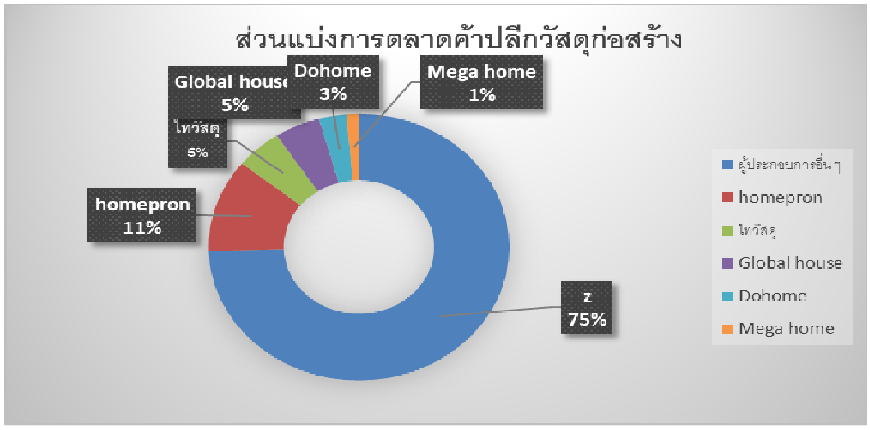

ภาพที่ 1 ส่วนแบ่งตลาดค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง

ที่มา: ผลการดำเนินงานของบริษัท รวบรวมโดยศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน (ปี 2563)

จากการแข่งขันในธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นเนื่องจากมีผู้ประกอบการอยู่เป็นจำนวนมากกว่า 16,000 รายซึ่งปัจจุบันผู้ประกอบการหลักกลุ่มวัสดุก่อสร้างที่ดำเนินธุรกิจในรูปแบบ home center home pro ไทวัสดุ Global House และ MEGA HOME มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 2.5 ซึ่งนอกจากจะต้องเผชิญการแข่งขันจากผู้ประกอบการในรูปดาวเทียมกันแล้วยังต้องเผชิญกับการแข่งขันเพิ่มขึ้นจากผู้ประกอบการขนาดใหญ่ในตลาดที่เน้นจำหน่ายสินค้าเฉพาะอย่างเช่น แกรนด์โฮมมาร์ทและซีเมนต์ไทยโฮมมาร์ท จึงทำให้มีการแข่งขันที่สูงในบางผลิตภัณฑ์อาทิ เช่น สินค้าเซรามิกสุขภัณฑ์ ชุดเครื่องครัว เฟอร์นิเจอร์ และสินค้าตกแต่งบ้าน

ปัจจุบันธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในจังหวัดอยุธยา ได้มีการขยายตัว เพื่อรองรับการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจ และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในรอบๆ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีการแข่งขันกันมากขึ้น ทั้งในด้านการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน การสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้มากกว่าคู่แข่งขัน และยังมีการให้บริการการจัดส่งสินค้าเพื่อเพิ่มความสะดวกสบายให้กับลูกค้า ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาอิทธิพลของคุณภาพการให้บริการการบริหารลูกค้าสัมพันธ์และการสื่อสารทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาธุรกิจค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง รวมถึงการนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจ สำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ที่สนใจจะประกอบอาชีพนี้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ ซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารลูกค้าสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ ซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการสื่อสารทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ ซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ Parasuraman (1988 อ้างในธีรกิติ นวรัตน์ ณ อยุธยา 2552) กล่าวว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจาก การที่ลูกค้าประเมินคุณภาพของการบริการที่เขาได้รับ เรียกว่า “บริการที่ลูกค้ารับรู้” (Perceived Service Quality) ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการที่ลูกค้าทำการเปรียบเทียบบริการที่คาดหวัง (Expected Service) กับบริการที่รับรู้ (Perceived Service) ซึ่งก็คือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นหลังจาก ที่เขาได้รับบริการแล้วนั่นเอง โดยเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพการให้บริการ ให้เลือกเกณฑ์อย่างกว้างทั้งหมดรวม 5 เกณฑ์ ประกอบไปด้วย 1.ความน่าเชื่อถือ 2.ความมั่นใจ 3.ความเป็นรูปธรรม 4.ความใส่ใจ และ 5.การสนองตอบลูกค้า เพราะเป็นหลักสำคัญในการให้บริการที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริการขององค์กร

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารลูกค้าสัมพันธ์ องค์ประกอบหลักของการบริหารลูกค้าสัมพันธ์ คือการจัดระบบ ลำดับเหตุการณ์สำคัญประกอบด้วย (วิระพงศ์ จันทร์สนาม, 2559) ได้แก่ 1.การติดตามลูกค้า (Customer Prospecting) คือการเสาะแสวงหาศึกษาความต้องการ ความจำเป็นของลูกค้าใหม่และได้มีการทำสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆเพื่อเตรียมผลิตภัณฑ์และสิ่ง ที่ดึงดูดใจสำหรับลูกค้า 2.สัมพันธภาพกับลูกค้า (Relations with Customers) คือ การเริ่มต้นการพัฒนาการรักษา และการสร้างช่องทางการติดต่อสื่อสารเพื่อรองรับลูกค้าให้รู้สึกดียิ่งขึ้นไป 3.การบริหารการสื่อสารระหว่างกัน (Interactive Management) คือ มีการติดต่อโต้ตอบเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อสนเทศ การปฏิสัมพันธ์กันระหว่างลูกค้ากับองค์กร 4.การเข้าใจความคาดหวังของลูกค้า (Understanding Customer Expectations) คือ กระบวนการทางธุรกิจที่สร้างมวลความรู้เกี่ยวกับความคาดหวังความจนของลูกค้าเตรียมเป็นผลิตภัณฑ์การบริการที่ดีที่สุดสำหรับลูกค้า 5.การทำให้เฉพาะเจาะจง (Personalization) คือ การมอบหมายให้แต่ละสายงานธุรกิจนำเสนอลูกค้าและพัฒนาหรือเตรียมผลิตภัณฑ์เฉพาะให้พิเศษสำหรับลูกค้าเป็นการเฉพาะเจาะจง

กระบวนการสื่อสารการตลาด มีองค์ประกอบที่สำคัญและเกี่ยวข้องกันการสื่อสารการตลาดมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดจะขึ้นอยู่กับ (ชมพูนุท นุตาคม, 2544) 1.ผู้ส่งสาร คือธุรกิจหรือผู้ประกอบการที่ทำการส่งข้อมูลข่าวสารไปยังผู้รับสาร 2.สาร คือข้อเท็จจริง ข้อมูล ความคิด เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการ 3.ช่องทางหรือเครื่องมือ คือสื่อตัวกลางที่มีหน้าที่นำสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร 4.ผู้รับสาร คือกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหรือลูกค้าของสินค้าและบริการ

แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อ Kotler & Armstrong (2011) กล่าวว่า ขั้นตอนการตัดสินใจซื้อเป็นขั้นตอนในการที่ผู้บริโภค จะตัดสินใจซื้อโดยมีกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1.การรับรู้ถึงความต้องการ (Need Recognition) 2.การสืบค้นข้อมูล (Information Search) 3.การประเมินทางเลือก (Evaluation of Alternatives) 4.การซื้อ (Purchase) และ 5.พฤติกรรมหลังการซื้อ (Post-purchase Behavior)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

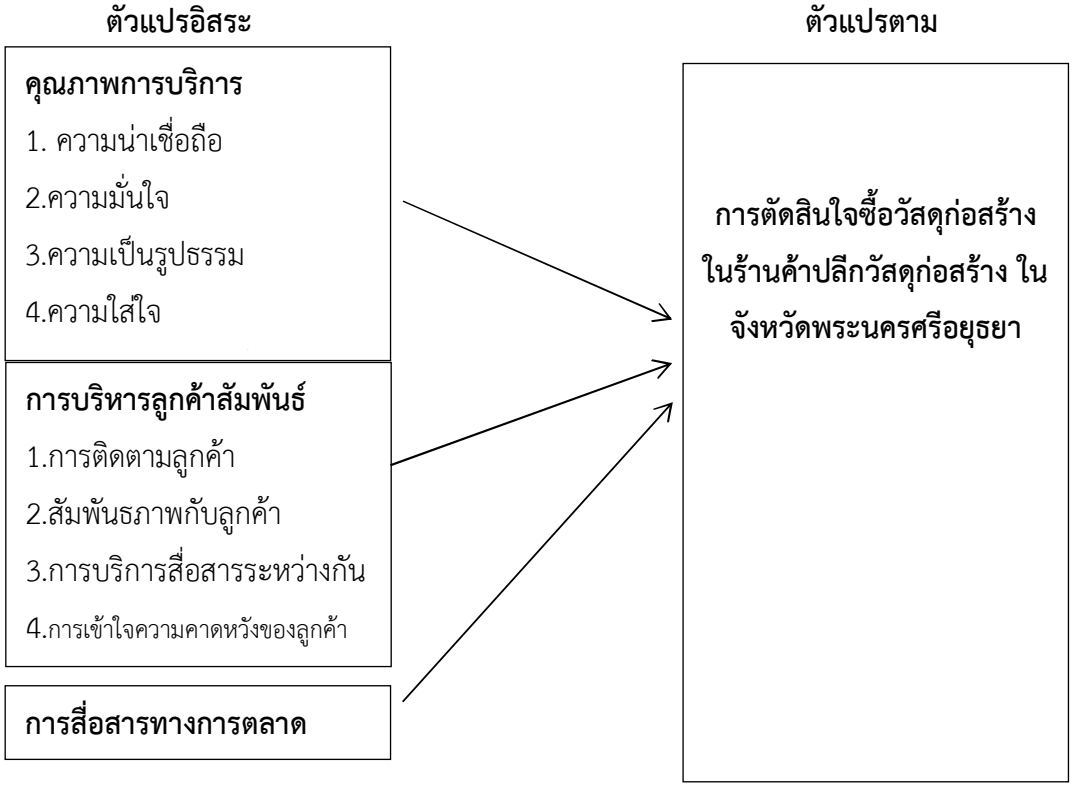

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้ใช้บริการร้านวัสดุก่อสร้างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน ทั้งนี้จำนวนประชากรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากข้อมูลของระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือน มิถุนายน 2563 พบว่า มีจำนวน 920,030 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้ใช้บริการร้านค้าวัสดุก่อสร้างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน 400 คน โดยจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจากผู้ที่ใช้บริการร้านค้าวัสดุก่อสร้าง โดยใช้วิธีการกำหนดตัวอย่างในกรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แท้จริง จากสูตรโดยการกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% (Yamane, 1967)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed-end Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณภาพการให้บริการ ด้านลูกค้าสัมพันธ์ และด้านการสื่อสารทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดอยุธยาโดยแบ่งออกเป็น 6 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยคุณภาพการให้บริการโดยใช้มาตรวัดประมาณค่าบริการ (Rating Scale) และให้คะแนนแต่ละระดับตั้งแต่ค่าคะแนนน้อยที่สุดคือ1 ถึงค่าคะแนนมากที่สุดคือ 5

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารลูกค้าสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมพันธ์มาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยการสื่อสารทางการตลาดโดยใช้มาตราวัดประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 6 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยใช้มาตรวัดประมาณค่า(Rating Scale)

วิธีการทางสถิติ ที่ใช้สำหรับงานวิจัยนี้ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทได้แก่

1. การรายงานผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าเฉลี่ย (Mean)

2. การรายงานผลด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ซึ่งได้แก่ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองกลุ่ม โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายเพียร์สัน (Pearson’s Correlation) และการวิเคราะห์สมมติฐานทั้ง 3 ข้อ โดยมีการใช้สถิติทดสอบหาความสัมพันธ์แบบถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบคุณภาพการบริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. เพื่อทราบการบริหารลูกค้าสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. เพื่อทราบการสื่อสารทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาด้านคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม และผลสรุปตามวัตถุประสงค์มีดังนี้

ผลสรุปข้อมูลส่วนบุคคล ผลการศึกษาสรุปว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอาชีพเจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประมาณ 30,001 - 50,000 บาท

ผลสรุปข้อมูลพฤติกรรมการซื้อวัสดุก่อสร้าง ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการซื้อวัสดุก่อสร้าง ด้านสื่อที่ทำให้รู้จักร้านค้าวัสดุก่อสร้างสมัยใหม่คือสื่อป้ายโฆษณา วันจันทร์ – ศุกร์ คือวันที่เลือกมาใช้บริการ ส่วนใหญ่ตัดสินใจซื้อด้วยตนเอง จำนวนเงินสูงสุดที่เคยจ่ายออกไปในการซื้อวัสดุก่อสร้างคือ 100,001 บาทขึ้นไป และส่วนใหญ่เลือกชำระเงินด้วยเงินสด มีจำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 49.8 ตามลำดับ 5.1.3 ผลสรุปตามวัตถุประสงค์ ได้ผลสรุปดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมต่อคุณภาพการให้บริการโดยรวมในระดับมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.08 และเมื่อพิจารณาการคุณภาพการให้บริการ เป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ในด้านความมั่นใจรวม และมีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ในด้านความใส่ใจ การตอบสนองลูกค้า ความน่าเชื่อถือ และความเป็นรูปธรรม ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการบริหารลูกค้าสัมพันธ์โดยรวมในระดับมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.93 และเมื่อพิจารณาการบริหารลูกค้าสัมพันธ์เป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับมาก ในด้านการเข้าใจความ คาดหวังของลูกค้า สัมพันธภาพกับลูกค้า การติดตามลูกค้า การบริหารการสื่อสารระหว่างกัน และ การให้เฉพาะเจาะจงบุคคล ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการสื่อสารทางการตลาด ในระดับมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.93 และเมื่อพิจารณาการสื่อสารทางการตลาด เป็นรายด้านแล้ว พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับมาก ในด้านการจัดบูธหรือการจัดแสดงสินค้าของผู้จำหน่ายสินค้าวัสดุก่อสร้างสามารถดึงดูดให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านั้นได้ การทำป้ายโฆษณาสินค้าวัสดุก่อสร้างตามทางเดินในร้านค้าปลีกสามารถดึงดูดความสนใจ โดยมักจะเลือกสินค้าวัสดุก่อสร้างที่มีลงโฆษณาในโบชัวร์ในร้านค้าปลีก และมักจะซื้อสินค้าวัสดุก่อสร้างที่มีแคมเปญชิงโชคลุ้นรางวัล และการแจ้งข่าวสารของการจัดโรดโชว์ผ่านทางสื่อออนไลน์ (Social Media) เช่น E-mail, Face book, Line Application, Website ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.75 และเมื่อพิจารณาตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างเป็นรายด้านแล้ว พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในระดับมาก ในด้านหลังจากซื้อสินค้าวัสดุก่อสร้างไปใช้และรู้สึกพึงพอใจต่อสินค้าหรือบริการของผู้จำหน่าย มีการแนะนำและบอกต่อไปยังผู้อื่นให้เลือกซื้อสินค้าในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างดังกล่าว เมื่อได้ผลลัพธ์จากการประเมินทางเลือก จะซื้อสินค้าวัสดุก่อสร้างนั้นโดยไม่มีความลังเล เมื่อทราบถึงความต้องการในสินค้าวัสดุก่อสร้างแล้ว จะทำการแสวงข้อมูลในตัวสินค้าวัสดุก่อสร้างนั้นๆ ก่อนการตัดสินใจซื้อเสมอ และทมีการนำข้อมูลจากที่ได้แสวงหามาประเมินและเปรียบเทียบหาจุดแข็งและจุดอ่อนของสินค้าวัสดุก่อสร้างแต่ละยี่ห้อเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจซื้อ ตามลำดับ

อภิปรายผล

ปัจจัยคุณภาพการให้บริการ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื่องจากผู้บริโภคที่ซื้อวัสดุก่อสร้างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคาดหวังต่อคุณภาพการให้บริการที่พนักงานของร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างให้บริการ ด้วยความรอบคอบ มีความน่าเชื่อถือ มีความรู้ในเรื่องของสินค้าเป็นอย่างดี และตอบคำถามที่สงสัย ได้อย่างถูกต้อง พนักงานให้ความใส่ใจกับลูกค้าได้อย่างเท่าเทียมกัน ถือว่าผลประโยชน์ของลูกค้าเป็นเรื่องสำคัญ ทำให้ลูกค้ารู้สึกมั่นใจที่เมื่อใช้บริการ อีกทั้งพนักงานแต่งตัวสะอาด เรียบร้อย มี อัธยาศัยดี

และเต็มใจที่จะให้บริการ สิ่งต่างๆเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ดังนั้น คุณภาพของการให้บริการจึงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ยังมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ กนกวรรณ นาสมปอง (2555) ที่ได้กล่าวว่า คุณภาพการให้บริการเป็นความสามารถในการ ตอบสนองความต้องการของธุรกิจให้บริการ คุณภาพของบริการเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะสร้างความแตกต่างของธุรกิจให้เหนือกว่าคู่แข่งขันได้ และผลการศึกษาครั้งนี้มีบางส่วนที่มีความสอดคล้องกับการศึกษาของอนุวัต สงสม (2557) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความภักดีของลูกค้ากิจการค้าปลีกในพื้นที่จังหวัดสงขลา พบว่าความภักดียังได้รับอิทธิพลจาก ปัจจัยด้านคุณภาพบริการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ปัจจัยการบริหารลูกค้าสัมพันธ์ มีอิทธิพลผลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้าง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริโภคมีความคาดหวังว่า ร้านค้าสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างถูกต้อง เช่น การจัดเตรียมสินค้าตามที่ลูกค้าสั่งได้อย่างครบถ้วน มีการให้การช่วยเหลือและคำแนะนำ แม้ว่ายังไม่ได้ร้องขอ การทำให้ลูกค้ารู้สึกว่าตนเองเป็น (Modern Trade) ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการสื่อสารการตลาดของร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างแบบ ดั้งเดิมกับร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างว่ามีความแตกต่างอย่างไรบ้าง

2. ควรมีศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้บริโภคทั้งก่อนและหลังการตัดสินใจซื้อสินค้าวัสดุก่อสร้างในร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างเพื่อผลการศึกษาจะสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด และพัฒนาคุณภาพการให้บริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจทั้งก่อนและหลังการตัดสินใจซื้อ อันจะส่งผลต่อการบอกต่อของผู้บริโภคและการซื้อใช้ในอนาคต

3. ควรศึกษาในเรื่องการตัดสินใจซื้อวัสดุก่อสร้างแบบดั้งเดิมกับร้านค้าปลีกวัสดุก่อสร้างทางออไลน์มากขึ้นเนื่องจากสภาวะปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนเกี่ยวของกับธุรกิจมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ นาสมปอง. (2555). **สภาพการให้บริการการศึกษาทางอินเตอร์เน็ต งานส่งเสริมวิชาการและงานลงทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ**, การศึกษาเฉพาะบุคคลปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กระทรวงมหาดไทย. กรมการปกครอง. (2653). ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับจำนวนประชากรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ เดือนธันวาคม 2563. (ระบบออนไลน์) สืบค้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2563

ชมภูนุช สุนทรนนท์. (2549). **การบริหารลูกค้าสัมพันธ์ของห้องสมุดมารวย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ธีรกิติ นวรัตน์ ณ.อยุธยา. (2552). **การตลาดบริการ: แนวคิดและกลยุทธ์**.พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิระพงศ์ จันทร์สนาม. (2551). **ผลกระทบของการริหารลูกค้าสัมพันธ์ต่อความจงรักภักดีของลูกค้าของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อนุวัต สงสม. (2557). แบบจำลองสมการโครงสร้างการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, **วารสารการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์**, 12), 51-56.

Tara Yamane. (1973). **Statistics : An Introductory Analysis**. 3rdEd.New York. Harper and Row publications.

Kotler, P.. & Armstrong, G. (2011). **Principle of marketing**. New Jersey: Prentice-Hall.

อิทธิพลส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อหม้อทอดไร้น้ำมันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

Influence of marketing mix on consumers' decision making to purchase air fryer in Bangkok

รัฐนริศร์ บุญจิรอำไพ[1], จุฬาลักษณ์ ฟูรูโนะ[2], สุพัตรา จันทนะศิริ[3] และชลกนก โฆษิตคณิน[4]

Ratnarich Boonjiraampai[1], Chulaluck Furuno[2], Supatra Chantanasiri[3] and Chonkanok Kositkanin[4]

[1-4]หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

[1- 4]Master business Administration The Faculty of Business Administration Bangkokthonburi University

[1]e-mail : getsuccess@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอิทธิพลของส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อหม้อทอดไร้น้ำมันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริโภคจำนวน 400 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20-30 ปี มีสถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา ปริญญาตรี อาชีพ พนักงานเอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาทต่อเดือน

2) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด 7 Ps ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อหม้อทอดไร้น้ำมันโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับ ด้านราคามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านกายภาพ ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ตามลำดับ

3) ระดับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยด้านการค้นข้อมูลมีผลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด รองลงมาคือด้านการตัดสินใจซื้อ การรับรู้ปัญหา และพฤติกรรมหลังการซื้อ ตามลำดับ

4) ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่าปัจจัยส่วนผสมทางการตลาด 7Ps มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหม้อทอดไร้น้ำมันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ,การตัดสินใจซื้อ ,หม้อทอดไร้น้ำมัน

Abstract

The purpose of this research was to study the influence of marketing mix on consumers' decision making to purchase air fryer in Bangkok. A questionnaire was used to collect data from 400 consumers in Bangkok. The statistics used for analyzing to collect data were mean, percentage, standard deviation, multiple correlation analysis and multiple regression analysis.

The results of research were:

1) Almost of survey samples were women, average age 20-30 years old, marital status is married, who had completed education in bachelor degree, their career are employee in private company, and average income are 20,001-30,000 bath per month.

2) The significance of 7Ps marketing mix factors affecting decision making to purchase air fryer in Bangkok was in a high level. When considered in 7 aspects, they all were in a high level. The most rate factor was price, followed by physical evidence, promotion, product, people, process, and place respectively.

3) The opinion of decision making to purchase air fryer in Bangkok was in a high level. The most rate was Information search, followed by purchase decision, evaluation of alternative, problem recognition, and behavior after product purchasing respectively.

4) The hypothesis test found that the 7Ps marketing mix factors influenced to consumers' decision making for purchasing air fryer in Bangkok significantly at 0.05 level.

Keywords: Marketing Mix, purchasing decision making, Air fryer

บทนำ

โลกทุกวันนี้มีเทคโนโลยีมาช่วยให้การใช้ชีวิตประจำวันดีมากขึ้นในหลายๆด้านรวมถึง ด้านสุขภาพและอาหาร ผู้คนยุคใหม่มักจะให้ความสนใจในเรื่องของสุขภาพมากขึ้น การเลือกทานอาหารต้องการอาหารคลีนเพื่อสุขภาพที่ไม่มีการปรุงรส หรือปรุงรสให้น้อยที่สุด

จากข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชากร อายุ 6 ปีขึ้นไปของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2559 และ ปี 2562 มีกลุ่มตัวอย่างประมาณ 2.8 หมื่นครัวเรือน ข้อมูลดังกล่าวได้แสดงถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในเชิงพฤติกรรมการกินของคนไทยที่น่าสนใจ โดยคนไทยให้ความสำคัญกับความสุขจากการรับประทาน โดยปัจจัยในกลุ่มที่สะท้อนเรื่อง"ความสุขจากการกิน" มีผู้ตอบรวมกันอยู่ที่57.1% ในปี 2559 และเพิ่มมาเป็น 58.8% ในปี 2562 แสดงได้ดังภาพที่ 1

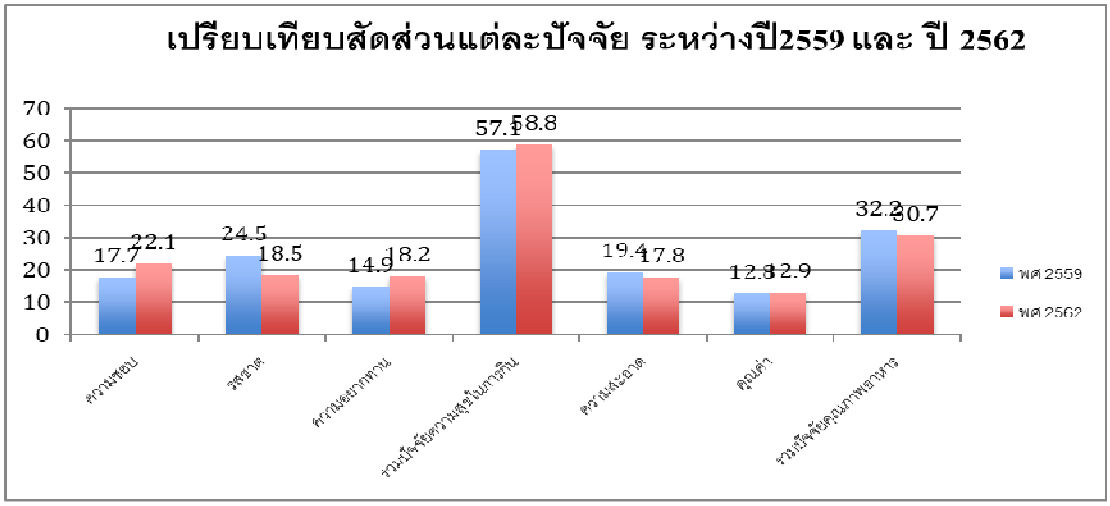

ภาพที่ 1 แสดงสิ่งที่คำนึงถึงในการเลือกซื้ออาหารของคนไทย ปี 2562 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ)

ปัจจุบันการปรุงอาหารได้มีเทคโนโลยีหลายอย่างเข้ามาช่วยให้สะดวกสบายมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรุงอาหารที่ปราศจากน้ำมัน หรือมีน้ำมันน้อยที่สุดเพื่อสุขภาพที่ดีของผู้คนทั้งๆ ที่ยังต้องการได้รับรสสัมผัสและรสชาติคล้ายอาหารที่ทอดด้วยน้ำมัน นั่นก็คือ เทคโนโลยีหม้อทอดไร้น้ำมัน (Air Fryer) ซึ่งปัจจุบันกำลังได้รับความนิยมอย่างมากในช่วงของการล็อกดาวน์ ผู้คนถูกกักตัวอยู่ในบ้าน ช่วงเชื้อโรคโควิด-19 (Corona Virus 2519) กำลังแพร่ระบาดอยู่ทั่วโลก ทำให้เกิดชีวิตวิถีใหม่ หรือ New Normal ทุกคนต้องใส่ใจในสุขภาพตนเอง จึงต้องการปรุงอาหารเองในที่พักอาหารสุกสะอาด ใช้เวลาน้อย ลดขั้นตอนในการทำอาหาร สะดวกและรวดเร็ว หม้อทอดไร้น้ำมันจึงตอบสนองความต้องการเรื่องนี้ได้ดี

เนื่องจากหม้อทอดไร้น้ำมันมีหลายยี่ห้อ หลายขนาด หลายรูปลักษณะ และหลายผู้ผลิต การตัดสินใจเลือกซื้อหม้อทอดไร้น้ำมันของผู้บริโภคจึงขึ้นอยู่กับการพิจารณาปัจจัยหลายอย่าง ที่สำคัญได้แก่ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดคือ เครื่องมือทางการตลาดที่ใช้เพื่อตอบสนองความต้อง การของลูกค้าผู้บริโภค แต่เดิมพื้นฐานมีอยู่ 4 ปัจจัย ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ต่อมาในส่วนของการตลาดสมัยใหม่โดยเฉพาะ ธุรกิจบริการที่แตกต่างจากธุรกิจทั่วไป มีปัจจัยเพิ่มอีก 3 ปัจจัยที่เป็นปัจจัย ในการส่งมอบบริการ ได้แก่ บุคคล (People) ลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence) และกระบวนการ (Process) รวมเป็น7 ปัจจัย หรือ 7Ps (Kotler ,1997. p.92)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาอิทธิพลส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อหม้อทอดไร้น้ำมันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อและเป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบการในการให้บริการให้ตรงความต้องการ ของผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.เพื่อศึกษาอิทธิพลส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อหม้อทอดไร้น้ำมันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นส่วนประสมทางการตลาดของหม้อทอดไร้น้ำมันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อหม้อทอดไร้น้ำมันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด 7Ps ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการช่องทางจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคคล ด้านกายภาพ ด้านกระบวนการ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหม้อทอดไร้น้ำมันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีเกี่ยวกับด้านปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2560) ได้อ้างถึงแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (Service Mix) ของ Philip Kotler ไว้ว่าเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ให้บริการซึ่งจะได้ส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix) หรือ 7Ps ในการกำหนดกลยุทธ์การตลาดซึ่งประกอบด้วย1. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) 2.ด้านราคา (Price) 3.ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) 4.ด้านส่งเสริมการตลาด (Promotion) 5.ด้านบุคคล (People) หรือพนักงาน (Employee)
6.ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and Presentation) 7. ด้านกระบวนการ (Process)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อ

การตัดสินใจเป็นกระบวนการการประเมินผลเกี่ยวกับทางเลือกหรือตัวเลือกที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายซึ่ง Kotler and Keller (Kotler and Keller, 2012 p.189) ได้อธิบาย กระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคมี 5 ขั้นตอน ดังนี้1.การรับรู้ปัญหา (Problem Recognition) เป็นลำดับแรกในกระบวนการตัดสินใจซื้อ 2.การค้นข้อมูล (Information search) เมื่อผู้บริโภคเกิดความต้องการในตัวสินค้าแล้วจะมีการค้นหาข้อมูล เกี่ยวกับ คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ สถานที่จำหน่าย 3. การประเมินทางเลือก (Evaluation of alternative) ผู้บริโภคจะมีการกำหนดความต้องการของตัวเองขึ้นมาเพื่อพิจารณาลักษณะต่างๆของผลิตภัณฑ์นำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของแต่ละสินค้าโดยความเชื่อถือและทัศนคติต่อตราสินค้าต่างๆจะเข้ามาเกี่ยวข้องก่อนการตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด 4.การตัดสินใจซื้อ (Purchase decision) เมื่อผ่านขั้นของการประเมินทางเลือกต่างๆแล้วผู้บริโภคจะได้สินค้าตราสินค้าที่ตรงกับความต้องการของตนเองมากที่สุดที่ตั้งใจจะซื้อนั่นคือ ผู้บริโภคเกิดความตั้งใจจะซื้อ (Purchase Intention) แต่อย่างไรก็ตามอาจมี

ปัจจัยอื่นมากระทบ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การตัดสินใจซื้อ เช่น ทัศนคติของคนรอบข้าง หรือคนใกล้ชิด 5.พฤติกรรมหลังการซื้อ (Post purchase behavior) เมื่อผู้บริโภคได้ตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ หรือ บริการไปแล้วจะต้องมีการตรวจสอบความพึงพอใจหลังการซื้อซึ่งผู้บริโภคจะเปรียบเทียบคุณค่าที่ได้ รับจากสิ่ง ที่เกิดขึ้นจริงกับสิ่งที่ผู้บริโภคคาดหวัง ถ้าสิ่งที่ผู้บริโภคได้รับสูงตามที่ได้คาดหวังไว้ ผู้บริโภคจะเกิดความพึงพอใจซึ่งนำไปสู่การซื้อซ้ำหรือการบอกต่อ

แนวคิดเกี่ยวกับหม้อทอดไร้น้ำมัน Air fryer

หม้อทอดไร้น้ำมัน หรือ Air Fryer คือหม้อไฟฟ้าสำหรับทอดอาหารชนิดใหม่ โดยไม่จำเป็นต้องใช้น้ำมันขณะทอดหม้อชนิดนี้จะใช้ลมร้อนเป่าผ่านอาหารแทนด้วยอุณหภูมิที่สูงจะทำให้อาหาร สุกจนมีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกับอาหารที่ผ่านการทอดปกติโดยน้ำมันได้และหากในอาหารมี น้ำมันเคลือบหรือผสมอยู่น้ำมันก็จะเดือดระหว่างปรุง ทำให้อาหารมีลักษณะและรสสัมผัสเหมือนกับ ผ่านการทอดด้วยน้ำมันมากยิ่งขึ้น

หม้อทอดไร้น้ำมัน เหมาะกับใคร

เมื่อถามว่าหม้อทอดไร้น้ำมันเหมาะกับใคร คำตอบคือเหมาะกับทุกๆคนที่ชอบการรับประทานอาหารทอด โดยเฉพาะคนที่รักสุขภาพ กังวลในการรับประทานน้ำมันมากเกินไปก็ยิ่งเหมาะกับหม้อทอดไร้น้ำมันนี้ ตัวอย่างอาหารที่นิยมปรุงกับหม้อชนิดนี้ เช่น เฟรนฟราย ไส้กรอกทอด เกี๊ยวซ่า นักเก็ต หมูทอด ไก่ทอด ปลาทอด เป็นต้น โดยสามารถทำได้แม้กระทั่งเนื้อสัตว์หรือผัดชุบแป้งทอด ซึ่งจะได้ผลลัพธ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับการทอดด้วยน้ำมันมากเลยทีเดียว ยิ่งไปกว่านั้นจากการที่ได้ รับความนิยมอย่างมากทั่วโลก จึงมีผู้สอนวิธีการปรุงอาหารด้วยหม้อทอดไร้น้ำมันมากมายหลาก หลายเมนูในรูปแบบคลิปวิดีโอ เผยแพร่ในอินเตอร์เน็ตหรือหนังสือกันอย่างแพร่หลาย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

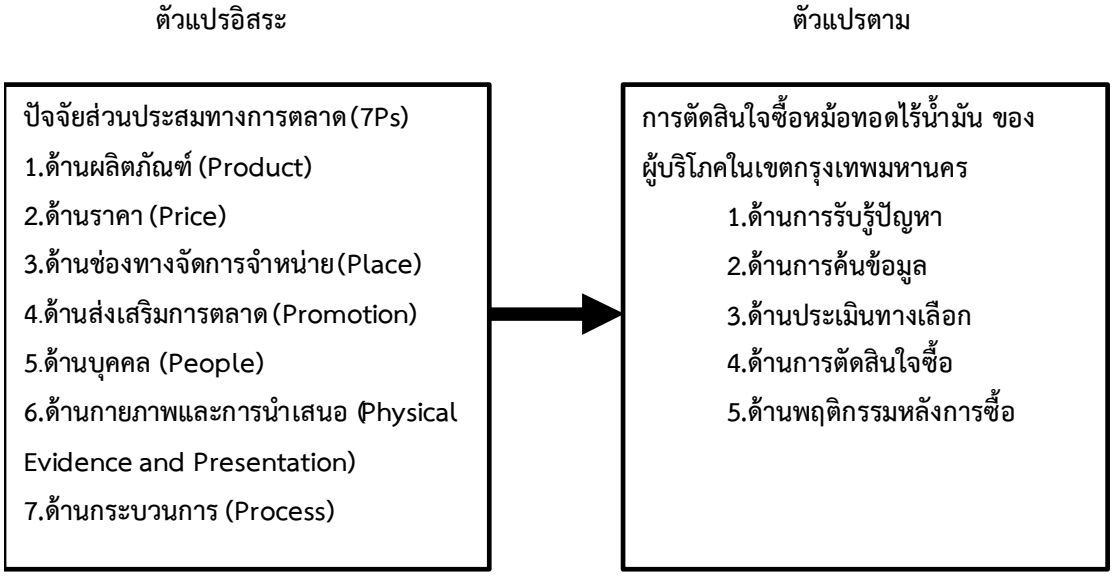

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรที่ศึกษาเป็นผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครทั้งเพศชายและหญิง จำนวน 5,676,648 คน (ข้อมูลกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย 2562)

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาวิจัยคือ ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งเพศชายและเพศหญิง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเน้นผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ช่วงอายุ 20-60 ปี โดยการหาค่ากลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ทราบจำนวนประชากรของ Yamane,1973

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจำหน่าย ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านบุคคล ด้านกายภาพ และด้านกระบวนการให้บริการ

ส่วนที่ 3 ด้านการตัดสินใจซื้อหม้อทอดไร้น้ำมัน ได้แก่ ด้านการรับรู้ปัญหา ด้านการค้นข้อมูล ด้านประเมินทางเลือก ด้านการตัดสินใจซื้อ และด้านพฤติกรรมหลังการซื้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามลักษณะปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะได้โดยเสรี

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อดังนี้

1. ค้นคว้าการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมผู้บริโภค ส่วนประสมทางการตลาด เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยจัดลำดับความสำคัญของคำถาม และเรียบเรียงภาษา ความถูกต้องการใช้สำนวนภาษา ให้เหมาะสม

3. นำแบบสอบถามปรึกษาอาจาร์ที่ปรึกษาในการทำวิจัย

4. หาค่าความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น (Validity) ของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย

1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง อายุระหว่าง 20-30 ปี มีสถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา ปริญญาตรี อาชีพ พนักงานเอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาทต่อเดือน

2) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด 7Ps ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อหม้อทอดไร้น้ำมันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับ ด้านราคามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านกายภาพ ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ตามลำดับ

3) ระดับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยด้านการค้นข้อมูลมีผลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด รองลงมาคือด้านการตัดสินใจซื้อ การรับรู้ปัญหา และพฤติกรรมหลังการซื้อ ตามลำดับ

4) ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนผสมทางการตลาด 7Ps มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหม้อทอดไร้น้ำมันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยอิทธิพลส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อหม้อทอดไร้น้ำมันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครผู้วิจัยเห็นว่ามีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายตามสมมติฐานคือ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสอดคล้องกับสมมติฐาน ดังนี้

1) ด้านผลิตภัณฑ์ ของสินค้ารูปแบบสวยงาม มีชื่อเสียงของตราสินค้า ใช้งานง่ายคงทน และมีมาตรฐานความปลอดภัย มีผลต่อการตัดสินใจซื้อได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญาดา สมศักดิ์ (2559) บอกว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ สินค้ายี่ห้ออิเกีย โดยเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย มีทั้งหมด 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยลักษณะทางกายภาพ ปัจจัยด้านตราสินค้าและการใช้งานของผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด

2) ด้านราคา มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคซึ่งปกติแล้วผู้บริโภคจะตัดสินใจ ซื้อสินค้าแต่ละครั้งย่อมมีการเปรียบเทียบราคาอยู่เสมอโดยจะเปรียบเทียบราคากับความคุ้มค่าที่จะได้รับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวัฒน์ วรศา (2561) กล่าวว่า ราคาเป็นเรื่องสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้บริโภคอย่างมาก ราคาไม่ควรที่สูงเกินไปเมื่อเทียบกับคุณภาพของสินค้า หรือไม่ควรสูงกว่าตราสินค้าชนิดอื่นมากเกินไป เพราะราคาที่สูงเกินไปอาจจะตอบสนองความต้องการได้เฉพาะกลุ่มลูกค้าที่มีรายได้สูง ส่วนลูกค้าที่มีรายได้ปานกลางหรือรายได้ต่ำอาจจะหันไปใช้สินค้าตัวอื่นที่มีราคาถูกลง

3) ด้านช่องทางการจำหน่าย การเข้าถึงร้านค้าได้หลายช่องทางหรือการมีตัวแทนจำหน่ายทั่วประเทศจะทำให้ผู้บริโภคเข้าถึงสินค้าได้ง่าย มีโอกาสในการเลือกซื้อได้เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชราภรณ์ เมธีการย์(2561) กล่าวว่าด้านช่องทางการจำหน่าย มีความสำคัญเนื่องจากให้ความสะดวกสบายในการสั่งซื้อและมีการแสดงข้อมูลและภาพประกอบอย่างชัดเจน

4) ด้านส่งเสริมการตลาด เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริโภคต้องการ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมทางการตลาด เช่น ลด แลก แจก แถม รวมถึงการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ การมีศูนย์บริการดูแล สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคทั้งสิ้น สอดคล้องกับ แนวคิดของคอทเลอร (Kotler, 2012: 92) กล่าวว่า การส่งเสริมการตลาด (Promotion) หมายถึง กระบวนการทางด้านการติดต่อสื่อสาร

ทางการตลาด ระหว่างผู้ซื้อ ผู้ขาย และผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการซื้อ เพื่อเป็นการให้ข้อมูลชักจูงใจหรือตอกย้ำเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และตรายี่ห้อ รวมทั้งเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อ การเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ทัศนคติ ความรู้สึก และพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย

5) ด้านบุคคลบุคลากรหรือผู้ขายสินค้า ที่มีการให้คำแนะนำตอบคำถามแก้ปัญหาโต้ตอบและมีการสื่อสารกับลูกค้าได้ดี มีส่วนทำให้ลูกค้าตัดสินใจพิจารณาซื้อได้ง่ายขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของญาณิศา ถาวรรัตน์ (2560)กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องปรับอากาศ โดยเรียงลำดับตาม ระดับการตัดสินใจซื้อจากมากไปน้อย คือ ปัจจัยด้านบุคลากรและบริการหลังการขาย ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ และปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ ในขณะที่ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดและรูปแบบความหลากหลายของสินค้า ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องปรับอากาศ

6) ด้านกายภาพและการนำเสนอ การที่มีข้อมูลสินค้าที่จัดแสดงที่ทันสมัยดูง่ายต่อการเลือก ซื้อข้อมูลผู้ผลิตผู้จัดจำหน่ายไว้ชัดเจนแสดงถึงภาพลักษณ์ของสินค้าที่ดีทำให้ผู้บริโภคเกิดความมั่น ใจในสินค้า สอดคล้องกับแนวคิดของคอทเลอร์ (Kotler, 2012: 105) กล่าวว่าด้านกายภาพและการนำเสนอ (Physical Evidence/ Environment and Presentation) เป็นการแสดงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพและการนำเสนอให้กับลูกค้าให้เห็นเป็นรูปธรรมโดยพยายาม สร้างคุณภาพโดยรวม ทั้งทางด้ายกายภาพและรูปแบบการให้บริการ เพื่อสร้างคุณค่าให้กับลูกค้า ไม่ว่าจะเป็นด้านการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย การเจรจาต้องสุภาพอ่อนโยน และการให้บริการที่รวดเร็ว หรือ ผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ลูกค้าควรได้รับ

7) ด้านกระบวนการ บริการมีขั้นตอนการซื้อที่ง่าย ชำระเงินได้หลายวิธี และสามารถเปลี่ยนหรือ คืนได้หากมีปัญหาที่เกิดจากตัวสินค้ามีศูนย์บริการที่ติดต่อได้สะดวกสอดคล้องกับแนวคิดของเลิฟล็อกและไร้ท์ (Lovelock and Wright, 1999: 15) กล่าวว่า กระบวนการ (Process) เป็นการออกแบบการส่งมอบบริการให้กับลูกค้า เพื่อให้การส่งมอบบริการมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าออกแบบขั้นตอนการผลิต บริการไม่ดีพอก็อาจทำให้ลูกค้ารู้สึกรำคาญ เช่น ความช้าของระบบราชการและขาดประสิทธิภาพในการส่งมอบบริการ ซึ่งจะทำให้ พนักงานที่รับรองลูกค้าเกิดความความกดดันและความตึงเครียด จนอาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริการ ลดลงและมีโอกาสที่จะเกิดความล้มเหลวในการบริการได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด โดยเน้นผลิตสินค้าที่รูปแบบสวยงาน มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสร้างความแตกต่างของสินค้าและตรงความต้องการของลูกค้า วัสดุมีคุณภาพทนทาน ต้นทุนต่ำ เพื่อให้ราคาไม่สูง สามารถซื้อได้หลายช่อง ทาง จัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดอย่างต่อเนื่อง พนักงานขายมีความรู้ชำนาญในตัวสินค้า และมีศูนย์บริการหลังการขายให้ผู้บริโภคได้ใช้บริการอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรเลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะกลุ่มลงไป หรือ ศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้บริโภค Gen X หรือ Gen Y เป็นต้น การกำหนดขอบเขตผู้บริโภคแบบละเอียดทำให้ได้ประโยชน์ต่อ กลุ่มธุรกิจ หรือผู้ประกอบการ ให้สามารถเข้าใจผู้บริโภคแต่ละกลุ่มได้ดีขึ้น

2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรเลือกมีศึกษาเพิ่มเติมด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In –Depth Interview)เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้ต่างๆมาใช้กับธุรกิจการค้าต่อไป

3. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยอื่นเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ เช่น แรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นในการซื้อ

เอกสารอ้างอิง

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2562) (htpps:// www.dopa.go.th)

ชญาดา สมศักดิ์ (2559) **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้ายี่ห้ออิเกียของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมฑล** การคันคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. มหาวิทยาลัยธรรมศาตร์

ญาณิศา ถาวรรัตน์ (2560) **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องปรับอากาศ การคันคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต** คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ธนวัฒน์ วรศา (2561) **ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องปรับอากาศสำหรับใช้ในบ้านของผู้บริโภค** สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พัชราภรณ์ เมธีการย์ (2561) **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของธุรกิจการจำหน่าย เครื่องสำอางผ่านเฟซบุ๊ก** การคันคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ(2560), **การบริหารการตลาดยุคใหม่ (ฉบับปรับปรุงใหม่) พิมพ์ครั้งที่ 2 สำนักพิมพ์ไดมอนด์อินบิสสิเนสเวิลด์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2563)** . ข้อมูลการวิเคราะห์โดย EIC ; (htpps://www.nso.go.th)

Kotler & Keller, p.189 (2012) **Marketing management**. (14th ed.) New Jersey: Pearson Education.

Kotler, P. (2012). **Marketing Management**. 13th ed. New Jersey: Practice Hall.

Lovelock, C. H., and Wright, L. (1 9 9 9). **Principles of service marketing and management**. New Jersey: Prentice Hall.

ภาคผนวก

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
โครงการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
ที่ 120/2563

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 9
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
The ninth National Symposium Concerning
the Research Work Presentation at BTU
"การสร้างสรรค์ นวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างวิถีชีวิตใหม่"
"Creating a New Innovation for a New Lifestyle"

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีกำหนดให้มีการจัดการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 9 มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**"การสร้างสรรค์ นวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างวิถีชีวิตใหม่"**ประกอบด้วย

1. งานวิจัยและสร้างสรรค์ด้านมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Humanities and Social Sciences)
2. งานวิจัยและสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology)
3. งานวิจัยและสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ (Health Sciences)

กำหนดจัดงานประชุมวิชาการผ่านระบบออนไลน์ ในวันอาทิตย์ที่ 25 เมษายน 2564 เวลา 09.00 – 17.45 น. เพื่อให้การจัดการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดประชุมวิชาการฝ่ายต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษา

1.	รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร เบ็ญจาธิกุล	อธิการบดี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี	ประธาน
2.	ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการคณบดี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี	รองประธาน
3.	รองศาสตราจารย์ ดร.สถิตย์ นิยมญาติ	รองอธิการบดี ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี	ที่ปรึกษา
4.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เบ็ญจาธิกุล	รองอธิการบดี ฝ่ายบริหาร	ที่ปรึกษา
5.	อาจารย์ชัยสิน สุขวิบูลย์	รองอธิการบดี ฝ่ายงบประมาณและการเงิน	ที่ปรึกษา
6.	รองศาสตราจารย์ ดร.พิสิษฐ์ ศิริรักษ์	อธิการบดี วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์	ที่ปรึกษา
7.	รองศาสตราจารย์สุมาลี ไชยศุภรากุล	อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	ที่ปรึกษา
8.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิวะ วสุนธราภิวัฒก์	อธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	ที่ปรึกษา
9.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุลธนี ศิริรักษ์	รองอธิการบดี ฝ่ายบริหาร วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์	ที่ปรึกษา
10.	นางสาววิภารัตน์ ดีอ่อง	รองผู้อำนวยการ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
11.	นายก้องศักด ยอดมณี	ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย	ที่ปรึกษา

<u>หน้าที่และความรับผิดชอบ</u>

มีหน้าที่ให้คำปรึกษา ให้การสนับสนุนแก่คณะกรรมการทุกฝ่าย

2. คณะกรรมการอำนวยการ

1.	รองศาสตราจารย์ ดร.สถิตย์ นิยมญาติ	รองอธิการบดี ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	ประธาน
2.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิทยา เบ็ญจาธิกุล	รองอธิการบดี ฝ่ายบริหาร คณบดีคณะนิติศาสตร์	กรรมการ
3.	ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์	รองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ รักษาการคณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
4.	รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา รุ่งเรือง	คณบดีคณะดุริยางคศาสตร์	กรรมการ
5.	รองศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา บูรณาเดชาชัย	คณบดีคณะนิเทศศาสตร์	กรรมการ
6.	รองศาสตราจารย์ ทพ.ทองนารถ คำใจ	คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์	กรรมการ
7.	รองศาสตราจารย์ ดร.กมลพร กัลยามิตร	รักษาการคณบดีคณะรัฐศาสตร์	กรรมการ
8.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์	กรรมการ
9.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุทัย อึ๋งเจริญ	คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์	กรรมการ
10.	ดร.สุพัตรา จันทนะศิริ	คณบดีคณะบริหารธุรกิจ	กรรมการ
11.	ดร.ประกิต หงษ์แสนยาธรรม	คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา	กรรมการ
12.	ดร.สุธาสินี วิยาภรณ์	คณบดีคณะศิลปศาสตร์	กรรมการ
13.	ดร.ชลิดา ลิ้นจี่	คณบดีคณะบัญชี	กรรมการ
14.	อาจารย์ประทีป ปัญญา	คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์	กรรมการ
15.	อาจารย์นวรัตน์ ปัญจธนทรัพย์	คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์	กรรมการ
16.	อาจารย์เมธาสิทธิ์ อัดดก	คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์	กรรมการ
17.	อาจารย์ฉัตรปวีณ อำภา	ผู้อำนวยการสถาบันภาษาต่างประเทศ	กรรมการ
18.	ดร.เสาวนีย์ สมันต์ตรีพร	ผู้อำนวยการสำนักวิจัย	กรรมการและเลขานุการ

<u>หน้าที่และความรับผิดชอบ</u>

1. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานและประสานงานติดตามคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ

2. กำหนดรูปแบบวิธีการจัดงาน ระหว่างมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี หน่วยงานภาคีร่วมจัดงานประชุม ตลอดจนการเชิญคณะกรรมการจัดงานประชุม เพื่อสรุปความก้าวหน้าการดำเนินงานตลอดช่วงการจัดเตรียมการจัดการประชุม

3. ให้การเสนอแนะระบบการจัดประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัย

4. เสนอกรอบแนวคิดในการประชุมวิชาการ

5. เสนอแนะการจัดตั้งคณะกรรมการชุดต่างๆ คณะกรรมการดำเนินงาน คณะกรรมการติดตามและประเมินผลงาน

6. เสนอแนะแนวทางการประชาสัมพันธ์งานการประชุม

7. วางแผนและเตรียมการจัดงานการประชุมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

8. ติดตามผลและประเมินการดำเนินงาน

3. คณะกรรมการจัดการประชุม

3.1. คณะกรรมการดำเนินงานประสานงานและพิธีการ

1.	รองศาสตราจารย์ ดร.ประไพศรี โห้ลำยอง	หัวหน้าสาขาภาษาอังกฤษ	ประธาน
2.	ดร.เสาวนีย์ สมันต์ตรีพร	ผู้อำนวยการสำนักวิจัย	รองประธาน
3.	ดร.โอฬาร กาญจนากาศ	ผู้อำนวยการสำนักการศึกษานานาชาติ	กรรมการ
4.	ดร.สุธาสินี. วิยาภรณ์	คณบดีคณะศิลปะศาสตร์	กรรมการ
5.	นายอาลี เส็มเภอ	เจ้าหน้าที่ประจำสำนักวิจัย	กรรมการ
6.	นางสาวกันตินันท์ จิตระออน	เจ้าหน้าที่ประจำสำนักวิจัย	กรรมการและเลขานุการ

<u>หน้าที่และความรับผิดชอบ</u>

1.สรรหาผู้บรรยายต่างๆ อาทิ ผู้บรรยายนำ และผู้บรรยายรับเชิญ

2.จัดโปรแกรมการขึ้นบรรยาย

3.วางแผนและเตรียมการประชุมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

4.จัดทำกำหนดการ พิธีการของงานประชุม

5.เสนอขออนุมัติโครงการ ติดต่อประสานงานเพื่อเรียนเชิญวิทยากร วิทยากรบรรยายพิเศษ วิทยากรแสดงปาฐกถาพิเศษ ผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาบทความวิชาการ

6.ออกหนังสือเชิญกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมนำเสนอทั้งภาคบรรยาย โปสเตอร์ตลอดจนตอบข้อซักถามทั่วไปและตอบรับการพิจารณาบทความ

7.จัดหาของที่ระลึกให้วิทยากรบรรยายพิเศษ และประธานที่มาเปิดงาน

8.จัดหาของที่ระลึกให้ผู้ร่วมงาน (กระเป๋าผ้า)

9.จัดทำวุฒิบัตรผู้นำเสนอผลงานทุกคน จัดลำดับผู้เข้ารับวุฒิบัตร

10.ทำหนังสือเชิญอธิการบดีกล่าวรายงานและเปิดงาน

11.ประสานงานฝ่ายต่างๆ

12.ติดตามทวงถามบทความจากผู้นำเสนอบทความ

13.สรุปผลโครงการเสนอต่อที่ประชุมกองบรรณาธิการและคณะกรรมการจัดประชุม

3.2. คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์และเว็บไซต์

1.	รองศาสตราจารย์.ดร.สุกัญญา บูรณาคชาชัย	คณบดีคณะนิเทศศาสตร์	ประธาน
2.	ดร.ศิรชญาน์ การะเวก	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ	กรรมการ
3.	อาจารย์วรินธร แจ้งโรจน์	อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์	กรรมการ
4.	อาจารย์สยาม เจริญอินทร์พรหม	อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์	กรรมการ
5.	อาจารย์กฤติญา กวีจารุกรณ์	ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์	กรรมการและเลขานุการ

<u>หน้าที่และความรับผิดชอบ</u>

1. ออกแบบโปสเตอร์และไวนิล แผ่นพับเพื่อประชาสัมพันธ์
2. ประชาสัมพันธ์โครงการผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งเว็บไซต์ วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียงคลื่นต่าง ๆ
3. จัดทำเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่การประชุม และจัดทำระบบลงทะเบียนเข้าร่วมส่งผลงานออนไลน์
4. บันทึกภาพและวิดีโอการจัดประชุมวิชาการ
5. ทำหนังสือเชิญผู้สื่อข่าวมาทำข่าวการจัดงานประชุมวิชาการ
6. ดูแลต้อนรับสื่อมวลชนในการประชุม
7. จัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่สื่อมวลชนวันประชุม (Press Release)
8. ส่งภาพข่าวพิธีเปิดการประชุมเผยแพร่แก่สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ
9. จัดเตรียมของที่ระลึกแก่สื่อมวลชน
10. ออกแบบป้าย แผ่นพับ และ ป้ายหน้างาน ป้ายบอกทาง
11. งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

3.3 คณะกรรมการฝ่ายศิลปกรรมและจัดนิทรรศการ

1.	อาจารย์เมธาสิทธิ์ อัดดก	คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์	ประธาน
2.	อาจารย์นพอนันต์ บาลิสี	อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์	กรรมการ
3.	อาจารย์ปราเมศวร์ กลางหมื่นไวย	อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์	กรรมการ

<u>หน้าที่และความรับผิดชอบ</u>

1. ออกแบบแบคดรอปและตกแต่งฉากบนเวที
2. ออกแบบการจัดตำแหน่งวางบอร์ด ติดตั้งและรื้อถอนโปสเตอร์
3. ติดโปสเตอร์ผลงานของผู้นำเสนอผลงาน
4. ดูแลการจัดวางและตกแต่งสถานที่
5. ออกแบบปก Proceeding และ ปก CD Proceeding
6. ออกแบบระลึก (กระเป๋าผ้า)

3.4 คณะกรรมการฝ่ายอาคารสถานที่และรักษาความปลอดภัย

1.	ดร.สมภพ ศรีสัมพันธุ์	ผู้อำนวยการฝ่ายอาคารสถานที่	ประธาน
2.	นายเอก แซ่กัง	เจ้าหน้าที่สำนักกิจการนักศึกษา	กรรมการ
3.	นายภาณุ มาลาทอง	หัวหน้าเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	กรรมการ
4.	นายพิชัย สันโดษ	เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	กรรมการ
5.	นางสาวเอกอนงค์ เพิดขุนทด	เจ้าหน้าที่สำนักประธาน	กรรมการ

<u>หน้าที่และความรับผิดชอบ</u>

1. ติดโปสเตอร์ป้ายบอกทาง ประชาสัมพันธ์งานประชุม
2. จัดตกแต่งห้องประชุมเล็ก และห้องประชุมใหญ่ ดูแลความสะอาดและความพร้อมของสถานที่ตลอดงาน
3. ติดตั้งทดสอบระบบเครื่องเสียงบริเวณภายในงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
4. จัดทำแผนด้านรักษาความปลอดภัยและงานจราจร

3.5.คณะกรรมการฝ่ายเอกสาร

1.	อาจารย์สิทธิพร โพธิระหง	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาตำรา และสื่อทางวิชาการ	ประธาน
2.	นายอาลี เส็มเภอ	เจ้าหน้าที่ประจำสำนักวิจัย	กรรมการ
3.	นางสาวกันตินันท์ จิตระออน	เจ้าหน้าที่ประจำสำนักวิจัย	กรรมการ และ เลขานุการ

<u>หน้าที่และความรับผิดชอบ</u>

1. จัดทำ Proceeding เผยแพร่บทความวิชาการ ทั้งภาคบรรยายและโปสเตอร์

3.6 คณะกรรมการฝ่ายบริการด้านการปฐมพยาบาล

1.	อาจารย์ประทีป ปัญญา	คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์	ประธาน
2.	รองศาสตราจารย์.ดร.สุลี ทองวิเชียร	อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์	กรรมการ
3.	ดร.สุวิมล แสนเวียงจันทร์	อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์	กรรมการและ เลขานุการ

<u>หน้าที่และความรับผิดชอบ</u>

1.มีหน้าที่จัดเตรียมบุคลากร อุปกรณ์เครื่องใช้และยาสำหรับการปฐมพยาบาล

2.กำหนดสถานที่ตั้งหน่วยปฐมพยาบาลให้เหมาะสม สะดวกรวดเร็วต่อการให้บริการ

3.7 คณะกรรมการฝ่ายปฏิคมต้อนรับ และจัดเตรียมอาหาร

1.	รองศาสตราจารย์ ดร.ประไพศรี โห้ลำยอง	อาจารย์ประจำสถาบันภาษาต่างประเทศ	ประธาน
2.	รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทริยา รวยสำราญ	อาจารย์ประจำสถาบันภาษาต่างประเทศ	กรรมการ
3.	ดร.โอฬาร กาญจนกาศ	ผู้อำนวยการสำนักการศึกษานานาชาติ	กรรมการ
4.	อาจารย์ฉัตรปวีณ อำภา	ผู้อำนวยการสถาบันภาษาต่างประเทศ	กรรมการ
5.	อาจารย์พลโทชูชีพ สุขหมื่น	อาจารย์ประจำสถาบันภาษาต่างประเทศ	กรรมการ
6.	อาจารย์วิชสุดา ร้อยพิลา	หัวหน้าสาขาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์	กรรมการ
7.	อาจารย์กิตติคุณ เกริงกำจรกิจ	อาจารย์ประจำสาขาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์	กรรมการ
8.	อาจารย์ปุญญ์นิรันดร์ อังศุธีรกุล	อาจารย์ประจำสาขาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์	กรรมการ
9.	อาจารย์พรรณปพร จันทร์ฉาย	อาจารย์ประจำสาขาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์	กรรมการ
10.	อาจารย์ณัฐกร เดชา	อาจารย์ประจำสาขาธุรกิจระหว่างประเทศ	กรรมการ
11.	อาจารย์กานต์สิรี เผ่านาคธรรมรัตน์	อาจารย์ประจำสาขาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์	กรรมการ
12.	อาจารย์วิลาวัลย์ ดีเลิศ	หัวหน้าสาขาภาษาไทย	กรรมการ
13.	อาจารย์ดาราวรรณ เกตวัลย์	อาจารย์ประจำสาขาภาษาไทย	กรรมการ
14.	อาจารย์วิภาพ คัญทัพ	อาจารย์ประจำสาขาภาษาไทย	กรรมการ
15.	นางสาวฮายาตี สาหะ	เจ้าหน้าที่สถาบันภาษาต่างประเทศ	กรรมการและเลขานุการ

<u>หน้าที่และความรับผิดชอบ</u>

1. ต้อนรับ ดูแลวิทยากร ผู้นำเสนอผลงาน และผู้เข้าร่วมสัมมนาเข้าที่ประชุม
2. รับลงทะเบียนแจกเอกสารและของที่ระลึกในการประชุม
3. จัดเตรียมดอกไม้ อาหารและเครื่องดื่มสำหรับผู้นำเสนอผลงาน
4. งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย(ตามความเหมาะสม)
5.จัดโต๊ะรับลงทะเบียน ติดผ้าประดับเวที

4. กองบรรณาธิการ

1.	ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รักษาการคณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ประธาน
2.	รองศาสตราจารย์ ดร.สถิตย์ นิยมญาติ	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	รองประธาน
3.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เบ็ญจาธิกุล	รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร คณบดีคณะนิติศาสตร์	กรรมการ
4.	รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา รุ่งเรือง	คณบดีคณะดุริยางคศาสตร์	กรรมการ
5.	รองศาสตราจารย์ ดร.กมลพร กัลยาณมิตร	คณบดีคณะรัฐศาสตร์	กรรมการ
6.	รองศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา บูรณาเดชาชัย	คณบดีคณะนิเทศศาสตร์	กรรมการ
7.	รองศาสตราจารย์.ทพ.ทองนารท คำใจ	คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์	กรรมการ
8.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์	กรรมการ
9.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุทัย อึ๋งเจริญ	คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์	กรรมการ
10.	ดร.สุพัตรา จันทนะศิริ	คณบดีคณะบริหารธุรกิจ	กรรมการ
11.	ดร.ประกิต หงษ์แสนยาธรรม	คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา	กรรมการ
12.	ดร.สุธาสินี วิยาภรณ์	คณบดีคณะศิลปศาสตร์	กรรมการ
13.	ดร.ชลิดา ลิ้นจี่	คณบดีคณะบัญชี	กรรมการ
14.	อาจารย์ประทีป ปัญญา	คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์	กรรมการ
15.	อาจารย์เมธาสิทธิ์ อัดดก	คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์	กรรมการ
16.	อาจารย์นวรัตน์ ปัญจธนทรัพย์	คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์	กรรมการ
17.	ดร.เสาวนีย์ สมันต์ตรีพร	ผู้อำนวยการสำนักวิจัย	กรรมการและเลขานุการ

<u>หน้าที่และความรับผิดชอบ</u>

1. กำหนดรูปแบบ วิธีการรับลงทะเบียน
2. จัดทำหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผลงานวิจัยทั้งภาคบรรยาย และภาคโปสเตอร์
3. คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินผลงานวิจัย
4. ติดตามผลและประเมินการดำเนินงาน

4.1 คณะอนุกรรมการพิจารณาผลงาน

4.1.1 คณะอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงาน กลุ่มมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1.	ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รักษาคณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ประธาน
2.	รองศาสตราจารย์ ดร.สถิตย์ นิยมญาติ	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	รองประธาน
3.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เบ็ญจาธิกุล	รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร คณบดีคณะนิติศาสตร์	รองประธาน
4.	รองศาสตราจารย์.ดร.สุกัญญา บูรณเดชาชัย	คณบดีคณะนิเทศศาสตร์	อนุกรรมการ
5.	รองศาสตราจารย์.ดร.ปัญญา รุ่งเรือง	คณบดีคณะดุริยางคศาสตร์	อนุกรรมการ
6.	รองศาสตราจารย์.ดร.กมลพร กัลยาณมิตร	รักษาการคณบดีคณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
7.	รองศาสตราจารย์.ดร.ทัศนีย์ ลักขณาภิชนชัช	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
8.	รองศาสตราจารย์.ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค	คณะศึกษาศาสตร์	อนุกรรมการ
9.	รองศาสตราจารย์ ศิริพร สัจจานันท์	คณะบริหารธุรกิจ	อนุกรรมการ
10.	รองศาสตราจารย์อรวรรณ บรรจงศิลป	คณะดุริยางคศาสตร์	อนุกรรมการ
11.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.พนม วรรณศิริ	คณะนิเทศศาสตร์	อนุกรรมการ
12.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.บุรพร กำบุญ	คณะบริหารธุรกิจ	อนุกรรมการ
13.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์	คณะดุริยางคศาสตร์	อนุกรรมการ
14.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.ปราโมทย์ ด่านประดิษฐ์	คณะดุริยางคศาสตร์	อนุกรรมการ
15.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.นิษฐ์วดี จิรโรจน์ภิญโญ	คณะศึกษาศาสตร์	อนุกรรมการ
16.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.เกศสุดา รัชฎาวิศิษฐกุล	คณะศึกษาศาสตร์	อนุกรรมการ
17.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.สุทิน นพเกตุ	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
18.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.อัมพร ปัญญา	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
19.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.วิชิต บุญสนอง	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
20.	ดร.ลัดดาวัลย์ คงสมบูรณ์	คณะศึกษาศาสตร์	อนุกรรมการ
21.	ดร.จเร พันธุ์เปรื่อง	คณะนิติศาสตร์	อนุกรรมการ
22.	ดร.ป้อมฤดี กุมพันธ์	คณะนิติศาสตร์	อนุกรรมการ
23.	ดร.บุณฑริกา โอกานนท์	คณะนิติศาสตร์	อนุกรรมการ
24.	ดร.ทนง ทองภูเบศร์	คณะศึกษาศาสตร์	อนุกรรมการ
25.	ดร.โอฬาร กาญจนากาศ	คณะศึกษาศาสตร์	อนุกรรมการ
26.	ดร.โสพัฒน์ โสภาภิมุข	คณะศึกษาศาสตร์	อนุกรรมการ
27.	ดร.ณัชชา พัฒนะนุกิจ	คณะนิเทศศาสตร์	อนุกรรมการ
28.	ดร.ลาวัลย์ ต้นสกุลรุ่งเรือง	คณะบริหารธุรกิจ	อนุกรรมการ
29.	ดร.สุชาติ ปรักทยานนท์	คณะบริหารธุรกิจ	อนุกรรมการ
30.	ดร.ศิรชญาน์ การะเวก	คณะบริหารธุรกิจ	อนุกรรมการ
31.	ดร.ชลกนก โฆษิตคณิน	คณะบริหารธุรกิจ	อนุกรรมการ

32. ดร.พงษ์เทพ ศรีโสจิต	คณะบริหารธุรกิจ	อนุกรรมการ
33. ดร.อุไรวรรณ พงศ์สุภากุล	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
34. ดร.สุธาสินี วิยาภรณ์	คณบดีคณะศิลปศาสตร์	อนุกรรมการ
35. ดร.สมพงษ์ สุเมธกชกร	คณะดุริยางคศาสตร์	อนุกรรมการ
36. ดร.มนัส แก้วบูชา	คณะดุริยางคศาสตร์	อนุกรรมการ
37. ดร.จุฑาศิริ ยอดวิเศษ	คณะดุริยางคศาสตร์	อนุกรรมการ
38. ดร.อดุลย์ เลาหพล	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
39. ดร.ธวัชชัย แสวงทรัพย์	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
40. ดร.ปรียาพร เหตระกูล	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
41. ดร.ชนะ รัตนภักดี	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
42. ดร.สมชาย รัตนภูมิภิญโญ	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
43. ดร.บรรจง โซ๊ะมณี	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
44. ดร.บุษรา มุ้ยอิ้ง	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
45. ดร.สมภพ ศรีสัมพันธ์	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
46. ดร.ธนพันธุ์ พูลชอบ	คณะรัฐศาสตร์	อนุกรรมการ
47. ดร.ชลิดา ลิ้นจี่	คณะบัญชี	อนุกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. ศาสตราจารย์สำเรียง เมฆเกรียงไกร	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์.ดร.รุ่งภพ คงฤทธิ์ระจัน	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	อนุกรรมการ
3. รองศาสตราจารย์.ดร.ธนภัทร์ ปัจฉิมม์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	อนุกรรมการ
4. รองศาสตราจารย์.ดร.ยุทธพงษ์ ลีลากิจไพศาล	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	อนุกรรมการ
5. รองศาสตราจารย์.ดร.โกวิทย์ ขันธศิริ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	อนุกรรมการ
6. รองศาสตราจารย์.ดร.มานพ วิสุทธแพทย์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	อนุกรรมการ
7. รองศาสตราจารย์.ดร.ธงชัย สมบูรณ์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	อนุกรรมการ
8. รองศาสตราจารย์.ดร.สุวิทย ภาณุจารี	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
9. รองศาสตราจารย์.ดร.กล้า ทองขาว	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	อนุกรรมการ
10. รองศาสตราจารย์.ดร.สูติเทพ ศิริพัฒนกุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
11. รองศาสตราจารย์.ดร.สาโรช โศภีรักข์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
12. รองศาสตราจารย์.ดร.สุพัตรา วิไลลักษณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	อนุกรรมการ
13. รองศาสตราจารย์ประยงค์ กลั่นฤทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	อนุกรรมการ
14. รองศาสตราจารย์จงกล แก่นเพิ่ม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
15. รองศาสตราจารย์บาหยัน อิ่มสำราญ	ข้าราชการบำนาญ	อนุกรรมการ
16. รองศาสตราจารย์ชฎาพร ฑีฆาอุตมากร	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	อนุกรรมการ
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หฤทัย ปัญญาวุธตระกูล	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	อนุกรรมการ

18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณะ บุหลั่น	มหาวิทยาลัยเวสเทรินส์	อนุกรรมการ
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธเนศ อุ่นปรีชาวณิชย์	มหาวิทยาราชภัฏพิบูลสงคราม	อนุกรรมการ
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรีวันท์ วาทะวัฒนะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	อนุกรรมการ
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ วนาพิทักษ์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	อนุกรรมการ
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภดล เชนะโยธิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	อนุกรรมการ
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	อนุกรรมการ
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อานุภาพ รักษ์สุวรรณ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	อนุกรรมการ
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต รัชตพิบูลภพ	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์	อนุกรรมการ
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนารถ เล็กลอสินธุ์	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์	อนุกรรมการ
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุมพล รอดแจ่ม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	อนุกรรมการ
28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงศ์ พูลชอบ	มหาวิทยาลัยมหิดล	อนุกรรมการ
29. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนากร ปักษา	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	อนุกรรมการ
30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณี เนียมหอม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	อนุกรรมการ
31. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารารัตน์ สุขแก้ว	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	อนุกรรมการ
32. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธุ์ จันทร์ดี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	อนุกรรมการ
33. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติมา โห้ลำยอง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	อนุกรรมการ
34. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาคีรา ราชเวียง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	อนุกรรมการ
35. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพดล ธีรวงศ์ภิญโญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	อนุกรรมการ
36. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภุชงค์ เมนะสินธุ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	อนุกรรมการ
37. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น้ำผึ้ง ไขว้พันธุ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	อนุกรรมการ
38. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุริวัฒน์ ตาไธสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	อนุกรรมการ
39. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มนตรี พาณิชยานุวัฒน์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	อนุกรรมการ
40. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณัฐธิกานต์ ปิ่นจุไร	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	อนุกรรมการ
41. ดร.ลภัสวัฒน์ คล้ายแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	อนุกรรมการ
42. ดร.พนัชกร สิมะขจรบุญ	มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี	อนุกรรมการ
43. ดร.กัลยาณี ธีรวงศ์ภิญโญ	มหาวิทยาราชภัฏบุรีรัมย์	อนุกรรมการ
44. ดร.โสรัจ พฤฒิโกมล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	อนุกรรมการ

45.	ดร.หัสพร ทองแดง	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	อนุกรรมการ
46.	ดร.รักเกียรติ จาริก	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	อนุกรรมการ
47.	ดร.กฤษดา เชียรวัฒนสุข	มหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	อนุกรรมการ
48.	ดร.เมธาวิน สาระยาน	มหาวิทยาราชภัฏเพชรบุรี	อนุกรรมการ
49.	ดร.ภัทรภร ปุยสุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	อนุกรรมการ
50.	ดร.วิไล ปรีกษากร	โรงเรียนวัดโรงเข้	อนุกรรมการ
51.	ดร.ศิวกร รัตติโชติ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
52.	ดร.ณัชชามน เปรมปลื้ม	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	อนุกรรมการ
53.	ดร.สัจจวัฒน์ จารึกศิลป์	มหาวิทยาลัยเทคโนราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ	อนุกรรมการ
54.	ดร.ธงชัย เหมทานนท์	วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม	อนุกรรมการ
55.	ดร.มนษริดา ทองเกดิ	มหาวิทยาลัยเทคโนราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ	อนุกรรมการ
56.	ดร.วริศรา เชนะโยธิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	อนุกรรมการ
57.	ดร.ศศิธร เดชพรหม	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	อนุกรรมการ
58.	ดร.พัชราพรรณ นาคพงษ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	อนุกรรมการ
59.	ดร.พิชญะ อุทัยรัตน์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	อนุกรรมการ
60.	ดร.กัญจิรา วิจิตรวัชรารักษ์	มหาวิทยาลัยมหามงกฎราชวิทยาลัย	อนุกรรมการ
61.	ดร.ทักษิณา ชัยอิทธิพรวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	อนุกรรมการ

4.1.2. คณะอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงาน กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1.	ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการรักษาการคณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ประธาน
2.	รองศาสตราจารย์ ดร.นภพร ทัศนัยนา	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกีฬา	อนุกรรมการ
3.	รองศาสตราจารย์ดิเรก ทองอร่าม	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	อนุกรรมการ
4.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุทัย อึ๋งเจริญ	คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์	รองประธาน
5.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประกอบ มณีเนตร	คณะวิศวกรรมศาสตร์	อนุกรรมการ
6.	ดร.ประกิต หงส์แสนยาธรรม	คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกีฬา	อนุกรรมการ
7.	ดร.ธวัชชัย กาญจนทวีกุล	คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกีฬา	อนุกรรมการ
8.	ดร.พรหมพักตร์ บุญรักษา	คณะวิศวกรรมศาสตร์	อนุกรรมการ

9.	ดร.ประจวบ พีระพงศ์	คณะวิศวกรรมศาสตร์	อนุกรรมการ
10.	ดร.สุนทร แสงเพ็ชร	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	อนุกรรมการ
11.	ดร.ธัชพรรณ หนูเนียม	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	อนุกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1.	ศาสตราจารย์พิทยา แจ่มสว่าง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	อนุกรรมการ
2.	รองศาสตราจารย์.ดร.ดีบุญ เมธากุลชาติ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
3.	รองศาสตราจารย์ดร.ปรีดา จันทวงษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	อนุกรรมการ
4.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ธาราวดี	มหาวิทยาลัยศิลปากร	อนุกรรมการ
5.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐกฤต ปานขลิบ	วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม	อนุกรรมการ
6.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิกร สีแล	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ประจำภาคใต้ วิทยาเขตชุมพร	อนุกรรมการ
7.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มรุพัชร จำนงค์วงศ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	อนุกรรมการ
8.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิวะพงศ์ เพ็ชรสงค์	มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	อนุกรรมการ
9.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงศ์ ศรีตระกูล	มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	อนุกรรมการ
10.	ดร.ธีระพงษ์ บุญรักษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	อนุกรรมการ
11.	ดร.กฤษฎา เสือเอี่ยม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	อนุกรรมการ
12.	ดร.ปิยชาติ ธาตรีนรานนท์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี	อนุกรรมการ
13.	ดร.นุชนาฏ บัวศรี	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	อนุกรรมการ
14.	ดร.ณัฐ ธัชยะพงษ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	อนุกรรมการ
15.	ดร.สันติ พัฒนะวิชัย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	อนุกรรมการ
16.	ดร.อนุสรณ์ มนตรี	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา	อนุกรรมการ
17.	ดร.สมพร ส่งตระกูล	มหาวิทยาลัยบูรพา	อนุกรรมการ
18.	ดร.โสภา แซ่เฮ้ง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	อนุกรรมการ
19.	ดร.ดลภา พศกชาติ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา	อนุกรรมการ

4.1.3 คณะอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงาน กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1.	รองศาสตราจารย์ ทพ.ทองนารถ คำใจ	คณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์	อนุกรรมการ
2.	รองศาสตราจารย์ ดร.สุลี ทองวิเชียร	คณะพยาบาลศาสตร์	อนุกรรมการ
3.	รองศาสตราจารย์ ทพญ.ดร.สุทธาทิพย์ กมลมาตยากุล	คณะทันตแพทยศาสตร์	อนุกรรมการ
4.	ร้อยตำรวจตรีหญิง ผศ.ดร.เรวดีทรรศน์ รอบคอบ	คณะพยาบาลศาสตร์	อนุกรรมการ
5.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทพ.ดร.ยสนันท์ จันทรเวคิน	คณะทันตแพทยศาสตร์	อนุกรรมการ
6.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรรณี ธรากุล	คณะพยาบาลศาสตร์	อนุกรรมการ
7.	ดร.อาภาภรณ์ เปรียวนิ่ม	คณะพยาบาลศาสตร์	อนุกรรมการ
8.	ดร.สุวิมล แสนเวียงจันทร์	คณะพยาบาลศาสตร์	อนุกรรมการ
9.	ร.ต.อ.หญิง ดร.เจือจันทร์ วัฒกีเจริญ	คณะพยาบาลศาสตร์	อนุกรรมการ
10.	อาจารย์สายใจ พินิจเวชการ	คณะสาธารณสุขศาสตร์	อนุกรรมการ
11.	อาจารย์นวรัตน์ ปัญจธนทรัพย์	คณะสาธารณสุขศาสตร์	อนุกรรมการ
12.	อาจารย์สุนทร พิมพ์นนท์	คณะสาธารณสุขศาสตร์	อนุกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1.	รองศาสตราจารย์ ดร.อาทิพันธุ์ พิมพ์ขาวขำ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
2.	รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	อนุกรรมการ
3.	รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล ตันสกุล	เกษียณอายุราชการ	อนุกรรมการ
4.	รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ ศิลปานันทกุล	เกษียณอายุราชการ	อนุกรรมการ
5.	รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีพร มูลศาสตร์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	อนุกรรมการ
6.	รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย	วิทยาลัยเซนต์หลุยส์	อนุกรรมการ
7.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิรา ดวงสงค์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	อนุกรรมการ
8.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ทองคำ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	อนุกรรมการ
9.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทพ.อุดม ว่องไวทองดี	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	อนุกรรมการ
10.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฉัตรลดา ดีพร้อม	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	อนุกรรมการ
11.	Dr.Yang Lili	School of Stomatology,Kunming Medical University	อนุกรรมการ
12.	ดร.นาฏนภา ปัดชาสุวรรณ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	อนุกรรมการ
13.	ดร.เอกราช สมบัติสวัสดิ์	จุฬาลงวกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ

<u>หน้าที่และความรับผิดชอบ</u>

1. พิจารณาผลงานจากผู้นำเสนอบทความเพื่อนำเสนอแบบบรรยาย หรือ โปสเตอร์
2. ทำรายงานสรุปผลเสนอต่อที่ประชุมกองบรรณาธิการและคณะกรรมการจัดประชุม

5. คณะกรรมการฝ่ายการเงิน

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ประไพศรี โห้ลำยอง	ผู้อำนวยการสถาบันภาษาต่างประเทศ	ประธาน
2. ดร.เสาวนีย์ สมันต์ตรีพร	ผู้อำนวยการสำนักวิจัย	กรรมการ
3. ดร.สุทธาพัฒน์ อมรเรืองตระกูล	ผู้อำนวยการบุคลากร	กรรมการ
4. นางสาวปวีณ์ริสา ศิรกุลประเสริฐ	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณและการเงิน	กรรมการ
5. อาจารย์ปราณี ทองศรีสุข	ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบ	กรรมการ และเลขานุการ
6. นางสาวกันตินันท์ จิตระออน	เจ้าหน้าที่ประจำสำนักวิจัย	ผู้ช่วยเลขานุการ

<u>หน้าที่และความรับผิดชอบ</u>

1. จัดทำรายรับ-รายจ่ายและสรุปในการจัดงาน ประชุมวิชาการ
2. รับลงทะเบียนและออกใบเสร็จ
3. ตรวจสอบค่าใช้จ่าย

มหาวิทยาลัย
กรุงเทพธนบุรี
BANGKOKTHONBURI UNIVERSITY